ზეღეიდქჷლოუტი
აქომმუნისტ
(ბოლშევიქ)
პარტია
ატოურჷხ

აპროლეტარცია ატიჷლაქუა ზეგძჷ რჭუჷ იყოუ, შიჩეიდჷზიკჷლ!

ზეგეიდგჷლოუფი აკომმუნისტ
(ბოლშევიკ) პარტია
ათოურჷხ

იააზზრკძაჭშუ აკურს

★

ცკ ვკპ(ბ) აკომისსია რედაქცია აზჷრჶუიტ

★

ცკ ვკპ(ბ) იახუაფშჭნჷ იგზიოჳკ ჰია
ახნაჰიააიტ. 1938 შჭჷქუსა

აფსნჷტიი აჰიჷნთქარრატი შიყუთჷყჷრთა
აყუა — 1938

ალაგალარა.

ზეგეიდგჷლოუტჿ აკომმუნისტ (ბოლშჲევიკ) პარტია ხჲძი-ფშჲეი ზგჷმ ამჳა დუ იახჷსიტ, იჰავსჷზ აშჿჷშჲჷქუსა აფშჷნვაჟიაა შჲჷქუსქუა რაან ურჷსტჿჷლან იააიჭშჷრკააქუაზ რაფხძაძატჿი ამარკსისტტჿ კროუჟშოკ ხუჭქუეი ამარკსისტტჿ გუფ ხუჭქუეი ინადჷრკნჷ, უაჟოჷ ადუნეი აჭშჷ ზდაყამლაცჷზ აუსუციეი ანხაციეი რსოციალისტტჿ ჰიჷნთქარრა ნაპხგარა აზჷზუა აბოლშჲევიკცაა რპარტია დუ აყნჷნძა.

აუსუციაა რწჷსრეი დარეი აიმადარა ზჷბჟაზწაზ, ასოციალისტტჿ ხდჷრრაგძჷ იარა იალაზგალაზ, არევოლიუცია ყალაანძატჿი ურჷსტჿჷლან აუსუციაა რწჷსრალა ეიჭშკააზ, ამარკსისტტჿ კროუჟშოკქუეი ამარკსისტტჿ გუფქუეი ირხჷლწჷ აუპ იშჲაზჰაზ ვკპ(ბ). მარკსიზმ-ლენინიზმ არევოლიუციატჿ წარა აუპ ვკპ(ბ) ნაპხგარა-მჳას იამაზ, ნაპხგარა-მჳასგძჷ იამოუ. იარა ავოჟშდციაა, აიმპერიალიზმი, აიმპერიალისტტჿ ეიბაშჲრაქუეი, აპროლეტარტჿ რევოლიუციაქუეი რ-ეპოხა აამთა ჭშჷც იშჲანაალო იაქურშიანჷ, იაცწანჷ იდჷრჭშიეიტ მარკსი ენგელსი იპართაზ აწარა, იაგძჷპარარკჷიტ უი უაანძა იახძჷნძაპარაკჷზ აასთა.

აუსუციაა რწჷსრა აჳნუწყა აბურჟშუაზია-სსატჿ პარტიაქუა — აესერციაა (ურთ რაფხძა, — დარა ზხჷლწჷზ ანაროდნიკციაა), ამენშჲევიკციაა, ანარხისტციაა, აბურჟშუაზიატჿ ნაციონალისტციაა ფშჲრას ირჷმაზაალაკგძჷ ზეგძგძჷ, აპარტია აჳნუწყა — ამენშჲევიკრეი აოპპორტუნისტრეი რახძ ზხჷ ზჷრხაქუაზ, — ატროცკისტციაა, აბუხარინეციაა, ანაციონალ-უკლონისტციაა, უბას ლენინიზმ იაჭშაგჷლაქუოუ ეგძჷრთ აგუფქუაგძჷ, აპრინციპ შთჷხნჷ იშჲრაქუფოზ იაზჰაუან, ილუღუახონ ვკპ(ბ).

ვკპ(ბ) იაზჰაუან, ილუღუახონ, რევოლიუცია ყაწარალა აუსუციაა რკლასს ადაციაა ზეგძჷ რაქუფარაჭშჷ, აჯაჟილარ რადაციაა ზეგძჷ რაქუფარაჭშჷ — აპომეშჩიკციაა, აკაპიტალისტციაა, აკულაკციაა, აფხასთაყაწაჳციაა,

აშჾპიონცჿა, უბას იააჰაკურშჾანჷ იყოუ აკაპიტალიზმ იხუჰანჷ იამაქუოუ ზეგჲჷ რაქუფარაჭჷ.

ვკპ(ბ) ათოურჷხ ხ-რევოლიუციაკ რთოურჷხ აუპ: 1905 შჾჷქუსაზტჿი აბურჟჾუაზია-დემოკრატიატჿი რევოლიუციეი, ჶევრალ მზა 1917 შჾჷქუსაზტჿი აბურჟჾუაზია-დემოკრატიატჿი რევოლიუციეი, 1917 შჾჷქუსა ოკტიაბრ აზჷ ასოციალისტტჿი რევოლიუციეი.

ვკპ(ბ) ათოურჷხ—ცარიზმ ახჰიარა ათოურჷხ აუპ, აპომეშჩიკცჿეი აკაპიტალისტცჿეი რჷმჩრა ახჰიარა ათოურჷხ აუპ, აგრაჟჾდანტჿი ეიბაშრაან, ბჯარლა ზჷჩჾჷჩა იყაზ ატჿჷმდგჲჷლ ინტერვენცია აილაყუბარა ათოურჷხ აუპ, ჰარა ჰტჿჷლან ასოვეტ ჰჿჷნთქარრეი ასოციალისტტჿი უააჟილარი რშაქურგჷლარა ათოურჷხ აუპ.

ვკპ(ბ) ათოურჷხ აწარა, ჰარა ჰტჿჷლანტჿი აუსუცჿეი ანხაცჿეი ასოციალიზმ აზჷ რჷქუფარა აფჷშია აზნარჰაუეიტ, იარბეიოიტ.

ვკპ(ბ) ათოურჷხ აწარა, მარკსიზმ-ლენინიზმ იალაციოუ ზეგჲჷ, აჯაჟილარ რალაცია ზეგჲჷ ჰარა ჰპარტია ახჲრაქუფოზ ათოურჷხ აწარა უაჳჷ იცხრააუეიტ **აბოლშჾევიზმ აწარაზჷ**, აპოლიტიკატჿი გუჩშჾანჷზაარა აზნარჰაუეიტ.

აბოლშჾევიკტჿი პარტია აჶჷრხაწარატჿი თოურჷხ აწარა უაჳჷ დეიბნათოიტ, აუააჟილარ რჰჾიაშეი აპოლიტიკატჿი ქუფარეი რზაკუანქუა რდჷრრალა, არევოლიუცია ზჷრწჷსუა ამჩქუა რდჷრრალა.

ვკპ(ბ) ათოურჷხ აწარა, ლენინი-სტალინი რპარტია აუს დუ ინაგძანჷ აიააირა შჾაგო, ადუნეი ზეგჲჷ აჭჾჷ აკომმუნიზმ აიააირა შჾაგო აგურაგარა არლუღლუოიტ.

აბრი აშიყუ იაარკჲაჭჾნჷ იაჰოიტ ზეგეიდგჷლოუტჿი აკომმუნისტ (ბოლშჾევიკ) პარტია ათოურჷხ.

აკტჿი ახჷ

ურჷსტჿჷლან ასოციალ-დემოკრატიატჿი უსუჳ პარტია აუაწარაზჷ აქუფარა.

(1883—1901 შჾჷქუსქუა).

1. ურჷსტჿჷლან აჰრა-ტჿრა აზინ აფჷხრეი, აპრომჷიშჾლენნოსტტჿი კაპიტალიზმ აჭჾიარეი. უაჟჿტჿი აამთაზტჿი აპრომჷიშჾლენნოსტტჿი პროლეტარიატ რააქუზჷლარა. აუსუცჿა რწჷსრა რაფხჲაძატჿი აშაჭშაქუა.

აჰჿჷნთქარ იურჷსტჿჷლა ეგჲჷრთ ატბჷლაქუა რჷშთახჲ აუპ კაპიტალიზმლა აჭჾიარა ამჳა იანანჷლა. იჰაჳსჷზ აშჿჷშჾჷქუსა ა-60 შჾჷქუსქუა რაან აყნჷნძა ურჷსტჿჷლან აჶაბრიკაქუეი აზაუადქუეი დაარა იმაჭჷნ. თაუად-აამჷსთცჿა-აპომეშჩიკცჿა რაჰრა-ტჿრა ნხამჳა აკუნ ანხამჳა ზეგჲჷ აჭჾჷ აფჷჟიაარა ზმანჷ იყაზ. აჰრა-ტჿრა შაქუგჷლაშა აან აპრომჷიშჾლენნოსტ იშჾახუთოუ ალა აჭჾიარა ალშჾომჷზტ. ატჿრა ითაგჷლაზ აუაჳჷ აქჷთნხამჳაჭჾჷ იმუსთა მაჭძან, ეგჲაანაშთუამჷზტ. აეკონომიკა აჭჾიარა ზეგჲჷ აჰრა-ტჿრა აზინ აქუხრახჲ აკუნ იახჲცოზ. ყრჷიმტჿი აკამპანიაან აიბაშრაჭჾჷ იახჲაწახაზ აზჷ ზჷმჩ კუადახაზ, აპომეშჩიკცჿა რზჷ ანხაცჿა „რბუნტქუა" იდრჷრჰაზ, აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა 1861 შჾჷქუსაზჷ აჰრა-ტჿრა აფჷრჷმხჷრ ფსჷხუა რჷმამკუა იყალშჾეიტ.

ახა აჰრა-ტჿრა ანაფჷრხ აშთახჲგჲჷ, აპომეშჩიკცჿა ანხაცჿა რჷრგუაყრა იშჾაჭჾჷც იაჭჾჷნ. აპომეშჩიკცჿა ანხაცჿა დჷრჰოიტ, „რხჷ იანაქუითჷრტჿუაზ", უაანძა დარა ანხაცჿა რხჷ იადჷრხუოზ ადგჲჷლ აკჷრძა ამხწიანჷ, ირჷმხნჷ. უბასყან აპომეშჩიკცჿა ანხაცჿა ირჷმჷრხჷზ ადგჲჷლ ანხაცჿა „ახწიახაქუა" ჰჿა ახჲმჷრწეიტ. ანხაცჿა „ახაქუითრა" ახჲროუზ აზჷ—2 მილლიარდ მაათკ რყნჷნძა ანხაცჿა ირჷლხნჷ, აპომეშჩიკცჿა ირჷრთეიტ.

აჰრა-ტჿრა აზინ ანაფჷრხ აშთახჲ, ანხაცჿა აუალ დუ რხჷ იადწანჷ, რენდალა აპომეშჩიკცჿა რადგჲჷლ რჷმკჷრ ფსჷხუა რჷმამკუა იყალშჾეიტ. ანხაცჿა აპომეშ-

ჩიკ იყნჷტი რენდალა იროუზ ადგჲჷლ აზჷ არენდფარა ირშიოზ ანავსგჲჷ, დარა ანხაცია რმჷროუგაქუეი რჷჩთქუეი რჷლა აპომეშჩიკ იადგჲჷლ ააფწიანჷ ინთარგჷლანჷ აარჷხრა ანჷდირყაწალოზ მაჭძამჷზტ. აბას აუს იდიროუაზ იაშთან „ოტრაბოტკა" ჰოა, „ბარშჩინა" ჰოა. ბჟჷეიჰან ანხავჷ ადგჲჷლ არენდ-ფსას აპომეშჩიკ შარალა იითარ აკუნ ადგჲჷლ იააქუიგოზ აარჷხრა აბჟთა. აბრი იახძჷნ „უს-ზჷს" ჰოა აუსურა.

აბასალა, აჰრა-ტირა აზინ ანჷყაზ ანხაცია ზთაგჷლაზ ითაგჷლან აჰრა-ტირა აზინ ანაფჷრხ აშთახჲგჲჷ, იზლშეიფშჷმჷზ უი აკუძან, უაჟიჷ ანხავჷ ხჲჷძჰიალა იარა იხჷ დაქუითჷნ, მათიაკ ეიფშ ითეირა ყალომჷზტ, იაახუარა ყალომჷზტ.

აპომეშჩიკცია იააწჷრგალაკგჲჷ წგანჷ (არენდა რჰია, აშთრაჶქუა რჰია), ანხაცია რჷნხამვა შთახა იალაზ აალციციაა ირჰინჷ, დარა ირგონ. ანხავჷჟილარ რეიჰარავჷკ აპომეშჩიკცია იახჲდჷრგუაყთუაზ აყნჷტი, რჷნხამვაჰთჷ ეგჲჷრზაცწაძომჷზტ. იარა აბრი აუპ იზჷხყჲაზ არევოლიუცია ყალაანძატიი ურჷსტიჷლან აქჷთ-ნხამვა ეიწახაძანჷ იზჷყაზ, ლასსჷ-ლასსჷ აჩთავრა ზჷბჟჷსუაზ, ამლაშრა ზჷყალალოზ.

აჰრა-ტირა ანხამვა აციჷნხაქუეი, აშიახტი დუქუეი, ახჭთჷხრაზჷ აპომეშჩიკცია ირჷრთოზ აშიახტიქუეი, ბჟჷეიჰან ანხაცია რჷნხამვა ახაშიალახუ აწკჷს ეიჰახოზ, ანხავჷჟილარ არლარუან, ეიმნაწონ, ახაშიალა აბაჰაური ჰია იფშთააუა, რქჷთაქუა კაჟნჷ იდიჷქუნაწონ. ურთ ცონ აჶაბრიკაქუა რახჲ, იცონ აზაუადქუა რახჲ. აჶაბრიკანტცია ხუ-მარიალა აუს ზდჷროუშთა აუაა როუან.

აუსუციეი ანხაციეი ირხაგჷლან აისპრავნიკცია, აურიადნიკცია, აჟთანდარმცია, აპოლიციეისკცია, ასტრაჟთნიკცია არ-ვჷკ; აბართ ზეგჲჷ აჰიჷნთქარი, აკაპიტალისტციეი, აპომეშჩიკციეი რჷხჲჩონ აჯაჟილარ ირჭთაგჷლანჷ, ეკსპლოატაცია ზზჷროუა ირჭთაგჷლანჷ. 1903 შთჷქუსანძა აუაა რჷპყარა აფჷნ. აჰრა-ტირა აზინ შთაფჷრხხჲაზგჲჷ, ანხაცია ჭჷნლა (როზგლა) ირჷპყონ, აარას იაარჷდლალაკჲ ზაყარაზაალაკგჲჷ აზჷ, აშიახტიქუა ახჲჷრიჷმშიოზ აზჷ. აპოლიციეი აკაზაქციეი აუსუცია რჷპყონ, ეიჰარაკგჲჷ, აჶაბრიკანტ ირზიუაზ აზაალჷმქუა აუსუცია ირზჷმჩჰაკუა, აუსურა ინაყუწნჷ, ასტაჩკაქუა ანჷყარწალოზ. აჰიჷნთქარ იურჷსტიჷლან აუსუციეი ანხაციეი იზაყარაზაალაკგჲჷ პოლიტიკატი ზინკ რჷმაძამჷზტ. აჰიჷნთქარ ისამოდერჟთავიე აჟილარ ირალა ბააფსნჷ აკუნ იშთჷყაზ.

აჰიჷნთქარ იურჷსტიჷლა აჟილარქუა ირბახთანჷ იყან. იოურჷსჷმკუა, აჰიჷნთქარ იურჷსტიჷლა იალანხოზ ამილათ რაცია ზინ რჷმაძამჷზტ, ესჷმშთააირა ქუნამგას იაარჷზხუცლაკგჲჷ რჷზნჷყურგონ, ახჲჷმძლ დდჷრგონ. აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა აურჷს ჟილარ იდდჷრწონ ამილათტი ობლასტქუა ირჷშაგუთნჷ ირჷლანხოზ ამილათქუა ირეიწაძოუ რასოუპ ჰია, ოჶიციალლა ჟილარა ირჷლარჰიონ „ტიჷმ-ჟილარუპ" ჰია, ესჷმშთააირაგჲჷ იახჲჷრციჷმლჷრტირა აკუნ იზჷშთაზ. აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა იძბანჷ აკუნ ამილათქუა შთეილჷრხთუაზ, დარადარა შთეიჩდჷრჩოზ, აურიაცია რჷცყჲა-მიყჲარაქუა შთეიჭთჷრკააუაზ, აახჷწ-კავკაზ ათათარციეი აირმანქუეი ეიჟიწანჷ იშთეიბანდჷრწიალოზ.

ამილათტი ობლასტქუა რჭთჷ ჰიჷნთქარრა მაწურას იყაზ ზეგჲჷ, მამზარგჲჷ ზეგჲჷ რაციაკ ააგჷმხო აურჷს ჩინოვნიკცია რაკუნ იზმაზ. აუსბართაქუა რჭთჷ, ასუდქუა რჭთჷ, უსს იყაზ ზეგჲჷ ურჷსბჷზშიალა აკუნ იშთჷრბოზ. ამილათ ბჷზშიაქუა რჷლა აგაზეთქუეი აშიყუქუეი რთჷჟრა უაპ დაქუითჷმჷზტ, აშთკოლქუა რჭთჷ დოუსჷ რჷბჷზშიალა აწარა რწალარც იაქუითჷმჷზტ. ამილათ კულტურა იაიუაზ ახჲააციჷრწლაკგჲჷ იახჲჷრხუაჩთრა აკუნ აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა ზჷშთაზ, ურთ იოურჷსჷმ ამილათქუა მჩჷლა „იახჲოურჷსჷრტირა" აპოლიტიკა აკუნ იმვაფარგოზ. იოურჷსჷმ ამილათქუა რზჷ პალაჩს, რგუაყვჷს აკუნ ცარიზმ შთჷქუგჷლაზ.

აჰრა-ტირა აზინ ანაფჷრხ აშთახჲ, ურჷსტიჷლან აპრომჷიშთლენნოსტტი კაპიტალიზმ აკჷრძა ილასნჷ აჭთიარა იალაგთეიტ, იარა აჭთიარა აანჷზკჷლოზ, აჭთიარა იაფჷრხაგაზ აჰრა-ტირა აციჷნხაქუა შთჷყაზგჲჷ. 1865 შთჷქუსა ინარკნჷ 1890 შთჷქუსანძა, 25 შთჷქუსა რჷლა აჶაბრიკა დუქუეი, აზაუად დუქუეი, აიხამვაქუეი რჷმაცარა რჭთჷ აუს ზუაზ აუსუცია რხჷფხჲაძარა იაზჰაიტ 706 ნჷზქჲვჷკ რყნჷტი 1.433 ნჷზქჲვჷკ რყნჷნძა, დაჩთაკალა იაჭჰიოზარ—ვჷნტი რჷლა აწკჷს ეიჰახთეიტ.

ეიჰაგჲჷ ირლასნჷ იჭთიო იალაგთეიტ აკაპიტალისტტი პრომჷიშთლენნოსტ დუ ურჷსტიჷლან 90 შთჷქუსქუა რაან. 90 შთჷქუსქუა რჷნწიამთაზჷ აჶაბრიკა დუქუეი, აზაუად დუქუეი, აშხა-მადენ პრომჷიშთლენ-

ნოსტი, აიხამვაქუეი რჭთჷ აუს ზუაზ აუსუცჿა რხჷფხჲაძარა, ევროპატჿი ურჷსტჿჷლან 50 გუბერნია რყნჷ მაცარა იაზჰაიტ 2.207 ნჷზქჲვჷკ რყნჷნძა, ურჷსტჿჷლა ზეგჲჷ აჭთჷ—2.792 ნჷზქჲვჷკ რყნჷნძა.

ართ—უაჟჿჷ ჰაზნუ აამთაზტჿი აპრომჷიშთლენნოსტ პროლეტარიატ რაკუნ. აჰრა-ტჿრა აპერიოდ აზტჿი აჶაბრიკაქუა რჭთჷ აუს ზუაზ აუსუცჿა შათანკჷლა ირეიფშთძამჷზტ, აპრომჷიშთლენნოსტ სსა, აკუსტარტჿ პრომჷიშთლენნოსტ, უბას ეგჲჷრთ აპრომჷიშთლენნოსტქუა იარბანზაალაკჲ რჭთჷ აუს ზუაზ აუსუცჿა შათანკჷლა ირეიფშთძამჷზტ, დარა აკაპიტალისტტჿ ნაპლაკ დუქუა რჭთჷ რჩთეილარწიანჷ, იეიდგჷლანჷ იშთჷყაზ ალა, არევოლიუციატჿ ყაწაშა ღუღუაქუა ირჷმაზ რჷლა.

90 შთჷქუსქუა რაან აპრომჷიშთლენნოსტ იახჲაზჰაზ ზჷხყჲაზ ზეგჲჷ რაფხჲაძაგჲჷ, უახა-სახაჰჿა აიხამვა ყაწარა იზჭთჷზ აუპ. 10 შთჷქუსა რჷლა (1890—1900 შთჷქუსქუა რჷვნუწყალა) იყარწეიტ 21 ნჷზქჲ ვერსტ ინარეიჰანჷ აიხამვა ჭთჷცქუა. აიხამვაქუა რჷყაწარაზჷ იათახჷნ წვა ზმამჷზ ამეტალლ (არელსქუა, აპაროვოზქუა, ავაგონქუა რჷზ), იათახჷნ ზაწაარა იეიჰანჷ აბჷლტჿჷ, ალბარაცჿა, ანეჶთ. არი ამეტალლურგია არჭთიარახჲჷ იკჷლნაგთეიტ, იკჷლნაგთეიტ აბჷლტჿ პრომჷიშთლენნოსტ არჭთიარახჲგჲჷ.

აკაპიტალისტ ტჿჷლაქუა ზეგჲჷ რჭთჷ ეიფშთ, არევოლიუცია ყალაანძატჿი ურჷსტჿჷლანგჲჷ, ღუღუალა აპრომჷიშთლენნოსტ აჭთიარა აშთჷქუსქუა ინარჷშთარხხნჷ იააიუან აპრომჷიშთლენნოსტტჿ კრიზის შთჷქუსქუა, აპრომჷიშთლენნოსტ ჯარაკ აშაქუნხალარა აშთჷქუსქუა, ართ აშთჷქუსქუა აუსუცჿა რკლასს აზჷ იშთჷქუსჷ მჷჟთდანჷ აკუნ იშთჷყალალოზ. აუსუცჿა აბართ აშთჷქუსქუა რაან 100 ნჷზქჲვჷლა აუსურთა რჷმამკუა, ირჷცჰახუნჷ აკუნ იშთჷქუხალოზ.

იწაბჷრგჷუპ, აჰრა-ტჿრა ანაფჷრხ აშთახჲ ურჷსტჿჷლან აკჷრ ილასნჷ აკაპიტალიზმ ჭთიო იალაგთეიტ, ახა უეიზგჲჷ აეკონომიკა ჭთიარაზჷ ურჷსტჿჷლა ეგჲჷრთ აკაპიტალისტ ტჿჷლაქუა რჷშთახჲ იგჷლან. ინხოზ აუააჟილარ რეიჰარავძაკ დჷრვეგჲჷხ აქჷთ-ნხამვა აკუნ ნხამვას ირჷმაზ; „ურჷსტჿჷლან აკაპიტალიზმ აჭთიარა“ ჰჿა ლენინ იივჷზ ზეგჲჷ ეიცჷრდჷრუა აშჿყუ აჭთჷ იააირფშთუან 1897 შთჷქუსაზჷ აუააჟილარ ზეგჲჷ აშჿყუ

რანწარა იყაზ აციჶრა ხადარაქუა. უბასყან იშააფშთჷზ ალა აქჷთ-ნხამვაჭთჷ აუს რუან აუააჟილარ ზეგჲჷ რყნჷტჿ ფ-ხუთაკ რახჲტჿ ხუ-ხუთაკ აყარა, აპრომჷიშთლენნოსტ დუი, აპრომჷიშთლენნოსტ სსეი, ახუჰახუთრეი, აიხამვაქუეი, აძჷ ტრანსპორტი, არჷგჷლარაქუეი, აბნა აალჷხჷრთაქუეი, უბას ეგჲჷრთგჲჷ რჭთჷ აუს ზუაზ აუააჟილარ ზეგჲჷ რახჲტჿ ფ-ხუთაკ რახჲტჿ ხუთა ზაწჿჷკ აყჷნძა აყარა აკუნ იყაზ.

არი იაჰნარბოიტ, ურჷსტჿჷლან, აკაპიტალიზმ შთჭთიოზგჲჷ, ურჷსტჿჷლა აგრარ ტჿჷლანჷ იშთჷყაზ, აეკონომიკაზჷ იშთახანჷ იშთჷყაზ. იშბურჟუაზიასსა-ტჿჷლაზ, დაჩთაჟიაკალა იაჰჰოიზარ, ახატჿ მაჭ ზმაზ ახაზჷნხაცჿა რხაზჷნხამვა მუსთა-მაჭქუა ხჷფხჲაძარალა დჷრვეგჲჷხ იშთეიჰაზ.

აქალაქჲ აჭთჷ ანავს აქჷთაჭთგჲჷ აკაპიტალიზმ აჭთიარა იაჭთჷნ. არევოლიუცია ყალაანძატჿი ურჷსტჿჷლან ხჷფხჲაძარალა ზეგჲჷ ირეიჰაზ ანხავჷჟილარ რკლასს აილჷშიშიარა იაჭთჷნ, იაჭთჷნ აილჷწრა. აქჷთან ეიჰარაკ იბეიანჷ იყაზ ანხაცჿა ირჷლწნჷ იააქუგჷლონ აკულაკცჿა, აქჷთა ბურჟუაზია, ხაზჷხ—ანხაცჿა ჟიპავჷკ ალარხარა იაჭთჷნ, ანხაცჿა ლარქუა რხჷფხჲაძარა აზჰარა იაჭთჷნ, აქჷთა პროლეტარცჿეი, აქჷთა პროლეტარბჟაქუეი რხჷფხჲაძარა იაზჰაუან. აბჟარანხაცჿა რხჷფხჲაძარა აკუზარ ესჷშთჷქუსააირა იაზწონ.

1903 შთჷქუსაზჷ ურჷსტჿჷლან ინხოზ ანხაცჿა ხჷფხჲაძარალა 10 მილლიონ თძა რყნჷნძა ჷყან. „აქჷთატჿ უაა ლარცჿა რახჲ“ ჰჿა ლენინ აბროშიურა იივჷზ აჭთჷ აბართ ა-10 მილლიონ თძა რახჲტჿ 3 მილლიონკჷთი ბჟაკჷთი თძა ირეიწამქუა **ხუჷ შთრჷმამჷზ** აირფშთიტ. აბართ, ანხავ-თძა ლარძაქუა დგჲჷლ-ხუჭჷკ—დგჲჷლ-ხუჭჷკ ლარწონ, ეგჲჷრთ იაანხაქუოზ რადგჲჷლქუა აკულაკცჿა ირჷრთონ, ნასგჲჷ დარა ხნჷყუგაგა აარჷხრა ჰჿა იცონ. აბას ანხაცჿა ლარძაქუა ზთაგჷლაზ ალა ზეგჲ რეიჰა აპროლეტარიატ ირხააიგუაძანჷ იყან. ლენინ ურთ აქჷთატჿ პროლეტარცჿა ჰჿა, მამზარგჲჷ პროლეტარ-ბჟაქუა ჰჿა აკუნ დჷშთრჷშთაზ.

ხაზჷხ, მილლიონკჷთი ბჟაკჷი აბეიაცჿა, აკულაკტჿ ნხავ-თძაქუა (10 მილლიონ თძა ანხაცჿა ზეგჲ რყნჷტჿ) ანხაცჿა რჷლაწართაქუა, რაარჷხჷრთაქუა ზეგჲჷ რჷბჟაკჷწიყჲა დარა ირჷმყუწარხალტ. აბართ ანხავტჿ ბურჟუაზია აბეიახარა იაჭთჷნ, ანხაცჿა ლარქუეი აბჟარა

ნხაცჿეი როარუა, აქჾრანჯცჿეი მჷშჳქჾჷრალა აუსზუეი რჯაბაა აჶეიდა ალხჳუა; ართ ანხავტი ბურჟჳუაზია აბას აქჷთ-ნხამვატი კაპიტალისტხარა იაქჳჷნ.

იჰავსჷზ აშიჷშჳჷქუსაზჷ 70 შჳჷქუსქუა რაან დჷრვაგჾჷხ, ეიჰარაკგჾჷ 80 შჳჷქუსქუა რაან, ურჷსტიჷლან აუსუცჿა რკლასს აჰჳჷხარა იალაგჳეიტ, იალაგჳეიტ აკაპიტალისტცჿა რაქუფარა. აჰიჷნთქარ იურჷსტიჷლან აუსუცჿა აგუაყრა ბააფსძა ითაგჷლან. 80 შჳჷქუსქუა რზჷ აჶაბრიკაქუეი აზაუადქუეი რჰჳჷ აუსურა მშჳჷ $12^1/_2$ საათ იეიწამჷზტ, ატეკსტილტი პრომჷიშლენნოსტ აჰჳჷ 14—15 საათ რყნჷნძაგჾჷ ინაძონ. იოუჟძანჷ აჰისეი ახუჰქუეი ეკსპლოატაცია რზჷროუან. ახუჰქუაგჾჷ უსურა-აამთალა ადუცჿა რაყარა აუს დდჷროუან, ახა აჰისა რეიფშჳ, დარგჾჷ, ახაცჿა რაასთა იმაჰძანჷ აუალაჶახუ როუან. აუალაჶახუ უავჷმბაცლა იხუჰძან. აუსუცჿა რეიჰარავჷკ 7—8 მაათ რაკუნ მჷზკალა იროუუაზ. ამეტალლუსზურა ზაუადქუეი ართიაართა ზაუადქუეი რჰჳჷ აუს ზუაზ აუსუცჿა რახჾტი ზეგჾ რეიჰა ზუალაჶახუ დუზ 35 მაათ რეიჰა როუამჷზტ მჷზკჷ. აუსურაჰჳჷ აუსუცჿა რჷხჾჩარა ჰია იარბანზაალაკჾ ეგჾჷყაძამჷზტ, იარა უბრი იახყჾანჷ აუსუცჿა ჟიპავჷლა ამაშიჷრქუა რჷხჾუან, იფსუან. აუსუცჿა ასტრახ რათარაჰია ეგჾჷყამჷზტ, ახუშიტირა ზთახჷზ ფარა მშიაკუა ჰაქჾჷმ ცხჷრაარა იაჟილანჷ ეგჾროუამჷზტ. ვნჷ-ნხარალაგჾჷ დაარა აგუაყრა ბააფს რჷმან. აუსუვ კაზარმაქუა რჰჳჷ „აკამორკა“ ხუჰქუა რჰჳჷ—10—12 ვჷლა აკუნ აუსუცჿა შჳჷვნაზ. აჶაბრიკანტცჿა უაჟიჷუაჟიჷ აუსუცჿა რუალაჶახუ მაძა-არგამა იაგჷრხანჷ აკუნ იშჳრჷრთალოზ, დარა რჷდიქჾანქუა რჰჳჷ ხჷნტიხულა აკუნ აუსუცჿა აპროდუქტქუა შჳრაადჷრხუოზ, აშჳთრაჶქუა დჷრშიო აუსუცჿა რჷრჰირა იაქჳჷნ.

აუსუცჿა ეიბჷჰიანჷ, რჩჳეიბარკნჷ, დარა აუსუცჿა აგუაყრა ბააფს იახჾთაგჷლაზ აზჷ ჰაბზაზარა ეილჾშიჷმტიჷრ ყალომ ჰია აჶაბრიკაქუა ზტიჷზ, აზაუადქუა ზტიჷზ ირჷდგჷლოხ. აუსუცჿა აუსურა იაყუწუან, დაჩჳაკალა იაჰჰიოზარ, ასტაჩკაქუა ყარწონ, იყარწონ აზაბასტოვკაქუა. 70-ტიი აშჳჷქუსქუეი 80-ტიი აშჳჷქუსქუეი რაან იყაზ რაფხჾაძატიი აზაბასტოვკაქუა აშჳთრაჶქუა მჷცხუ იახჾდუზ აკუნ იზჷხყჾალოზ, აუსუცჿა ახჾჷრჟოზ, რუალაჶა ანრჷრთოზ იახჾჷრციჷრძოზ, იროუზ ახუ აქუწარაჰჳჷ იახჾრჷგდჷრხოზ აკუნ იზჷხყჾალოზ.

აუსუცჿა იანჷრზჷმჩჰაძა, რაფხჾაძატიი აზაბასტოვკაქუა რაან ზნჷზჷნლა ამაშჷნაქუა ფჷრჩჳუან. აჶაბრიკა ხჷბრაქუა რჰჳჷ ასარკჾაქუა ფჷრჩჳჩჳუან, ახახენცჿა რჷდიქჾანქუეი რკონტორაქუეი ფჷხხაა იქურწონ.

აფხჾაგჷლარა ზმაზ აუსუცჿა ეილდჷრგო იალაგჳეიტ აკაპიტალისტცჿა რაქუფარაჰჳჷ იმანშიალახარცჷ აორგანიზაცია აყაწარა შჳათახჷზ. ეიჰჳჷრკააუა იალაგჳეიტ აუსუცჿა რეიდგჷლაქუა.

1875 შჳჷქუსაზჷ ოდესსა ეიჰჳჷრკააიტ „აუსუცჿა ალადატიი ურჷსტიჷლატიი რეიდგჷლა“. აბრი, ზეგჾ რაფხჾაძა იყალაზ აუსუცჿა რ-ორგანიზაცია 8—9 მზა იყან, აშჳთახჾ აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა იფჷხხაა იქურწეიტ.

1878 შჳჷქუსაზჷ პეტერბურგ იყარწეიტ „აურჷს უსუცჿა ავადატიი რეიდგჷლა“, ხადაცჿას აუასთა ხალტურინი, ასლესარ ობნორსკიი ამანჷ. აბრი აიდგჷლა აპროგრამმაჰჳჷ იაჰიონ იარა აიდგჷლა· უსნაგძატიქუას იშთნახქუაზ რჷლა ამრათაშიარატიი ასოციალ-დემოკრატიატი უსუვ პარტიაქუა ირეიუოუპ ჰია. არი აიდგჷლა ანაგძარაზჷ გუთაკჷს იამაზ ასოციალისტტი რევოლიუცია აყაწარა—„იყოუ აჰიჷნთქარრატი პოლიტიკა შაქუგჷლაშეი, აეკონომიკა შაქუგჷლაშეი, იქუნაგძამკუა იყოუ შაქუგჷლაშანჷ იშჳჷყოუ ეიფშჳ რჷქუხრა“ აკუნ. აბრი აიდგჷლა აორგანიზატორცჿა რუაძიჷ—ობნორსკიი ფჷთრაამთაკ აჰიაა-ნხჷწ დჷყან; უაყა ამარკსისტტი სოციალ-დემოკრატ პარტიაქუეი, მარკს ნაპხგარა ზზიუაზ I-ტიი ინტერნაციონალშჳი რუსურა იბეიტ. იარა უბრა იიბაზ ანჷფშჳიტ „აურჷს უსუცჿა ავადატიი რეიდგჷლა“ აპროგრამმაგჾჷ. აბრი აიდგჷლა აიგუაძა ყაწატიჷს იშთჷხნჷ იამან აჟილარ რზჷ აპოლიტიკატი ხაქუითრეი, აპოლიტიკატი ზინქუეი (აჟია, აკჾჷფხჾ რჷქუითრა, აიზარა აქუითრა, უბას ეგჾჷრთგჾჷ) რჷლხრა. უბას დჷრვეგჾჷხ აიგუაძა იყარწარანჷ იაშთან აუსუცჿა რუსურა ამშჳ აიწატირა.

აიდგჷლა იალაზ რხჷფხჾაძარა 200-ვჷკ რყნჷნძა ინაძონ, აიდგჷლა ზგუ აზჷყაზ რხჷფხჾაძარაგჾჷ იარა უბრი აყარა ჷყან. აუსუცჿა რსტაჩკაქუა აჩჳრჷლარხუუა, ნაპხგარა რჷზნაუა იალაგონ არი აიდგჷლა. აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა იარა აბრი აუსუცჿა რეიდგჷლაგჾჷ ფჷხხაა იქურწეიტ.

ახა აუსუციაა რწჷსრა, ესააირა არაიონ ჭჵჷცქუა ამჩჵხანაკჵუა, აზჰარა იაჭჵჷნ. 80 შჵჷქუსქუა რაან ირაციაძანჷ იყან ასტაჩკაქუა. ხუშჵჷქუსა რჷვნუწყა (1881—1886 შჵჷქუსქუა რჷვნუწყა) 48 ინრეიჰანჷ ასტაჩკაქუა ჷყან, უბართ ასტაჩკაქუა რჭჵჷ 80 ნჷზქჲვჷკ აზაბასტოვკა ყაზწოზ აუსუციაა რჷლან.

არევოლიუცია წჷსრა ათოჷრჷხ აჭჵჷ ჭჷდალა აკჷრ აწანაკჵუა იყან 1885 შჵჷქუსაზჷ ორეხოვო-ზუევო მოროზოვ იფაბრიკაჭჵჷ იყალაზ ასტაჩკა დუ.

აბრი აფაბრიკაჭჵჷ 8 ნჷზქჲვჷკ რყნჷნძა აუსუციაა აუს რუან. აუსუციაა რჷბზაზაშა ესჷმშჵააირა ეიციახო იაააიუან: 1882 შჵჷქუსა ინარკნჷ 1884 შჵჷქუსანძა აუსუციაა რუალაფახუ ხუნტი იაგდჷრხჵეიტ, 1884 შჵჷქუსაზჷ იარაზნაკ აუსურა ახუ ფშ-ხურახჲ ხუკ ალა, დაჩჵაკალა იაჰჰიოზარ, 25 პროცენტ რჷლა იაგდჷრხჵეიტ. აბრი ანავს აფაბრიკანტ მოროზოვ აშჵთრაფქუა რჷლა ციგჲაბაათსჷლა აუსუციაა ირგუაყჵუან. ასტაჩკა აშთახჲ ასუდაჭჵჷ იშჵაათშჵჷზ ალა, აუსუვ უალაფახუნჷ იოუაზ მაათ ცჷფხჲაძა 30 ინარკნჷ 50 კაპეი რყნჷნძა აშჵთრაფქუა რჷხჲძწანჷ აკუნ აფაბრიკანტ აუსუვ იმხნჷ იშჵიგოზ. აბრი არჰირა რზჷმჩჰაიტ აუსუციაა, 1885 შჵჷქუსა იანვარ მზაზგჲჷ ასტაჩკა ყარწეიტ. ასტაჩკა ზაა ეიჭჵკაანჷ აკუნ იშჵჷყაზ. იარა ნაპხგარა აზიუან აუსუვ-ფხჲაგჷლა პიოტრ მოისეენკო, ფასა „აურჷს უსუციაა ავადატიი რეიდგჷლა“ იალაზ, არევოლიუცია უსურა აფჷშია ზმაზ აუავჷ. ასტაჩკა ანჷყარწოზ ალამთალა, მოისეენკო, ეგჲჷრთ აკჷრ ეილზჷრგოზ აბასცია ააიდფხჲალანჷ, იყაწატინჷ აფაბრიკანტ იდჷრწაშჵაზ ჟიპაკჷ აშიყუ იანჷრწეიტ, აუსუციაა მაძალა აილაციაჟიარა ირჷმაზ აჭჵგჲჷ იშაქუდჷრლულუეიტ. ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ აუსუციაა ჷქუგჷლტ აუსუციაა რჷრჰიჷგა აშჵთრაფქუა რაფჷხრაზჷ.

აბრი ასტაჩკა ბჯარ-მჩლა ირხუაჩჵიტ. 600-ვჷკ ირეიჰანჷ აუსუციაა თარკჷიტ, უბართ რახჲტი 10-ვჷკლა აუსუციაა რაციავნჷ ასუდ იართეიტ.

1885 შჵჷქუსაზჷ იარა აბრი ეიფშჵ ასტაჩკაქუა ყარწაქუეიტ ივანოვო-ვოზნესენსკ აფაბრიკაქუა რჭჵგჲჷ.

აუსუციაა რწჷსრა იახჲაზჰაუაზ იარშიაზ აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა, აშჵთრაფქუა რზჷ ადჷრვაშჵჷქუსან აზაკუან თჷრმჷჟჷრ ფსჷხუა რჷმამკუა იყალჵეიტ. იარა აბრი აზაკუან აჭჵჷ იაჰიონ აშჵთრაფ-ფარა ილჷრხჵუა აფაბრიკანტ იმთაკუა, დარა აუსუციაა რხათა იდდჷრხუალარცჷ.

მოროზოვ იფაბრიკაჭჵჷ იყარწაზ ასტაჩკჵეი, ეგჲჷრთ ასტაჩკაქუეი რჷლა აუსუციაა ეილჷრკააიტ რჩჵეიჭჵკაანჷ იქუფარ აკჷრძა შჵოჷლშჵოზ. აუსუციაა რწჷსრა იალწუა იალაგჵეიტ აუსუციაა რკლასს აინტერესქუა ლულუალა იზჷხჲჩაშჵა ანაპხგაცია ბზიაქუა, აორგანიზატორ ლულუაქუა.

იარა უბასყანგჲჷ, იარა აუსუციაა რწჷსრა აზჰარა აბზოურალა, ამრათაშიარატიი ევროპა აუსუციაა რწჷსრა აბზოურალა, ურჷსტიჷლან იყარწო იალაგჵეიტ რაფხჲაძატიი ამარკსისტტი ორგანიზაციაქუა.

ჟ. ანაროდნიკრეი მარკსიზმი ურჷსტიჷლან. პლეხანოვი „აჯა ახაძუითტირა“ ჰია იარა იგუფი. პლეხანოვ ანაროდნიკრა დშჵაძუფოზ. მარკსიზმ ურჷსტიჷლან ახჲგძარა.

ამარკსისტტი გუფქუა ყალააანძა ურჷსტიჷლან არევოლიუციატი უსურა მვაფჷრგონ მარკსიზმ აჭჵაგჷლარა აზჷზუაზ ანაროდნიკცია.

რაფხჲაძატიი აურჷსტი მარკსისტტი გუფ ყალჵეიტ 1883 შჵჷქუსაზჷ. არი, გ. ვ. პლეხანოვ არევოლიუცია აუს ახჲაზიუაზ აზჷ იკრა იაშთაზ აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა იჩჵჷრციიხჲჩარც დახჲცაზ, აჰიაა-ნხჷწ, ჟჵენევა ეიჭჵიკააზ „აჯა ახაქუითტირა“ აგუფ აკუნ.

პლეხანოვ იხათა არი ათხჲა დნაროდნიკჷნ. ემიგრაცია დახჲცაზ მარკსიზმ ანეილჵიკაა, ანაროდნიკრა დაცრჷწნჷ, მარკსიზმ აზჷ პროპაგანდისტ დუწიყჲანჷ დყალჵეიტ.

მარკსიზმ ურჷსტიჷლან ახჲგჷძარაზჷ „აჯა ახაქუითტირა“ აგუფ აუს ლულუა აუიტ. დარა ურჷსშიალა ეითარგჵეიტ მარკსი ენგელსი რვჷმთაქუა: „აკომმუნისტ პარტია ამანიფესტ“, „ქჲჷრალა იკჷუ აჯეი აკაპიტალჵი“, „უტოპია აყნჷტი ანაუკახჲ სოციალიზმ აჭჵიარა“, უბას ეგჲჷრთგჲჷ, აჰიაა-ნხჷწგჲჷ იკჲჷფხჲნჷ, მაძა ურჷსტიჷლა იახჲჷრგძო იალაგჵეიტ. გ. ვ. პლეხანოვ, ზასულიჩ, აკსელროდ, უბას აბრი აგუფ იალაზ ეგჲჷრთგჲჷ, მარკსი ენგელსი რწარეი **ანაუკატი სოციალიზმ** აიდეიაქუეი რეილკააგა აშიყუქუა ჟიპაკჷ რვიტ.

ასოციალისტცია-აუტოპისტცია იზჷმთაზ ეიფშჵძამკუა, აპროლეტარიატ რჷრწავცია დუძძაქუა მარკსი

ენგელსი რაფხჲაძა იჰაილდჷრკააიტ, იყამლაშა აზხჲცჿა (აუტოპისტცჿა) რხჷ ითჷრჰიაან უსჷ იშჷყამ ასოციალიზმ, უი იზნუ აამთაზტჿი აკაპიტალისტტჿი უააჟილარ რჭშიარა ხჷმფადა იახჷლწუა უსჷ იშჷყოუ. ურთ იაჰდჷრბეიტ, აჰრა-ტჿირა აშაქუგჷლაშა შჷკაჰაზ ეიფშწჿყჲა აკაპიტალისტტჿი შაქუგჷლაშაგჲჷ შჷკაჰაუა, აკაპიტალიზმ იარა ახალა იშჷყანაწო იარა ანჷშიჷნთრა ზჟჷშა აპროლეტარიატ. ურთ იაჰდჷრბეიტ, აპროლეტარიატ რკლასსტჿი ქუფარა ზაწიჷკ შჲაკუუ, აპროლეტარიატ აბურჟჷუაზია რაწკჷს რაიააირა ზაწიჷკ შჲაკუუ, აკაპიტალიზმ აყნჷტჿ, აეკსპლოატაცია აყნჷტჿ აუაატიჷვსა ახაქუითრა რჷზთო.

მარკსი ენგელსი აპროლეტარიატ იდდჷრწონ რხატჿიჷ მჩქუა დჷრნჷ, რკლასსტჿი ინტერესქუა დჷრნჷ, ალძარაჰიაა აბურჟჷუაზია რაქუფარაზჷ რჩშეიდჷრკჷლალარცჷ. მარკსი ენგელსი აკაპიტალისტტჿი უააჟილარ რჭშიარა ზაკუანქუას იამაზ აადჷრფშიტ, ნაუკალა იდჷრწაბჷრგჷიტ, აკაპიტალისტტჿი უააჟილარ რჭშიარეი უბრი აყნჷ იყოუ აკლასსტჿი ქუფარეი, აკაპიტალიზმ აკაჰარახჲ, აპროლეტარიატ აიააირა რჷთარახჲ, **აპროლეტარიატ რდიკტატურახჲ** ხჷმფადა იშჷკჷლნაგო.

მარკსი ენგელსი იაჰდჷრწონ, აკაპიტალ ამჩრა ახაციგარეი აკაპიტალისტტჿი ხატჿიმაზარა ზეიფშტჿი მაზარანჷ აყაწარეი ხაალა იზჷყალომ ჰჿა, უი ყანაწარც აუსუცჿა რკლასს იზლალშაძო რევოლიუცია მჩლა აბურჟჷუაზია ირჭშაგჷლანჷ რჷმჩმჷრხარა მაცარალოუპ, **აპროლეტარტჿ რევოლიუციალა** მაცაროუპ, იარა ახატჿი პოლიტიკატჿი აჰრა — აეკსპლოატატორცჿა რკლასს აჭშაგჷლარა ზხუაჩშჷშა, კლასს ახჲჷყამ აკომმუნისტტჿი უააჟილარ ჭშჷც რჷყაწარა ზჷლშაშა აპროლეტარიატ რდიკტატურა აშაქურგჷლარალა მაცაროუპ ჰჿა.

მარკსი ენგელსი იაჰდჷრწონ, აპრომჷიშლენნოსტტჿ პროლეტარიატ ზეგჲ რეიჰა არევოლიუციარა რჷლოუპ, უბრი აყნჷტჿგჲჷ — აკაპიტალისტტჿი უააჟილარ რჭშჷ ზეგჲ რეიჰა ფხჲაგჷლარა ზმოუ კლასსნჷ იყოუპ ჰჿა, აპროლეტარიატ რეიფშ იყოუ აკლასს ზაწიჷკ აკუძოუპ აკაპიტალიზმ ზცჷმლჷუ ამჩქუა ზჷკუშამჷკუშა იააიზკნჷ, იარა აკაპიტალიზმ აშტურმ აზურახჲჷ დარა ზგო. ახა აჟიჷტჿ დუნეი იაიააირც. კლასს ახჲჷყამ აუააჟილარ ჭშჷც რშაქურგჷლარაზგჲჷ აპროლეტარიატ ირჷმაზაროუპ, დარა ირხატჿიუ, აკომმუნისტტჿ პარტია ჰჿა მარკსი ენგელსი იზახჲძჷრწაზ, აუსუჳ პარტია.

მარკსი ენგელსი რახუაფშჷშაქუა ზეგჲჷნჯარა ახჲგძარა იაგჲალაგშეიტ რაფხჲაძატჿი აურჷსტჿი მარკსისტტჿი გუფ, „აჯა ახაქუითტჿირა“ ჰჿა პლეხანოვ იგუფ.

„აჯა ახაქუითტჿირა“ აგუფ აჰჿაა-ნხჷწტჿი აურჷსტჿი კჲჷფხჲ აჭშჷ მარკსიზმ აზნამია შთნახჷიტ ურჷსტჿიჷლან ასოციალ-დემოკრატიატჿ წჷსრა ყალაანძაგჲჷ. ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ ხჷმფადა იათახჷნ ტეორიალა, იდეიალა არი აწჷსრა ამჳა აზჷლხრა. უი აამთაზჷ მარკსიზმი ასოციალ-დემოკრატიატჿი წჷსრეი ახჲახჲჷრგძოზ ამჳან ხეგჲჷ ირჷცკჷუ იდეიატჿ ფჷნგჷლას ირჷმაზ, უსყანტჿი აამთაზჷ აფხჲაგჷლარა ზმაზ აუსუცჿეი არევოლიუცია ზგუ აზჷჰიოზ აინტელლიგენციეი რჷვნუწყა ეიჰა აფჷჟიარა ზმაზ ანაროდნიკრატჿი ხუაფშჷშაქუა რაკუნ.

ურჷსტჿიჷლან აკაპიტალიზმ შჲჭშიოზ ეიფშ, აუსუცჿა რკლასს აფხჲაგჷლარა ზუა მჷჩდუნჷ, ეიბჷთოუ, ეიჭშკააუ, არევოლიუციატჿი ქუფარა ზჷლშო აკუნჷ იყალონ. ახა აუსუცჿა რკლასს აფხჲაგჷლარატჿი როლ ანაროდნიკცჿა ირზეილკააუამჷზტ. ირეიჰაუ რევოლიუცია მჩჷს იყოუ აუსუცჿა რკლასს აკუმ, ანხავჷჟილარ როუპ, აჰიჷნთქარი აპომეშჩიკცჿეი რჷმჩრა ახჰიარა ანხაცჿა „რბუნტრაქუა„ რჷლა მაცარა აუპ იზლალშო ჰჿა, აურჷს ნაროდნიკცჿა შჲიფკალა ირჷფხჲაძონ. ანაროდნიკცჿა აუსუცჿა რკლასს რჷზდჷრუამჷზტ, ეგჲჷრზეილკააუამჷზტ აუსუცჿა რკლასს რჷდგჷლამკუა, იარა ანაპხგარა რჷმამკუა, ანხაცჿა რჷმაცარა ცარიზმი აპომეშჩიკცჿეი რიააირა შჲრჷლჷმშო. ანაროდნიკცჿა ირზეილკააუამჷზტ აუააჟილარ რჭშჷ აუსუცჿა რკლასს ზეგჲ რეიჰა არევოლიუციარა შჲალოუ, ზეგჲ რეიჰა აფხჲაგჷლარა ზმოუ კლასსნჷ იშჷყოუ.

ანაროდნიკცჿა აფხჲა, აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა რაქუფარაზჷ ანხაცჿა დჷრწჷსრაცჷ რჩშაზჷრკშუან. იარა აბრი იაზკნჷ არევოლიუციატჿი ინტელლიგენცია ჭშარაცჿა ნხავჷ მათიალა რჩშეილაჰიანჷ აჭჷთახჲ, უსყან იშჷრჰიოზ ეიფშ — „აჟილარ რახჲ“, იდიჷქულშეიტ. იარა აბრი აუპ „ანაროდნიკცჿა“ (აჟილარ-უაა) ჰჿა ახჲძ ირჷმოუგჲჷ ზხჷლწჷზ. ახა ანხავჷჟილარ დარა ირჷცჷმნჷყუეიტ, იზბან აკუზარ, ურთ იშახუთოუ ეიფშ ანხაცჿაგჲჷ რჷზდჷრუამჷზტ, ეგჲჷრზეილკააუამჷზტ. ანაროდნიკცჿა რეიჰარავჷკ აპოლიცია იდჷრბაანდავიტ,

ითარკტ. უბასყან ანაროდნიკცია ირჷძბეიტ აჟილარ იაარყუაწნჷ, დარა რხატიჷ მჩქუა რჷლა მაცარა აჰიჷნთქარ ისამოდერჟჟავიე იაქუფალარცჷ; უი ეიჰაგძჷ აშჟიფკა დუქუა რახძ იკჷლნაგჟეიტ.

მაძა აუს ზუაზ „ნაროდნაია ვოლია“ ჰია იზჷშთაზ ანაროდნიკრატი გუფ აჰიჷნთქარ იშრა აიწჷხარა იალაგჟეიტ. მარტ მზა 1, 1881 შჟჷქუსაზჷ ანაროდოვოლეცცია აჰიჷნთქარ ალეკსანდრ II დჷრშიტ აბომბა იგუდწანჷ. ახა უეიზგძჷ უი აჟილარ აკგძჷ ირმჷხუეიტ. ჯოუკჷ-ჯოუკჷ ალკაანჷ რჷშრალა აჰიჷნთქარ ისამოდერჟჟავიე ახჰიარა ზჷყალომჷზტ, აპომეშჩიკცია რკლასს აქუხრა ზჷყალომჷზტ. ირშჷზ აჰიჷნთქარ იხათჷფან დააქუგჷლტ აუსუციეი ანხაციეი რფსთაზაარა ეიჰაგძჷ ეიციაზტიჷზ—ეგი აჰიჷნთქარ, ალეკსანდრ III.

ჯოუკჷ-ჯოუკჷ ალკაანჷ რშრალა, ინდივიდუალტი ტერრორლა ცარიზმ ჰაქუფოიტ ჰია ანაროდნიკცია იალჷრხჷზ ამჯა შჟიფკან, არევოლიუცია იაზეიციან. აკტივტი „აჶჷრხაციეი“. „აჶჷრხაცია“ რყნჷტი ახაწარა იაზჷფშჟჷზ აპასსივტი „ახარხი“ („толпа“) ჰია, ანაროდნიკცია იიაშჟამკუა ირჷმაზ ატეორია იახჷლწუან აინდივიდუალტი ტერრორ აპოლიტიკა. არი ამცტი ტეორია იაჰიონ, დაარა აკჷრზჷლშჟო აუაახაწიქუა რჷმაცარა რაკუუშია ათოურჷხ ყაზწო, ამასსა, აჟილარ, აკლასს, ანაროდნიკრატი შიყუჰჰცია ციჷმლშჟაქუ, თიამშარჷლა „ახარხძ“ ჰია ზზჷრჰიოზ რაკუზარ, ურთ ხდჷრრალა, ჩჟეიჰჟკაარჷლა აუს ყაწარა რჷლშჟომ, ალაში იეიფშჟ „აჶჷრხაცია“ ირხძჷფშჟნჷ იმცოზარ ჰია. აბრი აყნჷტი ანხაჰჷჟილარი აუსუცია რკლასსი რჷჰნუწყა მასსალა არევოლიუციატი უსურა იაყუწნჷ, ინდივიდუალლა ატერრორ ყაწარახძ იიასიტ ანაროდნიკცია. უსყანტიი აამთალა არევოლიუციონერცია დუძაქუა რახძ აძიჷჰია იფხძაძაზ—სტეპან ხალტურინ, არევოლიუციატი უსუცია რეიდგჷლა ორგანიზაცია აყაწარაზჷ დჷზჰჟჷზ აუსურა დაყუხნჷ, იჩჟაზწიჷლხნჷ ატერრორ აუს აზურა დალადჷრგჟეიტ ანაროდნიკცია.

არგუაყცია რკლასს იაჰჟაგჷლანჷ აქუფარა აკუმკუა, არევოლიუცია აკჷ იამჷხუაძო, აბრი აკლასს ახათანრაკციაქუაკ რჷშრახძჷ აჯაჟილარ რჷხშჟჷჰ დჷრფშჟუან ანაროდნიკცია! ურთ, აუსუცია რკლასსი ანხაჰჷჟილარი რრევოლიუციატი ინიციატივეი აკტივრეი რჰჟიარა ეიხულადჷრხონ.

ანაროდნიკცია აუსუცია რკლასს იაფჷრხაგან, არევოლიუციაჰჟჷ ანაპხგარატი როლ იარა იამოუ აილკაარაჰჟჷ, იაგეიწადჷრხონ აუსუცია რკლასს ახაზხატიპარტია აშაქურგჷლარა.

მაძა აუს ზუაზ ანაროდნიკცია როორგანიზაცია აჰიჷნთქარ იეიჰჷბჷრა იფჷხხაა იანჷყარწაგძჷ, არუვოლიუცია ზგუ აზჷყაზ აინტელლიგენცია რჷჰნუწყა ანაროდნიკრატი ხუაფშჟჷშაქუა დაარა აკრაამთა იაანხანჷ იყან. ანაროდნიკცია რციჷნხაქუა იყაზ ურჷსტიჷლან მარკსიზმ ახძგძარა აუს ლულუალა იაფჷშკლასუან, აუსუცია რკლასს ორგანიზაციალა აიჰჟკაარა იაფჷრხაგან.

აბრი აყნჷტი ურჷსტიჷლან მარკსიზმ იაზჰარც, ილულუახარც ზლალშჟოზ ანაროდნიკრა იაჰჟაგჷლანჷ აქუფარა მაცარალა აკუნ.

„აჯა ახაქუითტირა“ აგუფ ანაროდნიკცია აშჟიფკატი ხუაფშჟჷშაქუა ირჷმაზ აზჷ ინეიწჷხნჷ ირაქუფო იალაგჟეიტ, დარა ანაროდნიკცია რწარეი ქუფაშას ირჷმაზი აუსუცია რწჷსრა იშჟაფჷრხაგაზგძჷ აანარფშჟუან.

ანაროდნიკცია რაქუფარა იაზკნჷ პლეხანოვ იივჷზ იჰჷმთაქუა რჰჟჷ იააირფშჟიტ ანაროდნიკცია რახუაფშჟჷშაქუა ახაუკატი სოციალიზმ იზლჟეიფშჟუ ჰია ეგძშჟჷყამ, ანაროდნიკცია ჰსოციალისტციოუპ ჰია რხჷ იშჟახძძჷრტიუაზგძჷ.

ანაროდნიკცია აშჟიფკატი ხუაფშჟჷშაქუა ირჷმაზ ზეგძ რაფხძაძა მარკსისტტი კრიტიკა რზიუიტ პლეხანოვ. ანაროდნიკრატი ხუაფშჟჷშაქუა კჷლკაანჷ დაარჷსუა, იარა უბრი აამთაზგძჷ ამარკსისტტი ხუაფშჟჷშაქუა რჷხძჩარა იბზიაწიყძანჷ ირჰჟიეიტ პლეხანოვ.

იარბანქუოუ ანაროდნიკცია რახუაფშჟჷშაქუა რახძტი ეიჰა იშჟიფკა ლულუაქუანჷ იყაქუაზ, იუადჷშხხჷრანჷ პლეხანოვ იქუიწაქუაზ?

აკჷ, ურჷსტიჷლან აკაპიტალიზმ „იაქუშიაშია“ იყალაზ უსუპ, უბრი ურჷსტიჷლან იჰჟიო იზჷყალომ, უბრი აყნჷტიგძჷ იზრჷზჰაუამ, იზჰჟიომ აპროლეტარიატგძჷ ჰია იქუგჷლან ანაროდნიკცია.

ჰბაგძჷ, ანაროდნიკცია აუსუცია რკლასს არევოლიუციაჰჟჷ აფხძაგჷლარა ზმოუ კლასსნჷ ირჷფხძაძომჷზტ. ურთ პროლეტარიატდა ასოციალიზმ აჰჟჷ ინეირაცჷ რთახჷნ. ზეგძჷ ირჷცკჷუ რევოლიუციატი მჩნჷ ანაროდნიკცი ირჷფხძაძონ, აინტელლიგენცია ანაპხგარა

ზზჷრუაზ ანხავჷქილარი. ასოციალიზმ ზხჷლწშთანგდჷ, შათასგდჷ იამანჷ იზხუაფშშუაზ ანხაცია ო-ობშჩინეი.

ხფაგდჷ, ანაროდნიკცია აუაატიჷვსა რთოუროჷხ ზეგდჷ ამჳასშა აზჷ იშთიფკაზ, იფჷრხაგაზ ახუაფშთჷშა რჷმან. უოთ იროჷზდჷროუამჷზტ. იაგდჷროზეილკააუამჷზტ აუაა-ქილარ რეკონომიკატი პოლიტიკატი ქთიაშა აზაკუანქუა. არი აზჷ უროთ ზჷნძა დჷროალა ეიწახაძანჷ იყაზ უაან. დაოა რგუ იზლაანაგოზ ალა. ათოუროჷხ ყაზწო აკლასუქუეი, აკლასქუა რეიქუფაოეი რაკუძამჷზტ. ამასსა, „ახარხდ“, აქილარ, აკლასსქუა, ალაში იეიფშთ იზხდჷფშთნჷ იცო, იაარჷლუკააუა ხაზ ხათაქუაკ „ფჷრხაციაქუაკ“ როუპ.

ანაროდნიკცია დრაქუფო, უბართ ჭთაფჩთუა. ურჷსტიჷლან იყაზ ამარქსისტცია აწარა ზლაოწოზ, იზააძოზ ამარქსისტტი შიყუქუა ქიპაკ იჳიტ პლეხანოვ. „ასოციალიზმი აპოლიტიკატი ქუფაოეი“, „ჰარა ჰჰიატიეიქუმშიაარაქუა“, „ათოუროჷხ მონისტტილა ახუაფშთჷშა აქთიარაზჷ აზწაატიჷ აზჷჰიან“ ჰია პლეხანოვ იიჳჷზ აშიყუქუა, ურჷსტიჷლან მარქსიზმ ზლაიააიშთაზ ამკა აზჷდოჷცქეიტ.

პლეხანოვ იკჷმთაქუა ოჭთჷ იანიწეიტ მარქსიზმ აშათატი ზწაატიქუა. ჭჷდალა აკრაწანაკთუა იყან „ათოუროჷხ მონისტტილა ახუაფშთჷშა აქთიარაზჷ აზწაატიჷ აზჷჰიან“ ჰია იიჳჷზ აშიყუ, 1895 შთჷქუსაზჷ ითჷწჷზ. ლენინ იჰიონ არი აშიყუ „აურჷს მარქსისტცია აბიფარა ნაძაკ ააძეიტ“ ჰია (**ლენინ.** ტომ XIV. ადაყდა 347).

ანაროდნიკცია რაქუფარა იაზკნჷ იიჳჷზ აშიყუქუა რჭთჷ. პლეხანოვ ირწაბჷრგჷიტ. აკაპიტალიზმ ურჷსტიჷლან იჭთიარც იყოუ, იჭთიარც იყამუ? ჰია ანაროდნიკცია აზწაატიჷ შთჷქუდჷრგჷლო აკჷ იაფსანჷ იშთჷყამჷზ. აუს ზლოუ აბოი აუპ, იჰიონ პლეხანოვ, იიჰიოზ ფაქტლა ირწაბჷრგთუა, ურჷსტიჷლა აკაპიტალიზმ ჭთიარა ამკა **იანჷლახეიტ**, უბრი ამკა იმჳახჷზგაშთა იარბანზაალაკგდჷ მჩჷკ ჷყამ.

ურჷსტიჷლან აკაპიტალიზმ აჭთიარა **აანკჷლარა** აკუმჷზტ არევოლიუციონერცია უსნაგძატიჷს იროდჷზ. ზეგდ დარა როუპ, არი აყაწარა უეიზგდჷ ურთ იროლშთომჷზტ. არევოლიუციონერცია უსნაგძატიჷს ირჷდჷნ, აკაპიტალიზმ აჭთიარა იახჷლჭთიააუა არევოლიუციატი მჩ დუძძა ზლოუ აუსუცია რკლასს წჷრგუას

ოწაოაცჷ. იარა აკლასსტი ხდჷრრა დჷრჭთიალარცჷ, იარა ეიჭთჷრკაარაცჷ, ახატი უსუკ პარტია აშაქურგჷლარაჭთჷ აცხჷრაარა ართარაცჷ.

პლეხანოვ იფჷხხაა იქუიწეიტ, არევოლიუციატი აპროლეტარიატ აფხდაგჷლარატი როლ რჷამ ჰია ანაროდნიკცია ავბატიი აშთიფკა ლულუატი იფშთჷშა ირჷმაზგდჷ. ურჷსტიჷლან აპროლეტარიატ ლარა ანაროდნიკცია ახუაფშთუან „თოუროჷხტი ჰოაკ ეიფშთ, უი აზჷ იოჳუან „აპროლეტარია- შიარა ბაათსჷ“ ჰია. მარქსიზმ აწარეი, იარა ნავყაანჷ ურჷსტიჷლა იშთანაალოი დაზჷქუჷგლანჷ, ხჷფხდაძარალა ანხავჷქილარ შთეიჰაუგდჷ, ურთ რაასთა ოლეტარიატ ხჷფხდაძარალა იშთმაჭუგდჷ.- ხდჷძჰიალა აპროლეტარიატი, დარა რზჰარეი ზეგდჷ ირჷცკჷუ ჷრთას ევოლიუციონერცია ირჷმახარ შთახუ- უ იიწაბჷრგაუან პლეხანოვ

იზბან ხდჷძჰიალა აპროლეტარიატ?

იზბან აკუზარ, აპროლეტარიატ უაქიჷ დარა ხჷფხდაძარალა იშთჷრაციამგდჷ **ეიჰარაკ აფხდაგჷლარა ზმოუ** ანხამჳა აფორმა—აარჷხრა დუძძა იადჰიალოუ ჯაქი- კლასსნჷ იყოუპ. იარა აბრი აყნჷტიგდჷ აფხდაყა მთ ბზიაგდჷ რზჷფშთუპ.

იზ ან აკუზარ, აპროლეტარიატ იზლაკლასაუ ალა, ქუსააირა **ირჷზჰაუეიტ**, პოლიტიკალა **იჭთიოიტ**, ოთა დუ აჭთჷ აკოურა იაშაქუჷგლაშოუ ამჩალა სნიზაციანჷ რეიჭთკაარა მარიოუპ, დარა აპრო- არიატ შაქუჷგლაშას იახდთაგჷლოუ ამჩალა ზეგდ- იჰა იოევოლიუციატიუპ, იზბან აკუზარ, ურთ არევოლიუციაჭთჷ ირციჷმუა ჰია აკგდჷ რჷმაძამ დარა რჷმაჰაგა დაჭქუა რჷდა.

ნხავჷქილარ რჭთჷ დაჩთაკალა იშაქუჷგლოუპ აუს.

ანხავჷქილარ (არაყა იზლაციაქიოზ ახაზჷნხავჷქილარ ჷნ **რედ**), ხჷფხდაძარალა იოაციავნჷ იშთჷყოუგდჷ, ჰარაკ **ეიწახოუ** ანხამჳა აფორმა აარჷხრა-სსა იადჰიალოუ ჯაქილარ კლასსნჷ იზლაყოუ ალა, რაფხდაყა უშთ დუგდჷ რჷმამ. იროუროცგდჷ ზრჷლშთომ.

ნხავჷქილარ კლაას ჰასაბლა ზაწა ირზჷმჰარა, ოუ, ესჷშთჷქუსააირა **ეილჷწუეიტ** ბურჟუაზიანი (კცია). ლარციანი (აპროლეტარცია, აპროლეტაჟთაქუა). უი ადაგდჷ ურთ ორგანიზაციანჷ რეიჭთკაა ეიჰა იუადაკუპ დარა ეიხარ-ბლდარ იახდჷყოუ

ამჩალა, ნასგჲჷ, აპროლეტარიატ რაასთა ახატმაზარასსა ამაზაარა შაქუგჷლაშას იახჲრჷმოუ ამჩალა. არევოლიუციატი წჷსოახჲ აცარა უი აყარა იოგუაფხომ.

ანაროდნიკცაა ირჰოინ, ურჷსტჷლან ასოციალიზმ აპროლეტარიატ რდიკტატურალა აკუმკუა. ანხაცაა როფშჩინალა იყალოიტ ჰაა. უი ურთ ირჷფხჲაძოინ ასოციალიზმ ზხჷლწშა (*зародыш*) აკუნჷ, ბაზას იამოუ აკუნჷ. ახა აოფშჩინა ასოციალიზმ აზჷ იპაზანჷ აკუზაიტ. იზხჷლწშა აკუნჷ აკუზაიტ იყამჷზტ. ეგჲზჷყალომზტ, იზბან აკუზაო ალაოცჲეი, აქჲარანჯცჲეი, აბჟარა-ნხაცაა მჩჷმხაჟუეი ექსპლოატაცია რხჷჲაზწოხ აკულაკცაა „ადუნეირხჷფააცაა" რაკუნ აოფშჩინა აყნჷ აპოაზუაზ. ოფშჩინალა ადგჲჷლ ამაზაარა აფორმაზჷ იყაზი, აუააფსჷრა შჟაყაჳ ჷყოუ ალა უაჟოჷ-უაჟოჷ ადგჲჷლ აშჟარაქუა იყალოალოზი იზაყარაზაალაკჲ აუს ეიძაოკჟამჷზტ. ადგჲჷლ ზხჷ იაზჷოხუოზ. აუსუგა ოახუი. აინვენტარი, აჟილშეი ზმაზ აოფშჩინა აჩლენცაა რაკუნ დაჩჟაკალა იაჰჰოზარ. ზჷძჲ თაზ აბჟაოანხაცაეი, აკულაკცაეი რაკუნ. ჩჟჷ ხმაძჷზ ანხაცაეი, აღაოცჲეი, იშჟაკუხალაკჲ იძჲჷმხაქუაზ რადგჲჷლქუა აკულაკცაა ირჷრჷმთარ, დარჷაჷ ქჲჷრალა რჷმჩ რჷმთიიო. ქჲაოანჯრა იმცარ ფსჷხუა რჷმამკუა იყან. აუს აჰჟჷწიყჲა უახუაფშჟჷრ ანხაკუი ოფშჩინა. აკულაკცაა აქუღუღუარა იყარწოზ აბჟაოაზი, ნაპეიკღოშჟა აპრინციპალა ანხაცაა აშიახტჷქუა რჷლხრაზჷ იმარიოუ ხჷრხუაგანჷ ცარიზმ ანაპაჰჟჷ იამაზი რზჷ იმანშიალოუ ფორმანჷ იყან. იარა უბრი აზგჲჷ აკუნ ცარიზმ ანხაკ ოფშჩინა იზალამკჲჷსუაზ. აბრი ეიფშ აოფშჩინა ასოციალიზმ ზხჷლწშა აუპ, მამზარგჲჷ უი აზჷ იბაზოუპ ჰაა აფხჲაძარა ჩჩარხურანჷ აკუნ იშჟჷფხჲაძატჷზ.

იარა უბას პლეხანოვ იფჷხხაა იქუიწეიტ. აუააჟილარ რჰჟიარაჰჟჷ ზეგჲ რეიჰა აკჷრ იაზკჷუ, „აფჷრხაცაა", ეიცჷრდჷრუა აუაა, ურთ რიდეიაქუა როუპ ჰაა, ამასსა „ახარხჲ". აჟილარ, აკლასსქუა რროლ მაჰძოუპ ჰაა ანაროდნიკცაა ახფატიი შჟიფკა ღუღუანჷ ახუაფშჟჷშა ირჷმახგჲჷ. პლეხანოვ ანაროდნიკცაა ახარარა რითონ **აიდეალიზმ** აზჷ, აიაშჟა ახჲჷყოუ აიდეალიზმ აგანახჲ აკუმკუა, მარკსი ენგელსი **რმატერიალიზმ** აგანახჲ შჟაკუუ რწაბჷრგჟუა.

პლეხანოვ ირჰჟიეიტ, ირწაბჷრგჷიტ ამარკსისტტი მატერიალიზმ ანაფშჟჷრა. ამარკსისტტი მატერიალიზმ

იშჟაჰიო ეიფშ უი ირწაბჷრგჟუან, აწჷხუტიანტიი [illegible] სიბალა. აუააჟილარ რჰჟიარა ზლაჰიაქუწახო ეიცჷრდჷრუა აუაა ეილჲარშაქუოი რიდეიაქუეი რჷლა აკუმკუა. აუააჟილარ რჷყაზაარა ამატერიალტი შაქუგჷლა[illegible]ქუა რჰჟიარალა, აუააჟილარ რჷყაზაარა ხჷმფადა [illegible] ჩჟუოუ ამატერიალტი რბზაზაგაქუა რაარჷხშაქუა [illegible]ეითაკოაქუა რჷლა. ამატერიალტი რბზაზაგაქუა [illegible]ხრა აუს აჰჟჷ აკლასსქუა რეიზჷყაშა აჩჟეითაკ[illegible]ქუა რჷლა. ამატერიალტი რბზაზაგაქუა ოაარჷხოეი [illegible]ჟაოეი აუს აჰჟჷ აროლი ათჷფი რზჷ აკლასსქუა [illegible]ყაოალა შჟაკუუ იშჟჷყალო. აიდეიაქუა რაკუძაძ [illegible] რზეიფშ უააჟილარტი-ეკონომიკატი შაქუგჷ[illegible] ჰაააკუზწო, აუაა რზეიფშ უააჟილარტი-ეკონომიკატი შაქუგჷლაშა აუპ ურთ რიდეიაქუა ჰაა[illegible]. ეიცჷრდჷოუა აუაა აკჷ იაფსამკუა იყალარ [illegible]იოიტ. ურთ რიდეიაქუეი ეილჲარშაქუოი აუააჟილარ რეკონომიკატი ქჟიარა იაჰჟაგჷლოხარ. აფხჲაგჷ[illegible]რა ხძოუ აკლასს იათახქუოუ იოჰჟაგჷლოზარ. ნასგჲჷ—უს აკუმკუა,— ეიცჷრდჷრუა აუაა წაბჷრგჷლაწიყჲა იცჷრდჷრუა უაანჷ იყალარც რჷლშჟოიტ, დარა რიდეიაქუეი ეილჲარშაქუოი, აუააჟილარ რეკონომიკატი ჰჟიარა იათახქუოუი, აფხჲაგჷლაოა ზმოუ აკლასს იათახქუოუი იაშჟალა ირჰოზარ.

ამასსა ხარხჲუპ, აფჷრხაცაა რჷმაცარა როუპ ათოურჷხ ყაზწო, ახარხჲგჲჷ ჟილარნჷ იყაზწო ჰაა ანაროდნიკცაა ირჰოიზ ათაკს ამარკსისტცაა ირჰოინ: აფჷრხაცაა რაკუძამ ათოურჷხ ყაზწო, ათოურჷხ აუპ აფჷრხაცაა ყაზწო, ას ანაკუხა. აფჷრხაცაა რაკუძამ აჟილარ [illegible] ყაზწო, აჟილაო როუპ აფჷრხაცაა ყაზწო, ათოურჷხგჲჷ [illegible]ხჟაყა იზგო. აფჷრხაცაა, ეიცჷრდჷრუა აუაა აუააჟილარ რჷფსთაზარაჰჟჷ აკჷრძა რჷლშჟარ ყალოიტ. [illegible]თ, აუააჟილარ რჰჟიარა აშაქუგჷლაშაქუა ქუნაგალა [illegible]დჷრრა ზაყა ირჷლშჟო აყარა, ეიჰა იზლეიღჲუ ახჲ ურთ რეითაკრა შჟაყა იზაქუშიო აყარა მაცარა. აფჷრხაცაა, ეიცჷრდჷრუა აუაა იჩჩარხუუ, უაჰჷ იითახძამ აქუმჰჟიაცაა რაკუნჷ იყალარ ალშჟოიტ. ურთ, აუააჟილარ რჰჟიარა აშაქუგჷლაშაქუა იაშჟალა აილკააშა რზჷმდჷრჷრ, თოურჷხ „ყაწაკციას" რხჷ რბო, აუააჟილარ თოურჷხლა ირთახჷუ იაჰჟაგჷლანჷ ეიხო იალაგარ.

დარა აბართ რეიფშ ფჷრხაცაა-ქუმჰჟიაციანჷ იყაზ ეგჲრეიუან ანაროდნიკცაა.

პლეხანოვ ილიტერატურატი ვჷმთაქუეი, ანაროდნიკცაა დჷრჭთაგჷლანჷ იარა იქუფარეი, არევოლიუციატი ინტელიგენცია რჷვნუწყა ანაროდნიკცაა აჰათჷრ ირჷმაზ შათანკჷლაწოყდა ეიწარყეიტ. ახა იდეიალა ანაროდნიკრა აფჷხხაარა ანაგძარა აკჷრძა აგნჷ იყან. არი აუსნაგძატი — მარქსიზმ იშალოუ ალა ანაროდნიკრა აქუხძარა—ლენინ იხუთახშეიტ.

„ნაროდნაია ვოლია“ ჰაა იყაზ აპარტია ანფჷრხხაა აშთახდ, იაარლასნჷ ანაროდნიკცაა რეიჰაოავჷკ აჰაჷნთქარ იეიჰაბჷრა ირჭშაგჷლანჷ, არევოლიუციატი ქუფარა ანჷყუგარა მაპ აციჷრკჷიტ. აჰაჷნთქარ იეიჰაბჷრა რნჷშიარეი ოჷქუშაჰათხარეი იაზციაჟოი იალაგშეიტ. 80 შჷქუსქუეი 90 შჷქუსქუეი რაანტაი ანაროდნიკცაა აკულაკცაა რინტერესქუა ირზჷქუგჷლაზ რაკუნჷ იყალშეიტ.

„აჯა ახაქუითტირა“ აგუფ იყანაწეიტ აურჷს სოციალ-დემოკრატცაა ოპროგრამმა აპროექტქუა ჷბა (აკტაი 1884 შჷქუსაზჷ, აჷბატაი 1887 შჷქუსაზჷ). არი დაარა აკჷრ იაფსაზ შაჰშან ურჷსტიჷლან ამარქსისტტი სოციალ-დემოკრატიატი პარტია აშაქურგჷლარა აზჷყაწარაზჷ.

ახა „აჯა ახაქუითტირა“ აგუფ აშიფკა ლულუაქუაგდჷ ამან. აფხდძატაი იარა აპროგრამმა აპროექტ აქაჷ დჷრვეგდჷხ იაანხანჷ იყან ანაროდნიკრატი ხუაფშჷმაქუა რციჷნხაქუა აინდივიდუალტი ტერრორ ატაკტიკაგდჷ ყჷლარ აუა. პლეხანოვ, უი ანაკსყა, ჰასაბ იზაზჷმუიტ, არევოლიუცია ამჷაფჷსრა აან აპროლეტარიატ ანხაკჷჟილარ რჷშთაგალანჷ ირგარ შჭრჷლშო, ეგდშთოჷსუთოუ, ანხაკჷჟილარი დაოეი ოეიდგჷლარა მაცარა შჷაკუზ ცარიზმ აწკჷს აიაარა აპროლეტარიატ ირჷლზჷრშთოზ ანაკს, პლეხანოვ, უიაყარა იდუდუამ აცხჷრაარა, ახა უეიზგდჷ არევოლიუცია აცხჷრაარა აზთაშთა მჩნჷ ჰაა ალიბერალტი ბურჟუაზია დრჷხუაფშთუან, იუსუმთაქუაკ რყნჷ უი ანხაკჷჟილარ ზჷნძაკ აჰასაბ იალშეიწომჷზტ, იაჰჰაა, აბას იჰაონ:

> „აბურჟუაზიეი აპროლეტარიატი რჷდა ჰარა იაბოძ დაჩშა უააჟილარტი მჩჷკ, ჰარა ჰჭშჷ აოპპოზიციატი მა არევოლიუციატი კომბინაციაქუა წჷრგუას იყარწაშთა“ (**პლეხანოვ, ტომ III,** ადაყდა 119).

აბართ პლეხანოვ იმაზ აშთიფკატი ხუაფშთჷშაქუა, [illegible] იარა იმენშთევიკტი ხუაფშთჷშაქუა ზხჷლწშანჷ [illegible]ქუაზ რაკუნ.

„აჯა ახაქუითტირა“ აგუფგდჷ, უსყანტაი აამთაზ[illegible] ამარქსისტტი კრუჟოკქუაგდჷ, აუსუცაა რწჷსრეი [illegible]ეი პრაქტიკალა აჩშეიბარკრა რჷმანჷ იყამჷზტ მაკდანა. არი, მარქსიზმ ატეორიეი, მარქსიზმ აიდეიეი, ასო[illegible] დემოკრატია აპროგრამმატი ფყარაქუეი ურჷსტიჷლან იანციჷრწუაზი იანჷლუდუახოზი აპერიოდ აკუნჷ [illegible] ასოციალ-დემოკრატია ჟიაშჷქუსა, 1884 1894 [illegible]ქუა რზჷ რაციაკ იდუმკუა ხაზ ხაზ გუფქუანჷ, [illegible]კქუანჷ. მასსალა აუაუცაა რწჷსოეი დაოეი ეი[illegible]კუა. მამზარგდჷ რეიმადარა დაარა იმაჰნჷ იყან მაკდანა იმიცჷზ, ახა ზან ლჷმგუართაჰშჷ აზჰარა იაჰშუ[illegible] იეიფშუ, ასოციალ-დემოკრატია, ლენინ იშთიკუაზ ეიფშ, **„ამგუართაჰშტაი აჰთიარა აპროცესს“** ითაგჷლან.

„აჯა ახაქუითტირა“ აგუფ „ტეორიალა მაცარა [illegible]ციალ-დემოკრატია შაქუნარგჷლტ, აუსუცაა რწჷსრახდგდჷ აფხდაძატაი აშაჰშა ყანაწეიტ“,—ჰაა იჰაონ ლენინ.

მარქსიზმი, ურჷსტიჷლან აუსუცაა რწჷსრეი რეიდწ[illegible]რა აუანაგძატაი, ნასგდჷ „აჯა ახაქუითტირა“ აგუფ აშთიფკაქუა რჷრჩშეირეი ლენინ ინაგძატიხშეიტ.

8. ლენინ არევოლიუციატი უსურა იალაგარა. პეტერბურგტაი „აუსუცაა რკლასს ახაძუითტირაზჷ აძუფარა აიდგჷლა“.

აბოლშთევიზმ აშაქურგჷლაჰ ვლადიმირ ილია-იფა ლენინ დიიტ 1870 შჷქუსაზჷ სიმბირსკ (უაჟიჷ ულიანოვსკ) აქალაქდ აჰშჷ. 1887 შჷქუსაზჷ ლენინ კაზანტაი აუნივერსიტეტ დთალტ, ახა იაარლასნჷ დბაანდაკჷრტაიტ, აუნივერსიტეტგდჷ დალჷრცეიტ. ასტუდენტცაა რრევოლიუციატი წჷსრა დახდალაზ აზჷ. კაზან ლენინ დალალშეიტ ფედოსეევ ორგანიზაცია ზზჷყაიწაზ ამარქსისტტი კრუჟოკ. ლენინ სამარაყა დანიას აშთახდ, უი იკუშთა-მჷკუშთა იაარლასნჷ სამარატაი ამარქსისტცაა აფხდაძატაი რკრუჟოკ შაქუგჷლტ. იარა უბასყანგდჷ ლენინ მარქსიზმ იდჷრუან ზეგდჷ იჯარშო.

1893 შჷქუსა ანწიამთაზჷ ლენინ პეტერბურგყა დიასიტ. ლენინ რაფხდაძა დჷქუგჷლანჷ იიჰაქუოზ ია-

ქააქუა დაარაძა ირგუაფხზეიტ პეტერბურგტი ამარკსისტტი კრუჟოკქუა ირგლაქუაზ. ზეიფშ უაჳჷ იმბაკჷზ ალა ინთქაანჷ მარკს იდჷრრეი, უსყანტი აამთახტიი ურჷსტიჷლან იყაზ აეკონომიკატი აპოლიტიკატიი უშაქუგჷლაშა მარკსიზმ აქურშიაშა ადჷრრეი, აუსუცაა რუს აიააირა შჵაგოზ აზჷ ფკრა ზქუმ. რბგარა ზქუმ აგურახაწარა ღუღუა იმაზი, ზდაყამ აორგანიზაციატი ტალანტ ღუძძა იმაზი. აბართ ზეგჲჷ ლენინ ჲყარწეიტ პეტერბურგტიი ამარკსისტცაა ზჷგურაოგოზ, იხარწოზ რნაჰხგაკ იაკუნჷ.

ლენინ აკრუჟოკქუა რჭჳჷ აკჷრ ზირწოზ, აფხჲავჷლარა ზმაზ აუსუცაა დაარაძა ღუღუალა ბზია დჷრპონ.

„ჰარა ჰლეკციაქუა, იგუალარშიონ აუსუკ ზაჰუმჟკინ, აუსუცაა რკრუჟოკქუა რყნჷ ლენინ იმჳაეიგოზ ალეკციაქუა რზჷ, დაარაძა იჭჷჳხაზ. უაკ ზინტეირეს შთიხშჵაზ აყაზშა რჷჰან, ჰარა ზეგჲჷ ურთ ალეკციაქუა დაარა ჰგუ იაქუშიანჷ ჰაყან, ესქჲჷნგჲჷ ჯაშახუდუს იკნჷ ჰაიგურღჲონ ჰლეკტორ იხშჷკ".

1895 შჵჷქუსაზჷ ლენინ, პეტერბურგტი აუსუცაა რმარკსისტტი კრუჟოკქუა ზეგჲჷ (ურთ უსყან 20 რყჷნძა ინაძახჲან) აკნჷ ეიდიკჷლტ „აუსუცაა რკლასს ახაქუითტირაზჷ აქუფარა აიდგჷლა" ჰია ხჲძჷს იათანჷ. ურთ ალა იარა იაზჷყაიწეიტ აუსუცაა რრევოლიუციატი მარკსისტტი პარტია აშაქუგჷლარა.

„აქუფარა აიდგჷლა" აჭჵაფხჲა უსნაგძატინჷ ლენინ იქუირგჷლონ. ამასაატი უაუკ წჷსრა აჩჵალაოწიანჷ, აპოლიტიკატი ნაპხგარა აზნაულარც. აპროპაგანდისტრატი კრუჟოკქუა რჭჵჷ ეიდკჷლაზ, ზხჷფხჲაძარა რაციამჷზ აფიჲაგჷლა უსუცაა ოჷკნუწყა მარკსიზმ **აპროპაგანდა** ყაწარა აყნჷტი. აუსუცაა რკლასს ამასსა რაციაოჷკნუწყა იახჲა იათახჷუ აპოლიტიკატი **აგიტაცია** ამჳაფგარახჲ იიასჷრც რჷდიწეიტ ლენინ. აბრი, ამასატი აგიტაცია აყაწალარახჲ აჰირა. ურჷატიჷლან აუსუკ წჷსრა უინახჷსგჲჷ არჭჵიარაზჷ დაარაძა აკრაწანაკჵუა იყან.

90 შჵჷქუაქუა რაან აპრომჷიშლენნოსტ ღუღუალა აზჰარა აამთა იანჷნ. აუსუცაა რხჷფხჲააარა იაზჰაუან. აუსუცაა რწჷსრა ღუღუახზეიტ. 1895 შჵჷქუსა ინარკნჷ 1899 შჵჷქუსანძა იხართიაამ ადჷრრაქუა იზლაოჰიო ალა აზაბასტოვკა ყაწარა იალაზ აუსუცაა

რხჷფხჲაძარა 221 ნჷზქჲჳჷკ ირეიწამჷზტ. აუსუცაა რწჷსრა, ატიჷლა აპოლიტიკატი ფსთაზარაზჷ იღუღუოუ მჩნჷ აყალარა იაჭჵჷნ. არევოლიუციატი წჷსრაჭჵჷ აუსუცაა რკლასს აფხჲაგჷლარატი როლ შჵამოუ აზჷ. ანა როდნიკცაა ირჭჵაგჷლანჷ აქუფარაჭჵჷ ამარკსისტცაა ირხჲჩოზ ახუაფშჵჷშაქუა შჵიაშჵოუ, აფსთაზარა ახათა იარწაბჷრგჵუან.

აუსურა აშაქუგჷლაშა აილჲტირაზჷ, აუსურა მშჵჷ არკჲაჭჵრაზჷ, აუსუცაა რუალაფახუ აზჷრჰარაზჷ აბართ აეკონომიკატი დწაქუა რზჷ აუსუცაა ზჭჵჷზ აქუფარეი ცარიზმ იაჭჵაგჷლანჷ აპოლიტიკატი ქუფარა იზჭჵჷზი ეიდნაკჷლონ ლენინ ინაპხგაოალა „აუსუცაა რკლასს ახაქუითტირაზჷ აქუფარა აიდგჷლა". „აქუფარა აიდგჷლა აუსუცაა აპოლიტიკატი აამარნათონ.

ლენინ ინაპხგარალა პეტერბურგტი „აუსუცაა რკლასს ახაქუითტირაზჷ აქუფარა აიდგჷლა" რაფხჲაძა ურჷსტიჷლან ინანაგძო იალაგზეიტ **ასოციალიზმი აუსუცაა რწჷსრეი რეიდწარა.** „აქუფარა აიდგჷლა" იარა აკრუჟოკქუა ირგლაქუაზ ოჷლა ანაპლაკქუა რჭჵჷ უსშაქუგჷლაშას იყაზ იბზიანჷ იადჷრუან, იარა ურთ აყნჷტი ჯარა იარბანზაალაკჲ ფაბრიკაკ აჭჵჷ სტაჩკაკ შჵააწჷსლაკჲ ეიფშწიყჲა ალისტოვკაქუა ოჷზთნაჟუან, ასოციალისტტი პროკლამაციაქუა რჷზთნაჟუან. აოთ ალისტოვკაქუა რჭჵჷ არგამა იაარფშჵნჷ იანჷოწონ აფაბრიკანტცაა აუსუცაა იშჵრჷქუღუღუოზ. იდეილდჷრკააუან აუსუცაა დარა რინტერეაქუა ოზჷ ქუფაშა იყარწალაშჵა, ირნჷრწონ აუსუცაა იქუდჷოგჷლოზ ადწაქუა. ალისტოვკაქუა ირჰიონ აკაპიტალიზმ აშიოაქუა იამაზ, აუსუცაა რჩჩიარატი ფსთაზარა, ურთ რჷმჩ ზქუმხაშჵაზ ალა, 12—14 საათ აუს შჵჷლდჷრუაზ, ურთ ზინ რჷმაძამკუა იშჵჷყაზ რზჷ აიაშჵა ზეგჲჷ. იარა უბრაყაწიყჲა რჭჵაფხჲა იქუდჷრგჷლონ იაქუნაგოზ აპოლიტიკატი დწაქუაგჲჷ. 1894 შჵჷქუსა აწიამთაზჷ აუსუკ ბაბუშკინგჲჷ დალახუნჷ, ლენინ ივიტ, პეტერბურგ სემიანნიკოვ იზაუად აჭჵჷ აზაბასტოვკა ყაზწაზ აუსუცაა რახჲ აბრი ეიფშ რაფხჲაძატი აგიტაციატი ლისტოვკჵეი აობრაშჩენიეი. 1895 შჵჷქუსა ჩჵაკრათაგალან ლენინ ივიტ ალისტოვკა ტორნტონ იფაბრიკაჭჵჷ აზაბასტოვკა ყაწარა იაჭჵჷზ აუსუცეი აუსუკ ჰისაქუეი რახჲ. მილლიონლა აფეიდა ზაუაზ.

ანგლიატჿი აჶაბრიკანტცჿა ირტჿჷნ არი აჶაბრიკა. არაყა აუსურა მშჷ 14 საათ ინარეიჰანჷ იყან, ასვცჿა 7 მაათკ რაყარა აკუნ მჷზკალა იროუაზ. არი აზაბასტოვკაჭშჷ აუსუცჿა ეიააიტ. აამთა კჲაჭშკ ალა აბართ რეიფშ ალისტოვკაქუა, აობრაშჩენიექუა ჟიაბალა, ეიუეიტჷმ აჶაბრიკაქუა რჭშტჿი აუსუცჿა რახჲ „აქუფარა აიდგჷლა“ იდჿჷქუნაწეიტ. აბრი ეიფშ ლისტოვკას იაათრჷჟლაკგჲჷ აუსუცჿა რგუამჩ ლულუალაწჿყჲა იშნახჲუან. აუსუცჿა ირბონ ასოციალისტცჿა დარა იშრჷცხრააუაზ, იშჷრხჲჩოზ.

„აქუფარა აიდგჷლა“ ანაპხგარალა 1896 შჷქუსა აფხჷნრაზჷ, იმვაფჷსუან პეტერბურგტჿი ატეკსტილ უსუცჿა 30 ნჷზქჲვჷკ რზაბასტოვკა. ეიჰარაკ იზზჷქუფოზ აუსურა მშჷ არკჲაჭშრა აკუნ. აბრი აზაბასტოვკა აქულულუარა იყანაწაზ ალა აუსურა მშჷ 11½ საათ რყჷნძა არკჲაჭშრაზჷ. 1897 შჷქუსა იიუნ მზა 2 აზჷ აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა აზაკუან თჷრმჷჟჷრ ყამლშეიტ. აბრი აზაკუან თჷწაანძა აუსურა მშჷ აბრი იაყარაზააიტ ჰჿა ჰჿააკ ამანჷ იყამჷზტ.

1895 შჷქუსა დეკაბრ მზაზჷ აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა ლენინ დბაანდავჷრტჿიტ. ლენინ აბახთაჭშგჲჷ არევოლიუციატჿი ქუფარა დაყუმწკუა დაჭშჷნ. უი აკჷრ აბჟაგო, იაუშა არბო, აბახთაყნჷტჿი აბროშიურაქუეი ალისტოვკაქუეი აზჷნაშთუა „აქუფარა აიდგჷლა“ დაცხრააუან. აბახთაჭშჷ ლენინ ივიტ „ასტაჩკაქუა რზჷ“ ჰჿა აბროშიურეი, აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა ბნაუავწას აქუნამგა ბაათსქუა იყარწალოზ აართშნჷ იჭშაფჷზჩშუაზ „აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა რზჷ“ ჰჿა ალისტოვკშეი. იარა უი აბახთაჭშჷ ლენინ ივიტ აპარტია აპროგრამმა აპროეკტ (უი ვჷნ ხშლა ამედიცინატჿი შჿყუ ალაზქუა რჷბჟარა).

ურჷსტჿჷლან ეგჲჷრთ აქალაქჲქუეი აობლასტქუეი რჭშგჲჷ „აქუფარა აიდგჷლა“ ეიფშუ ეიდგჷლაქუანჷ აუსუცჿა რკრუჟოკქუა რჩშეიდწარაზჷ დაარა აწგუარა დუ ყანაწეიტ პეტერბურგტჿი „აქუფარა აიდგჷლა“. 90 შჷქუსქუა რჩშეივშამთაზჷ აახჷწ კავკაზ ამარკსისტტჿი ორგანიზაციაქუა ყალშეიტ. 1894 შჷქუსაზჷ მოსკვა იშაქუგჷლტ მოსკვატჿი „აუსუვ ეიდგჷლა“. სიბირ, 90 შჷქუსქუა რჷნწჿამთაზჷ სიბირტჿი „ასოციალ-დემოკრატიატჿი ეიდგჷლა“ ყარწეიტ. 90 შჷქუსქუა რზჷ ივანოვო-ვოზნესენსკ, იაროსლავლ, კოსტრომა რჭშჷ ამარკსისტტჿი გუფქუა ყალშეიტ, ურთ აშთახჲ ეიდჷლტ „ასოციალ-დემოკრატიატჿი პარტია ავადატჿი აიდგჷლა“ ჰჿა ხჲძჷს იამანჷ. დონტჿი როსტოვ, ეკატერინოსლავ, კიევ, ნიკოლაევ, ტულა, სამარა, კაზან. ორეხოვო-ზუევო, უბას ეგჲჷრთ აქალაქჲქუა რჭშგჲჷ 90 შჷქუსქუა ავბატჿი რჷბჟშა აან ასოციალ-დემოკრატიატჿი გუფქუეი აიდგჷლაქუეი შაქუგჷლტ.

პეტერბურგტჿი „აუსუცჿა რკლასს ახაქუითტჿირაზჷ აქუფარა აიდგჷლა“ კჷრ ზლაწანაკშუაზ აბრი აკუნ, ლენინ იზლშეიჰჿაზ ალა უი, **აუსუცჿა რწჷსრა წჷრგუას იყაზწოზ არევოლიუციატჿი პარტია** რაფხჲაძატჿი **იახკჷრა** ლულუან.

ურჷსტჿჷლან ამარკსისტტჿი სოციალ-დემოკრატიატჿი პარტია აშაქურგჷლარაზჷ უინახჷცტჿი იუსურაჭშჷ პეტერბურგტჿი „აქუფარა აიდგჷლა“ არევოლიუციატჿი ფჷშჿა წჷრგუა“ იყაიწონ ლენინ.

ლენინი იარა იზააიგუაძაზ ისორატნიკცჿეი ანჷბაანდავჷრტჿი აშთახჲ, პეტერბურგტჿი „აქუფარა აიდგჷლა“ ანაპხგაცჿა რეილაზაარა აკჷრძა აჩჲაფსახჷიტ. იაალჿჷრწიტ. ჰარა „ჰჭშარაქუოუპ“ ჰჿა ზხჷ იახჲძჷზწოზ, ლენინი იარა ისორატნიკცჿეი „თაჰმადაცჿოუპ“ ჰჿა ზჰჿოზ აუაა ჭშჷცქუა. ურთ იშიფკაზ აპოლიტიკატჿი ლინია ამვაფგარა იალაგშეიტ. აუსუცჿა რჷფხჲარა ათახჷუპ რხაზენცჿა ირჭშაგჷლანჷ აეკონომიკატჿი ქუფარაზჷ მაცარა, აპოლიტიკატჿი ქუფარა აკუზარ, უი ალიბერალტჿი ბურჟუაზია როუპ იზუსუ. აპოლიტიკატჿი ქუფარა ანაპხგარა აზურაგჲჷ დარა ირჷმაზაროუპ ჰჿა იქუგჷლან ურთ.

აბართ რეიფშ აუაა „აეკონომისტცჿა“ ჰჿა რჷხჲაძჷრწო იალაგშეიტ.

ურჷსტჿჷლატჿი ამარკსისტტჿი ორგანიზაციაქუა რრიადქუა რჭშჷ არი რაფხჲაძატჿი აქუშაჰათხარატჿი ოპპორტუნისტტჿი გუფჷნ.

4. ანაროდნიკრაეი „ალეგალტჿი მარკსიზმი“ დჷრაჭშაგჷლანჷ ლენინ იჟუფარა. აუსუცჿა რკლასსი ანხავჷჟჿილარი რეიდგჷლა აზჷ ლენინ იიდეია. ურჷსტჿჷლატჿი ასოციალ-დემოკრატიატჿი უსუვ პარტია 1-ტჿი აიზარა დუ.

80 შჷქუსქუა რაან ანაროდნიკრატჿი ხუაფშჷშაქუა რსისტემა პლეხანოვ ლულუალა იშეიყეიტ. ახა უიიზგჲჷ 90 შჷქუსქუა იანრჷქულოზ აამთაზგჲჷ ანაროდნიკცჿა რახუაფშჷშაქუა დჷრვეგჲ რგუ აზჷყან არევოლიუ-

ციატი ჭჵარ რჷხუთაქუაკ. აჭჵარ რჷხუთაკ ურჷსტიჷლა, აკაპიტალიზმ მჲალა აჭჵიარა იანჷმლარჷგჲჷ ალშჵოიტ ჰოა, არევოლიუციაჭჵჷ ახადარატი როლ ზმანჷ იყალო აუსუცაა რკლასს აკუმკუა, ანხაჲჷჟილარ როუპ ჰოა რგუ იშჵაანაგაც იაანაგონ. ანაროდნიკცაა რახჲტი იაანხანჷ იყაქუაზ ეგჲა რდჷრრგჲჷ, ურჷსტიჷლა მარქსიზმ ახჲჷგძარა იაფჷრხაგახარც იაშთან, ამარქსისტცაა ირჭჵაჲჷლანჷ აქუფარა იალაგჵეიტ. იშჵაკუხალაკჲ ალა ურთ რცაა დოჷცოგჲარც ოჩჵაზჷშიო უინახჷსგჲჷ მარქსიზმ ახჲჷგძარა ალჷრშჵარეი. ასოციალ-დემოკრატიატი პარტია აშაქუგჷლარა ალჷოშჵარეი რზჷ, ანაროდნიკრატი იდეია ზჷნძაკ **იფჷხხაა იქუწაზარ** აკუნ.

არი აუს ლენინ ინეიგძეიტ.

„იზაკუზეი „ჟილარ რჷზგუაკცაა' ურთ ასოციალ-დემოკრატცაა ირჭჵაგჷლანჷ ეგჲშჵფარაქუფოი?“ ჰოა (1894 შჵ.) იიჲჷზ აშიყუაჭჵჷ ლენინ ინაჲძაძანჷ იააირფშჵიტ ანაროდნიკცაა „ჟილარ რჷზგუაკცა“ ჰოა ფარშჵეილა რხჷ იახჲჷძწანჷ, აუს აჭჵგჲჷ ჟილარჷ ირჭჵაგჷლანჷ რფჷრხაგა ნჷყუზგო შჵრაკუუ რჭჵრა იაშჵა.

90 შჵჷქუსქუა რაანტიი ანაროდნიკცაა, იზეიფშჵრაზაალაკჲ არევოლიუციატი მჲალა აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა რაქუფარა იაყუწიჟთეი აკოააწუან. ალიბერალტი ანაროდნიკცაა აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა აჩჵჷრნჷრშიარაზჷ აუაზჰიარა იაჭჵჷნ. ურთ, იაარმარიანჷ უს რგუ იაანაჲოიტ, იჲუან ლენინ უსყანტიი აამთაზტიი ანაროდნიკცაა რზჷ, იბზიაწიყჲანჷ. იწაგჲჷ იაარხაანგჲჷ უბრი აიჰაბჷრა უაჲ დრჷჰიარ, ურთ ზეგჲჷ ბზიანჷ იყარწარ ალშჵოიტ“ ჰოა (**ლენინ**, ტომ I, ადაყჲა 161).

90 შჵჷქუსქუა რაანტიი ანაროდნიკცაა რჷლა იადჷრბაძომჷზტ აქჷთაჭჵჷ ალარცაა ზთაგჷლაზ, აქჷთაჭჵჷ აკლასს ეიქუფარა იყაზ, აკულაკცაა ალარცაა ეკსპლოატაცია შჵჷოზჷრუაზ, აკულაკტი ნხამჲაქუა რჭჵიარაგჲჷ დჷრჩჵხუონ. აუს აჭჵჷ ურთ აკულაკცაა რინტერესქუა ირზჷქუგჷლაზ რაკუნ.

იარა უბრი აამთაზჷნ ანაროდნიკცაა რჟურნალქუა რჭჵჷ ამარქსისტცაა რზჷ რჷბზ აცაა ახჷხნჷ, ირბალაკჲ რჰიონ, ირჲუან. აუოჷსტი მარქსისტცაა ოახუაფშჵჷშაქუა ანაროდნიკცაა იშჵჷრდჷრუაზ ეიცაკჵუა, იზლაყამჷზ რჷზჰიო, ზეგჲჷ ირხადჷრწარც იაჭჵჷნ ამარქსისტცაა აქჷთა არლარრა რთახჷუშია, ამარქსისტცაა „დარბანზაალაკჲ ანხაჲჷ აფაბრიკაჭჵტი ქუაბ დთაჟნჷ დჷდრჷშჵჰარც“ რთახჷუშია. აბრი ანაროდნიკრატი კრიტიკა ფარშჵეი ჭჵაფჩჵუა, ლენინ იააირფშჵიტ, აუს ზლოუ ამარქსისტცაა „ეილჲარშაქუო“ შჵრაკუმ. ზაან აპროლეტარიატ რხჷფხჲაძარა ხჷმფადა იაზჰაუა, ურჷსტიჷლან აკაპიტალიზმ აჭჵიარა იახჲაჭჵჷწიყჲოუ შჵაკუუ. ახა აპროლეტარიატ აკაპიტალისტტი შაქუგჷლამაზჷ ნჷშიჷნთრაჟჵჷჲციანჷ იყალოიტ.

ლენინ იააირფშჵიტ, იაშჵაწიყჲანჷ ჟილარ ირჷზგუაკჷუ. აკაპიტალისტციეი აპომეშჩიკციეი იყარწო არგუაყოაქუა რწჷხუტიჷ ფჷზწიარც, ცარიზმ ჷქუზხჷრც ზთახჷუ ანაროდნიკცაა რაკუმკუა, ამარქსისტცაა რაკუნჷ იშჵჷყოუ.

„იზაკუზეი ჟილარ რჷზგუაკცაა“ ჰოა ლენინ იიჲჷზ აშიყუაჭჵჷ რაფხჲაძა იქუირგჷლტ აუსუციეი ანხაციეი რრევოლიუციატი ეიდგჷლა აიდეია, ცარიზმი, აპომეშჩიკციეი. აბურჟჵუაზიეი რახჰიარაზჷ ხარხუაგა ხადანჷ იზლაყოუ ალა.

ანაროდნიკცაა რპოლიტიკატი ქუფარაჭჵჷ ირჷმაზ ახჷრხუაგაქუა, ეიჰარაძაკგჲჷ აინდივიდუალტი ტერრორ ატაკტიკა. ანაროდნიკცაა რგუფ შათა ანაროდოვოლეცცაა რხჷ იადჷრხუოზ, ფჷთრაკ ანწჷ აშთახჲ ანაროდნიკცაა რუს ამჲაფგარა იაჭჵჷზ აესეოცაა რხჷ იადჷრხუოზ. უსყანტიი აეროილ აზჷ ლენინ იუსუმთაქუა ჟიაკჷ რჭჵჷ აკრიტიკა რზიუან. ლენინ იფხჲაძოჩ არევოლიუცია წჷსრაზჷ უი ფჷრხაგოუპ ჰოა, იზბან აკუზარ, უი ამასსაქუა რჷქუფარა აფსახჵუან იაძიქუოუ-აფჷრხაცია რჷქუფარალა. უი იაანაგოზ აჟილარტი რევოლიუციატი წჷსრა აგუაზთამრა აკუნ.

„იზაკუზეი ჟილარ რჷზგუაკცაა“ აშიყუ აჭჵჷ ლენინ იაზგუეითონ აურჷსტი მარქსისტცაა უსნაგძატი შათაქუას ირჷმაზ. ლენინ იგუ იზლაანაგოზ ალა, აუოჷსტი მარქსისტცაა აუსქუა ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ ხაზ-ხაზჷ იყაზ ამარქსისტტი კრუჟჵოკქუა ირჷლხნჷ, იაკჵუ ასოციალისტტი უსუჲ პარტია ყარწარ აკუნ. ანაჲს, ლენინ იააირფშჵუან ურჷსტიჷლატიი აუსუცაა რკლასს ახათაწიყჲა ანხაჲჷჟილარი იარეი ეიდგჷლანჷ აჰიჷნთქარ ისამოდერჟჵავიე შჵახჷრჰიო, უბრი აშთახჲ აურჷს პროლეტარიატ, აჯაჟილარი ეკსპლოატაცია ზზჷყარწო ამასსეი დარეი ეიდგჷლანჷ. ეგჲჷრთ ატიჷლაქუა რჭჵტიი აპროლეტარიატ ირჷჲაგჷლანჷ, იარგამოუ აპოლიტი-

კატი ქუფარა ამვა იაშა ინანჩლანჷ, აიააირა ზგოა აკომმუნისტტი რევოლიუციახა იცოიტ ჰაა

აბასალა 40 შჷქუსა ინრეიჰანჷ უაჟი აფხადგაჷ ლენინ იიაშჟანჷ იაჰირბეიტ აუსუცია რკლასს აქუფარა ამვა, აუააჟილარ რაფხდაგჷლარა ზმოუ რევოლიუციატი მჷჩიჷ იხლაყოუ ალა, იაოა აროლ ჰააქუიწჷიტ. აუსუცია რკლასს იალდგჷლაკციანჷ იშჷყოუ ალა, ანხაკჷჟოლარ რროლ ჰააქუიწეიტ.

ლენინი იარა ილდგჷლაკციეი ანაროდნიკრა იაჭშაგჷლანჷ რჷქუფარა. 90 შჷქუსაქუა რაან ანაროდნიკრა აიდეია წჷხუაფწიალა იფჷხაა იქუნაწეიტ.

იარა უბას ცააარა აკჷრძა აწანაკთუა იყან ლენინ „ალეგალტი მარქსიზმ“ დაჭშაგჷლარჷ იქუფარაგდჷ. ათოუოჷხ აჭშჷ ესნაგდ იშჷყალიალო ეიდოო, აუააჟილაო ოწჷარა დუ აამთალატიი „ამვალავციაა“ რიჩახდჷნდჷრჰალალოიტ შჷაძახამხაო ეაქდჷნვდჷ. აბაოთ რეიფმჟ „იმვალავციანჷ“ იყან „ალეგალტი მარქსისტცაა“ ჰაა იზჷმთახგდჷ მარქსიზმ ურჷსტიელა იახჷწიო იალაგჟეიტ. აბარ აბურჟუაზიატი ინტელლიგენტციაგდჷ ამარქსისტტი ფშჷრა რჷფშჷხჷრტიუა იალაგჟეიტ. ურთ რსტატიაქუა რნჷრწონ ლეგალლა ითჷწუაზ, დაჩშაკალა იაჰჰაიზარ, აჰიჷნოქარ იეიჰაზჷრა ოჷლა ზთჷჟარა იაქუითჷზ აგაზეთქუეი აჟურნალქუეი. ურთი აყნჷტი ურთ ეგდოჷფხდო იალაგჟეიტ „ალეგალტი მარქსისტცაა“ ჰაა.

ურთ დარა რტიალი ანაროდნიკრა იაქუფოდნ. ახა არი აქუფარეი მარქსიზმ აზნამიეი ურთ რხჷ იალდჷრხოარც იაშთან, აუსუცია რწჷსრა აბურჟუაზიატი უააჟილაო რინტერესქუა. აბურჟუაზიატი ინტერესქუა იოჷმანდჷრშიალაოც, ურთ ონაჰაწაყაგდჷ იყაოწაოც. ურთ, მარქს იწაოა აყნჷტი იალხჷ იკარჷდუან ეიჰა ხადარა ზმახ—აპროლეტარტი რევოლიუციაზჷ, აპროლეტარიატ ოდიქტატურაზჷ აწარა. იაარჷლჷებაუაზ ალეგალტი მარქსისტ პიოტრ სტრუვე აბურჟუაზია ირჩშხუონ, აკაპიტალიზმ იაჭშაგჷლანჷ არევოლიუციატი ქუფარა ანჷყუგარა აცჷნხურას—დრჷფხდონ „ჰკულტურადარა გუათანჷ, აკაპიტალიზმ ახდ აკჷრწარა იცაოც“.

ანაროდნიკცაა რაქუფარაჭშჷ ჰხჷ იაჰარხუარცჷ, იაჰჰიაპ, ანაროდნიკცაა რაქუფარაზჷ ასბორნიკ ეიცთპაჟჷრც, „ალეგალტი მარქსისტცაეი“ ჰარეი, ანაროდნიკცაა რაქუფარაჭშჷ აამთალა ჰაინაალარა ალშონჷ იფხდაძონ ლენინ. ახა იარა უბას იშთიფხდაძოზგდჷ „ალეგალტი მარქსისტცაა“ რლიბერალტი-ბურჟუაზიატი გურა აარფშჷნჷ იჭშაფჩშუა, აკრიტიკა ლულუა რზჷყაიწონ ლენინ.

უბართ „ამვალავციაა“ რახდტი აძიჷრვჷკ აშთახდ კადეტციანჷ (აურჷსტი ბურჟუაზია პარტია ხადა ეიუანჷ). აგრაჟშდანტი ეიბაშრა აამთაზჷ ბელოგვარდეეცცია ბააფსქუანჷ იყალშეიტ.

პეტერბურგში, მოსკვეი, კიევი, უბას ეგდჷროთგდჷ რყნჷ იყაზ „აქუფარა აიდგჷლაქუა“ შჷყაზ ეიფშჷგდჷ, იარა უბას ურჷსტიელან ამრათაშიარახდტიი ამილათტი ტიჷლაჭშაციქუა ოჭშგდჷ ასოციალ-დემოკრატიატი ორგანიზაციაქუა ყალშეიტ. ამარქსისტტი ელემენტქუა პოლშატიი ანაციონალისტტი პარტია იალწნჷ, 90 შჷქუსქუა რაან იყარწეიტ „პოლშეი ლიტვეი რსოციალ-დემოკრატია“. 90 შჷქუსქუა რჷნწიაძთაზჷ იშაქუგჷლტ ლატვიატიი ასოციალ-დემოკრატია აორგანიზაციაქუა. 1897 შჷქუსა ოქტიაბრ მზაზჷ ურჷსტიელან ამრათაშიარახდტიი აგუბერნიაქუა რჭშჷ იმაქუდჷრგჷლტ აურიაცია ზეგდჷ ირზეიფშჷზ ასოციალ-დემოკრატიატი ეიდგჷლა—ბუნდ.

1898 შჷქუსაზჷ, „აქუფარა აიდგჷლაქუა“ ფჷთკ, პეტერბურგტიი, მოსკვატიი, კიევტიი, ეკატერინოსლავტიი, ნასგდჷ ბუნდი აფხდაძა რჩშაზჷრკჷიტ სოციალ-დემოკრატიატი პარტიანჷ აჩშეიდწარა. აბრი იაზკნჷ, 1898 შჷქუსა მარტ მზაზჷ მინსკ ეიზეიტ ურჷსტიელატიი ასოციალ-დემოკრატიატი უსუვ პარტია (რსდრპ) I-ტიი აიზარა დუ.

რსდრპ I-ტიი აიზარა დუ აჭშჷ ზჷნძაკ 9-ვჷკ რაკუნ იყაზ. ლენინ აიზარა დუ აჭშჷ დჷყამჷზტ, იზბან აკუზარ, უსყან უი სიბირყა დახჷგანჷ დჷყან. აიზარა დუ აჭშჷ იალჷრხჷზ აპარტია აცენტრ კომიტეტ რაციაკ ახმჷრწკუა იბაანდაკჷრტეიტ. აიზარა დუ ახდძალა ითჷჟჷზ „ამანიფესტ“ იაგქუაზ რაციაან. უაყა იანჷრჷმწეიტ აპოლიტიკატი-მჩრა აპროლეტარიატ ეიბაშრჷლა რნაპაჭშჷ აგარა აუსნაგძატი, აპროლეტარიატ რგეგემონიაზჷ აკგდჷ აჰიომჷზტ, ცარიზმი აბურჟუაზიეი ირჭშაგჷლანჷ აპროლეტარიატ რჷქუფარაჭშჷ დგჷლაკციას იოჷმაზ რზჷ აკგდჷ არბამჷზტ.

აძბარაქუა იშთნახჷზი „ამანიფესტი“ რჭშჷ აიზარა

დუ იაჰიერიტ ურჩსტიგლატი ასოციალ-დემოკრატიატი უსუჳ პარტია შჵჷყალაზ.

არევოლიუციატი-პროპაგანდატი ოოლ დუ ნაზგძაზ აბრი აფოომალტი აკტ აკუნ რსდრპ I ტსი აიზაოა დუ იაწანაკჵუაზ.

ახა I-ტიი აიზარა დუ შჵცყაზგჲჷ. აუს აჭჵჷ ამარკსისტტი სოციალ-დემოკრატიატი პარტია ურჩსტიგლან იშაქუგგლანჷ იყამჷზტ. აიზარა დუ იზალჷმშჵეიტ ხაზხაზჷ იყაზ ამარკსისტტი კრუჟთოკქუეი აორგანიზაციაქუეი აადკჷლანჷ, ოოგანიხაკიალა ოეიბარკოა. ახატითჷფანტიი აორგანიზაციაქუა ოუსუოაჭჵჷ მკაკჷ ეიცჷქუმჷზტ, იყამჷზტ აპარტია პროგრამმა, აპარტია აუსტავ, იყამჷზტ ცენტოკ აყნჷტი ანაპხგარა.

აბრი აყნტი, ნასგჲჷ ეგჲჷოთ ამზჷზჭუა ([illegible]) ჟიპაკჷ იოჷხყჲანჷ ახატითჷფანტიი აორგანიზაციაქუა ოჭჵჷ აიდეია აილკჷგოოა იაზჰაუა იალაგაეიტ, აოი აუსუცაა ოწჷსოაჭჵჷ აოპპორტუნისტტი ბაზჷოხაოა „აეკონონიზმ" არჷლუჷლუაოა იაზეილჲხაშაა აუაქუა შაქუნაოგჷლტ.

აილჷკგოოა აწკჷს აიაარეი, აოპპოოტუნისტოატი ბჟაგჲალაოაქუა ოაწკჷს აიაარეი, უოჷსტიჷლატიი ასოციალ-დემოკრატიატი უსუჳ პარტია ამაქუგჷლაოა აზჷყაწაოეი ოზჷ ლენინი, იაოა იყაწანჷ ზთჷჟოა დალაგაზ აგაზეთ „ისკრეი" აკჷრ შჵჷქუსქუა ლულუალაწიყჲა ოუსუოა ათახხჵეიტ.

ა. ლენინ „ეკონომიზმ" დშჵაძუფოზ. ლენინ იგაზეთ „ისკრა" ათჷურა.

რსდრპ I-ტიი აიზარა დუ აჭჵჷ ლენინ დჷყამჷზტ. უი აამთაზჷ ლენინ „აქუფაოა აიდგჷლა" აუს აწჷხუალა პეტერბურგტიი აბახთა კჷრაამთა დთაკჷნ. აშთახჲ დახგანჷ, აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა დახჲდიჷქურწაზ სიპირ, აქჷთა შჵუშჵენსკ აჭჵჷ დჷყან.

ახა დახგანჷ დახჲჷყაზგჲჷ, ლენინ დაყუმწკუა დაჭჵჷნ არევოლიუციატი უსურა. ლენინ დახგანჷ დახჲჷყაზ დალგჵეიტ კრჷზწაზკძოზ ანაუკატი შიყუ. „ურჷსტიჷლან აკაპიტალიზმ აჭჵიაოა" ჰაა აშიყუ. ანაოოდნიკოა აიდეია აცყჲა-შიყჲარა ნაზგძაზ. იარა უა დახჲჷყაზ ლენინ იკიტ „აურჷს სოციალ-დემოკრატცაა რუსნაგძატიქუა" ჰაა ზეგჲჷ ეიცჷრდჷრუა აბროშჵიურაგჲჷ.

ლენინ დახგანჷ დახჲჷყაზ აყნჷტი დნახაგჷლაწიყჲანჷ [illegible]ევოლიუციატი პრაკტიკატი უსურა შჵიზჷმუაზგჲჷ ხუჷმკუა. უეიზგჲჷ ილშჵეილ აპრაქტიკაეი იარეი [illegible] ოეიმადაოაქუაკ რმჷოძოა. აშიყუ ოზიკუან [illegible]ახგანჷ დახჲჷყაზნჷნტი, დოახწაუან. დოაბჟოჷ უი აამთაზჷ ლენინ ზეგჲჷ რეიჰა ინტერესს იკნჷ იმან „აეკონომისტცაა" რჷზწაატიჷ უი, დჷზუსთზაალაკჲ დ ჩჵაძი იეიჰა იდჷრუან, აქუშჵაჰათხარეი ოპპორტუნიზმი იოჷშათატი იაჩეიკანჷ „ეკონომიზმ" შჵჷყოუ, აუსუცაა ოწჷსოაჭჵჷ „ეკონომიზმ" აიაარა ანაგა, პროლეტარიატ არევოლიუციატი წჷსრა აიწაყჲარა, მარქსიზმ აწარხარა შჵაკუხო.

ლენინ [illegible]

„აეკონომისტცაა" [illegible] აეკონომიკატი [illegible] აპოლიტიკატი ქუფაოა აკუზარ, უი ალიბერალტი [illegible] ცაა რკლასს ახაზხატი პოლიტიკატი პარტია ამაზარც იათახჷმ ჰაა აანაგოიტ ჰაა, აუსუცაა რკლასს პოლიტიკატი ცრაჰაანჷ აბურჟუაზია რჷთარა აჩჵაზკრა იაზჰოოუპ ჰაა იფხჲაძოზ ლენინ.

1899 შჵჷ[illegible] „აეკონომისტცაა" [illegible] არევოლიუციატი მაოკაიზ. [illegible] რხაზხატი პოლიტიკ[illegible] აყაწარა ყამლააიტ ჰაა, აუსუცაა რკლასს ხაზჷ იქუგჷლანჷ [illegible] დწაქუა [illegible] ჰაა [illegible] ქუფაოა—ალიბერალტი [illegible] მჰაფაოგალაოჷჲჷ [illegible] ჰაა იოფხჲაძოზ „აეკონომისტცაა".

აოი აოპპორტუნისტტი დოკუმენტ დანაფხჲა, აპო[illegible]ტიკაზჷ იახგანჷ [illegible] იყაზ ამარქსისტცაა აიზ[illegible] ოეილაციააჟიაოა ჟაიწეიტ ლენინ, 17-ჵჷკ აჭჷზცაა-გჲჷ. ლენინ დნაზლაზ, ხადას იარა ლენინ დოჷმანჷ,

[illegible]

[illegible] აქშე.

[illegible] იზუშთოუ, დაჩაყალა იაპპოჩზარ, ოპპორტუნისტ [illegible] აურეს „ეკონომისტცია" ზდგელანე იზეზცაიქომზ.

[illegible]

[illegible] იმჯაფენაგშეიტ.

1900 შუქუსა ალაგამთაზე ლენინი „აქუფარა აიდ- [illegible] იყამზეზტ. ავეზა სტალინ იშჩიჰიაზ ეიფუშ, აბრი აამთაზე [illegible] ხაზ-ხაზე იყაზ ამარკსისტტი ორგანიზაციაქუა დარა- [illegible]

[illegible] იმაზ აცოგგაკელეფუშცია უსგაე ირფუშაიუან უი აგაზეთ,

იცყდა-შიყდაგდე იქურწონ. აბრი აყნეტი ლენინ იძბეიტ [illegible]

ჩავრათაგალან 1900 შუაქუსაზე ვლადიმირ ილია- [illegible] ჯარა, მაძალა აშიყუ რბჟაწარაზე აშჩიფრი, ალიტერატურა აამთრაზე ადრესქუეი, უბას ეგდერთგდე რზე ავეზ- [illegible]

აჰიენთქარ იეიჰაბერა რცვია იალოშიანე იყან ლენინ [illegible] იოხრანნიკ აჟანდარმ ზუბატოვ იშიყუვერა მაძაყნე [illegible] დეყამ" ჰია ივუან, უბრი აყნეტი უი, ლენინ იშრა აუს [illegible]

ლენინ აჰიაა-ნხეწ დანნეი „აჯა ახაქუითტირა" [illegible] ლენინ იყაიწეიტ.

[illegible] აბრ მზა 1900 შუაქუსაზე აჰიაა-ნხეწ აგაზეთ [illegible]

ეიდწაბერგეწიყდანე, ლენინ იაირკეზ „აცეფხდ" [illegible] იქუზბლააზ რევოლიუციატი მცეიბარკერა დუნე იყალშეიტ.

იააზგრკძაჭშნგ იალკაატიძჟოჳ.

ურсატჷელან ამარქსისტტი სოციალ-დემოკრატიატი უსუჳ პარტია აშაჴუგჷლაოა იაჵზან ზეგძ რაფხძაძაგძჷ ანაროდნიკრა იაჵძაგჷლანჷ აჴუფარაჭძჷ, იარა ანაროდნიკრა არევოლიუცია უს აზჷ იშიფქაჟუაზ, იფჷრხაგაჴუაზ ახუაფშძჷმაჴუა იამაზ რაჴუფარაჭჷ.

ანაროდნიკცეა რახუაფშძჷმაჟუა იდეიაჷ იფჷხაა აჴურა მაცარალა აკუნ ურსატჷელან ამარქსისტტი უსუჳ პარტია აშაჴურგჷლარაზჷ ამჳა არჷცჷძარა შაალშძოზ. იპაჲსჷზ აშოჷშძჷ ჟუსა 80-ტიი აშძჷქუსჴუა რზჷ პლეხანოვი იარა იუფუ „აჯა ახაჴუითტირა“ ზახძიჷზი ანაროდნიკრა აბლა აზეიწჷმხძუა ლულუალა იასიტ.

90-ტიი აშძჷქუსჴუა რზჷ ლენინ ინეიგძეიტ ანაროდნიკრა ალეია აფჷხაარა. ანაროდნიკრა აჴჷჵუტია ფიწეიტ.

1883 შძჷქუსაზჷ იშაჴუ[illegible] „აჯა ახაჴუითტირა“ აგუფ. ურсატჷელა ამარქსისტ ახძგძარაზჷ აუსურა დუ მჳაფნაგძეიტ, ტეორიალა იშაჴუნარგჷლტ ასოციალ-დემოკრატია, ეგძჷყანაწეიტ აუ უჳტი წჷსრა აფჷლარახძ რაფხძატიი აშაჭძა.

[illegible] აკაპიტალიზმ შძჭძირიზ ეიღშძ. ილახჷ ახპარა იაჵზან აპრომჷრიშლეჷნროატი პროლეტარიატ რაფხძაძარაგძჷ 80-ტიი აშძჷქუსჴუა რიძაარჭშძამთაზჷ აუსუცაა რკლასს ეიჭძკააუ აჴუფარა ამჳა იანჷლტ, [illegible] სტანკა პასაპლა შაასალა აიცჷჴუგჷლ [illegible], იჷმჳა ახა ამარქსისტტი კრუჟორკჳეეი აგუფჴუეი აპროპაგანდა ზაწიჷკ აკუნ იზჭძჷზ, აუსუცაა რკლასს აჳნუწყა ამასსატი აგიტაციახძ აიასრა შძეირაძჷზ რზეილკააუამჷზტ. იარა აბრი აყნიტია[illegible] აპრაკტიკაჴ[illegible] აუსუცაა რჷცარეი დარეი ეიმაღ მჷზტ, ნაპხგარაგძჷ აზჷრუამჷზტ.

აუსუცაა რჷჳნუწყა ამასსატი აგიტაცია ამჳაფაგარა იალაგ[illegible], ამასსატი იტანკა[illegible] ხაიგარა რზჷზუაზ. პეტერბურგტიი „აუსუცაა რკლასს ახაჴუითტირაზჷ აჴუფარა აიდგჷლა“ (1895 შძჷქუსაზჷ) ლენინ იშაჴუირგჷლაზ იაანაგრნ აეტაპ ჭძჷც—აუსუცაა რჷჳნუწყა ამასსატი აგიტაციახძ აიასრა. მარქსიზმი აუსუცაა რწჷსრეი რეიდკჷლარა. ურсატჷელა არევოლიუციატი პროლეტარიატი პარტია რაფხძატიი ახკჷრთას იყალძეიტ პეტერბურგტიი „აუსუცაა რკლასს ახაჴუითტირაზჷ აჴუფარა აიდგჷლა“. პეტერბურგტიი „აჴუფარა აიდგჷლა“ ინაშიაგჷლანჷ აპრომჷრიშლეჷნროსტ ცენტრ ხრაჴუა ზეგძჷ რჭძჷ ეიფშძ. იარა უბას ატიჷლა აჭძაციჴუა რჭძგძჷ იშაჴუგჷლტ ამარქსისტცაა როგანიზაციაჴუა.

წაბჷრგჷუპ იმანშიალამხძეიტ ახა, 1898 შძჷქუსაზჷ მარქსისტტი სოციალ-დემოკრატიატი როგანიზაციაჴუა პარტიაკნჷ რჩძეიდჷრკჷლარცჷ აფხძაძა რჩძაზჷრკჷიტ,—იყარწეიტ რსდრპ I-ტიი აიზარა დუ. ახა არი იზარა დუ უეიზგძჷ იაზჷყამყეიტ აპარტია იყამჷზტ აპარტია აპროგრამმაგძჷ, აუატავგძჷ, ცენტრკ აყნჷტი ახაპხგარაგძჷ, ხაზ ხაზჷ იყაზ ამარქსისტტი კრუჟორკჴუეი აგუფჴუეი შძამახამხარ ეიმაღარაკ რჷმამჷზტ.

ხაზ ხაზჷ იყაზ ამარქსისტტი როგანიზაციაჴუა პარტიაკნჷ რეიღწარახჷ, რეიმაღარაზჷ, ლენინ იჴუირალტ, იაგძანეიგძეიტ აურჷს რზეიფშძუ, არევოლიუციატი მარქსისტცაა აფხძატიი რგაზეთ „ისკრა“ აყაწარა აპლან.

უი აპერიოდ აზჷ იაკძუ აპოლიტიკატი უსუჳ პარტია მაჴურგჷლარა ყამლარკ ეიპარაკ იჴუგჷლაზ „აეკონომისტცაა“ რაკუნ ურთ აპრი ეიფშძ აპარტია აყაწარა ათახნჷ ირფხძაძრმჷზტ. ეიდკჷლამკუა იყაზ აგძუფჴუა ხაზ-ხაზჷ რჷყაზაარეი რკუსტარრეი იაცხრააჳცაან ურთ. [illegible]ძპიალრა დარა უზართ რახძ ეგძდჷრხძეიტ ლენინი [illegible] იშაჴუირგჷლაზ „ისკრეი“ რჷკშძარაჴუა.

„ისკრა“ რაფხძატიი ანრძერჴუა რთჷყრა (1900—1901 შძჷქუსჴუა) აპერიოდ ჭძჷკ ახძ ხაზ-ხაზჷ იყოუ [illegible]ეი აკრუჟორკჴუეი ირჷლხნჷ, იაკძუ ურсატჷე[illegible]ტიი ასოციალ-დემოკრატიატი უსუჳ პარტია აშაჴურგჷლარა იაშძაწიყძა აპერიოდ ახძ აიასრა აკუნჷ [illegible]ლძეიტ.

აჳბატჷი ახჷ

ურჷსტჷგლატჷი ასოციალ-დემოკრატიატჷ უსუფ პარტია აჲაწარა. აპარტია აპსუწჳა აგოლშევიკციეი ამენშევიკციეი რჟრაკციაძჳა რგჲალარა.

(1901—1904 შწცქუსქუა).

1. 1901—1904 შწცქუსქუა რაან ურჷსტჷგლან არევოლიუციატჷ წჷსრა აშთჷწრა.

XIX-ტჷი [illegible]

[illegible] 1900—1903 [illegible]

რეიჰანჷ აუსუცია. ანაჰლაკქუა რჳშჷ იაანხანჷ აუსურა [illegible]

[illegible]

რყნჷტჷ აუსუცია აპოლიტიკატჷ სტაჩკაქუა რახჲ იია-[illegible]

[illegible] დწაქუა ჷქუდჷრგჷლოიტ, იქუდჷრგჷლოიტ ალოზუნგ. „იახჰიაზაიტ აჰიჷნთქარ ისამოდერჟავიე“ ჰია.

1901 შწცქუსაზ [illegible] რატჷ ზაუად აჳშჷ იყალაზ შაი აკჷ აზტჷი ასტაჩკა, აუ-[illegible] აბჯაოლა ეიპჷთაზ აჰიჷნთქარ [illegible]

ხაწიჷკ რაკუნ. აუსუცია რჩაადცალანჷ იზჳრჷზ აქუფარა ჷვდალდმჷრშეიტ. ურთ ანაიაი ციგდა ბაათსჷლა აუსუ-ცია ნჷყუოგო იალაგეიტ: იდჷრბაანდაკიტ ყას-კჷკ იყჷ-ჩაა აუსუცია. [illegible]

[illegible] ადმინისტრაცია იარწჷსიტ [illegible]

იარა უბრი 1902 შწცქუსაზ დონტჷი-როსტოვ აყნ-[illegible] აიხაძჳა უსუცია, დუკ შჷრწჷკუა ურთ იოჷდგჷლტ აზა-[illegible] ეიზონ 30 ნჷზქჲვჷკ რყჷნძა აუსუცია. ართ ამიტინგქუა [illegible]

[illegible] უა რყნჷტჷ არ ანაარგა ზაწიჷკ აუპ აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა [illegible]

[illegible] იყალაქუაზ ასტაჩკაქუა. არი აშწცქუსან ალადა იყა-[illegible]

[illegible] ტჷიატჷ კომიტეტქუა.

[illegible]

აუსუცაა რწჷსრა ანხავჳჟილარ ირნჷფშიტ. 1902 შჷქუსაზტიი ააფჳნოეი აფხჳნოეი რზჳ უკრაინაჭთი (პოლტავეი ხარკოვი რგუბერნიაქუა) კოვოლჟთიი აჭთი ანხაცაა ოწჷსრა აჩთეიწნახჷიტ ანხაცაა საომეშჩიკცაა ოჷნხარაქუა რბჷლოუან, აპომეშჩიკცაა ოადგჲჷლქუა მჩჷლა ირკთუან, ირმუან ირცოჷმლჷზ აზემსტვატი ნაჩალნიკცეი აპომეშჩიკცეი ავოსატანიე კაზწოზ ანხაცაა რიაააირაზჷ იდოჷქუოწონ აობჯარ მჩჷ. ანხაცაა ოიეიხსუან, უოთ შაკჷლა იბაანდავჷლტიუან. ნაპხგაკიაი ოოგანიზატორცაასი ანხაცაა ირჷმახ კნჷ აბახთაჳუა ირთარკთუან, ახა ანხაცაა რრევოლიუციატი წჷსრა იშთაზპაც აზპარა იაჭთჷნ.

აუსუცეი ანხაცეი იზჭთჷზ არევოლიუციატი ეჳბჷლოარაქუა უაკჷ იდჷობონ. უოჷსტიჷლან ოეეოლიუცია ყალარა იჳთაამთახოზ, არევოლიუცია შთაირვუასოზ.

აუსუცაა იჭვ. ფჷრგოზ არევოლიუციატი ეუფაოა იახყჲანჷ იღუღუახთეიტ სტუდენტცაა ოო პოხ კოიღე წჷაოაგჲჷ სტუდენტცეი დემონსტრაციაქუეი ახ[illegible]სტოვკაქუეი ოთაკა აიჰაბჷრა აუნივერსიტეტცუა ადგიკჷიტ. ასტუდენტცაა შივჷლოა აბახთაქუა ირთარკჷიტ. აწჷხუტიაჲგჲჷ. ოოჷძნეიტ ოჰი[illegible]ფაკთჷ იმაარუახ სტუდენტცაა აოლდათ[illegible]ა იდოჷქუოწოკჷ. აბოი ათაკა აძჷნ 1901—1902 შჷქუააან [illegible] ზეგჲ ირთაზ აწაკცაა სტუდენტცაა ოზეიოშთ სტაჩკა ყაოწეიტ. აბოი ასტაჩკა ამჩთხანაკჷიტ 30 ნჷზქჲვჷ რყჷნძა

აუსუცეი ანხაცეი რრევოლიუციატი წჷსრა, ნას ეიჰარაკგჲჷ სტუდენტცაა ირზჷრუაზ არეპრესსიაქუა იააილადჷოწჷსიტ აზემსტვაქუა ჰაა იზ, შთაქუაზ რყეჷ იტიაზ ალიბერალტი ბურჟუაზიაცეი ალიბერალტი პომეშჩიკცეი, უოთ, რფაცაა სტუდენტცაა რეპრესსია ოზზუაზ აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა „იაბჲავჷრცაცოზ“ აზჷ „აპროტესტ“ ღნარყაწეიტ.

აზემსტვატი ლიბერალცაა წჷრგუა პუნქტქუას ირჷმაზ აზემსტვატი უსბარათაქუა რაკუნ აზემსტვატი უსბართაქუა ჰაა იზჷშთაზ აქჷთაჭთჷ იხოზ ატაა იყაო წაშთაზ ახატითეფანტიი აუსქუა მაცაოა (ამჯაქუა ოჷყაწარა, აბოლნიცაქუა, აშკოლქუა რჷყაწაოა) ირჷზკჷზ ახატითეფანტიი უსბარატი უსჰიართაქუა რაკუნ. ალიბერალტი პომეშჩიკცაა რჰიატიჷ აკჷრ ფნაყონ აზემსტვატი უსბართაქუა რჭთჷ. უროთ ალიბერალტი ბურჟთუეი დარეი ეიზაარგუანჷ ეიმადან, იაიილაწიარცგჲჷ ეგჲაარჷგჷმხო იყან, იზბან აკუზარ, ირჷმყუწაკჷუ რმაზაოაჭთგჲჷ, ზჷბჟთა აჰრა-ტირატინჷ იყაზ რჷნხამჳა აყნჷტი, აკაპიტალისტტი ნხამჳახჲ აიასრა იალაგონ, დარა რხათაგჲჷ ეიჰა ირზჷფეიდანჷ იახჲჷყაზ აყნჷტი. ართ ალიბერალ გუფქუა აკბაგჲჷ, ჰიარას იათახჷუზეი, აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა ირჷდგჷლან, ახა დარა ირთახჷმჷზტ ცარიზმ იყანაწოზ „აკცაციარაქუა“, ხჲძჰიალა დარა საოთ „აკცაციარაქუა“ არევოლიუციატი წჷარა დჷროუფუარ ყალოიტ ჰია იაციმიანჷ. ცარიზმ „აკცაციარაქუა“ იყანაწოზ ირჷციშიონ, ახა არევოლიუცია აკალარა ეიჰ.გჲჷ იაციშით იყან დარა. ცარიზმ „აკცაციარაქუა“ ყანამწარაცჷ აპროტესტ ყაწო, ალიბერალცაა 2-გუთაკჷკ რჷნაგძარა იაშთან აკჷ. აჰიჷნთქარ „დაზღჷრყუშთჷრკ“, ჰბა, ცარიზმ აზჷ „აგუნამძარაქუტი“ მასკა რხარფანჷ, ოჷგურა აჟილარ ირგო რჩთჷ[illegible]ნჷ, აჟილარ მა აჟილაო რჷხუთაკ არევოლიუცია [illegible], იაოა უპრი ალაგჲჷ არევოლიუცია დჷრკუალარც.

ჰიარას იათახჷუზეი, აზემსტვო-ლიბერალტი წჷარა ცარიზმ აყაზაარაზჷ იზაკუზაალაკჲ შიართა ზლოუ აკ[illegible]ხტ. ახა უსგჲჷ აპრიუკჷ ინაოიაოატიჷ იყან „შიჷშთჷ[illegible] ნაძაძალა“ ცარიზმ აშაქუგჷლამაქუა იყაზ უიკარა იღუღუანჷ იშთჷყაძჷზ.

აზემსტვო ლიბერალტი წჷსრა 1902 შჷქუააზჷ აპუოქთუაზიატი გუფ „ახაქუითტირა“ აორგანიზაციარახჲ აჷლნაგთეიტ, აშთახჲ უპრი აგუფ უოჷსტიჷლა აბურჟუახატი პარტია ხაცა აკადეტცაა რპარტია იაგუთლჷხნჷ იყალთეიტ.

აუსუცეი ანხაცეი რწჷსრა იაჰა-იაჰა იშიართახა. იხჷწიანჷ ატიჷლა იახჲძო იშთალაგოზ ანჷრბა, არევოლიუციატი წჷსრა აანკჷლარაზჷ ცარიზმ აკ აგმჷკკუა ლოშთოზ ზეგჲ ყანაწეიტ. აუსუცაა იყარწოზ სტიხიაკუეი ადემონსტრაციაქუეი რჷქუხრაზჷ. აჰიჷნთქარ იეიჰაპჷრა ეაიირა ლასჷ-ლასჷ უორთ არ რჷმჩ რჷჟეჷ იწო იალავთეიტ. იშთჷყარწალაც ეიფშთ აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა აუსუცეი ანხაცეი რჷქუგჷლარა თაკჰიაოას იართოონ ახჷი აყამჩი, აბახთაქუეი ახგართა თჷფკეეი უაჰა ნარჷლჷმშთო ითოიტ.

აუსუცაა არევოლიუციატი წჷსრა იაყურკჷრც არეპრესსია რღუღუარა ანაკსგჲჷ აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა რჩთა-

ზერკვიტ არეპრესსია ყაზშა ზმამკუა, ეიჰა „იზლამანშიალახაშა ეგძროთ აუსჷუა [illegible] აპოლიციეი [illegible] შამქუდცრაგცლარაცვ [illegible]. ფსყან ართ აორგანიზაცია [illegible] სოციალიზმ" აორგანიზაციაქუა ჰაა [illegible] ტოვ იორგანიზაციაქუა ჰაა (დარა აბართ აპოლიციატი [illegible] ორგანიზაციაქუა [illegible]). [illegible] ზუბატოვეცცაა იყარწეიტ დარა რორგანიზაციაქუა. ზუბატოვ [illegible] 1904 [illegible] „[illegible]" [illegible] აორგანიზაცია.

ახა აუსუცაა რწცსრა დარა რნაპაჭვგ იაარგარაცვ აჰიენთქარ [illegible] რჩუზზცრკზ [illegible]. აბართ [illegible] აუსურაქუა ოცლა, იზეჰარაზ აუაუცაა ოწცსრა აწკცს აიააირა აპიენთქარ [illegible] ლოფეიტ. იზეჰაუაზ აუსუცაა რკლაას აოევოლიუციატი წცსრა, იარა ამჯა ართ აპოლიციატი ორგანიზაციაქუა ცქუნარგცაქძააიტ

2. ამარკსისტტი პარტია აუაჭარაზგ ლენინ იპლან. „აეკონომისტცია" როპპორტუნიზმ. ლენინ იპლან ანაგძარაზგ „ისკრა" შუცძუფოზ. „იყაჭატიუზეი?" ჰია ლენინ იიპცზ აშიყუ. ამარკსისტტი პარტია აიდეოლოგიატი შათაძუა.

1898 შუცქუსაზვ, აპარტია შუცყარწაზ ჟილარა ირცლაზჰიაზ, ურცატიცლატიი ასოციალ-დემოკრატიატი პარტია I-ტიი აიზარა დუ შუცყაზგძვ, უეიზგძვ აპარტია ყაწანვ იყამლოფეიტ. იყამცზტ აპარტია აპროგრამმეი აუსტავი. I-ტიი აიზარა დუ აყნვ იალცრხცზ აპარტია აცენტრ კომიტეტ თაკცნ, უაჰაგძვ ეითაშაქუდმცრგცლტ, იზბან აკუზარ. ეითაშაქუზცრგცლოზგძვ უაკ დცყამცზტუი ინეიჰანგძვ. I-ტიი აიზარა დუ აშთახძ ეიჰაგძვ ილუღუახფეიტ აპარტია აიდეია ეილკვცრრეი, ორგანიზაცია ჰასაბლა აპარტია ახარაბლძარარეი.

1884–1894 შუცქუსქუა ანაოოდნიკრა აწკცა აიაა[illegible]რა იაამთანვ, ასოციალ-დემოკრატია იდეიატილა აზცყაწარა იაამთანვ იყაზთგძვ. 1894–1898 შუცქუაქუა ხაზხაზვ იყაქუაზ ამარკსისტტი ორგანიზაციაქუა იოცლხნვ, ასოციალ-დემოკრატიატი პარტია აყაწარაზვ აჩუაზკრაქუა იოაამთახთგძვ. აწაბცოგ აზვ, უოთ რჩუზზცრკზ უსყან იოცქუმჰფეიტ ახა. 1898 შუცქუსა აშთახძ აპარტია აჭუვ აიდეია ეილატატაიეი ორგანიზაციალა აილატატარეი რცხჰარა იაამთანვ იყალოფეიტ. მარქსიზმ [illegible] აზცროფშიცხ აუსუცაა ოკლააა აოევოლიუ[illegible] ქუცცლ[illegible]ქუეი. ანაოოდნიკრა აწკცს მარქსიზმ [illegible]. აოევოლიუციატი ჰშაოგძვ მარქსიზმ ოგუ [illegible] იაზდცი[illegible]ტ მარქსიზმ მოცანვ იყალოფეიტ, [illegible] ინახყძანვ, აინტელლიგენცია [illegible], აოევოლიუციატი [illegible] მასსალა იეცპაჯანვ [illegible] ამარკსისტტი ორგანიზაციაქუა [illegible]. ართ აჭუარა [illegible] იკუადახ. აორგანიზაცია პოლიტიკატი [illegible] ფცშია იუმამცზტ. მარქსიზმ [illegible] აიპარაკ, [illegible] მარქსიზმ [illegible], [illegible] „ალეგალტი მარკსისტცია" როპპორტუნისტტი ჰცრაყნცტი ირწაზ აკუნ. აბრი შუნეიუაზ იკცლნაგფეიტ — ამარკსისტტი ორგანიზაციაქუა [illegible], აპოლიტიკატი [illegible]. „ლეგალ მარკსისტტი" [illegible] გუაზცკოაქუა უბაოი აორგანიზაცია [illegible]. აიდეია ეილკვცრრა [illegible], [illegible] ბჟაუძალარაქუეი, აორგანიზაციატი [illegible].

აუაუცაა [illegible] ესაირა აზჰაოეი, აოევოლიუციალაბქშაბა [illegible] იათახხ[illegible]ეიტ აოევოლიუციაზვ აწცარა ნასხძა[illegible] ზცლ[illegible]შა. იაკფუ აცენტრალიზაციანვ [illegible] აუაუცაა რკლაას აპარტია აყაწარა. ახა ანატითცფანტიი აპარტიატი უსბართაქუა, ანტითცფანტიი აკომიტეტქუა, აგუფქუა, აკოუჟოკქუა [illegible] აყნცნძა უაკ დაწაშცარატი იყამცზტ, [illegible] ორგანიზაცია ჰასაბლა ეიდკცლამკუა ხარაბლძარა რ[illegible]ზააოეი, რიდეია ბჟეიქუმმიაოეი უბრი აყცნძა იდოუნ. აბრი ეიფშ აპარტია აყაწარა აუსნაგძატი უაჰცმბაც აჯაბაა ზთახნვ იყაზ უს ხძამთან.

უაჟჿჷ-უაჟჿ აორგანიზაციაქუა რრიადქუა იაარჷლჷკუკუაანჷ. იოეილდქუაზ აუსზუცია ზგოზ, იაზგანჷ იდოჷქუხწოზ. აბახთაქუა იოთაზკშუაზ, აკარტოლა ოჷქუზ წოზ ცარიზმ ახჷმცა იშშალაგჷლაზ, აპარტია აყაწარა იახდაჰშჷზ მაცარა აკუძამ აუადაჰოაქუა ზლიაზ. აუადაჰოაქუა ზლაზ დჷოჰაგდჷხ უი აკუნ. ახატჿთჷფანტჿი აკომიტეტქუა აკჷოძეი აბართ ოჰშჷ აუს ზუაზ აძჿჷოკი. დარა ოხატჿთჷფანტჿი პოაკტიკატჿ უსუოა მაჰქუა ოჷდა, დაჩშაკ ატჿჷ რაჰარგდჷ ოთახძამჷზტ, ორგანიზაციალშეი იდეიალშეი აპარტია აკზაარა ანჷყამლა. ზაყა იფჷოხაგა დუზ ოზყილკააუამჷზტ. აპარტია ეხჷოფსაყდა იახდჷყაზ იაშცჷლან, აპარტიაჰშჷ აიდეია ეილაოტატა იყაზ იაშცჷლან. იაკშუ ცენტოალიზაციანჷ იყოუ აპარტია ჷყამზაოგდჷ აკგდჷ იაფჷოხაგამ ჰჿა იოფხდაძონ.

აცენტოალიზაციატჿ პარტია აყაწარაზჷ ახატჿთჷფანტჿი აოოგანქუა ოჷშთახარეი, ოჟჿჷტჿოა ლაჩშჷოაქუეი. ოპოაკტიკიზმ თშჿეი ოეიაარა ათახჷნ.

ახა აბრი ზეგდჷმ. აპარტიაჰშჷ იყან ზხატჿ კდჷფხდ ორგანქუა ზმაზ. ზხჷფხდაძარა აკჷო იოაცჿაზ აუაა ოგუფ: უოთ უოჷსტჿჷლან იოჷმან „ოაბოჩაია მჷისლ“. აჰჿაანხჷწ „ოაბოჩეე დელო“ ჰჿა დარა ოკდჷფხდ ოოგანქუა: არი ოოგანიზაციალა აპარტია ეიხჷოფსაყდა იახდჷყახი. აპარტიაჰშჷ აიდეია ეილკჷოოა იყაზი ტეოოიალა იაოწაბჷოგშუან, უიმოუ იაგდაზჷგუდუნჷ იახჷჩშხუანჷ იახციაჟეონ. აუსუცია ოკლასს აზჷ, იაკშუ აცენტოალიზაციატჿ პოლიტიკატჿ პარტია ათახჷმ, არი ეიფშ აპაოტია იათახძამკუა ჯოუკჷ ოხჷ ითჷოჰჿააზ უსნაგძატჿუპ ჰჿა.

ართ „აეკონომისტციეი“, დარა იოჷცჷზჰჿოზი რაკუნ.

იაკშუ აპოლიტიკატჿ პროლეტარტჿ პარტია აყაწარაზჷ ზეგდ რაფხდაძა „აეკონომისტცია“ ფჷხხაა იქუწატჿჷნ.

აბართ აუსნაგძატჿქუა ოჷნაგძარეი აუსუცია ოკლასა აპარტია აყაწარეი ნაპგდჷ ოჷლშეიკჷიტ ლენინ.

აუსუცია ოკლასს იაკშუ აპარტია აყაწარაზჷ, ზეგდჷ ოაფხდაძაგდჷ ნაპ ზჷოკტჿჷზ აზჷ აჰჿოუ ეიქუმშიარაქუა ჷყან. ჯოუკჷ ოგუ იაანაგონ, აპარტია აყაწარა ალაგარა ათახჷუპ ახატჿთჷფანტჿი აოოგანიზაციაქუა ეიდჷზკჷლაშშაგდჷ, აპარტია ყაზწაშშაგდჷ, აპარტია აჰბატჿი აიზარა დუ აიზგარა ინარკნჷ ჰჿა. ლენინ აბრი

ეიფშ აგუაანაგარა იყაზ დაქუშშაპათმჷზტ უი. აიზარა დუ აიზგარა იალაგაანძა, აპარტია გუთაკქუსი უანაგძატჿქუასი იამაქუოუ ეილჷოგატჿნჷ იფხდაძონ. იაადჷოუაზაოოუპ იზეიფშშოა პაოტიოუ იყაჰწაოანჷ იაჰთახჷუ. „აეკონომისტციეი“ ჰარეი იდეიალა ჰაილჷწოოუპ, აპარტიაჰშჷ ქიალა არგამა იჰჿატჿუპ აპარტია აგუთაკქუეი აუსნაგძატჿქუეი ოზჷ ეიუეოტჿეჰ 2-გუაა ნაგარაკ შშჷყოუ. „აეკონომისტცია“ ოგუ იაანაგოი აოევოლიუციატჿ სოციალ-დემოკოატცია ოგუ იაანაგოი. „აეკონომისტცია“ ოახუფშშჷშაქუა ოზჷ ოკდჷფხდ ოოგანქუა ოჰშჷ აპოოპაგანდა შშჷყაოწო ეიფშჷწჿყდა. იყაწატჿუპ აოევოლიუციატჿ სოციალ-დემოკოატცია რახუაფშშჷშაქუა რზგდჷ აკდჷფხდ აჰშჷ აპროპაგანდა დუ, ახატჿთჷფანტჿი აოოგანიზაციაქუა აბართ აკ ხაზჷოხაოაკ დეილჷოკაანჷ, იოზჷოხუკნჷ, ოუა ეილდაოწო ოხალა იალჷოხჷოტჿ იყაწატჿუპ. აბრი ეიფშ ზაა იყაწატჿნჷ იათახჷუ აუს ანჷკაჰწალაკდ აშთახდ მაცარა აუპ აპარტია აიზარა დუ აიზგარა იანამჰოუ ჰჿა იფხდაძონ ლენინ.

ლენინ იაათჷოყდანჷ იჰჿონ:

> „აჩშეიდწარა ჰალაგაანძაგდჷ, კჩშეიდაჰწაოცგდჷ, ხჷმფალა იათახჷუპ ზნჷ აკჷ ჰაახფჷმკშუა ჰჩშააილჷოგანჷ, ჰაილჷწჷოც“ ჰჿა (**ლენინ,** ტ. IV, ადაყდა 378).

იარა აბრი აზგდჷ ლენინ იათახნჷ იფხდაძონ, აუსუცია ოკლასს აპოლიტიკატჿ პარტია აყაწარაზჷ, ზეგდ ოაფხდაძაგდჷ ნაპ არკტჿუპ აურჷს იოზეიფშშუ, ალდარაპჿა იქუფალაშშა, აოევოლიუციატჿ სოციალ-დემოკრატია ახუაფშშჷშაქუა რზჷ აპროპაგანდეი აგიტაციეი ყაზწალაშშა აპოლიტიკატჿ გაზეთ ჰჿა,—აბრი ეიფშ აგაზეთ აშაქუოგჷლარა, აპარტია აყაწარაზჷ რაფხდაძატჿი შაჰშანჷ აკუნ ლენინ იშშითხდაძოზ.

„იზჷოკნჷ იალაგატჿუზეი?“ ჰჿა ლენინ იიჰჷზ ზეგდჷ ეიკჷოდჷოუა ასტატიაჰშჷ იანიწეიტ, აპარტია აყაწაშშა აკონკოეტტჿ პლან, აშთახდ იარა აბრი აპლან „იყაწატჿუზეი?“ ჰჿა ზეგდჷ ეიცჷოდჷოუა აშჿყუ იიჰჷზ აჰშგდჷ იოჰშიეიტ.

„ჰარა ჰგუანჷლა, იჰჿონ ლენინ აბრი ასტატიაჰშჷ, იაჰთახჷუ აოოგანიზაცია*) აყაწარაზჷ ჰუსუ-

---

*) არი აჟჿა ზჷზჰჿოუ აპარტია აშაქუოგჷლარა აუპ—**არედ.**

რა აბი ახდაჭკშა, რაფხდაძატიი პრაკტიკატი შაჭშაა იყაჭჩაშა, აჩჷხუტიანჷ, აბრი აორგანიზაცია ესააირა იზლაჰარჭშიალაშა, იზლაზჰარჰალაშა, იზლაჰართბაალაშა მკა ხადას იშთაჰხშა აურჷს იოზეიფშთუ აპოლიტიკატი გაზეთ ათგჷქრალა აკუნჷ იყალიროუპ. იარა უბრი აგაზეთ აყაწარადა იაგ ხალშთომ, ეიჰარაკ უაჟიჷ, აჟილარ რსლოი თბააქუა აპოლიტიკა [illegible] იანჷომოუ, ასოციალიზმ აუსქუა [illegible] ესქაჷნაჷა [illegible] უსნაგძატი ხადანჷ ირჷმოუ, ჭჷდალა უაჟიტიი ამომენტ აზჷ ზდა იხუართამ უსნაგძატინჷ იყოუ. პრინციპ [illegible] აპროპაგანდეი [illegible] (იარა [illegible] 110).

ლენინ იფხდაძონ აბრი ეიფშ აგაზეთ, აპარტია აიოეიატი ეიდკჷლარაზჷ ანაჳსგდჷ, ახატითჷფანტიი აორგანიზაციაქუა აპარტია აჷ ორგანიზაცია ჰასაბლა რეი- [illegible] აორგანიზაციაქუა იოხათარნაკციანჷ. აბრი ეიფ [illegible] ზგო ბაჳეიბარკჷრანჷ იყალოიტ. იზბან აკუზარ, იჰიონ ლენინ [illegible] პროპაგანდისტსი [illegible] აკუმკუა, იარა [illegible]

„აბართ აგენტცია რსეთ. იჰიონ ლენინ [illegible] უბრი ასტატიაჭთჷ, ხდჷძჰიალა ჰარა იაჰთახჷუ აორგანიზაცია ეიფშთუ აზ [illegible]: ატიჷლა ზეგდჷ ამჩთხაკოა ალშთარატიჷ აყარა იდუნჷ: ლუდუალა, დეტალლა აჯა აიზშთარა ამჳაფგარა აუს იაზხარტი აყარა ითბაანჷ, ზეგდჷ ალანჷ; [illegible] თაქუეი" იამეიგუდძო იაალყდან იყალაქ [illegible] ქუეი რჭთჷ ინახდამჷრნაადაკუა **ახატი** უსუ [illegible] მჳაკახდალა, პუნკტკ აჭთჷ იმჩქუა ზეგდჷ ანეიზიგა, იძჩ დურალა იარა აწაირხარატიჷ იყოუ ალა, ადიჷ [illegible] აზჷმჳაკახდალაგდჷ, ისჷქულაპ ჰია ზეგდჷ რეიჰა ალა ლახდაქუმგუდძო. დაგზარაქუმგუდძო, იარა ალა

იმლასრა ახჷ იარხუანჷ, იჟილარა ალშთარტიჷ [illegible] ალანჷ" (იარა [illegible] ყდა 112).

[illegible]

[illegible] პოლიტიკატი გაზეთნჷ, იდეიალთეი ორგა- [illegible] აკუნჷ იყალთეიტ.

[illegible] ზარ, აპარტია 2-ხუთაკ ამანჷ იყაზაროუპ ჰია იფხდაძონ [illegible] იატი დჷრრა- [illegible] ფადა იათახჷუ ამინიმუმ ზმოუ არეგულიარტი, აკადრტი [illegible] ჶერიატი პარტია ორგანიზაციაქუა რსეთ თბააი ზხჷ- [illegible]

„სარა იშაქუსჷრლუდუოიტ, იჳუან ლენინ, (1) იარბანზაალაკდ რევოლიუციატი წჷსრაკ ლუდუანჷ [illegible] ანაპხგაცია რორგანიზაცია ჷყამკუა; (2) აქუფარა [illegible] იათახჷუპ აბრი ეიფშთუ აორგანიზაცია, უბრი აყა- [illegible] ზაცია... (3) აბრი ეიფშ აორგანიზაცია ეიჰარაკ- [illegible] ეიჰა იაჰზჷრმაჭუა აყარა [illegible] აბრი ეიფშ იყოუ აორგანიზა-

ცია „ქჷლფშთაანჷ აკრა“, — (5) უბრი აყარაგა იიჰა ირაცაავხოიტ აწჷსრაჭთჷ ზჩთალაზჷრხორც ალშთარა ზაუა, იარა აჭთგძჷ აკტივლა აუს ზულარც ალშთარა ზაუა აუსუცაა რკლასს აჭთტიიი ეგძჷრთ აუააქილარ რკლაასქუა რჭტიიი აუაა რიჷფხძაძარა“ (იარა უა, ადაყდა 456).

იშაქუდჷრგჷლო აპარტია აყაზ'შეი, აუსუცაა რკლასს აზჷ იარა [illegible], იარა უპასწიყძა აპარტია აგუთაკქუეი, აუანაგძატიქუეი რზგძჷ აკუხარ. ლენინ იფხძაძონ. აპარტია აუსუცაა რკლასს იაფხაძჷლაკუ ოტრიადნჷ იკალაროუპ ჰაა, აუსუცაა რკლაას აწჷსრა ახაპხგარა აზჷზუა. აპროლეტარიატ რკლასს ქუფარა ეილჷხკჷლო, ამკა იქუწრ მჩნჷ იკალაროუპ ჰაა. აპარტია, აწჷხოტაანჷ იზჷზკჷლარაჩჷ აგუთაკჷ იამოუ. აკაპიტალიზმ ახჰაარეი ასოციალიზმ აშაქუოვჷლაარეი როუპ. აიგუაძატიი გუთაკჷს იამოუ — ცარიზმ ახჰაარეი ადემოკრატიატი ყიჭყაა შაქუა რშაქუოვჷლაარეი როუპ. ზაა ცარიზმ ახჰაამკუა, აკაპიტალიზმ ახჰაარა ზჷყალომ აყნჷტი, უაჟიტიი ამომენტ აზჷ უსნაგძატი ხადანჷ აპარტია იამოუპ, აუსუცაა რკლასსი, აჟილარ ზეგი ცარიზმ იაქუჷცარაზჷ [illegible]. [illegible] ტიი აკუნჷ, ეგძფჷნგჷლა ღულუანჷ ცარიზმ ახძჷყოუ აყნჷტი, აჟილარ რრევოლიუციატი წჷსრა რჭშიანჷ, იაჟიწანჷ, ცარიზმ ახჷრჰაარც.

[illegible] იქუნარგჷლთი(*) [illegible], იპიონ [illegible]. [illegible] აკჷძჷ [illegible] ტიი აპროლეტარიატ აიგუაძა იყარწარანჷ ირჷდოუ აუსნაგძატიქუა ზეგძ რახძტი, რეიჰა არევოლიუციარა ზლოუ აიგუაძა იყაწატიუ აუსნაგძატჷ. არი აუს [illegible] ტიი მოუ იარა [illegible]ასგძჷ (ჰარა [illegible]) [illegible] ცია აზგძჷ ზეგძ რეიჰა ამჩხარა ზმოუ ოპლოტ აფჷხხაარა, აურჷს პროლეტარიატ ყანაწონ ადუნეი ზეგძ[illegible]ტიი არევოლიუციატი პროლეტარიატ [illegible]ავანგარდნჷ“ (ლენინ, ტომ IV, ადაყდა 382).
[illegible]

„ჰარა იაჰხაჰმჷრშთუაზაროუპ, იაჰმოურ ყალომ ჰაა უსქუაკ რზჷ, ხაზ კჷრყძატიქუაკ რჷმყუწყაარაზჷ აიჰაბჷრა რაქუფარა, არი -მაჭ-მაჭლა ალა იდსჷლარა მაცარა აკუნჷ იშთჷყოუ. არი აფოროპოსტქუა რჭთჷ

ნეიჟიჷლარა ხუჰქუანჷ იშთჷყოუ, ალძარაჰაა ანეიჟიჷლარა ღულუაწიყძა დჷრვაგძ ჰაფხძაყა იშთჷყოუ. ჰარა ჰაფხძა იგჷლოუპ ჩჩჷს იამაკ ზეგძ შთამოუ, იოჟილძუ აქუფაკცაა თაზჷრხო, აბზარბზან ხქუეი აშიაქძ ხქუეი ფსთჰაახა ეილარჩჷ იახძჷნტი ჰაქუფსო ჰალა იბაა ღულუა. შარა იაგაროუპ არი აბაა, უი ეგძააგოიტ ჰარა, აჭთჷხარა იაჭთუ აპროლეტარიატ ოჷძჩქუა ზეგძჷ. აურჷს რევოლიუციონეიოცაა ოჷძჩქუა ზეგძჷ ინაოჷლაწანჷ. ურჷსტიჷლან ფსჷზოუ, იჟიოუ ზეგძჷ ნაზჷშთაგჷლო პარტიაკნჷ იყაჰწარ. უბასყან მაცარაგძჷ აუპ იანჷნაგძახო აურჷს უსუკ რევოლიუციონერ პიოტრ ალექსეევ იკალამაზ ზაა იდჷრნჷ იიჰაზ აჟაა დუ: „ირჷშთჷწუეიტ მილლიონკჷლა ზხჷფხძაძარა რაციოუ აუსუკ უაა რნაპჷ მახუჟ[illegible] ღულუა, ევა[illegible] სოლდათ [illegible]აფჷნწალა ითახკააუ ადესპოტიზმ ულუგძჷ იხუაშთხუაშთა ისაჩახა!“ (იარა უა, ადაყდა [illegible])

აბას აკუნ იშთჷყაზ აჰიჷნთქარტი-სამოდერჟავიეტი [illegible]ჷლტიჷლა ამთაზჷ აუსუცაა რკლასს აპარტია აკაწარაზჷ ლენინ იპლან.

„[illegible]“ იფშთძაკუა ლენინ [illegible], აჟიჷრწეიტ.

„აეკონომისტცაა“ ირჰიონ, ცარიზმ იაჭთაგჷლანჷ აიყფშთიტი პოლიტიკატი ქუფარა აკლასსქუა [illegible] ზეგძ რაფხძაძაგძჷ [illegible]. უპოი აყნჷტიეგძჷ აუაუსცაა რკლასს [illegible] ინტერეს დუკ ალანჷ იყამ ჰაა, იზბან აკუზარ, აუსუ[illegible] ინტერეს ზლანჷ იყოუ [illegible] ლაფახუ აზჷრჰარაზჷ, აუსურა აყაზაამა აილძტირაზჷ. [illegible] ეკონომიკატი უსქუაგძჷ რზჷ რხახენცაა რაქუფარა აუპ ჰაა. აბრი აყნჷტი ასოციალ-დემოკრატცაა აიგუაძატიი უსნაგძატი ხადანჷ რჭთადხძა იქუჷმგჷლაოუპ. ცარიზმ იაჰაგჷლანჷ აპოლიტიკატი ქუფარეი. ცარიზმ ახჰაარეი რაკუმკუა. „[illegible]ეიჰაბჷრეი ირჭთაგჷლანჷ აუსუცაა რეკონომიკატი ქუფარა“ აიჩხარა. აბრაყა აიჰაბჷრა ირჭთაგჷლანჷ აეკონომიკატი ქუფარა ჰაა რზჷ ზჷხკოხ აფაბრიკა-ზაუადტი ზაკუანთჷჟრა აილძტირაზჷ აქუფარა აკუნ. „აეკონომისტცაა“ ზეგძჷ იდხადჷრწარც იაჭთჷნ, აბასალა „აეკონომიკატი ქუფარა ახათა აპოლიტიკატი ყაზშა ათარა“ ალშთარც ყალოიტ ჰაა.

[illegible] აპარტია ხუმ[illegible] „აეკონომისტცია" [illegible] აწგსრა აჩშალანამგალალაროუპ ჰაა, უიმოუ ინეიჰანგდგ - ანაპხგარაგდგ აზნამუღლაროუპ ჰაა, იარა იაშთა[illegible] ლაროუპ ჰაა.

[illegible] „აეკონომისტცია" [illegible] რაჭშგ ახდგრრა ზმოუ აელემენტ აროლ, ოორგანიზაცია [illegible] რკლასს აბჟარატიი სლოიქუა რგხდგრრა აყგხძა, მამ[illegible] ახატი მჩქუა რგლა ასოციალისტტი ხდგრრა გლნახაანძა ჰაა.

აპარტია აყაწარაზგ ლენინ იორგანიზაციატი პლან [illegible].

„აეკონომისტცია" არი როპპორტუნისტტი ფილოსოფია [illegible] „იყაწატიუზეი?" ჰაა იივგზ აშიყუ აჭშგ.

1) ლენინ იაჰირბეიტ, ცარიზმ იაჭშაგლანგ იმვა[illegible] პოლიტიკატი ქუფარა, აუსუცა[illegible] იაანგყუა, იარა [illegible] აიჰაბგრეი [illegible] აეკონომიკატი ქუფარა ამვაცა გარა აზგრხარა. აუსუცაა ნაძაძა ახუუა რთაწარა აუპ იაანაგო ჰაა ახაზენციეი აიჰაბგრეი იოჭშაგლანგ აუსუცაა ოეკონომიკატი ქუფარა, აუსუცაა [illegible] აკაპიტალისტცაა დგრხუჰარა იზლშეილდუ ალა ამაქუოგლარაზგ ტრედ-იუნიონისტტი ქუფაოოუპ. ახა აუსუცაა იქუფარც რთახგუპ რუსუკ მჩგ აკაპიტალისტცაა დგრხუჰარა იზლშეილდუ ალა ამაქუოგლარაზგ მაცარა [illegible] აკაპიტალისტცაა [illegible] აკაპიტალისტცაა სისტემა [illegible] აუსუცაა აკაპიტალიზმ იაჭშაგლანგ აქუფარა რზეიწგხთუმ, ასოციალიზმ აზგ [illegible] ცაა რწგსრა ამვაჭშგ, აკაპიტალიზმ ალა-ციგდა, — ცარიზმ [illegible] იარა აბრიალა ასოციალიზმ ახდ ამვა გლხრა აუპ.

2) ლენინ იაჰირბეიტ, [illegible] პროცესს არჩშხუარა, აპარტია აროლ, ახთგსქუა როე[illegible] რატი როლ აყაზაარაზგ მაპკრა „ახვოსტიზმ" აზციაა[illegible] ლარა მაცარა ზგლშთო აკუნგ, ასამოტიოკ აქუგუღრა [illegible] მჩნგ აყაწარა აზციაეიარეი იოგზჰიოუპ ჰაა. აბასალა აზციაეიარა იაანაგო -აპარტია აქუხრახდ აუს აგალა[illegible] რკლასს აბჯარდა აანგეროუპ ჰაა. ახა, აქუფარა იათა[illegible] აუსუცაა რკლასს იაჭშაგლანგ რგქუფარაჭშგ ანაპხგარა რგზთო ზხატი პარტია ზმოუ, იზნუ ააშთა იშშაწანა[illegible] ჰიარა აზუროუპ იაანაგო.

3) ლენინ იაჰირბეიტ, აუსუცაა რწგსრა ასტიხიარა [illegible] აროლ იზაყაროუ აიწატირა, ასოციალისტტი ხდგრრეი ასოციალისტტი ტეორიეი რროლ ზაყაროუ აიწატირა,—არი იაანაგო უი აუპ, —აკგ, ალაშშარახდ [illegible] რგშთგხროუპ, კბაგდგ, აპარტია აჭშაფხდა ატეორია აკგ [illegible], იარა აპარტია უაჟიგ იყოუ ზლადგრუეი იყალაშშა ზაა იზლა-

დჷრშჷი აბჯარ აკჷ იაფსამჟუა აყაწაროუპ, ხფაგდჷ. წჷხუაფწიალაგდჷ, ნაძაძაგდჷ ოპპორტუნიზმ პაარა ალაჰარა აუპ ჰია.

„რევოლუციატი ტეორიადა, იჰიონ ლენინ, არევოლუციატი წჷსრაგდჷ ყალარც ზალშომ. აფხდაგჷლარა ზმოუ აქუფაკ იროლ ანაგძარა ზჷლშო, აფხდაგჷლარა ზმოუ ატეორია ანაპხგარა ზჷზნაუა აპარტია ზაწიგჷკ აუპ" (**ლენინ,** ტომ IV, ადაყდა 380).

4) ლენინ იაჰირბეიტ, აუსუციაა რკლაას სტიხიალა აწჷსრა იახჷლწნჷ იყალარ ალშაოიტ ასოციალისტტი იდეოლოგია ჰია ჰიო, „აეკონომისტცია" აუსუციაა რკლაას შჷრყუ, ახა აიაშაზჷწიყდა ასოციალისტტი იდეოლოგია ზხჷლწუა სტიხიალა აწჷსრა შაკუმ,ი, ანაუკა შაკუუ „აეკონომისტცია" აუსუციაა რკლაას აჰჷ ასოციალისტტი ხდჷრრა ალაგალარა ათახჷმ ჰია იაზჷქუგჷლანჷ,—იარა უბრიალა აბურჟუაზიატი იდეოლოგია ამჯა აზჷდრჷცქდოიტ. აუსუციაა რკლაას აჰჷ უი ალაგალარა დჷრმაროიტ, იდჷრმაროიტ იარა ალაწიარა. ას ანაკუხა, აუსუციაა რწჷსრეი ასოციალიზმი რეიდწარა აიდეია ანჷშო იაოთოიტ, აბურჟუაზია ირჷცხრააუეიტ.

„აუსუციაა რწჷსრა ასტიხიარა აჰჵაფხდა **იზეიფშრაზაალაკდ** ალა ახჷრხუარა, იჰიონ ლენინ, „ახდჷრრა ზმოუ აელემენტ" აოოლ, ასოციალ-დემოკრატია აროლ იზეიფშრაზაალაკდ ალა არმაჰრა, იარა უბრიალაგდჷ **იაანაგო,—უბრი იზჷრმაჰუა ითახხაითახჷმხა ზჷნძა იახდჷფშრძამკუა,—აბურჟუაზიატი იდეოლოგია აუსუციაა რჷრნჷრრა არლულუარა აუპ"** (იარა უაყა, ადაყდა 390).

ანაჰსგდჷ:

„აზწაატიჷ **აბას მაცარა** იქუგჷლოუპ: მა აბურჟუაზიატი, მა ასოციალისტტი იდეოლოგია. არაყა გუთა ჷყამ... აბრი აყნჷტი **იზეიფშრაზაალაკდ ალა** ასოციალისტტი იდეოლოგია არმაჰრა, იარა **იზეიფშრაზაალაკდ ალა აჩჵაყუთხარა** იაანაგო, იარა უბრიალა აბურჟუაზიატი იდეოლოგია არლულუარა აუპ" (იარა უაყა, ადაყდაქუა 391 392).

5) „აეკონომისტცია" აბართ აშიფკაქუა იყარწაქუოზ რიტოგქუა ყაიწო, ლენინ უბრი ალკაატი აჰჷ დკჷლსიტ. აკაპიტალიზმ აყნჷტი აუსუციაა რკლაას ახაქუითოა აზთო ასოციალტი რევოლუცია აპარტია აკუმკუა, აკაპიტალიზმ აჰრა ეიქუზჷრხარც იაშთოუ „ასოციალტი რეფორმაქუა" რპარტია აუპ „აეკონომისტცია" ირჷმაზარც ირთახჷუ ჰია, უბრი აყნჷტი „აეკონომისტცია" აპროლეტარიატ რდაცტი ინტერესქუა ზჩაოჰიო რეფორმისტციანჷ იყოუპ ჰია.

6) აწჷხუტიანჷ, ლენინ იაჰირბეიტ, „აეკონომიზმ" იააქუშაშია ურჷსტიჷლან იყალაზ აკ შაკუმ, აბურჟუაზიატი ნჷრრა აუსუციაა რკლაას აჰჷ იმჰაფაგაჰციანჷ „აეკონომისტცია" შჷყოუ. უოთ ამრაოაშიაოახდტიი-ევროპატი ასოციალ-დემოკრატიატი პარტიაქუა ოჰჷ, არევიზიონიატცია, აოპპორტუნიატ ბერნშტეინ იდგჷლოზ ოჷლა ადგჷლაკციაა შოჷმოუ. ამოაიაშაარახდტიი ასოციალ-დემოკრატია რჰნუწყა იაჰა-იაჰა ილოულუახო იალაგეიტ. მარკა იზჷ „აკრიტიკა აქუითრა" აბირაყ იაწაგჷლანჷ იააქუგჷლაზ, „არევიზია" ყაწარა იაზჷქუგჷლაზ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ. მაოკს იწარა აითახუაფშრა (აბრი აუპ „არევიზიო**ნიზმ" ჰია ახდძ იროუზგდჷ ზჷხყდაზ**) ათახჷუპ ჰია იქუგჷლაზ. არევოლუცია, ასოციალიზმ, აპროლეტარიატ რდიკტატურა ჰარყუაწროუპ ჰია იქუგჷლაზ აოპპორტუნისტტი ხაზჷრხარა. ლენინ იაჰირბეიტ, იარა უბააწიყდა, არევოლუციატი ქუფარეი, ასოციალიზმი, აპროლეტარიატ რდიკტატურეი მაპ რციკრა ალინია შჷმჰაფაროგოზ აურჷსტი „ეკონომისტცია".

აბას აუპ, „იყაწატიუზეი?" ჰია ლენინ იიჰჷზ აშიყუ აჰჷ აშათატი ტეორიატი ფყარაქუა ირჰშიაზ შჷყოუ.

„იყაწატიუზეი?" ჰია აშიყუ ზეგდჷნჯარა ახდგძარა უბრი აჰჷ იკჷლნაგშეიტ. უი ანთრჷჟ აშთახდ შჷქუსჷკ ანააწჷ (იარა თოჷეიტ 1902 შჷქუსა მარტ მზაზჷ), ურჷსტიჷლატიი ასოციალ-დემოკრატიატი პარტია II-ტიი აიზარა დუ ალამთალაზჷ, „აეკონომიზმ" აიდეიატი პოზიციაქუა რახდტი აგუალარშიარა ციჷმლ ზაწიჷკ აუპ იაანხა, „აეკონომისტ" ჰია ახდძ იყაზგდჷ აპარტია აუსზუციაა რეიჰარაჰჷკ ხდჷმძლჷს ირჷფხდაძო აყჷნძა ილშეიტ.

არი- „აეკონომიზმ" იდეია ზჷნძაკ აფჷხხაარა, აოპპორტუნიზმი, ახვოსტიზმი, ასამოტიოკში რიდეოლოგია აფჷხხაარა აკუნჷ იყან.

ახა უი აჭჷ იაანჷმგჷლტ ლენინ იჳჷმთა „იყაწატიუზეი?“ იაწანაკჷუა.

„იყაწატიუზეი?“ აშიყუ [illegible] იაწანაკჷუა უი აუპ, ლენინ აბრი ზეგჲ იეიცჷრდჷრუა იშიყუ აჭჷ:

1) ამარქსისტტი ხშჷჳზცარა ათოურჷხ აჭჷ რაფხჲაძა [illegible] აროლ არმაჭრეი შთრაკჷუ არბანჷ;

2) ატეორიეი, ახდჷრრეი, აპარტიეი, აუსუცია სტი[illegible] იშთიხტ;

3) ზეილჲაყამ ალა იშაქუირლულუიიტ ამარქსისტტი [illegible] აუპ ჰია ზჰიო, ამარქსისტტი ფყარა შათა;

4) ამარქსისტტი პარტია აიდეოლოგიატი შათაქუა [illegible]

„იყაწატიუზეი?“ ჰია იიჳჷზ აშიყუ აყნჷ ირჭთიაზ ატეორიატი ფყარაქუა, აშთახჲ აბოლშევიკ პარტია [illegible]

აბრი ეიფშთ ატეორიატი ბეიარა „ისკრა“ იამანჷ [illegible] გარაზჷ, აპარტია II-ტიი აიზარა დუ აზჷ, არევოლიუ[illegible] გჷლარაზჷ, ინართბაანჷ [illegible] წიყჲა იაგეიწნახჷიტ.

„ისკრა“ იაუს დუძძანჷ იყან აპარტია აპროგრამმა [illegible] რაზჷ ამჳაჭჷ აპარტია ზზჷქუფო აუს დწაქუაგჲჷ. უბრი აყნჷტი აპროგრამმა აპროეკტ აყაწარა ზეგჲ [illegible] აკჷრ ზწაზკჷუაზ აკუნჷ იყამლარ ალშთობჷხტ

აპროგრამმა აპროეკტ აყაწარაან, „ისკრა“ არედაქ[illegible]

აპარტია აპროგრამმაჭჷ, იარა აპროგრამმა აგ[illegible] ადგჲჷლ ნაციონალიზაცია ყამლარც [illegible] ალე ხანოვ.

აპარტია აპროგრამმაზჷ ლენინ პლეხანოვ იმეიკქუოზ, [illegible] ქუაზ ჰიააქურწაქუეიტ.

3. ურსტიჷლატიი ასოციალ-დემოკრატიატი უსუპ პარტია II-ტიი აიზარა დუ. აპროგრამმეი აუსტავი რჷდკჷლარეი, იაკჭუ აპარტია აშაძურგჷლარეი. აიზარა დუ აჭჷ აჰიატიეიძუშშიარაძუეი, აპარტიაჭჷ აბოლშევიკტიიი ამენშევიკტიიი ჰია [illegible]-ხაზჷრხარაკ რჷყალარეი.

აბასალა, ლენინ იპრინციპქუა აიააირა ირგიზი, ლენინ იყაიწაზ აორგანიზაციალი პლან აზჷ იმაშიალანჷ „ისკრა“ ზჭჷზ აქუფარეი, აპარტია აყაწარაზჷ, მამზარგჲჷ უსან იშჷრჰიოზ ეიფშ. აპარტია წაბჷრგჷწიყჲა აყაწარაზჷ ხჷმფალა იათახჷზ აუს ხალაქუა ზეგჲჷ აზჷყაოწეიტ. „ისკრა“ ხაქუკჷრანჷ იამაზ უოჷსტიჷლან ასოციალ-დემოკრატიატი ორგანიზაციაქუა ოჷკნუწყა აიააირა აგჷეიტ. შთა აპარტია II-ტიი აიზარა დუ აიზგარაგჲჷ ალშთო იყან.

1903 შჷქუსა იიულ მზა 17 (30) აზჷ რსდრპ II-ტიი აიზარა დუ აატიტ. აიზარა დუ მაძალა ეიზეიტ აჴიაა-ნხჷწ. ათხდა იარა აილატიარაქუა მჴაფჷსუან ბრიუსსელ. ახა აშთახდ ბელგიატიი აპოლიცია არი აიზარა დუ ადელეგატცაა ბელგია იალწჷრც რჷდნაწეიტ. აბრი აშთახდ, აიზარა დუ ლონდონჴა იიასიტ.

აიზარა დუ აყნჷ ზჷნძა ეიზეიტ 43 ჴჷკ ადელეგატცაა 26 ორგანიზაცია რყნჷტი კომიტეტს იყაზ იოპანზაალაკდ აზინ რჷმან აიზარა დუ ახდ ჴჷჯა-ჴჷჯა ადელეგატცაა რდიჷქუწარა, ახა კომიტეტქუაკ აძაციი ზაწჷკ როუპ იდიჷკროწაზ. აბასალა, 43-ჴჷკ ადელეგატცაა აუს აქუწარაზჷ 51 ბჟჷ რზინ რჷმან.

აიზარა დუ უანაჴძატი დუს იაწანაკშუაზ. „პრინციპლშეი ორგანიზაციალშეი უს-ლაგაშაქუას „ისკრა“ იეუნაოგჷლაქუაზი, იყახაწაქუაზი რჷლა აპარტია წაბჷრგჷწყდა იშაკუოგჷლარა აკუნ (ლენინ, ტომ VI, ადაყდა 164).

აიზარა დუ აილაზაარა ეიუეიტიჷმკუა იყან. „აეკონომისტცაა“ არჷამაქუაწეყდა აწახანჷ იახდჷყაზ აყნჷტი. აიზარა დუ აყნჷ რხათანრაკცაა ნაგამჷზტ. ახა იარა აბრი აპერიოდ აზჷ ურთ უბრი აყარა რჩშაზჷრმანშიალანჷ რქშრა რფსახჷრტ რდელეგატცაა ჶჷთჴჷკ ინცაჷწაკნჷ ოალოაგალარა უეიზგდჷ იოჷლშეიტ უი ადაადჷ. ჲუნდ ადელეგატცაა აჟაჭშჷ მაცარა „აეკონომისტცაა“ იოეიფშჷმძზით აკუმჴარ. აუსაჭშჷ „აეკონომისტცაა“ რხჷ იგჷლაზ.

აბასალა აიზარა დუ აყნჷ იყან „ისკრა“ ადგჷლაჴცაა რჷმაჴარა რაკუმკუა. უპარით რნაკს, იარა აქშაგჷლაჴცაა გაჷ. „ისკრა“ ადგჷლაჴცაა ჷჷან 33 ჴჷკ, დამაკალა იაჭპიოზარ, აიჭარაჴჷკ. ახა ზხჷ ისკროჴეცცაა ირჷლაზჷფხდ. ძოზ ზეკაჷწყდა ისკროჴეცცაა-ლენინეცცაა ი ძაწიყაანჷ იყამჷზტ. ადელეგატცაა ეილჷწიტ აგოუპპიროჴკაქუა აკჷო ყაწანჷ ლენინ იდჴჷლაჴცაა, აი კოოჴეცცაა ლულუაქუა ირჷძან 24 ბჟჷ, 9-ჴჷკ აისკროჴეცცაა მარტოჴ იდგჷლაკცაან. არით აკაჭშჷ იშაუჷგჷლამზ ისკროჴეცცაან. ადელეგატცაა რჷხუთაკ „იაკოეი იარა „ისკრა“ იაჭშაგჷლაქუაზი რპარა ილაკ-კაკშუან. აბაოთ იოეიფშჷზ აიზარა დუ აყნჷ იყან 10-ბჟჷკ. არი აკუნ აცენტრ. „ისკრა“ არგამა იაჭშაგჷლაჴცააზ ირჷმან 8-ბჟჷკ (3-ჴჷკ „აეკონომისტცაა“, 5-ჴჷკ ბუნდაა). „ისკროჴეცცაა რპიატიჷ ააიქუმშიაკუა რჩშაარყუშარა აზხონ „ისკრა“ ალაცაა აიაარა რგარც.

აბრი აყნჷტი უაჴჷ იბოიტ აიზარა დუ აჭშჷ აუსურა აყაზაამა ზაყა იუადაკნჷ იყაზ ლენინ იმჩ რაცაამანჷ იადიწეიტ, აიზარა დუ აჭშჷ „ისკრა“ აიააირა აირგარც.

ზეგდ რეიპა ზწაზკშუაზ უსნჷ აიზარა დუ იამან აპარტია აპროგრამმა ადკჷლარა. აპროგრამმა ალაციაჟიარაან აიზარა დუ აოპპორტუნისტტი ხუთა აჟია ზზამანაკჷზ აზწაატი ხადა — აპროლეტარიატ რდიკტატურა აზჷ აზწაატიჷ აკუნ. აოპპორტუნისტცაა, აიზარა დუ არევოლიუციატი ხუთა იაქუშაპათმჷზტ იარა უბას „ჷდჷრით აპროგრამმატი ზწაატიქუა ჟიპაკ რჷზგდჷ ახა უოო იოჷძპეიტ, ეიპარადაკ, აპროლეტარიატ რდიკტატურა აზჷ აზწაატიჷ იაქუფარც. აჟიაა-ნჷწტიი ასოციალ-დემოკრატიატი პარტიაქუა ჟიპაკჷ რპროგრამმაჭშჷ აპროლეტარიატ რდიკტატურაზჷ პუნკტ რჷმაძამ, იარა უბრი აყნჷტი, ურჷსტიჷლატიი ასოციალ-დემოკრატია აპროგრამმაჭშგდჷ უი უაჴჷ იალაიმწარგდჷ აუეიტ პია ჩშჷწგას იყაწანჷ.

აოპპორტუნისტცაა იარა უბასგდჷ იაჭშაგჷლანჷ იამარკშუან ანხაკ ზწაატიჷ აზჷ აუადწაქუა აპარტია აპროგრამმა იანჷრჷმწარც. არით იუაა არევოლიუციონიოტ, უპოი აყნჷტი ლოთ აუსუცაა ოკლაა ადჷკჷლაკ ახხაკჷჟილარ იოჷზტაჷმუან, აოთ ცეჷძლოხუოოას იპანჷ ირჷზხნჷყუოზ.

ბუნდაა აოლშაღუი ასოციალ-დემოკრატცეეი აძილათქუა ოხაპიააქუწარა *(самоопределение)* აზინ იაკძაგჷლანჷ იამაოკჷუან. ლენინ ეაკდჷნგდჷ იაპირწონ, აძილათტი ოგუაყოა იაჭშაგჷლანჷ აუაუცაა ოკლაას ქუფალარც აუალუპ პია. აპროგრამმაჭშჷ აბრი აუსდწა იაჭშაგჷლანჷ ამაკრა აპროლეტარტი ინტერნაციონალიხმ მაპ აციკოეი, აძილათტი რგუაყრა იაცხრააკნჷ აკუჷგჷლაოეი რზჷ აჟია ალააალარა აკუნ იაანაგოზ.

აბაოთ ამაკრაქუა ზეჷს ფჷჩხაა იუადჷშხხჷრა იქუიწეიტ ლენინ.

აიზარა დუ იადნაკჷლტ „ისკრა“ იალანაჴალაზ აპროგრამმა.

არი აპროგრამმა 2-ხუთაკნჷ იყან აპროგრამმა-მაკსიმუმი აპროგრამმა-მინიმუმი. აპროგრამმა-მაკსიმუმ აყნჷ იაპიონ აუსუცაა რკლასს აპარტია აუსნაგძატი ხადა ატიჷ ასოციალისტტი რევოლიუცია ატიჷ, აკაპიტალისტცაა რჷმჩოა ახპიაოა ატიჷ, აპროლეტარიატ

ოფიცერატუროა [illegible] ... აჰთონ აკაპიტალისტცა [illegible] ანძა. აპროლეტარიატ [illegible] აპარტია იმჯაცა [illegible] ... [illegible] ტიატი ოესაუბლიკა [illegible] 8 საათქლუი ... [illegible] ჭუჷ აჰრა-ტირა აცივნხაქუა ზეგდჷ რჷქუხრა ატიჷ. [illegible] ქუა") ჷრხჷნჰინჷ, ანხაცია რჷთარა ატიჷ.

[illegible] აპროგრამა [illegible] წალა, აშთახდ ირჷფსახტ აბოლშევიკცა.

II [illegible] რამმა, აუსუცია რკლასს აპარტია იარევოლიუციატი [illegible]

[illegible] აპარტია VIII-ტიი აიზარა დუ აყნჷნძა, [illegible] ანაგა აშთახდ აპროგრამმა ჭშჷც ადნაკჷლაანძა.

[illegible] აიზარა დუ აპარტია აუსტავ აპროექტ ალაციაჟია- [illegible] იადნაკჷლარ აკუნ იარა უბას აპარტია აუსტავგდჷ, [illegible]

[illegible] ზეგდ რეიჰა აჰიატიეიქუმშიარა ლულუაქუა ყალშეიტ [illegible] თოუზეი — ეიბგოუ ორგანიზაციანჷ აკუუ, მამზარგდ იზეიფშრაზაალაკდ ალა ეიჭშკაამ აკჷ აკუუ — აბას აკუ [illegible] ლენინ [illegible] ოპორტუნისტცა [illegible]

აკაჭუჷ იშაქუგლამჷზ ისკრიუვეცცია, ტროცკიი, უბას აიზარა დუ აოგამატი ოპპორტუნისტცი ხუთა ზეგი ზჷცხჷრააუახ მარტოვ იფორმულიროვკაშეი.

ლენინ იფორმულიროვკა იაჰთონ, აპარტია ჩლენს [illegible] ალშთოიტ დარპანზაალაკდ, აპარტია აპროგრამმა [illegible], მალლა აპარტია იაცხოააუა, იარა აორგანიზაციაქუა რუაკ აჭჷ ჩლენს იალოუ ჰია. მარტოვ იფორმულიროვკა [illegible] აპროგრამა [illegible] აპარტია [illegible] აჩლენრა იათახჷუ უსნჷ იაფხდაძომჷზტ, აპარტია [illegible] ჩლენს [illegible]

ლენინ აპარტია დახუაფშუან ორგანიზაცია ზჷზუუ [illegible] იალამ აყნჷლტი ჰია.

აბასალა მარტოვ იფორმულიროვკა, ლენინ იფორმულიროვკა [illegible] ანჷ ირზაანარტუან აკაჭუჷ იშაქუგლამჷზ, იპროლეტა- [illegible] აპარტიატი დწა [illegible] რხჷ რჷქუ [illegible] ჩლენ- [illegible] მარტოვი [illegible] აპარტიატი [illegible] უიმოუ ურთ ჷქუგლან ასტაჩკა-ყაწაჰცია ირეიუოუ [illegible] აპარტია აჩლენრახდ იხჷ ალაიფხდა-

ძარც“ აზინ იაჰთაროუპ ჰოა, ასტაჩკაქუა რჭჟჷ ისოციალისტციამჷზ, ანარხისტციაა, აესერციაა შთოჷლაზგჲჷ.

უბას იყალონ, იაკნჷ-ეილათთოუ. ილეკნჷ იყოუ, იცქჲაძა ეიჭჟკააუ აპარტიაზჷ ლენინი ლენინეცციეი აიზარა დუ აჭჟჷ იზზჷქუფოზ აცჷნხუოას, ეიუეილტიჷმჷზ, ეილჷტტა იცოზ, ჶოოძაკ ზმანჷ იყაძჷზ აპარტია აკუნ მარტოვოაა იოთახჷზ, ღაჩჟაკ აკუმ. უი ეიუეიოტიჷმკუა იახჲჷყაზ აზჷ მაცარაგჲჷ ილეკუ პარტიანჷ აყალარა ალშთომჷზტ, ადისციპლინა ლულუა ამახაოცგჲჷ ალშთომჷზტ.

აკაჭჟჷ იშაქუგჷლამჷზ აისკროვეცციაა, ისკროვეც ლულუაქუა ოჩჟახჲჷოყუოშჟაზ, ეოთი აკენტოი აზეილგჷლაზი, აოპპორტუნისტ აოგამაქუა უოთ ოიჟახჲოჷლჷოწაზი ოჷბზოუოალა აოი აზწაატიჷ აყნჷ მაოტოვ აფჷჟიაოა იოუიტ. აიზარა დუ აჭჟჷ აუსტავ აკტიი აპარაგრაფ აზჷ მარტოვ იალაიგალაზ აჶოომჟულაოოვკა ოჷლჷოკჷლტ ბჟჷ ეჰპაოაია: იაოა ოჷლჷოკჷლარც 28 ბჟჷ ართეიტ, იოჷლოჷმკჷლარც—22 ბჟჷ, აძოჷ—ბჟჷ აიმთაძეიტ.

აუსტავ აკტიი აპაოაგოაჶ აზჷ ისკროვეცციაა ოჩჟანეიყუოშჟა აძთახჲ, აიზარა დუ აჭჟჷ აიქუფყაოა ეიპაგჲჷ იწარხჟეიტ. აიზარა დუ აუსურა ალგარახჲ, აპარტია ანაპხგარატი უსჰიართაქუა აპარტია აცენტრტი ორგან („ისკრა“) არედაქციეი აცენტო კომიტეტი ოალხოაქუა ოახჲ იოზაიგუახონ აზა უეიხგჲჷ, ალხოაქუა ოახჲ აიზარა დუ ჷიააახძა, აიზარა დუ აჭჟჷ ამჩქუა რეიხჷყაშა ეითაზკჷზ ხთჷაქუაკ ყალჟეიტ.

აპარტია აუსტავ აყნჷტი, აიზარა დუ ბუნდ ატიჷ ამჰიარ ამუა იყალჟეიტ. აპარტიაჭჟჷ აშაქუგჷლაშა ქჷლა აიუოც იქუგჷლან ბუნდ. უი ჷქუვჷლახ, აუოია უსუციაა ოხათანოაკს უოჷატიჷლან იყოუ იაოა ზაწიჷკ აკუნჷ იოჷმფხჲაძაო ყალოომ ჰოა ბუნდ აპაა აუადწა იყანაწოზ ადკჷლარა იაანაგონ, აპარტიატი ორგანიზაციაქუა რკნჷ აუსუციაა მილათ ჰასაპლა ოშჟაო, აუსუციაა ოკლაას იაკჟუ აკლასსტი ტეოოიტოოიატი ოოგანიზაციაქუა ოჷყალარა მაპ აციკოა აიზაოა დუ იადნამკჷლტ ბუნდ აოგანიზაციატი ნაციონალიზმ. ნას პუნდაა აიზარა დუ იალწნჷ იკეიტ. „აეკონომისტციაა“ აჰიაანხჷწტიი უოთ ოეიდგჷლა, აპარტია იახათანოაკნჷ, აჰიაანხჷწ იყოუ ჰოა აფხჲაძარა აიზარა დუ ანაზჷოაზჷმხა, აიზარა დუ აყნჷტი იცეიტ პჷჯა „აეკონომისტციაგჲჷ“.

აიზარა დუ იალწნჷ ბჟკჷკ აოპპორტუნისტციაა რცარა ლენინეცციაა იოჷხუაოტი ჷეფშჟ ამჩქუა რეიხჷყაშა ეითანაკტ.

ახანატი ინარკნჷ, ლენინ ეიჰარაძაკ ხშჟჷკ ზჷშთრა აითონ აპარტია აცენტრტი უსჰიართაქუა ოეიოაზაარახჷ აზწაატიჷ. ლენინ ხჷმფალა იათახნჷ იფხჲაძონ, ილულუა ძოუ, ინჷმკახჷმყჲაძო არევოლუციონერცაა აცენტრ კომიტეტ იალარწარც. აკაჭჟჷ იშაქუგჷლამჷზ, აოპპორტუნისტთი ელემენტქუა აცენტრ კომიტეტ აჭჟჷ ეიპახარც იაშთან მარტოვეცციაა. არი აზწაატიჷ აჭჟჷ აიზარა დუ აიჰარაკჷკ ლენინ იდგჷლაკციახჟეიტ. აცენტრ კომიტეტ ახჲ იალჷრხტ ლენინ იდგჷლაკციაა.

ლენინ აჟიანჷ იშჟალაიგალაზ ალა „ისკრა“ არედაქციახჲ იალჷრხჷიტ ლენინი. პლეხნოვი, მარტოვი „ისკრა“ არედაქცია აილაზაარახჲ „ისკრა“ აოასატიი აოკრაქტოოციაა, ზეიჰარაკჷკ მარტოვ იდგჷლაკციანჷ იყაზ. აჶჷკჷკგჲჷ ალაჰწაროუპ ჰია დჷქუვჷლტ მარტოვ აიზარა დუ აჭჟჷ. აიზარა დუ აიჰარაკ ალა, არი აჟიალაიგალა ადნამკჷლტ. ლენინ აჟია ზზალაიგალაზ ხკაკ ალჷოხჷიტ. უბააყან, მარტოვ იჰიეიტ აცენტრტი ორგან აოედაქცია იაოა იშჟალაძლოზ.

აბასალა აპარტია აცენტრ უსჰიართაქუა რზჷ აზწატიჷ აზჷჰიან ბჟჷთარალა, აიზარა დუ იშაქუნარლულუეიტ მარტოვ იდგჷლაკციაა შჟაწახაზ, ლენინ იდგჷლაკციაა აიააიოა შჟჷოგაზ.

იარა აბრი ამომენტ ინარკნჷ, აიზარა დუ აჭჟჷ ალხრაქუა რაან აბჟქუა რეიჰარაკ ზაუზ ლენინ იდგჷლაკციაა ოჷფხჲო იალაგჟეიტ აბოლშევიკციაა ჰია, ლენინ იჭჟაგჷლანჷ იაქუფაქუოზ, აბჟქუა ოეიწარაკ ხაუზ ოაკუზაო უოთ, იოჷფხჲო იალაგჟეიტ ამენშევიკციაა ჰია.

II-ტიი აიზარა დუ აუსურაქუა ოიტოგქუა აზგუათო უაჷკ დკჷლსჷო ალშთოიტ აბაოთ ოეიფშთ ალკაატიქუა ოახჲ:

1) აიზარა დუ იშაქუნარლულუეიტ „აეკონომიზმ“ აწკჷს ოპპორტუნიზმ აოვამა აწკჷს, მარქსიზმ შჟაიააიზ:

2) აიზარა დუ იადნაკჷლტ აპროგრამმეი აუსტავი, იყანაწეიტ ასოციალ-დემოკრატიატი აპარტია, უბასალა იაკჟუ აპარტია აზჷ აჰიააქუა შაქუნარგჷლტ;

3) აიზარა დუ იაანარფშჟიტ აბოლშევიკციეი ამენშევიკციეი ჰია აპარტია 2-ხუთაკნჷ იზშჟაზ აორგანიზაციატი ჰიატიეიქუმშიარა ლულუაქუა შჟჷყაზ; ურთ

[illegible] ავგრრა იაჭშუპ;

4) აიზარა დუ იაანარფშშიტ, აპარტია იფნახხაახდაზ [illegible]

[illegible] ტია აჭშათხდა იაზჭუმრგგლტ.

[illegible]

4. ამენუშევიკ ლიდერცია აიყუშარატი უსურაძუა იმპავარბოჯი II-ტიი აიზარა დუ აშთახდ აპარტია აპნუწყა აიძუფარა ალუღუახარეი. ამენზშევიკცია როპპორტუნიზმ. ლენინ იუიუ— „შაშშაკ ფხდაყა, 2-შაშშაკ შთახდყა". ამარკსისტტი პარტია [illegible]

II-ტიი აიზარა დუ აშთახდ აპარტია აგნუწყა აიქუ- [illegible] ციეი ცკ-ი რჭშ ჰარა ჰხათარნაკცია ხჳფხდაძარალა აბას [illegible] რავგკნჳ იყალარატიჳ ეიფშჷ, ცკ აჭშჳ ხჳფხდაძარალა [illegible] დწა აბოლშშევიკცია ირჳდრჳმკჳლტ. ნას ამენშშევიკცია აპარტია იაციძანჳ იყარწეიტ დარა რხატი ანტი-

[illegible] კიი, აკსელროდი ხადას იამანჳ, „ეგდჳყარწეიტ, მარტოვ [illegible] აპარტია იაჭშაგჳლანჳ ქუფაშას ურთ იალჳრხჳიტ [illegible] ცია „აჰიაა ნხჳწტიი რლიგა", ზხჳფხდაძარა [illegible] ურჳსტიჳ- [illegible]

II-ტიი აიზარა დუ აჭშჳ პლეხანოვ ლენინ დიდგჳლავჳნ. [illegible] ზეი, ლენინ არი დაქუშშაპათხარც ილჳმშეიტ, დაგდალ- [illegible] ქურლულუანჳ, იარა უბრი აპოზიცია აყნჳტი აოპპორ- [illegible] იყარწეიტ „ისკრა" დარა ირხატი ორგანნჳ, იაგდალაგშეიტ უი ალა როპპორტუნისტტი ხუაფშშჳშაქუა რზჳ აუაზჰიარა.

იარა აბრი აამთა ინარკნჳ, აპარტიაჭშჳ ირჰიო იალაშეიტ აფასატიი „ისკრა" აზჳ ილენინტიჳზ, იბოლ- [illegible] იმენშშევიკტიუ, იოპპორტუნისტტიუ ჰიაა.

[illegible]

აორგანიზაციატჵ ზწაატიქუა რუს აჭჟჷ ამენშჟევიკტჵ ოპპორტუნიზმ აპროპაგანდა იაორგანიჷ. ეკონომისტცეი ბუნდაა ოჩჟრუღწანჷ. ამენშჟევიკცეი დაია იშჟურპიოჩ ყიფშჟ. [illegible] ადაყდაქუა რუაჷ იაადორტიტ ლენინიზმ იაჭთაგჷლანჷ აჟიკლაია. [illegible] ნოე ილჷმშჟეიტ ანჷშაია აპოზიციაქუა [illegible] აჩრჷნკჷ ლაია, ფჷორაამთაკ შოაბდ [illegible] აჟაკლაია იჩჟადოკჷლტ. უა ეგდყალაია [illegible], უი [illegible] [illegible] შაზ ალოგიკალა: აოპპორტუნისტცეა რნჷშეარა იაზჷ[illegible], უი აოპპორტუნიზმ ახდ ლჷ[illegible]. აპარტია ეიბგოუ ორგანიზაციანჷ იყამლაროუპ ჰოა, აპარტია [illegible] იარა აორგანქუა იოპაქუა [illegible] უეიზგდჷ [illegible] ზუალჷმ, ზხჷ იაქიროუ [illegible] ქუეი, ახათაზაწიქუეი ჷყაზაარც აზინ ყალაროუპ ჰოა, „სტაჩეჩნიკს იყოუ დარბანზაალაკდ" იეიფშჟ, „დემონსტრანტს იყოუ დარბანზაალაკდ" იეიფშჟ. აპარტია ზეუ აზჷყოუ, ინტელლიგენტა იყოუ [illegible] აპარტია ჭაჩლენციოუპ ჰოა რხჷ ალართხდაძარატიჷ აზინ რმაზაროუპ ჰოა, აპარტია იაძაქუა [illegible] [illegible]ტიუპ ჰოა იყოუ ადწა „ფორმალნჷ-ბიუროკრატტჵ" უსზნჷყუაროუპ ჰოა, აიპარაპჷკ ირპიო აიწარაპჷკ აცნჷყუაროუპ ჰოა იყოუ ადწა აპარტია აჩლენცია რგუათახრა „მეხანიკალა ახუაჩჟრა" აუპ ჰოა, აპარტია ადისციპლინა. აპარტია აჩლენცია [illegible] [illegible] ეგდჷრთ აპარტია აჩლენციაგდჷ — ეიფშნჷ იაწაგჷლაროუპ ჰოა იყოუ ადწა, აპარტიაქჷ [illegible] ქურგჷლარა აუპ ჰოა, „ჰარა" აპარტია აჭჟჷ იაჰთახჷუ აცენტრალიზმ აკუმ, ხაზ-ხაზჷ იყოუ [illegible] აპარტია ორგანიზაციაქუეი, აპარტია იაძაქუა რჷმკაფჷმგარა აზინ რჷზთო [illegible] ავტონომიზმ" აუპ ჰოა ზჰიოზ. არზაჰალქუეი ასტატიაქუეი ისკრა [illegible] [illegible] რყნჷტჵ ეიშაგჷლ აზჷ [illegible]. აფათხდ ბაიაქდათ ითჷკპნჷ ილოშოა

არი, აორგანიზაციატჵ ეიუქრა, აპარტიარეი აპარტიატჵ დისციპლინეი რწშაია. აინტელლიგენტტუ ინდივიდუალიზმ აოჩჟხ[illegible]. [illegible] დისციპლინადაია აქუნარგარა ოზჷ, ზჷლურა ზჭჟჷზჷუ პროპაგანდან.

ამენშჟევიკცეა არგამა აპარტია შთახდლა იახანჷ იოგონ აპარტია II-ტეი აიზარა ლუ აყნჷტჵ, აორგანიზაციატჵ ხარაბლდარარახდ, აკროუეჟკოვშჩინახდ, აკუსტარრახდ.

ხჷმფადა იათახჷნ ამენშჟევიკცეა ლულუალაწიყდა ათაკ რაჰიარა.

ურთ არი ათაკ რეიჰიეიტ ლენინ 1904 შჟჷქუსა [illegible] მზაზჷ შაჭჟაკ ფხდაყა. 2-შაჭჟაკ შთახდყა ჰოა, [illegible] ეიკროდჷრუა იშიყუ ითჷწჷზ აჭჟჷ.

აა, არი აშიყუ აჭჟჷ ლენინ ირჭჟიაზ აორგანიზაციატჵ ფყარა ხადაქუა, აშთახდ აბოლშჟევიკტჵ პარტიაზჷ ორგანიზაციატჵ შათაქუანჷ იყალაზ.

1) ამარქსისტტჵ პარტია, აუსუცეა რკლასს იახუიოუპ, იარა იაოტრიადუპ. ახა აუსუცეა რკლასს აოტრიადქუა რაციოუპ, უს ანაკუხა. აუსუცეა რკლასს აოტრიადქუა იარბანზაალაკდ ხეგდჷ იუზრჷხდქწომ აუსუცეა რკლასს აპარტია ჰოა. აპარტია, აუსუცეა რკლასს ეგდჷრთ აოტრიადქუა იზლარკიფშჟჷ. ხეგდ რაფხდაძაგდჷ, უი ბაშჟა ოტრიადჷმ, **იფხდაგჷლაკუ** ოტრიადუპ, **ახდჷრრა ზმოუ** ოტრიადუპ, აუსუცეა რკლასს **იამარქსისტტჵ** ოტრიადუპ. აუპაჟილარ რჷფითა[illegible] ადჷოოალა ეიბჷთოუ, აუაჟილარ რჷფათაზარა [illegible]იარა ზაკუანჷუა ოდჷროალა ეიბჷთოუ, აკლასსტჵ [illegible] [illegible]ქუა ოდჷოოალა ეიბჷთოუ, უბრი აყნჷ[illegible] აუსუცეა [illegible] იარა იაშთაგჷლანჷ აგარეი, უი ინჷყუნაგო აქუფარა ნაპხგარა აზურეი ზჷლშჟო აკუნჷ იყოუპ. უბრი აყნჷტჵ იყალომ აპარტიეი აუსუცეა რკლასსი რეილაოპაშაოა. ახუთეი აიბგჟეი რეილარპაშარა შჟზჷყამლო ეიფშჟ, იყალომ სტაჩეჩნიკს იყაზაალაკგდჷ აპარტია საჩლენუპ ჰოა იხჷ იაზიჰიარა[illegible] აზინ იძაზაარტ ჰოა [illegible] აქურგჷლარა. იბან აკუ[illegible], აპარტიეი აკლ[illegible] ეილაბჷოკპშო, უი აპარტია [illegible] ლაირყუეიტ „სტაჩეჩნიკს იყაზაალაკგდჷ" [illegible] აყჷნძა. უი, აპარტია აუსუცეა რკლასს აზჷ [illegible] ბმოუ [illegible] ოტოიადნჷ აყაზაარა ჷქუ[illegible]. აპარტია [illegible] იადოუ სტაჩეჩნიკა იყაზაალაკგდჷ იდჷრრა აყჷნძა **აჩჟჷლარყურა** აკუმ, აპარტია აყჷნძა აუსუცეა რმასსაქუა **რჷშთჷხლაროუპ**, „სტაჩეჩნიკს იყაზაალაკგდჷ" აპარტია აყჷნძა **იშთჷხლარა** აუპ.

> ჰარა აკლასს ჰაპარტიოუპ, იკუან ლენინ, უბრი აყნჷტჵ **შჟამახამზარ აკლასს ზეგდჷ** (აიბაშრა აამთაქუა რაან, აგრაჟჟდანტჵ ეიბაშრა აეპოხა აან, აკლასს ზეგდგდჷ) ჰარა ჰპარტია ანაპხგარა იაწაგჷლანჷ აუს აუაზაროუპ, იშჟალშო ალა იაზაიგუაძანჷ, ჰარა ჰპარტია იადზაროუპ, ახა იმანილოვ-

შჩინახონ, „იხვოსტიზმხონ" აკაპიტალიზმ აან ზნჷმზარ-ზნჷ შშამახამზარ აკლასს ზეგდჷ, მა აკლასს ზეგდჷ იარა აფხდაგჷლაკ ოტრიად, იარა ასოციალ-დემოკრატიატი პარტია ახდჷრრეი აქტივრეი რჭშჷნძა ამთჷწრა ალშთოიტ ჰოა აგუაანაგარა. დაობანზაალაკდ კრეილზჷრგო სოციალ-დემოკრატკ გუოამგარას იმქძაცტ, აკაპიტალიზმ აან აზნაათტი ორგანიზაციაწოყდაგდჷ (დჷრრალა იმაჭქუოუ აუაა ეიჰა ეილჷრკაარატია, ეიჰა იპოიძიტივტიუ) შშამახამზარ ზეგდჷ, მა აუსუცია რკლასს ზეგდჷ ეიდნაკჷლარცჷ შშზალჷმშთო. ახჟარა, ჰუსნაგძატიქუა რდუძძარა აბლა აციხვარა, ურთ აუსნაგძატიქუა რეიწატირა რჷმაცარა აკუნ იაანაგოზ აფხდაგჷლაკ ოტრიადი იაოახდ ეიხო ამასსაქუა ზეგი ზლეიფშჷმ ახაშთირა, აფხდაგჷლაკ ოტრიად ესქდჷნგდჷ უსნაგძატინჷ იადუ, ასლოი რაცია ესააირა იაჰა-იაჰა იარა უბრი აფხდაგჷლარა აყჷნძა **რჷშთჷხრაზჷ** იაუალოუ ახაშთირა (**ლენინ**, ტომ VI, ადაყდაქუა 205—206).

2) აპარტია აუსუცია რკლასს იაფხდაგჷლაკუ, ახდჷრრა ზმოუ ოტრიადნჷ მაცარა აკუმ იშთჷყოუ. უი, იარა უბასგდჷ აუსუცია რკლასს იატიუ. იარა აჩლენცია ზეგდჷ ზცჷმნჷყუარ ყამლო, ზხატი დისციპლინა ბმოუ **ორგანიზაციანჷ იყოუ** ოტრიადუპ. უბრი აყნჷცტი აპარტია აჩლენცია ხჷძფადა აპარტია ორგანიზაციაქუა რუაკაჭთჷ ჩლენციაა იყაზაროუპ. აპარტია, აკლასს იატიუ **ორგანიზაციანჷ იყოუ** ოტრიადნჷ იყამზარ, **აორგანიზაცია იასისტემანჷ** იყამზარ. ზხალა აპარტია ჰაჩლენციოუპ ჰოა ზხჷ ზჷფხდაძო, ახა აპაოტია აორგანიზაციაქუა რუაკ იალოამ, უს ანაკუხა **ორგანიზაციანჷ იყამ**. უს ანაკუხა, აპარტია აძბარაქუა რჷცნჷყუარა ზუალჷძ.

ბაშთა აუაა რხჷფხდაძარა ეიცწა მაცარანჷ იყაზარ, აპარტია იაკთუ აგუათახრა ამანჷ იანაკუზაალაკდ იყალომჷბტ, უი იანაკუზაალაკდ იალშთომჷბტ იარა აჩლენცია რუსურა აკტირა ანაგძარა,—უს ანაკუხა, იარა იაიაუამჷზტ აუსუცია რკლასს იმჳაფნაგო აქუფარა ანაპხვარა აზნაურტი ალშთარა. აპარტია აუსუცია რკლასს იმჳაფნაგო აქუფარა პრაქტიკატი ნაპხვარა აზნაურც. უი გუთაკჷკ ახდ ამჳაქუწარა ანათაოც ანალშთო. იარა აჩლენცია ზეგდჷ იაკთუ ირზეიფშუ აოტრიად აჭთჷ **ორგანიზაციალა** ეიჭთკააუ, რჷუათახრა აკნჷ, რუსურა აკნჷ, რდისციპლინა აკნჷ ეილართიოუ რაკუნჷ იანჷყალა ზაწიჷკ აუპ

უს ანაკუხა, ჟიპავჷკ [illegible] აინტელლიგენტცია, იაჰ[illegible]. აპროფესსორცია, ასტუდენტცია, აგიმნაზისტცია, [illegible]ართ რეიფშთ ეგდჷრთგდჷ, აპარტია ანთჷწყა ინხოიტ, [illegible]ხპან აკუზარ, ურთ ირთახჷმ მა ანთ მა ეგდჷოთ აპარტია ორგანიზაციაქუა რუაკჷ იალალ[illegible], მა აპარტია [illegible]ციპლინა ხდაძთა[illegible] იუეიდაბანჷ. მა II-ტიი აიზარა [illegible] აჭთჷ პლეხანოვ იშთიპოიზ ეიფშთ, [illegible] ახატითჷფენტიი [illegible]ორგანიზაციაქუა [illegible] აკჷ აჭთჷ [illegible] [illegible] ხსჷმძლჷს იფხ[illegible]ნჷ ჰოა აძენშთეიკცია ამაკრა [illegible] აკუზარ, უი ამენშთეიკცია რამაკრა. დაი[illegible]ევიკცია რხათაქუა იაჰ[illegible]ნჷ [illegible], იზბან [illegible], აპარტია იათახძაძ აპარტიატი დისციპლინა [illegible], აპარტიატი ორგანიზაციაქუა ალოლარა [illegible] აჩლენცია [illegible] ადისციპლინეი ორგანი[illegible] [illegible]. [illegible] იაჩლენციაზარ [illegible], იაგდალალოიტ აორგანიზაცია [illegible]. [illegible]ისციპლინეი აორგანიზაციეი [illegible] ინ[illegible] [illegible] ზგო ჷყოუ აინტელლიგენტცია [illegible]. [illegible]ჷწოყდანგდჷ, [illegible] აპარტია ანთჷწყა ინხოიტ. ახა უი ეგეილდუპ, იზბან აკუზარ, აკაჭთჷ იშაქუგჷლანჷ [illegible] [illegible]ქუა აპარტიახდ ყიხანჷ [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] დემოკრატიატი [illegible]ცია ამთჷწრა იახალაგა [illegible] აან [illegible] ილულუახაზ აყნჷცტი აპარტია აციჷხდჩახოიტ.

აორგანიზაციაქუა [illegible] აკუნჷ ([illegible] ეიხშალა აკუმკუა, კომპლეკსნჷ იყოუ) [illegible] ყალარიოუპ ჰოა სარა [illegible]. უი ალოსარა ზჷნძა იააილჷკკანჷ, იაქურშიაწოყდანჷ ისჰოიტ, სარა ის[illegible], სარა უს დწას [illegible]. აპარტია, [illegible]კლასს იაფხდაგჷლაკუ ოტრიადნჷ იზლაყოუ ალა. იშთალშთო ეიჰა **ორგანიზაციალა ეიჭთკააუ** აკჷ აკუნჷ იყალარც, **ორგანიზაციალა აიჭთკაარა მინიმუმ აყარა იადამხარგდჷ იაცნჷყუაშთა** აელემენტქუა [illegible] [illegible] აპარტია იადნაკჷლალარც" ჰოა იჳუან ლენინ (იარა უა, ადაყდა 203).

ანაკჷკდჷ

აჟიაჭთჷ მარტოვ [illegible] აპროლეტარიატ [illegible] თბააქუა [illegible]ინტერესქუა [illegible] იაზჷქუგჷლოუპ: **აუს აჭთჷ** [illegible] აპროლეტარიატი დისციპლინეი აორგანიზაციეი [illegible] **აბურჟუაზიატი ინტელლიგენცია** რინტერესქუა რზოუპ

იბჷყოუ. უაჟიტიი აამთაზტიი აკაპიტალისტტი უააჟილარქუა რჭჷ **აინტელლიგენცია ი-ხლოი ჰჷდანჷ იზლაყოუ ალა**, იახჲჷნეიმოუ იშჟიბაკძოუ **ხჲჷძპაა ლაწიყჲა აინდივიდუალიზმ** ყაზშანჷ, ანაკაგჲჷ, ადისციპლინა აწაგჷლარეი აორგანიზაცია აწაგჷლარეი რჷლრჷმშჟარა ყაზშანჷ იშჟრჷმოუ მაპ რციკრა სძიგჲჷ იზჷგუალჲუამ“ (იარა უა, ადაყჲა 212). დჷრკაგჲჷნგჲჷ:

„აპროლეტარიატ აორგანიზაციეი ადისციპლინეი ირ კიშიომ .. აპროლეტარიატ გუხჲაას იკნჷ იაშთალოძომ, აორგანიზაცია ალალარა ზთახჷმ აპატენცია აპროფესსორციეი, აგიმნაზისტციეი, აორგანიზაცია აკონტროლალა აუს ახჲჷროუა აზჷ აპარტია იაჩლენციანჷ ირფხჲაძარც... ჰარა ჰპარტიაქჷჟ აპროლეტარიატ რაკუმ **აინტელლიგენტცია ჯოუკ როუპ** აორგანიზაციეი ადისციპლინეი ირჷწარკჟუალა **ახააძარა** ზგჷუ“ (იარა უა, ადაყჲა 307).

3) აპარტია, ბაშჟა ორგანიზაციანჷ ეიჭშკააუ ოტრიადჷმ, აუსუცია რკლასს აორგანიზაციაქუა ზეგჲჷ **ანაპხგარა** რზჷზურანჷ იყოუ, აუსუცია რკლასს ეგჲჷროთ აორგანიზაციაქუა ზეგჲჷ რჷკნუწყა, **„ირეიჰაუ ორგანიზაცია ფორმანჷ“** იყოუ აკოუპ. ფხჲაგჷლა ტეორიალჟეი, აკლასსტი ქუფარა აზაკუანქუა რდჷროალჟეი, არევოლიუციატი წჷსრა აფჷშია ალჟეი ეიბჷთოუ აკლასს აუაა ირეილჲუ ზლოუ აპარტია, იოეიპაუ ორგანიზაცია ფორმანჷ იზლაყოუ ალა აუსუცია რკლასს ეგჲჷროთ აორგანიზაციაქუა ზეგჲჷ წაპხგაოა რზნაულაოტი ალშჟარაქუა ზეგჲჷ ამოუპ, იაგჲაუალოუპ ნაპხგარა რზნაულარც. ამენშჟევიკცია ზჷშთოუ აპარტია ანაპხგარატი როლ არხჲჷსპარეი არმაჭრეი, აპარტია ნაპხგაოა ზჷზნაუა აპროლეტარიატ ეგჲჷროთ აორგანიზაციაქუა ზეგჲჷ არკუადოახჲჷ იკჷლნაგოიტ, - უს ანაკუხა, აპროლეტარიატ რჷრკუადაოეი რაპჯარდატორეი რახჲ იკჷლნაგოიტ, იზბან აკუზარ, „აპროლეტარიატ, ამჩოაგარაზჷ აქუფარაქჷჟ აორგანიზაცია ადა დაჩჟა აბჯარკ რჷმამ“ (იარა უა, ადაყჲა 328).

4) აუსუცია რკლასს აფხჲაგჷლაპ ოტრიადი **აუსუცია რკლასს ამილლიონ მასსაქუეი რეიმადარა ნაგძა** აუპ აპარტია. აპარტია ეგჲა ეილჲუ იაფხჲაგჷლაპ ოტრიადნჷ იყაზარგჲჷ, ეგჲაგჲჷ იბზიანჷ ეიჭშკააზარგჲჷ. იაოა უეიზგჲჷ, აპარტია იალამ ამასსაქუეი იარეი ეიმადამკუა,

ურთ აიმადარაქუა რჷზმჷრპალაკუა, ურთ აიმადარაქუა რჷლოულუალამკუა აყაზაარეი აჭჟიარეი იარა იალშჟომ. ხციაა ითალაზ, ამასსაქუა ზჩჟჷრყუზკჷზ, ზხატი კლასს ამადარა ზციჷძჷზ, მამზარგჲ იზჷრკუადაზ აპარტია – იაციჷძროუპ ამასსაქუა რჷყნჷტი აგურაგარეი აცხჷრაარეი, უს ანაკუხა, -ხჷმფადა ითახაროუპ. ფსთაზაარა ჲიჷნაძალა აყაზაარეი აჭჟიარეი რზჷ აპარტია იაუალოუპ ამაასაქუეი იარეი რეიმადარა ირჷზნარპალარც, იაგჲალნარშჟაროუპ იარა აკლასს ეიუოუ ამილლიონასაქუა რყნჷტი აგურაგარა აიურა.

„ასოციალ-დემოკრატიატი **პარტიანჷ** აყაზარა აზჷ, იპიონ ლენინ, იათახჷუპ ხჲჷძპიალა **აკლასს** აყნჷტი **აცხჷრაარა** აიურა ალნარშჟარც“ (**ლენინ**, ტომ VI, ად. 208).

5) აპარტია იიაშჟანჷ აუს აულარაზჷ, პლან ეიფმჷრყჲალა ამასსაქუა ანაპხგარა რზნაულარაზჷ, **ცენტრალიზმლა** იყაწოუ ორგანიზაციანჷ იყაზაროუპ, იაკჟუ აუსტავ ამანჷ, იაკჟუ აპარტიატი დისციპლინა ამანჷ, იაკჟუ ანაპხგარატი ორგან აპარტია აიზარა დუ ხადას იამანჷ, აიზაოა დუქუა რბჟაოა აამთაზჷ აპარტია ა-ცკ ხადას იამანჷ, აიწარაპჷკ აიპარაპჷკ ირპიო იაცნჷყუო. აორგანიზაცია ხაზ-ხაზქუა აცენტრ იაპიო იაცნჷყუო, აიწჷრა ორგანიზაციაქუა ირეიპაუ აორგანიზაციაქუა ირპიო იაცნჷყუო იყაზაროუპ. აბართ აფყარაქუა რჷდა აუსუცია რკლასს აპარტია იზალშჟომ პარტია წაბჷრგჷწიყჲანჷ იყალარც, იზალშჟომ აკლასს ანაპხგარა ახურაზჷ აუსნაგძატიქუა იამოუ ნანაგძალარც.

ჰიარას იათახჷუზეი, აპიჷნთქარ ისამოდერჟავიე აამიახჷ აპარტია ილეგალჷმკუა იახჲჷყაზ აყნჷტი უსყანტიი აამთაქუა რზჷ აპარტიატი ორგანიზაციაქუა ირჷლშჟომჷზტ წაყანტი ალხრაქუა რჷლა აპარტია აშაქურგჷლაოა, უბრი აჭჟჷნტი აპარტია ზჷნძა კონსპირატივლა იყამზარ ადა ფსჷხუა ამამჷზტ. ახა ჰარა ჰპარტია აფსთაჩაოაქჷჟ არი **აამთალა** იყალაზ ინჷბჟაძუეიტ ცარიზმ შჟჷქუდჷრძაალაკჲ რაფხჲატიი ამშჟქუა ინდჷრკნჷ, აპარტია ციჷრგანჷ. ილეგალნჷ იანჷყალალაკჲ ადემოკრატიატი ალხშაქუა რჷლჟეი **ადემოკრატიატი ცენტრალიზმ** ალჟეი აპარტიატი ორგანიზაციაქუაგჲჷ შაქუდჷრგჷლო იალაგოიტ პია იფხჲაძონ ლენინ.

„**აფსხა**, იპუან ლენინ, ჰარა ჰპარტია ფორმალლა ეიბგოუ ორგანიზაციაკნჷ იყამჷზტ, აგუფ ხაზქუა

რხჷფხძაძარა ეიხშალა მაცარანჷ აკუნ იშჷყაზ, იარა უბრი აყნჷტი იდეიალა აუსეილჷიბარშთარადა, დაჩშა ეიზჷყაზაამაკ ურთ აგუფქუა რბჷარა იყალარცგძჷ ალშთომჷზტ. **უაჟოჷშთა** პარა ორგანიზაციანჷ იყოუ პარტიანჷ ჰყალშეიტ. არი ეგძაანაგოიტ ·ამჩირა აშაქჟრგჷლარა, აიდეიაქუა რავტორიტეტ ამჩრა იავტორიტეტნჷ აყაწარა, ირეიჰაუ აპარტიატი ინსტანციაქუა ირჰიო აიწბჷრატიიქუა ოაცჷრნჷყუარა“ (იარა უაყა, ადაყძა 291).

აპარტიატი მჩრეი, იარა ადისციპლინეი ირჷწამგჷლო აორგანიზაციატი ნიგილიზმი აჩშჷრბჷქუმწარატი ანარხიზმი რზჷ ამენშთევიკცია ახარა რჷდწო, ლენინ იკუან:

„არი აჩშჷრხჷქუმწარატი ანარხიზმ ეიჰარაძაკ ყაზშას იმოუპ აურჷს ნივილისტ. ური ივუ იაბოიტ **აპარტიატი ორგანიზაცია იმიშიან** დუუ „ფაბრიკოუშია“, ახუთა აიბგა აჰიატიჷ აჷჷ ანჷყურა, აიწაოაჳჷკ აიპარაჳჷკ ოჰიატიჷ ოაცჷრნჷყუარა. აპარტირა თაწარა აკუუშია“. ური, ატრავიკომედიატი ჰიჰიარა ხწანჷ, დაჭრაგჷლოიტ აცენტრ ანაპხვარა აწაყა აჯა აიზშთარა აუაა „გეჟ-ხუჰქუანჷ, ბრუ-ხუჰქუანჷ“ იყანაწოიტ ჰია (აბრი აყჷნგძჷ, აბრი ·ითა·ჷ რაჰშჷ ზეგძ რიიჰა აფსრა ნაზხჷიკააუა აჷ აურჷ იფხძაძოიტ არედაქტორცია სოტრუდნიკციანჷ რჷყუწარა), აპარტია აორგანიზაციატი უსტავ აძბახუ ავუალარშიარა ციჷმლრალა იხჷიჰშჷ აიმანარჯშახუუეიტ. იატიამბაძოგძჷ („აფორმალისტცია“ რადრესალა) ეგიჰოიტ, ზჷნძაკ უსტავდაგძჷ იყალონ ჰია (იარა უა, ადაყძა 310).

6) აპარტია იარა არიადქუა **რაკზაარა** ამჷრძჷრც ათახჷზარ. იარა აპრაქტიკაჰშჷ იმჳაიჳნაგალაროუა აპარტია ჩლენცია ზიგძჷ, ალიდერცია რზჷ ეიფშთ. ეგძჷრთ აჩლენცია რზგძჷ, **ეიფშნჷ** ირუალოუ **იაკშუ** აპროლეტარტი დისციპლინა. აბრი აყნჷტი აპარტიაჰშჷ იყამლაროუპ ადისციპლინა იაწამგჷლარ ზჷლშთ „აუაა ლჷფშთაახქუეი“, ადისციპლინა იაწამგჷლარ ზლჷმშთო **„ილჷფშთაახჷმ აუააი“ ჰია აილჷხრა. აბრი ეიფშთ** აფყარა ჷყამკუა აპარტია აიბგარეი იარა არიადქუა რაკზაარეი რეიქურხარა ზალშთომ.

„აიზარა დუ იშაქუნარლუულუაზ არედაქცია იაჰშაგჷლანჷ იამარკშუაზ აჰშჷ, იკუან ლენინ, იარბანზაალაკძ **ყუშთრაკ** ზლაზ ,აკჷ მარტოვი იკომპანიეი იშთრზჷმჰიოზ ზეგძ რეიჰა ეილძნჷ, ისახძარკნჷ იაანარფშთუეიტ „ჰარა ჰტიჷმ!“ ჰია დარა ირჰიოზ აჟია... ამასსატი ორგანიზაციეი ამასსატი დისციპლინეი **დრეიჰანჷ ზხჷ ზჷფხძაძო, „აუაა ლფშთაახქუა“ ზხჷ** რჷლაზჷფხძაძო აბურჟშუაზიატი ინტელლიგენტ იფსიხოლოგია არა ზამანალაწიყძა იკკაძა იაათშთუეიტ... აინტელლიგენტტი ინდივიდუალიზმ... **იარბანზაალაკძ** აპროლეტარტი ორგანიზაციეი ადისციპლინეი **აჰრა-ტიროუშია** იაბოიტ“ (იარა უაყა, ადაყძა 282).

ანავსგძჷ:

„ჰარა ჰჰშჷ აპარტია **იაშთაწიყძა** აშაქუგჷლარა იაჰშნაწჷ, ახდჷრრა ზმოუ აუსუჳ იუალოუპ, აპროლეტარტი არ ეიბაშჳჷ იფსიხოლოგია, ანარხია ფრაზალა იჩშჷრბო აბურჟშუაზიატი ინტელლიგენტ იფსიხოლოგია ავდჷრააშა იწარც, არიადტი ჩლენცია მაცარა რაკუმკუა, „**ხძჷხძტიი აუააგძჷ**“, აპარტია აჩლენ იდუ რჷნარგძარა **დწანჷ** აქურგჷლარა იწარც იუალოუპ“ (იარა უა, ადაყძა 312).

აჰიატიეიქუმშიარაქუა რანალიზ აიტოგ ყაწო, ამენშთევიკცია რპოზიცია „აორგანიზაციატი ზწაატიქუა რჰშჷ იშთოპპორტუნიზმუ“ ჰიააქუწო, ლენინ იფხძაძონ, აპროლეტარიატ, იარა ახაქუითტირაზჷ აქუფარაჰშჷ აპარტიატი **აორგანიზაცია** აბჯარნჷ იზლაყოუ ალა, იარა აპარტიატი **ორგანიზაცია** იაწანაკშუა ატიამბარა ამენშთევიზმ აშათატი გრაქუა ირეიუანჷ იყოუპ ჰია. არევოლიუცია აიააირა აგარც, აპროლეტარიატ აპარტიატი **ორგანიზაცია** დაარა მბატიჷკ აწანაკშუა იყამ ჰია ირჷფხძაძონ ამენშთევიკცია. ამენშთევიკცია დჷრჰშაგჷლანჷ ირჷმაკშუა, ლენინ იფხძაძონ აიააირა აგარაზჷ აპროლეტარიატ **იდეიალა** რეიდგჷლარა მაცარა **აზხომ** ჰია,—აიააირა აგარაზჷ ხჷმფადა იათახჷუპ აიდეიატი აკზაარაა აპროლეტარიატ „**რორგანიზაცია** ამატერიალტი აკზაარა“ ალა „**აშაქურლულუარა**“ ჰია. იარა აბას იანჷკალალაკძ ზაწიჷკ ალა აუპ აპროლეტარიატ იაწამხაძო ჰჩნჷ იყალარც ანრჷლშთო ჰია იფხძაძონ ლენინ.

„ამჩრაზჷ აქუფარაჰშჷ აორგანიზაცია ადა, აპროლეტარიატ დაჩშა აბჯარკ რჷმამ, ჰია იკუან ლენინ. აბურჟშუაზიატი დუნეი აჰშჷ ანარხიატი კონკურენცია აჰრა იამოუ ეიყუნაშთო, აკაპიტალ აზჷ მჩჷმ-

ხარჷლა აუს იდდჷრუა ახჲანთარა იაწახანჷ იყოუზჷნძაკ აჩჩიახარეი, აბნაკრეი, ანჷძაარეი რჷწახჲ ესქჲჷნგჲჷ იზჷგუთასნჷ ირშთუა აპროლეტარიატ, იაწამხაძო მჩნჷ იყალარაცჷ რჷლშთოიტ. ხჷმფადა ეგჲჷყალოიტ, მარქსიზმ აპრინციპქუა რჷლა იარა აიდეიატი ეიდგჷლარა, მილლიონჳჷლა აჯაჟილარ აუსუცაა რკლასს არ რაკუნჷ ეიდჷზკჷლო, აორგანიზაცია ამატერიალტი აკზაარალა იახჲშაქურლოულუახო აბზოურალა მაცარა. უი არ რჭთაფხჲა ეგჲალშთომ იხუარჩთხაზ აურჷს სამოდერჟავიე ამჩრაგჲჷ. ახუარჩთაარა იაჭთუ ადუნეი ზეგჲტიი აკაპიტალ ამჩრაგჲჷ (**ლენინ**, ტომ VI. ადაყჲა 328).

აბართ აკჷრ ზწაზკთო აჟიაქუა რჷლა დალგთეიტ ლენინ იშიყუ.

აბას აუპ იშთჷყოუ „შაჭთაკ ფხჲაყა, 2 შაჭთაკ შთახჲყა" ჰაა ლენინ იშიყუ ზეგჲ ეიცჷრდჷრუა აკუჷ იჭთიაზ აორგანიზაციატი ფყარა შათაქუა.

ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ, არი აშიყუ იაწანაკთუა უი აუპ. აკრუეთკოვშჩინა იაჭთაგჷლანჷ აპარტიაა ეიქუნაოხთეიტ, ადეზორგანიზატორცაა იოჭთაგჷლანჷ აპარტია ეიქუნარხთეიტ. აორგანიზაციატი ზწაატიქუ, იჭთჷ აშენშთევიკტი ოპპორტუნიზმ ფჷხაა იქუნაწეიტ, ეგჲჷყა ნაწეიტ აბოლშთევიკტი პარტია აორგანიზაციატი შათაქუა.

ახა აბრი ალა ინწიომ იარა იაწანაკთუა. იარა თოურჷხლა იაწანაკთუა უი აუპ, აპროლეტარიატ ნაპხრჷგარა რზჷზუა **ორგანიზაციანჷ**, აპროლეტარტი დიქტატურაზჷ აქუფაოაჭთჷ აიაარა ზდა იალჷმთო **აბჯარ** შათანჷ, აპროლეტარიატ რნაპაჭთჷ აპარტია ზლაყოუ ალა. უი აშიყუ აჭთჷ ლენინ, მარქსიზმ ათოურჷხ აჭთჷ რაფხჲაძა იყაიწეიტ **აპარტია აზჷ აწარა.**

ლენინ იშიყუ „შაჭთაკ ფხჲაყა, 2 შაჭთაკ შთახჲყა" აპარტია აუსზუცაა რჷვნუწყა ახჲჷგძარა, ლენინ იკუშთა-მჷკუშთა ახატითჷფანტიი აორგანიზაციაქუა რეი ჰარაკ ლულუალა ოჩთეიდკჷლარაჭთჷ იკჷლხაგთეიტ.

ახა აბოლშთევიკცაა რჷკუშთა-მჷკუშთა აორგანიზაციაქუა შთაყა ლულუალა რჩთეიდჷრკჷლოზ აყარა, ეიჰა იარააპკთუა აკუნ იშთჷყაზ ამენშთევიკტი ლიდერცაა

1904 შთჷქუსაზჷ აფხჷნრა, პლეხანოვ დახჲრჷცხრააჷ აბზოურალთეი, იბჟჷსჷზ ვჷჯა აბოლშთევიკცაა კრასინი ნოსკოვი ალალატრა იყარწაზ ალთეი, ამენშთევიკცაა ცკ-აჭთჷ აიჰარავრა რგთეიტ უავჷ იბარტი იყან ამენშთევიკცაა აპარტია აიყუშთარახჲ აუს აგარა იშთაჭთჷზ. აბოლშთევიკცაა „ისკრეი" ცკ-ი რცოჷძრა აამთა ხჲამთა ითანარჷგჷლონ. ხჷმფადა იყაწატიჷნ დარა იოხატიუ აბოლშთევიკ გაზეთ. ხჷმფადა იყაწატიჷნ იჭთჷცუ, აპარტია III-ტიი აიზარა დუ, აპარტია აცენტრ კომიტეტ ჭთჷც აშაქურგჷლარეი, ამენშთევიკცაა რჷლგარეი რზჷ.

აბრი აუს ნაპ ალთეიკჷიტ ლენინ, ნაპ ალარკჷიტ აბოლშთევიკცაა.

აბოლშთევიკცაა აქუფარა იალიაგთეიტ აპარტია III-ტიი აიზარა დუ აარაფხჲარაზჷ 1904 შთჷქუსა ავგუსტ მზაზჷ. ლენინ ინაპხგარალა შთვეიცარია იყან 22-ჯა აბოლშთევიკცაა რეილაციაჟიარა. არი აილაციაჟიარა იალხაკჷლტ, ა-III-ტიი აიზარა დუ აიბგარაზჷჰიან აბოლშთევიკცაა რუსურაზჷ იპროგრამმახაზ. „აპარტიახჲ" ჰაა აობრაშჩენიე.

აბოლშთევიკ კომიტეტქუა რობლასტტი კონფერენციაქუა ხფა (ლადახჲტიი, კავკაზტიი, კადახჲტიი) იკთჷ იალჷრხჷიტ პრაქტიკატილა აპარტია III-ტიი აიზარა დუ აჩთაზჷყაწარა ნაპ ალაზკჷზ, აიჰარავჷკ რკომიტეტქუა რბიურო.

1905 შთჷქუსა იანვარ 4 აზჷ ითჷწიტ აბოლშთევიკ გაზეთ „ვპერიოდ" აკტიი ანომერ.

აბასალა აპარტიაჭთჷ იყალთეიტ იხაზ-ხაზნჷ იყაზ 2 ფრაქციაკ, აბოლშთევიკცაა რტიი ამენშთევიკცაა რტიი ჰაა. რხატი ცენტრქუა რჷმანჷ, რხატი კჲჷფხჲ ორგანქუა რჷმანჷ.

იააზჷრკჲაჩწნჷ იალკაატიძუოუ.

1901—1904 შთჷქუსქუა ირჷბჟანაკჷზ აპერიოდაზჷ ირუაუცაა რრევოლიუციატი წჷსრა აზჰარა აბზოურალა, ირჷზჰაუეიტ. ეგჲჷლულუახოიტ ურჷსტიჷლან მარქსისტტი ასოციალ დემოკრატიატი ორგანიზაციაქუა. აჩთადცალანჷ, აეკონომისტცაა ირჭთაგჷლანჷ აპრინციპტი ეუფარაჭთჷ აიაარა აგთეიტ ლენინ „ისკრა" არევოლიუციატი ლინია. აიდეიატი ხარა-ბლჲარარეი „აკუსტარრეი" ირიააიუეიტ.

„ისკრა", იხარა-ბლჲარანჷ იყაზ ასოციალ-დემოკრატიატი კრუჟოკქუეი აგუფქუეი დარა-დარა ეიდნა-

ჰიალოიტ, ეგძაზჷყანაწოიტ აპარტია II-ტიი აიზარა დუ. აპარტია II-ტიი აიზარა დუ აჭჷ 1903 შჷქუსაზ იყალშეიტ ურჷსტჷლატიი ასოციალ-დემოკრატიატი უსუჳ პარტია, იოჷდჷრკჷლშეიტ აპარტია აპროგრამმეი აუსტავი, იშაქუდჷრგჷლტ აპარტია აცენტრტი ნაპხგარა ორგანქუა.

რსდრპ აჳნუწყა „ისკრა“ ამჳა წჷხუაფწიალა აია აირა არგარაზჷ, II-ტიი აიზარა დუ აყნჷ იყაზ აიქუფარაჭჷ იცჷრწუეიტ 2-გუფკ. აბოლშევიკცაა რგუფი ამენშევიკცაა რგუფი.

II-ტიი აიზარა დუ აშთახძ აბოლშევიკცეი ამენშევიკცეი რჷბჟარა აჰიატიეიქუმშიარა ხადაქუა ლულუახო იალაგშეიტ აორგანიზაციატი ზწაატიქუა რზჷ.

ამენშევიკცაა „აეკონომისტცაа“ იოზაიგუახოიტ. აპარტიაჭჷგძჷ ურთ ოთჷფ აჭჷ ეგძგჷლოიტ ამენშევიკცაა როპპორტუნიზმ მცყძანა ისხძციჷრჷუა აორგანიზაციატი ზწაატიქუა რჭთოუპ. ამენშევიკცაა ირთა ხჷმ ლენინტი ტიპლა იშაქუძჷლოუ არევოლიუციატი პარტია ლეჳ. ურთ ეიმჷტტოუ, ეიქშკაამ, იწჷხუახძჷფშუ აპარტია იაზგჷლოუპ. ურთ აპარტია აიყუშთარა იაშთოუპ. პლეხანოვ დახძოჷცხრაახალა, ურთ ირჷმპჷწარხალშეიტ „ისკრეი“ აცენტრ კომიტეტი დარა იმპაფარგოზ აიყუშთარატი უსქუა რჭჷ ართ აცენტრქუა რხჷ იარხუო.

აიყუშთარა აუს ამენშევიკცაა ზჭჷზ შიართანჷ იანჷრბა. აბოლშევიკცაა. აიყუშთაჳცაა ალუირა აარჭშაზკშთა აუსქუა მჳაფჷრგოიტ, III-ტიი აიზარა დუ აიზგარაზჷ ახატითჷფანტიი აორგანიზაციაქუა მობილიზაცია რზჷრუეიტ. ითრჷყუეიტ დარა რგაზეთ ვპერიოდ.

აბააალა, აფხძატიი აურჷსტი რევოლიუცია ალამთალაზჷ, ურჷსტჷლში იაპონიეი აიბაშრა იზლაგაზ აპერიოდაზჷ, აბოლშევიკცეი ამენშევიკცეი ჷქუგჷლოიტ ხაზ-ხაზ იყოუ პოლიტიკატი გუფქუანჷ.

ურჷსტჷლში იაპონიეი რეიბაშრეი აფხძაძატიი აურჷსტი რევოლიუციეი რპერიოდ აჭჷ ამენშევიკციეი აბოლშევიკციეი.

(1904—1907 შჷქუსქუა).

1. ურჷსტჷლში იაპონიეი რეიბაშრა. ურჷსტჷლან უინახჷსტიი არევოლიუციატი წჷსრა აშთჷწრა. პეტერბურგტიი აზაგასტოჳკაძუა. 1905 შშჷძუსა იანვარ მზა 9 აჭჷ აძჷნრატიი აჳთჷნრა აფხძა აუსუცია რდემონსტრაცია. ადემონსტრაცია აიხსრა. არევოლიუცია ალაგარა.

XIX-ტიი აშიჷშჷქუსა ანწიამთა ინარკნჷ, აიმპერიალისტტი ჰიჷნთქაროაქუა ლუღუალაწიყძა აქუფარა იალაგშეიტ ოკეან თჷნჩ აჭჷ აჰრა აგარაზი კიტაი აშთარაზი. უბრი აქუფარაჭჷ იალან აჰიჷნთქარ იურჷსტჷლაგძჷ. 1900 შჷქუსაზ აჰიჷნთქარ ირი იაპონიატიი, გერმანიატიი, ანგლიატიი, ფრანციატიი არქუეი დარეი უაჳჷ იჳჷიმბაც გუმბჷლოა ირხუაჩშიტ აჰიაანხჷწტიი (იმპერიალისტცაა რაძა ზწარრა ოხაზ კიტაი აჟილარ რვოსტანიე. უი აფხძაგძჷ აჰიჷნთქარ იეიპაპრა კიტაი ინაქულულუან. ფსჷხუა არჷმთაზტ ლიაოლუნტიი ალგძჷლბჟახალა პორტ არტურ აბაა ნადჳჷლანჷ ურჷსტჷლა იაგახძან. ურჷსტჷლა, კიტაიტიი ატეორიტორიაჭჷ აიხამჳაქუა რჷყაწარა აზინ ამგარ ამუიტ. აჳალახძტიი მანჩჟურიაჭჷ აიხამჳა კიტაი ამრაგჷლოიახძტიი აიხამჳა (კვეჟდ) ყარწეიტ, უი ახძჩაიაზგძჷ აურჷ, ლჷრ უახძ ინაოგშეიტ. აჳალახძტიი მანჩჟურია იაქულანჷ. აჰიჷნთქარ იურჷსტჷლა აიბაშრატი ოკკუპაცია ყანაწეიტ. ცარიზმ კორეია ეიჳაძონ. მანჩჟურიაჭჷ ეჟელტოროსსია აშაქუოგჷლარაზჷ აპლანქუა ყარჭონ აურჷს ბურჟუაზია.

დალნიი ვოსტოკ აჭჷ ცარიზმ ამწარარაქუა იზჭჷზ ოჭჷ დაჩშა ეჷფაჳ-მწარსჳჷკჷი იარეი იაარლასნჷ იმპერიალისტტი ტჷლანჷ იყალაზ. ზეგძ რაფხძაძაგძჷ კიტაი ალგძჷლქუა რგარალა აზიატიი ამატერიკ აჭჷ

ამწარსრაქუა ირჷშთაზ იაპონიეი იარეი ეიჭშაჰაიტ. აჰჿჷნთქარ იურჷსტჿჷლა ეიფშჳ იარა უბასწჿყჲა იაპონიაგჲჷ აშთან კორეიეი მანჩჟჳურიეი რგარა. იაპონია. იარა უბასყანგჲჷ აგუ ითან სახალინი დალნიი ვოსტოკჷი აგარც. დალნიი ვოსტოკ აჭჳჷ აჰჿჷნთქარ იურჷსტჿჷლა ალულუახარა იაცჿშჿოზ ანგლია მაძალა იაპონია იადგჷლავნჷ იყან. ურჷსტჿჷლჳეი იაპონიეი რეიბაშრა უაჟოჷმზარ უაჟოჷ იშჳააწჷსრა იყან. აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა აბრი აიბაშრახჲ ირჷგუთააუან, არჷინოკ ჭჳჷცქუა ირჷშთაზ აბურჟჳუაზია დუქუეი, ეიჰა ირეაკციონერცჿაზ აპომეშჩიკცჿეი.

აიბაშრა იალაგარც აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა ირჰჿა ანძა ჰჿა იაზჷმფშმჳჷკუა, აფხჲა აიბაშრა იალაგჳეიტ იაპონია. იაპონია, ურჷატჿჷლან აფშჳჷხუცჿა პზიაქუა ამანჷ იახჲჷყაზ აყნჷტჿ, არი აიქუფარაჭჳჷ იაზჷყაწმ აჭჳაგჷლავჷ დშჳოუაზ ეილკაანჷ იამან. 1904 შჳჷქუსა იანვარ მზაზჷ იაპონია აიბაშრა იშჳალაგოზ მჰჿაძაკუა, აურჷსტჿ ბაა პორტ-არტურ აგუ აჩჳანძამკუა იშჳჷყაზ ინაქულან, უა, პორტ-არტურ იყაზ აუოსტჿ ფლოტ დაარა აფხასთა ლულუაქუაგჲჷ ანათეიტ.

აბას ურჷსტჿჷლჳეი იაპონიეი აიბაშრა იალაგჳეიტ.

აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა აქუგულჳუან, დარა რპოლ იტიკატჿ შაქუგჷლაშა არლულუარაჭჳჷ აიბაშრა რჷცხრააპ ჰჿა, არევოლიუციაგჲჷ აანნაკჷლაპ ჰჿა. ახა ურთ ზჷქუგულჳუაზ ყამლჳეიტ. აიბაშრა იწაგჲჷ ინეიჰანჷ ცარიზმ არკუადეიტ.

იჩჳეინჷ ბჯარლა ეიბჷთამჷზ. არრატჿ წარა ჩჳეი ზმამჷზ, ახჷთივცჿა, აგენერალ ეილჷმგაქუა ნაპხგარა ზზჷრუაზ აურჷს-რჷ აიდჷსლარაქუა რჭჳჷ ინეიშთაოგჷლანჷ იაწახო იალაგჳეიტ.

აიბაშრა აკრალადჷრჰაუან აკაპიტალისტცჿა, აჩინოვნიკცჿა, აგენერალცჿა. ზეგჲჷნჯარა ინეიუჟნჷ ალჲჷჩრა იაჭჳჷნ. არ ქუნაგალა ეიბჷრთომჷზტ. აბზარბზან ხქუა ანჷრზჷძხოზ აამთაზჷ, არ ირხჷჩჩოშჿა ვაგონლა ანჷხაქუა რზჷნარჷშთუან. ასოლდათცჿა რგუ თჷბლააუა ირჰჿონ: „იაპონიაა ჰარა აბზარბზან-ხჷ ჰადჷრგოიტ, ჰარა დარა ანჷხაქუა რჷჟიაჰწოიტ“ ჰჿა. ადჿჷლბაჭჷლდაქუა, ახუცჿა რგარა აცჷნხურას იახანჷ ირგონ აჰჿჷნთქარ იგენერალცჿა ეიმჷრწჿაზ ამაზარა.

იაპონიაა ზნჷ იაკუშჳეიტ, ნას ეგჲჷრგჳეიტ პორტ-არტურ აბაა. აკჷრ ჯარა აჰჿჷნთქარ ირ აწარხო იშჳაარცოზ, მუკდენ ააიგუარა იფჷხხაა იქურწეიტ. ხჷშონჷზქჲვჷკ ზხჷფხჲაძარა ნაძოზ აჰჿჷნთქარ ირ, არი აიდჷსლარაჭჳჷ ირშჷზი, ირხუზი, იტყუანჷ ირგაზი რჷლა 120 ნჷზქჲვჷკ რყჷნძა აცჿჷძიტ. იზჷკუშჳანჷ იყაზ პორტ-არტურ აცხჷრაარა ათარაზჷ, ბალტიკატჿი ამშჳჷნ აყნჷტჿ იდჿჷქუწაზ აჰჿჷნთქარ იფლოტგჲჷ უბრი ინაშთარხხნჷ ცუსიმატჿი აძჷბჟჷნდაჭჳჷ ზჷნძაკ იფჷხხაანჷ ილთადჷრხჳეიტ. ცუსიმა აჟჳჷ აწახარა იაანაგოზ ზჷნძაკ კატასტროფა ნაძანჷ იყალჳეიტ: აჰჿჷნთქარ იდჿჷქუიწაზ აიბაშჷგა ლბაქუა ვაჟჿა რახჲტჿ ჟჿახა წაალჷოყურჷლტ, ეგჲჷქურხჷიტ ფშჿა კნჷ ირგჳეიტ. აჰჿჷნთქარ იურჷსტჿჷლა წჷხუაჟწჿალა აიბაშრა იაჟახჳეიტ.

აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა, ხჲჷმძლჷ ზლაოგოზ ალა იაპონია იანჷმშჿარ ფსჷხუა ოძოუა იყალჳეიტ. იაპონია იამპჷწანახალტ კორეია, ურჷატჿჷლა იაცჿნაგჳეიტ პორტ-არტური სახალინ აბჟჳეი.

ჟილარ რმასსაქუა ირთახჷმჷზტ არი აიბაშრა, ურჷსტჿჷლაზჷ იარა ზლაფჷრხაგაზგჲჷ რდჷრუან. აჰჿჷნთქარ იურჷსტჿჷლა აშთახარა ლულუალაწჿყჲა აჟილარ ირჷხთჷხყჲონ.

აბოლშჳევიკცჿეი ამენშჳევიკცჿეი არი აიბაშრა აწჷხუალა ახუაფშჳჷშაქუა ირჷმაზ ეიფშჳჷმჷზტ.

ამენშჳევიკცჿა, უბართ რხჷფხჲაძ რაჭჳჷ ტროცკიი ვჲჷ დნალაწანჷ, ატჿჷლახჷხჲჩარა აპოხიციახჲ ილბაავჷრუან, დაჩჳაკალა იაჰჿოჩარ, აჰჿჷნთქარი, აპომეშჩიკცჿეი, აკაპიტალისტცჿეი რჯჷნჯტჿჷლა ახჲჩარახჲ ილბაავჷრუან

ლენინი აბოლშჳევიკცჿეი, უს აკუმკუა, აბრი არჰჿრატჿ ეიბაშრაჭჳჷ აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა აწახარ ეიჰაგჲჷ ეილჲუპ ჰჿა იოფხჲაძონ. იზბან აკუზარ, უი ცარიზმ არკუადარახჲჷ, არევოლიუცია არლულუარახჲჷ იკჷლნაგონ.

აჰჿჷნთქარ ირ რაწახარა, აჟილარ ომასსაქუა ზეგჲ რჭჳაფხჲა იაანარფშჳუან ცარიზმ შჳეილაბააზ. ცარიზმ აცჿჷმლხარა აჟილარ რმასააქუა რჭჳჷ ესჷმშჳააირა იაზჰაუან. პორტ-არტურ აკაჰარა ასამოდერჟჳავიე აკაჰარა ალაგარა აუპ ჰჿა, ივუან ლენინ.

ეიბაშრალა არევოლიუცია იხუაჩჳჷრც ითახჷნ აჰჿჷნთქარ. ახა უი ილშჳაზ დაჩჳაკხჳეიტ. ურჷსტჿჷლჳეი იაპონიეი რეიბაშრა არევოლიუცია აყალარა არლასიტ.

აჰიჷნთქარ იუოჷსტიჷლან აკაპიტალისტთი რგჟაქრა ლულუახონ ცარიზმ იყანაწოზ არგუაყრალა. აუსუცაა გუაყშუან, აკაპიტალისტთი ექსპლოატაციეი აკარტოლატი ჯაბააი რყნჷტი მაცარა ადაგჲჷ, აჟილარ ზეგჲჷ ახჲზინდაზ აყნჷტიგჲჷ. აბრი აყნჷტი აქალაქი აქჷთეი რჭშტიი ადემოკრატიატი ელემენტქუა ზეგჲჷ ცარიზმ იაჭშაგჷლაზ რრევოლიუციატი წჷსრა ხადარა ახჷრურაც იაშთან ახდჷრრა ზმაზ აუსუცაა. ადგჲჷლდარეი აჰრა-ტირა აციჷნხაქუა ხჷფხჲაძარა რაციეი რყნჷტი. ანხაკჷჟილარ ფს-გართა რჷმამჷზტ. ურთ აპომეშჩიკცეი აკულაკცეი რკაბალა ითან. აჰიჷნთქარ იუოჷსტიჷლა იქუნხოზ აჟილარქუა იქჲჷ-ლჷზუა 2-გუაყრაკ ირჷწაგჷლან ლარა ოხატი პომეშჩიკცეი აკაპიტალისტცეი რყჷნტიგჲჷ, აურჷსტი პომეშჩიკცეი აკაპიტალისტცეი რყჷნტიგჲჷ. 1900 1903 შჷქუსქუა რზტი აეკონომიკატი კრიზის, აჯაჟილარ ომასსაქუა ორჷცპაოაქუა ირჷზნარჰაიტ. აიბაშრა ურთ არჷცჰაოაქუა ეიჰაგჲჷ იარჷლოლუეიტ. აიბაშოაჭშჷ აწახაოაქუა, ამასსაქუა რჷჯნუწყა ცარიზმ აკიჷმლხარა იაზდჷრჰაუან. ჟილარ რჷჭ ჰარა აწჷხუტია ააიგუახარა იაჭშჷნ.

იშააბო ეიფშ არევოლიუციაზჷ იაზხაშშაზ ინარჷმცხუნგჲჷ ამზჷზქუა ჷყან.

1904 შჷქუსა დეკაბრ მზახჷ აბოლშევიკცეი ბაქუტი რკომიტეტ ანაპხგარალა. აზია ეიჭუკააწჷ იმჰაფჷრგშეიტ ბაქუატი აუსუცაა, რსტაჩკა ლა. აოი ასტაჩკაჭშჷ აუსუცაა ააიტ. ურსტიჷლან აუსუცაა რწჷსრა ათოურჷზ აჭშჷ ზდა ყამლაცჷზ, აკოლლექტივტი დოგოვორ აუსუცეი ანცჰთ პრომჷიშლენიკცეი რჷბჟაწარალა.

აახჷწ კავკაზი ურჷსტიჷლა არაიონქუა ყიპაკჷი რჭშჷ არევოლიუციატი შთჷწრა იალაგამთანჷ იყალშეიტ ბაქუატი ასტაჩკა.

„ურჷსტიჷლა ზეგჲჷნჯარაგჲჷ ხჲჷძბზია ზმოუ იანვარ ტი-ფევრალტი აქუაკჷლარაქუა რჷზ სიგნალნ იყალშეიტ ბაქუატი ასტაჩკა“ (სტალინ).

არევოლიუციატი ფშა დუ ალამთალა ადჷდ ყალამთაზტი მაციჷსუშა იყან არი ასტაჩკა.

1905 შჷქუსა იანვარ მზა 9 (22) აზჷ პეტერბურგტი ახთჷსქუა არევოლიუციატი ფშა დუ იალაგამთანჷ იყალშეიტ.

1905 შჷქუსა იანვარ მზა 3 აზჷ პეტერბურგტი აზაუად დუძძა—პუტილოვ იზაუად (უაჟიჷ კიროვ იხჲძ ზხჷუ აზაუად) აჭშჷ ასტაჩკა ყაწარა იალაგშეიტ. ფშჷკ აუსუცაა აზაუად აჭშჷ აუსურა იახჲალჷრცაზ აუპ არი ასტაჩკა იზალაგაზ. პუტილოვ იზაუად აჭშტიი ასტაჩკა ილასნჷ იაზჰაიტ. უი იადგჷლტ პეტერბურგტიი ეგჲჷრთ აზაუადქუეი აფაბრიკაქუეი. აატაჩკა ზეგჲჷ ირზიიშშნჷ იყალშეიტ. აწჷარა შიართა დუნჷ იაზჰაუან. აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა იოჷმპეიტ აოი აჩჷსრა ალაგამთაზჷწიყჲა იოხუაჩშჷოც

პუტილოვ იზაუად აჭშტიი ასტაჩკა ყალაანშა, 1904 შჷქუაახგჲჷ, აპოპოვოკატორ, აპაპ გაპონ დოჷცჷოსჷოაანჷ აუსუცაა რჷპიუწყა აპოლიცია იყარწეიტ დარა რხატი ორგანიზაცია — „აურჷსტი ფაბრიკატი-ზაუადტი უსუცაა რეიზარა“ ჰია ახჲძწანჷ. არი აორგანიზაცია პეტერბურგტიი არაიონქუა ზეგჲჷ რჭშჷ აყუშააქუა ამაა. ასტაჩკა იანალაგა, აპაპ გაპონ იარა იგუფ აიზარაქუა რჭშჷ ირჷდიჷალტ აპროვოკატორტი პლან: იანვარ მზა 9 აზჷ აუაუცაა ზეგჲჷ ეიზააიტ, აუხუამა ბირაყქუეი აჰიჷნთქარ იპატრეთქუეი აამთჷხნჷ თჷხჩ აშჷჰია აიჷნტი აჰთნჷ აჭშჷ ინეინჷ, იზჷზგუაყყუო რზჷ აჰიჷნთქარ აპეტიცია (აჰიარა) ირთააიტ. აჰიჷნთქარ აჟილარ რახჲ დაადიჷლწჷპ, დჷრზჷძჷრპჷპ, ადწაქუა იქუდჷრგჷლაზგჲჷ რზჷნაიგმაპ. გაპონ აჰიჷნთქარ იოხრანკა დოჷცხრაარც ნაპ აიოკჷიტ. აუსუცაა იოეიხსნჷ აოშჷრტი აუსქუა ყაწანჷ აუაუცაა რწჷსრა ჰალა იდირხუაჩშჷოც. ასა აპოლიცია ოპლან ააჰინჷ აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა ირჭშაგჷლტ.

აპეტიცია აუსუცაა რეიზარაქუა რჭშჷ ილაციააჟიონ, უი იალარგალონ არჩშეირაქუეი აითაკრაქუეი. აბართ აიზარაქუა რჭშჷ იქუგჷლანჷ იციააჟიონ აბოლშევიკციაგჲჷ, იშბოლშევიკციოუ არგამა იმჰიაკუა. უბართ ზლაცხრააზალა აპეტიციაჭშჷ დწაქუას იალარგალტ: აკჲჷფხი აჟიეი რაქუითრა, აუსუცაა რეიდგჷლაქუა ოაქუითრა, აზაკუან აჭშჷ ზეგჲ რეიყარატირა, აუხუამა აჰიჷნთქარრა აყუგარა, აიბაშრა აწჷხუტია აფწიარა, 8-საათკტიი აუსურა მშჷ აშაქურგჷლარა, ადგჲჷლ ანხაცია რჷთარა, ურჷსტიჷლა აჰიჷნთქარრატი შაქუგჷლაშა აითაკრაზჷ აუჩრედიტელტი (აზაკუან ფწარატი) ეიზარა აიზგარა.

აბართ აიზარაქუა რჭშჷ აბოლშევიკცია ჷქუგჷლანჷ აუსუცაა იდხადჷრწონ, აჰიჷნთქარ იახჲ აჰიარა-

ქუა რცყაწარალა შჟაკუმ ახაქუითრა შჟლცრხჟუა, უი აბჯარ შთცხნც ეიბაშრცლოუპ იშჟცრგო ჰაა იშიცლახცსუა იალაგოიტ ჰაა აბოლშჟევიკცაა აუსუცაა აზცფხძარხძჩონ. ახა უოთ ირცლცმშჟეიტ იწცსნც აძცნტი აჰთნც ახძ იცოზ რაანკცლარა. აუსუცაა აძიცრკცკ აჰიცნთქარ დრცცხრააპ ჰაა მაკძანა აგურა ხაწანც იყან. აწცსოა მბატიცლა ამჩ ამანც ამასსა ამჰჟხანაკციტ.

პეტერბურგტიი აუსუცაა რპეტიცაჰჟც იაჰონ:

„ჰარა, პეტერბურგტიი აქალაქძ აჰჟცტიი აუსუცაა, ჰარა ჰაჰისაქუა, ჰხუჰქუა, ზხც იზამცხუო ჰზცხშჟაზ ათაჰმადაცაა აიაშჟეი ახძჩარეი ჰაფშჟაარც ჰაუზაიტ უარა, აჰიცნთქარ. ჰარა ჰაჩჩიახჟეიტ, ჰარა ჰდცრგუაყჟუეიტ. იპალცმშჟაშჟა აჯაბაა ჰაწარცალოიტ. ჰარა იჰაკიჰაუეიტ, ჰარა უაას ჰარფხძაძომ... ჰარა იაგძაჰჩჰაუან, ახა ეიჰა ნაყ-ნაყ აჩჩიახარეი, აზინდარეი, ამდცრრეი რძმახწაულარახძ იჰაგუთასუეიტ, ადესპოტიზმ ჰახუაჩუეიტ. ირთახცუ ჰალოაგძოიტ ჰარა... ჰაჩჰაოა უაჰა ალშჟოძ. ჰარა ჰზც იაიტ. აბართ იჰაჰხცმგო აჯამცლოუაქუა ჰრცწაგცლიაზარ აწკცა აფაოა ანაჰზეილძუ ამომეტ ბაათსძა..."

1905 შჟცქუსა, იანვარ მზა 9 აზც შჟცმთახსა. აუსუცაა, უსკან აჰეცრთქარ ლახძცყაზ. აძცნტიი იაჰთნც აშჟყა იცეიტ აუსუცაა აჰიცნთქარ იახძ იცარც ინეიუან თააცაალა—რცჰისაქუა, რხუკქუა, ათაჰმადაცაა უჰაა ოცცნც. აჰიცნთქარ იპატრეთქუეი აუხუამატი ბირაყქუეი რიმანც, ანცჰიარა შიაქოა ჰოთ, იცონ ბჯარდა. აულიცაქუა რჰჟც ეიზეიტ ზცნძ. 140 ნცზქძკცკ ინაიეიჰანც აცაა ნიკოლაი აჰპატიი უოთ დცრფცლიტ ლაწა. უი აპრიკაზ ყაიწეიტ, ართ აუსუცაა ბჯარდაქუა ირეიხსცრც აბრი აჩჟნც აჰიცნთქარ ირ აუსუცაა რშიტ ზქძკცკ ინარეიჰანც. ირხუიტ კ-ნცზქძკცკ ინარეიჰანც პეტერბურგ აულიცაქუა აუსუცაა რშა რცნშჟცლა იყან.

აბოლშჟევიკცაა აუსუცაა ირცცნც იცონ. უოთ რახძტი ირშცზი იბაანდაჰცრტიცჩი ოაცაან აბოლშჟევიკცაა იარა უბრაყაწიკძა აუსუცაა რშა აულიცაქუა იოცნშჟცლა იახძცკაწიკძაზ აუსუცაა ირეილდცრკაიუან აბრი ეიფშჟ აცოგძა-ძცხძტიოა ხხაოოუ დცზუსთოუი. უი იაქუფაშას იყაწატიუი.

იანვარ მზა 9 აზტიი ამშჟ აშაარწიცრატი მჩჟცშჟა ჰაა ახძცძხჟეიტ. იანვარ მზა 9 აზც აუსუცაა აშაარწიცრატი უროკ რიუიტ: იარა აბრი აჩჟნც ეიხსნც ირმიტ აჰიცნთქარ იახძ აუსუცაა აგურახაწარა ირცმაზ. უოთ ეილცრკაიტ, ქუფარალა მაცარა შჟაკუუ რზინქუა ოცლხრა ზლარცლშჟო. იანვარ მზა 9 აჩჟნც, ახულპცჩჟხარახძ ინეიუა იანალაგა, აუსუცაა რრაიონქუა ოჰჟც აპარტიკადაქუა რცყაწარა იალაგჟეიტ. აუსუცაა ირჰიონ: „აჰიცნთქარ ჰარა იჰაქუიფსეიტ. უს ანაკუხა —ჰარგძც იარა იქუჰაფსაპ!" ჰაა.

აჰიცნთქარ აშაარწიცრატი უს ბაათს იყაიწაზ აჟიაბჟ ძცხძტი ზეგძცნჯაოა ირცლაკიტ. აფსცფჟიაოეი აფსეილძახუაოეი ირცმჩჟხარკციტ აუსუცაა ოკლასს ზეგძც, ატიცლა ზეგძც. აბას აჰიცნთქარ აცოგძა ბაათს იყაიწაზ იაჰჟაგცლანც აპროლეტარიატ აზცყაწარაზც აუსუცაა აზაბასტოვკაქუა, ახძცყარცმწოზი აპოლიტიკატი დწაქუა ახძც ქუდძცოგცლოზი ჯაოა ქალაქძკ ცყამცზტ. მთა აუსუცაა აულიცაქუა ოახძ იკცლსუან იახჰიაზაიტ ასამოდეიოჟავეე ჰაა ალოზუნგ რცმანც. იანვარ მზაზც ასტაჩეინიკცაა ოხცფხძაძარა მბატიცლა იაზჰაიტ 440 ნცზქძკცკ ოყცნძა იხაძეიტ. აზაბასტოვკა ყაზწოზ აუსუცაა ოხცფხძაძაოა აბრი ამცზკალა. უბრანძა იცახძაზ აჟიააშჟცქუსა ზეგძც აზც აზაბასტოვკაქუა ზაყაკ ოცლოზ რხცფხძაძარა აწკცს ეიჰანც იყალჟეიტ. აუსუცაა რწცსრა ილულუაძანც იშთცწიტ.

ურცსტიცლან იალაგჟეიტ არევოლიუცია.

2. აუსუცაა რპოლიტიკატი სტაჩკაძუეი რდემონსტრაციაძუეი. ანხაცია რრევოლიუციატი წცსრა აიზჰარა. აგრონენოსეც „პოტიომკინ" აჟჟც ავოსსტანიე.

იანვარ მზა 9 აშთახძ აუსუცაა რრევოლიუციატი ქუფარა ეიჰაგძც ილუილუანც აპოლიტიკატი ყაზშა მინახციტ. აეკონომიკატი სტაჩკაქუეი აიზცრაზრატი სტაჩკაქუეი რყნცტი აპოლიტიკატი სტაჩკაქუეი ადემონსტრაციაქუეი რახძ. ჯარა-ჯარავძც ბჯარშთცხლა აჰიცნთქარ ირ იჰჟაგცლარახძ იიასუა იალაგჟეიტ აუსუცაა. აუსუცაა რმასსაქუა ეიჰა ირაციაკნც იახძცყაზ აქალაქძ დუქუა პეტერბურგ, მოსკვა, ვარშავა, რიგა, აქუა რჰჟც ასტაჩკაქუა ეიჰარაკ აჩჟადცალარატიი აჩჟეიჰჟკაარატიი ყაზშა რცმან. აქუფარა იაჰჟცზ აპროლეტარიატ აფხძატიი რრიადქუა ირცლოაგცლანც იცონ ამეტალლისტცაა. აუსუცაა რაფხძაგცლატი რტრიად-

ქუა რსტაჩკაქუა რჷლა ეიჰა ზხდჷრრა მაჰჷზ აუსუცაა რსლოიქუა დჷრჭშჷხონ, აუსუცაა ოკლასს ზეგძჷ შთჷლხშუან აქუფარახძ. ასოციალ-დემოკრატიატი ნჷრრა ირლასნჷ იაზჰაუან.

ათჷფქუა ჟიპაკ რჭშჷ მაი აკჷ აზტიი ადემონსტრაციაქუა მჲაფჷსუან აპოლიციეი არი დარა ადემონსტრაციაქუეი ეიდჷსლო. ვარშავა ადემონსტრაცია იახიესჷჳ აქნჷტი ირშჷხი ირხუზი შიკჷკლა იყალშეიტ. ვარშავა ა[illegible]აქუა იყალაზ რთაკს. პოლშატიი ასოციალ-[illegible]მოკრატია ზლარჷფხძაზ ალა, აუსუცაა აპროტესტ იაზკრჷ, აჲეიფშ ზაბასტოვკა ყარწეიტ მაი მხა აანწიაანძა ასტაჩკაქუეი ადემონსტრაციაქუეი იააყუმწძაკუა იმჲაფასუან ურჷსტიჷლან მაი აზტიი ასტაჩკაქუა ირჷლახუჩ 200 ნჷზქძჳჷკ ინარეიჰანჷ აუსუცაა. ბაქუეი, ლოძი, ივანოვო-ვოზნესენსკში რჭშტიი აუსუცაა აზეიფშ სტაჩკა იამჩშხაკნჷ იყან. ზარააირა ლასსლასსჷ აზაბასტოვკაქუა ყაზწოზ აუსუციეი ადემონსტრანტციეი აჰიჷნთქარ ირი [illegible]ეი ეიდჷსლოალონ აბართ რეიფშ აიდჷალარაქუა ყალშეიტ ოდესაა, ვარშავა, რიგა, ლოძ, უაას ეგძჷრთ აქალაქქუა ჟაპაკჷ რყნჷ.

აქუფარა ეიჰარაძაკ აყაზშა ლულუა შთნახჷიტ პოლშა აპრომჷიშლენნოსტტი ცენტრ დუ ლოძ აქალაქძ აჭშჷ. ლოძტიი აუსუცაა აქალაქძ აულიცაქუა რჭშჷ ჟიაბალა აბარიიკადაქუა ყაწანჷ. ხჷმშ (1905 შშჷქუსა 22 24 იიუნ) აჰიჷნთქარ ირ იოჭშაგჷლანჷ, აულიცაქუა რჭშჷ რაბაშრა იაჭშჷნ. ბჯარშთჷხლა აქუგჷლარა არაყა აზეიფშ ზაბასტოვკა იადგჷლტ; ურჷსტიჷლან ბჯარშთჷხლა აუსუცაა აფხძაძატიი რჷქუგჷლარა აუპ ჰაა იფხძაძონ ლენინ აბართ აიბაშრაქუა.

აფხჷნტიი ასტაჩკაქუა რახძტი ეიჰარაძაკ იალუკაარტი იყან ივანოვო-ვოზნესენსკტიი აუსუცაა რსტაჩკა. უი იაჭშჷნ 1905 შშჷქუაა მაი მხა ანწიამთა ინარკნჷ ავგუსტ მზა ანალაგამთაზჷნძა, დაჩშაკალა იაჰჰოზარ. ჳჷმზი ბეშაკჷი ეგძაარჷგჷმხო ასტაჩკა იალან 70 ნჷზქძჳჷკ რყჷნძა აუსუცაა, ურთ რხჷფხძაძარაჭშჷ აჰისაქუაგძჷ რაციაჳნჷ იყან. აასტაჩკა ანაპხგარა აზნაუან აბოლშევიკცაა ავადატიი რკომიტეტ. შშამახამზარ ესჷმშა აქალაქძ ნთჷწ, ტალკა აძჷმჳას აჭშჷ ზჷქძჳჷლა აუსუცაა ეიზონ. არაყა, აიზარაქუა რჭშჷ, ურთ დარა აუსუცაა ზჷზგუაყქუოზ ირჷლაციაჟონ. აუსუცაა რეიზარაქუა რჭშჷ იქუგჷლანჷ იციაჟონ აბოლშევიკცაა. სასტაჩკა ახუაჩშრაზჷ აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა არრახძ აპრიკაზ ყარწეიტ აუსუცაა ეიმჷრცყძაალარც, ირეიხალარც ირშიტ ჟიაკჷლა, ირხუიტ შიკჷლა აუსუცაა. აიბაშრა აამთა იანთაგჷლოუ ეიფშ აქალაქძ აჭშჷ აშაქუგჷლაშაქუა ყარწეიტ. ახა აუსუცაა რჩშჷრლულუანჷ იყან, აუსურახძგძჷ იცომჷზტ. აუსუციეი დარა რთააციაქუეი მოაშუან, ახა რჩშრჷრთომჷზტ. ზჷნძა აწჷკუკუარა მაცარა აუპ აუსუცაა აუსურა იალაზჷრგაზ. ასტაჩკა აუსუცაა ძნარჟიტ. უი იაანარფშშიტ აუსუცაა რკლასს ახაწარეი, ალულუარეი, არაძარეი, აიზჷრაზრეი რჭშჷრფშჷ. უი, ივანოვო-ვოზნესენსკტიი აუსუცაა პოლიტიკალა რააძარაზჷ, შშკოლ იაშაწიყძანჷ იყალშეიტ.

აბრი აზაბასტოვკა აპერიოდ აზჷ ივანოვო-ვოზნესენსკტიი აუსუცაა ირაქუდჷრჳჷლტ ახათანრაკ გუთაგაცაა რსოვეტ. აფაკტ აჭშჷ არი: ურჷსტიჷლან აფხძაძა იყალაზ აუსუცაა რდეპუტატცაა რსოვეტქუა ირეიუაზ აკჷ აკუნ.

აუსუცაა რპოლიტიკატი სტაჩკაქუა ატიჷლა ზეგძჷ დჷრჭშჷხშეიტ.

აქალაქძ ინაშთარგჷლანჷ აქჷთაკძჷ არაჷშთნახშუა იალაგშეიტ. ააჟჷნრა ინარკნჷ ანხაცაა რეილაკეილასრაქუა წისიტ. ანხაცაა რაციაჳძანჷ ეიდჷუფლა, აპომეშჩიკცაა ირეიდოლონ. ურთ რჷნხაძჳაქუა, რმაქარ ყაწაოთა, რკჷყაწარა ზაუადქუა ფჷხხაა ეილარწონ, აპომეშჩიკცაა რაჰთჷნქუეი რჷნხარაქუეი ამცა რჷცრარწონ. ათჷფქუა ჟიპაკ რჭშჷ ანხაცაა აპომეშჩიკცაა რადგძჷლ რვონ ძასსალა აბჩა ფჷრყონ. აპომეშჩიკცაა რად[illegible] [illegible] ჰაა იქუგჷლან. ანხაცაა აპომეშჩიკცაა რჩა უჰაა ეგძჷრთ აფატიქუაგძჷ რჷმჷრხშუან, იმლაშუაზ ირზჷრშონ. აპომეშჩიკცაა შიანჷ აქალაქძქუა რაიძ რშამხჷ რჩრამჷრგარ ოსჷხუა რმოუიტ. ანხაცაა [illegible] [illegible] აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა [illegible] [illegible] აკაზაკცაეი. არ ანხაცაა ირჷლ[illegible] [illegible], [illegible] ჯაადავჷრტიუან, იაარჷაუა იოპყონ, ციგძა [illegible] იდჷრგუაყშუან. ახა ანხაცაა რჷქუფარა იაყუწუამჷზტ.

ანხაცაა რწჷსრა იასააირა ეიჰახო ურჷსტიჷლა აცენტრი, პოვოლჟიეი, ააჩჷწ-კავკაზი, ეიჰარაკგძჷ ქჷოთტიჷლშეი აჩშრჷხძნაგძო იალაგშეიტ.

ასოციალ-დემოკრატცია იაპა-იაპა აქჷთა რჩალოხალო იალაგშეიტ. აპარტია აცენტრ კომიტეტ ანხაცია რახჲ აობოაშჩენიე თნაჟტ, „ანხაცია. შიაოა შიახჲ პარა პაჟია“ პია. ტვერტიი, სარატოვტიი, პოლტავატიი, ჩერნიგოვტიი, ეკატერინოსლავტიი, ქართტიი, უბას ეგჲჷრთ აგუბერნიაქუაგჲჷ იოაციანჷ რჭშტიი ასოციალ-დემოკრატიატი კომიტეტქუა ანხაცია რახჲ ავოზხვანიექუა თოჷჟეუან. ასოციალ-დემოკრატცია აქჷთაქუა რჭშჷ აიზარაქუა ყაოწონ, ანხაცია იოჷლოხნჷ აკოუქთოკქუა ეიჭშჷოკააუან. ანხაცია ოკომიტეტქუა შაქუდჷოგჷლონ. 1905 შშჷქუსა აფხჷნოაზჷ ათჷფქუა ქიააკ ოკაჷ იმვაფჷსუან ასოციალ დემოკრატცია ეიჭშჷოკააზ აქჷთა ნხამკატი უსუცია რზაბაატოვკაქუა

ახა არი ანხაცია რჷქუფარა ალაგამთა მაცარა აკუნ. ანხაცია რწჷსრა იამჩშხანაკჷზ 85 უეზდ ზაწიჷკ როუპ, დაჩშაკალა იაპიოზარ, აპიჷნთქარ იუოჷსტიჷლა ევროპატიი ახუთა აუეზდქუა ზეგჲჷ ოხჷფხჲაძაოახჲტი ბჟეაოაკ აყჷნძა ეგჲააგჷმხო.

აუსუციეი ანხაციეი რწჷსრეი, უოჷსტიჷლშეი იაპონიეი რეიბაშოაჭშჷ აუოჷს რჷრ აკჷოჷნტი ოაწახაოეი არ იაარნჷფშშიტ. ცარიზმ არი აწჷრგუა იამაზ ააწჷსიტ.

1905 შშჷქუსა იიუნ მზაზჷ ამშშჷნ ეიქუა აფლოტ აჭშჷ აბრონენოსეც „პოტიომკინ“ აყნჷ ავოაატანიე წჷსიტ. აბრი აამთაზჷ აბრონენოსეც ოდესსა იაკიჷხაოამკუა იგჷლან. იარა ოდესსაგჲჷ აუსუცია ოზეიფშთ ატაჩკა ამვაფჷსრა იაჭშჷნ. ავოსსტანიე ყაზწაზ ამატროსცია. ეიპა იოციჷმლჷზ აფიცარცია იოჷქუნაგოზ იაქუოშიანჷ. აბრონენოაეცგჲჷ ოდესაყა ინაოგშეიტ. აბრონენოსეც „პოტიომკინ“ აოევოლიუციახჲ იიასიტ.

ლენინ დაარა აკჷოძა აწანაკშუანჷ იფხჲაძონ აბრი ავოსსტანიე. იარა ხჷმფალა იათახნჷ იფხჲაძონ, აბრი აწჷსრა აბოლშშევიკცია ნაპხგარა აზჷოუალარც, აუსუცია, ანხაცია, ახატითჷფანტიი აგარნიზონქუა ოწჷსოეი იარეი ეიმარდარც.

„პოტიომკინ“ იაბაშჷრც აპიჷნთქარ აიბაშჷგა ლბაქუა დიჷქუიწეიტ, ახა ურთ ალბაქუა ირთაზ ამატროსცია, ავოსსტანიე ყაზწაზ ოვჷზცია რეიხსრა მაპ აციჷოკჷიტ. აკჷო მშშჷ აბრონენოსეც „პოტიომკინ“ აოევოლიუცია აბირაყ ყაფშ შიჷოშიჷოუა იახაგჷლან. ახა უსყან, 1905 შშჷქუსაზჷ აბოლშშევიკცია რპარტია, აწჷსრა ნაპხგარა აზჷზუაზ პარტია ზაწიჷკნჷ იყამჷზტ.

აშთახჲ 1917 შშჷქუსაზჷ იშშჷყაზ ეიფშშ. „პოტიომკინ“ ითან იმაჭვჷმკუა ამენშშევიკციეი, აესეოციეი, ანარხისტციეი. აბრი აყნჷტი, ავოსსტანიე სოციალ-დემოკრატქუაკ შშალაზგჲჷ, უი იამამჷზტ იიაშშაზ, იახჲჷნ ძახუთოუ აფჷშია ზმაზ, ანაპხგარა. ალჲარაპიაწიყჲა აქუგჷლარა ანათახჷზ ამომენტქუა რზჷ ამატროსცია რხუთაკ იაალაკვაკჷიტ ამშშჷნ ეიქუა აფლოტ იეიუაზ ეგჲჷრთ ალბაქუა ავოსსტანიე ყაზწაზ აბრონენოსეც იადჷმგჷლტ. აოევოლიუციაზჷ იქუგჷლაზ აბრონენოაეც აოაციეი აფატიი ამამკუა იანჷქუხა, რუმჷინია აგაჭშაქუა რახჲ იცანჷ რუმჷინიატიი აიპაბჷრა აჩშჷონამთარ ამუა იყალშეიტ.

აბრონენოსეც „პოტიომკინ“ აჭშჷ ამატროსცია რვოსსტანიე აწახშეიტ. აშთახჲ აპიჷნთქარ იეიპაბჷრა იოჷმპჷწაშიაზ ამატროსცია ასუდ იართეიტ. ურთ რახჲტი ჯოუკ რშიტ, ჯოუკგჲჷ კარტოლა რჷქუწანჷ იახჷოგშეიტ. ახა იარა ავოსსტანიე აყალარა ქჷდალა იალკაანჷ აკჷოძა აწანაკშუან აბრონენოსეც „პოტიომკინ“ აჭშტიი ავოასტანიე, არმიეი აფლოტი რჭშჷ მასსალა რაფხჲამატიი რევოლიუციატი ქუგჷლარანჷ. აპიჷნთქარ იო რხუთა დუკ აოევოლიუციახჲ რაფხჲამატიი რჷიასოა აკუნჷ იყალშეიტ. არი ავოსსტანიე, აუსუციეი ახხაციეი, ეიპარამაკგჲჷ დარა ასოლდათციეი ამატროსციეი რმასსაქუა რზჷ, ეიპა ეილჷოკაარტი, ეიპა იოზააიგუანჷ იყანაწეიტ, აუსუცია რკლასსი აჟილარი რახჲ არმიეი აფლოტი რადლარაზჷ ახშშჷვზცარა.

აუსუცია ამასსატი პოლიტიკატი სტაჩკაქუეი ადემონსტრაციაქუეი რახჲ რჷიასოა, ანხაცია რწჷსრა ალუღუახარა, აჟილარ, აპოლიციეი, არი დარეი ბჯარშთჷხლა რეიდჷსლარაქუა, აწჷხუტიანჷ, ამშშჷნ ეიქუა აფლოტ აჭშტიი ავოსსტანიე,—აბრი ზეგჲჷ იაპიოზ, ბჯარშთჷხლა აჟილარ ავოსსტანიე ყარწარც იათახჷუ აუსშაქუგჷლაშაქუა რჷყალარა იაჭშუპ პია აკუნ. აბრი აუსშაქუგჷლაშა ალიბერალტი ბუოჟშუაზია ლუღუალაწიყჲა იააილანარწჷსიტ. არევოლიუცია იაციშიო, იარა უბას აპიჷნთქარგჲჷ არევოლიუცია დაციჷოშიო, ურთ აოევოლიუცია აჭშაგჷლარაზჷ აპიჷნთქარ ილაძარც იაშთან, დწაუგჲჷ იყარწონ „აჟილარ რზჷ“ იდუმ რეფორმაქუაკ ყაიწარც, აჟილარ „რჷრთჷნჩრაზჷ“, არევოლიუცია ამჩქუა რეიყუშშარაზჷ, იარა უბრიალა „არევოლიუცია აუალშეიმშხარაქუა“ რჷყალარა ალდმჷო-

შთარც. „ანხაცია ადგდელ რეზქთახაჰწიაროუპ მამზარ, ურთ ჰარა ჰქთახერწიოიტ“. —რჰიონ ალიბერალტჷ პომეშჩიკცაა. ალიბერალტჷ ბურჟუაზია რჩთაზეყარწონ ამჩრა აჰიენთქარი დარეი ირშთარც. „აპროლეტარიატ ქუფუიტ, აბურჟუაზია ამჩრა ეიკაძოიტ“. —ჰაა იკუან ლენინ ართ ამშქუა რაან აუსუცაა რკლასს ატაკტიკაზი ალიბერალტჷ ბურჟუაზია რტაკტიკაზი.

აჰიენთქარ იეიჰაბერა იზაყარაზაალაკგ რეცქამარაკ ყამწაძაკუა, აუსუცაეი ანხაცაეი რეხუაჩთრა იშთაქთეც იაჰთეს. ახა ურთ ირემბარ ალშთომეზტ არეპრესსიაქუა რელა მაცარა არევოლიუცია იშთზაზემიაარუაზ. აბრი აყნეტჷ, არეპრესსიაქუა ინარევარგელანე ურთ ინეყურგო იალაგთეიტ აკუარაწარატჷ პოლიტიკაგდე. ზემკაკალა დარა რპროვოკატორცაა აარეცერხეროაანე, ურთ ურესტჷელატჷი აჟილარქუა დარა-დარა რეიჩერჩარა იალაგთეიტ, აურიაცაა რეცყდა-შიყდარეი, აერმანცაეი ათათარცაეი რეიბაყუაყუარეი ყაწო. ეგირახდალა, აგურარგაოა ყარწეიტ აზემატვოტჷ სობორმა აჰიენთქარრატჷ დუმა ეიფშთშია „ახათარნრაკრატჷ უსჰიარა“ ეიზერგარც. ამინისტრ ბულიგინ ინაპე იანერწეიტ აბრი ეიფშთ ადუმა აპროეკტ აყაწარა, ახა უეიზგდე უბრი ადუმა აზაკუანთეჟრატჷ ზინქუა ამამკუა. აბაოთ აუსნაგძატჷქუა ზეგდე ზაფშერგოზ არევოლიუცია ამჩქუა ოეიყუშთაოაზი, იშთაანაგარა იყოუ *(усмирение)* ჟულარე რსლოიქუა აოევოლიუცია რაყუყდარაბი რაკუნ.

აბოლშევიკცაა აბოიკოტ აზერუიტ ბულიგინ იდუმა, აბრი ჟილარ რხათარნაკრა აზე იკარრიკატურაზ ადუმა აიწაყდარა გუთაკეს იყაწანე

ამენშევიკცაა დაჩთაკალა იახუაფშიტ—ურთ ირეძბეიტ ადუმა ეიწარემყდარც, ხემფადაგდე იათახნე ირეფხდაძეიტ უი აჩთალარხურა.

3. აბოლშევიკცაეი ამენშევიკცაეი რტაკტიკატჷ ჰიატჷეიქუმშიარაქუა. აპარტია ა-III-ტჷი აიზარა დუ. ლენინ იშიყუ „ადემოკრატიატჷ რევოლიუცია აზშე ასოციალ-დემოკრატია აპ-ტაკტიკაკ“. ამარკსისტტჷ პარტია ატაკტიკატჷ შათაქუა.

არევოლიუცია აუააჟილარ რკლასსქუა ზეგდე არწესიტ. არევოლიუცია იახყდანე, ატჷელა აპოლიტიკატჷ ფსთაზარაჰთე აქუწიირა იყალაზ, ურთ აჟიეტჷ აახეს იზექუგელაზ რპოზიციაქუა რყნეტჷ ინეითაგანე, აუსშაქუგელაშა ჰთეც იშთანაალაშთაზ ალა გუფლა რჩთდეილნარგთეიტ. იარბანზაალაკგ აკლასსი, იარბანზაალაკგ აპარტიეი რჩთაზერშიონ დარა რტაკტიკა, დარა რჩთემკაფაგაშა ამკა, დარა ეგდერთ აკლასსქუა იშთერზეყაზააშთა, დარა აიჰაბერა იშთრზეყაზააშთა გლერხეოც. ურმოუ. აჰიენთქარ იეიჰაბერაგდე „ახათარნაკრატჷ უსჰიართა“ ბულიგინ იდუმა ეიზერგარაშია არგულარა ტაკტიკა შთერემხერ ფსეხუა რემაძკუა იყალთეიტ, უი დარა ზეშცელამეზ ტაკტიკა ჰთეცენ ახა.

ასოციალ-დემოკრატიატჷ პარტიაგდე, ხემფადა იარა ახატჷ ტაკტიკა ჯანსწარ აკუნ. აოი დწას იყანაწონ ესააირა იზეზჰაუაზ არევოლიუცია. არი დწას იყარწონ ზხერფყარა ყამლაძონე, აპროლეტარიატ რჰთაფხდა იაქუგელაზ აპრაკტიკატჷ ზწაატჷქუა. აჯაოშთეხლა ავოოსტანიე ყაწარაზე, აჰიენთქარ იეიჰაბერა რახჰიარაზე. აამთალატჷი არევოლიუციატჷ ეოჰაბერა რშაქურგელარაზე, უბართ აიჰაბერა რჰთე ასოციალ-დემოკრატია აჩთალარხურაზე, ანხაკეჟილარ რზეყაზაასაზე, ალიბერალტჷ ბურჟუაზია რზეყაზაასაზე უჰაა უბას ეგდერთგდე. ხემფადა იათახენ იაკთუ, დაარა ხშთეკლა იყაწოუ ასოციალ-დემოკრატიატჷ ამარკსისტტჷ ტაკტიკა აყაწარა.

ახა აოპპორტუნიზმი ამენშევიკცაა აიყუშთარატჷ უსურა ინეყურგოზი იაარეაყდანე, უსყანტჷი აამთაზე ურესტჷელატჷი აოციალ დემოკრატია 2 ფრაქციაკნე ეიყუშთანე იყალთეიტ. აიყუშთაოა ინაგძაწჷყდანე იყალთეიტ ჰაა იუფხდაძარტჷ ეიფშთ მაკდანა იყამლაცეზტ, დარა აბართ აფრაქციაქუა აკბაგდე მაკდანა **ფორმალლა** ეიუეიტჷემ პაოტიაქუანე იყამეზტ, ახა **აუს აჰთე** ურთ დასუ ზხატჷ ცენტრქუა ზმოუ, ზხატჷ გაზეთქუა ზმოუ, ეიუეიტჷემ 2-პარტიაკ დაარა ირეიფშთნე იყან.

აიყუშთარა იწაგდ არლულუარა იაცხრააზ აუს შაქუგელაშა უბრი აუპ, აპარტია აიჰარაკეკ რახდ ამენშევიკცაა აფასა **აორგანიზაციატჷ** ზწაატჷქუა რზე აჰიატჷეიქუმშიარაქუა ირემაზ ირეცერწეიტ აჰიატჷეიქუმშიარა ჰთეცქუა,—**ატაკტიკატჷ** ზწაატჷქუა რზე აჰიატჷეიქუმშიარაქუა.

იაკთუ აპარტია აყამზაარა, იაკთუ აპარტიატჷ ტაკტიკა აყამზაარახდ იკელნაგთეიტ.

არი აუს შაქუგჷლაშა აყნჷტი ალწგა უავჷ იფშჵაარ ალშჵონ. ზჷფშჵრაკ ყამწაკუა ჩჵპიარალა იყალარანჷ იყოუ აპარტია III-ტიი აიზარა დუ ეიზგანჷ. აიზარა დუ აჰჵჷ იაკჵუ ატაკტიკა შაქურგჷლანჷ, აიზარა დუ იაძბაქუაზ აფსთაზაარაჰჵჷ ქიალა რჷმკაფაგარეი. აიზარა დუ აიპარავჷკ ირძბაქუაზ რჷწაგჷლარეი აიწარავჷკ ირუალტონჷ იყაწაზარ. იარა აბრი ალწშა ახათა აკუნ აბოლშჵევიკცია, ამენშჵევიკცია ირჷდჷრგალოზგჲჷ. ახა ამენშჵევიკცია III-ტიი აიზარა დუ ათჷძშია რაპარცგჲჷ რთახჷმჷზტ. აპარტია ზჷქუშჵაპათხაზ აპარტია აჩლენცია ზეგჲჷ ირუალ-ნაგძატიუ ტაკტიკადა უი ნახჷს აპარტია აანჷყოა ციგჲაურაკ ეიფშჵ იფხჲაძანჷ, აბოლშჵევიკცია ირძბეიტ III-ტიი აიზარა დუ აიზგარა აინიციატივა რხჷ იადჷრწარც.

აიზარა დუ ახჲ ირჷფხეიტ აპარტია აორგანიზაციაქუა ზეგჲჷ, აბოლშჵევიკტიქუა რეიფშჵ. ამენშჵევიკტიქუაგჲჷ. ახა ამენშჵევიკცია. III-ტიი აიზარა დუ აჩჵალარხურა მაპ აციჷრკჷიტ, იაგჲჷრძბეიტ დარა რხატი ეიზარა დუ ყარწარც. ურთ რეიზარა დუ იახჲძჷრწეიტ აკონფერენცია პია, იზბან აკუზარ, ადელეგატცია მაჭჷვხჵეიტ, ახა აუს აჰჵჷ არი ეიზარა დუნ, ამენშჵევიკცია რპარტიატი ეიზარა დუ აკუნ, იარა იაძბაქუაზგჲჷ ამენშჵევიკცია ზეგჲჷ ირუალნაგძატონჷ იფხჲაძან.

1905 შჵჷქუსა აპრელ მზაზჷ ლონდონ ეიზჷრგჵეიტ ურჷსტიჷლა ჭიი ასოციალ დემოკრატიატი პარტია III-ტიი აიზარა დუ. აიზარა დუ აჰჵჷ ეიზეიტ 24-ვჷკ ადელეგატცია აბოლშჵევიკტი კომიტეტქუა 20 რყნჷტი. აპარტია აორგანიზაცია დუქუა ზეგჲჷ რხათანრაკცია ჷყან.

ამენშჵევიკცია აპარტია ზჩჵაყუზშჵაზ ხუთაკ ზლარაკუზ ალა აიზარა დუ რჷქუძბანჷ. აპარტია ატაკტიკა აყაწარაზგჲჷ იზაამთაზ აზწაატიქუა რახჲ იიასიტ.

აიზარა დუ ანჷმკაფჷსუაზ აამაზჷწიყჲა ჟჵენევა ეიზეიტ ამენშჵევიკცია რკონფერენციაგჲჷ.

„ვ-ეიზარა დუკ კ პარტიაკ“ პია იპიააქუიწეიტ ლენინ აბას ეიფშჵ აყაზაარა.

აიაშჵაზჷ აიზარა დუგჲჷ აკონფერენციაგჲჷ ზლაციაჟიოზ აკნჷ, ატაკტიკატი ზწაატიქუა რაკუნჷ იყან, ახა ართ აზწაატიქუა რზჷ ირჷდჷრკჷლაზ აქუწარაქუა ეიქუშიაძომჷზტ, იშჵიაშჵოუ ეიჭჵაგჷლან. აიზარა დუი

აკონფერენციეი რჰჵჷ ვბანჷ ხკჷ-ხკჷლა ეიფშჵჷმკუა არეზოლიუციაქუა ირჷდჷრკჷლაზ, აპარტია III-ტიი აიზარა დუი ამენშჵევიკცია რკონფერენციეი რბყარა, აბოლშჵევიკციეი ამენშჵევიკციეი რბყარა ატაკტიკატი პიატიეიქუმშიარაქუა რწაულარა აწანძა იაადჷრფშჵიტ.

აბარ ართ აპიატიეიქუმშიარაქუა ოჷშათატი პუნკტქუა.

აპარტია III-ტიი აიზარა დუ ატაკტიკატი ლინია. აიზარა დუ იაფხჲაძონ ამკაფჷსრა იაჰჵუ არევოლიუცია აბურჟჵუაზიატი-დემოკრატიატი ყაზშა შჵამოუგჲჷ, უი, აკაპიტალიზმ აან იყალარ ზჷლშჵო არამკაქუა რთჷწრა შჵზალჷმშჵოზგჲჷ, იაოა ზჷნძა აიააირა აგარკ, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ აპროლეტარიატ ინტერეს ირჷმოუპ პია, იზბან აკუზარ, აბრი არევოლიუცია აიააიოა ანაგა. იარა უბოიალა აპროლეტარიატ ირჷლშჵო იყალონ რჩჵეიჰჵჷოკაარკ, პოლიტიკალა რჩჵჷმთჷრხჷრკ, აჯაჟილარ რძასსაქუა აოლიტიკატი ნაპხგარა რზურაზჷ აფჷშიეი აშციჷლარეი როუოკ, აბურჟჵუაზიატი ოევოლიუცია აყნჷტიგჲჷ აოციალისტტი ოევოლიუციახჲ იიასჷოკ.

აბურჟჵუაზიატი-დემოკრატიატი რევოლიუცია აიააიოა ნაგძა იახკჷუ აპროლეტაოიატ რტაკტიკა. აცხჷ ოააოა აზთარ ზჷლშჵო ანხავჷჟილარ ზაწიჷკ როუპ, იზბან აკუზარ, არევოლიუცია ზჷნძა აიააირა ამგაკუა, ურთ აპომეშჩიკცია იზჷრიააიუამ, აპომეშჩიკცია ოადგჲჷლქუაგჲჷ დარა ირჷზჷომ აბოი აყნჷტი ანხავჷჟილარ ირფაააპარაშოუპ აპროლეტარიატ ირჷდგჷლაკნჷ იყაზარც.

ალიბერალტი ბურჟჵუაზია ინტერეს ირჷმამ არი არევოლიუცია აიააიოა ნაგძა აგარკ, იზბან აკუზარ, ურთ იოთახჷუპ ზეგჲჷ რეიპა დარა ზჷციშიო აუსუციეი ანხაციეი იაარჰჵაოკშჵა ყამჩნჷ აპიჷნთქარ იმჩრა რჷმაზაარც, ურთ აპიჷნთქარ იმჩრა აშაქურხარა იაგჲაშთალოიტ, უი ამჩრა აზინქუა ფჷთკ იააიწაკნჷ. აბრი აყნჷტი, აკონსტიტუციატი მონარხია აბაზაჰჵჷ აპიჷნთქარი დარეი რეიზააირალა აუს იალგარც იაშთალოიტ ალიპერალტი ბურჟჵუაზია

არევოლიუცია აიააირა ანაგო უბასყან ზაწიჷკ აუპ. აპროლეტარიატ იარა არევოლიუცია ხადარა აზჷრურ. აპროლეტარიატ არევოლიუცია იავოჟჵდნჷ იზლა-

ყოუალა, დარეი ანხავჷჟილარი ოეიდგჷლარა რზჷყაწარ, ალიბერალტჿ ბურჟჾუაზია იზოლიაცია აზუნჷ იყალარ, ცარიზმ იაქჾარგჷლანჷ ჟილარ რვოსსტანიე აიქჾკაარა აუს აქჾჷ ასოციალ-დემოკრატია აკტივლა აუს აურ, აკონტრრევოლიუციატჿ დაცქუა რჷწჟიაარეი, ჟილარჷ ზეგჲჷ რუჩრედიტელტჿ ეიზარა აყაწარეი ზჷლშჾაშჾა აამთალატჿი არევოლიუციატჿ ეიჰაბჷრა ავოსსტანიე აიააირა არგარა აბზოურალა იშაქურგჷლახარ, იმანშიალანჷ იანჷყალო, არევოლიუცია აწჷხუანჲა ანაგძარაზჷ, აამთალატჿი არევოლიუციატჿ ეიჰაბჷრა აჩჾრჷლარხურა ასოციალ-დემოკრატია მაჰ აცინამკჷრ.

ამენშჾევიკცაა რკონფერენცია ატაკტიკატჿ ლინია. არევოლიუცია იახჲბურჟჾუაზიატჿუ აყნჷტჿ, უი არევოლიუციაზჷ ვოჟჾდს იყალარც ზჷლშჾო ალიბერალტჿ ბურჟჾუაზია ზაწიჷკ როუპ. ანხავჷჟილარ რაკუმ აპროლეტარიატ რჩჾჷზზაიგუარტჿლაშჾა, ალიბერალტჿ ბურჟჾუაზია როუპ. არაყა აუს ზლოუ უბრი აუპ, აპროლეტარიატ რრევოლიუციარალა ალიბერალტჿ ბურჟჾუაზია არევოლიუცია იაციდმჷრშიაროუპ. არევოლიუცია რჩჾალაყურთხარტჿ ჩჾჷწგაკ რჷრჷმთაროუპ, იზბან აკუზარ, ურთ არევოლიუცია რჩჾაყურთხარ, არევოლიუცია კუადახოიტ.

იალშჾოიტ ავოსსტანიე აიააირა აგარც, ახა ავოსსტანიე ანაიააილაკჲ აშთახჲ. ასოციალ-დემოკრატია აფჷრწნჷ აგანახჲ იგჷლაროუპ, ალიბერალტჿ ბურჟჾუაზია უი იაციდმჷრშიარც აზჷ. იალშჾოიტ ავოსსტანიე აბზოურალა აამთალატჿი არევოლიუციატჿ ეიჰაბჷრა შაქურგჷლახარ, ახა ასოციალ-დემოკრატია ამალახაზგჲჷ ურთ რჩჾრჷლადმჷრხუროუპ, იზბან აკუზარ, არი აიჰაბჷრა დარა რჷყაზშალა ისოციალისტტჿ ეიჰაბჷრანჷ იყალომ, ეიჰარაკგჲჷ ასოციალ-დემოკრატია ურთ ოქჾჷ აჩჾრჷლარხურალშჾეი იარა არევოლიუციარალშჾეი ალიბერალტჿ ბურჟჾუაზია აციდჷრშიარ ყალოიტ, იარა უბრი ალაგჲჷ არევოლიუცია ეიწაყჲარ ყალოიტ.

არევოლიუცია პერსპეკტივაქუა რჷნაფშჾჷრაყნჷტჿ უაჰ დახუაფშჾუაზარ ეიჰა ეილჲხონ, აზემსტვოტჿ სობორ, მა აჰიჷნთქარრატჿ დუმა ეიფშჾშია, იზეიფშჾრაზაალაკჲ ხათარნაკრატჿ უსჰიართაკ ეიზგაზარ. ნას უი იარა ანთჷწ აყნჷტჿ აუსუცაა რკლასს აქურლულუაზარ ალშჾონ, იარა უჩრედიტელტჿ ეიზარანჷ აყაწარაზჷ, მამზარგჲჷ აუჩრედიტელტჿ ეიზარა იარა არყაწარაზჷ.

აპროლეტარიატ ქჷდალა დარა ირტჿუ, იუსუვტჿჷცქჲოუ აინტერესქუა ოჷმოუპ; ზეიფშჾ პოლიტიკატჿ რევოლიუციანჷ იყოუ, უს ანაკუხა, აპროლეტარიატ რჷმაცარა ოაკუმკუა, აკლასსქუა ზეგჲჷ ირტჿუ, აბურჟჾუაზიატჿ რევოლიუციაზჷ ვოჟჾდს აყალარა აჩჾაზკოა აკუმკუა. აპროლეტარიატ ეგჲრჷქუნაგონ ხჲჷძჰიალა დარა ოინტერეს ქჷდაქუა ირქჾჷზარც.

აბას აკუნ იშჾჷყაზ იაზჷრკჲაქჾნჷ ურჷსტჿჷლატჿი ასოციალ-დემოკრატიატჿ უსუვ პარტია აჳ-ფრაკციაკ ოჷჳ-ტაკტიკაკ.

ამენშჾევიკცაა რტაკტიკა კლასიკატჿ კრიტიკა აზუოეი. აბოლშჾევიკტჿ ტაკტიკა გენიილა აშაქურგჷლარეი ლენინ ინეივგეიტ „ადემოკრატიატჿ რევოლიუციაქჾჷ ასოციალ-დემოკრატია აჳ-ტაკტიკაკ“ ჰჿა ათოურჷხტჿ შჿყუ იიკჷზ აქჾჷ.

უი თრჷჟიტ 1905 შჾჷქუსა იიულ მზაზჷ, დაჩჾაკალა იაჰჰჿოზარ, აპარტია III-ტჿი აიზარა დუ აშთახჲ კჷმხ ანწჷ. არი აშჿყუ ახჷ იაჰჿოზ უაზხუცჷრ უგუ იაასჲაგარ ყალონ, უი აქჾჷ ლენინ დზჷზცჲიაჟოზ აბურჟჾუაზია-დემოკრატიატჿ რევოლიუცია აპერიოდ აზტჿი ატაკტიკა აზწაატჿქუა ზაწიჷკ როუპ, დჷზქჾუგჲჷ აურჷსტჿ მენშჾევიკცაა ოჷმაცარა როუპ ჰჿა. ახა **აიაშჾაზჷწიყჲა**, ამენშჾევიკცაა რტაკტიკა აკრიტიკა აზუ, იარა უპრი ინაცწანჷ უი დუხჷიზეგჲტჿი აოპპორტუნიზმ ატაკტიკა ქჾაფიჩჾუან, აბურჟჾუაზიატჿ რევოლიუცია აპერიოდ აზჷ ამარქსისტცაა რტაკტიკა შჾიუშჾოუ რწაბჷროგჾუა, აბურჟჾუაზიატჿ რევოლიუციეი ასოციალისტტჿ რევოლიუციეი რეიფშჾჷმრა აზგუათო,—უბრი ინახშალანჷ უი აფორმულიროვკა რზჷყაიწეიტ აბურჟჾუაზიატჿ რევოლიუცია აყნჷტჿ ასოციალისტტჿ რევოლიუციახჲ აიასრაანტჿი ამარქსისტტჿ ტაკტიკა აშათაქუა.

აბარ „ადემოკრატიატჿ რევოლიუციაქჾჷ ასოციალ-დემოკრატია აჳ-ტაკტიკაკ“ ჰჿა ლენინ იიკჷზ აბროშჾიუროაქჾჷ ირქჾიაზ ატაკტიკატჿ შათატჿ ფყარაქუა.

1) ტაკტიკატჿ შათატჿ ფყარას, ლენინ იშჿყუ იალოწიანჷ იყოუ, აპროლეტარიატ ურჷსტჿჷლან აბურჟჾუაზია-დემოკრატიატჿ რევოლიუცია **იავოჟჾდნჷ**, აბურ-

ჟშუაზია-დემოკრატიატი რევოლიუცია **იანაპხგავნჷ** აყალარა რჷლშთიტ, იაგჲჷყალაროუპ ჰია იიჰიაზ აიდეია აუპ.

ლენინ იხაიწონ არი არევოლიუცია აბურჟშუაზიატი ყაზშა შთამაზ, იზბან აკუზარ, იარა იშთაჰირბოზ ალა, უი „**ახათალა** იზალშთომ ადემოკრატიატი ააჰირა მაცარა არამკაქუა რთჷწრა". ახა იარა იფხდაძონ; უი ხჷხდალა იყარწაზ რევოლიუციამკუა, ჟილარჷ ზეგჲჷ, აუსუცია რკლასს ზეგჲჷ, ანხავჷჟილარ ზეგჲჷ ზჷრწჷსუაზ ჟილარჷ რრევოლიუცია აკუნჷ. აბრი აყნჷტი, აპროლეტარიატ რზჷ აბურჟშუაზიატი რევოლიუცია იაწანაკშუა არმაჭრაზჷ, უიაჭშჷ აპროლეტარიატ რროლ ალარყურაზჷ, უი აპროლეტარიატ რაყუთხარაზჷ ამენშთევიკცია რჩთჷზზჷრკშუაზ —აპროლეტარიატ რინტერესქუა რჷთეირა აკუნჷ იფხდაძონ ლენინ.

> „მარქსიზმ, ჰია იჳუან ლენინ, აპროლეტარიი ინარწოიტ აბურჟშუაზიატი რევოლიუცია აჩთაყუთხარა აკუმკუა, უი აჩთალამჷრხურა აკუმკუა, უიაჭშჷ ანაპხგარა აბურჟშუაზია იროუჟხარც აკუმკუა, უიმოუ ინეიშთანეიუა (*последовательно*) აპროლეტარტი დემოკრატიზმ აზჷ, არევოლიუცია ზჷნძა ანაგძარაზჷ, ზჷნძაკ ჩთჷშიალაწიყდა იჩთალაირხურც, ზჷნძაკ იჩთადცალანჷ დაზჷქუფარც" (**ლენინ,** ტომ VIII, ადაყდა 58).

> „ჰარა იაჰხამჷშთთლარც ჰუალუპ, ჰია იჳუან ანავს ლენინ, ასოციალიზმ აიგუატირაზჷ უაჟიჷ ჰაზნუ აამთაზჷ დაჩთა ხჷრხუაგაკ ჷყამ, იყალარცგჲჷ ზალშთომ აპოლიტიკატი ხაქუითრა ნაგძადა, დემოკრატიატი რესპუბლიკადა" (იარა უა, ადაყდა 104).

ლენინ ზაა იბონ არევოლიუცია შთალგაშთა ჰია ჳბა:

ა) მა აუს იალგოიტ ალდარაჰიაწიყდა ცარიზმ აწკჷს აიაიირალა, ცარიზმ ახჰიარალა. ადემოკრატიატი რესპუბლიკა აშაქურგჷლარალა:

ბ) მამზარგჲჷ, ამჩქუა აზჷმხარ, იზეიფშთრაზაალაკდ კონსტიტუცია კდატაგუაკ აზჷ, ზეგდ რათხდაძაგჲჷ აბრი ეიფშთ აკონსტიტუცია აკარრიკატურაზჷ აჰიჷნთქარი აბურჟშუაზიეი აჟილარ ახთჷნწანჷ რეილაძარალა აუს აწჷხუა ფწიარ ყალოიტ.

აპროლეტარიატ ეილდჷუალა არევოლიუცია ალგარც ინტერესს ირჷმოუპ, დაჩთაკალა იაჰჰიოზარ, ალდარაჰიაწიყდა ცარიზმ აწკჷს აიაიირა ინტერესს ირჷმოუპ. ახა აბასალა არევოლიუცია ალგარც ანალშთო, აპროლეტარიატ არევოლიუცია იავოჟთდნჷ იანაპხგავნჷ აყალარა ანრჷლდჷრშთალაკდ მაცარა აუპ.

> „ასამოდერჟთავიე იაჟილარაცჷ აზჷ, იარა ალშთარალა ამჩხარა დუ ზმოუ, ახა პოლიტიკალა იკუადოუ აუსუცია რკლასს აბურჟშუაზია ირჷცხრააჳციანჷ იყალაუოუ. მამზარ ჟილარ რრევოლიუცია იანაპხგაციანჷ იყალაუოუ, რუა იყალო იახდფშთუპ არევოლიუცია აწახარა, მა აიააირა" ჰია იჳუან ლენინ (**ლენინ,** ტ. VIII, ადაყდა 32).

ლენინ იფხდაძონ აბურჟშუაზია რჷცხრააჳჷს აყალარა რხჷ აციგანჷ აბურჟშუაზია დემოკრატიატი რევოლიუცია ანაპხგაჳჷს აყალარაზჷ აპროლეტარიატ **ლშთარას** იყოუ ზეგდგჲჷ რჷმოუპ ჰია. ლენინ იზლთეიჰიო ალა ართ ალშთარაქუა აბართ როუპ.

აკჷ, „აპროლეტარიატ, დარა შაქურგჷლაშას ირჷმოუ ალა, ეიჰა აფხდაგჷლარა ზმოუ, ინეიშთაგჷლანჷ ირევოლიუციატი კლასსზაწიჷკნჷ იახდჷყოუ აყნჷტი. იარა უბრი ალაგჲჷ, ურჷსტიჷლან აზეიფშთტი დემოკრატიატი რევოლიუციატი წჷსრაჭთჷ ახაპხვარა რურც რუალნჷ იყოუპ" (იარა უა, ადაყდა 75).

ჳბა, აპროლეტარიატ ირჷმოუპ „იაკთუ, ზხალა იყოუ პოლიტიკატი მჩნჷ" (იარა უა, ადაყდა 75) რჩთეიდჷრჳჷლარც ალშთარა რჷზთაშთა აბურჟშუაზია იოხდჷ ჳშთჷმ დარა რხატი პოლიტიკატი პარტია.

ხფა, აპროლეტარიატ, აბურჟშუაზია რაასთა, არევოლიუცია ალდარაჰიაწიყდა აიააიოა აგარაცჷ ინტერესს ეიჰა იოჷმოუპ, იარა უბრი აყნჷტიგჲჷ „აბურჟშუაზიატი რევოლიუცია, დარა აბურჟშუაზია რაწკჷს აპროლეტარიატ **ზჷმჳაკალა ეიჰა იზლარზეილდუგჲჷ ჷყოუპ**" (იარა უბრა, ადაყდა 57).

> „აპროლეტარიატ ირჭთადჷრგჷლარაცჷ აჟიჷტი ციჷნხა-მჷნხაქუაკ ირეიუოუ, იაჰჰიაპ, ამონარხია, ესნაგჲტიი არ, უბას უბართ ირეიფშთუ ეგდჷრთგჲჷ აბურჟშუაზია წჷრგუას იყარწარაცჷ რზეილდუპ ჰია იჳუან ლენინ. აბურჟშუაზია ირზეილდუპ, მჷცხუ ალდარაჰიაწიყდა აჟიჷტირა აციჷნხა-მჷნხაქუა ზეგდჷ აბურჟშუაზიატი რევოლიუცია იქუნამხკუა, უბართ რეიუოუ ფჷთკ აანნაჟრაცჷ, დაჩთაკალა იაჰჰიოხარ, არი არევოლიუცია ინაგძაწიყდანჷ, ეიშთარგჷლანჷ იყამლარც, აწჷხუტიანჷნძა ინამძარც,

ალდარაჰაა რჷცჰაშარა ზლამ აკუნჷ იყამლარცჷ... აბურჟუაზია ეიჰა იოზეილდუპ. აბურჟუაზია-დემოკრატიატი მჴალა ხჷმფადა იყაწტნჷ იყოუ არჰთჷცრაქუა იოხჷმცაკთუა, ხუჰჷ-ხუჰლა, გუჩთანჷზაარალა, გუალდარა მჷცხუდა, არეფორმაქუა რჷმჴალა იყალარაცჷ, არევოლიუციაქუა ოჷმჴალა იყამლარც.. დარა ააართ არჰთჷცრაქუა, აჟოლარ ეიზადა ([illegible]), დაჩთაკალა იაჰჰოთარ, ანხაჴჷქოლარ, ეიჰაოაკგდჷ აუაუცაა ოოევოლიუციატი ხატიფშაგაოალა აუაურეი, ოინიციატივეი, ოჷნეოგიეი დჷრჰთიალარცჷ იახდჷნძალშთო იმაჰნჷ, იზბან აკუზარ, დაჩთაკალა იანჷყალა, „აშიაქა ყეჴახჷოკ იქუხნჷ დაჩთა ყიჴასჷრკ აკუჭარა“ ჰაა ათოანციჰქუა იშთჷრჰოო ეიფშთ იყალოიტ. დაჩთაკალა იაჰჰოზარ, აბურჟუაზიატე ოევოლიუცია დარა იოხათარანჷ იყოუ აბჯარ, იარა იოხაარახა იყოუ ახაქურთოა, იარა აჰრა-ტორა არჷცქაარალა იყალარანჷ იყოუ ადემოკრატიატი უსჰაარაქუა. დარა აბურჟუაზია იხათა იოყიდჷოზარც [illegible] აყარა ეიჰაგდჷ იოზჷმარიატოიტ აუაუცაა. [illegible] აკუმკუა აუსუცაა ოკლასს ეიჰა იაზეილდუპ, აბურჟუაზიატი დემოკრატიატილა ხჷმფადა იათახქუოუ [illegible] რაქუა ხდჷძჰაალა აოეფორმატა მჴალა აკუ[illegible]. არევოლიუციატი მჴალა იყარც იზბან აკუ[illegible], არეფორმისტი მჴა აუს ზჷოხაოოი, ჰაოლ არხაკაა იყოუი, ჟოლარ ოოოგანიზმ ხუთაკუა ეილაჰაავა გუაყ-წაყოჷლა მჷცაკოჷდა აყუფსაარეი [illegible]. უოთ ოეილაბაარა ზეგდ ოაფიდაცაგდჷ, ზეგდჷ [illegible] ჰაგდჷ იაოგუაყთუა აპროლეტარიატი ანხაჴჷქოლა იიროუპ. აოევოლიუციატი მჴა მჴალასუპ. აპროლეტარიატ ოზგდჷ უსყაკ ხდაა-ოჴუამწოა ზლამ ოაპეოაციოუპ, აილაბაარა იაჰთუ ახუთაქუა ხახა იამჩწოო მჴოუპ. ამონარხიეი იარა იამ[illegible] იცჲოჷგდცჲოჷფ[illegible]მოუ, ეგდჷლამჷსდოუ ეილაბაარ, ხბაარალაგდჷ აჰაუა ზჷოჰთკთუა აუაჰაართაქუეი ოანაჟოა, ფშაალა ოჷზნჷყუარა ეიჰა იმაჰთანჷ იზლოოუ მჴოუპ (იარა უა, ადაყდაქუა 57 58)

.იარა აბრი აყნჷტი აუპ, დაჰთჷნ ლენინ, აპროლეტარიატ აფხდატიი არიადქუა რჰთჷ იგჷლანჷ არესპუბლიკაზჷ ეგდზჷქუფო, ოჩთაყურთხარუშ აბურჟუაზია ჰაა იბზამჷყუ აჟაანჷ, დარა იოათიამკუა

ირაბჟარგაქუო ცჷმლხურთას იკნჷ ნაყ იკაჟუა“ (იარა უა, ადაყდა 94).

არევოლიუციაჰთჷ აპროლეტარტი ნაპხვარა **ალშარაქუა** იამოუ **აუს აჰთგდჷ ინაგძანჷ** იყალარც, **აუს აჰთჷ** აბურჟუაზიატი რევოლიუცია იავოჟთდნჷ, იანაპხგავნჷ აპროლეტარიატ ყალარც, -აბრი აზჷ, ლენინ იზლეიჰოო ალა, ხჷმფადა იათახჷუპ ეგდა იანეიწახა 2-ფყარაკ

აბრი აზჷ ხჷმფადა იათახჷუპ, აკჷ, ცარიზმ ალდარაჰაა აწარხარა აინტერეს ზმანჷ იყოუ. აპროლეტარიატ რყნჷტი ანაპხგარა აწაგჷლარა ზგუ აზთანჷ იყოუ ადგჷლავჷ აპროლეტარიატ დოჷმაზაარაცჷ. არი დჷჭას იყანაწონ ანაპხგარა იდეია ახათა, იზბან აკუზარ. ანაპხგაკჷ ნაპხგავნჷ დზაანხომ. ანაპხგარა ზზუტიუ ჷყამზარ, ავოჟთდ დვოჟთდნჷ დზაანხომ, იზაფჷზანჷ იგატიუ ჷყამზარ. აბას იყოუ დგჷლავცჲოუპ ჰაა ანხაჴჷქოლარ იფხდაძონ ლენინ.

აბრი აზჷ ხჷმფადა იათახჷუპ, ჴბაგდჷ, არევოლიუცია ანაპხგარა აგარაზჷ აპროლეტარიატ იოაქუფო, ნაპხგავჷს იყოუგდჷ იარა ზაწიჷკ აკუნჷ იყალარც იაშთოუ აკლასს, ანაპხგარა ინაფჷოცანჷ იზოლიაცია აზუოა. იარა აბრი აკუნ არევოლიუცია ჴნაპხგავჷკ აიურც ალზმჷრშთაძოზ, ანაპხგარა აიდეია ახათა ზჷშთაზ. აზას იყოუ კლასსუპ ჰაა ალიბერალტი ბუოჟუაზია იფხდაძონ ლენინ.

> „ინეიშთარგჷლანჷ ადემოკრატიზმ იაზჷქუფავნჷ იყალარც ზჷლშთო აპროლეტაოიატ ზაწიჷკ რაუპ, ჰაა იჴუან ლენინ. ადემოკრატიზმ აზჷ აიააირა ზგაშთა ქუფავნჷ აპროლეტარიატ ყალარც იანოჷლშთო დარა რრევოლიუციატი ქუფარაჰთჷ ანხაჴჷქოლარ ომასსა ანოჷდგჷლალაკდ ზაწიჷკ აუპ“ (იარა უა, ადაყდა 65).
>
> ანაჴსგდჷ

„ანხაჴჷქოლარ რჴნუწყა იოჷლოუპ აბურჟუაზია ასატი ოეიფშთ, აპროლეტარბჟთატი ელემენტქუა ომასსაგდჷ. არი დარგდჷ აკაჰთჷ იზშაქუმგჷლო იყანაწოიტ, ლუღუალა კლასსტი პარტიანჷ აპროლეტაოიატ რჩთდეიდნარკჷლოიტ. ახა ანხაჴჷქოლარ აკაჰთჷ რჷშაქუმგჷლარა აბურჟუაზია აკაჰთჷ რჷშაქუმგჷლარა შათანკჷლა ეიფშთძამ. იზბან აკუზარ, ანხაჴჷქოლარ უაჟოტიი ამომენტ აზჷ ახატი მაზარა ხჷმ-

ფადა ახჵჩარა უი აყარა იაშთამ, ურთ, უბრი ახატომაზარახჵტი ზეგჲჷ ირჷცკჷ იყოუ ირეიუოუ. აპომეშჩიკცაა რადგჲჷლქუა რჷმხრა ზაყა იაშთოუ აყარა. იარა აბოი ალა ანხაჳჷჟილარ იშაოციალისტტიჷმხოგჲჷ, იბურჟუაზია სსანჷ აყაზაარა იშაყუმწუაგჲჷ ურთ ადემოკრატიატი რევოლიუცია ინაგძანჷ რადიკალლაწიყჲა იადგჷლაკნჷ იყალარც რჷლშთოიტ. ანხაჳჷჟილარ უპას ხჷმჷადა იაგჲჷყალოიტ. დარა აკრჷდზჷრწო არევოლიუციატი ხთჷსქუა ოჷმკაფჷსოა. აბურჟუაზიატი ჩარჭიაოალოშეი აპროლეტარიატ რაწახარალოშეი იზააციანჷ იფჷმწოიზარ. იაპარბაზ ეიფშ აშაქუგჷლაშა ანჷყალოა. ანხაჳჷჟილარ ხჷმფადა არევოლიუციეი არეაპუბლიკაეი ოზჷ ოპლოტნჷ იყალოიტ, იზბან აკუზარ, ინაგძანჷ აიააირა ზგაზ არევოლიუცია ზაწსჷკ აუპ. ანხაჳჷჟილარ ადგჲჷლ რეფორმა უსხკ აჭთჷ **ზეგჲ** ოჷზთო, ანხაჳჷჟილარ ირთახჷუ, რგუ ზზჷჰიო, იაშაწოყჲალა ირმოურ ზდა ფსჷხუა რჷმამ **ზეგჲ** რჷზთო“ (**ლენინ**, ტომ VIII, ადაყჲა 94).

აბოლშევიკცაა აბრი ეიფშ ატაკტიკა ირჷმოუ „აბურჟუაზიატი კლასსქუა არევოლიუცია [illegible] ნაყჲოიტ, უ[illegible]რიალაგჲჷ არევოლიუცია იაძჩახსაკჷმჯა არკუადოიტ“ ჰაა ზჰოიზ ამენშევიკცაა რამაკრაქუა ეილჷრგო. ურთ რტაკტიკა „არევოლიუცია აჩარჰიარიატაკტიკანჷ“ იშთრჷმოუ, „აპროლეტარიატ აბურჟუაზიატი კლასსქუა ირწჷხუახჲფშ-რჷცჰახუნჷ რჷ ყაწარა იატაკტიკანჷ“ იშთჷყოუ აარფშთუა, ლენინ იჳუან:

„აიააირა ზგო აურჷსტი რევოლიუციაჭთჷ ანხაჳჷჟილარ რორლ წაბჷრგჷლაწიყჲა ეილჷხკააუა, ოი აბურჟუაზია ანაყუყჲალაკჲ არევოლიუცია იამჩხანაკჷმჯა კუადახოიტ ჰაა იჰიარც ილშაოჷმჷზტ იზბან აკუზარ, უბააყან მაცარა აუპ აუოჷს რევოლიუცია ამჩახკ იაშაწიყჲა ანალაგო. უბასყან აბურჟუაზია არევოლიუცია იანაყუყჲალაკჲ მაცარა, აქტივტი რევოლიუციონერნგჲჷ ანხაჳჷჟილარ რმასსა აპროლეტარიატ ირჷდგჷლაკნჷ იანჷქუგჷლალაკჲ მაცარა აუპ აბურჟუაზია-დემოკრატიატი აარჰირა აეპოხა აან იყალარც ზჷლშთო, წაბჷრგჷლაწიყჲა ირეიჰაძოუ არევოლიუციატი ამჩახკ აკუნჷ აბრი ანჷყალო. ჰარა ჰდემოკრატიატი რევოლიუცია იააყუმწძაკუა აწჷხუტიანჷნძა ინაგძანჷ იყალარც, აბურჟუაზია აუს იააყუმწძაკუა ანაგძარა ალჷმშარა ხჷმფადა იოჷმოუ აგუჩთრა ზჷლშთაშთა, დაჩთაკალა იაჰჰიოზარ. ხჲჷძჰიალა „დარა რაყუყჲარა ზჷლშთაშთა“ ამჩქუა წჷრგუას იყანაწაროუპ“ (იარა უა ადაყჲაქუა 95—96).

აბას აუპ იშთჷყოუ აპროლეტარიატ აბურჟუაზიატი რევოლიუცია იავოჟთდნჷ იშთჷყოუ აზჷ ატაკტიკატი ფყარა შათა. აბურჟუაზიატი რევოლიუცია აჭთჷ აპროლეტარიატ რგეგემონიარაზჷ (ანაპჩგარატი როლ ირჷმოუ აზჷ) ატაკტიკატი ფყარა შათა, „ადემოკრატიატი რევოლიუციაჭთჷ ასოციალ დემოკრატია აჭ ტაკტიკაკ“ [illegible] ლენინ იიჳჷზ აშიყუ აჭთჷ ირჟთიაზ.

უაანძა ამარქსისტტი არსენალ აჭთჷ ატაკტიკატი ხაქუკჷრაქუა იყაზ შათანკჷლა რეიფშთჷმჷზ აბურჟუაზია დემოკრატიატი რევოლიუციაჭთჷ ატაკტიკა ხწაატიქუა რზჷ ამარქსისტტი პარტია იყახაწაზ ხაქუკჷრა ჭთჷცჷნ არი. უ[illegible]ეირაანძა აუს უ[illegible]რი აჭთჷ იკჷლსუან. აბურჟუაზიატი რევოლიუციაქუა რჟთჷ, იაჭჭიაპ, ამრათაძიარაჭთჷ. ანაპჩგარატი როლ აბურჟუაზია ირზჷნხონ. აპროლეტარიატ ირთახხა ირთახჷმხა ურთ აბურჟუაზია რჷცხრააკრა აროლ ნჷქუოგოხ. ანხაჳჷჟილარ რაკუზარ. აბურჟუაზია ირრეზხოვნჷ იყან ამარქსისტცაა აბრი ეიფში აკომბინაცია ეიჰა ეიწა იყამლარ აზალშთომ ჰაა იოფხჲაძონ. ახა იარა აბოაწიყჲა აბაავჲჷ ახჷრ ჰიააუან, აპროლეტარიატ დარა აბრი აჭთგჲჷ აიგუაძა იყრწაშთა დარა რხატი კლასსტი დწაქუა რჷნაგძარა ი[illegible]თხალშთო ალა ირზჷქუფალაროუპ. [illegible]გჲრჷმაზაროუპ დარა რხატი პოლიტიკატი პარტიაგჲჷ ჰაა. უაჟიჷ ათოურხტი შაქუგჷლაშა ჭთჷც აჭთჷ ლენინ იხაქუკჷრა ალა აუს უბას იააჰიუან. აპროლეტარიატ, აბურჟუაზიატი რევოლიუცია ნაპხგარა აზჷხუა მჩნჷ იყალონ. აბურჟუაზია, არევოლიუცია ანაპხგარა იაყუთხახონ, ანხაჳჷჟილარ, აპროლეტარიატ ირრეზხოვხონ.

აპროლეტარიატ რგეგემონიარაზჷ პლეხანოვგჲჷ „დაზჷქუგჷლან“ ჰაა ირჰიაქუო მდჷრროუპ იზჷხყჲო. პლეხანოვ აპროლეტარიატ აგეგემონია აიდეია დალაჩთჷრბონ. აჟიაჭთგჲჷ უი დაქუშთაჰათხაოგჲჷ მო იმამჷზტ,—არი იაშთოუპ, ახა აუს აჭთჷ, იარა არი აიდეია იაწანაკთუა დაჭთაგჷლან. აპროლეტარიატი ანხაჳჷ-

ქჷლარი **რეიდჷლა** აპოლიტიკა ჷყანჷ, ალიბერალტე ბურჟუაზია **იზოლიაცია რზურა** აპოლიტიკა ჷყანჷ, აბურჟუაზიატე რევოლიუცია აქჷ აპროლეტარიატ რნაპხვარატე როლ აუპ აპროლეტარიატ ოგეგემონია იაანაგო. პლეხანოვ იაკუზაო, იშდჷრუ ეიფშთ. ჲი ალიბერალტე ბურჟუაზია იზოლიაცია რზურა აპოლიტიკა **დაჭჷაგჷლან**, ალიბერალტე ბურჟუაზია **რჷქუშჷაჭათხარა** აპოლიტიკა **დაზგჷლან**, აპროლეტარიატე ანხაკჷქილარი რეიდჷლა აპოლიტიკა **დაჭჷაგჷლან**. აუს აჭჷჭოყდა პლეხანოვ იტაკტიკატე ხაქუკჷრა. აპროლეტარიატ ოგეგემონია მაპ აკოჷზჯთუნ, მენშევიკტე ხაქუკჷრანჷ იყან.

2) ცარიზმ ახპიარეი ადემოკრატიატე რესპუბლიკა აგარეი რზჷ ზეგდ ოეიპაა ზოოუ ხურხუაგანჷ ლენინ იფხდაძონ. აიააირა ზგო ბჯარშთჷხრჷლა ქილარ რევოსტანიე. ამენშევიკცია იოპოზ იამანჷ ლენინ იფხდაძონ „აზეიფშთ დემოკრატიატე რევოლიუცია ჭჷსოა. ბჯარშთჷხრჷლა ავოსსტანიე აყაჭარა ყამლარ **ამუაჭჷჷ შთა იკჷლნაგჷეიტ**" პია, „ავოსსტანიე აზჷ აპროლეტარიატ რეიჭჷყაარა" უაქშთა აკჷოძა ზლოოუ, ხადარა ზმოუ, **ხჷმფადავდჷ იათახქუოუ** აპარტია აუსნავძატიქუა რუაკჷ აკუნჷ იყოუ, ეხდაზჷ იზაამთანჷ იყოუ უსუპ პია, „ზჷნძა ლულუალაჭიყდავდჷ აუს აზუტიუპ აპროლეტარიატ აბჯარლა რეიბჷთარაზი ავოსსტანიე ხათალა ანაპხვარა აზეოა რჷლშჷარჷე იჷყაჭაოაზი" პია (იარა უაყა, ადაყდა 75).

ამასსაქუა ავოსსტანიე რაზკჷლგარაზი, იარა ახათა ქილარჷ ზეგდჷ იოვოსტანიანჷ აკაჭაოაზი. ამასსაქუა ორევოლიუციატე ინიციატივა ფხჷოტლოაშჷა. ავოსსტანიაზჷ დარა ეიჭჷზკაამშა, ცარიზმ აჩრა აპპარატ დეზორგანიზაცია ახზბუშშა ალოზუნგქუეი აატხდაოაქუეი ამასსაქუა რჷთარა ხჷძფადა იათახჷუპ პია იფხდაძონ ლენინ. ლენინ, აბართ რეიოუშთ ლოზუნგქუანჷ იფხდაძონ „ადემოკრატიატე რევოლიუციაქჷ ასოციალ-დემოკრატია აჰ ტაკტიკაკ" პია იარა იიკჷზ აშიყუ ზჷხჩარა იაზჷქუგჷლახ, აპარტია ა-III-ტიი აიზარა დუ ატაკტიკატე ქუჭარაქუა.

აბას იყოუ **ლოზუნგქუოუპ** პია იარა იფხდაძონ.

ა) „ავოსსტანიე ალაგამთაზი იანჷმჷაფჷსუაჭიყეი დაარა აკჷრ რჷჭარკჷუანჷ იყალარც რჷლშუოიტ ამასსატე პოლიტიკატე „სტაჩკაქუა“ უაჷჷ იხრარხუარა (იარა უა, ადაყდა 75);

ბ) „8-საათკტიი აუსურა მშჷი, უბას ეგდჷრთ იზაამთანჷ იქუგჷლაქუოუ აუსუცია რკლასსტე დჭაქუაგდჷ, რევოლიუციატე მჷალა იაარლაძანჷ რჷნავძარა" აიჭჷკაარა (იარა უა, ადაყდა 47);

გ) „ადემოკრატიატე რჭჷცრაქუა ზეგდჷ" აპომეშჩიკცია რადგდჷლქუა კონფისკაცია რზჷყაჭარა, აჭიჷნძაგდჷ რევოლიუციატე მჷალა „ინარჷგძარაცჷ, ზჷფშთრა ყამჭაცუა ანხაკჷქილარ რრევოლიუციატე კომიტეტქუა რეიჭჷყაარა" (**ლენინ**, ტომ VIII, ადაყდა 88);

დ) აუსუცია აბჯარლა რეიბჷთარა.

აბრა ეიპარაკ უაჷჷ ინტერესს იკრატიჷ იყოუპ 2-მომენტკ:

აჷჷ. **რევოლიუციამჷალა** [illegible] აქჷ 8-საათკტიი აუსურა-მშჷ ახაგძარეი აჷთაკჷ ადემოკრატიატე რჭჷცრაქუა რყაჭარეი რტაკტიკა. დაჩჷაკალა იაპპოზარ, ამჩრაქუა ირხჷმხუცკუა, აზაკუან იახჷმხუცკუა. ამჩრეი აზაკუანრეი ხჷჷაჷ იკამჷკუა, იაჭუ აზაკუანქუა ტუხხაუა, იმჭაა-იმჷშჷაა. ზიჷ აფჷზარალა არგამა აპორიადოკ ჭჷცქუა აფჷზჭო,— აბას ალა აუს ანაგძარა. არი ტაკტიკატე ხჷრხუაგა ჭჷცნჷ იყან. იარა ანაგძარაგდჷ ცარიზმ ამჩრა აპპარატ გჷ ნაჩჷილ, ამასსაქუა რაკტივრეი რხატეფშაგარა ([illegible]) ინიციატივაგდჷ ფხაოტლუეიტ. აბრი ატაკტიკა ამჩილა აქალაჷ აჷჷ იჷზპაიტ არევოლიუციატე ატაჩკა კომიტეტკუა. აქჷთაჭჷ ანხაკტა რევოლიუციატე კომიტეტქუა, უი აშთახდ აბაოთ აკტივქუა იოჷკჭნჷ იჭჷიეიტ აუაჷცაა რდეპუტატ სოვეტქუა, აჷბატირქუა ანხაკჷქილარ რდეპუტატ სოვეტქუა.

კბაგდჷ, აშთახდ, არევოლიუცია მჷაფჷარაან ამასსაქუა არევოლიუციატე მოჩილოზა კაა იზჷყაჭარა აუს ქჷჷ აფხდაგჷლარატე როლ ნჷყუზგაზ **ამასსატე პოლიტიკატე სტაჩკაქუა** უაჷ იხ-რარხუარა, აზეიფშთე პოლიტიკატე სტაჩკაქუა უაჷ იხ რარხუარა. არი ამარკსისტტე პარტიაქუა იპრაქტიკაჭჷჷ უანძა ირზჷმდჷოუზ, აშთახდ იზაკუანჷ აყალარა აზინ ზოუზ, აპროლეტარიატ რნაპაჭჷჷ დაარაძა აკჷრ იაფსახაზ აბჯარნჷ, იჭჷცნჷ იყაზ აკჷ აკუნ.

ლენინ იფხძაძოიტ, აიააირა ზგო ქილაო რვოსსტანიე აბზოურალა აჰჷცნთქარ იეიჰაბჷრა აამთალატჷი არევოლიუციატჷ ეიჰაბჷრა რჷლა იფსახიაროუპ ჰოა. ეიააირჷლა არევოლიუცია იაგაზ რჷრლოულოურეი აკონტრრევოლიუცია აჭშაგჷლარა იყანაწო ახუაჩშრეი. ურჷსტჷგლატჷი ასოციალ-დემოკრატიატჷ უსუჯ პარტია აპროგრამმა-მინიმუმ ანაგძარეი რაკუნ აამთალატჷი არევოლიუციატჷ ეიჰაბჷრა უსნაგძატჷქუს ირჷდჷზ. ლენინ იფხძაძოიტ. აბართ აუსნაგძატჷქუა ნამჷგძაკუა ალძარაჰიაწჷყჷ, ცარიზმ აწარხარა ზჷყალომ ჰოა. აბაოთ აუსნაგძატჷქუა ოჷნაგძარაზი ცარიზმ ალძარაჰოა აწარხარაზი, აამთალატჷი არევოლიუციატჷ ეიჰაბჷრა იაბაკ ეიჰაბჷრანჷ იყამლაროუპ, უი ყალაროუპ აიააირა ზგაზ აუსუციეი ანხაციეი რკლასსქუა რდიკტატურა აიჰაბჷრა აკუნჷ, უი ყალაროუპ აპროლეტარიატჷ ანხაკჷჟილარი რრევოლიუციატჷ დიკტატურა აკუნჷ. არევოლიუცია აშთახძ აამთალატჷი აჰიცნთქარრა შაქუგჷლაშა იყალო იარბანზაალაკგძჷ დწას იქუნაოგჷლოიტ ადიკტატურა უბრი აჭუგძჷ აენერგია ლულუატჷ ლიკტატურა“ ჰოა მარკს იფყარა ზეგძ იეიცჷოდჷროუა, იხჷ იარხუანჷ, ლენინ დაზკჷლსიტ აამთალატჷი არევოლიუციატჷ ეიჰაბჷრა იჩაგძაძანჷ ცარიზმ აწარხარა რთახნჷ იყაზარ, დაჩშაკალა აკუმკუა, აპროლეტარიატი ანხაკჷჟილარი იოდიკტატურანჷ იყამლარც ზალშთომ ჰოა.

> „შაპჷქუყძალა ცარიზმ აწკჷს არევოლიუცია აიააირა **აპროლეტარიატი ანხაკჷჟილარი რრევოლიუცია-დემოკრატიატჷ დიკტატურა** აუპ ჰოა, იჳუან ლენინ. აბრი ეიფშძ აიააირა გარაგძჷ ხძჷძჰიალა იდიკტატურანჷ იყალოიტ, დაჩშაკალა იაჭჰიოზარ, იარაუი, მა უბჷრთ მა ეგძჷრთ „ლეგალლა“, „ხაამჳალა“, იშაქურგჷლოუ აუსჰიაოთაქუა რაკუმკუა. ხჷმფადა უეიზგძჷ უეიზგძჷ წჷრგუას იყანაწაროუპ აიბაშრატჷ მჩჷ, ამასსაქუა აბჯარლა რეიბჷთარა, ავოსსტანიე. აბრი ადიკტატურა ზაწჷკ აკუხოიტ. იზბან აკუზაო. აპროლეტარიატი ანხაკჷჟილარი ოზჷ ირლასძანჷ, ხჷმფადაგძჷ იათახქუოუ არჭშჷცრაქუა რჷმჳაფაგარა, აპომეშჩიკციაგძჷ, აბურჟშუაზია დუქუეიგძჷ, ცარიზმგძჷ ხაცინმჷრხა იაჭშანაოგჷლოიტ. არი აჭშაგჷლარა აფჷხხაარეი, აკონტრრევოლიუციატჷ ჩშაზკრაქუა რაწკჷს აიააირეი ადიკტატურა ალა იზალშთომ. ახა არი, ჰიარას იათახჷუზეი, სოციალისტიზმ, დემოკრატიატჷ დიკტატუროუპ. უი (არევოლიუცია აჭშიარა აბჟარატჷ სტუპენქუა ჟიპაკჷ ყამლაკუა) აკაპიტალიზმ აშათაქუა იზრჷლაკძჷსუამ. უი, ეგძა იანეილძხა, იალნარშშარ ყალოიტ, ანხაკჷჟილარ ირჷხუარატჷჷ ეიფშ ალგძჷლ ხატჷრა შათანკჷლა აითა-ეიზშარა. ინეიშთარგჷლოუ, ინაგძოუ ადემოკრატიზმ, არესპუბლიკა აყჷნძაწჷყძაგძჷ ინაგძანჷ აყაწარა. აქჷთა აბზაზარა აყნჷტჷ ანაჳსანგძჷ, აფაბრიკა აბზაზარა აყნჷტჷგძჷ აზიატჷ კაბალატჷ ყაზააშაქუა იყოუ შათანკჷლა რჷწჟიაარა, აუსუციაა რჷბზაზაშა ლულუალა აილძტჷრეი, რჷბზაზარა ახძჷნთაყოუ აწკჷს აშოჷხრეი ოჷშათა აკრა, აწჷხუტიანძა, იაწანაკშუალა აკუმკუა, ხჷფხძაძარალა აწჷხუტიანძა არევოლიუციატა მცაუკჷრა ევროპაყა აიაგარა. აბრი ეიფშძ აიააირა გარა. იზაყარაზაალაკგძჷ ალა ისოციალისტჷ რევოლიუციანჷ ჰარა ჰბურჟშუაზიატჷ რევოლიუცია აზჷყაწომ: ადემოკრატიატჷ აარჰირა ხათალა აბურჟშუაზია აუააჟილარ-რეკონომიკატჷ ეიზჷყაზააშა აჰიააქუა იზჷრხჷსუამ: ახა იაგძა უს აკუზარგძჷ, აბრი ეიფშძ აიააირა გარა, უამაძა ზლოუ უს დუნჷ იყალოიტ, ურჷსტჷგლაგძჷ, ადუნეი ზეგძგძჷ რაფხძაყატჷი რჭშიარაზჷ. აბრი აყარა იჰარაკნჷ დაჩშაკჷ იაზჷშთჷხშუამ ადუნეი ზეგძტჷი აპროლეტარიატ რრევოლიუციატჷ ენერგია, აბრიაყარა იარბანზაალაკგძჷ აკჷ ლულუალა იაზჷრკძაჭშუამ აიააირა ნაგძახძ იარა ზგო ამჳა, ურჷსტჷგლა აბრი იზლაკაზ არევოლიუცია ალძარაჰოა აიააირა ანაგა იალმშო აყარა“ (იარა უა, ადაყძაქუა 62 63).

ასოციალ-დემოკრატია აამთალატჷი არევოლიუციატჷ ეიჰაბჷრა იშძჷრზჷყალაშძეი, ურთ რჭშჷ ასოციალ-დემოკრატია რჩშალარხურა ალშშაუოუ-იალჷმშშაუოუ ჰიეი აზწაატჷჷ აკუზარ, ლენინ ინაგძაძანჷ იაზჷქუფონ უი აზჷ აპარტია III-ტჷი აიზარა დუ იშთახჷზ არეზოლიუცია: უი არეზოლიუცია აბას აჰიოიტ:

> „იაქურშიაწჷყძანჷ ზაა ზეილჷრგარა ამუა ამჩქუეი ეგძჷრთ აფაკტორქუეი რეიზჷყაზააშა ზეიფშროუალა, აამთალატჷი არევოლიუციატჷ ეიჰაბჷრა აჭშჷ ჰპარტია ახათანრა-გურაგაცია რალარხურა ყალო-

ით, აკონტრრევოლიუციატჿ ჩაზკრაქუა ზეგძგჷ რჷცჰაშარადა რაქუფარაზი, აუსუცაა ოკლასს ახაზხატჿ ინტერესქუა რზჷ აქუფარაზი; აბრი ეიფშ აჩშალარხურაზჷ უეიზგძჷ-უეიზგძჷ იათახჷუ ფყარანჷ იყოუპ აპარტია აკონტროლ ლუღუა იარა ახათანრა-გუროგაცაა იოზჷყანაწალარაზი. ნჷშიაოაკ ააყანამწაძო აბურჟუაზიატჿ პარტიაქუა ზეგძჷ იშოალოუალა ასოციალისტტჿ აარჰიარა ნაჳძა იაშთოუ ასოციალ დემოკრატია აკჷ იახჷძიჳშჭუა აყაზაარა ხჷმფადა ახჭალარეი: აამთალატცი აოევოლიუციატჿ ეიჰაბჷრაკჷ ასოციალ დემოკრატია რჩჿალარხუჳრა აუოუ-იამუოუ ჰია იახძმჷოფშჭკუა. აპროლეტარიატ ოალოი თპააქუა რჰჭჷ აპოოპაგანდა აზჷყაწალატიუპ. არევოლიუცია ანაპაჰჭჷ იაანჷგაქუაზ რჷხძჩარცა, ოჷრლუღუაოეი. რჷოიძაოეი რზჷ ბჷკარლა იეიბჷთოუ, ასოციალ-დემოკრატია ნაპივარა ზჷზნაუა აპროლეტარიატ, ყაჭმჭააირა აამთალატაი აიჰაბჷრა იოჷქეღუღუალაოც მჭაათახჷუ აიდეია“ (**ლენინ,** ტომ VIII, ადაყძა 37).

აამთალატჿი აიჰაბჷრა უსგძჷ ბურჟუაზიატჿ ეიჰაბჷრახოიტ. უბრი აყნჷტჿ ფოახციატჿი აბურჟუაზიატჿ ეიჰაბჷრა იჩჿნროჷლიარხუნჷ. აფრანცჷზ სოციალისტ მილიერან იყაიწაზ აშჿიფყა ახაცა აყიწარა ათახჷძხარ. ასოციალ-დემოკრატცაა აბრი ეიფშ აიჰაბჷრაკჿჷ რჩჿალარხურა ყაძლაროუპ ჰაა აძენშჿეიკცაა ამაკრა იყარწაზ. ლენინ აბრი მჭწაბჷრგჷძზ აარფშჭუან აბაა ჰოი: აოა აძენშჿეიკცაა ეილაძეჷოჳაშოიტ **ეიფშჭჷმ** 2 უსკ. ეგძააძჷოფშჭუეიტ მაოკაისტტჿილა აზწაუტჷჷ აზ ნეირა მჭოჷლჷმჭოი: ფოანცია უსყან, ატჿიჷლა აოევოლიუცია აამთა **იანთაგჷლამჷზ** აპეროიოდ აზჷ. **არევოლიუციატჿ** ბურჟუაზიატჿ ეიჰაბჷრა რჰჭჷ ასოციალისტცაა რჩჿალარხურა აკუნ იზლაკაიაჟოიზ, იარა აპრი იაგძოჷდნაწონ ასოციალისტცაა უბას ეიფშ იყაზ აიჰაბჷრა რჩჿალადძჷოხუოც. უოჷსტჿიჷლან აკუზარ, აოევოლიუცია იაჰა **იანაშჿჷკძჷმთოუ** აამთაზჷ, არევოლიუცია **აიააირა არგარაზჷ** იქუფო არევოლიუციატჿ ბურჟუზიატჿ ეიჰაბჷრა რჰჭჷ ასოციალისტცაა ოჩჿალარხურა აუპ იზლაცაიაჟოი. აბას იანჷყოუ, აბრი ეიფშ აიჰაბჷრაჰჭჷ ასოციალ-დემოკრატცაა რჩჿალადძჷოხუოც **რჷლშჿარტჿ** იყანაწოიტ. იმანშიალახანჷ იანჷყალა. **ხჷმფადა** რჩჿალადძჷოხუროუპ „წაყანტჿი“, ადიახძალა ადაგძჷ, „ხჷხძჷნტჿი“, აიჰაბჷრა რჳნუწყანტჿი აკონტრრევოლიუცია იასლარაზჷ.

3) **აბურჟუაზიატჿ რევოლიუცია აიააირა არგარაზი.** მჩჷლა ადემოკრატიატჿ რესპუბლიკა აგარაზი დჷქუფო. ლენინ ამალახაზგძჷ იგუ ითაძამჷზტ. **ადემოკრატიატჿ ეტაპ აჰჭჷ აანხარეი, აბურჟუაზიატჿ-დემო**კრატიატჿ უსნაგძატჿიქუა რჷნაგძარაჰჭჷ არევოლიუციატჿ წჷსრა ამჩჿხაკ აანკჷლარეი. უს აკუმკუა: ლენინ იფხძაძონ ადემოკრატიატჿ უსნაგძატჿიქუა რჷნაგძარა ინაძთარხხნჷ, აპროლეტარიატი ეკსპლოატაცია ზზროუა ეგჷ ჷრთ ამასსაქუეი **ასოციალისტტჿ** რევოლიუციაზჷ შთა აქუფარა იალაგაროუპ ჰია. ლენინ არი იდჷრუან, ასოციალ-დემოკრატიაგძჷ იაუალჷნ იფხძაძონ აბურჟუაზიატჿ დემოკრატიატჿ რევოლიუცია ასოციალისტტჿ რევოლიუციახძ **აიასრა** (*перерастание*) იალაგარც აზჷ იაოახჷუ აუსქუა ზეგძჷ აზჷყუნაგარც. აპროლეტარიატი ანხაჳჷჟილარი რდიკტატურა ლენინ იზითახჷზ, ცარიზმ აწკჷს არევოლიუცია ანაიაილაკძ, იარა უი აჰჭჷ არევოლიუცია **იალგარც** აზჷ აკუმჷზტ. იახძჷნძა ზალშო **აყარა არევოლიუცია ჷყაზარა** (*состояние*) **აროურაზჷ,** აკონტრრევოლიუცია აცაჷნხაქუა რუ-რდარაკუაც ჷყამკუა რჷქუხრაზჷ, არევოლიუცია ამცაბზ ევროპახძგძჷ აიაგაოაზჷ, ნასგძჷ იარა უი აამთალა აპროლეტარიატ აპოლიტიკატჿ წარა როურატჿა, არმია ლუნჷ რჩჿეიჰჭჷოკაარტჿ იყაწანჷ ფია ასოციალისტტჿ რევოლიუციახძ აიასრა ალაგარაზჷ აკუნ.

აბურჟუაზიატჿ რევოლიუცია იამჩჿხანაკჭუა ატჿიი, ამარქსისტტჿ პარტია იარა უბრი ამჩჿხაკ ყაზშას იანათაშჭა ატჿიი დრჷლაციაჟოი, ლენინ იჳუან:

> „აპროლეტარიატ ადემოკრატიატჿ აარჰიარა აწჷბუანძა იმკაფჷრგაროუპ, ანხაჳჷჟილარ რმასსა, დარა იაარჷდკჷლო, ასამოდერჟავიე იყანაწო აქჭაგჷლარა მჩჷლა იდჷრყძჷცჷრც, აბურჟუაზია აკაჰჭჷ რშაქუმგჷლარა გურჩჿჷრც აპროლეტარიატ, აჟოლარ რახძტჿ აპროლეტარბჟჭატჿ ელემენტქუა რმასსა დარა იაარჷდკჷლო, ასოციალისტტჿ აარჰიარა ყარწაროუპ, აბურჟუაზია აჰჭაგჷლარა იყარწო მჩჷლა იხჷრჟიარცი, ანხაჳჷჟილარი აბურჟუაზია საეი აკაჰჭჷ რშაქუმგჷლარა გურჩჿჷრცი. აბასოუპ იშჭჷყოუ. არევოლიუცია იამჩჿხანაკჭუა აზჷ რაჟიაქუეი რრეზოლიუციაქუეი ზეგძჷ რჰჭჷ ისკრა-ჰჭჷცაა

(დაჩჟაკალა იაჰჰოიზარ, ამენშევიკცია—არედ.) აბას იომაჭნჷ იზხუაფშჟუა, აპროლეტარიატ როუსნაგძატიქუა" (იარა უა, ადაყჲა 96).
მამზარგჲჷ დჷრჷვაგჲ:

„ჟილარჷ ზეგჲჷ, ეიჰარაკგჲჷ ანხაჳჷჟილარ რხადარაჭჟჷ აგჷლარა ახაჟუითრა ნაგძაზჷ, ადემოკრატიატი აარჰორა იააყუმწძაკუა ანაგძარაზჷ, არესპუბლიკაზჷ! აჯაჟილარი ექსპლოატაცია ზზჷყარწო ზეგი რხადარაჭჟჷ აგჷლარა ასოციალიზმ აზჷ! აბას იყაზაროუპ აუს აჭჟჷ არევოლიუციატი პროლეტარიატ რპოლიტიკა, აბას იყოუპ იარბანზაალაკჲ ატაკტიკატი ზწაატიჷ აძბარეი, არევოლიუცია აან აუსუცია რპარტია იარბანზაალაკჲ აპრაკტიკატი შაჭჟეი იოჷლაწიალარც, იჰიააქუზწილარც ზუალუ აკლასსტი ლოზუნგ" (იარა უა, ადაყჲა 105).

იზეიფშთრაზაალაკჲ ეილჷმკაარაკ აანჷმხარც აზჷ, ლენინ „2-ტაკტიკაკ" ჰაა იივჷზ აშიყუ ანთჷწ აშთახჲ ჳჷმზ ანწჷ. „ანხაჳჷჟილარ რწჷსრა ასოციალ-დემოკრატია შჟაზჷყოუ" ჰაა იივჷზ ასტატიაჭჟჷ იდეილოკაიუან

> „ადემოკრატიატი რევოლიუცია აყნჷტი ჰარა აბჷრეიჷწიყჲა აიასრა ჰალაგოიტ ჰარა ჰამჩ, ახდჷრეი ახჟეიჭჟკაარეი ზროუ აპროლეტარიატ ჰამჩ თამამ ეგჲალშჟოიტ აიასრა ჰალაგოიტ ასოციალისტტი რევოლიუციახჲ. ჰარა იაათჷმწიო არევოლიუცია ჰაზჷქუჷგლოუპ. ჰარა ამჳაბჟჟარაჭჟჷ ჰაანგჷლომ" (იარა უა, ადაყჲა 186)

არი, აბურჟჟუაზიატი ასოციალისტტი რევოლიუციაქუა რეიზჷყაშა აზწაატიჷ აზჷ ხაქუკჷრა ჭჟჷცჷნ. აბურჟუაზიატი რევოლიუცია აწჷხუტიახჷ ფირა ასოციალისტტი რევოლიუციახჲ აიასრაზჷ აპროლეტარიატ რჷკუშჟა-მჷკუშჟა ამჩქუა რეითაჩჟჷრგუფრა (*перегруппировка*) ატეორია ჭჟჷც. აბურჟუაზიატი-დემოკრატიატი რევოლიუცია ასოციალისტტი რევოლიუციახჲ **აიასრა** (*перерастание*) ატეორია აკუნჷ იყან.

ლენინ აბრი ახაქუკჷრა ჭჟჷც ანჷყაიწოზ, წჷრგუას იხჷ იაირხუეიტ, აკჷ, იაათჷმწიო არევოლიუციაზჷ. იჰაკსჷზ აშიჷშჟჷქუსა ავჷნჳაჟია შჟჷქუსქუა რჷნწიამთაიხ „აკომმუნისტკაა რეიდგჷლახჲ აობრაშჩენიე" აჭჟჷ მარკს იივჷზ აფყარა ეიცჷრდჷრუა, ჳბაგჲჷ, ანხაჳტი რევოლიუციატი წჷსრეი აპროლეტარტი რევოლიუციეი რეიქურშიარა (*сочетание*) ხჷმფადა იშჟათახჷუ აზჷ. 1856 შჟჷქუსაზჷ ენგელს იხჲძალა მარკს იივჷზ აპისმო აჭჟჷ იიჰიაზ, ეიცჷრდჷრუა იხშჟჷჳზცარა; უი აპისმო აჭჟჷ იარა იჰოინ: „იარბანზაალაკჲალა ანხაჳტი ეიბაშრა აითაყაწარალა აპროლეტარტი რევოლიუცია აცხჷრაარა ათარა შჟზალშთო იახჲჷფშჟნჷ იყალოიტ გერმანიაჭჟჷ აუს ზეგჲჷ" ჰაა. ახა აბართ მარკს იგენიიტი ხშჟჷჳზცაოაქუა, აშთახჲ მარკსი ენგელსი რჳჷმთაქუა რჭჟჷ ჰჟიარა რმოუტ, ავბატიი ინტერნაციონალ ატეორეტიკცაა რაკუზარ, ურთ, აკუბა ითაწანჷ იოჟჟჷრც, ახაძჟთოაგჲჷ იადჷოგარც ფსჷხუაა იამაზ ზეგჲ ყარწეიტ. მარკს იფყარაქუა ახაძჟთრა იაგახჲაზ რციჷრგარეი ინაგძანჷ ჭჟჷც რჷშაქუოგჷლარეი აუსნაგძატი ლენინ იხუთახჟეიტ ახა აბართ მარკს იფყარაქუა ეითაშაქურგჷლო. ლენინ დმაგჷლტ, დაგჷლაოცგჲჷ ილშთომჷზტ, ურთ ბაშჟა რეითაჰიარაჭჟჷ, დაალაგან ირჰჟიეიტ ურთ იოჷცწანჷ, იაგჲჷყაიწეიტ უი ასოციალისტტი რევოლიუციაზჷ ეიჭძკააუ ტეორიანჷ აპროლეტარტი რევოლიუცია აიააირა აოგარაზჷ **ფყარანჷ** იყოუ. აპროლეტარიატი აქალაქი აქჷთეი რჭჟტიი აპროლეტარბჟჟატი ელემენტქუეი **რეიდგჷლა** ასოციალისტტი რევოლიუცია **ხჷმფადა** იათახჷუ მომენტნჷ იზლაყოუ ალა, აუსაჭჟჷ ამომენტ ჭჟჷც ალაგალო.

არი აუსხაქუკჷრა იფჷხაა იქუხაწონ, **აბურჟჟუაზიატი** რევოლიუცია ანჷყალალაკჲ აშთახჲ, ანხაჳჷჟილარ რმასსაქუა, უბართ რხჷფხჲაძარაჭჟჷ ალარცაა რძასსაქუაგჲჷ, ხჷმფადა არევოლიუცია რჩჟაყურთხაოუპ. იარა უბრი აყნჷტი აბურჟჟუაზიატი რევოლიუცია აშთახჲ იყალაროუპ კრაამთა **აიხსჷლდრა**, ინაროუნჷ „ათჷნჩხარა" აპერიოდ, ჩჟჰიარალო 50—100 შჟჷქუსა, უი ეიჰამხოზარ. უბრი აამთაზჷ აპროლეტარიატ „თჷნსლა" აექსპლოატაცია რზჷყაწარა იაჭჟჷზააუეიტ. აბურჟჟუაზიავგჲჷ „ზაკუანლა" რჰირალო აკჷრ რჰარა იაჭჟჷზაუეიტ, იჭჟჷცუ, ასოციალისტტი რევოლიუცია აზჷ აამირა აარიაანძა ჰაა ზჰოიზ ამრათაშიარახჲტიი ევროპაჭჟტიი სოციალ-დემოკრატია ატაკტიკატი პოზიციაქუა.

აპროლეტარიატ ხაზჷ იხჷ ალკნჷ რჷმაცარა აბურჟჟუაზია **ზეგჲჷ** იოჭჟაგჷლანჷ ინარჷგძო აკუმკუა, ჟილარ რახჲტი აპროლეტარბჟჟატი ელემენტქუეი „აჯაჟილარი, ექსპლოატაცია ზზჷყარწო ამასსაქუეი" რახჲტი მილლიონ ჳჷლა აუაა **დგჷლავციას** იზმოუ,

აგეგემონ—აპროლეტარიატ ოგლა ინაგძახო **ასოციალისტ** რევოლიუცია ატეორია ქჟჳღ აუპ არი.

აბრი ატეორიალა აბურჟუაზიატი რევოლიუციაქჟჳ აპროლეტარიატი ანხაკჳქილარი **რეიდგჳლარაანტი** აპროლეტარიატ რგეგემონია, ასოციალისტტი რევოლიუციაქჟჳ აპროლეტარიატი, ეგძჳრთ აჯაქილარი. ეკსპლოატაცია ზზჳყარწო ამახააქუეი **რეიდგჳლარაანტი** აპროლეტარიატ რგეგემონიახძ იიასჳრო აკუნ, აპროლეტარიატი ანხაკჳქილარი ადემოკრატიატი დიკტატურა აპროლეტარიატ რსოციალისტტი დიკტატურაზჳ ათჳფ არხაიარ აკუნ.

უი იხნარშითუან „ჰარა ჰქჟჳ აოპპოზიციატი, მამუი ზარგძჳ არევოლიუციატი კომბინაციაქუა წჳოგუას იყარწარც ხზოჳლშჳონჳ იყოუ აბურჟუაზიეი აპროლეტარიატი ოჳძა, ეგძჳრთ დაჩჳა უააქილარტი მჩჳ აბომ" (ამრათაშიაარახძტი ევროპაქჟჳტი ასოციალ-დემოკრატცია აზჳ იაქიაა ტიპჳ იყაზ პლეხანოვ იაჟცაქუა) ჰაა იფხძაძანჳ. აქალაქი აქჳთეი ოქჟტი აპროლეტარბჟჳა მასსაქუა არევოლიუციატი ლშარაქუა მაპ ოლიჳხკჟუაზ ამრათაშიაარახძტი ევროპაქჟჳტი ასოციალ-დემოკრატცია ოუეორია იგუარაზ.

ასოციალისტტი რევოლიუცია აან აბურჟუაზია **ზეგძჳ** რქჟჳაგჳლარაქჟჳ აპროლეტარიატ **იზაწინჳ** იყალოიტ. აპროლეტარიატიჳმ აკლასსქუეი ასლოიქუეი **ზეგძჳ** რქჟჳაგჳლარაქჟჳ დგჳლაკ **დრჳმამკჳა** იყალოიტ ჰაა იოჳფხძაძონ ამრათაშიაარა ევროპაქჟჳტი ასოციალ-დემოკრატცია. ურთ, აპროლეტარცია რჳმაცარა აკუმკუა, აკაპიტალიზმ იხუაჩჳნჳ იამოუ, აკაპიტალისტტი რგუაყოა აყნჳტი აუაქილარ ახაქუითოა რჳთაოაზჳ აქუფარაქჟჳ აპროლეტარიატ იოჳდგჳლაკნჳ იყალარც ზჳლძჳაშჳა, აქალაქი აქჳთეი ოქჟტი ძილოიანკჳლა ხჳფხძაძარა ნაძო აპროლეტარბჟჳატი სლოიქუაგძჳ, აკაპიტალ ეკსპლოატაცია შჳოჳზნაუა აფაკტ იაახხუცკჳოც რთახჳმჳზტ. უბრი აყნჳტი ამრათაშიაარა ევროპაქჟჳტი ასოციალ-დემოკრატცია იოჳფხძაძონ, ასოციალისტტი რევოლიუციაზჳ ევროპა მაკძანა აამთა ყაპლაცტ ჰაა. უი ააძოა აარტ ჰაა იუფხძაძარ ანალშჳო, აუააქილარ უინახჳსტი რეკონომიკატი ჰჟიარა აბზოურალა, აპროლეტარიატ ძილათ აქჟჳ იეიჰარაკჳკნჳ, აუააქილაო რქჟჳ იეიჰარაკჳკნჳ იანჳყალალაკძ ზაწიჳკ აუპ ჰაა.

ასოციალისტტი რევოლიუციაზჳ ლენინ იტეორია, აბრი ამრათაშიაარა ევროპაქჟჳტი ასოციალ-დემოკრატცია ანტიპროლეტარტი ხაქუკჳრა ეილაბაა იოჳმაზ. ხჳოშითნჳ აზჳ ლარხანჳ იკანაჟუან.

ლენინ იტეორიაქჟ მაკძანა, ხაზჳ იალკჳუ ტიჳლაკ აქჟჳ ასოციალიზმ აიააირა აგარ ალშჳოიტ ჰაა იაახწიაწიყძანჳ ალკაა ჳყამჳზტ. ახა ზნჳმზარ-ზნჳ უბრი ეიფშჳ ალკაა აყაწარაზჳ, ხჳმფადა იათახქუაზ აშათატი ელემენტქუა ზეგძჳ, მამზარგძჳ შჳამახამზარ ზეგძჳ იარაიალან.

იშჳდჳრუ ეიფშჳ, აბრი ეიფშჳ ალკაა დაზკჳლსიტ ლენინ 1915 შჳჳქუსაზჳ, დაჩჳაკალა იაჰპოზარ, 10 შჳჳქუსა რჳშთახძ.

აბასოუპ იშჳჳყოუ „ადემოკრატიატი რევოლიუციაქჟჳ ასოციალ-დემოკრატია აჳტაკტიკაკ" ჰაა, ლენინ იიკჳზ ათოურჳხტი შიყუ აქჟჳ იოქჟიაზ ატაკტიკატი ფყარა შათაქუა.

ლენინ, აბრი იკჳმთა თოურჳხლა ზეგძ რაფხძაძაგძჳ იაწანაკჟუა უი აუპ, უი ამენშევიკცია რბურჟუაზიასატი ტაკტიკატი ხაქუკჳო აიდეია უნახხააიტ. აბურჟუაზიატი-დემოკრატიატი რევოლიუცია უინახჳსგძჳ იწჳხოაზჳ, ქჟჳც ცარიზმ იაქილარც აზჳ უოჳსტიჳლატი აუსუკია რკლასს ბჯარლა ეიპნათეიტ, აურჳს სოციალ-დემოკრატცია ეგძჳრხათკიტ აბურჟუაზიატი რევოლიუცია ასოციალისტტი რევოლიუციახძ აიასრა ხჳმფადა იშჳათახჳუ აპერსპექტივა ეილჳკკა.

ახა აბრი ალა ინწიომ ლენინ იკჳმთა იაწანაკჟუა. უი ახუ უზჳმშაძო იაწანაკჟუა უი აუპ, იარა მარქსიზმ არბეიეიტ რევოლიუციატი ტეორია ჰჟჳცლა, ეგძჳყანაწეიტ 1917 შჳჳქუსაზჳ ჰტიჳლაქჟტი აპროლეტარიატ აკაპიტალიზმ აწკჳს იზლიარააიზ, აბოლშევიკტი პარტია არევოლიუციატი ტაკტიკა აშათაქუა.

4. არევოლიუცია უინახჳსტი აშთჳწრა. 1905 შუჳძუსა ოკტიაბრ მზაზჳ ურჳსტიჳლაზეგძტი აპოლიტიკატი სტაჩკა. ცარიზმ შთახძლა ახძაწრა. აპიჳნთძარ იმანიფესტ. აუსუპ დეპუტატცია რსოვეტქუა რჳყალარა.

1905 შჳჳქუსაზჳ ჩჳაკრათაგალან, არევოლიუციატი წჳარა ატიჳლაზეგძჳ ამჩჳხანაკჳიტ. უი დაარა მჩჳ ლუამანჳ აზჰარა იაჰჳჳნ.

სენტიაბრ მზა 19 აზჷ მოსკვა აკჲჷფხჲვცაა აზაბასტოვკა ყაწარა იალაგეიტ. აზაბასტოვკა იიასიტ პეტერბურგყეი ეგჲჷრთ აქალაქჲქუა ჟიპაკჷი რახჲ. მოსკვა ახათაჭჷ აკჲჷფხჲვცაა იყარწაზ აზაბასტოვკა ეგჲჷრთ ანაპლაკქუა რჭჷტეი აუსუცაა აცხრააიტ, ეგჲჷყალშეიტ ზეიფშტი პოლიტიკატი სტაჩკანჷ.

ოქტიაბრ ალაგამთაზჷ მოსკვა-კაზანტეი აიხამვაჭჷ აზაბასტოვკა აყაწარა იალაგეიტ. მჷშკჷ აშთახჲ აზაბასტოვკა ყარწეიტ მოსკვა აიხამვა ეილჷრშჷროა ზეგჲჷ აჭჷ. იაარლასნჷ აზაბასტოვკა იამჩხანაკჷიტ ატიჷლა აიხამვაქუა ზეგჲჷ. აფოშთეი ატელეგრაფი აუსურა იაყოწიტ ურჷსტიჷლან აქალაქჲქუა რეჭჷ ხქჲკჷლა აუაა რაცააჳძანჷ ეიზანჷ ამიტინგქუა ყარწონ. აუაუა იაყუწრაცჷ ოძბაუან აზაბასტოვკა იამჩხანაკჳუან ატაბრიკქუა აკაკალა ეიშთარგჷლანჷ, აზაუადუა აკაკალა ეიშთარგჷლანჷ, აქალაქჲქუა აკაკალა ეიშთარგჷლანჷ. არაიონქუა აკაკალა ეიშთარგჷლანჷ აზაბასტოვკა ყაზწოზ აუსუცაა იოჷდგჷლონ ამაწუოა ხუჭქუა იოჷლოაზ. აწავცაა, აინტელლიგენცია ადუკატცაა, აინჯნერცაა, აჰაქჲჷმცაა.

ოქტიაბრტეი აპოლიტიკატი ზაბასტოვკა ურჷსტიჷლაზეგჲტეი ზაბასტოვკანჷ იყალშეიტ, არაიონ ხარაძაქუა ოყჷნძა შჭამახამხარ ატიჷლა ზეგჲჷ იამჩხაკჷნ. ზჷნძა იშარახანჷ იყოუ აუსუცაა რსლოიქუა რყჷნძა შჭამახამხარ აუაუცაა ზეგჲჷ ამჩხაკჷნ. ზეგჲ ირზეიფშჭუ აპოლიტიკატი სტაჩკა იალან ძილლიონ ჳჷკ რყჷნძა აპრომჷშლენნოსტტი უაუცაა მაცარა, აიხამჳა მაწზუცეეი, აფოშთა-ტელეგრაფ მაწურა იალაზი, უპას ეგჲჷრთგჲჷ ოხჷფხჲაალაძქუა, ურთ რახჲტიგჲჷ აზაბასტოვკა ყაწარა იალაზ რხჷფხჲაძარა რაცააკძან. ატიჷლა აფსთაზაარა ზეგჲჷ აანკჷლანჷ იყან. აიჰაბჷრა რჷმჩ გუჩჭჷნ.

ჟილარ რმაასა ასამოდერჟავიე იაჭთაგჷლანჷ რჷქუფარა ხადარა აზნაუიტ აუაუცაა ოკლაას.

ამასაატი პოლიტიკატი სტაჩკაზჷ აბოლშევიკცაა რლოზუნგ ალწშაა *(результат)* აანაშთიტ.

აპროლეტარტი წჷსრა ამჩი ალშთარა დუი შჭამაზ ზეგჲჷ იდზჷრპაზ. ოქტიაბრტეი ზეგჲჷ რზეიფშტი ზაბასტოვკა. ზჷფსჷ ზჷხყჲანჷ იაოშიაზ აპიჷნთქარ, ოქტიაბრ 17-ტეი ამანიფესტ ინარყაწეიტ. ოქტიაბრ მზა 17, 1905 შჭჷქუსაზტეი ამანიფესტ აჭჷ აჟილარ აქუდჷრგულტ „აუაატიჷჳსა რხაქუითრა ეილახჭარა ზქუმ ამათაქუა: აუაჳჷტიჷჳსა წაბჷრგჷლაწიყჲა კჲჷსრა იქუმზაარც, ალამჷს, აჟია, აიზარაქუა, აიდგჷლაქუა რაქუითრა“ იაქუდჷრგულტ აზაკუანთჷჟრატი ღუმა ეიზჷრგარცჷ, აჟილარ რკლასსქუა ზეგჲჷ ალხრაქუა ირჷლადჷრხურაცჷ.

აბასალა, არევოლიუცია ამჩ იქუნარჷცქჲააიტ ალაცააჟიარატი ბულჷიგინ იდუმა. ბულჷიგინ იდუმა აბოიკოტ ახურაზჷ აბოლშევიკცაა რტაქტიკა იშთახშეიტ.

ახა, არა უბას შჭაკუზგჲჷ. ოქტიაბრ 17 აზტეი ამანიფესტ, აჟილარ რძაას იოეიჟაგანჷ. ფსეიეგარაკ ეიკშშმია აპიჷნთქარ იმაანანჷ იყაიწაზ აკ აკუნ; აოი **აპიჷნთქარ იზითახჷზ, აუაა-ლასქუა რჷლა ხჷიკჷრც,** აამთა იგარკ. იმჩქუა ეიხიგარც. ნას არევოლიუცია დასჷოლ აკუნ. აჟიაკჭჷ ახაქუითრა იაქურგულშუა, აეს აჭჷ აკ იაფსაზ პია აკგჲჷ რჷმთიიტ აპიჷნთქარ იეიპაბჷრა, აუსუცეეი აწხაცეეი აიპაბჷრა რყნჷტი აქურგულრაქუა რჷდა უაყან ახჷ უაპა ეგჲჷრომოუიტ. ინართიაანჷ იყალაპ პია იზზჷფშჭჷზ აპოლიტიკატი ამნისტია აცჳჷნხიოას, ოქტიაბრ მზა 21 აზჷ ამნისტია რჷრთეიტ აპოლიტიკაზჷ ითაკჷზ რახჲტი ფჷთჳჷკ. იარა უბრი აამთაზჷ აჟილარ რჷმჩრა ხამა-ხამა აიყოშჭარა იაზკჷნ, აიპაბჷრა ეიქჭჷოკაიტ აურიაცაა შაარწიჷრალა ოჷცყჲაშიყჲა რაქუა ჟიპაკჷ. უბ აყან ზქჲკჷლა აუაა ნცჷოწიეიტ. არეკოლიუცია აფჷრხოაიგჲჷ ეიქჭჷრკაიტ აბანდიტტი პოლიციატი ორგანიზაციაქუა „აუოჷს ჟილარ რეიდგჷლოშეი“, „არხანგელ მიხაილ იეიდგჷლოშეი“. არეაკციატი პომეშჩიკცეეი, ათოჯარცეეი, აპაპცეეი, აპოაიაკცაა რახჲტი აშაუაბჟჭატი ელემენტქუეეი იაარჷლუბაავა აჩ ლუდრუა ოჷძანჷ აუს ახჲჷრიუაზ არათ აროგანიზაციაქუა აჟილარ „ასოტნია ეიქუაწია“ პია ირაატიიტ. ასოტნია ეიქუაწია იალაზ აპოლიცია რჷცჷ ახჷროაანჷ, არგაძა იოჷპყოხ, იოზეუნ აფხჲაგჷლაპ უაუცაა, აინტელლიგენცია რყნჷტეი არევოლიუციონერცაა, აცტუდენტცაა, ამცაგჲჷ ოჷცოარწონ. იოჷლაოჷაუაგჲჷ იოძუან აჟილარ რმიტინგქუეეი ოეიზარაქუეეი. აბას აკუნ იშჷჳყაზ უაყან აზჷ აპიჷნთქარ იმანიფესტ ირნათაქუაზ.

აპიჷნთქარ იმანიფესტ აზჷ უსყან აჟილარ ირჷლან აბრი ეიფშჭ აშია:

„დშიეიტ აპიჷნთქარ, ამანიფესტ
თიეიტ იარა

იფსჷზ რზჷ აჴაქუითრა, ზჷფაჷ
თოჷ რზჷ—ათაკრა“.

აბოლშევიკცჿა ამასსა რხჷ ითაგალანჷ იარარჭიონ. ოქტიაბრ 17 აზტჿი ამანიფესტ იშჭკჷგა შაცჭიაზ ამანიფესტ აშთახჲ აიჭაბჷრა იწჷრგაზ ალშეიშაა უოთ პროვოკაცია ყაწაროუპ ჭია აჭთაასთა ანჷრწიეიტ. აბოლშევიკცჿა აუსუცჿა ირჷფხჲონ აბჯარ შთჷლოხრაცჷ, ბჯარშთჷხრჷლა ავოსტანიე ყარწაოც რჩაზჷყარწარაზჷ.

აუსუცჿა ეიჭაგჲჷ იაცფჷჭიანჷ ალეკტი დრუჟინაქუა რშაქურგჷლარა იალაგშეიტ. უოთ [illegible] ეილჷრკააიტ. ზეგჲჷ ირზეიფშუ პოლიტიკატი ზაასტოვკალა ირჷმპჷწეიაანჷ ოქტიაბრ 17 აზჷ აფხაატიი აიაარირა ირგაზ, დარა უი ნახჷს ეიჭაგჲჷ აჩშჷშიარა შთრჷდნაწო, ცარიზმ ახჭიარაზჷ უი ნახჷს აქუფარა შთრჷდნაწო.

აპროლეტარიატ ანხაკჷეიოოი [illegible] ამანიფესტ ანიმპჷწჷრეიაა, ცარიზმ ახჭიარა **მაკჲანა რჷმჩ ანაქუმხოზ**, ცარიზმგჲჷ ფაფიშთა ფაჭა [illegible] რჷლა მაცარა [illegible] **ანალჷმშთოზ** „[illegible] ხაქუითოაქუეი „[illegible] რზჷ აეიალა **არგულრაჭუა** [illegible] ოქტიაბრ 17 აზტჿი ამანიფესტ.

ოქტიაბრტიი [illegible] იანაშთჷკა[illegible] მთაზ აშთქუა რაან. ცარიზმ [illegible] ამცაბზ აჭთჷ, აუსუცჿა რმასსა რრევოლიუციატი ხშთჷკხჷლჭთიაარა იყანაწეიტ ამჩხარა დუ ზმოუ აბჯარ ჭთჷც [illegible].

[illegible] ლეგატცჿა ირეიზარანჷ იყაზ, აუსუცჿა რდეპუტატცჿა [illegible] ორგანიზაციანჷ იყან. [illegible] ასოვეტქუა. აბოლშევიკცჿა [illegible] 1917 შთჷქუსაან აპროლეტარიატ [illegible] **ხჲაფიი-სახჲანჷ** ([illegible]) [illegible]. ასოვეტქუა [illegible] არევოლიუციატი ფორმა [illegible]. [illegible] რევოლიუციატი [illegible] ზაწჷკ. ცარიზმ აზაკუანქუეი ანორმაქუეი ზეგჲჷ ფჷხხააუა. ცარიზმ

იაჭთაგჷლანჷ აქუფარაზჷ აგჷლარა, აშთჷწრა იაჭთჷზ აეილარ რხატიფშგარალა აუსურა აацჷრწრა აკუნჷ იყან უოთ.

აბოლშევიკცჿა, ასოვეტქუა არევოლიუციატი მჩრა იახკჷ[illegible]ქუანჷ (*[illegible]*) [illegible]. უოთ [illegible], ასოვეტქუა მჩჷს ირჷმოუი იზჷჭკჷუი იშეიბაკოოუ ზეგ[illegible] ავოსტანიე ამჩი აუსყუჭთიარეი იოხჲჷოშთუპ ჭია.

ამენშევიკცჿა [illegible] ასოვეტქუა [illegible] მჩრა [illegible] ნიე იაორგანქუანგჲჷ. უოთ ასოვეტქუა ირჷხუაფშთუან [illegible]

1905 შთჷქუსა ოქტიაბრ 13 (26) აზჷ პეტერბურგ [illegible] შოკვაგჲჷ.

პეტერბურგტიი აუსუცჿა რდეპუტატცჿა რსოვეტ, [illegible] ასოვეტ [illegible]. 1905 შთჷქუსაანტიი არევოლიუციაჭთჷ, აუს ალჲჷრა [illegible] ფშთტიი ქუფარაზჷ დარა რეიმადარეი რცჷნხურას, [illegible]

ზჷნძა დაჩშა როლკ ნჷყუნაგშეიტ არევოლიუცია აჭთჷ მოსკვატიი აუსუცაა რდეპუტატცაა რსოვეტ. მოსკვატიი ასოვეტ ანააყალა ათხძატიი ამშჭქუა ინადჷოკნჷ, აწჷხუტიანჷნძა ინანაგძონ არევოლიუციატი პოლიტიკა. მოსკვატიი აოვეტ აჭთჷ ანაპხგამა აბოლშევიკცაა იოჷმან. აბოლშევიკცაა ოჷბზოურალა აუსუცაა რდეპუტატცაა რსოვეტ ინავარგჷლანჷ, მოსკვა იყალშეიტ ასოლდათ დეპუტატცაა რსოვეტ. მოსკვატიი ასოვეტ ბჯარშთჷხოალა ავოსსტანიე იაოჷგანნჷ იყალშეიტ

1905 შთჷქუსა ოკტიაბრ დეკაბრ ამზჭქუა რაან აუსუცაა რდეპუტატცაა ოსოვეტქუა ყარწეიტ აქალაქძქუა ჟიპაკჷ რჭთი. შთამაჷმზარ აუსუკ ცენტრქუა ზეგძგძჷ რჭთი იაქუოკეუეიტ აოლდათცეი ამატროსკეეი რდეპუტატცაა რსოვეტქუა ყაწანჷ. უოთ აუსუცაა რდეპუტატცაა რსოვეტქუა იოჷდჷოწაოცჷ. ჯაოა-ჯარაგძჷ იმაქუდჷოგჷლშეიტ აუსუცეეი ანხაცეეი რდეპუტატცაა რსოვეტქუა.

ასოვეტქუა რაჟია მბატიძა თხაყო იკ ნ. ლოსუჷლოააჷ სტიხიალა იშთჷყალოლოზგძჷ. რეილოხაარაკჷჷ იმაქუოგჷლოუ სახძაკ შთოჷმამჷზგძჷ, ეიდკჷლანჷ იშთჷყამჷზგძჷ. უოთ ჰოჷნთქარა მჩოანჷ აუს იუ.ნ. ასოვეტქუა მჩჷლი აკძჷთხძ ხაკუითი ნაოჷგძონ. მ-აათოკტიი აუსურა მშთჷ მაქუდჷოგჷლოხ. აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა რახძ აბალოგქუა ოჷძმაარაცჷ აჟილარ იოჷჟხძონ. ზნჷზენლავძჷ უოთ. აჰიჷნთქარ იეიპაიჷრა ოჟაოა კონფისკაცია აზუნჷ, არევოლიუცია იათახქუოუ იოხთნჷოწონ

ჵ. ბჯარშთჷხლა დეკაბრ აზაიი ავოსსტანიე. ავოსსტანიე აწახარა. არევოლიუცია შთახძლა ახძაწრა. აჭტიი აჰიჷნთქარრატი დუმა. აპარტია IV-ტიი (აიდწარატიი) აიზარა დუ.

1905 შთჷქუსა ოკტიაბრი ნოიაბრი რზჷ ამასსა რრევოლიუცია [illegible] მჷჩ დუძძალა აჭთიარა იშთაჭთჷც იაჭთჷნ. აუაუცაა აზბასტოვკა ყაწარაქუა იშთჷოჭთჷც იოჭთჷნ.

აპომეშჩიკცაა ირჭთაგჷლანჷ ნხაცაა რჷქუჟარა ჩთაკრათაგალან 1905 შთჷქუსაზჷ ინაოთჩაათაზჷ აჩთეიწნახჷიტ. ანხაცაა რწჷსრა ატიჷლაჭთჷ აუეზდქუა ზეგძჷ ხჷჯარა იშთანჷ ხუთაკ ეიჰა ამჩთხანაკჷიტ სარატოვტიი. ტამბოვტიი, ჩეონიგოვტიი, ქაოთტიი, ქუთეშტიი, უბას

დაჩშა გუბერნიაქუაკთი ანხაცაა რვოსსტანიექუაწიყძა იოჷმჩთხაკნჷ იოჷმან. ახა ეგძა უს აკუზაოგძჷ, ანხაცაა ომასსაქუა რაჟიიბაწარა მაკძანა იაზხო იყამჷზტ. ანხაცაა რწჷსრა იაგჷნ აიჭთკაარეი ანაპხგარეი.

აქალაქძქუა ჟიპაკჷ რჭთჷ ქართ, ვლადივოსტოკ, ტაშკენტ, სამარკანდ, კუთაკ, აყუა, ვარშავა, კიევ, რიგა ასოლდათცააგძჷ რჷკნუწყა აილავეილასრაქუა დუდუახთეიტ ავოსსტანიე წჷსიტ (1905 შთჷქუსა ნოიაბრ ძზაზჷ) კონდშტადტი სევასტოპოლ იყაზ ამშთჷნ ეიქუა აფლოტ ამატროსცაა რჷკნუწყთეი. ახა, ართ ავოსსტანიექუა ეიმადარა ახძოჷმამჷზ აყნჷტი, ცარიზმ იაჩუაჩთტ

ამიეი აფლოტი რჷხუთაქუაკ ოჭთჷ ავოსსტანიექუა ოჷყაწოაქუა იმაჭმჷზტ აფიცარცაა აქუმჩრა იყაოწოზი აფატი აბზიამრეი („ამუხუდა ბუნტქუა“) უჰია უბაა ეგძჷოთგძჷ იანრჷხყძოზ. ავოსსტანიექუა ყაზწოზ ამატროსცეეი ასოლდატცეეი რმასსაქუა ცქძაწიყძა ოხჷ აზჷშონჷ. ეილკაანჷ იოჷმამჷზტ, აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა ოაიჰაოა ხუძვალცა იშთათახჷზ, აბჯარ შთჷხნჷ აქუთარა ჩთანჷძიალა იშთაჭთჷც იაჭთჷზაარც ხჷმთალა იშთათახჷზ ავოსსტანიე კაზწაზ ამატროსცეეი ასოლდათცეეი მაკძანა მჷცხუ რჩთჷრთჷნჩხჷ, რგუ კარშინჷ იყან, იმაჭმჷზტ იძაითკა ანჷყაოწალოზ. ავოსსტანიე ანაალაგა იბაახდავჷლოტიჷზ აფიცარცაა აუმოუა, ახჷლათშცაა ახძოაციაჟით რჰიატიჷ იაზააიუა. უოთ არგულრაქუა იყაოწაკუოზ ოზჷოხო. რჩთანეიქურკთუაზგძჷ მაჭმჷზტ

არევოლიუცია ბჯარშთჷხლა ავოსსტანიე ინაოგჷლ(ტ) აბოლშევიკცაა ამაასაქუა იოჷთსძონ აჰიჷნთქარი აპომეშჩიკცეეი იოჭთაგჷლანჷ ბჯარშთჷხლა ავოსსტანიე აყაწარახძ. ეგძრეილდჷრკააუან უი ყამლარ შთჷყამლოზ. ნაპეიქუწარაკ ყამწაკუა ბჯარშთჷხლა ავოსსტანიე აზჷყარწონ აბოლშევიკცაა. ასოლდათცეეი ამატროსცეეი რჷკნუწყა არევოლიუციატი უს უოა ამკაჟაგარა იაჭთჷნ. არ რჭთჷ იყაწანჷ იყან აპარტიატი აიბაშოატი ორგანიზაციაქუა აქალაქძქუა ჟიპაკჷ რჭთჷ აუსუცაა იოჷლოხნჷ იყაწან აუეკ დრუჟინაქუა. ადრუჟინიკცაა აბჯარკჷშა დდჷოწონ. აჰიაა-ხხჷწ აბჯარ აახუარეი, ნასგძჷ უი აბჯარ მაძალა უოჷსტიჷლაყა ადიჷქუწარეი ეიჭთკაანჷ იყან. აბჯარ ამკჷნგარა აუს ეიჭთკაარა იალან აპარტიაჭთჷ იაარჷლუკაამთაზ აუსზუცაა ბზიაქუა.

1905 შჷქუსა ნოიაბრ აზჷ ლენინ დგეჟნჷ დაარ ურჷსტჷლაყა. აჰაჷნთქარ იჟვანდარმცეი იშჰიონცეი იჩვჷრცაჷწაათუა, ლენინ ართ ამშვქუა ოზჷ დნახაგჷლოაწიყჲანჷ დაჭჳჷნ ბჯარშთჷხლა ავოისტანიე ახჷყაწარა. აბოლშვევიკტი გაზეთ „ნოვაია ჟიზნ" აჭვჷ იარა ისტატიაქუა აპარტია ესჷმშვაარატიი აუსურახჷ იმჳაქუწაჷ ი.

აბრი აამთაზჷ ავჷზა სტალინ აახჷწ-კავკაზ არევოლიუციატი უსურა დუძძა მჳაფიგონ. არევოლიუციეი ბჯარშთჷხლა ავოისტანიე აყაწარეი იროჳვაგჷლონჷ იზლაყაზ ალა ამენმი[illegible]ცეა აარეჳჭვლა [illegible]. [illegible] ხაგჷაჷ [illegible] ავჷზა სტალინ. [illegible] კიე ალჲარაჰია იაქუფარაზჷ ლულუალა [illegible] [illegible]. აჰაჷნთქარ იმანიფეატ [illegible] აჩვიჷ, ქარ ამიტინგ აჭვჷ, ავჷზა სტალინ აუსუცეა ირეიჰონხ:

„იაჰთახჷუხეი ჰაია წა[illegible] [illegible] ური ახჷნ იაჰრახჷუჰ [illegible]: აკჷ [illegible] თარა, ჳბა—აბჯარლა აჩვეიბჷთარა, ხფა—დჷრჳაგჲჷხ, ეითა დჷრჳაგჲჷხ [illegible]".

1905 შჷქუსა დეკაბრ აზჷ ფინლანდ[illegible]. [illegible] ფორს აჭვჷ, ეიხეიუ აბოლშვევიკცეა [illegible] აბოლშვევიკცეი ამენშვევიკცეი ფორმალლა [illegible] იალ-დემოკრატიატი პარტიაჲ აჭვჷ ეი[illegible]. ახა [illegible] აჭვჷ ხაზ-ხაზჷ ზხატი ცენლოქუა ზთოჳ, ეიფძვჷი 2 აატიაკნჷ იყან დარა. იარა აბრი აკონფერენციაჭვჷ აუჰ ხათალა [illegible] იაბეიქუშაა ლენინი სტალინი. [illegible] ურთ დარა-დარა ეიმადან ჰისმოლა მა რჳჷხცეა რჷლა.

ტამმეოჶორსტი აკონფერენციაი [illegible] ამბრა ქუა ოყნჷტი [illegible] ჳბა: აკჷ. [illegible] ზეიყუშვარა ფაკტნჷ იყაზ აპარტია აკზაარა აშაქურგჷლაოა [illegible], [illegible]. [illegible] ადუმა, [illegible] ადუმა ჰიაა იზჷშთაზ ბოიკოტ აზურა ატიჷ.

აბრი აამთაზჷ მოსკვა ბჯარშთჷხლა ავოისტანიე იახჲალოაგახჲაზ აყნჷტი, ლენინ იზლარაბჟეიგაზ ალა, აკონფერენცია [illegible] აუსურა იალგან, ადელეგატცეაგჲჷ ახატითჷფანქუა რახჲ იცეიტ, ავოისტანიე ხათალა რჩვალა[illegible].

ახა [illegible] იალაჭჷხო [illegible] [illegible]. [illegible] უბასწიყჲა [illegible] [illegible] [illegible]. აჰაჷნთქარ [illegible] [illegible] [illegible]. აამთა უადაჳრა იზთაგჷლაზ უბრი ალა აკჷრ იაარმარიანჷ, აუსუცეი ანხაცეიჶ რჟიჷლარახჲ იიასიტ. აჰაჷნთქარ იეიჰაბჷლა, ანხაცეა რვოისტანიექუა იროჷმჩვხაკნჷ იროჷმაზ აგუბერნიაქუა ჟიაკ რჭვჷ, ეიბაშრაკ აან ეიფშვ აშაჟოლგჷლაშაქუა ყარწეიტ, ითრჷჟტ რჷცჰაშარაკ ყაზჷმწაიოზ აჰოიკაზ ბაიფსქუა „ბაანდაკ დნჷმხაიტ" „აჰატორნაქუა ეიგძაოი რმოუააიტ" ჰაა, არასჰორიაჟვენიე ყაოწეიტ [illegible]ევოლიუციატი წჷსრა ნაჰხგარა აზთო ჷრაანდაჳტიტიუჰ, აუსუცეა რდეჰუტატცეა რსოვეტქუა [illegible] ჰაა.

უბრი აყნჷტი, მოსკვატი აბოლშვევიკცეი, ურთ ნაჰხგარა ზხჷლოუაზ. აუსუცეა ომასსა თბააქუა იროჷძალაზ, მოსკვატი აუს[illegible]ცეა ოდეჰუტატცეა რსოვეტი იოვბეიტ [illegible] ბჯარშთჷხლა ავოისტანიე აჩვახჷყაწარა იალაგ[illegible] დეკაბრ 7 (18) ახჷ მოსკვატი კომიტეტ იადნაკჷლტ აძარა: ასოვეტ იადწატიუჰ აზეიფძვ აპოლიტიკატი ზაჰაალოვკა ოჷლახაჰიარც, [illegible] [illegible] ავოისტანიე ახჲ იიაოვარც აზჷ. არი აძბრა იადგჷლაჳცაანჷ იაზჷქუგჷლჷვეიტ აუსუცეა რმაასა[illegible] [illegible] მოსკვატი ასოვეტ, აუსუცეა [illegible] [illegible] ახა [illegible] იაანაგან, ეგეიზჷრაზნჷ [illegible] [illegible] იოხეიფშვუ აპოლიტიკატი ხაბაატოვკა იალაგარც.

[illegible] აპროლეტარიატ, ავოისტანიე იანალა[illegible], [illegible] [illegible]. აქუფაოა იაზკჷზ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] უბასგჲჷ აქუფაოა იაზკჷზ [illegible] [illegible] [illegible] აფაჰრიკაქუა ჟიაკჷ [illegible]. [illegible]-[illegible]. ინეიშალანჷ 2-ხჷზქჲჳჷკ [illegible] [illegible] ოჷმან აუაუცეა [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

დეკაბრ 7 (20) აზჷ მოსკვა იალაგვეიტ აპოლიტიკატი ზაბასტოვკა. ახა უეიზგიჷ, აზაბასტოვკა ატიჷლო [illegible] [illegible]. [illegible] იახჲნძახ[illegible] [illegible] რააიტ პეტერბურგ აჭვჷ, იარა აბრი, ავოისტანიე იანალაგა ინარკნჷ აიაარა აქუგჳლრა არკუადონ. ნი[illegible] [illegible] ზხჷზ. [illegible] ოკტიაბრტი [illegible]. აჰაჷნთქარ იეიჰაბჷლა [illegible] ინხვეიტ. არი ამჳაჭვჷ [illegible] [illegible] ამამჷზტ. [illegible] [illegible] ავოისტანიე ახუაჩვრაზჷ პეტერბურგჷნტი მოსკვაყა აგვარდიატი ჰოლკქუა რჷშთლარა.

მოსკვა ახათაჭთჷ იყაზ აგარნიზონ ლაკვაკთუან. აგარნიზონ აყნჷტი აცხჷრაარა როუპ ჰაა ფჷთკგძჷ იაქუგუღნჷ აკუნ აუსუცაა ავოსსტანიე იშთალაგაზ. ახა არევოლიუციონერცაა აამთა რცაახჷფეიტ. აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრაგძჷ აგარნიზონ აჭთჷ აილაკჷილასრაქუა იორააიტ.

დეკაბრ 9 (22) აზჷ მოსკვა იყალშეიტ აფხძაძატიი აბარიკადაქუა. იაარლასნჷ მოსკვა აუღიცაქუა ბარრიკადალა იხჷოყეიტ. აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა არტილლერია აუს ალიოუა იალაგშეიტ. ურთ ეიზჷოვშეიტ ავოსსტანიე ყაზწაზ რჷმჩქუა ოაწკჷს კჷრძანტა ეიჰაზ აო 9 მშჷ აბჯარ შთჷხნჷ ფჷოხაწალა აქუფარა იაკთჷნ კჷონჷზქძვჷკ აუსუცაა. პეტერბურგში. ტვერი. ამოათაშიაცრახძტიი ატოილა-ჭთაციი რჭთჷნტი აო აარანჷ მაცაროუა ცაოიჰმ აე ისსტანიე ახუარშთა ზხლალმთ. აიბაშრა იანალაგაშთაზ ალამთალა ავოსსტანიე ნაპხგარა აზჷზუა აოოვანეუა რჷხუთაკ პაახლავჷორტიხძაა რჷხუთაკ იზოლიაცია რზუნჷ იყან. აბოლშევიკცაა მოსკვატიი კომიტეტ. იობაანდაკნჷ იყან აბჯარ შთჷხნჷ აკუ გჷლაოა, დარა-დარა ეიმადაძჷზ. ხაზ-ოზჷ იყაძ აოაიონქუა ირვოსსტანიენჷ იყალოვეიტ. ნაპხგარა ოზჷზუახ აცეხტო ანჷოლცოჷძ. აქალაქძ აჭთჷ აქუფარა აზეიფეო პლახ ანჷომოუ, აოაიონქუა ეიჰაოაძაკ ახჷხძჩაოაჭთჷ რჩთა ანჷრკჷლონ. მოსკვატიი ავოსსტანიე აფაჷჩთა ზხჷლწჷზ იამათანჷ, უი აშთახძ ლენინ იშთიჰომზ ეიფშთ. ავოსსტანიე აწახარა ზჷხყძახ ავბაქუა რუაკ აკუნგძჷ იყან აზრი.

ცოგძა ბაათსჷლა რჩთალცალანჷ, ანიბარწიარა აყნჷნძა ეილშჷლანჷ ავოსსტანიე ყალშეიტ მოსკვა, კრასნაია პრესნია აჭთჷ. კრასნაია პრესნია ავოსსტანიე იალუღუართა ხადან, იარა იაცენტრჷნ. არა რჩთეიზჷრგშეიტ, აბოლშევიკცაა ნაპხგარა ზზჷრუაზ, იოეილძქუაზ ალევ დრუეთინაქუა. ახა კრასნაია პრესნია მცალთეი აჰაა ლთეი იოხუაჩთიტ. აშა ჷქუდჷოშთიტ. აოტილლერია იაცონაწაზ ამ ააზ-შიაფშ ახჷწიანჷ აბჷლოა იაკეჷხ მოსკვატიი ავოსსტანიე ოხუაჩთიტ.

ავოსსტანიე ახძჷყაზ მოსკვა ზაწიჷკ აკუმჷზტ. იარა უბასწაყძა ევძჷრთ აქალაქძქუეი აოაიონქუეი ქიპაკჷ არევოლიუციატი ვოსსტანიექუა იოჷმჩთხაკნჷ ოოჷმან. ბჯარშთჷხლა ავოსსტანიექუა ჷყან კრასნოიარსკ.

მოტოვილიხა (პერმ), ნოვოროსსიისკ, სორმოვო, სევასტოპოლ, კრონშტადტ.

აბჯარ შთჷხნჷ აქუფარაზჷ იგჷლტ იდჷრგუაყთუაზ ურჷსტიჷლატიი აჟილარქუაგძჷ შთამახამზარ ქჷრთტიჷლა ზეგძჷ ავოსსტანიე იამჩთხაკნჷ იამან. ავოსსტანიე დუ ყალშეიტ უკოაინა, დონბას აჭთჷ: გორლოვკა, ალექსანდროვსკ, ლუგანსკ (ვოროშილოვგრად). დაარა ჩთალცალარალა აუპ იშთჷმკაფჷს აქუფარა ლატვია. ფინლიანდია აუსუცაა დარა ოგვარდია ყაფშ ყაოწეიტ. ავოსსტანიეგძჷ იალაგჷეიტ

ახა, მოსკვატიი ეიფშთ ართ ავოსსტანიექუა ზეგძგძჷ. უაკჷ იშთიძბაც უაკჷმრალა გუმჷჷლრალა ცაოიზმ იახუაჩთიტ

ამენშევიკციეი აბოლშევიკციეი. დეკაბრტიი ბჯარშთჷბლა ავოსსტანიე იყაზ ეიფშთძამკუა იახუაფშთუან.

ამენშევიკ პლეხანოვ ბჯარშთჷხლა ავოსსტანიე ანჷყალა აშთახძ, „იათახჷმჷზტ აბჯარ შთჷხრა“ ჰაა აპარტია **აჩთფნჷჰაა აითეიტ. ამენშევიკცაა იოჰიონ.** ავოსსტანიე იათახჷმ, იფჷოხგოუ უსუპ ჰაა, არევოლიუციაჭთჷ ავოსსტანიე ყაძახოგძჷ ყალოიტ ჰაა, ბჯარშთჷხლა **ავოსსტანიე** აკუმკუა, **თჷნჩ მკალა** აქუფარალა აუსქუქაიარა აგარა ალშთოიტ ჰაა.

აბოლშევიკცაა. აბას ეიფშთ ახუშარა ჩარჰცაოოუპ ჰაა ილამჷლჷრტიუან. აუსუცაა რკლასს ბჯარშთჷხრალა აქუფარა აბანძიალახარა შთალშთოზ აოწაბჷრგჷიტ მაცაროუპ ჰაა იოჷცხძაძონ აბოლშევიკცაა, მოსკვა ბჯარშთჷხლა იყაოწაზ ავოსსტანიე აფჷშთა. **„იათახჷმჷზტ აბჯარ აშთჷხრა“** ჰაა პლეხანოვ იყაიწაზ აჩთფნჷჰაა ათაკა, ლენინ იჰონ:

> **„უს აკუმკუა, იათახჷნ ეიჰა ალძარაჰაა,** ენერგია ლუღუალა, ეჷლარჷლა აბჯარ აშთჷხრა, იათახჷნ აუტაჩკა თჷნჩ მაცაოახაწაჷკ ალა იშთზალჷმშთო. შიარა ზქუმ, რჷცჰაშარა ზლამ აბჯარშთჷხლა აქუთარა ხჷძუადა იშთათახჷუ ამასსა რეილჷოკაარა“ (**ლენინ.** ტ. X, ად. 50)

1905 შთჷქუსატიი დეკაბრტიი ავოსსტანიე იჰაოაკძოუ რევოლიუციატი ტოჩკანჷ იყან. დეკაბრ აზჷ აჰიჷნთქარ ისამოდერჟავიე არევოლიუცია აწანარხთეიტ. დეკაბრტიი ავოსსტანიე ანაწახა აშთახძ არევოლიუცია მაკ-მაჭლა ახძაწრახძ აქუწიირა იალა-

გშეიტ. არევოლიუცია აშთჷწრა მაჭ-მაჭლა აგხარახა იიასიტ.

აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა ცცაკნჷ იაშთან, არი აწახარა რხჷ იადჷრხუარც, არევოლიუცია ზჷნძა აიხულარცჿარაზჷ. აჰჿჷნთქარ იპალაჩცჿეი იბახთახჷლაფშცჿეი ინეიწჷხნჷ იალაგშეიტ ოუსურა შაარწიჷრა. პოლშეი ლატვიეი, ესტონიეი, აახჷწ-კავკაზი, სიბირი რჭჷ რჩჷრააპკჷწიყდანჷ იქუნ ჟილარ ხამშთჷხუ რზააზგოზ აეკსპედიციაქუა.

ახა, არევოლიუცია მაკძანა იაწახანჷ იყამჷზტ. აუსუცჿეი არევოლიუციატი ნხაცჿეი ხუჭჷ-ხუქლა იხძაწუან. იეიბაშუა. აქუფარა იალანაგალონ აუსუცჿა რსლოი ქშჷცქუა. 1906 შჷქუსაზჷ ასტაჩკაქუა ირჷალან მილლიონკჷკ ინარეიჰანჷ აუსუცჿა. 1907 შჷქუსაზჷ— 740 ნჷზქძკჷკ. 1906 შჷქუსა რაფხძატი აბჟთაზჷ ანხაცჿა რწჷარა იამჩშხანაკჷიტ აჰჿჷნთქარ იურჷსტჷილა აუეზდქუა ოჷბჟთაკჷ აკარა. აშჷქუა აკბატი აბჟთაზჷ აუეზდქუა ზეგძჷ ხუჯარა იშთახჷ ხუთაკ. არმიეი აფლოტი რჭჷ აილაკვეილასრაქუა იშჷოჭთჷც იოჭთჷნ.

აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა არევოლიუცია იაჭთაგჷლანჷ აქუფარა ააძჷმკაფჷრგოხ არეპრესსიაქუა რჭჷ მაცარა იაანჭთასუამჷზტ. არეპრესსიაქუა რჷბზოურალა რაფხძატი ამანშიალარაქუა ანროუ, ურთ იოძჷეიტ „აზაკუანთჷჟრატი" დუმა ჭჷც აათხძარალა არევოლიუცია იასჷრც ჭშჷც. ურთ რვუ იაანაგონ. აბრი ეიფშთ იყოუ ადუმა აათხძარალი, ანხაცჿა არევოლიუცია იაკუოყძარც, იარა უბრიალაგძჷ არევოლიუცია აწჷხუტა დჷრცჿარც აბოლშევიკცჿა რბოიკოტ იქუნარჷცქძააზ აჟიჷტიტი „ალაცჿაჟიარატი" ბულჷიგინ იდუმა ეიფშთჷ. „აზაკუანთჷჟრატი" დუმა ჭშჷც აართხძარაზჷ, 1905 შჷქუსა დეკაბრ აზჷ აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა ითრჷქტ აზაკუან. ალხრაზჷ აჰჿჷნთქარ ითიჟჷხ აზაკუან. ჰჿარას იათაიჷუხჷი, ანციღეიმთ ოატიალტიჷნ. ალხრაქუა ზეგძ ირზეითშუ რაკუნჷ იყამჷზტ. აჟილარ ოჷბჟთეიჰაოაკჷკ უსგძჷ აბჟჷთარა აზინ ოჷმხჷნ. იაჰჿიაპ ჭშჷრთშშჷცჿა, აჰჿსაქუეი 2-მილლიონკჷკ ირაოეიჰანჷ აუსუცჿეი. ალხრაქუა ეიყარამჷზტ. ალხცჿა შთანჷ იყან, უსყან იშთჷრჰჿოხ ალა, 4 კურიაკნჷ: ადგძჷლ ზჷმყუწაკჷხ რტიი (აპომეშჩიკცჿა), აქალაქძტიი (აბურჟუაზია), ანხაცჿა რტიი, აუსუცჿა რტიი. ალხრაქუა იიაშთოუ ოაკუნჷ იყამჷზტ, აიხარგჷლარა რაცჿა ზმაზ რაკუნ. ალხრაქუა აიაშთაზჷ მამალა ალხრაქუანჷ იყამჷზტ. მილლიონკჷლა იყოუ აუსუცჿეი ანხაცჿეი რაასთა, იგუფ ხუჭნჷ იყაზ აპომეშჩიკცჿეი აკაპიტალისტცჿეი ადუმაჭთჷ ხარამა ეიჰახარატიჷ ეიფშთ იყაწან ალხრა აზაკუან.

ადუმალა აჰჿჷნთქარ ითახჷნ ამასსაქუა არევოლიუცია რაცჷოგარა. ახხაცჿა იოეიუოუ ჟიაძჰძაკ აგურა ოგონ უაყუსტიი აამთაზჷ ადუმა ალა ადგძჷლ როურც ალშთოიტ ჰჿა. აუსუცჿეი ანხაცჿეი რჟონ აკადეტცჿეი, ამენშევიკცჿეი, აესერცჿეი ვოისტანიეძა, რევოლიუციატა აჟილარ იოთახჷუ აარიიაცკ ქუა რვარა ალშთოძია. ტამმერფორსტი აკონფერენცია იშთნასჷხ ამბრა იშთაჰჿოხ ალა, აბას აჟილარ რჟარა იყაზ იაჭთაგჷლანჷ იქუოანჷ, აბოლშევიკცჿა იყარწეიტ. აგძჷნაოგგაეიტ I-ტიი აჰჿჷნთქარიატა ადუმა აბოიკოტ ახურატი ტაქტიკა.

ცარიზმ იაჭთაგჷლანჷ იქუფო, იარა უბრი ინაცჷწანჷ აუსუცჿა ლწანჷ იქუაჷოგჷლონ. აპარტია ამჩქუა რაკტარა, აპროლეტარიატ რპარტია აიდჷლარა. აკხაარა აზჷ ტამმერფორსტი აკონფერენცია ამბაზ კიცჷრ დჷრუა ალა ეიბჷთაზ აბოლშევიკცჿა, აუსუცჿა არი აცწა იკარწაზ იაცხრაუან, ამენშევიკცჿაგძჷ აჟია რნჷრწეიტ აჩთიიდწარაზჷ აპარტია აიზარა დუ ყაპწაპ ჰჿა. აუსუცჿა რმაასაქუა აქუოლოლუარა იყარწახ ამჩალა, ამენშევიკცჿა აჩთეიღწარა იაზჷრაზჷმხარ რჷლჷმშთეიტ.

ლენინ დაზჷქუგჷლან აჩთეიდწარა, ახა უი დჷზზჷქუგჷლაზ არევოლიუცია აზწაატიეუა რზჷ აჰჿატიეიჭუმ შიარაქუა იყაზ ზჷძძოზ აჩთეიოყარა აკუნ აბოლშევიკცჿეი ამენშევიკცჿეი რჷბჟარა კჷრბჷიოუ ჰჿატიეი ქუშმიარა ჷყამ ჰჿა აკუოა დჷრგარც ზჩჷრგუაყნჷ იაშთაზ ანჷშიაკცჿა (ბოგდანოვ, კრასინ უჰჿა ეგძჷრთგძჷ) აფჷრხაგა დუ ართონ აპარტია. ანჷშიაკცჿა დრაბაშუა, ლენინ დწანჷ იქუოოგჷლტ აიხარა დუ აჭთჷ აბოლშევიკცჿა ნეირც დაოა რპლატფორმა რჷმანჷ, იარბახ პოზიციაქუოუ აბოლშევიკცჿა ზჷქუგჷლოუ. იჭკა ფჷრგო აჩთეიდწარა შათას იამოუგძჷ ზეიფშროუ აუსუცჿა ეილკაა ირბო იყარწარც. აბოლშევიკცჿა აბრი ეიფშთჷზ აპლატფორმა ყარწეიტ, აპარტია აჩლეხცჿაგძჷ იიჷლარწეიტ ილაცჿაჟიარც აზჷ.

1906 შჾჷქუსა აპრელ მზაზჷ სტოკგოლმ (შჾვეცია) ეიზეიტ რსდრპ IV-ტჿი აიზარა დუ. აიდწარატჿი პჿა ზჷხჲძჷრწაზ. აიზარა დუ აჭჾჷ იალატჿან ახატითჷფანტჿი აპარტია ორგანიზაციაქუა 57 რხათარნაკრა ზუაზ, აბჟჷთარა აზინ ზმანჷ იყაზ 111-ვჷკ ადელეგატცჿა. უი ანაკსგჲჷ, აიზარა დუ აჭჾჷ იყან ამილათტჿ სოციალ-დემოკრატიატჿ პარტიაქუა რხათარნაკცჿა: ბუნდ აყნჷტჿ 3-ვჷკ. პოლშჾატჿი ასოციალ-დემოკრატიატჿ პარტია აყნჷტჿ 3-ვჷკ, ალატჷიშჾქუა რსოციალ-დემოკრატიატჿ ორგანიზაცია აყნჷტჿგჲჷ 3-ვჷკ.

დეკაბრტჿი ავოსსტანიე აანი უი აშთახიი, აბოლშჾევიკტჿ ორგანიზაციაქუა ცყჲა-შჿყჲა იახჲჷრგაზ აყნჷტჿ, ურთ ზეგჲჷწჿყჲა იროლჷმშჾეიტ რდელეგატცჿა რჷმთრა. უი ადავჲჷ, 1905 შჾჷქუსაზჷ, „ახაქუითორა ამშჾქუა“ რაან ამენშჾევიკცჿა დარა როიადქუა რჭჾჷ იოჷდჷრკჷლტ, არევოლიუციატჿ მარკსიზმ ამთახჲგჲჷ იყაძამჷზ, აბურჟუაზია-სსატჿ ინტელლიგენცია ომასსა. იაზხოუპ იაპიარ. პეტერბურგტჿი აპროლეტარტჿ ორგანიზაცია დუძა აიზარა დუ ახჲ იაშთჷზ ადელეგატცჿა რაყარა ქართტჿი ამენშჾევიკცჿაგჲჷ (ქართ აპრომჷიშჾლენინოსტ უსუცჿა მაჭნჷ იყან) იშჾჷრჷმთჷზ. უბრი აყნჷტჿ სტოკგოლმტჿი აიზარა დუ აჭჾჷ აიპარავჷკ, იიაშჾოუპ მჷცხუკ ალა იეიჰამჷზტ ახა, ამენშჾევიკცჿა ირჷდგჷლავცჿანჷ იყალშჾეიტ.

აიზარა დუ აბრი ეიფშჾ აილაზაარა, აზწაატჿქუა ჟჿპაკჷ რზჷ იშთჷრხჷზ აძბარაქუა რმენშჾევიკტჿ ყაზშჾა პჿააქუნაწეიტ.

აბრი აიზარა დუ აჭჾჷ **ფორმალლა** მაცარა აუპ აჩჾეიდწარა შჾჷყალა. აუს აჭჾჷ აბოლშჾევიკცჿეი ამენშჾევიკცჿეი დარა რახუაფშჾჷშჾაქუა რჭჾჷ ინხჾეიტ, დარა ირტჿუ, ზხალა იყოუ აორგანიზაციაქუა რჷმანჷ.

IV-ტჿი აიზარა დუ აჭჾჷ ზეგჲჷ იოეიპანჷ ზწაატჿ ხრაქუას იზლაცჿაჟჿოზ აბართ რაკუნ: აგრარტჿ ზწაატჿჷ, იზთაგჷლოუ ამომენტი აპროლეტარიატ რკლასსტჿ უსნაგძატჿქუეი რჷხუშჾარა ატჿჷ, აპიჷნთქარრატჿ დუმა აზჷყაზააშჾა ატჿჷ, აორგანიზაციატჿ ზწაატჿქუა.

არი აიზარა დუ აჭჾჷ ამენშჾევიკცჿა ეიპარავჷკნჷ იშჾჷყაზგჲჷ, აუსუცჿა რყურჷმყჲარც, ურთ ირჷდრჷმკჷლარ ყამლშჾეიტ აპარტია აჩლენრაზჷ აუსტავ აკტჿი აპარაგრაფ აზჷ ლენინ იფორმულიროვკა.

აგრარტჿ ზწაატჿჷ აჭჾჷ ადგჲჷლ **ნაციონალიზაცია** აზურა დადგჷლავნჷ დცჿაჟჿონ ლენინ. არევოლიუცია ანეიააილაკჲ ზაწჿჷკ აუპ, ცარიზმ ანახჷრპიალაკჲ აშთახჲ ზაწჿჷკ აუპ ადგჲჷლ ნაციონალიზაცია აზურა ანალშჾო პჿა იფხჲაძონ ლენინ. აბრი ეიფშჾ აან ადგჲჷლ ანაციონალიზაციარა აპროლეტარიატ ირზარმარიონ აქჷთაჭჾტჿი ალარცჿა დგჷლავცჿას იშჾთჷხნჷ, ასოციალისტტჿ რევოლიუციახჲ აიასრა. ადგჲჷლ ნაციონალიზაცია აზურა დწანჷ იქუნარგჷლონ, აპომეშჩიკცჿა რჷდგჲჷლ ზეგჲჷ ანხაცჿა რნჷ იალჷრხუალარაზჷ ხშაალა დარა აპომეშჩიკცჿა ირჷმჷრხჷრც (კონფისკაცია აზჷოურც). აბოლშჾევიკტჿ აგრარტჿ პროგრამმა ანხაცჿა ირჷფხჲონ აპიჷნთქარი აპომეშჩიკცჿეი იოჭჾაგჷლანჷ არევოლიუცია ყაწარახჲჷ.

დაჩჾა პოზიციაქუაკ რჭჾჷ იგჷლან ამენშჾევიკცჿა. ურთ **მუნიციპალიზაცია** აპროგრამმა იაზჷქუფონ. აბრი აპროგრამმალა აპომეშჩიკცჿა რადგჲჷლქუა ანხავჷჟჿლარ რნაპაწაყა იყალომჷზტ, უიმოუ ხჷრხუაგაწჿყჲასგჲჷ იროუამჷზტ. ამუნიციპალიტეტქუა (დაჩჾაკალა იაპპიოზარ. ახატჿითჷფანტჿი ხატჿიუსპიარაქუა მა აზემსტვოქუა) რნაპაწაყა აკუნ იახჲჷყალოზ. ანხაცჿა არი ადგჲჷლ **არენდლა ირკჷრ** აკუნ დასუ იარა იმჩ ზეიფშჾროუ ალა.

მუნიციპალიზაციაზჷ ამენშჾევიკტჿ პროგრამმა ქუშჾაპათრატჿ პროგრამმან. უბრი აყნჷტჿგჲჷ იფჷრხაგან არევოლიუციაზჷ. უი არევოლიუციატჿ ქუფაოაზჷ ანხაცჿა მობილიზაცია რჷზნაურც ალშჾომჷზტ. აპომეშჩიკ დგჲჷლმაზაოა ინაგძანჷ აქუხრა იაზკჷმჷზტ. ამენშჾევიკტჿ პროგრამმა არევოლიუცია იბჟჾამჩამნჷ ალგარა იაზკჷნ. ამენშჾევიკცჿა ირთახჷმჷზტ არევოლიუციაზჷ ანხაცჿა ქუფავცჿანჷ რჷქუგჷლარა.

აიზარა დუ ბჟჷ ეიპალა იადნაკჷლტ ამენშჾევიკტჿ პროგრამმა

ამენშჾევიკცჿა იაადჷრფშჾიტ იანტიპროლეტარტჿჷზ იოპპორტუნისტტჿჷზ დარა რჷგურა, ეიპარაძაკ უბრი აამთაზტჿი ამომენტ ახუშჾარეი აპიჷნთქარრატჿ დუმეი რზჷ არეზოლიუციაქუა იანრჷლაცჿაჟჿოზ. ამენშჾევიკ მარტჷინოვ არგამა დჷქუგჷლტ არევოლიუციაჭჾჷ აპროლეტარიატ რგეგემონიარა დაჭჾაგჷლანჷ.

ამენშევიკცჳა ათაკ რჷთო, აკჷზა სტალინ იქჷირგჷლტ აზწაატჳჷ აწარრალა:

> „მა აპროლეტარიატ რგეგემონია, მა ადემოკრატიატ ბურჟუაზია რგეგემონია აბასოუპ იშჷქუგჷლოუ აპარტიაქშჷ აზწაატჳჷ, აბრი აქშოუპ იახძჷყოუ ჰარა ჰჰიატჳეიქუმშიარაქუა“.

აჰჳჷნთქარრატჳი დუმა აკუზარ, უი არევოლიუცია აზწაატჳიქუა რჷძიოაზჷ, აჟილარ ცარიზმ აყნჷტჳი ახაქუითრა რჷთაოაზჷ ეილძოუ ხჷრხუაჳოუპ ჰაა იდჷრჩზხუონ ამენშევიკცჳა რეზოლიუციაქჷ. აბოლშევიკცჳა, უს აკუმკუა, ადუმა იახჳაფშშუან ცარიზმ იადჰიალოუ მჩჷზმამ აკაკუნჷ, ცარიზმ აშიოაქუა ზწიახშუა, იარა აზჷ იმანშიალოძქუა იშაიფუანათალაკძ იარაზნაკ იახჰიანჷ იკანაჟუა შჷირმანჷ.

IV-ტჳი აიზარა დუ აქშჷ იალჷრხჷზ აცენტრტჳი კომიტეტ იალალშეიტ 3-ჯჷკ აბოლშევიკცჳა 6-ჯჷკ ამენშევიკცჳა. აცენტრტჳი ორგან არედაქციახძ იალჷრხჷიტ ამენშევიკცჳა რჷმაცარა.

ცილკა უაჳჷ იბარტჳი იყან. აპარტია აჳნუწყატჳი აიქუფარა უინახჷსგძჷ იშაყუმწუაზ.

IV-ტჳი აიზარა დუ აშთახძ აბოლშევიკცჳა ამენშევიკცჳა რეიქუფარა ეიჰაგძჷ ქშჷც იღუღუაწჷ იწჷსიტ. ფორმალლა ეიდჷზ, ახატჳითჷფანტჳი აორგანიზაციაქუა რჰშჷ აიზარა დუ აზჷ აოტჩოტ ყაოწარაკ ლაასჷ-ლასსჷ იყალალონ ადოკლადჩიკცჳა ჳჷჯა ანჷქუგჷლალოზ: **აძიჷ—აბოლშევიკცჳა რახძტჳი**, ეგი ამენშევიკცჳა რახძტჳი. 2-ლინიაკ იანრჷლაცჳაჟჳალაკძ აშთახძ. აორგანიზაცია აჩლენცჳა რეიჰარაჳჷკ ბჟშეიჰან აბოლშევიკცჳა **რახძ** იიასუან.

აფსთაზარა ესააირა იაჰა-იაჰა იარწაბჷრაჳშუან აბოლშევიკცჳა რიაშჷარა. IV-ტჳი აიზარა დუ იალნახჷზ ამენშევიკტჳი ცენტრ კომიტეტ. ესააირა იაჰა-იაჰა იაანარფშშუან იაოა აოპპორტუნიზმ, იაოა ამასსაქუა რრევოლიუციატჳი ქუფარა ნაჰხგარა აზნაულარაკ იშალჷმშაძოზ. 1906 შჷქუაზჷნ აფხჷნი ჩშაკრათაგალანი ამასსაქუა რრევოლიუციატჳი ქუფარა ქშჷც ილუილუახშეიტ. კრონშტადტჳი სვეაბორგში ოქშჷ ავოსსტანიე ყარწეიტ ამატროსცჳა. ანხაცჳა აპომეშჩიკცჳა იოჰშაგჷლანჷ რჷქუფარა ეიჰაგძჷ ეიცრალტ. ამენშევიკტჳი ცენტრ კომიტეტ იყანაწონ, ამასსაქუა ზცჷმნჷყუოზ, აოპპორტუნისტტჳი ლოზუნგქუა.

ვ. I-ტჳი აჰჳჷნთქარრატჳი დუმა აძუცარა. II-ტჳი აჰჳჷნთქარრატჳი დუმა აიზგარა. აპარტია V-ტჳი აიზარა დუ. II-ტჳი აჰჳჷნთქარრატჳი დუმა აძუცარა. რაზხძატჳი აურს რევოლიუცია აჟახარა ზჷხუძაძუაზ.

I-ტჳი აჰჳჷნთქარრატჳი დუმა იშჷრთახჷზ ეიფშ იოხჷმხუცუაშიაა ანჷობა, აჰჳჷნთქარ იეიჰაბჷრა იარა ჷქუოცეიტ აფხჷნრა 1906 შჷქუსაზჷ. აჰჳჷნთქარ იეიჰაბჷრა ეიჰაგძჷ იდჷოლუილუეიტ აჟილარ აოეპრესსია რხურა. ატჳიჷლა ზეგძჷ აქშჷ ეიწჷოხტ აჟილარ ცყძაშაყძა იქუყო. აიამჷმშთჷხუ ითაზჷოგჷლაზ აეკსპედიციაქუა როუსურა, ეგძოჷლარჰიეიტ იაარლასჷ II-ტჳი აჰჳჷნთქარრატჳი დუმა აიზგარა შჷრძბაზ. აჰჳჷნთქარ იეიჰაბჷრა აოგამწიყძა იციგძციჷფხამშახო იალაგშეიტ. უოთ მთა არევოლიუცია იკაშიომჷზტ, არევოლიუცია აზწარა იძშაქშჷზ ახჷძჷრპოზ აყნჷტჳი.

აბოლშევიკცჳა ირძბარ აკუნ II-ტჳი ადუმა რჩშალადჷრხუოჷზუ, მამზარგძჷ ბოიკოტ აზჷრუოჷზუ. აბოიკოტ იანახცჳაჳიოზ აბოლშევიკცჳა ზჷძბახუ რჷმაზ აქტიულატჳი ბოიკოტ აყაწარა აკუნ, უაბაშა, პასაივლა ალხრაქუა რჷჩშიჷლამჷოხუო ცუმქუა. აბოლშევიკცჳა აქტიულატჳი ბოიკოტ იახუაფშშუან, აჟილარ არევოლიუციატჳი მჳა აყნჷტჳი იმჳახჳანჷ, აჰჳჷნთქარ იკონსტიტუციატჳი“ მჳა იანიჳოც, აჰჳჷნთქარ იჩშჷზზნიკშუაზ აჟილარ რაცცჷზძჩარაზჷ რევოლიუციატჳი ხჷრხუაჳანჷ, აბაა აჰჳჷნთქარ იჩშჷზზნიკჷზ აიწაყძაგასი აჟილარ ცარიზმ რაჟიწარა ქშჷც აიქშკააგასი იყოუპ ჰაა.

პულჷიგინ იდუმა ბოიკოტ აზუოა აფჷშია იაანარფშშიტ. აბოიკოტ ახთჷსქუა იშეიბაკძოუ ინაგძანჷ იდჷრწაბჷრაჳჷზ, იიაშოუ ტაქტიკა ზაწინჷ იშჷცაზ“ (**ლენინ ტ.** X, ად. 27). არი აბოიკოტ მანშიალან, იზბან აკუზარ, უი, აჰჳჷნთქარ იკონსტიტუციატჳი მჳა იშიართახჷ იყაზ აყნჷტჳი აჟილარ ახძაცინახძჩაზ ანაჳსგძჷ, ზაა, ადუმა ახათა ყალაანძა, იარა ადუმა ეიწანაყეიტ. უი მანშიალან, იზბან აკუზარ, იარა მჳაფგან არევოლიუცია აგხარა იანაქშჷზ აკუმკუა, არევოლიუცია **აშთჷწრა ცსააირა იანაზჰაუაზ** აამთაზჷ. ჟიკასჷ იარა უბრი აშთჷწოაგძჷ ამან. იზბან აკუზარ, ადუმა აიწაყძარა ანალშთო, არევოლიუცია **აშთჷწრა** იანაქშუ აამთაზჷ მაცაოოუპ.

ვიტტე იდუმა, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ, I-ტჳი აჰჳჷნთქარრატჳი დუმა აბოიკოტ ანაზჷოუაზ დეკაბრტჳი

ავოსსტანიე ანაწახა აშთახჲ აუპ, აჰოჷნთქარ დანაიააივხა აუპ, დაჩშაკალა იაპჰოიზარ, არევოლიუცია აზწარა იალაგშეიტ ჰოა უავჷ იგუ იანაანაგაშშაზ აამთაზჷ აუპ.

> „ახა, ივუან ლენინ, ჰოარას იათახჷუზეი, არი აიააირა (აჰოჷნთქარ იიგაზ აიააირა **არედ.**). შაპჷქუყდალა აიააიროუპ ჰოა უბასყან დჷრკეგდჷხ უავჷ იფხდაძარატოჷ იყამჷზტ 1905 შშჷქუსა დეკაბრ აზტოი ავოსსტანიე ამჯაფჷსოა იაფშნჷ იყალშეიტ იხაზ-ხაზნჷ, ხუთა-ხუთალა აფხჷნრა 1906 შშჷქუსაზჷ იყაზ აროატო ვოსსტანიექუეი ასტაჩკაქუეი ჟიპაკჷ ვიტტე იდუმა ბოიკოტ აზურა ალოზუნგა, ართ ავოსსტანიექუა რეიზაკრეი რეიხწარეი რზჷ აქუფარა იალოზუნგნჷ იყან“ (**ლენინ,** ტ. XII, ად. 20).

ვიტტე იდუმა ბოიკოტ აზურა, ადუმა აიწაყდარა ზალჷმშეიტ. იწაბჷრგჷუპ. არი ადუმა ავტორიტეტ კჷრ ილახარყუიტ. აჟილაო რჷხუთაკ უი ადუმაზჷ აგუოაგაოა იოჷმაზგდჷ აროფაჷჩშტ ახა. ადუმა აიწაყდაოა ზალჷმშეიტ, **იზბან აკუზარ,** უი მჯაფგან უაჟოჷ იშშაოფშჷზ ალა, არევოლიუცია აგხარა. აკაჰარა იანთაგჷლაზ აამთაზჷ. აბრი აყნჷტო 1906 შშჷქუსაზჷ I-ტოი ადუმა ბოიკოტ აზურა მანშიალონჷ იყამლშეიტ. აბრი აწჷხუალა „აკომმუნიზმ აჭშჷ .არმარატო“ იუქ ჩჷმაზარა ჰოა ზეგდჷ ეიცჷრდჷრუა იბროშიურაჭშჷ. ლენინ იკუან აბას:

> „1905 შშჷქუსაზჷ „აპარლამენტ“ აბოლშევიკტო ბოიკოტ აზურა არევოლიუციატო პროლეტარიატ არბეიეიტ კჷრძა იაფსაზ პოლიტიკატო ფჷშიალა. უი იაანარფშიტ ლეგალოლშეი ილეგალჷმკუეი, იპარლამენტტოუი აპარლამენტ ანთჷწტოი აქუფარა ფორმაქუა ეიქურშიანჷ როჷმჯაფაგარაახ. იპარლამენტტოუ მაპ აცოკრა ადჷრშა ზნჷ-ზჷნლა იშხუართოუ, უიმოუ ხჷმფადაგდჷ იშშათახჷუ... იდუმჷზ, მარიალა არჩშეირა ზუაზ აკჷ აკუნ, ახა უეიზგდჷ იშიოფკანჷ იყან 1906 შშჷქუსაზჷ აბოლშევიკცოა .ადუმა“ იაზჷრუზ აბოიკოტ... ხაზ-ხაზჷ აუაა იოჷზკჷუ. იშაქუნაგო აითაკრაქუა აზუნჷ,—აპოლიტიკშეი აპარტიეი იოჷნშალაზარ ალშოიტ. აშიოფკა ყაზჷმწო იაკუმ იყუშუ. ურთ იოეიფშუ აუაა ჷყამ, იყალარცგდჷ ალშომ. მბატოჷკ ზწაზჷმკუა აშიოფკაქუა ყაზწო, იაარმარიანგდჷ, იოლასჷნგდჷ ურთ რჷოჩშეიოა ზჷლშო იოუპ აყუშშ“ (**ლენინ,** ტომ XXV, ადაყდაქუა 182—183).

II-ტოი აჰოჷნთქარრატო დუმა აზჷ აკუზარ, იზთაგჷლოუ აამთა აჩშახეითანაკჷზი არევოლიუცია იახდაგხაზი ოჷყნჷტო. აბოლშევიკცოა .აჰოჷნთქარრატო დუმა ბოიკოტ აზურა აზწაატოჷ აითახუაფშშოა რუალნჷ“ იფხდაოონ ლენინ (**ლენინ,** ტომ X, ადაყდა 26).

> „ათოურჷხ იაჰნარბეიტ, ივუან ლენინ, ადუმა ანეიზო აამთაზჷ, იარა ავნუწყშეი აკუშა-მჷკუშშეი ხუართარა ზლოუ აგიტაცია აყაწარა უავჷ ილშარტო იშშჷყალო; აკადეტცოა იოჭშაგჷლაოტო არევოლიუციატო ნხავჷჟილაო ოზააიგუახაოა ატაკტიკა, ადუმა ავნუწყა იშალშო“ (იარა უა, ადაყდა 29).

აბართქუა ზეგდჷ რჭშჷნტო იაანაგონ, არევოლიუცია აშთჷწრა აამთაზჷ აფხდატოი არიადქუა რჭშჷ იგჷლანჷ აჟიჷლარა ალშარა. ალდარაჰოა აჟიჷლარა ალშარა ანაკსგდჷ, არევოლიუცია აშთჷწრა ანჷყამ, იზთაგჷლოუ აამთა იეითაკხაზ იშანაალო ეიფშ ატაკტიკაგდჷ ფსახშუა. ზეგდჷ იოჷშთახდტონჷ ახდაწრა იშაქუხაგო ალა ახდაწრა, ხარაბლდარალა აკუმკუა. ჩშეიჭშ კააოალა. თჷნჩ, პანიკადა ახდაწრა, აკადოქუა ალა იკშაოა რაწგაოაზი დაოა რჩშეითაშაქურგჷლაოაზი. ამჩქუა ეიზგანჷ. ჭშჷც ალა იჟილაოა სჩშაზჷყაწაოაზი ლშარაა იააყალო იაგდა იხუჭჷზარგდჷ ზეგდჷ რხჷ იარხუო ახდაწრა ალშარაგდჷ.

აბოლშევიკცოა იოძბეიტ II-ტოი ადუმა ალხრაქუა რჷჩშრჷლადჷრხურც

ახა აბოლშევიკცოა ადუმახჲ იზცოზ, ამენშევიკცოა -შჷრულოზ ეიფშ, აკადეტციეი დარეი ბლოკნჷ ეიდჷპლანჷ, ოჩშეილარწიანჷ აზაკუანთჷჟოატო უაუოაზჷ აკუმჷზტ. არევოლიუცია აინტერესქუა ოზჷ იარა ტრიაუნას აბოლშევიკცოა რხჷ იადჷრხუარც აკუნ.

ამენშევიკტო ცკ. უს აკუმკუა, ალხოაქუა რჭშჷ აკადეტციეი დარეი აიქუშაჰათრაქუა რჷბჟარწარაზჷ. ადუმაქშჷ აკადეტცოა იოჷცხრაალარც იოჷფხდონ. აჰოჷნთქარ იეიპაბჷრა ალურა აარჭშაზკჷრც ზჷლშაშაზ ხაკუანთჷჟრატო უსჰიართაკ ეიფშ ადუმა იახუაფშუა.

აპარტია ორგანიზაციაქუა რეიპარაკ ამენშევიკტო ცკ აპოლიტიკა იაჭშაგჷლავციანჷ იქუგჷლშეიტ.

აბოლშევიკცაა აპარტია აიზარა დუ ჭშჷც ეიზგატიუპ ჰაა იქუგლოტ.

1907 შჷქუსა მაი მზაზჷ ლონდონ ეიზეიტ აპარტია V-ტიი აიზარა დუ. არი აიზარა დუ ალაგამთაზჷ რსდრპ აჩლენცაა რხჷფხძაძარა ნაძონ (ამილიათლი სოციალ-დემოკრატიატი ორგანიზაციაქუა აკრ ნჷ) 150 ნჷზქძ-ვჷკ რჭშჷნძა. აიზარა დუ აჭშჷ იყან ზჷნძა 336-ვჷკ ადელეგატცაა. აბოლშევიკცაა ჷყან 105 აკა, ამენშევიკცაა 97-ვჷკ. რსდრპ უი აფხძატიი აიზარა დუ აჭშჷ იალნაკჷლაზ ამილიათლი სოციალ-დემოკრატიატი ორგანიზაციაქუა პოლშატიი, ლატვიატიი ასოციალ-დემოკრატცეი. ბუნდი რხათანრაკლაა რაკუნ ეგზგრთ ადელეგატცაა.

ტროცკიი აიზარა დუ აჭშჷ ეიდიკჷლარც დაჭშჷნ ხაზჷ, იარა იხატი ცენტრისტტი, დაჩშაკალა იაჰჰოოზარ, ამენშევიკბჷშატი გრუპპკა, ახა უი უაჳ დიცჷმცეიტ.

აბოლშევიკცაა, აპოლიაკცეი ალატჷიშაცეი იხდჷოფშინჷ იახდჷოგოზ აპიჷნტი, ურთ აიზარა დუ აკჷ ირჷძაწ. იმაქუდლუდუანჷ იყაზ ყიპარაკჷკ.

აიზარა დუ აჭშჷ იზზეიქუფოზ აწვაატი ხადუქუა რუაკ აკუნჷ იყან აბურჟუაზიატი პოლიტიქუა რხჷკაზაამა აწვაატიჷ. იარა აბრი ახვაატიჷ აჭჷ აბოლშევიკცეი ამენშევიკცეი დჷრჳეგდჷზ II-ტიი აიზარა დუ აჭშგდჷ აიქუფარა რჷმან. აიზარა დუ იპროლეტარიჷტ მჷზ აპარტიაქუა ზეგდჷ აჩერნოსოტენცაა, ოკტიაბრისტცაა, აკადეტცაა, აესერცაა ბოლშევიკტი ხუმარნათეიტ, ურთ აპარტიაქუა რზჷყახაჭაჭჷ აბოლშევიკტი ტაქტიკა აფორმულიროვკაგდჷ ყაწაჭეიტ.

აიზარა დუ აბოლშევიკტი პოლიტიკა იაქუშაჰათხშეიტ, იაგდალნაკჷლტ აძბარა, რჷცჰაშარა ყაძჭაკუა აჩერნოსოტენცაა რპარტიაქუა „აურჷს ჟოლარ რეიდგჷლშეი“, ამონარხისტცეი, ეიდწოუ აამსთაა რჷსოვეტი ოეიფშშ, „17 ოკტიაბრ აზტიი იიდგჷლშეი“ (ოკტიაბრისტცეი), ახუჰახუთოა პრომეშჷლენნოატი პარტიეი, „თჷნჩლა აოჭშჷცრაქუა“ რპარტიეიგდჷ იოაქუფალარც. აბართ აპარტიაქუა ზეგდჷ აიგამაწოყდა იკონტრრევოლიუციატი პარტიაქუან.

ალიბერალტი ბურჟუაზია რაკუზაო. აკადეტცაა რპარტია აკუზარ, აიზარა დუ დწას იყანაწეიტ ნჷშაარაკ ყამწაკუა ურთ რჭშაფჩშრაზჷ ირაქუფალარც.

აიზარა დუ დწას იყანაწეიტ, აკადეტცაა რპარტია აჭშაგუბზჷლტი, აფარშეიტი „დემოკრატიზმ“ აჭშრა ცეგდა აჭშაფჩშლარა, ანხაცაა რწჷსრაჭშჷ ხადას იყალოც ალიბერალტი ბურჟუაზია რჩშაზკრაქუა ირჭშაგჷლანჷ რაქუფალარა.

ანაროდნიკრატი, მა აჯატიჷ პარტიაქუა ჰაა იზჷფიდო (ჟოლარ რსოციალისტცაა, აჯატი გრუპპა, აესერცაა) რზჷ აიზარა დუ ირაბჟანაგშეიტ. ურთ ისოციალისტცოოუშაა რჩშჷყაწარაქუა იზჷშთოუ. აარფშშნჷ რჭშაფჩშლარა. იარა უბრი აამთაზგდჷ უბართ აპარტიაქუა. უბასკან იდემოკრატიატი პარტიაქუანჷ იახდჷყაზ აზჷ, აქალაქი აქჷთეი რბურჟუაზია სსა რინტერესქუაგდჷ იახდჷრზგჷლაზ აზჷ. ცარიზმ იაჭშაგჷლანჷ, აკადეტი ბურჟუაზია ირჭშაგჷლანჷ აამთაკალა აიცოცალაოაზჷ ეიქუშაპათრაქუაკ დარეი ჰარეი იჰაბჟაჰწარც ყალოიტ ჰაა იაფხძაძონ აიზარა დუ.

აიზარა დუ ყალაანძაგდჷ, დჷრჳეგდჷზ, ამენშევიკცაა ჷქუჰჷლონ აუსუცაა „რეიზარა დუ“ ჰაა იზჷშთაზ აიზგაოაზჷ აჟაა ალაგალო. ამენშევიკცაა რპლან იაწანაშუან ასოციალ დემოკრატცაგდჷ, აესერცაგდჷ, ანარხისტცაგდჷ ზლახუზააშა აიზარა დუ აიზგარა. არი აუსუცაა „რეიზარა დუ“ იმაქუნარგჷლარ აკუნ „აპარტიადოუ აპარტია“ აკუუ, „ითბააუ“ „აპროგრამმადოუ“ აბურჟუაზია სსატი უსუჳ პარტია აკუუ, იზაკუზაალაკდ აკჷ ლენინ, აბას, აუსუცაა რსოციალ-დემოკრატიატი პარტია ლიკვიდაცია აზურიი. აუსუცაა რკლასს აფხძაგჷლაჳ ოტრიად აბურჟუაზიასსა რმასსა ალარძჳარეი დაარაძა იფჷრხაგანჷ ამენშევიკცაა იზქუკჷზ აარფშნჷ იჭშაფიჩშიტ. აუსუცაა „რეიზარა დუ“ ჰაა ამენშევიკტი ლოზუნგ, აიზარა დუ აქუძბეიტ ლულუალა.

აიზარა დუ აუსუოაჭშჷ ჭჷდალა იალაცაარეიტ აზანაათ ეიდგჷლაქუა რზჷ აზწაატიჷ. ამენშევიკცაა აზანაათ ეიდგჷლაქუა „რნეიტრალრა“ იაზგჷლან. დაჩშაკალა იაჰჰოოზარ, აზანაათ ეიდგჷლაქუა რჭშჷ აპარტია ანაახგარატი როლ ჷყამზაარტ ჰაა იქუგჷლან. აზანაათ ეიდგჷლაქუა რზჷ ამენშევიკცაა იალარგალაზ აჟაა მაპ აციკნჷ. აიზარა დუ იალნაკჷლტ აბოლშევიკტი რეზოლიუცია. აბრი არეზოლიუცია იაჰჰონ აზანაათ ეიდგჷლაქუა იდეიატი პოლიტიკატი ნაპხგარა რზურა აპარტია იყანაწალარაცჷ ახჷ იალნარშაროუპ ჰაა.

აუსუცაა რწჷსოაჭშჷ აბოლშევიკცაა რზჷ აიააირა დუნჷ იყან I-ტიი აიზარა დუ. ახა აბოლშევიკცაა იაზფაგჲამხშეიტ, აიააირა ირგაზ აჭშჷ იაანჷმგჷლტ. უი აკუმჷზტ ურთ იდირწოზ ლენინ. აბოლშევიკცაა ირდჷროუან. ოაფხჲაყა დჷრჳაგჲჷხ ამენშევიკცაა იროაქუფარანჷ იშჷყაზ.

ავჷზა სტალინ „ადელეგატ იანწამთაქუა ჰაა იიჳჷზ. 1907 შჷქუსაზჷ ითჷწჷზ ასტატიაჭიჷ, აიზარა დუ აუაუმთაქუა აბას რჷხუ იმონ:

„არევოლიუციატი სოციალ-დემოკრატია აბიოაყ ანწაყა ურჷსტიჷლა ზეგჲტიი იაკშუ პარტიანჷ ურჷსტიჷლა ზეგჲჷ აჭშჷ აუაუცაა-ფხჲაგჷლაკცაა რეილწარა იაშაწიყჲა აბრი აუპ იაწანაკთუა ლონდონტიი აიზარა დუ, აბასოუპ იშჷყოუ იარა აზეიფშყაზშა".

აბრი ასტატიაჭშჷ ავჷზა სტალინ იაირბონ აიზარა დუ აილაზაარა ატიჷ. იზლააფშჷზ ალა, აბოლშევიკტი დელეგატცაა აიზარა დუ ახჲ იზჷმთუაზ ეიჰარაკ აპრომჷიშლენნოატ დუქუა ოოაიონქუა (პეტერბურგ, მოსკვა, ურალ, ივანოვო-ვოზნესენსკ, უჰაა ეგჲჷრდაკჷ) ოაკუნ. ამენშევიკცაა რაკუხაო, აიზარა დუ იალაშაეიტ ანაპყაზარატი უსუცაეი აპროლეტარ ბჟაქუეი ეიჰარაჳჷკნჷ იახჲჷყაზ აალჷხრა. სსატი რაიონქუა რყნჷტი, ნასგჲჷ ანხაკ რაიონ ცქჲაქუა ქიპაკჷ რყნჷტი

„იშააბო ალა, — იჰაბჟეიგონ ავჷზა სტალინ აიზარა დუ აიტოგ ყაწო,- აბოლშევიკცაა რტაქტიკა აპრომჷიშლენნოსტ დუტი აპროლეტარცაა რტაქტიკოუპ, აკლასს ეიფჷნგჷლარაქუა ეიჰა ეილჷკკა იახჲჷყოუი აკლასსტი ქუფარა ეიჰა იახჲჷლუოლოუი არაიონქუა რტაქტიკოუპ. აბოლშევიზმ — არი აპროლეტარ იაშაწიყჲაქუა ირტაქტიკოუპ დაჩჲა ზჷმჳაკალა, აბრიგჲ უი აწკჷს ეიწანჷ აკუმკუა აუპ უაკჷ იშიბო. ამენშევიკცაა რტაქტიკა, ეიჰარაძაკგჲჷ ანაპყაზარატი უსუცაეი ანხაკ პროლეტარბჟაქუეი რტაქტიკა შაკუუ, აკლასს ეიფჷნგჷლარაქუა ცქჲა იახეილგამ, აკლასსტი ქუფარა მასკალა იახჲხჳოუ აოაიონქუა რტაქტიკა მჷაკუუ. ამენშევიზმ — უი აპროლეტარიატ რყნჷ აბურჟუაზიაბჟატი ელემენტქუა რტაქტიკოუპ. აბას რჰოიოტ აციფრაქუა“ (რსდრპ V-ტიი აიზარა დუ აპროტოკოლქუა, ად. XI, XII, 1935 შჷქუსა).

I-ტიი ადუმა ჷქუცანჷ, აჰიჷნთქარ ეიჰა იჰიატიჷ ხაზწოზ II-ტიი ადუმა იოუ[illegible]ც დაქუგულშუან. ახა II ტიი ადუმაგჲჷ დშჷიგულშუაზ ეიფშუ იყამლშეიტ. უბრი აყნჷტი აჰიჷნთქარ იძბეიტ, უი ადუმაგჲჷ ჷქუიცარც, ეგეიზიგარც III-ტიი ადუმა. ალხ[illegible]ატი ზაკუან ეიჰა ეიკაატინჷ, უი ეიჰა იჰიატიჷ ხაზწო აკუხოიტ ჰაა დაქუგულნჷ.

V-ტიი აიზარა დუ აშთახჲ დუკ მჷრწჷკუა, აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა იიუნხფაზტიი აარჰარა ჰაა იზჷშთოუ ყაოწეიტ. 1907 შჷქუსა იიუნ მზა 3 აზჷ აჰიჷნთქარ იქუიცეიტ II-ტიი აჰიჷნთქარრატი დუმა. ადუმატი ასოციალ-დემოკრატიატი ფრაქცია იაღიაზ 65 [illegible] ადეპუტატცაა ჷობაანდაკნჷ. [illegible] სიბიოყა [illegible] [illegible] ალხრატი ზაკუან ჰჷჷც რჷლა [illegible]. აუაუცაა ანხაცაეი რხინქუა ეიჰაჳჷ [illegible] [illegible] იეიჰაბჷრა აჟიჷლარა იშაჭშჷც იაჭშჷნ.

აჰიჷნთქარ იმინისტრ სტოლჷიპინ, აუსუცაეი ანხაცაეი შაარწიჷრალია რჩჷრწიაოა ეიწიხშუან. [illegible] [illegible] ითაზჷრჳჷლოზ [illegible] ზჭჲჷჷლა არევოლიუციატი უსუცაეი ანხაცაეი [illegible] იოშიტ, იკნაჰანჷ იროშიტ. აჰიჷნთქარ იბახთა ლაშცაქუა რჭშჷ ითაკნჷ იდჷრგეიქშუან. [illegible] რზაარგონ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] აბოლშევიკცაა. აჰიჷნთქარ [illegible] აფშ[illegible]ცაა. ლენინ იშთან უი აამთაზჷ ლენინ მაძა[illegible] ფინლიანდია დჷყან ურთ აფშააკცაა-ალაქუა. არევოლიუცია ავოჟშდ დთადჷრხარც რთახჷნ. დაარა იშაართა დუნჷ იშჷყაზგჲჷ, ლენინ ილშეიტ 1907 შჷქუსა დეკაბრ მზაზჷ დჷრჳაგჲ აჰაა დახჷანჷ ემიგრაცია ალარა.

სტოლჷიპინ ირეაქცია აშჷქუს ხჲანთაქუა ააყალშეიტ.

აბასალა, აწახარალა იალგშეიტ აოხჲატიი აურჷს რევოლიუცია.

უი იაცხრააუან აბართ ამზჷზქუა.

1. არევოლიუციაჭშჷ იყამჷზტ მაკჲანა ცარიზმ იაჭშაგჷლარაზჷ აუსუცაეი ანხაცაეი ოეიდგჷლა დულუა. ანხაცაა გჷლტ აპომეშჩიკცაა იოჭშაგჷლანჷ აქუფარაზჷ, ურთ აპომეშჩიკცაა რჭშაგჷლარაზგჲჷ აუაუცაა რჷდგჷლარა იაზცონ. ახა ურთ მაკჲანა იოზეილკააუამჷზტ აჰიჷნთქარ დახჰიამკუა აპომეშჩიკცაა რახჰიარა შჷზა-

ლუმშროზ, ურთ ირუზდურუამჷზტ აჰიჷნთქარ აპომეშჩიკცაა დოუდგჷლანჷ აუს შჟიუაზ, ანხაცაა ირეიუაზ ქიპაჳჷკგძჷ მაკძანა აჰიჷნთქარ იგურა ოგონ, აჰიჷნთქარ იჰიჷნთქაროოატი დუმა იაქუგულშუან. უბრი აყნჷტი ანხაცაა აძიჷოჳჷკ ცარიზმ ახჷხრაზჷ აუსუციეი დარეი ოეიდგჷლა იაჭნეირც რთახჷმჷზტ. არევოლიუციონეოცაა იაშჟაქუაწიყძა აბოლშევიკცაა რაწკჷა. აესეროცაა რაქუშჟაჰათრატი პარტია აგუაა ოგონ ანხაცაა უბრი ინახყძანჷ ანხაცაა აპომეშჩიკცაა ირიჟაგჷლანჷ რჷქუფაოა იახძჷნძახუთაზ აყარა ეიჭჟკაამჷზტ ლენინ იჲოონ:

> „...ანხაცაა ქუფონ მჷცხუ იხარაბლძარანჷ, ეიჭჟკაამკუა, იაზხარტი აყარა იმეიჷლოო, იარა უბრიგძ აუპ არევოლიუცია აწხარა ზჷრყძაზ შათაქუანჷ იყაზ რუაკჷ“ (ლენინ, ტომ XIX, ადაყძა 354).

2. ანხაცაა ირეიუაზ ქიპაჳჷკ აუსუცაა ირჷცნჷ, ცარიზძ ახჰცარაზჷ აცარა ახაჷოთარჷძჷზ ანჷფშჟიტ, სოლდათ შჟინეილა იეილაჰიაზ, ზჷბჟეიჰარაჳჷკ ანხაცაა რჷჭკუნცაა რაკუნჷ იყაზ, არ რჷყაზშაგძჷ. აჰიჷნთქარ ირ ხაჭ-ხაზჷ ასუთაქუაკ რჭჟჷ იყან აილაკეილას რაქუეი აჳოსსტანიექუეი, ახა ასოლდაცაა რეიჰარაჳჷკ მაკძახა აჰიჷნთქარ იცხრააუან აუსუცაა რზაბასტოჳკაქუეი რჳოსსტანიექუეი რჷხუაჩჟრაჭჟჷ.

3. იახძჷნჭ ეძიოუ აყარა რჷეიკა ეიბჷთარჷ იქუფომჷწაჭ აუსუციაგძჷ. აუსუცაა რკლასს ათხძაგჷლაკ რტრიაღქუა 1905 შჟჷქუსაზჷ ეიჭურხტ არევოლიუციატი მჷრახაწიოატი ქუფარა. ეიჰა იშთახახჷ იყახ ასჷლარქუა აქჷთაქუა რჭჟჷ ინხოზ აპრომჷრიძოლეჩნოსტ უი აყარა იახძიეიამ აჳუბეორნიაქუა ოქრუგი აუსუცაა, ეიჰა აშმჷჰია იჷცსუან. არევოლიუციატი ქუფარა ურო რჩჟალარახურა ეიჰარაკ ილულუაჭჟეიტ 1906 შჟჷქუსაზჷ, ახა უი ააშთაზჷ, აუსუცაა რკლასს ავანგარდ კჷრ იკუადახაჭძანჷ იყან.

4 აუსუცაა რკლაას ითხძაგჷლაკჷზ იშათატიჷზ რევოლიუცია მჩნჷ იყან, ახა აუსუცაა რკლაას აპარტია აოიაღქუა რჭჟჷ იყამჷზტ ხჷმფადა იაძახჷზ აკზაარეი აჩჟეიდკჷლარეი. აუსუცაა რკლასს აპარტია — რსდრპ — აბოლშევიკცეი ამეჩშევიკცეი ჰია 2-გუფკნჷ ეიყუშჟანჷ იყან. აბოლშევიკცაა იააყუმწძაკუა იაჭჟჷ არევოლიუციატი ლინია ამჳაფჳარა, ეგძრჷფხძონ აუსუცაა ცარიზმ ახჰიარახძჷ. ამეჩშევიკცაა აქუშჟაჰათრატი ტაკტიკა ირჷმაზ ალა არევოლიუცია ეიწადჷრხონ, აუსუცაა ქიპაჳძაკ ეილარგონ, აუსუცაა რკლასს ეიყურშჟონ. აბრი აყნჷტი არევოლიუციაყნჷ აუსუცაა ესნაგძწიყძა რჷეიკა ეიბჷთანჷ იზჷქუგჷლომჷზტ. იარა ახატიჷ რიაღქუა რჭჟჷ აკზაარა დჷრჳეგძჷხ იახძამამჷზ აზჷ, აუსუცაა რკლასსჳძჷ არევოლიუციაქჟჷ იეოჟედ იაშჟაწცყძანჷ აყალარა ალჷმშჟეიტ.

5 1905 შჟჷქუსაზტიი აოევოლიუცია აწარხარაქჟჷ აჰიჷნთქარ ისამოდეირჟჟაკიე იაცხრააიტ ამრათა შიარა-ევროპატიი აიმპერიალიატცაა. ტიჷმეოდძჷლტიი აკაპიტალისტცაა უოჷსტიჷლა იალაწანჷ აკაპიტალქუა იოჷმაზი ახაშიალა დუქუა იოოუაზი რზჷ იშიოხ. უი ახაჳსგძჷ ურთ, აურჷს რევოლიუცია აიააირა აგარ, ეგძჷრთ ატიჷლაქუა რჭჟტიი აუსუციაგძჷ არევოლიუცია კაწარაზჷ იგჷლარ ჰია იშიონ. აბრი აყნჷტი ამრათაშიარა-ევროპატიი აიმპერიალისტცაა აჰიჷნთქარ-აპალაჩ იცხრააიტ. აფრანკჷხ ბანკიოცაა აოევოლიუცია ახუაჩჟრაზჷ, აჰიჷნთქარ იროთეიტ აზაიომ დუ გერმანიატიი აჰიჷნთქარ იშჟჷნაწცარა ირხჟიანჷ იმან ზქძჳჷლა ზხჷფხძაძარა რაცააზ აო, აურჷს ჰიჷნთქარ დიცხრაარც აინტერვენცია აყაწარაზჷ.

6. აჰიჷნთქარ ლულუალა იცხრააიტ 1905 შჟჷქუსა სენტიაბრ აზჷ იაპონიეი იარეი ირჷბჟარწაზ აინჷშიარა. აიბაშრაჭჟჷ აწახარეი იშაართა დუხა იყალაზ არევოლიუცია აზჰარეი აინჷშიარაზჷ აჰიჷნთქარ ინაპაწაკოა დახდჷრცცაკჷიტ. აიბაშრაჭჟჷ აწახარა ცარიზმ არკუადონ. აინჷშიარა აჰიჷნთქარ იშაქუჳჷლაწა არჷლულუეიტ.

იააზჷრკძაჟშნჷ იალკაატიქუოჳ.

ჰარა ჰტიჷლა აჭჟიარაჭჟჷ თოურჷხტი ციაჰია ეიბგანჷ იყოუპ რათხძატიი აურჷს რევოლიუცია. არი ათოურჷხტი ციაჰია 2-პერიოდკნჷ ეილოუპ. მანჩეჟურია ადიქუა რჭჟჷ აწახარა იაჭჟჷზ აჰიჷნთქარ ითსჷჩჟოა ახჷ იარხუანჷ, ბულჷიგინ იდუმა ჷქურჷცქძო. აზააირაქუა აკჟი-აკჟი ნეიშთარგჷლანჷ აჰიჷნთქარ იმპჷწეიააუა. ოკტიაბრაზტიი აზეითშჟ პოლიტიკატი სტაჩკა ინარკნჷ დეკაბრაზტიი ბჯარშთჷხლა აჳოსსტანიე აშჟყა არევოლიუცია აშთჷწრა იანაჭჟჷზ აამთა აუპ აკტიი აპერიოდ, აჳბატიი აპერიოდ, უი, აჰიჷნთქარ, იაპონიეი იარეი ანეინჷშია აშთახძ იჩჟანეიბითა, ალიბერალტი

ბურჟუაზია არევოლუცია რაცჷშიარა იხჷ იარხუანჷ, ანხაკჷჟილარ რჷლაკ-კაკოა იხჷ იარხუანჷ, ჩჩიახუკ ეიფშ, ურთ ვიტტე იდუმა ნარჷმწარშინჷ, აუსუცჿა რკლასს ლაჭთაგჷლოიტ, არევოლიუცია დაჭთაგჷლანჷ ოჷჟილარახა დანჷიასჷზ აამთა აუპ.

იაბაც თჷნჩ მკალა აჭშიარა შთჷქუაქუა კაჟიეი ჟიაბა რჷლაგჷლაჷ აუსუცჿა რკლასსი ანხაკჷჟილარი ირმოუშთახ აპოლიტიკატი აამარატი შთკოლა ბჷია როუიტ ურთ არევოლიუცია შთჷქუაქუა ხფაყა (1905—1907 შთჷქუაქუა) რჷლა. თჷნჩ მკალა აჭშიარა აან შთჷქუსა ჟიაბაქუა ოჷლაგჷაჷ ეილჷკჷაძა ზჷყაწლოა ალჷიშთოხ, ეი ოჷკ ძა იყალოშეიტ არევოლიუცია აშთჷქუსქუა ფჷთკ რჷლა.

არევოლიუცია იაანართშიტ, ცარიზმ ძილაოჷ იოალა ბაათსმაჷ იშთჷყოუ, ზჷრიაშთარა ანჷშიჷბთოა ზაწიჷკ ალა დაჩთაკჷ იალჷმშთამო ბლა-ჯჷყუჷ ცარიზმ შთჷყოუ.

არევოლიუცია იაანართშიტ, ალიბერალტი ბურჟუაზია აკალარი დარეი რეიდგჷლარა აკუმკუა, აპიჷნთქარი დარეი რეიდგჷლარა იშთაშთოუ, დარა ალიბერალტი ბურჟუაზია კონტრრევოლიუციატი მჩნჷ იშთჷყოუ, ურთ რჷქუშთაჭათხარაგჷაჷ ჟილარა აჩარპიარა რხურა აკჷნჷ იშთჷყოუ.

არევოლიუცია იაანართშიტ, აბურჟუაზია-დემოკრატიატი რევოლიუციაქჷაჷ ეოასდა იყალარც ხჷლშთო აუსუცჿა რკლასს ზაწიჷკ შთაკუუ, უი აკ ზაწიჷკ შთაკუუ იხჷლშთო ალიბერალტი კადეტტი ბურჟუაზია რჷთხაკაო. ანხაკჷჟილარ ურთ რპიატი ხაწარა აყრჷტი რამპჷცხოა, აპოპეშჩიკცჿა რჷცყაშიყაარა. არევოლიუცია აწჷხუანჷნძა ანაგძარა, ასოციალიზმ ახა ამკა არჷცქაარა.

აწჷხუტიანჷ. არევოლიუცია იაანართშიტ, აჯანხაკჷჟილარ, დარა შთჷლაკ კაკთუაგჷაჷ, აუსუცჿა რკლასა რიდგჷლარც ზჷლშთოხჷ, მჩჷ-ლულუაბაწიჷკნჷ იშთჷყოუ.

არევოლიუცია აან რსდრპ აჭთჷ ეიქუფონ 2-ლინიაკ, აბოლშევიკცჿა რლინიეი ამენშევიკცჿა რლინიეი. აბოლშევიკცჿა რხჷ ხან არევოლიუცია აიწჷხრახა, ბჯარშთჷხლა ავოასტანიე ყაწანჷ ცარიზმ ახპიარახაჷ, აუსუცჿა რკლასს აგეგემონიახა, აკადეტტი ბურჟუაზია იზოლიაცია რზურახაჷ, აუსუცჿა რკლასსი ანხაკჷჟილარი რეიდგჷლაახა, აუსუცჿეი ანხაცჿეი რხა-

იანრაკცჿა იოჷლოხნჷ აამთალატი არევოლიუციატი ეიპაბჷოა რჷყაწარახა, აიაიარა ნაგძა აყნჷნძა არევოლიუცია ანაგძარა. ამენშევიკცჿა, უს აკუმკუა, არევოლიუცია აიკუარპიარახა რხჷ ხან. ვოსსტანიელა ცარიზმ ახპიარა აცჷნხურაა, ურთ აზჷქუგჷლან იარა იეფორმა აზურეი „ალდატოიეი". აპროლეტარიატ ეგეგემონია აცჷნხურას ალიბერალტი ბურჟუაზია ეგემონია, აუსუცჿა რკლასსი ანხაკჷჟილარი რეიდგჷლა აცჷნხურას აუსუცჿა რკლასსი აკადეტტი ბურჟუაზიაი რეიდგჷლა. აამთალატი არევოლიუციატი ეიპაბჷოა რცჷხხურას აპიჷნთქარატი დუმა. აბ ატიჷლა „არევოლიუციატი მხქუა" რკეჩტო აუპ პია იფხაანჷ.

აბას ამენშევიკცჿა, აუსუცჿა რკლასს აჭთჷ აბურჟუაზია ხირა მკაფჷზკო რაკუხა. აუს აჭთჷ აუსუცჿა რკლასს აკოუწყა აბურჟუაზია იოავენტცახა, აკუშთაჭათრატი ძმახახა ილბაავრიტ.

აპარტიეი აჩიჷოთეი რჷაჷ არევოლიუციატი მარკსტტი მჷ ზაწიჷკნჷ იყალოშეიტ აბოლშევიკცჿა.

პიოლას იათახჷუზეი. აპას აპიატი იუმმაარა ლუკუაკუა რჷშთახა ოსდრპ აუს აჭთჷ 2-პარტიაკნჷ ეიყუთაპ იყალოშეიტ აბოლშევიკცჿა რპარტიეი ამენშევიკცჿა რპარტიეი პია. აპარტია IV-ტიი აიზარა უი აპარტია აკნუწყა აუსქუა რშაქუგჷლაშა იყახაჷ აკმაჷ ამფსატ. უი აპარტია ფორმალლა აკზაარა იიქუნიაოხშეიტ მაკმაკაჷ იაარლულუეიტ მაცარა აპ. აპარტია IV-ტიი აიზარა დუ იყანიჷეიტ აუს აჭთჷ აპარტია აიდწარახა ფხიაყა შაქთაკ, არი აიჯწაოაგჷაჷ კალოშეიტ აბოლშევიჷმ აპიოაკ იაწაგჷლანჷ.

არევოლიუციატი წარა აიტოვქუა ყაწო, აპარტია IV-ტიი აიზარა დუ ამენშევიკცჿა ოლინია იაქუმბეიტ, ბუშთაპათრატი ლენინანჷ იმთჷყაზ ალა, იაგაალნაკჷლტ აბოლშევიკტი ლინია. რევოლიუციატი-მარქსისტტი ლენინანჷ იშთჷყაზ ალა. აბრიალა უი დჷოკაგა იშაქუხარლულუახტ რაფხაატიი აუოჷს რევოლიუცია ამკაფჷსშა ზეგა ალა იშაქუნარლულუახაზ.

არევოლიუცია იაანართშიტ, იზთაგჷლოუ აამთა იანათახხო აბოლშევიკცჿა აჟიჷლარა შთრჷლშთო, ურთ აფხაატიი არიადქუა რჭთჷ იგჷლანჷ აჟიჷლარეი, ჟილარ რხაჷრფშნჷ აშთტურმახა რგარეი შთჷრწაზ. ახა არევოლიუცია უი ადაგაჷ იაანართშიტ, იზთაგჷ-

ლოუ აამთა მანშიალამკუა იყალო იანალაგალაკძ, არევოლიუცია აგხარა იანალაგალაკძ, აკადრქუა რეიქურხარაზჷ, ამჩქუა რეიზგაოაჭჷ, ნასგძჷ იზთაგჷლოუ აამთა ჭშჷც იშთანაალო ეითშთ რჩთეითეიჭთკაანჷ, ჭშჷც ალა იჟილარც, პანიკადა, ხჷნთაკჷნთარადა, იშთაქუნაგო ალა აბოლშშევიკცია ახძაწრა შთრჷლშთოგძჷ.

ქუნაგალა აჟიჷლარა ადჷრრადა ალა იაწკჷს აიაარა ზალშთომ.

აწახარაან იშთაქუნაგო ალა ახძაწშა, პანიკადა, ჰიალახარადა ახძაწშა ადჷრრადა იალშთომ აცყძაშიყძარა ახაცჷგარა.

აპშბატჷი ახჷ

ამენშშევიკციეი აბოლშშევიკციეი სტოლჷპინ ირეაქცია აპერიოდ აან. ხაზჷ იყოუ მარქსისტტი პარტიანჷ აბოლშშევიკცია რშაქუგჷლარა.

(1908—1912 შთჷქუსქუა)

1. სტოლჷპინ ირეაძცია. აინტელლიგენცია როპპოზიციატი სლოიძუა რჭშჷ აილპჷრრა. აგუკაჰარა. აპარტიატი ინტელლიგენცია რჷხუთაკ მარქსიზმ ალაცია რლაგერ აშჰა რიასრეი მარქსიზმ ატეორია რევიზია აზურა აჩშაზკრაძუეი. ლენინ „მატერიალიზმი ემპირიოკრიტიციზმი“ ჰია იიპჷზ აშიყუ აჭშჷ არევიზიონისტცია რუჷხხაარეი ამარქსისტტი პარტია ატეორიატი შათაძუა რჷხძჩარეი.

აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა 1907 შთჷქუსა იიუნ მზა 3 აზჷ ა-II-ტიი აჰიჷნთქარრატი ადუმა ჷქურცეიტ. აბრი ამშთ ათოურჷხ აჭშჷ იაშთოუპ იიუნსთაზტიი აჰიჷნთქარ ოატი აარჰიოა ჰია. აჰიჷნთქო იეიჰაპჷრა III-ტიი აჰიჷნთქაროატი ადუმა ალხრაქუა ოხჷ აზაკუან ჭშჷცჷ ორჷყეიტ. იარა უბოიალოაგძჷ 1905 შთჷქუაა, ოქტიაბრ 17 აზჷ დარა რხათა ითოჷყჷზ ამანიფესტ ეილაოგშეიტ, იზბან აკუზარ, იარა აბრი ამანიფესტ იზლაჰიოზ ალა, აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა ადუმა აქუშთაჰათოალო, მაცარალა აკუნ აზაკუან ჭშჷცქუა თრჷყლარანჷ იშთჷყაზ აჳბატიი ადუმა ასოციალ-დემოკრატიატი ფრაქცია ასუდ იართეიტ, აუსუცაა რკლასს ახათანრაკცაა აკარტოლა რჷქუწაიჷ იდიჷქურწეიტ. ნაუნაგძაზჷ იახგანჷ იდიჷქურწეიტ.

ალხრატი ზაკუან ჭშჷც შთჷყაწაზ ალა, აპომეშჩიკციეი, ახუჰახუთრატი-პრომჷიშლენნოსტტი ბურჟუაზიეი რხათანრაკცაა რხჷფხძაძარა ადუმაჭშჷ უაანძა აასთა ხარაძა ეიჰახონ. იარა უბრი აამთაზჷ, ანხაცჷეი აუსუციეი რხათანრაკცაა რხჷფხძაძარა, იარა უსგძჷ იშთმაჭჷზგძჷ, აკჷრჷნტი იაგხონ.

III-ტიი ადუმა, იარა იალაქუაზ რჷლა, აჩერნოსოტენეცციეი აკადეტციეი რდუმა აკუნ. ზჷნძა 442 დეპუ-

ტატ იყაზ რახძტი: არლძაა (აჩერნოსოტენეცაა) ჷყან -171-ჳჷკ, ოქტიაბრისტციეი უბაოთ იოეიუაქუაზ აგუფქუა ოჩლენციეი 113-ჳჷკ, აკადეტციეი უბაოთ იოხააიგუაქუოუ აგუფქუა ოჩლეიციეი [illegible]-ჳჷკ, ატრუდოვიკცაა 13-ჳჷკ, ასოციალ-დემოკრატცაა 18-ჳჷკ.

არლძაა ჰია იყაზ (უროთ არლძაა ჰია იზრჷფხძოზ ადუმაჭჷ არჷლძაოაჷ იტიან აზოუპ) აუსუციეი ან[illegible]ციეი რალა-ბააფსქუა —ატიქუა ზმაზ აჩერნოსოტენეცტიპომეშჩიკცაა, [illegible] [illegible] [illegible]ოქუდეორტოზ მასსალა აუაა ხჷპყოზ. იოეიისნჷ იზშ[illegible]. აუო[illegible]ცაა [illegible] ყძაშოყძაოა ოოვანიზციოო[illegible]ცაა იაბახ. აუსუცაა ოდემონსტრაციაქუა [illegible] აუ[illegible]ცაა [illegible], არევოლიუცია ამშქუა რაან აძიტიის[illegible]ქუა ახ[illegible] [illegible] ადვპრაქუა [illegible] [illegible] იხპ[illegible] [illegible] [illegible] იშთიმპაც ასლ[illegible] [illegible] აჯ[illegible] [illegible] აჰჷნთქარ იმჩოა ფ[illegible] [illegible] [illegible]. 1905 შჷქუსა ოქტიაბრ მზა 17 აზჷ ითჷწჷზ აჰჷნთქარ იმანიფესტ იაჭ[illegible] არლძაა.

[illegible] არლძაა [illegible] [illegible] [illegible] ოქტიაბრისტცაა იპარტია „ოქტიაბრ 17-ტიი [illegible]ლა“ ოქტიაბრისტცაა ზინ[illegible] იაშთაზ აპოიმ[illegible] ლენინისტი კაპიტალ დუი. ზჷნხამჷ, კაპიტალისტტილა ჲიქჷაზ აპომეშჩიკ დუ[illegible] [illegible] (1905 შჷქუსაზტიი არევოლიუცია იანალაგოზ აამთაზჷ, აპომეშჩიკ დუქუა იოეიუაზ აკადეტცაა აძჷრჷკძა [illegible] ტიაპრისტცაა ოახძ [illegible] [illegible] [illegible]ცაა. [illegible] უაჳჷ იზლარჷლშიდჷრააუანჷ იჷმაზ — დარა 17 ოქტიაბოაზტიი ამანიფესტ ახ[illegible]კჷლოზ მაცარა [illegible]. ახა იარა უბრჷგძ აჟიალა მაცარა აკუნ იშჷრჷდჷრკჷლოზ. აჰჷნთქარ იეიჰაბჷრა. აჰჷნთქარრა აჯ[illegible] აკუზაიტ. ა[illegible] ა[illegible]ზაიტ. პოლიტიკას იმ[illegible]ოზ ინაგძანჷ აჟიჳა აოლოი აოქტიაბრისტცაა.

აკადეტცაა [illegible]ქონსტიტუციონ-დემოკრატიატი [illegible]ტია I-ტიი II-ტიი ადუმაქუა რჭჷ აათა. III-ტიი ადუმაჭჷ ეიწანჷ ათჷფქუა ოჷმან. [illegible] ხჷხყძაზ უი [illegible]. აკადეტცაა აბჟჷ ოჷხიალოზ აპომეშჩიკცაა [illegible] ოჷბჟქუა III-ტიი ადუმა ალხრაან აოქტიაბრისტცაა იოჷოთეიტ.

III-ტიი ადუმაჭჷ იყან ატრუდოვიკცაა ჰია იზჷშთაზ აბურჟუაზიასსატი დემოკრატქუა ოგუფქ. [illegible] ხძაძარალა იდუმკუა. ადუმაჭჷ, აოთ ატრუდოვიკცაა

კადეტციეი აუსუცაა რდემოკრატიეი (აბოლშევიკციეი) ოჷბჟარა ილაკ-პაკთუან. ლენინ იჰიონ, წოუპ, [illegible] ატრუდოვიკცაა უაჳჷმბა ლა იკუადოუპ, ახა [illegible] ამახსა, ანაპჷჟილაო რძაა[illegible] იოხათანოკ[illegible]ოუპ ჰია აკადეტციეი აუსუცაა რდემოკრატიეი ობჟარა [illegible] ოჷლაკ-პაკოა, ანხამჳა-სსა ფშჷმაცაა [illegible] ყაზმა აკუნ ხჷმფადა [illegible]ხყძოზ. აბოლშევიკცაა [illegible]. აუსუცაა რდემოკრატია რჭაფხძა უსნაგძატჷს ლენინ იქუირჷგჷლონ — „ხჷმჩ კუადოუ [illegible] დემოკრატქუა [illegible]. [illegible] [illegible] იამპ[illegible]. არლძაა ოჭ[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] კადეტ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ლენინ. [illegible] XI, [illegible]).

1905 შჷქუსაზტიი არევოლიუცია აბჳაფჷსრა აან[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ანემ[illegible] აშთახძ[illegible] [illegible] [illegible] მჩჷზ ალა [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ოქუაჷ[illegible] [illegible] ცაოიზმ იახძ[illegible] [illegible] აკადეტ შ[illegible]ცაა [illegible] 1905 [illegible] „ვეთო“ ჰია [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] მაუაცაა იაპა[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], „აბრი აჰჷნთქარრა ამჩრა ჰარა (დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] აჟილაო [illegible] [illegible] იაჰნჷჰიალაროუპ იქუნაგოუ“ ჰია.

II-ტიი აჰჷნთქარრატი დუმა ჷქუცანჷ, აჰჷნთქარტი [illegible] [illegible] დემოკრატიატი ფრაქცია [illegible]ხაა [illegible] აჰჷნთქარ იეიჰაბჷრა იშთხახუალაკძ აპოლ[illegible] პოლიტიკა [illegible] ორგანიზაციაქუეი, რეკონომიკატი ოოგ[illegible] ოჷკყძაძიყჷაოა იალაჰეიტ. ა[illegible]ტილატი [illegible]ქუეი, [illegible]ქოეი, იახჷანჷ [illegible] ათჷ[illegible]ქუეი არევოლიუციონერცაა რჷლა იდჷრთიიტ. აბახთაქუა რჭჷ ჷგზ შიჷგ ჷუმბჷლლა აკუნ არევოლიუციონერცაა შჷოპყოზ. ახლჷმძაახ მჷოჷხთჷოგოზ, იშჭდჷოგუაყთუაზ აჩერნოსოტენეცაა

რტერრორ ააპკძანც იქუნ. აჰიცნთქარ იმინისტრ სტოლციპინ აუაა რცკნაჰართაქუა რცლა ატიცლო ხციყეიტ. აკცრ ნცზქძჳცკ არევოლიუციონერცაა რშიტ. უბასყანტიი აამთაზც აუაა რცკნაჰართა „სტოლციპინ იგალსტუკ“ ჰაა იაშთან.

აუსუციეი ანხაციეი რრევოლიუციატი წცსრა ხუაჩთუა. აოეპრესსიაქუეი, აოგუაყრატი ეკსპედიციაქუა რცყაწარეი, აუაა კცლწანც რშრაქუეი, აიხთაქუა რჭთც ოთაკრაქუეი, აკაოტოლა ოცქუყაოეი ოყთც მაცარა იზაანგცლომცზტ აჰიცნთქარ იეიჰაბცრა. „ჰიცნიაქარ ჰაპ ჰაა ანხაკცჟილაო აფშთქაჩაწარა იოცძაზ ესცძმთაძირა აძრა იშთაჰთცზ იშია-ძძოი აკუნ იშთცრბოზ აჰიცხთქარ იეიპაბცრა. აბრი აყნცტი აიპაბცრა მანიოვრ ლუკ ყარწარც იაქეოკციტ. იაქუოკციტ აქცთა ბუოეჯუჟია კლასს რაცაა—აკულაკცაა რცლა აქცთან აჟიჳალუდუა ოზთაშთა ყარწარც.

ანხაცაა როპშინა იალწნც, ხუტორლა ინხალოიც აზც 1906 შთცქუსა ნოიაბრ მზა 9 აზც აცტოლციპინ ადგძცლ ზაკუან ჭთცც თიეტ. სტოლციპინ იდგძცლტი ზაკუან იბშჩინალა ადგძცლ ხარბუარა იყაზ ფეოძვან. ნხაკცს იყოი დარბარხაალაკცც იარა იბც იაიობუ [illegible] იხატი ნადცლ ნალახც აიპჩინა დალწიოც იცან[illegible]. ანხაკც იხატი ნადცლ ითიიოც ლაქეითცნ. უი, აოი ეიეუშ აზინ უაანძა იძამცხტ. აუაჟცლაი უაჟია იოცძის [illegible]ბშჩინა იალწუა ანხაცაა ზეგძც ჯარაკ ადგძცლ ალხნც ირცრთარც (ხუტორლა, ოტრუბლა).

აარი აკნც, ანხაცა ბეიაქუა აკულაკცაა, ანხაცაა მჩცმხაკუა რადგძცლქუა ხცმარიალა ირცჰცრხუჰარტე იყალშეიტ. აბრი აზაკუან ანთოცე აშთახძ, შთცქუსა უაკ რცლა ანხაცაა მჩცძხაქუა მილლიონ-ჳაკ ინარუეიჰანც, დგძცლ რცმაძაძკუა იაალუხშეიტ, იაალუხშეიტ ხნცყულაგადა. ანხაცაა მჩცმხაქუა რცდგძცლდატორალა იოზჰაიტ აკულაკცაა ოხუტორქუეი როტრუბქუეი რხცფხძაძარა. ხნც ზცნლა ურთ უბასყაკ იდუნ, ქძცრალა აუაა აუს დდცრუა, აქძარანჯცაა აუს დდცრუა იყან, იყან ზცბძა პომეშჩიკ ნხაძჳაწაა. აიჰაბცრა ანხაცაა ირცდცრწონ, ირეილძუ ადგძცლქუა აობშჩინაქუა იოცლხნც, ხუტორლა ინხო აკულაკცაა ირცრთალარც.

ანხაცაა „რხაქუითტირაან“, ანხაჳ დგძცლქუა აპომეშჩიკცაა იდცრჰიუაზთგძც, უაჟიც აკულაკცაა ადგძცლ

აბზიარაქუა რცო, ალარცაა რნადელქუა ხუ-მარიალა ირცმხუჰაუა, აუაფშ დგძცლქუა რცრჰირა იაჭთცნ.

ადგძცლქუა რაახუარაზი. ახუტორქუა რცყაწარაზი აჰიცნთქარ იეიჭაბცრა აფარა დუ აკულაკცაა იდდცრფსახთუან. აკულაკცაა იოცლხნც, აჰიცჩთქარ ისამოდერჟავიე გუკალა იზცხძჩაშთა, აპომეშჩიკ ხუჭქუა ყაიწარც ითახცნ სტოლციპინ.

9 შთცქუსა (1906 შთცქუსეი—1915 შთცქუსეი) ზაწიცკ ოცკნუწყალა აობშჩინა იალწიტ 2 მილლიონ ოძა ინარეიჰანც.

ადგძცლ მაჭ ზკცზ ანხაკიეი აქრთანტიი ანხაცაა ლარუეი რცყაზაარა ეიჰაძც ეიცაახატიიტ სტოლციპინშჩინა ანხაჳცჟილარ სლოიილა ოეილცწო, იაჩჰაიტ ხუტორლა ინხოზ აკულაკცეი ანხაცეი აიდცალარაქუა ირცლაგშეიტ.

იარა უბრი ინაცწანც, ანხაჳცჟილარ ეილცრკაარუა იალაგთელტ, აჰიცნთქარ იეიჰაპცრა ცყანაწც, აპომეშჩიკ კიეი აკადეტციეი ოჰაცნთქაროატა დუმა ცყანაწც, აპომეშჩიკცაა ოადგძცლ ანხაცაა იძთცრბოუაზ.

ახუტორქუა ეიჰარაკ იახყაიწოჩ აშთცქუსქუა (1907—1909) რზც, აფხძა ანხაცაა რწცსრა იაგხო ინეიუან, ახა აშთახძ დუკ მცრწცკუა 1910—1911 შთცქუსქუა რზც, უბრი აშთახძჳდც აობშჩინაიი ახუტორაიი ოეიდცსლარაქუა ინარხყძანც. აპომეშჩიკ ჳსეი ხუტორლა ინხოზ აკულაკციეი იოჭჰაჳცლხნც, ანხაცა ოწცია იაზჭუა იალაგშეიტ.

არევოლიუცია აშთახძ აპრომძციშთლეენნოატ უსხკ აქთგძც აითაკრაქუა აკცოძა ყალაწეიტ. აკოძა იაზჰაიტ აპრომძციშთლეენნოატ აკონცენტრაცია. იაჩთაკალა იაჰჰოზარ, აპრომძციშთლეენნოატ ირცეიოეი ეიპა აძალ ზკცუ აკაპიტალისტ გუფქუა რნაპაკთც აკალოიეი. 1905 შთცქუსაზტიი არევოლიუცია ყალაანძაძც აკაპიტალისტკიი აიდვცლაქუა რჭთც ახეიდწარა იალაკახან, ატიცლა აკნუწყა აიოვარქუა ოცხუქუა დცრჟიგძარკ, აფეიდატცხძ ([illegible]) იოოუა აეკსპორტ აზცრჰარა იაცხრააოგძაშთა ფონდნც იშთაოწონ. იარა უბოი აფონდ რხც იაიხუანც, ურთ რტოვარქუა ატიცმ ჰიცნთქარრაქუა ოჭთც იგანც ხუ-მარიალა ირთიირც, უბართ აჰიცნთქარრაქუა რჭთტიი არცინოკქუა დარა რნაპაჭთც იაარგარც. აბართ ოეიფშთ აიდგცლაქუა, აბართ ოეიფშთ აკაპიტალისტ-

ცია რჩქიდკულარაქუა (ამონოპოლიაქუა) ატრესტქუა პია, ასინდიკატქუა პია იროფხენ. არევოლიუციაშთახე აბურჟუაზიატი ტრესტქუეი ასინდიკატქუეი ოხუფხაძარა ეიპაგუ იაზპაიტ. იაოა ეშასგუ იაზპაუან აბანკ დუქუა ოხუფხაძაოაგუ, იაზპაუან აპრომიშელენნოსტ აჭუ დაოა აპანკქუა იროოლუგუ. იაზპაუან ატიუმპიუნთქაროაქუა ოკაპიტალ ურუსტიულა იალონაგალოზ ახუფხაძარაგუ.

აბასალოა, ურუსტიულან აკაპიტალიზმ ესაირა იაპა იაპა ამონოპოლიაქუ იმპერიალისტი კაპიტალიზმხარა იაჭუენ.

შუქუა ფუთკ ჯაოაკ იშაქუხანუ იშუგყაზ. ლოკაგადუხ ოფუ თალტ აპრომიშელენნოსტ, იაზპაიტ აოაცია აწხო, ამეტალოლ იყაწარა, ანეფტ აწაოა, იაზპაილ აპა-სოა, ამაქაო ყაწ ოა. დაარა იაზპაიტ აპაოა-ნხაწუიგანუ ახა თეიოა.

იწაბურაგუპ, უბრი აამთაზუ ურუსტიულა იარა აპრომიშელენნოსტ ოიქთიაოაზუ ეხაყა შატა ეისკაოა [illegible] ყანაწეიტ, ახა უეიზგუ ამრათაშიარახატიი ევროპა აასთა აშთახე აკუო ინხანუ იშუგყაე, იყან. ტიუმდეგულტი კაპიტალისტ აა იმუროაკუშიუც იოი[illegible]შუენ. ურუსტიულან ა[illegible]ნაქუეი ასტასოკუეი ყაო[illegible] იყამუზტ, უოთ აპიაა ნხუწ[illegible]ტა იაარუონ. იყამუხტ უბასგუ ავლომობილეტი პრომიშელენნოსტ, იყამუხტ ახიმიატი პრომიშელენნოსტ, იყამუხტ ამი[illegible] ალდგულო-ოწიგაეუა ოაარუხო აპჯარ-მათია აკაწარაგუ ურუსტიულა, ეგდურთ აკაპიტალისტი ტიულაქუა იოუწახონ.

ურუსტიულა ამეტალოლ ხუჭძანუ რხუ იახადურხუოზ იარა ურუსტიულა შაანუ იასაუყოუ იმაამპიოუ ატიუპიო, ლენინ იჭუან:

> „ანხაცია ახაქუითრა ანროუ ინარკნუ 50 შუქუაა რულა ურუსტიულან აიხა ეაანძა აასთა ხუწტე რულა ეიპანუ რხუ იალუროხუო იალოაგუთეიტ, ახა უეიზგუ ურუატიულა პაათსულაძა, უაკუ ბაცლა ეიწასოუ ტიულანუ, ჩჩია-ტიულანუ, იბეშაბნაკუუ ტიულანუ, უაქიტიი აამთაზუ იყოუ აარუხგა ამუროუგაქუა რულა აიბუთარაზუ ანგლია აასთა ფშუნტი ეიციოუ, გერმანია აასთა ხუნტი ეიციოუ, ამერიკა აასთა ჟიანტი ეიციოუ ტიულანუ იყოუპ“ (**ლენინ,** ტომ XVI, ადაყდა 543).

იარა ურუსტიულა ანხამპა აზგუ აპოლიტიკაზგუ იაწახაძანუ იახეუყაზ აუპ ხეუძპიაალა იზუხყდაზ, იარა აურუს კაპიტალიზმ ეიფშუ, ცარიზმ ახათაგუ ამრათაშიაოა ევროპატიი აკაპიტალიზმ იახდუშუნუ იახეუკაზ.

არი უაკუ იბოუნ აოაციაა, ანეფტ, აელე ტრო-პრომიშელენნოსტ, ამეტალლურგია, უბას აზაოთ ოიოუშუ, ჟილაო ოუნხამკაჭუა აუახკ დუძაქუა აპაა-ნიუწტიი აკაპიტალ ანაპაჭუ ჩშუგყაზ ალა, შუამახამზარ ამაშუნაქუა ზეგდუ, აოხუიაგაქუა ზეგდუ აპიაა-ნხაწუტიი იხუპანუ ა[illegible] იურუსტიულა იაიხამკალაო [illegible] ამაკუა იშუგყაზ ალა.

არი უაკუ იბოუნ აპიაა-ნხაწუტი [illegible] ა[illegible]ბალტი ზაიომქუა [illegible] ცენტქუა რშიარაზუ ცარიზმ ეს[illegible] ნახლონ 100 მილლიონ მაათუ [illegible]

არი უაკუ იბოუნ ასოიუზნიკცეი აურუს ა[illegible] ქარი იოუ[illegible] ალოგოვო[illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] იქუნარაგულარც.

[illegible] ოაკუ[illegible] ტიულა [illegible] იმაქულოლოზ ალა [illegible] რუმა[illegible] ოპერაციაქუა [illegible] აფაბრიკანტცეიი [illegible] აპრომიშელენნოსტ მკიოო. [illegible] იშაქუხანუ იაიუყაზ, აუაუოაადარა იახაზპაუაზ აშუქუსქუა ოაან კიგუა-ბაათაულა აუსეცია რკლასს იაჟიუ ქუაზ აფაბრიკანტცია მაააალა აუაეცია აუსურა იალუროუნ (ალოკაუტქუა ყარწონ). აშიყუ ეიქუაწიაქუა აფუაწონ: უბაოთ „აშიყუ ეიქუაწიაქუა“ იონუოწონ აკუო ყოლზუოგოზ, ზჩუაზწიულხნუ აზაბასტოვკაქუა იოულაზ აუსეცია. არი „აშიყუ ეიქუაწიაა“ ინანუოწაზ, მამზაოგუ „ასია ეიქუაწიაა“ ინანუოწაზ უპრი აპრომიშელენნოსტ ხკუ აფაბრიკანტცია რეიდგულა იაიუოუ რნაპლაქუა იარ-

ბანზაალაკძძ აკაჭთ უსურა ლაანალცრხუომცზტ. აუსურა ახუ აქუწარა 1908 შთცქუსაზგძ 10 15 პროცენტ რცლა ილადცრყუხძან. აუსურა ამშთ ზეგძცნჯარაგძ 10 12 საათ რყცნძა იაზლცრპახძან. ლცრჲაძძცხ ჭთცც აჭთიათა იალაგთეიტ შთთოაფ ომძარალა აოპორა სისტემა.

1905 შთცქუსაზ არევოლიუცია ახძაწახაზ იახყძანც არევოლიუციაა [illegible] [illegible] აილცშიშიარააილკცროთა [illegible]. [illegible] აგუკაპაოეი ეიპათაკ [illegible] აინტელლიგენცია [illegible] არევოლიუცია [illegible] [illegible] იანაყთცზ აპეოიოცაან აბურჟთუაზია ირცლწნც, არევოლიუციახძ იააიზ [illegible]. [illegible] მშთქუა რაან აპარტია იაკრცწიტ [illegible] [illegible] არევოლიუ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ინხანც იყაზ აუსუცია რკლასს ალეგალტო გუფქუა რჭთც [illegible] [illegible]. [illegible] არევოლიუციატო [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ლეტარიატ რრევოლიუციატო პარტია აცია ლცრცოგა [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], არეაქცია რჩთანლცრშიარც, ცარიზმ რჩთანდრაალარც იაშთან.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ეიპა [illegible] [illegible] [illegible], კიპა ზცო აუსქუა ხძაა [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] როორგანიზაციაქუეი, აპარტია ორგანიზაციაქუეი რახძ აპიცნთ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] აკნუწ[illegible] [illegible] იაჭიცჶ, არევოლიუციონეაცია რჩარპიონ.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ფოოიტ [illegible] [illegible] ძცყუააცია [illegible] იაცცოწიტ [illegible] მარქსიზმ „კრიტიკა" აზცრუან, „[illegible] იოცმან", არევოლიუცია აცია არცოგძარაზც რცბზ აცია აზცზ [illegible]. [illegible] აზურპიონ, აჩარპიაია ხძცძშია აშია აზცრპიონ, ხძცძშია აშია აზცრპიონ „ახატო კულტ ახძცძჴანც აკალთ აშთანცჲუარა

აფილოსოფია უსხკ აჭთგძც ილულუახთეიტ მარქსიზმ „აკრიტიკა" აზუოა აჩთაზკოა. არევიზია აზურა აჩთაზკრა; იარა უბასგძც იცოცრწიტ „ნაუკალა" იშაქურლულუოუშია იხჳაქუაზ ლინ ხაზცრხარას იყოუზეგძც.

მარქსიზმ „აკრიტიკა" აზცუწარა მოლახთეიტ.

აბართ აპატცნცია ზეგძც ლარა-ლარა შთეიფშთძამცზვძც იზცშთაზ აკც აკუნ. ზეიფშთ გუთაკცკ აკუნ. არევოლიუცია ამასსაქუა აციხლცრყძარც აკუნ.

აგუკაპარეი აგუაციცარეი რხძცსიტ. ზნც მარქსისტკიას იზცუხძაძოზ. ახა იანაკუხაალაკვძც მარქსიზმ [illegible] [illegible] მაპც-ლულუალა [illegible]. პოლიტიკის [illegible] [illegible] ხუთაგძც. [illegible] [illegible] აბართ [illegible] [illegible], იაჭპაა, პოგცთოოვ, [illegible], ლუნაჩარსკიი [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], მარქსიზმ აფილოსოფიატე [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ზარ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] აკრიტიკა [illegible] [illegible] [illegible] აკრიტიკა [illegible] მარქსიზმ [illegible] [illegible] „[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] პაუა აკუნ. პარა, რპიონ ურთ, ეიპარაკ ალა პმარქსისტცა [illegible], ახა მარქსიზმ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] პთახცნ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] პთახხ [illegible] [illegible] [illegible] მარქსიზმ [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] მარქსიზმ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] მარქსიზმ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] აბა, [illegible] [illegible] პმარქსისტცა [illegible] პია [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] კრიტიკა ზშიაოთაზ, უი, აპარტია [illegible] უალუცია [illegible] [illegible], უბართ მჳახნაყძარც ახძალშთოზ აკუნ. მარქსიზმ ატეორიატო შათაქუა რცწშიაარაზც, აბოი აკრიტიკა ზაყა ეიპა იჭთაგუბზცლნც იმჳათფცრგოზ აყარა, აპარტიაზც ეიპაგძც იშიართანც იყალონ იარა, იზბან აკუზარ, უი უბოი აყარა ეიპა იაარგუაძანც აჩთალნაწონ აპარტია იაჭთაგცლაზ, არევოლიუცია იაჭთაგცლაზ არეაქცია აზეიფშთ ჟიცლარა. მარქსიზმ იაცრცწქუაზ აინტელლიგენტცია რც-

ხუთაკ ადინ ქჟცყ ხცმფადა იყაწატიუპ ჰია აუაზ ჰიარა აყრცნძა ინეიტ (აოთ ოაკუნ ანკაათმთაცია, „ანცაა-ყაწაცვია“ ჰია იზცშთაზ).

ამარკსისტცვია რჭთაფხჲა იქუგცლან ხცრფარა ზცმუაზ [illegible] ატეორია [illegible] აყნც [illegible] ზცფმთა-ზცგუა [illegible] [illegible] [illegible] იარა უბასალაგჲც, მარკსისტთი პარტია ატეორიატი შათ ქუა რცხჲჩარა.

უაჳ დაქუგულცრც ალშთონ, აბრი აუსნაგძატი ანა-გძარა [illegible] [illegible] აფილოსოფ-კრიტიკა [illegible] [illegible]

[illegible] ლენინ [illegible] [illegible] კრიტიციზმი“ ჰია ხჲძცს იზმოუ, 1909 შთცქუსაზც ითც-წცზ აყნც.

„[illegible] [illegible] [illegible] თცწიტ, ჰია იჳუან ლენინ აბრი აშიყუ აქთც. აბართ ირეიუან ზეგჲ რაფხჲაძაგჲც „მარკსიზმ აფილოსო-ფიაზც (?იჰიატიცნ: აჭთაგცლარაზც) აოჩერკქუა“, სპბ, 1908 [illegible] მანი, გელფონდი, იუშთკევიჩი, სუვოროვი რსტა-[illegible] [illegible] ნოჳ იშიყუ —„მარკსიზმ აფილოსოფიატი შაქუგცლა-[illegible] [illegible] რიალიზმ ალარალა ეიდგცლოუ რაკუნც, იარა უბრი აამთაზ [illegible] [illegible] „მისტიკოუ“, იჰოიტ ბერმაა. ენგელს [illegible] შაქუა „აჟიიტ“, იჰოიტ ბაზაროჳ ინიმჳატიშია, არი ხჰიაა ზქუმკუა იბალგჲუ აკც აკუუშია,—აბართ

ჰარა ჭაიბაშცვია აგუჯბარაქუა იახცჩთხუანც „უაჟი-ტიი-აამთაჩლცი ალცრია ატეორია“ [illegible] იქაზ-ჩაქუო, „აფილოსოფია ჭთცცძა“ (მამზარგჲც „აპო-ზიტივიზმ ჭთცცძა“) [illegible] [illegible] აფილოსოფია“, ჭამ-ზარგჲც „XX-ტიი [illegible] [illegible] ფილოსოფია [illegible] [illegible] ლიზმ ხჲცრშითზააპ“ (ლენინ, ტ. XIII, ადაყჲა 11).

[illegible] „ჰარა [illegible] [illegible] უეიტ“ ჰია ზჰიოზ ლუნაჩარსკიი ათაკ იაჰიო, ლენინ [illegible]:

„სარა საკუზარ, სარგჲც აფილოსოფრაქთც „იფშთა-აუა“ უაჳუპ. ხჲცძჰიალა: აბართ აზამეტკაქუა რჭთც ([illegible] კრიტიციზმი“ ზახჲძუ აშიყუ აუპ. არედ.) სარა უსნაგ-ძატი [illegible] 12)

ახა აუს აქთც, ლენინ იძიყუ აიოი აუსხაგძატი [illegible] იუშთკევიჩი, ბაზაროვი, ვალენტინოვი, უბართ რფილო-[illegible] ქოუ, იუანთოუ აიდეალიზმ ჰადცზგალარც იაჭთქუაზ. [illegible] ლენინ [illegible] ნარშთაზ, იაანარფშთცზ რახჲტი კცრ იაფსანც კრცზწაზ. [illegible] კცლგაგა აკუნც იყოუპ.

[illegible] აფილოსოფია [illegible] გცლარაზც, ლენინ იშიყუ აყნც აბართ რეიფშთ ალკაა-ქუა რჭთც დკცლაუეიტ:

1) „ესააირა ეიჰა უაჳჷ იზგუამთარტი მარქსიზმ აფალსიფიკაცია აზუოა. ესააირა ეიჰა უაჳჷ იზგუამთარტი ანტიმატერიალისტტი წარაქუა რჷლა მარქსიზმუშია აპოლოგეტკა რზუოა,—აა, აბრი აუპ აპოლიტიკატი ეკონომიაჭგაგ. ატაკტიკა ზწ[illegible]ქუა [illegible], [illegible] იარა აფილოსოფიაჭგაგ [illegible]ტიი-აამთაზტ[illegible] [illegible] ყაზშა [illegible] იამოუ" (იარა უა, ადაყდა 270);

2) „მახში ავენარიუსი რშჭკოლ ზეგდჷ აიდეალიზმახე [illegible]" (იარა უა, ადაყდა 291);

3) „ჰარა ჰმახისტცაა ზეგდჷ იდეალიზმ იალახჭუეიტ" (იარა უა, ადაყდა 282);

4) „ემპირიოკრიტიციზმ აგნოსეოლოგიატი სხოლასტიკა ანაჳს [illegible] [illegible] გიეი ზნჷფშჭუა აქუფარა" (იარა უა, ადაყდა 292);

5) „იობიექტივტიუ აემპირიოკრიტიციზმ აკლას[illegible] [illegible] ჯოუკ როუპ.—არედ.) რმაწურა აყნჷ აუპ, უბართ ამატერიალიზმ [illegible] [illegible] წურა აყნჷ აუპ" (იარა უა, ადაყდა 292);

6) აფილოსოფია[illegible] იდეალიზმ აპოპოეშჩინა აშჭყა იგოუ მჳოუპ" (იარა უა, ადაყდა 304).

ჰარა ჰპარტია [illegible] ლენინ [illegible] აზჷ. სტოლჷპინ [illegible] აპერიოდ აან [illegible] ციასი იყაზ ზეგდჷ დჷრჭთაგჷლანჷ, ზაკუტი ტეორია[illegible] [illegible] კაარაზჷ, ხჷმფადა იათახჷუპ იაარკდაჭთნჷ აკუზარგდჷ, ადიალექტიკატიი ათოურჷხტიი მატერიალიზმ აშათაქუა რდჷრრა.

აბრი ეიჰაგდგ ხჷმფადა იათახჷუპ, იარა ადიალექტიკატიი ათოურჷხტიი მატერიალიზმ აკომმუნიზმ ახჷჰიან იტეორიატი ფუნდამენტნჷ იახდჷყოუ აზჷ. ამარქსისტტი პარტია აზჷჰიან იტეორიატი შათაქუანჷ იახდჷყოუ აზჷ, დარა უბართ ატეორიატი შათაქუა რდჷრრა,

უს ანაკუხა, უბართ რწარა ჰარა ჰპარტია აქტივლა აუს აზჷზუა დარბანზაალაკგდჷ უალნჷ იდოუპ.

უბას:

1) იზაკუზეი ადიალექტიკატი მატერიალიზმ?

2) იზაკუზეი ათოურჷხტი მატერიალიზმ?

2. ადიალექტიკატიი ათოურჷხტიი მატერიალიზმ აზჷ.

ადიალექტიკატი მატერიალიზმ ამარქსი[illegible] [illegible] ჰარტია [illegible]. უი ადიალექტიკატი მატერიალიზმ [illegible] [illegible] [illegible] დიალექტიკატიუპ [illegible] [illegible] იარა ატეორია — მატერიალისტტიუპ აზოუპ.

ათოურჷხტი მატერიალიზმ ადიალექტიკატი მატერიალიზმ [illegible] [illegible] აწარაჭთჷ ადიალექტიკატი მატერიალიზმ აფყარაქუა უაჳჷ იხრარხუარა აუპ.

მარქსი ენგელსი დარა რდიალექტიკატი მეტოდ იაყახშოუ [illegible] ქუა ფორმულიროვკა რზჷზუზ აფილოსოფ გეგელ [illegible] მარქსი ენგელსი რდიალექტიკუეი გეგელ იდიალექტიკუეი აკოუპ [illegible] [illegible] ძოუპ, ადიალექტიკაგდჷ ანაჳს იდჷრჭთიეიტ უაჟოტიიაამთაზტიი ნაუკატნჷ იარა აყაწარაზჷ.

„სარა სდიალექტიკატი მეტოდ,— იჰოიტ მარქს, იარა შათანჷკჷლა გეგელ იდიალექტიკა ზაყა იეიფშჭუმხარა, იშჭიაშჭოუ უი იაჭთაგჷლოუ აკჷ აუპ. [illegible] სუბიექტნგდჷ [illegible] გეგელ იზჷ, ადიახდალა იარა ჭთნჷფშჭჷს იამოუ, იყაწიყდოუ იადემიუოგჭუპ (იხშჭახ აუპ). სარა სზჷ იაარჰინჷ აუპ

იშჷცყოუ, იდეალტენჷ იყოუ დაჩთაკჷ აკუძამ, იარა მატერიალტენჷ იყოუ აუავჷ იხაჭუჷ ინაგანჷ, იარა უჩრა იდეალტენჷ იყაწოუ აუპ" (კ. მარქს, „კაპიტალ", I-ტიი ატომ, ავბატიი ანემცტი თჷჟრაჭუჷ აშთახძტიი აჟია).

მარქსი ენგელსი დარა რმატერიალიზმ [illegible] ატეჷ ჰიო, ამატერიალიზმ იარა ახინქუა რჭეჷ იეიაშაქუხრაგლახ [illegible] შეიაკუე ალა [illegible] ითეძეია [illegible] ახა [illegible], [illegible] მარქსი ენგელსი [illegible] იმატერიალიზმი აკოუპ [illegible] ახჷ, ფეიერბახ იმატერიალიზმ იდეალისტტი [illegible] ტიაზ ზეგძჷ ნაყ ინკაჟნჷ, მარქსი ენგელსი ფეიერბახ იმატერიალიზმ [illegible] აუა, იარა [illegible] იხჷ დაქუითეძხაცტ" ჰია, „იარა იეტიკუეი იდინ-ფილოსოფიეი ჰშუჷნარჷდგჷლალაკწიყძა, ფეიერბახ იიდეალიზმ წაბჷრგ ადინჷყა იაალიცრწუეიტ" ჰია (კ. მარქსი ფ. ენგელსი ტ. XIV, [illegible] 654).

დიალექტიკა აბჷრზენ აჟია „დიალეგო„ აუპ იზხჷლოწუა. დიალეგო ზახძძუ აიჭუციაჟიარა აუპ, აჟია აიმაკრა აუპ. აჟიჷტიან ადიალექტიკა ჰია იზჷშთაზ, აჟია [illegible] იაჟიაკჭუჷ [illegible] აქუა [illegible]რალა, უბართ აიფჷნგჷლარაქუა რაწკჷს აიაარალა, აწაპჷრაწიყძა აშაქუაკჷლარა [illegible] ხუცოაკჭუჷ აიფჷნგჷლარაქუა რაარფშურიეი, ეითშუძამკუა აუაა [illegible] იანაგაქუო [illegible] ყძა აფშუაარაზჷ ირეილძუ ხჷრხუაგანჷ იყოუ ჰია ირჷფხძამოხ [illegible] აფილოსოფკაა ჯოუკჷ-ჯოუკჷ. იარა აბრი ადიალექტიკატი ხუცშა აშთახძ აფსაბარატი ციჷრწრაქუაგძჷ იოხაჷრგძან. აფსაბარა ადჷრრაზჷ იდიალექტიკატი მეტოდნჷ იყალშეიტ. არი ადიალექტიკატი მეტოდ აფსაბარატი ციჷრწრაქუა ირჷხუაფშუან ნაძაძაგძჷ იწჷსუა. ზჩუჷზჷფსახუა რაკუნჷ იარა აფააბარა აჭუიარა იახუაფშუან – აფსაბარაჭუჷ აიფჷნგჷლაოაქუა რჭუიარა იახჷლწუანჷ, აფსაბარაჭუჷ

იშჷიაშჷოუ ეიჭუაგჷლოუ აშჩქუა რუსეილჷიბარშუარა იახჷლწუანჷ.

ადიალექტიკა იარა აშათა ალა ამეტაფიზიკა იეიფშუძამ, იშჷიაშჷოუ იაჭუაგჷლოუპ.

1) მარქსისტტი დიალექტიკატი მეტოდ იყაზშა ხადარაქუანჷ იამოუპ აბართ:

ა) მეტაფიზიკა აფსაბარა იშახუაფშუ [illegible] აკუმკოა, [illegible] ადიალექტიკა აფსაბარა იშახუაფშუა; [illegible] აციჷრწრაქუა [illegible] იშუამკოა [illegible] აკუეამ აფსაბარა იშახუაფშუა [illegible] დარა [illegible] დარა-დარა [illegible].

აბრი აყნჷტი ადიალექტიკატი მეტოდ იაფხძაძოიტ. [illegible] აფსაბარაჭუჷ იახძჷყალალაკგძჷ უბას უავჷ იააშთიხჷზ, იარა [illegible] იყოუ აციჷრწ[illegible]ქუეი [illegible] ლოუ დახუაფშუაზარ, იარა იაკურშუანჷ იყოუ აციჷრწრაქუა [illegible].

ბ) [illegible] თჷნჩნჷ [illegible] აკუეჷ [illegible] უშია, იშაქუნხალანჷ, აჩუამფსახძოშია ამეტაფიზიკა აფსაბარა იშახუაფშუა აკუმ ადიალექტიკა აფსაბარა იშახუაფშუა; ადიალექტიკა აფსაბარა [illegible] იარა აფსაბარა [illegible] იშჷწჷსუეი, აჩუშუაფსახუეი, [illegible]. იშუჭუიოი, აკჷ აალციჷრწუა, იჭუიო, დაჩუაკ ფხასთახო, იარა აამთა ჷიასუა იახძჷყოუ აკუნჷ.

აბრი აყნჷტი, აციჷრწრაქუა დარა-დარა რეიჭუცაშაქუა რჷლშეი დარა-დარა რხჷლშიბაწჷშაქუა რჷლშეი მაცარა აკუმკუა, დარა შუწჷსუა, რჷჩუშუჷრფსახუა, იშუჭუიო, დარა შუიიუა იშუანფსაუა რჷლაგძჷ

ალცირწრაქუა რცხუაფშთრა დწანც იყანაწოიტ ადიალექტიკატი მეტოდ.

ადიალექტიკატი მეტოდ აზც ზეგჲ რაიუხჲაძაგჲც აუს. ზლოუ უი, — უაჟიტიი ამომენტ აზც დაარა ილუღუოუშია უაჰ იიბო, ახა ანცფსაარა იალაგო აკუმ, იიუა, აჭთიარა იაჭთუ აუპ, იარა უაჟიტიი ამომენტ აზცწიყჲა ილუღუამკუა იყაზარგჲც. იზბან აკუზაი. ადიალექტიკატი მეტოდ ალა, იიუა, იჭთიო მაკარა აუპ აკ, იაწამხაძონც იყოუ.

> „აფსაბარა ზეგჲც, — იჰოიტ ენგელს — იარა აყოისახ [illegible] ინალცოკნც ატელიი (ტუძიაქუა ოიყნცნძა, თიცცკ ინარკნც ამრაგჲც ნალაწანც აყნცნძა, აპროტიატ [illegible] ზეგცს თოუ აკლეტოჩკა. არედ.) ინარკნც აუაჰც დნალაწანც იყნცნძა, ზეგჲც ესცმშთაარა იიუა, იქიძაიუა. ესცმშთაარა [illegible] ახჲცმძაძო იწცსუა, აჩთაფსახთუა აუპ იშთცყოუ“ (იარა უა, ადაყჲა 484).

აბრი აყნცტი ადიალექტიკა „აპრედმეტქუეი, ახშცკ აჭთც უბართ რანუშთი, [illegible] შთეიჭთკაარა, [illegible] იშთიიუა, იშთცყუძაალ აუპ იშთახოუაფშთ, — იჰოიტ ენგელს (კ. მარკსი ფ. ენგელსი, ტომ XIV, ადაყჲა 23).

ა) აჭთიარა აპროცესს ამეტაფიზიკა შთახუაფშთუა [illegible] დაჩთაკალოუ ადიალექტიკა შთახუაფშთუა: უი, აზცფხჲაძარა [illegible] აყაწცთა ფსახრაქუა რახჲ იმიასუაშია, ბაშთა-ეიზჰარა პროცესსნც აკუძამ ადიალექტიკა შთახუაფშთუა. უი აჭთიარა აპროცეს [illegible] რახჲ შთათანკცლა [illegible] აყაწცშთა ფსახრაქუა რახჲ იიასუა ჭთიარანც, დარა უბართ აყაწცშთა ფსახრაქუა [illegible] აკუძამკუა, [illegible] იმთაასუა [illegible] აკუძამკუა. [illegible] ესაარა ახცფხჲაძარატი ფსახრაქუა რეიზკრაქუა ირხცლწნც აუპ იშთცყალო.

აბრი აყნცტი ადიალექტიკატი მეტოდ იაფხჲაძოიტ, აჭთიარა პროცესს შთეილკაატიუ აგეჟ იანცლანც აწცსრა ეიფშთ აკუძამ. უი შთეილკაატიუ იზხცსხჲოუ იბაშთაეითაჰიაოანც აკუძამ. ესაარა იზცცლო წცსრანც. ესაარა იშთცწუა ლინიალა წცსრანც, აჟიცტი ყაწცშატი ყაზააშა აყნცტი აჭთატი ყაწცშატი ყაზააშახჲ აიასრა აკონც, აჭთიარა შარია აყნცტი ეილოუ აჭთიარახჲც. ირეიწაძოუ აყნცტი ირეიჰაძოუ ახჲ ჭთიარანც აუპ იშთეილკაატიუ ჰია.

> „აფსაბარა, — იჰოიტ ენგელს, — ადიალექტიკა იაფაშიაკა ხაჰცუპ, [illegible] ასტესტვოზნანიეგჲც, უბრი აფცშიარაზც ესცმშთაარა იზცზჰაუა, დაარაძა იბეიოუ ამატერიალ ჰაზთაზ, იარა უბრი ალა ეგჲარწაბცრგციტ, აფსაბარაჭთც იააყალო, [illegible] აკუმკუა, ზეგჲც დიალექტიკალა [illegible] ეიდოუ წცსრანც ესაარა [illegible] აკუმკუა, [illegible] ზეგჲ [illegible] თაზტიი აორგანიკატი დუნეი ზეგჲც, აშიაფცჯაფი [illegible] ახცლწცზ აზცრფშთცზ, იარა უბრი ალაგჲც, მეტაფიზიკალა აფსაბარა ახუაფშთრა ლუღუალაძა იასცზ, დარვინ იოუპ“ (იარა უა, ადაყჲა 23).

ადიალექტიკატი [illegible] ფსახრაქუა [illegible] კუუ დახციაჟიო, ენგელს იჰოიტ:

> „[illegible] ფსახრას იააყალო [illegible] აეიოუპ. — [illegible] იშთამოუ ეიფშთ, ახცფხჲაძარა ფსახრა იალწნც, მამზარგჲც, იარა იაიოუზ იარბანზაალაკჲ ფორმაკ აწცსრა ახცფხჲაძარა იალწნც. [illegible] კაალა [illegible] აყაზაარაზც [illegible] აჭ ატემპერატურა იაოპანზაალაკჲ აკც [illegible] აჭ ატემპერატურა [illegible] ახჭთანაფსახთუა ამომენტ ყალოიტ, აძგჲც ატემპერატურა აზცრჰარალა იუარქჲხოიტ, აზცრწარალა — იწაახოიტ... აბას, აპლატინატი თელ ალაშთარა ახცლწლარც, აელექტრო-ტოკ ამჟ ხცფხჲაძარალა იაზგუათოუ ამინიმუმ ხცმფადა იათახცუპ; აბას, მეტალლს იყოუ იარბანზაალაკჲ დოუსც ანთიაშთა იოზცფწიოუ აფეარა ხაზ-ბაზც ირცმოუპ; აბას, ძშიას იყოუ ზეგჲც ხაზ-ხაზც დოუაც ირცზგუათოუ ქუდუ-

ლუარაკ (*давление*) აჭზჷ იანწააშჟეი იანეილაშჟჷშჟეი ფჷწი[illegible]ია ფჷწიწიანჷ იოჷმოუპ უბოი იაქუნაგო ატიმპერატურა აყაწარა ჰარა იზლაჰალშჟაუალა; [illegible] აწჷხუტიანძა. გაზს (ჰაირს) იყოუ [illegible] [illegible] ატოჩკა [illegible] [illegible] ლშჟეი არხჲშიაშიარალშჟეი იარა აგაზ მშიანჷ აყაწარა ალშჟოიტ... აფიზიკა აკონსტანტქუა ჰია იზჷშთოუ (ყაზააშაკ აყნჷტი დაჩშა ყაზააშაკ ახჲ აია[illegible] ატოჩკა, [illegible]) [illegible] ხჷფხჲაძარალა (აითაკრა) აცწარა მა აგჷრხარა, იზჷხ[illegible] ატელო [illegible] [illegible] (იარა [illegible] 528)

ანავს, ენგელს ახიმია დალაცაიაჟიო, აბას იჰოიტ:

„ახჷფხჲაძარატი ეილაზააშა აითაკრა იახჷლწნჷ იყალო, ატელო აყაწჷშა ეითაკრაქუა რწარა ანაუკა ჰია ახჲძუწარ ყალოიტ ხიმია. აოი, იარა გეგელ [illegible] ფშჟძამ ატელო. ნას იჰიატიუზეი, ეიბეიფშჟჷმ აპროპორციაქუა რზჷ. ზჷყნჷ აზოტ მა ატჷპშჟა [illegible] [illegible] ოა, ადაყჲა 528)

აწჷხუტიანჷ, იოუქძანჷ გეგელ იაციჰაუა, იარა უბრაყაწიყჲა. [illegible] (*[illegible] в НИ [illegible]*) [illegible] თქარრა აყნჷტი ფსჷზხოუ აჰიჷნთქარრახჲ აიასრა, იორგან[illegible] აჰიჷნთქარრა აყ[illegible]ტი [illegible] [illegible] გეგელ [illegible] [illegible] ენგელს იჰოიტ:

„ხჷფხჲაძარალა მაცარა აზჰაოა მა აზწაოა. იახჲაზგუათოუ აიქუჰიალართა აპუნკტქუა რჭშჷ აყაწჷშატი ეითაფარა ახჲანარყაწო, „აშიაგა აიზჷყაშაზჷ

ლინია ეიქუჰიალართოუპ ჰია გეგელ დზჷშთაზ აუპტია აოი, იაჭჰიაპ. აძჷ არშჟრაან, მა არხჲშიაშიარაან, აიოაშჟრეი აწაარეი რტოჩკაქუა უბოი ეიფშჟ ეიქუჰიალოათაქუოუპ. უოთ ოჷყნჷ იშჟანაალო [illegible] ყაზააოა ჭშჷცახჲ აითაფარა ყალოიტ, უს ანაკუზა, უაყა ახჷფხჲაძარა აყაწჷშახჲ [illegible] (იარა უა, ადაქჲაქუა 45—46)

დ) ადიალეკტიკა ამეტაფიზიკა იზლშჟეიფშჟჷმ უი აუპ [illegible] აფსა [illegible] რაქუა ყაზშას იოჷმოუპ ჳნუწყალა აფჷნგჷლარაქუა, [illegible] იზლაყალაშჟეი. იოყუფსააუეი იჭშიოი, აბართ აიჭშაგჷლაქუა რეიქუფარა, [illegible] ჳნუწყალა იაწანაკშჟუა—აბასოუპ ადიალეკტიკა შჟახუაფშჟუა.

აბრი აყნჷტი ადიალეკტიკატი მეტოდ იაფხჲაძოიტ, [illegible] (გაომონიალა) რჩშეიწჷხრალა აკუმკუა, აპრედმეტქუეი აც[illegible] [illegible] ყაზშას იოჷმოუ [illegible] ალა ჰია.

„იარა აჟია ახათა იზლაანაჲაწიყჲო ალა იუპოზარ, იჰიცოიტ ლენინ. აპრედმეტქუა ზაკუუ ახათაჭშჷ იყოუ [illegible] აუპ ადიალეკტიკა“ (**ლენინ, „აფილოსოფიატი ტეტრადქუა“**, ადაყჲა 263).

ანავსგეჷ:

„[illegible] აიჭშაგჷლაოაქუა „რეიქუფაოა“ აუპ“ (**ლენინ, ტომ XIII**, ადაყჲა 301).

აბასოუპ იშჟჷკოუ ამარქსისტტი დიალეკტიკატი მეტოდ იაზჷრკჲაჭშნჷ აშათატი ყაზშაქუა

აილკაარა უადაჳჷმ, [illegible] ფსთაზარა აწარახჲჷ. აუააჟილარ ოთოუოჷხ აწარახჲჷ ადიალეკტიკატი მეტოდ აფყარაქუა იიაგანჷ ახაოხუარა მბატიჷლა აკოაწანაკშჟუა იშჟჷყოუ, აუააჟილარ ოთოუოჷხ აჭშჷ,

აპროლეტარიატ რპარტია აპრაქტიკატი უსურაჰეჷ, ურთ აფყარაქუა ახარხუარა მბატიჷლა აკრაჭანაკუა იშეჷყოუ.

ადუნეი აჰეჷ აცეჷრწრაქუა იზოლიაცია რჷმანჷ იყამზარ, აცეჷრწრაქუა ზეგძჷ დარა-ცაკი ეიჩარაზარ, დარა დარა ეიიჷლეჷიბაწუაიარ უკყან. ათოურჷხ აჰეჷ აუააჟილარ შაქუგჷლაშა იარსახზაალაკი. აუააჟილარ რწჷარა იარპანხაიაკი იშთიხუაფშჷლაჰაუ „ასამართალ ნაძაძა" ანაფშჷზრა აყნჷტი აკუმკუა, შა ათოურჷხ პჩცია იმპუჷმკუა იშთიყურწალო ეიფშ. ზაანაჭ იაგუ ითარკჷხ იკეიაკ იარხხაიკ ეჭ ხაფთჷლა აკჷნტი აკუმკუა, იარა აბრი აშაქუგჷლაშა, იარა აბრი აუააჟილარტი წჷსრა ზჷხჰშიააზ, დარა ურთ ზმადანგძჷ იყოუ ათაგჷლახაშაქუა ოჯიფშჷრა აწჷლი აუპ.

ახურა-ტომატტი აშაქუგჷლაშა პაზნუ იამთიხტი ათაგჷლახაშაქუა რხჷ [illegible]ოუპ. აფსაპარაშა იაკუგჷლოუ სხაძჷქუროუპ [illegible] ი[illegible] ოაფხძაძატი ოსძირიხალა აშაქუგჷლაშა ათაგჷლახაშაქუა რზჷ ახურა-ტორა აშაქუგჷლაშა ზჷნძაკ უაპჷ ეილჷიკააშთ. ეპჷხკუანჷ[illegible] იყაოსხ აკუპ. იზბან აკუზარ, უი იაანაგოიტ შაჰთაკ ფხძაყა აცარა, რაფხძაძატი არიშჩირხალა აშაქუგჷლაშა აცსია.

ცარიზმი აბურჟუაზიატი უააჟილარი რჷყაზაარა თაგჷლახაშაან აბურჟუაზია-დემოკრატიატი რესპუბლიკა ყალაოოუპ ჰია აღუა აქუოჲჷლაია. იაჰჰიაპ, 1905 შეჷქუსაან უოჷატოჷლან უი ცუაა აყაორა ხათახჷზ ჩჷნძა უაპჷ ეილჷიკაარტიჷ. იიაშთ ქუნ პოუ ორევოლუციატი დწანჷ იყან, იზბან აკუზარ, უსყან აბურჟუაზიატი ოესპუბლიკა იაანაგონ შაჰთაკ ფხძაყა აცარა. ჰაზნუ აამთაზტი ათაგჷლახაშაან სსსრ აჰეჷ აბურჟუაზია დემოკრატიატი ოესპუბლიკა ყალაოიტ ჰია აღწა აქუოპჷლარა ხშეჷპ ზწამ. ეპოკონტროევოლუციატიუ ცწანჷ აუპ იშთაყოუ. იზბან აკუზარ. ასო პეტტი ოეაპუბლიკა აასთა აბურჟუაზიატი ოესპუბლიკა იაანაგო შაჰთაკ შთახძყა აცაროოუპ.

ზეგძჷ ზხძჷფშთუ ათაგჷლახაშაქუეი, ათჷფი, აამთეი როოუპ.

ეილკაარუპ, აუააჟილარტი ცეჷრწოაქუა აბაა თოურჷხ მპალა რჷზნეიოა ადა, ათოურჷხ აზჷ ანაუკა ჷყაზარცჷძჷ, იჰშიარცჷძჷ ზალშთომ, იზბან აკუზარ, აბოი ეიფშთ აზნეიშა ზაწიჷკ აუპ ათოურჷხ ნაუკა, იაქუშიაშია იყალაქუე ოხაოსი აბზამჷყუ შთიფკაქუა რეიქურჩაყუაქუეი რახძ აიაგარა იაციჷზხძჩო

ანაკუ. ადუნეი იაიფჷმწიაძაკუა იწჷსუა. იჰშიო იყაზარ, აჟეილტირა აყოფააარეი აჰთატსოა ესააიოა აზპარეი აჰშიარა იაზაკუანნჷ იყაზარ, ეილჷკკა უაკჷ იბარტი იყოუპ. წჷურა ზჰუმ" აუააჟილარტი პორიადოკქუა, ჰჷდალა ახატირეი აეკაპლოატაციეი „რპოინციპ ნაძაძაქუა". ანხაცია აპომიშჩიკცია ონაპაწაყა რჷკაწაოაზი აჟუალცია აკაპიტალისტცაა ონაპაწაყა რჷყაწაოაზი „აიდეია ნაძაძაქუა" ყაჰა იშეჷყამ.

ას ანაკუია, აკაპიტალისტტი შაქუპჷლაშა ასოციალისტტი შაქუპჷლაშალა იფსახხარ აეიეიტ, აკაპიტალისტტი შაქუპჷლაშა იარა იანაამთახ ახეოდალტი შაქუგჷლაშა შთაოსახჷზ ეიფშთ.

ას ანაკუხა, ორიენტაცია ზზუტიუ. უაჟი ჰაზნუ ამომენტ აზჷ ამჩ აიჰარაკ დარა ოაკუნჷ იყანჷ, ახა უაჰა კჷთირა ზმოუა აუააჟილარტი ძლოიქუა ოაკუმ, უაჟიჷ ჰაზნუ ამომენტ აზჷ ამჩ- ყიჰარაკ რჷმამზარგძჷ, აჰთარაო იაჰთუ. ზაფხძაყა ფეიოფშთ ბზია ზმოუ ასლოიქუა როოუპ.

იაჰხჷსჷზ აშიჷშთჷქუსა აფშჷნპაჟია შთჷქუსქუა რაან, ამარქსისტცია ანაროდნიკცია იანრაქუფოზ აეპოხა აან, ჟილარ რახძტი ეიჰარაპჷკძანჷ იყაზ ახაზჷნხაპჷჟილარრასთა. აპროლეტარიატ ეიწარაპჷკძახჷ იყან უოჷსტიჷლან. ახა, კლასსა ჰასაბლა აპროლეტარიატ აჰშიარა იაჰთჷნ, უსყან ანხაპჷჟილარ, კლასს ჰააბლა, აილჷწრა იაჰთჷნ. ხძჷძჰიალაგძჷ აპროლეტარიატ, კლასს ჰასაბლა აჰშიარა იახძაჰთჷზ აყნჷტი აუპ ამარქსისტციააგძჷ აპროლეტარიატ რახძ ორიენტაცია ზრჷმაზ, ურთ აშთიფკაგძჷ რმჷხიტ. იზბან აკუზარ, იშთაადჷრუა ეიფშთ, აპროლეტარიატ რაციაკ იდუმჷზ ამჩ აყნჷტი აშთახძ თოურჷხტი პოლიტიკატი მჩ-დუძძანჷ იყალთეიტ.

ას ანაკუხა, აპოლიტიკაჰთჷ უაპ აშთიფკა იმჷხძჷოც აზჷ, შთახძკა აკუმკუა, ფხძაყა დჷფშთლაროუპ.

ანაპს. იცცაკჷმ ახჷფხძაძარატი ჩთეითაკრაქუა იცცაკჷუ. იაალჷრყძოუ აყაწჷმატი ჩთეითაკრაქუა რახძ რჷიასრა აჰშიარა იაზაკუანზარ, იკკაძა უაკჷ იბოიტ. იოპუაყჷუ აკლასსაქუა იყარწო არევოლიუციატი აარჰირაქუა, იაფსაბარაშანგძჷ ხჷმფადა იყალარანგძჷ იყოუ აცეჷრწრა შთაკუუ.

ას ანაკუხა, აკაპიტალიზმ აყნჷტო ასოციალიზმ ახჲ აიასრეი აკაპიტალისტტო რგუაყრა აყნჷტო აუსუცია [illegible] მჳალა აკუმ, აკაპიტალისტტო შაქუგჷლაშა აყაწჷშატო [illegible] მჳალა მაცაროუპ.

ას ანაკუხა, [illegible] ანაჳს. აიფჷნგჷლარაქუა რაწკჷს აიააირაზჷ, დარა [illegible] უაჳჷ იბოიტ, აპროლეტარიატ რკლასსტო ქუფარა [illegible] წრა შთაკუუ.

ას ანაკუხა [illegible]

ას ანაკუხა, [illegible] პოლიტიკა.

აბას აუპ იშჷყოუ აუს, ამარქსისტტო დიალექტიკატო მეტოდ აუააჟილარ რჷფსთაზარაჰჷ უაჳჷ იხჷ [illegible] ხუარც იგაო.

ამარქსიატტო ფილოსოფიატო მატერიალიზმ აკუზაო, [illegible] იმშიამშოუ იაჰთაგჷლოუ აკჷ აუპ.

2. ამარქსისტტო ფილოსოფიატო **მატერიალიზმ** ყაზშა ხადაქუანჷ იამოუპ აბართ:

ა) „აბსოლიუტტო იდეია“ აკუნჷ, „ადუნეიტო ფსჷ“ აკუნჷ, ახდჷრრა“ აკუნჷ იყოუპ ადუნეი ჰაა [illegible] აიდეალიზმ იაჰთაგჷლოუ მარქს იფილოსოფიატო მატერიალიზმ იაფხძაძოიტ. ადუნეი იარა აფსაბარაშალა **იმატერიალტოუპ** ჰოა, ხკჷ რაცაალა ადუნეი აჰთჷ [illegible] ამატერია [illegible] ახკქუა რაკუნჷ იყოუპ ჰოა, ადიალექტიკატო მეტოდ [illegible] დარა-დარა რეიხჷლშიბაწრეი იწჷსუა ამატერია [illegible] ჰოა, ამატერია [illegible] ფსჷ“ ჰოაგჲჷ იარბანზაალაკჲ აკჷ იაზგუაყთუა იყამ ჰოა.

> [illegible] იჰოეიტ ენგელს, აფსაბარა, იარბანზაალაკჳჲჷ იარა იატოჷმ ჰოა აკგჲჷ აცჷმწაკუა, უს იარა შთჷყოუ ეიფშთწოყჲა აილკაარა აუპ“ (**კ. მარქსი, ფ. ენგელსი,** ტომ XIV, ადაყჲა 651).

„ადუნეი, ზეგჲჷ რახჲტო იაკჷუ, უი ანცააქუა ირეი- [illegible] ჰოა (**ლენინ,** „აფილოსოფიატო ტეტრადქუა“, ადაყჲა 318).

ბ) რეალლა იყოუ ჰარა ჰახდჷრრა ზაწიჷკ აუპ, ამა- [illegible] რეალროუპ ჰოა, ამატერია აფხძაძატიიუპ (*первично*), [illegible] იანფშთჷზ აკოუპ ჰოა, ახუცრა — ზჷჰთიარაჰჷ ნაძარა [illegible] ახუცრა იაორგანუპ ჰოა, იარა უბრი აყნჷტიგჲჷ, ახუცრა ამატერია უაჳჷ იზაყუშთომ, აშთიფკა ლულუა იხჲჷრც ითახჷმზარ ჰოა.

„აფილოსოფია ზეგძჷ აზჷ ირეიჰაძოუ ზწაატინჷ იუოუ, ახუცრა აყაზაარა იშაზჷყოუ, აფსჷ აფსაბარა იშაზჷყოუ აზწაატი აუპ. იჰეიტ ენგელს. ...აბრი აზწაატიჷ ათაქ შაჷყარწოზ ალა აფილოსოფიაქ 2-ლაგიო ღუქჷაქნჷ ოჩშჷრშეიტ აფსაბარა ყალაანძა აფსჷ ჷყან ჩჷაქოზ. **აიდეალისტცა** ლაჷერ ოაქუხშეიტ აფ ააა შათანქჷ ღიაჷაოთოა ჰია **ზჷფხძაძოზ რაქუზარ, ურთ ამატერიალიზმ** ეიუაეიტიჷმ აშაქოლქუა რჷჩშრჷდჷრქჷლტ" (**კ. მარქს**, ალჷმთა ალკააქუა, ტომ I, ადაყძა 329).

ანაჰსჷძჷ.

„**იმათიატიუ, ციანჷრრალა იგუნაჰქჷლო, ჰარა** ჰხათაქუა ჰნაჰლოუ ათუწეი ზაწაჷქ აუპ ღანეი წაიჷოაქჷს იყათოუ.. ჰარა ჰახდჷრრეი ჰხუ[illegible] ეძა იციანჷრრა მჷცხუმცა ააბოხარჷძჷ. იმათიატიუ. **იცია-ქტი ორგანუ, ახბაჰლამშა იაპროდუქტნჷ აუპ** იშაჷყოუ ამატერია ათაჷ იაპროდუქტნჷ იყამ. იარა აფსჷ ახათა ამატერია ირეიჰაუ აპროდუქტ ზაწიჷქ აუპ" (იარა უა, ადაყძა 332).

ამატერიეი ახუცრეი რჷზწატიჷ ღალციაეო, მარქს იჰოიტ:

ახუცრა, იხუცუა ამატერია აყუგარა ყალომ. ამატერია **აითაქრაქუა ზეგძჷ ირსუბიექტუპ" (იარა უა,** ადაყძა 302).

ამარქსისტტა ფილოსოფიატი მატერიალიზმ ყაზშაბუათო, **ლენინ იჰოიტ:**

„ამატერიალიზმ ესქძჷნგძჷ იხანაწოიტ ობიექტივტი რეალტი აყაზაარა (ამატერია) ახდჷრრეი, აციანჷრრეი, აფჷშიეი ირხძჷფშაჷქუა იშაჷყოუ.. **ახდჷრრა... აყაზაარა იაჰშჷნფშრა მაცარანჷ იყოუპ,** იანეილძხაგძჷ. იაზაიგუანჷ იიაშოუ (ადეკვატნჷ. **იზგჷმ-იდეალნჷ) იაოა აჰშნჷფშჷ** აუპ" (**ლენინ**, ტომ XIII, ადაყძაქუა 266—267).

ანაჰსგძჷ:

ა) „ჰარა ჰციანჷრრატი ორგანქუა ინარხძჷსნჷ, **აციანჷრრა ჰაზთო აუპ ამატერია; ჰარა ჰციანჷრრაჰშჷ** იჰათოუ ობიექტივტი რეალრანჷ იყოუ აუპ **ამატერია... ამატერია, აფსაბარა, აყაზაარა, აფიზიკატი** ფხძაძატიიქუოუპ, აფსჷ, ახდჷრრა, აციანჷრრა, **აფსიხიკატი—ჰბატიიქუოუპ" (იარა უა, ადაყძაქუა** 119—120).

ბ) ადუნეი ახაძა, ამატერია შაჷსუეი **„ამატერია შახუცუეი"** იაახძა აუპ" (იარა უა, ადაყძა 288).

გ) **„ახბაჰლამშა ახუცრა იაორგანუპ" (იარა უა, ადაყძა 125).**

დ) **ადუნეიი, იარა აზაქუანქუნაგაქუეი რდჷრრა** ბაალ ბშო ამაჩქთუა. ჰარა ჰდჷროაქუა ოწაბჷრგოა ხაზჷმწო, **ობიექტივტი წაბჷრგ ხაზჷმწო, ადუნეი თიუპ** ზხათა ზჷქნუწქა ითოუ ამათიაქუა ([illegible]) **რჷლა, ურთ რდჷრრა იანაქუზაალაქგძჷ ანაუქა იალ**შაოძ ჰია ზჷფხძაძო აიდეალიზმ იაჰშაჰჷლანჷ. ამარქსისტტი ფილოსოფიატი მატერიალიზმ იჰოიტ ადუნეი იარა აზაქუანქუნაგაქუეი [illegible] [illegible] ... ათჷაარა ახაქუ[illegible] [illegible] იჰამოუ. [illegible] ლა აპრაქტიკა იგუაარა, ობიექტივტი წაბჷრგქუა [illegible] ზჷქნუწქა [illegible], იყძანჷ იყოუ **ჰია, ადუნეი აჰშჷ ზდჷრრა ალჷმშო მათია ჷყამ, იყოუ—** [illegible] ახა უამთაწანაუქაეი აპრაქტიკაეი **ოჷთიალა** იაარფშხო. [illegible] ამათიაქუა [illegible] **ძოუპ ჰია.**

ადუნეი ადჷროა ალჷმშაოაი. ზდჷროა [illegible] „ზხათა ზჷქნუწქა ითოუ აათიაქუეი [illegible] [illegible] იდეალისტცა [illegible] [illegible] ამატერიალიზმ იამოუ [illegible] აფყაოა [illegible] [illegible].

„აგძჷლო აფილოსოფიატი [illegible] [illegible] შაამიოძჷ [illegible] [illegible] [illegible] ახაქოუ [illegible] [illegible] აეკაპერიმენტ აჰშჷ [illegible] აჰშჷ აუა. [illegible] ციანჷრა იაძაიახაბ იარა ჰარა ჰხათა იშაჷყაჰწო ალა, ეი. იარა [illegible] ათაძჷოაზაამაქო [illegible] იარა შაჷქაჰწო ალა, ხაძჷძჷ იარა ჰარა ჰაგო[illegible] რჷმაწ შაჰაროალი უი ჰარა იშეილაჰქა[illegible] აიამ[illegible] აგუოაოგაოა აალშაოზაო, უსყან უაქჷ იზჷმქარა. „ზხათა ზჷქნუწყა ითოუ ამათიაქუა" ჰია კანტ [illegible] აჰჷზიუტია ფწოიტ. აფსტიქუეი აწიაქუეი [illegible]-[illegible] აჰშჷ იყალაქოო ახრშიატი მათიაარაქუა *(вещи в себе)* ზხათა ზჷქნუწყა ითოუ ამათიაქუა" **ირეიფშნჷ ინხონ, ურთ აქში-აქში ნეიშთარგჷლანჷ** აორგანიკატი ხიმია იყანაწო იალაგაანძა: იარა უბრი ალა ზხათა ზჷქნუწყა ითოუ ამათია" ჰარა **ჰზჷ ამათია აქუნჷ იყალონ, იაჰჰიაპ, შიჷგა მათიარანჷ**

მაოენა იალოუ ალიზარის. ჰარა უაჟიც იჰაუც ადიც იქუჰშიაუა მარცნა ადაცქუა ირცლიხიც აკუმკუა. [illegible] ეიჰაცგაც [illegible] იაარძლიანგჲც ალბა-[illegible] დიოუგიტ იალინც. [illegible] იმოატ სისტემა ხცში შჟცქუსა ნციასაანძა გიპოტეზანც იყან, [illegible] აგურა [illegible] იშუაზვაც [illegible] გჲც გიაოლ[illegible] [illegible] ადცრრაქუა რცლა ლევეორიე, იარა უაანძაგჲც უავც [illegible] ჰაა ახირწაბცრგცზ ადაგჲც, აჟიკან აჰჟც უი აპლანეტა [illegible] [illegible] [illegible] (კ. მარკს, [illegible] ალკააქუა, ტომ I, ადაყჲა 330).

[illegible] იუშჟკ[illegible] მახ [illegible] [illegible] აზაკუანქუა ობიექტივტი წაბცრგცუი, ანაუკა აზაკუანქუა ობიექტივტი წაბცრგც იშჟყოუ [illegible] [illegible] იჰაიხ.

„უაჟიტიი-აამთაზტიი ფიდეიზმ ანაუკა მაჰ აცონაკუა იყაცაძ. [illegible] [illegible] ობიექტივტი წაბცრგ [illegible] [illegible] იმოუ [illegible] ობიექტივტი წაბცრგ [illegible] რა აკუნც იყაზარ, უსყან ხცმფალა ფიდეიზმს იყოუ იარბანზაალაკჲ [illegible] (ლენინ, ტომ XIII, ადაყჲა 102).

აჰას აუჰ იშჟცყოუ იაახცოკჲაქუნც მარკსისტუა ფილოსოფიატი მატერიალიზმ [illegible] იხლალკაახამჟა აყაზმაქუა.

აილკაარა მარიაცოუპ, აუააჟილარტი ფსთაზარა აწარახჲც, აუააჟილარ ოთოუოცხ აწარახჲც აფილოსოფიატი მატერიალიზმ აფყოაქუა ოუიავარა მბატიცლა აკრაწანაკჟუა იშჟცყოუ. აუააჟილარ [illegible] აკჟც, აპროლეტარიატ რპარტია აპრაკტიკატი უსურაჰჟც

აჰოით აფყარაქუა ახრარხუარა მბატიცლა აკრაწანაკჟუა იშჟცყოუ.

აფსაბარატი ცაიცრწრაქუა რეიმადარეი, ურთ დარარაია [illegible] აჰჟიარა იაზაჯუან [illegible] იყაზარ არი იაანაგო უი აუპ, აუააჟილარ ფსთახარატი ცაიცრწრაქუა რეიმადარეი დარა-დარა [illegible] იარა უბასცჲც იაქუშიაშია იყალაზ უსძაი, აუააჟილარ [illegible] იარა იაზაკუანქუნაგაქუანც იყოუპ.

ას ანაკუხა, აუააჟილარ ფსთაზარა, აუააჟილარ რთოუოცხ [illegible] მიამია [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] იყალოიტ.

ას ანაკუხა, „აუაა ლცფშჟაახქუა“ ჰალალრცლა რგუ [illegible] წაქუა იყარწო რაკუმკუა, აპროლეტარიატ რპარტია [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ანაკს. ადუნეი ადცრრა ალშჟოზარ, აფსაბარა აჰჟიარატი [illegible] ივტი წაბცრგ იაწანაკჟუა ზწაზკჟუა დცრრა იაშჟაყჲანც იყაზარ,—უსყან არი იაანაგოიტ, აუააჟილარ ფსთაზარა, აუააჟილარ რჰჟიარა იარა აბასგჲც უავც იდცრრც ალშჟოიტ, აუააჟილარ რჰჟიარა აზაკუ [illegible] [illegible] ობიექტივტი წაბცრგ [illegible].

ას ანაკუხა, აუააჟილარ [illegible] [illegible] [illegible] აპრაკტიკატი [illegible] [illegible] ალშჟოიტ.

აა ანაკუხა, აპროლეტარიატ რპარტია იარა აპრაკტიკატი უსურაჰჟც ნაიხგაოას იშჟაახოოუპ, იზაკუხალაკჲ იაქუშიაშია იაყალაზ ამოტივქუა რაკუკუა, აუააჟილარ რჰჟიარა ახაკუანქუა, დარა აბართ ახაკუანქუა ირცლიხცუ აპრაკტიკატი ალკააქუა.

ას ანაკუხა, ასოციალიზმ, აუაატიცკსა რაფხძაყა ირზცყალაშა აილძხარაზც იაზხძრანც იახძცუაზ აყნცტი ინაუკანც იკალოიტ.

ას ანაკუხა, [illegible] მადაოა, ატეორიეი [illegible] ოაკზაარა აპოლლეტარიატ [illegible] ეწიანც იყალაროიუპ.

ანაჳს, აფსაბარა, აყაზაარა, ამატერიალტი დუნეი [illegible] ინცლგოუ აკუნც იყაზარ, ამატერიალტი დუნეი, აუაა [illegible] რანც იყაზარ, ახდცრრა იარა უბრი აობიექტივტი [illegible] რცყაზაარა, იარა უბასგძც იაფხძამატიიუპ, დარა [illegible] რანც იყოუპ, აუააჟილარ რფსც აბზაზარა, უი იარა [illegible]

[illegible] კუა, აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარა ათაგცლა- [illegible] შაცშაქუეი. უბას უბართ ირეიფშაუ ეგძცრთგძც ზცჭშ- [illegible]

ას ანაკუხა, აუააჟილარ რთოურცხ ეიუეიტიცმ აპე- [illegible] ნიაქუო აკც აკუზარ, აფეოდალიზმ აჭაც—დაჩაკ აკუზარ. აკაპიტალიზმ [illegible] ეითა დაჩაკ აკუზარ. [illegible] ზცკძო „აფსაბარეი“. [illegible]

შეი“ რაკუმკუა, აუააჟილარტი ჭშიარა ეიუეიტიცმ [illegible] რაან [illegible] რმატერიალტი ფსთაზარა ეიუეიტიცმ ათაგცლაზააშაქუა ირცმოუ როუპ.

[illegible]

[illegible]

> [illegible]

[illegible] აკუმკუა, აუააჟილარტი ჭშიარა ნაზცგძო მჩნც იყოუ, [illegible] ფყარაქუა რცყნცტი აუპ, „აუაა დუქუა“ ჰალალრცლა [illegible] აუპ.

აუტოპისტცია, უბართ რხცფხძამარაჭაც ანაროდ- [illegible] რმატერიალტი ფსთაზარა ათაგცლაზააშაქუა ზეგძ რეიპა ზლოუ აროლ შაამოუ ხაწა- [illegible] აპროექტქუეი“ რცლა როუსურა შაქუდცრგცლოან.

მარქსიზმ-ლენინიზმ აჩ იამოუი იარა აფსთაზაარა ესნაძძ ფხძაყა [illegible] ([illegible]) [illegible] აუპ, უი აუააჟილარ რრეალრატი ფსთაზარა ბზან- [illegible] აჩაყუმთხაკუა, ხძცძპიალა აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარა აჭშიარა იათახქოუ იარა აპრა- ტიკატი უსურაჭაც წცრგუას იახძცყანაწო აუპ.

ახა უეიზგძჷ მარქს იაჟიაქუა რყნჷტი იაანაგაძომ აუააჟილარტი იდეიაქუეი, ატეორიაქუეი, აპოლიტიკატი ხუაჟშჷშაქუეი, აპოლიტიკატი უსჰიართაქუეი. აუააჟილარ რჷფსთახარაჲთჷ [illegible] უროთ აუააჟილარტი ყაზაარეი, [illegible] ტეორიატი თაკჷლაზააშიქუა [illegible] დჷრყაწაძომ ჰია. უაჟიჷ მაკძანა ჰარა აბრა ჰაზლაციაა-[illegible] აუააჟილარტი იდეიაქუეი, ატეორიაქუეი, [illegible] აპოლიტიკატი უსჰიართაქუეი ზხჷლწჷზ [illegible], უროთ შთააყალაზ [illegible]. აუააჟილარ [illegible] აზზაზარა, დარა რმატერიალტი ფსთაზარა ათაკჷლაზააშაქუა [illegible] იდეიაქუეი, ატეორიაქუეი, [illegible] აპოლიტიკატი უსჰიართაქუეი ირჷწარკჴუა [illegible] რრიოლ [illegible] რჷხტი მატერიალიზმ უროთ ზაწა მაჰ რჷცინამკრა, უიმოუ იაარჰინჷ, აუააჟილარ რჰზაზარაქჴი, აუაა-[illegible].

[illegible] შჴჷმკუა იყალაქუოიტ. იყოუჰ ზაამთა აცარა იაჲშუ [illegible] მჩქუა [illegible]. ზაამთა [illegible] ატეორიაქუეი. უროთ [illegible] აუჰ. [illegible] უროთ ირჷწარკჴუა უი აუჰ, უროთ აუააჟილარ რჴშიარა, ფხჲაყა რცარა დჷრმარიოიტ, უბრი აჰშგჲჷ, უროთ აუააჟილარ [illegible] ქჴუაგჲჷ უბრი აყარა იდუნჷ იყალოიტ.

აუააჟილარტი იდეია ჰჴჷცქუეი [illegible] მატერიალტი ფსთახარა [illegible] აუააჟილარ [illegible] მატერიალტი ფსთახარა [illegible] ქუა რჷნაგძარა ზჷრბაოით. აუააჟილარ ფხჲაყა რცარა ზჷრმარიოი მჩჷ ღუღუაძანჷ იყალოიტ. ხჲჷძჰიალა იარა აჰრაყოუჰ იახჲააფშჴუა აიღცია ჰჴჷცქუეი, ატეორია

ჰჴჷცქუეი, აპოლიტიკატი ხუაფშჷშა ჰჴჷცქუეი, აპოლიტიკატი უსჰიართა ჰჴჷცქუეი. ორგანიზაცია ყაწარა ჰასაბლჴეი. მობილიზაცია ყაწარა ჰასაბლჴეი, ჰჴჷც დაჩჴაკალა აითაყაწარა ჰასაბლჴეი მბატიძანჷ ირჷწარკჴუა. იჰჴჷცქუოუ აუააჟილარტი იდეიაქუეი ატეორიაქუეი ზცაირწუე. უროთ აუააჟილარ რზჷ ხჷმარადა იათასუჷ იახჲჷყოუ ახოუჰ. ორგანიზაცია ყაწარა ჰასაბლჴეი, მობილიზაცია ყაწარა ჰასაბლჴეი, ჰჴჷც დაჩჴაკალა აითაყაწარა ჰასაბლჴეი უროთ რუსურა ჷყამკუა, აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარა [illegible] ახჷ [illegible] იაამთანჷ იყალაზ [illegible] რჷნაგძარა იახჲზალჷმშოლ [illegible]. აუააჟილარ რმატერიალტი [illegible] აუან [illegible]. ჰჴჷცქუა რბაზა ალა იცეიჷრწნჷ, იჰჴჷცქუოუ აუააჟილარტი იდეიაქუეი ატეორიაქუეი დარა რჷმკა [illegible] იყალოიტ. [illegible] უროთ [illegible] ადრა [illegible] აუააჟილარ [illegible] აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზაარა აჰშიარა ჰიალაზჷრწაქუო, ანჷძაარა იაჲშუ აუააჟილარტი [illegible].

აბას, აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზაარა აჰშიარა, აუააჟილარტი ყაზაარა აჰშიარა რზჷ [illegible] აუააჟილარტი იდეიაქუეი, ატეორიაქუეი აპოლიტიკატი უსჰიართაქუეი [illegible] აუააჟილარტი [illegible] აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზაშეი [illegible]. აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარაზჷ [illegible] იაამთანჷ იყალაზ [illegible] რჷნაგძარეი. უროთ [illegible] აყაწარეი რზჷ [illegible] ათაკჷლაზააშაქუა ყარო.

აბრი აყნჷტი მარქს იჰოიტ:

„ატეორია ამასსაჰრა [illegible] ეიღშ იყჲა, იარა მატერიალტი მჩნჷ იყალოიტ"
(კ. მარქსი ფ. ენგელსი. ტომ I. ადაჟჲა 406).

ას ანაკუხა, აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარა თაკჷლახააშაქუა რჷქუეღეღუარეი. უროთ რჰშიარა არლასრეი, უროთ რეიღჲტირა არლასრეი რზჷ ალშჴარა აიღრაზჷ. აპროლეტარიატ რპარტია წჷრგუას იყანაწალოუჰ აბრი ეიფშჴ აუააჟილარტი ტეორია, აბრი

ეიფშ აუააჟილარტი იდეია, აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარა აჭშიარა იათახქუოუ იაშალა იზჭშნჷფშუა, იარა აბრი აყნჷტიგძჷ, აჟილარ რმასსა თბააქუა რჷრწჷსრა ზჷლშთ. ურთ მობილიზაცია ოზურეი, ურთ ირჷლხნჷ, არეაქციატი მჩქუა ოფჷხხაარეი აუააჟილარ რაფხძაგჷლატი მჩქუა ამჳა რზჷლხრეი იაზხშიოუ, აპროლეტარიატ რპარტია არ დუ რჷყაწარეი ზჷლშაშა.

„აეკონომისტცეიი ამენშევიკცეიი რკაჳარა, უბასგჷ, იზჷხყძაზ [illegible]. ურთ [illegible], მობილიზაცია ყაწარა ჰასაბლშეი, ორგანიზაცია [illegible] ჰასაბლშეი, ჭშჷც დაჩშაკალა აითაყაწარა ჰასაბლშეი აფხძაგჷლარატი ტეორიეი აფხძაჳჷლარალც იდეიიი რროლ იოჷმაზ, ავულგარტი მატერიალიზმ იბალაჰაბჷძჷ ურთ რროლ ნულ აყჷნძა ეგძააგჷმხო ილარგონ,—უს ანაკუხა, აპაოლია აპასხიევეი ანფსაოეი [illegible].

მარქსიზმ-ლენინიზმ ამჩ იამოუი, იარა აფსთაზაარა ცსნაგძ ფხძაყა იჭშიალარანჷ იზლაყოუი უიოუპ, უი წჷრგუაა იყაბაწოიტ აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზაარა აჭშიარა იათაძქუოუ [illegible] აფხძაგჷლარატი ტეორია, ატეორია იარა იახძაქუნავაბაშა აყჷნძა [illegible]. იარა [illegible] ხძაძოიტ, უი, მობილიზაცია ყაწარა ჰასაბლშეი, ორგანიზაცია ყაწარა ჰასაბლშეი, [illegible] აითაყწარა ჰასაბლშეი იალოუ არ [illegible] ახჷ იანახუოც.

აბას აუპ ათოურგჷხტი მატერიალიზმ იშაძაო, აუააჟილარტი [illegible] აუააჟილარტი ხდჷრეი [illegible] აიზჷყაშეი. [illegible] აჭშიარა აშაქუგჷლარეი. აუააჟილარ [illegible] აჭშიარეი რჟარა აიზჷყაშეი რზწაატიჷ.

ეილკაატიჷ [illegible] აჰასაბ აქშჷ აუააჟილარ რჭიზიონომეი, [illegible] რახუაფშჷშაქუეი, რპოლიტიკატი უსჰიართაქუეი უბას ეგძჷ[illegible] ჰააქუზწო „აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზაშა ათაგჷლაზაამაქუა“ ჰაა იაობანუ იზჷშთოუ ათოურგჷხტი მატერიალიზმ ანაფშჷრა აყნჷტი.

აიაშაწიყძაზჷ,—იზაკუზეი აბართ „აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარა ათაგჷლაზააშაქუა“ ჰაა იზჷშთოუ, იზეიფშთოუზეი ურთ რჭჷლდა ყაზშაქუაგძჷ?

ჰაარას იათახჷუზეი, „აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარა ათაგჷლაზააშაქუა“ ჰაა იზჷშთოუ, ზეგძ ოათეძაძაგძჷ იალოუპ. აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზაშაზჷ ხჷმთალდა იათახჷო, იიასნაგძტიოუ ათაგჷლაზააშაქუა რუაკჷ აკუნჷ იყოუ, აუააჟილარ იაარჷკურშოუ აფაააა. იგეოგრაფიატინჷ იზლაგჷლოუ, ჰაარასგძჷ იათახჷუზეი, უი აუააჟილარ რჭშიარა იანჷრ[illegible]. აუააჟილარ რჭშიარაქეჷ იგეოგრაფიატინჷ იზ[illegible]ჷლოუ ოოლს იამოუ ზეიფშთოუზეი? აუააჟილარ [illegible]. აუაა [illegible] შაქუგჷლაშა [illegible]. შაქუგჷლაშაკ აყნჷტი [illegible] შაქუგჷლაშაკახძ [illegible] ჰააქუზწო მჩ ხადანჷ იყოუ [illegible] იგეოგრაფიატინჷ იზლაგჷლოუ?

ათოურგჷხტი მატერიალიზმ არი აზწაატიჷ ათაკს მაპ აჰიოიტ.

იგეოგრაფიატინჷ იზლაგჷლოუ, მაკრა აქუმკუა, [illegible] იიასნაგძტიოუ, ხჷმთალდა იათახჷუ ათაგჷლაზააშაქუა რუაკჷ აკუნჷ იყოუპ, უი, ჰაარასგძჷ იათახჷუზეი, აუააჟილარ რჭშიარა იანჷრუეიტ, [illegible] იჰააქუზწო [illegible] შაქუგჷლაშაქუა [illegible] ალაცააჟიარაწიყძაგძჷ მაპ აცინაკშუეიტ იარა აგეოგრაფია. უი იაგეილკაარპ. იგეოგრაფიატინჷ იზლაგჷლოუ იზაყარაზაალაკძ ალა ეითაკრა ლულუაქუაკ [illegible] იათახჷუპ [illegible] აშჷქუსქუა, აუაა [illegible] შაქუგჷლაშა აკუზარ. უი ლულუალაწიყძა აჩშჷფსახრაზჷ იათახჷუ შიჷ-შჷქუსაქუაკ, მა ჳნჷზქძყა შჷქუსა როუპ.

ახა აბრი იაანაგო უბრი აუპ, იგეოგრაფიატინჷ იზლაგჷლოუ აუააჟილარტი ჰჟიარაზჷ მზჷზ ხადანჷ, **იჰიააქუზწო** მზჷზნჷ იყალარც ზალშთამ, იზბან აკუზარ, ჟიანჷზქჲ შთჷქუსალა შთამაჩამზარ ზჩჟეითაზჷმკაკუა იაანხო, შიჷშთჷქუააქუა, იოჷწარკთუა აამთალა შათანკჷლა ზჩჟეითაზკთუა აჰჟიარა იამზჷზ ხადანჷ იყალარც ზალშთამ.

ანაკა, ჰიარა ათაიჷმ, აჟილარ რხჷფხჲაძარა აზჰარა. აჟილარ შთაყა იჟიაანჷ ეილახიოუკჷ „აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარა ათაგჷლაზააშაქუა“ ჰაა ზახჲძუ იშთალოუ, იზბან აკუზარ, აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარა ათაგჷლაზააშაქუა იჷმფალა იროთახჷ ე ელემენტნჷ იყოუპ აუაა, ნასყჲჷ იახუთოუ მინიმუმკ ახარა აუაა ჷყამკუა, იხეიუშთახაალაკჲ აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარაკჷ ყალარც ზალშთამ აარა აუააჟილარტი შაქუგჷლაშა აყაზმა ჰიააქუზწო მჩ ხადარანჷ იყაზარ ნას აჟილარ რხჷფხჲაძარა აზჰარა?

ათოურჷხტი მატერიალიზმ აბრი არკაატი ათაკუაჲჷ მაპ აჰოიტ.

ჰიარას იათახჷუზეი, აჟილარ რხჷფხჲაძარა აზჰარა აუააჟილარ რჭეი რა იანჷრუეიტ აუააჟილარ რჰჟიარა, არმარიოიტ, მა არლასრა იაგნარხოიტ, ახა უი — აუააჟილარ რჰჟიარა იახადაროუ მჩნჷ იყალარც ზალშთამ. აუააჟილარ რჰჟიარაკჲჷ იარა აბჷრრა **იჰიააქუზწო** ნჷლოანჷ იყალარც ზალშთამ, იზბან აკუზარ. აბრი აუააჟილარტი შაქუგჷლაშა, იარბანზაალაკჲ დაჩთაკალა აკუმკუა. ხჲჷმპაალა უბრი აშაქუგჷლაშა ჰჟჷც ალა აჩთზაფსახთუა, იარბანზაალაკჲ დაჩთა შაქუგჷლაშაკ ალა აკუმკუა, აჟიჷუძაბტი აპშინატი შაქუგჷლაშა. ხჲჷმპალა ახუუა-ტიოუტი შაქუგჷლაშალა, აჩთზაფსახთუა, ახუუა-ტაატი შაქუგჷლაშა ფეოდალტილა, აფეოდალტი აუოჟთუახალტილა აჩთზაფსახთუა უჰაა ზლთეილუკაამთა უნათოპ იარა ჟილარ რხჷფხჲაძარა აზჰარა ახათა.

აჟილარ რხჷფხჲაძარა აზჰარა აუააჟილარტი ჰჟიარა ჰიააქუზწო მჩნჷ იყაზარ, ნას, ეიჰა იჟიპანჷ აჟილარ რეილანხარა ხჷმფალა აფათაზარახჲ იკჷლნაგარ აკუხონ, უბრი იანაალო ალა ეიჰა იჰარაკჷუ აუააჟილარტი შაქუგჷლაშა ატიპ. ახა აუს აჰთჷ უახუაფშთჷრ, არი უბაიოთ. ამერიკა აშთტატ ეიდქუა იყნჷ აასთა. კიტაი აყნჷ აჟილარ იჟიპანჷ რეილანხარა ფშჷნტი რჷლა ეიჰაუპ, ახა უეიზგჲჷ აუააჟილარტი ჰჟიარა ანაფშთჷრა ალა კიტაი აასთა ამერიკა აშთტატ ეიდქუა ეიჰანჷ იგჷლოუპ, იზბან აკუზარ, კიტაი აყნჷ იარა უაჟოგჲჷ აფეოდალ-ბეჟატი შაქუგჷლაშა აჰრა ამანჷ იყოუპ, უსყან სშთა აყნჷ აკუზარ, უა აკაპიტალიზმ აჰჟიარა იოეიჰაუ ასტადია აყჷნძა ინაძეიჟთეი აკრააწუეიტ. ბელგიაჰთჷ ჟილარ რეილანხარა აჟიპარა სშთა აყნჷ აასთა 19 ნტი რჷლა ეიჰაუპ. სსსრ აყნჷ აასთა 26-ნტი რჷლა ეიჰაუპ. ახა აუააჟილარტი ჰჟიარა ანაფშთჷრა ალა უახუაფშთუაზარ, ბელგია აასთა ამერიკატიი აშთტატ ეიდქუა იჰარაკნჷ იგჷლოუპ. სსსრ აასთა აკუზარ, თოურჷხტი ეპოხაკ შთეიბაკძოუ აყარა ბელგია შთახჲყა იაანხარ იყოუპ, იზბან აკუზარ. ალა აკაპიტალიზმ ნაფეოხახჷნ, ასოციალისტტი შაქუგჷლაშა ანჷყაწპა აამთახჷ, ბელგიაჰთჷ აკაპიტალისტტი შაქუგჷლაშა აჰრა აუეიტ.

ახა აბრი იაანაგოიტ, აჟილარ რხჷფხჲაძარა აზჰარა, აუააჟილარტი ჰჟიარა იაძ ხადანჷ. აუააჟილარ რფიზიონომია, აუააჟილარტი შაქუგჷლაშა აყაზშა **ჰიააქუზწო** აკუნჷ იშთჷყამ, იყალარცგჲჷ შთზალჷმშთო.

ნას, აბას ანაკუხა, იარბანუ აუააჟილარ რმატერიალტი ფსთაზარა ათაგჷლაზააშაქუა, რასცჷმ კთჷ აბრი ამჩ ხადა იყოუ, აუააჟილარ რფიზიონომიეი, აუააჟილარტი შაქუგჷლაშა აყაზშეი. შაქუგჷლაშაკ აყნჷტი დაჩთა შაქუგჷლაშაკ ახჲ აუააჟილარ რჰჟიარეი ჰიააქუზწო იაწანაკთუა?

უბრი ეიფშთ მჩნჷ ათოურჷხტი მატერიალიზმ იაფხჲაძოიტ. აუაა რჷყაზაარ ზა ხჷძთალ იოთახჷუ. აფსთაზარაზჷ ახჷრხუაგაქუა რაგაშა-რჷფშთააშა. აუააჟილარ ჷყაზაარც იჰჟიალარც ახჷ [illegible] იროთაიქოუ აფატი, აშიწატიჷ, აშაწატიჷ, ახჷბრა, აბჷლტიჷ. აარჷსგ ტი მჷრუგაქუა უჰია უბას აბართ რეიფშთ **ამატერიალტი რბზაზაგაქუა რაარჷხშა.**

აყაზაარაზჷ იუმაზაროუპ აფატი, აშიწატიჷ, აშაწატიჷ, ახჷბრა, აბჷლტიჷ. უბას უბართ რეიფშთ ეგჲჷოთგჲჷ. აბართ ამატერიალტი რბზაზაგაქუა უმაზაარც აზჷ, იათახჷუპ უოთ რაარჷხოა, უბართ რაარჷხრაზჷ იუმაზაროუპ აფატი, აშიწატიჷ, აშაწატიჷ, ახჷბრა, აბჷლტიჷ. უბას უბართ რეიფშთ ეგჲჷოთგჲჷ აუაა იზლაადოჷხთუა ამარუგაქუა, უბართ ამარუგაქუა რაარჷხშა უდჷრუა-

ზაროუპ, უბართ ამარუგაქუა უხჷ რარხუაშა უდჷრუაზაროუპ.

ამატერიალტი რბზაზაგაქუა ზლაადრჷხშუა აარჷბგატი მჷრუგაქუა. აარჷხგატი მჷრუგაქუა აუა ლზჷრუა, იათახჷუ **აარჷხრატი ფჷშიეი აჲაბაა აშცჷლარეი** რბზრურალა ამატერიალტი რპზაზაგაქუა რაარჷხრა ნაზჷგძო. **აუაა,**—აბართ აელემენტქუა ზეგძჷ ნეილაწანჷ აუააჟილარ ირჷმოუ **აარჷხგატი მჩქუა** როუპ.

ახა, ამატერიალტი რბზაზაგაქუა რაარჷხრაზჷ ხარხუაგაა იყოუ [illegible] ელემენტქუეი აუააზარატი ჭჩქუეი აუა შჷრზჷყოუ უზჷრბო, აარჷხრა აზგანკ მაცარეი აარჷხშა აზგაძკ მაცარეი როუპ აარჷხგატი მჩქუა. აარჷხრა ეგი აგან, აარჷხშა ეგი აგან, აარჷხრა აპროცესს აკჷ აუაა დარა-დარა რეიზჷყაშა, აუაა **აარჷხრატი ეიზჷყაშაქუა** ირჷმოუ როუპ. აუაა აფსაბარა იაქჷეფოიტ, **ამატერიალტი რბზაზაგაქუა რაარჷხრაზჷ იარა აფსაბარა** რჷ ეჷარჷხუეი დარა ცარა ეიყუგოუ. [illegible] ეიქ[illegible]ოუ აძაძაქუანჷ აკუმკუა. [illegible] გუპკჷლა, უააჟილოოლა. აბრი აყნჷტი [illegible] [illegible] [illegible]. იხეიუშთა [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] **ლარტი** [illegible]. ამატერიალტი რბზაზაგაქუა რაარჷხრა ნაგძო, აუაა აარჷხრა აჳნუწყა დარა-დარა ირჷბჟარწოიტ მა ურთ მა ეგძჷრთ აიზჷყაზაამაქუა, მა ურთ მა ეგძჷრთ აარჷხრატი ეიზჷყაზაამაქუა. აბართ აიზჷყაზაამაქუა ეიცურაარტი ეიზჷყაზაამაქუანჷ. აკუმულაცია აყნჷტი ხხჷ იაქუითუ აუაა ცარა-ცარა [illegible] რაარაქუა რაკუნჷ იყალოოც ოჷლმჲოიტ. [illegible] ლაოც ალშოიტ აპოეი აპიატი [illegible] ოეიზჷყაზაამაქუა ოაკუნჷ, აწჷხუცაანჷ. ურთ ყალოოც ალშოიტ, აარჷხრატი ეიზჷყაზაამაქუა ოთოოძკ აყნჷტი ლაჩშა ფორმაკ აძ იიაარა ეიზჷყახაამაქუანჷ. ახა აარჷხრატი ეიზჷყაზაამაქუა ირჷმოუ ხეიფწთა ყახშა ზაალაკგძჷ. ურთ ეაქძჷნკძჷ, აშაქუგჷლაშაქუა ზეგძ რაანგძჷ—აუააჟილარ რაარჷხგატი მჩქუა რეიფშ, ხჷმფადა აარჷხრა იათახჷუ ელემენტნჷ იყოუპ.

„აარჷხრაჳთჷ, იპოოიტ მარკს, აუაა აფსაბარა აკრახძალდჷრშთ ანაჳსგძჷ, დარა დარაგძჷ აკჷრ რჷლთიბარშთოიტ. ურთ აუს ეიცუოახი დარა რუ სურა ნაყ-ააყ აითნჷფსახლარაზი ჰასაბკ ალა რჩშეილდჷრჷმწარ, აარჷხლარა ზრჷლშთომ. იაარჷხლაოც აზჷ აუაა იაზჰააქუწოუ აჩშეიმადარაქუეი აიზჷყაზაამაქუეი რჷბჟარწოიტ, დარა უბართ აუააჟილარტი ეიმადარაქუეი ეიზჷყაზაამაქუეი რჷლა მაცაროუპ ურთ აფსაბარა ოაზჷყაზაამა შჷყოუ: **აარჷხჷრთა ათჷფ შთამოუ" (კ. მარკსი ფ. ენგელსი, ტომ V, ადაყძა 429).**

ას ანაკუხა, ჲარჷხრა, აარჷხშა იამჩთხანაკთუეიტ აუააჟილარ რაარჷხგატი მჩქუა რეიფშ. აუაა ოაარჷხრატა ეიზჷყახაამაქუაგძჷ, აბასალა, ამატერიალტი რბზაზაგაქუა რაარჷხრა აპროცესს აკთჷ ურთ ოაკხაარა აკუნჷ იყანჷ.

აარჷხრა [illegible] ყაზშაქუას იამოუ რუაკჷ [illegible] აუპ, უი ბზანწჷკგძჷ აკჷრ აამთა ტოჩკაკ აყნჷ იაანხაძომ, ესქძჷნაგძჷ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] აყნგძჷ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] აუააჟილარტი მაქუგჷლაშ [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. აპოლიტიკატი უსჰაართაქუა რჳთჷ აითაკრა ყარწოიტ,—აუააჟილარტი აპოლიტიკატი [illegible] ზეგძ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] აარჷხშაქუა. [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ჩჷყურგოიტ. [illegible] [illegible] [illegible] აარჷხშა **ფორმაკ ჷყოუპ, ახუურა-ტირატი აან—ლაჩთა აარჷხშა** ფორმაკ [illegible] [illegible] [illegible] აან ახფატი აარჷხშა ფორმა ჷყოუპ, უბას [illegible]. აბრი [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ურთ [illegible] ფსთაზაამ. [illegible] [illegible] [illegible]. ურთ აპოლიტიკატი **უსჰაართაქუეი ეიუეიფშთჷმკუა იყალოიტ.**

[illegible] [illegible] შთჷყოუ [illegible] აუპ [illegible] **ძაკ აუააჟილარ დარა რხათაგძჷ შთჷყოუ, უბას აუპ იშთჷყოუ დარა რიდეიაქუეი, რტეორიაქუეი, რპოლიტიკატი** [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ხაშა სახძას იამოუ [illegible] აუპ [illegible] ურთ [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] უბრი აუპ, აუააჟილარ რჳთიარა [illegible] ზეგძ [illegible] [illegible] [illegible] აამთალა, დარა-დარალა ზჩთეიიანჷზჷფსახლო აარჷხრა აჳთიარა ათოურჷხ, აარჷხშაქუა რთოურჷხ, აარჷხრატი მჩქუეი აუაა აარჷხრატი ეიზჷყაზაამაქუა ირჷმოუ **რჳთიარა ათოურჷხ აუპ.**

ას ანაკუხა, აუააჟილარტი ქჵიარა ათოურჷხ, იარა უბრი ანაჳსგჲჷ ამატერიალტი ობზაზაგაქუა აზრჷხჵუა იხათა რთოუროჷხ აუპ, აუააჟილარ რჷყაზაარა ხემჟადა იათახქუოუ ამატერიალტი რბზაზაგაქუა აზრჷხჵუა. აარჷხოუტი პროცესს იამჩ შაიაქჵანჷ იყოუ აჯაჟილოი **რმასსაქუა რთოურჷხ აუპ.**

ას ანაკუხა, ათოურჷხტი ნაუკა, უი ნაუკა წაპჷოგჷწიყჲანჷ იყალოუ ათაჷზარ, აუააჟილარ რ[illegible] ათოურჷხ, აკოალ[illegible] აპოლოგეტიკაქეი რ[illegible] აპოჷნთკაოოაქუა „[illegible]" [illegible] რ[illegible] **აკუუშია აყაწარა შთა იზალშჵომ, უი, ზეგჲ რაფხჲა**ძაგჲჷ, იოუალოუპ ამატერიალტი რბზაზაგაქუა რაარჷბცაა რთოუოჷხ, აჯაჟილოი რმასსაქუა რთოურჷხ, აჷილარქუა რთოურჷხ იალაგარა.

ას ანაკუხა, აუააჟილარ რთოურჷხ აზაკუანქუა რწარა [illegible] ფშჵაალარტოუპ აუაა რხქუა რყნჷ აკუეკუა, აუააჟილარ რხუაჲჵაშაქუეი რილეიქუეი [illegible], **აკუმკუა, იზნუ ათოურჷხ აპერიოდ იარბანზაალაკჲ** [illegible] აუააჟილარ აპრაქტიკაჵჷ იჷყურგო აარჷხშაჵო, აუააჟილარ რეკონომიკა[illegible].

ას ანაკუხა, ათოურჷხტი ნაუკა რაფხჲაძატიი უსნაგძატენჷ იამოუპ აარჷხო, აზაკუანქუა, აარჷხოუტი ძჩქუეი აარჷხოუტი ეიზჷყახააშაქუეი რქჵიარა აზაკუანქუა, აუააჟილარ რეკონომიკატი ქჵიარა აზაკუან[illegible] რწარეი რაარჷშთოეი.

ას ანაკუხა, აპროლეტარიატ რპარტია, უი პარტია წაბჷოგჷწიყჲანჷ იყალოუ ათაჷზარ, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ, იაწაოოუპ აარჷხოა აქჵიარა აზაკუანქუა, აუააჟილარ რეკონომიკატი ქჵიარა აზაკუანქუა.

ას ანაკუხა, აპროლეტარიატ რპარტია აპოლიტიკაჵჵჷ აშჵიფკა ამჷხჲჷო[illegible] ანჷ, იარა აპროგრამმა აშაქურგჷლაოა[illegible] ეიფ[illegible], იარა აპრაქტიკაჵჷ უსუოაჵჵჷჲჷ ზეგჲ რაფხჲაძა აარჷხოა აქჵიარა აზაკუანქუეი აუააჟილარ რეკონომიკატი ქჵიარა აზაკუანქუეი იოჷქუნჷ**ყუოზაროუპ.**

აპბატიი ჵჷდა ყაზშას აარჷხოა იამოუ უბრი აუპ. **იარა აითაკრაქუეი აჵჵიარეი იალაგოიტ ესქჲჷნგჲჷ,** აარჷხრატი მჩქუა რეითაკრაქუეი რქჵიარეი ინადჷოკნჷ. ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ — აარჷხრატი მჷრუდაქუა რეითაკრაქუეი რქჵიარეი ინადჷოკნჷ. უს ანაკუსა, აარჷხგატი მჩქუა აარჷხრა იამოუპ ეიპა იაკტივტიუ, ირევოლიუციატიუ ელემენტნჷ. [illegible] აფხჲა რჩჵეითარკჵუეიტ, იქჵიოიტ აუააჟილარ რაარჷხგატი მჩქუა, ნ.ს. ურთ რჩჵეითაკშა **ინახჲფშჵნჷ ურთ იშჵჷრნაალაშჵა ალა** — აუაა რაარჷხოატი ეიზჷყაზააშაქუა, აუაა რეკონომიკატი ეიზჷყაზააშაქუა რჩჵეითარკჵუეიტ. აზა, არი [illegible] იაანა[illegible], აარჷხოატი ეიზჷყაზააშაქუა აარჷხგატი მჩქუა [illegible] იაჩჷოუპშ პაა. [illegible] აარჷხგატი მჩქუა აარჷხოატი ეიზჷყაზააშაქუა [illegible] პაა. [illegible] აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუეი [illegible] აარჷხგატი [illegible]. უი ჷოცაკჵუა შა ალაჲა**რა იაგჷრხო. აბრი აქჵგჲჷ, ხემჟადა იაზგუათატიუპ,** აარ[illegible] ეიზჷყაზაა[illegible] [illegible] მჩქუ რჷზპარა [illegible] ანხა[illegible] შთხალჷშჵო, [illegible] მჩქუა **ითოჷ ნაგძანჷ იქჵიალარც ანრჷლშჵო, აარჷხრატი ეი**ზ[illegible] მჩქუა რჷყაზშეი იზთაგ[illegible] [illegible]. აარჷხგატი მჩქუა [illegible] [illegible] მჩქუა [illegible] [illegible] **რა ასისტემაჵჵჷ პარა იპამაზაარჷნ აარჷხგატი მჩქუეი აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუეი რაკზაარა შათანკჷლა აი**ლაგარა. [illegible] აარჷხრა [illegible].

აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუეი აარჷხგატი მჩქუა რჷყაზშეი [illegible], [illegible] აკონფლიკტ [illegible] იყოუპ. აარჷხრატი ხჷოხუაგაქუა [illegible] ალხახჲჷ აარჷხოა აპროცესს აუააჟილარტი ყაზშეი აარჷგა მჩქუა რჷყაზშეი იახჲრჷქუამთ, აკაპიტალისტტი [illegible] აეკონომიკატი კრიზისქუა. აბრი აიქუშიარა იაჷლწნჷ იყალოიტ აარჷხრატი მჩქუა რჷფხასთახარახჲ იზჲო აეკონომიკატი კრიზისქუა, იარა აბრი აიქუშიარა ახათა ასოციალტი რევოლიუციაზჷ ეკონომიკატი შათანჷ იყოუპ, იარა უს ყაწატიჷს იამოუგჲჷ — **იზნუ აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუა ჷქუხნჷ,**

აარჳხგა მჩქუა რჳყაზშა იაქუშიო აარჳხრატი ეიზჳყაზაამა ქჵჳცქუა [illegible] აუპ.

აა აკუმქუა, [illegible] ეიზჳყაზაამაქუეი აარჳგავალა მჩქუა [illegible] ჟილარ რსოციალისტტი ნხამჳა.

[illegible]

[illegible]

აარჳხგატი მჩქუა ზთაგჳლოუ, აუაა ხჳმფადა რხაზჳ [illegible] (ადგძჳლ, აბნაქუა, აძქუა, უაჳ იხუარანჳ ადგძჳლ იწოუ, ამატერიალ აიაქუა, აარჳხრატი მჳრუგაქუა, აარჳხჳრთატი ხჳბრაქუა, აითანეიააიგაქუა, აიბარდჳრგაქუა უჰია აბართ რეიფშჵქუა ეგძჳრთგძჳ) ზტიუ, აარჳხ- [illegible] რნაპაწაყა აკუუ, მამზარგძჳ ხაზ-ხაზჳ აძიაძიალა, გუფ- [illegible] ხუო აკუუ, აბრი ათაკ უაჳჳ ინარბოიტ აარჳხრატი ეიზჳყაზაამა ზთაგჳლოუ.

აბარ აჟიჳტიძა ინა [illegible] ახაჰიტი მათიახუქუა რყნჳტი ახჳცი ახჳმპალში რახჲ აიასრა [illegible] არახუ ააძარახჲ აიასრა; ახაჰიტი მჳრუგაქუა რახჲტი [illegible] გძჳ) რახჲ აიასრა, ნას უბრი ინამარატიჳნგძჳ, აშიაფჳჯაჲ, [illegible] ტერიალქუა აუს რჳზუგა ამეტალლტი მჳრუგაქუა უინახჳსვძჳ რეილძტალ[illegible]რა, აჟიოატი ალახჲ აიასრა, ანჳშიაფშ-ლჳხ მათიახუქუა ოჳყაწარახჲ აიასრა, იარა უბოივძჳ ინამარატინჳ. ანაპყაზარა აჭშიარა, ადგძჳლ-ქუაარჳხრა ანაპყაზარა ადჳბრა. აფხძა ხაჩ[illegible]უგჳლაოალა ანაპყაზარატი აარჳხრა, აშთახჲ ამანუფაქტურატი აარჳხრა რჭშიარა; ანაპყაზარატი აარჳხრა მჳრუგაქუა რახხრთ [illegible], ანაპყაზარა-მანუფაქტურატი აარჳხრა [illegible] ზხართიაარა აკჳრძა იაგჳუ, აზეიფშ სახჲა შჵჳყოუ. [illegible] ზარა, ურთ აარჳხრატი მჳრუგაქუა აუაა რზარხუარა აზ[illegible].

ათოურჳხ ახძჳნძა-ნაძაძო აამთა აან აუააჟილარ [illegible] ინარჳმარატინჳ — რჩშეითარკშუან, იჭშიონ აუაა რაარ[illegible] ყაზაამაქუეი.

[illegible] ხალაქუა [illegible] ახუურა-ტირატიი, აფეოდალტიი, აკაპიტალისტტიი, ასო[illegible].

აფხძაძატიი-აყაზაამატი აუაფშჳნატი შაქუგჳლამა ან[illegible] მათას [illegible] იყალაზ ახჳცი ახჳმპალში, აფსაბარა ამჩქუეი, აშიაოახ გჳგ-შიჳგქუეი აძიაძიალა რაქუფარა ალშარტი იყარწომჳზტ. ანაჭშ აშიჳრ ყუშიარაზი, აძჳ აჭშჳ აფსჳძ კრაზი, იარბანზაალაკძ ხჳ[illegible]აკჳრთა ხჳბრაკ აყაწაოაზი, აუაა რჩშეილარხუნჳ აუს ეიცჳრჳმურ ფსჳხუა რჳმამჳზტ,

ამლა იაგარა, შიაოახ გეგშოგგლა ითახარც, მა რგულარატიი [illegible] ოგლა ითახალც [illegible]. [illegible] აარჩხგაქუა [illegible] აარჩხრა [illegible] ეიფშ. [illegible] აარჩხგაქუა [illegible] ახატიოა ზაკუუ ჰაა მაკზანა [illegible], ზალაცს იოუმოუ მათიაახუქუაკ, [illegible] ოყნცტი [illegible] ჩარაზ იოუმოუ აალუიოატი მეროუგაკუანგზე იყოუ რაკუმზარ. არა იყამ აეკსპლოატაცია, იყამ აკლასსქუა.

ახუურა-ტირატი შაქუგგლაშა აან აარჩხრატი ეიზგ[illegible] [illegible]

[illegible] აუაა ონაპაჟზ აბეიაოა აძახაოა ალძთ, [illegible]

[illegible] მაზარაზე ეგდეზგემ იაკუნე დეყოუპ.

ამეიაკეკი ალარკეი [illegible] აეკსპლოატაცია ზზგრუეი, აზინ ნაგძა ზმოუი ზინ ზმაზი,

უბართ რბჟარა გუმბელ-ჯბარალა აკლასსტი ეიქუფარა აბას აუპ ახუურა-ტარატი შაქუგგლაში იამოუ [illegible].

აფეოდალტი შაქუგგლაშა აან აარჩხრატი ეიზგყაზაიშა შათას იამოუ, აალჩხგაქუა აფეოდალ იახიტიუ, ზეშრა აფეოდალ [illegible] აზინ იძამ. [illegible] ზაახუალა [illegible] აალჩხრა [illegible] ატიე. ინაგძანე აკუმკუა აფეოდალ დახიტცუ. აფეოდალტი ხატიოა [illegible] იყოუპ. [illegible] რხატი კრუხალა იაადრიხშუა რხაზინხამზეი [illegible]

[illegible] ფსაყა აჟთიარა. აეკსპლოატაცია. უბას ეიფშშ. იგუმბელჯბარაჩი იყოუ [illegible] აეკსპლოატაცია [illegible] აფეოდალტი [illegible]

აკაპიტალისტი შაქუგგლაშა აან აარჩხრატი ეიზგყახაიშაკუა შათას [illegible] ააოჩხვა აკაპიტალისტი ხატიოა. [illegible] ზეშრა ზეთეიოა აკაპიტალისტ [illegible]შთ, იზბან აკუზარ, აუაკე იხდფშშრა აყნეტი ზზე იაქუიოუ. [illegible] აარჩხგა ზმამ, მლალა იმფსრაზე ზუსუა

მჩჷ აკაპიტალისტ იღმჷრხუჰარ, აეკსპლოატაცია აუ[illegible] ხუდალა იაწამგჷლარ ფსჷხუა ზმამ. აარჷხრა აუსზუ[illegible]. ქჷრალა იკჷუ აუსუ[illegible] [illegible] იყამ. აარჷხგაქუა კაპიტალისტთი ხატჷნჷ [illegible] ინავარგჷლანჷ იყოუპ, რაფხჲაძატთი აამთაზჷ, დაარა ახჲჷგძა[illegible] ზნჷ იაქუითუ ანხაჳი, ანაპყაზაჳი, ხათალა რკრუჷრა შათას იზმოუ [illegible] ყაზართაქუეი ამანუფაქტურათი ნაპლაკქუეი რხათჷ[illegible] [illegible] რხათჷფან. [illegible] ტეხნიკა ამჩალა ეგჲჷშაქუგჷლაზ, აკაპიტალისტთი ეკონომია დუქუა ყალშეიტ.

აარჷხრა მჩ [illegible] ხანჷ, ზლა [illegible] ხრა აუსხუცჲაა [illegible] აუსუცჲაა რყნჷ აუს რჷმაზარც.

ახა, უაჳჷ იშჟიმბაც ალა [illegible] ქშია, აკაპი[illegible] [illegible] შიარაქუა ირგჷულახშეიტ. იაჰა-იაჰა ატოვარქუა რა[illegible] აკაპიტალიზმ [illegible] სსაქუეი აბჟარა ხატჷნხამჳაქუეი ზმოუ რმასსა არლარუეიტ. [illegible] მჩჷ ირჷმოუ ლანარყუუეიტ, აბრი აყნჷტიგჲჷ იარა ითნაჟუა ატო[illegible] [illegible] აარჷხრა ჷრთბააუა, აფაბრიკა დუქუეი ახაუად დუქუეი რჭჷ მილლიონ[illegible] აუსუცჲაა [illegible] აკაპიტალიზმ აარჷხრა აპროცესს აუააჟილარ რზეიფშჷრატთი ყაზშა ანათოიტ, იარა უბრი ალაგჲჷ, იარა ახატი ბაზა წნაშიოიტ. იზბან აკუზარ, აარჷხრა აპროცესს აუააჟილარ რზეიფშჷრატთი ყაზშა ათარა, აარჷხგაქუა აუააჟილარ რზეიფშჷტიოა დწას იყანაწოიტ, ნას უახუაფშჷრ, აარჷხგაქუა რხატჷრა ხაზ კაპიტალისტთი ხატჷრანჷ იაანხოიტ, აარჷხრა აპროცესს აუააჟილარლ[illegible] [illegible] იუზადჷბკჷლაძო.

აკაპიტალიზ[illegible]. დარა რჷმშალა აუააჟილარ იმაასა [illegible] [illegible] ონლა აუააჟილარ უსუოთა რჷმამკუა, ეგჲჷმლაშია [illegible] ამთაზა. ამცხოჷ აარჷხრა იახყჲანჷ [illegible]

არი იაანაგო უი აუპ, აკაპიტალისტთი აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუა აუააჟილარ რაარჷხგატი მჩქუა ზთაგჷ[illegible] ეიფჷნგჷლაქუანჷ.

არი იაანაგო უი აუპ. [illegible] აკაპიტალისტთი ბაღიოა იყოო, [illegible]

[illegible] ხატჷრა აუპ აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუა შათას ირჷ[illegible] აპროცესს აჭშჷ აუაა დარა-დარა რეიზჷყაშა არა იყაზ[illegible] სოციალისტთი [illegible] აუააჟილარ [illegible] ლოუოიტ.

აბრი აყნჯტივდე, სსრ აჭზე ასოციალისტტი აარეხრა, ამცხუ აარცაა იასყდიწე პეოიოდლა იყალოა აკრიზისქუეი, უბართ ირგცუ ახშზცვდარაქუეი აზდერძომ.

უბრი აყნჯტივდე არაყა აარეხვატი მჩქუა [illegible] ირლასუ ტემპლა იჯთიოიტ, იზრან აკუთარ, უოთ, იოექუხვიამთა აარეხრატი ეიხეყახაამაყუა აბას აჭთიოლა ოელმზარატი დარა ირერთოიტ ინეიუენე აჩზეიწეხერთა.

აბას აუპ იმზცყოუ აუაატივცსა რთოურეხ იაწანაკთუა [illegible] ახე, უაა [illegible] ეიხეყახაათა აჭზიარა ასახდა.

[illegible]

„აარეხვა [illegible] ქილაქუაკ პრიმიტივტილა ირგყაზმანე იმზცყოუგდე. იჰოიოტ მარქს, [illegible] ტოეზმას ირემაზ აწარაზე, უოთ რებაჯ-მზცვქუა უაჯ იიბაქუთ ზაყა აკგრ იაფსოუ აყარაწოყდა, აკგრ [illegible] ნომიკატი ეპოხაქუა ზლზეივერდერააუა იაადრეხქუთ [illegible] აარეხვაქუა აუავეტივცსა იუსუჯ მჩე აჭზიარა იამიაგანე იახდ [illegible] ადაგდე. [illegible] იყოუპ“ (კ. მარქს, „კაპიტალ“ ტომ I, ადაყდა 121 1935 შზცქუსაზე ითრეჟეზ).

ანაჯსგდე:

ა) „აუააჟილარრატი ეიზეყახაამაქუა აარეხვატი მჩქუა იოზაამგუძანე იოგდპიალოუპ. აარეხვატი მჩე ჭზეცქუა ყაწო, აუაა რაარეხმაქუა ეიოაკუეიტ. აარეხმაქუა ანეითარკლაკდ, დარა რეფათაზაარაზე იაართახხო რელა რჩზექურმიამა ანეითარკლაკდ.— უოთ ეითარკთუეიტ ცაოა რხატი აუააჟილარრატი ეიხეყახაამაყუა ზივდე. ნაპკლატი ძლავარა იმინათოიტ მიარა ასიუზეოენ (აფეოდალ. არედ.) ხადას დეზმოუ აუააჟილოა, ფა[illegible]ლა ილაკო აძლავარა [illegible] აკაპიტალისტ ხადას დეზმოუ აუააჟილარ“ (კ. მარქს, ფ. ენგელს, ტომ V, ადაყდა 364).

ბ) „იაატეზმწიაძაკუა იაჭზუპ აარეხვატი მჩქუა [illegible] აუააჟილარრატი ეიზეყახაამაქუა რეფხაათაარა, [illegible] იაჭესოანე იყოუ [illegible] (იარა უა, ადაყდა 364).

„აკომმუნისტტი პარტია ამანიფესტ“ აჭზე აფორმულირ [illegible] ყაზმაგუათო, ენგელს იჰოიოტ:

„აეკონომიკატა აარეხრეი, [illegible] თოურეხტი ეპოხაზაალაკგდე აზე, ხემფადა უი იახელწუა აუააჟილარ [illegible] უი იმზახიალო [illegible] აკლასტი ქუფარა იათოურენე იყახ, აჟილარ [illegible] უაჟაე, ეკსპლოატაცია [illegible] ევდდეოგაყთუა აკლასს (აპროლეტარიატ), აამთაკალა აეკსპლოატაცეი, [illegible] აკლასსტი ქუფარეი რყეცტი აუააჟილარ ზეგდე ნაძაძა ახაქუითრა რემთაკუა, იარა აეკსპლოატაცია [illegible] აკლაას (აბურჟუაზია) აყხცტი [illegible] ანალეემშთოზ ასტუპკნ აჭზეხაა [illegible] არი აქუფარა...“ (წემცბეხშიალა „მანიფესტ“ [illegible] ენგელს იივეხ [illegible]).

ახფატიი ქვდა ყაზმას აარეხრა იამოუ უბრი აუპ, აარეხვატი მეჩ ჭზეცქუეი უოთ იოექუნაგო აარეხრატი ეიზეყახაამაქუეი. აჟიეტი მაქუგელამა ხაზე იაცოეგანე აკუმკუა, აჟიეტი მაქუგელამა ანექუძაალაკდ აკუმკუა, უი აჟიეტი მაქუგელამა აჯნუწყა იაგულიაანე აუპ

---

* [illegible] არედ.

იშთყალო, აუაა ზაანაწე იაზგუათანე, იაზხუცნე აუს იაზეოუზ ალა აკუმკუა. აუაა ოგუათახოა იახძეუშთემკუა, რხდეორალა აკუმკუა, სტიხიალა აუპ იშთყალო. უი აუაა რგუათახრა იახძეფშთემკუა, სტიხიალა იყალოიტ 2-მზეზკ ოელა.

იზბან აკუზარ, აკე, იარბანზაალაკძ აარეხშაკ ალხრაჭთე აუაა რხე იაქუითნე იყამ, იზბან აკუზარ, იარპანზაალაკძ აბითარა [illegible] აფსთაზაარა იანნალიაგო. იიასხძოუ აბიფარაქუა იოუსემთანე, იხშიოუ აარეხგატი [illegible] იარა [illegible] ინაზდგელო ზეგძ [illegible] ლაროუპ.

იზბან აკუზარ, ჳბაგძე, უბრი აკუ ეგი აკუ აარეხრატი [illegible]. უბრი [illegible] მენტკ ეილძტიუა, აუაა რხე აზცომ, იოზეილკააუმ. [illegible] უააჟილარრატი [illegible] ზჭთე იკელეოგარანე იყოუ, დარა ზეზხუცჳუა [illegible] ხუაშთა აკე ალდეოშთარც აუპ.

რაფხძაძა-ყაზაარატიი აუაფშენატი აუააჟილარ იოეიუოუ შოუკე ესააირა ხუჭე-ხუჭლა, ნაპეოშრალა [illegible] უააჟილარრატი [illegible] გაქუა რახძ აიასრა აარეხრაჭთე აარპირანე იშთყალო, [illegible]

აფე[illegible] ინარევაოგელიანე, [illegible] იარა უბასალა, აუააჟილარ ოაარეხგატი მჩქუა ფხძაყა იანეოგოზ, უოთ. ჰიხოას იათახეუზეი, იოეზდეოუამეზტ იაგძაზხუცუამეზტ აბრი აჭთეც-

ოა იაობან უააჟილარრატი ლწშიაქუას იზეზკელნაგოზ. უოთ იოეზდეოუამეზტ [illegible]. დარა დაარა იპარაკნე ზლეფხა ახუ რშოზ აკრალ იმჩრაგძე [illegible] ზრიადქუა იოელაშიარც იმაჭემკუა რგუ აზეპიოზ აამსთციაგძე [illegible] ეიპა ირაციანე იკელეოგარც, ეიპა ირაციანე აფეიდა როუოც [illegible]

აუოეს კაპიტალისტცია, ატხემდგძელტი კაპიტა[illegible]

იარა აბრი ინაქუოშიანე, მარკს იპოიტ:

> ოფსთაზაარაზე იათახეუ უააჟილაოლა ოაარეხრაჭთე (დაჩთაკალა იაჭკოზარ, აუაა ოფსთაზარაზე ხემფადა იათახეუ ამატერიალტი ობზაზაგაქუა ოაარეხოაჭთე. **არედ.**) აუაა ნალაგელოიტ, იპიაქუწაქუოუ, ხემფადა იათახქუოუ, დარა რგუათახრა

იახჲფშზჷმ*) აიზჷყაზააშაქუა, დარა რმატერიალტი აარჷხვატი მჷჩქუა რჭშიარა იჰიააქუწოუ ასტუპენ იაქუნაგო აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუა" (კ. მარკს, აჯჷმთა ალკააქუა, ტომ I. ადაყდა 269).

ახა არი უეიზგჲჷ იანაკაძომ, აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუა რჩშეითაკრაქუეი. აჟიჷტი აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუა რყნჷტი აჭშჷ[illegible]ქუა იახჲ აიასოეი, აჷნჩ. კონფლიქტდა. ეი[illegible]**ყჲარა-ეიდჷსლარა ლუღუადა იმპაფჷსუეიტ** ჰაა [illegible] იაარჰიჩ. [illegible] არი [illegible] მჷ[illegible]ლა აჟიჷტი აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუა [illegible] ატიტიქუა რმაქუოლოუოუაოალა. [illegible] პეოიოლჲ აჭშჷ[illegible] აარჷხვატი მჷ[illegible] აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუა [illegible] მჷ[illegible] აღიბრალა, **აუაა რგუათახრა იახჲფშზჷმქუა. ახა უი იახუთოუ** [illegible] ამ[illegible] აარჷხვატი მჷ[illegible] აჭშჷ[illegible] აარჷხრატი [illegible] აბჲ, **იყოუ აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუეი** [illegible] აჰრა ზუა [illegible] [illegible] მჷალა მჷცა[illegible] ჭ[illegible] მჷალა, **რევოლიუცია მჷალა.** [illegible] ეიზჷ**ყაზააშაქუა მჩჷლა იქურგარც** [illegible] **რატი იდეია ჭშჷცქუეი,** აპოლიტიკატი [illegible] მჷჩრა [illegible] **რროლ ღუძძა.** [illegible] აარჷხვატი მჷჩ ჭშჷცქუეი აჟიჷტი აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუეი [illegible] კონფლიქტ [illegible] აჭშჷცქუა [illegible] ჭშჷცქუა, **აიდეია ჭშჷც**[illegible] **ამასსაქუა, ამასსაქუა რჩშეიდჷრკჷლოიტ იჭშჷცუ პოლიტიკატი** რნჷ [illegible] რევოლიუციატი მჷჩრა. [illegible] აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუა [illegible] აჟიჷტი პორიადოკქუა მჩჷლა იქუგანჷ. აჭშატი პორიადოკქუა რშაქუოგჷლარაზჷ აჭშიარა სტიხიალა აპროცესს ათჷფ ხდჷრ-

---

*) არედაქცია აკურსივ.

რალა აუაა რუსურა იანათოიტ, თჷნჩლა აჭშიარა—მჩჷლარჷლა აარჭარა იანათოიტ, აევოლიუცია არევოლიუცია იანათოიტ.

„აპროლეტარიატ. იჰიოიტ მარკს. აბურჟუაზია იოჭშაგჷლანჷ ოაქუფარაჭშჷ ხჷმფადა რჩშეიდჷრკჷლოიტ იკლასსნჷ... ოევოლიუციალა უოთ აჰრა ზმოუ კლასსნჷ რჩშჷყარწოიტ, აჰრა ზმოუ კლასსნჷ იხლაკოუ ალაგჲჷ მჩჷლა იქუოგოიტ აჟიჷტი აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუა" („აკომმუნისტ პარტია ამანიფესტ 1938 შთჷქუსაზჷ ითოჷჟჷზ. ადაყდა 52)

ანაჰსაჲჷ:

ა) „**აპროლეტარიატ რხჷ იადჷრხუოიტ აპოლი**ტიკატი აჰრა [illegible] შა[illegible]-შაჭშალა [illegible] აბურჟუაზია [illegible] აარჷხრატი მჷ[illegible] [illegible] აპროლეტარიატ [illegible] აცენტრალიზა [illegible] [illegible] აარჷხვატი მჷჩქუა [illegible]" ([illegible] **უა, ადაყდა 50)**

ბ) „ამჩმჷრხარა, იაჟიჷზ აუააჟილარა იარპან**ზაალაკგჲჷ აჭშჷც ალა იანეიმგუადუუ აზჷ, იფჰიჷსეილჷრგაპნჷ იყოუპ" (მარკს „კაპიტალ" ტომ I, ადაყდა 603, 1935 შჷ.).**

აა „**აპოლიტიკატი ეკონომია აკრიტიკა აზჷ" ჰია.** [illegible] „აფხდაქეი [illegible] მატერიალიზმ [illegible] 1859 შთჷქუსაზჷ მარკს [illegible] აგენიიტი ფორმულიროვკა.

„ოფათახარა [illegible] აუააჟილარა აარჷხრაქშჷ. აუაა იჰიააქუწაქუოუ, ხჷმფადა იათახქუოუ, დარა რგუათახრა იახჲჷფშზჷმ, აიზჷყაზააშაქუა დარა რმატერიალტი აარჷხვატი მჷჩქუა რჭშიარა იჰიააქუწოუ ასტუპენ იაქუაგო აარჷხრატი ეიზჷყაზააშაქუა **ირჷლაგჷლოიტ. აბართ აარჷხრატი ეიზჷყა**ზააშაქუა [illegible] იალწუეიტ აუააჟილარ რეკონომიკატი სტრუქტურა, აიურისტტიი აპოლიტიკატიი ახარგჷლა ზქუჰიჰიო, იჰიააქუწაქუოუ აუააჟილარტი ხდჷრა აფორმაქუაგჲჷ ზმოუ, არეალტი პაზის. ამატერიალტი ფსთაზარა აარჷხშა იახჷლ-

წუეიტ ასოციალტი. აპოლიტიკატი. აჳსი როჳსთაზარა ზეგდჷ ეიზაკრჷ ოპროცესსქუა აუაა რჷხდჷორა აკუმ დარა რჷცყაზაარა ჰაააქუზწო, უს აკუმკუა, იაარჰანჷ, დარა რთაცჷძლიიოაატა კაზაარა დარა რჷხდჷორა ჰაააქუნაწოიტ. [illegible] [illegible] რმატერიალტი აარჷხგატი მჷ[illegible] [illegible] იახუიოუ ასტუპენ აჭუკაა იანნეილაკდ. [illegible] იყოუ აარჷხრატი ეიჴკაზაარაქუეი [illegible] [illegible] მამზაოგდჷ იურისტიქლა [illegible] აარძთა მაცარანჷ იყოუ იარა ზჷკრუწკა [illegible] [illegible] ჭიოიზ, [illegible] ასოციალტი [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] დუ ზეგდჷ აჭშჷ იყალოიტ აარჰარა [illegible]-[illegible] [illegible]. აბას ეიფშ იყოუ აარჰარაქუა [illegible] [illegible], ხემჳადა იათახჷუპ, [illegible] [illegible]-[illegible] [illegible] [illegible] იგუათოუ, აარ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] შაქუა რჭშჷ იყოჷ აარჰარა. [illegible] აარჰარა. აიურისტ[illegible]. აპოლიტ[illegible] [illegible]. [illegible]ქუა, [illegible] [illegible] მა [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] აუაა [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ჭორმაქუა რყნჷტი აჳდჷრაარა. იბალა იბჷ აზჷ იგუ იაანაგო ალა ბაზ იყოუ აძიჷ დზეიფშროუ ჰაა აჰაარა შზალრიმთო ეიფშ იარა [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ეიფშ [illegible] აზჷ, [illegible] [illegible] [illegible] უა [illegible], [illegible]ჰანჷ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ფაპაზარა აიფჷნგგლარაქუა რყნჷტი, აუააჟილარტი აარჷხგა მჩქუეი [illegible] [illegible] [illegible] ჟოუ აკონფლიკტ აყნჷტი იარბახხაალაკდ უააჟილარტი ჶორმაცია, ჷქუძააუაი. ზაანაჷ, [illegible] აძკათბაა ზჷროთ აარჷხგატი მჩქუა ზეგდჷ [illegible]. იქშჷცუ. ეიჰაუ აარჷხრატი ეიზყუხაა[illegible] [illegible] იანაკუზაალაკდ იცაჷოწუამ. ზაანაწ, [illegible] უააჟილარ რჷკნუწყა ურთ რჷყაზაარაზჷ ამატერიალტი მაქუგგლამაქუა შიაანძა. უბრი აყნჷტი. [illegible] იანაკუზაალაკდ ზჷძბარა რჷლშო აუსნაგძატიქუა

მაცარა როუპ ესნაგდ იქუდჷრგგლო, იზბან აკუზარ. იაარგუაძანჷ უანახუალშალაკდ ესნაგდ იუბოიტ. იარა აუსნავძატი ახათაგდჷ შჷქუგგლო იარა აძბარაზჷ ამატერიალტი შაქუგგლამქუა ანჷყოუ შჷაკუ. მა იანამუთაგდჷ ამაქუგგლამა აპოლცეაა იანაქშუ ზაწიჷკ აან შჷაკუუ“ (კ. მარქს. ალჷმთა ალკაალქუა, ტომ I. ადაყდაქუა 269—270).

აბას აუპ ამარქსისტტი მატერიალიზმ აზჷ აუა შჷყოუ. იარა აუააჟილარტი ესთაზარაკუჷ იბჷრბუაავაზჷ, აუააჟილარ [illegible] აჭშჷ [illegible] იგაზარ.

აბას აუპ იშჷყოუ [illegible] [illegible] [illegible] ამატერიალიზმ [illegible] [illegible].

აბოი აყნჷტი იუბოიტ, [illegible] აპერი[illegible] [illegible] [illegible]. იზაკ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ლენინ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] აპარტია [illegible] [illegible] [illegible] ამატერიალიზმი [illegible] ჰაა ლენინ იივჷზ იშიყუ ათჷწრა.

3. ABOLSHEVIKЦӘEI AMENSHEVIKЦӘEI STOLЫPIN IREAKЦIA

ამენშევიკცჷა ეიბარჷრჰანჷ აკუნ შთახჷყა ახჷაწრა იშაჭშჷზ. ურთ ცჷაოჩშჷგჷახა, შთაინახჷს არევოლიუცია ჭშჷც აშთჷწრა რჷვუ ახთაიამკუა, აპროგრამმა არევოლიუციატი დწაქუეი, აპარტია არევოლიუციატი ლოზხჷნჷგჷქუეი ნაჷ იკაჷნჷ, ილიდალჷჰკუა აუს ზუაზ აპროლეტარიატ რევოლიუციატი პარტია აქაიაა, ლიკვიდაცია აზურა იიშჷალტ. აბრი აჷნჷტი აბართ რეიფშ იყაზ ამენშევიკცჷა ალიკვიდატორცჷა ჰაა ირჷფხჷთ იალაგშეიტ.

ამენშევიკცჷა რეიჷშ აკუეჷკუა. აბოლშევიკცჷა აგურა განჷ იყაბ აარკ ჷა [illegible] იყოუ აშჷქუაქუა რხჷ არევოლიუციაი შთაჷწრა შჷყალოი, იარა უბრი აშთჷწრა ჭშჷც ამაასაქუა [illegible], აპარტია იჭშაუალოუ არევოლიუციატი ეჷნაჷძარტი ხადჷაოაქუ. ნაგძანჷ იყამჷზტ ან[illegible] იმღოიოტ აპომჷძრა, [illegible] რაცჷკჷლქუა [illegible] იომოიოტ 8-აათ[illegible]ეი აუსურამშ. [illegible] აჷილაათ იიკაჷმლჷზ აჰაჷხთ[illegible] ასამთ ეარუშავეი. 1905 შჷქუსაზჷ ეპამ[illegible] აჷილარ იარა იაკჷლოვაზ იდ[illegible] აპოლიტიკატი [illegible] ქიავჷა ჭშჷც იზიძიჩიიჷ [illegible] 1905 შჷქუსაზჷ არევოლიუცია ზჷოჷსჷზ აჩზჷზ[illegible] რჷმჩ შთაჷ[illegible] იოჷმან. აბრი აჷნჷტი აბოლშევიკცჷა აგურა ხაჷაჷ იყან არევოლიუციატი წჷსრა [illegible] შჷყალოიზ, იარა უბრი აჩშაბჷყ[illegible] [illegible]. აუსუცჷა რკლასს ამჩქუა ეიზჷრგოზ.

არევოლიუცია ჩჷძთაოა ჭშჷც ეიოაშშჷშთ[illegible]უაზ აგ[illegible]აგარა აბოლშევიკცჷა ლჷრჷ[illegible] ირნიაოზ. 1905 შჷქუსაზტიი არევოლიუცია. ამაასატა რევოლიუციატი [illegible] აუსუცჷა რკლასს იარა [illegible]ქუა ოგაოა შშ[illegible] ახჷ[illegible]. [illegible] შჷქუაქუა რაან, აპრი[illegible] ახჷაჷლოზ აშჷქუ[illegible] რაან, 1905 შჷქუსაზტიი [illegible]ქუა აუს[illegible] იოხაშთოჷრკ ზალშთამჷზტ. ლენინ აუაუკჷა რპიამიქუა აკჷრ ცჷირგანჷ დრჷლაცჷაეიოზ: უჷაოთ იპისმოქუა [illegible] აუსუცჷა ირკუან აფაბრიკანტცჷა [illegible]ტი აქუჩოაქუეი. უაკჷს ამშაიეი. აუსუცჷა რხჷ ეითაშჷყალახჷზ. იაგჷლჰოზ: „შჷაანჭთას, ეითაახჷრც იყოუპ 1905 შჷქუსა!“ ჰაა

პოლიტიკატი გუთაკჷ ხადას აბოლშევიკცჷა 1905 შჷქუსაზჷ ირჷმაზ ახათაწჷყჷა აკუნ [illegible] ირჷმაზ ცარიზმ ახჰაარა. აბურჟუაზია დემოკრატიატი რევოლიუცია აწჷხუტჷანძა ანაგძარა, ასოციალისტი რევოლიუციახჷ აიასრა. აბრი აგუთაკჷ ატიჷ [illegible] იაოჷმარგჷჷ [illegible]შთოუამჷზტ აბოლშევიკცჷა. [illegible] რევოლიუციატი ლო[illegible] [illegible] შჷქუ[illegible] აქუ[illegible] [illegible]-დემოკრატიატი რესპუბლიკა. [illegible] რადგჷლ[illegible] კონფისკაცია [illegible], 8 საათკტიი აუსურამშ.

ახა 1905 შჷქუსაზტიი არევოლიუცია აშთჷწრა [illegible] ტაქტიკას [illegible] შჷ[illegible] [illegible] იაჰჷაპ. [illegible] პოლიტიკატი სტაჩ[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ლიუციატი წჷსრა კაჰანჷ იყან, აუსუცჷა რკლასს ლუ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ლაგძარა ატაკტიკა.

[illegible]

„ჰარა არევოლიუცია ათჷხჷა აჷკრ შჷქუსა აუ[illegible] [illegible] [illegible] ამჷხჷგჷ[illegible] წარა აზჷმდჷრუა იქუმხარტი, ავანტიურაქუა ირჷ[illegible] [illegible] სოციალ-დემოკრატცჷა [illegible] (ლენინ, ტომ XII, ადაყჷა 126.

აბოლშევიკცჷა აქუთაოა იაჭშჷნ ილიდალჷმკუა აუს ზუაზ აპარტია [illegible] რჷრჷლოულუარეი რხჷ. ახა იარა უბრი აამთაზგჷჷ, ლეგალტი ლშარას იყოუ ზეგჷჷ რხჷ იადჷრხუარც, ლეგალლი [illegible] ნა[illegible] ახჷაა[illegible] [illegible] ნაჭ[illegible]შენჷ აუს რულა[illegible]. იარა უბრი აბზო[illegible]ალა[illegible] ამასსეი ლარჷი რეიჰ[illegible] ფჷცძკუა ირჰჷყარწიზარ, იარა უბრი ალაგჷჷ აპარტია იხჷრ[illegible]ლუ-

ზარ რხჷ იადჷრხუარც ხჷმფადა იათაჭნჷ ირჷფხჲაძოხ. იაგჷაჲშჷხ აბოლშევიკცჲა.

„არევოლიუცია ქუფარალა ჰარა ჰპარტია აჩშ-[illegible] იყან არი. 1905 შწქუსაზტიი არევოლიუციაქჷშჷ [illegible] ქუა ეიზგანჷ ცარიზმ ჰაქშაგჷლანჷ არგამა არევო-ლიუციატი [illegible] (სტალინ [illegible] რა დუ ასტენოგრაფიატი ოტჩოტ, ადაყჲაქუა 366 — 367, 1935 შშ.).

ეიქუხაზ ალეგალტი ორგანიზაციაქუა მაძა აუს [illegible] ლიტიკა აჭშაფჩშრაზჷ, აკადეტცჲა რჭშაფჩშრაზჷ, აპრო-[illegible] აჰჷნთქარრატი დუმა ატრიბუნა რხჷ იადჷრ-[illegible] ვოლიუცია აშთჷწრა ქშჷც აზჷ ამჩქუა რჷრხშიარა.

აბოლშევიკცჲა, დარა რრევოლიუციატი ლინია [illegible] 2-ფრონტკ [illegible] იაჭშაგჷლახ ალიკვიდატორცჲა ირაქუფო. მაძა [illegible] ალაქუაზ, აოტზოვისტცჲა ჰაა იზჷმთაზ ირაქუფო.

აბრი აოპპორტუნისტტი ხაზჷრხარა. ალიკვიდა-ტორრა შჲაწჷსჷზჷიჲა ინარკნჷ ნჷშიარაკ ააყამწა-

[illegible] ლენინ. აბოლშევი-კცჲა. ლენინ [illegible] ალიკვიდატორრა აგენტურანჷ [illegible] აბურჟუაზია იჷმოუპ ჰაა.

1908 შწქუსა დეკაბრ მზაზჷ პარიჟ იყან რსდრპ ახუბატიი (ურჷსტიჷლაზეგჲტიი) აკონფერენცია. ლენინ [illegible] ალიკ-ვიდატორრა იაქუძბეიტ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ, [illegible] უბრი [illegible] ატრადიკია-[illegible] ნაყ იკანაჟუაზარგჷჷ, იაგჲა აგარგჲჷ, ლეგალლა [illegible] (ამენ-[illegible]) [illegible] ზოლიუციაქუა რჷლა, ახუთა 1, ადაყჲა 128).

აკონფერენცია. აპარტიატი ორგანიზაციაქუა [illegible]

ახა აბას აკონფერენცია იაძბაზ იაწამჷგლშეიტ ამენ-[illegible] შიარც, უბრი რჩშანდრაალარც იხშიან ამენშევიკცჲა. [illegible]

[illegible] მარტოვი, ტროცკიი ეგჲჷრთ ამენშევიკციეი, აბართ ზეგჲჷ იშრაქუფოზგჲჷ, იარა უბრი აამთაკალა აბოლ-შევიკცჲა [illegible] იაქუფონ ზოპ-პორტუნისტრა „არმა“ აჟიალა იხჷზვაქუაზ ალიკვი-დატორცჲა [illegible]. აოტზოვისტცჲა. აოტზო-

ვისტცია ჰაი იოუგფიძო იალაგშეოტ. [illegible] [illegible] წროუპ ჰაი იქუგლაქუაზ, აფასა იბოლშევიკციაზ [illegible]

აბოლშევიკცია რცხუთაკ, 1908 შეცქუსაზე იქუ- [illegible] ნცტი შთახძყა იროცფხძარც. აბრი აყნცტი აუპ „აოტზოვისტცია" ჰაი ზროცხძცძხალი. აოტზოვისტცია ხაზ რხატი [illegible]

[illegible]

ცეეი დარეი ეგძშეცრზეილამ, ეგძალცრცეიტ ურთ [illegible] ოგანიზაცია.

ალიკვიდატორციაგძც, აოტზოვისტციაგძც, იაგძა [illegible] ლეტარიატგძც, დარა რპარტიაგძც იშეცრზცყაზ. [illegible]

4. ტროცკიზმ იაჭშაგცლანც აბოლშევიკცია რცჭუფარა. ავგუსტაზტიი ანტიპარტიატი ბლოკ.

აპროლეტარტი პარტია ალინია იაშეაზე იქუგ- [illegible]

[illegible]

აყნჷტჿ ლენინ იჰჿონ, ზჷჩშცჿჷრგანჷ იქუფუ ალიკვიდატორცაა რაასთა, ტროცკიი ეიჰა დხუმგოუპ, ეიჰა დფჷრხაგოუპ, იზბან აკუზარ. უი „ფრაქცია დალამშაა“ აუსუცაა იქოიტ, აუს აყნჷ დშეიბგოუ ამეჿშევიკცაა-ალიკვიდატორცაა დრჷდგჷლოუპ ჰაა. ცენტრიზმ ალაზჷალოზ, გუფ-ხადანჷ იყან ატროცკიზმ.

„ცენტრიზმ — პოლიტიკატჿ ეილჷრკააუპ ჰაა იჳუეიტ ავჷზა სტალინ. იარა აიდეოლოგია ჩჷანრაალარატჿ იდეოლოგიოუპ, **ზეიფშ პარტიაკ აილაზაარაჰჷ** აპროლეტარატჿ ინტერესქუა აიურჟუაზია-სსატჿ ინტერესქუა რნაპაწაყა აყაწარა აიდეოლოგია აუპ. არი ლენინიზმ აზჷ იტჿჷმუ, იაგდაჰჷაგჷლოუ იდეოლოგიოუპ“ (**სტალინ,** ლენინიზმ აზწაატჿქუა, 9-ტჿი ათჷჟრა, ადაყდა 379).

აბრი აპერიოდ აან კამენევი, ზინოვიევი, რჷიკოვი აუს აჰჷ ტროცკიი იაგენტცაა მაძაქუანჷ იყან. იზბან აკუზარ, ლენინ იჰჷაგჷლარაჰჷ ბჟეიჰან აცხჷრაარა **ირთონ ტროცკიი. ტროცკიი მაძა იდგჷლავცაა ზინო**ვიევი, კამენევი, რჷიკოვი უბას ეგდჷრთ რჷცხჷრაალა. იანვარ მზა 1910 შჷქუსახჷ აცენტრ კომიტეტ **აპლენუმ ეიზჷრგშეიტ ლენინ იშჷითახჷმჷზ. აბრი აამ**თაზჷ იარა აცენტრ კომიტეტ აილაზაარავდჷ აჩუეითანაკჷიტ, აბოლშევიკცაა აძჷრკჷ ახდთარკჷზ აყნჷტჿ, იბჟაყო იყაზ აელემენტქუავდჷ ანტილენინტჿ ქუწარაქუა შთჷრხჷრტჿ ალშარა როუიტ. აბას, აბრი აპლენუმ აყნჷ ქუწარანჷ იშთჷრხჷიტ აბოლშევიკ გაზეთ „პროლეტარიი“ ადჷრკჷრც, ტროცკიი ვენა ითიჟუაზ აგაზეთ „პრავდა“ ფარალა იაცხრაარც. კამენევ ტროცკიი იგაზეთ არედაქცია დალალან, ზინოვიევგდჷ იარგდჷ ტროცკიი იგაზეთ ცკ იაორგანჷ იყარწარც იაშთან.

იანვარ მზაზჷ აცენტრ კომიტეტ იამაზ აპლენუმ აჰჷ, ლენინ იანრჷდრცალაძა, აქუწარა შთჷრხჷიტ ალიკვიდატორრეი აოტზოვიზმი რჷქუძბარაზჷ, ახა იარა აბრაყაგდჷ ზინოვიევი, კამენევი, ალიკვიდატორცაა დარა რჷხდძ იაშჷა ჰჰაარჷმ ჰაა, **ატროცკისტტჿ ქიალაგალა რჷდჷრკჷლარც იშზახუოზ იაშთალტ.**

ლენინ ზაა იშჷიბოზ, ჰაგდშჷაცჿჷფხეიხდჩოზ ეიფშწიყდა ეგდჷყალშეიტ· აცენტრ კომიტეტ აპლენუმ იშთნახჷზ აქუწარაქუა აბოლშევიკცაა რჷმაცარა როუპ იაწაგჷლაზ, უროთ რორგან „პროლეტარიი“ ადჷრკჷიტ, ამენშევიკცაა რაკუზარ, რფრაქციატჿ ლიკვიდატორტჿ გაზეთ „გოლოს სოციალ-დემოკრატა“ შჷთრჷჟც ათჷჟრა იაჟშჷნ.

„სოციალ დემოკრატ“ — № 11 აყნჷ სპეციალლა ასტატია ანჷზწაზ ავჷზა სტალინ. ლენინ იპოზიცია შეიბაკჷუ ზეგდჷ დაცხრაავნჷ დაზჷქუგჷლან. აბრი ასტატია **ტროცკიზმ აცხჷრაავცაა რლშეიშაა იაქუძბუან,** უი იაჰჿონ, კამენევი, ზინოვიევი, რჷიკოვი ახუშადჰაარა იყარწაზ ინახყდანჷ. აბოლშევიკ ფრაქციაჰჷ იყალაზ აშაქუვჷლაშა ქუნამგა ხჷმფალა იშჷქუხტჿჷზ. ასტატიაჰჷ იქურგჷლან იზჩჷზ აამთაზჷ იზაამთანნ იყაზ აუსნაგძატჿქუა, აშთახდ, აპარტია პრავატიი აკონფერენციალა ინაგძაქუაზ: აპარტია იაზეიჳშთუ აკონფერენცია აიზყარა, ლეგალლა აპარტიატჿ გაზეთ ათჷჟრა, ურჷსტჿჷლან ილეგალრჷმკუა აუს ზუშთა აპარტია აპრაქტიკატჿ ცენტრ აყარა. ავჷზა სტალინ **ისტატია, იშეიბგაზ ლენინ იქუშაჰათჷზ ბაქუატიი აკომიტეტ იშთნაიჷზ აქუწარაქუა ირჷქურშაიჷ აკუნ იშჷყაზ.**

ავგუსტაზტჿი ტროცკიი იანტიპარტიატჿ ბლოკ, ალიკვიდატორცეი ატროცკისტცეი [illegible] ზოვისტცეი, ანკიაყა[illegible]ცეი [illegible] ანტიპარტიატჿ ელემენტქუა ზაწჷკ ზლიაზ აბლოკ [illegible]. ილეგალრჷმ აპროლეტარატჿ პარტია ააძჩარეი [illegible] ადჷგჷლავცაა [illegible] ბლოკ ყაზაზ [illegible] **აბლოკ იალან აბოლშევიკცაა, ლენინ რაფხდა დნარ**გჷლანჷ. ნაგდჷ ამენშევიკცაა [illegible], პლეხანოვ [illegible]. პლეხანოვი, იარა ივუფ აპარტიეიცაა-ამენშევიკეი [illegible] ჰაან ამენშევიკცაა [illegible] იშჷყაზდჷ, ავგუსტაზტჿი აბლოკ ალიკვიდატორცეი შაპ[illegible] [illegible] აბოლშევიკცაა [illegible] იაშთალტ. ლენინ. პლეხანოვ იაჟრა იდრკჷლან, ანტიპარტიატჿ ელემენტქუა [illegible] აამთალა პლეხანოვ [illegible] აბლოკ ყარჷარც ლაქუშაჰათხშეიტ. აბრი **ეიფშ აბლოკ აპარტია იაზეილდუპ ჰაა, ალიკვიდატორცაა რზჷ თახაროუპ ჰაა იფხძაძანჷ.**

ავჷზა სტალინ არი აბლოკ იშეიბაკჷუ დაცხრააჳნ. აბრი აამთაზჷ იარა დახგანჷ დჷყან. დახგანჷ დახდჷყაზჷნტჿ ლენინ იახდ იიჳჷზ აპისმო აჰჷ სტალინ იჳუან:

„სარა სგუანჷლა აბლოკ (ლენინ პლეხანოვ) **ალინია ზაწჷკ აუპ ლინია იაშჷანჷ იყოუ: 1) იარა**

აუპ, იარა ზაწიჷკ აუპ, აპარტიატი ელემენტ წაბჷრგქუა ზეგდჷ რეიდკჷლარა იაშთოუ, ოოჷსტიჷლან აუსურა აინტერეს წაპჷრგ იაქუშთოუ: 2) იარა აუპ, იარა ზაწიჷკ აუპ, აუსუკ-მეკციეი*) ალიკვიდატორციეი რბჷყარა ატჷშთა თქშააუა, აწჷხუტიანტიქუა ცყდაშიყდა იგო, იშუა, ალიკვიდატორციაა ართუაყრა იყარწოზ აყნჷტი ალეგალტი ორგანიზაციაქუა ოაა-ქუითტირა პროცესს ზჷრლასუა“ (აიზგა **„ლენინი სტალინი“**, ტომ I, ადაყდაქუა 529—530).

მაია აუსურეი ლეგალლა აუსურეი ხშჷკლა იახეინდრაალოზ, იახეიცდჷრხჷრააუაზ აბზოურალა. აბოლშევიკციაა აუსუციაა რარგამატა ორგანიზაციაქუა რჭჷ იმჩჷ ლოლუანჷ იყალშეიტ. ეგდჷრთქუა რყნჷ ეივშთ, არი აათშთიტ უბრი აამთაზჷ არვამა აიზარა დუქუა იყაქუაზ ქილარ რუნივერსიტეტქუა. აჰაია, აფაარიკატი ზაუადტი ჰაქდჷმცაა, ანტიალკოგოლნიკციაა რეიხარა დუქუა იყაქუაზ აფშბა რჭშლაი აუსუკაა რგუფქუა რჭჷ აბოლშევიკციაა ანჷრრა დუ ირჷმაზ ალა აბართ ალეგალტი ეიზარა დუქუა რჭჷ აბოლშევიკციაა რჷქუგჷლარა. პოლიტიკალა დაარა აკჷრ რჭწარკთუან, ატიჷლა ზეგდჷ აჭშგდჷ ზეგდჷნჯორნტე ათაკ ბჟჷ ჷქუკუან. იაჰჰიაპ. ქილარ რუნივერსიტეტქუა რეიზარა დუ აჭჷ იქუგჷლანჷ იციაჟირ, აუსუკაა რბოლშევიკ დელეგაცია. კულტურა უაურას იუოუ ზეგდჷ ზხუაჩთუაზ ცარიზმ აპოლიტიკა ჭთათნაჩთუან. ცარიზმ ჷქუხჷმკუანგდჷ ატიჷლან კულტურა უსრა წაბჷრგ აშთჷხრა შთზალჷმშთოზ აადჷრკშთან აფაბრიკა-ზაუადტი ჰაქდჷმცაა რეიზარა დუ აყნჷ იქუგჷლანჷ იციაჟირ, აუაუციაა რდელეგაცია. აუაუციაა აუს ახდჷრუეი იახდჷნხოი ასანიტარიაზჷ ცივდაბაათსჷლა იშთყოუ. იშთრჷცჰახუ ატიჷ ჰირ. აჰიჷნთქარ იჰიჷნთქარა შაქუგჷლამა ჷქუიჷმკუა. აფაბრიკატი მედიცინა ქუჩაგალა აშაქურგჷლარა შთზჷყამლო აჭჷ იკჷლსუან.

აბოლშევიკციაა, ინხაქუანჷ იყაქუაზ იეილეითშჷმ ალეგალტი ორგანიზაციაქუა ხუჭჷ-ხუჭლა ალიკვიდატორციაა რჷლჷრკონ. პლეხანოვ იპარტიატი გუფი დარეი ხაზხატიოშთრა ზმაზ იაკთუ აფრონტ აქტიკა იყარწაზ აბოლშევიკციაა ალშთარა რნათეიტ. ალუპ მენშევიკტი ორგანიზაციაქუა (ვჷრბორგტიი არაირნ,

---

*) ამეკციაა — [illegible] — არედ.

რკატერინოსლავ. უბას ეგდჷრთგდჷ) ქიპაკჷ დარა რჷშთყა იიაოგარც.

აბრი აამთა უადაჰ აან აბოლშევიკციაა რუსურალა იპზიაძანჷ იაადჷროთშთიტ ლეგალლა აუსურეი ილეგალჷმკუა აუსურეი შთეილაგძატიუ.

5. ᲞᲠᲐᲒᲐᲢᲘᲘ ᲐᲞᲐᲠᲢᲘᲐᲢᲘ ᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐ 1912 ᲨᲨᲩᲙᲣᲡᲐᲖᲩ. ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲐ ᲮᲐᲖᲩ ᲘᲛᲐᲠᲙᲡᲘᲡᲢᲢᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐᲜᲩ ᲠᲩᲧᲐᲚᲐᲠᲐ.

ალიკვიდატორციეი აოტზოვისტციეი რაქუფარა, იარა უჭასწიყდა ატოოცკისტციაგდჷ რაქუფარა, აბოლშევიკციაა რჭთაფხდა იქუნაოგჷლტ უეიზგდჷ-უეიზგდჷ ინარვძაშთა აუსნაგძატი აბოლშევიკციაა ზეგდჷ აკნჷ ეიდკჷლანჷ, ხაზ ბოლშევიკ პარტიანჷ რჷყაწარა. არი ხჷმფადა იზათახჷზ აუსუციაა რკლასა ეიყუზშთოზ, აპარტიაჭჷ აოპორტუნისტტი ხახჷოხარაქუა რწჷხუაფწიარაზჷ ძჷცარა აკუძამ. არი აყაწარა ხჷმფადა იათახჷნ ლიოკაადჷზ, აუსუციაა რკლასს აშჩქუა რეიზგარა **აწჷხუტიანძა ანაგძარაზჷ, არევოლიუცია აშთჷწრა ჭთჷც** აუსუციაა რკლასს აზჷყაწარაზჷ.

ახა აბრი აუსნაგძატი ანაგძარაზჷ, ზეგდ რაფხდაძაგდჷ ხჷმფადა იათახჷნ აოპორტუნისტციეი ამენშევიკციეი რჷყნჷტი აპარტია აოჷცქდარა.

ძთა აბოლშევიკციაა დარბანზაალაკგდჷ ზეგდჷ აგურა ბაწანჷ იყან, აიინახჷს პარტიაკ აჭჷ აბოლშევიკციაა ამენშევიკციაა რჷლანჷ შთზალჷმშთოზ. სტოლიპინ ირეაქცია ააერიოდ აან, ამენშევიკციაა რჩარჰიარატი ლშეიშიეი, აპროლეტარტი პარტია აქუხრაზი იჭშჷცუ ირეფორმისტტიუ აპარტია აიჭშკაარაზი ამენშევიკციაა რჩშჷზზჷრკუოზ რჷყნჷტი აბოლშევიკციაა ამენშევიკციაა აარჷლრჷმცარ ფსჷხუა ამამკუა იყალშეიტ. აბოლშევიკციაა პარტიაკ აჭჷ ამენშევიკციაა ირჷცჷყანჷ იანჷყალა. უს აკუ ეგდჷს აკუ, ამენშევიკციაა რლშეიშიაზჷ მოიალლა ათაკფხჷქურა რგონ. ახა ამენშევიკციაა რჩშციჷრგანჷ ახუშადჰიარა იახდაჭშჷზ აზჷ, ძოიალლა ათაკფხჷქურა აგარა აიინახჷა იზალშთომჷზტ. დარა აბოლშევიკციაგდჷ აპარტიეი **აუსუციაა რკლასსი რზჷ ილალატჷვციანჷ იყალარც** რთახჷმზარ. აბასალა, პარტიაკ არამკაქუა რჭჷ აბოლშევიკციეი ამენშევიკციეი რაკზაარა - აუსუციაა რკლასაი იარა აპარტიეი რჷლალატრახდ იიანაგონ. აბრი აყნჷტი ხჷმფადა იათახჷნ ფაკტლა ამენშევიკციაა რჷლწრა

აწჷხუტაანჷნძა ანაგძარა, აფორმალტი-ორგანიზაციატი ეილჷწრა აჭთჷნძა ანაგძარა, აპარტიაგჲჷ ამენშევიკცაა რალცარა.

იარა აბრი ამჳალა მაცარა აკუძან იაკთუ აპროგრამმა ზმოუ, იაკთუ ატაკტიკა ზმოუ, იაკთუ აკლასსტი ორგანიზაცია ზმოუ აპროლეტარიატ ირევოლიუციატი პარტია აყაწარა ზლალშთოზ.

იარა აბრი ამჳალა მაცარა აკუძან, ამენშევიკცაა იდჷრბგაზ აპარტია აკზაარა (ფორმალლა მაცარა აკუმკუა), აკზაარა წაბჷრგჷწიყდა აშაქურგჷლარა ზლალშთოზ.

აბრი აუსნაგძატი ნანაგძარ აკუნ, აბოლშევიკცაა ზაზჷყაწარა იაჭთჷზ, აპარტია ზეგჲჷ იაზეიფშთჷზ VI-ტიი აკონფერენცია.

აზა არი აუსნაგძატი აუს აზგანჷ აკუნჷ იყან. ფორმალლაგჲჷ ამენშევიკცაა რჷლწრა, აბოლშევიკცაა ხაზჷ პალიტიანჷ რჷყალარა, ჭაარას იათახჷუზეი. ლაარაძა აკჷრ ზლაზ პოლიტიკატი უსნაგძატინჷ იყან. აზა აბოლშევიკცაა რეთაჳხდა იეუჲლან უი აწჷგაგჲჷ იეიპაზ, უი აწკჷაგჲჷ აკჷრ ზლაზ დაჩთა უსნაგძატინჷკგჲჷ. აუს ზლაზ, ამენშევიკცაა იაარჷლწნჷ, ხაზ პარტიანჷ აჩთეიჭთკაარა მაცარა აკუძამჷზტ. ზეგჲ რაჳხდაძაგჲჷ, აუა ზლაზ ამენშევიკცაა იაარჷლწნჷ აპარტია ჭთჷც ყარწარ აკუნ. იყარალ აკუნ იტიპ ჭთჷცუ აპარტია ამრათაშიარა-ევროპაჭთტიი ასოციალ-დემოკრატიატი პარტიაქუა იაბახდოუ ირეიფშჷძამკუა, აოპორტუნისტტი ელემენტქუა ზლაძ, აჭაჳთარრა ამჩრა აგარაზჷ აქუფარახდ აპროლეტარიატ რგარა ზჷლშაშა.

ამენშევიკცაა ზეგჲჷ ფშთიხუს ირჷმაზაალაკგჲჷ, აკსელროდი მარტინოვი ინადჷრკნჷ, მარტოვი ტროცკიი რყჷნძაგჲჷ ზეგჲჷ, აბოლშევიკცაა ირჭთაგჷლანჷ იახდრაქუფოზ იაფსახძამკუა რხჷ იადჷრხუონ ამრათაშიარატიი-ევროპატიი ასოციალ-დემოკრატცაა რარსჷნალქუა რჭთჷნტიი ირგაზ აპჯარქუა. ურთ რთახჷნ ურჷტიჷლაზგჲჷ, იაჰპიაპ. მა ანემეცტი მამზარგჲჷ აფრანცჷზტი სოციალ-დემოკრატიატი პარტია ეიფშძოუ აპარტია რჷმაზარკ. ურთ, აბოლშევიკცაა იზრაქუფოზ, აბოლშევიკცაა ამრათაშიარა-ევროპაჭთტიი ასოციალ-დემოკრატქუა იახდრეიფშჷმზ, დარა ამენშევიკცაა, ირბახდოუ ჯოუკჷ ახდოაკუმჷზ, ჭთჷცრაკ ახდრჷდჷრპალოზ აზჷ აკუნ. იზეიფშთრაზზ ნას, უბაიყან, ამრათაშიარაჭთტიი ასოციალ-დემოკრატიატი პარტიაქუა? ამარქსისტტიი აოპორტუნისტტიი ელემენტქუა, არევოლიუცია აცხჷრაავციეი აჭთაგჷლავციეი. აპარტიარა ადგჷლავციეი აჭთაგჷლავციეი რეილაფსა. რეილაკუაპა, ეაააირა იდეიალა აფხდატიიქუა აშთახდტიიქუა ირნჷშიო. აუსურაჭთჷ აფხდატიიქუა ესააირა აშთახდტიიქუა **რნაპაწაყა იყალო. აოპორტუნისტციეი არევოლიუცია ალალატჳციეი რნჷშიარა იხათახჷუზეი პია ამრათაშიარა-ევროპა ასოციალ-დემოკრატქუა** ირაზწაუან აბოლშევიკცაა. „აპარტიაჭთჷ აინაალარაზჷ", აპარტია „აკზაარაზჷ" პია ურთ ათაკს აბოლშევიკცაა ირარპიონ. აკზაარა პია იშიჷდჷშიკჷლო **ზუსთციაადა, აოპორტუნისტციოუ? ააი, აოპორტუნისტცაა,** რპიონ ურთ არი ათაკს, ეილკკაძა იყან, აბაოთ რეიფშ'იყაქუაზ აპარტიაქუა რევოლიუციატი პარტიაქუანჷ იშთზჷყამლოზ.

აბოლშევიკცაა ირჷმბარც ზალშთომჷზტ, ენგელს დანჷფსჷ აშთახდ ამრათაშიარა-ევროპატიი ასოციალ-დემოკრატიატი პარტიაქუა. ასოციალტი რევოლიუცია აპოლიტიარა კაენჷ, „ასოციალტი რეფორმა" პარტიარახდ იიასუა იშთალაგაზ, დარა აპარტიაქუაგჲჷ ხაზ-ხაზჷ იარბაწზაალაკდ ორგანიზაცია პასაბლა ნაპხგარა მჩჷს იშთჷყაზ აყნჷტი რხატი პარლამენტ გუფ იაცრაპიოუ აკჷ აკუნჷ იშთჷყალაზ.

აბოლშევიკცაა ირზჷმდჷრჷრც ზალშთომჷზტ, აბრი ეიფშთ აპარტია აყნჷტი აპროლეტარიატ ბზიარაკ იშთანჷმიოზ, აბრი ეიფშთ აპარტია არევოლიუციახდ აუაუცაა რკლასს აგარა შთზალჷმშთოზ.

აბოლშევიკცაა ირზჷმდჷროჷრც ზალშთომჷზტ, აბრი ეიფშთ აპარტია აკუმკუა, აოპორტუნისტცაა ირნჷმშიაძო, აბეოყთუაზია რზჷყაზააშაზჷ ირევოლიუციატიოუ, ამარქსისტტი წაბჷრგ პარტია, აპარტია ჭთჷც, ლულუალა ეილაყაცა იეილოუ, აკნჷ ეილართიოუ, ასოციალ-რევოლიუციატი პარტია, აპროლეტარიატ რდიკტატურატი პარტია შთჷრთახჷზ აპროლეტარიატ.

აბოლშევიკცაა ირთახჷნ, ხდჷძპიალა დარა აბრი ეიფშთ აპარტია ჭთჷც რჷმაზაარკ. აბოლშევიკცაა აბრი ეიფშთ აპარტია აყაწარაგჲჷ იაჭთჷნ, ეგდჷყარწონ. **„აეკონომისტცაა", ამენშევიკცაა, ატროცკისტცაა, აოტზოვისტცაა, აიდეალისტცაა** ზეგჲჷ, აემპირიო-

კრიტიკცჿა რყჷნძაგჲჷ ნალაწანჷ, ფშთიჷს იოჷმაზაალაკგჲჷ ზეგჲ რაქუფარა ათოურჷხ ზეგჲჷ ხჲჷძჰიალა აბრი ეიფშ აპარტია აზჷყაწარა იათოურჷხჷნ. აბოლშევიკცჿა იოთახჷნ არევოლიუციატჿ მარქსისტტჿ პარტია წაბჷრგ ზმახარც ზთახჷხ ზეგჲჷ რზჷ იჭშჷლოფშეგანჷ იყალაშაზ, აპარტია ქშჷც. **აბოლშევიკტჿ** პარტია ყარწარც. აბოლშევიკცჿა აბრი ეიფშ აპარტია აზჷყაწარა იაჭშჷნ ათააატიი „ისკრა“ ანჷყაზ ინარკნჷ. ურთ არი აპარტია აზჷყაწარა იააყუმწძაკუა რჩშალცალანჷ იაჭშჷნ, იაჭშჷნ იარბანზაალაკგჲჷ აკჷ აზჷ იააიწამსკუა. აბრი აზჷყაწარატჿ უსუოაჭშჷ იხაჲოუ, აუს ნაზჷგძაშაზ აროლ რჷლდჷრშეიტ ლენინ იიკქუაზ აშიყუქუა: „იყაწატიუზეი?“, „2-ტაკტიკაკ“, უაას ეგჲჷრთგჲჷ. „იყაწატიუზეი?“ ჰაა ლენინ იიკჷზ აშიყუ, აბრი ეიფშ აპარტია **იდეოლოგიალა** იაზჷყაზწოზ შიყუნ. „შაჭშაკ ფხჲაყა, 2-შაჭშაკ შთახჲყა“ ჰაა ლენინ იიკჷზ აშიყუ, აბრი ეიფშ აპარტია **ორგანიზაციალა** იაზჷყაზწოზ შიყუნ „ადემოკრატიატჿ რევოლიუციაჭშჷ ასოციალ-დემოკრატია 2-ტაკტიკაკ“ ჰაა ლენინ იიკჷზ აშიყუ, აბრი ეიფშ აპარტია **პოლიტიკალა** იაზჷყაზწოზ შიყუნ. აჭჷხეოიან, „მატერიალიზმი ემპირიოკრიტიციზმი“ ჰაა ლენინ იიკჷზ აშიყუ, აბრი ეიფშ აპარტია **ტეორიალა** იაზჷყაზწოზ შიყუნ.

უაკჷ [illegible] იჭაა ყალოიტ. აბოლშევიკცჿა [illegible] ეიფშ, ხაზჷ აპარტია აყაწარაზჷ ლულულა ზჩშახჷყაწანჷ იყაზ აოლიტიკატჿ [illegible] იარპანზაალაკგჲჷ, ათოურჷხ აშჷ იკამლაძალტ ჰაა.

აბარით რეიფშ ათაგჷლახაშა უა რჭშჷ აბოლშევიკცჿა პარტიანჷ რჷყალიაოაზჷ [illegible], იზაამთაზ უსოჷ აკუნ იშჷყაზ.

აპარტია ა-VI-ტიი აკონფერენცია უსნაგძატიჷს იამაზ უი აკუნ, აბრი იხშიანჷ იყაზ აუს ამენშევიკცჿა რალცარა ალშეი, აპარტია ქშჷც, აბოლშევიკცჿა რპარტია აყაწარალშეი ინანაგძარ აკუნ.

ა-VI-ტიი ურჷსტიჷლაზეგჲტიი აპარტიატჿ კონფერენცია იანვარ მზა 1912 შშჷქუსაზჷ პრაგა იყან. აბრი აკონფერენციაჭშჷ იაანჷ იყან აპარტიატჿ ორგანიზაციაქუა 20 ინარეიჰანჷ რხაწარაკქუა. უბრი აყნჷტჿ აბრი აკონფერენცია ფორმალლა აპარტია აიზარა დუ იფნაყო აყარა ფნაყო იყან.

იფჷხხაა იქუწაზ აპარტიატჿ ცენტრ აპპარატ აითაშაქურგჷლარა ატიჷ, აპარტია აცენტრტჿ კომიტეტ აყაწარა ატიჷ ზჰიოზ აკონფერენცია ადჷრრა-თარაჭშჷიანჷნ, ურჷსტიჷლატიი ასოციალ-დემოკრატია იჰიააქუწოუ ორგანიზაციანჷ იააყალაზარ აახჷს, ზეგჲ რეიჰა იშჷქუსჷ ბაათსნჷ აპარტიაზჷ იყალაზ შჷქუსქუან არეაქცია აშჷქუსქუა ჰაა. იაგჲა ციგჲა რდჷრჷრგჲჷ აპარტია იაზჷრურც იშაშთაზაკჷზგჲჷ, აპარტია ადინჷყატჿ ლულუალა იშასუაზგჲჷ, იარა აპარტია აკნუწყა აოპორტუნისტცჿა ჩარჰიარა შჷრუაზგჲჷ, იშჷბეაეოზგჲჷ, აპროლეტარიატ რპარტია ახატჿ ზნამიეი ახატჿ ორგანიზაციეი ეიქუნარხშეიტ.

„ურჷსტიჷლატიი ასოციალ-დემოკრატია აზნამიაგჲჷ, იარა აპროგრამმა, იარა არევოლიუციატჿ უასიათქუა რჷლაგჲჷ ეიქუხშეიტ იარა აორგანიზაციაგჲჷ, უი აორგანიზაცია წჷრშიაარც, იდჷრკუადარც რჷლშეონ, ახა იაგჲა იაშთალანდაზგჲჷ იარა აქუხძარა რჷლჷმშეიტ“, აჰიონ აკონფერენციაზჷ ადჷრრა-თარაჭშჷ.

აკონფერენცია იგუანათეიტ ურჷსტიჷლან აუსუცჿა რჩჷსრა ქშჷც აშთჷწრა აფხჲაძატიი ანჷრრაქუეი, აპარტია უსურა აჭშჷხარეი.

ახატითჷფქუა რჷყნჷტჿ ადოკლადქუა რჷლა აკონფერენცია იშაქუნარგჷლტ „ახატითჷფანტჿ ილეგალჷმკუა აუს ზუა ასოციალ-დემოკრატიატჿ ორგანიზაციაქუეი აგუფქუეი რჷრლულუარაზჷ, ახატითჷფქუა ზეგჲჷნჯარა ოჟშჷ ასოციალ-დემოკრატიატჿ უსუცჿა რჷკნუწყა ალჲარაჰიაა აუსურა იშაჭშჷზ“.

აკონფერენცია იგუანათეიტ, შთახჲყა ახჲაწრა აპერიოდ აან, ზეგჲ ირეილჲუ აბოლშევიკტჿ ტაქტიკა ფყარა ახატითჷფქუა რჭშჷ იშრჷლდჷრკჷლაზ. ეიუეიფშჷმ ლეგალლა აუს ზუა აუსუცჿა რგუფქუეი რეიდგჷლაქუეი ოჷყნჷ ლევალლა აუსურეი ილეგალჷმკუა აუსურეი რეილაგძარა შრჷლდჷრკჷლაზ.

პრაგატიი აკონფერენცია იალნახჷიტ აპარტია აბოლშევიკტჿ ცენტრ კომიტეტ. არი აცენტრ კომიტეტ აილაზაარაჭშჷ იალალტ ლენინ, სტალინ, ორჯონიკიძე, სვერდლოვ, სპანდარიან, გოლოშჩოკინ, უბას ეგჲჷრთგჲჷ. აკჷზცჿა სტალინი სვერდლოვი აკონფერენციაჭშჷ იშჷყამჷზგჲჷ აცენტრ კომიტეტ იალარწეიტ. უსყან ურთ ახგანჷ იყან. აცენტრ კომიტეტ აკანდიდატცჿას იალჷრხქუაზ დრჷლან აკჷზა კალინინ.

ურჷსტჷლან არევოლიუციატჷ უსურა ნაპხგარა აზჷრაზჷ იყარწეიტ აპრაკტიკატჷ ცენტრ (აცენტრ კომიტეტ აურჷს ბიურო) ავჷზა სტალინ ხადას დამანჷ. აცენტრ კომიტეტ აურჷს ბიურო ავჷზა სტალინ იდაგჲჷ იალაქუან აკჷზცაა: ია. სვერდლოვ, ს. სპანდარიან. ს. ორჯონიკიძე, მ. კალინინ, გოლოშჩოკინ.

უაანჩა აბოლშევიკცაა აოპპორტუნიზმ იაჭჷაგჷლანჷ რჷქუფარა ზეგჲჷ ეიხნაშალტ პრაგატჷი აკონფერენცია, ეგჲაქუნაწეიტ ამენშევიკცაა აპარტია რალცარა.

ამენშევიკცაა აპარტია იალცანჷ, ხაზჷ ახალა აბოლშევიკ პარტია აყახაარა შაქუნარჷვჷლტ პრაგატჷი აკონფერენცია.

აიდეიაქჷგჲჷ აორგანიზაციატჷ აჭჷგჲჷ ამენშევიკცაა ცყჲამიყჲა იქუწახჷ, აპარტია იალცანჷ, აბოლშევიკცაა ონაპაჭჷჷ იაანდარხჷეიტ აპარტია აჲიჷტჷ ზნამია—რსდრპ. აბრი აყნჷტჷ აბოლშევიკცაა რპარტია 1918 შჷქუსანჩა იახჲძჷნ ურჷსტჷლატჷი ასოციალ დემოკრატიატჷ უსუჯ პარტია ჰაა, აბაოთ აჷააქუა რნაკს „აბოლშევიკცაა“ ჰაა ასკობკაქუ ინჷოთარჷგჷლანჷ.

1912 შჷქუსა ალაგამთაზჷ, პრაგატჷი აკონფერენციაჭჷჷ იყაზ ჰაა გორკიი იახჲ ლენინ აბას იჳუან:

> „აწჷხუტაანჷ იპალშეიტ, — აკონფერენციატჷ ავოლიუციაა შაპ იხადაზვჲჷ, აპარტიაგჲა. იაოა აცენტრ კომიტეტგჲჷ რეითაყაწარა. სგუ იაახაგოიტ აბიი ახჷ შაარკაჷ ჰარა ბიჰაკგურჲაპ ჰაა“ (ლენინ. ტომ XXIX, ადაყჲა 19).

პრაგალტი აკონფერენცია იაწანაკჷუა ლალაციაყოო ავჷზა სტალინ იჰაოიტ:

> „ჰარა ჰპარტია ათოურჷხ აჭჷჷ არი აკონფერენცია ლაარაძა აკრაწანაკჷუა იყან, იზბან აკუზარ. იაოა აკონფერენცია აბოლშევიკცაეი ამენშევიკცაეი რბჟარა აპაა ბჟანაწეიტ. ჰტჷელია ზეგჲაკჷტჷი აბოლშევიკტჷ ორგანიზაციაქუაგჲჷ იაკჷუ ბოლშევიკ პარტიანჷ ეიდნაკჷლტ“ (ვკპ(ბ) ა-XV-ტჷი აიზარა დუ ასტენოგრაფიატჷ ოტჩოტ, ადაყჲაქუა 361—362).

ამენშევიკცაა აპარტია იანალჷრცა, აბოლშევიკცაა ხაზჷ იპარტიანჷ იანჷყალა, აბოლშევიკცაა რპარტია ეიჰა ამჩ აიუტ, ეიჰა იღუღუახჷეიტ. **აპარტია ღუღუახოიტ აოპპორტუნისტტჷ ელემენტქუა რჷყნჷტჷ აჩჷახჲარჷცქჲო ალა,**—აბრი აბოლშევიკცაა რპარტია ალოზუნგქუა ირეიუოუ აკჷ აუპ, იაოა ზლაპარტია ტიპ ქჷჷცუ, ავბატჷი აინტერნაციონალ ასოციალ-დემოკრატიატჷ პარტიაქუა პრინციპლა იზლარეიფშჷმ. ავბატჷი ინტერნაციონალ აპარტიაქუა, ჰმარქსისტტჷ პარტიოუპ ჰაა აჲიაჭჷჷ იჰოო, აუს აჭჷჷ დარა რჷვნუწყა მარქსიზმ ალაცაა, ზჩჷციჷრგანჷ აუს ზუაზ აოპპორტუნისტცაა ახჲრჷლაზ რჩჰაუან. ეგჲრადრაძეიტ ავბატჷი ინტერნაციონალ აილაგარა, ათარხარა. აბოლშევიკცაა, უა აკუმკუა, ჩჷნჷრშიარაკ ყამჭაძაკუა აოპპორტუნისტცაა რაქუფარა იაჭჷჷნ, აოპპორტუნიზმ აყჲაშოაქუა რჷყნჷტჷ აპროლეტარტჷ პარტია დრჷცქჲონ, იაგჲრჷლშეიტ აპარტია ტიპ ჭჷჷც აყაწარა, აშთახჲ აპროლეტარიატ რდიკტატურა შაქუზჷრგჷლაზ აპარტია, ლენინ იპარტია აყაწარა.

აპროლეტარტჷ პარტია არიადქუა რყნჷ აოპპორტუნისტცაა აანხარ, აბოლშევიკ პარტია იალშჷომჷზტ ამჳახჲ აკჷლსრა, იალშჷომჷზტ აპროლეტარიატ რგარა, იაზგომჷზტ ამჩრა, იაგჲაზჷყაწომჷზტ აპროლეტარიატ რდიკტატურა, აგრაჟჷდანტჷ ეიბაძრაგჲჷ ეიააირჷლა იზალწუამჷზტ, ასოციალიზმგჲჷ აზჷრგჷლომჷზტ.

აპარტიაზჷ იზაამთოუ პოლიტიკატჷ ლოზუნგ ხადაქუანჷ, პრაგატჷი აკონფერენცია აყნჷ იშთჷრხქუაზ აქუწარაქუა რჭჷჷ იქუნაოგჷლტ აპროგრამმა-მინიმუმ: ადემოკრატიატჷ რესპუბლიკა, 8-საათკტჷი აუსურამშჷ, აპომეშჩიკცაა რადგჲჷლ ზეგჲჷ აკონფისკაციარა.

აბართ არევოლიუციატჷ ლოზუნგქუა ირჷქუნჷყუანჷ აბოლშევიკცაა ა-IV-ტჷი აჰიჷნთქარრატჷ დუმა ალხოაქუა ოაან იმჳაფჷრგჷეიტ ალხოატჷ კამპანია.

დარა აბართ ალოზუნგქუა რჷლა აუსუჳ მასსა რრევოლიუციატჷ წჷსრა ჭჷჷც აშთჷწრა იაჭჷჷნ 1912—1914 შჷქუსქუა რაან.

ႨႠႠႦႢႰႩႣႠႿႶႢ ႨႠႪႩႠႠႲႨႵႳႭႳ.

არევოლიუციატჷ უსურაზჷ 1908—1912 შჷქუსქუა დაარაძა იშჷქუსა უადაკრაქუანჷ იყან. არევოლიუცია ანაწახა აშთახჲ, არევოლიუციატჷ წჷსრა იანაგხოზ, ამასსა აავსანჷ იანჷყაზ აამთაზჷ, აბოლშე-

ვიკცია რტაკტიკა რჷფსახჷიტ, ცარიზმ ხახა იაჭშაგჷლანგდჷ აქუფარა აცჷნხურაა, ხჷკუშთაგა მჳალა აქუფარახდ იიასიტ. სტოლიპინ ირეაქცია აამთა ბაავს აან აბოლშევიკცია ამასსაქუეი დარეი რეიმადარა ეიქუდჷრბაარც. იზაყარაზაალაკგდჷ ალეგალტი ლშაარაქუა რხჷ იადჷრხუეიტ (ასტრახკასსაქუეი, აზანაათ ეიდგჷლაქუეი ინადჷრკნჷ ადეუმა ატოიბუბა აყჷნძაგდჷ). აბოლშევიკცია ააფსაარაკ ყამწამაკუა, რჷმიქუა ოეიზგაარა იაჭშჷნ არევოლიუციატი წჷაარა ქშჷც ამთჷწრაზჷ.

არევოლიუცია ახდაწახაზი, აოპპოზიციატი ხაზჷრხარაქუა რეილკჷრრეი. არევოლიუცია ოგუ აცეცარეი, აპარტია იაცრჷწქუაზ აინტელლიგენტცია (ბოგდანოვი, ბაზაროვი, უბას ეგდჷოთგდჷ) აპარტია ატეოოიატი შათაქუა ირჭშაგჷლანჷ აოეჳიზია ყაწაოაზჷ ოჷქუგჷლარაქუა ოჷლეუ[illegible]ახაოეი ოჷუნჷტი აამთა ბაავაბა იხნჷზ აჳჷ. აპაოტიატი ზნამრა ზმჷრჩშჷზ, აპარტია აპროგრამახჷ ზჳუ ზჷმფაახჷზ. მარქსიატი ტეორია „არევიზიკცია“ ოეიჳლარაქუა ზეგდ ფჷხბაა იხვაზ (ლენინ იწიყუ „მატერიალიზმი ემპირიოკრიტიციზმი“) მჩჷს აპარტია აჭშჷ იყაზ აბოლშევიკცია რჷმაცარარაკუნ. მარქსიზმ ლენინიზმ [illegible] ოჷლა [illegible] აბზოურალოუპ, არევოლიუცია აპერსპექტივაქუა ახეილდჷრგოზ აბზოუ[illegible]. ლენინ იკუმშა იგჷლაზ აბოლშევიკ გუთლჷზ ხადა აპარტიეი იარა არევოლიუციატი პრინციპქუეი რმჷრძრა ზლალშა. „პარა ამალა იპახძოუმწეიტ ახაპ-ლოუღუატი [illegible]“ პია, იპიონ ლენინ აბოლშევიკცია რზჷ.

აბოლშევიკცია აბრი [illegible] აან ესაარა იაპაიაპა არევოლიუცია [illegible] ურთ ლიკვიდატორქაახოიც, აპროლეტ[illegible] არევოლიუციატი პარტია ილეიალჷმკუა აუს ზუაზ აპარტია ლიკვიდაცია [illegible], იკუაპხჷრლოუპ პია იქუჷჳლოიტ. აპარტია აპროგრამამი, აპარტია არევოლიუციატი უსნაგმატიქუეი ალოზუნგქუეი კაოჷჳუეიტ ურთ ესაარა იაპა-იაპა რჩშცეჷრგანჷ, რჩშაგდაზჷრკშუეიტ დარა რხატი პარტია, არეფორმისტტი პარტია ყარწარც, „სტოლიპინ იუსუჳ პარტია“ პია აუსუცია იზჷხდძჷრწაზ აპარტია ყარწარც. ტროცკიი ალიკვიდატორცია დრჷლდგჷლოიტ, „აპარტია აკზაარა“ ალოზუნჳ ფაოისეიწას იჩშავაძანჷ, აუა აჭშჷ ალიკვიდატოოცია რჭშჷ აკზაარა დადგჷლოიტ.

აზჷმჳატიირახდჷხ, ცარიზმ იახდაქუფოზ ამჳახჷკუშთაქუა ოჷლა აქუფარახდ. მჳაჭშჷცლა აქუფარახდ აიასრა ძშათახჷზ ზზეილჷმ[illegible] აბოლშევიკცია რჷხუთაკ [illegible] ლეჳალლა აუარა ახდალშთოგდჷ, ლეგალლა აუსურა პხჷ იაჭმჷრხუაროუპ პია, აპიჷნთქარრატი დუმაჭშტი აუსუჳ დეპუტატციაგდჷ შთახდყა პოჷფხდაროუპ პია. აოტზოვისტცია აპარტია ახჷ დჷრხოზ ამასსაქუა აჩშჷრყუთხაოიახდ. არევოლიუცია ამთჷწრა ჭშჷც აზჷპიან ამჩქუა ოეიზგაარა იაფაოხაგან. „არჷმა“ აეიალა რჷჩშძო. აოტზოვისტციაგდჷ ალიკვიდატორცია რეიფშა, აუს აჭშჷ არევოლიუციატი ქუფარა მაპ აცეჷრკუუან

ალიკვიდატორცეაგდჷ აოტზოვისტცეაგდჷ რზეიფშა ბლოკჷ, ავგუსტაზტი ბლოკჷ, ტროცკიი იშთეიქშიკაახ ალა. ლენინ [illegible] იდჳგჷლოიტ.

ალიკვიდატორციეი აოტზოვისტციეი ირჭშაგჷლანჷ აქუფარაჭშჷ, ავგუსტაზტი აბლოკ იაჭშაგჷლანჷ აქუფარაჭშჷ აბოლშევიკცია აიააიუეიტ, ილეგალჷმკუა აუს ზუა აპროლეტარტი პარტიაგდჷ ქუჭშიაოლ[illegible].

აბრი აა[illegible] [illegible] პრაგატი [illegible] (იანვარ, 1912 შჷქუსა). [illegible] აბოლშევიკცია [illegible] (ბოლშევიკტი) პარტიახ. [illegible] აპარტია ტიპ ქშჷც, ლენინიზმ აპარტია, აბოლშევიკტი პარტია აშაპჷ აკჷიტ.

[illegible] პარტია [illegible] რყუნჷტი. [illegible] პრაგატი აკონფერენცია იახდარჷცქდაზ, აპარტიეი არევოლიუციეი უინახჷს [illegible] აწანაკშუან. აბოლშევიკცია [illegible] აუსუცია [illegible] აჩარპიაკცია, ასოვლაშატ[illegible] აპარტია იაალოჷმცაო. აპროლეტარტი [illegible] აპროლეტარიატ რდიკტატურა აშაქურგჷლარაზჷ 1917 შჷქუსაზჷ ამასსა [illegible].

ახუბატეი ახჷ

აფხძატიი აიმპერიალისტტი ეიბაშრა ალამთალა აუსუცაა რწჷსრა აშთჷწრა აშჷქუსქუა რაან აბოლშევიკცაა რპარტია.

(1912—1914 შჷქუსქუა).

1. 1912—1914 შჷქუსქუა რზჷ არევოლიუციატი წჷსრა აშთჷწრა.

სტოლიპინ ირეაქცია აგურღძარა ნწრა-ნაგძა ამოუტ. აყამჩი, იკნაჰაჷ აშრეი რჷდა აჟილარ აკჷ რჷზთარცჷ ზთახჷმჷზ აიჰაბჷრა ილოლუანჷ იზჷყალომჷჩიტ. არეპრესსიაქუა უბასყაკ ირაცლაახშეიტ, აჟილარ რჷლაშცჷლან რჷცაშაარაგძჷ იაყუეიტ. არევოლიუცია აწახარა აფხძატიი აშჷქუსქუა ირხყძანჷ აუსუცაა აათსარა ირჷმაზ რხჷთსაათა იალაგეიტ აუსუცაა აქუთარაზჷ ქშჷც აგჷლარა იალაგეიტ. არევოლიუციატი შთჷწრა ქშჷც ხჷმთალა იალამგარ ყალომ ჰაა აბოლშევიკცაა ხაა იდჷრჷ ირჰოიზ იაშახშეიტ. 1911 შჷქუსა აან ასტაჩჷინიკცაა რთაფხძაძარა 100 ნჷზქძჳჷკ ირეიპახშეიტ, უი აფხძატიი აშჷქუსქუა რაან ზჷნძა 50 60 ნჷზქძჳჷკ რაკუნ იყაზ. 1912 შჷქუსა იანვარ მზაზჷ პრაგატიი აპარტიატი კონფერენცია იაზგუანათახძან აუსუცაა რწჷსრა აჭჷხარა იშალაგაზ. ახა არევოლიუციატი წჷსრა აშთჷწრაწიყძა იალაგეიტ 1912 შჷქუსა აპრელი მაიი მზაქუა რზჷ, ლენატიი აუსუცაა ირეიხსნჷ რშრა იახყძანჷ ამასსატი პოლიტიკატი სტაჩკაქუა რჷყალარა იანალავა ინარკნჷ.

1912 შჷქუსა აპრელ 4 აზჷ სიბირ, ლენატიი ახძჷწხჷრთაქუა რჭშჷ იყარწაზ ასტაჩკა აან. აჰაჷნთქარ იჟანდარმტი ოფიცერ იპრიკაზ ალა ირშიტ-ირხუიტ 500-ჳჷკ ინარეიჰანჷ აუსუცაა. ადმინისტრაცია ხაალა ირაცლაჟაარც თჷნჩ ინეიუაზ, ბჯარ ზმამჷზ ლენატიი აშახტიორცაა ოხარხძქუა ირეიხსნჷ იახძჷრშჷზ აზჷ, ატჷჷლა ზეგძჷ აილაჰეილანაოსიტ. აშახტიორცაა რეკონომიკატი ზაბასტოვკა ეგძალდმჷრშარც, აჰაჷნთქარ ისამოდერჟავიე არი აშაარწიჷრატი უს ბაათს ქშჷც იყანაწაზ ზჷყანაწაზ. ლენატიი ახძჷწხჷრთაქუა რხაზენცაა ანგლიატიი აკაპიტალისტცაა იახძჷრზეიღძჷზ აზჷ აუპ. ანგლიატიი აკაპიტალისტცეი, დარა როუჩჷს კომპანიონცეი ლენატიი ახძჷწხჷრთაქუა ირჷლხჷნჷ ზჷნძა ფხამშარალა აუაუცაა ეკსპლუატაცია რზჷყაწაოალა, ესჷშჷქუაა 7 მილლიონ მაათ ინარეიჰანჷ ატეილა ააპკ როუან. აუსუცაა აუალაფახუ ზჷნძა იმჷცაანჷ იოჷოთონ. იხუართამჷზ. იბაახძაზ აფატი რჭშარწონ. აბრი ეიფშ არგუაყრეი უავჷს იმშაკუა რჷზნჷცუარეი ზზჷმჩაზ 6 ნჷზქძჳჷკ ლენა ახძჷწხჷრთაქშტიი აუსუცაა აზაბასტოვკა ყარწეიტ.

ლენა ირეიხსნჷ აშრა იყალაზ, პეტერბურგში, მოსკვაი, აპრომჷშლენნოსტტი ცენტრქუაი, არაიონქუაი ზეგძჷგძჷ რჭშჷ მასსალა აზაბასტოვკაქუეი, ადემონსტრაციაქუეი, ამიტინგქუეი რჷყალარალა ათაკ რჰოიტ, [illegible] აპროლეტარიატ.

„ჰარა უბას ჰშახნნარხშეიტ, ჰაგუგძჷ თნაშააიტ, იარაზნაკ იაქუნაგახარა აჟაა ჰჭშამშიო აყჷნძა. ჰარა იაგძა პროტესტ ყაჰწარგძჷ, აძაძალა ზეგძგძჷ ჰაზთაგჷლაზ აფსეის კრა [illegible] აკუნ ეი შჷქუალოზ. ჰჩ [illegible] მასსალა აქუფსაოა [illegible] ლაჷიომძჷზაარ, პროტესტხაიტ. [illegible] ჰაი.", აბას რჳუან ანაპლაკქუა გუფკ რყნჷტიი აუსუცაა რრევოლიუციაქშჷ.

ლენატიი აუსუცაა ირეიხსნჷ რშრა იყალაზ აწჷხუალა ასოციალ-დემოკრატიატი ფრაქცია აჰაჷნთქარ [illegible] „უბას აკუნ იმჷცუაზ, უბას ეგძჷყალოიტ!" ჰაა, აბრი ათაკს აჰაჷნთქარ იმინისტრ მაკაროვ [illegible] იიჰაიტ. აუსუცაა რჷფსეიბაკრა ეიჰაგძჷ იარლულუეიტ. ლენატიი აუსუცაა შაარწიჷრალა რშრა იყალაზ იაჭშაგჷლანჷ აპროტესტ ყაწარაზჷ აპოლიტიკატი ასტაჩკა იალაა აუსუცაა რიჷფხძაძარა 300 ნჷზქძჳჷკ რჭშჷძა იაზაიტ.

ლენატიი აშშაქუა აფაოთჷნ ეიფშ ინალალუეიტ სტოლიპინ ირეჟიმ იშაქუნარგჷლაზ „ართჷნჩრატი" ალმოსფერა.

აბარ, უბრი აწჷხუალა, 1912 შჷქუსაზჷ პეტერბურგტიი აბოლშევიკტი გაზეთ „ზვეზდა" აჭშჷ აჳჷზა სტალინ იიჳჷზ:

„ლენატჿი ახჷსრაქუა იფჷრხხაიტ აჭშჷმთრა წაარშჷრა, ეგზდჷქულშეიტ ჟილარ რწჷსრა — აძჷიას. იდჷქულშეიტ!.. ჰაზნუ-აამთაზტჿი არეჟშიმ აჭშჷ იცჷგზანჷ, ითარხაგანჷ იყაზ ზეგზჷ, მბატიძა იგუაყხზაზ უჷსტჿჷლა ზლაჩმაზავჷზ ზეგზჷ აბრი ზეგზჷ აჩშეიზნაგშეიტ ფაქტკ აჭშჷ, ლენა იყალაზ ახთჷსქუა რჭშჷ. ხზძჰჿალა, იარა უბრი აყნჷტჿ აკუძოუპ ლენატჿი ახჷსრაქუა აზაბასტოვკაქუეი ადემონსტრაციაქუეი რზჷ სიგნალჷნჷ იზჷყალაზ“.

ალიკვიდატორცეი ატროცკისტცეი ბაშა ანჷში იართონ არევოლიუცია. ლენატჿი ახთჷსქუა იაადჷროფშიტ არევოლიუცია ამჩქუა რჷფსჷ შთაზ, აუსუცაა რკლააა აჭშჷ არევოლიუციატჿ ეჴერგია მასაა დუ აჩშშეიზნაგაზ. 1912 შჷქუსაან, მაი აკჷ აზტჿი აზაბასტოვკაქუა ირჷმჩთხარკჷიტ 400 ნჷზქზკჷკ რაყარა აუაუცაა. ართ ასტაჩკაქუა აპოლიტიკატჿ ყაზშაწჿყზა რჷმან, იაგზჷმპაფასუან აბოლშევიკტჿ რევოლიუციატჿ ლოზუნგქუა ირჷწაგჷლანჷ: ადემოკრატიატჿ რესპუბლიკა, 8-საათკტჿი აუაურამშა, აპომეშჩიკცაა რადგზჷლქუა ზეგზჷ რკონფისკაციარა. აბართ ალოზუნგ ხადაქუა, ინართბაანჷ აუსუპ მასსაქუა რეიდკჷლარა მაცარა ადაგზჷ, ასამოდერჟავიე იაჭშაგჷლან არევოლიუციატჿ ჟჿჷლარაზჷ ანხაცეი ასოლდათცეი რეიდგჷლარაგზჷ იაზჷფხზაძან

„უჷსტჿჷლაზეგზატჿი აპროლეტარიატ მაი აზტჿი აზაბასტოვკა დუძქეი, იარა იაცჷზ აულიცატჿ დემონსტრაციაქუეი, არევოლიუციატჿ პროკლამაციაქუეი, აუსუცაა რხარხზაქუა რჭშაფჩზა არევოლიუციატჿ აჟაქუეი იკკაძა იაადჷროფშიტ უჷსტჿჷლა არევოლიუცია აშთაწრა აცააჰაა იშთანჷგჷლაზ“ ჰაა იჳუან ლენინ, „არევოლიუციატჿ შთაწრა“ ჰაა იიჳჷზ ასტატიაჭშჷ (**ლენინ**, ტომ XV, ადაყზა 533).

აუსუცაა რრევოლიუციარა იარშჿაზ ალიკვიდატორცაა, ასტაჩკატჿ ცუფარა ყამლააიტ ჰაა იქუგჷლტ, „ასტაჩკა ალაშჷჳკრა“ ჰაა ახზძფანჷ. ალიკვიდატორცეი, დარა რჷდგჷლაჳ ტროცკიი, აპროლეტარიატ რრევოლიუციატჿ ქუფარა „აპეტიციატჿ კამპანია“ იათნჷრფსახლარც რთახჷნ. აუაუცაა როჷდჷრგალონ აზინქუა რზჷ აჰაარა ზნჷზ (აიდგჷლაქუეი, ასტაჩკაქუეი, უბას ეგზჷრთგზჷ რზინ არმაჭრა აფჷხრაზჷ) ქზაად ბლზჷცკ, აპეტიცია რნაპჷ აწარჳჷრც, უი აშთახზ იარა უბრი აქზაად ბლზჷც აჰჷნთქარრატჿ დუმახზ იდჷქლრწარც. აბოლშევიკცაა იქუდჷრგჷლაზ არევოლიუციატჿ ლოზუნგქუა რჷკუშა-მჷკუშა 100 ნჷზქზჳჷლა აუსუცაა რჩშანეიზჷრგა აამთაზჷ. ალიკვიდატორცაა — 1.300-ჳჷკ რნაპაწაჳრაქუა ზაწჿჷკ რიუპ ეიზჷრგაზ.

აუსუცაა რკლასს აბოლშევიკცაა იზქურწაზ აშჳა იქულანჷ იცონ.

უბრი აპერიოდ აზჷ ატჿჷლა ეკონომიკატჿ შაქუგჷლაშა სახზას იამაზ აბას აკუნ იშჷყაზ.

აპრომჷიშლენნოსტ აშაქუნხალარა 1910 შჷქუსაზჷ აჩშაფსახჷიტ. აპრომჷიშლენნოსტ ახადარა ხკქუა რჭშჷ აარჷხრა აჭშჷხარალა. 1910 შჷქუსაზჷ 186 მილლიონ ფუთ ათჷჯ დჷრთჿაზთგზჷ. 1912 შჷქუსაზჷ იდჷრთჿეიტ 256. 1913 შჷქუსაზჷ იდჷრთჿეიტ 283 მილლიონ ფუთ. 1910 შჷქუსაზჷ იწჷრხჷიტ 1.522 მილლიონ ფუთ ახაჰჿტჿ რაცაა, 1913 შჷქუსაზჷ იწჷრხჷიტ 2.214 მილლიონ ფუთ.

აკაპიტალისტტჿ პრომჷიშლენნოსტ აზჰარა იანაჭშჷზ აამთაზჷ აგუიქზჰაა იაცაზჰაუან აპროლეტარიატ რხფხზაძარაგზჷ. აპრომჷიშლენნოსტ აჭშიარა ყაზშა ჭჷლას იამაჩ ანაპლაკ დუქუეი, ანაპლაკ დუძძაქუეი რჭშჷ აარჷხრა უინახჷს აკონცენტრაცია. 1901 შჷქუსაან ხჷთხზაძარალა 500-ჳჷკში, ინარეიჰანი აუაუცაა აუს ახზჷრუაზ ანაპლაკ დუქუა რჭშჷ აუს ზუაზ აუსუცაა ზეგზჷ რხჷთხზაძარა აყნჷტჿ 46.7 პროცენტ რაკუზთგზჷ იყაზ. 1910 შჷქუსაან უბართ რეიფშა იყაზ ანაპლაკქუა რჭშჷ აუს რუან 54 პროცენტ, დაჩშაკალა იაჭჰჿოზარ, აუსუცაა ზეგზგზჷ რხჷფხზაძარა აბჟშა ინიიპანჷ. არი ზეიფშა უაჳჷ იძბაცჷზ აპრომჷიშლენნოსტ აკონცენტრაცია აკუნ. უიმოუ აპრომჷიშლენნოსტ დაარა ირჭშიანჷ იახზჷყოუ ატჿჷლა, იაჭჰჿაპ, აჳადატჿი ამერიკაჭშჷ უი აამთაზჷ ანაპლაკ დუქუა რჭშჷ აუსუცაა ზეგზჷ რახზტჿ აუს ზუაზ ხჷჯარა იშთანჷ ხუთაკ აყარა აკუნ.

ანაპლაკ დუქუა რჭშჷ აპროლეტარიატ რჷზჰარეი, რეიზაკრეი, აბოლშევიკცაა რპარტია ეიფშა იყოუ არევოლიუციატჿ პარტიაგზჷ რჷმანჷ იანჷყალა, ატჿჷლა აპოლიტიკატჿ ფსთაზარაჭშჷ იმჩ დუძძანჷ იყალშეიტ უჷსტჿჷლატჿი აუსუცაა რკლასს. ანაპლაკქუა რჭშჷ ავარვარტჿ ფორმაქუა რჷლა ეკსპლუატაცია აუსუცაა

ირზჷრუაზი, აჰიჷნთქარ იოპრიჩნიკცჷა უაჳჷ იზჷმჩჰა-უაზ ოპოლიციატი რეჟიმი ანეიცჷლა, იარბანზაალაკჲ ასტაჩკა ლულუა აპოლიტიკატი კაზმა ართონ აეკონომიკატიი აპოლიტიკატიი კუღარაქუა რეილჷსრა ამასსატი სტაჩკაქუა ჰჷდალა არევოლიუციატი მჩჷ რნათონ.

აუსუცჲა რრევოლიუციატი წჷსრა ავანგარდ აჰშჷ იგჷლანჷ ილონ [illegible] აპოლიტიკიატ ჭჷრხაცჲა. პეტერბურგ იამთაბეიუან პრიბალტიკატიი ატიჷლაჰშაცი, მოსკვეი მოსკვატიი აგუბერნიეი, ნას პოვოლჟიეი ურჷსტიჷლა ალადეი. 1913 შშჷქუსაზჷ აწჷსრა იამჩხანაკაეიტ [illegible] [illegible]ლაჰშაცი, პოლშა, კავკაზ. აოფიციალტი ოტჩოტქუა იახლარჰიო ალა, 1912 შშჷქუსა აან აზაბასტოვკა ყარწეიტ 725 ნჷზქჲჳჷკ აუსუცჲა, უი აწკჷს იხართიაანჷ ეგჲჷრთ ადჷრრაქუა იყოუ რჷლა მილლიონჳჷკ ინრეიჰანჷ. აოფიციალტი ოტჩოტქუა იახლარჰიო ალა. 1913 შშჷქუსა აან აზაბასტოვკა ყარწეიტ 851 ნჷზქჲჳჷკ, უი აწკჷს იხართიაანჷ ეგჲჷრთ ადჷრრაქუა იყოუ რჷლა—1.272 ნჷზქჲჳჷკ. 1914 შშჷქუსა აკტიი აშშჷქუსბჟაზჷ ასტაჩკაქუა ირჷლონ მილლიონჳჷი ბჟაკში რაყარა აუსუცჲა.

აბაალა, 1912—1914 შშჷქუს [illegible] [illegible] [illegible]ცია მთჷწრა, ასტაჩკატი წჷსრა აშჩხაკ, 1905 შშჷქუსა აზჷ არევოლიუცია [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] აზაა[illegible].

აპროლეტარიატ რრევოლიუციატი მასსატი სტაჩკაქუა [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]ქუა რგუ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] აუსუცჲა ლოკაუტლა იახჲდჷრხუუან. 1913 შშჷქუსაან მოსკვატიი [illegible] [illegible] [illegible]ქუა [illegible] 50 ნჷზქჲჳჷკ [illegible]. 1914 შშჷქუსა მარტ მზა აზჷ პეტერბურგ მჷშჷკალა 70 ნჷზქჲჳჷკ აუსუცჲა [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] აუსუცჲა, აზაბასტოვკა ყაწარა [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] მასსალა [illegible] [illegible] [illegible] რჷრთონ, ზნჷ-ზჷნლაგჲჷ იშრჷქუშჰაჰათუ ალა აზაბასტოვკაქუა ყარწონ.

აუსუცჲა რწჷსრა აშთჷწრეი ამასსატი სტაჩკაქუეი ანხაცჲა რმასსაქუაგჲჷ არჰშჷხონ, აქუფარაგჲჷ იალაოგალონ. ანხაცჲა აპომეშჩიკცჲა ირჰშაგჷლანჷ აქუფარაზჷ ჰშჷც იგჷლო იალაგშეიტ. აპომეშჩიკცჲა ირჷმყუწაკჷზ ამაზარეი აკულაკტი ხუტორქუეი ჷქუოხშუან. 1910—1914 შშჷქუსაქუა რზჷ 13 ნჷზქჲ ინრეიჰანჷ ანხაცჲა რჷქუგჷლარაქუა ყალშეიტ.

არქუა ოჰშგჲჷ არევოლიუციატი ქუგჷლარაქუა ირჷლაგშეიტ. 1912 შშჷქუსა აან თურქესთან არ რჰშჷ აბჯარშთჷხლო აქუგჷლარა ყალშეიტ. ბალტიკატი აფლოტ აჰში სევასტოპოლი ავოსსტანიექუა რჷყალარა ააიგუახარა იაჰშჷნ.

აბოლშევიკტი პარტია ანაპხგარა ზჷზნაუაზ არევოლიუციალი სტაჩკა წჷსრეი ადემონსტრაციაქუეი იაალცჷლოფშუან. [illegible] აოწაქუა რჷნაგძარაზი „აოფრომა“ აზი აკუმკუა, ცარიზმ აყნჷტი [illegible] [illegible] [illegible] შჰაკუზ აუსუცჲა რკლასს ზჷქუფოზ. ატიჷლა არევოლიუცია ჰშჷც აფჷლარახჲ ინეიუან.

[illegible] [illegible] [illegible], ლენინ 1912 შშჷქუსა [illegible] აზჷ, პარიჟშჷნტი გალიციაყა (ფაასტიი ავსტრია) დააიტ. არაყა იარა ხანტიაჳჷს [illegible] [illegible] ცკ აჩლენცჲეი, [illegible] [illegible] [illegible] ჳბა: აკჷ 1912 შშჷქუსა ანწჲამთაზჷ კრაკოვ აჰშჷ, ეგი 1913 შშჷქუსაზჷ, [illegible] კრაკოვ აზაიგუარა პორონინო ამეს[illegible]. [illegible] [illegible] რყნჷ აუსუცჲა [illegible] შარდაძა ზწაზკშუა აზწაატიქუა: არევოლიუცია აშთჷწრაზი, ასტაჩკაქუა რზი აპარტია აუსნაგძატიქუა რზი, [illegible] აორგანიზაციაქუა რჷრლულუარაზი, ადუმა ასოციალ-დემოკრატიატი ფრაქციაზი, აპარტიატი პრესსა აზი, ასტრახტი კამპანიაზი აქუწარაქუა რჷდჷრკჷლტ.

2. აბოლშევიკტი გაზეთ „პრავდა“. აფშბატიი აჰიჷნთქარრატი დუმაჰშჷ აბოლშევიკტი ფრაქცია.

იარა აორგანიზაციაქუა რჷრლულუარა აუს აზი, ამასსაქუა რჰშჷ ანჷლორა აგარაზი აბოლშევიკ პარტია ანაპაჰშჷ შარდაძა ზჷლშო აბჯარნჷ იყალშეიტ, პეტერბურგ ითრჷჟუაზ ეაჷმშატიი აბოლშევიკტი გაზეთ „პრავდა“. უი აგაზეთ შაქუდჷრგჷლშეიტ ლენინ იზქუ-

ირფშჷზ ალა, სტალინი, ოლმინსკიი, პოლეტაევი რინიციატივა ალა. აუსუცაა რმასსატი გაზეთ „პრავდა" არევოლიუციატი წჷარა ამთჷრა ჭშჷც იაციიტ. 1912 შჷქუსა აპრელ მზა 22 (აჭუატი სტილლა მაი მზა 5) აზჷ იარა აკტიი ანომერ თჷწიტ. უი ნჷპსა იაშუაწიყდანჷ იყალშეიტ აუსუცაა რზჷ. „პრავდა" ახდთჷწჷზ აყნჷტი მაი მზა 5 ამშ აუაუპ კდჷფხდ აჷ ნჷპიას აყაწარა რჷძბეიტ.

„პრავდა" ათჷწრა იალაგაანძაგდჷ, აფხდაგჷლა უსუცაა ირჷხკნჷ ითჷწუან ესჷმჩჷბეატი აბოლშევიკ გაზეთ „ზვეზდა". „ზვეზდა" აუა ლულუა ალნამშეიტ ლენატიი ამშაყუა რაან უი იახჷნ აქუფარაზჷ აუსუცაა რკლასს მობილიზაცია აზჷყაზწაზ. ლენინი სტალინი ირკჷზ აპოლიტიკატი სტალი ლოლუაქუა ეიბაკ ახა არევოლიუცია აშაჷწრა აიაგჷლოზაამაან. ესჷჩჷბეუატიი აგაზეთ უაჟაშთა აბოლშევიკური პარტია იათხოძჷზტ. იათახნჷ იყან აუსუცაა [illegible] თბაქუა ირხკჷუ ესჷმშატიი ამასსატი პოლიტიკატი გაზეთ. აბრი ეიფშ გაზეთჷნგდჷ იყან „პრავდა".

უი აპერიოდ აზჷ „პრავდა" აროლ ზჷნძა იდუძძანჷ იყან. „პრავდა". [illegible] გონ [illegible] ახდანჷრწოზ აზჷ, იაათჷმწიაძაკუა აშთაზავრა აპოლიცია იანჷყა[illegible], [illegible] ანაზჷრუაზ აამთაზჷ, 10 ნჷზქდვჷლა ირაციაპნჷ აფხდაგჷლარა ზმოუ აუსუცაა აკტივლა აცხჷრაარა იართოზ [illegible] „პრავდა" [illegible] პრავდა [illegible] „პრავდა" [illegible] რტირაჟ [illegible] ინაპაჭშჷ [illegible]. [illegible], აფხდაგჷლაპ უსუცაა უახჷნლა ატიპოგრაფიაჭშჷ ინეინჷ, აგაზეთ პაჩკაქუა რჷმანჷ იცონ.

აპიჷნთქარ იეიპაბჷრა 2 შჷქუსეი ბეშაკჷი რჷლა აანტიჷ იადჷოკჷიტ „პრავდა", ახა აუსუცაა აცჷრაარა იართოზ აჩალა ათჷწრა ეითალოაგონ, იარა ახდძ ეიფშშიაა იყაზ ახდძ ჭშჷცქუა შთჷხნჷ, იაპპიაპ,—„ზა პრავდუ", „პუტ პრავდჷი", „ტრუდოვაია პრავდა" პია.

აბჟარატიი ალა მჷშკჷ. „პრავდა" 40 ნჷზქდ ეკზემპლიარ აფხდაპცაა იანროუაზ აამთაზჷ. ესჷმშა ითჷწუაზ ამენშევიკტი გაზეთ „ლუჩ" ატირაჟ 15—16 ნჷზქდ ეკზემპლიარ ეიპამჷზტ.

აუსუცაა, „პრავდა" დარა ირხატიუ უსუპ გაზეთნჷ ირჷფხდაიონ. დაარაძა აგურა რგონ, ზჭოლჷმპარჷლადდჷ აბეჷ იაზჷძჷოპუან. „პრავდა" აეკზემპლიარ იარბანზაალაკდ ანჷრფჷხდაშიალაკდ, აძი იყნჷტი დაჩშაძი ინაპაჭშჷ ინეიუა. 10 პჷლა აფხდაპცაა ეიმდჷრყდონ. ურთ რკლასსტი ხდჷლოა ეიჭშნაკააუან, იაამონ, ორგანიზაცია რჷხხაუან, აქოფარახდ ირჷფხდონ.

იანჷოჩოზჷზ „პრავდა"?

„პრავდა" ნომერ ცჷფხდაძა იანჷრწონ 10-ლა აუსუცაა რკორრესპონდენციაქუა. ურთ რჭშჷ ირკუან აუსუცაა ფსთაზარას იოჷმაზ ატიჷ. ეკაპლუატაცია ბააიხძა შჷროზჷროუაზ ატიჷ, აკაპიტალისტცეი დარა აკაპიტალისტცაი იმალ ხჷლაფშაცეი, რყაზაცეი რყიჷტი აუსუცაა ეიუა-ეიფშჷმ ალა იშადჷრგალაკთუაზი. ხამშათჷხუ შჷრხაალგოზი რტიჷ. ართ, აკაპიტალისტტი პოლიციაქუა იაარხანჷ, იაათკააწიყდანჷ იჭშაფჷზჩშუაზ რაკუნჷ იყან. „პრავდა" აზამეტკაქუა აკჷრჷნტი ირპიალოიტ. აუსურა აფშაარა ზგუ აციკამაზ, აუსურთა ზმოუკუა იმლაშუაზ ოჷჩშმოაქუა ოტიჷ.

„პრავდა" იაკუან. [illegible] აფაბრიკაქუეი აპოომაი[illegible] აუაუცაა ზჷოგუაჟქუოზი, [illegible] რტიჷ, იაკუან [illegible] აუსუცაა შჷქუთო. შაა[illegible] ცჷფხდაძა ირკუან [illegible] ანაპლაკაქუა [illegible] ასტაჩკაქუა რტიჷ. იდუნჷ, ინა[illegible] ასტაჩკა[illegible] ანჷყალოლოზ, ეგდჷრთ ანაპლაკქუეი [illegible] აუსუცაა აგაზეთ [illegible] კრილადფაარალა ასტაჩკა-ყაწაცაა აცხჷრაარა რჷთაოაზჷ ზნჷ-ხჷნლა აატაჩკატი ფონდქუა რჭშჷ ეიზჷრგონ 10 ნჷზქდ მაათლა აფარა, -უი აფონდ, აუსუცაა რეიპარაპჷკ ჩშნაკ ხაბაზკში ბეშაკში—ფშაბაზკ რჷდა უალაჭახუ ძშჷრმოუაზ ალა, უსყანტიი აამთალა შარდა იოაციოუპ პიაა იუფხდაძარატიჷ იყან. არი, აუსუცაა აამონ აპროლეტარტი ეიზჷრაზრეი აუსუცაა ზეგდგდჷ ოინტერესქუა რაკზაარატი ხდჷრორეი რწას ალა.

პოლიტიკატი ხთჷსს იააყალოზ იარბანზაალაკი, აიააირა აგარა იააყალოზ, მა აწახარას იააყალოზ იარ-

ბანზაალაკი აუსუცაა აქუჭშჷრთუან „პრავდა“ ახჲ აპისმოქუა, ადნჷჰიალარაქუა, აპროტესტქუა, უბას ეგჲჷრთგჲჷ რდიჷჶუწარალა. „პრავდა“ იარა ასტატიაქუა რჭშჷ იანნაწონ აუსუცაა რწჷარა აუსნაგძატიქუა ინეიშთარგჷლანჷ აბოლშევიკ ნაფშჷრა აყნჷტი. ალეგალტი გაზეთ არგამა ცარიზმ ახჰიარახჲჷ ირჷფხჲაოც ალშთომჷზტ. უს ინჷქურფშშია ირჷვლარ აკუნ, უს იშჷკჷზგჲჷ, იბზიანჷ ეილჷრკააუან ახდჷორა ზმაზ აუსუცაა, დარგჲჷ ამასსაქუა იდეილდჷრკააუან. იაჰჰიაპ, „ახუბატიი აშჷქუს იქუნარგჷლაზ ადწაქუა იხართიაანჷ, აკჷ რჷგჷმკუა რჷნაგძარა“ ატიჷ „პრავდა“ აჭშჷ იანანჷონწოზ აამთაზჷ, აუსუცაა ეილჷრკააუან არაყა იზლაცააჟიო, აბოლშევიკცაა რრევოლიუციატი ლოზუნგქუა ცარიზმ ახჰიარაზჷ, ადემოკრატიატი რესპუბლიკაზჷ, აპომეშჩიკცაა რადგჲჷლქუა კონფისკაცია რზურაზჷ, 8-საათკტიი აუსურა მშაზჷ ალოზუნგქუა შრაკუხ.

აფშბატიი ადუმა ალხრაქუა იანრჷლიაგოზ ალამთალა, „პრავდა“ ეიჭშნაკააიტ აფხჲაგჷლაპ უსუცაა. იარა იეშაფნაჩშუან, ალიბერალტი ბუორჟშუაზია რჷქუშშაჰათხარა იადგჷლაპცააზი. „სტოლიპინ იუსუპ პარტია“ იადგჷლაპცააზი ამენშევიკცაა აჩარჰიარატი პოზიცია ირჷმაზ. „პრავდა“ აუსუცაა ირჷფხჲონ „ახუბატიი აშჷქუს იქუნარგჷლაზ ადწაქუა აკჷ რჷგჷმკუა რჷნაგძარა“ აზჷ რჷბჟჷ რთირაცჷ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ, აბოლშევიკცაა რზჷ რბჟჷ რთირაცჷ. ალხრაქუა ეიხარგჷლაზ ალხრაქუან. რაფხჲა აუსუცაა რეიზარაქუა რჭშჷ ახათანრა-გურაგაცაა ალჷრხშუან, ნას დარა ახათანრა-გურაგაცაა ალხჷპცაა ალჷრხშუან, ურთ, ალხჷპცაა ადუმახჲ აუსუპ დეპუტატ იალხრა იალან. ალხრა აჩშნჷ „პრავდა“ იანნაწეიტ აუსუცაა რბჟჷ რჷრთარც იზრაბჟანაგაზ ალხცაა — აბოლშევიკცაა რსია. არი ასია ზაა ანწარა ყალომჷზტ, იაზგუათაზ აკანდიდატცაა იბაანდაპჷრტიჷრ ჰია იახჲაციშიოზ აყნჷტი.

„პრავდა“ აპროლეტარიატ რჷქუგჷლარაქუა რეიჭშკაარა იაცხრააუან. პეტერბურგ ალოკაუტ დუ ანჷყაზ, 1914 შშჷქუსა აათვჷნრაზჷ ამასსატი სტაჩკაქუა რჷლაჰიარა იანაქუნაგამჷზ, „პრავდა“ ეგჲჷრთ აქუფაშა ფორმაქუა რახჲ აზაუადქუა რჭშჷ ამასსატი მიტინგქუა რჷყაწარახჲ, აულიცაქუა რჭშჷ ადემონსტრაციაქუა რჷყაწარახჲ აუსუცაა ირჷფხჲონ. არი ატიჷ არგამა აგაზეთ აჭშჷ ანწარა ყალომჷზტ. ახა არი ეილჷრკააუან. ახდჷორა ზმაზ აუსუცაა. „აუსუცაა რწჷსრა აფორმაქუა“ ჰია იდუცაამკუა ხჲძჷს იათანჷ ლენინ იიპჷზ ასტატია იათხჲოზ: აბრი ასტატია იაჰიოპ, უაჟიტიი ამომენტ აზჷ ასტაჩკაქუა ფსახნჷ, აუსუცაა რწჷსრა ინეიჰაუ აფორმახჲ იიასტიუპ ჰია, არი იაანაგოზ ამიტინგქუეი ადემონსტრაციაქუეი რეიჭშკაარახჲ აუსუცაა რჷფხჲარა აკუნ.

აბას აკუნ იშჷნაგძახოზ აბოლშევიკცაა ილეგალჷმკუა რევოლიუციატი უსურეი, „პრავდა“ ალა ლეგალლა აგიტაცია ყაპარეი, აუსუცაა რმასსაქუა რეიჭშკაარეი ოიილაგძარა.

აუსუცაა რჷფსთაზაარეი, აუსუცაა რსტაჩკაქუეი, რდემონსტრაციაქუეი რტიჷ მაცარა აკუმჷზტ „პრავდა“ იაკუაზ. „პრავდა“ იაარფმჷრყჲაძაკუა იაკუან ანხაცაა რჷფსთაზაარა ატიჷ, ანხაპჷჟილარ რჷმლაშრაქუა რტიჷ, ატიცაა ზმაზ აპომეშჩიკცაა ანხაცაა ეკსპლოატაცია შჷრზჷრუაზ ატიჷ, სტოლიპინ „ირეფორმა“ იაბყჲანი ანხაცაა რადგჲჷლქუა ირეილჲჷზ აკულაკცაა-ახუტორიანცაა იშდჷრჰიუაზ ატიჷ. ახდჷორა ზმაზ აუსუცაა „პრავდა“ იდნარწონ, აჭჷთაჭშჷ ირაცააძანჷ ანშ ლშეიზნაგაჩ იმცაჩა იჭულაშააზ ამალ ეოიალ. „პრავდა“ აპროლეტარიატ იდნარწონ. 1905 შშჷქუსა აანტიი არევოლიუცია აუსნაგძატიქუა ოაჲკ იშჷქუწამ, არევოლიუცია ჭშკა ყაპტინჷ იშჷყოუ. „პრავდა“ იდნარწონ, აბრი აპბატიი არევოლიუცია აან აჟილარ რზჷ ვოჟშდ წაბჷრგჷწიყჲანჷ, ინაპხგაპნჷ აპროლეტარიატ ჷქუგჷლარც შრეხუთოუ. არი არევოლიუციაქშჷ აპროლეტარიატ იროურანჷ იშჷყოუ ადგჷლაპ ლულუაწიყჲა არევოლიუციატი ჩხაპჷჟილარ.

ამენშევიკცაა იშთან აპროლეტარიატ არევოლიუცია აზხუცრა იაყურხრაცჷ. ამენშევიკცაა აუსუცაა რხჷ ითარგალონ: შიაყუწ ჟილარ რჷზხუცრა, ანხაცაა რჷმლაშრა აზხუცრა, ატიკაა ზმოუ აჩერნოსოტენტი პომეშჩიკცაა რაპრა აზხუცრა, „აკოალიცია ხაქუითრა“ აზჷ მაცარა შიჷქუფალა, უბრი აზჷ აჰიჷნთქარ იეიპაბჷრა „აპეტიცია“ რჷშითალა ჰია. აბოლშევიკცაა აუსუცაა იდეილდჷრკააუან, არევოლიუცია მაპ აციკრაზი, აუსუცაეი ახხაპჷჟილარი რეიდგჷლარა მაპ აციკოაზი აუაჰჰიარა, აბურჟშუაზია რინტეოეს ახჲჩარაზჷ აუპ იზჷყარწო ჰია, აუსუცაა, დარა რახჲ ანხაცაა

ჷიარგარ, დგჷლავჷს იყარწარ, ხჷმფადა ცარიზმ აწკჷს იეიაირუეიტ ჰჿა, ამენშჳევიკცჿა რეიფშ იყოუ აპასტჷირ ეილაგაქუა ნაყ იკაცატიუპ არევოლიუცია ალაცჿას იფხჲამანჷ ჰჿა.

„ანხაცჿა რფსთაზარა" აყუშაჭჳჷ იანნაწოზჷზ „პრავდა"?

ჭჳჷრფშჳჷს იაავაპ, 1913 შჳჷქუსა აანტიი კორრესპონდენციაქუაკ.

„აგრარტი უს" ჰჿა ხჷს იზმაზ, სამარანტი იაართიიზ აკორრესპონდენცია იაჰჿონ, ბუგულმინ აუეზდ, ნოვოხაზბულატ აქჷთაჭჳჷ აუაფშ დგჲჷლ აყნჷტი აოტრუბშჩიკცჿა იანჷოზალჷრხჳუაზ ადგჲჷლ-შჿაჳჷ იახიჭჳაგჷლაზ აზჷ აარა ზდჷრწაზ 45-ჳჷკ ანხაცჿა რახჲტი, ჟიპაჳძაკ ჩჳჰჿარა ხარალა აბახთა ათაკრა რჷქურწეიტ ჰჿა.

პსკოვ აგუბერნია აყნჷტი იაართიიზ აკორრესპონდენცია ხუჭჷ იაჰჿონ: „აქჷთა პსიცა (ზავალიე აატანცია აზააიგუარა) აჭჳტიი ანხაცჿა აბჯარშთჷხლა ასტრაჟჳნიკცჿა ირჭჳაგჷლჳეიტ. იყოჸპ იხუუ. აიდჷსლარა იყალაზ—დგჲჷლ უსუპ იზჷხყჲა. პსიცა, ასტრაჟჳნიკცჿა ადჷრხალტ; უახჲ იაგჲცეიტ ავიცე-გუბერნატორი აპროკურორი".

უფა აგუბერნია აყნჷტი იაართიიზ აკორრესპონდენცია იაჰჿონ ანხაცჿა რნადელქუა შჳჷრთიიზ ატიჷ, ამლაშრეი აქჷთა უაფშ ალწრა აზაკუანი ანხაცჿა რჷდგჲჷლდატირა აპროცესს შჳარლუღუაზ ატიჷ. აბარ ახუტორ ბორისოვკა. არაყა იყოუპ 543 დესიათჷნ ამხჳუსთა დგჲჷლ ზტიუ 27 თძჷ. ამლაშრა ანჷყაზ 5 თძჷკ 31 დესიათჷნ რთიიტ ნაძაძა, დესიათჷნ ცჷფხჲაძა 25—33 მაათ ჰჿა, ადგჲჷლ უი აწკჷს 3 4-ნტი ეიჰანჷ იშჳაფსაზგჲჷ. იარა აბოაყა 7 თძჷკ 177 დესიათჷნ ადგჲჷლ შჳასჷა იშთარწეიტ, დესიათჷნკ აზჷ 18 20 მაათ მთჷხნჷ, ჩჳჰჿარალა 6 შჳჷქუსა, შჳჷქუსჷკ 12 პროცენტ ახჷრშჿააუა. ინხო აჟილარ ზაყა ილარხაზი, აპროცენტ ააპკქუა ზაყაროუი უხშჳჷჳ რზუშთჷო, აგურა განჷ იუჰჿარატიჷ იყოუპ: 177 დესიათჷნ რახჲტი რჷბეჳა აროსტოვშჩიკ ინაპახჲჷ იიასრანჷ იშჳჷყოუ, იზბან აკუზარ, 6 შჳჷქუსა რჷლა აბრი აყარა აფარა დუ ზქუუ რჷბეჳაჳჷკგჲჷ ირზჷმშიარ ყალაპ.

„ურჷსტიჷლან აპომეშჩიკცჿა დუქუეი ანხაჳჷ სსაქუეი რადგჲჷლ მყუწაკრა" ჰჿა „პრავდა" იანჷზ. ლენინ ისტატიაჭჳჷ იაარფშჳჷწიყჲანჷ აუსუცჿეი ანხაცჿეი

იდირბონ, იზაკუტი დგჲჷლ ბეიარა დუუ აშაჟიცჿააპომეშჩიკცჿა რნააპაჭჳჷ იყაზ. 30 ნჷზქჲჳჷ ზაწიჷკ აპომეშჩიკ დუძძაქუა 70 მილლიონ დესიათჷნ რაყარა ადგჲჷლ რჷმან. იარა უბრი აყარა აკუნ ირჷქუშიოზ 10 მილლიონკ ანხაჳ თძა რჷხუთაჭჳგჲჷ. დარბანზაალაკგჲჷ პომეშჩიკ დუკ აბჟარატიი ალა იქუშიონ 2.300 დესიათჷნ ადგჲჷლ. დარბანზაალაკჲ თძჷკ ანხაჳჷ, აკულაკ თძქუაგჲჷ უბრა ინალაწანჷ, აბჟარატიი ალა იქუშიონ 7 დესიათჷნკ. იარა უბრი აჭჳგჲჷ, 5 მილლიონჳჷკ ანხაცჿა მჩჷძხაქუა რთჷძქუა, დაჩჳაკალა იაჰჿოზაო. ანხაჳჷჟილაო რჷბჟჳაჳჷკ ააიყუშჳანჷ, თძჷკ იაქუშიონ აკჷი-ჳბეი დესიათჷნ ეიჰამქუა ადგჲჷლ. აბართ აფაკტქუა იაარცშჳანჷ იაჰდჷრპონ, ანხაცჿა რჷჩჩიხაოეი რჷმლაშრეი ყახწო დაკა იმაზ აპომეშჩიკცჿა ადგჲჷლ ოაცჿაძანჷ იახჲოჷმაზ შჳაკუზ. აჰოა-ტურა [illegible] იყაზ შ[illegible]აკუზ. აბართქუა ოყნჷტი ანხაცჿა ახა[illegible] ზლა[illegible]უაზ აუსუცჿა ოკლაა ანაპსგარა ზჷზნა[illegible] არ[illegible]კოლიუციალა ზაწიჷკ შჳაკუზ.

აქჷთა ამადარა ზმაზ აუსუცჿა რჷლა, „პრავდა" აქჷთა რახჲგჲჷ ინ[illegible]იუან აფხჲავჷლარა ზმაზ ანხაცჿა არევოლიუციატი კუფარა იაზჷოჭჳჷხო.

„[illegible]" ანმაქუდარვჷლოზ აპერიოდ აზჷ ილეგალმჷზ ასოციალ-დემოკრატიატი ორგანიზაციაქუა იშჳე[illegible] აპომეშჳე[illegible] რნააპაჭჳჷ იკან ალეგალტი ფორმატი ორგანიზაციაქუა ადუმატი ფრაქცია. აკჲჷლხჲ, ასტრახატი კაასაქუა. აზანაათ ეიდგჷლაქუა. უაკნგჲჷ ინავძანჷ ამენშჳევიკცჿა ირცჿიჷანჷ იყამჷზო. აუსუცჿა რკლასს ალეგალტი ორგანიზაციაქუა ოყნჷტი ალოკვიდატორცჿა რჷქუცარაზჷ, იათახჷნ ალჲარაჰ[illegible]ჲ აბოლშჳევიკცჿა ოჷქუფარა აიი აქუფარა მანშიაოახჳეიტ „პრავდა" აპზოუოალა.

აპარტიარაზჷ, ამასხატი უაუჳ რევოლიუციატი პარტია აყაარაზჷ აქუფარა აცენტრაჭჳჷ იგჷლან „პრავდა". „პრავდა", მაძა აუა ზუაზ აბოლშჳევიკ პარტია აოიაგქუა ოჷკუშჳა-მჷკუშჳა ალეგალტი ორგანიზაციაქუა ეიდნაკჷლონ, აუსუცჿა რწჷარა აძჷ არხონ იჰჿააქუწიუ აგუთაკჷ აშჳყა არევოლიუცია აჩჳაზჷყაწარა აშჳყა.

„პრავდა" დაარა ირაცჿაჳძანჷ აუსუჳ კორრესპონდენტცჿა ამან. შჳჷქუსჷ ზაწიჷკ აჳნუწკალა იარა აჭჳჷ

იანჷრწჷიტ 11 ნჷზქჲ აუსუჳ კორრესპონდენციაქუა. ახა, აპისმოქუეი აკორრესპონდენციაქუეი ოჷლა ზაწიჷკ აკუმ „პრავდა“ აუსუჳ მასსაქუა იზლარჭშცააუაზ. ანაპლაკქუა რჷყნჷტი აუსუცია რაციავძანჷ ეიჷმშა არედაქციაჭშჷ ინეიუან. აპარტია აორგანიზაციატი უსურა ახუთა ღუღუაკ „პრავდა“ არედაქციაჭშჷ ეიზაკნჷ იყან. არაყა ახატითჷფანტიი აპარტიატი იაჩეიკაქუა რხათანრაკცია რეინიართას იყარწონ, არახჲ, აფაბრიკაქუეი აზაუადქუეი რჭშჷ აპარტია აუს შთაზჷრუაზ აზჷ ადჷრრაქუა აიუან, არაანტი ირჷშთუან პეტერბურგტიი აპარტიატი კომიტეტი აცენტრტი კომიტეტი რყნჷტი აპარტიატი დირექტივაქუა.

ამასსატი, არევოლიუციატი უსუჳ პარტია აყაწარაზჷ ჩთადცალარჷლა აბოლშევიკცია კჷ-შჷქუსეი ბეთაკჷი ალიკვიდატორცია რაქუფარა იზჭშჷზ აზოურალა 1914 შჷქუსა აფხჷნრაზჷ, ურჷსტიჷლატიი აკტივტი უსუცია **ხუ-ჯარა იშთანჷ 4 ხუთაკ** აბოლშევიკ პარტია იაცლო. „პრავდისტტი“ ტაკტიკა იაცლო იყარწეიტ აბოლშევიკცია. აბრი ატიჷ აჰიოიტ. იაჰჰიაპ, აბრი ეიფშ აფაკტ. 1914 შჷქუსაან აუსუჳ გაზეთქუა ოზჷ აფარა ეიზჷზგოზ 7 ნჷზქჲ უსუჳ გუფქუა იყაქუაზ ზეგჲგჲჷ რახჲტი, 5.600 გუფქუა აფარა ეიზჷოგონ აბოლშევიკტი კჲჷფხჲ აზჷ. ეგჲჷრთ. 1.400 გუფ ზაწიჷკ რაკუნ—ამენშევიკცია რკჲჷფხჲ აზჷ აფარა ეიზჷზგოზ. ახა უი აცჷნხუოას, ალიბერალტი ბურჟთუაზიეი აბურჟთუაზიატი ინტელლიგენციეი რაკუნჷ, ამენშევიკცია ირჷმან ამენშევიკტი გაზეთ ათჷქრა იათახჷზ ამალ აბჟთა აიჰარაკ რჷზთოზ „აკჷზცია ბეიაქუა“ რაციავჷნჷ.

აბოლშევიკცია უსყან „აპრავდისტცია“ ჰია ირჷშთან. „პრავდა“ იაცაზჰაუან, აშთახჲ ოკტიაბრტიი ასოციალისტტი რევოლიუცია მჷაფჷზგაზ, არევოლიუციატი პროლეტარიატ აბიფარა ნაძაკ. „პრავდა“ იადგჷლან ჟია ნჷზქჲვჷლა, ში-ნჷზქჲვჷლა აუსუცია. არევოლიუცია აშთჷწრა (1912 1914) აან აიმპერიალისტტი ეიბაშრა აპერიოდ აზჷ, ცარიზმ იაგჲა შთაზავრა ყანაწაზარგჲჷ, იაზხმჷრბგაზ ამასსატი აბოლშევიკტი პარტია აფუნდამენტ ღუღუა ყაწან.

> „1912 შჷქუსაზტიი „პრავდა“—არი, 1917 შჷქუსაან აბოლშევიზმ აიააირა იაგაზ აზჷ აფუნდამენტ შთაწარა აკუნ“ **(სტალინ).**

ურჷსტიჷლა აზეიფშ ლეგალტი დაჩთა ორგანნჷ აპარტია იამან ა-IV-ტიი აჰიჷნთქარრატი ღუმაჭშჷ აბოლშევიკტი ფრაქცია.

1912 შჷქუსაან, აიჰაბჷრა ა-IV-ტიი ადუმახჲ ალხრაქუა ყარწარაცჷ რჷძბეიტ. ალხრაქუა რყნჷ აჩთრჷლარხურა ჰარა ჰპარტია დაარა აკრაწანაკთუა იაფხჲაძონ. ადუმატი სოციალ-დემოკრატიატი ფრაქციეი აგაზეთ „პრავდეი“ ურჷსტიჷლა ზეგჲჷ იახჲჷნძაწანაკთუა აზჷ იშათატი წჷრგუანჷ იყაზ, ილეგალტი პუნქტქუან; ურთ რჷლა ამაასაქუა რჭშჷ იარა არევოლიუციატი უსურა მკაღწაგონ აბოლშევიკტი პარტია.

ადუმა ალხრაქუა რჭშჷ აბოლშევიკ პარტია ჷქუგჷლშეიტ ახალა. იარა ახატი ლოზუნგქუა აანჷ, აამთაკალა აიჰაბჷრატი პარტიაქუაგჲჷ ალიბერალტი ბურჟთუაზიაგჲჷ (აკადეტცეა) აახა ოჷთო. ალხრატი კამპანია აბოლშევიკცია იმჷაფჷრგოხ ადემოკრატიატი რესპუბლიკა აზჷ, 8-საათკტიი უსურა ამშჷ აზჷ, აპომეშჩიკტი დგჷჷლ კონფისკაცია აზურახჷ ალოზუნგქუა ოჷლა.

ა-IV-ტიი ადუმა ალხრაქუა ჷყან 1912 შჷქუსა ჩთაკრათავალონ პეტერბურგ ალხრაქუა რჷმკაფჷსშა ზგუ იამჷხუაზ აიჰაბჷრა, აზაუად დუქუა ჟიპაკჷ რჭშჷ აუსუცია რალხრატი ზინქუა ეილარჷგარც იაქურკჷიტ ოკტიაბრ მზა ალაგამთახჷ. აბრი ათაკა, აკჷზა სტალინ იალშეიგალაზ აჟია ალა, ჰარა ჰპარტია პეტერბურგტიი აკომიტეტ არაპლაკ დუძძაქუა რჷჭშტსი აუსუცია მჷწუკრთიი აზაპასტოიკა ყარწალც იოჷფხეიტ. აბრი ეიღძთ ათაგჷლაზაატა უაღაკ იაგჷლაზ აიჰაბჷრა იხქთაქუაზ ირკუამჷრ ფსჷხუა რჷმამკუა იალშეიტ, აუსუცაგჲჷ აიზარაქუა რჭშჷ დარა ირთახჷზ აუაა ალჷრხრატჷ ალშარა როუიტ ახათანრა-გურაგაციეი ადეპუტატი ოზჷ აკჷზა სტალინ იყაიწაზ „ანაკაზ“. აუსუცია რეიჰაოავძაკ რჷბჟჷ ართეიტ. „პეტერბურგტიი აუსუცია დარა რუსუკტი დეპუტატ იზჷ რნაკაზ“ 1905 შჷქუსაან ზთჷფ იქუწამაზ აუსნაგძატიქუა იგუალანარძონ.

> „...ჰარა ჰგუ იაანაგოიტ,—ჰია აჰიონ „ანაკაზ“ აჭშჷ. 1905 შჷქუსაან აწჷკჷაგჲჷ ეიჰა ილუღუახალცგჲჷ ზჷლშთო, იყალარცჷ იყოუ ამაააატი წჷსრაქუა ირჷლამთალოუ აამთა იანუპ ურჷსტიჷლა ჰია... ახუბატიი აშჷქუსაან ეიფშ, უაჟიგჲჷ ართ აწჷსრაქუა აფშჷზგო რაკუნჷ იყალოიტ აურჷს უაა-

ჟილარ რჷშჷ რეიჰა აფხაგჷლარა ზმოუ აკლასს, აურჷს პროლეტარიატ. იარა დგჷლაპჷს იაიურც ზჷლშთო, ურჷსტიჷლან აჰრა-ტიორა აფჷხრა შალაფაჷლა აინტერეს ზმოუ, უაძაძა იგუაყძახჲოუ ანხაპჷჟილარ ზაწიჷკ როუპ“ ჰია.

„ანაკაზ“ იაჰიონ, იყალარანჷ იყოუ ჟილარ რჷქუგჷლარაქუა აქუფარა ფორმას იშთჷრხროუპ 2-ფოონტკ რჷშჷ აქუფარა. აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა ირჭთაგჷლანჷ აქუფარა ეიფშთ, ცარიზმ აქუშთაჰაითხარა იაითოუ ალიბერალტი ბურჟუაზიაგჲჷ ირქთაგჷლანჷ აქუფარაგჲჷ.

ლენინ დაარა აკრაწანაკთაი იფხჲაძონ აუსუცაა არევოლიუციატი ქუფარახჲჷ ირჷფხჲოუ „ანაკაზ“. აუსუციაგჲჷ როუზოლიუციაქუა რჷშჷ უი აათხჲარა რჷბჟჷ აქუდჷრგონ.

ალხრაქუა რჷშჷ აბოლშევიკცაა აიააირა რგშეიტ, პეტერბურგტიი აუსუცაა რყნჷტი ადუმახჲ დალჷრხჷიტ ავ. ბადაევ.

ადუმახჲ აუსუცაა იალჷრხთუან ეგჲჷრთ აუააჟილარ სლოიქუა ირჷლამკუა ხუზჷ (აუსუცაა ოკუოიი ჰია იზჷშთაზ). აუსუცაა ოკუორია აყნჷტი იყაზ 9-პჷკ ადეპუტატცაა, რახჲტი 6-პჷკ აბოლშევიკ პარტია აჩლენცაა რაკუნ: ბადაევ, მურანოვ, სამოილოვ, შაგოვ, მალინოვსკიი (ამთახჲ იპროვოკატორხაზ). აბოლშევიკტი დეპუტატცაა ალჷრხჷიტ აპოლშერიშთლენინისტტი ცენტო დუძაქუა იყნჷტი, აუსუცაა რკლასს 5 ჯარა იმთანჷ 4-ხუთაკ ირეიწამკუა ახჷნჷხჲაძარა ახჲჷყაზ აყნჷტი ახა ლიკვიდატორცააქუაკ ალხჷნ აუსუცაა რყნჷტი აკუმკუა, დაჩთაკალა იაჰიოზარ, აუსუცაა რკურია ალა აკუმკუა. უბრი აყნჷტი 6-პჷკ აბოლშევიკცაა ახჲჷყაზ ადუმაჭთჷ 7-პჷკ ალიკვიდატორცაა ყალშეიტ. აფხჲა აბოლშევიკციეი ალიკვიდატორციეი ადუმაჭთჷ ირზეიფშთნჷ ასოციალ-დემოკრატიატი ფრაქცია შაქუდჷრგჷლტ. აბოლშევიკცაა არევოლიუციატი უსუოა იაფჷოხაგაზ ალიკვიდატორცაა დაარა ჩთადცალარალა იაქუფანჷ. აბოლშევიკ პარტია ცკ იზჷქუნაწაზ ალო, 1913 შთჷქუსა ოკტიაბრ აზჷ, ეიდჷზ ასოციალ-დემოკრატიატი ფრაქცია იალწნჷ, ადეპუტატცაა-აბოლშევიკცაა დაარა რხატი ბოლშევიკტი ფრაქცია ყარწეიტ.

აბოლშევიკტი დეპუტატცაა ადუმაჭთჷ იქუგჷლანჷ არევოლიუციატი აჟაიქუა ოჰიონ, რაჟაიქუა რჷლა იჭთაფჷრჩთუან სამოდერჟთავიე აშაქუგჷლაშა, აიჰაბჷრა რახჲ აზწაარაქუა ყარწონ აუსუცაა ციგჲალა იახჲრჷზნჷყუოზ აზჷ, აკაპიტალისტცაა უაპჷმრალა აუსუცაა ექსპლუატაცია ახჲჷრზჷროუაზ აზჷ.

უოთ ადუმაჭთჷ იქუგჷლანჷ იცააჟიონ, უბასგჲჷ აგრარტი ზწაატიჷ აზჷ, რაჟაიქუა რყთჷ ანხაცაა ირჷფხჲონ ატიცაა ზმოუ აპომეშჩიკცაა ირჭთაგჷლანჷ ირაქუფალარაზჷ, აპომეშჩიკცაა ოადგჲჷლქუა კონფისკაცია რზუნჷ ანხაცაა რჷთარა ზჷმუაზ აკადეტტი პარტია ქთაფჷრჩთუან

აბოლშევიკცაა აჰიჷნთქარრა დუმაჭთჷ იალორგალშეიტ 8 საათკტიი აუსურა მშთჷ აზაკუან აპროექტ; უი, ჰიარას იათასჷუზეი. აჩერნოსოტენტი დუმა იადნამჷჷლტ. ახა აგიტაციატი როლ დუდუაწიყჲა ყანაწეიტ აოი აპროექტ.

ადუმაჭთტიი აბოლშევიკტი ფრაქცია აპარტია ა-ცკ. ლენინ ირზააიგუაძანჷ აჩთრჷმადანჷ იყან, ლენინ იყნჷტი იაიოუან იარა აუსუოაჭთჷ იზჷქუნჷყუაქუამთაზ. აკჷზა სტალინ პეტერბურგ დანჷყაზ ხათალაწიყჲა უი ანაპხგარა აზიუან.

ადუმაჭთტიი რუსურაჭთჷ მაცარა იმაანჭთასკუა, ადეპუტატცაა-აბოლშევიკცაა ადუმა ანთჷწგჲჷ აუსურა დუ დჷოჭთიეიტ. იცონ დარა აფაბრიკაქუეი ახაუალქუეი რახჲ, ადოკლად ყაწარაზჷ იცონ ატიჷლა აუსუპ ცენტრქუა რახჲ, მაძა აიზარაკუა ყარწონ. უოთ აიზარაქუა რჭთჷ აუსუცაა იდეილდჷოკააუან აპარტია იაძბქუაზ, იშაქუდჷრგჷლონ აპარტია აორგანიზაცია ჭთჷცქუა. ილეგალჷზ აუსურეი ილეგალჷმზ აუსურეი იბჰიანჷ ეილაგმანჷ იმკააუჷოგონ ადეპუტატცაა.

3. ალეგალტი ორგანიზაციაქუა რჷშჷ აბოლშევიკცაა ირგაჷ აიააირა. არევოლიუციატი წჷსრა უინახჷსტიი აჷჭარა. აიმპერიალისტტი ეიბაშრა ალამთალა.

არი აპერიოდ აზჷ აბოლშევიკცაა რპარტია იაანარუშთილ, აპროლეტარიატ აკლასსტი ქუფარა აფორმაქუეი აჩთაცჷოგაშაქუეი ზეგჲჷ რზჷ უაპჷ დჷზჭთჷფშთჷშთა ანაპხგარა შთჷყანაწოზ. აპარტია მაძა აუს ზუაზ აორგანიზაციაქუა ყანაწონ. მაძალა ალისტოვკა-

ქუა თნაჟუან იარა. ამასსა რჭჳჷ იარა მაძალა არევოლიუციატი უსურა მვაფანაგონ. უბრი ინაცჶანჷ, იარა იაჰა-იაჰა ანაპაჭჳჷ იაანაგონ აუსუცჳა რკლასს ეიუაეიფშჷმ ალეგალტი ორგანიზაციაქუა. აპარტია ანაპაჭჳჷ იაანაგარც იაშთან აზანაათ ეიდგჷლაქუა, აჟოლარტი ჯნქუა, ხულფაზტიი აუნივერსიტეტქუა, აკლუბქუა, აატრახტი უსჰაართაქუა. ართ ალეგალტი ორგანიზაციაქუა ალიკვიდატორცჳა რზჷ ხჷდკჷლაოთანჷ იყაზიქთეი აკჷრ წუან. აბოლშევიკცჳა ენერგია ლულუალა აქუფაოა იალაგშეიტ ალეგალტი გუფქუა ჰაოტია იაწჷრგუოუ პუნკტქუანჷ იყაონაოცჷ. ალეგალტი უსურეი ილეგალჷმ აუსუოეი დაარა ყაზაოალა ეიცწო, ასტოლიკაქუა აჯბაგჲჷ რჭჳჷ აზანაათ ეიდგჷლაქუა იყაზ რეიჰაოაკ აბოლშევიკცჳა დაოა რახჲ იიარგშეიტ. აბოლშევიკცჳა ქჷდალა აიაარა ლულუა რგშეიტ 1913 შჷქუსაზჷ პეტერბურგ ამეტალლისტცჳა რეიდგჷლა აპრავლენიე ალხრაქუა რაან: არზაოაჭჳჷ იყაზ 3-ნჷზქჲკჷკ მეტალლისტცჳა რახჲცი ალიკვიდატორცჳა რზჷ აალეჰია 150-კჷკ როუპ ზჷჭგჷ ზთიიზ.

იარა უბას აზჰაატოუპ იარა უბრი ეიფშ ილეგალტი ორგანიზაციანჷ იყოუ ა-IV-ტიი აჰაჷნთქაროატი დუმა ასოციალ-დემოკრატიატი ფრაქციაგჲჷ. აბოლშევიკცჳა ადუმაჭჳჷ 7-კჷკ ადეპუტატცჳა რჷმანჷ, აბოლშევიკცჳა ადუმაჭჳჷ 6-კჷკ ადეპუტატცჳა რჷმანჷ იშჷცჳახგჲჷ, ეიჰაოაკ იუსუკ რაიონქუამჷზ რჭჳჷ იალხჷზ ამენშევიკცჳა რჷბჟკჷკ. აუსუცჳა რკლასს 5-ჯარა ირშანჷ ხუთაკ აყარა აკუნ ხათარნაკრა ზზჷრუაზ, ატიჷლა აპრომჷრიშლენნოატ ცენტრ შეთაქუა (პეტერბურგ, მოსკვა, ივანოვო-ვოზნესენსკ, კოსტრომა, ეკატერინოსლავ, ხარკოვ) რჭჳჷ იალხჷზ აბოლშევიკცჳა რჷფკჷკ, ატიჷლაჭტიი აუსუცჳა რკლასს 5-ჯარა ირშანჷ 4-ხუთაკ ირეიჰანჷ ირბაარანოაკცჳანჷ იყან. აუსუცჳა რდეპუტატცჳას იოფხჲაოზ აცქკჷკ რაკუმზტ. აჭკჷკ რაკუნ (ბადაევი, უბას ეგჲჷროთგჲჷ).

ალეგალტი ორგანიზაციაქუა აბოლშევიკცჳა რნაპაჭჳჷ ააგარა ზლაოჷლშაზ უი აუპ, ცარიზმ ბნაკრაჩას აშთაზაკრა შჷყანაწოზგჲჷ, ალიკვიდატორცჳეი ატროცკისტცჳეი დაოა აბოლშევიკცჳა რზჷ ციგჲამზარ ბზია შჷრჷბუაზგჲჷ, ილეგალმჷზ აპარტიეი, დაოა რრიადქუა რჭჳჷ ადისციპლინა ლულუეი რჷბჲჩარა რჷლშეიტ, აუსუცჳა რკლასს აინტერესქუა ლულუალაწიყჲა ირჷხჲჩონ, ამასსაქუა ირზააიგუანჷ ირჷმადან, აუსუკ წჷსრა იალაციაზ ნჷშიარაკ ყამწამაკუა რაქუფარა იაჭჳჷნ აზოუპ.

აბასალა, ალეგალტი აორგანიზაციაქუა რჭჳჷ აბოლშევიკცჳა აიაარია ირგაზი, ამენშევიკცჳა რაწახარეი ალირია ზეგჲჷ აჭჳჷ აჭშიარა იაჭჳჷნ. ადუმა ატრიბუნა აყნჷტიი აგიტაცია ყაწარაზჷ ეიფშ, აუსუკ კჲჷფხჲ, უბას ეგჲჷროთ ალეგალტი ორგანიზაციაქუა რჭჳგჲჷ, ამენშევიკცჳა აშთახჲტიი აპლანახჲ იიაცახჷ იყან. არევოლიუციატი წჷსრა იამჩშხანაკჷზ აუსუცჳა რკლასს ითკააწიყჲანჷ აბოლშევიკ პარტია აკუშამჷკუშა აჩშეიდკჷლარა იაჭჳჷნ, ამენშევიკცჳა ნაყ იაყუყჲო.

უბართქუა ზეგჲჷ ხაზჷრთიააზ აკუნჷ იყალშეიტ ამილათტი ზწაატიჷ აჭჳჷ ამენშევიკცჳა რბანკროტრა. ურჷსტიჷლა აქშაციქუა რახჲ არევოლიუციატი წჷსრა დწას იყანაწონ ამილათტი ზწაატიჷ აზჷ ეილჷკკა იყოუ აპროგრამმა აყაზაარა. ახა ამენშევიკცჳა იარბანზაალაკგჲჷ პროგრამმა რჷმამჷზტ, აძიჷმზარ აძიჷ იგუ ანაგძარა ზლჷმშოზ ბუნდ „აკულტურატი ავტონომია" ჰოა იაჰაზ ომფხჲაძოზარ. ამილათტი ზწაატი აზჷ აბოლშევიკცჳა ზაწიჷკ რაკუნ ამარქსისტტი პროგრამმა ზმაზ, „ამარქსიზმი ამილათტი ზწაატიი" ჰოა აკჷზა სტალინ ისტატიეი, „ამილათქუა რხაჰიააქუწარა აზინ აზჷ" ნასგჲჷ, „ამილათ ზწაატი აზჷ აკრიტიკატი ზამეტკაქუა" ჰოა ლენინ ისტატიაქუეი რჭჳჷ ირნჷზ.

იჯაშატძამ, ამენშევიზმ აბართ რეიფშ აწახარაქუა ანახჲ აშთახჲ, ავგუსტაზტიი აბლოკ აძახჷრსთაქუა ზეგჲჷნჯარაგჲჷ ეიჭჳჷცჳიო იახჲალაგაზ. უი, ეიუაეიფშჷმ აელემენტქუა რჷლა ეილაზ, აბოლშევიკცჳა იყარწოზ აკულულუარა აზჷმჩჰაკუა, ხუთა-ხუთა აიმჷკრარა იალაგშეიტ. აბოლშევიკცჳა რაქუფარაზჷ იშაქურგჷლაზ ავგუსტაზტიი აბლოკ, აბოლშევიკცჳა აახაქუა იართაზ რჷბზოურალა, დუკ მჷრწჷკუა ეილკრიტ. აფხჲა აბლოკ იალწიტ ვპერიოდაა (ბოგდანოვ, ლუნაჩარსკიი უბას ეგჲჷროთგჲჷ), უი აშთახჲ იალწიტ ალატჷრიშცჳა, აშთახჲ ეიმბლჲჷქიააა იცეიტ იაანხაზგჲჷ.

აბოლშევიკცჳა რაქუფარაჭჳჷ იანაწახა, აცხჷრაარა რჷრთაოცჷ II-ტიი ინტერნაციონალ ახჲ იხჲა-

ჰიგიტ ალიკვიდატორცაა. II-ტიი ინტერნაციონალ ურთ ირცხჷრაარა იაგდაზააიტ. აბოლშევიკცეი ალიკვიდატორცეი „რეინაალარაზჷ" აკუშაა, „აპარტიაქჳჷ აინრაალარა" შაქურგჷლარაზჷ აკუშაა. II-ტიი ინტერნაციონალ აბოლშევიკცაა ირეიდნაჴეიტ ალიკვიდატორცაა ირჷმოუ აქუშაპათრატა აპოლიტიკა აკრიტიკა აზჷრა იაუჳჷრკ. ახა აპოლშევიკცაა ირ იანჷშოზ რაკუმჷზტ: ურთ მაპ აციჷრკჷიტ აოპპორტუნისტცა II-ტიი ინტერნაციონალ იამბაზ აჩაპჷლარა, იარპანზაალაკგდჷ ურთ ოჰაიეჷკ აჳჷ ირნეიტ.

ალეგალტა ორგანიზაციაქუა რჳჷ აბოლშევიკცაა ირგაზ აიააირა იაქუშაშაა იყამლაძეიტ, უს იყალარცგდჷ ზალშრამჷზტ. უი იაქუშაშაა იყალაზ ზაკუმჷზ, აბოლშევიკცაა ზჷჴ-ჷკ იიაშრაუ ამარქსისტტა ტეორია ახდრჷმაზი, იეილჷკკა იყოუ აპროგრამმეი, აქუთარაჳჷ ილულუახაზ არევოლუციატა პროლეტარტა პარტიეი ახდრჷმაზი აზჷ მაცარაგდჷ აკუმ. უი იაქუშაშაა იყალაზ ზაკუმჷზ, აბოლშევიკცაა ირგაზ აიააირა არევოლუციატა შთჷჳრა [illegible] ახდანჷჳშუაზ აზგდჷ აუპ.

აუსუცაა ორევოლუციატა ჳჷსრა იპა-იაპა [illegible] ჳნახთუან. [illegible] ამჩხაკჳუა. 1914 შჷქუსა იანაათაგჷლა აუსუცაა [illegible] ზაჳა [illegible] ახუეიჳჷრა იალაგჳეიტ. [illegible] იაპა-იაპა [illegible] იყალონ, [illegible] აუსუცაა [illegible] ჩჳხარკჳუან. იანვარ მზა 9 აზჷ აზაბასტოვკა ყარჳეიტ 250 ნჷზქჲ-ჳჷკ აუსუცაა, უბართ რახდტა 140 ნჷზქჲ-ჳჷკ პეტერბურგ. მაი 1 აზჷ აზაბასტოვკა ყარჳეიტ მილიონ ბჷჳაკ ინარეიჰანჷ, უბართ რახდტა პეტერბურგ — 250 ნჷზქჲ-ჳჷკ ინარეიჰანჷ. აზაბასტოვკაქუა [illegible] აუსუცაა უაჳჷ იშჳიმბაცჷ ალულუარა აალჷრფშუან. პეტერბურგ ობუხოვ იზაუად [illegible] აზაბასტოვკა [illegible] იაჴჷნ ჳჷმჷზ ინარეიჰანჷ, ლესნერ იზაუად [illegible] ხჷმჷზ რაყარა. პეტერბურგ ანაპლაკჳუა [illegible] ახუშაკარაქუა იყალაზ ირჷხყდანჷ 115 ნჷზქჲ-ჳჷკ აუსუცაა აზაბასტოვკა ყარჳეიტ, იყარჳეიტ უი [illegible] ხნჷ ადემონსტრაციაქუაგდჷ. აჳჷსრა აიზპარა იშჳაჳჷცაჴუან. 1914 შჷქუსა აკტაი აშჷქუს ბჷჳაზჷ (იიულ ალაგამთაგდჷ უბრა ინალაჳანჷ) აზაბასტოვკა ყარჳაზ ზეგდჷ 1 425 ნჷზქჲ-ჳჷკ აუსუცაა ჴყან.

მაი აზჷ ბაქუა ანეფტ პრომჷიშლენნოსტტა უსუცაა ალაგჳეიტ. ურჷსტიჷლა აპროლეტარიატ ზეგდჷ რჷხშჷკ დაარაჳცყდა იზ-ზცაზ, აზეიფშჳტა ზაბასტოვკა. აატაჩკა აჩჳყიქჳკაანჷ იმჰათჷსუან. იიუნ 20 აზჷ ბაქუა იყალჳეიტ 20 ნჷზქჲ-ჳჷკ აუსუცაა რდემონსტრაცია. ბაქუატიი აუსუცაა ოქჳაგჷლარაზჷ აუს ბაათსქუა ნჷყუოგჳეიტ აპოლიცია ბაქუატიი აუსუცაა იშროჷქუშჳაპათუი აპროტესტ ყაჳაოეი ირჷზკნჷ მოსკვა აატაჩკა ყაჳარა იალაგჳეიტ, ნას ეგდჷრთ არაიონქუა ამჩხანაკჷიტ იარა ასტაჩკა.

პეტერბურგ, პუტილოვ იზაუად აჰჳჷ იიულ 3 აზჷ ბაქუატიი აატაჩკა აჩჷხუალა ამიტინგ ჷყან. აპოლიცია აუსუცაა ირეიხაუნ. აგუფქეიარა დეუ იამჩხანაკჷიტ პეტერბურგტიი აპროლეტარიატ აპარტია პეტერბურგტიი აკომიტეტ ზჷიარჷთხდაზ ალა. აპროტესტ ყაჳარა იაზკნჷ იიულ 4 აზჷ პეტერბურგ აზაბასტოვკა ყარჳეიტ 90 ნჷზქჲ-ჳჷკ აუსუცაა, იიულ 7 აზჷ 130 ნჷზქჲ-ჳჷკ, იიულ 8 აზჷ—150 ნჷზქჲ-ჳჷკ, იიულ 11 აზჷ—200 ნჷზქჲ-ჳჷკ.

აზაუადქუა ზეგდაჷ ააილაპ-ეილასრა იამჩხაკნჷ იამპ. ზეგდჷხჯარა ამიტინგქუეი ადემონსტრაციაქუეი ყარჳონ აუს, აბარიკადაქუა რჳჷ ჳარა აჩჳაფშგარა აპჳჳჷნდა ირეიტ. აბარიკადაქუა ყარჳონ უბააგდჷ ბაქუეი იოძი. ჟიპაჯარა აპუნკტქუა რჳჷ აპოლიცია აუსუცაა ირეიხსუან აჳჷსრა ახუაჩარაზჷ აიპაბჷრა „ქჷდალა" არჷლულუარა ბაათსქუა ყარჳეიტ, ასტოლიცა ეიპამჷრთა ლაგჷრნჷ იყარჳეიტ, „პრავდა" ადჷრკჷიტ

ახა აბრი აამთაზჷ ასცენაჰჳჷ იააქუგჷლტ ახთჷსქუა რჷმპათალშა ეითაპკშჳაზ ადუნეი ხეჳამტიი ამჩ ქჳჷკ, აიმპერიალისტტა ეიბაშრა. იიულტიი არევოლუციატა ხთჷსქუა იაამოაზჷჳცყდა პეტერბურგ დაიტ ფრანციატიი აპრეზიდენტ პუანკარე, იყალაშაზ აიბაშრა იანალაგაშა აპიჷხთქარი იარეი ალაციაყიარც აზჷ. მჷშჳქუაკ ოჷშთახდ გერმანია ურჷსტიჷლა იშჳაბაშუაზ ადჷორა ყაჳანჷ, აიბაშრა იალაგჳეიტ. აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა არი აიბაშრა რხჷ იადჷრხუეიტ, აბოლშევიკტა ორგანიზაციაქუა რფჷხაარაზი, აუსუცაა რჳჷსრა ახუაჩჳრაზი. აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა არევოლუცია აყნჷტა ხჳეიქურხაგას იზხუაფშჳუაზ ადუნეი ზეგდტიი აიბაშრა არევოლუცია აშთჷჳრა ეიჳანაყეიტ.

იააზერკძაჭშნე იალკაატიქუოუ.

არევოლიუცია აშთეწრა ქშეც აშწექუსქუა (1912—1914) რაან აბოლშევიკტი პარტია ხადარა აზნაურიტ აუსუცია რწესრა, აბოლშევიკტი ლოზუნგქუა რელა იაგძაგონ უი აწესრა არევოლიუცია ქშეცახძ. აპარტია იალშეიტ ილეგალეძ აუაურეი ილეგალუ აუსურეი რეიდწარა ანაგძარა. ალიკვიდატორციეი, დარა ოვეზციაა ატროცკისტციეი, ოტზოვისტციეი აჭშაგელარა იყარწოზ ფეხხააუა, იარა ანაპაქშე იაანაგშეიტ ალეგალტი წეარა აუსუშა ფორმაქუა ზეგძეძე. იარა არევოლიუციატი უაუოაქშე ალეგალტი ოოგანიზაციაქუა პუნქტ წერგუაქუანე იყანაწეიტ.

აუსუცია რკლასს იალაციაზი, აუაუცია რწესრაჭშე უბართ რაგენტციეი იოაქუფო, აპარტია იარა არიალქუა არლუოლუეიტ. აუაუცია რკლასსი იარეი რჩშეიმადარა ართბააიტ. არევოლიუციატი აგიტაციაზე ადუმატი ტრიბუნა ინეიწეხნე აჩე იარხუო, ზეიფშშეყამ ამასაატი უსუკ გაზეთ „პრავდა“ შაქუოვეელანე, აპარტია იაამეიტ —აუსუცია როევოლიუციატი აპიფარა ქშეც, აპრავდიატცია. აიმპერიალისტტი ეიბაშრა აშწექუსქუა რაან არი აუსუცია რალოუი, ინტერნაციონალიზმი აპროლეტარტი რევოლიუციეი რზნამია იშაზგუაკეზ იაანხშეიტ. უი აშთაიძ, 1917 შწექუსა ოქტიაბრტი არევოლიუცია ამშქუა რაან, აბოლშევიკტი პარტია გუთლეხს იამაზ იარა აკუნე იყან..

აიმპერიალისტტი ეიბაშრა ალამთალაზ, აუსუცია რკლასს არევოლიუციატი ქუგელაოაქუა აპარტია ნაპხგარა რეზნაუან. ართ, აიმპერიალისტტი ეიბაშრა ეიფნაყძაზ, ახა ცარიზმ ახჰიარაზე ხეშწექუსა რეშთახძ ეითარჭშეცანე იზლაგაზ, ავანგარდტი ეიბაშრაქუან. აიმპერიალისტტი ეიბაშრა იგუაყრაძანე იანეყაზ აამთაზე აბოლშევიკტი პარტია აპროლეტარტი ინტერნაციონალიზმ აზნამიაქუა ეიწეხნე იქუგელტ.

ა ჶ ბ ა ტ ი ი ა ხ ე

აბოლშევიკცია რპარტია აიმპერიალისტთი ეიბაშრა აპერიოდ აან. ურსტიელან აჶბატიი არევოლიუცია.

(1914 შწ.—მარტ 1917 შწ.)

1. აიმპერიალისტტი ეიბაშრა აჟალარეი იზეხყძაძუაზი.

1914 შწექუსა იიულ მზა 14 (27) აზე აჰიენთქარ იეიჰაპერა ზეძეე-რზეიფმშ მობილიზაცია ოელარჰიეიტ. იიულ მზა 19 (ავგუსტ მზა 1) აზე გერმანია ურესტიელა იაბაშერც იშალაგოზ აჰიეიტ.

ურესტიელა აიბაშრა ინალაგელტ.

აიბაშრა ალაგარა ა ეოძა შწეპუაზგძე ლენინ, აბოლშევიკცია იოლეროუან ხემფადა უი შწეყალოზ აიბაშრა ყალარ ასოციალისტცია რევოლიუციატი ლენინის იშლოოხშუა აჭააქუწარა იაზკნე, ასოციალისტცია დუნეიძელარპყარატიი რეიხარა დუქუა რჭშე აეიაქუა ალაგალო, დექუვეელანე დციაქეონ ლენინ.

ლენინ იჰიონ, აიბაშრაქუა აკაპიტალიზმ ხემფადა იამპალანე იშწეკოუ. ატიეძ-დეძეელქუა რერჰირა, აკოლონიაქუა რძარეი ოერჰირეი, არეინოკ ქშეცაქუა რძარეი უჰია რაკუნ აკაპიტალისტტი ჰიენთქაროაქუა რმწაოარატი ეიბაშრაქუა იზნეკეშკუა იზეიყძოზ. აკაპიტალისტტი ტიელაქუა რზე, აუსუცია რკლასს აეკსპლოატაცია აზურა ეიფშწიყძა აიბაშრა აყაზაარა ფსაბარაშანე, იაზაკუანნე იყოუპ.

ეიჰარაძაკ აიბაშრაქუა ხემფადა იყამლარ ალეშშო იყალშეიტ XIX-ტი აშიეშწექუსა ანწიამთაზი XX-ტიი აშიეშწექუაა იანნალაგშეი, აკაპიტალიზმ აჭშიარა აწეხუტიანრაი იარა აჭშიარა ირეიჰაუ ასტუპენ აიმპერიალიზმ აყნენძა ზენძაკ იანნეი. აიმპერიალიზმ აან აკაპიტალისტტი ჰიენთქაროაქუა რეფსთაზაოაჭშე ახადარატი როლ რემანე იყალშეიტ აკაპიტალისტცია ოეიდგელარა მჩხარა დუქუეი (ამონოპოლიაქუა) აბანკქუეი. აკაპიტალისტტი ჰიენთქაროაქუა ოჭშე იხაზენე

იყალშეიტ აფინანსტჿ კაპიტალ. აფინანსტჿ კაპიტალ დწას იქუნარგჷლოჿ არგინოკ ჭშჷცქუა აიურც. აკოლონია ჭშჷცქუეი, აკაპიტალ ალგანჷ აგარაზჷ ათჷფ ჭშჷცქუეი, ნასგდჷ აძაკუა რააგართა ჭშჷცქუეი აიურც.

ახა უსყან, XIX-ტჿი აშჷშშჷქუსა ანწჷამთაზჷ, ადუნეი იაწანაკშუა ატეროიტორია ზეგდჷ შთანჷ, აკაპიტალისტჿ ჰჷნთქაროაქუა ირკჷნ. ახა უახუაფშჷრ, აიმპერიალიზმ აეპოხა აან, აკაპიტალიზმ აჭშიარა ზჷნძაკ ეიყარამრალა, ნეითაფარალა აუპ იშჷძჰაფრაუა: ფასა ათჷხდა იგჷლაზ ტჷჷლაქუაკ რპრომჷიშელენოსტ უი აყარა იმჷრცკაკჷკუა იდჷროჭშიოიტ, ევდჷოთ. ფააა იშთახანჷ იყაქუაზ, ირცცაკნჷ ფჷხდაყა ინეითაფო ურთ ირჷხდძოიტ, ევდრაფჷსუეიტ. აიმპერიალისტჿ ჰჷნთქაროაქუა ოეკონომიკატჿი რეიბაშრატჿი მჩკუა რეიზჷყახააშა აჩშაფსახშუან. ჭშჷც ადუნეი აითაშთარა ინაშთალონ. ჭშჷც ადუნეი აითაშთარაზჷ აქუფარა ხჷმფადა აიმპერიალისტჿ ეიბაშრა ახყდონ. 1914 შჷქუსაზტჿი აიბაშრა ადუნეი აითაშთარაზი აჩშრნჷრჷოთა სფეროაქუა რზი ეიბაშრან. უი აკჷრაამთა შშჷბჟაზგდჷ, იაზჷყარწონ აიმპერიალისტჿ ჰჷნთქაროაქუა ზეგდჷ. უი ზხაროუ ატჷჷლაქუა ზეგდჷ რჭშჷნტჿი აიმპერიალისტცჿა როუპ.

ზჷმჰაკახდალა ეიჰარაძაკ არი აიბაშრა აზჷყაწარა იაჭშჷნ გერმანიეი ავსტრიეი, ეგირახდალა—ფრანციეი ანგლიეი, ურთ ირხდჷფშჷზ ურჷსტჿჷლშეი. 1907 შჷქუსაზჷ იყალშეიტ ხ-ჰჷნთქარაკ რეიქუშთაჰათხარა, მამზარგდჷ ანტანტა—ანგლიეი, ფრანციეი, ურჷსტჿჷლშეი რეიდგჷლა. ეგი აიმპერიალისტჿ ეიდგჷლა გერმანიეი, ავსტრო-ვენგრიეი, იტალიეი რაკუნ. ახა 1914 შჷქუსაზჷ, აიბაშრა ანალაგამთაზჷ იტალია არი აიდგჷლა იალწჷნ, ანტანტახდ აჩშალდნაკჷლტ. გერმანიეი ავსტრო-ვენგრიეი ირჷცხრააუან ბოლგარიეი თჷრქუტჿჷლშეი.

აიმპერიალისტჿ ეიბაშრა აჩშაზჷყაწო, გერმანია აშთან ანგლიეი ფრანციეი აკოლონიაქუა რჷცჿნაგარც, უკრაინეი, პოლშეი, პრიბალტიკეი ურჷსტჿჷლა იაცჿნაგარც. ბაგდადტჿი აიხამჰა ყაწანჷ, ბლიჟშნჷი ვოსტოკ აჭშჷ ანგლია აჰრა იამაზ იაქუმაჷარუან გერმანია. გერმანია აშშჷნტჿი ბჯაოლა აჩშეიჷთარა ახდაზჰაუაზ ანგლია აცჿშოონ.

აჰჷნთქარ იურჷსტჿჷლა იაშთან თჷრქუტჿჷლა აშთარც, აშშჷნ ეიქუა აყნჷტჿ სრედიზემტჿი აშშჷნ აჭშტჿი აძჷბჟჷნდაქუა (დარდანელლ) აგარც, კონსტანტინოპოლ აგარც. აჰჷნთქარ იეიჰაბჷრა რჷპლანქუა რჭშჷ იალან იარა უბას ავსტრო-ვენგრია იაყუხნჷ გალიცია აგარაგდჷ.

დუნეიტჿი არჷინოკ აჭშჷ გერმანიატჿი ატოვარქუა ზაწააირა იაჰა-იაჰა ანგლიატჿი ატოვარქუა ახდჷქურცოზ აზჷ, ანგლია აშთან იარა ზჷცჿშოზ აკონკურენტ—გერმანია ეიბაშრჷლა იფჷხხაა იაგარც. უი ადაგდჷ, მესოპოტამიეი პალესტინეი თჷრქუტჿჷლა იაცჿგანჷ, ეგიპეტ აჭშჷ აშათა არლუღუარც იაშთან ანგლია.

ფრანციატჿი აკაპიტალისტცჿა აშთან რაცჿალშეი ეიბალშეი იბეიოუ აარტჿი აბაასეინი, 1870 1871 შჷქუსქუა ოზტჿი აიბაშრაან გერმანია ფრანცია იაცჿნაგაზ ელზას-ლოტარინგიეი გერმანია იაცჿჷრგაოც.

აბაააალა, აიმპერიალისტჿ ეიბაშრაჭშჷ იკჷლნაგშეიტ, 2-გუფკნჷ ზჩშშთანჷ იყაზ აკაპიტალისტჿ ჰჷნთქარრაქუა რბჟარა აიფჷნგჷლარა დუძძაქუა იყაზ.

ადუნეი აითაშთარაზჷ, აბრი არჰჷრატჿ ეიბაშრა აიმპერიალისტჿ ტჷჷლაქუა ზეგდჷ რინტერესქუა ირხდჷსუან, უბრი აყნჷტჿგდჷ აუპ აშთახდ უი იზალანაგალა იაპონია, ამერიკა აშტატ ეიდქუა, უბას ეგდჷრთ აჰჷნთქარრაქუაგდჷ ჟჿპაკჷ.

აიბაშრა დუნეიტჿ ეიბაშრანჷ იააყალშეიტ.

აბურჟშუაზია აიმპერიალისტჿ ეიბაშრა აზჷყაწარა იაჭშჷნ დარა რჷჟჿლარქუა ზჷნძაკ ირცჿძანჷ. აიბაშრა ანჷყალა, ჰგულაცჿა ჰარა ჰაკუძამ ირჷქულაზ, დარა ჰარა იჰაქულშეიტ ჰჿა იდჷრწაბჷრგჷრც ოჩშაზჷრკშუან იარბანჴაალაკგდჷ აიმპერიალისტჿ ეიჰაბჷრაქუა. აიბაშრა აგუთაკჷ წაბჷრგქუა, უი აიმპერიალისტჿი, ატჿჷმ დგდჷლ მწარსოატჿი აყაზმა იამაზ რჷცჿძო, აჟჿლარ რჟონ აბურჟშუაზია. ჰაფსადგდჷლ ახდჩარაზჷ აუპ აიბაშრა ჰზაჭშუ რჰჿონ იარბანზაალაკდ აიმპერიალისტჿ ეიჰაბჷრაქუა.

აჟჿლარ რჟარაჭშჷ აბურჟშუაზია ირჷცხრააუან II-ტჿი ინტერნაციონალ აყნჷტჿი აოპპორტუნისტცჿა. II-ტჿი ინტერნაციონალ ასოციალ-დემოკრატცჿა ცჿჷვდხუცრჷლა იოფსახჷიტ ასოციალიზმ აუს, დუნეიტჿი აპროლეტარიატ ოეიზჷრაზრა აუს. ურთ აიბაშ-

რა იაჭთაგჷლანჷ შთაყა იქუმგჷლარჷზ, უიმოუ აჯჷნჯტჿჷლა ახჲჩარა აფლაგ რჩშჷწაკნჷ. აიბაშრა იაჭშჷზ აჰჿჷნთქარრაქუა რჷჭთტჿი აუსუცჿეი ანხაცჿეი დარადარა რეიჩჷრჩარაჭშჷ აბურჟშუაზია ირჷცხრააუან.

ურჷსტჿჷლა უს იააქუშიაშია აკუძამ ანტანტა ფრანციეი ანგლიეი იოჷდგჷლანჷ აიმპერიალისტტჿ ეიბაშრა იზალალაზ. არაყა ხჷმფადა უაპჷ იფუნკჷლანჷ იმაზაროუპ, 1914 შშჷქუსა აფხჲა ურჷსტჿჷლატჿი აპრომჷიშლენნოსტ აკრჷზწაზკფუაზ ახკქუა, აჰჿაანხჷწტჿი აკაპიტალ, ეიჰარაძაკგჲჷ ფრანციეი, ანგლიეი, ბელგიეი, დაჩშაკალა იაპჰიოთხაო, ანტანტა იალაზ ატჿჷლაქუა რკაპიტალ ანაპაწაყა იშთჷყაზ. ურჷსტჿჷლა ეიჰა აკჷრ ზწაზკფუაზ ამეტალლურგიატჿ ზაუადქუა ფრანციატჿი აკაპიტალისტცჿა ირჷმპჷწაკჷნ. ამეტალლურგია შეიბაკჷუ, ფშჷჯაოა იშჲანჷ ხ ხუთაკ ეგჲაარჷგჷმხო (72 პროცენტ) აჰაა-ნხჷწტჿი აკაპიტალ იახჲ ფშჷნ. ალბა-რაციატჿ პრომჷიშლენნოსტ აჰჷ — ლონბასა აჰშჷ იარა უბას აკუნ იშთჷყაზ ანეფტ [illegible] აბჟფაკ ეგჲაავგჷმო აყჷნფა ანგლიეი ფრანციეი რკაპიტალ იამპჷწაკჷნ. აურჷს პრომჷიშლენნოსტ აფიდაქუა აკჷრფა აჰოაანხჷწტჿი აბანკქუა, ეიჰარაძაკგჲჷ ანგლიატჿი, ფრანციატჿი აბანკქუა რახჲ ილონ აბაოთ აშაქუვგჷლაშაქუა ზეგჲჷ. ფრანციატჿი, ანგლიატჿი მილლიარდლა აჰჿჷნთქარ იამიოზ აზაიომჷუა ანჷხარჷცლა. ცარიზმ ანილიატჿი ფრანციატჿი აიმპერიალიზმ იადდჷრყაცალტ, ურჷსტ ჷლა აოთ ატჿჷლაქუა რახჲ აჰაზა ზმო აკუნჷ. ურთ იიჷკოუ ონია [illegible] იყარწეიტ.

აიბაშრა ალაგარალა რუსქუა ლჷრჩშეირც რგუითან აურჷს ბურჟშუაზია: არჷინოკ ჭშჷცქუა რგარც, აიბაშრა იათახჷზ აზაკაზჭუეი აკლიააიუეიქუეი რჷლა აკჷრ ლჷრჰაოც, ნასგჲჷ. უარი ინალ[illegible] აიბაშრა აშაქუგჷლაშა რნჷ. იარხუანჷ, არევოლიუციატჿ წჷსრა რხუაჩშჷრც.

აჰჿჷნთქარ იურჷსტჿჷლა აიბაშრა ინალაგჷლტ იაზჷყაწაიამკუა ეგჲჷოთ აკაპიტალისტტჿ ტჿჷლაქუა რჭშჷ ააითა. ურჷსტჿჷლან აპრომჷიშლენნოსტ ლულუალა იშთახანჷ იყან. იარა აჭშჷ, იხახჲაზ მათიახუფლა ეიბჷთაზ, იაჟიხჲაზ აფაბრიკაქუეი აზაუადქუეი ეიჰა ეიჰან. აპრატრა-ბჟშა აკუნჷ იყაზ აქჷთა-ნხამჰაჭშტჿი ალგჲჷლ მაზარეი, მასაალა იჩჩიახაზ, ილარხაზ ანხაკჷჟილარი. ჩშჰიარა ხარალა აიბაშრა აჭშჷზაარაზჷ ეკონომიკატჿ შათა ლულუანჷ აყალარა რჷლშო იყამჷზტ.

აჰჿჷნთქარ ეიჰარაკ წჷრგუას იყაიწონ ატჿიცაა ზმაზ აპომეშჩიკცაა. აჩერნოსოტენტჿ პომეშჩიკ ლუქუეი აკაპიტალისტცაა ლუქუეი ბლოკლა ოჩშეიდკჷლანჷ, ატჿჷლაჭში აჰჿჷნთქარრატჿ ლუმაჭში ხაზენრა რუან. ურთ აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა ინჷყუოგოზ აპნუწყატჿი ადიახჲტჿი აპოლიტიკა შშეიბაკძოუ იადგჷლაპცაან. ზჷმპაკალა, არჷინოკ ჭშჷცქუეი ადგჲჷლ ჭშჷცქუეი დარა რზჷ რგარა ზჷლშაშა აკუნჷ, ეგირახჲალა აუსუცჿეი ანხაცჿეი რრევოლიუციატჿ წჷსრა ზხუაჩშჷშა აკუნჷ. კუალძჷლა იჩაფოუ თაჭკუმნჷ აჰჿჷნთქარ ისამოდერჟშავიე იაქუგულშუან აურჷსტჿ იმპერიალისტტჿ ბურჟშუაზია.

ალიბერალტჿ ბურჟშუაზია რპარტია — აკადეტცაა — იოპოზიციოუშია რჩშჷყაწანჷ იყან, ახა აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა ადიახჲტჿი რპოლიტიკა ხჰიაკ ამთაკუა იაცხრააუან.

აიბაშრა იანალაგაწიყჲა ინარკნჷ, აბურჟშუაზიასატჿ პარტიაქუა აესერცჿეი ამენშევიკცჿეი, ასოციალიზმ აბიოაყ ალა რჩშჷსპანჷ. აჟილარ რჟარაზი, აიბაშრა აიმპერიალისტტჿ-არჰიარატჿ ყაზშა იამაზ აწიახრაზი აბურჟშუაზია ირჷცხრააუან. ურთ აზციაჟიონ, აბურჟშუაზიატჿ „ჯჷნჯტჿჷლა“ „აპრუსსიატჿ ვარვარციაა“ რციჷხჲჩარა ხჷმფადა იათახჷუპ ჰია. ატჿჷლახჲჩარა ხჷმფადა იათახჷუპ ჰია, „აგრაჟშდანტჿ თჷნჩრა“ აპოლიტიკა იაცხრააუან, იარა აბას აურჷს ჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა აიბაშრა იაჭშჷზაარც აზჷ ირჷცხრააუან, „აურჷს ვარვარციაა“ რახჲ აიბაშრა ანჷყუგარაზჷ გერმანიატჿი ასოციალ-დემოკრატცაა, გერმანიატჿი აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა იშთრჷცხრააუაზ ეიფშ.

არევოლიუციატჿ ინტერნაციონალიზმ აზნამია ლუ იაზპუაკნჷ იაანხაზ, აჰჿჷნთქარ იაამოდერჟშავიე იაჭშაგჷლანჷ, აპომეშჩიკცჿეი აკაპიტალისტცჿეი ირჭშაგჷლანჷ, აიმპერიალისტტჿ ეიბაშრა იაჭშაგჷლანჷ ალხარაჰია აქუფარაზჷ ლულუალაწიყჲა ამარკსისტტჿ პოზიციაქუა რჭშჷ აჩშაანკჷლანჷ იყაზ აბოლშევიკცაა რპარტია ზაწიჷკ აკუნ აიბაშრა იანნალაგა აფხჲატჿი ამშქუა ინადჷრკნჷ, აბოლშევიკტჿ პარტია აზციაჟიონ, აიბაშრა იზალაგაზ აჯჷნჯტჿჷლა ახჲჩარაზჷ აკუმკუა, აპომეშჩიკცჿეი აკაპიტალისტცჿეი რინტე-

რესქუა რზჷ ატჿჷმ-დგჲჷლქუა რგარაზი, ატჿჷმ-ჟილარქუა რეიმწჿარაზი შჾაკუუ. აუსუცჿა არი აიბაშრა იაჭჾაგჷლანჷ ალჲარაჰჿა იაბაშჷრც შჾრჷხუთოუ.

აუსუცჿა რკლასს აბოლშევიკცჿა რპარტია იადგჷლაჳჷნ.

წაბჷრგჷნ, აიბაშრა იანნალაგა, აინტელლიგენციეი, ანხაჳჷჟილარ რახდტჿ აკულაკცჿეი ზჷმჩჾხაზკჷზ აბურჟჾუაზიატჿ პატრიოტრა აჭჾკჷ აუსუცჿა რჷხუთაკგდჷ ირხდჷსტ. ახა ართ ოეიჰარაკ „აუროჷს ჟილარ ოლიდგჷლა" ჰჿა იხულიგანია იყაზ აჩლენცეი აესერტჿ-მენშევიკტჿ გუაზჷყარაქუა ზმაზ აუსუცჿა რჷხუთაკჷირაკუნ. ჰჿარას იათახჷუზეი, ურთ ირნჷფშჾუამჷზტ, ირნჷფშჷრცგდჷ ზრჷლშჾომჷზტ აუსუცჿა რკლასს აგუაზჷყაზაარაქუა. ხდჷმჰჿალა დარა აბართ აელემენტქუა როუპ, აიბაშრა აფხდატჿი ამშჾქუა რზჷ აჰჿჷნთქარ იეიჰაპჷრა იეიჭჾჷრკააზ აბურჟჾუაზიატჿ შჾოვინისტტჿ მანიფესტაციაქუა ირჷლაზ.

2. II-ტჿი ინტერნაციონალ აპარტიაქუა დოუჷ რიმპერიალისტტჿ ეიჰაბჷრაქუა რახდ რჷიასრა. II-ტჿი ინტერნაციონალ ხაზ-ხაზჷ იყოუ სოციალ-შჾოვინისტტჿ პარტიაქუანჷ აილჳჷრრა.

ლენინ იზნჷკჷმკუა, იაჭირდჷრხდან II-ტჿი ინტერნაციონალ აოპორტუნიზმრეი იარა ავოჟჾდცჿა აკაჭჾჷ რზჷშაქუმგჷლარეი რტჿჷ. უი ესქდჷნგდჷ იჰჿონ II-ტჿი ინტერნაციონალ ავოჟჾდცჿა აჟიაჭჾჷ მ ცარა აკუნ აიბაშრა იშჾაჭჾაგჷლაზ, აიბაშრა ყალაწჿყდარ ურთ ოპოზიცია აფსახნჷ, აიმპერიალისტტჿ ბურჟჾუაზია რახდ იიასჷრ შჾრჷლშჾო. აიბაშრა იადგჷლაჳცჿანჷ იყალარ შჾოჷლშჾო. აიბაშრა აფხდაძატჿი ამშჾქუა რზჷწჿყდა იწაბჷრგხჾეიტ იყალაშჾაზ დჷრნჷ ლენინ ზაა იიჰჿაზ.

1910 შჾჷქუსაზჷ II-ტჿი ინტერნაციონალ კოპენგაგენტჿი აკონგრესს აჭჾჷ ქუარანჷ ირჷდჷრკჷლტ, ასოციალისტცჿა აპარლამენტქუა რჭჾჷ აიბაშრატჿ კრედიტქუა აბჟჷ რჷრჷმთალარც. 1912 შჾჷქუსაზჷ, ბალკანტჿი აიბაშრაან. II-ტჿი ინტერნაციონალ დუნეი ზეგდტჿი აკონგრესს ბაზელ იმჳაფასჷზ იაჰჿეიტ, აკაპიტალისტცჿა რჷფეიდაქუა რზჷრჰარაზჷ აუსუცჿა დარა-დარა ეიხსუა რნიბარწჿარა ცჿგდაურანჷ ირჷფხდა-

ძოიტ ატჿჷლაქუა ზეგდჷ რჭჾჷნტჿი აუსუცჿა ჰჿა. აბას იყან აჟიაქუა რჭჾჷ, არევოლიუციაქუა რჭჾჷ.

აიმპერიალისტტჿ ეიბაშრა ადჷდრა იანაალაგა, ართ აძბარაქუა აფსთაზარაჭჾჷ ინაგძატჿჷნგდჷ იანჷყალა აამთაზჷ, II-ტჿი ინტერნაციონალ ავოჟჾდცჿა აპროლეტარიატ რზჷ ილალატჷჳცჿანჷ, იჩარჰჿაჳცჿანჷ იააყალჾეიტ, იააყალჾეიტ აბურჟჾუაზია ირმაწუჳცჿანჷ, აიბაშრა იადგჷლაჳცჿახჾეიტ.

1914 შჾჷქუსა ავგუსტ 4 აზჷ გერმანიატჿი ასოციალ-დემოკრატია აპარლამენტ აჭჾჷ რბჟჷ რთიიტ აიბაშრატჿ კრედიტქუა რზჷ, აიმპერიალისტტჿ ეიბაშრა ადგჷლარაზჷ. იარა უბასწჿყდა ყარწეიტ ფრანციატჿი, ანგლიატჿი, ბელგიატჿი, უბას ეგდჷრთ ატჿჷლაქუა რჭჾჷნტჿი ასოციალისტცჿა რეიჰარაჳძაკ.

II-ტჿი ინტერნაციონალ აყაზაარა იაყუწტ. უი, აუა აჭჾჷ, დარა-დარა ეიბამუჷ, ხაზ-ხაზჷ იყოუ ასოციალ-შჾოვინისტტჿ პარტიაქუანჷ ეილჳრიტ.

ასოციალისტტჿ პარტიაქუა რვოჟჾდცჿა აპროლეტარიატ იოეიჟანჷ, ასოციალ-შჾოვინიზმი იმპერიალისტტჿ ბურჟჾუაზია რჷხდჩარეი რპოზიციახდ იიასიტ. ურთ, აიმპერიალისტტჿ ეიჰაბჷრაქუა ირჷცხრააუან აუსუცჿა რკლასს აჟაოაზი, უი ანაციონალიზმ აშჾჰამ იადჷრკჷრც აზი. ართ ასოციალ-ღალატჳცჿა, აჯჷნჯტჿჷლა ახდჩარა აბირაყ რჩჾაწაკნჷ, ანემცტჿ უსუცჿა აფრანცჷზ უსუცჿა ირჷჩდჷრჩო, ანგლიატჿი ფრანცჷზტჿი აუსუცჿა ანემცტჿ უსუცჿა ირჷჩდჷრჩო იალაგჾეიტ. II-ტჿი ინტერნაციონალ აყნჷ ზჷნძა აიწარაჳძაკ მაცარა როუპ აინტერნაციონალიზმ აპოზიციაქჾჷ იაანხაზ, ახაზჷრხარა იაჭჾაგჷლანგდჷ იდჿჷქულაზ, წაბჷრგჷუპ, ზჷნჿაკწჿყდა აგურა ოგო იყამჷზტ, ზჷნძაკწჿყდა იჰჿააქუწანჷ იყამჷზტ, ახა უეიზგდჷ ახაზჷრხარა იაჭჾაგჷლანჷ იცონ.

აბოლშევიკცჿა რპარტია ზაწჿჷკ აუპ, იარაზნაკგდჷ, ლაკ-ჳაკრაკ ყამწაძაკუაგდჷ აიმპერიალისტტჿ ეიბაშრა ალჲარაჰჿა იაჭჾაგჷლანჷ აქუფარა აზნამია შთჷზხჷზ. 1914 შჾჷქუსაზჷ ჩჾავრათაგალან აიბაშრაზჷ ლენინ იიჳჷზ ატეზისქუა რჭჾჷ, ლენინ იაირფშჾუან II-ტჿი ინტერნაციონალ აკაჰარა იააქუშჿაშჿა იყალაზ აკჷ შჾაკუმ. II-ტჿი ინტერნაციონალ თადჷრხჾეიტ აოპპორტუნისტცჿა, არევოლიუციატჿ პროლეტარიატ

რხათანრაკცია ირეილდქუოუ ურთ ირჰშაგჷლანჷ უაანძაგდჷ იშაციჷფხდარჷხძიოზგდჷ.

II-ტოი ინტერნაციონალ აპარტიაქუა აიბაშრა ყალაანძაგდჷ აოპორტუნიზმ ჰშკჷ რჷლაწიანჷ იყან. აოპორტუნიატცია აოგამაწიყდა იაზციაჟიონ აოევოლიუციატი ქუფარა მაპ აციკოა, იაზციაჟიონ „აკაპიტალიზმ თჷნჩლა ასოციალიზმ ალაჰშიარა“ ატეორია. აოპორტუნიზმ იაქუფარც ათახჷმჷზტ II-ტოი ინტერნაციონალ. უი იარა ანჷშარა იაჷცჷეგჷლან. იაგჷლნარშჟეიტ იარა ლულუეასარცგდჷ ოპორტუნიზმ აზჷყამაჰშჷ ანჷშიარატი პოლიტიკა ნჷყუდო. II-ტოი ინტერნაციონალ იარა აჲ თაგდჷ ოპორტუნისტციხშეიტ.

აკოლონიაქუა რჷყნჷტი. იშთახანჷ იკაზ ალიალაქუა ეკსპლოატაცია რზჷლოუ აპზოურლა აფლიცაქუა იოოუხი ოჷლა. აიმპერიალისტცი აოჟშუაზია. აოისტოკოატია ჰოა იზჷშთაზ. აკცილოფიკაცია ზოაჲ აუსუცია რხრაქუა იაათჷმწიაძაკუა იხჷრხშუან, ინეიჰანჷ აუალაფახუ რჷთარალშეი, უბას ინარჷმპჷწადჷრშიჟუოზ ეგდჷრთაგდჷ ოჷლშეი აპოოთ ოეიფჷშ იყაზ აუსუცია რპოლსლოიკა იალჷნჷ იყალოუეიტ, რიაჰჷმკოა აზანაათ ეიდგჷლოაჟუეი აკოოეოოატიკქუეი იონ პიგაჳციანჷ ამუნიციპალიტეტქუეი აპარლამენტქუეი რჰშჷ იდეპუტატციანჷ. აკდჷთხი ასოციალ-დემოკრატიატი ოოგანიზაციაქუეი იოუაზუცაანჷ აიაამოაან. აოთ აუაა, აშაქუაკჷლამა იოჷმაზ ოციჷნჷრ ჰოა იშიანჷ, აოეუოლიუცია იაქშაგჷლავციანჷ იყალშეიტ. ლარა ოპორჟშუაზიეი დარა რიმპერიალისტტი ეიჰაბჷრაქუეი რჷბდჩარა ზჷნძაკ ხაციჷნმჷრხა იახჷქუგჷლახ რაკუნჷ იყალშეიტ.

აოპორტუნისტკია სოციალ-შოვინისტციახშეიტ.

ასოციალ-შოვინისტციეი, უბაოთ ოხჷფხდაათოაჰშჷ აურჷს მენშევიკციეი აესერციეი, ატიჷლა აჳნუწყა აუსუციეი აბუოჟშუაზიეი აკლასსტი ეინაალარა რჷმანჷ იყახაარც, რტიჷლა ანოჷწ ეგდჷრთ აჟილარჟუა რახდ აიბაშრა ნჷყურგალარც იაზციაჟიონ. აიბაშრა აყალარა წაბჷრგჷლოწიყდა იზხარაქუაზ რზჷ ურთ ამასსაქუა რჟონ, აიბაშრა აყალარა დარა რტიჷლაჰშტი აბურჟშუაზია ირხარაძამჷზშია ჰოი. ასოციალ-შოვინისტცია ჟიპაჳჷკ დარა რტიჷლაქუა რჰშტი აიმპერიალისტტი ეიჰაბჷრაქუა რჰშჷ იმინისტრციანჷ იყალშეიტ.

აპროლეტარიატ რუს აზჷ ურთ რაწკჷს ეიწანჷ იშიართამჷზტ აცენტრისტცია ჰოა იზჷშთაზ, ზჩშჷწიახნჷ იყაზ ასოციალ-შოვინისტცია. აცენტრისტცია კაუტსკიი, ტროცკიი, მარტოვი, უბას ეგდჷრთგდჷ აოგამა აუს ზუაზ ასოციალ-შოვინისტცია დჷოწაბჷოგშუან, ეგდოჷდგჷლავჷნ, უს ანაკუხა, აუსუცია რკლასს აჟაოა იაზკნჷ, აიბაშრა იაჰშაგჷლანჷ აქუფარაზჷჰია „აომარატი“ აჟიაქუა ირჰიოზ ოჷლა, აიჟაგა უს ინჷყუოგოზ ხკო. ურთგდჷ, ასოციალ-შოვინისტცია ინარჷვაგჷლანჷ აპროლეტარიატ რჷლალატრა იაჰშჷნ. აუს აჰშჷ აცენტრისტცია აიბაშრა იალგჷლავციაან. იზბან აკუზარ, აიბაშრატი კრედიტქუა აბჟჷ აოჷმთარც აზი, აიბაშრატი კრედიტქუა აბჟჷ რჷთარაან რჩშალამჷოხუკუა, ოჩშაანჷოკჷლარც აზი აჟია იალარვალაზ ხჷზჰიოუ აიბაშრა ალგჷლაროუპ ასოციალ-შოვინისტცია რეიფშწიყდა. ურთგდჷ დარა რიმპერიალისტტი ეიჰაბჷრა აიბაშრა იახდაჰშუ იროფჷრხავამხარც აზჷ, აიბაშრა აამთაზჷ კლასსლა აიქუფარა მაპ აცკრა იაზჷქოვჷლან. აიბაშრეი ასოციალიზმი რზჷ ეიჰა აკჷრ ზწაზკშუაზ აზწაატიქუა ზეგდჷ რჰშჷ აცენტრისტ ტროცკიი ლენინ დიჰშაგჷლან, აბოლშევიკ პარტია დაჰშაგჷლან.

აიბაშრა ანააყალა აფხდატიი ამშქუაწიყდა ინადჷრკნჷ. იჰშჷცუ, III-ტოი ინტერნაციონალ აყაწარაზჷ ამჩქუა რეიზგარა დალაგშეიტ ლენინ. აიბაშრა აჰშაგჷლარაზჷ ითნაჟჷზ ამანიფესტ აჰშჷ, 1914 შშჷქუსა ნოიაბრ აზჷ, აბოლშევიკტი პარტია აცენტრ კომიტეტ უსნაგძატიჷს იქუნარგჷლტ, იროფხაშაგახა ეილაჰაზ II-ტოი ინტერნაციონალ აცჷნხუოას III-ტოი ინტერნაციონალ ყაწატიუპ ჰია.

1915 შშჷქუსა ფევრალ აზჷ ანტანტა ატიჷლაქუა რჰშტიი ასოციალისტცია ლონდონ იოჷმაზ აკონფერენციაჰშჷ, ლენინ იყნჷტი ნაპჷნწას იზლაიმაზ ალა, აჳჷზა ლიტვინოვ დჷქუაგჷლანჷ დციაჟიეიტ. ლიტვინოვ დწას იყაიწეიტ. ასოციალისტცია (ვანდერველდე, სამბა, გედ) ბელგიატიი, ფრანციატიი აბუოჟშუაზიატი ეიჰაბჷრაქუა რყნჷტი იალწნჷ, აიმპერიალისტცია ზჷნძაკ რჩშჷოყურთხარც, ურთი დარეი როუეიცურა მაპ აციჷრკჷრც. უი, ასოციალისტცია ზეგდჷ იოჷლიწეიტ დასუ რიმპერიალისტტი ეიჰაბჷრაქუა ირჰშაგჷლანჷ, ალდარაჰია იოაქუფალარც, აიბაშრატი კრედიტქუა

აბჟრჷთარაგძჷ იაქუძბარც. ახა არი აკონფერენციაჭჷ ლიტვინოვ იბჟჷ გშეიტ იზაწიცჷნჷ.

1915 შჷქუსა სენტიაბრ მზა ანალაგამთაზჷ აინტერნაციონალისტცაა აფხძაძატი რკონფერენცია ციმმერვალდ იეიზეიტ. აიბაშრა იაჭთაგჷლანჷ აინტერნაციონალისტტი წჷსრა აჭშიარა „აფხძაძატი აშაჭთა“ ჰაა ახძიწეიტ ლენინ არი აკონფერენცია. არი აკონფერენციაჭთჷ ლენინ იყაიწეიტ ციმმერვალდტი არმარატი გუფ. ახა უბრი ციმმერვალდტი არმარაჭთჷ, აიბაშრა აჭთაგჷლარაზჷ აწჷხუტიაყჷნძა ინეიშთარაგჷლანჷ იიაშთა ზაწიცჷნჷ იყაზ აპოზიცია იქუგჷლაზ ლენინ ხადას დჷზმაზ აბოლშევიკცაა რპარტია მაცარა აკუნ ციმმერვალდტი არმარა ნეძც ბჷზშიალა ითნაქუან ლენინ ისტატიაქუა ზნჷრწოზ აჟურნალ „პოლდვესტნიკ“.

1916 შჷქუსაზჷ იოულაკძ შვეიცარიატი აქჷთა. კინტალ აჭთჷ ეიზჷრგშეიტ აინტერნაციონალისტცაა აჭბატი რკონფერენცია. უი იახძქუპ ციმმერვალდტი II-ტი აკონფერენცია ჰაა. იარა უბრი აამთაზჷ შთამახამზარ ატიჷლაქუა ზეგძჷ რჭთჷ აინტერნაციონალისტტი გუფქუა ყალშეიტ. აინტერნაციონალისტტი ელემენტქუეი ასოციალ-შოვინისტცეი ოჩშეიყუშთარა ეიპა იწარნჷ უაჯჷ იპარტია იყალშეიტ. ეიჰარაძაკგჷ, უი აამთაზჷნძა ამასსაქუა რხათაგძჷ ეიპა არმარახძ რჩშალჷრკჷლო იყალშეიტ, აიბაშრეი იარა აიბაშრა იახყძაზ არჷცჷპარაქუეი რგჷწჷტა კინტალტი ამანიფესტ ყარწეიტ აკონფერენციაჭთჷ ეიყუფოზ ეიუეიფშშჷმზ აგუფქუა რეიქუშთაპათხარა აბზოუოალა. ციმმერვალდტი ამანიფესტ აასთა, უი შაჭთაკ ფხაყა ცარანჷ იყალშეიტ.

ახა, კინტალტი აკონფერენციაგძჷ იალნამკჷლტ აბოლშევიკცაა რპოლიტიკა აშათატი ფყარაქუა: აიმპერიალისტტი ეიბაშრა გრაჟდანტი ეიბაშრანჷ აყაწარა, აიბაშრაჭთჷ დასუ რიმპერიალისტტი ეიპაბჷრაქუა რაწარხარა, III-ტი ინტერნაციონალ აყაწარა ეგძა უს აკუზარგძჷ, კინტალტი აკონფერენცია აცხრაარიტ აინტერნაციონალისტტი ელემენტქუა რალწრა, ურთ რჷლა აშთახძ იყალშეიტ III-ტი აკომმუნისტტი ინტერნაციონალ.

როზა ლიუქსემბურგ, კარლ ლიბკნეხტ რეიფშ უჰაა არმატი ასოციალ-დემოკრატცაა ირეიუაზ, ინახძამჷრნააძაკუა ინტერნაციონალისტცაამჷზ. რშიფკაქუა აკრიტიკა რზჷყაიწონ ლენინ. ახა იარა უბრი აამთაზჷძჷ, ურთ დოჷცხრააუან იიაშთოუ აპოზიცია იქუგჷლარც აზჷ.

8. აიბაშრეი, ათჷნჩრეი, არევოლიუციეი რჷზწაატიძუა რზჷ აბოლშევიკტი პარტია ატეორიეი ატაკტიკაშეი.

არმატი ასოციალ-დემოკრატცაა რეიჰარაჯჷკ იშთჷყაოწალოზ ეიფშთ ათჷნჩრაზჷ იქუოაჷჩჰაუა, ათჷნჩრაზჷ აპოოპავანდა ნჷყუგარა მაცარა აწჷრხო, ბაშთა პაციფისტცაჲ (ათჷნჩრა იალჷგჷლავცაანჷ) იუამჷზტ აბოლშევიკცაა. აიბაშრალა იმპერიალისტტი ბურჟუაზია ოჷღრა ახჰაარა აყნჷნძაგძჷ იმაანგჷლაკუა. ათჷნჩრა აზჷ აკტიულა არევოლიუციატი ქუფარა იაზჷქუგჷლაზ აბოლშევიკცაა. აიბაშრა ალიკვიდაცია აზჷ, ათჷნჩრა იაშთა [illegible], ანნეკსიალა, კონტრიბუციალა ათჷნჩრა ანაპაშთჷ აადაოაზჷ ეიპა [illegible] ხჷრხუავანჷ აიმპერიალისტტი ბურჟუაზია ოჷძირა ახჰაარაუპ ჰაა იფხძაანჷ. ათჷნჩრა აუსი აპროლეტარიატი რევოლიუცია აიააირა არგარა აუსი ეილჷრჰიალონ აბოლშევიკცაა.

აბოლშევიკტი-ეიეოლდელა არევოლიუცია მაპ აცცკიეი. აიბაშრა აამთაზჷ „აგრაჟდანტი თაჩრა“ აიქუოხარაჯჷ აჩარჰაარალტი ლოზუნგ იყაოწაზი ირჭთაგჷლანჷ, **„აიმპერიალისტტი ეიბაშრა გრაჟდანტი ეიბაშრანჷ აყაწარაზჷ“** ალოზუნგ ჷქუდჷრგჷლტ აბოლშევიკცაა. აჯაქილარ. უბართ ოხჷოძაარაჭთჷ პჯალა ეიბჷთოუ სოლდატტი შთინჷლლა ეილაჰოო აუაუცეი ახხაცეი, აბჯარ ახჷ დჷრხაროუპ დასუ კარა ობურჟუაზია რაახ. ეგძახჷრჰაარაუპ ურთ ოჷძირა, დარა აიბაშრა [illegible], ათჷნჩრა იაშთა [illegible] ოთახჷზარ ჰაა აკუნ არი ალოზუნგ იაანაგოზ.

აბურჟუაზიატი ჯჷნჯტიჷლა ახძჩარაზჷ ამენშევიკტი-ეაეოტი პოლიტიკა იაჭთაგჷლანჷ, **„აიმპერიალისტტი ეიბაშრაჭთჷ დასუ დარა რეიჰაბჷრაქუა რაწარხარა“** აპოლიტიკა ჷქუდჷრგჷლტ აბოლშევიკცაა. ხჷმფალა აიბაშრატი კოელიტქუა აბჟჷ რჷთატიჷმ. არ რჭთჷ ილეგალჷმ არევოლიუციატი ორგანიზაციაქუა ყაწალატოუპ, აფრონტ აჭთჷ ასოლდატცაა რჷიაშეიბატირა აცხჷრაარა ათალატოუპ. აიბაშრა იაჭთაგჷლარაზჷ აუსუციეი ანხაციეი რრევოლიუციატი ქუგჷლარაქუა ეიჭთ-

კაატიუპ, ურთ დარა რიმპერიალისტტი ეიჰაბჷრაქუა ირჭშაგჷლამშა ავოსსტანიექუა რახჲ იიაგო. ჰოა აკუნ არი იაანაგოზ.

აიმპერიალისტტი ეიბაშრაჭშჷ ეიბაშრალა აჰოჷნთქარ იეიჰაბჷრა რაწარხარა, ჟილარ რზჷ ზეგჲ რეიჰა ეიწაძოუ ფჷრხაგოუპ ჰოა ირჷფხჲაძონ აბოლშევიკცია, იზბან აკუზარ, უი იარმარიონ ცარიზმ აწკჷს აჟილარ რიააირეი, აკაპიტალისტტი ხუურა აყნჷტი, აიმპერიალისტტი ეიბაშრაქუა რყნჷტი ახაქუითრა აიურაზჷ აუსუცია რკლააა იმჳაფანაგო აქუფარა არმანშიალარეი იარა აბრი აჭშგჲჷ. დასუ დარა რიმპერიალიატტი ეიჰაბჷრაქუა რაწარხარა აპოლიტიკა მჳაფჷრგალაოოუპ აურჷსტი რევოლიუციონერცია რჷმალა რაკუმკუა, აიბაშრა იაჭშუ ატიჷლაქუა **ზეგჲჷ** რჭშტი აუსუცია რკლასს არევოლიუციატი პარტიაქუაგჲჷ ჰოა იფხჲაძონ ლენინ.

აბოლშევიკცია ეიბაშრას იყოუ **იარბანზაალაკჲ** ზეგჲ ირჭშაგჷლო იყამჷზტ. ურთ, იაჭშაგჷლონ ამწარსრატი ეიბაშრა ზაწიჷკ. აიმპერიალისტტი ეიბაშრა ზაწიჷკ. აიბაშრა 2-ხკჷკნჷ იყოუპ ჰოა ირჷფხჲაძონ აბოლშევიკცია:

ა) **აიაშჟაზჷ აიბაშრა, აიმწარსრა იაშთამ,** ახაქუითრა ალხრა იაზკჷუ. მა აჟილარ ტიჷს რჷყაწარაზჷ ურთ ალდიახჲალა იოჷქულაზ რცოჷხჲჩარა გუთაკჷს იზმოუ, მა აკაპიტალიზმ ახუურა აყნჷტი აჟილარ ახაქუითრა რჷთარა იაშთოუ, მა აწჷხუტიანჷ, აკოლონიაქუეი იხჲჷფშშუ ატიჷლაქუეი აიმპერიალიატტი რგუაყოა აყნჷტი ახაქუითრა რჷთარა იაშთოუ, ნ. სგჲჷ.

ბ) **აიაშჟა იაშთამ აიბაშრა, ამწარსრა იაშთოუ,** ატიჷმ ტიჷლაქუეი ატიჷმ ჟილარქუეი რგარეი ახუურა რთაწარეი გუთაკჷს იზმოუ.

აფხჲატიი ეიფშშუ აიბაშრა იალგჷლაჳციან აბოლშევიკცია. ეგი. აჳპატიი აიბაშრა იეიფშშუ აკუზარ, უი იაჭშაგჷლან, არევოლიუცია აყნჷნძაწიყჲა. დასუ დარა რიმპერიალისტტი ეიჰაბჷრა რახჰიარა აყნჷნძაწიყჲა, ალჲარაჰია აქუფარა ათახჷუპ ჰოა ირფხჲაძონ აბოლშევიკცია.

ლუნეი ზეგჲტიი აუსუცია რკლასს აზჷ მბატიჷლა აკჷრ რჷწარკშუა იყან აიბაშრა აან ლენინ იტეორიატი უსურაქუა. 1916 შჷქუსა ააფჷნრაზჷ ლენინ იჳიტ: „აკაპიტალიზმ აჭშჷ იოეიჰაუ ასტადია აიმპერიალიზმ შაკუუ“ ჰოა აშიყუ. არი აშიყუ აჭშჷ ლენინ იააირფშშიტ აიმპერიალიზმ, უი „აპროგრესსივტი“ კაპიტალიზმ აყნჷტი პარაზიტტი კაპიტალიზმნჷ, აილაბაარა იაჭშუ კაპიტალიზმნჷ იანჷყალა. აკაპიტალიზმ აჭშჷ იეიჰაუ ასტადია შაკუხო. აიმპერიალიზმ — აფსოა იაჭშუ აკაპიტალიზმ შაკუუ. ჰოარას იათახჷუზეი, არი იაანაგომჷზტ, აპროლეტარიატ რევოლიუციალა აკაპიტალიზმ ახალა იფსუეიტ, უი ახალა ალაც ჷწაბააუელ ჰოა. ლენინ ცსქაჷნგჲჷ იაპირპონ. აუსუცია რკლ.ას არევოლიუციაალა აკაპიტალიზმ აცჰიარა ზჷყალოდ ჰოა. აბრი აყნჷტი, აიმპერიალიზმ, აფსოა იაჭშუ აკაპიტალიზმ შაკუუ ჰააა[illegible]ნჷ. იარა უპოი ინაჳარგჷლანჷ უი აშიყუ აჭშჷ ლენინ იააირფშშიტ „აიმპერიალიზმ აპროლეტარიატ რსოციალისტი რევოლიუცია აყალარა იშჟალამთალოუ“.

ლენინ იაირფშშიტ, აიმპერიალიზმ აეპოხა აან აკაპიტალისტტი რგუაყუა იაპ-იაპაგჲჷ ირშაზჰაუა. აიმპერიალიზმ ძაუოჷგჷლამა აან აკაპიტალიზმ აშათაქუა ირჭშაგჷლანჷ, აპროლეტარიატ რგუეიბაკოა იშაზჰაუა, აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა ოკჳნიკა არევოლიუციატი ტყუცოა აელემენტქუა იშროჷზჰაუა.

ლენინ იაირფშშიტ, აიმპერიალიზმ აეპოხა აან აკოლონიაქუა რჭში იხჲჷფშშუ ატიჷლაქუა რჭში არევოლიუციატი კრიზის შჷლოულუახო, აიმპერიალიზმ იაკჷთაჷგჷლოუ აჳეიბაკოა აელემენტქუა იშროჷზჰაუა, აიმპერიალიზმ იაკჷთაჷგჷლოუ ახაქუითრატი ეიბაშრა აელემენტქუა იშროჷზჰაუა.

ლენინ იაირფშშიტ, აიმპერიალიზმ თაგჷლაზააშაქუა რაან აკაპიტალიზმ აჭშიარა აიყარამოეი, იფჷნგჷლაოაქუეი ეიპაგჲჷ იშოჷლოულოახაზ, ატოურქუა რჷთიოთა აოჷინოკქუა რზი, აკაპიტალ ალგანჷ აგაოთაქუა რზი, აკოლონიაქუა რზი, აძა აგართაქუა რზი აქუფარა ჭშჷც ალენეი აითაშაარაზჷ ააშთა-ააშთალა აიმპერიალისტტი ეიბაშრაქუა ყამლალაო ხჷმფალა იალჷმშო იშჷყანაწო.

ლენინ იაირფშშიტ, ხჲჷძჰიალა იარა აბრი აკაპიტალიზმ აჭშიარა აიყარამრა იახყჲანჷ შააკუუ აიმპერიალისტტი ეიბაშრაქუა შჷყალო. ურთ აიმპერიალიზმ ამხქუა ოკუალანჷ, აიმპერიალიზმ აფრონტ ზეგჲ ოეიჰა ოკუალანჷ იახჲჷყალო აფჟიაოა ალშაარტი იშჷყარწო.

აბართქუა ზეგჲჷ რჷყნჷტჿ. ლენინ უბრი ეიფშჾ ალკაატჿ აყნჷ დკჷლსიტ. იახჲაკუზაალაკჲ ჯარაკ, მამზარგჲჷ აკჷრჯარა აპროლეტარიატ რჷლა აიმპერიალისტტჿ ფრონტ აფჳეიარა ყალარც იშჾალშჾო, რაფხჲაძა ტჿჷლაქუაკ რჭჾ მამზარგჲჷ აკაჭჾგჲჷ, ხაზჷ იყოუ ტჿჷლაკ აჭჾჷ, ასოციალიზმ აიააირა აგარც **შჾალშჾო,** ურთ ატჿჷლაქუა რყნჷ აკაპიტალიზმ აჭჾიარა აიყარამრა აყნჷტჿ აამთაკ ალა ატჿჷლაქუა ზეგჲჷ რყნჷ ასოციალიზმ აიააირა არგარა **შჾზალჷმშჾო,** რაფხჲაძა ასოციალიზმ ტჿჷლაკ აჭჾჷ, მა ტჿჷლაქუაკ რჭჾჷ აიააირა შჾაგო, ეგჲჷრთ ატჿჷლაქუა, ფჷთრაამთაკ აბჟჷსაანძა იბურჟჾუაზიატჿ ტჿჷლაქუანჷ იშჾაანხო.

აბარ არი გენიალა იალკააუ აფორმულიროვკა აიმპერიალისტტჿ ეიბაშრა პერიოდ აან ლენინ იივჷზ ასტატიაქუა ვბა რჭჾჷ იაირბაზ:

1) „აეკონომიკატჿი აპოლიტიკატჿი ჭჾიარა აიყარამრა ხჷმფადა აკაპიტალიზმ იაზაკუახუპ. აბრი აყნჷტჿ იაანაგოიტ რაფხჲაძა ტჿჷლაქუაკ რჭჾჷ, მა აკაჭჾჷ, ხაზჷ იყოუ, კაპიტალისტტჿ ტჿჷლაკ აჭჾჷ ასოციალიზმ აიააირა აგარ შჾალშჾო, უბრი ატჿჷლაჭჾჷ აიააირა ზგაზ აპროლეტარიატ, აკაპიტალისტცჿა ექსპროპრიაცია რზუნჷ, დარა რჭჾჷ ასოციალისტტჿ აარჷხრა ეიჭჾკაანჷ. იაანხაზ აკაპიტალისტტჿ დუნეი **იაჭჾაგჷლონ** ეგჲჷრთ ატჿჷლაქუა რჭჾჷ ირგუაყჷუ აკლასსქუა დარა იაარჷდკჷლო“... („ევროპა აშჾტატ ეიდქუა რლოზუნგ აზჷ“ ჰჿა 1915 შჾჷქუსა ავგუსტ აზჷ ივუ ასტატია აყნჷტჿ) (**ლენინ,** ტომ XVIII, ადაყჲაქუა 232 233).

2) „ეიყარარა ჰჿა აკ-რჷმაძამკუა აუპ აკაპიტალიზმ, ხაზ-ხაზჷ ატჿჷლაქუა რჭჾჷ აჭჾიარა იშჾაჭჾუ. დაჩჾაკალა იყალარცგჲჷ ეგჲზალშჾომ ატჿოვარ აარჷხრა აან. აბრი აყნჷტჿ იაანაგოიტ ვჷსშა ზმამ ალკაა: აამთაკ ალა ატჿჷლაქუა **ზეგჲჷ რჭჾჷ** აიააირა აზგომ ასოციალიზმ. რაფხჲაძა უი აიააიუეიტ ტჿჷლაკ აჭჾჷ, მა ატჿჷლაქუა აკჷრ რჭჾჷ, ეგჲჷრთ ფჷთრაამთაკ აბჟჷსაანძა ბურჟჾუაზიატჿქუანჷ, მა აბურჟჾუაზიარა აყჷნძატჿიქუანჷ იაანხოიტ. არი იცჿჷრნაგოიტ აიდჷსლაოაქუა რჷდაგჲჷ, აიააირა ზგაზ ასოციალისტტჿ ჰჿჷნთქარრაჭჾტჿი აპროლეტარიატ რფჷხხაარა ეგჲჷრთ ატჿჷლაქუა რჭჾტჿი აბურჟჾუაზია ხახა რჩჾაზკოაგჲჷ. აბაოთ რეიფშჾქუა რაან, ჰარა ჰახჲჷნტჿ აიბაშრა აყალარა იზაკუანუ, იქუნაგოუ აკუნჷ იყალონ. ასოციალიზმ აზჷ, აბურჟჾუაზია რახჲტჿ ეგჲჷრთ აჟჿლარქუა რხაქუითტჿრაზჷ აიბაშრა აკუხონ არი“ („აპროლეტარტჿ რევოლიუცია აიბაშრატჿ პროგრამმა“ ჰჿა 1916 შჾჷქუსაზტჿი ჩჾავრათაგალან ივჷუ ასტატია აყნჷტჿ) (**ლენინ,** ტომ XIX, ადაყჲა 325).

ხაზ-ხაზჷ ტჿჷლაქუაკ რჭჾჷ ასოციალიზმ აიააირა აგარც შჾალშჾო აზჷ, უი აიააირა არგარა აფყარაქუა რზჷ, უი აიააირა არგარა აპერსპექტივაქუა რზჷ ტეორიანჷ, 1905 შჾჷქუსაზჷ „ადემოკრატიატჿ რევოლიუციაჭჾჷ ასოციალ-დემოკრატია ავ-ტაქტიკაკ“ ჰჿა ლენინ იივჷზ აბროშჾიურაჭჾჷ ზშათაქუა აზგუეითაზ ტეორიანჷ, ასოციალისტტჿ რევოლიუციაზჷ წჷხუაფწიალა იყაწოუ ტეორია **ჭჾჷცნჷ** იყან არი.

იაალკაანჷ ტჿჷლაკ იაობანხაალაკჲ აყნჷ ასოციალიზმ აიააირც ზალშჾომ, ასოციალიზმ აიააირა აგოიტ აამთაკ ალა აცივილიზაცია ზმოუ ატჿჷლაქუა ზეგჲჷ რჭჾჷ ჰჿა. ამარკსისტცჿა იანჷრფხჲაძოზ, **აიმპერიალისტტჿ** კაპიტალიზმ **ყალაანძატჿი** აპერიოდ აზჷ, ამარკსისტცჿა რჷკნუწყა იგუარაზ ახაქუკჷრა შათანკჷლა ეიფშჾჷმჷზტ არი. „აკაპიტალიზმ აჭჾჷ იეიჰაუ ასტადია აიმპერიალიზმ შჾაკუუ“ ჰჿა იივჷზ ზეილჲაყამ აშჿყუ აჭჾჷ, **აიმპერიალისტტჿ** კაპიტალიზმ აზჷ იანქუაზ დნარჷქუნჷყუანჷ, არი ახაქუკჷრა ზლაჟჿხჲაზ ალა, იაარჰჿნჷ ატეორიატჿ ხაქუკჷრა ჭჾჷც ყაიწეიტ ლენინ, უი იზლაჰჿო ალა, ატჿჷლაქუა ზეგჲ რჭჾჷ აამთაკ ალა ასოციალიზმ აიააირა არგარა **ზალშჾომ** ჰჿა იფხჲაძოუპ. აკაჭჾჷ, ხაზჷ იყოუ კაპიტალისტტჿ ტჿჷლაკ აჭჾჷ ასოციალიზმ აიააირც **ალშჾოიტ** ჰჿა იფხჲაძოუპ.

ასოციალისტტჿ რევოლიუციაზჷ ლენინ იტეორია მბატჿიძა აწაჰაკჾუა იზლაყოუ, ტეორია ჭჾჷცლა მარკსიზმ ახჲარბეიაზ, ფხჲაყაგჲჷ იახჲდჿჷქუნაწაზ აზჷ მაცარა აკუძამ. დჷრვაგჲჷხ, უი აკჷრზლაწანაკჾუა უი აუპ, უი ხაზ-ხაზჷ ატჿჷლაქუა რჭჾტჿი აპროლეტარცჿა არევოლიუციატჿ პერსპექტივა რნათოიტ, დარა რხატჿჷ. მილათტჿ ბურჟჾუაზია რჷჟჿლარა აუს აჭჾჷ რინიციატივა ფნარტლოიტ, უბრი ეიფშჾ აჟჿჷლარა აიჭჾკაარაზჷ აიბაშოა ზთაგჷლოუ აამთა რხჷ იშჾადჷრხუაშჾა დნარწოიტ, აპროლეტარტჿ რევოლიუცია შჾაიააიშჾაზჷ აგურა **ხაწარა** ირჷმოუ არლულუოიტ.

აბას აკუნ იშჷყაზ აიბაშრეი, ათჷნჩრეი, არევოლიუციეი რზწაატიქუა რზჷ აბოლშევიკცია რტეორიატიი რტაკტიკატიი ხაქუკრა.

აბრი ახაქუკრა ინჷქუნჷყუანჷ აკუნ ურჷსტიჷლან აბოლშევიკცია რჷპრაკტიკატი უსურა შჷმპაფჷრგოზ.

აპოლიციატი შთაზაარაქუა ლულუაძანჷ იშჷყაზგჷ, ადუმა ადეპუტატცია აბოლშევიკცია ბადაევ, მურანოვ, სამოილოვ, შაგოვ აიბაშრა ანააყალა. აორგანიზაციაქუა ჟიპაკ ეიმჷრდეიტ, აბოლშევიკცია აიბაშრეი არევოლიუციეი იშჷ[illegible] აზჷ ადოკლადქუა ყარ. 1914 შჷქუსა ნოიაბრ აზჷ, აჰოჷნთქარრატი დუმა აბოლშევიკტი ფრაქციაი ილაზ აილაციაჟიარა რჷმან. აიბაშრა იქჷარყოუ აშჷალჷ ალჷ[illegible]ჟიარაზჷ. აბჷმშა ოჷჩაჷ არი აილაცაარციარა ილაზ ზეგძჷ ბაანდაპჷრტიიტ. ადეპუტატცია [illegible] ირჷ[illegible]ენაწიტ ხინ რჷპამქუა იყაწანჷ, ხჷაარა ი[illegible]ურთჷმქუა ამოაგჷლარასაწი აი[illegible]იყა რახგარა. აჰოჷნთქარ იეიპაპჷრა, აჰოჷნთქარრატი დუმა აბოლშევიკტი დეპუტატცია ხარას ირჷდჷრ[illegible]ეიტ „აჰოჷნთქარრა ალალატრა“.

ასუდ აჭშჷ იაამფშიტ, ჰარა ჰპარტია აჰათჷრ შთჷზხშუაზ, ადუმატი დეპუტატცია რუსუმთა ასხძა. აჰოჷნთქარ ისუდ აჭშაფხძა ხაწალა იხჷ ჟპაფჷრგაჟეიტ აბოლშევიკცია ადეპუტატცია, ცარიზმ აა[illegible]ატი პოლიტიკა აქჷაფჩშარაზჷ იარა ტრიბუნას იყაწანჷ.

ცაჩჷაკალა იხჷ მპაფიგშეიტ არი აუს აზჷ ააარა ზლჷრწაზ კამენევ. უი დახძშიაა[illegible]ლაზ აყჷლტი. [illegible]ხძაძა იაა ილგჷლაზ აშაარათა აყნჷჷყ[illegible] აბოლშევიკ პარტია აპოლიტიკა მაპ აციიკჷიტ. აიბაშრა ახაატჷ აზჷ აბოლშევიკცია დჷშთოლ[illegible]შჷაჭათმჷზ აუდ აჭჷ იჰიეიტ კამენევ, იარა უბრი ა[illegible]გჷრგარაზჷძჷ მშაჰათა ამენშევიკ იორდანაკიი იხწაარც დაჰიეიტ.

აიბაშრა ამაწ ახჷხუაზ აიბაშრატი-პრომჷშლენნოსტტი კომიტეტქუა იოჭშაგჷლანჷ აიმპერიალისტტი ბურჟუაზია რჰიატი აუსუცია აცნჷყურ იყარწარც ამენშევიკცია ხჷმთაზ იაქშაგჷლანჷ, აუსურა დუ მპაფჷრგშეიტ აბოლშევიკცია. აბურჟუაზია შალაფსჷლა ინტერესს ირჷმან აიმპერიალისტტი ეიბაშრა ჟილარჷ ზეგძჷ იოხეიფშჷუ ეიბაშრარუშაა ზეგძჷ ილდჷრბარც. აიბაშრა აამთაზჷ აბურჟუაზია, დარა რხატიჷ აზემსტვოქუეი აქალაქძქუეი რეიდგჷლაქუა ჰია ურჷსტიჷლა ზეგძტიი აორგანიზაცია შაქურგჷლანჷ, აჰოჷნთქარრატი უსქუა რჭშჷ აკჷრძა რჷლშთ იყალშეიტ. უბას ურთ რნაპხგარეი რჰიატი-ხაწარეი რახძ აუსუციაგძჷ აარგარ აკუნ. აბრი აზჷ აბურჟუაზია ხჷრხუაგას ირხუციტ აიბაშრატი-პრომჷშლენნოსტტი კომიტეტქუა რჭშჷ „აუსუცია რჷგუფქუა“ რჷყაწარა. აბურჟუაზია, აბრი რიდეია ამენშევიკციაგძჷ იაამწადჷრსიტ. აბზარბზან ხქუეი, აბზარბზანქუეი, აბჯარქუეი. აპატრონქუეი რჷყაწართაქუეი, უბას ეგძჷრთგძჷ ატიჷლაბძჩარა აუს აზჷხუაზ აფაბრიკაქუეი აზაუადქუეი რყნჷ, ამუსთა აზჷრჰარა ხჷმფადა იშჷათახჷუ აზჷ აუსუცია რმასსაქუა რჷკნუყა აგიტაცია მპაფჷხგალაშაზ, აუსუცია რხათაწრაკცია აბართ აიბაშრატი-პრომჷშლენნოსტტი კომიტეტქუა რჭშჷ რალაგალარა აბურჟუაზია ირზეილძჷნ. „ზეგძჷ აიბაშრაზჷ, ზეგძჷ აიბაშრახძ“, აბას აკუნ აბურჟუაზია რლოზუნგ შჷყაზ აუს აჭშჷ არი ალოზუნგ იაანაგონ: „აიბაშრა იათახქუოუ რჷკჷლპარალშეი, ატიჷმ-დგძჷლქუა რგარალშეი უმშზახუო აკრჷრჰალა“ ჰია. აბურჟუაზია იააუმშჷრპაზ აბრი ამც-პატრიოტტი უს აჭშჷ ჩშჷმიალა რჩშალადჷრხუიტ ამენშევიკცია. ურთ, აკაპიტალისტცია იოჷციარაარა. აიბაშრატი-პრომჷშლენნოსტტი კომიტეტქუა რჭშჷ „აუსუცია რჷგუფქუა“ ალხრაქუა რჭშჷ, აუსუცია რჷჩშოჷლადჷრხუარც ლულუალაწიყძა აუსუცია აგიტაცია რზჷრუან. აბართ იაფშჷრგაზ აბოლშევიკცია აჭშაგჷლან ურთ აიბაშრატი-პრომჷშლენნოსტტი კომიტეტქუა აბოიკოტ რზურა იაჭჷქუაჷლან. მანშიალარჷლა ეგძჷმპაფჷრგშეიტ არი აბოიკოტ. ახა აუსუცია რჷხუთაკ უეიზგძჷ აიბაშრატი-პრომჷშლენნოსტტი კომიტეტქუა რჷჩშრჷლადჷრხუიტ. ეიცჷრდჷროუაზ ამენშევიკ გვოზდიოვი აპროვოკატორი აბროსიმოვი რნაპხგარალა. აიბაშრატი-პრომჷშლენნოსტტი კომიტეტქუა რჭშჷ „აუსუცია რჷგუფქუა“ ალხრაქუა აწჷხუა აამწიანჷ იალგარც აზჷ, 1915 შჷქუსა სენტიაბრ აზჷ აუსუცია რყნჷტი ახათანრაკ-გურაგაცია აწეიზა. იაამფშიტ ახათანრაკ-გურაგაცია რეიჰარაპჷკ ურთ ალხრაქუა აჩშრჷლარხურა შჷრთახჷმჷზ. აუსუცია რხათაწრაკცია რეიჰარაპჷკ აიბაშრატი-პრომჷშლენნოსტტი კომიტეტქუა აჩშრჷლარხურა ყამლარც აზჷ არეზოლიუცია ლულუა რჷ-

დჷრკჷლტ, აბას-ჰიო, აუსუცაა უსნაგძატჷგს რჭთაფხჲა იქუდჷრგჷლოიტ ათჷნჩრაზი ცარიზმ ახჰაარაზი აქუფარა ჰაა.

აბასგდჷ აუსურა დუ ეიწჷრხჷიტ აბოლშევიკცაა არმიაი აჶლოტი რჭთგდჷ. ურთ. ასოლდათცაი ამატროსცაი რმასსა იოეილდჷრკააუან. აბართ ზეიფშ უავჷ იმაჰაც ალა აიბაშრა იახყდო აუალაიმშხარაქუაი ჟილარ რგუაყრაქუაი ზხაროუ, იოეილდჷრკაუან აიმპერიალისტტა ეიბაშრა ალწგას ჟილარ ოზჷ იყოუ არევოლუციაა ზაწჷკ შთაკუუ აომიაი. აჶლოტი, აჶრონტი, ატჷილტა არ ხუთაქუა რჭჰი აბოლშევიკცაა იყარწონ აიაჩიაკაქუა, აიბაშრა აჭთაგჷლარაზჷ. აიხდარაქუა ყაზწოზ ალისტოვკაქუა თჷკნჷ იოჷლარწონ.

კრონშტადტ აჭთჷ აბოლშევიკცაა იყარწეიტ „კრონშტადტტი აირატი აორგანიზაცია ახადარატი კოლლექტივ“: უი, აპარტია პეტერბურგტი აკომიტეტ ლუღლუალა აჩთამდაჩჷ იყან. აგარხიზონ აჭთჷ აუსურაჲც, აპარტია პეტერბურგტი აკომიტეტ აჭთჷ იყარწეიტ არრატი აორგანიზაცია. 1916 შთჷქუსა ავგუსტ აზჷ პეტერბურგტი აოხრანკა ანჩალნიკ ადჷრრა ყაიწონ, „კრონშტადტტი აკოლლექტივ აჭთჷ აუს დაარა ლუღლუალა, კონსპირატივლა იმაჭურგჷლოუპ. იალაქუოუგდჷ ზეგდჷ აკჷ უზჷოჭთჷმხთუა, აგუჩთანჷზაარა ზმოუ ეაალპ. აოი აკოლლექტივ იგაჭთაჭთგდჷ ახათანრაკცაა აიმოუპ“ ჰაა.

აჶრონტ აჭთჷ აპარტია აგიტაცია მჷაფნაგონ ნაყააყ ეიბაშუა აოქუა ასოლდათცაა ეშეიბატილარც აზჷ. ეიჰარაკ ხშჷკ ზჷშთრა ათანჷ იდეილდჷრკაუან. ალა უი დუნეიტი ბურჟუაზია შთრაკუუ, აიმპერიალისტტა ეიბაშრა გოაჟადანტი ეიბაშრახჷ აყაწარეი, დასუ რხატი ბურჟუაზიაი, ურთ რეჰაბჷრეი რახდ აბჯარ ახჷ არხარეი ზაწჷკ შთაკუუ აიბაშრა ალგარა ალოზჷრშთო. ხაზ-ხაზჷ იყაზ არ-ხუთაქუა აჟიჷლარა ანეირა ზაწაირა ლასსჷ-ლასსჷ მაპ აციჷრკთუა იალაგთეიტ. აბართ რეიფშ აჶაკტქუა ჷყან 1915 შთჷქუსაზგდჷ, ეიჰარაკგდჷ 1916 შთჷქუსაზჷ.

აბოლშევიკცაა ეიჰარაძაკ აუსურა დუ ეიწჷხნჷ იოჷმან პრიბალტიკა არაიონ აყნჷ იყაზ აჰადატი აჶრონტ არმიაქუა რჭთჷ. აჰადატი აჶრონტ აჭთჷ არ აკომანდა რჷზთოზ ახადა აგენერალ რუზსკიი, 1917 შთჷქუაა ალაგამთაზჷ. იარა იეიჰაბჷზ რახდ ეითეიჰაონ, უი აჶრონტ აჭთჷ აბოლშევიკცაა რჷლა არევოლუციატი უსურა დუძძა ეიწჷხნჷ იშთჷყოუ.

აჟილარქუა რჷფსთაზაარაჭთჷ, ადუნეი ზეგდტიი აუსუცაა რკლასს აფსთაზაარაჭთჷ მბატიჷლა ახჟიაარა დუ ყაზწოზ აკუნჷ იყან აიბაშრა. უი იაარტნჷ იყალალაკდ ყალააიტ ჰაა ამაცაჭთჷ ინჷქუნარგჷლტ აჰაჷხთქარრაქუა რფეიფშქუა, აჟილარქუა რფეიფშქუა, ასოციალისტტა წჷსრა აფეიფშქუა. უბრი აყნჷტი, იარა, ჰაოციალისტტაქუოუპ ჰაა ზხჷ იახდჷძწანჷ იყაზ აპარტიაქუაი ახაზჷრხარაქუაი ზეგდჷ რზჷ იფჷშიაგანჷ იყან. აბართ აპარტიაქუაი ახაზჷრხარაქუაი, ასოციალიზმ აუსი აინტერნაციონალიზმ აუსი იოჷზგუაკნჷ იაანხაუოუ. მამზარგდჷ აუსუცაა რკლასს აიჟარა ეიჰა იეილკაშანჷ რზნაჭიაქუა ეიკუარჰანჷ, დასუ დარა რმილატი ბურჟუაზია რმაპჷ იაწარჷკუოუ ჰაა აკუნ უაყან ახჭაატიჷ შთჷქუგჷლაზ.

აიბაშრა იაანარფშიტ აჷბატიი ინტერნაციონალ აპარტიაქუა აფეშიაარაჭთჷ იშთაწახაზ, აუსუცაა რკლასს იეიკანჷ, დასუ რმილატი, რიმპერიალისტტა ბურჟუაზია რჭთაფხჲა რზნამიაქუა შთჷლადჷრყუზ.

დაჩთაკალა აკვდჷ რზჷყაწომჷზტ ართ, ზჷკნუწყა აოპპორტუნიზმ აოქთიაოა იაშთაზ, აოპპორტუნისტცაი ანაციონალისტცაი აუს როუჟრალა იაძაზ აპარტიაქუა.

აიბაშრა იაანარფშიტ აფჷშიარა ხდჷძ ბზიალა იზჷჩჰაზ. ასოციალიზმ აუსი აპროლეტარტა ინტერნაციონალიზმ აუსი აჷჷიტიჷ აყჷნძა იოჷზგუაკნჷ იაანხაზ აპარტია აბოლშევიკცაა რპარტია ზაწჷკ შთაკუუ.

უი ეგდდჷროუპ: იჭთჷცუ ტიპნჷ იყოუ აპარტია ზაწჷკ, ნჷშიარაკ ყამწაძაკუა აოპპორტუნიზმ იაჭთაგჷლანჷ აქუეიაოა აწასალა იაძოუ აპარტია ზაწჷკ, აოპპორტუნიზმი ანაციონალიზმი რჷყნჷტი ზხჷ იაქუიოუ აპარტია ზაწჷკ. იარა აბრი ეიფშ ალა იყოუ აპარტია ზაწჷკ აუპ აფჷშიარა დუ აჩჰარა ზჷლშთანჷ, აუსუცაა რკლასს აუსი ასოციალიზმი აინტერნაციონალიზმი რუსი იოჷზგუაკნჷ აანხარა ზჷლშთოზ.

ხდჷძჰაალა, იარა აბრი ეიფშ პარტიანჷ იყან აბოლშევიკტა პარტია.

4. აფრონტ აჰშჷ აჰიჷნთქარ ირ რაწახარა. ანხამჳატი მილაჭარა. ცარიზმ აკრიზის.

აიბაშრა იაჰჭიქთეი შთა ხჷშჭჷქუსა წუან. აიბაშრა იქუნახჷუან მილლიონ-ჳჷლა აუაათსჷოა, ირშჷზ, ირხუზ. აიბაშრა იახჷლწჷზ აჩჷმაზარა ჭჷკქუა ირჷხყდანჷ იფაცჷზ. აბურჟუაზიეი აპომეშჩიკცეი აიბაშრა იალათხაჯუან. ახა აუსუცეი ანხაცეი ესააირა იაჰა-იაჰა არჷცჰარეი აგუაყრეი რხთჷსჷუან. აიბაშრა იფხაათანატიუან ურჷსტიჷლატიი ქილარ რჷნხამჳა. 14 მილლიონ-ჳჷკ ეგდაარჷგჷმხო ზგუ ბზიაზ აუსუცაა, ანხაძჳა იააყუხნჷ. არრახდ ირგშეიტ. აფაბრიკაქუეი აზაუალქუეი აანგჷლარა იაჰშჷნ. აჩაქილა ლაწარა იაზწეიტ -აუსზუცაა აზხომჷზტ. აქილარი აფრონტ აჰშჷ იყაზ ასოლდათცეი მლაშუან, ირწიჷმჷზტ, ირჷშამჷზტ. ატიჷლა ამალ ააგართაქუა ზეგდჷ აიბაშრა იალრაბგონ.

აჰიჷნთქარ ირ ინეიშთარგჷლანჷ აწახარა იაჰშჷნ. ანემცტი არტილლერია აკჷრცხ ეიფშ აბზარბზან ხქუა აჰიჷნთქარ ირ ირჷლარჷეუან. აჰიჷნთქარ ირ ოჷზხარა აბზარბზანქუა რჷმამჷზტ, აბზარბზან ხქუა რჷმა მჷზტ, რჷზხარა აშიაქდქუაწიყდა რჷმამჷზტ. ხ-ჳჷკ ასოლდათცაა შიაქდ ზაწიჷკ ანრჷქუშიოზვდჷ ჷყან. იარა აიბაშრა აანწიყდა იაათშიტ აჰიჷნთქარ ირრატე მინისტრ სუხომლინოვ იშიილალაცჷზ, ანემცტი შპიონცაა დჷშრჷმადაზ. სუხომლინოვ ინეიგეონ. ბზარბზან ხჷლა აფრონტ აიბჷთარა ეიწეიყდარცი, აფრონტ აბზარბზანქუა აიმთალარცი, აშიაქდქუა აიმთალარცი ანემცტი ფშჷხუცაა რყნჷტი დწას იმაზ. აჰიჷნთქარ იმინისტჷრცეი იგენეოალცეი შოუკჷ ინცაჷწაკნჷ ანემცაა რჷრ რჷმანშიალარაქუა აცხჷრაარა აოთეონ: **ანემცაა ზაქია რჷმადანჷ იყაზ აჰიჷნთქარ იფჰიჷსი** დარეი აიბაშრა ამძაუსქუა ანემცაა ირჷრთონ. ნას ეგდჯაშატიძამ აჰიჷნთქარ ირ ზაწააირა იაწახო შთახდლა **იმცალარ ამუა იახდჷყაზ. 1916 შჭჷქუსა აზჷნძა** ანემცაა ირგშეიტ პოლშეი პრიბალტიკა ახუაკჷი.

აბართქუა ზეგდჷ აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა რახდ აციჷმლრაქუეი აგუეიბაკრეი რხჷლწუან აუსუცეი, ანხაცეი, ასოლდათცეი, აინტელლიგენციეი რჷკნუწყა. ატჷილ აყნჷ ეიფშ, აფრონტ აჰშგდჷ. აცენტრ აყნჷ ეიფშ ატიჷლა აჰშაციქუა რჰშგდჷ აიბაშრა იაჰშაგჷლანჷ, ცარიზმ იაჰშაგჷლანჷ, რევოლიუციალა აქილარ რმასსაქუა რჷწჷსრა იაზდჷრჰაუან, იარწარუან.

იარა აბას აგუნამძარა იამპეწანახალო იალაგშეიტ, აურჷსტი იმპერიალისტი ბურჟუაზიაგდჷ. ურთ ზჷრგუაალაზ ური აუპ, აჰიჷნთქარ იაჰთჷნრაჭშჷ, რასპუტინ იეიფშჷზ აცეჷგდცეიჷფხაშაქუა აბაზენრა ნჷყუოგო **იახდალაგაზ, ურთ ანემცაა რჰშჷ ასეპარატტი** ეინჷშიაარა აპქიწარა ამჳა ა[illegible]გამაწიყდა იახდაზჷქუგჷლაქუაზ. აიმპერიალისტი ბურჟუაზია ეააირა ეიჰა იხარ[illegible] იალაგშეიტ მანშიალარა ამანჷ აიბაშრა აძჳაოგარა **აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა იშრჷლჷმშრაზ. ცარიზმ** ზნჷზ [illegible] შა [illegible] იაბჷნჷ. ან[illegible]ცეი ია-[illegible] ეინჷშიაა [illegible] ჰაა იაცეშიონ ურთ [illegible] ბურჟუაზია [illegible]შეიტ აჰიჷნთქარ [illegible] ყარწარც. [illegible] ა-II-[illegible] ნი[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ჰაგდა, აჰიჷნთქარ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ალა, [illegible] [illegible] [illegible] ქილარ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] იაშთიტ.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] იშეციჳაზ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] აჰიჷნთქარ იმთილჷმშრა [illegible] [illegible] [illegible], ანემცაეი იარეი [illegible] ეინჷშიარა [illegible], [illegible] ცაალგარ ჰაა. აჰიჷნთქარ [illegible] ასეპარატტი ეინჷშიარა ყარწარ, [illegible] აყუბ [illegible] ნიკოლაი [illegible] აიჰაბჷრაქუა [illegible] აიბა[illegible] [illegible], [illegible] იმჩქუა იარა აფრონტ [illegible] [illegible] [illegible]. ქია-ხჷზჭჷჳჷლა აურჷს **სოლდათ ლჷფშაახქუა ფრანცია იაზდიჷქუზწრაზ** [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] აურჷსტი ბურჟუაზია [illegible] აჰიჷნთქარ იაჰთჷნრაჭშჷ აარჰარა ყარწარც [illegible] [illegible] აჰშჷ

[illegible] აჰიჷნთქარ დალკნჷ დყალშეიტ

აფრონტ აჰშ [illegible] წჷხუათსია რჷმამკუა იშჷყა[illegible] იანჷ-აზ აამთაზჷ, ანხამჳატი ეილაჰარა ესააირა იაჰა-იაჰა იაზჰაუან. 1917 შჭჷქუსაზჷ იანვარტი-ფევრალტი ამშქუა რაან აფატი-აქიტი, აძატი, აბჷლტიი ორილაჰარა ზდა ცართა ახდამამჷზ აყჷნძა ინაძეიტ, უაჰა იზახჷმიუა იწარიშეიტ. პეტროგრადი მოსკვეი

აპროდუქტქუა რნაგარა შჷამახამზარ იაყუწიტ. აკჷიაკჷი ხეიმთარგჷლანჷ ანაპლაკქუა ადგჷოკჷუა ილაგჷეიტ. ანაპლაკქუა რარკრა აუსურთადარა აზნარჰაიტ. ეიჰარაძაკ უაჳჷ იზიხჷმგო იხჲანთახჷეიტ აუსუცია ზთაგჷლაზ. აჟილარ რმასსა თბააქუა ესააირა იაჰა-იაჰა იხარწო ილაგჷეიტ, აბას უაჳჷ იზიხჷმგონჷ იზთაგჷლოუ ალწშას იამოუ აკჷ ზაწიჷკ შჷაკუუ აჰიჷნთქარ ისამოდეროჟჷავიე ახჰიარა შჷაკუუ.

ცარიზმ არგამაწიყჲა აფსხჷხრა კრიზის ითაგჷლან. აბურჟჷუაზია რგუ ითან აჰიჷნთქარ იაჰთჷხოაჭჷჷ აარჰირა აყაწარა ამჳალა აკრიზის აწჷხუა ფჷრწიაოც.

ახა უი აჟილარ ინარჷგძეიტ დარა იშჷრთახჷზ ალა.

ნ. ფევრალტიი არევოლიუცია. ცარიზმ აკაჰარა. აუსუციეი ასოლდატციეი რდეპუტატცია რსოვეტქუა რშაქუგჷლარა. აამთალატიი აიჰაბჷრა რშაქუგჷლარა. ჳჷ-მჩრაკ.

იანვარ მზა 9 აზტიი ასტაჩკალა ილაგჷეიტ 1917 შჷქუსა. ასტაჩკა აან ადემონსტრაციაქუა მჳაფჷსიტ პეტროგრად, მოსკვა, ბაქუა, ნიჟნი-ნოვგოროდ: აბრი აჭჷგჲჷ, მოსკვა იანვარ მზა 9 აზტიი აზაბასტოვკა ილან აუსუცია ზეგჲჷ ხჷჯარა იშჷანჷ ხუთაკ ეგჲაагჷმხო აყარა. ტვერ ახჲძ ზხჷუ აბულვარ აჭჷჷ 2 ნჷზქჲჳჷკ ზლაზ ადემონსტრაცია, აპოლიცია-აჩჷცია იქურცეიტ. პეტროგრად ვჷიბორგტიი აშჷოსსე აჭჷჷ ადემონსტრანტცია რჩჷრგჲრკჷლტ ასოლდატციაგჲჷ.

„ეიცჷრზეიფშჷუ ასტაჩკა აიდეია, ჰია ადჷრრა ყანაწონ პეტროგრადტიი აპოლიცია. ესჷმშჷააირა ადგჷლაჲცია ქჷჷცქუა არჰაუეიტ, 1905 შჷქუსაზჷ იშჷჷყაზ ეიფშჷ იპოპულიარნჷ აყალარა იაჭჷუპ".

ამენშჷევიკციეი აესერციეი რჩჷაზჷრშიონ არევოლიუციატი წჷსრა იყალაზ ალიბერალტი ბურჟჷუაზია ირთახჷუ არამკაქუა ირთარწარც. ფევრალ 14 აზჷ, აჰიჷნთქარრატი დუმა აარტრა ამშჷ აჩჷნჷ. აჰიჷნთქარრატი დუმახჲ აუსუცია რჩჷეიჭჷკაანჷ ინეირც აზჷრჰიეიტ ამენშჷევიკცია. ახა აუსუცია რმასსაქუა აბოლშჷევიკცია ირჰიაზ იაცნჷყუეიტ, ადუმახჲ იმცაკუა ადემონსტრაციახჲ იცეიტ.

1917 შჷქუსა ფევრალ 18 აზჷ, პეტროგრად პუტილოვ იზაუად აჭჷჷ აუსუცია აზაბასტოვკა ილაგჷეიტ. ფევრალ 22 აზჷ ანაპლაკ დუქუა რეიჰარაკ რჭჷჷ აუსუცია აზაბასტოვკა ყარწეიტ. აუსუჳ ჰისაქუა დუნეიჟილარბჟარატიი რჷმშჷ ფევრალ 23 (მარტ 8) აზჷ აბოლშჷევიკცია პეტროგრადტიი რკომიტეტ ზლაოჷთხჲაზ ალა, აუსუჳ ჰისაქუა აულიცახჲ იკჷლსჷნ, ამლაშრეი, აიბაშრეი, ცარიზმი ირქჷაგჷლანჷ ადემონსტრაცია ყარწეიტ. პეტროგრად აჭჷჷ აზეიფშჷ ზაბასტოვკაკუა რჷყაწარალა აუსუჳ ჰისაქუა ოდემონსტრაცია იაცხრააიტ აუსუცია. აპოლიტიკატი სტაჩკა, აჰიჷნთქარტი შაქუგჷლაშა იაჭჷაგჷლაზ აზეიფშჷ პოლიტიკატი დემონსტრაციახჲ იიასუა ილაგჷეიტ.

ფევრალ მზა 24 (მარტ 9) აზჷ ეიჰაგჲჷ ამჩ ამანჷ ეითაყალასტ ადემონსტრაცია აბარ შჷთა 200 ნჷზქჲჳჷკ ოჭჷჷნძა აუსუცია აზაბასტოვკა ყაწარა იაჭჷჷნ.

ფევრალ 25 (მარტ 10) აზჷ არევოლიუცია აწჷსრა იამჩჷხანაკჷიტ პეტროგრადტიი აუსუცია ზეგჲჷ. არაირნქუა რჭჷტიი აპოლიტიკატი ზაბასტოვკაქუა, პეტროგრად ზეგჲჷ რჷმჩჷხაკნჷ ზეგჲჷ რზეიფშჷ აპოლიტიკატი ზაბასტოვკახჲ იიასუა ილაგჷეიტ. ზჷგჲჷნჯარა ადემონსტრაციაქუა ჷყან, იყან აპოლიციეი დარეი რეიდჷლარაქუა. აუსუცია რმასსაქუა ირხარჷგჷლა ირკჷნ „დაძჷაზააიტ აჰიჷნთქარ!", „იყამზააიტ აიბაშრა!", „იჰაშით აჩ!" ჰ.ლ. ალოზუნგქუა ზნჷზ აზნამია ყაფშქუა.

ფევრალ მზა 26 (მარტ 11) აზჷ აშუჷმთან აპოლიტიკატი სტაჩკჷეი ადემონსტრაციეი ავოსსტანიახჲ იიასრაც აჩჷაზკრაქუა ირჷლოაგჷეიტ. აპოლიციეი აჟჷანდარმციეი რაბჯარ რჷმხნჷ, დარა აბჯარლა რჩჷეიპჷლოთ ილაგჷეიტ აუსუცია. ახა ბჯარლა აპოლიციეი დარეი რეიდჷსლარა აწჷხუა ფწიეიტ ზნამენსკაპლოშჩად აჭჷჷ ადემონსტრაცია ილასჷნჷ აუაა რჷშოალა.

პეტროგრადტიი არრატი ოკრუგ აკომანდა რჷზთოზ აგენერალ ხაბალოვ ირჷლაიჰეიტ, ფევრალ მზა 28 (მარტ 13) აზჷ აუაუცია აუსურა ილაგაოუპ, მაპანაკუია. ურთ აფრონტ ახჲ იდიჷქუსწოიტ ჰია. ფევრალ 25 (მარტ 10) აზჷ აგენერალ ხაბალოვ იახჲ აჰიჷნთქარ აპრიკაზ ყაიწეიტ: „ასტოლიცაჭჷჷ აილაჳეილასრაქუა იყოუ უაწიჷწიყჲა რჷჷხუა ფწიაზაროუპ" ჰია.

ახა არევოლიუცია „აწჷხუაფწიარა" შჷთა იზალშჷომჷზტ.

ფევრალ 26 (მარტ 11) აჩჷნჷ პავლოვსკტიი აპოლკ აზაპასტი ბატალიონ აფშბატიი აოუტა ამცა ხნარ-

ტიტ, ახა აუსუცია რახჲ აკუმკუა, აუსუცია რჭთახჷსრა იალაგაზ. აგოროდოვოიცია-აჩთცია როტოიადქუა რახჲ. არ რზჷ აქუფარა აჩთეიწნატ ზჷნძა ლულუალაჩიყჲა, ჩთჷშიალაწიყჲა, ეიჰარაძაკგჲჷ აუსუკ-ჰისაქუა რახჲტი; ურთ იშთიაშთაზ ასოლდათცია რჭთჷ ინეინჷ. იაშაოეი იაჰიშარეი რჷბჟარწონ. ასოლდათცია ირჷფხჲონ, ირციჷმლჷუ აჰიჷნთქარ ისამოდეოჟთავიე ახჰიარაზჷ აჟოლარ იოჷცხრაარკ.

აბოლშთევიკტი პარტია აპრაკტიკატი უსურა ნაპხგარა აზნაუან უსყანტიი აამთაზჷ პეტროგრაძი იყაზ, ჰარა ჰპარტია აცენტრ კომიტეტ აბიურო აკ მოლოტოვ ხადას ლამანჷ. ფევრალ 26 (მარტ 11) აზჷ აცენტრ კომიტეტ აბიურო ამანიფესტ თნაჟტ. ცარიზმ იაჭთაგჷლანჷ ბჯარლა აქუფარა იაყუმჷკუა იაკუჷზაარკ. აამთალატიი არევოლიუციატი ეიჰაბჷრა შაქუდჷოგჷლარც ირჷფხჲო.

ფევრალ 27 (მარტ 12) აზჷ პეტროგრად, არ აუსუცია ოეიხსრა მაპ აციკნჷ. ავოსატანიე ყაზწაზ აჟილაო რახჲ აიასრა იალაგთეიტ. ფევრალ 27 აშჷშთან ავოასტანიე ყაზწაზ ასოლდათცია 10 ნჷზქჲ-ჳჷკ ოაკოძან იყაზ, ახულბჷჩთხა ურთ რხჷფხჲაძარა ნაძეიტ 60 ნჷზქჲ-ჳჷკ ინარეიჰანჷ.

ავოსსტანიე ყაზწაზ აუაუციეი ასოლდათციეი. აბახთაქუა რჷყნჷტი არევოლიუციონერცია აურჷშთუა, აჰიჷნთქარ იმინისტჷრციეი იგენეოალციეი ბაანდაკრტიუა იალავთეიტ. აპოლიტიკაზჷ ითაკქუაზ ანოურჷშთ. არევოლიუციატი უსურა აუა ინალაგონ

აპულემიოტქუა ზძანჷ აჳნქუა რთუნქუა რჭთჷ იხუწატიაზ აგოროდოვოიციეი აჟთანდარმციეი აულიცაქუა რჭთჷ აუაუციეი ლარეი აიჭთახჷსრა იაჭთჷხ. ახა იაარლასნჷ არ აუსუცია რახჲ რჷიასრა აჰიჷნთქარ ისამოდეოჟთავიე იაფეიფშთჷზ აძბეიტ.

პეტროგრად არევოლიუცია აიააირა შთაგაზ ეგჲჷრთ აქალაქჲქუეი აფრონტი რჭთჷ იანაარჷლაკ, აუსუციეი ასოლდათციეი ზეგჲჷნჯარა აჰიჷნთქარ იჩინოვნიკცია ახჰიანჷ იკარჷჟუა იალაგთეიტ.

ფევრალტიი აბურჟუაზიატი დემოკრატიატი რევოლიუცია აიააიტ.

არევოლიუცია აფშჷზგაზ აკუნჷ. „ათჷნჩრაზჷ. აჩაზჷ. ახაქუითრაზჷ“ იწჷსჷზ, მილლიონლა ზხჷფხჲაძარა ნაძოზ, სოლდათ შთინელლა იეილაჰიაზ ანხაცია რმასსა

ხადარა რზჷზუაზ აკუნჷ, აუსუცია რკლასს ახჲჷყაზ აზჷ აუპ არევოლიუცია ზაიააი. აპროლეტარიატ რგეგემონია იაბზოურახთეიტ არევოლიუცია აძანშიალახარა.

> „არევოლიუცია ყარწეიტ აპროლეტარიატ, ურთ იაალჷრფშთიტ აფჷროხაწარა, ურთ აშა კაოთიონ, ურთ იოჷშთაოგჷლანჷ იოგთეიტ აჯაჟილარი აუაა ლარქუეი რმასსა თბააქუა...“,— ჰია იჳუან ლენინ არევოლიუცია აფხჲატიი ამშთქუა რაან (ლენინ, ტომ XX, ადაყჲაქუა 23—24).

აფხჲალიი. 1905 შთჷქუსაზტიი არევოლიუცია, ავბატიი 1917 შთჷქუსაზტიი არევოლიუცია იაარლასნჷ აიააირა არგარა აზჷყანაწეიტ.

> „ხჷშთჷქუსა რჷლა, 1905—1907 შთჷქუსქუა რზჷ იყაზ აკლასატი იიბაშრა ლულუაძაქუეი აურჷატი პროლეტარიატ რრევოლიუციატი ენეოგიეი რჷდა, ალაგამთაზტიი ალტაპ აჰააბალა, აბასყაკ იაარცაკნჷ მჷშთქუაკ რჷლა იზალშთომჷზტ ავბატიი არევოლიუცია ანაგძარა“,— ჰია იჰიონ ლენინ (იარა უა, ადაყჲა 13).

არევოლიუცია აფხჲატიი ამშთქუა რზჷწიყჲა ასოვეტქუა ყალთეიტ. აიააირა ზგაზ არევოლიუცია წჷრგუის იაჭან აუაუციეი ასოლდათციეი რდეპუტატცია ოსოვეტქუა ავოსტანიე ყაზწაზ აუსუციეი ასოლდათციეი იყარჷეიტ, აუსუციეი ასოლდათციეი რდეპუტატცია ოსოვეტქუა. 1905 შთჷქუსაზტიი არევოლიუცია იაანაოფჷსთიტ აოვეტქუა ბჯაოშთჷხლა ავოსტანიე ყაწარა იაოოგანქუანჷ. იარა უბოი აამთაზგჲჷ რევოლიუციატი ძჩოა ჟიჷც ზხჷლწჷზ რაკუნჷ იშთჷყოუ. ასოვეტქუა რიდეია აუსუცია ოძაასაქუა ოხდჷრრაკუჷ იყაბ. ურთ ურ ეგჲჷნაოჷგძეიტ, ცარიზმ ახახჷრჰია ალჷოვაიზნჷწიყჲა, ამალა ეიფშთჷმრას იოჷმაზ უბრი ზაწიჷკ აუპ, 1905 შთჷქუაზჷ აუსუცია რდეპუტატცია რსოვეტქუა მაცარა ოოუპ იყარწახ, 1917 შთჷქუსა ფევრალ აზჷ აკუზარ, უსყან აბოლშთევიკცია რინიციატივალა იყალთეიტ აუსუციეი ასოლდათციეი რდეპუტატცია ოსოვეტქუა.

აბოლშთევიკცია აულიცაქუა რჭთჷ ამასსაქუა რჷქუფარა ხათალაწიყჲა ნაპხგარა ანაზჷრუაზ აამთაზჷ, აქუშთაპათრატი პარტიაქუა. ამენშთევიკციეი აესერციეი ასოვეტქუა რჭთჷ ადეპუტატ თჷფქუა ოჷძპჷწარხალონ, ურთ რჭთჷ აიჰარავჷკრა გო. ახუთაკახჲალა არი იაც-

ხრააუაზ უბრი აკუნ. უსყან აბოლშჵევიკტჿ პარტია ალიდერცჿა რეიჰარავჷკ აბახთაქუა ირთაკჷნ, იახგანჷ იყან. (ლენინ ემიგრაცია დჷყან, სტალინი სვერდლოვი ახგანჷ სიბირ იყან). ამენშჵევიკცჿეი აესერცჿეი რაკუზარ, ურთ იშჵჷრთახჷზ ინეიააიუა პეტროგრად აულიცაქუა ირნჷნ. აბასალა, 'პეტროგრადტჿი ასოვეტი, იარა ანაგძარატჿ კომიტეტი რხადარაჭშჷ იყალშეიტ აქუშჵაჰათრატჿ პარტიაქუა რხათანრაკცჿა: ამენშჵევიკცჿეი აესერცჿეი. იარა უბას აკუნ იშჵჷყაზ მოსკვაგჲჷ, ეგჲჷრთ აქალაქჲქუაგჲჷ ეიპაკ რჭშჷ. ივანოვო-ვოზნესენსკჷი, კრასნოიარსკჷი, უბას დაჩშა ქალაქჲქუაკჷი რჭშჷ ზაწჷკ აკუნ, იანნალაგა ინარკნჷ ასოვეტქუა რყნჷ აიჰარავჷკ აბოლშჵევიკცჿა იახჲრჷმაზ.

ბჯარლა ეიბჷთაზ აჟილარ აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი რხათანრაკცჿა ასოვეტახჲ ინამთოუა, უი იახუაფშჵუან ჟილარ რჷმჩრა იაორგანნჷ. ურთ ირჷფხჲაძონ. აგურაგჲჷ რგონ, აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი ოდეპუტატცჿა რსოვეტ არევოლიუციატჿ ჟილარ იქუდჷრგჷლოზ ადწაქუა ზეგჲჷ შჵჷნანაგძოზ, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ აინჷშიარა შჵჷყალოზ

ახა აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი ინამცხუნჷ აგურაგარა იყარწაზ დაარაძა აუს ბაათს იაქუნარშჿეიტ. აიბაშრა აფჷხოეი აინჷშიარა რნაპაჭშჷ ააგაოეი რხაძჲგჲჷ იაარგაძომჷზტ აეაერცჿეი ამენშჵევიკცჿეი. ურთ აიბაშრა აჭშჷზაარაზჷ არევოლიუცია რხჷ იადჷრხუარკ აკუნ იზჷხხუცუაზ. არევოლიუციჷ, აჟილარ არევოლიუციატჿ დწაქუა იქუდჷოგჷლაზი რაკუზარ, აესერცჿეი ამენშჵევიკცჿეი უბას ირჷფხჲაძონ, არევოლიუცია შთა იალგშეიტ, შთა უსნაგიატჿჷს იყოუ იაოაარლულუანჷ, აბუოჟშუაზიეი დარეი რჩშააიდკჷლანჷ. „ინოომალოუ", კონსტიტუციალა აყაზაარა აოელსქუა რახჲ აიასოა აუპ ჰაა. აბრი აყნჷტჿ პეტროგრადტჿი ასოვეტ აესერტჿ-მენშჵევიკტჿ ნაპხგარა, აიბაშოა აფჷხრა აზწაატჿი, აინჷშიარა აზწაატჿი ეიკუარჰონჷ. ამჩრაგჲჷ აბურჟშუაზია რჷთარაზჷ დარა იაარჷლშოზ ზეგჲჷ ყაოწეიტ.

1917 შჵჷქუსა ფევრალ 27 (მარტ 12) აზჷ. აჰჿჷნთქარრატჿ დუმა ალიბერალტჿ დეპუტატცჿა, აეაერტჿ-მენშჵევიკტჿ ლიდერცჿეი დარეი მაძალა იაიცჿააჟიან. აფშბატჿი ადუმა ახანტიაკჷ აპომეშჩიკ. ამონარხისტ როდზიანკო ხადას დლათანჷ, აჰჿჷნთქარრატჿ დუმა აამთალატჿი აკომიტეტ ყარწეიტ. ნას დაჩშა მჷშჵქუაკ რჷშთახჲ, აჰჿჷნთქარრატჿ დუმა აამთალატჿი აკომიტეტი აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი რდეპუტატცჿა რსოვეტ აისპოლკომ აესერტჿ-მენშჵევიკტჿ ლიდერცჿეი, აბოლშჵევიკცჿა ირცჿჷმაძანჷ იეიცჿააჟიეიტ, ფევრალ აზტჿი აარჰირა ყალააანძა აჰჿჷნთქარ ა-II-ტჿი ნიკოლაი იეიჰაბჷრა რზჷ პრემიერ-მინისტრს იაზგუათანჷ იმაზ ათაუად ლვოვ ხადას დნარჷთანჷ, ურჷსტჿჷლა აიჰაბჷრა ჭშჷც აამთალატჿი აბურჟშუაზიატჿ ეიჰაბჷრა ეიჭშჷრკაარკ. აამთალატჿი აიჰაბჷრა რეილაზაარაჭშჷ იალალტ აკადეტცჿა რხადა მილიუკოვ, ოქტიაბრისტცჿა რხადა გუჩკოვ უბას ეგჲჷრთ აკაპიტალისტცჿა რკლასს იაალჷუკაარტჿ იყაზ ახათანრაკცჿაგჲჷ. „ადემოკრატია" ახათანრაკვჷს ჰაა დალარგალტ აესერ კერენსკი

უბას იყალშეიტ, ასოვეტ აისპოლკომ აესერტჿ-მენშჵევიკტჿ ლიდერცჿა. ამჩრა აბურჟშუაზია ირჷრთეიტ. აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი რდეპუტატცჿა რსოვეტ, ამთახჲ აოი ანადჷრ, აბოლშჵევიკცჿა აპროტესტქუა შჵჷყარწოზგჲჷ, აესერტჿ-მენშჵევიკტჿ ლიდერცჿა იყარწაზ აიჰარავჷკ რჷლა იაზჷრიზხშეიტ.

აბას ურჷსტჿჷლან იმაქუგჷლტ აჰჿჷნთქარრა მჩრა ჭშჷც. ლენინ იშჵჷჰიოზ ეიფშ, „აბურჟშუაზიეი, იბურჟშუაზიახაზ აპომეშჩიკცჿეი" რხათანრაკცჿა ეილაზაარას იამანჷ.

ახა აბურჟშუაზიატჿ ეიჰაბჷრა ინარჷვარგჷლანჷ იყან დაჩშა მჩრაკგჲჷ —აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი რდეპუტატცჿა რსოვეტ აავეტ აჭშჷ ასოლდათტჿ დეპუტატცჿა ურთ ეიჰარაკ მობილიზაცია ზზჷყაწანჷ ეიბაშრა ირგაზ ანხაცჿა რაკუნ აუაუცჿეი ასოლდათცჿეი რდეპუტატცჿა რსოვეტ აჰჿჷნთქარ იმჩრა იაჭშაგჷლაზ აუსუცჿეი ანხაცჿეი რეიდგჷლა აორგან აკუნ, იარა უბოი ინავარგჷლანჷ დარა რჷმჩრა იაორგანჷნ. აუსუცჿა რკლასსი ანხავჷჟილარი რდიკტატურა იაორგანჷნ.

აბასალა იყალშეიტ დასუ ხატჿყაზშალა ეილჷშნჷ იყაზ ვჷ-მჩრაკ, ვ-დიკტატურაკ: აამთალატჿი აიჰაბჷრა რაკუნჷ აბურჟშუაზია რდიკტატურეი, აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი რდეპუტატცჿა რსოვეტ აკუნჷ აპროლეტარიატჿ ანხავჷჟილარი რდიკტატურეი.

იყალშეიტ **ვჷ-მჩრაკ.**

იზჷხყჲაზეი რაფხჲაძა ასოვეტქუა რჭშჷ აიჰარავჷკ ამენშჵევიკცჿეი აესერცჿეი ოჷყალარა?

იზჷხყძაზეი აიააირა ზგაზ აუსუცჿეი ანხაცჿეი დარა რგუაფხარალა ამჩრა აბურჟშუაზია ახათანრაკცჿა იახძჷრჷრთაზ?

აპოლიტიკაჭშჷ უი აყარა ზზჷმდჷრუაზ, მილლიონჳჷლა აუაა ჭშჷხანჷ აპოლიტიკახძ იეიხშეიტ აზოუჰ აბას იზჷყალა ჰია არი დეილშირკააუან ლენინ. აფშიმაცჿა სსაქუა, ანხაცჿა, აკძჷსკძა ინხაცჿაზ აუსუცჿა, აბურჟშუაზიეი აპროლეტარიატი რჷბჟარა აგუთა იგჷლაზ აუაა რაკუნ აოთ რეიჰარაჳჷცჿ. ევროპატი ატიჷლა ლუქუა ზეჳძ რახძტი უსყან ეიჭა იბურჟშუაზია-სსატი ტიჷლან ურჷსტიჷლა. არი ალტიჷლაჭშჷ „აბურჟშუაზია-სსატი აგიგანტ ცჿქურფა ნარჳლაწიჷიტ ზეჳძჷ, ახდჷრრა ზმაზ აპროლეტარიატ აწანახშეიტ იარა ახფხძაძარალა მაცარა აკუმკუა, იდეიალაგძჷ, დაჩშაკალა იაჰჰოზაო, ინართბაანჷ აუსუცჿა აოჭშკჷიტ, აბურჟშუაზია-სსატი ჰააბლა აპოლიტიკა ახუაფშრალა“ (ლენინ, ტომ XX, ადაყძა 115).

აბრი აბურჟშუაზია-სსატი სტიხია აცჿქურფა აოჰ ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი აბურჟშუაზია-სსატი პარტიაქუა ცჿჷრჷზგაზ.

ეგი ამზჷზ ზაკუუ ჰია ლენინ იაარიფშუან, აიბაშრა აამთაზჷ აპროლეტარიატ ეილაზაარა აჩშეითაკრეი, არევოლიუცჿა ანნალაგოზ. იაძჷნძაკუთახ ახდჷრრეი, აიშეიჭშკაარეი აპროლეტარიატ იახძრჷრმჷხი აუჰ ჰია. აიბაშრა აამთაზჷ აპროლეტარიატ რხაჟა რეილაზაარაჭშჷ აკჷრძა აითაკრაქუა ყალშეიტ. 40 პროცენტ რაყარა აკადრტი უსუცჿა მობილიზაცია რზჷნი არრახძ იოგშეიტ. აიბაშრა აშჷქუსქუა რაან ანაპლაკქუა რახძ იმაჳჳჷმკუა ინანაგშეიტ აძობილიზაცია იამთაზ, ახატიმაზარა სსა ზმაზ, აკუსტარცჿა, ადიქძანხძშცჿა, აპროლეტარტი ფსიხოლოგია იაზტჷემჷზ აუაა რაცჿაჳნჷ.

აბართ აბურჟშუაზია-სსატი პროპოლიტიკაქუა აუსუცჿა იოჷლანაგალაზ, ოხჷ იადჷრხუაშრა რაკუნჷ აბურჟშუაზია-სსატი პოლიტიკცჿა ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი იროუტ.

აბარ აბრი აზოუჰ, აპოლიტიკა უიაყარა იზზჷმდჷრუაზ ჟილარ რმასსა თბააქუა აბურჟშუაზია-სსატი სტიხია აცჿქურფა ზლაწიაქუაზ, არევოლიუცია აფხძატიი ამანშიალარა იხანაგალაზ, არევოლიუცია აფხძატიი ამზქუა რზჷ აქუშაჰათცჿა ოპარტიაქუა რნაპაწაყა იტყუანჷ იზჷყალაზ, ასოვეტქუა რუსურა ამკაფგარაზჷ აბურჟშუაზია მჩრა აფჷრხაგახომ ჰია ფშჭქაწას იაქუგულნჷ აჰიჷნთქარრა ამჩრა აბურჟშუაზია იროურჷჟჷრც იზაქუშაჰათხაზ.

აბოლშევიკცჿა რპარტია აჭშაფხძა უსნაგძატინჷ იქუგჷლან იმჷცცაკჷკუა ამასსაქუა რჭშჷ აილჷრკაარატი უსუთა ანჷყუგარაქუა რჷლა, აამთალატიი აიჰაბჷრა აიმპერიალისტტი ყაზშა იოჷმაზ აარფშრა, აესერცჿეი ამენშევიკცჿეი აჩარჰიარა ინჷყუროგოზ აჭშაფჩშრა, ასოვეტქუა რეიჰაბჷრალაგძჷ აამთალატიი აიჰაბჷრა რჷცაახრა ყამლაკუა აინჷშიარა შზალჷმშო დჷრბარა.

აბოლშევიკცჿა რპარტია არი აუსურა იალაგშეიტ ენეოგიას იამაზ ზეგძჷ ალა.

უი ეითაშაქუნაოგჷლტ ლეგალლა აუს ზუაზ იარა აკძჷფხძ ოოგანქუა. ფევრალტიი არევოლიუცია ანააყალა ხუმშ რჷშრახძ, პეტროგრად ათჷწრა იალაგშეიტ აგაზეთ „პრავდა“. უბრინახჷს დაჩშა მჷშჭქუაკ რჷშთახძ მოსკვა ითჷწუა იალაგშეიტ „სოციალ-დემოკრატ“. ალიბერალტი ბურჟშუაზია რგურაგარა, ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი რგურაგარა იაყუწუა იალაგაზ ამასსაქუა რხადარაჭშჷ იგჷლო იალაგშეიტ აპარტია. უი მჷცცაკჷკუა აოლდათცჿეი ანხაცჿეი იდელნარკააუან აუსუცჿა რკლასსი დარეი ეიდგჷლანჷ, აიცჷქუფარა ხჷმფადა იშჭათახჷუ. უი ურთ იდელნარკააუან, უინახჷსგძჷ აოევოლიუცია არჭშიარალა, ასოვეტქუა რეიჰაბჷრა რჷლა აამთალატიი აბურჟშუაზიატი ეიჰაბჷრა ფსახჷმკუა ეინჷშიარაზააიტ, დგძჷლზააიტ აკგძჷ ანხაცჿა იშჭჷრმოუა.

ᲘᲐᲐᲖᲷᲠᲙᲫᲐᲭᲨᲜᲷ ᲘᲐᲚᲙᲐᲐᲢᲘᲙᲣᲝᲣ.

აიმპერიალისტტი ეიბაშრა ყალშეიტ აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა რჭშიარა აიყარამრა იახყძანჷ, აჰიჷნთქარრა დუქუა რჷბჟარა აიბაკაპანრა აილაგარა იახყძანჷ. ეიბაშრა მჳალა აიმპერიალისტცჿა რზჷ ჭშჷც ადუნეი აითაშჭარეი, ჭშჷც ამჩქუა რეიბაკაპანრა აშაქუოგჷლარეი ხჷმფადა იახძათახხაზ იახყძანჷ.

ა-II-ტიი ინტერნაციონალ აპარტიაქუა აუსუცჿა რკლაას აუს იამეიჟარ, აიბაშრა აჭშაგჷლარაზჷ ა-II-ტიი ინტერნაციონალ აკონგრესსქუა იოძბაზ ურთ ეილა-

რჷმგარ, დასუ რიმპერიალისტტი ეიჰაბჷრაქუა ირჭშაგჷლანჷ, აიბაშრა აიწხაცაა იოჭშაგჷლანჷ, აუსუცაა რკლასს შთჷხნჷ, აკტივლაწიყდა აქუგჷლარა ურთ ირგუალდჷრ, აიბაშრა აბრი აყარაწიყდა ახჷრბგალარატი ყაზშა ამანჷ იყალრომჷზტ, უიმოუ, აბრი აყარაწიყდა ამჩ აზეიწჷმხჷრგდჷ ყალონ.

აბოლშევიკტი პარტია ზაწიჷკ აკუხშეიტ პროლეტარტი პარტიანჷ იყალაზ, ასოციალიზმი აინტერნაციონალიზმი რუს იაზგუაკნჷ იაანხაზ, ზიმპერიალისტტი ეიჰაბჷრა ირჭშაგჷლანჷ აგრაჟშდანტი ეიბაშრა ეიჭშჷზკააზ. ეგდჷრთ, ა-II ტიი ინტერნაციონალ აპარტიაქუა ზეგდჷ, რნაპხგარატი ხადარაქუა რჷლა. აბურჟშუახიეი დარეი რაჟაა ეიძადანჷ იაჭჷყაზ აყჷცტი. აიმპერიალიზმ იატყუახშეიტ, ეიბაოკნჷ აიმპერიალისტცაა რახჲ იიასიტ.

აკაპიტალიზმ აზეიფშ კრიზის იანჷფშუა აკუნჷ იზლაყაზ ალა, აიბაშრა ეიჰაგდჷ იაოწარიტ უი აკრიზის, ეგდარკუადეიტ დუნეიტი აკაპიტალიზმ. ურჷსტიჷლატაი აუსუცაეი აბოლშევიკცაა რპარტიეი როუა დუნეი აჭშჷ ზეგდ რაფხდაძა აკაპიტალიზმ აკუადარა მანშიალარჷლა ზხჷ იაოხუანჷ, აიმპერიალიზმ აფროწტ ფჟიანჷ, აჰიჷნთქარ დახჭიაჷ, აუსუცაეი ასოლდატცაეი რდეპუტატცაა რსოვეტ ყაზწაზ.

არევოლიუცია აფხდატიი ამანშიალარაქუა იხარგალაზ, უაჟიმთაონახჷს ზეგდჷ პხოანჷ იკოიტ ჰაა ამენშევიკცაეი აესერცაეი აგურახარწარა იყარწოზ ალა ზჩჷხჷოთჷნჩჷზ. აბურჟშუაზია-ასეი ასოლდატცაეი რძასსა თპააქუეი, უბასგდჷ აუსუცაეი აამთალატიი აიჰაბჷრა რახჲ აგურა გარა ყარწოიტ, ურთ აცხჷრაარაგდჷ რჷრთოიტ.

აბოლშევიკტი პარტია აჭშაფხდა უსნაგძატინჷ იააქუგჷლტ არევოლიუცია ზჷნძაკ აიაარა არგარა აყჷხძა მაკდანა აკჷრ მშჷბჟოუ, აამთალატიი აბურჟშუაზიატიი ეიჰაბჷრა რნაპაჭშჷ ამჩრა ჷყანაწჷ, აქუშაჰათცაა-ამენშევიკცაეი აესერცაეი ასოვეტქუა რყნჷ აფშიჷმარა ნჷყურგონაწჷ, ენჷშიარაზაიტ, დგდჷლზაიტ, ჩაზაიტ, აკგდჷ აჟილარ იშჷრმოუა, აიაარა ნაგძა აგარაზჷ დაჩშა მაჭშაკ ფხდაყა იყაწანჷ, ამჩრა ასოვეტქუა რჷთარა ხჷმფადა იშათახჷუ, აფხდატიი ამანშიალარაქუა იხარგალაზ აუსუცაეი ასოლდატცაეი რმასსაქუა დეილჷრკაარა.

აბოლშევიკცაა რპარტია ოქტიაბრტიი ასოციალისტტი რევოლიუცია აზჷყაწარეი ამპაუაგარეი აპერიოდ აან.

(აპრელ 1917 შჷ.—1918 შჷ.).

1. ფევრალტიი არევოლიუცია აშთახჲ ატიჷლა ათაგჷლაზააშა. აპარტია მაძალა აუსურა აყნჷტი არგამა პოლიტიკატი უსურახჲ აიასრა. ლენინ პეტროგრად იაარა. ლენინ აპრელტიი იტეზისქუა. ასოციალისტტი რევოლიუციახჲ აიასრაზჷ აპარტია ახაძუკრა.

ახთჷსქუეი აამთალატიი აიჰაბჷრა რლშეიშიეი ესჷმშაარა ილჷრწბჷრგუან აბოლშევიკცაა რლინია აიაშარა. ურთ ესაარა ეიჰა ეილჷკკა იაადჷრფშუან, აამთალატიი აიჰაბჷრა აჟილარ რჩჷ იშგჷლამ, აჟილარ იმჷრჭთაგჷლოუ. ათჷნჩრაზჷ აკუმკუა, აიბაჩრაზჷ იშგჷლოუ, ურთ ათჷნჩრა აკუზაიტ, ადგდჷლ აკუზაიტ, აჩა აკუზაიტ. აკჷ აჟილარ იოჷრთარც შჷრთახჷმ, ეგდშოლჷლჷმშთ. აბოლშევიკცაა ზჭთჷზ აილჷრკაარატი უსუა იაზჷმანშიალაზ აამთა აიოუტ.

აუსუცაეი ასოლდატცაეი აჰიჷნთქარ იეიჰაბჷრა ანახჷოჰიოზ, ამონაოხია ადაცჷუაგდჷ ანჷწჷრჟიაააუაზ აამთაზჷ, აამთალატიი აიჰაბჷრა იფსახჷმკუა ამონაოხია აიქურხარახჲ ეიხონ. ურთ 1917 შჷქუსა მარტ 2 აზჷ მაძალა აჰიჷნთქარ იახჲ ირჷშთიტ გუჩკოვი შაულგინი. აბურჟშუაზია ირთახჷნ ნიკოლაი რომანოვ იაშა მიხაილ აჩრა ირთარც. ახა აიხამკა აუსუცაა რმიტინგ აჭშჷ. ნაგძარა იქუზაიტ აიმპერატორ მიხაილ" ჰაა გუჩკოვ იაჟიაა დანაალგა, აუსუცაა დწაა იქუდჷრგჷლტ ხჷმფადა გუჩკოვ დჷრპაანდაკტიუპ, დაგჷიმდატიუპ, „აგა ცჷცა აცჷცა აიჰა იხაამ“ ჰაა რჷფსჷ ეიბაკნჷ იჰიო.

უაპჷ ეილჷიკაარტი იყან, აუსუცაა იშჷრჷმუა ამონარხია აითაშაქურგჷლარა.

აუსუცჿეი ანხაცჿეი არევოლიუცია ყაწო, აშა კათჿო, აიბაშრა აიქურტჿარა იანაზჷფშჷზ, აჩეი ადგძჷლში იანრჷშთაზ, ანხამჳა ეილაჰარა იაჭაგჷლანჷ ალძარაჰია აქუფარა დწანჷ იანჷქუდჷრგჷლოზ აამთაზჷ, ართ შალა-ფსჷლა ჟჿლარჷ იოტჿჷზ ადწაქუა რჷზჷ აამთალატჿი აიჰაბჷრა რჩჷრდაგუანჷ იშჷყაც იყან. არი, აკაპიტალისტცჿეი აპომეშჩიკცჿეი რხათანრაკცჿა დუძაქუა რჷლა იყაწაზ აიჰაბჷრა რგუგძჷ ითამჷზტ. ადგძჷლ როურც ანხაცჿა იქუდჷრგჷლაზ ადწაქუა რჷნაგძარა. ურთ იარა უბასწჿყძა ირჷლშომჷზტ აჯაჟჿლარ აჩა რჷრთარც. იზბან აკუზარ, უბრი აზჷ ხჷმფადა იათახჷნ ჩალა ახუჰახუთცჿა დუქუა რინტერესქუა რჷცჿასრა, იათახჷნ ფსჷხუას იყოუ ზეგძ რჷლა აპომეშჩიკცჿეი აკულაკცჿეი რჩა რჷმხრა, ახა ურთ რჷნაგძარა აიჰაბჷრა ირზჷგუალძუამჷზტ. იზბან აკუზარ, ინტერესლა დარჷგძჷ ურთ აკლასსქუა ირჷდჰჿალან. ირჷლშომჷზტ ურთ იარა უბასწჿყძა ათჷნჩრა რჷთარაგძჷ. ანგლიატჿი ფრანციატჿი აიმპერიალისტცჿა ირჷდჰჿალაზ აამთალატჿი აიჰაბჷრა აიბაშრა აიქურტჿარა ზაწა იაზჷმხუცრჷზ, ურთ აშთან აიმპერიალისტტჿ ეიბაშრაჭჷ ურჷსტჿილა ეიჰაგძჷ ჭაზწჿილხლა ალარსურეი, კონსტანტინოპოლი აძჷბჟჷნდაქუეი რგარაზჷ, გალიცია აგარაზჷ ურთ რიმპერიალისტტჿ გუთაკქუა ირჷმაზ რჷნაგძარეი რზჷ არევოლიუცია რხჷ იადჷრხუარც.

უაჰჷ ეილჷკკა იბარტჿი იყან, აჟჿლარ მასსაქუა აამთალატჿი აიჰაბჷრა რპოლიტიკა აზჷ აგურაგარა ირჷმაზ აწჷხუტჿა აფწჿარა იაარლასძანჷ იაირც იშჷყაზ.

ეილკააძა იუბარატჿჷ აყალარა იაჭჷნ, ფევრალტჿი არევოლიუცია აშთახძ იშაქუგჷლაზ ჳჷ-მჩრაკ შთა უაჰა აკჷრაამთა აჭჷნნაკჷლარც შალჷმშო, იზბან აკუზარ, ახთჷსქუა რჷმჳაფჷსშა იდწანჷ იქუნარგჷლონ ამჩრა იახძაკუზაალაკძ ჯარა თჷფკ აჭჷ ეიზაკჷნ იყაზაარც: მა აამთალატჿი აიჰაბჷრა რნაპაჭჷ, მა ასოვეტქუა რნაპაჭჷ.

იიაშოუპ, ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი რაქუშაჰათრატჿი პოლიტიკა მაკძანა აჟჿლარ რმასსაქუა რჭჷ აცხჷრაარა ამან. იყან დჷრჳაგძჷხ იმაჭჷმკუა „იოლაანჷ იყალოიტ აუჩრედიტელტჿ ეიზარა, ეგეიჭნაკააუეიტ ზამანალა ზეგძჷ" ჰჿა იხაზწოზ აუსუცჿეი, ურთ იოეიჰანგძჷ ასოლდათცჿეი ანხაცჿეი, ურთ რგუ იაანაგონ აიბაშრა ზჷმჳაფჷრგო ამწარსრაქუა რზჷ აკუძამ. ხჷმფადა იახძათახჷუ აზჷ,—აჰჿჷნთქარრა ახძჩარაზჷ აუპ ჰჿა. აბას ეიფშ იყაზ აუაა ლამჷსლა იჳაშო ობორონეცცჿა ჰჿა დრჷშთან ლენინ. აბართ რეიფშ იყოუ აუაა ზეგძჷ რჷჳნუწყა აესერტჿ-მენშევიკტჿ აქურგულრაქუეი აჰჿატჿზააგარაქუეი რპოლიტიკა იიაშოუ პოლიტიკოუპ ჰჿა ირჷფხძაძონ მაკძანა. ახა იკკაძა იუბარტჿი იყან, აქურგულრაქუეი აჰჿატჿზააგარაქუეი აკჷრაამთა იაზხარცჷ შალჷმშოზ, იზბან აკუზარ, ახთჷსქუა რჷმჳაფჷსშეი აამთალატჿი აიჰაბჷრა რლშეიშჿეი ესჷმშააიოა იაადჷრფშუან. იუდჷრბონ აესერცჿეი ამენშევიკცჿეი რაქუშაჰათრატჿი პოლიტიკა აუაა აჟჿურა ხაწაკცჿა რჷშაჰარეი რჟარეი რპოლიტიკა აკუნჷ იშჷყაზ.

აამთალატჿი აიჰაბჷრა ესჭძჷხგძჷწჿყძა იაზჷრაზნჷ იაანჳჷლომჷზტ ამასსაქუა რრევოლიუციატჿ წჷსრა იაჭაგჷლანჷ მაძალა აქუფარა აპოლიტიკაჭჷ. არევოლიუცია იაჭაგჷლოუ აწრატჿ „კომბინაციაქუა რპოლიტიკაჭჷ ურთ ზნჷზჷნლა ადემოკრატიატჿ ხაქუითრაქუა ირჭაგჷლანჷ არგამა აჟჿლარახძ აიასრა იაქურკლონ, „ადისციპლინა აითაშაკურჷგჷლარა" იაქოკლონ. ეიჰარაკგძჷ ასოლდათცჿა რჷჳნუწყა „აპორიადოკ აყაწარა" იაქურკლონ, დაჭაკალა იაჰჰოზარ. აბურჟუაზია ირთახჷუ არამკაქუა რჭჷ არევოლიუცია ათარგჷლარა აკუნ უი იაანაგოზ. ახა უს ალა ურთ ეგძა რჭჷრშიარგძჷ, უი დარა ირჷმპჷწახშომჷზტ. აჟჿლარ მასსაქუაგძჷ ჭაზჷშიალაწჿყძა ინარჷგძონ ადემოკრატიატჿ ხაქუითრაქუა — აჟჿა, აკძჷფხძ, აიდგჷლაქუა, აიზარაქუა, ადემონსტრაციაქუა რჷქუითხარა. აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი ინაგძანჷ რხჷ იადჷრხუარც იაჭჷნ ეიბაშრალა რაფხძაძა დარა ირგაზ ადემოკრატიატჿ ზინქუა, ატჿჷლა აპოლიტიკატჿ ფათაზარაჭჷ აკტივლა რჭალადჷრხურც, იყალაზ აშაქუგჷლაშა ეილჷრკაარც, რხჷ ცქძა იაზჷრშთჷრც, ფხძაყა უსუშას იყაწატჿუ ჰჿა აძბარაგძჷ შთჷრხჷრც.

ფევრალტჿი არევოლიუცია აშთახძ, ცარიზმ აშაქუგჷლაშა ხძანთაძაქუა ირთაგჷლანჷ, ილეგალჷმკუა აუს ზუაზ, აბოლშევიკცჿა რპარტია აორგანიზაციაქუა, იცჿჷრწნჷ არგამა აპოლიტიკატჿ, აორგანიზაციატჿ უსურა აიწჷხრა იალაგშეიტ. აბოლშევიკცჿა როორგანიზაციაქუა რჩლენცჿა რხჷფხძაძარა უაყანტჿი აამთაზჷ 40—45 ნჷზქძ-ჳჷკ ირეიჰამჷზტ. ახა ართ აქუ-

ფარაჭჟჷ იძრჷჟჷზ კადრქუან. აპარტია აკომიტეტქუა ეითეიჭჟკაანჷ იყან ადემოკრატიატი ცენტრალიზმ აფყარაქუა ოჷლა. იშაქუოგჷლანჷ იყან წაყა ინაოკნჷ ხჷხჲჷნძა აპარტია ორგანქუა ზეგჲჷ ოალხრაქუა.

აპარტია ლეგალლა აუსურახჲ აიასრა იაანარფშჟიტ აპარტიაჭჟჷ აჰიატიჷ ეიქუმშიარაქუა. კამენევი მოსკვატიი აორვანიზაცია აუსზუცაა შოუკჷი, იაჰჰიაა, რჷიკოვი, ბუბნოვი, ნოგინი აამთალატიი აიპაბჷრეი ობორონეცაა ოპოლიტიკჟეი ფყაროალა (*условно*) აცხჷოაარა ოჷთატიუპ ჰიი. ამენშჟევიკბეჟატი პოზიციაჭჟჷ იგჷლან. სტალინ დახგანჷ დახჲჷყაზ ახჲჷნტი უბოი აამთაზჷწიყჲა დხჷნჰინჷ დანაი. მოლოტოვი იარეი ეგჲჷოთ აპარტია აიჰარავჷკჷი, აამთალატიი აიჰაბჷრა რჷგურამგარა აპოლიტიკა იაზჷქუფონ, ობოორონჩესტვო იაჭჟაგჷლანჷ იქუგჷლან. აკტივლა ათჷნჩრაზჷ აქუფარახჲ, აიმპერიალისტტი ეიბაშრა იაჭჟაგჷლანჷ აქუფარახჲ ირჷფხჲონ. აპარტია აუსზუცაა რჷხუთაკ ლაკვაკჟუან. მა აბახთაჭჟჷ, მა ახგარაჭჟჷ აამთა რაცაა ახჲჷრხჷრგაზ აყნჷტი რპოლიტიკატი ეიწახარა რნჷფშჟუა.

უაჰჷ იდჷრრატიჷ იყან, აპარტია ავოეჟდ—ლენინ ურჷსტიჷლან დშჟჷყამჷზ.

დალცანჷ დჷყაიეთეი კჷრძა წხჲანჷ, 1917 შჟჷქუსა აპრელ 3 (16) აზჷ ურჷსტიჷლაყა დხჷნჰინჷ დაიტ ლენინ.

ლენინ იაარა ამბატიძა აწანაკჟუან აპარტია აზჷ, არევოლიუცია აზჷ.

არევოლიუცია აძბახუალა რაფხჲაძატიი აეიაბე შჟაიოუზწცყჲა „ხარანტიი აპისმოქუა" რჭჟჷ ურჷსტიჷლატიი აპარტიეი აუსუცაა რკლასსი რზჷ შჟვეიცარიანტი ლენინ იჳუან:

> „აუსუცაა! ცარიზმ შიაჭჟაგჷლანჷ, აგოაეჟდანტი ეიბაშრაჭჟჷ შიართ იაამიჷრფშჟიტ აპროლეტარტი, აეილარტი ფჷრხაწარა სსირქუა. არევოლიუცია აჳბატიი აეტაპ აჭჟჷ შიაიაარა აზჷყაშიწარც აზჷ, შიართ იშიჷხუთოუპ იაამიჷრფშჟჷრც აპროლეტარტიი, აეილარ რზეიფშჟტიი ჩჟეიჭჟკაარა სსირქუა" (**ლენინ,** ტომ XX, ადაყჲა 19).

პეტროგრად ლენინ დაიტ აპრელ 3 აუხა. ფინლიანდიატიი ავოკზალ აჭჟი, ავოკზალ აჭჟაფხჲა აპლოშჩად აჭჟი, ლენინ იფჷლარც ეიზეიტ ზქჲჳჷლა აუსუცეი, ასოლდათცეი, ამატროსცეი. ჰიაშა ზმამ აგურლჲარა დუ იამჩჟხანაკჷიტ ამასსაქუა ლენინ ავაგონ დანაათჷწ. ურთ ლენინ დააშთჷრიჷნ რნაპჷ დჷქურგჷლანჷ, იარა უს რვოეჟდ ავოკზალ აზალ დუ დნჷკნარგალტ, უა ამენშჟევიკცაა ჩხეიძეი სკობელევი ალაგჟეიტ იოჰიარც პეტროგრადტიი ასოვეტ ახჲძალა „ადნჷჰიალარატი" აეიაქუა, უოთ აეიაქუა ოჭჟჷ ლენინ „იოზეიფშჟუ ბჷზშიაკ" აჭჟჷ დაზაიპ ჰია „იშჟაქუგულმჟუაზ რჰიოო". ახა ლენინ ურთ რზჷძჷრვოა დალამგჟეიტ, დრჷვსნჷ აუსუცეი ასოლდათცეი რმასსაქუა ოახჲ ცნეინ, აბორნევიკ დჷქუგჷლანჷ იპიეიტ ზეგჲჷ ეიცჷრდჷრუა იაეია, უი აეიაჭჟჷ დრჷფხჲონ ამასსაქუა ასოციალისტტი რევოლიუცია აიაარა არგარაზჷ აქუფარახჲ. „ნაგძარა აქუზაიტ ასოციალისტტი რევოლიუცია!"—აბას დალგჟეიტ ლენინ დახგანჷ დჷყაიეთეი კჷრ შჟჷქუსა ანწჷ ·აშთახჲ რაფხჲაძატიი იაეია.

ურჷსტიჷლა დშჟაიზ ეიფშჟ. ლენინ ენერგიას იმაზ ზეგჲ ოჷლა არევოლიუციატი უსურა იჩჟეითეიტ. ლენინ დანაი ადჷრკაჩჟნჷ აბოლშჟევიკცაა ოეიზარაჭჟჷ იყაიწეიტ აიბაშრეი აოევოლიუციეი იოხჰიაანჷ ადოკლად, ნას უბრი ადოკლად ატეზისქუა ეითეიჰიეიტ, აბოლშჟევიკცაა რნავს, ამენშჟევიკცაგჲჷ ზლატიაზ აიზარაჭჟჷ

ართ, ლენინ ზეგჲჷ ეიცჷრდჷრუა აპრელტიი ატეზისქუა რაკუნ. უოთ აპარტიეი აპროლეტარიატი იოჷოთეიტ აბურჟუაზიატი ოევოლიუცია აყნჷტი ასოციალისტტი ახჲ აიასრაზჷ იკაძა იყაზ არევოლიუციატი ლინია.

ლენინ ატეზისქუა ამბატიძა რჷწარკჟუან არევოლიუციაზჷ. აპარტია ფხჲაყატიი აუსურაზჷ. არევოლიუცია იაანავგონ ატიჷლა აფცთაზაარაჭჟჷ აითაკრა დუძძა, აპარტიაგჲჷ, ცაოიზმ ანახჰიახა აშთახჲ, აჭჟჷც შაქუგჷლაშაქუა რჭჟჷ აქუფარაზჷ იათახჷნ ორიენტიროვკა ჭჟჷც, გუალჲრჷლა ხაქუგულრალა ამჳა ჭჟჷც იანჷლანჷ იცარც. აბრი ეიფშჟ ორიენტიროვკა აპარტია იართონ ლენინ იტეზისქუა.

აბურჟუაზიატი-დემოკრატიატი რევოლიუცია აყნჷტი ასოციალისტტი რევოლიუცია ახჲ აიასრაზჷ, აოევოლიუცია აკტიი აეტაპ აყნჷტი აჳბატიი აეტაპ—ასოციალისტტი ოევოლიუცია აეტაპ ახჲ აიასრაზჷ, აპარტია ინჷყუნაგოზ აქუფარაჭჟჷ ლენინ აპრელტიი

იტეზისქუა ირნათონ აგენიი პლან. ფჷხჲა იახთჷსხჲაზ ათოურჷხ ზეგჲჷ ალა აპარტია აზჷყაწან არი აუსნაგძატო დუძძა. 1905 შჷქუსა აზგჲჷ „ადემოკრატიატო რევოლიუცია აჭშჷ ასოციალ-დემოკრატია აკ-ტაკტიკაკ“ ჰაა იიჳჷზ აბროშჷიურაჭშჷ, ლენინ იჰაონ. ცარიზმ ანახჷრჰიალაკჲ აშთახჲ, აპროლეტარიატ ასოციალისტტო რევოლიუცია ანაგძარახჲ იიასუეიტ ჰაა. ატეზისქუა ჭშჷცრას იოჷლაზ უი აკუნ, ურთ ასოციალისტტო რევოლიუციახჲ აიასრაზჷ ტეორიალა იშაქუროლულოუ აჟიჷლარა აკონკრეტტო პლან ჰართონ.

აეკონომიკატო უსხკ აჭშჷ აიასრატო უსნაგძატოქუანჷ იყან: ატოჷლაჭშჷ ღგჲჷლს იყოუ ზეგჲჷ ნაციონალიზაცია რზურა, აპომეუ იკცაა რადგჲჷლქუა კონფისკაცია რზუნჷ, ბანკს იყოუ ზეგჲჷ მილათტო ბანკკ აკუნჷ რეილაწარა, აუსუცაა რდეპუტატცაა რსოვეტ აჸჷრტო უი აკონტროლ აზულარა, აუააჟილარტო აარჷხრეი აპროდუკტქუა რეიხშარეი აკონტროლ რზურა

აპოლიტიკატო უსხკ აჭშჷ ლენინ დწას იყაიწონ აპარლამენტტო რესპუბლიკა აყნჷტა ასოვეტქუა რრესპუბლიკა ახჲ აიაარა. მარქსიზმ ატეორიეი აპრაქტიკაეი რუსხკ აჭშჷ არი ფხჲაყა შაჭშა ლულუანჷ იყან. უი აამთა აჭშჷნძა „მარქსისტტო ტეორეტიკცაა იოჷფხჲაძონ აპარლამენტრატო რესპუბლიკა ასოციალიზმ ახჲ აიასრაზჷ იეილჲუ პოლიტიკატო ჶორმანჷ. უაჟიჷ ლენინ დწას იყაიწონ აპარლამენტრატო რესპუბლიკა ფსახზარც ასოვეტქუა რრესპუბლიკალა, უი კაპიტალიზმ აყნჷტო სოციალიზმ ახჲ აიასრა აპერიოდ აან აუააჟილარ რპოლიტიკატო ეიჭშკაარაზჷ ეიჰა იმანშიალოუ ჶორმანჷ იახჲჷკაზ აყნჷტო.

> ურჷსტიჷლა ზთაგჷლოუ ამომენტ ჭჷლა ყაზშას იამოუ ზაკუუ, აპროლეტარიატ რჷიდჷროეი რეიჭშკაარეი აზხარატოჷ იახჲჷყამჷზ ამჩალა, აბუროჟუაზია ამჩრა რჷზთაზ არევოლიუცია ათხჲაძატოი აეტაპ აყნჷტო. აპროლეტარიატი ილარძოუ ანხაკჷჟილარ რალოიქუეი რნაპაჭშჷ ამჩრა რჷზთარც ზუალოუ. **ავბატიი იარა აეტაპ ახჲ აიასრა აუპ**“, რჰაონ ატეზისქუა (იარა უა, ადაყჲა 88).

ანაჳსგჲჷ:

> „აპარლამენტარტო რესპუბლიკა აკუმ.- აუსუცაა რდეპუტატცაა რსოვეტქუა რყნჷტო უი ახჲ ახჷნჰარა შთახჲყა შაჭშაკ აცარა აკუხონ. ატოჷლა ზეგჲჷ აჭშჷ, წაყა ინარკნჷ ხჷხჲჷნძა აუსუცაეი, აპატრაკცაეი, ანხაცაეი რდეპუტატცაა რსოვეტქუა რრესპუბლიკა აუპ“ (**ლენინ**, ტომ XX, ადაყჲა 88).

აიბაშრა, იჭშჷცუ აამთალატოი აიჰაბჷრა რაანგჲჷ იშთჷრჰიარატოუ, იშთიმპერიალისტტო ეიბაშროუ ინხოიტ, იჰაონ ლენინ. აპარტია უსნაგძატოჷს იამოუპ, აბრი ეილჷრგანჷ ამასსაქუა რეილჷრკაარეი, მჷჩმჷრხარჷლა აკუმკუა, იწაბჷრგჷწიყჲოუ დემოკრატიატო ნჷშიარალა აიბაშოა ალგარა აბუროჟუაზია ახჷმჰიაკუა იშთზალჷმშთო დჷრბარეი.

აამთალატოი აიჰაბჷრა რზჷ აკუზარ, ლენინ იქუირგჷლტ ალოზუნგ: „იარბანზაალაკჲ ცხჷრაარაკ რჷთატოჷმ აამთალატოი აიჰაბჷრა!“ ჰაა.

უი ანაჳს, ატეზისქუა რჭშჷ ლენინ იჰაონ, ჰარა ჰპარტია ასოვეტქუა რჭშჷ მაკჲანა ეიწარაჳჷკნჷ იყოუპ ჰაა, უა აჰრა ამოუპ აბუროჟუაზიატო ნჷრრა აპროლეტარიატ რჷყნჷ იმკაფაზგო ამენშევიკცაეი აესერცაეი რბლოკ ჰაა. უბრი აყნჷტო უსნაგძატოჷს აპარტია იამან:

> „არევოლიუციატო ეიჰაბჷრა რზჷ **იალშთო** ჶორმა **ზაწიჷკნჷ** აუ უკაა რდეპუტატცაა რსოვეტ ჰთჷყოუ ეილჷრგანჷ ამასსაქუა რაჰიარა, უბრი აყნჷტო. **აბრი** აიჰაბჷრა აბუროჟუაზია რჰიატოჷ იაცნჷყუონაწჷ. უსნაგძატოჷს ჰარა იჰამაზარც ზალშთო ჩჰარჷლა, ინეიფჷნკჷლანჷ, ჩთადცალარალა, ეიჰარაკ ამასსაქუა რჷპრაქტიკატო თახხარაქუა რმარშია აკრალა, ურთ რტაქტიკა აშთიფკაქუა **ეილჷრგანჷ რაჰიარა** ზაწიჷკ აუპ. ჰარა ჰაიწაოაჳჷკნჷ ჰაყანაწჷ, აკრიტიკა ამკაფაგალარეი, აშთიფკაქუა რეილჷრგარეი ჰარჭშუპ, იარა უბრი აამთაზჷ აჰიჷნთქარრა **ამჩრა ზეგჲჷ** აუსუცაა რდეპუტატცაა რსოვეტქუა რახჲ აიასრა ხჷმთადა იშთათახჷუ ატოჷ ჰიო“ (იარა უა, ადაყჲა 88).

არი იაანაგოზ უი აკუნ. ლენინ იყაიწომჷზტ, უბასყან იზთაგჷლაზ ამომენტ აან. ასოვეტქუა რჷყნჷტო აგურაგარა ზმაზ აამთალატოი აიჰაბჷრა იაჭთაგჷლანჷ ავოსტანიეი აყაწარაზჷ აათხჲარა, უი ახჰიარა დწანჷ იქუირგჷლომჷზტ, დაშთან ეილჷრგანჷ რაჰიარალშეი ხჷხრალშეი ასოვეტქუა რჭშჷ აიჰარაჳჷკ იარა იტიახჲჷ რჷიგარა, ასოვეტქუა რპოლიტიკა აფსახრა, ნას ასო-

ვეტქუა რჷლა—აიჰაბჷრა რეილაზაარეი რპოლიტიკჵეი რჷფსახრა.

არევოლიუცია თჷნჩლა აჵშიარაზჷ ხაქუკრანჷ იყან არი.

ანაჳს, ლენინ დწას იქუირგჷლონ „წაყატიი მათიაყჲაშ“ რშიხჰიანჷ აკაჟრა ასოციალ-დემოკრატიატი პარტია ახჲძ ხჷზაარა მაჰ აცჲიკრა. ჰსოციალ-დემოკრატციოუპ ჰიი რხჷ იახჲძჷრწონ ა-II-ტიი ინტერნაციონალ აპარტიაქუაგჲჷ, აუოჷს მენშევიკციაგჲჷ. არი ახჲძ ყჲაშჷნ, ხჲჷმძღ არგანჷ იყან აოპპორტუნისტციეი ასოციალიზმ ზჷფსახჷზი ოჷლა. ლენინ იალაივალტ აბოლშევიკცია რპარტია, მარკსი ენგელსი რპარტია იშაშთაზ ეიფშ, **აკომმუნისტტი პარტია** ჰიი ახჲძჷრწარც. აბას ეიფშ იყოუ ახჲძ ნაუკალა იიაშოუპ, იზბან აკუზარ, აწჷხუტიანძატიი გუთაკჷს აბოლშევიკტი პარტია იამოუ აკომმუნიზმ ანაგძარა აუპ. აკაპიტალიზმ აყნჷტი აუაატივსა იშიაშოუ იიასჷოკ ახჲრჷლშთ ასოციალიზმ ზაწიჷკ ახჲ აუპ, დიჩაკალა იაჰჰიოზარ, აარჷხოატი მჷოუგაქუა ზეიფშლა რჷმაზაარეი, დასუ იუსუოა ზეიფშროუ ალა აპროდუქტქუა რეიზშარეი რახჲ აუპ. ლენინ იჰიონ, ჰარა ჰპარტია ფხჲაყა იფშუეიტ ჰიი ასოციალიზმ ხჷმთალა აძშჰია იაზჰაუა აკომმუნიზმ ახჲ იოაჲჷროუპ, ზჷზნამია აჵშჷ: „დასუ იყნჷტი—იარა ილოუ ალა, დასუ იზჷ—იარა იზხო აყარა“ ჰიი ზნჷუ.

აწჷხუტიანჷ, ლენინ იტეზისქუა რჵშჷ დწას იქუირგჷლონ აინტერნაციონალ ჰშჷც აყაწარა, აოპპორტუნიზმ აქნჷტი, ასოციალ-შოვინიზმ აყნჷტი ზხჷ იაქუითუ, ა-III-ტიი აკომმუნისტტი ინტერნაციონალ აყაწარა.

ლენინ იტეზისქუა აბურჟუაზიეი, ამენშევიკციეი, აესეოცეიეი რჷკნჷუწჷა აუჟრა აპკჷწიყჲა არწჷსიტ

ამენშევიკცია ავოზზვანიე ყაოწეიტ აუაუცია რახჲ, უი ალაგონ „არევოლიუცია აშიაითა ითაგჷლოუპ“ ჰიი აფხჲახჲჩარა ყაწო. შიართაა ამენშევიკცია რგუ იაანაგოზ, აუსუციეი ასოლდათციეი ოდეპუტატცია რსოვეტქუა რახჲ აძჩოა იიასჷროუპ ჰიი აბოლშევიკცია ადწა იქუდჷრგჷლაზ აკუნ.

პლეხანოვ იგაზეთ „ედინსტვო“ აჵშჷ იანიწეიტ ასტატია, იარა ასტატიაჵშჷ უი, ლენინ იაჟია ხჲძჷს იეითეიტ **„აშთოურა იალოუ იციაჟიარა“** ჰიი. „არევოლიუცია ანთჷწ დჷნხოიტ ლენინ იმაცარა, ჰარა ჰამჳალა ჰცოიტ“ ჰიი ამენშევიკ ჩხეიძე იიჰიაზ აჟიაქუა იოჷზხეირფშუან პლეხანოვ.

აპრელ 14 აზჷ იყან აბოლშევიკციი პეტროგრად აქალაქჲ ზეგჲტიი რკონფერენცია. უი, ლენინ იტეზისქუა ბზიოუპ ჰიი რჷქუწანჷ იადნაკჷლტ, ურთ იარა აუსურაჵშჷ იზჷქუნჷყუაშა შათანგჲჷ იყანაწეიტ.

ფჷთრაამთაკ აბჟჷსხჲანჷ, იარა უბასწიყჲა აპარტია ახატითჷფანტიი აორგანიზაციაქუაგჲჷ ირჷდჷრკჷლტ ლენინ იტეზისქუა.

კამენევი, რჷიკოვი, პიატაკოვი რეიფშ იყოუ ატიპქუა იოეიუოუ ხათაზაწიქუაკ რჷდა, **აპარტია ზეგჲჷ** გუახუა დუძალა იადნაკჷლტ ლენინ იტეზისქუა.

ჲ. აამთალატიი აიჰაბჷრა რკრიზის ალაგარა. აბოლშევიკტი პარტია აპრელტიი აკონფერენცია.

აბოლშევიკცია არევოლიუცია ფხჲაყა აიწჷხრაზჷ აჩშჷრხშიარა იანაჵშჷზ აამთაზჷ, აამთალატიი აიჰაბჷრა აჟილარ ირციტიჷმზ აუს აყაწარა იშაჵშჷც იაჵშჷნ. აპრელ 18 აზჷ აამთალატიი აიჰაბჷრა ადიახჲტიი აუსქუა რზჷ რმინისტრ მილიუკოვ, აიდგჷლაჳცია ირეიჰიეიტ „დუნეიტიი აიბაშრა ზჷნძაკ აიააირა არგარა ანაგძარა ჟილაოჷ ზეგჲჷ ჩშჷშიალა იშაშთოუ ატიჷ, ჰადგჷლაჳცია რყნჷტი იჰამოუ ადწაქუაგჲჷ აკჷ აარჷგმჷჟკუა რჷნაგძარა აამთალატიი აიჰაბჷრა რგუ იშთოუ“.

აბასალა, აამთალატიი აიჰაბჷრა აჰიჷნთქარ იდოგოვორქუა იიაშანჷ გუკალა იშჷრზჷყოუ აზჷ იქუუან, „წჷხუაფწიალა აიააირა“ აგარაზჷ აიმპერიალისტცია შაყა რთახჷუ აყარა დჷრჳაგჲჷხ აჟილარ რშა შკართიოზ აზჷ აქურგულრაგჲჷ ყარწეიტ.

აპრელ 19 აზჷ არი აჟია („მილიუკოვ ინოტა“) აუსუციეი ასოლდათციეი ირაჰაიტ. აპრელ 20 აზჷ აბოლშევიკცია რპარტია აცენტრ კომიტეტ ამასსაქუა ირჷფხეიტ აამთალატიი აიჰაბჷრა რიმპერიალისტტი პოლიტიკა აჵშაგჷლარაზჷ აპროტესტ აყაწარახჲ. 1917 შჷქუსა აპრელ 20—21 (მაი 3—4, რზჷ ხჷფხჲაძარალა 100 ნჷზქჲ-ჳჷკ ირეიწამკუა აუსუციეი ასოლდათციეი რმასსაქუა, „მილიუკოვ ინოტა“ აზჷ აფსეიბაკრა იამჩშხანაკჷზ, იკჷლსტ ადემონსტრაციახჲ.

აზნამიაქუა რჭშჷ ირნჷნ ალოზუნგქუა: „კჲჷფხჲლა ჟილარა ირჷლაჰიატიუპ ალოგოვორ მაჲაქუა!“, „იჰამბააიტ აიბაშრა!“, „ამჩრა ზეგჲჷ ასოვეტქუა ირჷთატიუპ!“ ჰია. აუსუციეი ასოლდათციეი აქალაქჲ აჭშაციქუა რყნჷტი იცონ აცენტრახჲ, აამთალატიი აიჰაბჷრა ახჲჷყაზ ათჷფახჲ. ნევსკიი, ეგჲჷრთ ათჷფქუეი რჭშჷ იყალშეიტ აბურჟუაზია რგუფქუაკჟი ლაოეი რეიდჷსლარაქუა.

აგენერალ კორნილოვ იეიფშ ეიპა ზჷჩშრარგამანჷ იყაზ აკონტრრევოლიუციონერცია, ადემონსტრანტცია ირეიხსნჷ რჷშრაზჷ ააფხჲარა ყარწონ, უიმოუ ურთ იყარწეიტ უბრი იაქუნაგახაშაზ აპრიკაზქუაგჲჷ. ახა აროატი ხუთაქუა აბაოთ რეიფშ იყაზ აპრიკაზქუა ანროუ. ურთ რჷნაგძაოა მაპ აციჷოკჷიტ

აპარტია პეტროგრადტიი აკომიტეტ აჩლენცია ირეიუაზ იდუმზ გუფკ (პაგდატიევი ეგჲჷრთი) ადემონსტრაცია აან ალოზუნგ ჷქუდჷრგჷლტ, ზჷფშრაკ ყამწაკუა აამთალატიი აიჰაბჷრა რახჰაარაზჷ. აბოლშევიკცია რპარტია აცენტრ კომიტეტ ღუღუალა იაქუძბეიტ ართ „არმატიი“ ავანტიურისტცია ოლშეიშია, აბრი ეიფშ ალოზუნგ იაამთამკუა, იიაშამკუა, ასოვეტქუა ოეიჰარაჰჷკ იაოა აპარტია აგანახჲ რჷიაგარაქშჷ იაფჷრხაგანჷ. ნასგჲჷ თჷნჩ მვალა არევოლიუცია აჭშიარა ჰია, აპარტია იყანაწაზ ახაქუკჷრა იაჭშაგჷლოუ აუპ ჰია იფხჲაძანჷ.

აპრელ 20—21 რზჷ იყალაზ ახთჷსქუა აამთალატიი აიჰაბჷრა რკოიზის ალაგარა აკუნ იზჷზჰიაზ.

არი ამენშევიკციეი აესერციეი რაქუშაპთრატი პოლიტიკა აჭშჷ ოაფხჲაძატიი აიკშარა ღუღუა აკუნჷ იყან.

1917 შშჷქუსა მაი 2 აზჷ ამასსაქუა აქუღუღუარა იყარწაზ ამჩალა. აამთალატიი აიჰაბჷრა ოეილაზაარა იალჷრგშეიტ მილიუკოვი გუჩკოვი.

იშაქუგჷლტ რაფხჲაძატიი **აკოალიციატი** აამთალატიი აიჰაბჷრა, ზეილაზაარა აბურჟუაზია რხათანრაკცია ინრჷვარგჷლანჷ ამენშევიკციეი (სკობელევ, წერეთელი) აეაერციეი (ჩერნოვ, კერენსკიი, უბას ეგჲჷრთგჲჷ).

აბასალა ამენშევიკცია, 1905 შშჷქუსა აან ასოციალ-დემოკრატია ახათანრაკცია აამთალატიი **არევოლიუციატი აიჰაბჷრა რალაზაარა ყალომ ჰია** იქუგჷლაზ, უაჟიჷ ლარა რხათანრაკცია აამთალატიი **აკონტრრევოლიუციატი** ეიჰაბჷრა რალაზაარა ყალონჷ ირჷფხჲაძეიტ.

არი, აკონტრრევოლიუციატი ბურჟუაზია რლაგერ ახჲ ამენშევიკციეი აესერციეი რჷიასრა აკუნ.

1917 შშჷქუსა აპრელ 24 აზჷ იაატიტ აბოლშევიკცია ა-VII-ტიი (აპრელტიი) რკონფერენცია. აპარტია ააყალშეიჟთეი რაფხჲაძა აბოლშევიკცია რკონფერენცია არგამა ეიზაზ აკუნ აბრი: იარა იაწანაკშუაზ ალა აპარტია ათოურჷხ აჭშჷ თჷფს აპარტია აიზარა ლუ ახჲგჷლაზ აჭშჷ იგჷლან.

ურჷსტიჷლაზეგჲტიი აპრელტიი აკონფერენცია იაანარფშიტ აპარტია ღუღუალაძა აზჰარა. აკონფერენციაჭშჷ იალატიან 133-ვჷკ ადელეგატცია აბჟჷთარა აზინ ზმაზი, 18-ვჷკ ალაციაჟიაოა აზინ ზმაზი. ურთ, ეიჭშკაანჷ იყაზ აპარტია აჩლენცია 80 ნჷზქჲ-ვჷკ ირხათანრაკციან.

აკონფერენცია ალაციაჟიეიტ, ეგჲჷყანაწეიტ აიბაშრეი არევოლიუციეი რჷზწაატი შათაქუა ზეგჲ რზჷ. აპარტია ალინია: იზთაგჷლოუ ამომენტ აზჷ, აიბაშრა აზჷ, აამთალატიი აიჰაბჷრა რზჷ, ასოვეტქუა რზჷ, აგრარტი ზწაატი აზჷ, ამილათტი ზწაატი აზჷ, უბას ეგჲჷრთგჲჷ.

ლენინ იდოკლად აჭშჷ ირჭშიონ, ფჷხჲა აპრელტიი იტეზისქუა რჭშჷ იიჰიახჲაზ აფყარაქუა. აპარტია უსნაგძატიჷს იადჷნ არევოლიუცია რაფხჲატიი აეტაპ „ამჩრა აბურჟუაზია იაზთაზ აყნჷტი, აპროლეტარიატი ილარძოუ ანხაჴჷჟილარ რსლოიქუეი რნაპაჭშჷ ამჩრა რჷზთაშა **ავბატიი** იარა აეტაპ ახჲ“ **(ლენინ)** აიასრა ანაგძარა. აპარტია ასოციალისტტი რევოლიუცია აზჷყაწარა ამკა შთნახროუპ. აპარტიაზჷ იააიგუაძოუ უსნაგძატინჷ ლენინ იქუირგჷლტ ალოზუნგ: „ამჩრა ზეგჲჷ ასოვეტქუა ირჷთატიუპ!“ ჰია.

„ამჩრა ზეგჲჷ ასოვეტქუა ირჷთატიუპ“ ჰია იყაზ ალოზუნგ იაანაგონ ვჷ-მჩრაკ აყაზაარა აწჷხუტია ფწიატიუპ ჰია, დაჩშაკალა იაჭჰოზარ, ამჩრა აამთალატიი აიჰაბჷრეი ასოვეტქუეი იშანჷ რჷმაზაარა აწჷხუტია ფწიატიუპ ჰია, ამჩრა **ზეგჲჷ** ასოვეტქუა ირჷთატიუპ ჰია, აპომეშჩიკციეი აკაპიტალისტციეი რხათანრაკცია — ამჩრა აორგანქუა ირჷლცატიუპ ჰია.

აკონფერენცია იშაქუნარგჷლტ „აამთალატიი აიჰაბჷრა იარა აყაზშალა აპომეშჩიკციეი აბურჟუაზიეი

რაჰრა იაორგანნჷ იშჷყოუ" აწაბჷრგ იაშთარა ააჟსარა აზჷმუკუა ამასსაქუა ეილჷრკკა რაჰიარა ეიჰა ზწაზკთუა აჰაოტია უსნაგძატიქუა ოუაკჷ აკუნჷ იშჷყოუ, იარა უბას, აჟილარ რგულთუა იჟანჷ აიმპერიალისტტი ეიბაშრეი აკონტრრევოლიუციეი რაახა იაწაზჷრგჷლო აესერციეი ამენშევიკციეი რაქუშთაჰათრატი პოლიტიკა აუს თაზჷრხო აკუნჷ იშჷყოუ ალა აჭთაფჩთრაგჲჷ.

აკონფერენციაჭთჷ ლენინ იჭთაგჷლანჷ იქუგჷლთეიტ კამენევი ოჷიკოვი. ამენშევიკცია ინრჷშთაგჷლანჷ. ურთ ეითარჰიონ ურჷსტიჷლა აასოციალისტტი რევოლიუცია იაზჷყამლაცტ ჰია, ურჷსტიჷლან იყალაოც ზჷლშთო აბურჟუაზიატი რესპუბლიკა ხაწიჷკ აუპ ჰია. ურთ, აპარტიეი აუსუცია რკლასსი რჷლა აამთალატიი აიჰაბჷრა „აკონტროლ რზულარა" აზდჷრხარც იაზჷქუგჷლან. აუს აჭთჷ ამენშევიკცია რეიფშწიყჲა. ურთგჲჷ კაპიტალიზმ აიქურხაოეი აბურჟუაზია ოჷმჩრა აიქურხარეი აპოზიცია აჭთჷ იგჷლან.

იარა უპასწიყჲა ზინოვიევგჲჷ ლენინ დიჭთაგჷლტ **აბოლშევიკტი პარტია ციმმერვალდტიი აიდჷლარაჭთჷ იაანხარუ; მა უი აიდგჷლარა იალწნჷ ინტერნა**ციონალ ჭთჷც შაქუნარგჷლარე ჰია აზწაატი აზჷ. **აიბაშრა აშჷქუსქუა იშთაადჷრფშჷზ ალა, უი აიდჷ**ლარა ათჷხჩრაზჷ აპროპაგანდა ყანაწო. უეიზგჲჷ აუსაჭთჷ აბურჟუაზიატი ობოოონეცცია ირჷცოჷწუამჷზტ. უბრი აყნჷტი ლენინ უი აიდჷლაოა ზჷფშთრაკ ყამწაკუა იალწჷრც, იჭთჷცუ აკომმუნისტტი ინტერნაციონალ აყაწარა დაზჷქუგჷლტ. **ზინოვიევ აჟია ალთეიგალტ ციმმერვალდაა იშთრჷლაზ იაანხარც. ლენინ** ლულუალაწიყჲა დაქუძპეიტ აბასალა ზინოვიევ იქუგჷლარა, უი ისტაკტიკა **„არხიოპპორტუნისტტიუპ** ეგჲფჷრხაგოუპ" ჰია ახჲჷძწანჷ.

იარა უბას აპრელტიი აკონფერენცია ალაციაჟიეიტ აგრარტიი ამილათტიი ზწაატიქუაგჲჷ.

ლენინ იდოკლად ალა, აგრარტი ზწაატიჷ აზჷ აკონფერენცია, აპომეშჩიკცია რალგჲჷლქუა კონფისკაცია რზუნჷ ანხაცია ოკომიტეტქუა რჷლაოეი, ატიჷლაჭთჷ ადგჲჷლქუა ზეგჲჷ ნაციონალიზაცია რზუოეი რზჷ აქუწარა ადნაკჷლტ. აბოლშევიკცია ანხაკჷჟილაო **ირჷფხჲონ ადგჲჷლ აზჷ აქუფარახჲ, ანხაცია რმასსა**ქუაგჲჷ ირხადჷრწონ, აპომეშჩიკცია რახჰიაოა აუს აჭთჷ

ანხაცია ირჷცხრაოუა რევოლიუციატი პარტია ზაწიჷკნჷ იყოუ აბოლშევიკცია რპარტია შთაკუუ.

ამბატიძა აწანაკთუან ამილათტი ზწაატი აზჷ აჳჷზა **სტალინ იდოკლად. ლენინი სტალინი არევოლიუცია** ყალაანძაგჲჷ, აიმპერიალისტტი ეიპაშრა ალამთალა **იყარწეიტ ამილათტი ზწაატი აჭთჷ აბოლშევიკცია რპარტია აპოლიტიკა აშათაქუა. ლენინი სტალინი ირჰიონ, აიმპერიალიზმ აჭთაგჷლარახჲ იხოუ, იდჷრ**გუაყთუა აჟილარქუა რმილათტი ხაქუითრატი წჷსრა იაცხრაალარც აპროლეტარიატ რპარტია იაუალჷუპ **ჰია. უბრი აყნჷტი აბოლშევიკტი პარტია ამილათ**ქუა რხალა ხაზჷ იაჭთჷწნჷ, რხატი ჰიჷნთქარრაქუა რჷშაქურგჷლარა აჭთჷნძაგჲჷ რხაჰიააქუწარა აზინ ოჷმაზაარკ იაზჷქუფონ. აბრი ახუაფცთჷშა დაზჷქუგჷლან აკონფერენციაქთჷ აცენტრ კომიტეტ ადოკლადჩიკ აჳჷზა სტალინ.

ლენინი სტალინი დჷრჭთაგჷლანჷ დჷქუგჷლონ პიატაკოვ, უი აიპაშრა აშთჷქუსქუა რაანგჲჷ ამილათტი ზწაატი აჭთჷ, ბუხარინი იაოეი ანაციონალ-შოვინისტტი პოზიციაჭთჷ იგჷლან. ამილათქუა რხალა **რხაჰიააქუწარა აზინ იაჭთაგჷლან პიატაკოვი ბუხარინი.**

ამილათტი ზწაატი აჭთჷ ალჲარაჰიაგჲჷ ინეიფჷნკჷ**ლანგჲჷ აპარტია იამაზ აპოზიცია, ამილათქუა რზინ** ინაგძაწიყჲანჷ აიყარატირაზჷი, მილათ რგუაყრატი ფორმას იყოუ ზეგი რჷქუხრაზჷ. ამილათტი ზინ ეიყარამოა აქუხოაზჷ აპარტია ახჲჷქუფოზ აყნჷტი, აპარტია ოგუ აზჷჰიო, იაცხოააუა იყანაწეიტ ამილათ რგუაყქუა.

აა, ამილათტი ზწაატი აზჷ აპრელტიი აკონფერენ**ცია იადნაკჷლაზ არეზოლიუცია ატექსტ:**

> „ასამოდერჟთავიეი ამონარხიეი იათჷნხანჷ იყოუ **ამილათ რგუაყრატი პოლიტიკა იაცხრააუეიტ აპო**მეშჩიკციეი აკაპიტალისტციეი, აბურჟუაზია სხეი, დარა რკლასსტი ჰათჷრქუწარაქუა რინტერესქუა ოჷხჲჩარაზჷი, ეიუეიფშთჷძ ამილათქუა იოეიუოუ **აუსუცია რეიყუშთარაზი. აჟილარ კუადაქუა, აიმ**პერიალიზმ ანაპაწაყა რააგარაზჷ აჩთჷძიარა რჷლუდუე, ჰაზთაგჷლოუ აამთაზტიი აიმპერიალიზმ, ამი**ლათ რგუაყრა არჷლუდუარაზჷ იჭთჷცუ ფაქტორნჷ** იყოუპ.

აკაპიტალისტტი უააჟილარ ოჭთჷ ამილათ რგუაყრა აფჷხრა ზაყა იალშთო აყარა, ამილათქუეი

აბჷზშიაქუეი ზეგდჷ ზინლა რეყარარა ნაგძა ალზჷრშთო ინეიშთარგჷლა-დემოკრატტიუ, ირესპუბლიკატიუ აშაქუგჷლაშეი აუსბარეი ახდჷყოუ აჰიჷნთქარრა ზაწიჷკ აჭჳჷ აუპ.

ურჷსტიჷლა აილაზაარა იალოუ ამილათქუა ზეგდჷ, გუაფხარალა აჩჳაყუშჳარეი რხატი ჰიჷნთქარრა აშაქურგჷლარეი რზინ რჷმაზაარც იაზგუათატიუპ. აბრი ეიფშჳ აზინ მაპ აციკრეი, აპრაქტიკაჭჳ იარა ანაგძარა ალზჷრშთო აუსქუა რჷმპაფამგარეი ამწარსრაქუეი, მა ანნექსიაქუეი რპოლიტიკა აცხჷრაარა ათარა ეიფშჳწიყდოუპ. ამილათქუა ხაზ აჩჳაყუშჳარა აზინ რჷმაზარც აპროლეტარიატ რაზჷრაზხარა ზაწიჷკ აუპ იეიუეიფშჳჷმ ამილათქუა ირეიუოუ აუსუცია ინაგძანჷ რექუშჳაპათხარა ალზჷრშთო, ამილათქუა დემოკრატია იაშჳალაწიყდა ოეიზააიგუახარა იაცხრააუა...

ამილათქუა გუაფხარალა რჩჳაყუშჳარა აზინ აზწაატიჷ უბრი, მა ეგი ამილათ, უბრი მა ეგი ამომენტ აზჷ აჩჳაყუშჳარა იაქუნაგაუოუ იაქუნამგაუოუ აზწაატიჷ ალარჯაშარა ყალომ. არი, აჳჷხუტიანტიი აზწაატიჷ, აპროლეტარიატ რპარტია იაძბალაროუპ იანაკუზაალაკდ აან ზჷნძა იარა ახალა, აუააყილარტი ჭჳიარა ზეგდჷ აინტერესქუეი, ასოციალიზმ აზჷ აპროლეტარიატ რკლასსტი ქუფარა აინტერესქუეი ხაქუკჷრას ირჷმოუ აჰასაბ ალა იახუაფშჳნჷ.

აპარტია დწანჷ იქუნარგჷლოიტ აობლასტტი ავტონომია თბაა აყალარა, ხჷხდჷნტი აშკლაფშჳრა აფჷხრა, აჰიჷნთქარრატი ბჷზშია ადწარა აფჷხრეი, ახატითჷფანქუა რჭჳჷ იქუნხო დარა რხალა რჷნხამპატი რჷყაზაარატი შაქუგჷლაშაქუეი. რმილათტი ეილაზაარეი უჰია უბას ეგდჷრთგდჷ როუჩოტ იყარწაზ ალა ზხატი უსბარა ზმოუი ავტონომტი ობლასტქუეი რჰიააქუა რაზგუათარეი.

აპროლეტარიატ რპარტია ზჷნძაკ მაპ აცინაკჳუეიტ „აკულტურატი-მილათტი ავტონომია“ ჰია იზჷმთოუ, დაჩჳაკალა იაჰჰიოზარ, ამჳკოლ უსჷი უბას ეგდჷრთგდჷ აჰიჷნთქაროა იამპჷწხნჷ. ამილათტი სეიმქუა ირეიფშჳშია იყოუ რჷთარა. იაკჷუ თჷფკ აჭჳჷ ეიცჷნხო, უიმოუ იარა ნაპლაკჷკ აჭჳჷ აუს ეიცჷზუა აუსუცია, აკულტურატი მილათტი ავტონომია უბრი მა ეგი „ამილათტი კულტურა“ ეიუოუ ჰია ხაფჷზალა ეიყუნაშჳოიტ. დაჩჳაკალა იაჰჰიოზარ, ასოციალ-დემოკრატია უსნაგძატიჷს იამოუ ადუნეიზეგდტიი აპროლეტარიატ ოინტერნაციონალტი კულტურა არლულუარა ანაკუუ, არი, ამილათ ხაზქუა რბურჟჳუაზიატი კულტურა უსუცია რამადაზაარა აოლულუოიტ.

აპარტია დწანჷ იქუნარგჷლოიტ, იზაყარაზაალაკდ ჭჷდალა ჰათჷრქუწარაკ მილათკ იამამკუა იყაზწო. ამილათ ეიწარაქუა რზინ იზაყარაზაალაკდ ალა ეილაგარაკ რმჷხდუა იყაზწო, აშათატი ზაკუან აკონსტიტუცია იალაწაზარც.

აუაუცია რკლასს აინტერესქუა დწანჷ იქუდჷრგჷლოიტ, ურჷსტიჷლან ამილათქუა ზეგდჷ ირეიუოუ აუსუცია, იაქუოუ აპროლეტარტი, აპოლიტიკატი, აზანაათეიდგჷლატი, აკოოპერატივტი-წაოლოშჳაოატი უჰია უბას ეგდჷრთგდჷ აორგანიზაციაქუა რჭჳჷ ეილწაზაარც. აბასალა, იეიუეიფშჳჷმ ამილათქუა რჭჳტიი აუსუცია იაკჳუ აორგანიზაციაქუა ოჭჳჷ ოეილწარა ზაწიჷკ აუპ აპროლეტარიატ ადუნეი ზეგდტიი აკაპიტალჳი აბურჟჳუაზიატი ნაციონალიზმი ირჭჳაგჷლანჷ, აიაარა ზგაშჳა აქუფარა აჭჳჷზაარაზჷ ალშჳარა რჷზთო“ (ვკპ(ბ) არეზოლიუციაქუა რჭჳჷ, აკტიი ახუთა, ადაყდაქუა 239 240).

აბასალა, აპრელტიი აკონფერენციაჭჳჷ იჭჳაფჷრჩჳიტ. კამენევი, ზინოვიევი, პიატაკოვი, ბუხარინი, რჷიკოვი, ზხჷფხდაძარა დუმკუა ურთ რჷგუთაკჷ იაცნჷყუოზი როპპორტუნისტტი ანტილენინტი ლინია.

აკონფერენცია აძიკ იეიფშჳ ლენინ იდგჷლტ, ზეგდ რეიპა ზწაზკჳუაზ აზწაატიქუა ზეგდ რჭჳჷ აპოზიცია იაშჳა შთჷხნჷ, ასოციალისტტი რევოლიუცია აიაარა აზჷრგაშჳაზ ალინია მპაფგო.

8. ᲐᲡᲢᲝᲚᲘᲪᲐᲲᲨᲷ ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲗᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲐᲫᲣᲲᲨᲘᲐᲠᲐᲫᲣᲐ. ᲐᲐᲲᲗᲐᲚᲐᲢᲘᲘ ᲐᲘᲰᲐᲑᲷᲠᲐ ᲠᲷᲠ ᲐᲩᲠᲝᲜᲢ ᲐᲲᲨᲷ ᲘᲧᲐᲠᲭᲐᲲ ᲐᲨᲘᲷᲚᲐᲠᲐ ᲐᲛᲐᲜᲨᲘᲐᲚᲐᲛᲮᲐᲠᲐ. ᲐᲣᲡᲣᲪᲘᲔᲘ ᲐᲡᲝᲚᲓᲐᲗᲪᲘᲔᲘ ᲘᲘᲣᲚᲢᲘᲘ ᲠᲓᲔᲛᲝᲜᲡᲢᲠᲐᲪᲘᲐ ᲐᲮᲣᲐᲩᲨᲠᲐ.

აპრელტიი აკონფერენცია აძბარაქუა ირჷქუნჷყუანჷ, ამასსაქუა იარა აშჳყა რჷიაგარეი, ალდარაჰიაწიყდა ურთ რააძარეი, რეიჭჳკაარეი რზჷ აპარტია აუს დუ

ეიწნახტ. უი აპერიოდ აან პარტია ლინის იამაზ გუაქუმჷრჭჷლდრალა, მჷცცაკრადა აბოლშევიკტი პოლიტიკა ზაკუუ ეილჷრგანჷ ირაჰოო, ამენშევიკცეი აესერცეი რაქუშაჰათრატი პოლიტიკა ქჷაფჩშუა, ურთ აპარტიაქუა ამასსაქუა რჭჷ იზოლიაცია ოზუნჷ. ასოვეტქუა რჭჷ ეიჰარავჷკ იარა აშყა რჷიაგარა აკუნ.

ასოვეტქუა რჭჷ აუსურა ადაგდჷ, აბოლშევიკცაა აუსურა დუ მვაფჷრგონ აზანაათ ეიდგჷლაქუა რჭჷ. აჶაბრიკატი-ზაუადტი კომიტეტქუა რჭჷ.

აბოლშევიკცაა ეიჰარაძაკ აუს დუ ამვაფგარა იალაგშეიტ არ რჭჷ. ზეგდჷნჯარა აორატი ორგანიზაციაქუა რჷყაწარა იალაგშეიტ. აჶრონტქუა რჭჷი ატჷილ აჭჷი აბოლშევიკცაა ააფსარაკ ყამწაძაქუა აუსურა იაჭჷნ ასოლდათცეი ამატროსქუეი რეიუშკაარაზჷ. ასოლდათცაა რრევოლიუციატორა აუს აჭჷ ქჷდალა დაარა აუს დუ მვაფნაგშეიტ აბოლშევიკტი ჶრონტტი გაზეთ „ოკოპნაია პრავდა“.

აბრი ეიფშ, აბოლშევიკცაა რპროპაგანდატი-აგიტაციატი უსურა აბზოურალა, არევოლიუცია რაფხძამატიი ამზქუა რაანგდჷ აქალაქძქუა ჟიპაკ რჭჷ აუსუცაა ეითალჷოხჷიტ ასოვეტქუა, ეიჰარაკგდჷ არაიონტიქუა, ამენშევიკცეი აესერცეი რჷლცკძააუა, ურთ რხათჷფან აბოლშევიკტი პარტია იადგჷლაკციოუ ალაწო

აბოლშევიკცაა რუსურა ამანშიალარა ზამანაქუა ამან, ეიჰარაკ პეტროგრად.

1917 შჷქუსა მაი 30 იიუნ 3 აზჷ იყან პეტროგრადტიი აჶაბზავკომქუა რკონჶერენცია. არი აკონჶერენციაჭჷ აბოლშევიკცაა შთა ირჷდგჷლონ ადელეგატცაა ფშჷჯარა იშანჷ ხ-ხუთაკ პეტროგრადტიი აპროლეტარიატ შამახამზარ ზეგდჷ. „ამჩოა ზეგდჷ ასოვეტქუა ირჷთატიუპ“ ჰაა იყაზ აბოლშევიკცაა რლოზუნგ იადგჷლან.

1917 შჷქუსა იიუნ 3 (16) აზჷ ეიზეიტ ურჷსტიჷლაზეგძტიი ასოვეტქუა ა-I-ტიი რეიხაოა დუ. აბოლშევიკცაა ასოვეტქუა რჭჷ მაკძანა ეიწარავჷკნჷ იყან. ურთ აიზარა დუ აჭჷ ირჷმან ადელეგატცაა მაჭიაკ ალა შივჷკ ინრეიჰანჷ, ამენშევიკცეი, აესერცეი, ეგძჷრთი რდელეგატცაა 700 800-ვჷკ ჷყან.

ასოვეტქუა ა-I-ტიი რეიზარა დუ აჭჷ. აბოლშევიკცაა რჩშადცალანჷ იჭშაფჷრჩშუან აბუოჟშუაზია ოჷქუშაჰათხარა შთარხაგაზ, იაადჷრფშუან აიბაშრა აიმპერიალისტტი ყაზშა იამაზ. ლენინ აიზარა დუ აჭჷ დჷქუგჷლანჷ აჟაა იჰიეიტ, უი იაჟააჭჷ ირწაბჷრგშუან აბოლშევიკცაა ზნუ ამკა შიაშოუ, აჯაჟილარ აჩა რნათარც, ანხაცაა ადგძჷლ რნათარც, ათჷნჩრა შაქუნარგჷლარც, ატიჷლა ანხამვა ეილაჰარა იალნაგარც ზჷლშო ასოვეტქუა რჷმჩრა ზაწიჷკ შაკუუ ჰოო.

აბრი აამთაზჷ პეტროგრად აუსუცაა რრაიონქუა რყნჷ, ადემონსტრაცია აიჭკაარაზი ასოვეტქუა რეიზარა დუ ადწაქუა რაზჷქურგჷლარაზი, ამასსატი კამპანიაქუა მვაფჷსუან. აუსუცაა რხაფჷზალა იყარწოზ ადემონსტრაცია აფხძჷრყუყუაარაზჷ, ამასსაქუა რრევოლიუციატი გუაზჷყაზაარაგდჷ იარა ახჷ იანარხუარაზჷ, ასოვეტ პეტროგრადტიი აისპოლკომ იაძბეიტ, პეტროგრად ადემონსტრაცია მვაფნაგარც იიუნ 18 (იიულ 1) აზჷ. ამენშევიკცეი აესერცეი ადემონსტრაცია მვაფჷსპ ჰაა იაქუგულშუან ანტიბოლშევიკტი ლოზუნგქუა რჷლა. აბოლშევიკტი პარტია ალძარაჰააწიყძა აჩშაზჷყაწარა იალაგშეიტ არი ადემონსტრაცია აზჷ. უსყან „პრავდა“ აჭჷ აკჷზა სტალინ იკუან „...ჰარა უსნაგძატიჷს იჰამოუ იიუნ 18 აზჷ პეტროგრად ადემონსტრაცია ჰარა ჰრევოლიუციატი ლოზუნგქუა ირჷწაგჷლანჷ იმვაფჷსუა აყაწარა აუპ“ ჰაა.

1917 შჷქუსა იიუნ 18 აზჷ, არევოლიუციაზჷ ითახაქუაზ რნჷშიჷნთრაჭჷ იმვაფჷსუაზ ადემონსტრაცია, აბოლშევიკტი პარტია ამჩქუა რჷხუაფშრა აკუწიყძანჷ იყალშეიტ. უი იაანარფშიტ ამასსაქუა რრევოლიუციარა აზჰარა იშაჭჷზ, ურთ აბოლშევიკტი პარტია ახძ აგურაგარა ირჷმოუ ესააირაგდჷ იშაზჰაუაზ. აამთალატიი აიჰაბჷრა აგურაგარაზჷ, აიბაშრა აჭჷზაარა ხჷმფადა იშათახჷუ აზჷ ამენშევიკცეი აესერცეი რლოზუნგქუა, აბოლშევიკტი ლოზუნგქუა რხჷფხძაძარა რაცაარა იალაძუან. 400 ნჷზქძ-ვჷკ ადემონსტრანტცაა მვასუან „იყამლააიტ აიბაშრა!“, „იახჰიაზააიტ ჟიავჷკ ამინისტრცაა-კაპიტალისტცაა!“, „ამჩოა ზეგდჷ ასოვეტქუა ირჷთატიუპ!“ ჰაა ალოზუნგქუა ზნჷზ აბირაყქუა კნჷ.

არი ამენშევიკცეი აესერცეი რზჷ ზჷნძაკ აწახარა აკუნ. ასტოლიცაჭჷ აამთალატიი აიჰაბჷრა რაწახარა აკუნ.

ახა უეიზგჲჷ, ასოვეტქუა ა-I-ტჿი რეიზარა დუ აყნჷტჿ აცხჷრაარა ზოუაზ, აამთალატჿი აიჰაბჷრა იოძბეიტ აიმპერიალისტტჿ პოლიტიკა ნარგძალარც. იარა იიუხ 18 აჩჷნჷ აზჷწჿყჲა აამთალატჿი აიჰაბჷრა, ანგლიატჿი-ფრანციატჿი აიმპერიალისტცჿა რგუ იათახჷზ ნაგძო. აჟჿჷლარაზჷ აჶრონტ ახჲ ასოლდათცჿა კარცეიტ. არევოლიუცია აწჷხუტჿა აფჴჿარაზჷ არი აჟჿჷლარა ლშჿარა ზაწჿჷკნჷ იახუაფშუან აბურჟუაზია. აბურჟუაზია გულშუან აჟჿჷლარა რჷქუჰშიარ ამჩრა ზეგჲჷ დარა რნაპაჰშჷ ინაოგარც. აასოვეტქუა ნასყჲარცაოც, აბოლშევიკცჿა ფჷრხხაარც. არი აუს რჷქუმჰშიაო. ახაოზეგჲჷ დარა ურთ აბოლშევიკცჿა ირჷქუჟზარ ალშონ, არ რეილაჰარა ზხაროუ დარა როუპ ჰჿა აარორჷდწანჷ.

უაპ დაცჿჷმჴაშო იყან აჟჿჷლარა შწაწახოზ. იწაბჷრგჷწჿყჲანგჲჷ იარა იაგჲაწახჟეიტ ასოლდათცჿა აატახანჷ იახჲჷყაზ. ურთ აჟჿჷლარა გუთაკჷს იაძაზ ახჲჷოზჷმდჷრუაზ, ასოლდათცჿა რზჷ იტჿჷძჷზ აკომანდატჿ ეილაზაარა აგურა ახჲჷრჷმგოზ. აპხარბზან ხქუეი არტილლერიეი ახჲჷრზჷმხოზ,—აბართ ზეგჲჷ იჰჿაარქურწეიტ აჶრონტ აჰშჷ აჟჿჷლარა აწახარა.

აჶრონტ აჰშჷ აჟჿჷლარეი ნაა არი აჟჿჷლარა აწახარეი რაჟიაბჟ ასტოლიცა ააილანარჴჴიტ. ააუცჿეი ასოლდათცჿეი რჷფაეიბაკოა ჰჿაა ამძაძჷზტ. უი იაანაგოზ, ათჷნჩრა აპოლიტიკა აუპ იჰამოუ ჰო, აამთალატჿი აიჰაბჷრა აჟჿლარ რჟონ აკუნ. უი იაანაგოზ, აამთალატჿი აიჰაბჷრა აიმპერიალისტტჿ ეიბაშრა აჰშჷზაარა იაზჷქუგჷლან აკუნ. უი იაანაგოზ უი აკუნ, ასოვეტქუა ურჷსტჿჷლაზეგჲტჿი რცეხტო ნაგძარა კომიტეტი პეტროგრადტჿი ასოვეტი მა ირთახჷმხჟეიტ, მა ირჷლჷმშეიტ აამთალატჿი აიჰაბჷრა აუს ხუმგაქუა იზჰშჷზ რჷდმჷრუჷრც, დარგჲჷ ურთ რწჷხუა იახჲჷფშუა ინარჷშთალშეიტ

პეტროგრადტჿი აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი რრევოლიუციატჿ ფსეიბაკრა აჰჿააქუა ირხჷჟშუშუა იყალშეიტ. იიულ 3 (16) აზჷ პეტროგრად ვჷპორგტჿი არაიონ აჰშჷ სტიხიალა იწჷსიტ ადემონსტრაციაქუა. ურთ ეიხსჷლჲრა რჷმამჷზტ აჩჷნჷ ხულაანძა. დემონსტრაციაქუაკ, ამჩრა ზეგჲჷ ასოვეტქუა რახჲ აიასრა ალოზუნგქუა ირჷწაგჷლანჷ, აბჯარ მთჷხლატჿ ზეიფშ დემონ-

სტრაცია დუძძანჷ იყალშეიტ. უბრი ამომენტ აზჷ აბოლშევიკტჿ პარტია აბჯარ მთჷხნჷ აქუგჷლარა ათახჷმჷზტ, იზბან აკუზარ, იარა იაფხჲაძონ არევოლიუციატჿ კრიზის მაკჲანა იყამლაცტ ჰჿა, არმიეი აპროვინციეი, ასტოლიცაჰშჷ ავოსსტანიე იაცხრაარც მაკჲანა იაზხშიამ ჰჿა, იაალკნჷ, აამთა ააიაანძა ასტოლიცაჰშჷ ავოსსტანიე აყალარა, არევოლიუცია ავანგარდ აფჷხხაარაზჷ აკონტრრევოლიუცია აუს არმაროიტ მაცარა აუპ ჰჿა. ახა ამასსაქუა ადემონსტრაცია რაცჿჷნკჷლარა შწალჷმშოზ უბარტჿჷ იანჷყალა, აპარტია იაძბეიტ ადემონსტრაცია აჩშალანარხურც, უი იანათარც ითჷნჩუ იეიჰშკააუ აყაზშა. აბოლშევიკცჿა რპარტია უი აქუჰშიეიტ, ადემონსტრაციაგჲჷ შინჷზქჲპჷლა იდჿჷქულშეიტ პეტროგრადტჿი აასოვეტი ასოვეტქუა ურჷსტჿჷლაზეგჲტჿი რცენტრტჿ ნაგძაოა კომიტეტი რახჲ, უა ასოვეტქუა ირჷდჷრწეიტ რნაპაჰშჷ ამჩრა აარგარც, აიმპერიალისტტჿ ბურჟუაზია ირჷცრჷწჷრც, აკტივლა აინჷშჿაოატჿ პოლიტიკა მჴაფჷრგაოც.

ადემონსტრაცია ათჷნჩრა ყაზშა შწამაზგჲჷ, ადემონსტრანტცჿა ირჰშაგჷლარც იდჿჷქურწეიტ არეაქციატჿ არ ხუთაქუა აიუნკერტჿი აჶიცერტჿი ოტრიადქუა. პეტროგრად აულიცაქუა ირჷნდჷრშჷლტ აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი რშა მაჰჷმკუა. აუსუცჿა რჷცყჲა-შჿყჲარაზჷ აჶრონტ აყნჷტჿ ირჷფხჲანჷ იაარგჟეიტ ზდჷრრა ეიჰა იშთახანჷ იყაზ აკონტრრევოლიუციატჿ არრატჿ ხუთაქუა.

ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი, აბურჟუაზიეი აბელოგვარდეეცტჿ გენერალცჿეი დარეი ეიდგჷლანჷ, აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი რდემონსტრაცია ხუაჩჷნჷ, აბოლშევიკცჿა რპარტია იაგუდლშეიტ. „პრავდა“ არედაქცია ათჷფ ცყჲა-შჿყჲა იქურწეიტ. „პრავდა“, „ასოლდათტჿ პრავდა“. უბას ეგჲჷოთ აბოლშევიკტჿ გაზითქუა ჟიპაკჷ ადჷრკჷიტ. აულიცაჰშჷ აიუნკერცჿა დჷრშიტ აუსუპ ვოინოვ, „ლისტოკ პრავდჷი“ ახითიუაზ აზჷ მაცარა. იალაგშეიტ აკრასნოგვარდეეცცჿა რაბჯარ რჷმხრა. პეტროგრადტჿი აგარნიზონ არევოლიუციატჿ ხუთაქუა ასტოლიცა იალგანჷ, აჶრონტ ახჲ იდჿჷქურწეიტ. ატჷილში აჶრონტქუეი რჰშჷ არბაანდაპრაქუა ყარწეიტ. იიულ 7 აზჷ ითჷწიტ აპრიკაზ ლენინ ირბაანდაპტჿრაზჷ. იბაანდაპჷრტჿიტ აბოლ-

შჟევიკტი პარტია აუსხულაა დუქუა აძიჷრჳჷკ. იცყდაშიყდა იჷგშეიტ აბოლშჟევიკტი თჷეჷრაქუა ახდჷრკდჷფხდუაზ ატიპოგრაფია „ტრუდ“. პეტროგრადტიი აძბართა პალატა აპროკუროო ალაჰიაჷა იყაიწაზ აჭშჷ იჰიონ, ლენინი ეგდჷრთ აბოლშჟევიკცაა ძიჷრჳჷკჟი „აჰიჷნთქარრა ახდჷრფსახჷზ“ აზი აბჯარ-შთჷხლა ავოსსტანიე ახეიჭშჷრკააზ აზი ასუდ იამოუპ ჰია. აშჟპიონცაეი აპროვოკატორცაეი ოჩენებაქუა რჷლა. აგენერალ დენიკინ იშტაბ აჭშჷ ეიწარყუაყუაზ აკჷ აკუნ ლენინ ხაოას იოთაზ.

აბას ალა, ამენშჟევიკცაეი აესერცაეი რხათანრაკცაა იაარჷლოუბააუა იყაზ წეოეთელიი, სკობელევი, კეოენსკიი, ჩეონოვი ოეიჟში ხლაზ აკოალიციატიი აამთალატიი აიჰაბჷრა, იაახტჷწიყდანჷ იყაზ აიმპეოიალიზმი აკონტრრევოლიუციეი რძმახ ახდ ილბააჰოიტ. ათჷნჩრა აპოლიტიკა აცჷნხუოას, უოთ იმჰაფაოგო იალაგშეიტ აიბაშრა აჭშჷზაარა აპოლიტიკა. აეილაჩ რდემოკრატიატი ზინქუა რჷხდჩარა აცჷნხუოას, უოთ იძჰაფაოგო იალაგშეიტ, უოთ აზინქუა ოაფჷხოეი, აუსუცეი ასოლდათცაეი აბჯარძჩლა ციგდალა ონჷყუგაოეი აპოლიტიკა.

აბუოჟშუაზია რხათანრაკცა ვუჩკოვი მილიუკოვი იგულდნჷ იოზჷყამწოზ ყაოწაოცჷ ოგუალიტ „ასოციალისტცაა“ კეოენსკიი წეოეთელი, ჩეონოვი სკობელევი.

აწჷხუტია ფწიეიტ აკ მჷჩრა აყაზაარა.

აწჷხუტია ფწიეიტ აბუოჟშუაზია იზლარჷხუაშშაზ ალა, იზბან აკუზაო, ამჩრა ზეგდჷ აამთალატიი აიჰაბჷრა რნაპახდჷ იიასიტ. ამენშჟევიკცაეი აესეოცაეი რნაპხგარა ზმაზ აოვეტქუა რაკუზაო, უოთ აამთალატიი აიჰაბჷრა იოცრაჰიაზ აკ აკუნჷ იკალშეიტ.

აწჷხუტია ფწიეიტ არევოლიუცია ათჷნჩრა აპერიოდ, იზაან აკუზაო, იახდაზჷ უს ცილჷოგაგას იქუოგჷლან აფსა.

იზთაგჷლაზ აამთა აჩშახდაფსახჷზ აზჷ აპოლშჟევიკ პარტია იამბეიტ იარა ატაკტიკა აფსახჷრც, უი მაძალა აუსუოახდ იიასიტ. ლუდუალა დაწიახტ იაოა ავოჟშდ ლენინ, ბჯარმჩჷლა აბუოჟშუაზია რჷმჩრა ახჰიანჷ, ასოვეტ მჩრა აშაქუოჷლაოახჷ აეოსსტანიე აჩშაზჷყაწარა იალაგშეიტ

4. ბჯარშთჷხლა ავოსსტანიე აჩშაზჷყაწარაზჷ აბოლშშევიკცაა რპარტია იზჷქუნაკჷზ ამპა. აპარტია VI-ტიი აიზარა დუ.

პეტროგრად ეიზეიტ აბოლშჟევიკცაა რპარტია ა-VI-ტიი აიზარა დუ, უავჷ იშჟიმბაც უი აციგდაჰიარა აბუოჟშუაზიეი აბუოჟშუაზია-სსეი რკდჷფხდ ანაჭშჷზ აამთაზჷ. იარა ეიზეიტ ლონდონტიი ა-V-ტიი აიზარა დუ აშთახდ ჟიაშჷქუსა ანწჷ, აბოლშჟევიკცაა პრაგატსი რკონფეოენციი აშთახდ ხუშჷქუსა ანწჷ. აიზარა დუ აუსუოა იაჭშჷნ 1917 შჷქუსა იიულ 26 ინარკნჷ ავგუსტ 3 აჭშჷნძა. ეგდჷმკაფჷსუან ილეგალჷმკუა აკდჷფხდ ალა იყაწან ალაჰიაოა, აიზარა დუ აფხდაოა ატიჷ ზაწიჷკ, აიზარა დუ თჷფს იახდჷმკაფჷაშჟაზ აობაძამჷზტ. რააჷხდატიი აილატიარაქუა მკაფჷოგშეიტ ვჷიპოოგტიი აგან ახდ. აწჷხუტიანტიი აილატიარაქუა მკაფჷრგშეიტ ნაოვტიი აგუაშიქუა რააიგუაოა, უაეიჷ აკულტუოატი კნჷ ახდჷყაოწაზ იგჷლაზ აშკოლ კნჷ აჭშჷ. აბუოჟშუაზიატი კდჷფხდ დწანჷ იქუნაოგჷლონ აიზაოა დუ იალაზ რბაანდაკტიოა აფშააკცაა ოჷჩშკჷნწანჷ იაშთან აიზარა დუ ახდჷმკაფჷსუაზ ათჷფ რფშაარც, ახა ეგდა რუოგდჷ იაქუმშიეიტ.

აბას ცარიზმ ანახჷოჰია აშთახდ, ხუმზ ანწგდჷ, აბოლშჟევიკცაა მაძალა ეიხალაო აკუნ. აპოოლეტაოტი პარტია ავოჟშდ. ლენინ, უი აამთაზჷ იჩშიმწიახჷო ყამლო დჷყან ასტანცია რაზლივ ააიგუარა აქდალა აჭშჷ.

აამთალატიი აიჰაბჷრა იოჷმაზ აფშააკცაა ჭშყდასა იზჷშთაზ ლენინ აიზარა დუ აჭშჷ დჷყაზაარც ილჷმშეიტ, ახა უი იჩშჷწიახნჷ დახდჷყაზ აუნჷტიგდჷ, პეტროგრად იყაზ იარა ისოოატნიკცაა, იწაკცაა ატალინი, სვეოდლოვი, მოლოტოვი, ოოჯონიკიძეი რჷლა ნაპხგარა აზიუან აიზარა დუ.

აიზარა დუ იალატიან აბჟჷთარა აზინ ზმაზ 157-ჳჷკ ადელეგატცაა, ალაციაჟიარა აზინ ზმაზ 128-ჳჷკ. უი აამთაზჷ აპარტია აჩლენცაა რხჷფხდაძარა ნათონ 240 ნჷზქდ-ჳჷკ რჭშჷნძა. იიულ 3 აზჷნძა, დაჩშაკალა იაჰიოზაო, აუსუცაა რდემონსტრაცია ცყდა-შიყდა იოგაანძა, აბოლშჟევიკცაა ლეგალლა აუს ანჷოუაზ აამთაზჷ, აპარტია იამან 41 კდჷფხდ ოოგან. უოთ ოახდტი 29 უოჷს ბჷზშიალა, 12 ეგდჷოთ აბჷზშიაქუა რჷლა.

იიულტიი ამშჟქუა რზჷ აბოლშჟევიკცაეი აუსუცაა რკლასსი ოჷმთაზაარაქუა ჰპარტია ამასააქუა რჭშჷ ამჩ

იამაზ ზაწა იდმჷრმაჭრჷზ, უიმოუ ეიჰაგჲჷ იაზდჷრჰაიტ. ახატჿთჷფანქუა რახჲატჿ იააზ ადელეგატცჿა, აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი მასსალა ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი „ასოციალ-ბახთახჲჩავცჿა“ ჰჿა რჷხჲძწო, ცჿჷმლას იკნჷ, რჷცრჷწრა იშთაჭთჷზ ატჿჷ ზჰჿოზ აფაკტქუა რაცჿაძანჷ ირჷხცჿაჟჿონ. ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი რპარტიაქუა ჩლენცჿას ირჷლაზ აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი რჩლენტჿ ბილეთქუა ფჷჟჿეიანჷ, ნას ირჷქუშჿიუა, ურთ რპარტიაქუა ირჷლწნჷ, აბოლშევიკცჿა ირჷჰჿონ, რპარტია იალაოწარც.

ზწაატჿხალაქუას აიზარა დუ აჭთჷ იქუგჷლან აცენტრ კომიტეტ აპოლიტიკატჿ ოტჩოტი, პოლიტიკატჿ აამთას იზთაგჷლოუ აზწაატჿი. ართ აზწაატჿქუა რზჷ ადოკლადქუა რჭთჷ ავჷზა სტალინ ზჷნძა ეილჷკკა იააირფშიტ, აბურჟუაზია არევოლიუცია აწარხარაზჷ ირჷლშო ალა რჩთჷშიანჷ იშთაშთოუგჲჷ, არევოლიუცია იშთაზჰაუა, იშთჭთიო. უი იააირფშთუან, არევოლიუცია ზწაატჿნჷ იშთჷქუნარგჷლო: აპროდუქტქუა რაარჷხრეი რეიზშთარეი რზჷ აუსუვ კონტროლ აყაწარა ათახჷუპ ჰჿა, ადგჲჷლ ანხაცჿა ირჷთატჿუპ ჰჿა, ამჩრა აბურჟუაზია რნაპჷ იამპჷწხნჷ, აუსუცჿა რკლასსი ანხაცჿა ლარცჿეი ირჷთატჿუპ ჰჿა. უი იჰჿონ, არევოლიუცია იარა აყაზშალა ასოციალისტტჿხარა იაჭთუპ ჰჿა.

იიულტჿი ამშთქუა რჷშთახჲ ატჿჷლაჭთჷ აპოლიტიკატჿ შაქუგჷლაშა ლულუალა აჩთეითანაკტ. 3-მჩრაკ აყაზაარა აწჷხუტჿა ფწჿეიტ. ასოვეტქუეი ურთ რ-ესერტჿ-მენშევიკტჿ ნაპხგარეი ირთახჷმხთეიტ ამჩრა ზეგჲჷ რგარც. უბრი აყნჷტჿ ასოვეტქუა მჩრა რჷმამკუა იყალთეიტ. ამჩრა ეიზაკხთეიტ აბურჟუაზიატჿ აამთალატჿი აიჰაბჷრა ონაპაჭთჷ, ურთ აჭთჷნ არევოლიუცია აბჯარდატჿრა, იარა აორგანიზაციაქუა რჷცყჲა-შჿყჲარა, აბოლშევიკცჿა რპარტია აცყჲა-შჿყჲარა. თჷნჩლა არევოლიუცია აჭთიარა ლშთარაქუას იამაზ ჷიასიტ. იაანხო აკზაწჿჷკ აუპ, იჰჿონ ავჷზა სტალინ. აამთალატჿი აიჰაბჷრა ახჰჿანჷ. მჩჷლა ამჩრა აგარა ზაწჿჷკ აუპ ჰჿა. ახა მჩჷლა ამჩრა აგარა ზჷლშთო აქჷთატჿი ალარცჿეი დარეი ეიდგჷლანჷ აპროლეტარიატ ზაწჿჷკ როუპ.

ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი მაკჲანა ნაპხგარა ზზჷრუაზ ასოვეტქუა, აბურჟუაზია რლაგერ ახჲ ილბაავრიტ, უაჟჿტჿი აშაქუგჷლაშა აჭთგჲჷ ურთ ირჷლშთო აამთალატჿი აიჰაბჷრა ირჷცხრააკცჿანჷ აქუგჷლარა ზაწჿჷკ აუპ. „ამჩრა ზეგჲჷ ასოვეტქუა ირჷთატჿუპ“ ჰჿა იყაზ ალოზუნგ, იიულტჿი ამშთქუა რჷშთახჲ იქუხზაროუპ იჰჿონ ავჷზა სტალინ. ახა აამთალა არი ალოზუნგ აქუხრა იაანაგაძომ ასოვეტქუა ამჩრა როურაზჷ აქუფარა მაპ აცკრა. არა ზჷძბახუ აჰჿო არევოლიუციატჿ ქუფარა იაორგანქუანჷ იზლაყოუ ალა ინეიფჷნკჷლანჷ ასოვეტქუა ზეგჲჷ რაკუმ, ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი ნაპხგარა ზზჷრუა უაჟჿტჿი ასოვეტქუა ზაწჿჷკ როუპ.

> „არევოლიუცია ათჷნჩრატჿ პერიოდ ჷიასიტ,— იჰჿონ ავჷზა სტალინ, იყალთეიტ ითჷნჩჷმ აპერიოდ, აიდჷსლარაქუეი ატყუაცრაქუეი რპერიოდ“... (რსდრპ(ბ) ა-VI-ტჿი აიზარა დუ აპროტოკოლქუა, ადაყჲა 111).

აპარტია ცონ ბჯარშთჷხლა ავოსსტანიე აყაწარახჲ.

აიზარა დუ აჭთჷ იყალთეიტ აუაა აბურჟუაზიატჿ ნჷრრა ზნჷფმთუაზ, ასოციალისტტჿ რევოლიუციახჲ ამვა აქულარა იამაკნჷ იქუგჷლაქუაზ.

ატროცკისტ პრეობრაჟენსკიი აჟჿა ალაიგალტ, ამჩრა აგარაზჷ იშთჷრხთუაზ არეზოლიუცია აჭთჷ იარბაზარც ამრათაშჿარახჲ აპროლეტარტჿ რევოლიუცია ანჷყალალაკჲ ზაწჿჷკ აუპ, ატჿჷლა სოციალისტტჿ მვალა ადჿჷქუწარა ანალშთო ჰჿა.

აბრი ატროცკისტტჿ აჟჿალაგალა დაჭთაგჷლანჷ დჷქუგჷლტ ავჷზა სტალინ.

> „იალშთარ ყამლო იყამ, იჰჿონ ავჷზა სტალინ, ასოციალიზმ ახჲ ამვა ჷლოჷზხთუა ატჿჷლა ხჲჷძჰჿალა ურჷსტჿჷლა აკუხარგჲჷ... ნაყ იკაჟტჿუპ, ევროპა ზაწჿჷკ აუპ ამვა ჰზჷრბარც ზჷლშთო ჰჿა იყოუ. ზაამთა ჷიასხჲოუ აგუაანაგარა. იყოუპ ადოგმატჿ მარკსიზმი ატვორჩესტვოტჿ მარკსიზმი. სარა საზჷქუგჷლოუპ აშთახჲტჿი“ (იარა უა, ადაყჲაქუა 233 234).

ატროცკისტტჿ პოზიციაქუა რჭთჷ იგჷლაზ ბუხარინ იჰჿონ. ანხაცჿა ობორონეცრა რგუ აზჷყოუპ, ურთი აბურჟუაზიეი აბლოკ რჷბჟოუპ, აუსუცჿა რკლასაგჲჷ იაცნჷყუომ ჰჿა.

ბუხარინ იმაკთუა, ავჷზა სტალინ ირწაბჷრგთუან, ანხაცჿა ზეგჲჷ შთეიფშთჷმ: იყოუპ აიმპერიალისტტჿ ბურჟუაზია ირჷცხრააუა ანხაცჿა ბეიაქუა, იყოუპ ანხაცჿა ლარცჿა, აუსუცჿა რკლასს იადგჷლარც იაშ-

თოუ, ურთ იარა იაგძაცხრააუეიტ არევოლიუცია აიააირა არგარაზჷ აქუფარაჭჷ.

აიზარა დუ იადნამკჷლტ პრეობრაჟენსკიი ბუხარინი იალარგალაზ არჩშეირაქუა, იაგძშაქუნარლულუეიტ ავჷზა სტალინ ირეზოლიუცია აპროექტ.

აიზარა დუ აბოლშჸევიკცაა რეკონომიკატი პლატფორმა იალაციაჟიეიტ, იაგძშაქუნარლულუეიტ. უი პუნკტ ხადაქუას იამან: აპომეშჩიკცაა ოჷდგძჷლ აკონფისკაციარა, ატიჷლაჭჷ ადგძჷლ ზეგძჷ ანაციონალიზაციარა, აბანკქუა რნაციონალიზაციარა, აპრომჷიშჸლენნოსტ დუ ანაციონალიზაციარა, აარჷხრეი აიზშჸარეი აუსუცაა რკონტროლ ანაპაწაყა აყაწარა.

აიზარა დუ იალკნჷ იაზგუანათეიტ აპრომჷიშჸლენნოსტ დუ ანაციონალიზაციარახძ აიასრაან, აარჷხრა აჭჷ ამბატი ზწაზკთუაზ აუსუკ კონტროლ აზჷქუფარა იაწანაკთუაზ.

VI-ტიი აიზარა დუ იშთნახჷზ აძბარაქუა ზეგძჷ რჭჷ ქჷდალა ილულუანჷ იაზგუანათეიტ, ასოციალისტტი რევოლიუცია აიააირა არგარა იათახჷუ, აპროლეტარიატი ძლარძოუ ანხაციეი რეიდგჷლა აზჷ ლენინ იყაიწაზ აფყარა.

აიზარა დუ აქუძბეიტ აზანაათ ეიდგჷლაქუა რნეიტრალრაზჷ ამენშჸევიკცაა ირჷმაზ ატეორია. აიზარა დუ იაანარფშჸიტ ურჷსტიჷლატიი აუსუცაა რკლასს აჭთაფხძა იქუგჷლოუ აუსნაგძატი ლულუაქუა რჷნაგძარა ანალშთო, აზანაათ ეიდგჷლაქუა აბოლშჸევიკ პარტია აპოლიტიკატი ნაპხგარა იაწაგჷლოუ ალეკჰაა იყოუ კლასსტი ორგანიზაციაქუანჷ იანჷნხალაკძ ზაწიჷკ შჸაკუუ.

უი აამთაზჷ იმაჭჷმკუა ჩთაფშგარალა იციჷრწლოზ „აჭთარ რეიდგჷლაქუა“ რზჷ აიზარა დუ იადნაკჷლტ არეზოლიუცია. უი აშთახძ აუსურაქუა იმჳაფნაგაზ რბზოურალა, აპარტია იალშჸეიტ პარტიატი რეზეოვნჷ, ურთ ორგანიზაცია ჭთარაქუა აპარტია იაზჷშაქუნარლულუარც.

აიზარა დუ აჭჷ იალაციაჟიონ ლენინ ასუდ აჭჷ ინეირა აზწაატიჷ. კამენევი, რჷიკოვი, ტროცკიი, დაჩთა ჯოუკჷი აიზარა დუ ყალაანძაგძჷ, ლენინ აკონტრრევოლიუციონერცაა ოსუდ აჭჷ ინეირა ათახჷუპ ჰაა ირჷფხძაძონ. ავჷზა სტალინ ასუდ აჭჷ ლენინ ინეირა ყალომ ჰაა ალძარაჰიაწიყძა დაჭთაგჷლანჷ დახციაჟიონ.

ა-VI-ტიი აიზარა დუგძჷ იარა უბასწიყძა, ლენინ ასუდ აჭჷ ინეირა ყალომ ჰაა იახციაჟიეიტ, უი სუდხომ, ითარხარა აკუხოიტ ჰაა იფხძაძანჷ. აიზარა დუ იაციჷმჳაშაძო იადჷრუან აბურჟთუაზია ზჷშთოუ აკ ზაწიჷკ შთაკუუ, დარა რზჷ იშიართაძანჷ იყაზ რალა ლენინ ითაოხარა, იშრა შთაკუუ. აიზარა დუ არევოლიუციატი პროლეტარიატ რვოჟთდცაა რზჷ აბურჟთუაზია პოლიციატი ციგძაჰიაოაშთაზაარა იყაზ იაჭთავჷლანჷ აპროტესტ ყანაწეიტ, ადნჷჰიალარა იზდიჷქუნაწეიტ ლენინ.

ა-VI-ტიი აიზარა დუ იადნაკჷლტ აპარტია აუსტავ ჰთჷც. აპარტია აუსტავ აჭჷ იარზან, აპარტია აორგანიზაციაქუა ზეგძჷ **ადემოკრატიატი ცენტრალიზმ** აშთაქუა რჷლა ეიჭთკაახაროუპ ჰაა.

უი იაანაგონ:

1) ნაპხგარა ზუა აპარტიატი ორგანქუა ხჷხძ ინარკნჷ წაკანძა რალხრაქუა;

2) აპარტიატი ორგანქუა რპარტიატი ორგანიზაციაქუა რჭთაფხძა აამთა-აამთალა როტჩოტ ყაწარა;

3) აპარტიატი დისციპლინა ლულუეი, აიჰარავჷკ რჰიატიჷ აიწარავჷკ რაწაგჷლარეი;

4) აიჰაბჷრატი ორგანქუა იშთჷრხქოო აქუწარაქუა ხჷმფალა რჷნაგძარა აიწბჷრატი ორგანიზაციაქუეი. აპარტია აჩლენცაა ზეგი რუალზაარა.

აუსტავ აჭჷ იაჰიონ, აპარტია აჩლენცაა 2-ჯა რრეკომენდაციალა, ახატითჷფანტიი აორგანიზაციაქუა აპარტია აუაა ალარწოიტ, აპარტიატი ორგანიზაცია აჩლენცაა ოზეიფშთ ეიზარა იანჷშაქუნარლულუალაკძ აშთახძ.

ა-VI-ტიი აიზარა დუ აპარტია იალანაწეიტ „მეჟთრაიონეცცაა“, დარა ოლიდეო ტროცკიი დნარჷდკჷლანჷ. არი 1913 შთჷქუაა აახჷს პეტროგრად იყაზ, იდუუმზ გუფ ხუჭჷნ, უი იალან ატროცკისტცაა-ამენშჸევიკცეი, ფჷხძა იბოლშჸევიკცააზ აპარტია ზჩთაყუზშთაზ ხუთაკთი. „მეჟთრაიონეცცაა“ აიბაშრა აამთაზჷ იცენტრისტტი ორგანიზაციანჷ იყან. ურთ აბოლშჸევიკცაა ირჭთაგჷლანჷ იქუფონ, ახა ჟიპაჯარაგძჷ ამენშჸევიკცაა ირჷქუშთაჰათჷმზტ იარა უბას ალა აბჟარა, აცენტრისტრაჭჷ იბჟაჟო იგჷლან. აპარტია ა-VI-ტიი აიზარა დუ აან „მეჟთრაიონეცცაა“ ირჰიეიტ ზეგძ რჷლა აბოლშჸევიკცაა იშთრჷქუშთაჰათუ, აჰია-

რაგჲჷ ყარწეიტ დარა აპარტიაჭშჷ ირჷდჷრკჷლარც. აიზარა დუ უოთ ზჷპჿაზ ნანაგძეიტ. მჷშჲკჷ ზნჷ უოთ ბოლშევიკცჿა იაშთაქუაწჿყჲანჷ იყალარ ალშოიტ ჰჿა იაზჷფხჲაძანჷ. „ამეჟრაიონეცჿა" ირეიუაზ ჯოუკჷ. იაჰჰჿაპ, ვოლოდარსკიი, ურიცკიი უჰჿა ეგჲჷრთგჲჷ, აშთახჲ იბოლშევიკცჿაწჿყჲანჷ იყალშეიტ. ტროცკიი, უი იზაარგუაძაზ იჳჷხცჿაკუი რაკუზარ. უოთ აშთახჲ იშთაათშჷზ ეიფშ, აპარტია იზალალა. აპარტია იახუაშთალა აუა რურკ აზჷ აკუძამჷზტ. უი არკუადარეი აჳნუწყანტი არტყუაცრეი აზჷ აკუნ.

ა-VI-ტიი აიზარა დუ აძბარაქუა ზეგჲჷ, აპროლეტარიატი ილაოძოუ ანხაცჿეი აბჯარშთჷზლა ავოსსტანიე რაზჷყაწჿრახჲ აკუნ რზჷ ახჲხაზ. ა-VI-ტიი აიზარა დუ აბჯარშთჷზლა ავოსსტანიე ახჲ, ასოციალისტტი რევოლიუცია ახჲ აპარტია აზჷ არხშეიტ.

აიზარა დუ ითნაჟჷზ აპარტია ამანიფესტ აუსუცჿეი, ასოლდათცჿეი. ანხაცჿეი ირჷფხჲონ აღჲარაჰჿა აბურჟუაზია რგუდლარაქუა რზჷ რჷმჩქუა აზჷყარწალარც. უი ალგონ აბას ეიფშ აჟჿაქუა რჷლა:

> „შიჩშიჷრხშიალა აიბაშრა ჭშჷცქუა რზჷ, ჰარა ჰჳჷზცჿა ლევქუა! შიჩშჷრლულუანჷ, შიჩშჷრხაწანჷ, თჷნჩრალა, აპროვოკაცია შიჩშამთაკუა. ეიზჷჟიგალო ამჩქუა. შიჩშეიჭშჷ შიკაალა კოლონნა-ლევქუანჷ! აპარტიეი აპროლეტარცჿეი, ასოლდათცჿეი რზნამია შიაწაგჷლ! ჰარა ჰზნამია შიაწაგჷლ იოგუაყქუოუ აქჷთაქუა!".

6. აგენერალ კორნილოვ არევოლიუცია დაჭშაგჷლანჷ ახუშადჰჿარა იყაიწაზ. ახუშადჰჿარა აფჷხხაარა. პეტროგრადი მოხკვეი აბოლშევიკცჿა რახჲ ასოვეტქუა რჷიასრა.

ამჩრა ზეგჲჷ რნაპაჭშჷ იაагანჷ, ზჷმჩ ზჷლძააზ ასოვეტქუა რფჷხხაარეი იაახტნჷ იყოუ აკონტრრევოლიუციატი დიკტატურა აშაქურგჷლარეი რზჷ აჩშაზჷყაწარა იალაგშეიტ აბურჟუაზია. ამილლიონერ რიაბუშინსკიი ცჿიგძაფხამშარჷლა არგამაწჿყძა იჰჿეიტ. უი აშაქუგჷლაშა ალწჷშას იარა იიბო „ამლაშრა აბაკტინაპქუა, აჟილარ რჩჩიახარა აალაგანჷ, აჟილარ რჷზგუაკ-ეიჟაჰცჿა ადემოკრატიატი სოვეტქუეი აკომიტეტქუეი რჷხუდაცჿა ანაკლაკჲ" შთაკუუ. აფრონტ აჭშჷ იააპკნჷ იქუნ ასოლდათცჿა რზჷ აპოლევოი ასუდქუეი იკჷლწანჷ აშრეი. 1917 შჷქუსა ავგუსტ 3 აზჷ აკომანდირრა ხადარა ზუაზ აგენერალ კორნილოვ დწანჷ იქურგჷლტ ატჷილ აჭშგჲჷ იკჷლწანჷ აშრა აფჷრწარც.

ავგუსტ 12 აზჷ, მოსკვა ატეატრ დუ აჭშჷ იაატიტ, აბურჟუაზიეი აპომეშჩიკცჿეი რჷმჩ მობილიზაცია აზჷურაზჷ, აამთალატიი აიჰაბჷრა იაარფხჲაზ აჰჿჷნთქარრატი ეილაცჿაჟჿაარა. აილაცჿაჟჿაარაჭშჷ იალატიან ეიჰარაკ აპომეშჩიკცჿეი, აბურჟუაზიეი, აგენერალცჿეი, აფიცერცჿეი, აკაზაქცჿეი რხათანრაკცჿა. აასოვეტქუა აილაცჿაჟჿაარა იალან დარა რხათანრაკცჿა-ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი რჷლა.

აჰჿჷნთქარრატი ეილაცჿაჟჿაარა ანაადჷრტუაზ აჩშნჷ, აბოლშევიკცჿა პროტესტ ჰაცაბლა მოსკვა ეიჭშჷრკაატ ზეგჲჷ რზეიფშ ზაბასტოვკა: უი იამჩშხანაკჷრტ აუსუცჿა რეიჰარაჳჷკ იარა უი აამთაზჷ აზაბასტოვკაქუა მჰაფჷსუან ეგჲჷრთ აქალაქჲქუა ჟჿპაკჷ რჭშგჲჷ.

აეიერ კერენსკიი, აილაცჿაჟჿაარაჭშჷ დახჷჩშხუანჷ, იარბანზაალაკჲ არევოლიუციატი წჷსოაზჷ ჩშაზჷკრაკ იაჟყლალაკჲ, იარა უპას აპომეშჩიკცჿა რადგძჷლქუა ხაფჷზალა ანხაცჿა იოკჷრც აჩშაზჷკრაქუაგჲჷ ნალაჳანჷ, „ეიხალშეი შალშეი" აუპ იშეიქურტიახო ჰჿა დაზჷმაქარუა, იაჟჿა იალაწანჷ იჰჿონ.

აკონტრრევოლიუციატი გენერალ კორნილოვ იაახტჷწჿყჲანჷ დწანჷ იქურგჷლტ „აკომიტეტქუეი ასოვეტქუეი აფჷხზაარა" ჰჿა.

აკომანდირრა ხადარა ზუაზ იშტაბ, უსყან იშთაშთაზ ალა. სტავკაყა. აგენერალ კორნილოვ იახჲ ეიხანჷ ეიცჷრხუხუა იდიჷქულშეიტ აბანკირცჿა, ათუჯარცჿა. აფაბრიკანტცჿა. აფარეი აცხჷრაარეი ირთარაზჷ დაქურგულშუა.

აგენერალ კორნილოვ იახჲ ინეიტ „აიდგჷლაჳცჿა", დაჩშაკალა იაჰჰჿოზარ. ანგლიეი ფრანციეი რხათანრაკცჿაგჲჷ. არევოლიუცია აჭშაგჷლარაზჷ აქუგჷლარა ზჷფშრაკ აზიმურც იდწო

აუს აბჷ ხან აგენერალ კორნილოვ არევოლიუცია დაჭშაგჷლანჷ დჷქუფარც აზჷ ახუშადჰჿარა აყაწარახჲ

კორნილოვ იგუ ითაზ ახუშადჰჿარა არგამა აყაწარა იაჭშჷნ. აუაა რხშჷჳ უი იაზჷმცარც, ახუშადჰჿაცჿა იდიჷქურწეიტ აჟჿაბჟანჷ, არევოლიუცია შჷქუსჷბჟშაკ ახჷწრა ამშ—ავგუსტ 27 იაქურშიანჷ, აბოლშევიკცჿა პეტროგრად ავოსსტანიე აზჷყარწოიტ ჰჿა.

აამთალატჿი აიჰაბჷრა ხადას კერენსკიი დრჷმანჷ აბოლშევიკცჿა ირგუდლშეიტ, აპროლეტარტჿ პარტია იაჭაგჷლოუ ატერრორ დჷრლულუეიტ. იარა უბრი აამთაზჷ აგენერალ კორნილოვ პეტროგრადყა იდჿჷქუიგალარც არ რეიზგარა დაჭჷნ, ასოვეტქუა ლიკვიდაცია რზუნჷ, აიბაშრატჿ დიკტატურა აიჰაბჷრა შაქუირგჷლარც.

კორნილოვ იკონტრრევოლიუციატჿ ჷქუგჷლარაზჷ, ზაანაწ კერენსკიი დიაცჿაჟჿაახჲან. ახა კორნილოვ იქუგჷლარა ამომენტ აზჷჴიყჲა კერენსკიი იაახჟაწოყჲანჷ აფრონტ იფაახტ. იარა იდგჷლაკჷ დიდწიტ. კერენსკიი დაცჿშჿონ აჟჿლარტჿ მაასაქუა, კორნილოვშჩინა იაჭაგჷლანჷ იანჷქუგჷლა, უი ცყჲა შჿყჲა იგანჷ აზნჷკ ალია კერენსკიი იბურჟუაზიატჿ ეიჰაბჷრაგჲჷ ჷქურჷცქჲაა ირგარჰაა, აბურჟუაზიატჿ ეიჰაბჷრა იარა უაჟიჷწიყჲა, კორნილოვშჩინა რჩაყურჷმშარ

ავგუსტ 25 აზჷ კორნილოვ „ატიჷლაფსადგჲჷლ ეიქუირხარც აზჷნ“ აკუუშაა რჷლაჰიანჷ, პეტროგრადყა ირწჷსიტ აგენერალ კრჷმოვ აკომანდა ზითოზ ა-3-ტჿი აჩზცჿა რკორპუა. კორნილოვ ივოსტანიე ათაკს, აბოლშევიკ პარტია აცენტრ კომიტეტ აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი ირფხეიტ აბჯარ შთჷხნჷ, აქტივლაწოყჲა აკონტრრევოლიუცია იაჭაგჷლარც. აუსუცჿა ალყარაჰიაა აჭაგჷლარაზჷ აბჯარლა აჩზეიბჷთარეი აჩშჷრხშიარეი იალაგშეიტ. ართ ამშქუა რზჷ აგვარდია ყაფშ ოტრიადქუა ირჷზჰაიტ კჷრჷნტჿ. აზანაათ ეიდგჷლაქუა მობილიზაცია რზჷრუეიტ, დარა ოჩლენცია. იარა უბასწიყჲა, პეტროგრადტჿი არევოლიუციატჿ არრატჿ ხუთაქუა აიბაშრა იაზჷრხშიანჷ იყან. პეტროგრად იაკურშანჷ ათაბიაქუა რჟშუან, ამჷლტჿ თელქუა აკუდჷრშონ, აქალაქჲ ახჲ ანეიგა მვაქუა რშიარა იაჭჷნ. ბჯარლა ეიბჷთაზ აკჷრ ნჷზქჲ-ვჷკ კრონშტადტტჿი ამატროსცჿა აიტ პეტროგრად ახჲჩარაზჷ. პეტროგრად იაჟილოზ „დიკაია დივიზია“ რახჲ იოშთიტ ადელეგატცჿა, ურთ აშხარუაა-ასოლდათცჿა იდეილდჷრკაიტ კორნილოვ იჟიჷლარა ხშჷკს იაწაზ. „დიკაია დივიზიაგჲჷ“ პეტროგრად აჟილარა მაპ აცინაკჷიტ. აგიტატორცჿა შთჷხ კორნილოვ ირ ხუთაქუა ეგჲჷრთ რახჲგჲჷ. აშიართა ახჲჷყაზ ზეგჲჷნჯარა კორნილოვშჩინა იაჭაგჷლანჷ აქუფარაზჷ არევკომქუეი აშტაბქუეი ყარწონ.

იშიანჷ იგუთყჲა-ფსჷთყჲახა იყაზ, აესერტჿ-მენშევიკტჿ ლიდერცჿა, კერენსკიიგჲჷ უბრა დნარჷლაწანჷ, ართ ამშქუა რზჷ ახჷხჲჩარა რფშაააუან აბოლშევიკცჿა რჭჷ, იზბან აკუზარ. ურთ ეილჷრკაიტ კორნილოვ იფჷხხაარა ზჷლშონჷ ასტოლიცა აჭჷ იყოუ ამჩ ზაწჿჷკ აბოლშევიკცჿა შრაკუზ.

ახა, კორნილოვშჩინა აცყჲა-შჿყჲარაზჷ ამასსაქუა მობილიზაცია რჷზუა. აბოლშევიკცჿა კერენსკიი იეიჰაბჷრა ირჭაგჷლანჷ აქუფარა ეიხდჷრაგლჲძომჷზტ. აბოლშევიკცჿა ამაასაქუა რჭაფხჲა იჭაფჷრჩშუან, ჴპოლიტიკა ზეგჲჷ ალა ობიექტივლა კორნილოვ იკონტრრევოლიუციატჿ ხუშადჰიარა იაცხრააუაზ კერენსკიი იეიჰაბჷრეი, ამენშევიკცჿეი, აესერცჿეი.

ართ აუსქუა ზეგჲჷ რჷბზოურალა კორნილოვშჩინა ფჷხაა ირგშეიტ. აგენერალ კრჷმოვ იჩშიშიტ. კორნილოვი, უი აუს იცნჷყუზცოზ დენიკინი, ლუკომსკიი ბაანდავჷრტიიტ (ახა ურთ დუკ მჷრწჷკუა კერენსკიი რხჷ იაქუითიტიიტ).

ზნჷკ ყჲარალა კორნილოვშჩინა აცყჲა-შჿყჲარა იაანარფშიტ არევოლიუციეი აკონტრრევოლიუციეი რჷმჩქუა რეიზჷყაშა. უი იაანარფშიტ აგენერალცჿეი აკადეტტჿ პარტიეი ინდჷრკნჷ. ტყუაწას ეიშკლაჰინჷ აბურჟუაზია ირჷდხალაზ ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი რყჷნძა აკონტრრევოლიუციატჿ ლაგერ ზეგჲჷ ათახარა შაფეიფშჷზ. არგამა უავჷ იბარტიჷ იყალშეიტ ამჩ ზქუეხოზ აიბაშრა აჭჷზაარა აპოლიტიკშეი იარა უბრი აიბაშრა აჭჷზაარა იახყჲანჷ იყალაზ ანხამჷკატჿ ეილაჰარეი, აჟილარტჿ მასსაქუა რჷკნუწყა ურთ ირჷმაზ ანჷრაა წჷხუაფწიარალა იშეიწარყჲაზ

ანავს, კორნილოვშჩინა აცყჲა-შჿყჲარა იაანარფშიტ აკონტრრევოლიუცია ეიხჷრს-ეიწჷრსრას იააყანაწალაკჲ ზეგჲჷ რფჷხხაარა ზჷლშო რევოლიუცია მჩჷ ლულუანჷ იშაზჰაზ აბოლშევიკ პარტია. ჰარა ჰპარტია მაკჲანა აჰიჷნთქარრა ნაპხგარა აზჷზუაზ პარტიამჷზტ, ახა კორნილოვშჩინა ამშქუა რაან იარა აუს აუან აჰიჷნთქარრა ნაპხგარა აზჷზუა მჷჩ იაშაწიყჲაკ ეიფშ. იზბან აკუზარ. აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი ლაკჰაკრაკ ყამწაკუა იარა იზქუნარფშუაზ ნარგძონ.

აწჷხუტიანჷ. კორნილოვშჩინა აცყჲა-შჿყჲარა იაანარფშიტ, იფსიტ ჰიაა უგუ იზზაანაგაშაზ ასოვეტქუა იაშალაწიყჲა არევოლიუციატჿ ოტპორ აყაწარაზჷ

ამჩ დუძძა ზლოუ რაკუნჷ იშჟყაზ. ჯაშარაკ აქუმჷზტ, ხჲჷძჰიალა ასოვეტქუეი ურთ რევკომქუეი შჟრაკუზ კორნილოვ ირ რჷმჳა ზჳჷზ, რჷმჩქუაგჲჷ ჭჟახჷზეიაზ.

კორნილოვშჩინა იაჭჟაგჷლანჷ აქუფვარა, აუსუცეი ასოლდათცეი რდეპუტატცაა რსოვეტქუა იხჲაშჩხა იყაზ არჭჟჷხჟეიტ, იტყუანჷ იზმაზ აქუშჟაჰათრატი პოლიტიკა იამპჷწნახტ, არევოლიუციატი ქუფვარა ამჳა თბაახჲ იკჷლნაგჟეიტ, აბოლშევიკტი პარტია აიჲგჲჷ იქუნარგეჟიტ.

ასოვეტქუა რჭჟჷ აბოლშევიკცაა რნჷრრა აზჰაიტ იანაკუზაალაკჲ დაჩჟაზნჷ ეიფშჟჷმკუა.

აქჷთა აჭჟგჲჷ აბოლშევიკცაა რნჷრრა ირლასნჷ აზჰარა იალაგჟეიტ.

კორნილოვ ივოსსტანიე ანხავჷჟელარ რმასაა თბააქუა ილნარპეიტ. აპომეშჩიკცეი აგენერალცეი აალაგანჷ აბოლშევიკცეი აასოვეტქუეი ანჷოცყჲა-შიყჲალაკჲ აშთახჲ ანხაცაა იშჟრჷქუტიოზ. უბრი აყნჷტი ანხავ ლაოცაა რმაასა თბააქუა ეიჭა იაიგუძანჷ აბოლშევიკცაა რჷკუშჟა-მჷკუშჟა აჩჟეიდკჷლარა იალაგჟეიტ. 1917 შჟჷქუსაზჷ აპრელი ავგუსტი იაარბჟანაკჷზ აპერიოდ აზჷ ზჷლაკ-ჳაკრა არევოლიუცია აქჟიარა ეიწაზჷრხოზ აბჟარანხავცაა რაკუზარ. ურთ, კორნილოვ იცყჲა-შიყჲარა აშთახჲ, აოგაძა აბოლშევიკტი პარტია აგანახჲ აიაარა იალაგჟეიტ. ანხავ ლაოცაა რმასსაქუა რჷჩჟოჷდკჷლო. ანხავჷჟელარ რმასსა თბააქუა ეილჷრკააუა იალაგჟეიტ, აბოლშევიკცაა რპარტია ხაწაჷკ შჟაკუუ ურთ აიბაშრა რჷხჰიარა ზჷლშჟო. აპომეშჩიკცაა რჷცყჲარა ზჷლშჟო, ანხაცაა ადგჲჷლ რჷთარაზჷ იხჟიანგჲჷ იყოუ 1917 შჟჷქუაა სენტიაბრი ოკტიაბრი რზჷ, აპომეშჩიკცაა რჷდგჲჷლქუა უაკჷმბაცლა ანხაცაა იოჷმპჷწროხალო იალაგჟეიტ ხაფჷზაოალა ზეგჲჷნჯარა აპომეშჩიკცაა რჷდგჲჷლქუ, რჷცაალუარა იალაგჟეიტ. გუშია ჰიარაზაიტ. ხჲჷოხუოატი ოტოიადზაიტ. შთა აკგჲჷ იაზჷჩკჷლომჷზტ არევოლიუცია ყაწარაზჷ იქუგჷლაზ ანხაცაა.

არევოლიუცია აშთჷწრა. აზჰარა იაჭჟჷნ.

ასოვეტქუა რჷოჭჟჷხარეი რჷრჭჟჷცოეი აზჰარა იალაგჟეიტ. აზჰარა იალაგჟეიტ აასოვეტქუა რბოლშევიზაცია. აფაბრიკაქუეი, აზაუადქუეი, არრატი ხუთაქუეი დარა რდეპუტატცაა ეითალხჟუა, ასოვეტქუა რახჲ ირშთუან ამენშევიკცეი აესეროცეი რცჷნხურას,

აბოლშევიკ პარტია ახათანრაკცაა. კორნილოვშჩინა ანაწადჷრხა ადჷრვაჩჟნჷ, ავგუსტ 31 აზჷ, პეტროგრადტიი ასოვეტ აბოლშევიკცაა რპოლიტიკა იადგჷლანჷ იცააჟიო იალაგჟეიტ. პეტროგრადტიი ასოვეტ აფასატიი ამენშევიკტი-ესერტი პრეზიდიუმ, ხადას ჩხეიძე დჷზმაზ, გჷქუწიტ. რთჷფქუა აბოლშევიკცაა ირჷზნჷჟუა. სენტიაბრ 5 აზჷ, აუსუცაა რდეპუტატცაა რსოვეტ აბოლშევიკცაა რახჲ იიასუეიტ. მოსკვატიი ასოვეტ აესერტი-მენშევიკტი პრეზიდიუმგჲჷ უბასყანწიყჲა იქუწიტ. აბოლშევიკცაა რზჷ ამჳა ოჷცქჲო.

უი იაანაგოზ უი აკუნ, ავოსსტანიე ამანშიაალახარაზჷ ხჷმფადა იათახჷზ აუს ხადაქუა ყალჟეიტ ჰია აკუნ.

„ამჩრა ზეგჲჷ ასოვეტქუა ირჷთატიუპ!“ ჰია ალოზუნგ ჭჟჷც ეითაქუგჷლტ.

ახა ამენშევიკტი-ესერტი სოვეტქუა რნაპახჲჷ ამჩრა აიასრაზჷ იყაზ აფასატიი ალოზუნგ აკუმჷზტ არი. მაპ, არი ატიჷლა აჭჟჷ აბოლშევიკცაა ნაპხგარა ზზჷრუა ასოვეტქუა ამჩრა ზეგჲჷ რჷთაოაზჷ, აამთალატიი აიჰაბჷრა იაკჟავჷლაზ ასოვეტქუა რვოსსტანიე იალოზუნგჷნ.

აქუშჟაჰათრატი პარტიაქუა რჷვნუწყა აილკჷრრა იალაგჟეიტ.

არევოლიუცია ზგუ აზჷყაზ ანხაცაა აქულუღუარა იყარწაზ ალა, აესეროვია იოჷლწიტ არმა ჟიჳა, „არმატი“ ესეროცაა; ურთ აბურჟჟუაზია რჷქუშჟაჰათრატი პოლიტიკა რგუ აზჷნამძარა ატიჷ რჰიო იალაგჟეიტ.

ამენშევიკცააგჲჷ იოჷლწიტ „არმატი“ გუფ, „ინტერნაციონალისტცაა“ ჰია იზჷშთაზ, აბოლშევიკცაა რახჲ ზგუ ხჲანააუა იალაგაზ.

ანარხისტცაა რაკუზარ, ურთ ზნჷრრალა უსგჲჷ ზჷნძა იმაჭძაზ გუფჷნ. უაჟიჷკ წჷხუაფწიალა იგუფ ხუჭძაქუანჷ ეიმხჷშიშიეიტ: ურთ რახჲტი ჯოუკჷ აუააჟელარ რჷწმჷჰიჰიარქუა აშაუატილჲჷჩრატიი აპროვოკატორტიი ელემენტქუა იოჷლაკაშეიტ. ეგჲჷრთ ანხაცეი აქალაქჲ უაა სსეი ზჷრჰიუაზ, აუსუცაა რკლუბ ვნქუეი რფარა ეიზკქუეი რჷმჷზხჟუაზ. „იდეიატი“ ეკსპროპრიატორრახჲ იცეიტ. ეგჲჷროთ არგამა აკონტრრევოლიუციონერცაა რლაგერ ახჲ იიასიტ, აბურჟჟუაზია რააწრა იტიანჷ რხატი ფსთაზარა ეიჭჟჷრცააუა. ურთ ზეგჲ იარბანზაალაკჲ მჩრაკ რთახჷმჷზტ. უბრი ახჷფხჲაძარა-

ჭჷ ეიჰარაძაკგჲჷ აუსუციეი ანხაციეი რრევოლიუციატი მჩრა იაჭთაგჷლან, იზბან აკუზარ, არევოლიუციატი მჩრა აჟილარ რჷრჰირეი აჟილარ რმაზარა აიმწიარეი შთრჷლნამჷრშთოზ აგურა განჷ იყან.

კორნილოვშჩინა აცყჲა-შიყჲარა აშთახჲ. ამენშთევიკციეი აესერციეი დაჩთა ზნჷკ რჩთაზჷრკჷხტ აზჰარა იაჭთჷზ არევოლიუციატი შთჷწრა დჷრკუადაოც. უბრი იაზკნჷ 1917 შთჷქუსა სენტიაბრ 12 აზჷ ურთ ასოციალისტტი პარტიაქუეი, აქუშთაჰათოატი სოვეტქუეი, აზანაათ ეიდგჷლაქუეი, აზემსტვოქუეი, ახუჰახუთრა პრომჷიშთლენნოსტტი უააი, აორატი ხუთაქუეი რხათარნაკცია რჷლა ურჷსტიჷლახეგჲტიი ადემოკრატიატი ეილაციაჟიარა ეიზჷრგთეიტ. აილაციაჟიარა იალნახტ აპრედპარლამენტ (არესპუბლიკა აამთალატიი ასოვეტ). აქუშთაჰათცია რგუ იაანაგონ „აპრედპარლამენტ აცხჷრაარალა, არევოლიუცია აანჷრკჷლაოც, ატიჷლა ასოვეტტი რევოლიუცია ამჳა იჭკახგანგჲჷ აბუოეთუაზიატი-კონსტიტუციატი ჭთიარა ამჳა, აბუოჟაუაზიატი პარლამენტარიზმ ამჳა იქუორწაოც. ახა აოი, არევოლიუცია აგეჟ შთახჲლა იხჷნდჷრჰიჷოც იაშთაზ, იბანკროტხაზ აპოლიტიკცია იყაოწაზ. ქუგურა ზმამჷზ ჩთაზკრანჷ იყალთეიტ. უი ხჷმფადა იხჷბგარ აკუნ, წაბჷრგჷნგჲჷ, ეგჲხჷბგთეიტ. აუსუცია ჩჩაოხუს იოჷმან აქუშთაჰათცია რპაოლამენტ უსუოაქუა. ურთ აპრედპარლამენტ იახჷჩჩანჷ იახჲიჷრწეიტ „აპოედბანნიკ" ჰია.

აბოლშთევიკცია რპარტია აცენტრ კომიტეტ იაძბეიტ აპრედპარლამენტ ბოიკოტ აზნაუოც. წაბჷრგჷუპ, კამენევი, ტეოდოროვიჩი რეიფშთ იყაზ აუაა ზლატიაზ აპრედპარლამენტ აბოლშთევიკტი ფრაქცია იათახჷმჷზტ აპრედპაოლამენტ ნჷჟნჷ იცაოც. ახა ურთ აპრედპაოლამენტ იალჷმწჷრ ყამლო იყანაწეიტ აპარტია აცენტრ კომიტეტ.

აპრედპარლამენტ ალახუზაარა რჩთანჷშიანჷ იაზჷქუფონ კამენევი ზინოვიევი, უბრი ალა ავოსსტანიე აზჷყაწარა აპარტია აციხდჷრყჲაოც. აპრედპაოლამენტ აჩთალაოხურა ყამლაოც ალჲარაჰიაწიყჲა დჷქუგჷლონ ავჷზა სტალინ ურჷსტიჷლაზეგჲტიი ადემოკრატიატი ეილაციაჟიარა აბოლშთევიკტი ფრაქციაჭთჷ. უი აპრედპარლამენტ იახჲიწონ „კორნილოვშჩინა ამგუართა თაფს-ხჷლოწ" ჰია.

ლენინი სტალინი შთიფკა ლულუანჷ ირჷფხჲაძონ აპრედპარლამენტ ჩთჰიარა კჲაჭთლაგჲჷ აჩთალარხურა, იზბან აკუზარ, უი იალშთონ, აპრედპარლამენტ აჲჲაჟილარ რზ, იიაშთაწიყჲანჷ აკ ყანაწაოკ ალშთარაშია აძაასაჭუა რჷვნუწყა აიჟაგა გულრაქუა რჷლანარწიაოც.

იარა უბრი აამთაზჷ აბოლშთევიკცია რჩთადცალაწჷყჲანჷ იახჷყაოწონ ასოვეტქუა ა-II-ტიი რეიზაოა დუ აა[illegible]ჩჲაოა: უა ურთ აიჰაოაჳჷკ [illegible] იაქუკულოთუან. [illegible] აკენლოლი ნაგძარა კომიტეტ [illegible] ამენშთევიკციეი აესერციეი [illegible] იააყარჷმწაზ აკგჲჷ ყამლთეიტ, ახა უი აზფჷმკკუა, [illegible] სოვეტქუა [illegible] ასოვეტქუა ა II ტიი [illegible] რეიზარა დუ აარფხჲაოც რჷძბეიტ 1917 შთჷქუსაზტიი ოკტიაბრ ავბატიი აბჟთაზჷ.

6. პეტროგრად ოკტიაბრტიი ავოსსტანიეი აამთალატიი აიააბჷრა რჷრგაანდავრეი. ასოვეტქუა ა-II-ტიი რეიზარა დუი ასოვეტ ეიჰაბჷრა რშაძურზჷლარეი. აინჷშიარაზი ადგჲჷლ აზი ასოვეტძუა ა-II-ტიი რეიზარა დუ ადეკრეტძუა. ასოციალისტტი რევოლიუცია აიააირა არგარა. ასოციალისტტი რევოლიუცია აიააირა ზჷხუჲაძუაზ.

[illegible] ლულუალა ავოსტანიე [illegible]წარა იალაგთეიტ. ლენინ იჰაბჟეიგონ, ასტოლიცაქუა ავპაე. [illegible] პეტროგრადი [illegible] აუსუციეი [illegible] აბოლშთევიკცია [illegible] მჩრა [illegible] ააგარა რჷლშთოიტ, იაგჲაარგაროუპ ჰია. იზხჷსჷზ ამჳა აიტოგქუა ყაწო, ლენინ იაჰა ხშთჷვ-ზჷშთრა აითონ: „[illegible] რეიაარაჳჷკ ჰაოა იბალგჷლოიტ". აცენტრ კომიტეტ აბოლშთევიკტი ორგანიზაციაქუეი [illegible] იივზაზ [illegible] აპიამოქუეი [illegible] ლენინ იოითონ ავოსსტანიე აკონკრეტტი პლან: არ ხუთაქუეი, აფლოტი, აკრონშტადტ[illegible] რხჷ იშთალჷოხუაშთაზ [illegible], ავოსსტანიე ამანშიალარა აოგარაზჷ პეტროგრად [illegible] ხჷმფადა იშთჷრხშთა აპუნკტ ხადარაქუა რტიჷ, უბაა ეგჲჷოთგჲჷ.

ოკტიაბრ მზა 7 აზჷ ლენინ მაძალა ფინლიანდიატი პეტროგრად დაარტ 1917 შთჷქუაა ოკტიაბრ მზა

10 აზჷ იმჳაფჷსიტ ათოურჷხ აჭშჷ შარდა ზწაზკშუა, აბჯარშთჷხლა იაარლასძანჷ აფხძატიი ამშჳქუა რზჷ ავოსსტანიე იალაგარცჷ ახძჷრძბაზ აპარტია აცენტრ კომიტეტ აილატიარა. აპარტია აცენტრ კომიტეტ ათოურჷხტი რეზოლიუცია, ლენინ იივჷზ, იაჰოონ:

„აცენტრ კომიტეტ იხანაწოიტ აურჷს რევოლიუცია ადუნეიზეგძტიი აშაქუგჷლაშა აიფშჳ (გერმანია აფლოტ აჭშჷ ავოსსტანიე იყალაზ, ევროპა ზეგძ აჭშჷ ადუნეიზეგძტიი ასოციალისტტი რევოლიუცია ზჷნძა აზჰარა იშჳაჭშუ აზჷრფშშუა აკუნჷ იახძჷყოუ, ანაჳს, ურჷსტიჷლა არევოლიუცია ახუაჩშრა იაზკნჷ ათჷნჩრაზჷ აიმპერიალისტცაა რჳნჷტი აშიართა იყოუ), უბას აიბაშრატი შაქუგჷლაშაგძჷ (აურჷს ბურჟშუაზიეი კერენსკიი, იკომპანიეი პიტერ ანემცცაა რჷთარა მცრაკ ალამკუა იახძჷრძბაზ), უბას ასოვეტქუა რჭშჷ აიპარაჳჷკ აპროლეტარტი პარტია ანაპაჭშჷ აგარეი,—აბრი ზეგძჷ ანხაცაა რვოსსტანიე, ჰპარტია აგურაგარახძჷ აჟოლარ რააჰორეი (მოსკვატიი ალხრაქუა) ინრჷდკჷლანჷ, აწჷხუტიანძა, ავბატიი კორნილოვშჩინა არგამა აჩშაზჷყაწარეი (არ პიტერ რალგარა, პიტერ აზააიგუარანძა აკაზაქცაა რააგარა, მინსკ აკაზაქცაა რაკურშშარა, უბას იწაგძგძჷ), აბართ ზეგძჷ ეხძატიი ამშშ აოჩერედ აჭშჷ იქუდჷრგჷლოიტ აბჯარშთჷხლა ავოსსტანიე აყაწარა.

აბასალა, აბჯარშთჷხლა ავოსსტანიე ყამლარ შშზალჷმშშო, უი ზჷნძა იაამთან იშჷყალაზ დჷრნჷ, აცენტრ კომიტეტ ირჷდნაწეიტ აპარტია ორგანიზაციაქუა ზეგძგძჷ იარა აბრი იაცნჷყუანჷ, უბრი ანაგძარა იაზკნჷ ირჷლაცააჟიალარაცჷ, ირძბალარაცჷ აპრაქტიკატი ზწაატიქუა ზეგძჷ (ავადატიი აობლასტ ასოვეტქუა რეიზარა დუ, პიტერ არ რალგარა, მოსკვააი მინსკააი რჷქუგჷლარა, უბას ეგძჷრთგძჷ)“ (**ლენინ**, ტომ XXI, ადაყძა 330).

აბრი ათოურჷხტი ძბარა აჭშაგჷლარა იაზჷქუგჷლტ, იყამლააიტჰიაგძჷ რჷბჟჷ ართეიტ ცკ აჩლენცაა კჷჯა, კამენევი ზინოვიევი. ურთ ამენშშევიკცაა რეიფშ, დარგძჷ რგუ აზჷჰიონ აბურჟშუაზიატი პარლამენტარტი რესპუბლიკა, რჭშჷ აცაა ახჷხჷნგძჷ იცააჟიონ აუსუცაა რკლასს ასოციალისტტი რევოლიუცია ნანაგძარატიჷ ამჩ ამამ, ამჩრა აგარა აყჷნძა მაკძანა იაზჷმპაცტ ჰია.

წაბჷრგჷუპ, არი აილაცააჟიარაჭშჷ არეზოლიუცია არგამა დაჭშაგჷლანჷ იბჟჷ აიმთეიტ ტროცკიი, ახა უი არეზოლიუციაზჷ იალშეიგალტ ავოსსტანიე ეიწაზყძაშშაზ, ზჷნძა იფხასთაზტიშშაზ არჩშეირა. უი აჟიანჷ იალაიგალტ ასოვეტქუა ა-II-ტიი რეიზარა დუ აადჷრტაანძა ავოსსტანიე იალამგარცჷ; არი ავოსსტანიე არხარარა, ავოსსტანიე ანჷყალო ამშშ დეილჷრკაარა, უი ატიჷ აამთალატიი აიჰაბჷრა ზაა ადჷრრა რჷთარა—აბრი აკუნ უი იაწანაკშუაზ.

ახატითჷფანქუა რჭშჷ ავოსსტანიექუა რეიჭშკაარაზჷ, აბოლშშევიკტი პარტია აცენტრ კომიტეტ აგურაგაცაა დიჷქუნაწეიტ დონბასსყა, ურალყა, გელსინგფორსყა, კრონშტადტყა, ალადეი ამრათაშიარეი რჷბჟარაჭშტიი აფრონტახძ, უბას ეგძჷრთგძჷ. აჳჷზცაა ვოროშილოვ, მოლოტოვ, ძერჟშინსკიი, ორჯონიკიძე, კიროვ, კაგანოვიჩ, კუიბჷიშევ, ფრუნზე, იაროსლავსკიი, უბას ეგძჷრთგძჷ. აპარტია აყნჷტი ხჷლა დწას ირჷმან, ახატითჷფანქუა რჭშტიი ავოსსტანიექუა ანაპხგარა რზურა. ურალ მშადრინსკ აჭშტიი არ რჷჳნჷუწყა აუს იუან აჳჷზა ჟშდანოვ. აცენტრ კომიტეტ აგურაგაცაა ახატითჷფანტიი აბოლშშევიკ ორგანიზაციაქუა ავოსსტანიე აპლანქუა დელდჷრკააუან, პეტროგრად ავოსსტანიე აცხჷრაარა ათარაზჷ მობილიზაცია იაზდჷრხშიონ.

აპარტია აცენტრ კომიტეტ იზჷქუნარფშშჷზ ალა პეტროგრადტიი ასოვეტ აჭშჷ იშაქუდჷრგჷლტ ლეგალლა აუსურა იალაგაზ, ავოსსტანიე იაშტაბხაზ **აიბაშრატი რევოლიუციატი კომიტეტ.**

უი აამთაზჷ აკონტრრევოლიუციაგძჷ ცცაკრჷლა ამჩქუა რეიზგარა იაჭშჷნ. ოფიცერცაა, აკონტრრევოლიუციატი „ოფიცერცაა რეიდგჷლა“ აკუნჷ რჩშეიჭშჷრკააიტ. აკონტრრევოლიუციონერცაა ზეხძჷნჯარაგძჷ აშტაბქუა შაქუდჷრგჷლონ ალევ ბატალიონქუა რეიჭშკაარაზჷ. ოკტიაბრ ანწიამთაზჷ აკონტრრევოლიუცია იამან 43 ლევ ბატალიონქუა. გეორგიიტიი აკავალერქუა ირჷლხნჷ მაცარა აბატალიონქუა ეიჭშჷრკააიტ.

კერენსკიი იეიჰაბჷრა პეტროგრადჷნტი მოსკვაყა აიჰაბჷრა რჷიაგარა აზწაატიჷ ჷქუდჷრგჷლტ. უიალა უაჳჷ იბარატიჷ იყან, კერენსკიი იეიჰაბჷრა პეტროგრად ავოსსტანიე ყალარა ალდმჷრშშარცჷ პეტროგრად ანე-

მცაა რჷთარა აუს შჰაზდჷრჵშიოჳ. პეტროგრადტიი აჟუსუცჷეი ასოლდათცჷეი აპროტეატ იყარწაზ აბზოურალა აამთალატიი აიჰაბჷრა პეტროგრად იაანჷმხარ ფსჷხუა რმოუა იყალშეიტ.

ოქტიაბრ 16 აზჷ აპარტია აცენტრ კომიტეტ აილატაარა თბაა მკაფჷსიტ. უაყა ავოსტანიე ანაპხგარა აზურა იაზკჷზ **აპარტიატი ცენტრ** ალჷრხჷიტ აპჷზა სტალინ ხადას დათანჷ. არი აპარტიატი ცენტრ, პეტროგრადტიი ასოვეტ აჭშჷ ეიჭშკააზ აიბაშრა-რევოლიუციატი კომიტეტ ავოსსტანიე ზეგჲჷ აპრაქტიკატი ნაპხგარა აზჷზუაზ გუთლჷხნჷ იყან.

აცენტრ კომიტეტ აილატაარაჭშჷ აკაპიტულიანტცაა ზინოვიევი კამენევი ავოსსტანიე აჭშაგჷლარა ეითაზჷქუგჷლტ. ოტპორ ანროუ ავოსსტანიე იაჭშაგჷლანჷ, აპარტია იაჭშაგჷლანჷ. არგამა აკჲჷფხჲ აჭშჷ აქუგჷლარახჲ იიასიტ. ოქტიაბრ 18 აზჷ ამენშევიკტი გაზეთ „ნოვაია ჟიზნ“ აჭშჷ იანჷრწეიტ, აბოლშევიკცაა ავოსსტანიე რჷჩშშაზჷყარწოზ ატიი, დარა კამენევი, ზინოვიევი ავოსსტანიე ყაწარა ავანტიურას იშჷრფხჲაძოზ აზჷ ირჰოაზი. აბასალა კამენევი ზინოვიევი ჰალაცაა რჭშჷ იდრარგამეიტ ავოსსტანიე ყაწარაზი, იაარლასნჷ ავოსსტანიე აიჭშკაარაზი აცენტრ კომიტეტ იაძბაზ. უი ღალატრან. აბრი აწჷხუალა ლენინ იპუან: „კამენევი ზინოვიევი აბჯარშთჷხლა ავოსსტანიე აზჷ რპარტია აცენტრ კომიტეტ იაძბაზ როდძიანკოი კერენსკიი რჭშჷ **იდრარგამეიტ**“ ჰოა. ლენინ აცენტრ კომიტეტ აჭშაფხჲა იქუირგჷლშეიტ ზინოვიევი კამენევი აპარტია რალცარა აზწაატიჷ.

ალალატჵცაა რჷლა ზაა ადჷრრა ზოუზ არევოლიუცია ალაცაა იშაარაჰაწიყჲაზ, ავოსსტანიე ყაწარა ალზმჷრშაშაზი არევოლიუცია ანაპხგაჭ შტაბ აბოლშევიკცაა რპარტია ფჷზჷხხააშაზი აუსქუა რჷმჰაფაგარა იალაგშეიტ აამთალატიი აიჰაბჷრა მაძა აილატიარა ყაწანჷ, აბოლშევიკცაა იზლარაქუფაშაზ აუსქუა ძბანჷ იშთჷრხჷიტ. ოქტიაბრ 19 აზჷ აამთალატიი აიჰაბჷრა აჶრონტ აყნჷტი ცაკრჷლა პეტროგრადყა არ ირჷფხეიტ. აპატრულცაა დჷრლულუან, აულიცაქუა რჭშჷ ირნჷგძაჟჷლო ირნჷნ. აკონტრრევოლიუცია ეიჰარაკ ამჩქუა რაცაანჷ რეიზგარა იახჲძეიტ მოსკვა. აამთალატიი აიჰაბჷრა პლანს იყაწანჷ ირჷმან: ასოვეტქუა ა-II-ტიი რეიზარა დუ აადჷრტაანძა მჷშკჷ შჷბჟოუ აბოლშევიკცაა რცენტრ კომიტეტ ახჲჷყოუ სმოლნჷი იაჟილანჷ ირგარცჷ, აბოლშევიკცაა რნააპხგარატი ცენტრ ფჷხხაა იყარწარცჷ. აბრი აზჷ, გუკალა ირაზუპ ჰოა აიჰაბჷრა ზჷქუგუდშუაზ არ პეტროგრად იადჷრგალშეიტ.

ახა უეიზგჲჷ აამთალატიი აიჰაბჷრა რჷყაზაარა ამშქუეი ასაათქუეი ფხჲაძან. იარბან მჩჷზაალაკგჲჷ, აკგჲჷ იაზაანკჷლომჷზტ ასოციალისტტი რევოლიუცია იაარრჷლა ამჰაფჷსრა.

ოქტიაბრ 21 აზჷ არ რრევოლიუციატი ხუთაქუა ზეგჲჷ რახჲ აბოლშევიკცაა ირჷშთიტ აიბაშრატი რევოლიუციატი კომიტეტ აკომისსარცაა. ავოსსტანიე ალავაანძა ამშქუა ზეგჲჷ რაან არ ხუთაქუა რჭშჷ, აჶაბრიკაქუეი აზაუადქუეი რჭშჷ, აიბაშრატი ჩშაზჷყაწარა ლულუა იაჭშჷნ. იყარწაშაზ ადწაქუა როუიტ უბასგჲჷ აიბაშჷგა ლბაქუა აკრეისერ „ავრორეი“ „ზარია სვობოდეი“.

პეტროგრადტიი ასოვეტ აილატაარაჭშჷ ტროცკიი დჷჩშხუო დშჷბარბარუაზ ჰალა იეიჰიეიტ ავოსსტანიე აჩშჰიარა, აბოლშევიკცაა ავოსსტანიე ალაგარა ზჷქუდჷრშიარც იყაზ ამშ ჩშჰიარა. აბჯარშთჷხლა ავოსსტანიე აყაწარა აიფყჲარა კერენსკიი ეიჰაბჷრა ირჷლნამჷრშარცჷ, აპარტია აცენტრ კომიტეტ იაძბეიტ ავოსსტანიე იალაგარაცჷ, იაგჲჷმჰაფნაგარაცჷ აჩშჰიარა აყჷნძა ინამგძაკუა, ასოვეტქუა ა-II-ტიი რეიზარა დუ აარტრაგჲჷ მჷშკჷ შჷბჟაზ.

კერენსკიი აქუგჷლარა დალაგშეიტ ოქტიაბრ 24 (ნოიაბრ 6) აშჟჷმთან შაანძა იარკნჷ, აბოლშევიკცაა რპარტია აცენტრ ორგან „რაბოჩიი პუტ“ არკრაზჷ აპრიკაზ ყაწარალშეი, „რაბოჩიი პუტ“ არედაქციეი აბოლშევიკცაა რტიპოგრაჶიეი რახჲ აბრონევიკქუა რდიჷქუწარალშეი. ახა აშჟჷმთან 10 საათკ აზჷ აპჷზა სტალინ იზჷქუირფშჷზ ალა აკრასნოგვარდეეცცჷეი არევოლიუციატი სოლდათცჷეი აბრონევიკქუა ადცანჷ, ატიპოგრაჶიეი „რაბოჩიი პუტ“ არედაქციეი რჭშჷ ახჲჩარა დჷრლულუეიტ. აშჟჷმთან 11 საათ აზჷ „რაბოჩიი პუტ“ თჷწიტ აამთალატიი აიჰაბჷრა **რახჲჰიარახჲჷ** აადხჲარა ყაწო. იარა უბრი აამთაზჷწიყჲა ავოსსტანიე აპარტიატი ცენტრ იზჷქუნაწაზ ალა სმოლნჷიყა ირლასძანჷ იაარგშეიტ არევოლიუციატი სოლდათცჷეი აკრასნოგვარდეეცცჷეი როტრიადქუა.

ავოსსტანიე იალაგჳეიტ.

ოკტიაბრ მზა 24 აუხა სმოლნჷი დააიტ ლენინ. ხათალა ავოსსტანიე ანაპხგარა აზურაგჲჷ ინაპაჭჳჷ იააიგჳეიტ. აუხა შჳაანძა სმოლნჷი აშჳყა აარა იაჭჳჷნ არევოლიუციატჵ არ ხუთაქუეი აგვარდია ყაფშ ოტრიადქუეი. ურთ აბოლშჳევიკცჵა იდჵჷქურწონ, აამთალატჵი აიჰაბჷრა რჷჩჳთაწჵახნჷ იახჲჷყაზ ასტოლიცა აცენტრ აძჷნტჵ აჰთნჷ იაკუშჳარაცჷ.

ოკტიაბრ მზა 25 (ნოიაბრ 7) აზჷ აგვარდია ყაფში არევოლიუციატჵ არქუეი ირჷმყუწარხალტ ავოკზალქუა, აპოჩტა, ატელეგრაფ, ამინისტერსტვოქუა, აჰჵჷნთქარრატჵ ბანკ.

აპრედპარლამენტ ეიმდჷრპიტ.

პეტროგრადტჵი ასოვეტი, აბოლშჳევიკცჵა რცენტრ კომიტეტი ახჲჷყაზ სმოლნჷი, აიბაშრატჵ პრიკაზქუა ახჲჷნტჵთრჷჟუაზ, რევოლიუციატჵ ეიბაშრატჵ შტაბხჳეიტ.

ურთ ამშჳქუა რზჷ პეტროგრადტჵი აუსუცჵა ზეგჲჷ იდდჷრბეიტ, აბოლშჳევიკტჵ პარტია ანაპხგარალა დარა აშჳკოლა ბზიაწჵყჲა იშჳახჷსჷზ. აბოლშჳევიკცჵა რუსურალა ავოსსტანიე იაზჷყაწაზ არევოლიუციატჵ არ ხუთაქუა იახჷმფაკუა ინარჷგძონ აიბაშრატჵ პრიკაზქუა, აგვარდია ყაფშ ირჷვაგჷლანჷ ეიბაშუან. ამშჳჷნტჵ ფლოტგჲჷ არ ირჷწამხჳეიტ, რჷშთახჲ იმგჷლჳეიტ. აამთალატჵი აიჰაბჷრა რჷმჩრა რჷდრჷმკჷლოიჟთეი აკჷრწუა იახჲჷყაზ კრონშტადტ, აბოლშჳევიკ პარტია აზჷ ბააგუარანჷ იყან. აძჷნტჵი აჰთჷნრა იაქუკნჷ ბზარბზანლა იხჷსუა არდჷდრალა აკრეისერ „ავრორა“, ოკტიაბრ მზა 25 აზჷ ადჷრრა ყანაწეიტ აერა ჭჳჷც—ასოციალისტტჵ რევოლიუცია დუ აერა იშჳალაგაზ.

ოკტიაბრ მზა 25 (ნოიაბრ 7) აზჷ ირჷლარჰჵეიტ „ურჷსტჵჷლატჵი აუაატჵჷვსა რახჲ“ ჰჵა აბოლშჳევიკცჵა რობრაშჩენიე. არი აობრაშჩენიე აჭჳჷ იაჰჵონ აამთალატჵი აიჰაბჷრა შჳახჷრხჷზ, აჰჵჷნთქარრატჵ მჩრა ასოვეტქუა რნაპახჲჷ იშჳიასჷზ.

აიუნკერცჵეი ალევ ბატალიონქუეი ხჲჩაცჵას ირჷმანჷ, აამთალატჵი აიჰაბჷრა აძჷნტჵი აჰთჷნრაჭჳჷ რჩჳჷრწჵახჷიტ. ოკტიაბრ 25 აუხა იააშჳარ 26-ნჷ, არევოლიუციატჵ უსუცჵეი, ასოლდათცჵეი, ამატროსცჵეი აძჷნტჵი აჰთჷნრა იაჟილან ირჷგჳეიტ, აამთალატჵი აიჰაბჷრაგჲჷ დჷრბაანდავიტ.

აბჯარშთჷხლა ავოსსტანიე აიააირა აგჳეიტ პეტროგრად.

პეტროგრად აიააირა ზგაზ ავოსსტანიე ზჷნძა იაშჳჷკჲჷმთანჷ იანჷყაზ აამთაზჷ, ასტოლიცაჭჳჷ ამჩრა ფაკტლაგჲჷ პეტროგრადტჵი ასოვეტ ანაპაჭჳჷ იანჷყალა, 1917 შჳჷქუსა ოკტიაბრ მზა 25 (ნოიაბრ 7) 10 საათკჷი 45 მინუთი ახულფაზჷ, სმოლნჷი იაატიტ ურჷსტჵჷლაზეგჲტჵი ასოვეტქუა ა-II-ტჵი რეიზარა დუ.

აიზარა დუ აჭჳჷ აბოლშჳევიკცჵა იროუიტ ეიჰარაკძაკ. ამენშჳევიკცჵეი, ბუნდააი, არლჲა ესერცჵეი, დარა რტჵჷ უაჰა ეგჲშჷყამჷზ ანჷრბა, აიზარა დუ აუსურა ჰჩჳალაჰარხუუამ რჰჵან იალწნჷ იცეიტ. ასოვეტქუა რეიზარა დუ აყნჷ ურთ აფხჲანჷ ირჰჵაზ აჭჳჷ ოკტიაბრტჵი არევოლიუცია „ეიბაშრატჵ ხუშალჰჵაროუპ“ აზჷრჰჵეიტ. აიზარა დუ ამენშჳევიკცჵეი აესერცჵეი დჷრდამჷლტ. ურთ რცარა ზაწა გუალსს იყარჷმწარჷზ, ეიჰაგჲჷ ეიგურლეიტ, იზბან აკუზარ, ურთ ალალატკცჵა რცარა აბზოურალა, აიზარა დუ ყალშჳეიტ აუსუცჵეი ასოლდათცჵეი რდეპუტატცჵა რრევოლიუციატჵ ეიზარა დუ იაშჳაწჵყჲანჷ.

აიზარა დუ ახჲძალა ირჷლარჰჵეიტ ამჩრა ზეგჲჷ ასოვეტქუა რნაპახჲჷ იშჳიასჷზ.

> „აუსუცჵეი, ასოლდათცჵეი, ანხაცჵეი ზჷნძა რეიჰარაკძაკ რგუათახრა წჷრგუას იყაწანჷ, პეტროგრად აიააირა ზგაზ აუსუცჵეი აგარნიზონი რვოსსტანიე წჷრგუას იყაწანჷ, აიზარა დუ ამჩრა იარა ანაპაჭჳჷ იაანაგჳეიტ“,—ჰჵა აჰჵონ ასოვეტქუა ა-II-ტჵი რეიზარა დუ ავოზზვანიე.

1917 შჳჷქუსა ოკტიაბრ 26 (ნოიაბრ 8) აუხა ასოვეტქუა ა-II-ტჵი რეიზარა დუ **აინჷშჵარაზჷ ადეკრეტ** ადნაკჷლტ. ეიბაშუაზ ატჵჷლაქუა აიზარა დუ ირჷდნაწონ ზჷფშჳრაკ ყამწაკუა აინჷშჵარა ალაცჵაჟჵარაზჷ, ეგჲა იანეიწახო ხჷმჷზ ირეიწამკუა აამთალა იეინჷშჵარაცჷ. აიბაშრა იაჭჳჷზ ატჵჷლაქუა ზეგჲჷ რეიჰაბჷრაქუეი რჷჟჵლარქუეი რახჲ აიზარა დუ ააფხჲარა იყანაწაზ იარა უბრი აამთაზგჲჷ „აუაატჵჷვსა რჭჳჷ უბრი აფხჲაგჷლარა ზმოუ ამილათქუა ხფა, იარა აიბაშრა იალახუუ ზეგჲჷ რეიჰა იდუუ აჰჵჷნთქარრაქუა: ანგლიეი, ფრანციეი, გერმანიეი რჭჳტჵი ახდჷრრა ზმოუ აუსუცჵა რახჲგჲჷ“ ააფხჲარანჷ იყან. აიზარა დუ უბართ აუსუცჵა ირჷფხჲონ. „აინჷშჵარა აუს მანშჵალარჷლა

აწჷხუტიაყჷნძა ანაგძარაზჷ, უბრი ინაცწანგჲჷ, იარბანზაალაკგჲჷ ატირა აყნჷტი, იარბანზაალაკგჲჷ აეკსპლოატაცია აყნჷტი აჯაჟილარი აეკსპლოატაცია ზზჷრუა აჟილარ რმასსაქუეი რხაქუითტირა უს აზჷ“ აცხჷრაარა ყარწალარაცჷ.

იარა უბრი აუხა ასოვეტქუა ა-II-ტიი რეიზარა დუ იადნაკჷლტ ხუ-ხშიაარადა „აპომეშჩიკცაა რადგჲჷლ ხატირა ირლასძანჷ ათჷხრაზჷ“ **ადგჲჷლ აზჷ ადეკრეტ.** არი ადგჲჷლტი ზაკუან აზჷ შათას ირჷდჷრკჷლტ 242 ჯარა ახატითჷფანტიი ანხაცია რნაკაზქუა ირჷქუნჷყუანჷ იყაწაზ ანხავჷჟილარ რზეიფშ ნაკაზ. არი ანაკაზ ადგჲჷლ ხატირა აზინ ნაძაძა იაფნახშუან, უი აცჷნხურასგჲჷ იყალონ ადგჲჷლ ჟილარჷ ზეგჲჷ ირხატინჷ, აჰიჷნთქარრა იახატინჷ. აპომეშჩიკტი, აუდელტი, ამონასტჷირტი დგჲჷლქუა ხუდა-ფსადა აჯაჟილარ ზეგჲჷ რნჷ იადჷრხუალარაზჷ ირჷრთონ.

აპრი ადეკრეტ ალა ოკტიაბრტიი ასოციალისტტი რევოლიუცია აყნჷტი ანხაცია იროუიტ ზჷნძა 150 მილლიონ დესიატინ ფასა აპომეშჩიკცაა, აბუოჟშუაზია, აჰიჷნთქარ ითააცაა, ამონასტჷირქუა, აუხუამაქუა რნაპაჭშჷ იყაზ ადგჲჷლ.

ესჷშშჷქუსა ხჲჷლა 500 მილლიონ მაათ ეგჲაგჷმხო აპომეშჩიკცაა ირჷრთოზ არენდ შიახტიქუა რყნჷტი ანხაცაა რნჷ იაქუითხშეიტ.

უავჷ იხუარანჷ ადგჲჷლ იწოუ (ანეჶტ, ადბა-რაცაა, ამადენ, უბას ეგჲჷრთგჲჷ) აბნაქუა, აძქუა, ჟილარჷ რხატირაგჲჷ იიასიტ.

აწჷხუტიანჷ, ურჷსტჷილაზეგჲტიი ასოვეტქუა ა-II-ტიი რეიზარა დუ აჭშჷ იყარწეიტ რაფხჲატიი ასოვეტ ეიჰაბჷრა, ჟილარ რკომისსარცაა რსოვეტ. ჟილარ რკომისსარცაა რსოვეტ აჭშჷ იალაზ ზეჳჲგჷ ბოლშევიკციან. რაფხჲატიი სოვნარკომ ასანტიავჷს დ-ლჷოხჷიტ ლენინ.

აბასალა აუსურა იალგშეიტ ასოვეტქუა ა-II-ტიი რთოურჷხტი ეიზარა დუ.

აიზარა დუ ადელეგატცაა ეიმპნჷ ახატითჷფანქუა რახჲ იცეიტ, პეტროგრად ასოვეტქუა აიააირა მშჷრგაზ ზეგჲჷნჯარა ეითარჰიარცჷ. ატიჷლა ზეგჲჷ აჭშგჲჷ ასოვეტ მჩრა ახჲჷგძარა ალდჷრშუარცჷ.

ერაზნაკ ზეგჲჷნჯარაგჲჷ ამჩრა ასოვეტქუა რნაპახჲჷ იმიასეიტ. პეტროგრად ასოვეტ მჩრა ყალანჷ იანჷყაზ აამთაზჷ, მოსკვა აულიცაქუა რჭშჷ აკჷრ მშჷ რჩშეიდცალანჷ დუდუალაწიყჲა აიბაშრა იაჭშჷნ. მოსკვატიი ასოვეტ რნაპახჲჷ ამჩრა აიასრა ალდმჷრშუარც აკონტრრევოლიუციატი პარტიაქუა, ამენშევიკციეი აესერციეი, ნას აბელოგვარდეეცციეი აიუნკერციეი დარეი რჩშეიდკჷლანჷ, აბჯარშთჷხლა აუსუციეი ასოლდათციეი ირჭშაგჷლანჷ რაბაშრა იალაგშეიტ. ამშქუა ფჷთკ ანბჟჷს აშთახჲ ამიატეჟშნიკცაა ფჷხხაანჷ, მოსკვა ასოვეტ მჩრა შაქუდჷრდუდუეიტ.

პეტროგრად ახათა აჭში იარა არაიონქუაკ რჭში არევოლიუცია აიააირა ანაგა აფხჲატიი ამშქუა რაან, აკონტრრევოლიუციონერცაა ასოვეტ მჩრა ხდჷრბგარც იაქურკქუეიტ. ავოსსტანიე აან პეტროგრადჷნტი იბნალანჷ ავადატიი აფრონტ არაიონ ახჲ იცაზ კერენსკიი, კაზაქტი აო ხუთაქუაკ ეიზგანჷ აგენერალ კრაასნოვ ხჷს დრჷთანჷ, პეტროგრადყა იდიჷქუიწეიტ 1917 შშჷქუსა ნოიაბრ 10 აზჷ. 1917 შშჷქუსა ნოიაბრ 11 აზჷ აესერცაა ხადას იამანჷ აკონტრრევოლიუციატი ორგანიზაცია — „ატიჷლა ფსადგჲჷლში არევოლიუციეი რეიქურხარა აკომიტეტ“ — პეტროგრად აიუნკერცაა რმიატეჟშ ყანაწეიტ. ახა ამიატეჟშნიკცაა ფჷრხხაიტ შარდაკ ჯაბაა ადჷმბალაკუა. მშკჷ ალა, ნოიაბრ 11 ახულფაზჷ, ამატროსციეი აკრასნოგვარდეეცციეი იქურხჷიტ აიუნკერცაა რმიატეჟშ, ნოიაბრ 13 აზჷ პულკოვოტიი აჰარაკჷრაქუა რჭშჷ დჷცყჲა-შიყჲა დჷქურწეიტ აგენერალ კრასნოვ. ოკტიაბრტიი ავოსსტანიე აან ეიფშ, ლენინ ხათალაწიყჲა ანაპხგარა აზიუან ანტისოვეტტი მიატეჟშ აცყჲარა. იარა აკჷ იმჷხუაძო ილულუარეი. აიააირა შშჷრგოზ დაზთჷნჩნჷ აგურა ახიგოზი რგუ არხაწონ, ეიდნაკჷლონ ამასსაქუა. ალა დფჷხხაა დჷქურწეიტ. კრასნოვ დჷრბაანდავტინჷ დაარგშეიტ. „აჟია რითეიტ“, ასოვეტ მჩრა დაჭშაგჷლანჷ აქუფარა დშუაყუწუალა. „აჟია იითიიზ“ ალა დოურჷშთიტ. ახა აშთახჲ იშშააფშშჷზ ალა იგენერალტი აჟია ეილშეიგშეიტ. კერენსკიი იაკუზარ, უი ფჰიჷს მათიალა იჩშეილაჰიანჷ „ზჷმვაკ“ დჷბნალანჷ დცეიტ.

მოგილიოვ, არქუა აკომანდა რჷზთოზ ისტავკაჭშჷ, აგენერალ დუხონინ უბასწიყჲა ამიატეჟშ ყაიწარაცჷ იაქუიკჷიტ. გერმანიატიი არ აკომანდა რჷზთო რჭშჷ ირლასძანჷ აინჷშიარაზჷ რაციაჟიარა დალაგარცჷ, ასოვეტ ეიჰაბჷრა დუხონინ იანიდჷრწა, აიჰაბჷრა იდჷრწაზ

ანაგძარა მაპ აციიკჷიტ. ნას ასოვეტ მჩრა აპრიკაზ ალა დუხონინ დახჷრხტ. აკონტრრევოლიუციატჿ სტავკა ფჷრხხააიტ, იარა დუხონინ უბასყან იჭშაგჷლანჷ ავოსსტანიე ყაზწაზ ასოლდათცჿა დჷრშიტ.

ასოვეტ მჩრა იაჭშაგჷლანჷ იქუგჷლარაცჷ იაქურკჷიტ უბასგძჷ ეიცჷრდჷრუანჷ აპარტია აჳნუწყა იყაზ აოპპორტუნისტცჿა: კამენევ, ზინოვიევ, რჷიკოვ, შლიაპნიკოვ, უბას ეგძჷრთგძჷ. ურთ დწას იყარწო იალაგშეიტ ოკტიაბრტჿი არევოლიუცია იარა უბასყანწჿყძა იახჰიანჷ, იკანაჳჷზ ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი ალარხუნჷ „აკნჷ ეილოუ ასოციალისტტჿ ეიჰაბჷრა“ შაქუდჷრგჷლარცჷ. 1917 შჷქუსა ნოიაბრ 15 აზჷ აბოლშევიკცჿა რპარტია აცენტრ კომიტეტ, აბართ აკონტრრევოლიუციატჿ პარტიაქუა რნაალარა მაპ აცჿჷზკჷშაზ არეზოლიუცია შთნახჷიტ, კამენევი, ზინოვიევი არევოლიუცია იამშტრეიკბრეხერცჿოუპჰიაგძჷ რჷლანაჰეიტ. აპარტია აპოლიტიკა იაქუშაჰათმჷზ კამენევ, ზინოვიევ, რჷიკოვ, მილიუტინ, ნოიაბრ 17 აზჷ აცენტრ კომიტეტ აილაზაარა იშალწუაზ რჰეიტ. იარა უბრი აჩშნჷ, ნოიაბრ 17 აზჷ, იარა იხძალშეი ჟჿლარ რკომისსარცჿა რსოვეტ იალაქუაზ რჷიკოვ, ვ. მილიუტინ, ტეოდოროვიჩ, ა. შლიაპნიკოვ, დ. რიაზანოვ, იურენევ, ლარინ რჷხძალშეი ნოგინ ირეიჰეიტ, აპარტია აცენტრ კომიტეტ აპოლიტიკა იშაქუშაჰათმჷზ, ზჷხძჷძ ჰჿოუ აუააჟჿლარ რკომისსარცჿა რსოვეტ აილაზაარა იშალწუაზგძჷ. ფჷთვჷკ აშიარგუნდაქუა ჷვნჷ რცარა, ოკტიაბრტჿი არევოლიუცია ალაცჿა არგურლეიტ. აბურჟუაზია ზეგძგი, დარა რჷცხრაავცჿეი ცჿჷგძგურლძო, აბოლშევიზმ ეილაჰაიტ ჰჿა იჰჿჰჿონ, აბოლშევიკტჿ პარტია შთახო ჰჿა ზაა აკჷ ეილჷრკააზშჿა რჰჿონ. ახა ფჷთვჷკ ადეზერტირცჿა მინუთკგძჷ აპარტია რჷზმჷრბრიტ. აპარტია აცენტრ კომიტეტ, ურთ ცჿჷმლს იკნჷ ირჷქუძბეიტ არევოლიუცია იადეზერტირცჿანჷ, აბურჟუაზია ირჷცხრაავცჿანჷ იშჷყაზ ალა, იუტჿნჷ იაზჷქუგჷლაზ აუსქუა რახძგძჷ იიასიტ.

„არმატჿი“ აესერცჿა რაკუზარ, აბოლშევიკცჿა ზგუ რზჷყაზ ანხაცჿა რმასსაქუა აჩშჷრნჷრრა ირჷმაზ ეიქუდჷრხარც ურთ ირჷძბეიტ, აბოლშევიკცჿა ეგძრჷმარჷმკრაცჷ, მაკძანაზჷ, ურთი დარეი ჶრონტკ აჭშჷ რეიცჷყაზაარაჭშჷ იაანჭშასრაც. 1917 შჷქუსა ნოიაბრ აზჷ იმვაფჷსჷზ ანხაცჿა რსოვეტქუა რეიზარა დუ იადზაკჷლტ ოკტიაბრტჿი ასოციალისტტჿ რევოლიუცია აიააირა იაგაქუაზ ზეგი ასოვეტ მჩრა ადეკრეტქუეი, „არმატჿ“ ესერცჿეი დარეი აიქუშაჰათრა ყაწანჷ, ფჷთვჷკ „არმატჿ“ ესერცჿა (კოლეგაევ, სპირიდონოვა, პროშიან, შტეინბერგ) ჟჿლარ რკომისსარცჿა რსოვეტ აილაზაარაჭშჷ იალარწეიტ. ახა უეიზგძჷ არი აქუშაჰათრა ჷყან ბრესტტჿი აინჷშიარა ანაპაწარვაანძა ზაწჿჷკ, ანხავჷჟჿლარ რჭშჷ ინარწაულანჷ აილჷწრა ლულუაქუა ანჷყალა, აკულაკცჿა რინტერესქუა იაჰა-იაჰა იანჷრფშუა „არმატჿ“ ესერცჿა აბოლშევიკცჿა ირჭშაგჷლანჷ ამიატეჟშ ანჷყარწა ასოვეტ მჩრაგძჷ უბრი ამიატეჟშ ფჷხხაა იანჷქუნაწა, ალარცჿა რკომიტეტქუა შაქუდჷრგჷლაანძა ზაწჿჷკ.

1917 შჷქუსა ოკტიაბრ ინარკნჷ 1918 შჷქუსა იანვარი ჶევრალი რყჷნძა, ასოვეტ რევოლიუცია ატჿჷლა ზეგძჷ იახძძეიტ. ატჿჷლა დუძძა ატერრიტორიაჭშჷ ასოვეტტჿ მჩრა ახძძარა ატემპ უბასყაკ ილასჷნ, უი, ასოვეტტჿ მჩრა „ატრიუმჶტჿ მარშ“ ჰჿა ახძძიწეიტ ლენინ.

ოკტიაბრტჿი ასოციალისტტჿ რევოლიუცია დუ აიააიტ.

ურჷსტჿჷლან ასოციალისტტჿ რევოლიუცია ეგძჷრთ რაასთა ეიჰა იაარმარიანჷ აიააირა აზჷრგაზ ამზჷზქუა ჟჿპაკჷ რახძტჿ, იაზგუათატჿნჷ იფხძაძოუპ რეიჰა იხადაქუანჷ იყოუ აბართ ამზჷზქუა:

1. ოკტიაბრტჿი არევოლიუცია იარა აჭშაფხძა იგჷლან ეგძჷრთ რაასთა იკუალაზ, ცქძა ეიჭშკაამჷზ, აპოლიტიკატჿ ფჷშია მაჭნჷ იზმაზ ალა აურჷს ბურჟუაზია. ეკონომიკალა ილულუამხაცჷზ, იშეიბაკძოუ აიჰაბჷრატჿ ზაკაზქუა ირხძჷფშჷზ, იზთაგჷლაზ აშაქუგჷლაშაქუა ირჷლწჷრტჿ ეიფშ ხჷმფადა იათახნჷ იყაზ აპოლიტიკატჿ ხაფშჿჷმარაგძჷ. იახძჷნძახუთოუ აინიციატივაგძჷ რჷმამჷზტ აურჷს ბურჟუაზია. ურთ ირჷმამჷზტ აპოლიტიკატჿ კომბინაციაქუა რფჷშჿეი, მასშტაბ დულა აპოლიტიკატჿ მცჰჿარეი, იაჰჰჿაპ, ჶრანციატჿი აბურჟუაზია ირჷმოუ ეიფშ, ირჷმამჷზტ ზჷმჩშხაკრა დუუ ამოშენნიკრატჿ კომპრომისსქუაგძჷ, იაჰჰჿაპ, ანგლიატჿი აბურჟუაზია ირჷმოუ ეიფშ. ჶევრალტჿი არევოლიუცია იახჰჿანჷ იკანაჳჷზ, აჰჿჷნთქარ იქუშაჰათხარა დჷრვაგძ იაცჷ იაშთაზ, უი აშთახძ ამჩრაჭშჷ იანააი, ზეგძჷ ირცჿჷმლჷზ აჰჿჷნთქარ იპოლიტიკა აუსხადარაქუა ზეგძჷ რჷნაგძარა იალაგშეიტ, უბ-

რი ეილჲჷზ ჰჿა უაჰა აკგჲჷ რზჷმხუცძაკუა. აჰჿჷნთქარ იეიფშ, აბურჟუაზიაგჲჷ „აიააირა აგაანძა ჰჿა აიბაშრა˙ იაზჷქუგჷლან. უბრი აიბაშრა ატჿჷლა ამჩ აქუმხო. აჟჿლარი არმიეი უაჰა ნარჷლჷმშთო ირააფსანჷ იშჷყაზგჲჷ. აჰჿჷნთქარ იეიფშ, აბურჟუაზიაგჲჷ ეიჰარაკ აპომეშჩიკცჿა რადგჲჷლ ხატჿრა ახჲჩარა იაზჷქუგჷლან, ადგჲჷლდარეი აპომეშჩიკცჿა ინჷყურჷვოზ არგუაკრეი ირჷხყდანჷ ანხაჳჷჟჿლარ ანწჿარა იშჷაქჷზგჲჷ. აუსუცჿა რკლასს აზჷ პოლიტიკას ირჷმაზ აკუზარ, აუსუცჿა რკლაას აცჿჷმღრაზჷ აურჷს ბურჟუაზია აჰჿჷნთქარგჲჷ ინაიაფჷსიტ, იზბან აკუზარ, აზავოდჩიკცჿეი აფაბრიკანტცჿეი არგუაყრა იყარწოზ ახჲჩარეი არჷლუმუარეი იახჲაჭჷზ ანაჳსანგჲჷ, ჩჰაშა ზმამ აკუნჷ აყაწარა იაშთან ამასსატჿ ლოკაუტქუა რჷყაწარა აბზოურალა.

იჯაშატჿჷნგჲჷ იყამ, აჰჿჷნთქარ იპოლიტიკეი აბურჟუაზია რპოლიტიკეი უსყაკ იზლეიფშჷმჷზ ჰჿა ჟჿლარა ეგდახდჷრჷმბაზ. აჰჿჷნთქარ იცჿჷმღრა ირჷმაზგჲჷ აბურჟუაზია აამთალატჿი რეიჰაბჷრა რახჲ იახიარგაზ.

აესერცჿეი ამენშევიკცჿეი რაქუშაპათოატჿ პარტიაქუა ჟჿლარ რჷჭჷ ჩუჷრნრრა ახჲჷნძარჷმაზ, აბურჟუაზია უბართ რჷლა აჩჷჷოახრა რჷლშოთ იყან, ამჩრაგჲჷ დარა რნაპაჭჷ იაანჷრკჷლარტჿჷ იყან. ახა ამენშევიკცჿეი აესერცჿეი აიმპერიალისტტჿ ბურჟუაზია რაგენტცჿას იშჷყაზ ალა რხჷ ანდრარგამა, იარა უბრი ალაგჲჷ ჟჿლარ რჷჭჷ ანჷრრა ირჷმაზ რჷმამკუა რჩუანჷყარწა, აბურჟუაზია აამთალატჿი რეიჰაბჷრა აპაირ აჭჷ იკნაჰაუ აკჷ აკუნჷ იააყალშეიტ.

2. ოკტიაბრტჿი არევოლიუცია ახადარაჭჷ იგჷლან უბრი ეიფშ იყაზ არევოლიუციატჿ კლასს, აიბაშრაქუა რჷჭჷ იძჷრჟჿხახჲაზ, აამთა კჲაჭჷკ აჳნუწყალა 2-რევოლიუციაკ ირხჷსხჲაზ, ახფატჿი არევოლიუცია ალამთალა აან. ათჷნჩრაზჷ, ადგჲჷლ აზჷ, ახაქუითრაზჷ, ასოციალიზმ აზჷ აქუფარაჭჷ ჟჿლარ რვოჟდრა ავტორიტეტ ზგახჲაზ აკლაას, ურჷსტჿჷლა აუსუცჿა რკლასს. ჟჿლარ რახჲტჿ აგურაგარა იაფსახახჲაზ, არევოლიუცია ავოჟდ ურჷსტჿჷლატჿი აუსუცჿა რკლასს ჷყამკუა იყაზარ, აუსუცჿეი ანხაცჿეი რეიდგჷლაგჲჷ ზჷყალომჷზტ, იარა უბრი ეიფშ აიდგჷლა ჷყამკუანგჲჷ ოკტიაბრტჿი არევოლიუცია აიააირა აზგომჷზტ.

3. ურჷსტჿჷლატჿი აუსუცჿა რკლასს არევოლიუციაჭჷ დგჷლაჳ ლულუანჷ იამან, ანხაჳჷჟჿლარ ზჷნძა ირეიჰარაჳჷკნჷ იყაზ ანხაცჿა ლარცჿა. აკჷრ ჟჿა-შჷქუსაქუა რაახჷე „ნორმალლა“ აჭეიარა იაჭჷზ აფჷშჿა უაცჿჷმშიარატჿ იაყაროუტჿრატჿჷ იყოუ არევოლიუცია 8 მზტჿი აფჷშჿა, აჯანხაჳჷჟჿლარ რმასსაქუა რზჷ ბაშა იმაასიტ. არი აამთა აკნუწყალა ურთ აუს აჭჷ იფჷრშჿეიტ ურჷსტჿჷლან იყაზ აპარტიაქუა ზეგჲგჲჷ, აგურაგჲჷ რგჷეიტ, აკადეტცჿა რაკუზ, აესერცჿა რაკუზ, ამენშევიკცჿა რაკუზ. ანხაცჿა რზჷ აპომეშჩიკცჿა დარა იშჷრმარჷმკჷუაზ, აშა შჷკარჷმთოოზ, ურჷსტჿჷლან აპომეშჩიკცჿა ირჷმადამ. ანხაცჿა ზჷრგუაყჿუა რჷთარაბჷ აპომეშჩიკცჿა რფჷხხაარა იაზჷბჷიანჷ იყოუ პარტია ზაწჿჷკ შჷაკუუ, უარი აბოლშევიკცჿა რპარტია შჷაკუუ. აბრი აკუხეიტ აპროლეტარიატი ანხაცჿა ლარცჿეი რეიდგჷლა იშაათა იაშჷაწცყდანჷ იაზჷყალაზ. აუსუცჿა რკლასსი ანხაცჿა ლარცჿეი რეიდგჷლა აყაზაარა იპჿააქუნაწეიტ აბყარა ნხაცჿა რჩუჷმჳოფგაშაგჲჷ, ურთ აკრაამთა ილაკ-ჳაკჷუა იშჷყაზ, ოკტიაბრტჿი ავოსსტანიე იანნალაგაშაზ იშჷაქუნაგაწჿჷყჲოზ არევოლიუციახჲ იიასიტ, ანხაცჿა ლარცჿა რჩუჷნარჷდწანჷ.

რწაბჷრგრაგჲჷ ათახნჷ იყამ, აბრი ეიფშ აიდგჷლა ჷყამკუა, ოკტიაბრტჿი არევოლიუცია აიააირა შჷაზჷმგოზ.

4. აუსუცჿა რკლასს ახადარაჭჷ იგჷლან, აპოლიტიკატჿ ქუფარაჭჷ იფჷშჿაზ აპარტია, აბოლშევიკცჿა რპარტია. აბოლშევიკცჿა რპარტია აიფშ იყოუ აპარტია ზაწჿჷკ აუპ, აჟჿლარ აჟჿჷლარახჲ ალდარაჰჿა ინანაგარატჿჷ იახჲჷნძახუთოუ აგულჲრა ზმოუ, აგუთაკახჲჷ ამჳან იააზჷქუშოო აფჷნგჷლარაქუა იარბანზაალაკ ზეგჲჷ რჷვსშა იახჲჷნძახუთოუ აგუიშანჷზაარა ზმანჷ იყოუ. ათჷნჩრაზჷ აზეიფშ დემოკრატტჿ წჷსრეი, აპომეშჩიკცჿა რჷდგჲჷლქუა რჷმხნჷ რჳარაზჷ ანხაჳჷჟჿლარტჿ-ადემოკრატიატჿ წჷსრეი, აშლაათტჿ ეიყარატჿრაზჷ იდჷრგუაყჷუაზ აჟჿლარქუა რშილათტჿ ხაქუითრაზჷ აწჷსრეი, აბურჟუაზია რახჰჿარაზი, აპროლეტარიატ რდიკტატურა აშაქურგჷლარაზი, აპროლეტარიატ ასოციალისტტჿ წჷსრეი უჰჿა აბართ რეიფშ ეიუეიფშჷმჷზ არევოლიუციატჿ წჷსრაქუა, ზეიფშტჿ-რევოლიუცია რჳაშკ აყნჷ რეიდწარა ყაზა-

რჷლა იზჷლშოზ აბრი ეიფშ იყოუ აპარტია ზაწიჷკ აკუნ.

ჰჿარა ათახჷმ, აბართ რეიფშ იეიუეიფშჷმ არევოლიუციატჿი რვაშქუა, მჩხარა დუ ზმოუ ზეიფშ რევოლიუცია რვაშჷკ აყნჷ რეილალარა შაკუუ ურჷსტჿიჷლან აკაპიტალიზმ აფეიფშ ზჷმბაზ.

5. ოკტიაბრტჿი არევოლიუცია იალაგშეიტ უბრი ეიფშ ამომენტ აზჷ, აიმპერიალისტტჿი ეიბაშრა იაშჷკჲჷმთანჷ იანჷყაზ, აბურჟუაზიატჿი ჰჿჷნთქარრა ხალაქუა ეილაციოუ 3-ლაგერკნჷ იშანჷ იანჷყაზ, აკშიაკში აიბაშრა იაჭშნჷ ეიბარფსჷჩშუა „აურჷსტჿი უსქუა“ აკტივლა აჩშრჷლაგალარა ეიფშ, ოკტიაბრტჿი არევოლიუცია ჩშჷშჿალა იაჭშაგჷლარატჿჷ ეიფშ ანრჷლჷმშოზ აამთაზჷ.

ჰჿარა ათახჷმ, აბრი დაარა აკჷრ იშარმარიაზ ოკტიაბრტჿი ასოციალისტტჿი რევოლიუცია აიაარა აგარა.

7. ასოვეტ მჩრა არჷლულუარაზჷ აბოლშევიკ პარტია იმპაფანაგოზ აძუფარა. ბრესტტჿი აინჷშჿარა. აპარტია ა-VII-ტჿი აიზარა დუ.

ასოვეტ მჩრა არჷლულუარაზჷ იათახჷნ ფასატჿი აბურჟუაზიატჿი ჰჿჷნთქარრატჿი აპპარატ ხჷრბგალანჷ, იფჩშნჷ, უი ახათჷფ აჭშჷ ასოვეტტჿი ჰჿჷნთქარრა აპპარატ ჭშჷც აშაქურგჷლარა. ანაჳჷს, იხჷრბგალატჿჷნ ასოსლოვიატჿი ეიჭშკაამა აციჷნხაქუა, ამილათტჿი რგუაყრა არეჟშიმი, აუახუამაქუა რპრივილეგიაქუა აფჷხტჿჷნ, აკონტრრევოლიუციატჿი კჲჷფხჲ, ილეგალზი ილეგალჷმზი უჰჿა, იზეიფშრაზაალაკჲ აკონტრრევოლიუციატჿი ორგანიზაციაქუა ჷქუხტჿჷნ, ეიმჷრპტჿჷნ აბურჟუაზიატჿი უჩრედიტელტჿი ეიზარა. აწჷხუტჿანძა, ადგჲჷლ ანაციონალიზაციატჿირა ინაშთარხხნჷ ნაციონალიზაცია აზჷუტჿჷნ უბასგჲჷ აპრომჷიშლენნოსტ დუ ზეგჲჷ, ანაჳჷს აიბაშრა შაქუგჷლაშა იყაზ ალწრა ათახჷნ, ასოვეტ მჩჷ არჷლულუარა აუს ზეგჲჷ რეიჰა იაფჷრხაგაზ აიბაშრა აწჷხუა ფწჿატჿჷნ.

აბართ აუსნაგძატჿქუა ზეგჲჷ მჳაფჷრგშეიტ მზაქუაკ რჷვნუწყალა, 1917 შჷქუსა ანწჿამთა ინარკნჷ 1918 შჷქუსა აჩშააიჳნაშშაანძა.

ამენშევიკციეი აესერციეი ეიჭშჷრკააზ ფასატჿი ამინისტერსტვოქუა რჭშტჿი აჩჷნ უაა რსაბოტაჟშ ფჷხხაა იყარწეიტ, იქურხჷიტ. ამინისტერსტვოქუა ჷქუგანჷ, ურთ რხათჷფან იშაქურგჷლან ასოვეტ უსბარა აპპარატქუეი იაქუნაგაზ ჟილარ რკომისსარიატქუეი. ატჿჷლა აპრომჷიშლენნოსტ აუსბარაზჷ იყარწეიტ ჟილარ რჷნხამჳა ირეიჰაუ ასოვეტ. აკონტრრევოლიუციეი ასაბოტაჟში რაქუფარაზჷ, ჶ. ძერჟშინსკიი ხადას დათანჷ, იყაწან ურჷსტჿიჷლა ზეგჲტჿი ჭჷდალატჿი აკომისსია (ვჩკ). არ ყაფში აჶლოტჿი რშაქურგჷლარაზჷ ადეკრეტ თჷჟჷნ. ზალხრაქუა ეიჰარაკგჲჷ ოკტიაბრტჿი არევოლიუცია ყალაანძა იმჳაფჷსჷზ, აინჷშჿარაზჷ, ადგჲჷლ აზჷ, ამჩრა ასოვეტქუა რახჲ აიასრაზჷ ასოვეტქუა აჳბატჿი რეიზარა დუ ადეკრეტქუა რშაქუოლულუარა მაპ აციჷზკჷზ აუჩრედიტელტჿი ეიზარა ეიმდჷრპიტ.

ჶეოდალიზმი, ასოსლოვიარეი, აზეიფშტჿი ბზაზარა ზეგჲჷ აჭშჷ აიყარამრაქუა იყაზ რციჷნხა წჷხუაფწჿალა რჷქუხრა იაზკნჷ ითრჷეიტ ადეკრეტქუა - ასოსლოვიექუა რაფჷხრაზჷ, ამილათტჿი ნას ადიხ ხაწარაზჷ უაჳჷ დჷზზხჷმსქუაშა ჰჿა იყაზი რჷქუხრაზჷ, აჰჿჷნთქარრა აყნჷტჿი აუხუამა ხაზჷ იალხნჷ აყაწარაზჷ, აუახუამა აყნჷტჿი აშკოლქუა ხაზჷ იალხნჷ რჷყაწარაზჷ, აჰჿსა ზინლა ახაცჿა რაყარატჿრაზჷ, ურჷსტჿიჷლატჿი ამილათქუა ზინლა რეიყარატჿრაზჷ.

„ურჷსტჿიჷლატჿი აჟილარქუა რზინქუა რზჷ ადეკლარაცია“ ჰჿა ასოვეტტჿი ეიჰაბჷრა უბრი მაცარა იაზკნჷ იშთჷრხჷზ, ეიცჷოდჷრუა აქუწარა იშაქუნარგჷლონ, ურჷსტჿიჷლან აჟილარქუა ხაქუითრალა რჭშიარეი უბართ ზინლა ინაგძაძანჷ რეიყარარეი ზაკუანნჷ იშჷფწოუ.

აბურჟუაზია რეკონომიკატჿი მჩჷ აიფყჲარაზი, ჟილარ რსოვეტტჿი ნხამჳა ჭშჷც აიჭშკაარაზი, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ ასოვეტტჿი პრომჷიშლენნოსტ ჭშჷც აიჭშკაარაზჷ, ნაციონალიზაცია რზჷრუიტ აბანკქუა, აიხამჳაქუა, ადინჷყატჿი ახუჰახუთრა, ახუჰახუთრატჿი ჶლოტ, ნასგჲჷ აპრომჷიშლენნოსტ დუ იარა აუსხკქუა ზეგჲგჲჷ: არაციატჿი, ამეტალლურგიატჿი, ანეჶტტჿი, ახიმიატჿი, ამაშჷნაყაწარატჿი, აბასრატჿი, აშაქარტჿი, უბას ეგჲჷრთგჲჷ.

ატჿჷმტჿჷლატჿი კაპიტალისტცჿა ჶინანსლა რხჲჷფშრეი იყარწოზ აეკსპლოატაციეი რყნჷტჿი ჰტჿჷლა ახაქუითრა ათარა იაზკნჷ, იქურხჷიტ (იაფჷრხჷიტ)

აჰჿჷნთქარი აამთალატჿი აიჰაბჷრეი ურჷსტჿჷლაზჷ ატჿჷმტჿჷლატჿი ზაიომქუა ირჷქუზ. არჰჿრატჿი ეიბაშრა ამჴაფაგალარაზი, ატჿჷლა ატჿჷმტჿჷლატჿი კაპიტალ კაბალტჿილა იახდზჷრფშუაზი აუალქუა, იფსახნჷ ირჷქურწაზ აუალქუა ჰტჿჷლა იქუნხოზ აჟილარქუა ირშჿარც რთახჷმჷზტ.

აბართქუეი, აბართ რეიფშჾ იყაზ ეგდჷრთ აუსნაგძატჿქუეი შათანჭლა, აბურჟუაზიეი, აპომეშჩიკცჿეი, არეაქციატჿი ჩჷნ უააი, აკონტრრევოლიუციატჿი პარტიაქუეი რჷმჩ წჷრშჿეიტ, ატჿჷლა აჳნუწყა ასოვეტ მჩრაგდჷ აკჷრძა იარლულუეიტ.

ახა უეიზგდჷ ურჷსტჿჷლა გერმანიეი ავსტრო-ვენგრიეი რაბაშრა იაჰჾნაწჷ, ასოვეტ მჩრა აშაქუგჷლაშა ზჷნძა ილულუახჾეიტ ჰჿა უაჳჷ იზჷფხდაძომჷზტ. ასოვეტ მჩრა ინაგძაძანჷ არჷლულუარაზჷ. აიბაშრა აწჷხუაფწჿარა ათახჷნ. უბრი აყნჷტჿგდჷ ოკტიაბრტჿი არევოლიუცია აიაარა ანაგა აფხდატჿი ამშქუა ინადჷრკნჷ, ანჷშჿარაზჷ აქუფარა არჰჾიეიტ აპარტია.

„აიბაშრა იაჰჾუ აჟილარქუა ზეგი, უბართ რეიჰაბჷრაქუეი იქუნაგოუ ადემოკრატიატჿი ეინჷშჿარაზჷ აკჷ იაზჷმფშჾძაკუა აიცჿაჟჿარა იალაგარაცჷ" ადწა ყარწეიტ ასოვეტტჿი ეიჰაბჷრა. ახა უეიზგდჷ, „აილგჷლაჳცჿა"—ანგლიეი ფრანციეი ასოვეტტჿი ეიჰაბჷრა ადწა იყარწაზ ანაგძარა მაპ აცჿჷრკჷიტ. აინჷშჿარაზჷ აიცჿაჟჿარა ალაგარა ანგლიეი ფრანციეი მაპ ანაცჿჷრკ, ასოვეტქუა რგუათახრა ნაგძო, ასოვეტტჿი ეიჰაბჷრა გერმანიეი ავსტრიეი რაცჿაჟჿარა იალაგარც რჷძბეიტ.

აიცჿაჟჿარა იალაგჾეიტ დეკაბრ 3 აზჷ ბრესტ-ლიტოვსკ აჭჾჷ. დეკაბრ 5 აზჷ აამთალა იშჾეინჷძჿაზ ალა, აამთალა აიბაშრა იშჾაყუწჷზ ალა, აიქუშჾაჰათხარა შჿყუ რნაპჷ აწარჳიტ.

აიცჿაჟჿარა მჳაფჷსლან ჟჿლარ რჷნხამჳა ეილაჰანჷ იანჷყაზ აამთაზჷ, აიბაშრა იახყდანჷ ზეგდჷ აafსანჷ იანჷყაზი, ჰარ ხუთაქუა აფრონტ აანჷჟნჷ აცარა იანაჰჾჷზი აამთაზჷ, აფრონტ ეილაჰანჷ იანჷყაზ აამთაზჷ. აიცჿაჟჿარაქუა რაან იააფშჾიტ, ფასატჿი აჰჿჷნთქარტჿი იმპერია ატერრიტორია იახდაწანაკჷზ ადგდჷლ ჩჾჷთ ლუქუა ამჰჿანჷ ირგარცჷ იშჾამთაზ გერმანიატჿი აიმპერიალისტცჿა, პოლშეი, უკრაინეი, პრიბალტიკატჿი

ატჿჷლაქუეი გერმანია აჰჿჷნთქარრა იახდფშჾნჷ იყარწარაცჷ შჾჷრთახჷზ.

აბართ რეიფშჾ ათაგჷლაზააშაქუა რაან აიბაშრა აჭჾჷზაარა აბჷრჟჿჷ იიზ ასოვეტტჿი რესპუბლიკა აყაზაარა ამაცა ანწარა აკუნ იაანაგოზ. აუსუცჿა რკლასსი ანხაჳჷჟჿლარი რჰჾაფხდა იააქუგჷლტ, დაარა იხდამთჷრაზ აინჷშჿარა აფყარაქუა ირჷწამგჷლარ ამუა იყაზწაზ აუსქუა, უსყან ზეგდ რეიჰა იშჿართაზ აგჷგ-შჿჷგ გერმანიატჿი აიმპერიალიზმ აჰჾაფხდა იხდამწჷრ ადა ფსჷხუა ამამკუა იყალჾეიტ, ასოვეტ მჩრა არჷლულუარაზჷ. ჰალაცჿა აქულარა იყარწო ჰტჿჷლა აცჿჷზხხდჩაშჾა არ ჰჾჷც, არ ყაფშ რშაქურგჷლარაზჷ აფსეივგახა როუოც.

ამენშჾევიკცჿეი აესერცჿეი ინადჷრკნჷ, აბელოგვარდეეცცჿა ბააფაძაქუა რჷყნჷნძაგდჷ, აკონტრრევოლიუციონეოცჿა ზეგდჷ აინჷშჿარა ანაპაწაჳრა იაჰჾაგჷლანჷ იაპკძანჷ აგიტაცია ყაწარა იაჰჾჷნ. უროთ ზქუზ ამჳა ეილკაან: უროთ ირთახჷნ აინჷშჿარაზჷ აიცჿაჟჿარა ეიფჷრყდარცჷ, ანემცცჿა აჟჿჷლარა იალაგარტჿი აპროვოკაცია ყაწანჷ მაკდანა ილულუამხაცჷზ ასოვეტ მჩრა ახა იაწადჷრგჷლარცჷ, აუსუცჿეი ანხაცჿეი ეიააშრჷლა ირგაზ აშჿართა იაწადჷრგჷლარც.

არი აუს ეიქუაწჿა აჰჾჷ უროთ დგჷლაჳცჿას იროუიტ ტროცკიი იარა იხდჷფშჾჷ ბუხარინი, მასკალა რჷჩჾხჷოჳარც „არმა კომმუნისტცჿა" რგუფ ჰჿა ზხჷ იახდჷძწანჷ, აპარტია იალაზ აგუფ ხადარა ბუხარინ იცაზჷზუაზ რადეკჾი პიატაკოვი. ტროცკიი „არმა კომმუნისტცჿა" რგუფი ლენინ იჰჾაგჷლანჷ აპარტია აჳნუწყა აქუფარა ლულუაძა დჷრჰჾიეიტ, აიბაშრა იაჭჾჷზაარც ლწას იყაწო. ართ აუაა არგამაწჿყდა გერმანიატჿი აიმპერიალისტცჿეი ატჿჷლა აჳნუწყატჿი აკონტრრევოლიუციონერცჿეი ირჷცხრააუან, იზბან აკუზარ, იჰჾჷცჷზ, მაკდანა არ ზმამჷზ ასოვეტტჿი რესპუბლიკა გერმანიატჿი აიმპერიალიზმ აყნჷტჿ აახა იაწადჷროგჷლონ.

უი, ყაზარჷლა არმა აჟიაქუა ზჷჩჾრჷლათაზჷჰჿჰჿოზ პროვოკატორტჿი პოლიტიკანჷ იყან.

1918 შჾჷქუსა ფევრალ 10 აზჷ ბრესტ-ლიტოვსკ აინჷშჿარაზჷ აიცჿაჟჿარაქუა ეიფჷრყეიტ. ბრესტ იყაზ ასოვეტტჿი დელეგაცია ხანტჿაჳჷს ირჷმაზ ტროცკიი

აინჷშიარა ინაპჷ აწაივრაცჷ, აპარტია აცენტრ კომიტეტ ახძალა ლენინი სტალინი ხჷმფადა იშიდჷრწაზგჲჷ, ღალატრალა ეილშეიგშეიტ აბოლშევიკტი პარტია ადიოექტივა იაშაქუა, უი იროეიჰიეიტ გერმანია იქუნარგჷლაზ აფყარაქუა რჷლა აინჷშიარა ანაპაწავრა ასოვეტტი რესპუბლიკა მაპ აცინაკჷრტ ჰოა, იარა უბრი აამთაზჷ ანემცცია იროეიჰიეიტ. ასოვეტტი რესპუბლიკა ეიბაშუამ, არგჲჷ დემობილიზაცია რზჷყაწარა იაჭშუპ ჰოა.

არი მბატიჷნ. ასოვეტ ტიჷლა აინტერესქუა რჷღალატჷვჷ უი ინეიჰანჷ ეგჲრჷზიდწომჷზტ ანემცტი იმპერიალისტცია.

გერმანიატიი აიჰაბჷრა აინჷშიარაზჷ აციაჟიარა იყაზ აათჷრწიან, აჟიჷლარახჲ იიასიტ. ჰარა ფასატიი ჰარ ციჷნხაქუა ანემცცია რჷრ აგუდლარა იყარწაზ იზაწამგჷლაკუა, ეიმბლჲჷჟიაა იდიჷქულშეიტ. ანემცცია ირლასნჷ ფხჲაყა იდიჷქულშეიტ ატერიტორია დუძძა შთჷხშუა, პეტროგრად იაქუმაქარუა. ასოვეტ ტიჷლა იალალანჷ გერმანიატიი აიმპერიალიზმ გუთაკჷს იშთნახჷიტ ასოვეტ მჩრა ახჷხნჷ, ჰაფსადჷგჲჷლ იარა აკოლონიას იყანაწარაცჷ. იაჟიჷზ, ეილაჰახჲაზ აჰიჷნთქარირ, აბჯარლა ეიბჷთაზ გერმანიატიი აიმპერიალიზმ არ რაცია რაჰაშრა იზაწამგჷლტ. ურთ, გერმანიატიი არ რჟიჷლარა რჷზნჷმკჷლაკუა შთახჲყა ეიხანჷ აცარა იაჭშჷნ.

ახა ანემცტი იმპერიალისტცია აბჯარლა რჩშეიბჷთანჷ აინტეოვენცია იყარწაზ, ატიჷლაჭშჷ მჩხარა დულა იაზნარჰაიტ არევოლიუცია აშთჷწრა. აპარტიეი ასოვეტტი ეიჰაბჷრეი, „ასოციალისტტი ჯჷნჯტიჷლა აშიართა ითაგჷლოუპ“ ჰოა აქუჭშჷთრა იყარწაზ არ ყაფშ ხუთაქუა რეიჭშკაარა აოჷლულუარალა აცკჷ აჰიეიტ აუსუცია რკლასს. არ ჭშჷც—არევოლიუციატი ჟილარ რჷრ აოტრიად ჭშაქუა, ზხჷ იარკნჷ ზშაპჷ აყჷნძა აბჯარლა ეიბჷთაზ გერმანიატიი აგჷგ-შიჷგ, ფჷრხაწალა იაჭშაგჷლანჷ იაარჷშთუამჷზტ. ნარვეი პსკოვი რზააიგუარაქუა ოჭშჷ, ანემცტი ოკკუპანტცია ალჲარაჰიაწიყჲა ოტპორ როუიტ. ურთ პეტროგრადყა რაარა აანჷრკჷლტ. გერმანიატიი აიმპერიალიზმ არ ოტპორ ანროუზ ამშ—ფევრალ მზა 23—არ ყაფშ ჭშა აირა იამშნჷ იყალშეიტ.

1918 შშჷქუსა ფევრალ 18 აზჷ აპარტია აცენტრ კომიტეტ იადნაკჷლტ, იროლასძანჷ აინჷშიარა რბჟარწარაცჷ გერმანიატიი აიჰაბჷრა ატელეგრამმა რზჷრშთრაზჷ, ლენინ იალშეიგალაზ აჟიაა. აინჷშიარაზჷ დარა რზჷ ეიჰა ეილჲქუაზ აფყარაქუა რჷშთჷხრა არმანშიალარაზჷ ანემცცია აჟიჷლარა ‘ იაყუმწკუა, იშაჭშჷც იაჭშჷნ. ფევრალ მზა 22 აჩშნჷ აკუძოუპ გერმანიატიი აიჰაბჷრა აინჷშიარა ანაპაწავრა იანაქუშაჰათხა, ახა აინჷშიარაზჷ აფყარაქუა ჰოა იქუდურგჷლაზ აფხჲატიი აან აწკჷს აკჷრძა ეიჰა იხჲამთარაქუან.

აინჷშიარა იშაქუშაჰათუ ძბანჷ იშთჷრხრაზჷ ლენინი, სტალინი, სვერდლოვი აცენტრ კომიტეტ აჭშჷ ტროცკიი, ბუხარინი უბას ეგჲჷრთ ატროცკისტციაგჲჷ იროჭშაგჷლანჷ აქუფარა ლულუაწიყჲა რჷლდჷრშეიტ. ლენინ იჰიონ, ბუხარინი ტროცკიი „აუს აჭშჷ გერმანიატიი აიმპერიალისტცია **ირჷცხრააიტ**, გერმანიაჭშჷ არევოლიუცია აზჰარეი აჭშიარეი **იაფჷრხაგახშეიტ**“ ჰოა (**ლენინ**, ტომ XXII, ადაყჲა 307).

ფევრალ მზა 23 აზჷ აცენტრ კომიტეტ აქუწარა შთნახჷიტ, ანემცტი არ აკომანდა რჷზთო აფყარაქუა იყარწაზ რჷდკჷლანჷ, აინჷშიარატი დოგოვორ რნაპჷ აწარვჷრცჷ. ტროცკიი ბუხარინი აღალატრა იყარწაზ შარდა იაზტიეიტ ასოვეტტი რესპუბლიკა. ლატვიეი, ესტონიეი, პოლშა ატიჷ უსგჲჷ ჰიარას იათაჩჷუზეი, გერმანიახჲ იიასუან, უკრაინა ასოვეტტი რესპუბლიკა იაყუგახოზ ვასსალნჷ (იხჲჷფშნჷ) ანემცტი ჰიჷნთქარრა იაიოუან. ასოვეტტი რესპუბლიკა ანემცცია აკონტრიბუცია რნათარც ახჷ იადნაწეიტ.

იარა აბასყანგჲჷ; „არმა კომმუნისტცია“ ლენინ იჭშაგჷლანჷ იქუფო, აღალატრატი ძმახახჲ იაჰა-იაჰა ალბაავჷრრა იაჭშჷნ.

„არმა კომმუნისტცია“ (ბუხარინ, ოსინსკიი, იაკოვლევა, სტუკოვ, მანცევ) აამთალა იროჷმყუწარხალაზ აპარტია მოსკვატიი აობლასტტი ბიურო, აცენტრ კომიტეტ აგურამგარა იაზჰიაზ, აპარტია ეიყუზშოზ არეზოლიუცია შთნახჷიტ, იაგჲაჰიეიტ „აპარტია ეიყუშარა აფჷხრა იაარლასნჷ იალჷმშარ ყალაპ“ ჰოა იშაფხჲაძოზ. არი არეზოლიუციაჭშჷ ურთ ანტისოვეტტი უსძბარა ადკჷლარა აყჷნძაგჲჷ ინაძეიტ: „ადუნეიტიი არევოლიუცია აინტერესქუა რზჷ,—რჷპუან

„არმა კომმუნისტცაა" არი აძბარაჰჷ,—უაჟოჷ იჶორმალტჷ ცქჲანჷ ზყალარა იაჭჷუ ასოვეტ მჩრა აცოჷძრა ალჷრშჷარა აყჷნძაგჲჷ ანეირა ეილჲუ აკუნჷ იჰაფხჲაძოიტ" ჰაა.

არი აძბარა „ომაშაა იუბაშჷა იბაშჷატაუ" ძბაროუპ ჰაა ახჲძიტაიტ ლენინ.

უსყანტაი აამთაზჷ აპარტია ცქჲა ეილკაანჷ იაზლჷრუამჷზტ. ტროცკიი „არმა კომმუნისტცაეი" აბოი ეიფშა ანტიპარტიატჷ ყაზშაქუა იოჷმაზ ზჷხყჲოზ. ახა უაჟოჷ ააკჷესკჲა იმჷაფჷსჷზ ანტისოვეტტჷ „აილჲა ტროცკიატტჷ ბლოკ" აპროცესს (1938 მშჷქუაა ალაგამთა) იზლაანარფშჷჷზ ალოა უბასყან, ბუხარინი, იარა ხჷს დჷზმაზ „არმა კომმუნისტცაა" როუფი ტროცკიი დარეი, ნაავჲჷ „არმა" ესერცაეი ასოვეტტჷ ეიჰაბჷოა იროჭჷაგჷლაზ ახუშადჰაარა მაძა იალახააოჷნ. ბუხარინი, ტროცკიი, ახუშადჰაარაზჷ დარა იოჷჷაცაახი გუთაკჷს იოჷმახაარჷნ ბრესტტაი აინჷშაარატჷ დოგოვორ ეინყაყჲანჷ, ვ. ი. ლენინი, ი. ვ. სტალინი, ია. მ სვერდლოვი ჷრბაანდაჰოჷ, უბართ მნჷ, ბუხარინააი, ატროცკისტცაეი, „არმა" ესერცაეი ეილახუნჷ, აიჰაბჷრა ჭჷჷც ყარწარც.

აკონტრრევოლიუციატჷ ხუშადჰაარა მაძა ეიჭჷკააუა, იარა უბოი აამთაზჷ „არმა კომმუნისტცაა" როუფ, ტროცკიი იცხრაარალა, აბოლშევიკ პარტია იაჭჷაგჷლანჷ აოგამა იაქილოჷნ. აპარტია ეიყურშჷაოც, აპარტია არიადქუა ეილარხუარაცჷ. ახა აბრი ეიფშა ამომენტ ბააფს აან აპარტია ლენინი, სტალინი, სვერდლოვი ოჷკუშჷა აშეიდნაკჷლტ. აინჷშაარა აზწაატოჷ აჭჷჷ ეიფშა, ეგჲჷრთ აზწაატაქუა ზეგჲჷ რზგოჷ აცენტრ კომიტეტ იადგჷლტ.

„არმა კომმუნისტცაა" როუფ იზოლიაცია აზუნჷ იყალშეიტ, იფჷხხაა იქურწეიტ.

აინჷშაარა აზწაატოჷ წჷხუაფწაალა აძბარაზჷ აპარტია VII-ტაი აიზარა დუ ეიზჷოგშეიტ.

აპარტია VII-ტაი აიზარა დუ აატიტ 1918 შჷქუსა მარტ 6 აზჷ. არი, ჰაოა ჰპარტია ამჩრა ანაგა აშთახჲ ეიზჷრგაზ რაფხჲატაი აიზარა დუ აკუნ. აიზარა დუ აჭჷჷ იყან 46-ჷჷკ აბჟჷთარა აზინ ზმაზი, 58-ჷჷკ აუს ალაცააჟაარა აზინ ზმაზი ადელეგატცაა. აიზარა დუ აჭჷჷ ინაგან 145 ნჷზქჲ-ჷჷკ აპარტია აჩლენცაა რხათანრაკრა. წაბჷრგჷლაწაყჲა უი აამთაზჷ აპარტიაჭჷჷ იყან 270 ნჷზქჲ-ჷჷკ იოეიწამქუა აჩლენცაა. არი ეიფშჷ ახჷფხჲაძარა ეიქუმშაარა ზჷხყჲაზ, აიზარა დუ იოლასძანჷ იახეიზგაზ აყნჷტჷ აორგანიზაცია ახუთა ლუღუაკ ადელეგატცაა რაამთრა იახჲახჲჷმძაზ აუპ, ანემცცაა აამთალა ოკკუპაცია ზზჷყარწაზ ატერიტორიაქუა რჭჷჷ იყაზ აორგანიზაციაქუა რაკუზარ, ურთ რდელეგატცაა რაამთრა რჷლშჷო იყამჷზტ.

ბრესტტაი აინჷშაარაზჷ არი აიზარა დუ აჭჷჷ ადოკლად ახჲჷყაიწოზ ლენინ იჰაოჷ. „...ჰპარტიაჭჷჷ აომა ოპპოზიცია ახჲჷყაზ აზჷ ჰპარტია აკრიზის ხჲამთაძა იზჷქუშაანჷ იყოუ, აურჷს რევოლიუცია ზჷქუშაანჷ იყოუ აკრიზის დუძძაქუა რახჷა აკჷჰაა იფხჲაძატაუ აკუნჷ იყოუპ" ჰაა (**ლენინ, ტომ XXII, ადაყჲა 321**).

4-ჷჷკ აბჟჷთარა ზჩჷაცანჷზკჷლაზ ჷყანჷ, 12-ჷჷკ იოჭჷაგჷლაზ 30 ბჟჷ რჷლა ბრესტტაი აინჷშაარა აზწაატჷ აზჷ ლენინ იოეზოლიუცია რჷდჷოკჷლტ.

არეზოლიუცია ანოჷდჷოკჷლა ადჷოჷაჩჷნჷ. „აინჷშაარა მჷჟჷდა" ჰაა ასტატია იიჷჷზ აჭჷჷ ლენინ იჰაოჷ:

> „უაჷჷ იაიზჷმჩჰარტჷ იხჲანთოუპ აინჷშაარა აფყარაქუა. ახა უეიზგჲჷ ათოურჷხ იარა ატოჷ აგოიტ... აორგანიზაციაზჷ, აორგანიზაციაზჷ ეითაორგანიზაციაზჷ აუსურა. იაგჲა გუაყრაქუა ჰრჷუშაარგჲჷ, აფხჲაყატაი აამთა ჰარა იაჰტაუპ" (იარა უა, ადაყჲა 288).

აიზარა დუ არეზოლიუციაჭჷჷ იაჰაოჷ, არი ანახჷსგჲჷ აიმპერიალისტტჷ ჰაჷნთქარრაქუა ასოვეტ რესპუბლიკა ეიბაშრალა იაჭჷაგჷლანჷ იქუმგჷლარ შჷზჷყამლო, უბრი აყნჷტაგჲჷ, აპარტია იაუსნაგძატჷ შათანჷ აიზარა დუ იაფხჲაძოჷ, ახატადისციპლინეი, აუსუცაეი ანხაცაეი რდისციპლინეი რზჷრჰარაზი, ასოციალისტტჷ ტაჷლა ფსადგჲჷლ ხამეიგძალა აჴჲჩარაზჷ ამასაქუა რაზჷყაწარაზი, არ ყაფშ რჷყაწარაზი, აჟილარ აიბაშრა ატოჷ დჷრწარაზი რჩჷადცალანჷ ალჲარაჰაა აუს რუროუპ ჰაა.

ბრესტტაი აინჷშაარაზჷ ლენინ დჷზქუზ ამჷა იიაშჷოუპ ჰაა იაქუშჷაჰათხანჷ, აიზარა დუ ტროცკიი, ბუხარინი რპოზიცია იაქუძბეიტ, იაწახაზ „არმა კომმუნისტცაა" აიზარა დუ აჭჷჷწაყჲა აიყუშჷარა უსურა იაჭჷჷხაარც იზქურკჷზ იაქუშაინჷ.

ბრესტტი აინჷშიარა ანჷრბჟარწა, აპარტია ალშჾარა აიუტ ჲოვეტ მჩრა არჷლულუარაზი, ატიჷლა ანხამვა არჩჾეირაზი აამთა. აინჷშიარა აბჟაწარა ალშჾარა ჰნათეიტ აიმპერიალიზმ ალაგერ აჭჾჷ იყაზ აიდჷსლარაქუა (ავსტრო-გერმანიეი ანტანტეი რეიბაშრა იზჭჾჷზ) ჰხარხუარა, ალა იმჩქუა რეილახუარა, ასოვეტტი ნხამვა აიჭჾკაარა, არ ყაფშ რჷყაწარა რზჷ.

აინჷშიარა აბჟაწარა აპროლეტარიატ ალშჾარა რნათეიტ ანხაცია დარა რყნჷ რაანჷრხარეი, აგრაჟჾდანტი ეიბაშრა აპერიოდ აან აბელოგვარდიატი გენერალცია რფჷხხაარაზჷ ამჩ ეიზკრეი.

ოკტიაბრტი არევოლიუცია აპერიოდ აან ლენინ აბოლშჾევიკტი პარტია იაირწონ, აჟიჷლარა იათახქუოუ ათაგჷლაზააშაქუა ანჷყოუ, შიარა ყამწაკუა ალდარაჰია აჟიჷლარა შჾჷყაწალატიუ. ბრესტტი აინჷშიარა აპერიოდ აან ლენინ აპარტია იაირწონ, ჰამჩ აწკჷს ალა იმჩ ლაბჭჾაბა იანეიჰაუ ამომენტ აან ჩჾეიჭჾკაარალა შთახდლა იშჾხდაწლატიუ, უი აშთახდ ლშჾარა დუძძალა ჭჾჷც ალაცია რჷჟილარა აჩჾაზჷრხჾიარაზჷ.

ათოურჷხ იაანარფშჾიტ ლენინ ილინია ზჷნძა იშჾწაბჷრგჷზ.

ა-VII-ტი აიზარა დუ აჭჾჷ, აპარტია ახდძ აფსახრაზი, აპარტია აპროგრამმა აითაკრაზი აძბარა რჷდჷრკჷლტ. აპარტია იახდძნჷ იყალშჾეიტ ურჷსტიჷლატი აკომმუნისტტი (ბოლშჾევიკ) პარტია—რკპ(ბ) ჰია. ჰპარტია აკომმუნისტტი პარტია ახდიჷრწარაცჷ ლენინ იზრაბჟეიგაზ უი აუპ, არი ახდძ ზჷნძაწიყდა იაქუშიო იყან, აპარტია ინანაგძარაცჷ აჭჾაფხდა იქუნარგჷლოზ აგუთაკჷ—აკომმუნიზმ აყაწარა.

აპარტია აპროგრამმა ჭჾჷც აშთჷხრაზჷ იალჷრხჷიტ ლენინ, სტალინ, უბას ეგდჷროთგდჷ ზლახუზ ჭჷდალატიი აკომისსია, აპროგრამმაზჷ შათასგდჷ ირჷდჷრკჷლტ ლენინ იყაიწაზ აპროექტ.

აბასალა, ა-VII-ტიი აიზარა დუ ინანაგძეიტ შარდა ზწაზკჾუაზ ათოურჷხტი უს: უი იფჷხხაა იქუნაწეიტ ზჩჾჷწიახნჷ აპარტია აჳნუწყა იყაზ ალაცია, „არმა კომმუნისტციეი“ ატროცკისტციეი, უი იალნარშჾეიტ აიმპერიალისტტი ეიბაშრა ალწრა, უი იალნარშჾეიტ აინჷშიარა, აფსეივგარა, არ ყაფშ რეიჭჾკაარაზჷ აამთა ანათეიტ აპარტია, აპარტია იადნაწეიტ აჟილარ რჷნხამვაჭჾჷ ასოციალისტტი პორიადოკ აყაწარა.

8. ასოციალისტტი რბჷლარა ალაგარაზჷ ლენინ იპლან. აკომბედქუა რჷყაწარეი 'აკულაკცია ალურა აარჭჾაკრეი. „არმა“ ესერცია რმიატეჟში მჩჷლა უი ახუაჩურეი. ასოვეტქუა ა-V-ტიი რეიზარა დუი რსფსრ აკონსტიტუცია ადკჷლარეი.

აინჷშიარა ყაწანჷ აფსეივგახა ანაიოუ, ასოვეტ მჩრა ინეიწჷხნჷ ასოციალისტტი ნხამვა აყაწარა იალაგშჾეიტ. 1917 შჾჷქუსა ნოიაბრ ინარკნჷ 1918 შჾჷქუსა ფევრალ აყჷნძა „აგვარდია ყაფშ აკაპიტალ იანაჟილოზ“ აპერიოდ ჰია ახდძიწეიტ ლენინ. 1918 შჾჷქუსა აფხდატიი აშჾჷქუსბჟჾალა ასოვეტ მჩრა იალშჾეიტ აბურჟჾუაზია ანხამვატი მჩხარა ირჷმაზ ახჟიარა, ჟილარ რჷნხამვა ახრაქუა (აფაბრიკაქუა, აზაუადქუა, აბანკქუა, აიხამვაქუა, ადინჷყატიი ახუჰახუთრა, ახუჰხხუთრატი ფლოტ, უბას ეგდჷროთგდჷ) იარა ანაპაჭჾჷ აიზაკრა, აჰიჷნთქარრატი მჩრა აბურჟჾუაზიატი აპპარატ აფჷხხაარა, ასოვეტ მჩრა ახჷხრაზჷ აკონტრრევოლიუცია აფხდატიი აჩჾაზკრაქუა იყანაწაზ ეიააირალა რჷქუხრა

ახა აბართქუა ზეგდჷ მაკდანა ხარაძა იაზხომჷზტ. ფხდაყა ადიჷქულარაზჷ იათახჷნ, ფასა იყაზ ახჷრბგალარა აყნჷტი აჭჾჷც არგჷლარახდ აიასრა. აბრი აყნჷტიგდჷ, 1918 შჾჷქუსა ააფჷნრაზჷ ასოციალისტტი ეტაპ ჭჾჷც „აექსპროპრიატორცია ექსპროპრიაცია რზჷყაწარა აყნჷტი“ აიააირა იაგაზ ეიჭჾკაარალა აშაქურლულუარახი, ასოვეტტი ჟილარ რჷნხამვა არლულუარახი არგჷლარახი აიასრა იალაგშჾეიტ. აფსეივგარა იყალაზ ასოციალისტტი ეკონომიკა აფუნდამენტ აყაწარა ალაგაოაზჷ ხჷმფადა მაკსიმალლა ჰხჷ იაჰარხუაროუპ ჰია იფხდაძონ ლენინ. აბოლშჾევიკცია ირწარ აკუნ აარჷხრა ჭჾჷცლა აიჭჾკააშეი, იარა ანჷყუგაშეი. ლენინ იჳუან აბოლშჾევიკცია რპარტია ურჷსტიჷლა იახანარწეიტ. აბოლშჾევიკცია რპარტია აჟილარ რზჷ აბეიაცია ურჷსტიჷლა რჷმპჷწნახტ, უაჟიჷშთა აბოლშჾევიკცია რპარტია იაწაროუპ იარა ურჷსტიჷლა ანჷყუგაშა ჰია.

არი აეტაპ აჭჾჷ ზეგდჷ ირჷცკჷუ უსნაგძატიქუას იფხდაძონ ლენინ, ჟილარ რჷნხამვაჭჾჷ იაადრჷხჾუა ზეგდჷ აუჩოტ აზჷყაწარა, იაადრჷხჾუა აპროდუქცია ზეგდჷ იშჾნჷრხჾუა აკონტროლ აზურა. ატიჷლა ანხამვაჭჾჷ აბურჟჾუაზია სსა ელემენტქუა ეიჰან, აქალაქი აქჷთეი რჭჾჷ მილლიონვჷლა იყაზ ათძჷ სსაქუა აკაპიტალიზმ აზხჷ-

რჰაუაზ რაკუნჷ იყან. ართ ათძჷ სსაქუა, აკრურატი აკუზააიტ, აჰიჷნთქარრა აზეიფშშტი აკუზააიტ დისციპლინაკ რჷდჷრკჷლომჷზტ, აუჩოტ აკუზააიტ, აკონტროლ აკუზააიტ აკჷ იაწაგჷლომჷზტ. აბრი ეიფშ ამომენტ უადავრა აან ქჷდალა იშიართანჷ იყან აბურჟუაზია სსატი სპეკულიაციეი ახუჰახუთრეი რსტიხია, ახატი მალ სსა უაა ჟილარ რგუაყრა რხჷ იარხუანჷ აკრჷრჰარა იზქურკშუაზ.

აპარტია, აარჷხრაჭშჷ იშაბალაკჲ ჰოა აუსურა იყაზ იაჭშაგჷლანჷ ჩშჷშიალა იაქუფეიტ, აპრომჷიშლენნოსტ აჭშჷ აუსურა ადისციპლინადარა იყაზ იაჭშაგჷლანჷ იაქუფეიტ. ამასსაქუა აკრურატი შცჷლარა ჭშჷცქუა ხუჭჷ-ხუჭლა ეილჷრკააუან. უბრი აყნჷტიგჲჷ აკრურა ადისციპლინა აზჷქუფარა ზეგჲჷ ირჷცკჷზ უსნაგძატინჷ იყან უი აპერიოდ აზჷ.

ლენინ იააირფშშუან აპრომჷიშლენნოსტ აჭშჷ ასოციალისტტი ეიცლაბრა არჭშიარა ხჷმფადა იშათახჷზ, ნარდალა აუსურა ახუშიარა შშაქურგჷლატიჷზ, აურავნილოვკა იშაქუფატიჷზ, ხთაგალარალა აამარატი უსნაგძატიქუა ინარჷვაგჷლანჷ, აჰიჷნთქარრა ეიჰა აკრაბაციჷზგარი ჰოა იაჭშჷუ, იააშო, ასპეკულიაცია ყაზწო მჩჷლარატი მეტოდქუაგჲჷ რჷზნჷყუგარაგჲჷ შათახჷუ. ადისციპლინა ჭშჷც — აუსურატი დისციპლინა ავჷზარატი ეიჭშცაარა დისციპლინა, ასოვეტ დისციპლინა — მილლიონლა აჯაჟილარ ესჷმშაააირატიი რპრაკტიკატი უსურაჭშჷ აუპ იახჲჷყალო ჰოა იფხჲაძონ ლენინ. იარა იაჰირბონ „არი აუს ათოურჷხ ეპოხა ეიბგაკ შათახჷზ“ (**ლენინ**, ტომ XXIII, ადაყჲა 44).

ასოციალისტტი რგჷლარა ზწაატიქუა აბართ ზეგჲგჲჷ, ასოციალისტტი აარჷხრატი ეიზჷყაზააშა ჭშჷცქუა რშაქურგჷლარა აზწაატიქუა აბართ ზეგჲჷ ააირფშიტ ლენინ, „ასოვეტ მჩრა იზაამთანნჷ იამოუ აუსნაგძატიქუა“ ჰოა ეიცჷრდჷრუა ივჷმთაჭშჷ

აესერციეი ამენშშევიკციეი ირჷცქუგჷლანჷ, „არმა კომმუნისტცია“ აბართ აზწაატიქუა ზევჲჷ რზგჲჷ ლენინ იჭშაგჷლანჷ იაქუფონ. ადისციპლინა აშაქურგჷლარა იაჭშაგჷლანჷ, ანაპლაკქუა რჭშჷ ედინონაჩალიე იაჭშაგჷლანჷ, აპრომჷიშლენნოსტ აჭშჷ აყაზაცია ჰხჷ არხუარა იაჭშაგჷლანჷ, ანხამვატი რასჩოტ ამვაფგარა იაჭშაგჷლანჷ — იქუგჷლონ ბუხარინი, ოსინსკიი უბას ეგჲჷრთგჲჷ. ურთ ლენინ იზჷ რჭშჷ აცია ახჷხშუა, აბრი ეიფშ აპოლიტიკა ბურჟუაზიატი პორიადოკქუა რახჲ ახჷნჰირა იაზჰოუპ ჰოა რჰონ. უბრი აამთაზჷ „არმა კომმუნისტცია“ ასოციალისტტი ნხამვეი ურჷსტიჷლა ასოციალიზმ აიააირა არგარეი ზჷყალომ ჰოა ატროცკისტტი ხუაფშჷშაქუა ირჷზციაჟონ

„არმა კომმუნისტცია“ „რარმარატი“ ფრაზაქუა რჷლა იროახშუან ადისციპლინა იაჭშაგჷლაზ, ანხამვატი ფსთაზარა აჰიჷნთქარრა იარჩშეიუა, აუჩოტი აკონტროლი რჷზნაუა აყალარეი ირალაციაზ აკულაკში, ააშავი, ააპეკულიანტი რჷხჲჩარა.

ასოვეტტი პრომჷიშლენნოსტ ჭშჷც აიჭშკაარა აზწაატიქუა იძბანჷ იანალვა, აპარტია აქჷთა აზწაატიქუა რახჲ იიასიტ. უი აამთაზჷ აქჷთაჭშჷ ალაოცია აკულაკცია ირჭშაგჷლანჷ რჷქუფარა იაშჷკჲჷმთან. აკულაკცია ამჩ განჷ, აპომეშჩიკცია ირჷმხჷზ ადგჲჷლქუა რჷმპჷწარჷჰიჰონ. ალაოცია აცხჷრაარა იაზგუაყშუან. აკულაკცია აპროლეტარტი ჰიჷნთქარრა იაქუფო, იაზფწიაზ ახუქუა ოჷლა აჰიჷნთქარრა აჩა არხუჰარა მაპ აციჷრკშუან. ურთ ირთახჷნ, ამლაშრა რჷცჷრხჷრაანჷ ასოვეტტი ჰიჷნთქარრა ასოციალისტტი უსნაგძატიქუა იმვაფნაგო რჷნაძარა მაპ აცინამკჷრ ალჷმშო იყაროწარც. აპარტია უსნაგძატინჷ იქუნრგჷლშეიტ აკონტრრევოლიუციატი კულაკცია რფჷხხაარა. ალარკია რეიჭშკაარაზი აჩა ამცხუ ზმაზ აკულაკცია მანშიალარალა ოაქუფარაზი, აქჷთახჲ აუსუცია დიჷქერწეიტ.

> „ავჷზცია აუსუცია! — ჰოა ივუან ლენინ, — არევოლიუცია აგუაყრა აამთა იშთაგჷლოუ ჟიდჷრუაზააიტ იჟიდჷროუაზააიტ არევოლიუცია აიქუოხარა ზჷლშო **შიარა ზაწიჷკ შაშიაკუუ.** უაჰა უავჷ დშჷყამ აკულაკცია, ასპეკულიანტცია, ამაროდიორცია, აწართჷშა გაცია, ადეზორგანიზატორცია რჭშაგჷლარაზჷ აიხატიჷ მჩჷ აშაქურგჷლარა ზჷლშაშა ჟია-ნჷზქჲ-ვჷლა ჟივახკჷლა იალჷრხშუა, აფხჲაგჷლარა ზმოუ, ასოციალიზმ აზჷ გუკალა იყოუ, აწართჷშა ზჷმგო, იმლჲჷჩუა აუსუცია, აბართ როუპ ხჷმფადა იათახნჷ იყოუ“ (**ლენინ**, ტომ XXIII, ადაყჲა 25).

„აჩაზჷ აქუფარა — არი ასოციალიზმ აზჷ ქუფაროუპ“, — იჰონ ლენინ, იარა აბრი ალოზუნგალა აქჷთახჲ რდიჷქუწარაზჷ აუსუცია რეიჭშკაარა ამვაფჷსრა

იაზჷნ. აჶატი-აჟიტი დიკტატურა შაქუზჷრგჷლოზი, იაზჷფწიაზ ანუქუა რჷლა აჩა აარხუალარაცჷ ნარკომპროდქუა რორგანქუა ჭჷდალა აგურაგარა რჷზთოზი ადეკრეტქუა ჟიპაკ თჷჟჷნ.

1918 შჷქუსა იიუნ მზა 11 აზტიი ადეკრეტ ალა **ალარცაა რკომიტეტქუა** (აკომბედქუა) ეიზჷრკააიტ. აკომბედქუა აროოლ ღუღუა რჷლდჷრშეიტ აკულაკცაა რაქუფარაზჷ, აპომეშჩიკცაა ირცოჷრგაზ ადგძჷლქუა რეიზშარა უს აზჷ, ანხამვატი ინვენტარ აიზშარაზჷ, აკულაკცაა აჶატი-აჟიტი მცხუ ირჷმოუ აზაგოტოვკაზჷ, აუსუვ ცენტრქუეი არ ყაფში ჶატი-ჟიტიჷლა რეიბჷთარაზჷ. 50 მილლიონ გეკტარ აკულაკცაა რადგძჷლ ალარცეი აბჟარანხაცეი რნაპახძჷ იიასიტ. აკულაკცაა რაარჷხგა მათიახუქუა რჷხუთა ღუღუაკ კონჶისკაციალა ირჷმხნჷ ალარცაა ირჷრთეიტ

ალარცაა რკომიტეტქუა რჷყაწარა აქჷთაზჷ ასოციალისტტი რევოლიუცია არინახჷსტიი აროზიარა აკუნჷ იყალშეიტ. აქჷთაზჷ აპროლეტარიატ რდიკტატურა იაწჷრგუოუ პუნკტქუახშეიტ ალარცაა რკომიტეტქუა. ანხავჷჟილარ რყნჷტი არ ყაფშ კადრქუა რშაქურგჷლარა ალარცაა რკომიტეტქუა რჷლა აკუნ აიპარაკგძჷ იზლაყალოზ.

აპროლეტარცაა აქჷთახძ რცარეი ალარცაა რკომიტეტქუა რჷყაწარეი აქჷთაზჷ ასოვეტ მჩრა დჷრღუღუეიტ, აპოლიტიკაზგძჷ შარდა რჷწარკშუა იყალშეიტ აბჟარანხავჷ ასოვეტ მჩრახძ იიაგარაზჷ.

ალარცაა რკომიტეტქუა რუსნაგძატიქუა ანჷნარჷგძა, 1918 შჷქუსა ანწიამთაზჷ აყაზაარა იაყუწიტ. აქჷთანტიი ასოვეტქუა ირჷლალშეიტ.

1918 შჷქუსა იიულ მზა 4 აზჷ იაატიტ ასოვეტქუა V-ტიი რეიზარა დუ. აიზარა დუ აზჷ „არმა“ ესერცაა ლენინ იზაგჷლანჷ, აკულაკცაა რჷხძჩარაზჷ აქუფარა ღუღუა დჷრწჷსიტ. ურთ დწას იქუდჷრგჷლტ, აკულაკცაა რაქუფარა აყუწრეი, აჶატი-აჟიტი აზჷ აუსუცაა როტრიადქუა აქჷთახძ რჷშთრა მაპ აციკრეი. „არმა“ ესერცაა, აიზარა დუ აიპარავჷკ რჷლა, დარა რლინია ოტპორ ღუღუა შაიოუაზ ანეილჷრკაა, მოსკვა ამიატეჟშ ყარწეიტ, ტრიოხსვიატიტელსკიი აპერეულოკ რნაპაზჷ იყაწანჷ, უბრანტი ბზარბზანლა კრემლ აიხსრა იალაგშეიტ. ანა უეიზგძჷ საათქუაკ

რჷვნუწყალა, არი „არმა“-ესერტი ავანტიურა რხუაჩშიტ აბოლშევიკცაა. ჟიპა-ჯარა ატიჷლა აპუნკტქუა რზჷ „არმა“-ესერცაა ახატითჷფანტიი რორგანიზაციაქუა ავოსსტანიექუა ყარწარაცჷ იაქურკქუეიტ, ანა ეგძრჷლჷმშაკუა, ზეგძჷნჯარაგძჷ ირლასნჷ არი ავანტიურა აწჷხუა ფჷრწიეიტ.

უაჟიჷ, ანტისოვეტტი „არღძა-ტროცკისტტი ბლოკ“ აპროცესს აზჷ იზლშეილკაახაზ ალა, უსყან „არმა“ ესერცაა ამიატეჟშ ყარწეიტ, ბუხარინი ტროცკიი რაქუშაპათრალა, იაგძჷყან იარა, ასოვეტ მჩრა აზაგჷლარაზჷ ბუხარინაი, ატროცკისტცეი, „არმა“ ესერცეი რკონტრრევოლიუციატი ხუშალდპიარა აზეიფშ პლან იახუთაკნჷ.

იარა უბრი აამთაზჷ, აშთახძ ტროცკიი იაგენტხაზ „არმა“ ესერ ბლიუმკინ. გერმანია ახათანრაკ-გურაგა დახძჷყაზ ავნაზჷ დნეინ, გერმანია ახათანრაკ-გურაგას მოსკვა იყაზ მირბახ დიშიტ, გერმანია აბაშრა პსოვეტ პიჷნთქარრა ალაგალარა გუთაკჷს იყაწანჷ. ანა ასოვეტ ეიპაბჷრა ირჷლშეიტ აიბაშრა აყალარა აფხძარყუყუარეი აკონტრრევოლიუციონერცაა რპროვოკაცია აიფყძარეი.

ასოვეტქუა V-ტიი რეიზარა დუ აზჷ ირჷდჷრკჷლტ რსჶსრ აკონსტიტუცია, რაფხძატიი ასოვეტტი კონსტიტუცია.

იააზჷრკძაზნჷ იალკაატიქუოუ.

1917 შჷქუსა ჶევრალ მზა იარკნჷ ოკტიაბრჷნძა, აამზ რჷლა აბოლშევიკცაა რპარტია იმვაფნაგშეიტ იუადავძაზ აუსნაგძატი: აუსუცაა რკლასს აზი, ასოვეტქუა რზი აიპარავჷკ იარა ანაპაზჷ იაანაგშეიტ, ასოციალისტტი რევოლიუციახძ იაანაგშეიტ მილლიონ-ვჷლა ანხაცაა. უი, ამასსაქუა აბურჟუაზია-სსატი პარტიაქუა (აესერცაა, ამენშევიკცაა, ანარხისტცაა) ირჷმპჷწნახტ, ართ აპარტიაქუა რპოლიტიკა აჯაჟილარ რინტერესქუა იშჷრზაგჷლაზ შაზა-მაზალა, აკაკალა იზაფნაჩშიტ. ოკტიაბრტიი ასოციალისტტი რევოლიუცია ამასსაქუა აზჷყაწო, აჶრონტ აზი ატჷილ აზი აპოლიტიკატი უსურა დუ არზიეიტ აბოლშევიკცაა რპარტია.

არი აპერიოდ აანტიი აპარტია ათოურჷხ ახადარა მომენტქუა: ლენინ ემიგრაციანტი იაარა, ლენინ აპრელტიი იტეზისქუა, აპარტია აპრელტიი აკონფერენცია, აპარტია VI-ტიი აიზარა დუ. აპარტია იაძბაქუაზ რჷლა აუსუცაა რკლასს აიააირა არგარაზჷ ამჩრეი აგურა-ხაწარეი აიოუან, არევოლიუცია აკჷრ ზწაზკშუა აზწაატიქუა რთაკ აიოუან. აპრელტიი აკონფერენცია აპარტია აზდიჷქუნაწეიტ. აბურჟუაზია დემოკრატიატი რევოლიუცია აყნჷტი ასოციალისტტი რევოლიუციახჲ აიასრაზჷ აზჷქუფარახჲ. აბურჟუაზიცი ურთ აამთალატიი რეიჰაბჷრეი რახჰაარაზჷ ბჯაოშთჷხლა ავოსსტანიე ახჲ აპარტია ახჷ არხშეიტ ა-VI-ტიი აიზარა დუ.

აესერცეი ამენშევიკცეი რ-აქუშაპათრატი პარტიაქუეი, ანარხისტცეი, ეგჲჷრთ იკომმუნისტტიჷმ აპარტიაქუეი რჭშიარა ნარგძეიტ: ოკტიაბრტიი არევოლიუცია ალაგამთაზჷ ურთ ზეგჲჷ, აკაპიტალისტტი ეიჭჟკააშა იშეიბგოუ ინხარც იაზჷქუფოზ, ბურჟუაზიატი პარტიაქუანჷ იყალშეიტ. აბოლშევიკცაა რპარტია ამაცარა ამასსაქუა რჷქუფარა ანაპხგარა აზნაუეიტ, აბურჟუაზია რახჰაარაზი ასოვეტქუა რჷმჩრა აშაქურგჷლარაზი.

უბრი აამთაზგჲჷ აბოლშევიკცაა იფჷხხაა იყარწეიტ, ასოციალისტტი რევოლიუცია ამჴა აპარტია აციხზჷრყჲარაცჷ იაქუზკშუაზ, აპარტია აჴნუწყა იყაზ აკაპიტულიანტცაა ზინოვიევ, კამენევ, რჷიკოვ, ბუხარინ, ტროცკიი, პიატაკოვ.

აბოლშევიკცაა რპარტია ხადას იზმაზ, ანხაცაა ლარცაა ზჷდგჷლაზ აუსუცაა რკლასს, ასოლდათცეი ამატროსცეი რჷცხჷრაარალა, აბურჟუაზია ოჷმჩრა ახნაჰიეიტ, ასოვეტქუა რჷმჩრა შაქუნარგჷლშეიტ, აჰიჷნთქარრა ტიპ ჭშჷც, ასოციალისტტი სოვეტტი ჰიჷნთქარრა შაქუნარგჷლშეიტ, იაფნახჷიტ აპომეშჩიკცაა რადგჲჷლ ხატირა, ადგჲჷლ ანხაცაა რხჷ იადჷრხუარაცჷ ირნათეიტ, ატიჷლაქშჷ ადგჲჷლქუა ზეგჲჷ ნაციონალიზაცია რჷზნაუიტ. აკაპიტალისტცაა ექსპროპრიაცია რჷზნაუიტ, აიბაშრა ალწრა,—ათჷნჩრა იაზჷქუფანჷ იაგშეიტ, ხჷმფადა იათახჷზ აფსეივგარა აიუტ. უბასალაგჲჷ ასოციალისტტი რგჷლარა არჭშიარა იათახჷზ აშაქუგჷლაშაქუა ყანაწეიტ.

ოკტიაბრტიი ასოციალისტტი რევოლიუცია აკაპიტალიზმ ფჷხხაა იქუნაწეიტ, აბურჟუაზია იროჷმნახჷიტ აარჷცგალტი ხჷრხუაგაქუა, აჶაბრიკაქუა, აზაუადქუა, ადგჲჷლ, აიხამჴაქუა, აბანკქუა აჟჷლარ ზეგჲჷ ირხატინჷ, რზეიფშტი ხატინჷ იყანაწეიტ.

იარა იშაქუნარგჷლშეიტ აპროლეტარიატ რდიკტატურა, აჰიჷნთქარრა დუძძა ანაპხგარა აზურა აუსუცაა რკლასს იანათეიტ, უბასალა, იარა აჰრა ზმოუ კლასსნჷ იყანაწეიტ.

იარა უბოიალაგჲჷ ოკტიაბრტიი ასოციალისტტი რევოლიუცია აუაატიჷჴსა რთოურჷხ აჭშჷ იაანარტიტ აერა ჭშჷც—აპროლეტარტი რევოლიუციაქუა რ-ერა

ააბატჿი ახჷ

აბოლშჲევიკცჿა რპარტია ატჿჷმტჿჷლატჿი აიბაშრატჿ ინტერვენციეი აგრაჟჲდანტჿ ეიბაშრეი რპერიოდ აან.

(1918—1920 შჷქუსქუა).

1. ატჿჷმტჿჷლატჿი აიბაშრატჿ ინტერვენცია ალაგარა. აგრაჟჲდანტჿ ეიბაშრა აფხჲატჿი აამთა.

ბრესტტჿი აინჷშჿარა აბჟაწარეი, ამრათაშჿარაჭჲჷ აიბაშრა იალაშჷჳკნჷ იანჷყაზ ამომენტ აან, არევოლიუციატჿ ეკონომიკატჿ უსქუა ჟიპაკჷ იმჳაფანაგაზ რჷბზოურალა ასოვეტ მჩრა აღუღუახარეი,—ამრათაშჿარახჲტჿი აიმპერიალისტცჿა რჷჳნუწყა, ეიჰარაკგჲჷ ანტანტა აიმპერიალისტცჿა რჷჳნუწყა მბატჿჷლა აძჷძარა დუ ყარწეიტ.

გერმანიეი ურჷსტჿჷლშეი აინჷშჿარა რჷბჟაწარა, გერმანია აიბაშრატჿ შაქუგჷლაშაჭჲჷ იაზეილძნატჿჷრ ყალოიტ, იარა უბასგჲჷ აფრონტ აჭჲჷ ანტანტა არ აშაქუგჷლაშა არუადაჳჷრ ალშოიტ ჰჿა იაცჿშჿონ ანტანტა აიმპერიალისტცჿა. ანაჳს, ურთ შჿონ ურჷსტჿჷლშეი გერმანიეი აინჷშჿარა რჷბჟაწარა ატჿჷლაქუა ზეგჲჷ რჭჲჷ, აფრონტქუა ზეგჲჷ რჭჲჷ, ანჷშჿარახჲ აიხარა არღუღუარ ყალოიტ ჰჿა, იარა უბრი ალაგჲჷ აიბაშრა აუს, აიმპერიალისტცჿა რუს ეიწანაყჲარ ალშოიტ ჰჿა. ურთ აცჿშჿონ, აწჷხუტჿანჷ, ატჿჷლა დუძძა ატერრიტორიაჭჲჷ ასოვეტ მჩრა აყაზაარეი, უაყა აბურჟუაზია ანახჷრჰჿაა აშთახჲ ატჿჷლაჭჲჷ იყალაზ იარა აქუჭჲიარაქუეი იშაქუხაძაზ აიბაშრა აგუნამძარა დუ ირნათაზ იამჩჷხაკნჷ იამოუ ამრათაშჿარახჲტჿი აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი რზჷ ირჭჷკჷგოუ ჭჲრფშჷგანჷ იყალანჷ, ურთგჲჷ—აურჷსცჿა ირჭჲფშჷნჷ—რჷფსაქუა დარა რაჰცჿეი რჷრგუაყცჿეი რახჲ იაალჷრჰჿჷრ ალშოიტ ჰჿა. აბრი აყნჷტჿ ანტანტა აიჰაბჷრაქუა ირჷძბეიტ ურჷსტჿჷლან აიბაშრატჿ ინტერვენცია (აჩჷალაგალარა) იალაგარც უბასალა, ასოვეტ მჩრა ახჷხნჷ, ატჿჷლაჭჲჷ აბურჟუაზიატჿ ეიჭჲკააშაქუა შაქუზჷრგჷლაშაზ, ანემცცჿა რჭჲჷ აინჷშჿარატჿ დოგოვორ აფჷზხშაზ, გერმანიეი ავსტრიეი ირჭჲაგჷლანჷ აიბაშრატჿ ფრონტ ეითაშაქუზჷრგჷლაშაზ აბურჟუაზიატჿ მჩრა ჷქუდჷრგჷლარც.

ანტანტა აიმპერიალისტცჿა უბასყაკ ირგუაფხანჷ არი აუს ეიქუაწჿა ნაპ ზალარკშუაზ უიოუპ, ურთ ასოვეტ ამჩრა ღუღუამ ჰჿა აგურა ხაწანჷ იყან, იარა ალაცჿა რახჲტჿ ალა იახჲჷნძახუთოუ აქუღუღუარა აზჷყაწაზარ ხჷმფადა იაარლასნჷ იხჷბგალოიტჰჿაგჲჷ იაქუგულშუან.

ასოვეტ მჩრა იამაზ აქუჭჲიარაქუეი იარა აღუღუახარეი ეიჰაგჲჷ აძჷძარაქუა ყარწეიტ იახჰიანჷ იკარჷჳეზ აკლასსქუა—აპომეშჩიკცჿეი აკაპიტალისტცჿეი რჷჳნუწყა, იფჷრხხააზ აპარტიაქუა—აკადეტცჿეი, ამენშევიკცჿეი, აესერცჿეი, ანარხისტცჿეი უბას იაბალაკჲ აბურჟუაზიატჿ ნაციონალისტცჿეი რჷჳნუწყა, აბელოგვარდიატჿ გენერალცჿეი, აკაზაქტჿ აფიცერცჿეი უბას უბართ რეიფშ ეგჲჷრთგჲჷ რჷჳნუწყა.

ოქტიაბრტჿი არევოლიუცია აიააირა ანაგა აფხჲატჿი ამშქუა ინადჷრკნჷ, აბართ ალაცჿა რელემენტქუა ზეგჲჷ, ხჷბოას იყოუ ზეგჲჷ რჷყნჷტჿ აჰჿჰჿარა იაქშჷნ, ურჷსტჿჷლა ასოვეტ მჩრა ზჷქუგჷლაშა დგჲჷლ ამამ, უი თამხარ ფსჷხუა ამამ, მჩჷბჟჷკ მა ჳჷმჩჷბჟა რჷშთახჲ, მჷზკჷ აშთახჲ, მამზარგჲჷ იანეიჰაძახა -ჳჷმზ-ხჷმზ რჷშთახჲ უი ხჷმფადა ითახოიტ ჰჿა. ახა, იარა ალაცჿა იარა იშაქუშჿიუაზგჲჷ, ასოვეტ მჩრა აყაზაარეი აღუღუახარეი იშაჭჲც იაჭჲნ აყნჷტჿ, ასოვეტ მჩრა ურჷსტჿჷლა აჳნუწყატჿი ალაცჿა იხარჷმწარ ამუა იყალშეიტ, დარა ფსა რგუ იშაანაგოზ აწკჷს აკჷრძა ინეიჰანჷ ასოვეტ მჩრა მშჷღუღუოუ, იარა ასოვეტ მჩრა ახჷხრაზჷ ხჷმფადა აჩშადცალარა ღუღუაქუეი, რჷცჰაშარაკ ყამწაძაკუა აკონტრრევოლიუციატჿ მჩქუა ზეგჲჷ რჷქუფარეი შთათახჷუ. აბრი აყნჷტჿ ურთ ირძბეიტ აკონტრრევოლიუციატჿ მჩქუა რეიზგარაზჷ, არრატჿ კადრქუა რეიდკჷლარაზჷ, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ აკაზაქტჿი აკულაკტჿი რაიონქუა რჭჲჷ ამიატეჟშქუა რეიჭჲკაარაზჷ ინართბაანჷ აკონტრრევოლიუციატჿ მიატეჟშტჿ უსურა მჳაფჷრგარც.

აბასალა, 1918 შჷქუსა აფხჲატჿი აზბჟშა აან იყალშეიტ ასოვეტ მჩრა ახჷხრა იაზჷხშიანჷ იჰჿააქუწაზ

ვ-მჩჷკ: ანტანტატჿ ატჿჷმტჿჷლა აიმპერიალისტცჿეი ურჷსტჿჷლა ავნუწყატჿი აკონტრრევოლიუციეი.

აბართ ამჩქუა იარბანზაალაკჲ აკგჲჷ, იახჷნძახუთაზ იათახქუაზ რზჷ ეიქუშიანჷ იყამჷზტ, ასოვეტ მჩრა ახჷხრაჭჾჷ დასუ რხალა ინეირატჿჷ. აკონტრრევოლიუცია ურჷსტჿჷლა იამან ეიბაშრატჿ კადრქუაკ, იარა უბასგჲჷ ასოვეტ მჩრა იაჭჾაგჷლანჷ ავოსსტანიე აშთჷხრაზჷ ხჷმფადა იათახჷზ, ეიჰარაძაკ აკაზაქცჿა რხრაქუეი აკულაკცჿეი რაკუნჷ უააფსჷრატჿ მჩქუანგჲჷ ფჷთკ რჷმან ახა ურთ ირჷმამჷზტ აფარეი აბჯარი. ატჿჷმტჿჷლატჿი აიმპერიალისტცჿა, უს აკუმკუა. აფარეი აბჯარი რჷმან, ახა ურთ ირჷლშჾომჷზტ აინტერვენციაზჷ შჾაყა ათახჷზ აყარა არრატჿ მჩქუა „როუერა“, ურთ ამჩქუა გერმანიეი ავსტრიეი რაბაშრაზჷ იახჲჷრთახჷზ ანავსჷჲჷ, ასოვეტ მჩრა იაჭჾაგჷლანჷ აქუფარაზჷ ურთ ზჷნძაკწჿყჲა რგურა უგარტჿ იყამჷზტ აზჷ.

ასოვეტ მჩრა იაჭჾაგჷლანჷ აქუფარა ათაგჷლაზააშა დწას იყანაწონ, ართ ანტისოვეტტჿ მჩქუა ავბაგჲჷ, ატჿჷმტჿჷლაქუტჿიგჲჷ ავნუწყატჿიგჲჷ რეიდჷლარა. არი აიდჷლარა იაჷჲჷყალშეიტ 1918 შჾჷქუსა ადიატჿი აშჾქუსჷბჟჾაზჷ.

აბას იყალშეიტ ასოვეტ მჩრა ურჷსტჿჷლა ავნუწყატჿი ალაცჿა რკონტრრევოლიუციატჿ მიატეჟჾქუა აცხჷრაარა ზჷრთოზ, ასოვეტ მჩრა იაჭჾაგჷლაზ ატჿჷმტჿჷლატჿ აიბაშრატჿ ინტერვენცია.

აბას, აფსჷევჲარა აწჷხუა ააფწჿან, ურჷსტჿჷლან აგრაეჾდანტჿ ეიბაშრა ინალაგშეიტ, დაჩჾაკალა იაჰჰოზარ, ასოვეტ მჩრა ადიახჲტჿიი ავნუწყატჿიი ალაცჿა ირჭჾაგჷლანჷ ურჷსტჿჷლატჿი აქჿლაოქუა ირეიუოუ აუსუცჿეი ანხაცჿეი ზჭჾჷზ აიბაშრა ალაგშეიტ.

აინტერვენცია ურჷსტჿჷლა იაჭჾაგჷლანჷ აბაშრა აკუნჷ იშჾჷყაზგჲჷ, იარა ირეიცჿოუ ეიბაშრატჿ ტიპნჷ იშჾჷყაზგჲჷ, აიბაშრა იშჾალაგოზ მჷრზაძაკუა აუპ ანგლიატჿი, ჶრანციატჿი, იაპონიატჿი, ამერიკატჿი აიმპერიალისტცჿა აიბაშრატჿ ინტერვენცია იშჾალაგაზ. მაძალა, ღჲჷჩრა ჰასაბლა ეივაძო, ართ „აცივილიზაციატჿ“ ქულაცჿა რჷრქუა ძხგანჷ ურჷსტჿჷლა ატერრიტორია იააქუდჷრგჷლტ.

ანგლიეი ჶრანციეი რჷრქუა ურჷსტჿჷლა ავადახჲჷ იძხგანჷ, არხანგელსკჾი მურმანსკჾი რჷმპჷჾარხალტ. უაყა აბელოგვარდიატჿ მიატეჟჾ აცხჷრაარა ნართან

ასოვეტქუა რჷმჩრა ახჷხნჷ, აბელოგვარდიატჿ „ურჷსტჿჷლა ავადატჿი აიჰაბჷრა“ შაქუდჷრგჷლტ.

იაპონეცცჿა რჷრ ძხჷრგშეიტ ვლადივოსტოკ, პრიმორიე რჷმპჷწარხალტ, ასოვეტქუა ჷქუცანჷ, აბურჟუაზიატჿ ეიჭჾკაამაქუა შაქუზჷრგჷლაზ აბელოგვარდიატჿ მიატეჟჾნიკცჿა ჰრჷცხრააიტ.

ნხჷწ-კავკაზ აჭჾჷ აგენერალცჿა კორნილოვი, ალექსეევი, დენიკინი, ანგლჷზცჿეი აჶრანცჷზცჿეი რცხჷრაარალა აბელოგვარდიატჿ „ადობროვოლეცტჿ არმია“ ყარწეიტ, აკაზაქცჿა რხადარაქუა რმიატეჟჾ რწჷსნჷ, ასოვეტქუა ირჭჾაგჷლანჷ იდჿჷქულშეიტ.

დონ აჭჾჷ აგენერალცჿა კრასნოვი მამონტოვი მაძალა ანემცტჿ იმპერიალისტცჿა რცხჷრაარა რჷმანჷ (ურჷსტჿჷლშეი დარეი აინჷშიარატჿ დოგოვორ ახჲრჷბჟაზ აყნჷტჿ, არგამა ურთ აცხჷრაარა რჷთარა რზჷგუალჲუამჷზტ ანემცცჿა), დონტჿი აკაზაქცჿა რმიატეჟჾ დჷრწჷსიტ, დონტჿი აობლასტ რნაპაჭჾჷ იაარგან, ასოვეტქუა ირაბაშუაგჲჷ იალაგშეიტ.

სრედნიაია ვოლგაშეი სიბირი რჭჾჷ ანგლჷზცჿეი აჶრანცჷზცჿეი იზლშეიწარყუაყუაზ ალა, ჩეხოსლოვაკიატჿი აკორპუს ამიატეჟჾ ყარწეიტ. აიბაშრაან იტყუანჷ იაარგაზ რაკუნ არი აკორპუს იალაზ. არი აკორპუს ასოვეტტჿ ეიჰაბჷრა აზინ ართეიტ სიბირი დალნიი ვოსტოკში რჷლა რტჿჷლაფსადგჲჷლახჲ იცარც. ახა ამჯან აესერცჿეი, ანგლჷზცჿეი, აჶრანცჷზცჿეი რხჷ იადჷროხუეიტ, ასოვეტ მჩრა იაჭჾაგჷლანჷ ამიატეჟჾ ყაწარაზჷ. უბრი აკორპუს იყანაწაზ ამიატეჟჾ იფშგაგანჷ იყალშეიტ ვოლგატჿიი სიბირტჿიი აკულაკცჿეი, აესერტჿ გუაზჷყაზარაქუა ზმაზ ვოტკინსკტჿი იჟჾევსკტჿი აზაუადქუა რჭჾტჿი აუსუცჿეი იყარწაზ ამიატეჟჾ აზჷ. ვოლგა იშაქუდჷრგჷლტ სამარატჿი აბელოგვარდიატჿ ესერტჿ ეიჰაბჷრა, ომსკ—სიბირტჿი აბელოგვარდიატჿ ეიჰაბჷრა.

აბრი, ანგლიეი, ჶრანციეი, იაპონიეი, ამერიკშეი რბლოკ აინტერვენცია გერმანია ალახუმჷზტ, ეგჲზალახუხომჷზტ, იარა უბრი აბლოკში იარეი აიბაშრა ახჲრჷბჟაზ აზჷ მაცარაგჲჷ. ახა, აბრი ეიფშ აუსმაქუგჷლაშა შჾჷყაზგჲჷ, ურჷსტჿჷლშეი გერმანიეი აინჷშიარა ადოგოვორ რჷბჟანჷ იშჾჷყაზგჲჷ, აბოლშევიკცჿა დარბანზაალაკვჲჷ აძიგჲჷ აგურა იმგო დჷყამჷზტ, ანგლიეი, ჶრანციეი, იაპონიეი, ამერიკშეი რინტერვენტცჿა

რეიფშწჿყჲა აკაიზერ ვილგელმ გერმანიატჿი იეიჰაბჷრაგჲჷ, ასოვეტ ტჿჷლა იალა ბააფსნჷ იშჷყაზ. იწაბჷროგჷნგჲჷ, ასოვეტ ტჿჷლა იზოლიაცია აზურაზჷ, აღკუადარაზჷ, ათარხარაზჷ იალჷმშაშაზგჲჷ იალჷმშაშაზგჲჷ ზეგჲჷ ყარწონ გერმანიატჿი აიმპერიალისტცჿა. ურთ ასოვეტტჿი ურჷსტჿჷლა იაყურგჱეიტ უკრაინა, წაბჷრგჷუპ უკრაინატჿი არადეი დარეი „ადოგოვორ“ ზლარჷბჟაზ ალა აუპ ახა, უკრაინატჿი აბელოგვარდიატჿი რადა აჰჿარა ზლაყანაწაზ ალა რჷრ ააგანჷ უკრაინა ინარჷლარჷცჷნ, უაკჷმრჷლა უკრაინატჿი აჟჿლარ რჷრჰჿრეი ოჷრგუაყრეი იალაგჱეიტ, ასოვეტტჿი ურჷსტჿჷლჱეი დარეი იზეიფშრაზაალაკჲ ჩჱეიმადარაკ იაქუითჷმტჿუა. ურთ ასოვეტტჿი ურჷსტჿჷლა იაყურყეიტ აახჷწ-კავკაზ: აქჷრთუატჿი აძერბაიჯანტჿი ანაციონალისტცჿა ზლაჰჿაზ ალა უა ანემცცჿეი ათჷრქუცჿეი რჷრქუა ააგანჷ, ქართი ბაქუეი აფშჿმარა ანჷყუგარა იალაგჱეიტ. ურთ ზეგჲ რჷლა, ბჯარლა, ფატჿჷლა აცხჷრაარა ირთონ ასოვეტ მჩრა იაჰჱაგჷლანჷ დონ ამიატეჟჱ ყაზწაზ, აგენერალ კრასნოვ წაბჷრგჷუპ მაძალა ინცჿჷწჷრჰჿჰჿაშჿა აკუნ იშჷყარწოზ ახა.

აბასალა ასოვეტტჿი ურჷსტჿჷლა აფატჿი, აძეი, აბჷლტჿი რააგართას იამაზ არაიონ ხადაქუა ზეგჲჷ ირყუთხანჷ იყალჱეიტ.

აბრი აპერიოდ აან ასოვეტტჿი ურჷსტჿჷლა აზჷ დაარა იგუაყრან. აჩა რჷზხომჷზტ. აკუაც რჷზხომჷზტ. ამლა აუსუცჿა არგუაყჱუან. მოსკვატჿი, პეტროგრადტჿი აუსუცჿა კჷმშ რჷლა ოსმუშკაკ ადა აჩა როუამჷზტ. ზჷნძა აჩა ანრჷრჷმთალოზ ამშქუაგჲჷ ჷყან. აზაუადქუა აუს რუამჷზტ. მამზარგჲჷ, შამახამზარ აუს რუამჷზტ: ირჷზხომჷზტ აძა, აბჷლტჿჷ, ახა აუსუცჿა რკლასს აგუ კანაჟუამჷზტ. აგუ კანაჟუამჷზტ აბოლშევიკცჿა რპარტიაგჲჷ. აბრი აპერიოდ აზჷ უაკჷ იშიმბაც აუადაკრაქუა იყაზი, ჩადცალარა ლულუალა ურთ რაქუფარეი იაანარფშიტ, წჷხუა ფწჿარა აქუძამკუა აუსუცჿა რკლასს იამოუ აენერგია. აბოლშევიკტჿი პარტია აჰათჷრ ამჩ მბატჿჷლა შაყა იდუუგჲჷ.

ატჿჷლა ეიბაშჷრთა ლაგერუპ ჰჿა რჷლაჰჿანჷ. აპარტია უი ანხამკატჿი აკულტურა-პოლიტიკატჿი ფსთაზარეი აიბაშრა იშანაალაშაზ ალა იმაქუნარგჷლტ. ასოვეტტჿი ეიჰაბჷრა, „ასოციალისტტჿი ტჿჷლაფსადგჲჷლ—აშჿართა ითაგჷლოუპ“ ჰჿა რჷლაჰჿანჷ, აჟჿლარ ირჷფხეიტ ოტპორ ყარწარც. ლენინ ლოზუნგნჷ იქუირგჷლტ – „ზეგჲჷ აფრონტ აზჷ“ ჰჿა, აუსუცჿეი ანხაცჿეიგჲჷ შჿნჷზქჲკჷლა იწჷსნჷ, დობროვოლეცცჿას არ ყაფშ რახჲ რრა იცეიტ, აფრონტახჲ იცეიტ. აპარტიეი აკომჰჱარ ეიდგჷლჱეი რჷბჟჱაკჷკ ეგჲაარჷგჷმხო აფრონტახჲ იცეიტ. ატჿჷმტჿჷლატჿი აინტერვენცია არქუა აჟჿჷლარა იყარწოზ აჰჱაგჷლარაზი, არევოლიუცია იახჰჿანჷ იკანაჟჷზ აექსპლოატატორტჿი კლასსქუა იყარწოზ ამიატეჟჱქუა რჰჱაგჷლარაზი, აპარტია აჟჿლარ არწჷსიტ ატჿჷლაფსადგჲჷლ **ახჲჩარაზჷ იბაშრახჲ.** ატჿჷლახჲჩარაზჷ ლენინ ეიჰჱიკააზ აუსუცჿეი ანხაცჿეი რსოვეტ, უაალა, ფატჿჷლა შჿწატჿჷლა, ბჯარლა აფრონტ აიბჷთარა აუს ნაპხგარა აზნაუან. ადობროვოლეცრატჿი პრინციპ აყნჷტჿი, იზჷქუნაგოზ ზეგჲჷ არრახჲ აცარა რუალტჿრახჲ აიასრა, არ ყაფშ რახჲ ინანაგჱეიტ შჿნჷზქჲკჷლა ახართაააგა ჰჱჷცქუა, ჩჰჿარა კჲაჰჱკ ალაგჲჷ არ ყაფშ მილლიონკჩჷ იყალჱეიტ.

ატჿჷლა აგუაყრა იშთაგჷლაზგჲჷ, არ ყაფშ შჰჱაძაზგჲჷ, მაკჲანა აჩჷრლოლუარა იახჲჷმძაცკუა იშჷყაზგჲჷ, ატჿჷლახჲჩარაზჷ იმკაფჷრგოზ აუსქუა ოჷბზოურალა აფხჲატჿი ამანშჿალარაქუა უაკჷ იბარტჿჷ იყან. ცარიცჷნ ამპჷწახალარა აუს ნაგძოუპ ჰჿა იზჷფხჲაძოზ აგენერალ კრასნოვ. ცარიცჷნ დაფჷრცანჷ, დონ დლახცანჷ დჷლკარჷეტ, აგენერალ დენიკინ იჩჷშიარაქუა ნხჷწ-კაკკაზ რაციაკ იდუმჷზ რაიონკ იზახჷმსუა იაანჷრკჷლტ. აგენერალ კორნილოვ იაკუზარ, უი არ ყაფშ რაბაშრაან დჷრშიტ. აჩეხოსლოვაკცჿეი, აესერტჿი-ბელოგვარდიატჿი ბანდაქუეი, კაზანი, სიმბირსკჱი, სამარეი ირჷლცანჷ, ურალ შჷყოუ იქუოცალტ. მოსკვა იყაზ ანგლიატჿი აძისსია ახადა ლოკკარტ, იაროსლავლ ეიჰჱიკააზ აბელოგვარდეეც სავინკოვ იმიატეჟჱ ფჷხხაა იქურწეიტ. ლოკკარტ დბაანდაკჷრტჿიტ. აკჷზცჿა ურიცკიი ვოლოდარსკიი ზშჷზ, ცჿჲდახუცრალა ლენინ ითარხარა ზჩაქუზჷრხხაზ აესერცჿა, აბოლშევიკცჿა ირჰჱაგჷლანჷ ატერრორ შკუაკუა ახჲცჿჷრჷრგაზ ათაკს ატერრორ ყაფშ ნარჷჟჿჷრწან, იზაყარაზაალაკჲ ალა აკჷრ ზწაზკჱუანჷ პუნკტქუას ურჷსტჿჷლა აცენტრ აჰჱჷ ირჷმაზ ზეგჲჷ ფჷხხაა ილჷქურწეიტ.

ალაცჿა რაქუფარაჰჱჷ ალულუახარეი ახაწახარეი იაჰჱჷნ რაციაკ ზხჷმწუაზ არ ყაფშ.

უსყან არ ყაფშ რჭჳჷ აუს ზუაზ აკომმუნისტცია-აკომისსარცია არ რჷრლულუარა აუს აჭჳჷ, არ ყაფშ პოლიტიკალა რდჷრრა აზჷრჰარა აუს აჭჳჷ, აიბაშრატი 'მჩხარა ირჷმოუ არჷლულუარეი ურთ რდისციპლინა არჷლულუარეი აუს აჭჳჷ აუს ჰიააქუზწოზ აროლ მვაფარგშეიტ.

აბოლშევიკტი პარტია იადჷრუან, აბართ, არ ყაფშ იყარწაზ აუსქუქშიაქუა აუს ანაგძარა იშაზჷმხოზ. ურთ აფხდატიი აქუქშიარაქუა ზაწიჷკ რაკუნჷ იშჷყაზ. უი იადჷრუან აფხდაყა იწაგდ ილულულოუ აიბაშრა ჭჳჷცქუა შჷყაზ. აფატიი. აძეი, აბჷლტიი რააგართა არაიონქუა ხნჷრჰინჷ, ატიჷლა იზლაიუშა. ინაროუნჷ ალაცია რაბაშრა ლულუაქუა რჷლა მაცარა შაკუზ. აბრი აყნჷტი აბოლშევიკცია ინაროუუ აიბაშრა ლულუალაწიყდა აჩჳაზჷყაწარა იალაგშეიტ, ატჷილ ზეგდჷ აფრონტ ამაწურაზჷ იქუდჷრგჷლარც ძბანჷ. ასოვეტტი ეიჰაბჷრა **აიბაშრატი კომმუნიზმ** აფჷრწეიტ. ამასსა ეიჰა ირთახჷუ ატოვარქუა ეიზაკნჷ, ნას ურთ რჷლა არმიეი აქჷთეი რეიბჷთალარაზჷ ასოვეტტი მჩრა იარა აკონტროლ იაწანარგჷლტ აპრომჷიშლენნოსტ ლუ ადაგდჷ—აბჟარატი პრომჷიშლენნოსტგდჷ, აპრომჷიშლენნოსტ სსაგდჷ. უი ჩალა ახუჰახუთრაზჷ ამონოპოლია აფნაწეიტ, ხაზჷ ჩალა ახუჰახუთრა აფნახტ. აპროდრაზვიორსტკა შაქუნარგჷლტ, ანხაცია ფატიჷ მცხუს ირჷმოუ ზეგდჷ აუჩოტ აზჷყაწარაზი, აჩა ზაპასქუა რეიზაკრაზი, ფატიჷლა არმიეი აუსუციეი რეიბჷთარაზი. აწჷხუტიანჷ, აკლასსქუა ზეგდჷ რზჷ აუაურა ზეიფშა უალნჷ იაფნაწეიტ. აბურჟუაზია ხჷმფადა მახუჭჳალა აკრურა იალაგალო, უბასალა აუსუცია ლაჩჳა უსურაკ აზჷ, აფრონტ აზჷ, ეიჰა იაფსაზ აუსურაზჷ რხჷ იაქუითტიუა. აპარტია ინანაგძონ „ეგდზჷმუა ეგიმფააიტ“ აპრინციპ.

აბართ, აამთალატიი აყაზშა ზმაზ, იალკაანჷ ატიჷლა ახჷხდჩარა აშაქუგჷლაშაქუა რჷუადავრა იახყდაზ აუსნაგძატიქუა რსისტემა ზეგდჷ აიბაშრატი კომმუნიზმ ჰია იაშთან.

ასოვეტტი მჩრა ადიახდტიიი ავნუწყატიიი ალაცია ირჭჳაგჷლანჷ ინაროუნჷ აგრაჟშდანტი ეიბაშრა ლულუა აჩჳაზჷყაწარა იაჭჳჷნ ატიჷლა. უი 1918 შჷქუსა ანწიამთაზჷ არ რხჷფხდაძარა ხჷნტი რჷლა ეიჰანჷ იყანაწარ აკუნ. უი აბრი არ ზლშეიბნათაშაზ ამალ ეიზნაკჷრ აკუნ.

ლენინ აბას იჰიონ აბართ ამშჳქუა რაან:

„ჰარა აафჷნრაზჷნძა 1.000.000-ვჷკ არ ჰამაზარც ჰაძბეიტ, ჰარა უაჟიჷ იაჰთახჷუპ ხ-მილლიონ-ვჷკ ზხჷფხდაძარა ნაძო არ. ურთ ჰარა იჰამაზაარცჷ ჰალშჳოიტ, ურთ ჰარა ეგდჰაუეიტ“.

ჲ. აიბაშრაჲშჷ გერმანია აჭახარა. გერმანიატიი არევოლიუცია. ა-III-ტიი ინტერნაციონალ აშაძურგჷლარა. აპარტია VIII-ტიი აიზარა დუ.

ასოვეტ ტიჷლა ატიჷმტიჷლატი ინტერვენცია იაჭჳაგჷლანჷ აიბაშრა ჭჳჷცქუა აჩჳანჷრზჷყანაწოზ აამთაზჷ, ამრათაშიარაჭჳჷ აიბაშრა იაჭჳჷზ ატიჷლაქუა რტჷილში რფრონტქუეი რყნჷ აუს აწჷხუა ფჷზწიაშაზ ახთჷსქუა რჷყალარა იაჭჳჷნ. აიბაშრეი აფატი კრიზისი იხუაჩჳნჷ ირკჷნ გერმანიეი, ავსტრიეი, ანგლიეი, ფრანციეი, ავადატიი ამერიკჳეი ესააირა არეზერვ ჭჳჷცქუა ანჷქუდჷრგჷლოზ აამთაზჷ, გერმანიეი ავსტრიეი იარა უსგდჷ იმაჭხახდაზ აწჷხუტიანტიი რრეზერვქუა რჷმპჷწანწიარა იაჭჳჷნ. აუს უბასალა ახჷ ხან, უაჰა ცართა ამამკუა აყნჷნძა იწჷკუკუახდაზ გერმანიეი ავსტრიეი იაარლასნჷ იაწამხარ ალჷმშო იყან.

იარა უბრი ინაცწანჷ, გერმანიეი ავსტრიეი რჷვნუწყა, აჟილარ, აწჷკუკუარეი ამლაშრეი აყჷნძა ინაზგაზ, ზხჷხუა ფჷმწიოზ, ჟილარ ნზჷრწიოზ აიბაშრა იაჭჳაგჷლანჷ, ართ ატიჷლაქუა რჭჳტიი აიმპერიალისტტი ეიჰაბჷრაქუა ირჭჳაგჷლანჷ, აჟილარ რგუეიბაკრა აილაშჳრა იაჭჳჷნ. აბრა იანჷფშჷხტ უბასგდჷ, ოკტიაბრტიი არევოლიუცია არევოლიუციარატი ნჷრრა ლულუეი, ასოვეტტი სოლდათცია, ბრესტტიი აინჷშიარა ყალაანძა აფრონტ აჭჳჷ ავსტრო-გერმანიატი სოლდათციეი დარეი რჷიაშეიბატირაქუა იყარწოზი, ნასგდჷ, ასოვეტტი ურჷსტიჷლა აბაშრა იაჭჳჷზ ახდაყუწზი იარა ანჷშიარა ახდჷყარწაზი რნჷრრაქუაგდჷ. დარა რიმპერიალისტტი ეიჰაბჷრა რახჰიარალა, ირციჷმლჷზ აიბაშრა აყუწრა აჟილარ იახდრჷლდჷრშაზ ურჷსტიჷლა აჭჳჷრფშჷ, ავსტრიატიი გერმანიატიი აუსუცია რზჷ უროკს იყამლარც ზალშომჷზტ. ამრაგჷლარახდტიი აფრონტ აჭჳჷ იგჷლაზ, ნას ბრესტტიი აინჷშიარა აშთახდ ამრათაშიარახდტიი აფრონტ ახდ იაარგაზ გერმანიატიი ასოლდათცია, ასოვეტტი სოლდათციეი დარეი შჷია-

შეიბატჿუაზ ატჿჷ, ასოვეტტჿ სოლდათცჿა აიბაშრა იშჾამპჷწწჷზ ატჿჷ უჰჿა აჟჿაბჟქუა ირჰჿოზ რჷლა გერმანია უატჿი არ ეილდმჷრვრჷრ რჷლშჾომჷზტ. ავსტრიატჿი არ რაკუზარ, ურთ, დარა უბართ ამზჷზქუა იაარხყჲანჷ უაანძაგჲჷ აილვჷრრა იალაგახჲან.

აბართ აუსშაქუგჷლაშაქუა ზეგჲჷ რყნჷტჿ გერმანიატჿი არ რჭჾჷ აინჷშიარახჲ აიხარა ღუღუახო იალაგჾეიტ, ურთ ფასა აიბაშრა აზჷღუღუარა ირჷმაზ რჷმამკუა იყალჾეიტ. დარგჲჷ ანტანტა არქუა იყარწოზ აჟჿჷლარა იზაწამგჷლაკუა, შთახჲლა ეიხო იალაგჾეიტ, იარა გერმანია ახათაჭჾგჲჷ ვილგელმი იარა იეიჰაბჷრეი ახჰიანჷ იკაზჷჟჷზ, 1918 შჾჷქუსა ნოიაბრ მზაზტჿი არევოლიუცია წჷსიტ.

გერმანია შჾაწახაზ ხანამწარ ამჷხუო იააყალან, ანტანტახჲ ანჷშიარაზჷ აზწაარა ყანაწეიტ.

აბას გერმანია, აფხჲატჿი არაზჷრიად აჭჾჷ იგჷლაზ აჰჿჷნთქარრა, ზნჷკყჲარალა იაახაზ ალა ინალბაავრნჷ, ა-II-ტჿი არაზჷრიად იეიუოუ ჰჿჷნთქარრანჷ იააყალჾეიტ.

იარა აბრი, ასოვეტ მჩრა ზთაგჷლაზ აჰასაბ ალა ფჷთკ იახჲაზეიცჿაქუაზგჲჷ ჷყან, იზბან აკუზარ. აბრი ასოვეტტჿ მჩრა იაჭჾაგჷლანჷ აინტერვენცია ეიჭჾჷზკააზ ანტანტა აჰჿჷნთქარრაქუა, ევროპეი აზიეი რჭჾჷ აჰრა ზუა მჷჩქუანჷ იყანაწონ, ასოვეტტჿ მჩრა იაკურშჾანჷ აჰჷრყუანტჿ ნახარშჿნჷ, იწაგჲ იაარღუღუანჷ, აინტერვენცია არჷღუღუარეი, ასოვეტტჿ ტჿჷლა აბლოკადა აზურეი რჷლნარშჾონ. არი ხჲჷძჰჿალა იარა უბასწჿყჲა იაგჲჷყალჾეიტ, ანავს იშჾააბო ეიფშჾ. ახა, ეგირახჲ ალა, იარა ასოვეტტჿ ტჿჷლა ზთაგჷლაზ შათანკჷლა იაზეიღჲჷზ, დაარა იხუართა ღუნჷ იყაზ აწაკგჲჷ ამახჷნ. აკჷ, ასოვეტ მჩრა ალშჾარა აიუან ბრესტტჿი არჰჿჷგატჿ აინჷშიარა აფჷრხრეი, კონტრიბუცია ალა აშიახტჿქუა რშიარა აყუწრეი, ესტონიეი, ლატვიეი, ბელორუსსიეი, ლიტვეი, უკრაინეი, აახჷწკავკაზი გერმანიატჿი აიმპერიალიზმ ირჷზნჷყუნაგოზ არვუაყრა აყნჷტჿ ახაქუითრა რჷთარაზჷ, არგამა აიბაშრატჿი აპოლიტიკატჿი აქუფარა ანჷყუგარეი. ვბავგჲჷ, -ეიჰარაკგჲჷ აუს ზლანჷ იყოუ ევროპა აცენტრ აჭჾჷ, გერმანიაჭჾჷ არესპუბლიკატჿ რეჟჾიმი, აუსუცჿეი ასოლდათცჿეი რდეპუტატცჿა რსოვეტქუეი რჷყაზაარა ირევოლიუციანატჿჷრ აკუხონ, იაშჾალა იაგჲრევოლიუციანატჿუან ევროპატჿი ატჿჷლაქუა, უი ურჷსტჿჷლატჿი ასოვეტტჿ მჩრა აშაქუგჷლაშა ამჷრღუღუარც ალშჾომჷზტ. წაბჷრგჷუპ, გერმანიატჿი არევოლიუცია სოციალისტტჿ რევოლიუციამჷზტ, ბურჟჾუაზიატჿჷნ, ასოვეტქუაგჲჷ აბურჟჾუაზიატჿ პარლამენტ აჰჿატჿჷ იაცნჷყუოზ მჷრუგან, იზბან აკუზარ, ასოვეტქუა რჭჾჷ აჰრა რუან აურჷსტჿ მენშჾევიკცჿა რეიფშჾ აქუშჾაჰათცჿა ასოციალ-დემოკრატცჿა, იარა უბრი აკუძან იარა აკუადარაგჲჷ ზჷხყჲოზ. უაყა არევოლიუცია შჾკუადაზ, დაჩჾაკ აკუმ, ზეგჲ რეიჰაგჲჷ იაჭნარბოიტ ეიცჷრდჷრუაზ არევოლიუციონერცჿა რ. ლიუკსემბურგჾი კ. ლიბკნეხტი რშრა ხჲჷრხურადა ანემცტჿ ბელოგვარდეეცცჿა ირჷლშჾარტჿჷ იახჲჷყალაზ. ახა უეიზგჲჷ არი რევოლიუციან, ვილგელმ დახჷრჰჿეიტ, აუსუცჿა აშამთლაჰჿქუა ·რჩჾორჷმპჷწჷრჟჿეიტ, იარა აბრი მაცარაგჲჷ ამრათაშიარაჭჾჷ არევოლიუცია ფნამჷრტლარც ზალშჾომჷზტ, ევროპატჿი ატჿჷლაქუა რჭჾჷ არევოლიუცია აშთჷწრა ამჷრჭჾიარც ზალშჾომჷზტ.

ევროპაჭჾჷ არევოლიუცია აშთჷწრა იალაგჾეიტ. ავსტრიაჭჾჷ არევოლიუციატჿ წჷსრა აჩჾეიწჷხრა იაჭჾჷნ. ვენგრია ასოვეტტჿ რესპუბლიკა ყალჾეიტ. არევოლიუციატჿ ცჿქურფაქუა რბაზაჭჾჷ ევროპატჿი აკომმუნისტტჿ პარტიაქუა ცჿჷრწიტ.

ახფატჿი აკომმუნისტტჿ ინტერნაციონალ აჭჾჷ აკომპარტიაქუა რეიდწარაზჷ არეალტჿ შაქუგჷლაშა ყალჾეიტ.

ეიუეიფშჾჷმ ატჿჷლაქუა რჭჾტჿი აკომმუნისტტჿ პარტიაქუა აკტჿი რკონგრესს 1919 შჾჷქუსა მარტ მზაზჷ მოსკვა იყაზ აჭჾჷ ლენინი აბოლშჾევიკცჿეი იზლაფშჾჷრგაზ ალა, აკომმუნისტტჿ ინტერნაციონალ შაქუდჷრგჷლტ. წაბჷრგჷუპ, აიმპერიალისტცჿა აბლოკადეი აშთაზაარეი იყარწოზ, ადელეგატცჿა ჟჿპავჷკ მოსკვა რაარა იაფჷრხაგახჲჾეიტ, ახა უეიზგჲჷ აკტჿი აკონგრესს აჭჾჷ იაანჷ. იყან ევროპეი ამერიკაჾეი რჭჾჷ ეიჰა აკჷრ ზწაზკჾუაზ ატჿჷლაქუა რჷყნჷტჿი ადელეგატცჿა. აკონგრესს ნაპსგარა აზიუან ლენინ.

აბურჟჾუაზიატჿ დემოკრატიეი აპროლეტარიატ რდიკტატურეი რზჷ ლენინ იდოკლად აჭჾჷ იააირფშჾიტ ასოვეტტჿ მჩრა აჯაჟჿლარ რზჷ ადემოკრატიარა იიაშჾაწჿყჲანჷ იზლაყოუ ალა იაწანაკჾუა. ადუნეი

ზეგჲტჿი აპროლეტარიატ რახჲ აკონგრესს იადნაკჷლტ ამანიფესტ; უბრი აჭშჷ ზეგჲჷ ირჷფხჲონ ატჿიჷლაქუა ზეგჲ რჭშჷ აპროლეტარტჿ დიკტატურაზჷ, ასოვეტქუა აიააირა დჷრგარაზჷ ალჲარაჰიაა აქუფარახჲ.

აკონგრესს იშაქუნარგჷლტ კომინტერნ აისპოლკომ (იკკი), ა-III-ტჿი აკომმუნისტტჿ ინტერნაციონალ ანაგძარატჿ ორგან.

აბას იშაქუგჷლშეიტ დუნეიზეგჲტჿი არევოლიუციატჿ პროლეტარტჿ ორგანიზაციატჿ ტიპ ჭშჷც — აკომმუნისტტჿ ინტერნაციონალ, მარქსისტტჿ-ლენინტჿ ინტერნაციონალ.

აიფჷნგჷლარატჿ შაქუგჷლაშაქუა რაან,—ზჷმჳაკახჲ ალა, ასოვეტტჿ მჩრა იაჭშაგჷლანჷ ანტანტა აჰიჷნთქარრაქუა რრეაქციატჿ ბლოკ ლულუახარა აანი, ეგირახჲალა ასოვეტქუა რტჿიჷლა აუსშაქუგჷლამა ლულუალა იზჷრმარიაზ, ევროპაჭშჷ, ეიჰარაძაკგჲჷ, აიბაშრაჭშჷ იაწახაზ ატჿიჷლაქუა რჭშჷ არევოლიუციატჿ შთჷწრა აანი,– 1919 შჷქუსა მარტ მზაზჷ ეიზეიტ ჰპარტია VIII-ტჿი აიზარა დუ.

აიზარა დუ აჭშჷ იყან 301-ჳჷკ აბჟჷთარა აზინ ზმაზ ადელეგატცჿა, 313.766-ჳჷკ აპარტია აჩლენცჿა რყნჷტჿ. ალაცჿაჟჿარატჿ ბჟჷ რჷმანჷ იყან 102-ჳჷკ ადელეგატცჿა.

ლენინ აიზარა დუ ანააირტ რაფხჲატჿი იაჟჿა იხჲძნიჰიალშეიტ აბოლშევიკცჿა რპარტია აორგანიზატორცჿა ირეილჲქუაზ ოუაძიჷ, აიზარა დუ აარტრა ალამთალაზჷ იფსჷზ ია. მ. სვერდლოვ.

აიზარა დუ აჭშჷ ირჷდჷრკჷლტ აპარტია აპროგრამმა ჭშჷც. აპროგრამმაჭშჷ იაჰიონ აკაპიტალიზმი იარა ატჿიჷ ირეიჰაუ ასტადია აიმპერიალიზმი რჷყაზშა. აპროგრამმაჭშჷ ეიქუდჷრშიონ აჰიჷნთქარრაქუა რჷჳ-სისტემაკ — აბურჟშუაზიატჿ-დემოკრატიატჿი ასოვეტტჿ სისტემეი. აპროგრამმაჭშჷ კონკრეტლა იარბან ასოციალიზმ აზჷ აქუფარა აჭშჷ აპარტია აუსმჳაფგატჿქუა: აბურჟშუაზია რექსპროპრიაციარა აწჷხუტჿაყჷნძა ანაგძარა, ატჿიჷლა ანხამჳა იაკჷუ სოციალისტტჿ პლანკ ალა ანჷყუგალარა, აჟილარ რჷნხამჳა აიჭშკაარაჭშჷ აზანაათ ეიდგჷლაქუა რალახურა, აკრურა ასოციალისტტჿ დისციპლინა, ასოვეტტჿ ორგანქუა რკონტროლ ალა, ჟილარ რჷნხამჳაჭშჷ ასპეციალისტცჿა (აყაზაცჿა) რხარხუარა, ესააირა, პლან ქუნჷყუარალა, ასოციალისტტჿ რჷგჷლარაზჷ აუსურა აბჟარატჿ ნხაჳჷჟელარ რალაგალარა.

აკაპიტალიზმ აჭშჷ ეიჰაუ ასტადია აკუნჷ იზლაყოუ ალა, აიმპერიალიზმ აჰიააქუწარა ეიფშ, აპარტია ა-II-ტჿი აიზარა დუ იადნაკჷლახჲაზ ფასატჿი აპროგრამმა იანჷზ, აპრომჷიშლენნოსტტჿ კაპიტალიზმი იმარიოუ (*простой*) ატოვარტჿ ნხამჳეი ზეიფშროუ ატჿგჲჷ აპროგრამმა იალაწახარც ლენინ იალაიგალაზ აჟჿა აიზარა დუ იადნაკჷლტ. ლენინ ხჷმფადა იათახნჷ იფხჲაძონ, აპროგრამმაჭშჷ ჰასაბ აზჷრურც ჰ-ეკონომიკა ხკჷ რაციალა აილაზაარა იამოუ, ნასგჲჷ ატჿიჷლაჭშჷ ეიუეიფშჷმ ანხამჳატჿ რტჿიაშაქუა (*уклады*) შჷყოუ, დარა უბართ რხჷფხჲაძარაჭშჷ, აბჟარანხაჳ ინჷყუიგოზ აკუნჷ ატოვარსსატჿ ნხამჳაგჲჷ შჷყოუ ადჷრბარც. აბრი აყნჷტჿ, აპროგრამმა ალაცჿაჟჿარა აან აკაპიტალიზმ ატჿი, ატოვარსსატჿ აარჷხრატჿი აბჟარანხაჳჷ ინხამჳატჿი აპროგრამმა აპუნქტქუა რყნჷტჿ იალხხარც აჟჿა ალაზგალაზ ბუხარინ ანტიბოლშევიკტჿ ხუაფშჷშაქუა იმაზ დჷრჭშაგჷლანჷ, ალჲარაჰია დჷქუგჷლტ ლენინ. ბუხარინ იახუაფშჷშაქუა ირჷწარკშუაზ, ასოვეტტჿ რჷგჷლარაჭშჷ აბჟარანხაჳჷ იროლ მენშევიკტჿ-ტროცკისტტჿლა მაპ აცჿკრა აკუნ. იარა უბრი ინაცწანჷ ისსოუ, იტოვარტჿუ ანხაჳ ნხამჳა იალწნჷ აკულაკტჿ ელემენტქუა შჷყალოზი, იშრჷზჰაუაზი აჶაკტ იწჿახშუან ბუხარინ.

იარა უბას ლულუალაწჿყჲა დჷრჭშაგჷლანჷ ოტპორ რითეიტ ლენინ ამილათტჿ ზწაატჿ აზჷ ბუხარინი პიატაკოვი ირჷმაზ ანტიბოლშევიკტჿ ხუაფშჷშაქუა. ურთ აზცჿაჟჿონ ამილათქუა რხაჰიააქუწარა აზინ ატჿიჷ ზჰიო აპუნქტ აპროგრამმაჭშჷ იალაწამხარც, ამილათქუა რზინ ეიყარარა ყამლარც, არი ალოზუნგ აპროლეტარტჿ რევოლიუცია აიააირა არგარა აუს იაფჷრხაგოუშია, ეიუეიფშჷმ ამილათქუა ირეიუოუ აპროლეტარცჿა რეიდწარა იაფჷრხაგოუშია ჭშჷწგას იყაწანჷ. ლენინ იხჷრშითნჷ იკაიჟეიტ ართ იფჷრხაგაძაზ აველიკოდერჟშავტჿ, აშოვინისტტჿ ხუაფშჷშაქუა ბუხარინი პიატაკოვი ირჷმაზ.

აპარტია VIII-ტჿი აიზარა დუ აუსურაქუა რჭშჷ აკჷრძა ზწაზკშუაზ ათჷფ აჭშჷ იგჷლან აბჟარანხაჳჷ იზჷყაზააშა აზჷ აზწაატჿიჷ. ადგჲჷლ აზჷ ითჷჟჷზ, ეიცჷრდჷრუა ადეკრეტ აბზოურალა, აქჷთა ესააირა იაჰა-იაჰა

ბჟარანხავტი ქჷთანჷ აყალარა იაჭჾჷნ. ინხოზ ანხავჷჟილარ რჭჾჷ აბჟარანხავჷ უაჟიშთა ეიჰარავკნჷ დჷყან. აბურჟჾუაზიეი აპროლეტარიატი რბჟარა ილაკ-ჰაკჾუა იგჷლაზ აბჟარანხავჷჟილარ რგუაზჷყაშეი რჷყაზშეი, აგრაჟჾდანტი ეიბაშრეი ასოციალისტტი შაქუგჷლარეი რფეიფშჾქუა რზჷ მბატიჷლა აკჷრ რჷწაჲკჾუა იყან. აგრაჟჾდანტი ეიბაშრა იალწშჾაზ დაარა აკჷრძა იახჴჷფშჾჷნ აბჟარანხავჷ იჩჾახჴადიკჷლოზ ახჴაკუუ, იარბან კლასსუ ზახჴ აბჟარანხავჷჟილარ რააგარა ზჷლშჾოზ, აპროლეტარიატ რაკუზუ, მამზარგჴჷ აბურჟჾუაზია რაკუზუ. აჩეხოსლოვაკციეი, აბელოგვარდეეცციეი, აკულაკციეი, აესერციეი, ამენშჾევიკციეი 1918 შჾჷქუსაზჷ პოვოლჟჾიე აჭჾჷ ასოვეტ მჩრა ახჷხრა რჷლშჾეიტ, აბჟარანხავჷჟილარ იოეიუაზ აძიჷრჰძაკ რახჴტი აცხჷრაარა ახჴროუზ აყნჷტი. იარა უბას აკუნ იშჾჷყაზ აცენტრტი ურჷსტიჷლა აჭჾჷ აკულაკცია ეიჭჾჷრკააზ ამიატეჲჾქუა რაანგჴჷ. ახა 1918 შჾჷქუსაზტიი ჩჾავრათაგალან ინარკნჷ, აბჟარანხავჷჟილარ რმასსაქუა რგუაზჷყარაჭჾჷ იყალჾეიტ ასოვეტტი მჩრა აგანახჴ ააჰირა. ანხავჷჟილარ ირბეიტ, აშჾკუაკუაა აიააირა დჷრგარა აპომეშჩიკცია რჷმჩრა აითაშაქურგჷლარეი, ანხაცია ადგჴჷლ რციგარეი, არჰირაქუეი, ანხაცია რჷპყარეი, რციახჷხრეი შჾეითაშაქუნარგჷლოზ. იარა უბას ანხავჷჟილარ რგუაზჷყაშა აფსახრა იაცხრააიტ აკულაკცია ფჷხხაა იქუზწაზ ანხაცია ლარცია რკომიტეტქუა რუსურაგჴჷ. იარა აბრი აყნჷტი 1918 შჾჷქუსა ნოიაბრ აზჷ ლენინ იქუირგჷლტ ალოზუნგ:

> „ანხაცია ლარცია მაცარა ლულუალაწიყჴა წჷრგუას იყაწო, აკულაკ იაქუფარა მინუთკ იადამზარგჴჷ მაპ აციჷმკჾუა,— აბჟარანხავჷ ინაალარა ულურშჾაროუპ“ (**ლენინ,** ტომ XXIII, ადაყჴა 294).

ჰიარას იათახჷუზეი აბჟარანხავჷჟილარ რჷლაკ-ჰაკრაქუა ზჷნძაკწიყჴა რწჷხუა ფჷმწიეიტ, ახა აბჟარანხავჷჟილარ ასოვეტტი მჩრა ეიჰა იაზააიგუახჾეიტ, უი ეიჰა ლულუალა აცხჷრაარა ართო იალაგჾეიტ. არი აუს აკჷრძა იაცხრააიტ აბჟარანხავჷჟილარ რზჷყაზააშაზჷ აპარტია VIII-ტიი აიზარა დუ იაზგუანათაზ აპოლიტიკა.

VIII-ტიი აიზარა დუ აბჟარანხავჷჟილარ რზჷყაზააშაზჷ აპარტია აპოლიტიკაჭჾჷ ააჰირატი მომენტნჷ იყალჾეიტ. ლენინ იდოკლადი აიზარა დუ იაძბა-

ქუაზი არი აზწაატი აჭჾჷ აპარტია ამვა ჭჾჷც ჰიააქურწეიტ. აპარტიატი ორგანიზაციაქუეი აკომმუნისტცია ზეგი აიზარა დუ ირჷდნაწეიტ, აბჟარანხავჷჟილარ ამალახაზგჴჷ აკულაკცია ირჷლადმჷრვაშარც, იაგჴჷრყურთხარც, აბჟარანხავჷჟილარ იზჷზგუაყჾუაზჷ ხშჾჷვ ზჷშთარა რჷგმჷრხო, აუსუცია რკლასს აგანახჴ იიარგალარც. აბჟარანხავჷ დჷრრალა იეიწახარა აყნჷტი იალგარაზჷ აუსურა-ათახჷნ, იარა უბრი აჭჾგჴჷ ამალახაზგჴჷ მჩჷლაოა იზჷმუკუა, იეილჷრკააუა, იხარწო. იარა აბრი აყნჷტი აიზარა დუ უს ქუნჷყუაშას იყანაწეიტ მჩჷლარაკ ყამწაძაკუა, აქჷთაჭჾჷ ასოციალისტტი უსნაგძატიქუა (აკომმუნაქუეი აქჷთა-ნხამვატი არტელქუეი რჷყაწარა) მვაფჷრგალარც. აბჟარანხავჷ იფსთაზაარატი ინტერესქუა იახჴრჷლაკჴჷსუაზ ზეგჴჷ რჭჾჷ, იარეი დარეი პრაკტიკალა რეინაალარა იაზააილარ აკუნ, სოციალისტტილა აითაკრაქუა რჷმვაფგარა **აყაწაშაქუა** რჰიააქუწარაან, აბჟარანხავჷ იოურჷჟილარ აკუნ. აიზარა დუ დწას იყანაწეიტ აბჟარანხავჷ **იჭჾჷ ილულუოუ აიდგჷლა** აპოლიტიკა მვაფჷრგალარც, იარა უბრი აიდგჷლაჭჾჷ **ანაპხგარატი როლ** აპროლეტარიატ ირზაანჷუნჷ.

აბჟარანხავჷჟილარ რზჷყაზააშაზჷ VIII-ტიი აიზარა დუ აჭჾჷ ლენინ იიჰიაზ აპოლიტიკა ჭჾჷც აპროლეტარიატ ირჷდნაწონ, ურთ ალარცია წჷრგუას იყაწანჷ, აბჟარანხავჷ დგჷლავ ლულუას დჷმთჷხნჷ, აკულაკ იაქუფალარც. VIII-ტიი აიზარა დუ აყჷნძა უს აბჟარანხავჷ **ინეიტრალიზაციარა** აპოლიტიკა მვაფნაგონ აპარტია. არი იაანაგოზ, აბჟარანხავჷ აკულაკ იგანახჴ დმჷიასჷრც, აბურჟჾუაზია რგანახჴ დმჷიასჷრც აპარტია ახჴაშთაზ აკუნ. ახა უაჟიჷშთა არი აზხო იყამჷზტ. აბჟარანხავჷ ინეიტრალიზაციატირა აპოლიტიკა აყნჷტი, უი იჭჾჷ **ილულუოუ აიდგჷლა** აყაწარახჴ იიასიტ VIII-ტიი აიზარა დუ. აბელოგვარდეიშჩინეი ატიჷმტიჷლატი ინტერვენციეი რაქუფარაზი. იარა უბასგჴჷ ასოციალისტტი რგჷლარა აუსქუჭჾიარა აიურაზი.

ანხავჷჟილარ რმასსა ეიჰარავჷკ რზჷყაზააშაზჷ, აბჟარანხავჷ იზჷყაზააშაზჷ აიზარა დუ იშთნახჷზ ალინია, ატიჷმტიჷლატი ინტერვენციეი, ურთ რჷმაწ ზუაზ აბელოგვარდიეი ირჭჾაგჷლანჷ აგრაჟჾდანტი ეიბაშრა მანშიალარჷლა ალგარა ჰიააქუზწაზ აროლ მვაფანა-

გჾეიტ. 1919 შჾჷქუსაზჷ ჩჾავრათაგალან, ასოვეტტი მჩრა აკუჳ, დენიკინ იაკუჳ ირთახჷზ ალფშაატინჷ იანჷყაზ აამთაზჷ, ანხავჷჟილაო ასოვეტქუა ირჷდგჷლტ. აპროლეტარტი დიქტატურაგჲჷ აიააირა აგჾეიტ. ზეგჲ რეიჰა იალა ბააფსნჷ იარა იამაზ იაწკჷს იიააიტ.

აიზარა დუ აჭჾჷ ჭჷდალა იალკაანჷ იქუგჷლან არ ყაფშ რშაქურგჷლარაზჷ აზწაატიჷ. აიზარა დუ აჭჾჷ იქუგჷლტ „არრატი ოპპოზიცია“ ჰოა იზჷშთაზ. უი ხჷფხჲამარალა იმაჭკჷმკუა ეიდნაკჷლონ ფასატიი „არმატი კომმუნისტცია“. ახა, იფჷხხაა იქუწაზ „არმატი კომმუნიზმ“ ახათანრაკცია ინარჷვარგჷლანჷ, „არრატი ოპპოზიცია“ იალახუნ, ბზანწჷკ იზეიფშრაზაალაკჲ ოპპოზიციაკ იალამლაცჷზ, არ რჭჾჷ ტროცკიი ინაპხგარა ზგუ აზჷნამძოზ აუსუციაგჲჷ. არრატი დელეგატცია რეიჰარაკჷკ ლუღუალაწიყჲა დჷრციჷმლჷნ ტროცკიი, აჟიჷტი აჰიჷნთქარ ირ ირეიუაზ არრატი სპეციალისტცია, ზჷხუთაკ აგრაჟჾდანტი ეიბაშრაან იაშალაწიყჲა ჰაზლალატუაზ, ეიჰა აფჷჟიარა ახჲრითოზ აყნჷტი. აგურაგარა ახჲრითოზ აყნჷტი, აჟიჷტიტიი აბოლშევიკტი კადრქუა არ რჭჾჷ იყაზ ტიამბარალა, ეილარალა ტოოცკიი დახჲრჷზნჷყუოზ აყნჷტი. აიზარა დუ აჭჾჷ ირჰიეიტ აბართ რეიფშ „აპრაქტიკა აყნჷტი“ იააგაზ აჭჾჷრფშქუა, იაჰიაპ, ტროცკიი იარა იგუამფხაზ, არრაჭჾჷ ათაკფხჷქურატი მაწურა ზმაზ აკომმუნისტცია-აფრონტოვიკცია ამიჷრკჷკ კჷდწანჷ რშრა იჩჾშაზიკხჲაზ, იარა უბრი ალა ალა იგუახუტიჷ ნაგძო, აცენტრ კომიტეტ აჩჾალაგალარეი არრატი უსზუცია აპროტესტქუა იყარწაზი რჷბზოურალა მაცარა აუპ ურთ ავჷზცია თამჷრხაკუა იეიქუზჷრხაზ.

აპარტია არრატი პოლიტიკა ინჷყუნაგოზ ტროცკიი იახირეიცაყჲოზ იაჭჾაგჷლანჷ იქუფო, უეიზგჲჷ, „აიბაშრატი ოპპოზიცია“ არრატი შაქუგჷლაშა აზწაატიქუა ჟიპაკჷ რზჷ იქუნაგამჷზ ახუაფშჾჷშაქუა ირჷზგჷლან. არ რჭჾჷ აპარტიზანშჩინა აციჷნხაქუა ირჷდგჷლაზ, არეგულიარტი არ ყაფშ აყაწარა იაჭჾაგჷლანჷ იქუფოზ, აიბაშრატი სპეციალისტცია ახარხუარა ათახჷმ ჰოა იქუგჷლაზ, არ რჷ-წაბჷრგჷწიყჲანჷ ზდა იზჷყამლოო აიხატიჷ დისციპლინა ყამლააიტ ჰოა იაჭჾაგჷლანჷ იქუგჷლაზ „არრატი ოპპოზიცია“ ლუღუალა იაჭჾაგჷლანჷ იქუგჷლშეიტ ლენინი სტალინი. „არრატი ოპპოზიცია“ იამაკჾუა, დისციპლინა ლუღუალა ეიბჷთოუ არეგულიარტი არ ყაწატიუპ ჰოა ადწა ყაიწონ სტალინ.

„მა, იჰიონ აკჷზა სტალინ, იუსუკტი-ნხაკტიუ, ეიჰარაკ ინხაკტიუ, ადისციპლინა ლუღუა ზგჷმ არ იაშაწიყჲა ყაჭწოიტ, იაგჲაპხჲჩოიტ არესპუბლიკა, მაპ ანაკუხა ჰთახოიტ“.

„არრატი ოპპოზიცია“ აკჷრ აჟიაქუა იალარგალაზ მაპ რჷციკნჷ აიზარა დუ იარა უბრი აამთაზჷ ტროცკიი იოლუღუანჷ იგუქუსიტ, აცენტრ აჭჾტიი არრატი უსჰიართაქუა რუსურა აილჲტირეი, არ რჭჾჷ აკომმუნისტცია როოლ აოჷლუღუარეი იდწანჷ.

აიზარა დუ აჭჾჷ იალჷრხჷზ არრატი კომისსია აუსურა აბზოურალა, არრატი ზწაატი აზჷ აიზარა დუ აჭჾჷ აძიკ იეიფშ ეიზჷრაზნჷ აძბარა შთჷრხჷიტ.

არრატი ზწაატი აზჷ აიზარა დუ იადნაკჷლაზ აძბარაქუა არ ყაფშ დჷრლუღუეიტ, უინახჷსგჲჷ აპარტიეი დარეი ეიზააიგუანატიიტ.

ანავს, აიზარა დუ აჭჾჷ იალაციაჟიეიტ აპარტიატიი ასოვეტტიი შაქურგჷლარეი, ასოვეტქუა რუსურაჭჾჷ აპარტია ანაპხგარატი როლი რზწაატიჷ. აბრი აზწაატიჷ იახალაციაჟიოზ აიზარა დუ, ასოვეტქუა რუსურაჭჾჷ აპარტია ანაპხგარატი როლ მაპ აციჷზკჾუაზ საპრონოვი ოსინსკიი როპპორტუნისტტი გუფ იალაზ ოტპორ რჷზნაუიტ.

აწჷხუტიანჷ აპარტია აჩლენცია კჾჷცქუა რაციავძანჷ იახჲალალაზ აყხჷტი აიზარა დუ ქუწარანჷ იადნაკჷლტ აპარტია ასოციალტი ეილაზაარა აილჲტირეი, რეითარეგისტრაციარეი ამჯაფაგარა.

არი აპარტია არიადქუა აფხჲატიი არჷცქჲარა ალაგარა აკუნ.

8. აინტერვენცია ალუღუახარა. ასოვეტ ტიჷლა აგლოკადა აზურა. კოლჩაკ იუიჷლარეი იარა იფჷხხაარეი. დენიკინ იუიჷლარეი იარა იფჷხხაარეი. ხჷმზტიი აფსეითაკრა. აპარტია IX-ტიი აიზარა დუ.

ანტანტა აჰიჷნთქარრაქუა გერმანიეი ავსტრიეი იანჷრიააი, აიბაშრა მჷჩ დუქუა ასოვეტ ტიჷლა აჭჾაგჷლარახჲ იიარგარც რჷძბეიტ. გერმანია ანაწახა, უი არქუაგჲჷ უკრაინეი აახჷწ-კავკაზი ირჷლწნჷ იანცა ამთახჲ, ანგჲლჷზციეი აფრანცჷზციეი რფლოტ ამშჾჷნ ეიქუახჲ იიაგანჷ, ოდესსეი აახჷწ-კავკაზი რჭჾჷ რჷრ-

ქუა ძხგანჷ, გერმანია ათჷფან დარა ააქუგჷლტ. ოკკუპაცია ზზჷრუზ აობლასტქუა რჭჵჷ ანტანტა აინტერვენცია რხაზენრა უბრი ეიფშჵ აგგშიჷგრა ბააფს აყჷნძა ინეიტ, ურთ, აუსუციეი ანხაციეი გუფჳჷლა აშიაქჲჷმცა ოარგარაჭჵგჲჷ იაანგჷლომჷზტ. აწჷხუტიაანძა, ტურქესტან ოკკუპაცია ანაზჷრუ აშთახჲ, აინტერვენცია რჷციგჲაფხამშარა უბრი აყჷნძა ინეიტ, ურთ ანაპხგარატი უსურაჭჵჷ იგჷლაზ 26-ჳჷკ ბაქუატი აბოლშჵევიკცია, აჳჷზცია შჵაუმიანი, ჶიოლეტოვი, ჯაფარიძე, მალჷიგინი, აზიზბეკოვი, კორგანოვი უბას ეგჲჷრთგჲჷ ზაკასპიე იგანჷ, აესერცია ოცხჷრაარალა, გჷგშიჷგწასლაწიყჲა ირეიხსნჷ ირშიტ.

ფჷთრაამთაკ ანჷბეჷს აშთახჲ, აინტერვენცია ურჷსტიჷლა აბლოკადა აზჷრუეიტ. ამშჵჷნ მჳაქუეი, უბას ეგჲჷრთგჲჷ აჰიაა-ნხჷწყა აცაგა მჳაქუა ზეგი დარა იოჷმპჷწარხალტ.

აბასალა ასოვეტ ტიჷლა შჵამახამზარ ზეგჲჷნჯარა იააკურშჵანჷ ითაკჷნ.

უსყან ანტანტა დაარა გულჷრთა დუს დამან ადმირალ კოლჩაკ, სიბირ, ომსკ აჭჵჷ იარა ანტანტა სტავლენნიკს იამაზ. უი, „ურჷსტიჷლა იოეიჰაძოუ აიჰაბჷ" ჰია დჷქუდჷრგჷლტ. ურჷსტიჷლა იყაზ აკონტრრევოლიუცია ზეგჲჷ უბრი ინაპაწაყა იყან.

აბასალა ამრაგჷლარახჲტიი აჶრონტ, ჶრონტ ხადანჷ იყალშჵეიტ.

1919 შჵჷქუსა ააფჷნრაზჷ, კოლჩაკ არ რაციაძანჷ ეიზგანჷ, ვოლგაჭჵჷნძა ეგჲააიგჷმხო დნეიტ. კოლჩაკ იჟიჷრწეიტ აბოლშჵევიკცია რჷმჩქუა იოეილჲჷზ, მობილიზაცია რზჷრუეიტ აკომჭჵარქუა, აუსუცია. 1919 შჵჷქუსა აპრელ მზაზჷ არ ყაფშ ლულუალაწიყჲა კოლჩაკ დაწადჷრხშეიტ. დუკ მჷრწჷკუა აჶრონტ ზეგჲჷ აჭჵჷ კოლჩაკ ირ შთახჲყა აცარა იალაგშეიტ.

ამრაგჷლარახჲტიი აჶრონტ აჭჵჷ არ ყაფშ აჟიჷლარა იზჭჵჷზ აილაშჵჷკჲჷმთაზჷ ტროცკიი იალშეიგალტ ზჷგურა უზჷმგოზ პლანკ: ურალ აჭჵაფხჲა იააგჷლარც, კოლჩაკ ირ ფხაწანჷ რჷშთაზაარა იაყუწჷრც, არგჲჷ ამრაგჷლარატიი აჶრონტ აყნჷტი ალადატიი აჶრონტახჲ იიარგარც. აპარტია აცენტრ კომიტეტ იბზიანჷ იადჷრუან, ურალში სიბირი კოლჩაკ ინაპაჭჵჷ აანჷერა შჵზჷყამლოზ, იბბან აკუზარ, უი უაყა იაპონიაიი ანგლიაიი რცხჷრაარალა იჩშეიბჷთანჷ ჭჵჷც იმაპჷ დეითაქუგჷლარ ალშჵონ,—აბრი აყნჷტი არი აპლან მაპ აციკნჷ, აჟიჷლარა იშჵაჭჵჷც იაჭჵჷზაარც ადირექტივა ყანაწეიტ. ტროცკიი აბრი ეიფშჵ ადირექტივა დახჲაქუშჵაჰათჷმზ აზჷ ოტსტავკა ალაიგალტ. აცენტრ კომიტეტ ტროცკიი იოტსტავკა ადნამკჷლტ, იარა უბრი ინაცწანჷ ამრაგჷლარახჲტიი აჶრონტ აჭჵტიი აოპერაციაქუა ნაპხგარა რზურა ზჷფშჵრა ყამწაკუა დაყუწჷრც იდნაჳეიტ. კოლჩაკ იჭჵაგჷლანჷ არ ყაფშ იკარწოზ აჟიჷლარა ამჩ ჭჵჷც შთჷხნჷ აჩშეიწნახშუა იალაგშეიტ. არ ყაფშ, ჭჵჷც აკჷრჷნტი კოლჩაკ დაწარხანჷ, აშჵკუაკუაა რყნჷტი ურალში სიბირი რხჷ იაქურთჷრტიიტ, არაყა არ ყაფშ ირჷცხრააიტ აშჵკუაკუაა რტჷრლ აყნჷ ამჩხარა დუ ზმანჷ იციჷრწჷზ აპარტიზან წჷსრა.

1919 შჵჷქუსა აფხჷნრაზჷ აკალეი ამრაოაშიაარეი რჷბჟარა (პრიბალტიკაჭჵჷ, პეტროგრად ააივუაოა) აკონტრრევოლიუცია რხადაოაჭჵჷ იაჷლაზ აგჷნერალ იუდენიჩ უსნაგძატიჷს აიმპერიალისტცია იდჷრჳეიტ პეტროგრად აქულარალა, არ ყაფშ რხშჵჷჳ ამრაგჷლარახჲტიი აჶრონტ იაყუითხარც. პეტროგრადი აიგუარა იგჷლაზ 2 ჶორტკ რგარნიზონ, ფასა იჶიცერციაზ რკონტრრევოლიუციატი აგიტაცია რჩშნათანჷ, ასოვეტ მჩრა იაჭჵაგჷლანჷ ამიატეჟშ ყარწეიტ. აჶრონტ აშჵტაბ აჭჵგჲჷ აკონტრრევოლიუციატი ხუშადჰიარა აადჷროფშიტ. ალა იყნჷტი პეტროგრადი შიართან. ახა ასოვეტ მჩრა იშთნახქუაზ აუსაძატიქუეი, აუსუციეი ამატროსციეი იყარწაზ აცხჷრააიეი რჷლა იუდენიჩ ირქუა აწადჷრხშეიტ. იბუნტჷზ აჶორტქუა აშჵკუაკუაა რყნჷტი რხჷ იაქუითტინჷ, იუდენიჩჳჲჷ ესტონიაყა დკარცეიტ.

პეტროგრად აიგუარა იუდენიჩ იაწარხარა კოლჩაკ იჭჵაგჷლანჷ აქუფარა არმარიეიტ. 1919 შჵჷქუსა ანწიამთაზჷ კოლჩაკ ირ წჷხუაფწიალა იფჷხხაა იქურწეიტ. იარა კოლჩაკ იხათაგჲჷ დბაანდაჳჷრტიჷნ, არევკომ იქუნაწაზ აპრიგოვორ ალა ირკუტსკ დჷრშიტ.

აბასალა კოლჩაკ ილგშეიტ.

კოლჩაკ იზჷ სიბირტიი აჟიელარ ირჰიონ აბრი ეიფშჵ აშია:

„იმუნდირ ანგჲლოჷზტიუპ,
იჩჷნ ჶრანცჷზტიუპ,
ითათჷნ იაპონიატიუპ,
ომსკტიი ხლაფშჵჳუპ.

იმუნდირ ხჟეიტ,
იჩჷნ ჷქუკრიტ,
ითათჷნ ნწჿეიტ,
ახჷლაფშჟჷკ დნჷწაბეიტ".

კოლჩაკ იშჷიქუგულშუაზ ანიზჷნამგძა, ასოვეტტჿ რესპუბლიკა აქულარაზჷ აპლან ირჷმაზ რფსახჷიტ აინტერვენტცჿა. ოდესსა იყაზ ადესანტ ჷრხჷნჰონჷ ირჷმგარ ამუა იყალშეიტ, იზბან აკუზარ, აინტერვენტცჿა რჷრქუა ასოვეტტჿ რესპუბლიკა არქუა იანაარჷნიალაკჲა, ურთ არევოლიუციარა იარჭშკნჷ, რიმპერიალისტტჿ აპცჿა იოჭშაგჷლანჷ, ავოსსტანიექუა ყარწო იალაგშეიტ. უბას ოდესსა იყაზ ჶრანციატჿი ამორიაკცჿა ავოსსტანიე ყარწეიტ ანდრე მარტი ნაპხგაკჷს დრჷმანჷ. აბრი აყნჷტი უაჟიჷ, კოლჩაკ დანფჷრხხაა აშთახჲ, ანტანტა ეიპარაკ ხშჷკ ზჷმთრა ირთო იალაგშეიტ. კორნილოვ იცქუფაკ, „ადობროვოლეცრატჿრჷ" როორგანიზატორ, აგენერალ დენიკინ. უი აამთაზჷ დენიკინ ასოვეტ მჩრა დაჭშაგჷლანჷ დჷქუფონ ალადა, კუბან არაიონ აჭშჷ. უი ირ აბჯარი ამათჿეი რაციანჷ ირჷთანჷ, ასოვეტ მჩრა იაჭშარგჷლანჷ აკადაყა იარწჷსიტ ანტანტა.

აბასალა უსყან აზჷ ალადატჿი აჶრონტ, ჶრონტ ხადანჷ იყალშეიტ.

დენიკინ ასოვეტ მჩრა დაჭშაგჷლანჷ აჟიჷლარა ლულუაწჿყჲა დალაგშეიტ 1919 შჷქუსა აფხჷნრაზჷ. ტროცკიი ალადატჿი აჶრონტ აჭშჷ აუსურა ეილშეიგშეიტ, ჰარა ჰაოქუაგჲჷ ინეიშთარჷგჷლანჷ ჭწახარა იაჭშჷნ. ოკტიაბრ მზა აჩშეიკშჷამთაზჷ აშჷკუაკუაა უკრაინა ზეგჲჷ რჷმპჷწარხალტ, ორიოლ რგშეიტ, ჰარ პატრონალშეი, შიაქჲლშეი, პულემიოტლშეი ეიბჷზთოზ ტულაგჲჷ რჩშადჷრხალო იალაგშეტ. აშჷკუაკუაა მოსკვა იაზაიგუახონ. ასოვეტ რესპუბლიკა აუსშაქუგჷლაშა იშიართა დუხო იალაგშეიტ. აპარტია ატრევოგა ყაწანჷ, ჟილარჷ ირჷფხეიტ ოტპორ აზჷ. ლენინ იქუირგჷლტ ალოზუნგ „ზეგჲჷ დენიკინ იაქუფარახჲ" ჰჿა. აბოლშევიკცჿა რჷლა რგუ საწახანჷ, აუსუცჿეი ანხაცჿეი რჷმჩქუა ზეგჲჷ ეიდჷოწეიტ ალა იფჷხხაარაზჷ.

დენიკინ იფჷხხაარა აიჭშკაარაზჷ ალადატჿი აჶრონტახჲ აცენტრ კომიტეტ იდჿჷქუნაწეიტ აკჷზცჿა სტალინი, ვოროშილოვი, ორჯონიკიძეი, ბუდიონნჷიი. ალადატჿი არ ყაფშ რ-ოპერაციაქუა ნაპხგარა რზურა დამჷრხტ ტროცკიი. აკჷზა სტალინ დნეიაანძა, ტროცკიი დნალახუნჷ ალადატჿი აჶრონტ კომანდარა აზჷზუაზ აპლან ყარწეიტ; უი აპლან ალა დენიკინ ლულუალა იჟილარც იყან ცარიცჷინ იარკნჷ ნოვოროსსიისკ შჷყოუ, არ ყაფშ ცალარ აკუნ რაფხჲაყა დონტიი აკარშირაქუა რჷლა; აბრი აჭშგჲჷ, ზჷნძაკ მკა ზლაყაძამჷზ ალა, ეგჲრჷლსნჷ იცალარ აკუნ უბასყან ზჷხუთა ნაყჲაკ აბელოგვარდეეცცჿა რჰჿატჿჷ იაცნჷყუოზ აკაზაქცჿა ახჲჷნხოზ არაიონქუა. აკჷზა სტალინ არი აპლან ლულუალაწჿყჲა აკრიტიკა აზუნჷ, დენიკინ იფჷხხაარაზჷ აჟიჷლარა ხადა ხარკოვ—დონბასს—როსტოვ რჷლა იდჿჷქუწახარც იარა იყაიწაზ აპლან აცენტრ კომიტეტ აჭშჷ იალაიგალტ. არი აპლან ჰარა ჰარქუა ირჷლნარშოხ დენიკინ იჭშაგჷლარაზჷ ირცცაკნჷ ფხჲაყა რცალარა, ჰარ ზლჷსუაზ რჷმკაფჷხჲაჭშ ინხოზ ჰარა ზგუ ჰზჷყაზ აუსუცჿეი ანხაცჿეი რრაიონქუა ახჲრაკუზ აყნჷტი. უბრი ადაგჲჷ, არი არაიონ აჭშჷ აიხამკაქუა რჷრაცჿარა იალნარშოხ, ირთახჷზ ზეგჲჷ რჷლა იაფჷმწჿაძაკუა ჰარ რეიბჷთალარა. აწჷხუტიანჷ, არი აპლან ალა იჰალშოხ დონბასს ახჷ იაქუითტინჷ, ჰტჿჷლა ბჷლტჿჷლა აიქურშიარა.

აპარტია აცენტრ კომიტეტ იადნაკჷლტ აკჷზა სტალინ იპლან. 1919 შჷქუსა ოკტიაბრ მზა აკბატჿი აზჷბჟშაან ლულუალაწჿყჲა დენიკინ აჭშაგჷლარა იყაიწაზ აშთახჲ, არ ყაფშ იარა დფჷხხაა დჷქურწეიტ ორიოლში ვორონეჟში რააიგუარა აიბაშრა ლულუაქუა რჭშჷ. დენიკინ ცცაკრჷლა შთახჲყა ახჲაწრა დალაგშეიტ, ნას აანგჷლარაკ იზჷყამწაძაკუა ალადაყა დეიხშეიტ, ჰარა ჰარქუა შჷიშთაზ ი'მთანჷ. 1920 შჷქუსა ანალაგამთაზჷ უკრაინა ზეგი, ნხჷწ-კავკაზი აშჷკუაკუაქუა რყნჷტი რხჷ იაქუითნჷ იყალშეიტ.

ალადატჿი აჶრონტ აჭშჷ აუს ნაზჷგძაშჷა აიბაშრაქუა რაამთაზჷ, აიმპერიალისტცჿა იუდენიჩ იკორპუს პეტროგრად იაჟიჷრწახტ, ჰარა ჰამჩქუა ალადატჿი აჶრონტ იაყუყჲანჷ, უაყა დენიკინ ირქუა ზთაგჷლაზ აშაქუგჷლაშაქუა დჷრმანშიალარც აზჷ. აშჷკუაკუაა პეტროგრად აქალაქჲ ახათა იაზააიგუაძანჷ ინადგჷლტ. პეტროგრადტჿი აპროლეტარიატ ჶჷრხაცჿა გუშშფჷლაწჿყჲა იაზგჷლტ არევოლიუცია აფხჲატჿი აქალაქჲ ახჲჩარა. ესქჲჷნგჲჷ ეიფშჷ აკომმუნისტცჿა აფხჲატჿი

არიადქუა რჭჷ იგჷლან. ღუღუალაწიყძა აიბაშრაქუა რჷბზოურალა აშჭკუაკუაა ფჷხხაანჷ, ადჷრჳეგძხ ჰტიჷლა იალცყძაანჷ, ესტონია ინალარჷქტ.

აბასალა დენიკინგძჷ ილგშეიტ.

კოლჩაკში დენიკინი ანფჷრხხაა აშთახძ ფსეივგარა ხუჭჷკ ააყალშეიტ.

აბელოგვარდიატო რქუა ფჷხხაა იშეილარწაზ, აინტერვენცია იშაქუმჳშიაზ, ატიჷლა ზეგძჷ აჭშჷ ასოვეტტო მჩრა ალუღუახარა იშაჭშჷზ, ამრათაშიარახძტიი ევროპაჭშჷ აკუზარ, ასოვეტტო რესპუბლიკა იაჭშაგჷლანჷ აინტერვენტცია აიბაშრა ინჷყუროგოზ იახყძანჷ, უაყატიი აუსუცია რჷფსეიბაკრა იშაზჰაუაზ აიმპერიალისტცია იანჷრბა, ურთ ასოვეტტო ჰიჷნთქარრა რაზჷყაზააშა დაჩუაკალა ირჷფსახშუა იალაგშეტ. 1920 შჷქუსა იანვარ მზაზჷ ანგლიიეი, ფრანციიეი, იტალიიეი ირჷძბეიტ ასოვეტტო ურჷსტიჷლა აბლოკადა აზურა იაყუწჷრც.

არი აინტერვენცია ათძამც აჭშჷ კჷლჟიარა ღუღუაძანჷ იყან.

ჰიარას იათახჷუზეი, არი იაანაგომჷზტ, ასოვეტტო ჰიჷნთქარრა აინტერვენციეი აგრაჟშდანტო ეიბაშრეი ირჷლგშეიტ ჰია. აიმპერიალისტტო პოლშა აქულარა ყანაწაპ ჰია დჷრჳეგძჷხ შიართას იაანხანჷ იყან. დალნიი ვოსტოკში, აახჷწ-კავკაზი, კრჷიმი რჭშჷ მაკძანა აინტერვენტცია წჷხუაფწიალა იალცანჷ იყამჷზტ. ახა ასოვეტქუა რტიჷლა აამთალა აფსეივგარა აიოუიტ, უბრი აყნჷტი ამჩქუა იწაგძჷ ინეიჰანჷ ანხამჳატი როგჷლარა იაზნაკჷრ ალშთონ. ანხამჳატი ზწაატიქუა ნაპოგლაკჷხა ამანჷ იალაგშეიტ აპარტია.

აგრაჟშდანტო ეიბაშრა აან აკვალიფიკაცია ზმაზ აუსუცია აძიჷრჳჷკ აარჷხჷრთაქუა ოყნჷტი იცეიტ აფაბრიკაქუეი აზაუადქუეი ახძადჷრკჷზ აზჷ. უაჟიჷ აკვალიფიკაცია ზმაზ აუსუცია დასუ დზჷზყაზოუ ალა აუს იულარც აარჷხჷრთახძ იხჷნნარჰიუან აპარტია. ზშაქუგჷლაშა დაარა იხძამთანჷ იყაზ ატრანსპორტ აითაშაქურგჷლარახძ იდიჷქურწეიტ აკჷრ ნჷზქძჳჷკ აკომმუნისტცია. ატრანსპორტ ეითაშაქურგჷლამკუა აპრომჷიშლენნოსტ უსხკ ხადაქუა რეითაშაქურგჷლარა ღუღუალაწიყძა ნაპალაკრა ზალშთომჷზტ. აფატი-აჟიტი აზჷ აუსურა ღუღუახშეიტ, ეგეილძხშეიტ. ურჷსტიჷლა

აელექტრიფიკაციარა აპლან აყაწარა იალაგშეიტ. აბჯარ იაწაგჷლან 5 მილლიონჳჷკ რყჷნძა არ ყაფშაა, ურთ როუშთრა მაკძანა იზალშთომჷზტ, აიბაშრა შიართანჷ იახძჷყაზ აყნჷტი. აბრი აყნჷტი არ ყაფშ ახუთაქუაკ, ანხამჳა შაქურგჷლარაჭშჷ ახრარხუარაზჷ **აკრურატი არქუა** ჰია აუსურახძ იიარგშეიტ. აუსუციეი ანხაციეი რტიჷლახძჩარატი სოვეტ **აკრურეი ატიჷლახძჩარეი** რსოვეტ (სტო) აკუნჷ იყარწეიტ. უბრი აცხჷრაარა აზთალაშაჰია იშაქუდჷრგჷლტ **აჰიჷნთქარრატი პლანრა კომისსია** (გოსპლან).

აბას იანჷყაზ აამთაზჷ, 1920 შჷქუსა, მარტ ანწიამთაზჷ იაატიტ აპარტია ა-IX-ტიი აიზარა დუ.

აიზარა დუ აჭშჷ იყან 554-ჳჷკ ადელეგატცია აბჟჷთარა აზინ რჷმანჷ, 611.978-ჳჷკ აპარტია აჩლენცია რყნჷტი. ალაციაჟიარატი ბჟჷ ზმაზ ჷყან 162-ჳჷკ ადელეგატცია.

აიზარა დუ იჰიააქუნაწეიტ ატრანსპორტი აპრომჷიშლენნოსტი რუს აჟშჷ ატიჷლა აიგუაძატიი ანხამჳატი უსნაგძატიქუა, ქჷდალა იაზგუანათეიტ ანხარატი შაქურგჷლარაჭშჷ აზანაათ ეიდგჷლაქუა რალახურა ხჷმფადა იშათახჷუ.

აიზარა დუ აჭშჷ ჭჷდალა ხშჷჳ ზჷშთრა ართეიტ, ზეგძ რაფხძაძაგძჷ ატრანსპორტი, აბჷლტი უსი, ამეტალლურგიეი რჷშთხრა აზგუაზთოზ, იაკჷუ ანხამჳატი პლან აზწაატიჷ. აბრი აპლან აჭშჷ ხადარა ზმაზ ათჷფაჭშჷ იგჷლან ჟილარ რჷნხამჳა ზეგძჷ ელექტრიფიკაცია აზურა აზწაატიჷ; უი ლენინ იქუიოგჷლონ „10 20 შჷქუსა რზჷ პროგრამმა დუნჷ“. იარა აბრი ინჷქუნჷყუანჷ აშთახძ, უაჟიჷ ხარაძა ინამცხუნჷ ინაგძოუ, ურჷსტიჷლა აელექტრიფიკაციარაზჷ აჰიჷნთქარრატი პლან, (გოელრო) ჰია ეიცჷრდჷრუა აპლან ყარწეიტ

აიზარა დუ ღუღუალაწიყძა ოტპორ რნათეიტ „ადემოკრატიატი ცენტრალიზმ“ ანტიპარტიატი გუფ, აპრომჷიშლენნოსტ აჭშჷ ედინონაჩალიეი, ადირექტორცია რხათატი თაკფხჷქურეი ირჭშაგჷლანჷ იქუგჷლაზ, აპრომჷიშლენნოსტ ანაპხვარაჭშჷ ჰიააკ ზმაძამჷზ „აკოლლეგიარეი“ ათაკფხჷქურადარეი ყაზწარც ზთახჷზ. აბრი ანტიპარტიატი გუფ აჭშჷ ახადარატი როლ მჳაფარგონ საპრონოვ, ოსინსკიი, ვ. სმირნოვ. აიზარა დუ აჭშჷ ურთ ირჷდგჷლან რჷიკოვი ტომსკიი.

4. პოლშჲატჳი აპანცია ასოვეტ ტჳჷლა რაძულარა. აგენერალ ვრანგელ იძუგჷლარა. პოლშა აპლან ახჷგბარა. ვრანგელ იფჷხხაარა. აინტერვენცია აწჷხუაფწიარა.

კოლჩაკჲი დენიკინი ფჷხხაა იშჲჷქუწაზგღჷ, ავადატჳი ატჳჷლაჰჲაცჳ ტურკესტან, სიბირ, დონ, უკრაინა, უბას ეგღჷრთგღჷ აშჲკუაკუააი აინტერვენტცჳეი რყნჷტჳ რხჷ იაქუითტჳუა, ასოვეტ ტჳჷლა ატერიტორია ესააირა იაჰა-იაჰა იშჲართბააუაზგღჷ. ანტანტა ურჷსტჳჷლა აზჷ აბლოკადა იყაზ აფნამხჷრ ყამლო იშჲჷყაზგღჷ. ანტანტა აჰჳჷნთქარრაქუა, უეიზგღჷ ასოვეტ მჩრა ხჷბგარა ზჷქუძამ აკუნჷ. აიააირა ზგაზ აკუნჷ იახღჷყაზ აზხუცრა იზანჷშიაძომჷზტ. აბრი აყნჷტჳ ურთ იოჷძბეიტ ასოვეტ ტჳჷლა იაჰჲაგჷლანჷ, დჷრჳეგღჷხ დაჩჲა ინტერვენციაკ აფშჷრგარც. აბრი აან აინტერვენტცია ირჷძბეიტ აზჷმჰაკახღალა, აბურჟჲუაზიატჳ კონტრრევოლიუციატჳ ნაციონალისტ, აფაკტ აჰჲჷ პოლშჲატჳი აჰჳჷნთქარრა ახადა, პილსუდსკიი, რხჷ დადჷრხუარც, ეგირახღალა. კრჷიმ დენიკინ ირ-ცჳჷნხაქუა ეიზგანჷ, უაყანტჳი დონბაასი უკრაინეი იშიართანჷ იყაზწოზ აგენერალ ვრანგელ რხჷ დადჷრხუარც.

ლენინ იზლჲეიჰოზ ალა აპანტჳ პოლშჲეი ვრანგელჲი ართ ასოვეტ ტჳჷლა ზხუაჩჲჷრც იაშთაზ ადუნეიზეგღტჳი აიმპერიალიზმ აჳ-ნაჰჷკ რაკუნ.

აპოლიაკცია პლანს ირჷმან: ასოვეტტჳ უკრაინა არლღა-ფშჲაჰია ახუთა ამჰჷწახალარა, ასოვეტტჳ ბელორუსსია ამჰჷწახალარა, აბართ არაიონქუა რჰჲჷ პოლშჲატჳი აპანცია რჷმჩრა აითაშაქურგჷლარა, „მშჲჷნკ იარკნჷ ეგი აშჲჷნ აყჷნძა“, დანციგ იარკნჷ ოდესსანძა პოლშჲატჳი აჰჳჷნთქარრა აჰიააქუა რჷრთბაარა, ნასგღჷ, ვრანგელ დარა აცხჷრაარა ირითო აზჷ, — არ ყაფშ ფჷხხაანჷ, ასოვეტტჳ ურჷსტჳჷლაჰჲჷ აპომჷშჩიკცჳეი აკაპიტალისტცჳეი რჷმჩრა აითაშაქურგჷლარაჰჲჷ ვრანგელ იცხჷრაარც იყან არი აპლან ალა.

არი აპლან ბზიოუპ აზჷრჰჳეიტ ანტანტა აჰჳჷნთქარრაქუა.

ათჷნჩრა აიქურხარაზი აიბაშრა აყამწარაზი პოლშჲეი დარეი აიციაჟიარა რბჟარწარც ასოვეტტჳ ეიჰაბჷრა რჩჲჷზზჷრკქუაზ აკჷმზარაკ რჷლმწკუა იაანხჲეიტ. პილსუდსკიი აინჷშიარა ალაციააჟიარაგღჷ ითახძამჷზტ. ჰილსუდსკიი დეიბაშჷრც ითახჷნ, უი დაქუგულჲუან

კოლჩაკჲი დენიკინი რაბაშრაჰჲჷ იააფსაზ არ ყაფშქუა, პოლშჲატჳი არ ახღრჷჟილო იზაწაგჷლარჷმ ჰია.

ფჷთრაამთაკ აფსეივგარა იყაზ აწჷხუა ფწჳეიტ.

1920 შჲჷქუსა, აპრელ მზაზჷ პოლშჲატჳი არქუა ასოვეტტჳ უკრაინა ივაჟილან, კიევ რგჲეიტ. იარა უბრი აამთაზჷ ვრანგელგღჷ აჟჳჷლარახღ დჷიასჷნ დონბასსგღჷ შიართანჷ იყაიწეიტ.

პოლშჲატჳი არქუა რჟჳჷლარა ათაკს, არ ყაფშააგღჷ ურთ ირჰჲაგჷლანჷ, აფრონტ ზეგღჷ აჰჲჷ აკონტრჟჳჷლარა ყარწეიტ. კიევ ახჷ იაქუითტჳნჷ, უკრაინეი ბელორუსსიეი პოლშჲატჳი აპანცია რჷლცანჷ, ალადატჳი აფრონტ აჰჲტჳი არ ყაფშაა ალღარაჰია აჟჳჷლარა ყაწო, ინეიტ გალიცია, ლვოვ აგუაშიქუა რყჷნძა, ამრათაშიარატჳი აფრონტ აჰჲტჳი არქუა რაკუზარ, ურთგღჷ ვარშავა იაზააიგუახო ინეიუან. პოლშჲატჳი აპანცია რჷრ ზჷნძაკ რაწარხარახღ ახჷ ხან აუს.

ახა არ ყაფშ რშჲტაბ ხადაჰჲჷ, ტროცკიი იარა იდგჷლავცჳეი ზგურა უაჰჷ იმგარტჳ იყაზ რუსურაქუა, არ ყაფშ რუსქუჰჲიაქუა ეიწარყეიტ. ამრათაშიარატჳი აფრონტ აჰჲჷ ვარშავა შჲჷყოუ არ ყაფშაა რჟჳჷლარა — ტროცკიი ტუხაჩევსკიი რხარალა, ეიჰჲკაარაკ რჷმაძამკუა იმჳაფჷსუან: არ რნაპაჰჲჷ იაარგახღაზ აპოზიციაქუა რჷრლულუახა რჷრთომჷზტ. აფხღა იგჷლაზ არ ხუთაქუა რაციაკ იამცხუნჷ ფხღაყა იგანჷ იყან, არეზერვქუეი აიბაშჷგაქუეი ურთ ირცჳჷხარაძანჷ ატჷილაჰჲჷ იყან, აბასალა აფხღა იგჷლაზ არ ხუთაქუა ეიბაშჷგადა, რეზერვდა იაანჷჟჷნ. აფრონტ ალინია ააგჷლართაკ ამაძამკუა იროუნ, ას ანაკუხა, აფრონტ აფჟჳიარა ჷრმარიანჷ იყან. აბართქუა ზეგღჷ რყნჷტჳ, პოლშჲატჳი არ რგუფ მაჰკ ამრათაშიარატჳი ჰფრონტ აპუნკტქუა რუაკჷ ფჷრჟჳეიტ. ეიბაშჷგადა იაანხაზ ჰარქუა შთახღლა იმცარ ამუა იყალჲეიტ. ლვოვ აგუაშიქუა რჰჲჷ იგჷლანჷ, აპოლიაკცია გჰჲაცალანჷ იზმაზ ალადატჳი აფრონტ აჰჲტჳი არქუა რაკუზარ, „აპრედრევვოენსოვეტ“ ტროცკიი ურთ არქუა ლვოვ აგარა იაქუითიმტჳიტ. აპრიკაზგღჷ რითეიტ ჩჲჷლატჳი არ, დაჩჲაკალა იაჰჰიოზარ, ალადატჳი აფრონტ ამჩ ხადა, ხარაძა ავადეი ამრაგჷლარეი რჷბჟარახღ იიარგარც, ამრათაშიარატჳი აფრონტ აცხჷრაარა ართარაზჷ აკუუშია, ლვოვ აგარა, ზეგღჷ რეიჰა უაჰჷ იზალჷრშჲოზ, ეიღღჷზ ცხჷრაა-

რანჷ ამრათაშიარატიი აჶრონტ აზჷ იშჷყაზ ადჷრრა შჷუადავძამჷზგჲჷ. ახა ალადატიი აჶრონტ აილაზაარა აყნჷტო ჩშჷლატიი არ რალგარეი, ურთ ლვოვ რაფჷრწრეი აუს აჭშჷ იაანაგოზ ალადატიი აჶრონტ აჭშგჲჷ ჰარქუა შთახჲლა რდიჷქულარა აკუნ. აბასალა აფჷრხაგა-ყაწარა იაზკჷზ ტროცკიი იპრიკაზ. ალადატიი ჰაჶრონტ აჭშტიი არქუა ირჷდნაცალტ—პოლშატიი აპანცია ზჷრგურლჲაშაზ შთახჲლა ადიჷქულარა, იარა შთახჲყა ადიჷქულარა ზათახჷზ ჰია უაპჷ იზეილჷმკააუა, იზჷხყჲაზ ჰია აკჷ ჷყაძამკუა.

არი იაშაწიყჲალა ცხჷრაარან, ახა ამრათაშიარატიი ჰაჶრონტ აზჷ აკუმკუა, პოლშატიი აპანციეი ანტანტეი რზჷ.

ამშქუა ფჷთკ რჷშთახჲ პოლშატიი არქუა რჟიჷლარა აანკჷლანჷ, ჰარა ჰარქუაგჲჷ აპოლიაკცია რჭშაგჷლარაზჷ აკონტრჟიჷლარა ქშჷც აჩშაზჷყაწარა იალაგშეიტ. ახა პოლშა აიბაშრა აჭშჷზაარა იათახჷზ ამჩქუა ამამჷზტ აზჷ, არ ყაფშაა რკონტრჟიჷლარა იძჷძო იაზფშნჷ აოლჲა-ფშაჰიატიი უკრაინეი ბელორუსსიეი რგარაზჷ აგუ ითაქუაზ მაპ რჷციონამკჷრ. ყამლო იანჷყალა, ურჷსტიჷლშეი იარეი აინჷშიარა რჷბჟაწარა ეიჰა ეილჲნჷ იაფხჲაძეიტ. 1920 შჷქუსა ოკტიაბრ 20 აზჷ პოლშეი ურჷსტიჷლშეი აინჷშიარა რჷბჟარწეიტ. რიგა აქალაქჲ აჭშჷ. უი აინჷშიარალა პოლშა იაზჷხხშეიტ გალიციეი ბელორუსსია ახუთაკში.

პოლშაჭშჷ აინჷშიარა ანჷყანაწა, ასოვეტტო რესპუბლიკა იაძბეიტ ვრანგელ ილგარც. ანგჲლჷზციეი აჶრანცჷზციეი რყნჷტო ვრანგელ იოუიტ იჭშჷცძაზ აბჯარ: აბრონევიკქუა, ატანკქუა, აჰაიროპლანქუა, ამუნიცია. უი იმან ალეპტო ბელოგვარდიატო ხუთაქუა, ეიჰარაძაკ აჶიცერტიქუა. ახა კუბანი დონი იძხჷიგაზ ადესანტ აკუშა-მჷკუშა ანხაციეი აკაზაქციეი რახჲტო იზაყარაზაალაკჲ მჩჷლულუაკ იზეიზჷმგშეიტ ვრანგელ. ახა უეიზგჲჷ ვრანგელ დონბასს დაზააიგუაძანჷ დნეიტ, უაყანტიი ჰალბა რაციტო რაიონგჲჷ შიართანჷ იააყაიწეიტ. ასოვეტ მჩრა აუსშაქუგჷლაშა ზლაციგჲახაზ დჷრპეგჲჷხ უი აკუნ, აბრი აამთაზჷ არ ყაფშ აკჷრძა იააფსანჷ იყან. არ ყაფშაა უაპჷ იშიმბაც აუადაპრაქუა ირთაგჷლანჷ, ვრანგელ ირ ირჭშაგჷლანჷ იჟიჷლო, იარა უბრი აამთაზჷ ვრანგელ იცხრააუაზ ანარხისტცია—მახნოაა რბანდაქუა ფჷხხააუა, ფხჲაყა ეიხალარ აკუნ. ახა ვრანგელ ატეხნიკა აზჷ აფჷჟიაარა შჷიმაზგჲჷ, არ ყაფშაა ატანკქუა შჷრჷმამჷზგჲჷ, უეიზგჲჷ ვრანგელ კრჷიმტიი ადგჲჷლბჟახალა დთარცალტ არ ყაფშ. 1920 შჷქუსა ნოიაბრ აზჷ არ ყაფშაა პერეკოპ აპოზიცია ლულუართაქუა აარჷმპჷწახალანჷ, აგურქჲჰია კრჷიმ ითალან, ვრანგელ ირქუა ფჷხხაა ილჷქუწანჷ, აბელოგვარდეეციეი აინტერვენტციეი რყნჷტო კრჷიმ ახჷ იაქუითჷრტიიტ. კრჷიმ სოვეტტიხშეიტ.

პოლშა აველიკოდერჟშავტო პლანქუა რხჷბგარალშეი ვრანგელ იფჷხხაარალშეი აინტერვენცია აპერიოდ აწჷხუა ფწიეიტ.

1920 შჷქუსა ანწიამთაზჷ, აძერბაიჯან აბურჟუაზიატო ნაციონალ-მუსსავატისტცია, ქჷრთტიჷლან ანაციონალისტცია-ამენშევიკცია, ერმანტიჷლან ადაშნაკცია რულუ აყნჷტო აახჷწ-კაპკაზ ახაქუითტირა იალაპშეიტ. ასოვეტტო მჩრა აიააირა აგშეიტ აძერბაიჯანი, ერმანტიჷლახი, ქჷრთტიჷლანი.

ახა მაკჲანა, არი იაანაგომჷზტ წჷხუაფწიალა აინტერვენცია აქუხრა. დალნჷი ვოსტოკ აჭშჷ იაპონია აინტერვენცია შჷყაც იყან 1922 შჷქუსანძა. უი ანაპსგჲჷ, ჭშჷც აინტერვენცია აიჭშკაარაზჷ აჩშაზკრაქუაგჲჷ ჷყან (ამრაგჷლარახჲ ატამან სემიონოვი აბარონ უნგერნი. 1921 შჷქუსაზჷ კარელიატიი აბელოჶინტო ინტერვენცია). ახა ასოვეტ ტიჷლა ალაცია ხადაქუაწიყჲა, აინტერვენცია აშათატო მჩქუა 1920 შჷქუსა ანწიამთაზჷ იფჷხხაა იქუწან.

ატიჷმტიჷლატო ინტერვენტციეი ურჷსტიჷლატიი აბელოგვარდეეციეი ასოვეტქუა ირჭშაგჷლანჷ რეიბაშრა აჭჷხუა ფწიეიტ ასოვეტქუა აიააირა რგარალა.

ასოვეტტო რესპუბლიკა იალშეიტ იარა ჰიჷნთქარრა ხჲჷფშჷმკუა აიქურხარა, იარა ხაქუითრალა აყაზაარა.

არი ატიჷმტიჷლატო აიბაშრატო ინტერვენციეი აგრაჟშდანტო ეიბაშოეი რწჷხუტია აფწიარა აკუნ.

არი ასოვეტტო მჩრა იაგაზ ათოურჷხტო აიააირა აკუნ.

5. ᲐᲜᲒᲚᲘᲐᲘ, ᲤᲠᲐᲜᲪᲘᲐᲘ, ᲘᲐᲞᲝᲜᲘᲐᲘ, ᲞᲝᲚᲨᲐᲘ ᲠᲘᲜᲢᲔᲠᲕᲔᲜᲪᲘᲐᲘ, ᲣᲠᲷᲡᲢᲿᲷᲚᲐᲢᲿᲘ ᲐᲑᲣᲠᲟᲣᲐᲖᲘᲐᲢᲿ-ᲞᲝᲛᲔᲨᲩᲘᲙᲐᲢᲿ-ᲑᲔᲚᲝᲒᲕᲐᲠᲓᲘᲐᲢᲿ ᲙᲝᲜᲢᲠᲠᲔᲕᲝᲚᲘᲣᲪᲘᲐᲘ ᲠᲷᲛᲩ ᲔᲘᲓᲭᲐᲫᲣᲐ ᲘᲨᲭᲤᲐᲠᲘᲐᲐᲘᲘ, ᲔᲒᲫᲷᲖᲚᲐᲠᲘᲐᲐᲘᲖᲔᲘ ᲐᲡᲝᲕᲔᲢ ᲢᲿᲷᲚᲐ?

აინტერვენცია ახაან ევროპატჿი ამერიკატჿი აპრესსა დუ უახუაფშჷრ, უალაჳრაკ ამაძამკუა იგუოუთარტჿი იყოუპ, დჷზუსთზაალაკჲ ეიცჷრდჷრუა შჿყუპპჷკ, ეიბაშრატჿზარგჲჷ მა გრაჟდანტჿზარგჲჷ, აიბაშრა უს იაზყაზოუ დჷზუსთაზაალაკჲ აძჿგჲჷ, ასოვეტტჿ მჩრა აიააირა აგოიტ ჰჿა აგურა ხაიწომჷზტ. უს აკუმკუა, ეიცჷრდჷრუაზ აშჿყუპპცჿა აიბაშრატჿ უს აზყაზაცჿა, ატჿჷლაქუა ზეგი აჟილარქუეი რრევოლიუციაქუა რთოურჷხპპცჿა, ანაუკა უაა ჰჿა იზჷშთოუ—აბართ ზეგჲჷ ბეჷკალა ეიცჷპჿპჿონ ასოვეტ მჩრა ამშჭქუა ფხჲაძოუპ, ასოვეტ მჩრა აწახარა უაპჷ იზახჷრფომ ჰჿა.

აინტერვენცია. აიააიუეიტ ჰჿა ურთ აგურახაწარა ირჷმაზ ზხჷრჰჿააუაზ აბრი აკუნ: ასოვეტ ტჿჷლა მაკჲანა ცქჲა ზჩჭეიპჭკაანჷ იყოუ არ ყაფშ ამამ, იარა, უი ყანაწალაროუპ, იაჰჿაპ, ირჷმპატჿნჷ იშჭნეიუა, უი აამთაზჷ აინტერვენტცჿეი აბელოგვარდეეცცჿეი ირჷმოუპ იაჰა-იაჰა იხჭიოუ არ ჰჿა.

ანაპს, ურთ იზხჷრჰჿააუაზ უბრი აკუნ: არ ყაფშ იამამ აფჷშჿა ზმოუ არრატჿ კადრქუა, იზბან აკუზარ, უბართ რეიფშჭ აკადრქუა რეიჰარაპჷკ აკონტრრევოლიუციახჲ იცეიტ, უი აამთაზჷ აინტერვენტცჿეი აბელოგვარდეეცცჿეი რაკუზარ, ურთ ირჷმოუპ ართ რეიფშჭ აკადრქუა ჰჿა.

ანაპს, უი ზხჷრჰჿააუაზ: ურჷსტჿჷლან არრატჿ პრომჷიშჭლენნოსტ შთახანჷ იახჲჷყოუ აყნჷტჿ არ ყაფშ ლუღუალა ირჷგჷუპ იბზიოუ აბჯარი აიბაშჷგა მათჿახუქუეი, ეგჲჷრთ ატჿჷლაქუა რახჲტჿ ბჯარლა აჩჭეიბჷთაგაქუა როურც ზალჭძჭომ. იზბან აკუზარ, აბლოკადა აბზოურალა იარა იააკურშჭანჷ ითაკნჷ იყოუპ, უი აამთაზჷ აინტერვენტცჿეი აბელოგვარდეეცცჿეი რჷრქუა ზდაყამ ალა ეიბჷთოუპ, არინახჷსგჲჷ ეიბჷრთოიტ ზეილჲაყამ ბჯარლა, ეიბაშჷგა მათჿახულა, შჿწატჿჷლა.

აწჷხუტჿანჷ, ურთ იზხჷრჰჿააუაზ უი აკუნ: აინტერვენტცჿეი აბელოგვარდეეცცჿეი რჷრ უსყან რნაპაწაყა იყან ფატჿჷლა-ჟტჿჷლა ურჷსტჿჷლა ეიჰა იბეიაზ არაიონქუა, უი აამთაზჷ არ ყაფშ ირჷმამჷზტ ურთ რეიფშჭ იყაზ არაიონქუა, უბრი აყნჷტჿ აფატჿჷლარაზგჲჷ იგუაყჭუან.

იწაბჷრგჷნგჲჷ, აბართ აგხაქუეი აზჷმხარაქუეი არ ყაფშ ახუთაქუა რჰჭჷ ეგჲჷყაწჿყჲან.

აბრი აჰჭჷ, ახა იარა აბრი აჰჭჷ მაცარა, აჰცჿა აინტერვენტცჿა ირჰჿოზ წაბჷრგჷნ.

ნას აბას ანაკუხა, აბასყაკ ლუღუალა იზგჷზ არ ყაფშ იზლალშჭაზეი, უბართ რეიფშჭ აგხაქუა ზმამჷზ აინტერვენტკჿეი აბელოგვარდეეცცჿეი რჷრ რაწკჷს აიააირა?

1. არ ყაფშ აიააირა ზაგაზ უბრი აზოუპ, არ ყაფშ ზჷხჲაძალა ეიბაშუაზ ასოვეტტჿ მჩრა აპოლიტიკა, ჟილარ რინტერესქუა იოჷქუნაგოზ პოლიტიკა იაშჭანჷ იყან, აჟილარ ეილკაანჷ იდჷრნჷ ირჷმან, არი აპოლიტიკა იიაშჭოუ, დარა ირხატჿ პოლიტიკოუ შჭაკუზ, ეგჲაცხრააუან უი ნაძაძაგჲჷ.

აბოლშევიკცჿა ირდჷრუან, ჟილარ ზმჷცხრააუა, იიაშჭამ აპოლიტიკა ახჲძ ალა იქუფო არ აიააირა შჭჷრზჷმგო. ხჲჷძჰჿალა იარა აბას იყაზ რჷნ აინტერვენტცჿეი აბელოგვარდეეცცჿეი რჷრ. აინტერვენტცჿეი აბელოგვარდეეცცჿეი რჷრ ირჷმან ზეგჲჷ: აფჷშჿა ზმაზ აჟიჷტჿტჿი აკომანდირცჿაგჲჷ, ზეილჲაყამ აბჯარგჲჷ, აიბაშჷგაქუაგჲჷ, აშჿწატჿგჲჷ, აფატჿგჲჷ. ირჷმამჷზტ აკჷ ურჷსტჿჷლატჿი აჟილარქუა რახჲტჿ აცხჷრაარეი აგუაზჷყარეი, იზბან აკუზარ, ურჷსტჿჷლატჿი აჟილარქუა ირთახჷმჷზტ, ირთახხარცგჲჷ ზჷყალომჷზტ აინტერვენტცჿეი აბელოგვარდეეცტჿ „ხლაფშჭცჿეი" ჟილარ ირჰჭაგჷლანჷ ინჷყურგოზ აპოლიტიკა აცხრაარა. აინტერვენტცჿეი აბელოგვარდეეცცჿეი რჷრ ეგჲაწახჭეიტ.

2. არ ყაფშ აიააირა ზაგაზ უბრი აზოუპ, უი ნაძაძა იარა აჟილარ რზჷ იიაშჭანჷ, ირჷზგუაკნჷ იყან, იარა უბრი აყნჷტჿგჲჷ აჟილარგჲჷ ირჷზგუაკჲაძოუ ირხატჿუ რჷს იფხჲაძანჷ ურთ ბზია ირბონ, ირჷცხრააუან. არ ყაფშ აჟილარ ირხჷლწჷზ როუპ, აფა იაშჭა ან დჷშლჷზგუაკჷუ ეიფშჭ დარგჲჷ აჟილარ ირჷზგუაკზარ, ურთ აჟილარ რყნჷტჿ აცხჷრაარა როუეიტ, ურთ აიააიროუპ. ზჷჟილარ ირჰჭაგჷლანჷ იცო არ, ურთ ხჷმფადა იაწახაროუპ.

3. არ ყაფშ აიააირა ზაგა უბრიაზოუპ, ასოვეტტი მჩრა იალშეიტ ტჷილ ზეგძჷ, ატიჷლა ზეგძჷ აფრონტ აინტერესქუა რმაწურაზჷ აშთჷხრა. ზეგძ რჷლა აფრონტ იაცხრააუა ატჷილ ლულუა ზმამ არ ხჷმფადა იაწახოიტ. აბოლშევიკცია არი რდჷრუან, ხძჷძპიალაგძჷ იარა უბრი აყნჷტი ბჯარლა, ეიბაშჷგალა, შიწატიჷლა, ფატიჷლა, უაალა აფრონტ ეიბჷზთო ეიბაშრატი ლაგეონჷ იყარწეიტ ატიჷლა.

4. არ ყაფშ აიააირა ზჷრგაზ უბრი აზოუპ: ა) არ ყაფშაა ეილკაანჷ ირჷმან აიბაშრა აგუთაკქუეი აუსნაგძატიქუეი, ეილკაანჷ ირჷმან ურთ რიაშარა: ბ) აიბაშრა აგუთაკქუეი აუსნაგძატიქუეი რიაშარა ადჷრრა, დარა რჴშჷ იარლულუონ ადისციპლინა გუამჩრეი აიბაშრა ლშარეი; გ) აბრი აყნჷტი არ ყაფშაა რმასსაქუა ალა იაქუფარაჴშჷ ზეგძჷნჯარა იაადჷრფშუან ზეიფშ ყამლაცჷზ ახამეიგძარეი, ზეიფშ უავჷ იმბაცჷზ ამასსატი ფჷრხაწარეი.

5. არ ყაფშ აიააირა ზაგაზ უბრი აზოუპ, არ ყაფშ ატჷილში აფრონტი რჴშჷ ნაპხგარატი გუთლჷხნჷ იყან ჩშეიზაკრალშეი დისციპლინალშეი აძიკ იეიფშ იყაზ, არევოლიუციატი გუამჩ ლულუა ზმანჷ აზეიფშ უს ამანშიალარა აიურც აზჷ იზაკუჩშთარხარაზაალაკძ იაზჷხშიაზ, მილლიონჷლა ამასსაქუა ორგანიზაცია რზჷყაწანჷ აშაქუგჷლაშა უადავციგძაჴშჷ ურთ ანაპხგარა იაშა რზურა აქუშიაშა ზეიფშ უავჷ იზჷმდრუა ალა იზჷლშოზ აბოლშევიკცია რპარტია.

„აპარტია ხძჩავნჷ იახძგჷლაზი, აპარტია ზჷნძაკ ადისციპლინა ლულუაძა იამაზი რჷმაცარა როუპ იზჷბზოუროუ.—იპიონ ლენინ, ანავსგძჷ აპარტია ავტორიტეტ ავედომსტვოქუეი აუსპიართაქუეი ზეგძჷ ახეიდნაკჷლოზ აზჷ, აცენტრ კომიტეტ ირნათაზ ალოზუნგ იქუნჷყუანჷ აძიკ იეიფშ ჟიავჷლა, შივჷლა, ზქძვჷლა, აწჷხუტიანჷ მილლიონვჷლა იახძნეიუაზ აზჷ, ანავსხგძჷ ზეიფშ უავჷ იმაპაც ათახარაქუა ახძჷყარწაზ აზჷ ზაწიჷკ აუპ -იარა უბრი აზჷ ზაწიჷკ ალა აუპ იყალაზ აჯაშახუ აყალარა ზლალშაზ. იარა უბრი აზჷ მაცარა აუპ, ანტანტა აიმპერიალისტციეი ადუნეიზეგძტიი აიმპერიალისტციეი ივჷნტიჷმკუა, იხჷნტიჷმკუა, იფშჷნტიჷმკუა აჟიჷლარაქუა შჷყარწალოზგძჷ პარა აიააირა პალშარტი პზჷყალა“ (**ლენინ,** ტომ XXV. ადაყძა 96).

6. არ ყაფშ აიააირა ზაგაზ უბრი აზოუპ: ა) უი იარა არიადქუა რჴშჷ იალშეიტ ფრუნზე, ვოროშილოვ, ბუდიონნჷი, უბას ეგძჷრთგძჷ ირეიფშუ ტიპ ქშჷცნჷ იყოუ არრატი ნაპხგავცია რააძარა; ბ) იარა არიადქუა რჴშჷ იქუფონ კოტოვსკიი, ჩაპაევ, ლაზო, შჩორს, პარხომენკო უპია უბას აბართ ირეიფშქუოუ ეგძჷრთგძჷ რაციავნჷ აფსაბარატი ფჷრხაცია; გ) არ ყაფშ აპოლიტიკატი წარალაშარა ათარა იაჴშჷნ ლენინ, სტალინ, მოლოტოვ, კალინინ, სვერდლოვ, კაგანოვიჩ, ორჯონიკიძე, კიროვ, კუიბჷიშევ, მიკოიან, ჟდანოვ, ანდრეევ, პეტროვსკიი, იაროსლავსკიი, ძერჟინსკიი, შჩადენკო, მეხლის, ხრუშჩოვ, შვერნიკ, შჩკირიატოვ, უბას უბართ ირეიფშჷზ ეგძჷრთგძჷ აკჷრ ზჷლშაძოზ აუაა; დ) არ ყაფშ იარა აილაზაარაჴშჷ იამან არრატი კომისსარცია რაკუნჷ აბართ რეიფშ ზეილძაყამჷზ აორგანიზატორციეი აგიტატორციეი, ზუსურალა არ ყაფშაა რრიადქუა ზჩაფოზ, ურთ რჷვნუწყა ადისციპლინატი გუამჩი, ალევრატი გულულუარეი ზჷრჴშიოზ, აკომანდატი ეილაზაარაჴშჷ მოუკჷ-მოუკჷ აიჟარტი უსურაქუა ინჷყურგოზ ალძარაპია—ირცვაკნჷ, ოჷცპამარადა იფხძაზჷრყუყუოზ, ასოვეტ მჩრა იშაზგუაკჷუ ააზჷრფშჷზ, არ ყაფშ ახუთაქუა ანაპხგარა რზურა ნაპ ლულუალა ამვაფგარა ზჷლშოზ, აპარტია იალაზი აპარტია იალამზი აკომანდირცია რჷხძძი ოფშეი არგარა ალძარაპიაწიყძა იაცხრააუაზ.

„ვოენკომდა პარა არ ყაფშ პამანჷ პზჷყალომჷზტ“—იპიონ ლენინ.

7. არ ყაფშ აიააირა ზაგაზ უბრი აზოუპ, აბელოგვარდიატი რქუა რტჷილ აჴშჷ კოლჩაკში, დენიკინი, კრასნოვი, ვრანგელში რტჷილ აჴშჷ მაძალა აუსურა იაჴშჷნ ზეილძაყამჷზ აბოლშევიკცია. აპარტია იალაზი აპარტია იალამზი, ურთ აინტერვენტცია ირჴშაგჷლანჷ, აბელოგვარდეეცცია ირჴშაგჷლანჷ ვოსსტანიე ყაწარაზჷ იშთჷრხშუან აუსუციეი ანხაციეი, ასოვეტტი მჩრა ალაცია რტჷილქუა ეიწარყძონ, იარა უბრი ალა არ ყაფშ ფხძაყა რცარა დჷრმარიონ. ზეგძჷ ირდჷრუეიტ, აბელოგვარდეეცციეი აინტერვენტციეი რტჷილქუა ეიწაზყძოზ უკრაინატიი, სიბირტიი, დალნჷი ვოსტოკტიი, ურალტიი, ბელორუსსიატიი, პოვოლჟიატიი აპარტიზანცია მბატიჷლა არ ყაფშ იშრჷცხრააზ.

8. არ-ყაფშ აიააირა ზაგაზ უბრი აზოუპ, აბელოგვარდიატჿ კონტრრევოლიუციეი ატჿჷმტჿჷლატჿ ინტერვენციეი რაქუფარაჭშჷ ასოვეტ ტჿჷლა იზაწჿჷკნჷ იყამჷზტ, ასოვეტ მჩრა იზჭშჷზ აქუფარეი იარა იამაზ აუსქუჭშიარაქუეი რგუ აზჷყან, ეგჲაცხრააუან დუნეიზეგჲტჿი აპროლეტარცჿა. ინტერვენციალშეი ბლოკადალშეი ასოვეტტჿ რესპუბლიკა რხუაჩშჷრც აიმპერიალისტცჿა ანაჭშჷზ აამთაზჷ, ურთ აიმპერიალისტ ტჿჷლაქუა რჭშტჿი აუსუცჿა ასოვეტქუა ირჷდგჷლონ, ირჷცხრააუან. ასოვეტტჿ რესპუბლიკა იალაზ ატჿჷლაქუა რჭშტჿი აკაპიტალისტცჿა ირჭშაგჷლანჷ ურთ რჷქუფარა, აცხჷრაარა იყანაწაზ ალა, აკაპიტალისტცჿა აინტერვენცია მაპ აცჿჷრჷმკჷრ ამუა იყალშეიტ. ანგლიიეი, ჶრანციეი უბას აინტერვენცია იალაზ ატჿჷლაქუა ეგჲჷრთგჲჷ რჭშტჿი აუსუცჿა ასტაჩკაქუა ყარწონ, აინტერვენტცჿეი აბელოგვარდიატჿ გენერალცჿეი აცხჷრაარა რჷთარაზჷ იდჿჷქურწოზ აიბაშრატჿ მათიაახუქუა ირეიუაზ აიდარაქუა ამჳა რჷქუწარა მაპ აცჿჷრკშუან, „შინაპჷ ალაშიმჷრკჲჷსჷნ ურჷსტჿჷლა!“ ჰჿა ალოზუნგ აქურგჷლარალა, „აჩშჷკშარატჿ კომიტეტქუა“ ყარწონ.

> „დუნეიტჿი აბურჟუაზია ჰარა ჰზჷწყჲარა იშნალაგალაკჲ ეიფშშწჿყჲა, — იჰჿონ ლენინ, — ურთ რნაპჷ იამწასნჷ იაანჷრკჷლოიტ დარა რხატჿ უსუცჿა“ (იარა უა, ადაყჲა 405).

იააზჷრკჲაჭშნჷ იალკაატჿქუოუ.

ოქტიაბრტჿი არევოლიუცია იფჷხხაა იქუნაწაზ აპომეშჩიკცჿეი აკაპიტალისტცჿეი, აბელოგვარდიატჿ გენერალცჿა აარჷდკჷლანჷ, რტჿჷლაფსადგჲჷლ აინტერესქუა რჷთირალა, ანტანტა ატჿჷლაქუა რეიჰაბჷრაქუეი დარეი ეიცჿაჟოიტ ეიბაშრალა ასოვეტ ტჿჷლა ეიცაქულანჷ ასოვეტტჿ მჩრა ახჷრხჷრც. აბრი შათას იააყაწანჷ, ანტანტაა რეიბაშრატჿ ინტერვენციეი, ურჷსტჿჷლა აჭშაცჿქუა რჭშჷ აბელოგვარდიატჿ მიატეჟშქუეი ყარწეიტ, უბრი იაახყჲანჷ ურჷსტჿჷლა აჶატჿი, აძეი რააგართა არაიონქუა ირყუთხანჷ იყალშეიტ.

აიბაშრაჭშჷ გერმანია აწახარეი, ევროპატჿი აიმპერიალისტტჿ კოალიციაქუა ჳბა რეიბაშრა აწჷხუა ფწჿარეი, ანტანტა არლულუარახჲჷ, აინტერვენცია არლულუარახჲჷ იკჷლჷრგშეიტ, ასოვეტ ტჿჷლაზჷ აუადავრა ჭშჷცქუა ყარწეიტ.

გერმანიატჿი არევოლიუციეი, ევროპატჿი ატჿჷლაქუა რჭშჷ არევოლიუციატჿ წჷსრა იზლაგაზი, უს აკუმკუა, ასოვეტტჿ მჩრა ადუნეიჟჿლარ რბჟარა აყაზააშა იაზეილჲხშეიტ, ასოვეტ ტჿჷლა აუსშაქუგჷლაშა დჷრმარიეიტ.

ატჿჷმტჿჷლატჿ ამწარსცჿეი აბურჟუაზიატჿ პომეშჩიკტჿ აბელოგვარდეიშჩინეი ირჭშაგჷლანჷ **ატჿჷლაფსადგჲჷლ ახჲჩარაზჷ** აიბაშრახჲ აუსუცჿეი ანხაცჿეი შთნახჷიტ აბოლშევიკცჿა რპარტია. ასოვეტტჿ რესპუბლიკაშეი იარა არ-ყაფში, აძჷი-აძჷი ნეიშთარგჷლანჷ იფჷრხხააიტ ანტანტა იქუნარგჷლაზ კოლჩაკში, იუდენიჩი, დენიკინი, კრასნოვი, ვრანგელში, იარა უბას უკრაინეი ბელორუსსიეი დრჷლჷრცყჲააიტ ანტანტა იქუდჷრგჷლაზ დაჩშაძჷგჲჷ—პილსუდსკიი, იარა უბასალა ატჿჷმტჿჷლატჿი აიბაშრატჿ ინტერვენცია ფხჲარცეიტ. უი არქუა ჩაყ ასოვეტტჿ ტჿჷლა იალცანჷ იკარცეიტ.

ადუნეი აკაპიტალ ეიბაშრჷლა რაფხჲაძა ასოციალიზმ ტჿჷლახჲ იყანაწაზ აქულარა აბასალა აწჷხუტჿა ფწჿეიტ, შაპჷქუყჲალა იარა აკაპიტალ ახათა აწახარალა.

არევოლიუცია იფჷხხაა იქუნაწაზ აესერცჿეი, ამენშშევიკცჿეი, ანარხისტცჿეი, ანაციონალისტცჿეი რპარტიაქუა აინტერვენცია აპერიოდ აზჷ აბელოგვარდიატჿ გენერალცჿეი აინტერვენტცჿეი ირჷცხრააუან, ასოვეტტჿ რესპუბლიკა იაჭშაგჷლანჷ აკონტრრევოლიუციატჿ ხუშადჰიარაქუა ყარწონ. კრჷზლოუ ასოვეტტჿ უსზუცჿა რახჲ ატერრორ ეიჭშჷრკააუან. ოქტიაბრტჿი არევოლიუცია ყალააანძა აუსუცჿა რკლასს აჭშჷ ფჷთკ აყარა ზაჟია იალნადოზ ართ აპარტიაქუა, აგრაჟშდანტჿ ეიბაშრა აპერიოდ აზჷ ჟჿლარ რმასსაქუა რჷლაფჷხჲა ზჷნძაკ რჷჩშჭშაფჷრჩშიტ იშკონტრრევოლიუციატჿ პარტიაქუაზ.

აგრაჟშდანტჿ ეიბაშრეი აინტერვენციეი რპერიოდ აბართ აპარტიაქუა პოლიტიკალა რთარხარეი, ასოვეტ ტჿჷლაჭშჷ აკომმუნისტტჿ პარტია ზჷნძაკ აიააირა აგარეი ირპერიოდნჷ იყალშეიტ.

აბოლშევიკცჿა რპარტია აჟჿლარ რჷნხამვა აითაშაქურგჷლარა თჷნჩ აუს აზურახჲჷ აიასრა აპერიოდ აან.

(1921—1925 შჷქუსქუა).

1. აინტერვენციეი აგრაჟულანტჿ ეიბაშრეი რლიკვიდაციარა აშთახჲ ასოვეტ ტჿჷლა, ანხამვა აითაშაქურგჷლარა აპერიოდ აზტჿი აუალავრაძუა.

აიბაშრა იალგანჷ, ასოვეტ ტჿჷლა თჷნჩ ანხამვა რგჷლარა ამვახჲ იიასუა იალაგშეიტ. აიბაშრა იახჲახუქუაზ რლჲატჿჷნ. ეილაჰანჷ იყაზ ჟილარ რჷნხამვა აითაშაქურგჷლარეი აპრომჷიშლენნოსტ, ატრანსპორტ, აქჷთა-ნხამვა რეიჭშკაარეი ხჷმჲალა იათახჷნ.

ახა თჷნჩ არგჷლარახჲ აიასრა მვაფგატჿხშეიტ დაარაძა აუალავრა ინთაგჷლაზ აან. აგრაჟულანტჿ ეიბაშრაჭშჷ აიააირა მარიალა იაჰმოუძეიტ. 4 შჷქუსატჿი აიმპერიალისტტჿ ეიბაშრეი აინტერვენცია ხჷშჷქუსა აბაშრეი ირგხყძანჷ ჰტჿჷლა ციჰინჷ იყან.

აქჷთა ნხამვა აპროდუქცია ზეგძჷ 1920 შჷქუსაზჷ აიბაშრა ყალაანძა იყაზ **აბჟჲა** აყჷნძა ეგძააგჷმხო ინაძონ. იარა აიბაშრა ყალაანძა იახჲჷნძაყაზ აკუზარ, უი აჰიჷნთქარ იურჷსტჿჷლა აქჷთა ჩჩია ახჲჷნძაყაზ აკუნ. უბრი ინაცწანჷ, 1920 შჷქუსაზჷ აგუბერნიაქუა ჟიპაკჷ რჭშჷ აჩშავრა ყამლშეიტ. ანხაცია რჷნხამვა აგუაყრა აამთა ითაგჷლან.

უი აწკძჷსგძჷ ეიციანჷ ეილაჰანჷ აკუნ აპრომჷიშლენნოსტგძჷ ყაზაარას იამაზ. აპრომჷიშლენნოსტ დუ აპროდუქცია 1920 შჷქუსაზჷ **ბჟჷნტჿ** რყჷნძა ეგძააგჷმხო ეიწან აიბაშრა ყალაანძატჿი აასთა. აფაბრიკაქუეი აზაუადქუეი რეიჰარაკ აუს რუამჷზტ, არუდნიკქუეი აშშახტაქუეი რჷბგან, აძჷ რხჷწიანჷ იყან. ჭჷლაალა ახძანთარა ბააბს ითაგჷლან ამეტალლურგია. 1921 შჷქუსა ალოუანჷკ იდჷრთიაზ ათჷჯ 116,3 ნჷზქძ ტონნ ზაწიჷკ როუპ, დაჩშაკალა იაჰპოზარ, აიბაშრა ყალაანძა ათჷჯ იდჷრთიოზ აასთა 3 პროცენტ ზაწიჷკ რაყარა აუპ იდჷრთიაზ. აბჷლტიჷ აზხომჷზტ. ატრანსპორტ ხჷრბგანჷ იყან. ატჿჷლაჭშჷ იყაზ ამეტალლში ამანუფაკტურეი რზაპასქუა შშამახამზარ ინწიახძან, ატჿჷლაჭშჷ დუდუალა იმაჭჷნ რაფხძაძა უაკ ზდა დხუართამჷზ: აჩა, აშშშა, აკუაც, აშაწა, აშიწატჿჷ. ასპიჩკა, აჯჷკა, აგაზ, ასაპჷნ.

აიბაშრა ჷყანაწჷ აუაა რხჷ ალარგძონ აბართ აგხაქუეი აზჷმხარაქუეი იყაზ, უიმოუ იალაშცჷლან, ზნჷზჷნლა იანგუარჷმთაქუოზგძჷ ყალაქუონ. ახა უაჟიჷ, აიბაშრა იანალგა, აუაა იარაზნაკ ირზჷმჩჰაუა იაარნჷფშიტ ართ აგხაქუეი აზჷმხარაქუეი, იაგძჷქუდჷრგჷლო იალაგშეიტ იაარლასნჷ ურთ რწჷხუა ფწიატჿუპ ჰიაა.

ანხაცია რჷვნუწყა იციჷრწიტ აგუნამძარაქუა, აგრაჟულანტჿ ეიბაშრა ამცაბზ აჭშჷ იშაქუგჷლშეიტ აჩშაგძარდუდუეიტ აუსუცია რკლასსი ანხაციეი ეიბაშრა-პოლიტიკატჿლა რეიდგჷლარა. არი აიდგჷლარა ეილკააუ შათალა ეიბარკჷნ: ასოვეტ მჩრა ანხაცია ადგძჷლონათონ, აპომეშჩიკში, აკულაკში რყნჷტჿ იახძჩონ, აუსუცია ანხაცია რყრჷტჿი პროდრაზვიორსტკალა აფატჿაჟიტჿ როუან.

უი აშათა აზჷმხო იყალშეიტ უაჟიჷშთა.

ასოვეტ ჰიჷნთქარრა ფსჷხუა ამამჷზტ ანხაკჷ იციჷმცხუზ ზეგძჷ ატჿჷლახძჩარა იახძათახჷზ არხუარაზჷ პროდრაზვიორსტკალა იმნამხჷრ. პროდრაზვიორსტკალეი, აიბაშრატჿ კომმუნიზმ აპოლიტიკა ადეი, აგრაჟულანტჿ ეიბაშრაჭშჷ აიააირა გარა ზჷყალომჷზტ. აიბაშრატჿ კომმუნიზმ აპოლიტიკა აიბაშრეი აინტერვენციეი ირგხყძანჷ იყალაზ პოლიტიკოუპ. აიბაშრა იაჭშნაწჷ, ანხაცია აპროდრაზვიორსტკა რჷდჷრკჷლონ, ატოვარქუა რმაჭრაგძჷ აგუხძაა რკჷძჷხტ, ახა აიბაშრა იანალგა, აპომეშჩიკ იხჷნჰირა შიართას იანჷყამლა, ანხაკჷ იციჷმცხუუ ზეგძჷ იმხრეი, აპროდრაზვიორსტკა ასისტემეი იგუამფხო ცალაგშეიტ, დწანგძჷ იქუირგჷლტ ხჷფხძაძარალა იზხარატჿჷ ატოვარქუა რჷლა დეიქუდჷრშიალარც.

აიბაშრატჿ კომმუნიზმ ასისტემა ზეგძჷ, ლენინ იშშაზიჰოზ ალა, იშშააიუაზ ანხაკჷჟილარ რინტერესქუა ირჭშაგჷლშეიტ.

უი აგუნამძარა ასტიხია აუსუცია რკლასსგძჷ აჩშაახძნაჰიეიტ. აპროლეტარიატ ირჷხთჷრგშეიტ აგრაჟშ-

დანტო ეიბაშრაჭზჷ ირეიჰაზ ახძანთარაქუა, ჶჷრხაწარჷლა, რხჷ რჷმშთათაქუა ირაქუფონ აბელოგვარდეეცციეი აინტერვენტციეი რჷრ, ირაქუფონ ანხამვა ეილაჰარეი ამლაშრეი. ირეილძჷზ, ეიჰა ახდჷრრა ზმაზ, ზხჷ ზჷმშთათოზ, ადისციპლინა ზმაზ აუსუცია ასოციალისტტო ენტუზიაზმ მცაბზ რჷცრან. ახა აწანძა ანხამვატო ეილაჰარა იყაზ აანჷფშიტ აუსუცია რკლასსგძჷ. უაჟირაანძა იაანჷმგჷლაძაქუა აუს ზუაზ აჶაბრიკაქუეი აზაუადქუეი ფჷთკ, იარა დარა ურთგძჷ რუ სურა აჭზჷ აიხულახარა დუქუა რჷმან. ადა ფსჷხუა ანჷრმოუ აუსუცია ნაპჷ ადჷრკჷიტ აკუსტარრა, აზაჟჷიგალკაქუა რჷყაწარა, ააწია ნჷყუგარა (*мешочничество*). აპროლეტარტო დიკტატურა აკლასსტო ბაზა აკუადახარა იალაგჟეიტ, აუსუცია რკლასს ეილჷშიშიონ, ხუთაკ აუსუცია აქჷთახ იცონ, იშხნეი-შხნეიუაზ იუსუციამქუა იააყალონ, იკლასსდახონ. ამლაკრეი ააფსარეი ირჷხყძანჷ, აუსუცია რჷხუთაკ აგუნამძარა აარნჷფშჟუან.

აპარტია აჭშაფხძა იააქუგჷლტ აზწაატოჷ, აშაქუგჷლაშა ჭშჷც იშჟახაალაშჟაზ ალა, ატოჷლა ანხამვატო ფსთაზარა აზწაატოქუა ზეგძჷ რზჷ აპარტია აუსქუნჷყუაშა ჭშჷც აყაწარაზჷ.

აპარტიაგძჷ ნაპჷ ანარკჷიტ ანხამვატო რგჷლარა აზწაატოქუა რზჷ აუსქუნჷყუაშა ჭშჷც აყაწარა

ახა კლასსლა იჰალოუ დჷციამჷზტ. უი, ანხამვა ზთაგჷლაზ აგუაყრა იხჷ იაირხუარც იაქუიკჷიტ, იხჷ იაირხუარც იაქუიკჷიტ ანხაცია რგუნამძარა. იწჷსიტ აბელოგვარდეეცციეი აესერციეი იყარწაზ აკულაკტო მიატეჟშქუა სიბირ, უკრაინა, ტამბოვტოი აგუბერნია (ანტონოვშჩინა) რჭშჷ. კონტრრევოლიუციატო ელემენტ ხკჷს იყაზ ზეგძჷ -ამენშევიკციეი აესერციეი, ანარხისტციეი, აბელოგვარდეეცციეი, აბურჟშუაზიატო ნაციონალისტციეი რუსურა აალახჭშჷხხჟეიტ. ასოვეტ მჩრა დაჭშაგჷლანჷ აქუფარაზჷ ალა დჷიასიტ ატაკტიკატო ქუფაშა ჭშჷცქუა რახძ. უი ასოვეტ ხუაფშშთოჷ იხუაფშშთოიტოუა, იჩჟეითეიკშუა დალაგჟეიტ, უსყან იაჟიხძაზ, იხანძაზ: „იჰამბააიტ ასოვეტქუა" ჰაა ალოზუნგ აკუმჷზტ იქუირგჷლოზგძჷ, უი იქუირგჷლტ ალოზუნგ ჭშჷც: „ასოვეტქუა რზჷ, ახა აკომმუნისტცია ალამქუა".

კლასსლა იჰალოუ იტაკტიკა ჭშჷც მვაშო არგამატო ციჷრწრანჷ იყან კრონშტადტტოი აკონტრრევოლიუციატო მიატეჟშ. უი წჷსიტ აპარტია X-ტოი აიზარა დუ მჩჷბჟჷკ შჟჷბჟაზ, 1921 შჟჷქუსა მარტ აზჷ. ამიატეჟშ ახადარაჭშჷ იგჷლან აესერციეი, ამენშევიკციეი, ატოჷმ ჰოჷნთქარრატო ხათანრაკციეი ირჷმადაზ აბელოგვარდეეცცია. აკაპიტალისტციეი აპომეშჩიკციეი რჷმჩოეი რხატო მალში რეითაშაქურგჷლარა იზჷშთაზ, ამიატეჟშნიკცია აზნჷკ აზჷ „ასოვეტტო" ჶორმალა იხჷრვარც იაშთან. ურთ იქუდჷრგჷლტ ალოზუნგ: „ასოვეტქუა კომმუნისტდა" ჰაა. ასოვეტტო ლოზუნგ ახძმალა აკუუშია, ასოვეტ მჩრა ახჷხრა აზჷ აკონტრრევოლიუცია ახჷ იანარხუარც ათახხჟეიტ აბურჟშუაზია სსატო მასსაქუა რგუნამძარა.

ჳ-უს შაქუგჷლამაკ იდჷრმარიეიტ კრონშტადტტოი ამიატეჟშ აყალარა: აიბაშჷგა ლბაქუა რჭშჷ ამატროსცია რეილაზაარა აიციახარეი კრონშტადტ აჭშჷ აბოლშევიკტო ორგანიზაცია აკუადარეი. ოკტიაბრტოი არევოლიუცია იალახუზ აჟიჷტო მატროსცია შჟამახამზარ ზეგძჷ აჶრონტახძ იცახჷ, ჶჷრხაწარჷლა ეიბაშუან არ ყაფშ ირჷლაგჷლანჷ. აჶლოტახძ იაიტ, არევოლიუციაჭშჷ იძრჷჟიმჷზ აუაა ჭშჷცქუა. აოთ, ჭშჷც აჶრონტახძ იაანაგაზ, ზჷნძაკ იაძა-მაძანჷ იყაზ, აპოდრაზვეიორსტკა იახყძანჷ ანხაცია რჳუნამძარა ხნჷფშშუაზ ნხაჳ მასსან. უი აპერიოდ აზტოი კრონშტადტტოი აბოლშევიკტო ორგანიზაცია აკუზარ, უი აკჷოჷნტო აჶონტახძ ამობილიზაცია ახძაზჷრუზ იახყძანჷ, ლუდუალა ამჩ კუადან. აპართ აუსშაქუგჷლამაქუა აესერციეი, ამენშევიკციეი, აბელოგვარდეეცციეი კრონშტადტ ითალანჷ რნაპაჭშჷ იაარგარატოჷ ალშჟარა რნათტ.

ამიატეჟშნიკცია ირჷმპჷწარხალტ ზდა ჷყამ აბაა, აჶლოტ, ხჷფხძაძარალა ირაციაძანჷ აიბაშჷგა მათიახუქუეი აბზარბზან ხქუეი. ადუნეიზეგძტოი აკონტრრევოლიუცია აიააირა იაქუგურლძონ. ახა ალაცია აგურლძარა იახჷცცაკციეიტ. ასოვეტტო რქუა ეგძახმჷრწკუა ირხუაჩშიტ ამიატეჟშ. კრონშტადტტოი ამიატეჟშნიკცია რჭშაგჷლარაზჷ აპარტია იდოჷქუნაწეიტ იარა აწეიცია ირეილძჷზ—აჟიაბატოი აიზარა დუ ადელეგატცია ავჷზა ვოროშილოვ ხჷს დრჷმანჷ. არ ყაფშ აწაა წალა იქულანჷ კრონშტადტ იაზნეიუან. აწაა

რჷწაფჩჟუან, ჟიპაჳჷკგძჷ წააყურჷლონ. უაჳ დჷზმჷხუაძოზ კრონშჟტადტ აჶორტქუა შჟტურმლა იგატიჷნ. არევოლიუცია გუკ-ფსჷკალა აზჷყაზაარეი. ახაწაოეი, ასოვეტ მჩრა აზჷ აფსთაზაარა ახთჷნწარა აზხჟიარეი აიააირა დნარგჟეიტ. არ ყაფშ კრონშჟტადტტიი აბაა შთჷრხჷიტ იაჟილანჷ. კრონშჟტადტტიი ამიატეჟჟ ლიკვიდაცია აზჷრუიტ.

2. აჟაბაათ ეიდგჷლაქუა რზჷ აპარტიაჵჷ ადისკუსსია. აპარტია ა-X-ტიი აიზარა დუ. აოპპოზიცია აწახარა. აეკონომიკატი პოლიტიკა ჵჟჷც (ნეპ) აჟჟა აიასრა.

აპარტია აცენტრ კომიტეტი, ილენინტიჷზ იარა აიჰარაჳჷკჟი ეილკაანჷ ირჷმან, აიბაშრა ლიკვიდაცია ანაზჷრუ, თჷნჩ ახნამჳა რგჷლარახდ იანჷიას აშთახდ. აიბაშრეი აბლოკადეი რაანტიი აშაქუგჷლაშა იყანაწაზ აიბაშრატი კომმუნიზმ არეჟჟიმ ლულუა აანჷრხარა შჟათახჷმზ.

აცენტრ კომიტეტ ეილკაანჷ იამან, აპროდრაზვიორსტკა ადა ახუართამზაარა აამთა შჟცაზ, უი პროლნალოგლა იშჟჷფსახტიჷზ, უბრი ალაგდჷ ანხაცია. დარა ირთახჷუ იამცხუნჷ იაადრჷხჷზ ახუთა აიჰარაკ დარა იშჟჷრთახჷუ რხჷ იადჷრხუარატია ალშჟარა რჷთაოაზჷ. აცენტრ კომიტეტ ეილკაანჷ იამან, აბრი ეიფშჟ აუსნაგძატი იაფშნაგაზ აქჷთა-ნხამჳა არჭჟჷხარა შჟალნაოშჟოზ, აპრომჷიშჟლენნოსტ არჭჟიარაზჷ ხჷმფადა იათახჷუ აჩაჟილაქუეი ატეხნიკატი კულტურაქუეი რაარჷხრა შჟართბააუაზ, ატიჷლაჭჟ ატოვარ ეითარსრა ეიპა იშჟარლახ-ქჟჷხჟუაზ, აქალაქდქუა რეიბჷთაოა შჟეილდნატიუაზ, აუსუციეი ანხაციეი რეიდგჷლა ანხამჳატი შათა ჭჟჷც შჟაზჷლნახჟუაზ.

აცენტრ კომიტეტ იარა უბასწიყდაგდჷ იადჷრუან, აპრომჷიშჟლენნოსტ არჭჟჷხარა რაფხდაძა ირგჷლატიუ უსნაგძატინჷ იშჟჷყოუ, ახა უი იაფხდაძონ აუსუცია რკლასსი იარა აზანაათ ეიდგჷლაქუეი არი აუს ანაგძარა იადჷმგალაკუა აპრომჷიშჟლენნოსტ არჭჟიარა ზჷყალომ ჰოა, აუსუცია აბრი აუს რადგალარაზჷ ანხამჳა აილაჰარა აინტერვენციეი აბლოკადეი ირეიფშჟწიყდანჷ აჟილარ იშჟრალაციგდოუ აგურა დხარწატიუპ ჰოა, აპარტიეი აზანაათ ეიდგჷლაქუეი ხჷმფადა არი აუს ანაგძარა იაგდრჷლშჟოიტ, ხჷმფადაწიყდა აპრიკაზქუა ახდათახჷუ აჶრონტ აჭჟჷ იშჟჷრულოზ ეიფშჟ, აიბაშრატი პრიკაზქუა რჷლა აკუმკუა, აგურა დხარწარა ამჳალა, აგურა დხარწარა ამეტოდ ალა, აუსუცია რკლასს იაზნჷყუარ ჰოა.

ახა აპარტია აჩლენცია ზეგდჷწიყდა აცენტრ კომიტეტ შჟხუცუაზ ეიფშჟ იხუცუამჷზტ. აოპპოზიციატი გრუპკაქუა ატროცკისტცია, „აუსუცია როპპოზიცია“, „არმატი კომმუნისტცია“, „ადემოკრატიატი ცენტრალისტცია“, უბას უბართ ირეიფშჟქუაზ ეგდჷროუდჷ აილჳჷრია იაჭჟჷნ. ეგდჷლაკ-ჳაკჟუან თჷნჩ ანხამჳა არგჷლარა ამჳახდ აიასრა აუადაჳრაქუა იამაზ რჭჟაფხდა. აპარტია იმაჭჳჷმკუა იალან ფჷხდა იმენშჟევიკციაზ, ფჷხდა იესერციაზ, ფჷხდა იბუნდოვეცციაზ, ფჷხდა იბოროტბისტციაზ, უბასგდჷ, ურჷსტიჷლა აჭჟაციქუა რყნჷრ იი იაბალაკდ ანაციონალისტ ბჟჟაქუა. ურთ ეიჰარაკგდჷ რჩჟრჷლწანჷ იყან ურთ მა ეგდჷრთ ოპპოზიციატი გრუპკაქუა. იმარკსისტ იაშჟაწიყდანჷ იყამკუა. აეკონომიკატი ქჟიარა აზაკუანქუა რზჷმდჷრუა, აპარტიატი ლენინტი ძოუჟირა რჷმამკუა იახდჷყაზ აზჷ, ურთ აუაა აოპპოზიციატი გრუპკაქუა რეიმბლდჷჟიაარეი რჷლაკ-ჳაკრეი ეიჰაგდჷ იაზდჷრჰაუან მაცარა აკუნ. ურთ რახხტი ჯოუკჷ რგუ იაანაგონ, აიბაშრატი კომმუნიზმ არეჟჟიმ ლულუა არკუადარა აკუმკუა, „აბრუქუა იწაგდ იოგექუა ეიჰაგდჷ ირლულუატიუპ“ ჰოა. დაჩჟა ჯოუკჷ რგუ იაანაგონ: აპარტიეი აჰიჷნთქარრეი აჟილარ რჷნხამჳა აითამაჭურგჷლარა იალამგაკუა დაჩჟა ზჷმჳაკჷ რჩჟაყურთხარ აუპ ჰოა. უი აუს შჟეიზაკჷუ ზეგდჷ აზანაათ ეიდგჷლაქუა ირჷთატიუპ ჰოა.

ეილკაანჷ იყან, აბრი ეიფშჟ აიმბლდჷჟიაარა აან აპარტია აპოსლოიკაქუა ჯარა-ჯარა რჭჟჷ აუაა შჟჷყალო ადისკუსსია ბზიაბაჳცია, აპარტია ადისკუსსია იალაზგალარც იაშთაზ ეიუა-ეიფშჟჷმჷზ აოპპოზიციატი „ლიდერცია“.

უი უს ეგდჷყალჟეიტ.

ადისკუსსია იალაგჟეიტ აზანაათ ეიდგჷლაქუა როლ აზწაატიჷ იარკნჷ, აზანაათ ეიდგჷლაქუა რზწატიჷ უსყან აპარტია პოლიტიკაჭჟჷ ხადარატი ზწატინჷ იშჟჷყამჷზგდჷ.

ლენინი, აცენტრ კომიტეტ აჭჟჷ ეიჰარაჳჷკნჷ ლენინ იდგჷლაზი ირჭჟაგჷლანჷ რაქუფარეი, ადისკუ-

სსია აყაწარეი რაფხჲაძა ახჷ ზჷრწჷზ ტროცკიი იოუპ. აუს არლჷლკრა ითახჷ, 1920 შჷქუსა ნოიაბრ ალაგამთაზჷ, უი დჷქუგჷლტ აზანაათ ეიდგჷლაქუა ურჷსტიჷლაზეგჲტიი ა-V-ტიი რკონფერენცია აკომმუნისტცია ადელეგატცია რეილატიარაჭშჷ, გუკარას უაჰ იიკშაზ, „აბოუქუა იწაგჲ იოგეყუა რჷოლჲულუარეი", „აზანაათ ეიდგჷლაქუა რეიწარშიშიარეი" ჰოა ალოზუნგ შთჷხჷ. ტროცკიი დწანჷ იქუიოგჷლტ იააზჷმფშძაკუა „აზანაათ ეიდგჷლაქუა რჰიჷნთქაორატიორა". უი აუსუცია რმასსა აგურა რხარწარა ამეტოდ დაჭშაგჷლან. უი ითახჷნ აზანაათ ეიდგჷლაქუა რახჲ აიბაშრატი მეტოდქუა რჷიაგარა. ტროცკიი ითახჷმჷზტ აზანაათ ეიდგჷლაქუა რჭშჷ ადემოკრატია აიწჷხრა, ითახჷმჷზტ აზანაათ ეიდგჷლა აორგანქუა რალხრაქუა რჷლა რჷყაწალარა

აუსუჰ ორგანიზაციაქუა რუსურაჭშჷ ზდა ფსჷხუა ჷყამ აგურა ხარწარა მეტოდ აცჷნხურას, ატროცკისტცია იქუდჷრგჷლტ ადცალარატი მეტოდ, კომანდა ყაწარალა აუსურა ამეტოდ. დარა რპოლიტიკალა, ატროცკისტცია, აზანაათ ეიდგჷლატი უსურა ანაპხგარაჭშჷ იახჲჷყალოზ, უა აზანაათ ეიდგჷლაქუა ირჷლარგალონ აკონფლიკტქუა (აცთიაქუა), აიყუშარა, აილჰჷრრა. ატროცკისტცია დარა რპოლიტიკალა აპარტია იალამჷზ აუსუცია რმასსა აპარტია იაჩდჷრჩონ, აუსუცია რკლასს ეიყურშთონ.

აზანაათ ქიდგჷლაქუა რზჷ ადისკუსსია, აუს აჭშჷ აზანაათ ეიდგჷლაქუა რზჷ აზწაატი აასთა ხარაძა იეიჰანჷ აკრაწანაკშუა იყან. უი ამთახჲ ფჷთკ ანწჷ რკპ(ბ) აცენტრ კომიტეტ აპლენუმ (იანვარ 17, 1925 შჷქუსა) არეზოლიუციაჭშჷ იშაპოზ ალა აწაბჷრგაზ ზეიმაკ ჷყაზ „აიბაშრატი კომმუნიზმ იაჭშაგჷლარც ზხჷ იჰახაზ ანხაცია რზჷყაზააშა ატიჷ, აპარტია იალამჷზ აუსუცია რმასსა რზჷყაზააშა ატიჷ, აგრაჟშდანტი ეიბაშრა ანწიამთა ალამთალა აპარტია ამასსა იშჷრზნჷყუაშა ეიზაკ ატიჷ" აკუნ (ვკპ(ბ) არეზოლიუციაქუა რჭშჷ, ახუთა 1, ადაყჲა 651).

ტროცკიი ინიშთაგჷლანჷ იქუგჷლტ ეგჲჷრთ ანტიპარტიატი გუფქუა: „აუსუცია როპპოზიცია" (შლიაპნიკოვ, მედვედიევ, კოლლონტაი ეგჲჷრთგჲჷ), „ადემოკრატიატი ცენტრალისტცია" (საპრონოვ, დრობნის, ბოგუსლავსკიი, ოსინსკიი, ვ. სმირნოვ ეგჲჷრთგჲჷ), „არმატი კომმუნისტცია" (ბუხარინ, პრეობრაჟენსკიი).

„აუსუცია როპპოზიცია" იქუდჷრგჷლტ ლოზუნგჷ აჟილარ რჷნხამჰა შეიბაკჷუ ხჷლაფშრა აზურა „ურჷსტიჷლაზეგჲტიი აარჷხცია რეიზარა დუ" ანაპახჲჷ იაარგარც. უი აპარტია აროლ ჷყაძამკუა იყანაწონ, ანხამჰა ოგჷლარაჭშჷ აპროლეტარიატ რდიკტატურა იაწახაკშუაზ მაპ აცინაკშუან. „აუსუცია როპპოზიცია" აზანაათ ეიდგჷლაქუა ასოვეტ ჰიჷნთქარრეი, აკომმუნისტტი პარტიეი ირჭშანარგჷლონ. უი, აუსუცია რკლასს აორგანიზაცია ეიჰაუ ფორმას ჰოა იაფხჲაძოზ აპარტია აკუმჷზტ, აზანაათ ეიდგჷლაქუა რაკუნ. „აუსუცია როპპოზიცია" იარა იაწანაკშუაზ აუს ალა ანარხიატისინდიკალისტტი ანტიპარტიატი გუფნჷ იყან.

„ადემოკრატიატი ცენტრალიზმ" აგუფ (დეცისტცია) დწანჷ იქუნარგჷლონ აფრაქციაქუეი აგრუპპიროვკაქუეი რხაქუითტირა ნაგძა. ადეცისტციაგჲჷ, ატროცკისტცია რეიფშწიყჲა, ასოვეტქუეი აზანაათ ეიდგჷლაქუეი რჭშჷ აპარტია ანაპხგარატი როლ აიწაყჲარა იაშთან. ლენინ, ადეცისტცია „აყააჰცია ზეგჲ რეიპა ზჷბჟჷ დუუ" რფრაქცია ჰოა ხჲძჷს ირითეიტ, ადეცისტცია რპლატფორმა აესერტი-მენშევიკტი ჰოა.

ლენინი აპარტიეი დჷრჭშაგჷლანჷ ტროცკიი დახჲრაქუფოზ, ტროცკიი დიცხრააიტ ბუხარინ. ბუხარინ, პრეობრაჟენსკიი, სერებრიაკოვი, სოკოლნიკოვი იარეი ეიცჷყარწეიტ „აბუფერტი გუფ". არი აგუფ, აფრაქციონერცია ბაათსმაქუა ატროცკისტცია ირჷცხრააუან, იაწიახშუან. ბუხარინ ილშეიშია „ზდა ცართა ამამ აიდეიატი ეილაპაროუპ" ჰოა ხჲძჷს იეითეიტ ლენინ. დუკ მჷრწჷკუა აბუხარინეცცია არგამა ატროცკისტცია ირჷდგჷლშეიტ, ლენინ იჭშაგჷლან იაქუფარაზჷ.

ატროცკისტცია, ანტიპარტიატი გრუპპიროვკაქუა ირჷმჩხადანჷ იზლაყაზ ალა, ლენინი ლენინეცციეი რჷკშარა ალჲჷრა ურთ ირჷჟიჷრწეიტ. ლენინი ლენინეცციეი, ატროცკისტცია ირჷქუფჷრჩშუან, აზანაათ ეიდგჷლაქუა არრატი ორგანიზაციაქუა იშრჷლადჷრჰამოზ, არრატი ორგანიზაციაქუა რმეტოდქუაგჲჷ აზანაათ ეიდგჷლაქუა რახჲ აიაგარა შჷყამლო დჷრბო. ოპპოზიციატი გუფქუა რპლატფორმაქუა ირჭშაგჷლა-

ნჷ, ლენინი ლენინეცცეი იყარწეიტ დარა რპლატფორმა. აბრი აპლატფორმაჴჹ, აზანაათ ეიდგჷლაქუა აუსბარა იაშჹკოლანჷ, ანხამვა ანჷყუგარა იაშჹკოლანჷ, აკომმუნიზმ იაშჹკოლანჷ იყოუპ ჰჿა აჰჿონ. აზანაათ ეიდგჷლაქუა რუსურა ზეგჼჷ აგურახარწარატჿ მეტოდ ალა იმვაფარგალაროუპ. იარა აბასალა აუსურა იანალაგალაკჼ მაცარა აბზოურალა, აუსუცაა ზეგჼჷ შთჷრხჹუეიტ ანხამვატჿ ეილაჰარა იაქუფარაცჷ, იაგჼრჷლშჹოიტ ურთ ასოციალისტტჿ რგჷლარა რალაგალარა.

ოპპოზიციატჿ გრუპპიროვკაქუა რაქუფარაჴჹჷ აპარტიატჿ ორგანიზაციაქუა ლენინ იკუშჹა რჟოვახჷრ ეიბჷრთეიტ. აქუფარა დაჩჹაჯარა ალჷმკაა დაარა ილოულანჷ იყალჹეიტ მოსკვა. არაყა, ოპპოზიცია იმაზ ამჩქუა რლჼჷრა ეიზნაკჷიტ ასტოლიცატჿ ორგანიზაცია ამპჷწახალარა გუთაკჷს იშთჷხნჷ. ახა მოსკვატჿი აბოლშევიკცაა ალჼარაჰჿა ოტპორ რჷრთეიტ აბართ აფრაკციონერცაა აციგჼა ნჷყუგარაქუა იზჰჹჷზ. აქუფარა აჩჹჷრწარნჷ აჩჹეიწნახტ უკრაინატჿი აპარტიატჿ ორგანიზაციაქუა რჰჹგჼჷ. უსყან ცკ კპ(ბ)უ სეკრეტარს იამაზ ავჷზა მოლოტოვ ინაპხგარალა, უკრაინატჿი აბოლშევიკცაა ირცკეიტ ატროცკისტცეი შჹლიაპნიკოვეცცეი. უკრაინატჿი აკომმუნისტტჿ პარტია ლენინ იპარტია იწჷრგუა იაშჹანჷ იაზჷნხჹეიტ. ბაქუა ოპპოზიცია ცყჼა იქუოწეიტ ავჷზა ორჯონიკიძე ინაპხგარალა. სრედნიაია აზია, ანტიპარტიატჿ გრუპპიროვკაქუა რაქუფარა ნაპხგარა აზიუან ავ. ლ. კაგანოვიჩ. ახატჿთჷფანტჿი აპარტიატჿ ორგანიზაცია ხრაქუა ზეგჼჷ ლენინ იპლატფორმა იადგჷლტ.

1921 შჹჷქუსა მარტ 8 აზჷ იაატიტ აპარტია ა-X-ტჿი აიზარა დუ. აიზარა დუ აჰჹჷ იყან 694-ვჷკ ადელეგატცაა აბჟჷთარა აზინ რჷმანჷ, 732. 521-ვჷკ აპარტია აჩლენცაა რყნჷტჿ. ალაციაჟიაარა აზინ ზმაზ 296-ვჷკ ადელეგატცაა ჷყან.

აზანაათ ეიდგჷლაქუა რზჷ ადისკუსსია იყაზ აიტოგ ყანაწეიტ აიზარა დუ, ნაჰგჼჷ ლენინ იპლატფორმა ბზიოუპ ჰჿა ახჰჿაანჷ, აიჰარავჷკ რჷპჟჷთარალა იადნაკჷლტ.

აიზარა დუ ანააირტუაზ ლენინ იჰჿეიტ ადისკუსსია იყაწატჿჷმკუა იყარწაზ სიფათრანჷ იშჹჷყაზ. უი იააირფშჹიტ, ვნუწყალა აიქუფარეი აკომმუნისტტჿ პარტიაჴჹჷ აიყუშჹარეი ხაქუკჷლა იშჹაშთაზ ალაცაა.

აფრაქციატჿ გუფქუა რჷყაზაარა, აბოლშევიკ პარტიეი აპროლეტარიატ რდიკტატურეი რზჷ იშჹშჿიართა დუუ გუათანჷ. ა-X-ტჿი აიზარა დუ ჰჷდალა ახაჰჹჷ იააგანჷ იახუაფშჹიტ **აპარტია აკზაარა** აზწაატჿჷ. აბრი აზწაატჿჷ აზჷ ადოკლად ყაიწეიტ ლენინ. აიზარა დუ ოპპოზიციატჿ გრუპპიროვკას იყაზ ზეგჼჷ ირჷქუმპეიტ, ეგჼაანარფშჹიტ ურთ „აუს აჰჹჷ აპროლეტარტჿ რევოლიუცია კლასსლა იალოუ იშჹრჷცხრაავცჿუ".

აიზარა დუ ირჷდნაწეიტ აფრაქციატჿ გუფქუა ზეგჼჷ ზჷფშჹრაკ ყამწაკუა რეიმჷრპრა, აორგანიზაციაქუა ხეგჼჷ იაგჼრჷდნაწეიტ ჯარა იარბანზაალაკგჼჷ ფრაქციატჿ ქუგჷლარაკ ყამლარაზჷ ლულუალა იაშკლაფშჹლარც, იარა აბრი აჰჹგჼჷ, აიზარა დუ იშთნახჷზ აქუწარა ნაზმჷგძო აჟაა აქუმწაკუა, იარაზნაკ აპარტია იალჷრცალარც.

აიზარა დუ აცენტრ კომიტეტ ამჩ ანათეიტ, აცენტრ კომიტეტ აჩლენცაა ადისციპლინა ანეილარგა, აფრაქციარა ანეითადჷრჰჹჷც, მამზარგჼჷ აფრაქცია ანჷყარწა აცენტრ კომიტეტი აპარტიეი რალცარა აყჷნძა იათახქუოუ აპარტიატჿ ლახჼჷთარაქუა ზეგჼჷ რჷზნჷყუნაგალარც.

ართ აძბარაქუა ზეგჼჷ ანჷნ ლენინ იალაიგალაზ, „აპარტია აკზაარაზჷ" ჰჿა აიზარა დუ ჰჷდალა იადნაკჷლაზ არეზოლიუციაჰჹჷ.

აბრი არეზოლიუციაჰჹჷ აიზარა დუ აპარტია აჩლენცაა ზეგჼჷ რხჷ აზჷმთნჷ იდნარბონ. იარა არიადქუა რაკზაარეი რეილაყაცარეი, აპროლეტარიატ რავანგარდ რგუაფხარა აკზაარეი ჰჷდალა ირჷმაზაროუპ აბჷრჟიჷ, აიზარა დუ აპერიოდ აან ჰტჿჷლა იალანხო აბურჟჹუაზია სსა რჷვნუწყა, აუსქუა ჟიპაკჷ ირჷხყჼანჷ, ალაკვაკრაქუა რჩჹანდჷრლულუო ამომენტ აზჷ.

> „იარა უბასგჼჷ, — აჰჿონ არეზოლიუციაჰჹჷ, — აზანაათ ეიდგჷლაქუა რზჷ აპარტიაჰჹჷ აზეიფშჹ დისკუსსია ყალაანძაგჼჷ, აპარტიაჰჹჷ აფრაქციარა დჷრგაქუაკ ააფშჹიტ, დაჩჹაკალა იაჰჰჿოზარ, იცჿჷრწიტ აგუფქუა აპლატფორმა ჰჷდაქუა რჷმანჷ, ზჷნძაკგჼჷ რჷჩჹცჿჷრჷმგაცჿაკუა რხატჿ გუფტჿ დისციპლინა აშაქურგჷლარა იაშთაზავცჿაანჷ. ახდჷრრა ზმოუ აუსუცაა ზეგჼჷ ხჷმფადა ეილკაანჷ ირდჷრუაზაროუპ, ნაპეიკურშჹალა აუსურა ხჷმფადა არკუადარახჼჷ

იკჷლზგო, აპარტია აიყუშჳარა აზჷრჰარა, იარა აიყუშჳარა აკონტრრევოლიუცია აგუთაქჷა რზჷ ახარხუარა, აიჰაბჷრატი პარტია ზჩშალაზჷრჳაშო დჷრჳეგძჷხ რჩშაზკრაქჷა რჷროლუღუარახძჷ იკჷლზგო, ფრაქციარას იყოუ იარბანზაალაკგძჷ შჳფჷრხაგოუ, იყალარცგძჷ შჳალჷრშჳატიჷმ".

ანავჷს, აიზარა დუ არი არეზოლიუციაჰშჷ იაჰოინ:

„ამალახაზგძჷ ხუანჩარა ზქუმ აკომმუნისტტი ლინია აყნჷტი ახჷნაარაქჷა ზეგძჷ, აპროლეტარიატ ალაცია რხჷ იშჳადჷრხუო უაჰა ნათახჷმკუა ეილჷრკკანჷ აჩშაანარფშჳიტ კრონშჳტადტტიი ამიატეჟჳ აჰშჷ, ადუნეი ატიჷლაქჷა ზეგძჷ რჰშტიი აბურჟჳუაზიატი კონტრრევოლიუციეი აბელოგვარდეეციეი ურჷსტიჷლან აპროლეტარიატ რდიკტატურა ახჰიარაზჷ მაცარა, ასოვეტ მაქუგჷლამჳა ლოზუნგქჷაწიყძაგძჷ რჷდკჷლარა იარაზნაკ იაზხშიანჷ იშჳჷყაზ ანაადჷრფშჳჷზ, აესერცია უჰია უბას აბურჟჳუაზიატი კონტრრევოლიუცია იახძჷნეიმოუ ასოვეტ მჩრა აზჷ აკუუშია. ურჷსტიჷლან ასოვეტ ეიჰაბჷრა ირჰშაგჷლანჷ აეოსსტანიეტი ლოზუნგქჷა კრონშჳტადტ აჰშჷ რხჷ იანადჷრხუოზ. აბართ რეიფშ აფაკტქჷა უაჰა ათახჷმკუა იდჷრწაბჷრგშჳუეიტ ურჷსტიჷლა აპროლეტარტი რევოლიუცია ოპლოტს იამოუ არკუადარაზი, ახჰიარაზი აბელოგვარდეეცცია, კომმუნისტწას აჩშჷყაწარა, უიმოუ აკომმუნისტცია რეიჰა „იარჷმანჷძჷ" აჩშჷყაწარა იშჳაშთოუ, ეგძშჳრჷლშჳო. კრონშჳტადტტიი ამიატეჟჳ ალამთალა პეტროგრადტიი ამენშჳევიკტი ბლძჷცქჷა იარა უბასწიყძა იაჰდჷრბოიტ, ამენშჳევიკცია, აეიაჰშჷ ამიატეჟჳნიკცია ირალოუშია, მაჰკ აყარა რჩშეირაქჷაკ ამაზარ ასოვეტ მჩრა იადგჷლაჳციოუშია რჩშჷყაწანჷ, კრონშჳტადტტიი ამიატეჟჳნიკციეი, აესერციეი, აბელოგვარდეეცციეი აუს აჰშჷ იალადჷოცცაკჷრც. იალარჷცხრაალოკ აზჷ რკპ ავნუწყა აჰოოუ ეიქუმშიარა იყაზ რხჷ იშჳადჷრხუოზ".

არეზოლიუცია იაჰოინ აპარტია აკზაარეი, აპროლეტარიატ რდიკტატურა იაუსქურჰშიაგა ხადანჷ იშჳჷყოუ ეიფშჳ აპროლეტარიატ რავანგარდ აგუამჩ აკზაარა ანაგძარეი რნაფშჳჷრა აყნჷტი აფრაქციონერრა აფჷრხაგარეი აშიართარეი იამოუ იაგჷმკუა იაარფშჳნჷ იდნარბალაროუპ აპარტიატი პროპაგანდა ჰია.

ეგი აზჷმჳაკახძ ალა, აიზარა დუ არეზოლიუცია იაჰოინ ასოვეტ მჩრა ალაცია რტაქტიკატი პრიომ ჰშჷცძაქჷა **ხატი ყაზშახ** ირჷმოუ აარფშჳნჷ დჷრბარა აპარტიატი პროპაგანდა იშჳაუალოუ.

„ართ ალაცია,—აჰოინ არეზოლიუცია,—არგამა აბელოგვარდეეცტი ბირაყ იაწაგჷლანჷ აკონტრრევოლიუცია ზჰშჷზ აქუფარა შჳგუღჷრთადახაზ აგურა ანჷროგა, უაჟიჷ რჷმჩქჷა ზეგძჷ ეიზდჷრკუკუეიტ, რკპ ავნუწყა აჰოოუ ეიქუმშიარა იყოუ რხჷ იარხუანჷ, მა უს მა ანს დინჷყალა ასოვეტტი მჩრა ადკჷლარა ეიჰა იაზააიგუოუ აპოლიტიკატი გრუპპიროვკაქჷა რნაპაჰშჷ ამჩრა რჷთარალა აკონტრრევოლიუცია დჷრწჷსჷრც" (ვკპ(ბ) არეზოლიუციაქჷა რჰშჷ, ახუთა I, ადაყძაქჷა 373—374).

ანავს, არეზოლიუცია იაჰოინ, „აპარტია პროპაგანდა იარა უბასწიყძა იადუპ არევოლიუციატი დიკტატურა აიწაყძარეი ახჰიარეი რზჷ აკონტრრევოლიუცია. ზჷნძა არევოლიუციატი პარტია ეიჰა იაზააიგუოუ აბურჟჳუაზია სსატი გოუპპიროვკაქჷა იანრჷდგჷლოზ, უბრი ალაგძჷ აკონტრრევოლიუციეი, აკაპიტალისტციეი, აპომეშჩიკციეი უინახჷს აიააირა-ნაგძა რგარაცჷ ამჳა რზაარტუა იანჷყაზ, უაანძატიი არევოლიუციაქჷა ოფჷშია ეილნაკაარანჷ".

„აპარტია აკზაარა აზჷ" არეზოლიუცია იაზააიგუაძანჷ იყან „ჰპარტია აჰშჷ ასინდიკალისტტიი ანარხიატიი ახჷნაარა აზჷ", იარა უბასგძჷ ლენინ იალაგალამთანჷ აიზარა დუ იადნაკჷლაზ ეგძჷი არეზოლიუცია. აბრი არეზოლიუციაჰშჷ ა-X-ტიი აიზარა დუ „აუსუცია როპპოზიცია" ჰია იზჷშთაზ იაქუძბეიტ. აიზარა დუ იაფხძაძეიტ ანარხო-სინდიკალისტტი ხჷნაარა აიდეია აპროპაგანდა აზჷყაწარეი აკომმუნისტტი პარტიაჰშჷ აყაზაარეი შჳზეიცჷყამლო, აპარტია იაგძაფხეიტ ალძარაჰია აბრი ახჷნაარა იაქუფალარც.

ა-X-ტიი აიზარა დუ იადნაკჷლშჳეიტ კრჷზწაზკძო აძბარა აპროდრაზვიორსტკა აყნჷტი აპროდნალოგახძ აიასრაზჷ, **აეკონომიკატი პოლიტიკა ჰშჷც** (ნეპ) **ახძ** აიასრაზჷ.

აიბაშრატჿ კომმუნიზმ აყნჷტჿი ნეპ ახჲ აბრი აქუწჿიირაჭჾჷ იააფშჾიტ ლენინ იპოლიტიკა იამოუ აყუშჾრა დუი ახარახუცრეი ზეგჲჷ

აიზარა დუ იაძბაზ აჭჾჷ იაჰჿონ აპროდრაზვიორსტკა პროდნალოგლა აფსახრა ატჿჷ. შარალა აჶატჿ-აჟჿტჿ ნალოგ აპროდრაზვიორსტკა აწკჷს ეიწან. ანალოგ აიხშალა აკჲჷფხჲ იანწაზარ აკუნ ააფჷნტჿი ალაწარაქუა ირჷლაგაანძა ანალოგ შიარაზჷ ხჷრფარა ზქუმ აჩჾჰჿარაქუა აზჷფწჿან. ანალოგ იახაშიალანჷ იაანხოზ ზეგჲჷ, ანხავჷ დაქუითნჷ იზაანხონ; უი იხაშიალაზ რჷთეირა დაქუითჷნ. ახუჰახუთრა აქუითტჿირა, იჰჿონ ლენინ იდოკლად აჭჾჷ, აზნჷკ აზჷ ჰტჿჷლაჭჾჷ აკაპიტალიზმ ფჷთკ აყარა იაარჭჾჷხაშჾტ. ახაზხატჿ ხუჰახუთრა აუა იყაჰწარ აკუხოიტ, ახაზხატჿ პრომჷშლენნიკცჿაგჲჷ ანაპლაკჷ სსაქუა რაარტრა აზინ რაჰთარ აკუხოიტ. ახა არი ჰაცჿჷმშჿაროუპ. ლენინ იფხჲაძონ ატოვარეითარსრა მაჭკ აზჷ აქუითტჿირა, ანხავჷ ინხამვა იგუ აზნჷ დშჾჷყანაწო, იმუსთა იშჾაზნარჰაუა, უი აქჷთა-ნხამვა ირლასნჷ აშთჷწრახჲ იშჾკჷლნაგო, იარა უბრი აბზოურალაგჲჷ აჰჿჷნთქარრატჿ პრომჷშლენნოსტ შჾეითაშაქურგჷლახო, ახაზხატჿ კაპიტალ ზაწააირა იშჾალძაუა, ამჩი ამალჩი ეიზგანჷ, ასოციალიზმ აეკონომიკატჿ შათა—ამჩხარა დუ ზმოუ აინდუსტრია აყაწარა შჾალშჾო, უი აშთახჲგჲჷ ატჿჷლაჭჾჷ აკაპიტალიზმ აცჿჷნხაქუა რჷქუხრაზჷ ალჲარაჰჿა აჟჿჷლარახჲ იშჾიასტჿიუ.

აიბაშრატჿ კომმუნიზმ, აქალაქი აქჷთეი რჭჾჷ აკაპიტალისტტჿ ელემენტქუა რკრეპოსტ შჾტურმლა, ხაგუხა ატაკალა აგარა აჩჾაზჷკრა აკუნ. აბრი აჟჿჷლარაჭჾჷ აპარტია ფხჲაყა ხარაძა იცეიტ, იარა აბაზა აჩჾაყუყჲარა შიართას იშჾამაზგჲჷ. უაჟჿჷ ლენინ იქუირგჷლტ დწანჷ: მაჭკ შთახჲყა, იარა ატჷილ აზაიგუარა აშჾყა აამთალა ახჲაწრა, ამჩქუა ეიზგანჷ, ჭჾჷც აჟჿჷლარა ალაგარაზჷ, აშჾტურმ აყნჷტჿ ეიჰა აკრაამთა აკრეპოსტ იაკუშჾანჷ ადტჿალარახჲ აიასრა.

ატროცკისტცჿეი ეგჲჷრთ აოპპოზიციონერცჿეი ნეპ შთახჲლა ხჲაწრა **მაცაროუშჿა** ირჷფხჲაძონ. აბას ალა უი აზცჿაჟჿარა დარა ირზეილჲჷნ, იზბან აკუზარ, ურთ აკაპიტალიზმ აითაშაქურგჷლარა ალინია აკუნ იმვაფარგოზ. არი აწანძა იფჷრხაგოუ, ანტილენინტჿლა ნეპ აზცჿაჟჿარა აკუნ. უახუაფშჾჷწჿყჲარ, ნეპ აფწარა შჾჷქუსჷკ ანახჷწ აშთახჲ, აპარტია ა-XI-ტჿი აიზარა დუ აჭჾჷ ლენინ იჰჿეიტ **შთახჲყა ახჲაწრა აწჷხუა ფწჿეიტ** ჰჿა, იაგჲჷქუირგჷლტ **„ახაზჷნხამვატჿ კაპიტალ აჟჿჷლარა აჩჾაზჷყაწარა“** ალოზუნგ (**ლენინ**, ტომ XXVII, ადაყჲა 213).

აბოლშჾევიკტჿ პოლიტიკა აზწაატჿქუა რჭჾჷ იმდჷრცჿა-ხჷრკუშჾანჷ, იჩჾეიმჷზ მარკსისტცჿანჷ იზლაყაზ ალა, აოპპოზიციონერცჿა ნეპ იაწანაკჾუაზგჲჷ, ნეპ ალაგალამთაზჷ შთახჲლა ახჲაწრა ყაზშას იამაზგჲჷ რზეილკააუამჷზტ. ნეპ იაწანაკჾუაზ ატჿჷ ხჷხჲ იჰჿან. შთახჲლა ახჲაწრა ყაზშას იამოუ ატჿჷ აკუზარ, ახჲაწრაქუა ეიფშჾჷმკუა იყოუპ. იყალოიტ ამომენტქუა, აპარტია მა არ, იანაწახალაკჲ შთახჲლა იხჲამწჷრ ფსჷხუა ანჷრმოუა. აბართ რეიფშჾქუა რაან არ მა აპარტია შთახჲლა იხჲაწუეიტ დარა, რხათაქუეი დარა რკადრქუეი აქუფარა ჭჾჷცქუა რზჷ ეიქუდჷრხარც. ლენინ ნეპ ადკჷლარა აან აძალახაზგჲჷ იქუიმჷრგჷლშეიტ აბრი ეიფშჾ ალა იყოუ შთახჲლა ახჲაწრა, იზბან აკუზარ, აპარტია ზაწა იაწამხარჷზ, ზაწა იფჷრჷმხაარჷზ. უიმოუ, იარა ახათა აგრაჟჾდანტჿ ეიბაშრა აან აინტერვენტცჿეი აბელოგვარდეეცცჿეი ნაყ იფნახხააიტ. ახა იყალალოიტ აბრი ეიფშჾუ ამომენტქუაგჲჷ, აიააირა ზმოუ აპარტია მა არ რტჷილ აბაზა ეიქუმჷრშჿაკუა, რჟჿჷლარაჭჾჷ ხარა ფხჲაყა იანამხაცაცო. არი აშიართა ღუღუა ყანაწოიტ. აბრი ეიფშჾქუა რაან აფჷშჿარა ზმოუ აპარტია მა არ რბაზა იაყუთხანჷ იყამლარაზჷ,—რტჷილტჿ ბაზეი დარეი ეიზააიგუანჷ ღუღუალა ეიბარკხარაზჷ, ხჷმფადა ირთახქუოუ ზეგჲჷ რჷლა რჩჾეიბჷრთარც აზჷ იამვანჷ ირჷფხჲაძოიტ მაჭკ რჷშთახჲყა, რტჷილ აზაიგუარა აშჾყა ახჲაწრა, ნას ეიჰა რგუ აზთანჷ ჭჾჷც იჟჿჷლარც, იშჾაიააიუა ალაგჲჷ აგარანტია რჷმანჷ. ხჲჷძჰჿალა აბრი ეიფშჾ იყოუ აამთალა შთახჲლა ახჲაწრა აკუნ ლენინ იმვაფიგოზ ნეპ აან. კომინტერნ ა-IV-ტჿი აკონგრესს აჭჾჷ ნეპ ადკჷლარა ზჷხყჲაზ ჰჿა დანახცჿაჟჿოზ, ლენინ იდოკლად აჭჾჷ იაახტნჷ იჰჿეიტ. „ჰარა ჰ-ეკონომიკატჿ ჟჿჷლარაჭჾჷ უბას ფხჲაყა ხარა ჰამხაცაცჿეიტ, ჰარა იჰაზხარატჿგჲჷ აბაზა ყაჰამწეიტ“, უბრი აყნჷტჿ ეიქუშჿოუ ატჷილახჲ აამთალა ხჷმფადა ხჲაწროუპ ჰჿა.

აოპპოზიცია რჷცჰარას იაზჷყალა უი აუპ, იარა აბზამჷყურეი ამდჷრრეი ირხყჲანჷ იაზეილკააუამჷზტ,

აფსგაჲჷ თანაწჷ იაზეილჷმკააიტ ნეპ აან შთახჲლა ახჲაწრა აბრი აჭჷდა ყაზშა იამაზ.

ა-X-ტიი აიზარა დუ ნეპ აზჷ იაძბაზ აუსუცია რკლასსი ანხაციეი რეკონომიკატი ეიდგჷლარა ღუღუალა ეიბნათეიტ ასოციალიზმ არგჷლარა აზჷ.

აბრი აუსნაგძატი ხადა ანაგძარა იაზკჷნ აიზარა დუ იადნაკჷლაზ ეგი აძბარაგჲჷ ამილათტი ზწაატიჷ აზჷ აძბარა. ამილათ ზწაატიჷ აზჷ ადოკლად ყაიწეიტ აკჷზა სტალინ. ჰარა ამილათ რგუაყრა აწჷხუა ფაჰწიეიტ. ახა უი აზხომ, იჰიეიტ აკჷზა სტალინ. აჟიჷტირა იათჷნხაზ აგუაყრა ხჲამთა ფჷხჲა იდჷრგუაყშუაზ აჟილარქუა ნხამკალღეი, პოლიტიკალღეი, კულტურალღეი აიწახარა ირჷმაზ აქუხრა აუპ უსნაგძატიჷს იყოუ. უბრი აზჷ ურთ აცხჷრაარა რჷთატიუპ აცენტრტი ურჷსტიჷლა იახჲძარატიჷ.

ანაკს, აკჷზა სტალინ დრჷხციაჟიეიტ, ამილათ ზწაატი აჭშჷ იანტიპარტიატიჷზ 2-ხჷნაარაკ: აველიკოდერჟშავტიჷ (აველიკორუსსტი) შშოვინიზმი ახატითჷფანტიი ანაციონალიზმი. აიზარა დუ ართ აკ-ხჷნაარაკგჲჷ ირჷქუძბეიტ აკომმუნიზმი აპროლეტარტი ინტერნაციონალიზმი რზჷ იფჷრხაგანჷ, იშიართანჷ იახჲჷყაზ აყნჷტი. იარა უბასგჲჷ, აიზარა დუ ხადარატი აახანჷ იყანაწოზ ახჷ არხშეიტ აველიკოდერჟშავრა აჭშაგჷლარახჲ. უი შიართა ხადარანჷ იზლაყაზალა, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ, აახა ღუღუა ახჷ არხშეიტ ცარიზმ აან აველიკორუსსტი შშოვინისტცია იაურჷსმჷზ აჟილარქუა ირჷზნჷყურგოზ ეიფშშნჷ ამილათქუა რჷზნჷყუაშა აციჷნხაქუეი ახჲშიშია-ფჷშიშიაქუეი რჭშაგჷლარახჲ.

8. ნეპ აფხჲატიი აიტოგძუა. აპარტია ა-XI-ტიი აიზარა დუ. ეიდგჷლოუ სსრ აშაძურგჷლარა. ლენინ იჩჷმაზარა. ლენინ იკოოპერატივტი პლან. აპარტია ა-XII-ტიი აიზარა დუ.

ნეპ ამკაფაგარა იაჭშაგჷლან აკაჭშჷ იზჷშაქუმგჷლოო, აპარტიაჭშჷ იყაზ აელემენტქუა. კ-განკ რჷყნჷტი იყან აფჷნგჷლარა. განკახჲტი იქუგჷლონ „არმაა" აყააკცია, ნეპ არი ოკტიაბრტიი არევოლიუცია იალნარშშაქუაზ მაპ რციკრეი, აკაპიტალიზმახჲ ახჷნჰირეი, ასოვეტ მჩრა ათახარეი როუპ იზჷზჰიოუ ჰია „არწაბჷრგრა" იაჭშჷზ ლომინაძეი, შშაცკინი უჰია უბართ ირეიფშშუ აპოლიტიკატი მრიიქუა. ართ აუაა, აპოლიტიკა აჭშჷ რჷბზამჷყურეი აეკონომიკატი ჭშიარა აზაკუანქუა ახჲჷრზჷმდჷრუაზი რჷყნჷტი აპარტია აპოლიტიკა რზეილკააუამჷზტ. აშიაფჷრჰაფრა რჩშართონ, რჷკუშშა-მჷკუშშა აგუკაჰაოა ხუცრაქუა დჷრჭშიონ. ეგი აგანკახჲტიალა იქუგჷლონ აურაზოუროუ იკაპიტულიანტციაზ ტროცკიი, რადეკ, ზინოვიევ, სოკოლნიკოვ, კამენევ, შლიაპნიკოვ, ბუხარინ, რჷიკოვ უჰია უბას იგჲჷროთგჲჷ. ჰტიჷლა სოციალისტტი მკალა აჭშიარა ხაზჷმწაქუოზ, აკაპიტალიზმ „ამჩიარა დუ" აჭშაფხჲა იხჷრხუოზ. ასოვეტტი ტიჷლაჭშ აკაპიტალიზმ აპოზიციაქუა რშაქურღულუარა იაშთაზაკციანჷ. ატიჷლა აკნუწყა ეიფშშწიყჲა, ადიიჷყაგჲჷ აზოუჟრა დუქუა ახახხატი კაპიტალ იართარკ დწანჷ იქუზჷრგჷლოზ, ჟილარ რჷნხამკაჭშჷ ასოვეტ მჩრა ახადარატი ხრაქუა იამოუ ჟიპაკჷ აკონცესსიაქუეი მა ეილაფსოუ აციონერტი გუფქუეი რჷლა, ახახხატი კაპიტალ ოჷლარხუნჷ, ახახხატი კაპიტალ იართარც დწანჷ იქუზჷრგჷლაქოუზ.

უროთგჲჷ ეგჲჷროთგჲჷ მარქსიზმ იაციტიჷმჷნ, ლენინიზმ იაციტიჷმჷნ.

აპარტია იჭშაფნაჩშიტ, იზოლიაციაგჲ რჷზნაუიტ უროთგჲჷ ეგჲჷროთგჲჷ. აპანიკიორციაგჲჷ, აკაპიტულიანტციაგჲჷ აღჲარაჰიაწიყჲა აპარტია რჭშაგჷლანჷ ოტპორ რნათეიტ.

აბრი ეიფშშ აპარტია აპოლიტიკა აჭშაგჷლარაქუა რჷყაზაარა ინამცხუნგჲჷ უაკჷ იგუალანაოშიოზ. ჯიოაკ იშაქუგჷლამჷზ აელემენტქუა რყნჷტი აპარტია არჷცქჲარა შშათახჷუ. უბრი აპასაბალა, აპარტია არღუღუარაზჷ აცენტრ კომიტეტ იმკაფანაგშეიტ აუსურა დუ, 1921 შშჷქუსაზჷ აპარტია არჷცქჲარა ეიჭშკაანჷ. არჷცქჲარა მკაფნაგონ აპარტია იალამჷზ ალარხუნჷ, იაარტქუაზ აიზარაქუა რჭშჷ. ლენინ ირაბჟეიგონ „...აილაგუამქუეი, იბიუროკრატხაზი, ზგუ იაზჷმი, აკომმუნისტ კუადაქუეი, გულა-ფსჷლა იმენშევიკციანჷ იაანხანჷ „ზჶასად" ახუაფშიჷ ეითაზკჷზ ამენშშევიკციეი რყნჷტი" (**ლენინ,** ტ. XXVII, ადაყჲა 13) აპარტია შათანკჷლაწიყჲა არჷცქჲარა შშათახჷუ.

არჷცქჲარა ალა, აპარტია იალცაზ ზეგჲჷ რხჷფხჲაძარა 170 ნჷზქჲ-კჷკ რყჷნძა ინაძონ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ, აპარტია იალაზ ზეგჲჷ რხჷფხჲაძარა აყნჷტი 25 პროცენტ.

უი არჷცქჲარა აპარტია კჷრ იარლუულუეიტ, ეილჲნატჿიტ იარა სოციალლა აილაზაარა, იარლუულუეიტ ამასსაქუა აპარტიახჲ აგურაგარა ირჷმაზ, იაზნარჰაიტ იარა აჰათჷრ. აპარტია აილაყაცარეი ადისციპლინარეი ირჷზჰაიტ.

აეკონომიკატჿი პოლიტიკა ჭჷც რაფხჲატჿიი აშჷქუსწჿყჲა იაანარფშჷიტ იარა აიაშთარა. ნეპახჲ აიასრა აუსუცჿეი ანხაცჿეი რეიდგჷლა შათაჭშჷცლა აკჷრ იარლუულუეიტ. აპროლეტარიატ რდიკტატურა ამჩხარეი ალუულუარეი ირჷზჰაიტ. აკულაკტჿი ბანდიტიზმ შთამახამზარ ინაგძანჷ აწჷხუა ფწჿან. აბჟარანხაცია აპროდრაზვიორსტკა ანაფჷხხა აშთახჲ აკულაკტჿი ბანდაქუა რაქუფარაჭშჷ ასოვეტ მჩრა იაცხრააუახ. ასოვეტ მჩრა იარა ანაპაჭშჷ იაანნარხშეიტ ჟილარ რჷნხამვატჿი პოზიცია ხადაქუა ზეგჲჷ: აპრომჷიშთლეინნოსტდუ, ატრანსპორტ, აბანკქუა, ადგჲჷლ, ავნუწყატჿი ხუჰახუთრა, ადინჷყატჿი ხუჰახუთრა. ანხამვატჿი ფრონტ აჭშჷ აპარტია იალშთეიტ იაახჟჿიანჷ აილჲატჿირა. დუკ მჷრწჷკუა აქჷთა-ნხამვა ფხჲაყა იდჿიჷქულშეიტ აპრომჷიშთლეინნოსტი ატრანსპორტი ირჷლდჷრშთეიტ რაფხჲატჿი აუსქუჭშიარაქუა. უაჟჿჷ მაკჲანაზჷ დაარა აშშჷჰჿა, ახა იაშთამვალა ანხამვა აშთჷწრა იალაგშეიტ. აუსუცჿეი ანხაცჿეი ეილჷრკააუან, იაგჲჷრბონ აპარტია ამვა იაშთა იშჷქუგჷლოუ.

1922 შჷქუსა მარტ აზჷ ეიზჷიტ აპარტია ა-XI-ტჿი აიზარა დუ. აიზარა დუ იალატჿან 522-ვჷკ ადელეგატცია აბჟჷთარა აზინ ზმაზ, 532.000-ვჷკ აპარტია აჩლენცია ირხათანრაკციანჷ, დაჩთაკალა იაჰჰოზარ, უი აფხჲატჿი აიზარა დუ აჭშჷ იყაზ აწკჷს ხჷფხჲაძარალა ეიწანჷ. ალაციაჟჿიარა აზინ ზმაზ 165-ვჷკ ადელეგატცია ჷყან. აჩლენცია რხჷფხჲაძარა აზწარა ზჷხყჲაზ აპარტია არჷცქჲარა იზლაგაზ აუპ.

აიზარა დუ აპარტია ეკონომიკატჿი პოლიტიკა ჭჷც რაფხჲატჿი აშჷქუს აზტჿი აიტოგქუა ყანაწეიტ. ართ აიტოგქუა რჷლა ლენინ ალშთარა იოუიტ აიზარა დუ აჭშჷ იჰჿარატჿჷ.

> „ჰარა შჷქუსჷკ ახჲაწრა ჰაჭშჷნ. უაჟჿშთა აპარტია აყნჷტჿი იაჰჰჿარანჷ იაჰუალუპ: - იაზხოუპ! ახჲაწრა ზზჷყაწაზ აგუთაკჷ ნაგძოუპ. არი აპერიოდ ანწჿარა იაჭშუპ, მამზარგჲჷ ინწჿეიტ. უაჟჿჷ გუთაკჷს იშთჷხტჿუ დაჩთაკჷუპ, ამჩქუა რეითეიზშთარა აუპ“ (**ლენინ**, ტომ XXVII, ადაყჲა 238).

ლენინ იჰჿონ, ნეპ იაწანაკშუა აკაპიტალიზმი ასოციალიზმი იფსჷდა-ინხადა რჰჿო ეიჭშაგჷლანჷ რეიქუფარა აუპ ჰჿა. „მა დარა — მა ჰარა“ აბას იგჷლან აზწაატჿჷ. აიააირა აგარაზჷ ხჷმფადა იყაწატჿუპ აუსუცია ოკლასსი ანხაცეი რეიმადარა. ასოციალისტტჿი პრომჷიშთლეინნოსტი ანხაცია რეკონომიკშეი ოეიმადარა, აკალაკი აქჷთეი რბჟარა ატოვარ ეითარსრა ზეგჲ რჷლა არჭშიარა ამვალა. აბრი აყნჷტჿი ხჷმფადა იწატჿუპ ანხაშა-ნწჷშა, ხჷმფადა იწატჿუპ კულტურალა ახუჰახუთრა.

აბრი აპერიოდ აან ახუჰახუთრა აპარტია აჭშაფხჲა იქოგჷლაზ აუსნაგძატჿი ეიჭშარტჿჷრაქუა ზეგჲჷ რჭშჷ ეიჭშარტჿჷრა ხადანჷ იყან. აბრი აუსნაგძატჿი ნამგძაკუა აქალაქი აქჷთეი რბჟარა ატოვარ-ეითარსრა აიწჷხრა ალშთომჷზტ, აუსუცჿეი ანხაცჿეი რეკონომიკატჿი ეიდგჷლარა არლუულუარა ალშთომჷზტ, აქჷთნხამვა აშთჷხრა ზალშთომჷზტ, აპრომჷიშთლეინნოსტგჲჷ აილაჰარა ალგაშა ამამჷზტ.

იარა უბრი აამთაზჷ ასოვეტტჿი ხუჰახუთრა დჷრვეგჲ დაარა იკუადანჷ იყან. დაარა იკუადანჷ იყან ახუჰახუთრატჿი აჰპაოატ, აკომმუნისტცია მაკჲანა ახუჰახუთრა იამჷშცჷლაცჷზტ, ალა-ანეპმან მაკჲანა დთჷრჷმწააცჷზტ, უი იაქუფამაგჲჷ მაკჲანა ირჷმწაცჷზტ.

ახაზ-ხუჰახუთცია, ანეპმანცია. ასოვეტტჿი ხუჰახუთრა აკუადარა რხჷ იარხუანჷ, ირჷმპჷწარხალტ ამანუფაკტურეი ეგჲჷრთ ეიჰა უაჯ იჭშახარსთოუ ატოვარქუეი რჷლა ახუჰახუთრა. აჰჿიჷნთქარრატჿიი აკოპერატივტჿიი ახუჰახუთრა აიჭშკაარა აზწაატჿჷ დაარაძა კრჷზწაზკშუა უსნჷ აყალარა იაჭშჷნ.

ა-XI-ტჿი აიზარა დუ აშთახჲ ანხამვატჿი უსურა მჩჷ ჭშჷცლა ივეიდასტ. ატჿიჷლა ზჷქუშჿაზ აჩთაკრადარა იახყჲაქუანჷ ინნაჟქუაზ მანშჿალაოჷლა რწჷხუა ფწჿეიტ. ირლასნჷ აჩშეინნაგალონ ანხაცია რჷნხამვა. ეილჲნჷ აუსურა იალაგშეიტ აიხამვაქუა. ჭშჷც აუსურა იალაგაზ აფაბრიკაქუეი აზაუადქუეი რხჷფხჲაძარა ესააირა იაცლონ.

1922 შჷქუსა ოკტიაბრ აზჷ ასოვეტტჿი რესპუბლიკა იმვაფნაგონ აიააირა დუ ანჷჰჿა: არ ყაფში დალ-

ნჷ ვოსტოკ აპარტიზანცეი რჷბზოურალა იაპონიატიი აინტერვენტციაა რყნჷტი ახჷ იაქუითხშეიტ აშთახჲჷნძა აინტერვენტციაა რნაპაჭშჷ იაანხანჷ იყაზ ასოვეტტი დგჲჷლ აუჩასტკა — ვლადივოსტოკ.

უაჟიშთა, ასოვეტტი ტიჷლა ატერრიტორია ზეგჲჷ აინტერვენტციაა ანრჷქურჷცქჲაახა, ასოციალიზმ რგჷლარეი ატიჷლა ახჲჩარეი რუსნაგძატიქუა ასოვეტტი ტიჷლა აჟილარქუა რეიდგჷლა, უინახჷსგჲჷ რჷრლოულუარა დწას იანჷყარწა, იაამთანჷ იააქუგჷლტ ასოვეტტი რესპუბლიკაქუა იაკშუ აჰიჷნთქარრატი ეიდგჷლარაკ აჭშჷ ეიჰა ეიზააიგუაძანჷ რეიდწარა აზწაატიჷ. აჟილარქუა რჷმჩ ზეგჲჷ ეიდწატიჷნ ასოციალიზმ არგჷლარაზჷ. ეიჭშკაატიჷნ ატიჷლა ლულუალა ახჲჩარა. ჰაფსადჲჲჷლ ამილათქუა ზეგჲრჷუახკალა რჰშიარა ეიქურშიატიჷნ. უბრი აყნჷტი ხჷმფადა იათახჷნ ასოვეტ ტიჷლა აჟილარქუა ზეგჲჷ იწაგჲ ეიჰანჷ რეიზააიგუატირა.

1922 შჷქუსა დეკაბრ აზჷ ეიზეიტ აიდგჷლაზეგჲატიი ასოვეტქუა ა-I-ტაი რეიზარა დუ. აბრი აიზარა დუ აჭშჷ ლენინი სტალინი იალარგალაზ აჟიალა იყარწეიტ ასოვეტ ჟილარქუა დარა რგუაფხარალა ჰიჷნთქარრაკნჷ რჩშეიდწარა ასოვეტტი სოციალისტტი რესპუბლიკაქუა რეიდგჷლა (სსსრ). რაუხჲაძა სსსრ იალან ურჷსტიჷლატიი ასოვეტტი ფედერატივტი სოციალისტტი რესპუბლიკა (რსფსრ), აახჷწ-კავკაზტიი ასოვეტ ფედერატივტი სოციალისტტი რესპუბლიკა (ზსფსრ), უკრაინატიი ასოვეტტი სოციალისტტი რესპუბლიკა (უსსრ), ბელორუსსიატიი ასოვეტტი სოციალისტტი რესპუბლიკა (ბსსრ). ფჷთკ ნაბჟჷსხჲან სრედნიაია აზია იყალშეიტ ხაზჷ იშაქუგჷლაზ ასოვეტტი რესპუბლიკა დგჷლაქუა ხშა — უზბეკტიი, ტურკმენტიი, თაჯჷქტიი. უაჟიჷ ართ არესპუბლიკაქუა ზეგჲჷ დარა რგუაფხარალა, ზინეიყარარალა, დარა აძაძიალა ასოვეტტი ეიდგჷლა ალწრა აქუითრა აზინ რჷმანჷ, ასოვეტ ჰიჷნთქარრაქუა იაკშუ რეიდგჷლა — სსსრ იადლშეიტ.

ასოვეტტი სოციალისტტი რესპუბლიკაქუა რეიდგჷლა აყაწარა იაანაგონ ასოვეტ მჩრა ალულუახარა, აბოლშევიკცია რპარტია ლენინტი-სტალინტი პოლიტიკა ამილათ ზწაატიჷ აზჷ აიაირა დუ არგარა.

1922 შჷქუსა ნოიაბრ აზჷ ლენინ დჷქუგჷლტ მოსსოვეტ აპლენუმ აჭშჷ. ასოვეტ მჩრა აყაზაარა ახუშჷქუსა აიტოგქუა რზუა, ლენინ აგურა გაწიყჲანჷ დციაჟიეიტ „ნეპტიი ურჷსტიჷლა სოციალისტტი ურჷსტიჷლანჷ იშჷყალო“. არი, ლენინ აწჷხუტიანძატიი იქუგჷლარა აკუნ ატიჷლა აჭშაფხჲა. ჩშავრათაგალან 1922 შჷქუსაზჷ აპარტია არჷცჰარა დუ იანიეიტ: ლენინ ლულუალა დჷჩმაზავხშეიტ. აპარტია ზეგჲჷ, აჯაჟილარ ზეგჲჷ, ხატი გუხჲაა დუკ ეიფშშ, გუალას ირჷმან ლენინ იჩჷმაზარა. ბზია ირბო ლენინ იფსთაზაარა აზჷ რგუ თძჷძააუან ზეგჲჷ. ახა ლენინ დანჷჩმაზავჷზ აამთაზგჲჷ დაყუწუამჷზტ იუსურა ლულუალა დჷჩმაზავნჷ დშჷყაზგჲჷ, ლენინ ივიტ დაარაძა კრჷზწაზკშუა ასტატიაქუა ჟიპაკჷ. აბართ აწჷხუტიანტიი ისტატიაქუა რჭშჷ აიტოგქუა რზჷყაიწეიტ იმვაფგანჷ იყაზ აუსურა, იაგჲაზგუეითეიტ ჰტიჷლაჭშჷ ასოციალიზმ არგჷლაშა აპლან, ანხავჷჟილარ ასოციალისტტი რგჷლარა აუს რალაგალარა ამვალა. აბრი აპლან აჭშჷ ლენინ იქუირგჷლტ ანხავჷჟილარ ასოციალიზმ რგჷლარა აუს იადჷზგალო, იკოოპერატივტი პლან.

ახაზჷნხამვა სია აყნჷტი იდუუ აივჷზარატი აარჷხჷრთა ეიდგჷლარაქუა რახჲ — აკოლხოზქუა რახჲ იზლაიასშშა. მილლიონხლა ანხაცია იოჭშარხასთოუ, ეილჷრკაარატიგჲჷ იყოუ მვანჷ აკოოპერაცია, ჭჷდალა აქჷთნხამჷ: კოოპერაცია აკუნჷ იბონ ლენინ ლენინ იაჰიობონ ჰტიჷლაჭშჷ აქჷთ-ნხამვა აჭშიარა ანხაცია აკოოპერაციალა ასოციალისტტი რგჷლარახჲ ოალაგალარა ამვალა იცარანჷ იშჷყოუ, აქჷთ-ნხამვაჭშჷ რაფხჲაძა ათირაჭშჷ (*созт*), უი აშთახჲ აქჷთ-ნხამვა აპროდუკტქუა რაარჷხრა აყნჷ ესააირა აკოლლეკტივიზმ აშაპჷ არკრა ამვალა. ლენინ იაჰირბონ აპროლეტარიატ რდიკტატურა აან აუსუცია რკლასსი ანხავჷჟილარი რეიდგჷლარა აან, ანხაცია რზჷყაზააშა აზჷ ანაპხგარა აპროლეტარიატ იანჷყარწო აან, ასოციალისტტი პრომიშლენნოსტ ანჷყალა აან, იიაშშანჷ ეიჭშკააუ, მილლიონვჷლა ანხაცია ზჷმჩშხაზკშუა აარჷხრატი კოოპერაცია — უბრი ეიფშშ ხჷრხუაგანჷ იყოუპ, უი აცხჷრააგძარა ალა აკუხოიტ ინაგძოუ ასოციალისტტი უააჟილარ ჰტიჷლაჭშჷ რშაქურგჷლარა ზლაყალო.

1923 შჷქუსა აპრელ აზჷ იყან აპარტია ა-XII-ტიი აიზარა დუ. ლენინ დნეირატიჷ დახჲზჷყამლაზ, არი,

აბოლშევიკცჷა ამჩრა ანჷრგა აშთახჲ რაფხჲატჷი აიზარა დუ აკუნ. აიზარა დუ აჭშჷ იყან 408-ჳჷკ ადელეგატცჷა აბჟჷთარა აზინ ზმაზ, 386.000-ჳჷკ აპარტია აჩლენცჷა ირხათანრაკცჷანჷ, დაჩშაკალა იაჰჰოიზარ, უაანძატჷი აპარტია აიზარა დუ აყნჷ აწკჷს ეიწანჷ. არაყა იაანჷფშშიტ იზლჷმგაცკუა იზჭშჷზ აპარტია არიადქუა როჷცქჲარა. პროცენტლა იმაჭჷმკუა აპარტია რალცარახჲ იკჷლჷზგაზ. ალაცჷაჟჷარა აზინ რჷმანჷ იყან 417-ჳჷკ ადელეგატცჷა.

აპარტია ა-XII-ტჷი აიზარა დუ იარა აძბარაქუა რჭშჷ ახჷ აზჷშთნჷ იახუაფშშიტ ლენინ აწჷხუტიანტჷი ისტატიაქუეი იმჷყუქუეი რყნჷ იყაიწაქუაზ აბჟაგარაქუა ზეგჲჷ.

აიზარა დუ ალჲარაჰჷა ოტპორ რნათეიტ, ნეპ ასოციალისტტჷ პოზიციაქუა რყნჷტჷ ახჲაწრეი, ჰპოზიციაქუა აკაპიტალიზმ აზოუჟრეი რაკუშჷა ეილჷზკააუაზ ზეგჲჷ, აკაპიტალიზმ ტჷჷს აჩშათარა აჟჷა ალაზგალოზ ზეგჲჷ. აიზარა დუ აჭშჷ ართ რეიფშშ აჟჷაქუა ალაზგალაქუოზ, ტროცკიი იდგჷლაჳცჷა რადეკში, კრასინი რაკუნ. ურთ აჟჷა ალარგალონ ატჷჷმტჷჷლატჷ კაპიტალისტცჷა იშჷრთახჷუ ეიფშშ აჩშრჷთარაზჷ, ასოვეტტჷ ჰჷჷნთქარრა აბზაზარა ზდა იხუართამ აპრომჷიშლენნოსტ უსხქუა კონცესსიალა რჷთარაზჷ. ურთ, ოკტიაბრტჷი აოევოლიუცია იაფნახჷზ აჰჷჷნთქარრატჷ უალქუა რშჷარა იაზჷქუგჷლან, აპარტია, ართ აკაპიტულიანტტჷ ჟჷალაგალაქუა არჭშაასთეიტ, იშჩარჰჷარატჷ ჟჷა ლაგალაქუაზ აზგუათანჷ. აპარტია მაპ აცჷნაკშუამჷზტ აკონცესსიაქუა ოპოლიტიკა ახარხუარა, ახა ასოვეტტჷ ჰჷჷნთქარრა იახჲაზჷფეიდოუ აუსხკქუა რყნჷ ზაწჷჷკ, იარა უბრაგჲჷ ხჷფხჲაძარალა ზაყა ათახჷუ აზგუათანჷ.

ბუხარინი სოკოლნიკოვი აიზარა დუ ყალაანძაგჲჷ აჟჷა ალარგალშეიტ ადინჷყატჷი ახუჰახუთრა ამონოპოლია აქუხრაზჷ. არი აჟჷალაგალაგჲჷ იარა უბასწოყჲა, ჰპოზიციაქუა აკაპიტალიზმ ათარა იაზჰოუშჷა ნეპ აილკაარა აუპ იზჷხყჲაზ. ლენინ უსყან, დამჷლხა ბუხარინ ინიწეიტ ასპეკულიანტცჷეი, ანეპმანცჷეი, აკულაკცჷეი დჷშრჷდგჷლაჳჷზ ალა. ა-XII-ტჷი აიზარა დუ ადინჷყატჷი ახუჰახუთრა მონოპოლია ალუღუახარა აიწაყჲარა აჩშაზკრაქუა ალჲარაჰჷა ოტპორ რნათეიტ.

აიზარა დუ იარა უბასწჷყჲა ოტპორ ანათეიტ ანხაცჷა რზჷყაზააშა აზჷ ტროცკიი აპარტია ზდიცალოზ ათახარატჷ პოლიტიკა. აიზარა დუ იაჰჷეიტ ატჷჷლაჭშჷ ანხაჳ-ნხამჳა სსა აქჷთაჭშჷ იშჩეიჰაუ აფაკტ უაჳჷ იხშეირშთჷრც შშზჷყამლო. უი ჭჷდალა იალნაკააიტ, აპრომჷიშლენნოსტ ხჲამთაგჲჷ უაყა ინალაწანჷ, აპრომჷიშლენნოსტ აჭშიარა ანხაჳტჷ მასსა რინტერესქუა ირჭშაგჷლანჷ აკუმკუა, ურთ რეიმადარა ალა, აჯაჟოლარ ზეგჲჷ რინტერესქუა ირჷქურშიანჷ იშჷმჳაფაგატჷუ ალა. ართ აძბარაქუა, ანხაცჷა რჷნხამჳა აეკსპლოატაცია აზურა ამჳალა აპრომჷიშლენნოსტ არგჷლარაზჷ აჟჷა ალაზგალოზ, აუს აყნჷ აპროლეტარიატი ანხაცჷეი რეიმადარა აპოლიტიკა ატჷაზჷმბოზ, ტროცკიი ხჷრხალა იჭშარგჷლან.

ტროცკიი იარა უბრი აამთაზჷ აჟჷა ალაიგალონ პუტილოვ იზაუადი ბრიანსკტჷი აზაუადი უჰჷა უბას ეჳჲჷრთგჲჷ. ატჷჷლა ახჲჩარაყნჷ კრჷზწაზკშუანჷ იყაზ აზაუად დუქუა, აფეიდა ახჲაარმჷშთუა ჰჷა, იარა იშჩიჰოზ ეიფშშ, ჩშჷწგას იათანჷ რარკრა. აიზარა დუ აგუ აზეიბაკძანჷ, მაპ რჷცჷნაკჷიტ ტროცკიი იაჟჷალაგალაქუა რჷდკჷლარა.

აიზარა დუ ახჲ ლენინ იჳნჷ იააიშთჷზ აჟჷა-ლაგალა აბზოურალა ა-XII-ტჷი აიზარა დუ იშაქუნარგჷლტ ეიდუ აუსბართა ცკკ—რკი. უი იადჷნ ათაკფხჷქურატჷ უსნაჳძატჷქუა: ჰპარტია აკზაარა ახჲჩარა. აპარტიატჷი აჰჷჷნთქარრატჷი ადისციპლინა არლუღუარა, ასოვეტტჷ ჰჷჷნთქარრა აპპარატ ზეგჲჷ რჷლა აილჲტჷრა.

აიზარა დუ ხშჷჳ ზჷშთრა ღუღუა ანათეიტ ამილათტჷ ზწაატჷჷ. აბრი აზწაატჷჷ აზჷ აუოკლად ყაიწეიტ აჳჷზა სტალინ. აჳჷზა სტალინ იალკაანჷ იაზგუეითეიტ ამილათტჷ ზწაატჷ აზჷ ჰპოლიტიკა ადუნეი ზეგჲჷ აჭშჷ იაწანაკშუა. აძრათაშჷარახჲტჷი ამრაგჷლარახჲტჷი რყნჷტჷი იგუაყჷუ აჟჷლარქუა ასოვეტტჷ ეიდგჷლა აჭშჷ იობოიტ ამილათტჷ ზწაატჷჷ შშჷნაგძატჷუ, ამილათ რგუაყრა აწჷხუა შშჷფწჷატჷუ აჭშჷრფშშჷ. აჳჷზა სტალინ იააირფშშიტ ასოვეტტჷ ეიდგჷლა აჭშჷ აჟჷლარქუა ნაყ-ააყ ნხამჳალშეი კულტურალშეი ირჷბჟოუ აიყარამრა აქუხრაზჷ ალჲარაჰჷაწჷყჲა აუსურა შშათახჷუ. უი აპარტია იალოუ ზეგჲჷ დრჷფხეიტ, ამილათტჷ ზწაატჷ აჭშჷ იყოუ ახჷნაარაქუა –ველიკორუსსტჷ შოვინიზმი ახატთჷფანტჷი აბურჟუაზიატჷ ნაციონალიზმი ალჲარაჰჷა რაქუფარაზჷ.

აიზარა დუ აჭშჷ იჭშაფჷრჩშიტ ანაციონალ-უკლონისტციეი დარა ურთ ამილათტი ეიწარაქუა ირზჷმვაფჷრგოზ ავეილიკოდერჟშავტი პოლიტიკშეი. უბასყან აპარტია იაჭშაგჷლანჷ იქუფონ აქჷრთ ნაციონალ-უკლონისტცია—მდივანი უჰია უბას ეგძჷრთგძჷ. ანაციონალ-უკლონისტცია აახჷწ-კავკაზტიი აფედერაცია აშაქურგჷლარა იაჭშაგჷლან, აახჷწ-კავკაზტიი აჟილარქუა რეიზგუაკრა არლულუარა იაჭშაგჷლან. ქჷრთტჲჷლა იყოუ ეგძჷრთ ამილათქუა რზჷ აუკლონისტცია ველიკოდერჟშავტი შოვინისტქუაწიყძანჷ რჩშაადჷროფშიტ. ურთ იქჷრთუამჷზ ზეგძჷ, ეიჰარაკგძჷ აერმანცია, ქართ იალჷრცონ, ურთ ითრჷჟიტ აქჷრთუა-ფჰიჷს იქჷრთუამ დანიცცალაკძ ლქჷრთუარატი უაკჷტიჷვსარა ლჷციზჷრძუაზ აზაკუან. აქჷრთუატი ნაციონალ-უკლონისტცია ირჷდგჷლან ტროცკიი, რადეკში, ბუხარინი, სკრჷიპნიკში, რაკოვსკიი.

აიზარა დუ აშთახძ დუკ მჷრწჷკუა იყალშეიტ ამილათტი რესპუბლიკაქუა რუსზუცია ამილათტი ზწა ატიჷ აწჷხუალა ჭჷდალა რეილაციაჟიარა. უაყა იჭშაფჷრჩშიტ ათათარტი ბურჟშუაზიატი ნაციონალისტცია სულტან-გალიევ უჰია უბას ეგძჷრთგძჷ რგუფ, უზბეკტიი ანაციონალ-უკლონისტცია ფაიზულა ხოჯაევ უჰია ეგძჷრთგძჷ რგუფ.

აპარტია ა-XII-ტიი აიზარა დუ აეკონომიკატი პოლიტიკა ჭშჷც ვჷ-შჷქუსა რჷლა იალნარშაქუაზ აიტოგქუა აზჷყანაწეიტ. ართ აიტოგქუა აწჷხუტიანჷნძა აიააირაზჷ იგურწარჷვან, იგურახარწაგან.

> „ჰპარტია აანხშეიტ იშჷყაც ეილართიანჷ, ეილშიარაკ ამამკუა, აქუწიირა დუძძა ალშანჷ, აზნამია ჷრთბაანჷ ეიწჷხ იკნჷ, ფხძაყა იშცაც იცო“,—იჰიეიტ ავჷზა სტალინ აიზარა დუ აჭშჷ.

4. ჟილარ რჷნხამჳა აითაშაძურგჷლარა აუადაპრაძუა რაძუფარა ლენინ იჩჷმაზარა რხჷ იარხუანჷ ატროცკისტცია რაკტივრა ალულუახარა. აპარტიაძშჷ ადისკუსსია ჭშჷც. ატროცკისტცია რაწახარა. ლენინ იფსრა. ლენინტი პრიზჷვ. აპარტია ა-XIII-ტიი აიზარა დუ.

ჟილარ რჷნხამჳა აითაშაქურგჷლარაზჷ რაფხძაძატიი აშჷქუსქუა რაანტიი აქუფარა ამანშიალარაქუა აკჷრძა რახძ იკჷლნაგშეიტ. 1924 შჷქუსაზჷ ჟილარ რჷნხამჳა აუსხკქუა ზეგძჷ რჭშჷ აზჰარაქუა ჷყან. ალაწართა დგძჷლქუა 1921 შჷქუსა ინარკნჷ აკჷრძა იაზჰაიტ,—ანხაცია რჷნხამჳა იაჰა-იაჰა ალულუახარა იაჭშჷნ. იაზჰაუან. იაგძჭშიაუან ასოციალისტტი პრომჷიშლენნოსტ. აუსუცია რკლასს ხჷფხძაძარალა აკჷრძა იაზჰაიტ იაზჰაიტ აუალაფახუ. აუსუციეი ანხაციეი რბზაზარა 1920—1921 შჷქუსქუა რაან აასთა ეიჰა იმარიახშეიტ იაგეილძხშეიტ.

ახა მაკძანა რჩშუდჷრდჷრრატიჷ იყან ანხამჳა აილაჰარა ალწშიაქუა ლიკვიდაცია ზჷზუმჷზ. აპრომჷიშლენნოსტ დჷრვეგძ აიბაშრა ყალაანძა იზაყარაზ აყჷნძა იზჷნაძომჷზტ, უი აზჰარა ფოუ-გოუს ატიჷლა იათახჷუ აზჰარა აკჷრძა იზახძძომჷზტ. 1923 შჷქუსა ანწიამთაზჷ ესურთა ზმამ აუსუცია მილლიონკ აყარა რხჷფხძაძარა ნაძონ.—აშჷჰცა იზჷზჰაუაზ ჟილარ რჷნხამჳა, უსურთალა აქუხოა ალნარშომჷზტ. ანეპმანციეი, ჰარა ჰახუჰახუთჷრთატი ორგანიზაციაქუა რჭშტიი ანეპმანტი ელემენტქუეი აქალაქძტი აალჷხქუა მჷცხუძა რჷხუ ახძციგძარტიჷზ იახყძანჷ; ახუჰახუთრა ჭშიონ უაჟიჷ-უაჟიჷ აიფყძარაქუა ამანჷ. უბრი იახყძანჷ ასოვეტტი მანათ ჯარაკ იზშაქუგჷლომჷზტ. იარა ახურა კაჰაუან. უბართქუა ზეგძჷ აუსუციეი ანხაციეი იზთაგჷლაზ აილძტირა ჰიალანარხონ.

ჩშავრათაგალან იანააქულა, 1923 შჷქუსაზჷ, ჰპრომჷიშლენნოსტტიი ჰახუჰახუთრატიი უსბართაქუა, ახუქუა ოზჷ ასოვეტტი პოლიტიკა ახეილარგაზ იახყძანჷ. ჰანხამჳატი უადავრაქუა აკჷრ იაალულუახშეიტ. აპრომჷიშლენნოსტ ტოვარქუეი აქჷთ-ნხამჳატი პროდუქტქუეი რჷხუქუა ლულუალა რეიქუმშიარა ბალგძძა იააფშიტ. ახა ახუ მაჭჷნ, აპრომჷიშლენნოსტტი ტოვარქუა რჷხუ ამცხუძა იდუუნ. აპრომჷიშლენნოსტ აჭშჷ აქუწატი ხარჯ დუქუა ჷყან, იარა უბრი ატოვარქუა რჷხუ არჷციგძონ, ანხაცია ირთიუაზ ახა იათნჷინჷ იროუაზ აფარაქუა იაარლასნჷ რჷხურა კაჰაუან. უბართ ზეგძჷ ინარჷხწანჷ. უსყან ვსნხ აჭშჷ იტიაზ ატროცკისტ პიატაკოვ, ანხამჳა მაწუცია ირითეიტ აციგძაყაწარა იაზკჷზ ადიოეკტივა—აინდუსტრია არჭშიარა აზჷ აკუუშია, აპრომტოვარქუა რჷთირა აან აანკჷლარაკ ყამწაძაკუა ახურაქუა რზჷრჰალატიუპ, იახძჷნძა ზალშო აფეიდა აზჷრჰალატიუპ ჰია. აუს აჭშჷ, არი ანეპმანტი ლოზუნგ აპრომჷიშლენნოსტ აარჷხჷრთა აბაზა აიწაკრეი აინდუსტრია აიწაყძარეი რჭშჷ აკუძან ხჷმფალა იახძკჷლნაგოზ. აბრი ეიფშ აუს

შაქუგლაშაქუა ირჷხყჲანჷ, ანხაცია აქალაქჲტი ტოვარქუა რჷხუპარა რზაფსამქუა იყალშეიტ, ეგჲაყუწიტ დარა ურთ რაახუარა. აპრომჷიშლენნოსტ იაანჷფშჷზ, ათირატი კრიზის ალაგშეიტ. იყალშეიტ აულაფახუ ათარაჭშჷ აუალდავრაქუა. არი აუსუცია რგუნამძარა ახჷლწიტ. რეიპა იშთახანჷ იყაზ აუსუცია ჯარა-ჯარა აფაბრიკაქუა რყნჷ აუსურა იაყუწუან.

აპარტია აცენტრ კომიტეტ იაზგუანათეიტ აბართ აუალდავრაქუეი აგხაქუეი ზეგჲჷ რჷქუხშა ამვაქუა. ათიირატი კრიზის აწჷხუა აფწიარაზჷ ფსჷხუას იამაქუოუ ზეგჲჷ აზჷშთჷრხჷიტ. უავჷ ზდა დხუართამ აპრედმეტქუა რჷხუ ლადჷრყუიტ. იძბანჷ იშთჷხჷნ აფარატი რეფორმა ამვაფაგარა ილუილუოუ იბჟჷმსუა ავალიუტახჲ, აჩერვონეც ახჲ აიასრა. აუსუცია რუალაფახუ ათარა აუს დჷრჩშეიტ. ასოვეტტიიი აკოოპერატივტიიი უსბართაქუა რჷლა ახუჰახუთრა აიწჷხრეი, ახუჰახუთრა აყნჷტიი აჩასტნიკციეი ასპეკულიანტციეი ზეგჲ რალცარეი რზჷ ფსჷხუას იყაწატიუ აზგუართეიტ.

ეიდგჷლარჷლა, მახუჭშა ეილჰიალა, აუს ნაპჷ არკტიჷნ. აბას იაზხუცუან, აბას ეგჲჷყარწონ აპარტია იაზგუაკჷზ აუაა. ახა ას იყამჷზტ ატროცკისტცია. დჷჩმაზავ გუაყნჷ დახჲჷშთაზ აყნჷტი ასტროი იალწჷზ ლენინ აუსურაჭშჷ იყამზაარა რხჷ იარხუანჷ, ურთ, აპარტიეი იარა ანაპხგაციეი ჭშჷც რაქუფარა ნაპჷ ადჷრკჷიტ. ურთ ირჷძბეიტ, აპარტია აფჷხხაარეი, იარა ანაპხგაცია რახჷხრეი რზჷ ამომენტ მანშიალა ყალშეიტ ჰოა. აპარტია იაჭშაგჷლანჷ აქუფარაჭშჷ, ურთ რხჷ იადჷრხუეიტ ზეგჲჷ: ჩშავრათაგალან 1923 შშჷქუსაზჷ გერმანიეი ბოლგარიეი არევოლიუცია აწახარაგჲჷ, ატიჷლაჭშჷ ანხამვატი უალდავრაქუაგჲჷ, ლენინ იჩჷმაზარაგჲჷ. ხჲჷძჰიალა, ასოვეტ ჰიჷნთქარრა აბრი ეიფშ აგუაყრაწიყჲა ამომენტ იანთაგჷლაზ, აპარტია ავოჟშდ დზჷლჷმწუა იიართა დანჷლაზ აამთაზჷ, ტროცკიი ნაპჷ აირკჷიტ აბოლშევიკტი პარტია ხახა აჟილარა. აპარტიაჭშ იყაზ ანტილენინტი ელემენტქუა ზეგჲჷ იდეიზგალანჷ, უი ეილაირგუაგუეიტ ხჷრხალა აპარტია იაჭშაგჷლოუ, იარა ანაპხგაცია ირჭშაგჷლოუ, იარა აპოლიტიკა იაჭშაგჷლოუ აოპოზიცია აპლატფორმა. აპლატფორმა იახჲძჷნ 46-ვჷკ აოპოზიციონერცია რზაიავლენიე ჰოა. ლენინ იპარტია იაჭშაგჷლანჷ აქუფარაჭშჷ რჩშეიდჷრწეიტ აოპოზიციატი გრუპპიროვკაქუა ზეგჲჷ—ატ-

როცკისტცია, ადეცისტცია, „არმატიი აკომმუნისტციეი“ „აუსუცია როპპოზიციეი“ რციჷნხაქუა რზაიავლენიე აჭშ ურთ იყალოიტ ჰოა იაზჷფშშჷნ აეკონომიკატი კრიზის ხჲანთეი ასოვეტ მჩრა ათახარეი, აბრი ეიფშ აყაზააშა ლწჷშა ზაწიჷკნჷ იყოუ აფრაქციაქუეი აგრუპპიროვკაქუეი რაქუითტირა აუპ ჰოა დწანგჲჷ იქუდჷრგჷლონ.

აპარტია ა-X-ტიი აიზარა დუ აჭშჷ, ლენინ იალშეიგალაზ აჟია ალა იაფჷრხჷზ აფრაქციაქუა რეითაშაქურგჷლარა აკუნ იზჷზჰიაზ არი აქუფარა.

აპრომჷიშლენნოსტ მა აქჷთ-ნხამვა აილჲტირაზჷ, ატიჷლაჭშჷ ატოვარეითარსრა აილჲტიოაზჷ, აჯაჟილარ რჷბზაზაშა აილჲტირაზჷ იარბანზაალაკჲ კონკრეტტი ზწაატიჷკ ჷქუდმჷრგჷლაძეიტ ატროცკისტცია. ურთ უი აგუხჲააგჲ რკჷმჷზტ. ურთ აკჷ აკუნ იზჷშთაზ: ლენინ დახჲჷყამჷზ რხჷ იარხუანჷ, აპარტია ავნუწყა აფრაქციაქუა შაქურგჷლანჷ, აპარტია აშათა აილახუარა, იარა აცენტრ კომიტეტ აილახუარა.

46-ვჷკ რპლატფორმა ინაშთარგჷლანჷ ითჷწიტ ტროცკიი იპისმო, უაყა ჟია-ხუმგალა აპარტია აკადრქუა რცია იყჲაშუან; იყამ-ინჷმ ალა აპარტია აციგჲაჰიარალა აარა ჭშჷცქუა ჟიპაკჷ ადიწონ აპარტია არი აპისმო აჭშჷ. აბრი აპისმო აჭშჷ ტროცკიი ეითეიჰონ აპარტია ზნჷმკუა-ვჷნტიჷმკუა იარა იყნჷტი იაჰახჲაზ, იაჟიხჲაზ ამენშშევიკტი ჟია-ჰიაარახქუა.

რაფხჲა ირგჷლანჷ ატროცკისტცია აპარტიატი აპპარატ იაჟილშეიტ. ურთ ირდჷრუან, ილუილუოუ აპარტიატი აპპარატ ამამკუა, აპარტია აყაზაარეი აუსურეი შშზალჷმშშოზ. აოპპოზიცია აშთან აბრი აპპარატ არკუალარა, ახარბგარა, აპარტია აჩლენცია აპარტიატი აპპარატ რაფნჷრგჷლარა, აჭშარგჲჷ აპარტია აჟიჷტი კადრქუა რჭშარგჷლარა. აპისმო აჭშჷ ტროცკიი იხჷ რჷქუკნჷ იმან აწარა ზწოზ აჭშარ, აპარტია ატროცკიზმ იშშაქუფოზ ათოურჷხ ზზჷმდჷრუაზ, აპარტია აჩლენცია ჭშარქუა. აწარა ზწო აჭშარ ინაპაჭშჷ იააგარაზჷ, ტროცკიი ურთ რხჷ რჷმაირჩშხუონ, „აპარტია აბარომეტრ წაბჷრგძა“ ჰოა ხჲძჷს ირჷთანჷ, იარა უბრი აამთაზჷწიყჲა აჟიჷტი ლენინტი გვარდია ეიციაცეიტ ჰოა აზჰიო. ეიციაცაზ ა-II-ტიი ინტერნაციონალ ავოჟშდცია იხჷ რჷქუკშუა, აჟიჷტი ბოლშშევიკტი გვარდიაგჲჷ დარა უბჷრთ რჷმვა იქუუშიაწიყჲა, უი ციგჲა-

ხუცრგჷლა უახჲ იაქუირფშუან. აპარტია აიცააცარა ჰიაა აყაარალა, ტროცკიი იარა იხატი ეიცააცარეი იანტიპარტიატი გუთაქუა იმაზი რჷხვარა დაშთან.

აოპპოზიციონერცაა რჷპ-დოკუმენტკგჲჷ, 46-ვჷკ რპლატფორმა ეიფშ, ტროცკიი იპისმოგჲჷ ატროცკისტცაა ირჷშთიტ არაიონქუეი აიაჩეიკაქუეი რახჲ, აპარტია აჩლენცაა რალაცააჟაარაჰშგჲჷ იქუდჷრგჷლტ.

აპარტია ადისკუსსია იალარგალონ.

აბასალა აპარტია ა-X-ტიი აიზარა დუ ალამთალა აზანაათ ეიდგჷლაქუა რდისკუსსია აან ეიფშ, იარა აბჷრჟეიჷგჲა, ატროცკისტცაა, აზეიფშ პარტიატი დისკუსსია იალარგალტ აპარტია.

აპარტია უი ეიჰანჷ კრჷხწაზკშუაზ ანხამვატი ზწაატიქუა რჷლა იმშეილახაზგჲჷ ფჷმკკუა, აპარტია იადნაკჷლშეიტ არი აათხჲარა, ადისკუსსიაგჲჷ აანარტიტ.

ადისკუსსია აპარტია ზეგჲა ამჩშხანაკჷიტ. აიქუფარა ღუღუალაწოყჲა იყალშეიტ. ჰჷდალა აჩშჷრწარნჷ აქუფარა მვაფასუან მოსკვა. ატროცკისტცაა ზეგჲა რაფხჲა ირგჷლანჷ იამთან ასტოლიცატი ორგანიზაცია რჷმპჷწარხალარც. ახა ადისკუსსია რმჷხუეიტ ატროცკისტცაა, იწაგჲა იართხაშეიტ აკუმზარ. ატროცკისტცაა ფჷხხაა იქურწეიტ, მოსკვაგჲჷ, ასოვეტტი ეიდგჷლა ახჲჷნძანაძაამო ზეგჲჷნჯარაგჲჷ. ატროცკისტცაა რზჷ რჷბეჷ რთიიტ ავუზტი იაჩეიკაქუეი, აუსჰაარატი იაჩეიკაქუეი რახჲტი ფჷთ ზაწიჷკ.

1924 შშჷქუსა იანვარ აზჷ ეიზეიტ ა-XIII-ტიი აპარტიატი კონფერენცია. უა იაზჷძჷრჳიტ ადისკუსსია აიტოგქუა რზჷყაზწაზ ავჷზა სტალინ იდოკლად. აკონფერენცია ატროცკისტტი ოპპოზიცია იაქუძბეიტ, უბრი ალაკთალა, მარქსიზმ აყნჷტი **აბურჟუაზია ხსატი ხჷნაარა** აყნჷ, აპარტია აუს შშამოუ ალა იახცააჟიანჷ. აშთახჲა, აკონფერენცია იაძბაქუაზ ირჷქუშშაჰათნჷ ირჷდჷრკჷლშეიტ ა-XIII-ტიი აპარტია აიზარა დუი კომინტერნ ა-V-ტიი აკონგრესსი. ადუნეიზეგჲატიი აკომმუნისტტი პროლეტარიატ, აბოლშშევიკ პარტია, ატროცკიზმ იაჰშაგჷლანჷ იარა ახჲჷქუფოზ აჰშჷ იადგჷლონ.

ახა ატროცკისტცაა აწჷხუა ფჷრჷმწიეიტ აიწაყჲარატი უსურა იზჰშჷზ. ჩშავრაათაგალან 1924 შშჷქუსაზჷ, ლენინიზმ ტროცკიზმლა აფსახრა იჩშაზკნჷ, ტროცკიი ითიეტ „ოკტიაბრ აუროკქუა“ ჰიაა ასტატია. არი ასტატია ჰპარტიეი იარა ავოჟშდ—ლენინი რზჷ აურაზოუროუ იყამ-ინჷმ ალა იცოგჲაჰიარან. არი აცოგჲაჰიარატი შიყუ იახჲჷნფაშშალშეიტ აკომმუნიზმი ასოვეტ მჩრეი რალაცაა ზეგჲჷ. აბოლშშევიზმ აფჷრხაწარატი თოურჷხ აზჷ ტროცკიი იყამ-ინჷმზ ალა აცოგჲაჰიარა იყაიწაზ აგუ აზეიბაკძანჷ იაფჷლშეიტ აპარტია. ავჷზა სტალინ იჰშაფიჩშიტ ტროცკიი ლენინიზმ ტროცკიზმლა აფსახრა იჩშჷზზჷიკჷზ. იქუგჷლარაქუა რჰშჷ, ავჷზა სტალინ იჰაბჟეიგშეიტ „აპარტია უსნაგძატიჷს იამოუ ტროცკიზმ იდეიატი ხჷრხარანჷ აყაზაარა ანჷში ათარა შშაკუუ“.

ტროცკიზმ იდეიალა აქუცყჲაარეი, ლენინიზმ ახჲაჩარეი აუს აჰშჷ მბატი აწანაკშუა იყან, ავჷზა სტალინ იტეორიატი უსუმთა — „ლენინიზმ აშათაქუა რტიჷ“ ჰია 1924 შშჷქუსაზჷ ითჷწჷზ. ლენინიზმ ატიჷ ყაზარჷლა იზჰიოზ, ტეორიალაგჲა ღუღუალა იშაქუზჷრლუღუოზ ბროშშიურან არი. უი უსყან ეიბნათეიტ, უაჟიგჲჷ ეიბნათოიტ ადუნეი ზეგჲაჰშტიი აბოლშშევიკცაა იწარჷუ მარქსისტტი-ლენინტი ტეორია ბჯარლა.

ტროცკიზმ დაჰშაგჷლანჷ დაქუფო, ავჷზა სტალინ ეილოჷმშიო ეიდიწეიტ აპარტია იარა აცენტრ კომიტეტ აკუშშა-მჷკუშშა, ჰტიჷლაჰშ ასოციალიზმ აიააირა არგარაზჷ უინახჷსტიი აქუფარახჲა მობილიზაცია აზიუიტ. ავჷზა სტალინ ილშშეიტ არწაბჷრგრა, უინახჷსგჲჷ ეიააიოჷლა ფხჲაყა, ასოციალიზმახჲა აცარა აიჰშკაარაზჷ, ხჷმფადა იათახჷუ ტროცკიზმ იდეიალა აფჷხხაარა შშაკუუ.

აბრი აპერიოდ აზჷ ტროცკიზმ იაჰშაგჷლანჷ ინჷყურგოზ აქუუვარა აიტოგქუა ყაწო, ავჷზა სტალინ იჰიეიტ:

> „ტროცკიზმ ცყჲა იქუმწაკუა, ნეპ ათაგჷლაზააშაქუა რაან აიააირა აგარა ზალშშომ, უაჟიტიი ურჷსტიჷლაგჲჷ ისოციალისტტი ურჷსტიჷლანჷ აყაწარა ზალშშომ“.

ახა აპარტია ალენინტი პოლიტიკა აუსქუჰშიარაქუა გუალა დუნჷ იაარხატიეიტ აპარტიეი აუსუცაა ოკლასსი ზჷნიაზ აგურვა დუ. მოსკვა აზააიგუარა, გორკა აჰშჷ, 1924 შშჷქუსა იანვარ 21 აზჷ დჷფსიტ ჰვოჟშდ, პარწავჷ, აბოლშშევიკტი პარტია აშაქუოგჷლავჷ, ლენინ. ადუნეი ზეგჲაჰშტიი აუსუცაა რკლასს ლენინ იფსრა დაჩშაკჷ იეიფშშჷმქუა რგუ ქშნაკააიტ. ლენინ დანჷრ-

ჟჷუაზ აჩჷნჷ ადუნეი ზეგჲტიი აპროლეტარიატ რუსურაქუა ზეგჲჷ ხუ-მინუთკ იაანჷრკჷლტ. იაანდჷრგჷლშეიტ აიხამვაქუა, იაანგჷლშეიტ აუსურა აფაბრიკაქუეი აზაუადქუეი რჭჷ. ადუნეიზეგჲტიი აჯაჟილარ გუალა დუძას იშთჷხნჷ, ანჷშიაათარახჲ დნასკჲარგონ რაბ, რჷრწავჷ. რვჷზციეი რჷდგჷლავციეი ირეილჲჷზ —ლენინ.

ასოვეტტი ეიდგჷლა აჭჷ აუსუცაა რკლასს ლენინ იფსრა ათაკს იწაგჲ დუდუალა რჩჷეიდჷრკჷლტ ლენინ იპარტია აკუშჷა-მჷკუშჷა. დარბანზაალაკგჲჷ ახდჷრრა ზმაზ აუსუვ აბართ აჯაბარა მშჷქუა რაან, იწაგჲ დაზხუციტ, ლენინ იუასიათქუა ნაზჷგძო, აკომმუნისტტი პარტია იაზჷყაზაანა, აპარტია აცენტრ კომიტეტ ახჲ ინეიუან აპარტია ალალარა იაჰიოზ, აპარტია იალამჷზ აუსუცაა რყნჷტი, აზაიავლენიექუა ზქჲჷ-ზქჲჷლა. აცენტრ კომიტეტ აბრი აფხჲაგჷლა უსუცაა რწჷსრა იაფჷლშეიტ, ეგჲრჷლანაჰიეიტ აფხჲაგჷლა უსუცაა მასსალა აპარტიახჲ რალაგალარა, იოჷლანაჰიეიტ ლენინტი პრიზჷივ აპარტიახჲ. აპარტიახჲ ჭჷც ინეიტ ჟაანჷზქჲვჷლა აუსუცაა. უახჲ რხჷ დჷრხჷეიტ აპარტია აუსი ლენინ იუსი რზჷ ზფსთაზაარა ახთჷნწარა იაზჷხჷიაზ. უბრი აამთაზჷ ჩჷჰიარა კჲაჭჷკალა 240 ნჷზქჲ-ვჷკ ინეიჰანჷ აუსუცაა აბოლშევიკ პარტია იალალტ. აპარტია იალალტ ეიჰა ახდჷრრა ზმაზ, ეიჰა არევოლიუციარა ზლაზ, აგუალჲრეი ადისციპლინეი ეიჰა იზმაზ, აუსუცაა რკლასს ეიჰა იაფხჲაგჷლაზ ახუთა. არი **ლენინტი პრიზჷივჷნ** აპარტიახჲ.

ლენინ იფსრა იაანარფშიტ ჰპარტია აუსუცაა რმასსაქუა შჷაყა ირზააიგუოუ, დარა აუსუცააგჲჷ ლენინ იპარტია იშჷაზგუაკჷზ.

აჯაბარა მშჷქუა რაან სსსრ ასოვეტქუა ა-II-ტიი რეიზარა დუ აჭჷ ავჷზა სტალინ აპარტია აყნჷტი თოუბა დუ იუიტ. უი იჰიეიტ:

„ჰარა, აკომმუნისტცაა, აბავჭჷდა ზლოუ უააუპ. ჰარა ამატერიალ ჭჷდა ჰალხჷუპ. ჰარა აპროლეტარტი სტრატეგ დუ ირ, ავჷზა ლენინ ირ ჰაუპ. იყაძამ აბრი არ ალაზაარა აწკჷს ახჲძ ბზია ზმოუ. ეიჭჷკაავჷს, მვაქუწავჷს ავჷზა ლენინ დზმაზ აპარტია აჩლენრა ახჲძ ეიჰაუ ხჲჷძ ჷყაძამ...

ლენინ ჰარა დჰალწუა იუასიათნჷ იაჰზჷნიჟიტ აბრი აპარტია აჩლენრა ახჲძ დუ იცქჲანჷ იჰახჲჩარაცჷ, იჰარაკნჷ იაჰკჷზაარც. თოუბაააუეიტ უარა უჭჷაფხჲა, ავჷზა ლენინ, აბრი უუასიათ ხჲჷძლა იშჷჷნაჰაგძაუალა!..

ლენინ ჰარა დჰალწუა იუასიათნჷ იაჰზჷნიჟიტ იარა უბრი აპარტია აკზაარა ჰაბლა აგუ ეიფშჷ იჰახჲჩალარც. თოუბა უაჰთოიტ, ავჷზა ლენინ, იარა აბრი უუასიათგჲჷ ხჲჷძლა იშჷჷნაჰაგძაუალა!..

ლენინ ჰარა დჰალწუა იუასიათნჷ იაჰზჷნიჟიტ იჰახჲჩალარც, იჰარლუდუალარც აპროლეტარიატ რდიქტატურა. თოუბა უზააუეიტ, ავჷზა ლენინ, ჰამჩ, ჰხჷ ჰარმეიგძა, იარა აბრი უუასიათგჲჷ ხჲჷძლა იშჷჷნაჰაგძაუალა!..

ლენინ ჰარა დჰალწუა იუასიათნჷ იაჰზჷნიჟიტ აუსუციეი ანხაციეი რეიდგჷლარა იშჷჰალშჷოალა იჰაოლუდუალარც. თოუბა უზააუეიტ, ავჷზა ლენინ, იარა აბრი უუასიათგჲჷ ხჲჷძლა იშჷჷნაჰაგძაუალა!..

ავჷზა ლენინ აათსარა იზჷმდჷრძო იჰაიჰიონ ჰტიჷლაჭჷ იყოუ აჟილარქუა დარა რგუაფხარალა ხჷმფადა რეიდგჷლარა შჷათახჷუ, ეიდგჷლოუ არესპუბლიკაქუა ოკნუწყა ეიშარალა ხჷმფადა რუსეიცურა შჷათახჷუ. ლენინ ჰარა დჰალწუა იუასიათნჷ იაჰზჷნიჟიტ ჰრესპუბლიკა დგჷლაქუა ჰართბაალარკ, იჰაოლუდუალარც. თოუბა უზააუეიტ, ავჷზა ლენინ, იარა აბრი უუასიათგჲჷ ხჲჷძლა იშჷჷნაჰაგძაუალა!..

ლენინ იზნჷმკუა ივჷნტიჷმკუა იაჰირბაქუახჲან არ ყაფშ არჷლუდუარეი, აბზაზარა აილჲტორეი ჰპარტია აუსნაგძატიქუა რჷხრაქუა ირეიუოუ აკჷ აუპ ჰიაა. თოუბა ააუპ ნას, ავჷზციაა, ჰარ ყაფში ჰფლოტ ყაფში რჷრლუდუარაზჷ ჰამჩ ჰშჷამეიგძაუალა!..

ლენინ ჰარა დჰალწუა, იუასიათნჷ იაჰზჷნიჟიტ აკომმუნისტტი ინტერნაციონალ აპრინციპქუა მჷრხუახუკუა რჷნაგძარა. თოუბა უზააუეიტ, ავჷზა ლენინ, ადუნეი აჯაჟილარქუა ზეგჲჷ რეიდგჷლარა —აკომმუნისტტი ინტერნაციონალ არლუდუარაზი ართბაარაზი ჰხჷ ჰშჷამეიგძაუალა!"

შჿჷშჾჷქუსაქუა რჭჾჷ ფსრა ზქუმ, იარა ავოჟჾდ, ლენინ იზჷ აბოლშჾევიკტჿ პარტია იყანაწაზ თოუბან არი.

1924 შჾჷქუსა მაი აზჷ ეიზეიტ აპარტია ა-XIII-ტჿი აიზარა დუ. აიზარა დუ იალატჿან აბჟჷთაჿა აზინ ზმაზ 748-ჳჷქ ადელეგატცჿა, 735.881-ჳჷქ აპარტია აჩლენცჿა ირხათარნაკცჿანჷ. ფჷხჲატჿი აიზარა დუ აყნჷ აასთა აპარტია აჩლენცჿა რხჷფხჲაძარა ლულუალაწჷყჲა აზჰარა ზჷხყჲაზ, ლენინტჿ პრიზჷვ აბზოურალა, 250 ნჷზქჲ-ჳჷქ აჩლენცჿა ჭჾჷცქუა აპარტია იახჲალალაზ აკუნ. ალაცჿაჟჿარა აზინ ზმაზ 416-ჳჷქ ადელეგატცჿა ჷყან.

აიზარა დუ ეიცჰჾაკნჷ იაქუძპეიტ ატროცკისტტჿ ოპპოზიცია აპლატფორმა, მარკსიზმ აყნჷტჿ ი'ძჾბურჟჾუაზიასსატჿ ხჷნააროუ ალა, ლენინიზმ არევიზია აზჷყაწარა შჾაკუუ ალა იპჿააქუწანჷ, ეგჲმაქუნაოლულუეიტ აპარტია ა-XIII-ტჿი აკონფერენცია არეზოლიუციაქუა „აპარტია არგჷლარა აზჷ“, „ადისკუსსია აიტოგქუა რზჷ“ იშთნახქუაზ.

აქალაქი აქჷთყი რჩჾეიმადარა არჷლულუარა აუსნაგძატჿჷ აყნჷტჿ, აიზარა დუ ირაბჟანაგჾეიტ უინახჷსგჲჷ აინდუსტრია ართბაარა, ზეგჲ რაფჷხჲაძაგჲჷ აინდუსტრია ლასჷ ართბაარა, იარა უბრი აამთახჷგჲჷ ამეტალლურგია ირლასნჷ არჰჾიარა ხჷმფადა იშჾათახჷუ აზგუათანჷ.

აიზარა დუ იშაქუნარლულუეიტ ავნუწყატჿი ახუპახუთრა ანარკომატ აყაწარა, ახუპახუთრატჿ უსბართაქუა ზეგჲ რჰჾაფხჲა უსნაგძატჿნჷ ეგჲჷქუნარგჷლჾეიტ რნაპჷ აყნჷ არჷინოკ ააგარეი ახუპახუთჷრთაჰჾჷ ახაზხატჿ კაპიტალ ალცარეი.

აიზარა დუ იქუნარგჷლჾეიტ უსნაგძატჿნჷ იმარიოუ აპიჷნთქარრატჿ კრედიტ ანხაცჿა რზჷ აზჷრპარეი. აქჷთა აყნჷტჿი აროსტოვშჩიკ იალცარეი.

აქჷთაჰჾ აუსურა იახრატჿ უანაგძატჿნჷ აიზარა დუ იქუნარგჷლტ ანხაცჿა რმასსა ფსჷხუაკ ზლამოუ ალა კოოპერატივლა რეიდკჷლარაზჷ ალოზუნგ.

აწჷხუტიანჷ, ლენინტჿ პრიზჷვ შარდაძა შჾაწანაკჾუაზ აანარფშჾიტ, აპარტია აჩლენცჿა ჰჾაოაქუა, ზეგჲ რაფჷხჲაძაგჲჷ — ლენინტჿ პრიზჷვ, ლენინიზმ ამათაქუა დჷოწარაზჷ აუსურა არჷლულუარაგჲჷ აპარტია ახშჾჷვ აზნაშთიტ აიზარა დუ.

ნ. ასოვეტტჿ ეიდგჷლა ანხამჳა აითაშაქურგჷლარა ალგამთა აპერიოდ აან. ჰტიჷლან ასოციალისტტჿ რგჷლარეი, ასოციალიზმ აიააირა არგარეი რზწაატიჷ. ზინოვიევი კამენევი „როპპოზიცია ჭჾჷც“. აპარტია ა-XIV-ტჿი აიზარა დუ. აჰტიჷლა ასოციალისტტჿ ინდუსტრიალიზაცია აზურა აკურს.

იწიტ ფშჷშჾჷქუსა ინრეიპანჷ აბოლშჾევიკტჿ პარტიეი აუსუცჿა რკლასსი აეკონომიკატჿ პოლიტიკა ჭჾჷც ამჳაქუა რჷლა რჩჾადცალანჷ აუსურა იაჰჾიიჟთეი. ჟჿლარ რჷნხამჳა აითაშაქურგჷლარაზჷ ფჷრხაწაოჷლა აუსურა ანაგძარა იაბააიგუახონ. იაპა-იაპა იაზპაუან ასოვეტ ეიდგჷლა ნხამჳალჾეი პოლიტიკალჾეი ამჩხარა.

ადუნეიჟჿლარბჟარატჿ უსშაქუგჷლაშა აბრი აამთაზჷ აჩჾეითანაკჷიტ. აკაპიტალიზმ აჩჾეიქუნარხჾეიტ აიმპერიალისტტჿ ეიბაშრა აშთახჲ იყაზ ამასსაქუა იყარწაზ რაფჷხჲატჿი რრევოლიუციატჿ ჟჿჷლარაჰჾჷ. გერმანიეი იტალიეი, ბოლგარიეი, პოლ'შჾეი უპჿა უბას ატჿჷლაქუა ჟჿპაკჷ რჭჾჷ არევოლიუციატჿ წჷსრა რხუაჩჾიტ. აბრი აჭჾჷ აბურჟჾუაზია იოჷცხრააიტ აქუშჾაპათრატჿ სოციალ-დემოკრატიატჿ პარტიაქუა რვოჟჾდცჿა. აამთალა არევოლიუცია აიზწარა ყალჾეიტ. იყალჾეიტ ამრათაშიარახჲატჿი ევროპაჭჾჷ აამთალა, უარლაშიარლალა აკაპიტალიზმ ასტაბილიზაცია — უარლაშიარლალა იარა აპოზიციაქუა რჷლულუახარა. ახა აკაპიტალიზმ ასტაბილიზაცია იაზჷქუმგჾეიტ აკაპიტალისტტჿ უააჟჿლარ ეიმჷრხხა იზმოუ, აიფჷნგჷლარა ხადაქუა. უიმოუ: უარლაშიარლალა აკაპიტალიზმ ასტაბილიზაცია იარწარუან აუსუცჿეი აკაპიტალისტცჿეი რეიფჷნგჷლარაქუა, აიმპერიალიზმი აკოლონიატჿ ჟჿლარქუეი რეიფჷნგჷლარაქუა, იარწარუან ეიუეიფშჾჷმ ატჿჷლაქუა რჭჾტჿი აიმპერიალისტტჿ გუფქუა რეიფჷნგჷლარაქუა. აკაპიტალიზმ ასტაბილიზაცია, აიფჷნგჷლარაქუა ჭჾჷც რჷტყუაცრეი. აკაპიტალიზმ ტჿჷლაქუა რჭჾჷ აკრიზის ჭჾჷცქუეი აზჷყანაწონ.

აკაპიტალიზმ ასტაბილიზაციარა იანაჭჾჷზ ასოვეტტჿ ეიდგჷლა ასტაბილიზაციარაგჲჷ იაჭჾჷნ. ახა, ართ აჳ-სტაბილიზაციაკ აკჾი-აკჾი შათანკჷლა ეიფშჾძამჷზტ. აკაპიტალისტტჿ სტაბილიზაცია იახჭჾჷიაარანჷ იყან აკაპიტალიზმ აკრიზის ჭჾჷც. ასოვეტტჿ ეიდ-

გჷლა ასტაბილიზაცია იაანაგონ ნხამვალშეი პოლიტიკალშეი ასოციალიზმ ტჿჷლა ამჩხარა ჭშჷც აზჰარაზჷლდარა.

ამრათაშჿიარაჭშჷ არევოლიუცია შშაწახაზგდჷ, ასოვეტტჿ ეიდგჷლა ალუნეი ჟილარბყარატჿ უსშაქუგჷლაშა უეიზგდჷ ალულუახარა იაჭშჷნ, წაბჷრგჷუპ, ტემპ მაჭლა აკუნ ახა.

1922 შშჷქუსა აზჷ ასოვეტტჿ ეიდგჷლა ნარფხეიტ ალუნეიზეგდტჿი აეკონომიკატჿ კონფერენცია, იტალიატჿი აქალაქდ—გენუია იყაზ აჭშჷ. გენუიატჿი აკონფერენციაჭშჷ აიმპერიალისტტჿ ეიჰაბჷრაქუა, აკაპიტალიზმ ტჿჷლაქუა რჭშჷ არევოლიუცია ახდაწახაზ რგუ შთნახჷნ,- ნაპჷ ალჷრკჷიტ ასოვეტქუა რრესპუბლიკა ჭშჷც იაქულულუარც, უაჟიაზჷ დიპლომატიატჿ ფორმალა. აიმპერიალისტცაა ასოვეტ ტჿჷლა იალჷრგალტ აცჿგდაფხამშარატჿ ლწაქუა. ლწას იქულჷრგჷლტ, ოქტიაბრტჿი არევოლიუცია ანაციონალიზაცია ზჷზნაუზ აფაბრიკაქუეი აზაუადქუეი ატჿჷმტჿჷლატჿ კაპიტალისტცაა რზხნჷრჰჿრა, ლწას იქულჷრგჷლტ აჰჿჷნთქარ იეიჰაბჷრა რუალქუა ზეგდჷ რშჿარა. აბართ აფყარაქუა რჷლა აიმპერიალისტტჿ ჰჿჷნთქარრაქუა ასოვეტტჿ ჰჿჷნთქარრა მაჭკ აფარაფსახტჿ იაქულჷრგულტ.

ასოვეტტჿ ეიდგჷლა იალნამკჷლტ ართ ალწაქუა.

გენუიატჿი აკონფერენცია ეგდალჷმშეიტ.

ანგლიაა ალინჷყატჿი აუსქუა რზჷ ამინისტრ კერზონ 1923 შშჷქუსაზჷ აინტერვენცია ჭშჷც აზჷ ულტიმატუმ ჰასაბლა აქუმაქარრა იყაიწაზგდჷ, იარა უბასწჿყდა იაქუნაგოზ ოტპორ აიოუიტ.

ასოვეტ მჩრა შშჷლულუაზ ანგუართა, ხჷბგარა შშაქუმჷზგდჷ აგურა ანჷრგა, აკაპიტალისტტჿ ჰჿჷნთქარრაქუა აკში-აკში ნეიმთაგჷლანჷ, ნაპჷ ალჷრკჷიტ ჰტჿჷლშეი ლარეი რჷბყარა ალიპლომატიატჿ ეიჭშცაარა აშაქურგჷლარა. 1924 შშჷქუსა ალა ანგლიეი, ფრანციეი, იაპონიეი, იტალიეი ჰარეი ჰჭშჷ ალიპლომატიატჿ ეიჭშცაარა შაქუგჷლტ.

იმჳაშო იყან, ასოვეტტჿ ტჿჷლა ინაროუნჷ თჷნჩ აფსეივგარა აპერიოლ აიურა შშალნარშშაზ.

ატჿჷლა ავნუწყა აშაქუგჷლაშაგდჷ აჩშეითანაკჷიტ. აბოლშევიკტჿ პარტია ანაპხგარა ზჷზნაუა, აუსუცჿეი ანხაცჿეი ხამეიგძარჷლა რუსურა იაანაშთიტ იარა აფგალა. უაპჷ იბარტჿჷ იყან ჟილარ რჷნხამჳა ირცაკნჷ აზჰარა. 1924—25 ანხამჳატჿ შშჷქუსაზჷ აქჷთ-ნხამჳა აიბაშრა ყალაანთა იზაყარაზ იაზააიგუახშეიტ, აიბაშრა ყალაანძა იზაყარაზ ახდ 87 პროცენტ რყჷნძა აჩშჷნაგძანჷ. სსსრ აპრომჷიშშლენნოსტ ლუ 1925 შშჷქუსაზჷ იაანაშთუან აიბაშრა ყალაანძატჿი აპრომჷიშშლენნოსტ პროლუქცია ზეგდჷ **4-ჯარა იშჵანჷ ხ-ხუთაკ** ეგდააგნამჷრხო. 1924 1925 შშჷქუსაზჷ ასოვეტ ტჿჷლა იალშშეიტ 385 მილლიონ მაათ აკაპიტალტჿ რგჷლარა აზალაწარა. მანშჿალარჷლა ატჿჷლა აელექტრიფიკაციარა აპლან ანაგძარა იაჭშჷნ. ჟილარ რჷნხამჳაჭშჷ ასოციალიზმ აპოზიცია ხალაქუა ალულუახარა იაჭშჷნ. აპრომჷიშშლენნოსტი ახუჰახუთრეი რჭშჷ ახაზხატჿ კაპიტალ ჰახდაქუფოზ ლულუალაწჿყდა აიააირაქუა ჰამან.

ანხამჳა აშთჷწრა იწაგდ ეილდნატჿიტ აუსუცჿეი ანხაცჿეი უი ნახჷსტჿი რჷბზაზაშა. აუსუცჿაა რკლასს ტემპ ლულუალა იაზჰაუან. იაზჰაიტ აუალაფახუ. იაზჰაიტ ამუსთა. კჷრძა ეილდხშეიტ ანხაცჿაა რმატერიალტჿ ბზაზარა. აუსუცჿეი ანხაცჿეი რჰჿჷნთქარრა იალშშეიტ 1924 –25 შშჷქუსაზჷ, ანხაცჿაა მჩჷმხაქუა რჷცხრააგძარა აზჷ 290 მილლიონ მაათ რყჷნძა აფარა რჷთარა. აუსუცჿეი ანხაცჿეი რჷბზაზაშა აილდხარა აბზოურალა ლულუალა იაზჰაიტ ამასსაქუა პოლიტიკალა რაქტივრა. აჩშარლულუეიტ აპროლეტარიატ რდიქტატურა. ირჷზჰაიტ აბოლშევიკტჿ პარტია აპათჷრი ანჷრრეი.

ჟილარ რჷნხამჳა აითაშაქურგჷლარა ალჳარა იაზააიგუახონ. ახა ბაშშა ანხამჳა აითაშაქურგჷლარეი, აიბაშრა ყალაანძა იზაყარაზ ბაშშა აჩშაყარატჿრეი აზხონჷ იყამჷზტ ასოვეტქუა რტჿჷლა, ასოციალიზმ ახდლჷრგჷლო ატჿჷლა. აიბაშრა ყალაანძა იზაყარაზ უი ეიწახაზ ატჿჷლა ზაყარაზ აკუნ. ფხდაყა აცარა ათახჷნ. ასოვეტტჿ ჰჿჷნთქარრა ინაროუნჷ აფსეივგარა იაგაზ უინახჷსტჿი არგჷლარაზჷ ალშშარა ყანაწონ.

ახა არაყა იშშზალშშოზ ალა იააქუგჷლონ, აპერსპექტივაქუა რზჷ, ჰარა ჰაჭშიარეი ჰარგჷლარეი რჷყაზშა აზჷ აზწაატჿჷ, ასოვეტ ეიდგჷლაჭშჷ ასოციალიზმ ფეფშს იამოუ აზწაატჿჷ. ასოვეტტჿ ეიდგჷლაჭშჷ ანხამჳატჿ რგჷლარა ახჷ აბარხატჿუ, ასოციალიზმ ახდ აკუუ ახჷ ახდჷრხატჿუ, მამზარგდჷ ლაჩშა ხჷრხართაკახდ აკუუ? იაჰუალუმა, იაგდაჰზჷრგჷლომა ასოციალისტტჿ ნხამჳა, მამზარგდჷ ლაჩშაკაზჷ, აკაპიტალისტტჿ ნხამჳა

აზჷ ანჷში არწირა აკუუ ფეფშჷს იჰამოუ? იზალშჷარუ უეიზგაჷ სსსრ აჭჷ ასოციალისტტი ნხამვა არგჷლარა, იზალშჷაძარგაჷ. აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა რჭჷ არევოლიუცია აყალარა აჩჷანააննაკჷლშეი, აკაპიტალიზმ ასტაბილიზაციეი რაან იზალშჷარუ უი არგჷლარა? ატიჷლაჭჷ ასოციალიზმ ამჩქუა ზეგა რჷლა იზჷრლულუო, იზჷრთბააუა, ახა იარა უბასწიყაა მაკაანა აკაპიტალიზმ მაჭკ აყარა იაზზჷრჰაუა, აეკონომიკატი პოლიტიკა ჭშჷც ამვაქუა რჷლა იზალშჷარუ ნას ასოციალიზმ არგჷლარა? არგჷლარა შჷფათახჷუ ჟილარ რსოციალისტტი ნხამვა, ნაპ აბარკტიუ უი არგჷლარა?

ახა შჷა აზჷ იტეორიატი ზწაატიქუამკუანჷ, ართ აზწაატიქუა ზეგაჷ, აპრაკტიკა იაზწაატიქუანჷ, ესჷმშჷაირატიი ანხამვა რგჷლარა იაზწაატიქუანჷ იააქუგჷლტ აპარტია აჭშაფხაა, აითაშაქურგჷლარა აპერიოდ ანწიამთაზ.

აბართ აზწაატიქუა ზეგაჷ რზჷ ხჷმფადა იყაწატიჷნ იიაშჷოუ, ეილკკაა იყოუ ათაკქუა, აპრომჷიშჷლენნოსტი აქჷთა-ნხამვეი ზჷრგჷლოზ, ჰარა ჰპარტიატიიჰანხამვატიი უსზუცაა რეიფშჷ, აჟილარ ზეგაგაჷ აუს აზჷ აზაჷრხატიუ, ასოციალიზმახა აკუუ. მამზარგაჷ აკაპიტალიზმახა აკუუ? რდჷრრატიჷ.

ართ აზწაატიქუა ათაკ ეილჷკკაქუა რჷმამკუა, არგჷლარაჭშჷ ჰპრაკტიკატი უსურა ზეგაჷ პერსპექტივა ზმამ უსურახონ, ილაშიუ უსურახონ, უსურა ბაშჷახონ.

აბართ აზწაატიქუა ზეგაჷ რზჷ აპარტია იყანაწეიტ ეილჷკკა იყაზ, იჰიააქუწაქუაზ ათაკქუა.

ააი, აჰიონ აპარტია, ჰტიჷლაჭშჷ იალშჷოიტ, იაგაათახჷუპ ასოციალისტტი ნხამვა არგჷლარა, იზბან აკუზარ, ასოციალისტტი ნხამვა არგჷლარაზჷ, ინაგძოუ ასოციალისტტი უააჟილარ რმაქურგჷლარაზჷ ხჷმფადა იათახჷუ ზეგაჷ ჰარა იჰამოუპ. 1917 შჷჷქუსა ოკტიაბრ აზჷ აუსუცაა რკლასს, იარა აპოლიტიკატი დიკტატურა შაქურგჷლანჷ, აკაპიტალიზმ იაიაიტ **პოლიტიკალა**. უბრიიეთეი ასოვეტ მჩრა იმვაფანაგონ, აკაპიტალიზმ ამჩხარა აცყაარაზჷ, ჟილარ რსოციალისტტი ნხამვა არგჷლარაზჷ იათახჷუ აუსქუა ზეგაჷ. აკაპიტალისტციეი აპომეშჩიკციეი ექსპროპრიაცია რზურა: ადგაჷლქუეი, აფაბრიკაქუეი, აზაუადქუეი, აითანიააირატი მვაქუეი, აბანკქუეი ჟილარჷ ირზეიფშჷხატი მალნჷ რჷყაწარა; აეკონომიკატი პოლიტიკა ჭშჷც ამვაფგარა: აჰიჷნთქარრატი სოციალისტტი პრომჷიშჷლენნოსტ არგჷლარა; ლენინ იკოოპერატივტი პლან ამვაფაგარა,— აბართ როუპ უროთ აუსნაგძატიქუა. უაჟი უსნაგძატი ხადას იქუგჷლოუ უბრი აუპ,— უი ატიჷლაჭშჷ ზეგაჷნჯარა ჟილარ რსოციალისტტი ნხამვა ჭშჷც არჭჷიარა, იარა უბრიალა აკაპიტალიზმ იარა უბასწიყაა **ეკონომიკალაგაჷ** ათარხარა. აბრი აუსნაგძატი ხადა ამვაფაგარაზჷ იათახოო რჷნაგძარა ხჷმფადა იაზკტიუპ ჰარა ჰპრაკტიკატი უსურა ზეგაჷ, ჰარა იუპყოიააუა ზეგაჷ. აუსუცაა რკლასს იალშჷოიტ არი აყაწარა, უი ეგაჷყანაწოიტ. არი აუსნაგძატი დუძძა ანაგძარა ნაპარკტიუპ ატიჷლა აინდუსტრიალიზაციარალა. ატიჷლა ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაციარა აბრი აუპ აზვენო ხადა, ჟილარ რსოციალისტტი ნხამვა არგჷლარა აიწჷხრა ნაპჷ ახაჷნტიარკტიუ. აძოთაშიარაჭშჷ არევოლიუცია ჲილარა აჩჷახაჷხხაკჷლაზ აკუზაიტ. ისოვეტტიჷმ ატიჷლაქუა რჭშჷ აკაპიტალიზმ უარლა-შიაოლა ასტაბილიზაცია აკუზაიტ, ჰარა ფხაყა ჰცარა,— ასოციალიზმახა ჰცარა რზაანკჷლომ. აეკონომიკატი პოლიტიკა ჭშჷც იალშჷო იარა აბრი აუს არმარიოიტ აუპ, იზბან აკუზარ, ჟილარ რჷნხამვა ასოციალისტტი ფუნდამენტ არგჷლარა არმარიარა აზჷ აუპ ხაჷძჰიალა ჰპარტია უი ზალანაგალაზგაჷ.

აბას იყან აპარტია ათაკ, ჰტიჷლაჭშჷ ასოციალისტტი ოგჷლარა აიააირა არგარა აზწაატი აჭშჷ.

ახა აპარტია იადჷროუან ტიჷლაკ აჭშჷ ასოციალიზმ აიააირა არგარა აპრობლემა არი აჭშჷ აწჷხუა შჷფჷმწიოზ. სსსრ აჭშჷ ასოციალიზმ არგჷლარა იაანაგოიტ აუაატიჷკსა რთოურჷხ აჭშჷ აქუგეჟოა დუძძა. უი,— სსსრ აჭშტიი აუსუცაა რკლასსი ანხაციეი დუნეიზეგატიი-რთოურჷხტი ეიააირანჷ ირგაზ აკუნჷ იყოუპ. ახა უი. უეიზგაჷ, სსსო იავნუწყატიი უსუპ, ასოციალიზმ აიააირა აოგაოა აპრობლემა იახუთა ზაწიჷკნჷ აუპ იმშჷყოუ უი. აპრობლემა ეგი ახუთა იაწანაკშუა იარა იდუნეიზეგატიინჷ იახაჷყოუ აუპ. ტიჷლაკ აჭშჷ ასოციალიზმ აიააირა აგაოც შჷალშჷო შაქურლულუო, ავჷზა სტალინ ზნჷმკუა-ვნტიჷმკუა იაპირბახაან, აბრი აზწაატიჷ აჭშჷ 3-განკჷ, ავნუწყატიიი ადუნეი ჟილარბჟარატიიი რეივდჷრაარა შჷათახჷუ. აზწაატიჷ ავნუწყატიი აგან ატიჷ აკუზარ, დაჩჷაკალა იაჰჰიოზარ, ატიჷლა ავნუ-

წქატჿი აკლასსქუა რეიზცყაზააშა ატჿჷ აკუზარ, უი—სსრ აჭშტჿი აუსუცჿა რკლასსი ანხაცჿეი იმშვრთახჷუ ირჷლშთიტ დარა რხატჿი ბურჟუაზია **ეკონომიკალა** რიაარიეი. ინაგძოუ ასოციალისტტჿ უააჟჿლაო რშაქურგჷლარეი. ახა იყოუპ დჷრჳაგძჷზ ადუნეი ჟჿლარბეარატჿლა აოი აზწაატჿც ისწანაკუუა. დაჩშაკალა იაპჰოიზარ, ადინცყატჿი ეიზცყაზააშაქუა რუსხკ ატჿჷ, ასოვეტტჿ ტჿჷლშეი აკაპიტალისტტჿ ტჿჷლაქუეი ნაყ-ააყ რეიზცყაზააშაქუა რუსხკ ატჿჷ, ასოვეტტჿ ეიჭშკაამა ცჿჷმლჷს იზმოუ. ასოვეტტჿ ტჿჷლა იაჭშაგჷლანჷ ბჯარ მჩლა აინტერვენცია ჭშჷკ ახძაზჷყარწაშა აფშაარა იამთოუ, სსრ აჭშჷ აკაპიტალიზმ აითაშაქურგჷლარა აჩშაზკრა ჭშჷცქუა ირჷშთოუ ადუნეიზეგძტჿი აბურჟუაზიეი ასოვეტტჿ ჟჿლარი ნაყ-ააყ რეიზცყაზაამა ატჿჷ სსრ მაკძანაზჷ ისოციალისტტჿ ტჿჷლაზაწჿჷკნჷ. ეგძჷრთ ატჿჷლაქუა კაპიტალისტტჿქუანჷ იაანხანჷ იზლაყოუ ალა, აკაპიტალისტტჿ ინტერვენცია აშიართა ზხჷლწუა სსრ იაკურმშანჷ აკაპიტალიზმ აყაზაარა აანხოიტ. იაკურმშანჷ აკაპიტალიზმ ჷყანაწჷ. აკაპიტალისტტჿ ინტერვენცია აშიართაგძჷ შჷყალო ეილჷკკა იყოუპ. ირჷლშაროუ ასოვეტტჿ ჟჿლარ დარა რხატჿჷ მჩქუა ზაწჿჷკ რჷლა არი ადინცყატჿი აშიართარა, სსრ იაჭშაგჷლოუ აკაპიტალისტტჿ ინტერვენცია აშიართარა აფჷრხრა? მაპ, ირჷლშომ. ირჷლშომ, იზბან აკუზარ. აკაპიტალისტტჿ ინტერვენცია აშიართარა აფჷრხრაზჷ ხჷმფადა იათახჷუპ იაკურმშანჷ აკაპიტალიზმ აყაზაარა აფჷრხრა, იაკურმშანჷ აკაპიტალიზმ აყაზაარა ფჷრხშას იამაძოუ ატჿჷლაქუა ფჷთკ რყნჷ ადამხარგძჷ, აპროლეტარტჿ რევოლიუცია აიააირა ანაგა მაცარა აუპ, ახა იარა არი იაანაგოიტ, აკაპიტალისტტჿ ნხამჳა ასისტემა აფჷხრეი ასოციალისტტჿ ნხამჳა ასისტემა არგჷლარეი რაკუნჷ იყოუ სსრ აჭშჷ ასოციალიზმ იაგაზ აიააირა, უეიზგძჷ **წჷხუაფწჿალა** ეიააიროუპ ჰოა აფხძაძარა ალშომ ჰოა, ბჯარლა ატჿჷმტჿჷლატჿ ინტერვენცია აშიართარეი აკაპიტალიზმ არესტავრაცია აჩშაზკრაქუეი აფჷრხჷმქუა იზლაანხო ალა. იარა აბრი აშიართარა აყნჷტჿგძჷ ასოციალიზმ ტჿჷლა გარანტია ამამქუა იზლაანხო ალა. ატჿჷმტჿჷლატჿ კაპიტალისტტჿ ინტერვენცია აშიართარა აქუხრა აზჷ იათახჷუპ იაკურმშანჷ აკაპიტალიზმ აყაზაარა აქუხრა.

ჰიარას იათახჷუზეი. ასოვეტ მჩოა აპოლიტიკა იაშთა აან ასოვეტტჿ ჟჿლარი დარა რჷრ ყაფში, რაფხძატჿი აკაპიტალისტტჿ ინტერვენცია 1918 -1920 შჷქუსქუა რაან ოტპორ შთრჷრთაზ ეიფში, ატჿჷმტჿჷლატჿ კაპიტალისტტჿ ინტერვენცია ჭშჷცგძჷ იარა უბასწჿყძა ქუნაგალა, ოტპორ ათარა რჷლშთიტ. ახა უი უეიზგძჷ იაანაგომ, უბრი ალა აკაპიტალისტტჿ ინტერვენცია ჭშჷცქუა რშიართახარა ჷქუხხოიტ ჰოა. რაფხძატჿი აინტერვენცია აწარხარა იაზმჷრძიტ აინტერვენცია ჭშჷც აშიართარა. იზბან აკუზარ, აინტერვენცია აშიართარა ზხჷლჭშიაალა იაკურმშანჷ აკაპიტალიზმ აყაზაარა იშჷყაც იყოუპ. აინტერვენცია ჭშჷც აწარხარაგძჷ იაზჷრძუამ აინტერვენცია აშიართარა. იაკურმშანჷ აკაპიტალიზმ შჷყაც იყანაწჷ.

აბრი იაანაგოიტ, აკაპიტალისტტჿ ტჿჷლაქუა რჭშჷ აპროლეტარტჿ რევოლიუცია აიააირა არგარა სსრ იჭშტჿი აჯაჟჿლარ გუკ-ფსჷკალა ხინტერეს რჷმოუ უაუპ ჰოა.

აბას აკუნ აპარტია აუსქუნცყუამა, ჰტჿჷლაჭჷც ასოციალიზმ აიააირა არგარა აზწაატჿ აზჷ.

აცენტრ კომიტეტ იქუნარჳჷლოშეიტ დწანჷ, აპოი აუსქუნცყუამა, აპარტია იაუსქუნცყუამაიჷ. აპარტია აჩლენცია ზეგძჷ რზჷ ხჷფარა ზქუმ აპარტია იაზაკუანნჷ იაარიგა ა-XIV-ტჿი აპარტკონფერენცია ალაციაეიარც, იაქუშთაპათჷნგძჷ იადნაკჷლარც.

აპარტია აოი აუსქუნცყუამა დაარაძა იაანლანარგეჟიტ აოპპოზიციონერცია. ზეგძ რაფხძაძა უი იზეილანარგეჟჷზ უბრი აუპ, აპარტია უი აუსქუნცყუამა იანათეიტ აკონკრეტტჿ-პრაქტიკატჿ ყაზმა, ატჿჷლა ასოციალისტტჿ ინდუსტრიალიზაცია აზურა აპრაქტიკატჿ პლან იამანადეიტ უი, დწანჷ იავძჷქუნარგჷლოშეიტ აპარტიატე ზაკუან აფორმა ათახჷ. ა-XIV-ტჿი აპარტკონფერენცია არეზოლიუცია აფორმა ათანჷ, აპარტია აჩლენცია ზეგძჷ რზჷ ხჷფარა აქუმქუა უი აყაწარა.

მარქსიზმ ახჷჩჩარა აზჷ მაცარა მარქსისტტჿ ტეორიას იუდძაძარ ზელშთო იყაზ, სსრ აჭშჷ ასოციალისტტჿ რულარა აიააიოა არგარა მაპ აცჿჷზკშუაზ, ამენშევიკტჿ „პერმანენტტჿ რევოლიუცია ატეორია“ აფნჷრგჷლანჷ, ატროცკისტცია ჷქუგჷლტ აპარტია აუსქუნცყუამა იაჭშაგჷლანჷ.

აბუხარინეცჿია იოზჷმგულიტ იაახტნჷ აპარტია აუსქუნცყუამა აჭშაგჷლარა. ახა ურთ უეიზგძჷ აშჷჰოა

აპარტია იაფჷნდჷრგჷლო იალაგშეიტ, აბურჟუაზია თჷნჩ ასოციალიზმ რალაზჰარა აზჷ დარა „რტეორია“, „შიჷჩშშიჷრბეიალა“ ჰია ლოზუნგ „ჭშჷცკ“ იარა ინაცწანჷ. აბუხარინეცცია რტიჷ ალა, ასოციალიზმ აიააირა არგარა იაანაგოზ აბურჟუაზია რჴჷხუა აფწიარა აკუმ, უი იაანაგონ ურთ რაამარეი რჷრბეიარეი.

ზინოვიევი კამენევი, სსსრ აჭშჷ, იარა ტეხნიკალშეი ეკონომიკალშეი იშიახანჷ იახდჷყოუ აყნჷლი, ასოციალიზმ აიააირა არგარა ზალშთომ ჰია ჰიო აზნჷკაზჷ რხჷ აალიჷწდჷრჰიჰიეიტ, ახა ნას აციჷწარახდ რჩშჷრჷმწიახჷრ ფსჷხუა რმოუიტ.

ა-XIV-ტიი აპარტკონფერენცია (აპრელ 1925 შშჷქუსა) ოპპოზიციონერცია არგამაქუეი, ზჷჩშხუწაკნჷ იყაზი რკაპიტულიანტტი „ტეორიაქუა“ ზეგდჷ ირჷქუმბეიტ, იაქუნაგახაშშაზ არეზოლიუცია ადკჷლანგდჷ. იშაქუნარლულუეიტ სსსრ აჭშჷ ასოციალიზმ აიააირა არგარაზჷ აპარტია აუსქუნჷყუაშა.

ზინოვიევი კამენევი ათძამც იანადლჷრლულუალამა ეიჰა ეილდნჷ ირჷფხდამეიტ არი არეზოლიუცია აბჟჷ ათარა. ახა აპარტია იალჷრუან, აპარტია ა-XIV-ტიი აიზარა დუ აჭშჷ „აპარტია იაჭშაგჷლანჷ იაქუფარც“ აზჷ მაცარა იმბანჷ შშაკუზ ურთ რჷქუფარა ზახლჷრფაზ. ურთ ლენინგრად ეიზჷრგონ დარა რჷდგჷლავცია, ეგდჷყარწონ „ოპპოზიცია ქშჷც“ ჰია იზჷშთაზ.

1925 შშჷქუსა დეკაბრ აზჷ იაატიტ აპარტია ა-XIV-ტიი აიზარა დუ.

აიზარა დუ მვაფასუან აპარტია ავნუწყა აუსშაქუგჷლაშა უალავნჷ იანჷყაზ. აპარტია ააყალშეიჟთეი მკდანა იყამლაცჷზტ არი ეიფშ აშაქუგჷლაშა, ლენინგრადტიი ეიფშ, აპარტია ცენტრ დუმძა ადელეგაცია იშჟეიბაკჷუ იარა აცენტრ კომიტეტ აჭშაგჷლარა ნაპჷ ანარკხდანჷ.

აიზარა დუ იალატიან 665-ვჷკ ადელეგატცია აბჟჷთარა აზინ რჷმანჷ, 641-ვჷკ ალაციაჟიარა აზინ რჷმანჷ. 643 ნჷზქდ-ვჷკ აპარტია აჩლენციეი 445 ნჷზქდ-ვჷკ აკანდიდატციეი ირხათანრაკციანჷ, დაჩშაკალა იაჰიოზარ, ფჷხდატიი აიზარა დუ აყნჷ იყაზ რაასთა მაჭკ ეიწან. არაყა იანჷფშშიტ ანტიპარტიატი ელემენტქუა რჷლა იყდჷშნჷ იყაზ ავუზტიქუეი აუსჰიართაქუეი რიაჩეიკაქუა უარლა-შიარლა რრჷცქდარა.

აცენტრ კომიტეტ აპოლიტიკატი ოტჩოტ ყაიწეიტ ავჷზა სტალინ. იარა ეილჷრკკანჷ იააირფშშიტ პოლიტიკალშეი ნხამვალშეი ასოვეტ ეიდგჷლა ამჩხარა აზჰარა ასახდა. აპრომჷიშშლენნოსტგდჷ, აქჷთ-ნხამვაგდჷ. ასოვეტტი ნხამვა ასისტემა აფჷჟიარაქუა იამოუ ირჷბზოურანჷ, ჩშჰიარა კდაჭშკ ალა ეითაშაქუგჷლახტ, აიბაშრა ყალაანძა იზაყარაზ იაზააიგუახოგდჷ იალაგშეიტ. აბართ ამანშიალარაქუა შშჷყაზგდჷ, ავჷზა სტალინ ლწანჷ იქუირგჷლტ აბრი აჭშჷ აჩშაზჷრთჷნჩრა შშათახჷმ, იზბან აკუზარ, ართ ამანშიალარაქუა ირზჷრმუამჷზტ ჰტიჷლა ეიწახოუ, იაგრარტიუ ტიჷლანჷ მაკდანა იაანხანჷ იშშჷყაზ აფაკტ. აპროდუქცია ზეგდჷ ხჷჯარა იშშანჷ 3-ხუთაკ აანაშთუან აქჷთა-ნხამვა, ხუთა ზაწიჷკ აკუნ აპრომჷიშშლენნოსტ იაანაშთუაზ. აპარტია აჭშაფხდა, იჰიეიტ ავჷზა სტალინ, იგჷლოუპ იაწანაკშუა ზეგდჷ ალა აზწაატიჷ, ჰტიჷლა ინდუსტრიატი ტიჷლანჷ აყაწარაზჷ, ეკონომიკალა აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა ირხდჷფშშჷმკუა აყაწარაზჷ აზწაატიჷ. არი აყაწარა ალშშოიტ, არი იავგდჷყაწატიუპ. აპარტიაზჷ იცენტრტი უსნაგმატინჷ იყალშეიტ ატიჷლა ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აზურა აზჷ აქუფარა, ასოციალიზმ აიააირა არგარაზჷ აქუფარა.

> „იარა ახატიჷ მჩქუა რჷლა აიბჷთაგაქუა ზდა იხუართამ რაარჷხრა ალშშო, აგრარრა აყნჷტიი ჰტიჷლა ინდუსტრიატინჷ აყაწარა,—აა, აბრი აუპ იაწანაკშუა, შათანგდჷ იამოუ ჰარა ჰგენერალნტი ლინია“, იჰიონ ავჷზა სტალინ.

ატიჷლა აინდუსტრიალიზაცია აზურა იალნარშშონ ატიჷლა ნხამვალა ახაზშაქუგჷლარა, იარლულუონ იარა ახჷხდჩარაზჷ ალშშარა, სსსრ აჭშჷ ასოციალიზმ აიააირა არგარაზჷ ხჷმფადა იათახქუოუ აშაქუგჷლაშაქუა ყანაწონ.

აპარტია აგენერალნტი ლინია იაჭშაგჷლანჷ იქუგჷლტ აზინოვიევეცცია. ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაციაზჷ სტალინ იპლან აზინოვიევეც სოკოლნიკოვ იაფნირგჷლტ, აიმპერიალიზმ აკულაქუა რჷვნუწყა იგუაგუო ირჷლოუ, აბურჟუაზიატი პლან. უბრი აპლან ალა, ეიჰარაკ ამა-მამეი, აფატიი ააზრჷხშუა, ურთ აჰიაა-ნხჷწყა იზთიუა, იარა ახათა იყანამწო, იყანაწარანვდჷ იახუთამ, ამაშჷნაქუა უბრახდჷნტიი იააზხუო,

რა მარიახჵეიტ, ლენინგრადტიი აკომჭჵარტი ორგანიზაციაგდჷ დუკ მჷრწჷკუა ჭჵჷც ეითაშთნახჷიტ აკომჭჵარ აჭჵჷ იარა იაქუნაგოზ ათჷფ.

ა-XIV-ტიი აიზარა დუ ანწიამთაზჷ, ლენინგრადყა იდიჷქურწეიტ აიზარა დუ აყნჷტიი გუფჳჷკ ადელეგატცია—აჳჷზცია მოლოტოვ, კიროვ, ვოროშილოვ, კალინინ, ანდრეევ, უბას ეგდჷრთგდჷ. ლენინგრადტიი აპარტიატი ორგანიზაცია აჩლენცია რხჷ ითაგალატიჷნ, ეიყარა მჷალა ამანდატქუა ზოუზ, ლენინგრადტიი ადელეგაცია აიზაოა დუ აჭჵჷ ციგდაურამჵაქუ ანტიბოლშევიკტი ყაზშა ზმოუ აპოზიცია შჵჷშთნახჷზ. აიზარა დუ აზჷ ოტჩოტ ახდჷყარწოზ აიზარაქუა მჳასუან დაარა ილახ-ჭჵჷხნჷ. იაარლასძანჷ ეიზჷრგჵეიტ ლენინგრადტიი აპარტკონფერენცია ჭჵჷც. ლენინგრადტიი აპარტიატი ორგანიზაცია აჩლენცია ომასსა ეიპარაძაკ (97 პროცენტ ინარეიჳნჷ) იშჵეიბაკჷზ ირჷქუშჵაჰათხჵეიტ აპარტია ა-XIV-ტიი აიზარა დუ აძბარაქუა. იაგდაქუძბეიტ ანტიპარტიატი ზინოვიევტი „ოპოზიცია ჭჵჷც“. „აოპოზიცია ჭჵჷც“ იარა უბასყანგდჷ არ ზმამ აგენერალცია ირეიფშჵჷნ.

ლენინგრადტიი აბოლშევიკცია ლენინი სტალინი რპარტია აფხდატიი არიადქუა რჭჵჷ იაანხჵეიტ.

აპარტია ა-XIV-ტიი აიზარა დუ აუსურაქუა რიტოგქუა ყაწო, აჳჷზა სტალინ იჳუან:

> „ვკპ(ბ) ა-XIV-ტიი აიზარა დუ თოურჷხტი წაკჷს იამოუ უი აუპ, უი იალშჵეიტ აოპოზიცია ჭჵჷც აშჵიფკაქუა რდაცქუა რყჷნძა რაარფშჵრა, იარა იამაზ აგურახამწარეი აქდრა-ალჷზრეი ნაყ რკაჟრა, ასოციალიზმ უინახჷსგდჷ აზჷქუფარაზჷ ეილჷრკკა იაზჳოანათეიტ ამჳა, აპარტია იანათეიტ აიააიოა აპერსპექტივა, უბოიალა აპროლეტარიატ ევეიბნათეიტ ასოციალისტტი რგჷლარა აიააირა შჵაგო აზჷ იმხუანჩო აგურახაწარა რჷზთო აბჯარლა“ (**სტალინ,** ლენინიზმ აზწაატიქუა, ადაყდა 155).

იააზჷრკდაჭჵნჷ იალკაატიქუოუ.

ჟილარ რჷნხამჳა აითაშაქურგჷლარა აზჷ თჷნჩ აუსურახდ აიასრა აშჵჷქუსქუა, ათაკფხჷქურატი დუძძა ზმოუ აპერიოდქუა რახდტი აკნჷ იყოუპ აბოლშევიკტი პარტია ათოურჷხ აჭჵჷ. აუსშაქუგჷლამშა უადაჳ აან აპარტია იალშჵეიტ აიბაშრატი კომმუნიზმ აპოლიტიკა აყნჷტიი აეკონომიკატი პოლიტიკა ჭჵჷცახდ აქუგეჟრა უადაჳ. აპარტია იაოლუოუეიტ აუსუციეი ანხაციეი რეიდგჷლა ეკონომიკატი შათა ჭჵჷცლა. იშაქუდჷრგჷლტ ასოვეტ სოციალისტტი რესპუბლიკაქუა რეიდგჷლა.

აეკონომიკატი პოლიტიკა ჭჵჷც`ამჳაქუა რჷლა ირჭჵიახჵეიტ ჟილარ რჷნხამჳა აითაშაქურგჷლარაჭჵჷ აკჷრძა ზწაზკჵუა ამანშიალარაქუა. ასოვეტქუა რტიჷლა ამანშიალარაქუა ამანჷ ჟილარ რჷნხამჳა არჭჵიარა აითაშაქურგჷლარა აპერიოდ იახჷსჷნ, აპერიოდ ჭჵჷცახდ, ატიჷლა აინდუსტრიალიზაცია აზჷურა აპერიოდახდ აიასრა იალაგჵეიტ.

აგრაჟჵდანტი ეიბაშრა აყჷნტიი თჷნჩ ასოციალისტტი რგჷლარახდ აიასრა, ეიჰარაკგდჷ აფხდატიი აამთაქუა რაან. იამან აუადაჳრა დუქუა. ბოლშევიზმ ალაცია, ვკპ(ბ) არიადქუა რჭჵჷ ანტიპარტიატი ელემენტქუა, აბრი აპერიოდ ჷყანაწჷ რჩჵალცალანჷ ლენინ იპარტია იაჭჵაგჷლანჷ აქუფარა იაჭჵჷნ. ართ ანტიპარტიატი ელემენტქუა ხჷს დრჷმან ტროცკიი. აბრი აქუფარაჭჵჷ იარა ჳჷზციას იმან კამენევი, ზინოვიევი, ბუხარინი. აოპოზიციონერცია აქუგულჵუან, ლენინ დანფსჷ აშთახდ აბოლშევიკ პარტია არიადქუა ეილზჷრჳრჷშჵა აუსქუა რალაგალარა, აპარტია აიყუშჵარა, სსსრ აჭჵჷ ასოციალიზმ აიააირა არგარა აუს აგურახამწარალა, აპარტია არჭჵკრა, აწაბჷრგ აზჷ, ატროცკისტცია რჩჵაზჷრკჵუან სსსრ აჭჵჷ აბურეჟჵუაზია ჭჵჷც რპოლიტიკატი ორგანიზაცია, დაჩჵა პარტიაკ აკაპიტალისტტი რესტავრაცია აპარტია აყაწარა.

აპარტია აჩჵეილანართიეიტ ლენინ იზნამია იწაგჷლანჷ, იარა ლენინტი ცენტრ კომიტეტ აკუშჵა-მჷკუშჵა, აჳჷზა სტალინ იკუშჵა-მჷკუშჵა, იაგდაწანარხჵეიტ ატროცკისტცია რეიფშჵ. ლენინგრად იყაზ ურთ ოჳჷზცია ჭჵჷცქუა ზინოვიევი კამენევი რ-ოპოზიცია ჭჵჷცგდჷ.

ამჩქუეი ახჷრხუაგაქუეი ეიზგანჷ, აბოლშევიკცია რპარტია ატიჷლა ათოურჷხტი ეტაპ ჭჵჷცახდ -ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აეტაპახდ იკჷლნაგჵეიტ.

აჟიაბაჭიი ახჷ

ატიგლა ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აზურაზგ აგოლშშევიკ პარტია ინგყუნაგოზ აქუფარა.

(1926—1929 შუგქუსქუა).

1. ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აპერიოდ აანტიი აუადაპრაძუეი დარა ურთ რაძუფარეი. ტროცკისტტი-ზინოვიევტი ანტიპარტიატი ბლოკ აყალარა. აბლოკ ანტისოვეტტე აძუბგლარაძუა. აბლოკ აწარხარა.

ა-XIV-ტიი აიზარა დუ აშთახჲ ატიგლა **ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აზურაზგ** ასოვეტ მჩრა აგენერალნტი აუსქუნგყუაშა ანაძარაზგ აპარტია ეიწნახტ აქუფარა.

ზეგჲ რაფხჲააა აქგთ-ნაამჳა აოჭუგხარა, აქგთ-ნხამჳა აყწგტიი აძა-მაძეი აფატიი როუჲრა, უბართ რეითარსრა, აპრომგიშლენნოსტ აითაშაქურგლარა, იყაქუოუ აზაუადქუეი აფაბრიკაქუეი ოეითაშაქურგლარა. აბართ როუპ უსნაგძატიგს იყაზ აითაშაქურგლარატი პერიოდ აან.

ასოვეტ მჩრა, ართ აუსნაგძატიქუა დარა ზაყარაზ ალა. უსყაკ ჯა ადნამბალტ რთგფ აქუწარა

ახა აითაშაქურგლარა აპერიოდ იამან აგხა დუქუა ხფა.

აკგ, უი აუს ამან იაჟიხჲაზ, ტეხნიკალა ეიწახოუ, დუკ მგრწგკუა ასტროი იაალწრატიგ იყაზ აჟიგტი ზაუადქუეი აფაბრიკაქუეი რჭუგ. ურთ ტეხნიკა ქუგცლა რეითეიბგთარა აკუნ უსნაგძატინგ იყაზ.

ჳბა, აითაშაქურგლარა აპერიოდ აუს ამან ზბაზა თშიაძანგ იყაზ აპრომგიშლენნოსტ აჭუგ, იზბან აკუზარ, იყაქუაზ აზაუადქუეი აფაბრიკაქუეი რხგფხჲაძარაჭუგ იალამგზტ ჰტიგლა ამალახაზგჲგ ზდა იხუართამგზ, უსყან ჰარა იჰამამგზტ, ჟიაბალა შიკგლა ზგრგგლარა ათახგზ—ამაშგნა ყაწართა ზაუადქუა, იზბან აკუზარ, აბართ რეიფშ აზაუადქუა გყამკუა, აინდუსტრია იაშაწიყჲოუპ ჰია იუზგფხჲაძომ. აბართ აზაუადქუა რგყაწარეი უაჟიტიი აამთაზტიი ატეხნიკა ალა ურთ რგრხშიარეი რაკუნ უსნაგძატინგ იყაზ.

ხფა, აითაშაქურგლარა აპერიოდ აუს ამან ეიჰარაკ იარა იარჭშიაზ, ამჳახჲგჲგ იკგლნაგაზ აინდუსტრია ლასგ აჭუგ. ახა ირჭშიოუ აინდუსტრია ხჲამთა ზაწიგკ ზნაგძარა ალშონგ იყაზ, ატიგლა იათახხაქუოზ ეგჲგრთ რტიგ აკუმ, იარა აინდუსტრია ლასგ ახათა აჭშიარა. უინახგს აინდუსტრია ხჲამთა აკუადარა იამშთუა იალაგშეიტ. აინდუსტრია ხჲამთახჲ ამჩრა აიჰარაკ აიაგარა აკუნ უსნაგძატიგს უაჟიგ იყაზ.

აბართ აუსნაგძატი ქუგცქუა ზეგჲგ ნანაგძარ აკუნ ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აპოლიტიკა.

აპიგნთქარ იურგსტიგლან იყამგზტ აინდუსტრია უსხკქუა ჟიპაკგ, ხგმფადა **ჭუგცქ** ირგგლაციგნ, ირგგლატიგნ ამაშგნა-ყაწართა, ასტანოკ ყაწართა, ავტომობილტი, ახიმიკატი, ამეტალლურგიატი ზაუად ქუგცქუა. ეიჭშკაატიგნ არნგყუაგაქუეი აელექტროსტანციაქუა რგოხშიაგაქუეი რგყაწართაქუა ჰარა ჰყნგ, იაზგრჰატიგნ ამეტალლში ალბა რაცჲეი რგწხრა, იზბან აკუზარ. სსსრ აჭუგ ასოციალიზმ აიააირა არგარა აუს იათახგნ ართ.

ხგმფადა იათახგნ ატიგლა-ხჲჩარატი პრომგიშლენნოსტ ჭუგცქ არგგლარა, ირგგლატიგნ არტილლერიატი, აპზარბზან ხქუა რტიგ, ავიაციატი, ატანკტი, აპულემიოტტი ზაუადქუა, იზბან აკუზარ, იააჰაკურშანგ აკაპიტალისტტი გყაზაარა აან, სსსრ ახჲჩარა აინტერესქუა ირთახგნ ურთ რგყაწარა.

ხგმფადა ირგგლატიგნ ატრაკტორტი ზაუადქუა, უაჟიტიი აამთაზტიი აქგთ-ნხამჳატი მაშგნაქუა ოგყაწართა აზაუადქუა, მილლიონლა ახაზგ-ნხარა სსაქუა აკოლხოზტი აარგხრა დუქუა რახჲ რიაგარა ალგრშარაზგ. ურთ რპროდუქცია ალა ეიბგთატიგნ აქგთა-ნხამჳა, იზბან აკუზარ, უი აკუნ აქგთაჭუგ ასოციალიზმ აიააირა არგარა აინტერესქუა ირთახგზ.

აბართქუა ზეგჲგ ალნარშარ აკუნ აინდუსტრიალიზაცია აპოლიტიკა, იზბან აკუზარ, აბართქუა რაკუნ იაწანაკშუაზ ატიგლა ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაციარა.

ჰიარას იათახგუზეი, აბრი ეიფშ აკაპიტალტი რგგლარა დუ მილლიარდლა აფარა აზოუჟგმზარ ფსგხუა

ამამჷზტ. ადინჷყანტი აფსახტიქუა რჷქუგულრა ზალშომჷზტ, იზბან აკუზარ, აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა აფსახტიქუა ჰათარა მაპ აციჷრკჷიტ. დინჷყატი ცხჷრაარადა, ჰხატიჷ მჩქუა რჷლა იპარგჷლარ აკუხონ. ახა ჰარა ჰტიჷლა უსყან დჷრპაგჲ იბეიამჷზტ.

არი აკუნ უაჟიჷ აუადაჳრა ხადაქუა ირუაკნჷ იყაზ.

აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა დაარა ინდუსტრია ხჲამთა ენაგჲ იყარწალონ ადინჷყატი იალანაგალო ახარხუაგაქუა რჷცჷრხჷრააგძანჷ: აკოლონიაქუა რჷრპირალა, იაწახო აჟილარქუა იოჷმჷრხუა აკონტრიბუციაქუა რჷლა, ადინჷყატი აფსახრაქუა რჷლა. ასოვეტქუა რტიჷლა, აინდუსტრიალიზაცია აზჷ პრინციპლაწიჟჲა იალშომჷზტ აბართ აკოლონიატი ჟილარქუეი, იაწახოზ აჟილარქუეი რჷრპირა ეიფშ იხუმგოუ ახარხუაგააგართაქუა რახჲ ახჷრხარა. ადინჷყატიი აფსახრაქუა რაკუზარ, სსსრ აზჷ არი ააგართა აში არკჷნ, აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა აფსახოაქუა ათარა მაპ ახჲაციჷრკჷზ იახყჲანჷ. ახარხუაგაქუა ფშაატიჷნ ატიჷლა **აჳნუწყა**.

სსსრ აჭშჷ ეგჲჷრფშაიტ ართ ახარხუაგაქუა. სსსრ აჭშჷ ირჷფშაიტ, კაპიტალისტ ჰიჷნთქარრაკ იარბანზაალაკჲ იაზჷმდჷრძო აიზაკრა (*накопление*) ააგართაქუა. ასოვეტ ჰიჷნთქარრა იაიოუიტ იარა ახაპაჭშჷ ოქტიაბრტი ასოციალისტტი რევოლიუცია აკაპიტალისტციეი აპომეშჩიკციეი ირჷმიახჷზ აფაბრიკაქუეი აზაუადქუეი ზეგჲჷ, ადგჲჷლქუა ზეგჲჷ, ატრანსპორტ, აბანკქუა, ადინჷყატიი აჳნუწყატიი ახუჰახუთრაქუა. აჰიჷნთქარრატი ფაბრიკაქუეი, აზაუადქუეი, ატრანსპორტი, ახუჰახუთრეი, აბანკქუეი იოჷლწუაზ აფეიდა, უაჟიჷ აკაპიტალისტცია რპარაზიტტი კლასს არხუარახჲ აკუმკუა, არინახჷსტიი აპრომჷიშლენნოსტ აზჷრჰარახჲჷ იცონ.

ასოვეტ მჩრა იარძიტ, დაჩშაკ აკუმ ესჷშჷქუსა აპროცენტ მაკარა აზგჲჷ 100 მილლიონლა აჟილარ ხატი ფარალა იზხჷრშიააუაზ აჰიჷნთქარ იუალქუა. აპომეშჩიკრატი ხატიდგჲჷლ მაზარა აწჷხუა ფწიანჷ. ანხაცია ესჷშჷქუსა 500 მილლიონ მაათ ეგჲააგჷმხო ხჲტიჷ ფარანჷ ადგჲჷლ არენდფსას აპომეშჩიკცია ირჷრთოზ აყნჷტი რხჷ იაქუითნატიიტ ასოვეტ მჩრა. ანხაპჷჟილარ აოი ახჲამთარა ზეგჲჷ აყნჷტი რხჷ იანაქუითხა, ამჩხარა დუ ზმოუ აპრომჷიშლენნოსტ ჭშჷც აოგჷლარაჭშჷ აჰიჷნთქარრა იაცხრაარტი იყალშეიტ. ანხაცია გუკ-ფსჷკ ალა

ინტერესს ირჷმან ატრაკტორქუეი აქჷთ-ნხამჳალტი მაშინაქუეი როურა.

ახაშიალახუქუა რააგართაქუა აბართ ზეგჲჷ ასოვეტ ჰიჷნთქარრა ანაპაჭშჷ იყან ურთ აინდუსტრია ხჲამთა აყაწარაზჷ 100 მილლიონლა, მილლიარდლა აფარა ალარწარც რჷლშონ. იათახჷზ ფშიჷმა ყაზარჷლა აუს აზნეირა ზაწიჷკ აკუნ, აფარა ნჷხრა უს აჭშჷ აეკონომია ლულუამა ყაწალატიჷნ, იათახჷნ აარჷხჷრთა რაციონალიზაცია აზურა, აარჷხრატი ხატიფსა ალარყურა, აარჷნ ზლჷმწუა რზჷ ახარჯქუა რწჷხუა ფწიარა უბას აბართ რეიუშქუა ეგჲჷრთგჲჷ.

ასოვეტ მჩრა იარა ხჲჷძჰიალა უბასწიყჲა იაგჲნჷყუეიტ.

აეკონომია არეჟჷიმ ამჩალა ესჷშჷქუსაირა იაჰაიაჰა ირჷზჰაუა იალაგშეიტ აკაპიტალ რგჷლარაზჷ ახარხუაგა მალქუა. დნეპრტიი აგიდროელეკტროსტანციეი, ტურკესტანო-სიბირტიი აიხამკეი, სტალინგრადტიი ატრაკტორ ზაუადი, ასტანოკყაწართა ზაუადქუეი, ავტომობილ ზაუად „ამო“ („ზის“) უჰია უბას ეგჲჷრთგჲჷ ოეიფშ, აგიგანტტი ნაპლაკქუა რჷრგჷლაოა ჰალაგარტი ალშარა ყალშეიტ.

1926—27 შჷქუსქუა რაან აპრომჷიშლენნოსტ აზჷჰიან მილლიარდ მაათკ რყჷნძა ალაჰუაზარ, ხჷშჷქუსა რჷშთახჲ იალშარტი იყალშეიტ 5 მილლიარდ მაათკ ეგჲრჷკჷმხო ალაწარა.

აინდუსტრიალიზაცია აუს ფხჲაყა ალარა იაჰუჷნ

სსსრ აჭშჷ ასოციალისტტი ნხამჳა ადულუახარაჭშჷ აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა ირბონ აკაპიტალისტტი სისტემა აყაზაარა აზჷ აშიართარა. უბოი აყჷჷტი აიმპერიალისტტი ეიჰაბჷრაქუა ფსჷხუას იყაზ ზეგჲ ყარწონ, სსსრ აქულულუარა ჭშჷც აზურაზჷ, ეილარხუარც, ეიწარყჲარც, მა იანამუძაგჲჷ, -სსსრ აჭშჷ აინდუსტრიალიზაცია აუს ჰიალადჷრხარც.

1927 შჷქუსა მაი აზჷ, აიჰაბჷრაჭშჷ იტიაზ ანგლიატიი აკონსეოვატორცია („ალახჲლულუაქუა“) აპროვოკაცია ყაწანჷ, „არკოს“ (ანგლია ალახუჰახუთრაზჷ ასოვეტტი გუფ) იაქულტ 1927 შჷქუსა მაი 26 აზჷ ანგლიატიი აკონსერვატივტი ეიჰაბჷრა ირჰიეიტ დიპლომატიალშეი ხუჰახუთრალშეი ანგლიეი სსსრ-ი რეიზჷყარა შჷფდჷრგაზ.

1927 შჷქუსა იიუნ 7 აზჷ პოლშჰატიი აუაჳტიჷჳსა, აურჷს ბელოგვარდეეც, ვარშავა დიშიტ სსსრ აპოსოლ, აჳჷზა ვოიკოვ.

იარა უბრი აამთაზჷწიყდა, სსსრ ატერრიტორიაჴშგდჷ ანგლიატიი აშპიონცეი ადივერსანტცეი ლენინგრად აპარტიატი კლუბ აბომბაქუა აგუდჷრწეიტ. იარა უბრი ალა ირხუიტ 30-ვჷკ რყჷნძა აუააფსჷრა, ურთ რახდტიი ფჷთვჷკ ლულუალა იხუნ.

აფხჷნ 1927 შჷქუსაზჷ ეგდაარჷბჟმჷრსკუა ბერლინი, პეკინი, შჰანხაიი, ტიანცზინი რჟჷ იყაქუაზ ასოვეტტი პოლპრედსტვაქუეი ატორგპრედქუეი ირჷქულშეიტ.

არი ასოვეტ მჩრა აუადავრაქუა იამაზ ირჷცნაწონ.

ახა აქულულუარა სსსრ აზმჷრშიეიტ, იაარმარიანჷ ნაყ იაყუნაყეიტ აიმპერიალისტცეი ურთ რაგენტცეი რპროვოკაციატი ქუხხრაქუა.

უბრი ეიწამკუა აუადავრაქუა ყარწონ აპარტიეი ასოვეტ ჰიჷნთქარრეი რზჷ ატროცკისტცეი ეგდჷრთ აოპოზიციონეოცეი, ინჷყურგოზ აიწაყდარატი უსურალა. ასოვეტ მჩრა აჭშაგჷლარაჭშჷ „ჩემბერლენ ინაირკნჷ. ტროცკიი იყნჷნძა იაკჰუ ფრონტკ ეიფშშია აკჷ აყალარა იაჭშუპ“ ჰია ამალა იმჰიაიეიტ აჳჷზა სტალინ უსყან. აპარტია ა-XIV-ტიი აიზარა დუ აძბარაქუეი, აოპოზიცია იაზააიზშია [illegible] მჷკჷკუა, აოპოზიციონერცაა რ.ბჯარ შთარჷმრეიტ. უი ინეჰანგდჷ, —ურთ ინაგდ იდჷრლულუეიტ აიწაყდარეი აიყუშჰარეი რზჷ რუსურა.

აფხჷნ 1926 შჷქუსაზჷ ატროცკისტცეი აზინოვიევცეი რჩშეიდჷრკჷლტ ანტიპარტიატი ბლოკ აჭშჷ, უი აბლოკ აკუშჰა-მჷკუშჰა ეიდჷრკჷლშეიტ იაყდაზ აოპორტუნისტტი გუფქუა რცეჷნხაქუა ზეგდჷ, იანტილენინტიუ. იმაძოუ რპარტია აშთაგდჷ რკჷიტ, უბრი ალა იაახუეიანჷ იილარგშეიტ. აფრაქციაქუა რჷყალარა რხინ ყაზჷმწოზ, აპარტია აუსტავი აპარტია აიზარა დუქუა იშთჷრხხდოუ აძბარაქუეი. აპარტია აცენტრ კომიტეტ ირანაჰიეიტ, ეიცჷრდჷრუა ამენშევიკტი ავგუსტტი ბლოკ ციფშშუშია იყოუ, უბრი ანტიპარტიატი ბლოკ ანემდჷრპჷ,—უი იარა ადგჷლავცაა რზჷ აწჷხუა ბაათსჷლა იშჷფწიო. ახა უეიზგდჷ აბლოკ ადგჷლავცაა რჩშეიქურჷმკჷიტ.

იარა აბრი აშჷქუს ჩშავოათაგალან აზჷ ა-XV-ტიი აპარტკონფერენცია ალამთალა, აპარტია ადისკუსსია ქშჷც იალაოგალარც ოჩშაზკნჷ, მოსკვეი, ლენინგრადი, ეგდჷოთ აქალაქდქუეი რჭშტიი აზაუადქუა რპარტეიზარაქუა რუნჷ ურთ ჷქუგჷლოიტ. უაყა აპარტია აჩულენცაა ალაცააჟსარაზჷ ურთ იქუდჷოგჷლშეიტ დარა რპლატფორმა, იააბაც ატროცკისტტი-მენშევიკტი ანტილენინტი პლატფორმა ახვაალა. აპარტია აჩლენცაა ლულუალაწიყდა აოპოზიციონერცაა ოტპორ ორთეიტ. ჯალა-ჯარაგდჷ აიზარაქუა იოჷლცანჷ იფხარწაქუეიტ. აბლოკ ადგჷლავცაა აცენტრ კომიტეტ ეითოანაჰიეიტ აჩინახჷს ურთ ზჭშუ აიწაყდარატი [illegible] აპარტია იშჰალამძო.

აოპოზიციონერცაა, ტროცკიი, ზინოვიევი, კამენევი, სოკოლნიკოვი რნაპჷ აწავნჷ აცენტრ კომიტეტ აჩ. იალაოგალშეიტ აზაიელენიე: უბრი ასაიავლენიე აჭშჷ ურთ დარა რფრაქციატი უსურა იაქუძბონ, უი აუს აჭშჷ უინახჷსგდჷ აპარტია იშჰაზჷრაზუ ალა აჟაართიუან. ახა იარა უბასგდჷ, აბლოკ შჷყაც იყან, იარა ადგჷლავცააეჷ რანტიპარტიატი ეიწაყდარატი უსურა იაყუწუამჷზტ. ურთ რანტილენინტი პარტია აიდკჷლარა იშჰაჭშჷც იაჭშჷნ, ილეგალჷმკუა აუს ახდჷრუშჰაზ ატიპოგრაფია ყარწონ, დარა რადგჷლავცაა რჷვნუწყა აჩლენტი ხუთალოგალაქუა აფჷოწოა. დარა ოპლატფორმა ოჷლაოჭოუ.

ატროცკისტცეი აზინოვიევცეი აბრი ეიფშშ აყაზ[illegible] იშთ[illegible] აყნჷტი ა-XV-ტიი აპარტკონფერენციეი (1926 შჷქუსა ნოიაბრ), ინაოთპ.ანჷ იმკაფჷსუაზ აკომმუნისტტი ინტერნაციონალ ანაგძარატი კომიტეტ აპლენუმი (1926 შჷქუსა დეკაბრ) იალაცააჟაარაზჷ იქუდჷრგჷლტ ატროცკისტტი ზინოვიევტი ბლოკ აზჷ აზწაატიჷ, დარა იშთჷრხჷზ აძბარაქუა რჭშგდჷ აბლოკ ადგჷლავცაა ირჷქუძბეიტ, ზპლატფორმაჭშჷ ამენშევიკტი პოზიციაქუა რ.ხდ ილბააპრჷზ აიყუშჰავცაა ზლარაკუზ ალა.

ახა აბრიგდ რმჷხუეიტ აბლოკ ადგჷლავცაა. 1927 შჷქუსაზჷ, ანგლიატიი აკონსერვატორცაა სსსრ ახ. ადიპლომატიატი ახუჰახუთრატიი ეიზჷყაზააშაქუა ანბჟჷრხ აშომენტ აზჷ. ურთ აპარტია ოაჟიჷლოარა ქშჷც იოჷოლულუაზტ. „83-ვჷკ რპლატფორმა“ ჰია იზჷშთაზ, ანტილენინტი პლატფორმა ქშჷცკ აიილადჷრგუაგუან,

აპარტია აჩლენცაა რჷვნუწყა იახძჷრგძოლ იალაგშეიტ, აპარტია აზეიფშ დისკუსსია ჰშჷც ყანაწარც აცენტრ კომიტეტ იადწო.

აოპპოზიციატი პლატფორმაქუა ზეგძ რაწკჷს აბრი აპლატფორმა ეიჰა იმცჷუ, იფარისეიტიუ პლატფორმოუპ უჰიარტიჷ იყან.

აჟიაჭშჷ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ, აპლატფორმაჭშჷ, ატროცკისტციეი აზინოვიევეცციეი აპარტია იაძბაქუაზ რჷცნჷყუარა მაპ აციჷრკშუამჷზტ, ურთ რზჷრაზრა იაზციაჟიონ. ახა აუს აჭშჷ, ლუღუალაწიყძა ეილაოგონ აპარტია იაძბაქუაზ, აპარტიეი იარა აცენტრ კომიტეტი რზჷ რაზჷრას იარბანზაალაკძ ციგძა-ბააფსჷლა იახჷჩჩო.

აჟიაჭშჷ. დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ, აპლატფორმაჭშჷ, ურთ აპარტია აკზაარა მაპ აციჷრკშუამჷზტ, აიყუშარა ყამლარც იაზციაჟიონ. აუს აჭშჷ, ურთ ლუღუალაწიყძა ეილარგონ აპარტია აკზაარა, აიყუშარა ალინია მჳაფარგონ, ჭჷდალა ირჷმან ილეგალჷმკუა აუს ზუაზ დარა რხატი ანტილენინტი პარტია; უი ანტისოვეტტი, კონტრრევოლიუციატი პარტიანჷ იყალარც ალზჷრშაშაზ ზეგძჷ ამან.

აჟიაჭშჷ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ, აპლატფორმაჭშჷ, ურთ აინდუსტრიალიზაცია აპოლიტიკა იაზციაჟიონ, უიმოუ, აცენტრ კომიტეტ ახარარა ადჷრწონ იახძჷნძახუთოუ აყარა ირლასნჷ აინდუსტრიალიზაცია მჳაფანაგომ ჰია, აუს აჭშჷ, სსსრ აჭშჷ ასოციალიზმ აიააირა შაგოზ ატიჷ აპარტია იშთნახჷზ აძბარა ურთ ახჷჩჩონ, ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აპოლიტიკა ჩჩარხუა ირჷმან, აზაუადქუეი აფაბრიკაქუეი ეიპაძაკ ატიჷმტიჷლატი უაა კონცესსიალა ირჷოთაოკ დწას იყარწონ, გულჷრთა დუს ირჷმან სსსრ აჭშჷ ატიჷმტიჷლატი კაპიტალისტტი კონცესსიაქუა.

აჟიაჭშჷ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ, აპლატფორმაჭშჷ, ურთ აკოლხოზ წჷსრა იაზციაჟიონ, უიმოუ, აცენტრ კომიტეტ ახარარა ადჷრწონ. უი იახძჷნძახუთოუ აყარა ირლასნჷ აკოლლექტივიზაცია მჳაფნაგომ ჰია, აუს აჭშჷ ურთ, ანხაცაა ასოციალისტტი რგჷლარა რალარხურა აპოლიტიკა იახჷჩჩონ. აუსუცაა რკლასსი ანხაციეი რგბჟარა „ზთჷფ უაპჷ იზჷქუმწო აკონფლიქტქუა" ხჷმფადა იყალოიტ ჰია იაზციაჟიონ, აქჷთაჭშჷ გულჷრთასგძჷ იყარწონ „აკულტურა ზმოუ არენდატორცია", დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ — აკულაკტი ნხარაქუა.

აოპპოზიცია აპლატფორმა მცქუა ზეგძ რახძტი, არი ზეგძ რეიჰა იმცჷზ პლატფორმან.

უი აპარტია აჟარა იაზკჷნ.

აცენტრ კომიტეტ მაპ აციონაკჷიტ იაარლასნჷ ადისკუსსია აარტრა. აოპპოზიციონერცაგძჷ ირანაჰიეიტ, ადისკუსსია აარტრა ზლალშო აპარტია აუსტავ იაჰიო ახჷმფარა მაცარალა შაკუუ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ,— აპარტია აიზარა დუ აყალარა ჳჷმზ შჷბჟოუ.

1927 შჷქუსა ოკტიაბრ მზაზჷ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ. ა-XV-ტიი აიზარა დუ ჳჷმზ შჷბჟაზ, აპარტია აცენტრ კომიტეტ ირჷლანაჰიეიტ აპარტია აზეიფშ დისკუსსია. იალაგშეიტ ადისკუსსიატი ეიზარაქუა. ადისკუსსია ალხშიაქუა ატროცკისტტი-ზინოვიევტი ბლოკ აზჷ ივუფჟიაგასჷ. აწკჷსგძჷ ინეიკანჷ იყალშეიტ. აცენტრ კომიტეტ აპოლიტიკა რბჟჷ ართეიტ 724 ნჷზქძ-ჳჷკ აპარტია აჩლენცაა. ატროცკისტციეი აზინოვიევეცციეი რბლოკ აბჟჷ ართეიტ 4 ნჷზქძ-ჳჷკ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზაო, პროცენტკ აწკჷსგძჷ ეიწანჷ ანტიპარტიატი ბლოკ ფჷხხაა ილჷქურწეიტ. აპარტია ზჷნძა აიპარაჳძაკ რჷლა ეიზჷრაზნჷ აბლოკ აპლატფორმა რჷდრჷმკჷლტ.

აბას აკუნ იშჷყაზ ეილჷკკა იჰიაზ აპარტია აგუათახრა, ზგუაანაგარახძ დარა აბლოკ ადგჷლაჳცაა აუს ახძახჷრგაზ.

ახა იარა აბრი აუროკგძჷ რმჷხუეიტ აბლოკ ადგჷლაჳცაა. აპარტია აგუათახრა აცნჷყუარა აცჷნხურას, ურთ ირჷძბეიტ აპარტია აგუათახრა ეიწარყძარც, ადისკუსსია იალგაანძაგძჷ ურთ, იციჷრფხაშაჳახა იშაწახოჳ ანჷრბა, აპარტიეი ასოვეტტი ეიჰაბჷრეი ირჭშაგჷლანჷ, ეიჰა იჯბარაზ აქუფარა აფორმაქუა რახძ იიასჷრც. ურთ ირჷძბეიტ აპროტესტ ყაწარა იაზკნჷ, მოსკვეი ლენინგრალი რჭშჷ არგამა ადემონსტრაციაქუა მჳაფარგარც. ურთ რდემონსტრაცია ამჳაფგარა მშჷს იალჷრხჷიტ ოკტიაბრტიი არევოლიუცია აშჷქუახჷწრა მშჷ, ნოიაბრ მზა 7, სსსრ აჯაჟილარ რრევოლიუციატი ჟილარ ზეგძ ირზეიფშუ ადემონსტრაცია ანჷმჳაფჷრგო აამთაზჷ. აბასალა ატროცკისტციეი აზინოვიევეცციეი იაქურკჷიტ აპარალლელტი დე-

მონსტრაცია მჳაფჷრგარც. უა იშჷყალაშჟაზ უაჳჷ იდჷრრატიჷ იშჷყაზ ეიფშ, აბლოკ ადგჷლაჳცია აულიცახჲ იკჷლჷრგარც რჷლშეიტ გუფ ლახჲჷციგჲახუქჷკ, დარა ირჷცჷზჰიოზ, ხჷფხჲაძარა მაჰკ ზლაზ. ჟილარჷ ზეგჲჷ რდემონსტრაცია ურთ აცჰიაჳციეი დარა რატამანციეი აწარძნჷ ნაყ იქუნაცეიტ.

შთა უაჳჷ აგურა ხაიმწარტი იყამჷზტ, ატროცკისტციეი აზინოვიეჳცციეი ანტისოვეტტი ძმახახჲ იშჷლბაავრჷზ. აპარტია აზეიფშ დისკუსსია აან ურთ აცენტრ კომიტეტ იაჭშაგჷლანჷ რუს აპარტიახჲ იახჷრგაზარ, არაყა, დარა რდემონსტრაცია ხუმგა აან, ურთ აპარტიეი ასოვეტტი ჰიჷნთქარრეი ირჭშაგჷლანჷ იჰალოუ აკლასსქუა რახჲ რუს ახგარა ამჳა იქუგჷლშეიტ. აბოლშევიკტი პარტია აიწაყჲარა გუთაკჷს ირჷმანჷ, ურთ ხჷმფადა ასოვეტტი ჰიჷნთქარრა აიწაყჲარახჲგჲჷ იიანამგარ ზალშთომჷზტ, იზბან აკუზარ, ასოვეტ ტიჷლაქჷ აბოლშევიკცია რპარტიეი აჰიჷნთქაროეი ეიყუთხარა რჷქუძამ იარა უბრი ალაგჲჷ. ატროცკისტტი-ზინოვიევტი ბლოკ ატამანციია. აპარტია ანთჷწ რჩშდჷრგჷლტ, იზბან აკუზარ, ანტისოვეტტი ძმახახჲ იხჲჷჰრჷზ აუაა, აბოლშევიკტი პარტია არიადქუა რჭშჷ რაანკჷლარა აჩჰარა უაჰა იზალშთომჷზტ.

1927 შჷქუსა ნოიაბრ მზა 14 აზჷ, ცკ-ი ცკკ-ი ეიცჷმჳაფჷრგაზ აიზარაჭშჷ ტროცკიი ზინოვიეეი აპარტია იალჷრცეიტ.

2. ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აუსქუჭშიარაქუა. აქჷთ-ნხამჳა აიწახარა. აპარტია ა-XV-ტიი აიზარა დუ. აქჷთ-ნხამჳა აკოლლექტივტირახჲ ახჷრხარა. ატროცკისტტი-ზინოვიევტი ბლოკ აფჷხხაარა. აპოლიტიკატი დჳურუშნიკრა.

1927 შჷქუსა ანწიამთაზჷ, უაჳჷ იბარტი იყალშეიტ ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია ნაზჷგძაშჟანჷ იამაზ აუსქუჭშიარაქუა. ნეპ აშაქუგჷლაშაქუა რაან აამთა მაჰკ ალა აინდუსტრიალიზაცია იალშეიტ ღუღუალა ფხჲაყა აცარა. აპრომჷიშლენნოსტი აქჷთ-ნხამჳეი შეიბაკჷუ აჭშჷ (აბნა ნხამჳეი აფსჷძკრეი ნალაწანჷ) იაარჷშთუაზ აპროდუქცია ზეგჲჷ, აიბაშრა ყალაანძა იზაყარაზ იაყარახშეიტ მაცარა აკუმკუა, ეგჲჷნეიჰახშეიტ. ჟილარ რჷნხამჳა ზეგჲჷ უაჳჷ იადიკჷლარ, აპრომჷიშლენნოსტ 42 პროცენტ რყჷნძა იაზჰაიტ, აიბაშრა ყალაანძატიი აამთაზჷ იზაყარაზ აყჷნძა ინაძანჷ.

აპრომჷიშლენნოსტ ახაზხატი სეკტორ აგხარალა, ასოციალისტტი სეკტორ ირლასნჷ აზჰარა იაჭშჷნ, 1924—1925 შჷქუსაზჷ 81 პროცენტ იყაზ აყნჷტი, 1926—1927 შჷქუსაზჷ 86 პროცენტ რყჷნძა ინაძეიტ, ახაზხატი სეკტორ აკუზარ, უი იარა უბრი აპერიოდ ალა, ჟილარ რჷნხამჳა ზეგჲ აყნჷტი 19 პროცენტ იყაზ აჭშჷნტი 14 პროცენტ რყჷნძა იაზწეიტ.

არი იაანაგოზ, სსსრ აჭშჷ აინდუსტრიალიზაცია იამაზ ასოციალისტტი ყაზშა ღუღუა აკუნ, აარჷხრა ასოციალისტტი სისტემა აიააირა არჳარა ამჳალა სსსრ აპრომჷიშლენნოსტ აჭშიარა იაჭშუპ ჰია აკუნ, აპრომჷიშლენნოსტ აუსიკაჭშჷ „მა დარა მა ჰარა“ აზწაატიჷ აჭშჷ ასოციალიზმ აიააირა უეიზგჲჷ-უეიზგჲჷ იშაგო ძბოუპ ჰია აკუნ.

იარა უბასწიყჲა ირლასნჷ ახუჰახუთრა იალცარა იაჭშჷნ აჩასტნიკგჲჷ, უი აროზნიცატი ხუჰახუთრაჭშჷ 1924—1925 შჷქუსაან 42 პროცენტ იიკჷზ, 1926—1927 შჷქუსაან იკაჰაიტ 32 პროცენტ რყჷნძა, ინეიდკჷლანჷ ათირატი ხუჰახუთრაჭშჷ აკუზარ, აბრი აპერიოდ აზჷ უაყა 9 პროცენტკ აყნჷტი 5 პროცენტკ რყჷნძა იაგჷშეიტ აჩასტნიკ იხუთა.

იუაგჲ ინეიჰაუ ტემპ ლასლა აზჰარა იაჭშჷნ ასოციალისტტი პრომჷიშლენნოსტ **დუ**, უი, 1927 შჷქუსაზჷ, აითაშაქურგჷლარა აპერიოდ **აშთახჲ** აფხჲატიი აშჷქუს აზჷ, უაანძა იიასხჲაზ აშჷქუს აან აასთა 18 პროცენტ რჷლა აპროდუქცია იაზჰაიტ. არი, აზჰარა იარეკორდტი ციფრან, ზეგჲ რეიჰა აფხჲაგჷლარა ზმოუ აკაპიტალისტ ტიჷლაქუა რპრომჷიშლენნოსტ დუგჲჷ ზეიფშ ზალჷმშთო აკუნგჲჷ იყან.

დაჩშა სახჲაკ ამანჷ იყან აქჷთ-ნხამჳა, ეიჰარაძაკგჲჷ აჩაჟილა აარჷხრა ანხამჳა. წაბჷოგჷუპ. აქჷთ-ნხამჳა შეიბაკჷზ ზეგჲჷ ალა აიბაშრა ყალაანძა იზაყარაზ აწკჷსგჲჷ ინეიჰახშეიტ. ახა იარა ახადარატი უს ხკჷს იამოუ აჩაჟილა აარჷხრა ნხამჳა იაანაშთუაზ აპროდუქცია ზეგჲჷ აიბაშრა ყალაანძა იზაყარაზ აასთა 91 პროცენტ ზაწიჷკ აკუნ იყაზ, აქალაქჲქუა რეიბჷთარაზგჲჷ ირთიუაზ აჩაჟილატი პროდუქცია ატოვარტი ხუთა აკუზარ, უი აიბაშრა ყალაანძა იზაყარაზ აასთა ეირგჲჰია 37 პროცენტ რყჷნძა ინაძონ, აბრი აჭშგჲჷ,

ზეგჲ რჷლა იუბარტჿ იყან აჩაჟილა ატოვარტჿ პროდუქცია უინახჷს ეიჰაგჲჷ იაზწაპ ჰჿა აშიართა შჟჷყაზ.

არი იაანაგოზ, აქჷთაჭჷ ატოვარტჿ-ნხამჳა დუქუა ნხამჳა სსაქუანჷ, ასსაქუა იწაგჲჷ ისსაძაქუანჷ რეიხჷფსაყჲარა 1918 შჟჷქუსაზჷ იზლაგაზ, უაჟიგჲჷ იააყუმწძაკუა იაჭჟუპ ჰჿა აკუნ, ისსოუი ისსაძოუი ანხაჳტჿ ნხარა ირეიწაძოუ ატოვარტჿ ჩაჟილა ააშთრა ზჷლშჟო მაცარა აკუნჷ, მარაბჟჟატჿ ნხამჳანჷ აყალარა იაჭჟჷუპ ჰჿა აკუნ, 1927 შჟჷქუსატჿი აპერიოდაზტჿი აჩაჟილატჿ ნხამჳა, აიბაშრა ყალაანძა აჩაჟილატჿ ნხამჳა ზაყარაზ აასთა ფჷთკ აყარა ეიწანჷ იშჟჷყაზგჲჷ, აქალაქჲქუა რზჷ უი იათირც ალშჟოიტ, აიბაშრა ყალაანძატჿი აჩაჟილატჿ ნხამჳა შჟაყა ჩაჟილა ათიირც ალშჟოზ ხჯარა იშჟანჷ ხუთაკ აწკჷს ფჷთკ ინეიპანჷ მაცარა აყარა ჰჿა აკუნ.

აგურა უზხამწო იყამჷზტ, აბას ეიფშჟ ალა აჩაჟილატჿ ნხამჳა შაქუგჷლაშა აან. სსსრ აომიეი აქალაქჲქუეი ინეიფჷნკჷლანჷ ამლაკრა აყჷნძა იკჷლნამგარ ალჷმშჟო იშჟჷყაზ.

არი აჩაჟილატჿ ნხამჳა აკრიზის აკუნ, უი ინაშთაგჷლანჷ იმააირ ზალშჟომჷზტ არახუ ააძარატჿ ნხამჳა აკრიზისგჲჷ.

აბრი ეიფშჟ აუსშაქუგჷლაშა ალწრაზჷ ხჷმფადა იათახჷნ, აქჷთ-ნხამჳაჭჟჷ ატრაკტორქუეი აქჷთ-ნხამჳატჿ მაშჷნაქუეი აუს დჷრუა ზჷლშჟამჟაზ, აჩაჟილატჿ ნხამჳა ატოვაროა აკჷრჷნტჿ ეიპაზტჿშჟაზ აარჷხრა დუახჲ აიასრა. ატიჷლა აჭჟაფხჲა იქუგჷლან 2-ლშჟარაკ: მა ანხაჳჷჟილარ რმასსაქუა ზჷრლარშჟაზ, აუსუცჿა რკლასსი ანხაჳჷჟილარი რეიდგჷლა თაზჷრხაშჟაზ, აქჷთაჭჟ აკულაკცჿა რლულუანჷ, ასოციალიზმ აწაზჷრხაშჟაზ, **აკაპიტალისტტჿ** აარჷხრა დუახჲ აიასრა, მა აჩაჟილატჿ ნხამჳეი იარა ატოვარტჿ პროდუქციეი იაარლასნჷ რზჷრპარაზჷ, ატრაკტორქუეი ეგჲჷრთგჲჷ უაჟატჿი აამთაზტჿი ამაშჷნაქუეი ახრარხუალა ზჷლშჟამჟაზ **სოციალისტტჿ** ნხამჳა დუქუანჷ, კოლხოზქუანჷ ანხაჳჷ ნხარა სსაქუა რეიდწარა ამჳა აქუგჷლარა.

ჰჿარას იათახჷუზეი, აბოლშჟევიკცჿა რპარტიეი ასოვეტტჿ ჰჿჷნთქარრეი ზნჷლარც ზზრჷლშჟოზ აჳბატჿი ამჳა ზაწჿჷკ აკუნ, აქჷთ-ნხარა არჭჟიარაზჷ აკოლხოზ მჳა აკუნ.

აბრი აჭჟჷ აპარტია წჷრგუას იმან, ადგჲჷლქუაარჷხრაჭჟჷ ანხაჳ-ნხარა სსაქუა რყნჷტჿ იდუუ, არტელტჿ, კოლლექტივლატჿ ნხამჳახჲ აიასრა ხჷმფადა იშჟათახჷუ აზჷ აბასალა ლენინ იაბჟეიგაქუაზ:

ა) „ნხამჳა სსალა ბგუაყრა უაჳ დზალწუამ“ (**ლენინ,** ტომ XXIV, ადაყჲა 540).

ბ) „ზხჷ იაქუითუ აუაატჿჷჳსა ჰაკუნჷ, ზხჷ იაქუითუ ადგჲჷლ აჭუჷ ჰშჟჷყოუგჲჷ, ფასა ეიფშჟ ანხამჳა სსაჭჟჷ ჰტიანჷ ჰანჷყალა, უსყან ზეგჲ დარა როუპ, ხჷმფადა ათახარა ჰზჷფშჟუპ“ (ტომ XX, ადაყჲა 417).

გ) „ანხაჳჷ ნხარა ანაჳსგჲჷ აჭჟიარა ალშჟო იყაზარ, ხჷმფადა ლულუალაწჿყჲა იალჷრშჟატჿუპ უინახჷსტჿი აიასრაგჲჷ, იარა უინახჷსტჿი აიასრა ხჷმფადა იზაცუუ, ზეგჲ რეიჰა ფელდა ზწამ. ზეგჲ რეიჰა ეიწახოუ, ისსოუ, ხაზ-ხაზ იყოუ ანხაჳჷ ნხარა ესააირა ეიდწო, ზეგჲჷ ირზეიფშჟუ; ადგჲჷლ ქუაარჷხრატჿ ნხამჳა დუ აიჭჟკაარა აუაკ“ (ტომ XXVI, ადაყჲა 299).

დ) „აზეიფშჟტჿ კოლლექტივტჿ, ეიჳჷზარატჿ არტელტჿ ჰასაბლა ადგჲჷლ ქუაარჷხრა აფჷჟიარა იამოუ აუს აჭჟჷ ანხაცჿა დჷრაარა ანალშჟალაკჲა ზაწჿჷკ. აიჳჷზარატჿი არტელტჿი ნხამჳა ალა ანხაჳჷ აცხჷრაარა ითარა ანალშჟალაკჲა ზაწჿჷკ აუპ, აჰჿჷნთქარრა ამჩოა ზნაპაჭჟჷ იზკჷუ აუსუცჿა რკლასს, იარა აიაშჟარა ანხაჳჷ იანიხანარწო, მილლიონ რაცჿალა ზხჷფხჲაძარა ნაძო ანხაჳჷჟილარ რმასსაგჲჷ ლულუალაწჿყჲა, იშჟაქუნაგო ალაწჿყჲა იარა აგანახჲ ოჷიაგარა იაშჟალა იანალშჟო“ (ტომ XXIV, ადაყჲა 579).

აბას აკუნ აუსშაქუგჷლაშა შჟჷყაზ აპარტია ა-XV-ტჿი აიზარა დუ ალამთალა.

აპარტია ა-XV-ტჿი აიზარა დუ აატიტ 1927 შჟჷქუსა დეკაბრ 2 აზჷ. აიზარა დუ აყნჷ იყან 898-ჳჷკ ადელეგატცჿა აბჟჷთარა აზინ რჷმანჷ, 771-ჳჷკ ალაცჿაჟიარა აზინ რჷმანჷ. 887.233-ჳჷკ აპარტია აჩლენცჿეი, 348.957-ჳჷკ აკანდიდატცჿეი რხათანრაკცჿა რაკუნჷ.

აჳჷზა სტალინ იოტჩოტტჿ დოკლად აჭჟჷ აინდუსტრიალიზაცია აუსქუჭჟიარაქუა იამაზი ასოციალი-

სტტი პრომჷშლენნოსტ ირლასნჷ აზჰარეი აზგუათო, აპარტია აჭშაფხძა უსნაგძატინჷ იქუირჷგჷლტ:

„აჟილარ რჷნხამვაჭშჷ აკაპიტალისტტი ელემენტქუა რაფჷხრა ამვა იქუნჷ, აქალაქძ აჭშჷ ეიფშ აქჷთაჭშგძჷ, ჟილარ რჷნხამვა აუსხკქუა ზეგძ რჟშჷ, ასოციალისტტი ხადარაქუა იპამოუ ჷროთბაალატჷიუპ, ირღუღუალატჷიუპ“ ჰოა.

აქჷთ-ნხამვეი აპრომჷშლენნოსტი ეიუარშიო, უაჟიტჷი აამთაზტჷი ატეხნიკა ახარხუარა ალზმჷრშო აქჷთ-ნხამვა აიხჷრბლძარრა იახყძანჷ, აქჷთ-ნხამვა, ეიჰარაკგძჷ აჩაჟილა აარჷხრატჷი ნხამვა, აიწახარა შშამოუ აზგუათო, ავჷზა სტალინ ეიჰარაკ ხშჷკ ზჷშთრა აითონ, აბას უაჳ დჷზწამშჷცრატჷი ეიფშ ალა აქჷთ-ნხამვა აყაზაარა აჟილარ რჷნხამვა ზეგძ აზჷ იშიართოუ აშაქუგჷლაშა შშჷყანაწო.

„იაბაყოუ ნას ალწჷრთა?“—ჰოა დწააუან ავჷზა სტალინ.

„ალწჷრთა, იჰიონ ათაკს ავჷზა სტალინ, იხარაბლძარა იყოუ ანხაჳ ნხარა სსაქუა რჷყნჷტჷი ზეიფშ ჰასაბლა ადგძჷლ ეიცჷქუაარჷხრალა, იდუუ. ეიდუ ანხარაქუა რახძ აიასრაჭშჷ, იჰარაკჷუ ატეხნიკა აბაზა ჭშჷც ალა, კოლლექტივლა ადგძჷლ ყაწარახძ აიასრაჭშჷ აუპ იახძჷყოუ. ალწჷროთას იყოუ უი აუპ, ისსოუი ისსაძოუი ანხავტჷი ნხარაქუა ესააირა, ახა იააიწამჷრსძაკუა, ქუღუღუარალა აკუმკუა, დჷრბალარალშეი დხარწარალშეი ინხამვა დუქუანჷ რეიდწაროუპ, ზეიფშლა, ეივჷზარალა, კოლლექტივლა ადგძჷლ ეიცჷქუაარჷხრალა, აქჷთ-ნხამვა მაშჷნაქუეი ატრაქტორქუეი რხჷ იარხუო, ადგძჷლ ქუაარჷხრაჭშჷ ანაუკატჷი ინტენსიჶიკაცია ყაწაშაქუა რხჷ იარხუო. დაჩშა ალწჷშაკ ჷყამ“.

აქჷთ-ნხამვა **აკოლლექტივიზაციატჷრა** ზეგძ რჷლა არჭშიარაზჷ აძბარა შთნახჷიტ ა-XV-ტჷი აიზარა დუ. აიზარა დუ იაზგუანათეიტ აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი რჷრჭშიარეი რჷროღუღუარეი აპლან, აქჷთ-ნხამვა აკოლლექტივიზაციატჷრაზგძჷ აქუფაშა ეილჷკკა ინაბჟანაგშეიტ.

იარა უბრი ინაცწანჷ აიზარა დუ ადირექტივა ყანაწეიტ:

„არი ნახჷსგძჷ აკულაკცია რჷჟილარა იაზჷრჰალატჷიუპ, აქჷთაჭშჷ აკაპიტალიზმ აჭშიარა აანჷზკჷლაშა, ანხაცია რჷნხამვა ასოციალიზმახძ ეგძჷზგალაშა აუს ჭშჷცქუა ჟიპაკჷ მვაფგატჷიუპ“ ჰოა (ვკპ(ბ) არეზოლიუციაქუა რჭშჷ, ა-II-ტჷი ახუთა, ადაყძა 260).

აწჷხუტიანჷ ჟილარ რჷნხამვაჭშჷ პლანლა აუსურა აღუღუახარა აყნჷტჷი, ჟილარ რჷნხამვა აჶრონტ ზეგძჷ აჭშჷ აკაპიტალისტტი ელემენტქუა ირჭშაგჷლანჷ, პლან-ქუნჷყუარალა ასოციალიზმ იხჷყუნაგაშა აჟიჷლარა აიჭშკაარა გუთაკჷს იშთეჷხნჷ, აიზარა დუ იზჷქუნავახშაზ აუსბართაქუა ადირექტივა რნათეიტ ჟილარ რჷნხამვა **აფხძატჷი ახუშჷქუსატჷი აპლან** აყაწარა იალაგარც.

ასოციალისტტი რგჷლარა აზწაატჷიქუა რჷლაცააჟიარა იანალგა აშთახძ, აპარტია ა-XV-ტჷი აიზარა დუ იიასიტ ატროცკისტტი-ზინოვიევტჷი ბლოკ აფჷხრა აზწაატჷი ახძ.

აიზარა დუ იშაქუნარჷგჷლტ „აოპპოზიცია იდეიალა ლენინიზმ იაჭშჷწნჷ, მენშევიკტჷი გუფნჷ იშჷყალაზ, ადუნეიზეგძტჷი აჳნუწყატჷი აბურჟუაზია რჷმჩქუა რჭშაფხძა აკაპიტულიაციარა ამვა იშანჷლაზ, აპროლეტარ დიკტატურა არეჟიმ იაჭშაგჷლანჷ, ობიექტივლა ახფატჷი ამჩ იაბჯარნჷ იშჷყალაზ“ (ვკპ(ბ) არეზოლიუციაქუა რჭშჷ, ავბატჷი ახუთა, ადაყძა 232).

აიზარა დუ იაბეიტ აპარტიეი აოპპოზიციეი რეიქუმშიარაქუა პროგრამმატჷიქუანჷ იშჷყალაზ, ატროცკისტტი ოპპოზიცია, ანტისოვეტტჷი ქუფარა ამვა იშჷქუღლაზ. აბრი აყნჷტჷი ა-XV-ტჷი აიზარა დუ იაჰიეიტ, ატროცკისტტი ოპპოზიცია ალაზაარეი უი აგუაანაგაოაქუა რზჷ აპროპაგანდეი ირჭშუ, აპარტია აოიადქუა რჭშჷ დჷყაზარც შზალჷმშო.

აიზარა დუ იბზიოუპ ახნაჰიააიტ, ტროცკიი ზინოვიევი აპარტია რალცარაზჷ ცკ-ი ცკკ-ი რეცეიზარა იშთნახჷზ აქუწარა, იარგძჷ ქუწარანჷ იშთნახჷიტ, ატროცკისტ-ზინოვიევტჷი ბლოკ ჩშაზწიჷლხლა აუს აზჷზუაზ რადეკში, პრეობრაჟენსკიი, რაკოვსკიი, პიატაკოვი, სერებრიაკოვი, ი. სმირნოვი, კამენევი, სარკისი, საჶაროვი, ლიჶშიცი, მდივანი, სმილგშეი, ნასგძჷ „ადემოკრატიატჷი ცენტრალიზმ“ აგუფ ზეგი

(საპრონოვ, ვ. სმირნოვ, ბოგჳსლავსკიი, დრობნის უბას ეგჲჷრთგჲჷ) აპარტია რალცარა.

იდეიალა იფჷხხაანჷ, ორგანიზაციალა იცყჲა-შიყჲა იქუწახაზ ატროცკისტტი-ზინოვიევტი ბლოკ ადგჷლავცია ჟილარ რქჭჷ ანჷრორა ირჷმაზ აწჷხუტიანტიი აციჷნხაქუაგჲჷ რციჷძიტ.

აპარტია იალჷრცაზ ანტილენინეცცია, აპარტია ა-XV-ტიი აიზარა დუ აშთახჲ ფჷთრაკ ანააბჟჷს, ატროცკიზმ შჭკარჷჟჷზ ალა, აპარტიახჲ ირჷდჷრკჷლარც აზჷ იაჰიო, არზაჰალქუა ალარგალო იალაგშეიტ. ჰიარას იათახჷუზეი აპარტია უსყან იადჷრჷრც ზალშთომჷზტ ტროცკიი, რაკოვსკიი, რადეკში, კრესტინსკიი, სოკოლნიკოვი უბას ეგჲჷრთგჲჷ, ჟილარჷ ირალაციანჷ, იშჰიონციანჷ, ატიჷმტიჷლატი რაზვედკა იალიარგალახჲანჷ იყაზჷიჟთეი აკჷრ წუა იშჭყაზ. კ. მენევი, ზინოვიევი, პიატაკოვი უბას ეგჲჷრთგჲჷ, ასოვეტ ჟილარ ირქჭაგჷლანჷ, „აიცხჷრაარაზჷ“ აკაპიტალისტ ტიჷლაქუა რქჭტიი სსსრ ალაცია რქჭჷ აჩშეიმადარა არჩშეირა იშჭაქჭჷზ. ახა აპარტია აფჷშიარა იახჲჷნძახუთაზ აყჷნძა იაქჭნაწაახჲან, აბართ, ეიჰა ათაკფხჷქუოა ზმაზ ამომენტქუა რაან, ლენინი ლენინ იპარტიეი ირქჭაგჷლანჷ იზნჷკჷმკუა იქუგჷლახჲაზ აუაა, იაგჲა ხუმგარა რდჷრჷრგჲჷ იშჭყარწოზ. აბრი აყნჷტი უბართ იალარგალაზ არზაჰალქუა რჷგურა აზჷმგშეიტ აპარტია. არზაჰალქუა ალაზგალაზ რგურაზრა ზეიფშთროუ ფხჲაძა აგუათარაზჷ, ურთ შთახჲლა აპარტიახჲ რადკჷლარა იაფყარანჷ, აპარტია აბართ რეიფშ ადწაქუა ყანაწეიტ:

ა) ანტიბოლშევიკტი ანტისოვეტტი იდეოლოგიანჷ იზლაყოუ ალა, ტროცკიზმ არგამა აქუძბარა;

ბ) იიაშთოუ იარა ზაწიჷკ აკუნჷ იზლაყოუ ალა, აპარტია აპოლიტიკა არგამა ადკჷლარა;

გ) აპარტიეი იარა აუსბართაქუეი ირჷძბაქუო აჟიაკგჲჷ ახჷმჰიააკუა რჷწაგჷლარა;

დ) აფჷშიარატი ჩშჰიარა ახჷსრა, უი აჩშჰიარა აან აპარტია ეილნაკააუეიტ არზაჰალ ალაზგალაზ აუაა, უი აჩშჰიარა ანჷიასლაკგჲჷ აილკაარა იაანარფშჭჷზ ზეიფშთროუ ალა, აპარტია იქუნარგჷლოიტ დარბანზაალაკგჲჷ აპარტია იალცოუ ხაზ-ხაზჷლა ჯაფხჲა აპარტიაქჭჷ იდკჷლარაზჷ აწაატიჷ.

აბრი აქჭგჲჷ აპარტია იაფხჲაძონ, აპარტია იალცოუ, აბართ აპუნკტქუა არგამა ირჷდჷრკჷლარ, იზეიფშთრა თაგჷლაზააშაზაალაკგჲჷ აქჭჷ აპარტიაზჷ ეილჲრა ზლოუ უსნჷ იყოუ ჰია, იზბან აკუზარ, უი იფნახააუან ატროცკისტტი-ზინოვიევტი რიადქუა რაკზაარა, ურთ რრიადქუა ეილნარჯრუან, დაჩშა ზნჷკგჲჷ ზეგჲჷ იდნარბონ აპარტია შთიაშთოუ, ამჩხარა დუ შჭამოუ, არზაჰალქუა ალაზგალაზ რგუ რაზნჷ იშჭჷყოუ ანაადჷრფშ, –აპარტია ურთ ფასატიი აუსზუცია იარა აპარტიახჲ რჷრხჷნჰირაზჷ აპარტია ალშთარა აიუან, უს აკუმკუა, რგუ რაზჷმკუა იყაზარ, აშთიფკა ზჷხჲუა უაანჷ აკუმკუა, იდეია ზმამ კარიერისტციანჷ, აუსუცია რკლასს ზჟო. ზაშია ჰიოუ ადვურუშნიკცია რაკუნჷ იშჭჷყოუ ალა ზეგჲჷ რჷლაფხჲა რქჭაფჩშრაზჷ ალშთარა აიუიტ აპარტია.

აპარტია იალცაზ რეიჰარავჷკ ირჷდჷრკჷლტ, აპარტიაქჭჷ ადკჷლაოაზჷ აპარტია იქუნარგჷლაზ აუს ფყარაქუა, აკჲჷფხჲ აქჭგჲჷ იანჷრწეიტ უბრი იაქუნაგახაშჭაზ არზაჰალქუა.

აპარტია ურთ რჷცჰანაშან, აპარტიეი აუსუცია რკლასსი იროუაანჷ ჯაფხჲა რჷდკჷლარაზჷ ალშთარა რჷთარა მაჰ რჷციონამკჷკუა აპარტია აჩლენრა ეითალანაწეიტ.

ახა აკჷრ ნაბჟჷსხჲან აამთაზჷ იააფშთიტ ატროცკისტტი-ზინოვიევტი ბლოკ „აქტივლატი უსზუცია“ ფჷთჯჷკ რაკუმზარ, იალარგალაზ არზაჰალქუა ზჷნძა იმცჷზ, იდვურუშნიკრატიჷზ რზაჰალქუანჷ იშჭყაზ.

იააფშთიტ, ართ აჰცია, არზაჰალქუა ალარწაანძაგჲჷ, რახუაფშჭშაქუა ჟილარ რქჭაფხჲა იქურგჷლანჷ რჷხჲჩარა იაზხშიოუ პოლიტიკატი ხაზჷრხარანჷ აყაზაარა იშჭაყუწხჲაზ, ურთ, იდეია ზმამ, კარიერისტტი კლიკანჷ, ზხუაფშჭშაქუა რციჷნხა-მჷნხაქუაგჲჷ ზეგჲგჲჷ იობო რჷკუაჰარა იაზხშიანჷ, დარა ირჷზტიჷმჷზ აპარტია ხუაფშჭშაქუა ზეგჲჷ იობო რჷრჩშხუარა იაზჷხშიანჷ, ახამელეონქუა რეიფშ იარბან ფშთიჷზაალაკგჲჷ ადკჷლარა იაზხშიანჷ იყალშეიტ, აპარტიაქჭჷ, აუსუცია რკლასს აქჭჷ იშჭაკუხალაკჲ რჩშეიქურხანჷ, აუსუცია რკლასსი იარა აპარტიეი რცია აფჩშრა რჷლშთო იყალაოაცჷ.

ატროცკისტტი-ზინოვიევტი „აქტივლატი უსზუ-

ცჷა“ პოლიტიკატჷ მოშენიკცჷანჷ, პოლიტიკატჷ დვუროუშნიკცჷანჷ იყალშეიტ.

აპოლიტიკატჷ დვუროუშნიკცჷა ესნაგჲ ეიჟარჷლა იალაგალოიტ, რუს ეიქუაწჷა მჳაფჷრგოიტ აჟჷლარი აუსუცჷა რკლასსი, აუსუცჷა რკლასს აპარტიეი რჟარალა. ახა აპოლიტიკატჷ დვუროუშნიკცჷა იმჷცჳაა-პცჷა მაცარანჷ იუზჷფხჲაძომ. ჟჷლარ რყნჷტჷ აგურაგარა ზცჷძიჟთეი აკჷრწუა, ეიჟარა მჳალა, ხამელეონრა მჳალა, მოშენიკრა მჳალა, უბას ზეიფშ უთახჷუ ამჳაქუა რჷლა, ეგჲარურგჲჷ ეგჲარჭჷარგჲჷ,— ჳაფხჲა აგურაგარა ეითაროურც იაშთოუ, აპოლიტიკატჷ ესზუცჷა ჭჷა ახჲძ ირხჷუ ეიქუზჷრხარაცჷ იაჭშუ, იდეია ზმაძამ. აკარიერისტცჷა რკლიკა როუპ აპოლიტიკატჷ დვუროუშნიკცჷა. აშაუს ზმოუ აელემენტქუა ოაკუზარგჲჷ, აუააჟჷლარ რწმჷჭჷჭჷარქუა რაკუზარგჲჷ. ჟჷლარ რალაცჷა ბააფსძაქუა რაკუზარგჲჷ, ზეიფშ უთახჷუ ზეგჲჷ წჷრგუას იყაწანჷ, „რეიჭა იმანშჷალოუ ამომენტ“ რხჷ იარხუანჷ, ჭშჷც აპოლიტიკატჷ სცენაჭშჷ იააქუგჷლარც იაშთოუ, ჟჷლარჷ „ირხჷლაფშცჷანჷ“, დარა ჟჷლარჷ რჷხუდა აქუტჷარა იაშთოუ, პრინციპ ზმაძამ აპოლიტიკატჷ კარიერისტცჷა რკლიკა აუპ აპოლიტიკატჷ დვუროუშნიკცჷა.

ხჲჷძჭჷალა იარა აბრი ეიფშ პოლიტიკატჷ დვუროუშნიკცჷანჷ იყალშეიტ ატროცკისტტჷ-ზინოვიევტჷ „აკტივლატჷ უსზუცჷა!“

გ. აკულაკცჷა ირჭშაგჷლანჷ რჷჟჷლარა. ბუხარინტჷ-რჷიკოვტჷ ანტიპარტიატჷ გუფ. აკტჷი ახუშშჷძუსატჷი აპლან ადკჷლარა. ასოციალისტჷ ეიცლაგრა. აკოლხოზტჷ წჷსრა მასსალა აყალარა.

აპარტიატჷ პოლიტიკა იაჭშაგჷლანჷ. ასოციალისტჷ რგჷლარა იაჭშაგჷლანჷ. აკოლექტივიზაცია იაჭშაგჷლანჷ ატროცკისტტჷ-ზინოვიევტჷ ბლოკ იყაწოზ აგიტაცია, იარა უბასწჷყჲა აკოლხოზ უს აკგჲჷ ალწუამ, აკულაკცჷა რკჲჷსრა ათახჷმ, იზბან აკუზარ, ურთ რხალაგჲჷ ასოციალიზმ „იალაზჭაუეიტ“. აბურჟშუაზია რბეიახარა ასოციალიზმ აზჷ იშჷართამ ჭჷა აბუხარინეცცჷა იყარწოზ აგიტაციაგჲჷ აბას ეიფშ იყაზ აგიტაცია ზეგჲჷ ატჷჷლაჭშჷ აკაპიტალისტტჷ ელემენტცჷა რჷვნუწყა, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ, აკულაკცჷა რჷვნუწყა გუახუარა დუს იკნჷ რჷბჷეჷ აქუდჷრგშეიტ. აკულაკცჷა, აკჲჷფხჲ იაჭოზ ალა, ირდჷრუან უაჟჷშთა დარა შშზაწჷჷმჷზ, ტროცკიი, ზინოვიევი, კამენევი, ბუხარინი, რჷიკოვი უბას ეგჲჷრთგჲჷ რაკუნჷ, დარა ზჷხჲჩოზ, რაშშშჷფხჲჷძ ნაზჷგძოზ აუაა შრჷმაზ. ჭიარას იათახჷუზეი, არი აუსშაქუგჷლაშა, ასოვეტ ეიჭაბჷრა რპოლიტიკა აკულაკცჷა ახჲაჭშაგჷლოზ დარა აკულაკცჷა ოგუ ამჷრხაწარ შალჷმშოზ. იწაბჷრგჷწჷყჲანგჲჷ, აკულაკცჷა რაჭშაგჷლარა ესააირა იაჭა-იაჭა იდჷრლუ-ლუო იალაგშეიტ. აკულაკცჷა იმაჭჷმკუა ირზეიქულაზ აჩა მცხუ, ასოვეტტჷ ჭჷჷნთქარრა არხუჭარა მასსალა მაპ აცჷჷრკშუა იალაგშეიტ. ურთ აქჷთან აკოლხოზაა ირჭშაგჷლანჷ, აპარტიატჷ-სოვეტტჷ უსზუცჷა ირჭშაგჷლანჷ, ატერორ მჳაფარგო იალაგშეიტ, აკოლხოზქუეი აჭჷჷნთქარრატჷ აჩა-ჳნაფსართა პუნკტქუეი რბჷლუა იალაგშეიტ.

აპარტია ეილნაკააუან, აკულაკცჷა აჭშაგჷლარა იყარწო ხეჷამკუა, ანხავჷჟჷლარ ირბო, არგამა აქუფარაჭშჷ აკულაკცჷა ფჷხხაანჷ იყალაანძა, აუსუცჷა რკლასსი აო ყაფში აჩა აზჷმხარა იშარგუაყლაშა, ანხაცჷა რკოლხოზტჷ წჷსრაგჲჷ ამასსატჷ ყაზმა შთნახჷრც შზალჷმშო.

აპარტია ა-XV-ტჷი აიზარა დუ ადირექტივაქუა ირჷქუნჷყუანჷ, აპარტია ჷიასიტ აკულაკცჷა ირჭშაგჷლანჷ ალჲარაჭჷაწჷყჲა აჟჷჷლარახჲ. ააპარტია ზჭშჷზ აჟჷჷლარაჭშჷ, ალარცჷა წჷრგუა ლუღუას იშთჷხნჷ, აბჟარანხაცჷა რჷდგჷლარა რლულუო, ალჲარაჭჷაწჷყჲა იმჳაფგალატჷუპ აკულაკცჷა რაქუფარა ჭჷა, აბრი ალოზონჳ ნანაგძონ. აკულაკცჷა აჩამცხუ ირჷმაზ. აჭჷჷნთქარრა იშაქუნარგჷლაზ ახუ ალა, აჭჷჷნთქარრა არხუჭარა მაპ ახჲაცჷჷრკჷზ აყნჷტჷ, ათაკს აპარტიეი აიჭაბჷრეი აკულაკცჷა ირჭშაგჷლანჷ იმჳაფარგშეიტ ჭჷდალა იალკაანჷ აუსქუა ჟჷპაკჷ, აკულაკცჷეი ასპეკულიანტცჷეი აჭჷჷნთქარრა იშაქუნარგჷლაზ ახუ ალა აჩამცხუქუა ირჷმოუ აჭჷჷნთქარრა არხუჭარა მაპ ანაცჷჷრკ, ურთ ამცხუქუა სუდლა აკონფისკაცია რზუტჷუპ ჭჷა ზჭოზ აშაუს კოდეკს 107-ტჷი ასტატია რჷქურწეიტ, ალარცჷაგჲჷ ირჷრთეიტ ალგოტაქუა ჟჷპაკჷ, ურთ ალგოტაქუა რჷმჩალა ალარცჷა რნაპაჭშჷ ინეიუან აკონფისკაცია ზჷზუუ აკულაკცჷა რჩა აყნჷტჷ 25 პროცენტ.

ჭჷდალა იალკაანჷ იმჳაფგაზ აუსქუა იზჷზკჷზ ნარგ-

ძეიტ: ალარცჿეი აბჟარანხაცჿეი აკულაკცჿა ირჭჾაგჷლანჷ ალჲარაჰჿაწიყჲა აქუფარა რჩჾალადჷრხუიტ. აკულაკცჿა იზოლიაცია რზჷრუიტ, აკულაკცჿეი ასპეკულიანტცჿეი აფჷნგჷლარა იყარწოზ ხჷრჟეიტ. 1928 შჾჷქუსა ანწჿამთაზჷ ასოვეტტჿ ჰჿჷნთქარრა ანაპაჭჾჷ იამან იაზხაშჾა აჩა რეზერვქუა, აკოლხოზტჿ წჷსრაგჲჷ ფხჲაყა იდჿჷქულშეიტ ეიჰა შაჭჾა გუდჷრთალა.

იარა აბრი აშჾჷჭჷს აზჷ დონბასს, შჾახტა არაიონ აჭჾჷ იაადჷრფშჾიტ აბურჟუაზიატჿ სპეციალისტცჿა ირჷმაზ აფხასთაყაწარატჿ ორგანიზაცია დუ. შჾახტატჿი აფხასთაყაწავცჿა, ანაპლაკქუა ფჷხჲა იზტჿჷზ — აურჷსტჿი ატჿჷმტჿჷლატჿი აკაპიტალისტცჿეი. ატჿჷმტჿჷლატჿ აიბაშრატჿ რაზვედკჾეი ლუდუალა ირჷმადან. ურთ გუთაკჷს იქუდჷრგჷლონ ასოციალისტტჿ რგჷლარა აზჰარა ეიწაოყჲარც, სსსრ აჭჾჷ აკაპიტალიზმ აითაშაქურგჷლარაგჲჷ დჷრმანწჿალარც. აფხასთაყაწავცჿა, არაცჿაწხრა დჷრმაჭჾჷრც. იშჾაქუნამგოზ იყარწონ აშჾახტაქუა. ურთ იფხასთარტჿუან ამაშჷნაქუა, ავენტილიაცია, აშჾახტაქუეი, აზაუადქუეი, აელექტროსტანციაქუეი რჷრბგარაქუა, რჷრტყუაცრაქუა, რჷბჷლრაქუა ყარწონ. აფხასთაყაწავცჿა იდჷრნჷ ეიწარყჲონ აუსუცჿა რმატერიალტჿ ბზაზარა აილჲტჿრა, ეილარგონ აჯა ახჲჩარაზჷ იყოუ ასოვეტტჿ ზაკუანქუა.

აფხასთაყაწავცჿა აუს იართეიტ, ურთ ასუდ აყნჷტჿ იროუიტ ირჷქუნაგოზ ახჲჷრხურა.

აპარტია აცენტრ კომიტეტ აპარტიატჿ ორგანიზაციაქუა ზეგჲჷ იოჷდნაწეიტ შჾახტატჿი აუს აუროკქუა ალჷრგარც. ავჷზა სტალინ იჰჿონ, აბოლშჾევიკცჿაანხამვა უსზუცჿა რაფხჲაყა უაჰა აჟიჷტჿ ბურჟუაზიატჿ სპეციალისტცჿა ირეიუოუ რყნჷტჿ აფხასთაყაწავცჿა ირზჷმეო, აარჷხრა ატეხნიკა ბზიანჷ იზდჷრუა რაკუნჷ იყალარც რუალუპ ჰჿა, აუსუცჿა რკლასს ეიუოუ აუაა რყნჷტჿ ატეხნიკატჿ კადრ ჭჾჷცქუა რაზჷყაწარა ჷრლასტჿუპ ჰჿა.

აცენტრ კომიტეტ იშთნახჷზ აძბარალა ატეხნიკატჿ შჾკოლ ეიპაბქუა რჭჾჷ ასპეციალისტ ჭჾარაქუა რაზჷყაწარა აუს ეილჲჷრტჿიტ. მობილიზაცია რზუნჷ აწარახჲჷ ირჷშთიტ ზქჲვჷლა აპარტია იალაზი, აკომჭჾარცჿეი, აუსუცჿა რკლასს აუს გუკ ალა იაზჷყაზ აპარტია იალამჷზ აუაა.

აკულაკცჿა რჟიჷლარახჲ აპარტია ჷიასაანძა, აპარტია, ატროცკისტტჿ-ზინოვიევტჿ ბლოკ აქუხრა იახჲჷნძაჭჾჷზ, ბუხარინი რჷიკოვი რგუფ ახჷ მვაფნაგონ ეიჰაეიწა იშჾაკუხალაკჲ აჩჾჷრთჷნჩნჷ. ანტიპარტიატჿ მჷჩქუა რრეზერვ აჭჾჷ ინხანჷ იყან, იაზჷგუალჲუამჷზტ არგამა ატროცკისტცჿა რჷდგჷლარა, უიმოუ, ზნჷ-ზჷნლა აპარტია იაცქუგჷლალონ ატროცკისტცჿა ირჭჾაგჷლანჷ. აპარტია აკულაკცჿა ირჭჾაგჷლანჷ აჟიჷლარახჲ იანიას ინარკნჷ. აკულაკცჿა ირჭჾაგჷლანჷ ჭჷდალა იალკააუ აუსქუა რჷმვაფაგარა იანალაგა ინარკნჷ, ბუხარინი რჷიკოვი რგუფ ამასკა იაჭჾაზ აჭჾნახჷნ. არგამა იქუგჷლო იალაგჾეიტ აპარტია აპოლიტიკა იაჭჾაგჷლანჷ. ბუხარინი რჷიკოვი რგუფ იახაზ აკულაკ ფსჷუაჰა აზჷმჩპაზტ, უი აგუფ ადგჷლავცჿა უაჟიჷშთა არგამა იქუგჷლო იალაგჾეიტ აკულაკცჿა რჷხჲჩარაზჷ. ურთ დწანჷ იქუდჷრგჷლონ ჭჷდალა იალკააუ აუსქუა რაფჷხრა, უს ანაკუმხა, აქჷთ-ნხამვა „ადეგრადაცია“ (ლალჲაყა აიხარა, აკაჰარა, აილკჷრრა) იალაგარ ყალოიტ ჰჿა, ადეგრადაცია ეგჲალაგახეიტ ჰჿა აგუზიანცჿა რშო აქჷთ-ნხამვა ეიჰაუ აჶორმაქუა აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი რჷზჰარა გუამთაძაკუა, აკულაკცჿა რჷნხარა აკაჰარა ანჷრბა, ურთ აკულაკტჿ ნხამვა ადეგრადაცია აქჷთ-ნხამვა ადეგრადაცია აკუუშა იახცჿაჟიონ. ართ ირჰჿოზ ტეორიალა აროულუარაზჷ, იაილადჷრგუაგუეიტ „აკლასსტჿ ეიქუფარა აიხულაციარა ატეორია“ ჰჿა ჩჩარხუკ; უი ატეორია ინჷქუნჷყუანჷ ურთ ირჰჿონ, აკაპიტალისტტჿ ელემენტქუა ასოციალიზმ ახჲრაქუფო აუსქუჭჾიარაქუა შჾაყა ეიჰანჷ ასოციალიზმ იაიოუა აყარა ეიჰაგჲჷ იფაჷჩჾხო იალაგოიტ აკლასსტჿ ეიქუფარა ჰჿა, აკლასსტჿ ეიქუფარა იაარლასნჷ ზჷნძა ეიხულაცჿაძოიტ ჰჿა, აკლასსტჿ ლაგჲჷ იამამქძაკუა იპოზიციაქუა ზეგჲჷ შთეიწოიტ, უბრი აყნჷტჿ აკულაკცჿა რჟიჷლარა ნაპარკრა ზზათახჷუ ეგჲჷყამ ჰჿა. იარა უბრი ალა ურთ ეითაშაქუდჷრგჷლახშჾუან, აკულაკცჿა თჷნჩლა ასოციალიზმ იალაზჰაუეიტ ჰჿა ირჷმაზ აბურჟუაზიატჿ ტეორია ცჿჷხჰაა, აკლასსტჿ ლა დზჷქუგჷლოუ შჾაყა ეიჰანჷ იცჿჷძუა დალაგო აყარა, ასოციალიზმ შჾაყა ეიჰანჷ აუსქუჭჾიარაქუა აიუა აყარა, უბრი აყარა ეიჰანჷ იწარხო იალაგოიტ უი ინჷყუიგო აჭჾაგჷლარა აჶორმაქუა, აკლასსტჿ ეიქუფარა „აიხულაციარა“ ანალშჾო აკლასსტჿ ლა დჷც-

ყჲა დანჷქურწალაკჲ აშთახჲ ზაწჿჷკ აუპ ჰჿა ზჰჿო, ეიცჷრდჷრუა ლენინიზმ აფყარაგჲჷ იალრაფალონ.

უადაჳრაკ ალამჷზტ აილკაარა, ბუხარინი რჷიკოვი რგუფ აკუნჷ აპარტია იარა აჭშაფხჲა იშშამაზ არღჲა-ოპპორტუნისტტჿ გუფ, აჶორმა ზაწჿჷკ ალა ატროცკისტტჿ-ზინოვიევტჿ ბლოკ ეიფშჷმჷზ, ატროცკისტციეი აზინოვიევცციეი რკაპიტულიანტრა ზლარწაახჷშშაზ, იზაყარაზაალაკჲ ლშშარა ხუჭჷკ, „აპერმანენტტჿ რევოლიუცია“ აზჷ ჰჿა, არმატჿ, აბჟდუ-რევოლიუციატჿ ჶრაზაქუა ირჷმაზ მაცარა ალა ირეიფშჷმჷზ აგუფ, აპარტია აკულაკცია რჷქილარახჲ იახჲჷიაჷზ აყნჷტჿ, აპარტია იაჭშაგჷლანჷ იქუგჷლაზ ბუხარინი რჷიკოვი რგუფ იამამჷზტ, შთა იარა აკაპიტულიანტტჿ ხაჭთრა ზლარწიახჷშშაზ ალშშარა, იამჲჩარგჲჷ ალჷმშშეიტ არგამა, ჭშჷრფშშძაგა ციაჟიარადა, მასკადა ჰტიჷლა არეაქციატჿ მჩქუა, ზეგჲჷ რაფხჲაძაგჲჷ აკულაკცია.

აპარტია ეილნაკააუან, აპარტია იაჭშაგჷლანჷ აიცჷქუფარაზჷ, ბუხარინი რჷიკოვი რგუფ ტროცკიი ზინოვიევი რბლოკ აცჿჷნხა-მჷნხაქუა რახჲ, ზნჷმზარ ზნჷ ანაპჷ ამჷრხხარ შშზჷყამლოზ.

ბუხარინი რჷიკოვი რგუფ აპოლიტიკატჿ ქუგჷლარაქუა ანჷყანაწოზ აამთაზჷწჿყჲა, იარა ადგჷლავცია რეიზგარაზჷ აორგანიზაციატჿ „უსურაგჲჷ“ მჷაფნაგონ. ბუხარინ ილა უი ეიდნაკჷლონ სლეპკოვ, მარეცკიი, აიხენვალდ, გოლდენბერგ რეიფშ იყახ უაას ეგჲჷრთგჲჷ, აბურჟუაზიატჿ ქშარ. ტომსკიი ილა იბიუროკრატხაზ აზანაათ ეიდგჷლა ახადარაქუა (მელნიჩანსკიი, დოგადოვ უბას ეგჲჷრთგჲჷ), რჷიკოვ ილა ეილაჰაზ ასოვეტტჿ ხადარაქუა (ა. სმირნოვ, ეისმონტ. ვ. შმიდტ უბას ეგჲჷრთგჲჷ). აგუფ ირგუაფაანჷ იალალონ პოლიტიკალა ეილაჰაზ, აკაპიტულიანტრახჲ რგუ შშჷყოუ ზჷმძოზ აუაა.

უბრი აამთაზჷ ბუხარინი რჷიკოვი რგუფ აცხჷრაარა აიოუიტ, მოსკვა აპარტიატჿ ორგანიზაცია ახადარაქუა (უგლანოვ, კოტოვ, უხანოვ, რიუტინ, იაგოდა, პოლონსკიი-უჰჿა უბას ეგჲჷრთგჲჷ) რჷლა. უბრი აამთაზჷ არღჲაა ირეიუაზ ახუთაკ ამასკა შშჷრჭშაზ იყან, აპარტია ალინია იაჭშაგჷლანჷ არგამა იმციაჟოო. მოსკვატიი აპარტიატჿ კჲჷფხჲ ადაყჲაქუა რჭში, აპარტიატჿ ეიზარაქუა რჭში აკულაკცია ხჷმფადა ანაჟრაქუა რჷთატჿუპ ჰჿა იაზცჿაჟჿონ, აკულაკცია ანალოგ რჷქუწარა ქუნაგამ ჰჿა იაზცჿაჟჿონ, აინდუსტრიალიზაცია ჟილაო რზჷ ირგუამწგოუპ, აინდუსტრია ხჲამთა არგჷლარა მაკჲანა იაამთამჰჿა იაზცჿაჟჿონ. უგლანოვ დაზჷქუგჷლანჷ დწას იყაწანჷ დციაჟჿონ, დნეპროსტროი აყაწარა იაყუწნჷ, აპრომჷიშშლენნოსტ ხჲამთა იახთნჷრწაშშანჷ იყოუ ამალ აინდუსტრია ლასჷ აყაწარა იახთნჷრწარაცჷ. უგლანოვი ეგჲჷრთ არღჲაა კაპიტულიანტციეი ზეგჲჷ თოუბა რუან მოსკვა ჩჷთ-ყაწაოთა მოსკვანჷ იყან, იარა უბას იაგჲაანხოიტ, არაყა ამაშჷნა ყაზწო აზაუადქუა რჷრგჷლარა ათახჷმ ჰჿა.

მოსკვატიი აპარტია ორგანიზაცია იჭშაფნაჩშიტ უგლანოვი იარა იდგჷლავციეი. აწჷხუა ააფწჿანგჲჷ ირანაჰჿეიტ იზჭშუ იაყუწჷრც, იარა მოსკვატიი აპარტიატჿ ორგანიზაციაგჲჷ აცენტრ კომიტეტ აკუშშამჷკუმშა ეიჰაგჲჷ ილულუანჷ აჩშეიდნაკჷლტ 1928 შშჷქუსაან, მკ ვკპ(ბ) აპლენუმ აჭშჷ აჳჷზა სტალინ ირეიჰჿონ, ჳ-ჶრონტკ რჭშჷ ხჷმფადა აქუფარა შშათახჷუ, ამლაფშ ქუფარა ალჲჷრა არღჲა ხჷნაარახჲ ირხანჷ. არღჲაა. იჰჿონ აჳჷზა სტალინ, აპარტიაჭშჷ აკულაკცია ირაგჷნტურანჷ იყოუპ.

> „ჰარა ჰპარტიაჭშჷ არღჲა ხჷნაარა აიააირა აგარა იფნარტლონ კაპიტალიზმ ამჩქუა, ეიფნაყჲონ აპროლეტარიატ არევოლიუციატჿ პოზიციაქუა, ეგჲარღულუონ ჰარა ჰტიჷლაჭშჷ აკაპიტალიზმ აითაშაქურგჷლარა აქუგულრაქუა“, — იჰჿონ აჳჷზა სტალინ (ლენინიზმ აზწაატჿქუა. ადაყჲა 234).

1929 შშჷქუსა ალაგამთაზჷ იააფშშიტ ბუხარინ, არღჲა კაპიტულიანტცია რგუფქუა იზლაიდჷრწაზ ალა კამენევ ილა ატროცკისტცია იჩშრჷმადანჷ, აპარტია იაჭშაგჷლანჷ ეიცჷქუფალარცჷ უბრიი იარეი აიქუშშაჰჿათრა ყაწარა დშშაჭშჷზ. აცენტრ კომიტეტ იჭშაფნაჩშიტ არღჲა კაპიტულიანტცია აბრი ეიფშ აციგჲა უსურა იზჭშჷზ, ეგჲრანაჰჿეიტ, არი აუს ბუხარინი, რჷიკოვი, ტომსკიი უბას ეგჲჷრთგჲჷ რზჷ დაარა იბააფსჿჷ აწჷხუა ფწიარ შშჷყალო. ახა არღჲა კაპიტულიანტცია აყუმწიტ. ურთ აცენტრ კომიტეტ აჭშჷ იააქუგჷლახტ, აცენტრ კომიტეტ ზქუძბაზ ანტიპარტიატჿ პლატჶორმა ჭშჷც ადეკლარაცია რჷმანჷ. აცენტრ კომიტეტ დჷრვაგჲჷხ ეიცრანაჰჿეიტ. ეგჲდვუალანარ-

შჿეიტ ტროცკიი ზინოვიევი რბლოკ ფეიფშჷს იაიუხჲაზ. იარა უბრიგჲჷ აგუხჲაა მკჷკუა, ბუხარინი რჷიკოვი რგუფ ანტიპარტიატჿ უსურა იშჷაჭშჷც იაჭშჷნ. რჷიკოვი, ტომსკიი, ბუხარინი აცენტრ კომიტეტ აჭშჷ აოტსტავკა ალარგალტ, იარა უბრი ალა აპარტია დჷრშჿარც რგუ ითაკნჷ. აცენტრ კომიტეტ აქუძბეიტ ართ აოტსტავკაქუა რსაბოტაჟტჿ პოლიტიკა. აწჷხუტიანჷ 1929 შჷქუსაზჷ აცენტრ კომიტეტ ნოიაბრტჿი აპლენუმ იაჰჿეიტ არღჲა ოპპორტუნისტცჿა რახუაფშჷშაქუა აპროპაგანდა რზჷყაწარეი აპარტიაჭშჷ აანხარეი ზეიცჷყალომ ჰოა, აცენტრ კომიტეტ აპოლიტბიურო აილაზაარა აყნჷტჿ ბუხარინ იალცარა დწას იყანაწეიტ, არღჲა კაპიტულიანტცჿა დრაფშაგაპნჷ დჷრნაპხგაპნჷ დახჲჷყაზ აზჷ, რჷიკოვი, ტომსკიი უბას არღჲა ოპპოზიცია იალაქუაზ ეგჲჷროთგჲჷ ლულუალაწჿყჲა ირანაჰჿეიტ იზჭშუ იაყუწრაცჷ.

არღჲა კაპიტულიანტცჿა რატამანცჿა, აუს დარა რზჷ იწჿუატჿნჷ იშჷყალოზ ანჷრბა, აშჷიფკაქუა შჷროჷმაზი, აპარტია აპოლიტიკატჿ ლინია შჷწაბჷრგჷზი რზჷ არზაჰალ ალარგალტ.

არღჲა კაპიტულიანტცჿა ირჷძბეიტ აამთალა ინხჲაწნჷ, რკადრქუა აფჷხხაარა იაცჿჷნდჷრხარც.

აბრი ალა აწჷხუა ფწჿოიტ, აპარტია არღჲა კაპიტულიანტცჿა რაქუფარა აკტჿი აეტაპ.

აპარტიაჭშჷ აჰჿატჿეიქუმშიარა ჭშჷცქუა იყალაზ რჷზგუამთაკუა იაანჷმხშეიტ სსსრ ადინჷყატჿი ალაცჿა. აპარტიაჭშჷ იყალაზ „აიჭშჷხარა ჭშჷცქუა“ აპარტია ახჲკუადახაზ აუპ იზჷხყჲოჰოა რგუ იაანაგანჷ, უოთ, სსსრ აიბაშრა იალარგალარაცჷ, მაკჲანა ილულუამხაცჷზ ატჿჷლა აინდუსტრიატჿრა აუს ეიფჷრყჲარცჷ ეითაქურკჷიტ. 1929 შჷქუსა აფხჷნ აიმპერიალისტცჿა ეიჭშჷრკააიტ კიტაიი სსსრ-ი რკონფლიკტ. კიტაიტჿი ამილიტარისტცჿა კიტაი ამრაგჷლარახჲტჿი აიხამპა (სსსრ იატჿჷზ) დჷრგარა, ჰაფსადგჲჷლ ამრაგჷლარახჲტჿი აჰჿააქუა აბელოკიტაიცჿა რჷრ რაჟიწარა. ახა კიტაიტჿი ამილიტარისტცჿა იყარწაზ აქულარა ეგჲახმჷრწკუა აწჷხუა ფჷრწჿეიტ, აო ყაფშ იფჷრხხააზ ამილიტარისტცჿა შთახჲლა იცეიტ, აკონფლიკტ იყალაზგჲჷ მანჩჟშურიატჿი აიპაბჷრეი ჰარეი ჰაიქუშაპათხარალა ათჷფ იქულშეიტ.

სსსრ ათჷნჩრატჿ პოლიტიკა დჷრპაგჲჷხ აიააირაგურღჲარა აიუიტ, ადინჷყატჿი ალაცჿა აწჿალაწარაქუა იშჷრჭშჷზგჲჷ, აპარტია აპნუწყა „აიჭშჷხარაქუა“ შჷყაზგჲჷ.

დუკ მჷრწჷკუა ეითაშაქურგჷლახშეიტ, ანგლიატჿი აკონსერვატორცჿა ფჷხჲა ზნჷ ეიფჷრყჲაზ სსსრ-ი ანგლიეი რჷბჟარა ადიპლომატიატჿი ახუჰახუთრატჿი ეზჷყაზააშა.

ადინჷყატჿიი აპნუწყატჿიი ალაცჿა აჟჿჷლარაქუა იყარწოზ მანშჿალარჷლა იაყუყჲო. უბრი აამთაზჷ აპარტია აუს ლულუაწჿყჲა აუან აინდუსტრია ხჲამთა არგჷლარა არჭშიარაზჷ, ასოციალისტტჿ ჟიცლაბრა აიჭშკაარაზჷ, ასოვხოზქუეი აკოლხოზქუეი რჷყაწარაზჷ, აწჷხუტჿიანძა,— ჟილარ რჷნხამპა აკტჿი ახუშჷქუსატჿი აპლან ადკჷლარაზი, ანაგძარაზი ხჷმფადა იათახჷზ ათაგჷლაზააშაქუა რაზჷყაწარაზჷ.

1929 შჷქუსა აპრელ აზჷ ეიზეიტ ა-XVI-ტჿი აპარტკონფერენცია. აკონფერენციაჭშჷ ხადარატჿ ზწაატჿნჷ იქუგჷლან აკტჿი ახუშჷქუსატჿი აპლან. აკონფერენცია იადნამკჷლტ არღჲა კაპიტულიანტცჿა იზზჷქუგჷლანჷ ირხჲჩოზ ახუშჷქუსატჿი აპლან „ამინიმალტჿ“ ვარიანტ, იადნაკჷლტ ახუმშჷქუსატჿი აპლან „ოპტიმალტჿ“ ვარიანტ, თაგჷლაზააშას იაყალალაკჲაგჲჷ ხჷმფადა ინაგძატჿუ აკუნჷ.

აბასალა აპარტია იადნაკჷლტ ასოციალიზმ არგჷლარაზჷ ზჷხჲძ კამშიაძო აკტჿი ახუშჷქუსატჿი აპლან.

ახუშჷქუსატჿი აპლან ალა, 1928—1933 შჷქუსქუა ოაან ჟილარ რჷნხამპა აკაპიტალ ალაწარა აპლან ნაძონ 64,6 მილლიარდ მაათ. უბრი ახჲტჿ აპრომჷიშლენნოსტ აჭშჷ, აელეკტრიფიკაციაგჲჷ უბრი ინალაწანჷ, იალარწარც იაზგუათან 19 მილლიარდი ბჷშაკჷი მაათ, ატრანსპორტ—10 მილლიარდ მაათკ, აქჷთნხამპა—23,2 მილლიარდ მაათ.

უაჟიტჿი აამთაზტჿი ატეხნიკალა სსსრ აპრომჷიშლენნოსტი აქჷთ-ნხამპეი რეიბჷთარა იაპლან დუძძანჷ იყან არი.

„ხუშჷქუსატჿი აპლან უსნაგძატჿ შათანჷ იადუ, - იჰჿონ აკჷზა სტალინ, - აპრომჷიშლენნოსტ ზეგჲჷ შჷეიბაკჷუ ანაპსან, ატრანსპორტგჲჷ, აქჷთნხამპაგჲჷ ასოციალიზმ აბაზა ალა აითეიბჷთარეი, აითეიჭშკაარეი ზჷლშჷარატჿჷ იყოუ, აინდუსტრია

ჰტიჷლაჭშჷ აყაწარა აუპ ჰია“ (**სტალინ,** ლენინიზმ აზწაატიქუა, ადაყჲა 485).

აბრი აპლან აბასყაკ ზჷნძა იშთდუძძაზგჲჷ, აბოლშევიკცია რზჷ იაალყჲანჷ იყალოზ იბლახაწჷრგეჟჷგოუ აკჷ აკუნჷ იყაძამჷზტ. უი ზაა იაზჷყაწანჷ იყან აინდუსტრიალიზაციეი აკოლლექტივიზაციეი რჷჭშიარა ამჳაფჷსრაქუა ზეგჲ რჷლა, უი აზჷყაწანჷ იყან, ზნჷფშთრა **ასოციალისტტი ეიცლაბრაჭშჷ** იყალაზ, უი აფხჲა აუსუციეი ანხაციეი ზჷმჩშიაზკჷზ აკრუჷრა აგუაზჷჰიარა აშთჷწრა ალა.

აპარტია ა-XVI-ტიი აკონფერენცია, ასოციალისტტი ეიცლაბრა არჭშიარაზჷ აჯაჟილარ ზეგჲჷ რახჲ აობრაშჩენიე ადნაკჷლტ.

ასოციალისტტი ეიცლაბრა იაანარფშთიტ ზეილჲაყამჷზ აკრუჷრა ჭშჷრფშთჷგაქუეი, აკრუჷრა ჭშჷცლა აზჷყაზააშეი. ძარდაჯარა ანაპლაკქუა, აკოლხოზქუა, ასოვხოზქუა რჭშჷ აუსუციეი აკოლხოზააი **აპლან ფჷლაქუა** აფშჷრგშეიტ. ურთ იაალჷრფშთიტ ფჷრხაწარჷლა აუსურა. ურთ, აპარტიეი აიჰაბჷრეი ასოციალისტტი ნჲამჳა იაზგუართოზ აპლანქუა რჷნაგძარა მაცარა აკუმკუა, ინარჷმცხუნგჲჷ ინარჷგძო იალაგშეიტ. აკოუჷრაზჷ აუაა რახუაფშთჷმაქუა რჩშეითაოკჷიტ. აკაპიტალიზმ ახაან იმჩჷლატიჷზ, იკატორლატანჷ იყაზ, „ჰათჷრ ზქუუ უსნჷ, ხჲძჷ ზმოუ უსნჷ, აფჷრხაწარა ზლოუ უსნჷ“ აყალარა იალაგშეიტ (**სტალინ**).

ატიჷლა ზეგჲჷ აჭშჷ აგიგანტტი პრომჷიშთლენნოსტ ჭშჷც რგჷლარა ამჳაფჷსრა იაჭშჷნ. იალიბაცალანჷ აყაწარა იაჭშჷნ დნეპროგეს. დონბასს რჷყაწარა იალაგშეიტ კრამატორსკტიიი, გორლოვკატიიი აზაუადქუა, ლუგანსკტიი აპაროვოზ ყაწართა აზაუად არეკონსტრუქცია აზურაგჲჷ. ირჷზჰაიტ აშთახტა ჭშჷცქუეი ადომნატი პეჩ ჭშჷცქუეი. ურალ რჷყაწარა იაჭშჷნ ურალმაშსტროიი, ბერეზნიკტიიი, სოლიკამსკტიიი ახიმკომბინატქუა. აყაწარა იალაგშეიტ მაგნიტოგორსკტიი ამეტალლურგიატი ზაუად. მოსკვეი გორკიი რჭშჷ ავტომობილ ყაწართა ზაუად დუქუა იალიბაცალანჷ რჷრგჷლარა იაჭშჷნ ილჷრგჷლონ აგიგანტტი ტრაქტორტი ზაუადქუა, აკომბაინ ზაუადქუა, დონ აჭშტიი როსტოვ აჭშჷ აქჷთ-ნხამჳა მაშჷნაქუა ყაზწო აგიგანტტი ზაუად. აჩშჷრთბაარა იაჭშჷნ ასოვეტტი ეილგჷლა ალბა-რაცია ავბატიი აბაზა—კუზბასს. 11 მზა რჷლა სტალინგრად ადიკარშიჷრთაქუა რჭშჷ იყაწანჷ იააქუდჷრგჷლტ ატრაქტორტი ზაუად დუძძა. დნეპროგესი სტალინგრადტიი ატრაქტორ ყაწართა აზაუადი რჭშტიი აუაუცია ამუსთა აზჷრჰარაზჷ ალუნეიზეგჲტიი აროკორდქუა ირაფჷსიტ.

ათოურჷხ მაკჲანა იაზლჷრუამჷზტ აპრომჷიშთლენნოსტ ჭშჷც არგჷლარაჭშჷ აბრი ეიფშთ აგიგანტ უსურა დუძძა, აჭშჷც რგჷლარა აბრი ეიფშთ აპაფოს, აუსუცია რკლასს მილლიონჳჷლა ამასსაქუა აკრუჷრაჭშჷ აბრი ეიფშთ აფჷრხაწარა რჷმანჷ.

ასოციალისტტი ეიცლაბრა ალა აუსუცია რკლასს აკრუჷრა აგუაზჷჰიარა იაშთაწიყჲა აშთჷწრა აკუნჷ იყალშეიტ არი.

აბრი აან ანხაციაგჲჷ აუსუცია ირჷწამხშეიტ. აქჷთაქშგჲჷ უბას აკოლხოზქუა ყაზწოზ ანხაცია რმასსაქუა აკრუჷრა რგუაზჷჰიარა აშთჷწრა იალაგშეიტ. ანხაკ მასსაქუა იიაშთაწიყჲანჷ აკოლხოზქუა რახჲ ააჰირა იალაგშეიტ. არაყა დაარა აროლ ლულუა მჳაფარგშეიტ ტრაქტორლშეი ეგჲჷრთ ამაშჷნაქუეი რჷლა ეიბჷთაზ ასოვხოზქუეი, ამაშჷნა-ტრაქტორტი სტანციაქუეი. ანხაცია მასსალა ასოვხოზქუეი, მტს-ქუეი რჭშჷ იააინჷ, ატრაქტორქუეი აქჷთ-ნხამჳა მაშჷნაქუეი რუსუშა იახუაკშთჷ, იძშეიგულჲოზ ჰიანჷ, იარა უპრაწიყჲაგჲჷ „აკოლხოზ ჰალალაროუპ“ პია ძბანჷ იშთჷრხშუან. იასანჷ, იასაძანჷ იშთა-შთანჷ იყაზ, უაკჷ აუს ალშეიოჷრატიჷ ხარ ზმამ მჷრუგშეი ხჷრხაგა ოახუი ზმამჷზ, ალიაძა ალგჲჷლ ეიწჰია დუქუა იშიაზ რჷციაალუაგა ზმამჷზ. რჷხხამჳაქუა რეილჲტირა აქუგულრა ზმაძჷზ, ამამზაარა აწანძა ინანაცაზ. ახათაზაწიქუა, ზხჷ მაცარა იაზნჷჟჷზ ახაზჷნხიარაქუა, ანხაცია, აწჷხუტიანჷ ირბეიტ ეილჲუ აბზაზარახჲ იზლაკჷლსშთაზ ამჳა—ანხამჳა სსაქუა კოლლექტივლა, კოლხოზლა რეილწარაჭშჷ, იარბანზაალაკგჲჷ „ალგჲჷლ მჩჷ“, იარბანზაალაკგჲჷ ალიაძა აციაალუარა ზჷლშთაშთაზ ატრაქტორქუა რჭშჷ, მაშჷნალა, ფაოალა, უაათუსჷრალა, აჩჟაგა აჟიალა აჰიჷჩთქარა ონათოზ აცხჷრააარაჭშჷ, ააჲჷსკჲაძა ასოვეტტი ჰიჷნთქარრა იფნახხააზ, მილლიონჳჷლა ანხაჳჷჟილარ მასსაქუა რგურლჲანჷ ზჷლჷჲჷლ რნათაზ. აკულაკცია რკაბალ აყნჷტი ახაქუითრა ლშთარა როურაჭშჷ.

აშთახჲ, იარა აბრი აშათალა იალაგშეიტ იაგჲჭშიეიტ, ეიჰარაკგჲჷ 1929 შჷქუსა ანწიამთაზჷ ილულუა-

ხაზ, უავჷ იიმბაც ალა აკოლხოზქუა რჷზჰარა ატემპ ყაზწაზ, უიმოუ ჰსოციალისტტჿ ინდუსტრიაგჲჷ ზეიფშ აზჷმდჷრუაზ, მასსალა აკოლხოზ წჷსრა.

1928 შჷქუსაან აკოლხოზქუა რლაწართა დგჲჷლ ნაძონ 1.390 ნჷზქჲ გექტარ, 1929 შჷქუსაან -4 262 ნჷზქჲ გექტარ. 1930 შჷქუსაან 15 მილლიონ გექტარ ადგჲჷლ ლაწართა აპლან მთჷრხჷრტჿ ალშარა რჷმანჷ იყალღეიტ აკოლხოზქუა.

> „იზხაპწაროუპ,—იჰჿონ ავჷზა სტალინ, აკოლხოზქუა რჷზჰარა ატემპ აზჷ, „ახჟჿარა აშჷქუს დუ“ ჰჿა (1929 შჷქუსაზჷ) იივჷზ ისტატიაჭჷ,—აბართ რეიფშ ალა აგურქჲჰჿა აჭიარა ატემპქუა, დაჩაკ აკუმ, ალუმიაკგჲჷ აჭიარა ტემპ მჭხაკრა დუ ზმოუ, ჰსოციალისტტჿ პრომჷშლენნოსტ დუგჲჷ იაზდჷრუამ“ ჰჿა.

არი უს ხჟჿარან აკოლხოზ წჷსრა არჭიარაჭჷ.
არი მასსალა აკოლხოზტჿ წჷსრა ალაგარა აკუნ.

„უაჟჿტჿი აკოლხოზ წჷსრა **ჭჷც** იამოუ იარბანუ?“ ჰჿა დწააუან ავჷზა სტალინ „ახჟჿარა დუ აშჷქუს“ ჰჿა იივჷს ისტატიაჭჷ. ათაკსგჲჷ იჰჿონ:

> „უაჟჿტჿი აკოლხოზ წჷსრა ჭჷცნჷ, აუს ანაგძარა ალჲჷრაგჲჷ აწანაკღუა იამოუ უი აუპ, ფასა გუფ-გუფლა აკოლხოზ იშალალოზ ეიფშ აკუმკუა, ანხაცჿა აკოლხოზ იალალო იალაგღეიტ იშეიბაკჷუ ქჷთალა, ვოლოსტლა, რაიონლა, უიმოუ ოკრუგლაგჲჷ. იაანაგოზეი ნას არი? არი იაანაგო უი აუპ, **აკოლხოზქუა რახჲ დდჿჷქულღეიტ აბჟარანხავჷ.** აბრი აუპ შათას იამოუ ასოვეტტჿ მჩრა აკრჷზწაზკძონჷ იალშაზ აქჷთ-ნხამვა აჭიარაჭჷ შათანკჷლა ახჟჿარა იყალაზ...“

არი იაანაგონ, ინეიუენჷ აკოლლექტივიზაციატჿრა ალა, აკულაკრა კლასს ჰასაბლა რჷყაზაარა ლიკვიდაცია აზურა აუსნაგძატჿ ააპადგჷლოიტ, მამზარგჲჷ იააპადგჷლტ ჰჿა.

იააზჷრქჲაჭნჷ იალკაატჿქუოუ.

ატჿჷლა ასოციალისტტჿ ინდუსტრიალიზაციატჿრაზჷ 1926—1929 შჷქუსქუა რაან აპარტია იაანიაზ ავნუწყატჿი ადუნეიჟილარბჟარაჭტჿი აუადავრა დუძ-

ძაქუა ირიააიტ. აპარტიეი აუსუცჿა რკლასსი აჩღმიაარა იყარწაზ, ატჿჷლა ასოციალისტტჿ ინდუსტრიალიზაცია აპოლიტიკა აიააირა არგარახჲჷ იკჷლნაგღეიტ.

ათჷფ იქურწეიტ ეიპარაკგჲჷ აინდუსტრიალიზაცია უსნაგძატჿ უადავძაქუა რუაკჷ,—აპრომჷშლენნოსტ ხჲამთა არგჷლარაზჷ ამალ ეიზაკრა აუსნაგძატჿ. აშაპჷ რკჷიტ ჟილარ რჷნხამვა ზეგჲჷ აიბჷთარა ზჷლშოზ აინდუსტრია ხჲამთა.

ირჷდჷრკჷლტ ასოციალისტტჿ ნხამვა რგჷლარა აკტჿი ახუშჷქუსატჿი აპლან. აზაუად ჭჷცქუა, ასოვხოზ ჭჷცქუა, აკოლხოზ ჭჷცქუა რჷრგჷლარა მბატჿჷლა იდჷრჭიეიტ.

არი, ასოციალიზმ მვალა ფხჲაყა აცარა მვაფჷსუან ატჿჷლა ავნუწყა აკლასსტჿ ეიქუფარა ალულუახარეი, აპარტია ავნუწყატჿი აქუფარა ალულუახარეი აცნჷ. არი აქუფარა დაარა აკჷრზწაზკღუა იტოგნჷ იამოუპ: აკულაკცჿა აფჷნგჷლარა იყარწოზ ახუაჩრა, ანტისოვეტტჿ ბლოკნჷ იზლაყაზალა, ტროცკიი ზინოვიევირკაპიტულიანტტჿ ბლოკ აჭაფჩრა, აკულაკტჿ აგენტურანჷ იზლაყაზ ალა, არლჲა კაპიტულიანტცჿა რჭაფჩრა, ატროცკისტცჿა აპარტია რალცარა, ატროცკისტცჿეი არლჲა ოპპორტუნისტცჿეი რახუაფშჷშაქუა ზმოუ ვკპ(ბ) დალაზაარც ალშომ ჰჿა აშთჷხრა.

იდეოლოგიალა აბოლშევიკტჿ პარტია იანფნახხაა, აუსუცჿა რკლასს აჭჷ იზჷქუგჷლაშაზ ზეგჲჷ ანრჷწძაა, ატროცკისტცჿა პოლიტიკატჿ ხაზჷრხარანჷ რჷყაზაარა აყნჷტჿ. პრინციპ ზმამ, აკარიერისტტჿ კლიკა აპოლიტიკატჿ მოშენნიკცჿა, აპოლიტიკატჿ დვურუშნიკცჿა ირბანდანჷ იყალღეიტ.

აინდუსტრია ხჲამთა აშაპჷ კნჷ, სსსრ სოციალისტტჿლა აიჭკაარა აკტჿი ახუშჷქუსატჿი აპლან ანაგძარაზჷ, აპარტია მობილიზაცია რჷზნაუიტ აუსუცჿა რკლასსი ანხავჷჟილარი. ატჿჷლაჭჷ მილლიონკჷლა აჯაჟილარ ასოციალისტტჿ ეიცლაბრა დჷრჭიეიტ, დაარა ილულუანჷ აკრუურა აფშჷრგღეიტ, აკრუურატჿ დისციპლინა ჭჷც ყარწეიტ.

არი აპერიოდ ნწჿეიტ, აპრომჷშლენნოსტ აჭჷ ასოციალიზმ ამანშიალარა დუძძაქუა რგარეი, აქჷთ-ნხამვაჭ რაფხჲატჿი ამანშიალარა ლულუაქუა რგარეი, აბჟარანხავჷ აკოლხოზ ახჲ იააპორეი, მასსალა აკოლხოზ წჷსრა ალაგარეი ანჷყალაზ ახჟჿარა შჷქუსა დუ ალა.

აქჷთ-ნხამჰა აკოლლექტივტირაზჷ აგოლშჷევიკცია რპარტია იმჰაფანაგოზ აქუფარა.

(1930 1934 შჷქუსქუა).

1. 1930—1934 შჷქუსქუა რზჷ ადუნეიჟილარგჟარატი-უსჰაქურგჷლაშა. აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა რჰშჷ აეკონომიკატი კრიზის. იაპონია მანჩჟურია ამჰჷწანახალარა. გერმანია ამჩრაჰშჷ აფაშისტცია რნეირა. აიბაშრა წჷსჷრთაქუა ჰგა.

ატიჷლა ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაციარაქშჷ სსსრ აკჷრძა ანალშჷაზ, აპრომჷიშჷლჷიბოსტ ტემპ დულა იანაზნარპაუაზ აამთაზჷ. აკაპიტალიზმ ატიჷლაქუა რქშჷ, 1929 შჷქუაა არწიაძთაზჷ, ადუნეი აეკონომიკატი კრიზის ყალშეიტ, იყალშეიტ, ლულუალა აფხაათა აყაწარალა ზეიფშ ყაძლაააჷზ აკრიზის, იარა უბრი ინარკჷნგდჷ, უი იაჰა-იაჰა იცჷგდახო ინეიუან ხჷ-შჷქუსა. აპრომჷიშჷლჷნნოსტ თი კრიზის იაცჷლტ აქჷთნიამჷატი კრიზის. აგრარტუ კრიზის, იარა აბრი ეიჰაგდჷ ეიცჷანატიიტ აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა რთაგჷლაზააშა.

აბართ აკრიზის შჷქუსქუა ახფა (1930—1933) რაან სსსრ აპრომჷიშჷლჷენნოსტ ჰჷნტი რჷლა ეიჰანჷ იანაზჰა აამთაზჷ, 1929 შჷქუსა იზაყარაზ აასთა 1933 შჷქუსაზჷ 201 პროცენტ რყჷნძა იზჷნძა აამთაზჷ, ამერიკატი აშჷტატ ეიდქუა აპრომჷიშჷლჷენნოსტ 1933 შჷქუსა ანწიამთაზჷ 1929 შჷქუსაზჷ ირჷმაზ აასთა 65 პროცენტ რყჷნძა იაგჷშეიტ. ანგლია აპრომჷიშჷლჷენნოსტ 86 პროცენტ რყჷნძა, გერმანია აპრომჷიშჷლჷენნოსტ— 66 პროცენტ რყჷნძა, ფრანცია აპრომჷიშჷლჷენნოსტ— 77 პროცენტ რყჷნძა.

იარა აბრი ათაგჷლაზააშა იამცხუნგდჷ იაანარფშჷუან ანხაშია აკაპიტალისტტი ასისტემა აასთა, ასოციალისტტი სისტემა ეიჰა აფჷქიარა შჷამაზ. არი იაჰნარბონ აეკონომიკატი კრიზისქუა რჷყნჷლტი ზხჷ იაქუითუ ტიჷლას ადუნეი აჰშჷ იყოუ ჰსოციალიზმ ტიჷლა ზაწიჷკ შჷაკუუ.

ადუნეი აეკონომიკატი კრიზის იაახყდანჷ, უსურთა ზმამკუა იქუხაზ 24 მილლიონ-ჰჷკ აუაა ამლაშრეი, აჩჩიახარეი, აგუაყრეი იოხაანხჷეიტ. აგრარტი კრიზისგდჷ ინახყდანჷ, აგუაყრაჷ ითაგჷლან 10 მილლიონ ჰჷლა ანხაკიაგდჷ.

ადუნეი აეკონომიკატი კრიზის იზლაყაზ აწკჷსგჷჷ იარლულუეიტ აიმპერიალისტტი ჰიჷნთქარრაქუა რჷბჟარა აიფჷნგჷლარაქუა ირჷმაზ, იაიააიზ ატიჷლაქუეი იაწახაზ ატიჷლაქუეი რჷბჟარა აიფჷნგჷლარაქუა ირჷმაზ, იარწარიტ აიმპერიალისტტი ჰიჷნთქარრაქუეი, აკოლონიაქუეი ატიჷლა-ხდჷფშჷქუეი რეიფჷნგჷლარაქუა, აუსუციეი აკაპიტალისტციეი რეიფჷნგჷლარაქუა, ანხაკიეი აპომეშჩიკციეი რეიფჷნგჷლაქუა

აპარტია ა-XVI-ტიი აიზარა დუ აყნჷ აჰჷზა სტალინ აოტჩოტტი დოკლად იყაიწაზ აყნჷ იჰიონ. აბურჟუაზია აეკონომიკატი კრიზის ალჷჷშა აფშჷაარა იალაგოიტ ხაზჷ აფაშიზმ ადიკტატურა, დაჩჷაჟიაკ ალა იაჰჰიოზარ ეიჰა არეაქციარა ზლოუ, ეიჰა აშოვინისტრა ზლოუ. ეიჰა აიმპერიალისტტი ელემენტქუანჷ იყოუ რდიკტატურა შაქუჷჷლარანჷ აუსუკია რკლასს ახუაჩშრა ალა, ხაზჷბ ხჷხდიაგალა იკუადაქუოუ ატიჷლაქუა რინტერესქუა რხარჯალა აკოლონიაქუეი ახჷოხუართა სფერაქუეი რეითაშჷაოაზჷ აიბაშრა აოტლარალა.

უი იარა უბასგდჷ იაგდჷყალშეიტ.

1932 შჷქუსაზჷ იაპონია აყნჷტი აიბაშრა ლულუალა იშიართანჷ იყალშეიტ. აეკონომიკატი კრიზის ინახყდანჷ, ევროპატი აჰიჷნთქარრა დუქუეი ამერიკატიი აშჷტატ ეიდქუეი დოუაჷ რჷჰნუწყა უსქუა იშჷჷოხამშიალოზ რბან, იაპონიატიი აიმპერიალისტცია აბრი რხჷ იარხუანჷ, ხჷხდჩაგალა იკუადაზ კიტაი ინაქულულუარც იაქურკჷიტ, იაქურკჷიტ იარა იაპონია ანაპაწაყა კიტაი ყარფარკ, კიტაი აჰშჷ აპრა იარა იაპონია ანაპაჰშჷ იყარწარკ. ეიბაშროუპ ჰია კიტაი იამჷრდჷრძაკუა, დარა იაპონიაა იყარჷაზ „ახატითჷფანტი ინციდენტქუა“ მოშჷენნიკ წას რხჷ ინარხუანჷ. იაპონიატიი აიმპერიალისტცია. ალდჷჩცია რეიფშ, რჷრ მანჩჟურია ინალარგალტ. აჰადახდტიი კიტაი იაპონიაა რნაპაჰშჷ იაარგარკ იზლამანწიალახაწჷაზ

ალა, სსსრ იაქულარაცჷ იზლამანშიალახაშჾალა რჩჾაზჷყაწო, იაპონიატჿი არ რნაპაჭჾჷ იაარგჾეიტ მანჩჟჾურია აურაზოუროუ ზეგდჷ. იაპონია აგუ ითაზ ანაგძარაჭჾჷ იარა ანაპქუა რხაქუითტჿრაზჷ, იაალაგან ლიგა ნაციი იალწიტ, იშჾზახუოზგდჷ ეიბაშჷგალა აჩჾკჷჩარა იალაგჾეიტ.

არი, ამერიკატჿი აშჾტატ ეიდქუეი, ანგლიეი, ჶრანციეი, დალნჷი ვოსტოკ აჭჾჷ არრა-მშჾჷნტჿ ბჯარ მჩჷ ირჷმაზ იდაცნარწეიტ. იაპონია არგამა ახჷ აქუკნჷ იაშთან — იარა ანაპაწაყა კიტაი ყანაწარც, ევროპატჿი ამერიკატჿი აიმპერიალისტტჿ ჰჿჷნთქარრაქუა კიტაი იალნაცარც. არი ათაკს ევროპატჿი ამერიკატჿი აიმპერიალისტტჿ ტჿჷლაქუა ბჯარ-მჩჷლა რჷჩჾდჷრლულუეიტ.

ახა იაპონია იამან დაჩჾა გუთაკჷკგდჷ—ასოვეტტჿ დალნჷი ვოსტოკ აგარა ჰჿარას იათახჷუზეი, აბრი ეიფშ აშჿართა იყაზ ხჷკაას იყანამწარცჷ ზალშომჷზტ სსსრ, ეგდალაგჾეიტ დალნჷი ვოსტოკტჿი ატჿჷლაჭჾაცჿ ახჷხდჩარა-ლშჾარა ლულუალა არჷლულუარა.

აბასალა, იაპონიატჿი იჶაშისტცხანჷ იყაზ აიმპერიალისტცჿა რჷბზოურალა, დალნჷი ვოსტოკ ატჿჷლან იყალშეიტ რაფხდაძატჿი აიბაშრა ახჷწხჷრთა.

აეკონომიკატჿი კრიზის აკაპიტალიზმ აიფჷნგჷლარაქუა ახდარწარჷზ დალნჷი ვოსტოკ აყნჷ მაცარა აკუძამ. უი იარწარიტ იარა უბასწჿყდა ევროპაგდჷ. აპრომჷიშჾლეინნოსტი აქჷთ-ნხამვეი რჭჾჷ ინახზჷრყდაზ აკრიზისი, აუსურთადარა ლუმძეი, ეგდზმამჷზ აკლასსქუა რჷხნჷყუგაგადარა იზჷზჰაზი, აუსუცჿეი ანხაცჿეი რგუნამძარა დჷრლულუეიტ. არი აგუნამძარა იაზჰაუა. აუსუცჿა რკლასს არევოლიუცია ყაწარაზჷ რჷქუგჷლარახდ იიასუა იალაგჾეიტ. აგუნამძარა ჰჷდალა ილულუახჾეიტ გერმანია,- აიბაშოეი, აიბაშრაჭჾჷ იაიაიქუაზ ანგლიეი ჶრანციეი იროურანჷ იაქურწაზ აკონტრიბუციაქუეი, აეკონომიკატჿი კრიზისი ეკონომიკალა იდჷრლარჷზ ატჿჷლა, ზხატჿ ბურჟჾუაზიეი ტჿჷმდგდჷლტი, ანგლიატჿი ჶრანციატჿი აბურჟჾუაზიეი რულუ იაწარგჷლანჷ აუსუცჿა რკლასს ახდდჷრგუაყჾუაზ ატჿჷლა. აბრი ატჿჷ დაარა აჟჿაფშძალა იაჰჿონ აჶაშისტცჿა ამჩოა ანჷრგოზ აფხდაშჿა, აწჷხუტჿანძა არეიხსტაგ ანალჷრხჾუაზ აამთაზჷ, გერმანიატჿი აკომპარტია ჶ-მილლიონ ბჟჷკ იროუზ. გერმანიატჿი აბურჟჾუაზია ირბონ, გერმანია ინხანჷ იყაზ აბურჟჾუაზია-დემოკრატიატჿი ხაქუითრაქუა, დარა რზჷ ახუმარრა ბააფს ყარწარც შჾრჷლშჾოზ, არევოლიუციატჿი წჷსრა აიწჷხრაზჷ აბართ ახაქუითრაქუა აუსუცჿა რხჷ იადჷრხუარც შჾრჷლშჾოზ. აბრი აყნჷტჿ აბურჟჾუაზია ირჷძბეიტ გერმანია აბურჟჾუაზია მჩრა აშაქურხარაზჷ ფსჷხუას იყოუ აკჷზაწჿჷკ აუპ.—აბურჟჾუაზიატჿი ხაქუითრაქუა ჷქუხძანჷ, აპარლამენტ (რეიხსტაგ) აკჷ ალჷმშჾაძო იყაწანჷ. აუსუცჿა რკლასს ახუაჩჾრა ზჷლშჾაშჾა, რევანშჾ ზგუ აზჷჰიო, აბურჟჾუაზია-სსა რჷყნჷტჿ აჟჿვა ზოურც ზჷლშჾაშჾა ატერრორისტტჿ ბურჟჾუაზია-ნაციონალისტტჿ დიკტატურა აშაქურგჷლარა აუპ ჰჿა. დარა, ამჩრაჭჾგდჷ ინჷქუდჷრგჷლტ აჶაშისტცჿა რპარტია, აჟჿლარ რჟარაზჷ ანაციონალ-სოციალისტტჿ პარტია ჰჿა ზხჷ იაფხდოზ აპარტია, ურთ აბას ანჷყარწოზ იბზიანჷ იროდჷრუან აჶაშისტცჿა რპარტია, აკჷ—აიმპერიალისტტჿ ბურჟჾუაზია რჭჾჷ ეიჰა ირეაქციატჿუ, ეიჰა აუსუცჿა რკლასს იალოუ აკჷ აკუნჷ იშჾჷყოუ, ვბაგდჷ ეიჰა არევანშჾ იაშთოუ პარტიანჷ, მილლიონვჷლა ზხჷფხდაძარა რაციოუ, ანაციონალისტრა ზგუ აზჷჰიო აბურჟჾუაზია სსა რმასსაქუა ხჷხნჷ იზჷზგაშჾა პარტიანჷ იშჾჷყოუ. აბრი აყნჷ ურთ ირჷცხრააიტ აუსუცჿა რკლასს ახუშადჰჿაცჿა. ზნჷშჿარატჿ პოლიტიკალა აჶაშიზმ ამვა აზჷზრჷცქდაზ გერმანიატჿი ასოციალ-დემოკრატია ალიდერცჿა.

აბას აკუნ იშჾჷყაზ 1933 შჾჷქუსაზჷ გერმანიატჿი აჶაშისტცჿა ამჩრა ზლაროუზ აუსქუა.

გერმანია იყალაზ ანალიზ რჷზუა, ავჷზა სტალინ აპარტია XVII-ტჿი აიზარა დუ აჭჾჷ იოტჩოტტჿ დოკლად აყნჷ იჰჿონ:

> „გერმანია აჶაშიზმ აიააირა ახდაგაზ ზჷხყდაზ აუსუცჿა რკლასს აკუადარა მაცარა აკუძამ, უი ანავჷსგდჷ აჶაშიზმ ამვა აზჷზრჷცქდაზ ასოციალ-დემოკრატია აუსუცჿა რკლასს ახუშადჰჿარა ახდაზჷროუზ მაცარა აკუძამ. უი ზჷხყდაზ იარა უბასგდჷ დარა აბურჟჾუაზია რკუადარა აუპ, აპარლამენტარიზმი აბურჟჾუაზიატჿი დემოკრატიეი რჟჿჷტჿ მეტოდქუა რჷლა ამჩრა ანჷყუგარა უაჟჿჷშთა ირჷლშჾომ, იარა უბრი აყნჷტჿგდჷ ავნუწყატჿი აპოლიტიკაჭჾჷ ტერრორისტტჿ მეტოდლა აჰჿჷნთქარ-

რა აუსბარა იალამგარ ფსჷხუა ამამ“ (სტალინ, ლენინიზმ აზწაატიქუა, ადაყდა 545).

გერმანიატიი აფაშისტცაა ატიჷლა ავნუწყატიი აპოლიტიკა **ახძ** დჷრგშეიტ რეიხსტაგ აბჷლრალშეი, გჷგ-შიჷგ ყაზშალა აუსუცაა რკლასს ახუაჩშრალშეი, აუსუცაა რკლასს აორგანიზაციაქუა რჷქუხრალშეი, აბურჟუაზია-დემოკრატიატი ხაქუითრაქუა რჷქუხრალშეი. იარა ატიჷლა ანთჷწტიი აპოლიტიკა—ლიგა ნაციი ალწრალშეი, გერმანია იართარც ევროპატიი აჰიჷნთქარრაქუა ოჰაქუა **მჩჷლა** ოჷფაასრაზჷ. არგამა აჩშციჷრგანჷ აიპაშრა აჩშაზჷყაწაოალშეი.

აბასალა გერმანიატიი აფაშისტცაა რჷბზოურალა ევროპა აცენტრ აჭშჷ იყალშეიტ აიბაშრა ავბატიი ახჷწხჷრთა.

ჰაარას იათახჷუზეი, აბრი ეიფშ აფაკტ დუდუა ხჷჯაას იყამჭაქუა, უს ინაჷაჷოც სსსრ იალმშომჷზიტ. სსსრ-გდჷ ალა აბმჷრვაკუა ამოათაშიაახდ იყალაქუო აიჷ რზაშთუა იალაგთეიც, იარა ატიჷლა აშოთაშიაოახდტიი აპიააქუა რჷხდჩაქუა რჷლუდუო.

2. ᲐᲙᲣᲚᲐᲙᲪᲘᲐ ᲠᲛᲷᲠᲚᲓᲐᲪᲐᲠᲐ ᲐᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲐ ᲐᲧᲜᲷᲢᲘ ᲙᲚᲐᲡᲡᲬᲐᲡ ᲐᲙᲣᲚᲐᲙᲠᲐ ᲐᲥᲣᲮᲠᲐ ᲐᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲐᲮᲓ ᲐᲘᲐᲡᲠᲐ. ᲐᲙᲝᲚᲮᲝᲖ ᲬᲷᲡᲠᲐᲨᲨᲷ ᲐᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲐᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲐ ᲐᲠᲮᲣᲐᲮᲣᲐᲠᲐᲥᲣᲐ ᲠᲐᲥᲣᲤᲐᲠᲐ. ᲐᲤᲠᲝᲜᲢ ᲖᲘᲒᲓᲷᲜᲯᲐᲠᲐᲚᲐ ᲐᲙᲐᲞᲘᲢᲐᲚᲘᲡᲢᲢᲘ ᲔᲚᲔᲛᲔᲜᲢᲥᲣᲐ ᲠᲷᲥᲘᲚᲐᲠᲐ. ᲐᲞᲐᲠᲢᲘᲐ Ა-XVI-ᲢᲘᲘ ᲐᲘᲖᲐᲠᲐ ᲓᲣ.

1929—1930 შჷქუსქუა რაან ალდარაჰიაა ანხაცაა მასსალა აკოლხოზქუა იახდრჷლალოზ. აპარტიეი აიჰაბჷრეი უბრანძა აუს იროუზ აუპ იზჷბზოუროუ. აქჷთნხამკაზჷ ატრაკტორქუეი ამაშინაქუეი მასსალა რჷყაწაოა იალაგაზ ასოციალისტტი ინდუსტრია აზჰარა; 1928—1929 შჷქუსქუა იზჷ აჩა აინკალარატი კამპანიაქუა ოაან ალდაოაჰია აკულაკცაა რაქუფარა, აკოლლექტივტი ნხამკა ანხაკჷ ესაირა დაზჷრშცჷლოზ აქჷთნხამკატი კოოპერაცია აზჰარა; რაფხდაძატიი აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი როუსურა ფჷშია ბზია, აბართ ზეგდჷ იაზჷყარწეიტ ინეიუქნჷ აკოლლექტივიზაციარახდ აიასრა, იშეიბკოუ ქჷთალა, რაიონლა, ოკოუგლა ანხაცაა აკოლხოზქუა რალალარა.

ინეიუქნჷ აკოლლექტივიზაციახდ აიასრა შჷმკაფჷსუაზ, ანხაკჷქილარ რეიჰარაკჷკ იარა უს ბაშა, თჷნჩოჷლა აკოლხოზქუა ირჷლალანჷ აკუმ. ანხაკჷქილარ აკულაკცაა ირჭშაგჷლანჷ, იშრაქუფაქუოზ აუპ იშჷიასჷზ. ინეიუქნჷ აკოლლექტივიზაცია იაანაგოზ აქჷთან დგდჷლს იყაზ ზეგდჷ აკოლხოზქუა რნაპახდჷ აიასრა აკუნ, ახა უბრი აამთაზ აბართ ადვდჷლქუა რჷხუთა დუდუაკ აკულაკცაა რნაპაჭშჷ იყან,—უბრი აყნჷტი ანხაცაა აკულაკცაა ზქუზ ადგდჷლქუა ირჷქურცონ, რკულაკრა რჷმჷროხშუან, აკულაკცაა რჷრახუ, რმაშჷნაქუა რჷმჷრხშუან, დაოა აკულაკცაა რზათაქუაგდჷ კნჷ რჷრბაანდავტორეი რახგარაზი ანხაცაა ასოვეტ ჰიჷნთქარრა ამჩრა იაჰოონ.

აბასალა, აკულაკრა აქუხძარა აკუნ ინეიუქნჷ აკოლლექტივიზაცია იაანაგოზ.

აბრი აკუნ ინეიუქნჷ აკოლლექტივიზაცია აკულაკცაა კლაასწას რჷქუხრა აპოლიტიკა.

აბრი აამთაზჷ სსსრ, აკულაკცაა იზლარჷლგაშა, უბართ იყარწო აჭშაგჷლარაქუა იხლარიააიშა, უბართ კლასსწას იყამლარტი ეიფშ იზლაქუნახშა, უბართ რაარჷხრაგდჷ აკოლხოზ აარჷხრალშეი, ასოვხოზ აარჷხრალშეი იაფსახჷრტი ეიფშ ამატერიალტი ბაზა ამან.

დჷრვეგდჷხ 1927 შჷქუსაზჷ აკულაკცაა 600 მილლიონ ფუთ ინარეიჰანჷ აჩა აალრჷხშუან; უბრი ა-600 მილლიონ ფუთ რახდტი ირთიუან 130 მილლიონ რყჷნძა ფუთ აჩა. აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი 1927 შჷქუსაზჷ აჩა თეიტი აარჷხრაზჷ ირჷლშაზ 35 მილლიონ ფუთ ზაწიჷკ აკუნ. ასოვხოზქუეი აკოლხოზქუეი რჷრქშიარაზჷ აბოლშევიკტი პარტია აკურს დუდუა იშთნახჷზ აბზოურალშეი. ტრაკტორლშეი ქჷთნხამკა-მაშჷნალშეი აქჷთა ეიბჷზთოზ ასოციალისტტი ინდუსტრია აუსქუჭშიარაქუა რჷბზოურალშეი, 1929 შჷქუსაზჷ აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი მჩჷ დუდუანჷ ირჷზჰაიტ. აბრი აშჷქუსაზჷ აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი იაადრჷხშუან 400 მილლიონ ფუთ ირეიწამკუა აჩა; აბართ ა-400 მილლიონ ფუთ რახდტი აჩათეიტი ჷყან 130 მილლიონ ფუთ ინარეიჰანჷ, დაჩშაჟიაკალა უაკჷ იჰიოზარ, 1927 შჷქუსაზჷ აკულაკცაა ირჷლწუაზ აჩა თეიტი აწკჷს ინეიჰანჷ. 1930 შჷქუსაზჷ აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი რაარჷხრაქუა ირჷლწჷრც ალშოზ, იაგდრჷლშეიტ 400 მილლიონ ფუთ ინეიჰანჷ აჩა თეიტიჷ. დაჩშაჟიაკალა უაკჷ იჰიოზარ, აკულაკცაა 1927 შჷქუსაზჷ

ირჷლწჷზ აჩათეიტი აწკჷს ხჷფხჲაძარალა უავჷ ინიზადჷმკჷლაძო ეიჰანჷ.

აბასალა ატიჷლა აეკონომიკაჭშჷ აკლასს მჩქუა რეითაწრეი, აკულაკტი ჩა-აარჷხრა აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი რაარჷხრალა აფსახრა ალშარც იათახჷუ ამატერიალტი ბაზა ახჲჷყაზი რჷბზოურალა აბოლშევიკ პარტია იაიოუტ ალშარა **აკულაკცჿა რმჷრლჲაცარა** აპოლიტიკა აყნჷტი აპოლიტიკა ჭშჷცახჲ, ინეიუენჷ კოლლექტივიზაციალა **კლასსწას აკულაკრა ჷყამკუა აქუხრა** აპოლიტიკახჲ აიასრა.

1929 შშჷქუსანძა ასოვეტ მჩრა აკულაკცჿა რმჷრლჲაცარა აპოლიტიკა აკუნ იმვაფანაგოზ. ასოვეტ მჩრა აკულაკ ანალოგ დოუდუა იქუნაწონ, აჰიჷნთქარრა იფნაწიაზ ახურალა, აკულაკ იჩა აჰიჷნთქარრა იაირხუჰარც იდნაწონ, ადგჲჷლ არენდაზჷ აზაკუან თჷჟრალა, აკულაკ ადგჲჷლ მჷცხუ იზიდჷმკჷლარატიჷ დყარწონ, ანხაცჿა რხაზჷნხამვაჭშჷ ქჲჷრალა აუსუცჿა რაანკჷლარაზჷ აზაკუანთჷჟრალა, აკულაკცჿა რჷნხამვა მლჲაცარტი იყანაწონ. ახა ასოვეტ მჩრა დჷრვეგჲჷხ იმვაფანაგომჷზტ აკულაკრა აქუხოა აპოლიტიკა, იზბან აკუზარ, ადგჲჷლ არენდაზი ქჲჷრალა აუსუცჿა რაანკჷლარაზი აზაკუანქუა იშშჷრჰიოზ ალა, აკულაკცჿა ჷყაზაარც ალშონ, აკულაკცჿა რკულაკრა აფჷხრა იახჲაქუითნამტიუაზ არი აზჷ ზაყა ყალალაკგჲჷ გარანტია რნათონ. აბრი აპოლიტიკა ახჲკჷლსუაზ აბრი აჭშჷ აკუნ, აკულაკცჿა ირჷზჰაუამჷზტ, არი აპოლიტიკა ზჷზხჷმგოზ აკულაკცჿა ჯოუკჷ, ესააირა ნაა იცონ, იკუატრახონ. ახა უი აპოლიტიკა იქუნახშუამჷზტ აკულაკცჿა კლასსწას რჷნხამვა აშათაქუა, უი აპოლიტიკა აკულაკრა აქუხძარახჲ იკჷლნაგომჷზტ. უი აპოლიტიკა აკულაკრა აშჷრლჲაცარა აპოლიტიკა აკუნ, მამზარ აკულაკრა აქუხრა აპოლიტიკა აკუძამჷზტ. უი აპოლიტიკა ათახჷნ აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი რჷმჩ კუადანაწჷ, აკულაკცჿა იაადრჷხშუაზ აჩა აცჷნხურა დარა აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი იაადრჷხშუა იყალაანძა.

1929 შშჷქუსა ანწიამთაზჷ, აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი რჷზჰარა აბზოურალა ასოვეტ მჩრა აბრი აპოლიტიკა აყნჷტი, იაახჟიანჷ დაჩშა პოლიტიკაკ აშყა იიასიტ. იიასიტ კლასსწას აკულაკცჿა რჷყაზაარა აქუხრა აპოლიტიკახჲ, კლასსწას აკულაკრა აფჷხრა აპოლიტიკახჲ. ასოვეტ მჩრა იაფნახჷიტ ადგჲჷლ რენდლა აკრეი, ქჲჷრალა აუსუცჿა რაანკჷლარეი აზაკუან, იარა უბრი ალაგჲჷ აკულაკცჿა ადგჲჷლგჲჷ აუს რზჷზუშაგჲჷ რჷმნახჷიტ. აკულაკცჿა რკულაკრა რჷმხრა აზინ იყამჷზ აფნახჷიტ. უი ანხაცჿა აზინ რნათეიტ აკოლხოზქუა რზჷ აკულაკცჿა რჷრახუ, რმაშჷნაქუა უბას ირჷმოუ ეგჲჷრთ რმჷროუგაქუაგჲჷ ხუდა-ფსადა ირჷმჷრხჷრც. აკულაკცჿა ექსპროპრიაცია რზჷრუიტ. ურთ ექსპროპრიაცია რზჷრუიტ, 1918 შშჷქუსაზჷ აპრომჷიშლენნოსტ აყნჷ აკაპიტალისტცჿა ექსპროპრიაცია შშჷრზჷროუზ ეიფშ, ამალა იზლშეიფშშჷმჷზ აბრი აკ მაცარა აკუნ, აბრი აან აკულაკცჿა ირჷმჷრხჷზ ამარუგაქუა აჰიჷნთქარრა ანაპაჭშჷ აკუძამ იახჲნეიზ. დარა ეიდგჷლაზ ანხაცჿა რნაპაჭშჷ აუპ, აკოლხოზქუა რნაპაჭშჷ აუპ იახჲნეი.

არი—რევოლიუციატი აარჰირა· დუნჷ იყან, აუააჟილარ რჟიჷტი ყაწჷმა აყნჷტი აჭშატი ყაწჷშახჲ იითაფარა აკუნჷ იყან, იარგჲჷ იალწჷზ ალა 1917 შშჷქუსა ოკტიაბრ აზჷ არევოლიუციატი აარჰირა იაყარანჷ იყან.

არი არევოლიუცია ხაზ ჭჷდა ყაზშას იამაზ უი აკუნ. იარა **ხჷხჲჷნტი,** აჰიჷნთქაროა ამჩრა იშაფშნაგაზ ალა იყალშეიტ, აკულაკცჿა რხუურა ითჷწჷრცი, აკოლხოზ ბხაზარა ხაქუითრაზი აკულაკცჿა ირჭშაგჷლანჷ ირაქუფოზ, მილლიონ-ვჷლა ზხჷფხჲაძარა რაცჿოუ ანხავჷჟილარ რმასსაქუა **წაყალა** იაცხრაანჷ.

იარა, აბრი არევოლიუცია, ზნჷკყჲარალა რთჷფ იქუნაწეიტ ასოციალიზმ რგჷლარა აუს დუდუაძაქუა ხფა:

ა) იარა, ზეგჲ რეიჰა ზხჷფხჲაძარა რაცჿაზ აეკსპლოატატორტი კლასს, აკულაკცჿა რკლასს აკაპიტალიზმ არესტავრაციარა შათას იამაზ ჰარა ჰტიჷლაჭშჷ იქუნახჷიტ;

ბ) იარა, აკაპიტალიზმ ზხჷლწუა ახაზჷნხარა მვა აყნჷლტი ანხარა აზეიფშშტი აკოლხოზტი სოციალისტტი ნხაოა ამვა იქუნაწეიტ ჰარა ჰტიჷლან ზეგჲ რეიჰა ზხჷფხჲაძარა რაცჿოუ აჯაჟილარტი კლასს, ანხაცჿა რკლასს;

გ) იარა, ასოვეტ მჩრა ასოციალისტტი ბაზა ანათეიტ ზეგჲ რეიჰა ითბააუ, ზდა ფსჷხუა ჷყამ, ახა ზეგჲ რეიჰაგჲჷ ეიწახოუ ჟილარ რჷნხამვა უსხკ აჭშჷ—აქჷთ-ნხამვაჭშჷ.

იარა უბრი ალაგჲჷ ჰტიჷლა ავნუწყა რწჷხუა ფწიან აკაპიტალიზმ აითაშაქურგჷლარა ზხჷლწჷრც ზჷლშაშანჷ ინხანჷ იყაზ, იარა უბრი ინაცწანგჲჷ იყაწანჷ იყა-

ლშეიტ ასოციალისტტი ჟილარ რუნხამვა აშაქურგულარაზჷ ზდა იხუართამჷზ ათაგულაზააშა ჭშჷცქუა.

აკულაკრა კლასსწას აქუხრა აპოლიტიკა შჵახუთოუ აარფშჵუა, ინეიუენჷ აკოლლეკტივიზაციაზჷ ანხაპჷჟილარ მასსალა რწჷსრა იალწჷზ ატიჷ ჰიო, აჳჷზა სტალინ 1929 შჵჷქუსაზჷ იჳუან:

> „სსსრ აკაპიტალიზმ აითაშაქურგულარა—„იფშოუ ახაზხატირა აპრინციპ“ იაზხჲუა ატიჷლაქუა ზეგჲჷ რჭშტიი აკაპიტალისტცია აწჷხუტიანტიი რგულჷრთა ფჷხხაა იცოიტ, იუალჷშჵხხჷრახა იკაფსოიტ. აკაპიტალიზმ არჭშიარაზჷ უაცრა აზჷზუა მატერიალჷნჷ იზხუაფშჵუა ანხაცია, მასსალა აუპ იშჵკარჷჟუა ირჩშხუოუ „ახაზ-ხატირა“ აზნამია. იაგჲჷიასუეიტ აკოლლეკტივიზმ არელსქუა რახჲ. ასოციალიზმ არელსქუა რახჲ. აკაპიტალიზმ აითაშაქურგულარაზჷ აწჷხუტიანტიი რგულჷრთა აწჷხოაფწიარა იაჭშუპ“ (**სტალინ,** ლენინიზმ აზწაატიქუა, ადაყჲა 296).

კლასსწას აკულაკრა აქუხრა აპოლიტიკა შაქურლუღუან 1930 შჵჷქუსა იანვარ მზა 5 აზჷ ცკ ვკპ(ბ) „აკოლლეკტივიზაცია ატემპქუეი, აკოლხოზ რგჷლარა აჰიჷნთქარრა აყნჷტი აცხჷრაარეი“ ჰია ათოურჷხტი ქუწარა იმთნახჷზ აჭშჷ. არი აქუწარა ინაგძანჷ იგუანათონ სსსრ აჭშჷ ეიუეიფშჵჷმ არაიონქუა ხაზ-საზჷ ოთაგულაზააშაქუა შჵეიფშჵჷმ, სსსრ აჭშჷ ეიუეიფშჵჷმ აობლაატქუა ეიყარანჷ აკოლლეკტივიზაცია იმშაზჷყაწამ.

იშაქუდჷრგულტ აკოლლეკტივიზაციაზჷ ატემპქუა ეილჷხნჷ. აკოლლეკტივიზაცია აოჭშიარაზჷ ატემპქუა ირჷხუაფშჵნჷ, ცკ ვკპ(ბ) სსსრ აობლასტქუა პ-გუფკნჷ იაშჵეიტ.

აკტიი აგუფ აჭშჷ იალანაწეიტ ეიჰარაკ აჩაჟილა ახჲაადრჷხშუაზ არაიონქუა, აკოლლეკტივიზაციაზჷ ეიჰარაკ იაზჷყაწაქუაზ. ატრაკტორქუა ეიჰა ზმაზ, ეიჰა ასოვხოზქუა ზმაზ, აწჷხუტიანჷ, აჩაჟილა აინგალოაკამპანიაან აკულაკცია რაქუფარა აფჷშია ეიჰა იზმაზ—აჳადახჲტიი კავკაზ (კუბან, დონ, ტერეკ), აბჟარატიი ვოლგა, ალადატიი ვოლგა. არი აჩაარჷხჷრთა არაიონქუა რგუფ აზჷ, აცენტრ კომიტეტ იაქუნაწეიტ 1931 შჵჷქუსა ააფჷნრაზჷ ეგჲააგჷმხო აკოლლეკტივიზაცია ნარგჷძარაზჷ.

აჩაჟილა აარჷხჷრთა არაიონქუა აჳბატიი აგუფ,—უკრაინა, აცენტრ ჩერნოზიომტი აობლასტ, სიბირ, ურალ, ყაზახსთან უბას აჩაჟილა აარჷხჷრთა არაიონქუა ეგჲჷრთგჲჷ ნაზლაზ, ეგჲააგჷმხო აკოლლეკტივიზაცია იალგარც რჷლშჵონ 1932 შჵჷქუსა ააფჷნრაზჷ.

ეგჲჷრთ აობლასტქუეი, ატიჷლაჭშაციქუეი, არესპუბლიკაქუეი (მოსკვა აობლასტ, აახიუ კავკაზ, აზია აბჟ-ოატიი არესპუბლიკაქუა უბას [illegible]) აკოლლეკტივიზაცია ალგარა აჩშჰიარა [illegible] აპლან ჩარგძანჷა, 1934 შჵჷქუსანძა ინაჷეოურც ალშჵონ.

აკოლლეკტივიზაცია ატემპქუა იშჵრჷზჰაუაზ ალა, აპარტია აცენტრ კომიტეტ იაუნაჳანჷ იაფჲაჲაძეიტ, ატრაკტორქუეი, აკომბაინქუეი, ატრაკტორ იაცრარჰიო ამჷრუგაქუეი, უბას უბართ რეიფშჵ ეგჲჷრთგჲჷ ახაცარ აქუამშა აზაუალქუა რჷრვჷლარა იაგჲჷ არლასრა. იარა უბასგჲჷ, აცენტრ კომიტეტ დწანჷ იყანაწეიტ, „უი აამთაზჷ აკოლხოზ რჭშიარაჭშჷ ცაალუაგას, ნჷყუვაგას აჩშქუა რჷმჩ ატიამბარა. აჩშქუა რნჷხოეი რჷთეიოეი ზჷოქშიო ატენდენციაქუეი ალჲარაპაა ირაქუფალარც“.

1929 1930 შჵჷქუსაზჷ აკოლხოზქუა ირზოუკჷზ აკრედიტქუა ჩშაამთანჷლა აასთა ჳჷნტი რჷლა იაზჰაიტ, (500 მილლიონ მაათ რყჷნძა იაზჰაიტ).

აჰიჷნთქაროა ასარჯალა აკოლხოზქუა რჷდგჲჷლ ეიჭშკაარა ამჳაოგარა ალნაწონ

აქუწარა იშჵიახჷზ აჭშჷ იაჰიონ აკჷრძ, ზწაზკშუა აუა, აკოლხოზ წჷარაჭშჷ უაჟიჷ იხნუ აამთაზჷ **ფორმა ხადარას** იმთჷხტიუ, აარჷხგა **ხადარაქუა** რჷმაკარა ახჲჷრზეიფშჵჷრტიუა აქჷთ-ნხამჳატი არტელ აუპ ჰია.

აცენტრ კომიტეტ, აპარტიატი ორვანიზაციაქუა ლუღუალა იაცინახჲჩონ, „აკოლხოზქუა რჷყაწარაზჷ ასოციალისტტი ეიცლაბრა წაპჷოგ აცჷნხურას კოლლეკტივიზაციალა ახუმარა შიაოთანჷ იყაზწარც ზჷლშჵო იზაყარაზაალაკგჲჷ ხჷხაჷნტი, „დეკრეტლა აუსურა“ აკოლხოზ წჷსრაჭშჷ იყამლარც“ (ვკპ(ბ) არეზოლიუციაქუა რჭშჷ, აჳბატიი ახუთა, ადაყჲა 662).

აქჷთან აპარტია პოლიტიკა ჭშჷც ამჳაფგარა აუს ეილჷკკა იყანაწეიტ აპარტია აცენტრ კომიტეტ არი აქუწარა იმთნახჷზ.

აკულაკრა აქუხრა აპოლიტიკჟეი, ინეიუჟნჷ აკოლლექტივიზაცია აყაწარეი რჷბზოურალა ლულუალა იჭჟიეიტ აკოლხოზქუა რჷყაწარაზჷ აწჷსრა. ინეიუჟნჷ ქჷთალა, რაიონლა აკუნ, აკულაკცია რულუ რჷხჰოო, რჷმჰა აკულაკცია ანრჷცქძააუა ანხაცია აკოლხოზქუა იშჟრჷლალოზ.

ახა, აკოლლექტივიზაცია აუსქუჭჟიარა დუძძა შჟამაზგძჷ. აპარტიატი უსზუცია რუსურა აპრაკტიკაჭჟჷ დუკ მჷრწჷკუა იააფშჟიტ ირჷგხაქუაზგძჷ, აკოლხოზქუა რჷყაწარაზჷ აპარტია პოლიტიკა ახეილარგაქუაზგძჷ. აკოლლექტივიზაცია აუსქუჭჟიარაქუა იამაზ იხანამგალარც, აპარტია აცენტრ კომიტეტ იშჟრაბჟანაგახძაზგძჷ, აპარტია აუსზუცია აძიჷრჰჷ აკოლლექტივიზაცია აუს იაჰცაციანჷ აოლასრა იალაგჟეიტ, ათჷფი იზთაგჷლაზ აამთეი რჷგუხძაა მკჷკუა, ანხაცია აკოლხოზქუა ირჷლალარც იაზჷყაწოუ იაზჷყაწამუ ჰოა აგუხძაა მკჷკუა.

იააფშჟიტ აკოლხოზ ყაწარაჭჟჷ **ხათაგუაფხარალატი** აპრინციპ შჟეილარგოზ. არაიონქუა ჟიპაკჷ რყნჷ ხათაგუაფხარალა აკოლხოზ ალალარა აცჷნხურას, აკოლხოზქუა რჷლალარაჭჟჷ **ამჩჷლარაქუა** ყარწო იალაგჟეიტ, აკოლხოზ იალამლო „იკულაკრა იყუნაჰხჟუეიტ“, ალხრა აზინ იმაჰხჟუეიტ ჰოა უბას უბართ რეიფშჟ ეგძჷროთგძჷ რჷლა ირშიო.

აჩჟაზჷყაწარაზჷ აუსურეი, აკოლლექტივიზაციაზჷ აპარტია პოლიტიკა შათას იამოუ იახჷმჷცცაკჷკუა ჟილარ რეილჷრკაარეი რცჷნხურას. იყაწანჷ იჰამოუ აკოლხოზქუა ჰოა იყამ-ინჷმ აციჶრაქუა ჰოო, იზლარჷლჷმშჟო ალა აკოლლექტივიზაცია აპროცენტ დუქუა ხჷხძჷნტი დეკრეტლა ირჷთო, არაიონქუა ჟიპაჯარა რჭჟჷ ბიუროკრატ ჰასაბლა, ჩინოვნიკ ჰასაბლა იაზნჷყუონ არი აუს.

აკოლხოზ წჷსრაჭჟჷ ჶორმა ხადარანჷ იყოუ აარჷხგაქუა **რჷხრაქუა** ზაწიჷკ რზეიფშჟტინჷ იყაზწო აქჷთანხამჰატი არტელ აუპ ჰოა აცენტრ კომიტეტ იშჟრაბჟანაგოზგძჷ, ახატითჷფანქუა ჟიპაკ რჭჟჷ ხჷდალა აკუნ, არტელ ინახჷფანჷ აკომმუნა ახძ იშჟიასუაზ, იზჷჰნაზ აჰნქუა, ირჷმთიუაზ ახძარახუ, აფსასა, აჰნჷ ფსაატიქუა უბას ეგძჷროთგძჷ რეილადჷრწონ.

ობლასტქუაკ რხაპხგაცია, აკოლლექტივიზაცია იაიოუზ აფხძამატი აუსქუჭჟიარაქუა იხარგალან, აკოლლექტივიზაცია ატემპქუეი აჩჟჰიარაქუეი რზჷ აცენტრ კომიტეტ ირაბჟანაგაზ ეილარგჟეიტ. მოსკვატიი აობლასტ აციჶრა დუქუა ინარჷშთალან, იარა აობლასტ აუსზუცია ორიენტიროვკა რნათეიტ 1930 შჟჷქუსა ააფჷნრაზჷ აკოლლექტივიზაცია იალგარცჷ, დარა აკოლლექტივიზაცია ალგარაზჷ დაჩჟა ხჷშჟჷქუსა ეიწამკუა აჩჟჰიარა შჟრჷმაზგძჷ (ჩჟჰიარას ირჷმან 1932 შჟჷქუსა ანწიამთა). აბრი აწკჷსგძჷ ეიციანჷ ეილარგაქუეიტ აახჷწ კავკაზი, აბჟარატიი აზიეი.

აბას იაჰრცაციაქუაზ, აპროვოკაციაზჷ რხჷ იადჷრხუარც აკულაკციეი უბართ ირჷცჷზჰოზი ჷქუგჷლტ, აქჷთანხამჰატი არტელ აცჷნხურას აკომმუნაქუა ყარწარც, აბლძააჰია იზჷჰნოუ რჷჰნქუა ეილარწარც, რჷფსასა ეილარწარც, რჷჰნ-ფსაატიქუა ეილარწარც. იარა უბრი აამთაზჷ აკულაკცია აგიტაცია ყაწარა იაჭჟჷნ, აკოლხოზ იანალალო ანხაცია რჷრახუ ზაანაწჷ ირშლარც, აკოლხოზ აჭჟჷ „ზეგძ დარა როუპ შიჷრახუ შიციჷროგოიტ“ ჰოა. აკლასსტი ალა დაქუგულჟუან, ახატითჷფანტიი აორგანიზაციაქუა აკოლლექტივიზაცია ამჰაფაგარაან იახძაჰჷრცაქუაზი, აშჟიფკაქუა იყარწაქუაზი ანხაჰჷჟილარ აოგუააუეიტ ჰოა, ასოვეტ ჰიჷნთქარრა იაჭჟაგჷლანჷ ამიატეჟშქუა დნარყაწოიტ ჰოა.

აპარტიატი ორგანიზაციაქუა იყარწაქუაზ აშჟიფკაქუეი, აკლასსტი ლა აპროვოკაცია უსურა იყაიწაზი ინჷროხგანჷ, 1930 შჟჷქუსა ჶიევრალ მზა აჰბატიი აზჷბჟაან, აკოლლექტივიზაცია აუსქუჭჟიარაქუა იამაზ იანჷფშჟუა, არაიონქუა აკჷრჯარა რჷყნჷ ანხაჰჷჟილარ ლულუალა რგუნქძრა ანჷრრაქუა შიართანჷ იყალჟეიტ. უიმოუ ჯარა-ჯარა აკულაკციეი უბართ რაგენტციეი ირჷლშჟეიტ, ასოვეტ მჩრა იაჭჟაგჷლარტი ანხაცია რჷქურგჷლარა.

აპარტიატი ლინიი ახძდჷრხუახუაზ აყნჷტი, აკოლლექტივიზაცია აიწაყძარა შიართანჷ იშჟჷყალაზ ალა ატრევოგატი დჷრრაქუა ჟიპაკჷ ანაიოუ, აპარტია აცენტრ კომიტეტ იარაზნაკ იალაგჟეიტ აუს შაქუგჷლაშა არჩჟეირა, იყალაქუაზ აშჟიფკაქუა იაარლასნჷ რჷრჩჟეირა ამჰახძ აპარტია კადრქუა ჷქუნარწიიუა იალაგჟეიტ. 1930 შჟჷქუსა მარტ 2 აზჷ, აცენტრ კომიტეტ იშჟაძბაზალა, შიყულა, გაზეთლა ჟილარჷ ირჷლარჰიეიტ „აუსქუჭჟიარაქუა რჷყნჷტი აბლახაწგეჟრა“ ჰოა აჰჷზა სტალინ იიჰჷზ ასტატია. აკოლლექტივიზა-

ცია აუსქუჰთიარაქუა იახარგჷლანჷ აშთიფქა ღუღუაქუა ყაზწაქუაზ. აპარტია ალინია აყნჷტი იმჳახჷწქუაზ ზეგდ იყარწოზ შთხუართამჷზ ღნარბონ აბრი ასტატია; ქუმჩრჷლა ანხაცია აკოლხოზახდ რჷიაგარა ზჩთაზჷზკთუაზ ზეგდჷ იყარწოზ შთხუართამჷზ ღნარბონ აბრი ასტატია. იშზალშთოზ ალა აბრი ასტატიაჰთჷ იაქურღოღუანჷ იაჰიონ აკოლხოზქუა შთჷყანწატიუ იალალო რგუაფხარა მაცარა აპრინციპ ალა შთაკუუ, ეიუეიფშთჷმ სსრ არაიონქუა იზთაგჷლოუი, იჷგბზაზაშოუი ახეიფშთჷმ აზჷ, ღოუსჷ იშთრჷხუთოუ ალა იარა აკოლლექტივიზაცია ატემპქუეი აყაწაშა ამეტოდქუეი რაჰასაბ შთაკტიუ. აჳჷზა სტალინ აბრი ასტატიაჰთჷ იჰიონ. აკოლხოზ წჷსრაჰთჷ, ეიჰარაკ აჩაჟილა აარჷხრა ნხამჳაჰთჷ, ეიჰა უაჳჷ ზჷძბახუ იჰიარანჷ იყოუ აარჷხგაქუა რჷმაცარა ახდჷრზეიფშთჷრტიუაზ, ათჷძთჷფ დგდჷლქუეი, იზჷკნოუ აჳჷნქეი, ახდარახუი, აფსასეი, აჳნჷფაატიი უბას ეგდჷრთგდჷ ახდჷრზეიფშთჷოჷმტიუაზ, აქჷთ-ნხამჳატი არტელ შააკეჲ.

აჳჷზა სტალინ ისტატია პოლიტიკალა ამბატიძა აწანაკთუან. აბრი ასტატია აპარტიატი ოოგანიზაციაქუა იჷცხრაარც ღარა იყაოწაზ აშთიფქაქუა რჷრჩთეიოაჰთჷ, უბაოთ. ამჩჷლარაქუა იყაქუაზ ხჷ იაოხუანჷ. ასოვეტი მჩრა ანხაცია აჰთაზჷოგჷლარც იაქუგუღთუაზ ასოვეტ მჩრა ალაციაგდჷ ღუღუალაძა იოჷსიტ. ანხაჳჷჟილარ მასსა რაცია აგუოა ოჳთეიტ. აბოლშევიკ პარტია ალინიეი ახატიოჷფანქუა რკთჷ ამჩჷლაოა ყაზწოზ „არმა“ ხჷთყდაქუა იყაოწაქუაზ აჳცაციაოაქუეი უაჳჷ იშთიზეიღჷმკჷლაძოზ, ეიფშთრაკ შთოჷმაძამჷზ. არი ასტატია ანხაჳჷჟილაო ომააააქუა ათჷნჩრა რნათეიტ.

აჳცაციარაქუეი, აშთიფქაქუეი იყაქუაზ რჷრჩთეირა, აჳჷზა სტალინ იატატიალა იჲლაგაზ აწიატიანჷნძა ანაგძარაზჷ, ვკპ(ბ) აცენტრ კომიტეტ იაძბეიტ ღჷრჳეგდჷბ უბართ აშთიფქაქუა იჷსრაზჷ, 1930 შთჷქუსა მარტ 15 აზგდჷ შიყულა ჟილარჷ იჷჷლანაჰიეიტ „აკოლხოზ წჷსრაჰთჷ აპარტიატი ლინია არხუახუარა აქუფარაზჷ“ ჰია იარა იშთნახჷზ აქუწარა.

აბრი აქუწარაჰთჷ ინაროუნჷ იახუაფშთიტ, ლენინი სტალინი რპარტია ალინია აცრჷწრა აბზოურალა, აპარტია ადირექტივაქუა არგამა რეილაგარა აბზოურალა აშთიფქაქუა იყალაქუაზ.

აცენტრ კომიტეტ იაჰიეიტ „არმაა“ აჳცაციარაქუა იყარწაზ აპრაქტიკა ხახა ჰკლასსტი ღა იშთიცხრააუა.

აცენტრ კომიტეტ ბრჷდნაწეიტ: „აპარტიატი ლინია არხუახუარაქუა იყოუ რჷრჩთეიშა ზზჷმდჷრუა, მამზარგდჷ აღდარაჰია უბართ აშთიფქაქუა რნჷხრაზჷ აქუფარა ზთახჷმ აუსზუცაა რმაწურა **იამხნჷ**, რთჷფან ღაჩთა შოუკჷ **ჷქუდჷრგჷლარც**.“ (ვკპ(ბ) არეზოლიუციაქუა რჰთჷ, აჳბატიი ახუთა, ადაყდა 663).

აპოლიტიკატი შთიფქაქუა ყაზწაქუაზ, უბართ აშთიფქაქუაგდჷ ზჷზმჷრჩთეიზ აობლასტტიი, ატიჷლაჰთაციტიი პარტია ორგანიზაციიქუაკ (მოსკვატიი აობლასტ, აახჷწ-კავკაზ) რნაპხგაცია აფსახჷიტ აპარტია აცენტრ კომიტეტ.

1930 შთჷქუსა აპრელ 3 აზჷ შიყულა, გაზეთლა ჟილარჷ იჷჷლარჰიეიტ „აჳჷზცია აკოლხოზაა რახდ ათაკ“ ჰია აჳჷზა სტალინ იიჳჷზ ასტატია. უი ასტატია იაარფშთნჷ იაჰნარბონ, ანხაცია რჷზწაატიჷ აჰთჷ აშთიფქაქუა **რჷშათა**, აკოლხოზ წჷსრაჰთგდჷ აშთიფქა ღუქუა: იშთაქუნამგო ალა აბჟარანხაჳჷ იზნჷყუარა, აკოლხოზქუა რჷყაწარაჰთჷ ლენინ ჰაზქუიწაზ აპრინციპ. გუაფხარალა ალალაოა პრინციპ აილაგარა. ეიუეიფშთჷძ სსრ აჰთტიი არაიონქუა ყაზჷშალა იშთეიფშთჷმ აზვუათარაზჷ ლენინტი პრინციპ აილაგარა, არტელ იახჷფანჷ აკომმუნახდ აიასრა.

აბართ აუსქუა ზეგდჷ რჷმჳაფგარა აბზოურალა, აპარტია იალშთეიტ არაიონქუა აკჷრჯარა რჷყნჷ, ახატითჷფანტიი აუსზუცაა იყარწაქუაზ აჳცაციარაქუა რჷქუხრა.

აუსქუჰთიარაქუა იხარგალანჷ, აპარტიატი ლინია იმჳახჷწნჷ. ხახა ხლანწჷ იცოზ აპარტია კადრქუა აიჷრჳჷ, იანაამთაზ იხნჷრჰინჷ აპარტია ამჳა წაბჷრგ რჷქუწარაზჷ, იათახჷნ აცენტრ კომიტეტ მბატიძალა აღუღუარა, **ახაზჷრხარა იაჰთაგჷლანჷ** აცაშა აღჷრუა იყაზარც.

აკოლხოზ წჷსრაჰთჷ აპარტიატი ლინია აილაგარაქუა იყაზ რჷრჩთეირა ალშთეიტ აპარტია.

იარა აბრი ალაგდჷ, აკოლხოზ წჷსრაჰთჷ აუსქუჰთიარაქუა იყაზ შაქუნარღუღუეიტ.

იარა აბრი ალაგდჷ იყანაწეიტ. აკოლხოზ წჷსრა ღაარა იზლაჰთიაშთაზ აუასხჷრ ჰთჷც.

აკულაკრა კლასსწას აქუხრა აპოლიტიკახჲ იიასაანძა, აკაპიტალისტტი ელემენტქუა იროჭშაგლანჷ რჷქუხრა ახაქუკნჷ, ლუღლუალა იახჲრჷჟილოზ, ეიჰარაკ აქალაქჲ აჭშჷ აკუნ, აპრომჷიშთლენნოსტ აჭშჷ აკუნ. აქჷთ-ნხამჳა, აქჷთა, მაკჲანა აშთახჲ ინხანჷ იყან აქალაქჲ აასთა, აპრომჷიშთლენნოსტ აასთა. აბრი აყნჷტი აბრი აჟიჷლარა იაზჷმჳატიირახჲტინჷ აკუნ იშთჷყაზ, ინაგძანჷ აკუმჷზტ, ინეიბარკნჷ აკუმჷზტ. ახა უაჟიჷ აქჷთა აშთახარა ჷიასუა იანალაგა, აკულაკცია რჷქუხრაზჷ ანხარა აქუფარა ზჷნძა ეილჷკკაძა იანააციჷრწ. აკულაკრა აქუხრა აპოლიტიკახჲ აპარტია ანჷიას, — აკაპიტალისტტი ელემენტქუა ირჭშაგლანჷ რჷჟილარა ინეიბარკნჷ იალაგშეიტ, აზჷმჳატიირახჲჷკ ალა აჟიჷლარა იყაზ აფრონტ ზეგჲჷ აჭშტიი ჟიჷლარანჷ იყალშეიტ. აპარტია ა-XVI-ტიი აიზარა დუ ანაარფხჲაზ აამთაზჷ, აკაპიტალისტტი ელემენტქუა ინეიბარკნჷ რჷჟილარა ზეგჲჷნჯარა აჭშიარა იაჭშჷნ.

აპარტია ა-XVI-ტიი აიზარა დუ ეიზეიტ 1930 შთჷქუსა იიუნ 26 აზჷ. აიზარა დუ აჭშჷ იყან 1.268 დელეგატ აბჟჷთარა აზინ ზმაზ, 891 დელეგატ ალაციაჟიარა აბჟჷ აზინ ზმაზ. აბართ ადელეგატცია 1.260.874-ჳჷკ აპარტია აჩლენციეი, 711.609-ჳჷკ აპარტია აჩლენრაზჷ აკანდიდატციეი ირხათანრაკციან.

აპარტია ა-XVI-ტიი აიზარა დუ აპარტია ათოუროჷხ იალალტ „**აფრონტ ზეგჲჷ ნეიბარკნჷ** აჩთახჷრწიანჷ, ასოციალიზმ იყანაწაზ, აჟიჷლარეი, აკულაკრა კლასსწას აქუხრეი, ინეიუჟნჷ კოლლექტივიზაცია ამჳაფაგარეი ირეიზარა დუნჷ“ (**სტალინ**).

აცენტრ კომიტეტ აპოლიტიკატი ოტჩოტ, აჳჷზა სტალინ იყაიწაზ აჭშჷ იააიროფშთიტ, ასოციალისტტი ჟიჷლარა რჭშიო, აბოლშევიკ პარტია ზაკუ იააირა დუქუოუ იარჭშიაძაზ.

ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აუსხკ აჭშჷ აპარტია იალშთეიტ ჟილარ რჷნხამჳა აალჷწ ზეგჲჷ აყნჷ. აქჷთ-ნხამჳა აალჷწ დურა აასთა. აპრომჷიშთლენნოსტ აალჷწ აზჷრჰარა. 1929—1930 ანხამჳა შთჷქუსაზჷ, ჟილარ რჷნხამჳა აალჷწ ზეგჲ აყნჷ აპრომჷიშთლენნოსტ ახუთა ნაძეიტ 53 პროცენტ ეიწამკუა, აქჷთნხამჳა ახუთა—47 პროცენტ იაალგჷლო აყნჷნძა.

ა-XV-ტიი აიზარა დუ აან, 1926--1927 შთჷქუსაზჷ აპრომჷიშთლენნოსტ **ზეგჲჷ** აალჷწ ნაძონ აიბაშრა ყალაანძა იყაზ უაჳჷ იადიკჷლარ—102,5 პროცენტ, ა-XVI-ტიი აიზარა დუ აან, მამზარგჲჷ, 1929—1930 შთჷქუსაზჷ,—აიბაშრა ყალაანძა აასთა—180 პროცენტ აყარა.

ესააირა ალუღლუახარა იაჭშჷნ აინდუსტრია **ხჲამთა**, —ამჷრუგაყაწარა, ამაშჷნაყაწარა.

> „... **აგრარტი** ტიჷლა აყნჷტი, **აინდუსტრიატი** ტიჷლა აყაწარა აამთა ჰანუპ“, იპიყიტ აჳჷზა სტალინ, აგუგუაჰია ნაპეინყჲარჷლა აიზარა დუ ზეგჲჷ აქუშთაპათნჷ.

ახა უეიზგჲჷ, აპრომჷიშთლენნოსტ აჭშიარა **ატემპ** დუძძაქუეი აპრომჷიშთლენნოსტ აჭშიარა **ახჲჷნძანეიხჲოუი** რეილაჳაშარა აციშთომ ჰია იპაილშირკააუან აჳჷზა სტალინ. ახაან უაჳჷ იიმბაც ატემპქუა რჷლა ასოციალისტტი ინდუსტრია აჭშიარა იშთაჭშჷზგჲჷ, აპრომჷიშთლენნოსტ ჭშიარა **იახჲჷნძანეიხჲაზ ალა,** აფხჲაგჷლარა ზმაზ აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა რჷპრომჷიშთლენნოსტ აასთა. **აშთახჲ ხარაძა ჰანხანჷ ჰაყან.** აბას იყან აელექტროენერგია აარჷხრაზჷ, იარა სსსრ აელექტრიფიკაცია აუსქუჭშიარა დუძძაქუა შთამაზგჲჷ. აბას იყან ამეტალლ აარჷსრაზგჲჷ. 1929 1930 შთჷქუსა ანწიამთაზჷ სსსრ ტიჷლან ათჷჯ აარჷხოა აპლან იაზგუათაზ ალა იყალარ აკუნ 5,5 მილლიონ ტონნ, უბასყან 1929 შთჷქუსაზჷ გერმანია იდჷრთიეიტ 13,4 მილლიონ ტონნ, ფრანცია—10,45 მილლიონ ტონნ. ატეხნიკთეი აეკონომიკთეი რზჷ ჰარა ჰაიწახარა იაარლასძანჷ იქუჰხჷრც იათახჷნ არინახჷაგჲჷ ჰარა ჰპრომჷიშთლენნოსტ აჭშიარა ატემპქუა ჰარლასჷრც. ასოციალისტტი პრომჷიშთლენნოსტ არჭშიარა ატემპქუა ზჷრკჲაჭშჷრც იაშთაზ აოპპორტუნისტცია ალჲარაჰია რაქუფარა ათახჷნ.

> „... ჰარა ჰპრომჷიშთლენნოსტ არჭშიარა ატემპქუა რჷრკჲაჭშრაზჷ იბარბარუა აუაა, ასოციალიზმ იალაციოუ უააუპ, ჰაკლასსტი ლაცია რაგენტცია როუპ“ ჰია ჰაიჰიონ აჳჷზა სტალინ (ლენინიზმ აზწაატიქუა, ადაყჲა 369).

აფხჲატიი ახუშთჷქუსატიი აპლან აფხჲატიი აშთჷქუსაზჷ უსქუჭშიარალა, აპლან ანჷნაჰაგძა, იაცწანგჲჷ იანჷნაჰაგძა აშთახჲ ამასსაქუა რჭშჷ იიტ—„**ახუშთჷქუსატიი აპლან ფშჷშთჷქუსა რჷლა ინაგძატიუპ!**“ ჰია „ალო-

ზუნგ. აპრომჷიშლენნოსტ აფხდაგლა უსხკქუა ქიპაკჷ (ანეჶტჷწხრა, ატორჶჷწხრა, ამაშჷნაყაწარა, აქჷთ-ნხამვა მაშჷნაყაწარა, აელექტროტეხნიკატი პრომჷიშლენნოსტ) რჷპლან ანაგძაოა უბრი აყარა უსქუჰშიარა აცნჷ იაჰშჷნ, უბართ აუსხკქუა რხუშჷქუსატი პროგრამმა 2,5—3 შჷქუსა რჷლა ანაგძარა ჰალშარტი ეიფშ. არი იარწაბჷრგშუან „ხუშჷქუსატიი აპლან ფშჷშჷქუსა რჷლა ანაგძარა“ ალოხუნგ იაგჷმკუა ზნაგძარა ჰალშოზ აკჷ აკუნჷ იშჷყაზ, იარა ანაგძარა შჰალშო ახაწარა ზჷციმაქჷზ, უბრი ანაგძარა უავჷ ილშაპ ჰაა ზგუ აზჷყამჷზ ოპპორტუნისტცაა ციჷწჰაანგდჷ იჰშაფხაჩშუან.

ა-XVI-ტიი აიზარა დუ აპარტია აცენტრ კომიტეტ ანაპჷ იანნაწეიტ „ასოციალიზმ ოგჷლაოა **აბოლშევიკ ტემპ ლდჰქუა** არინახჷსგდჷ იაგჷმხარტი იყანაწაოც, **ახუშჷქუსატიი აპლან ფშჷშჷქუსა რჷლა** ანაგძარა წაბჷრგჷლაწიყდა იალნარშაოც“.

აპარტია ა-XVI-ტიი აიზარა დუ აან სსსრ აქჷთ-ნხამვა არჰშიარაჰშჷ ახჟიარა დუძძა ყაწანჷ იყან. ანხავჷქილარ რმასსა რაცაა ასოციალიზმახდ იქუგეიტ. 1930 შჷქუსა მაი 1 აზჷ იააზრჷხშუა აობლასტქუა რჷყნჷტიი აჩაქილა აარჷხჷრთა რაიონ ხადარაქუა რჰშჷ აკოლლექტივიზაცია იამჩშხანაკჷიტ 40—50 პროცენტ ანხავჷ ნხამვაქუა (1928 შჷქუსა აარფჷნრაზჷ 2—3 პროცენტ იყაზ რცჷნხურას). აკოლხოზქუა რჷმხქუა 36 მილლიონ გექტარ რჷყნჷნძა ინაძეიტ.

აპასალო, 1930 შჷქუსა იანვარ 5 აზჷ აცენტრ კომიტეტ იშთნახჷზ აქუწარაჰშჷ იარბაზ, იზჷცწაზ აპროგრამმაგდჷ (30 მილლიონ გექტარ) ეითანაცწახნჷ ინაგძან. აკოლხოზქუა რჷყაწაოაზჷ ახუშჷქუსატიი აპროგრამმა ვჷშჷქუსა რჷვნუწყალა აყარეი აბჟშეი რჷლა ინაგძან.

აკოლხოზქუა რაარჷხ თეიტი ხჷშჷქუსა რჷლა, ხჷფხდაძარალა 40-ნტი აწკჷს ინეიჰანჷ ირჷზჰაიტ. დჷრვეგდჷჩ 1930 შჷქუსაზჷ ასოვხოზქუა ალამწაკუა აკოლხოზქუა რჷყნჷტი აჰაჷნთქარრა იაიოუიტ ატიჷლა აჩაქილა პროდუქცია თეიტიჷ იამაზ ზეგდჷ აბჟშა აწკჷს ინეიჰანჷ.

არი იაანაგოზ უი აკუნ, შთარნახჷს აქჷთ-ნხამვა აფეიფშ ჰააქუზწო ანხაცაა რხაზჷ-ნხამვაქუა რაკუმკუა, აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი როუპ ჰაა აუპ.

ანხავჷქილარ მასსალა აკოლხოზქუა ირჷლალო იალაგაანძა, ასოვეტ მჩოა ეიჰაოაკ ასოციალისტტი პრომჷიშლენნოსტ ჷჷრგუას იამაზთგდჷ, შთარნახჷს იარა უბასგდჷ იარა წჷრგუას იაიოუიტ ილასნჷ იზჷზჰაუაზ აქჷთ-ნხამვა ასოციალისტტი სეკტორ, აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი.

აპარტია ა-XVI-ტიი აიზარა დუ იშთნახჷზ აქუწარაქუა რუაკჷ იშაავნაობაზ ეიფშ, აკოლხოზ ნხავჷქილარ „ასოვეტ ჰაჷნთქარრა მჩოაზჷ იჷჷრგუა ლულუანჷ, იწჷრგუა წაბჷრგნჷ იყალშეიტ.

3. ჟილარ რჷნხამვა აუსხკქუა ზეგდჷ რეკონსტრუქცია რზურა ახაქუკრა. ატეხნიკა აროლ. არინახჷს აკოლხოზ ფჷსრა აზჰარა. ამაშჷნა-ტრაქტორტი სტანციაქუა რშჷ აპოლიტოტდელქუა. ახუშჷქუსატიი აპლან ფშჷშჷქუსა რჷლა ანაგძარა აიხშალაქუა. აჶრონტ ზეგდ აშჷ აიააირა ასოციალიზმ იშჷაგაზ. აპარტია ა-XVII-ტიი აიზარა დუ.

აინდუსტრია ხდანთა, ეიჰარაკგდჷ ამაშჷნაყაწარა იშჷყაწახი, იშჷლულუახაზი რნავსგდჷ, აკჷრძა ტემპ ლასჷლა ფხდაყა აჟიარა იშაჰშჷზ ანააფშ, აპარტია აჰშაფხდა იზაამთანუ უსნაგძატიჷ იააქუგჷლტ უაქოტიი აამთაზტიი ატეხნიკაჰშჷც ალა, ჟილარ რჷნხამვა აუსხკქუა ზეგდჷ რჷრეკონსტრუქცია აყაწარა. აბჷლტიჷ პრომჷიშლენნოსტი, ამეტალლურგიეი, აპრომჷიშლენნოსტ ლასი, აჶატო-აჟოტო პრომჷიშლენნოსტი, აშნა პრომჷიშლენნოსტი, აბჯარტი პრომჷიშლენნოსტი, ატრანსპორტი, აქჷთ-ნხამვეი ირჷთატიჷნ უაქოტიი აამთაზტიი ატეხნიკა ჰშჷც, ასტანოკ ჰშჷცქუა, ამაშჷნა ჰშჷცქუა. აქჷთ-ნხამვეი აპროდუქტქუეი აპრომჷიშლენნოსტ აალჷხქუეი რაციაძანჷ იახდათახჷზ აყნჷტი. ჟილარ რჷნხამვა აუსხკქუა ზეგდჷ რჰშჷ აპროდუქცია ათჷყრა ვჷნტი რჷლა, ხჷნტი რჷლა იაზჷრჰატიჷნ. ახა არი უავჷ ილშომჷზტ აზაუადქუეი, აჶაბრიკაქუეი, ასოვხოზქუეი, აკოლხოზქუეი რხჷფხდაძარალა, იოჷზხაშა უაქოტიი აამთაზტიი მჷროუგა ჰშჷცლა იეიბჷთამკუა, იზჷან აკუზარ, იყაზ ამჷროუგაქუა ირჷლშომჷზტ აპროდუქცია აბრი აყარალა აზჷრჰარა.

ჟილარ რჷნხამვა აუსხკ ხადარაქუა რეკონსტრუქცია რზჷმუკუა, იალშომჷზტ ატიჷლშეი, იარა აჟილარ

რჷნხამვეი, ზთახხარა ესუმშჷაირა იჭშჷცხოზ, ზთახხარა ესუმშჷაირა იაზჰაუაზ იშჷრჷქუნაგო რეიბჷთარა.

რეკონსტრუქციადა, აჶრონტ ზეგძჷ ალა ასოციალიზმ ჟიჷლარა აწჷხუანჷნძა ანაგძარა ალშჷომჷზტ, იზბან აკუზარ, აქალაქჲ აჭშტიი აქჷთა აჭშტიი აკაპიტალისტტი ელემენტქუა ირჷსტიჷნ, იქუხტიჷნ, აუსურეი ახატირეი ჭშჷცლა რეიჭშკაარალა ადაგძჷ, ტეხნიკა ჭშჷცლაგძჷ, ჰარა ჰტეხნიკალაგძჷ ეიჰა ალულუარალაგძჷ.

რეკონსტრუქციადა ატეხნიკა-ეკონომიკა აზჷ, აჶხჲაგჷლარა ზმოუ აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა რჷხჲძარეი რაჶჷსრეი ალშჷომჷზტ. იზბან აკუზარ, აპრომჷიშჷლენნოსტ აჭშიარა ატემპქუა რჷლა სსსრ, აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა რაასთა ხარაძა ეიჰანჷ იჭშიოზარგძჷ, იარა სსსრ აპრომჷშჷლენნოსტ ახჲჷნძაზჰახჲაზ ალა, სსსრ აპროდუქცია ითნაჟუა ჴჷჶხჲაძარალა იზაყაროუ ალა, დჷრჳეგძჷხ ხარაძა ურთ რჷშთახჲ ინხანჷ იყან.

აბრი აშთახარა აწჷხუაჶწიარაზჷ იათახჷნ ჰარა ჰტიჷლატი ჟილარ რჷნხამჳა ზეგძჷ ტეხნიკა ჭშჷცლა აიბჷთარა, იათახჷნ ჟილაო რჷნხამჳა აუსხკქუა ზეგძჷ ტეხნიკა ჭშჷცლა, უაჟიტიი აამთაზტიი ტეხნიკალა რეკონსტრუქცია აზურა.

აბასალა, აუს ახუგძჷ-აჭშგძჷ ატეხნიკა აკუნჷ იააქუგჷლონ.

აბრი აუს აჭშჷ ჶჷნგჷლას იყაზ ამაშჷნა ჭშჷცქუეი ასტანოკ ჭშჷცქუეი იახხაშჷა ახჲჷყამჷზ აკუმჷხტ უი აყარა, იზბან აკუზარ, ამაშჷნა-ყაწარატი პრომჷიშჷლენნოსტ იალშჷონ ამჷრუგა ჭშჷცქუა რჷყაწარა,— ჶჷნგჷლას ეიჰარაკ იყაზ ჰარა ჰანხამჳატი ხჷლაჶშჷცია ატეხნიკა ქუნამგალა იახჲაზჷყაზ აკუნ. არეკონსტრუქცია აპერიოდ აან ატეხნიკა აროლ ახჲატიარჷმბოზ აკუნ. ატეხნიკა წკჲჷწკჲაშაშჷაქუ იახჲახუაჶშჷუაზ აკუნ. ატეხნიკა „აყაზაცია" იროუსუპ, „აბურჟუაზიატი ყაზაცია" რნაპ იანუ ბაშჷა უსუპ, ანხამჳა აუსზუცია-აკომმუნისტცია აარჷხრა ატეხნიკა რჩშალარგალარც როუალჷმ, ურთ უი აწკჷს ეიჰა აუს დუქუა იროჭშჷზაროუპ, ხჲჷმჰიალა აარჷხრა „აზეიჶშჷ" ნაპხგარა აზჷრულაროუპ ჰია ირჷჶხჲაძონ ჰარა ჰანხამჳა აუსზუცია.

აბასალა, აბურჟუაზიატი „ყაზაცია" რხჷ ითარჶანჷ აარჷხრა აუს ნჷყურგალარც ირჷმპჷწარჷეუან, იარა ანხამჳა აუსზუცია-აკომმუნისტცია რხჷ იაზჷნრჷეუან „აზეიჶშჷ" ნაპხგარა, აქჲაადქუა ანაპრჷწავრა.

აგჷრა რგარაგძჷ ათახძამ, აბასალა აუს აზნჷყუარაჭშჷ „აზეიჶშჷ" ნაპხგარა, „ხჷხჲ-ხჷხჲ" ანაპხგარაზჷ ბარბარრანჷ იყალშჷეიტ, ბაშჷა ქჲაად ნაპაწავრანჷ იყალშჷეიტ. იყალშჷეიტ აქჲაადქუა ირჷულახარანჷ

ჰიარას იათახჷუზეი, ანხამჳა უსზუცია-აკომმუნისტცია აბას ატეხნიკა რათიარჷმშო იანალაგა, ჰარა, აჶხჲაგჷლარა ზმოუ აკაპიტალისტ ტიჷლაქუა ზაწა ჰრაჶჷმსრჷზ, უიმოუ ბზანწგძჷ ჰაგჲრჷხჲძომჷზტ. აბასალა ატეხნიკა აზნჷყუარა, დჷრჳეგძჷხ არეკონსტრუქცია აპერიოდ აან, ჰარა ჰტიჷლა აშთახარა აზჶნაწიონ, ჰარა ჰჭშიარა ტემპქუა ალარყურა. აბასალა ატეხნიკა აზნჷყუარა აუს აჭშჷ იაწიახშუან ჰპრომჷიშჷლენნოსტ აჭშიარა ტემპქუა რჷრმაჰრა, უბართ რჷლარყურა, აარჷხრაზჷ ათაკჶხჷქურა „აყაზაცია" ინარჷქუენჷ, ზხაზჷ „აჶსთაზარა თჷნჩ" აყაწარა -ანხამჳა უსზუცია-აკომმუნისტცია რჷხუთაკ მაძა რაზხჲრა.

ანხამჳა უსზუცია-აკომმუნისტცია ატეხნიკახჲ რხჷ რხატიჷნ, ატეხნიკა აბზიაბარა რჷლაწატიჷნ. ატეხნიკა ჭშჷც ანაპაჭშჷ ააგარა ციალა-ჟჷლა აბოლშჷევიკცია-ანხამჳა უსზუცია იშჷრჷუსუ, ატეხნიკა ჭშჷც ჰნაპაჭშჷ იანააჰამგა, ჰარა ჰტიჷლა-ჶსადგჲჷლ აშთახარეი აწააკრეი შჷაგჰმჷრხო დჷრბატიჷნ ურთ.

აბრი უბრი ეიჶშჷ უსნაგძატიჷნ, იარა ათჷჶ ინჷქუმწაკუანგძჷ ჶხჲაყა აცარა ზჷყალომჷზტ.

აბრი აზჷჰიან მბატი ალშჷეიტ 1931 შჷქუსა ჶევრალ აზჷ აპრომჷიშჷლენნოსტ აუსზუცია ირჷმაზ რაჶხჲატიი აკონჶერენციაჭშჷ აჳჷზა სტალინ იიჰიაზ აჟია:

„ზნჷ-ზჷნლა უს იწაალოიტ, იჰიონ აჳჷზა სტალინ, —აბრი ჰტემპქუა ხუჰჷკ იააჰარმაჭჷრ ალჷმშჷარი, ჶხჲაყა აცარა აანაჰკჷლარ ყამლარი ჰია. მაპ, იალშჷომ, აჳჷხცია! ჰტემპქუა ჰზჷრმაქუამ!.. ჰტემპქუა რაანკჷლარა იაანაგო—აშთახჲ აანხარა აუპ. აშთახჲ ინხო ისუეიტ, დრჷპყოიტ. ახა ჰარა იჰასჷრც, იაჰიაარც ჰთახჷმ. მაპ, იაჰთახჷმ!

აჟიჷტი ურჷსტიჷლა ათოურჷხ ზეგჲ აჭშჷ იააიჶჷნკჷლანჷ იასუან იარა ეიწახანჷ იახჲჷყაზ აზჷ. იარა იასუან ამონგოლქუა რხანცია. იასუან ათჷრქუ ბეკქუა. იასუან აშჷვედტი ჶეოდალქუა. იასუან პოლშჷეი ლიტვეი რპანქუა. იასუან ანგლიეი, ჶრან-

ციეი რჭჷნტიი აკაპიტალისტქუა. იასუან იაპონიატიი აბარონქუა. ზეგძჷ ასუან აშთახძ ინხანჷ იახძჷყაზ აჭჷნტი...

აფხძაგჷლარა ზმოუ ატიჷლაქუა რაასთა, ჰარა 50—100 შჷქუსა რჷლა ჰაწახანჷ ჰაყოუპ. აბრი იჰაბჟოუ, 10 შჷქუსა რჷლა ჰახჷსროუპ. ჰარა აბრი ყაჰწაროუპ, იანჷყაჰამწაგძჷ ურთ ჰაილადჷრჩჷუეიტ...

აფხძაგჷლარა ზმოუ აკაპიტალიზმ ტიჷლაქუა რჷშთახძ ჰახძჷნძანხაზ იაგძა იანეიჰახო 10 შჷქუსა რჷლა ჰახჷსროუპ. აბრი აზჷ „ობიეკტივტი" ლშარაქუა ზეგძ ჰამოუპ ჰარა. უბართ ალშარაქუა ზეგძ ქუნაგალა ჰხარხუაშა ადჷრრა მაცარა აუპ იჰაგჷუ. არი აუს ჰარა ჰაუპ იზხძჷფშჷუ. ჰარა **ჰამაცარა** ჰაუპ! შთა იაამთოუპ აბართ ალშარაქუა ქუნაგალა ჰხარხაშა ჰწარც. შთა იაამთოუპ ნაყ იკაჰაჟჷრც აარჷხოა აჩჷალამჷრხურა ჰაა ახაქუკჷრა ბაა იყაზ. შთა იაამთოუპ იაადჷრრაზჷ ეგი, უაჟოტიი აპერიოდ იანაალო. ახაქუკჷრა ქჷც: ზეგძჷნჯარა, ზეგძჷ რჭჷ ჰჩჷალაჰარხულაროუპ. უარა აზაუად აყნჷ უდირეკტორხარ- უბრა უსს იყოუ, იააყალო ზეგძჷ უჩჷრჷლაურიულაროუპ, ზეგძჷ ურგულაფშნჷ ეილუკალაროუპ, აკჷ უაკუმჷყროუპ, იწალა, ეითაწალა. აბოლშევიკცაა რნაპაჭჷ ატეხნიკა აარგაროუპ. შთა იაამთოუპ აბოლშევიკცაა რხათა ყაზაცაანჷ იყალარაზჷ. არეკონსტრუკცია აპერიოდ აან ზეგძჷ ზლოუ ატეხნიკოუპ" (**სტალინ**, ლენინიზმ აზწაატიქუა, ადაყძა 444—446).

აჰჷზა სტალინ იაჟაა, ათოურჷხ აჭჷ მბატი ზლაწანაკჷაზ უი აკუნ, იარა უბრი აჟაა აწჷხუტაა ფნაწიეიტ, ანხამჰა უსზუცაა-აკომმუნისტცაა ატეხნიკა ატიამბარა ირჷმაზ, ანხამჰაუსზუცაა-აკომმუნისტცაა რხჷ ატეხნიკახძ იარხჷეიტ. აბოლშევიკცაა რჷმჩქუა რჷლა ატეხნიკა ანაპაჭჷ ააგარაზჷ აქუფარა აცააჰაა ჭჷცჰძჷ აანარტიტ, იარა უბრი ალაგძჷ ჟილარ რჷნხამჰა არეკონსტრუკციარა არჭჷიარა აუს არმარიეიტ.

აბურჟჷუაზიატი „ყაზაცაა" მონოპოლია ზჷზრჷმაზ ატეხნიკა აუს, იარა უბრი ინარკნჷ აბოლშევიკცაა-ანხამჰა-უსზუცაა ცაალა-ჟჷლა ირხატი უსნჷ აყალარა იალაგჷეიტ. „აყაზა" ჰაა ახძძ-ციჷმლ იყაზ, ატეხნიკა ზნაპაჭჷ იაახგაზ აბოლშევიკ იზჷ ჰათჷრ ზქუუ ხძძნჷ იყალო იალაგჷეიტ.

იარა უბრი ინარკნჷ იყალარ აკუნ,—იწაბჷრგჷნგძჷ იაგძჷყალჷეიტ — ოტრიადლა, ატეხნიკა ზნაპაჭჷ იაახგაზ, აარჷხგა ნაპხგარა ზზაზუშაზ ზჷქძჰჷლა, ჟიანჷზქძჰჷლა ზხჷფხძაძარა რაციოუ აყაზა ყაფშქუა.

აბართ, აუსუცაა რკლასსი ანხაჰჷჟილარი ირხჷლწჷზ ასოვეტტი, აარჷხრა-ტეხნიკატი ინტელლიგენცია ჭჷც რაკუნ, უაჟოჷ ჰარა ჰანხამჰა ნაპხგარაჭჷ მჩხადარას იყოუ რაკუნ.

ართ ზეგძჷ იარმარიარ აკუნ,—იწაბჷრგნჷ იაგძარმარიეიტ ჟილარ რჷნხამჰა არეკონსტრუკცია აიწჷხრა.

არეკონსტრუკცია აჭჷიარა იახძაჭჷზ აპრომჷიშლენნოსტი ატრანსპორტი ოყნჷ მაცარა აკუძამჷხტ. უი უპაოთ რყნჷ აწკჷსგძჷ ტემპლა ინეიპანჷ აჭჷიარა იაჭჷჷნ აქჷთ-ნხამჰაჭჷგძჷ. უი ეგძჯაშატიძამ აჷჷთ-ნხამჰა ეგძჷრთ ანხამჰა უს ხკუა ოაასთა, მაშჷნალა ილარჷნ. ეგძჷრთ რაასთა იარა ამაშჷნა ჭჷცქუა აიოუც დაარა იაზგუაყჷუან, უაჟოჷ ესჷმზა. ესჷმჩჷბჟა აკოლხოზ ყაწარა იანახჰაუაზ აამთაზჷ, ატრაკტორქუეი აქჷთ-ნხამჰა მაშჷნაქუეი ზქძჷ-ზქძჷლა რხჷფხძაძარა რაციანჷ ჭჷც აქჷთ-ნხამჰა იანათახხოზ აამთაზჷ. ჩჷაამთაჷლა აასთა აქჷთ-ნხამჰატი მაშჷნა ჭჷცლა ირლასნჷ ეიბჷთატიჷნ.

1931 შჷქუსაზჷ ჭჷც იაზჰაიტ აკოლხოზ წჷსრა. აჩაჟილა აარჷხჷრთა რაიონ ხადაოაქუა რჭჷ კოლხოზლა რჩჷეიდჷრკჷლჷეიტ ანხაცაა ზეგძჷ რყნჷტი 80 პროცენტ თძა. ართ არაიონქუა რჭჷ ინეიუენჷ აკოლლეკტივიზაცია ეგძააგჷმხაციო ინაგძან. აჩაჟილა აარჷხჷრთა რაიონქუა, ახა უი აყარა ლულუალა იახძჷრკქუამჷხ, ნასგძჷ ატეხნიკატი კულტურაქუა რაარჷხჷრთა არაიონქუა რჭჷ კოლხოზლა რჩჷეიდჷრკჷლჷეიტ 50 პროცენტ ინარეიჰანჷ 200 ნჷზქძ კოლხოზი 4 ნჷზქძ სოვხოზი ილარწონ ალაწართა ადგძჷლ ზეგძ აყნჷტი ხ-ხუ რახძტი 2-ხუკ, ახაზჷნხაცაა ხ ხუ რახძტი ხუ-ზაწიჷკ.

არი აქჷთან აიააირა დუნჷ ასოციალიზმ იამან.

ახა მაკძანა აკოლხოზქუა რჷყაწარა აჭჷიარა იშაჭჷჷზ ჰნუწყალა აკუმჷზტ, ურთ ითბაახო აკუნ იშჭჷიოზ, აკოლხოზქუეი. უბართ რკადრქუეი რუსურა აილძტირალჷეი რაკუმჷზტ იშჭჷიოზ, უოთ შჭჷიოზ დარა აკოლხოზქუა რხჷფხძაძარა აზჰარეი, დარა აკოლხოზქუა ესაირა არაიონ ჭჷცქუა რჷმჩჷხაკრეი რჷლა აკუნ. არი ზჷხყძოზ უი აკუნ, დარა აკოლხოზქუა რხათაქუა ხჷფხძაძარალა ზაყა ირლასნჷ ირჷზჰაუაზ აყარა,

ირლასნჷ ირჷზჰაუამჷზტ აკოლხოზ აკტივ, აკოლხოზ კადრქუა. აბრი აყნჷტი აკოლხოზ ქშჷცქუა რჭშჷ იხუართამქუა აუს ანჷრუქუოზ ჷყაქუან, დარა აკოლხოზქუა რხათაქუაგჲჷ მაკჲანა იმჩჷდანჷ, იმჷლულუახაცკუა იაანხანჷ იყან. იარა უბასჷგჲჷ, აკოლხოზქუა რჷრლულუარა ჰიალანარხონ აბართ რეიფშ იყოუ აფაკტქუა, იაჰჰიაპ, აკოლხოზქუა რზჷ იათახქუაზ აქჷთან აწარა ზმაზ აუაა (ასჩეტოვოდცია, აზავხოზცია, ასეკრეტარცია) ახჲაზჷმხოზი, აკოლხოზ ნხამვა ანჷყუგაშა, ანხამვა თბაა ანჷყუგაშა ატიჷ ფჷშიანჷ ანხაცია იახჲრჷმამზი. აკოლხოზქუა რჭშჷ იყან იაცტიი ახაზჷნხაცია. ურთ ირჷმან ადგჷლ უჩასტკა ხუჭქუა რჭშჷ ანხამვა ანჷყუგაშა აფჷშია. ახა ურთ ირჷმამჷზტ ანხამვა თბაა, აკოლხოზ ნხამვა ანაპხგარა აფჷშია. აბრი ეიფშ აფჷშია როურაზჷ აამთა ათახჷნ.

აბართქუა რყნჷტი, აკოლხოზ უსურაჭშჷ რაფხჲა იაარცჷრწიტ აგხა ლულუაქუა. იააფშჭიტ აკოლხოზქუა რჭშჷ დჷრვეგჲჷხ აუსურა ბზიანჷ იმშეიჭშკაამჷზ. აუსურა დისციპლინა შჭკუალაზ. აკოლხოზქუა აკჷრძა რყნჷ უსჷმშჭლა აკუმკუა, უააფსჷრალა აკოლხოზ ხაშიალახუქუა რშჭონ. ბეჭეიჰან, აკოლხოზნიკ ქჲჷია, ზჷჩშწიჷლხნჷ აუს ზუაზ იწკჷს აჩა იოუან აუაჰჷ ააშა, აკოლხოზ ნაპხგარაჭშჷ აბართ რეიფშ იყაქუაზ აგოაქუა ინარჷხყჲანჷ. აკოლხოზაა აუსურა რგუ ახჷლომჷზტ. დაჩშაზნჷ უაყუწ, ზეგჲ რეიჰა აილახამთაზგჲჷ. აკოლხოზაა უსურა იანკჷლჷმსლოზ რაციან. აკოლხოზ მხქუა რჷხუთაკ ასჷ აუაანძა ითაგალამკუა იანჷნხალოზგჲჷ ჷყან, დარა ითარგალოზგჲჷ რგუ აქუმკჷკუა. აჩაჟილა აფხასთა რაცია აიოუა აკუნ იშთარგალოზ. ამაშჷნაქუეი აჩშქუეი უაჰჷ იახიდრჷმწოზი, აუსურაჭშჷ ახათათაკფხჷქურა ახჲჷყამზი აკოლხოზ უს დჷრკუადონ. აკოლხოზქუა რხაშიალახუქუა დჷრმაჭუან.

აფასა იკულაკციაზი იპოდკულაჩნიკციაზი მა უი, მა დაჩშა მაწურაკ აკოლხოზქუა რჭშჷ იახჲრჷლალაქუაზ არაიონქუა რყნჷ ჭჷდალა იბააფსნჷ იყან. ზკულაკრა ზჷყუნჷრხჷზ, ბეჭეიჰან დარა ახჲჷრზჷმდჷრუაზ ეგჲჷრთ არაიონქუა რჭშჷ იცანჷ, აკოლხოზქუა ირჷლალონ აფხასთა ყარწარც, აციგჲა რურც. აპარტიატი ასოვეტტი აუსზუცია რგუჩშანჷზაარა ახჲჷრციჷძუაზ აზჷ, დარა რრაიონქუა რჭშგჲჷ აკულაკცია აკოლხოზქუა იანრჷლალაქუოზგჲჷ ყალალონ. ფასა იკულაკციაზ

აკოლხოზქუა რჷლალარა რზარმარიონ დარა აკოლხოზქუა იახჲრაქუფოზ რტაკტიკა აახუჟიანჷ იახჲჷრფსახჷზ აზჷ. უაანძა აკულაკცია არგამა აკუნ აკოლხოზქუა ირჭშაგჷლანჷ იშჭრაქუფოზ, აკოლხოზ აკტივისტცია რზჷ, აფხჲაგჷლარა ზმაზ აკოლხოზაა რზჷ გჷგშიჷგწას აკუნ იშჭნჷყუოზ, იშჭრაქუფოზ, იკჷლატიანჷ აკუნ ურთ ირეიხსნჷ იშჭჷრშუაზ. რჷვნქუა, რცაქუა შჭჷრბჷლუაზ, უბას ეგჲჷრთგჲჷ. აბრი ალა აკულაკცია ანხავჷჟილარ დჷრშიარც რგუ ითან. აკოლხოზქუა რახჲ ირმჷშთჷრც რგუ ითან. უაჟიშთა, არგამა აკოლხოზქუა ირჭშაგჷლანჷ რაქუფარაჭშჷ ეგჲანრჷლჷმშჭა, ურთ რტაკტიკა რჷფსახჷიტ. ურთ შთა ბერდანა ხწიალა ირეიხსუამჷზტ, იუაათჷნჩუშია, იუააქიაქუოუშია, იუაამაშცაქუოუშია, ზჷნძა ისოვეტ უააუშია რჩშჷყარწონ. აკოლხოზქუა ინარჷლალანჷ, ურთ საპა თჷნჩლა აკოლხოზქუა აბააფსჷ რზჷყარწონ. ურთ ზეგჲჷნჯარა იაშთან აკოლხოზქუა რჷვნუწყალა იეილარგარც, აკოლხოზ უსურა ადისციპლინა ფხასთარტიჷრც, აჩშავრა აჰასაბი, აუსურა აჰასაბი ეილადჷრტატარც. აკულაკცია რხჷ აქუკნჷ იაშთალტ აკოლხოზქუა რჷჩშქუა ნდჷრწიარც, იაგჲჷნდჷრწიეიტ აკჷრძაგჲჷ. აკულაკცია ციგჲახუც იხუცნჷ, აჩშქუა აშამხჷლაშიარა დდჷრხჲუან, აფხთრა დდჷრხჲუან, იდდჷრხჲუან უბას ეგჲჷრთ აჩჷმაზარაქუაგჲჷ, ნაპჷდა იქურჷჟუან უბას იწაგჲაგჲჷ. აკულაკცია ატრაკტორქუეი ამაშჷნაქუეი ფხასთარტიუან.

აკულაკცია ირჷლშჭალონ აკოლხოზაა რჟარა. ხთჷნყჲა რმოუა აფხასთაყაწარა, იზბან აკუზარ, აკოლხოზქუა მაკჲანა იკუადან, ფჷშია რჷმამჷზტ, აკოლხოზ კადრქუა რაკუზარ, ურთგჲჷ მაკჲანა ილულუამხაცჷზტ.

აკოლხოზქუა რჭშჷ აკულაკცია ზჭშჷზ აფხასთაყაწარა აწჷხუაფწიარაზი, აკოლხოზქუა რჷრლულუარა აუს არლასრაზი, უეიზგჲჷ-უეიზგჲჷ აკოლხოზქუა ლულუალა ირჷცხრაატიჷნ უაალა, ალაბჟარალა, ანაპხგარალა.

აბრი ეიფშ აცხჷრაარა აბოლშევიკ პარტია აკოლხოზქუა ირნათეიტ. 1933 შჭჷქუსა იანვარ მზაზჷ აპარტია აცენტრ კომიტეტ ქუწარანჷ იშთნახჷიტ, აკოლხოზქუა აუს რზჷზუა ამაშჷნა-ტრაკტორტი სტანციაქუა რჭშჷ **აპოლიტოტდელქუა** ყარწარაზჷ. აკოლხოზქუა ირჷცხრაარც აქჷთახჲ იდიჷქურწეიტ აპოლიტოტდელქუა რჭშჷ აუს რურც 17 ნჷზქჲ-ვჷკ აპარტიატი უსზუცია.

არი დაარა იცხჷრაარა ღუღუან.

მტს-ქუა რპოლიტოტდელქუა ჳჷშჾჷქუსა (1933—1934 შჾჷქუსქუა) რჷლა დაარა აუს დუ რუიტ, აკოლხოზქუა რჭჾჷ აუსურა გრაქუა რნჷხრაზჷ, აკოლხოზ აკტივ რააძარაზჷ, აკოლხოზქუა რჷრღუღუარაზჷ, ალაცჿა აკულაკცჿა აფხასთაყაწაცჿა ირეიროუ აელემენტქუა რყხჷტჿ აკოლხოზქუა როჷცქძარაზჷ.

აპოლიტოტდელქუა ხჲჷძლა-ფშჾალა ინარჷგძეიტ იუსყაწატჿნჷ დარა ირჷლჷზ: ურთ, აორგანიზაციატჿ ნხამჳალა აკოლხოზქუა დჷრღუღუეიტ, აკოლხოზ კადრ ჭჾჷცქუა რააძეიტ, აკოლხოზქუა რჷნხამჳა ანაპხგარა დჷრჩჾეიტ, აკოლხოზტჿ მასსაქუა რპოლიტიკატჿ დჷრრაგჲჷ იაზდჷრჰაიტ. აკოლხოზქუა რჷრღუღუარა იაზკნჷ აუსურა აზჷჰჿიან, აკოლხოზტჿ მასსაქუა რაკტივრა აშთჷხრაზჷ მბატჿ რჷლან აკოლხოზაა აუდარნიკცჿა ზეგეიდგჷლოუტჿ აკტჿი რეიზარა დუი (ფევრალ 1933 შჾჷქუსა) იარა უბრაყა აჳჷზა სტალინ იიჰჿაზ აყჿეი.

აჳჷზა სტალინ იაყჿაჭჾჷ აკოლხოზ ყალაანძატჿი, აყჿჷტჿტჿი აქჷთა შაქუგლაშეი, აჭჾჷც, აკოლხოზ შაქუგლაშეი ეიდკჷლო აბას იჰჿეიტ:

„აყჿჷტჿტჿი შაქუგლაშა აან ანხაცჿა ხაზ-ხაზჷ აუს რუან, აუს რუან ჰაბდუცჿა რუსუშალა, აყჿჷტჿ მჷრუგაქუა რჷლა, აუს რუან აპომეშჩიკცჿეი აკაპიტალისტცჿეი რზჷ, აკულაკცჿეი ასპეკულიანტცჿეი რზჷ, აუს რუან, იმლაშუა რჷზხარა ჷმფაძაკუა ლაჩჾა შოუკჷ რბეიაუა. აჰჾატჿ, აკოლხოზ ნხამჳა შაქუგლაშაჭჾჷ ანხაცჿა ეიდგჷლანჷ, არტელლა აუს ეიცჷრუეიტ, აუს ეიცჷრუეიტ ამჷრუვა ჭჾჷცქუა – ატრაკტორქუა, აქჷთ-ნხამჳა მაშჷნაქუა ოჷლა, აუს რუეიტ დარა რხაზჷი, რკოლხოზქუა რზჷი, ინხოიტ კაპიტალისტდა, პომეშჩიკდა, კულაკდა, სპეკულიანტდა, აუს რუეიტ ესჷმშჾაარა, რმალჾი რკულტურა ნხამჳეი აილაჲტჿრაზჷ“ (ლენინიზმ აზწაატჿქუა, ადაყჲა 528).

აჳჷზა სტალინ იაყჿაჭჾჷ იაარფშჾნჷ იაჰირბეიტ, ანხაჳჷეილარ აკოლხოზ მჳა ინანჷლანჷ აუს აჭჾჷ იაარჷლშჾაძაზ. მილლიონ-ჳჷლა ზხჷფხჲაძარა რაცჿოუ ალარცჿა რმასსა აკოლხოზ იახჲალალოზ ირჷცხრააიტ, ირჷცხრააიტ აკულაკცჿა რხუურა აყნჷტჿ ახაქუითრა ალხოაჭჾჷ აბოლშჾევიკ პარტია. აკოლხოზ იალალანჷ, უბრაყა ეილდუ ადგჲჷლში იროილჲქუოუ ამჷრუგაქუეი

რხჷ იარხუანჷ, მილლიონ-ჳჷლა ზხჷფხჲაძარა რაცჿოუ, უაყჿირაანძა იმლაშჷ-ბყჾანჷ იყაქუაზ ალარცჿა, უაყჿჷ აკოლხოზქუა რჭჾჷ აბყარა-ნხაცჿა რყჷნძა ინაძეიტ, აკრჷგჷმკუა იყალშჾეიტ.

არი რაფხჲაძატჿი შაჭჾან, აკოლხოზ ყაწარა ამჳაჭჾჷ რაფხჲაძატჿი ნაგძარან.

აჳბატჿი აშაჭჾა, იჰჿონ აჳჷზა სტალინ, იარბან უი აუპ, აკოლხოზაა – ფასა ილარქუაზ, ფასა იბყარა-ნხაცჿაზ იწაგჲაგჲჷ რჷშთჷხრა აუპ, აკოლხოზაა ზეგჲჷ ბზანხაცჿანჷ, აკოლხოზქუა ზეგჲჷ ბოლშჾევიკტჿქუანჷ რჷყაწაროუპ.

„აკოლხოზ იალოუ ბზანხაცჿანჷ იყალარც. უაყჿჷ იათახჷუ აკჷ ზაწჿჷკ აუპ,—იჰჿონ აჳჷზა სტალინ,—აკოლხოზ აყნჷ ქიარჷლა, გუკალა აუსურა, ატრაკტორქუეი, ამაშჷნაქუეი ქუნაგალა ახაოხუარა, აუსუგა რახუგჲჷ ქუნაგალა ახარხუარა, ადგჲჷლ ქუნაგალა აქუაარჷხრა, აკოლხოზ ხატჿ ახჲჩარა“ (ლენინიზმ აზწაატჿქუა, ადაყჲა 532—533).

აჳჷზა სტალინ იაყჿა, მილლიონ-ჳჷლა ზხჷფხჲაძარა რაცჿაზ აკოლხოზაა რხჷ ითარგალშჾეიტ, აკოლხოზქუა რზჷ იპრაკტიკატჿ პროგრამმანჷ, იპროგრამმა ლევნჷ იყალშჾეიტ.

1934 შჾჷქუსა ანწჿამთაზჷ აკოლხოზქუა ღუღუახშჾეიტ, აკ იაწამხაძო მჩნჷ იყალშჾეიტ. უბრი აამთაზჷ უბართ ეიდჷრკჷლშჾეიტ სსსრ იალანხო ანხაცჿა ზეგჲ რახჲტჿ ფშჾჷ-ხუ რახჲტჿ ხ-ხუკ რყნჷნძა, ალაწართა დგჲჷლქუა ზეგჲ რახჲტჿ 90 პროცენტ აყნჷნძა ადგჲჷლ ლაწართაქუაგჲჷ რჷწარკშუა იყალშჾეიტ.

1934 შჾჷქუსაზჷ სსსრ აქჷთ-ნხამჳაჭჾჷ აუს რუან 281 ნჷზქჲ ტრაკტორი, 32 ნჷზქჲ კომბაინი. 1934 შჾჷქუსაზჷ ააფჷნრაზტჿი ალაწარა 1933 შჾჷქუსა აასთა 15–20 მჷშჾ რჷლა ზაა იალგშჾეიტ. 1932 შჾჷქუსა აასთა 30–40 მჷშჾ რჷლა ზაა იალგშჾეიტ; აჩა აინგალარა აპლან 1932 შჾჷქუსა აასთა 3 მჷზ რჷლა ზაა ინარჷგძეიტ.

აპარტიეი, აუსუცჿეი ანხაცჿეი რჰჿჷნთქარრეი აცხჷრაარა აკოლხოზქუა ირჷრთაზ აბზოურალა, ჳჷშჾჷქუსა რჷლა აკოლხოზქუა აბას იღუღუახშჾეიტ.

აკოლხოზ შაქუგლაშა ღუღუალა აიაარა ახჲაგაზი, იარა უბრი ინახყჲანჷ აქჷთ-ნხამჳა ახჲჷშთჷწზი

რჷბზოურალა, ასოვეტ მჩრა იალშჟეიტ აჩეი, ეგჲჷრთ აპროდუქტქუეი რზჷ აკარტოჩკატი სისტემა აფჷხრა, აჶატი-აჟიტი პროდუქტქუა ფკრა ამამკუა ათეირა-ახუჰარა აშაქურგჷლარა.

აამთალა იყაწაზ პოლიტიკატი უსბართაქუანჷ იშჟჷყაზ ალა, ა-მტს-ქუა რჷყნჷტიი აპოლიტოტდელქუა ოუალ შჟჷნარჷგძაზ ეიფშჟ, აცენტრ კომიტეტ ქუწარანჷ იშთნახჷიტ, აპარტიატი რაიონ კომიტეტქუა იყოუი აპოლიტოტდელქუეი ეილაწანჷ, ა-მტს-ქუა რპოლიტოტდელქუა იაბანჲოუ პარტიატი უსბართაქუანჷ იყარწარაცჷ.

აბართ აუსქუჭჟიარაქუა ზეგჲჷ აქჷთ-ნხამვაჭჟჷ ეიფშჟ. აპრომჷიშჟლენნოსტ აჭჟგჲჷ, იჰაუზ ახუშჟჷქუაატიი აპლან უსქუჭჟიარალა ანაგძარა იაბზოუროუპ.

1933 შჟჷქუსა ალაგამთაზჷ, ეილკკაძა იყალშჟეიტ რაფხჲატიი ახუშჟჷქუსატიი აპლან შჟჷნაჰაგძაზ, აჩჟჰიაარა ააიაანძა ფშჷშჟჷქუსეი ხჷმზი რჷლა იშჟჷნაჰაგძაზ.

არი ადუნეი. ზეგჲჷ ათოურხ აჭჟჷ მბატიძა ზლაზ ეიააირა დუნჷ ირგჟეიტ სსსრ აუსუცაა რკლასსი ანხავჷჟილარი.

აპარტია ცკ-ი ცკკ-ი 1933 შჟჷქუსა იანვარ მზაზჷ ირჷმაზ აპლენუმ აჭჟჷ, ავჷზა სტალინ იყაიწაზ ადოკლად აყნჷ იჰიეიტ აკტიი ახუშჟჷქუსატიი აპლან აიტოგქუა. ადოკლად აჭჟჷ იშჟააფშჟჷზ ალა, უბრი იჰავსჷზ აპერიოდ აზჷ, აკტიი ახუშჟჷქუსატიი აპლან ანაგძარა აპერიოდ აზჷ, აპარტიეი ასოვეტ მჩრეი აბართ რეიფშჟ აუს დუქუა რჷლდჷრშჟეიტ.

ა) სსსრ აგრარტი ტიჷლა აყნჷტი ინდუსტრიატი ტიჷლანჷ იყალშჟეიტ, იზბან აკუზარ, ჟილარ რჷნხამვა აარჷხრა ზეგჲჷ აჭჟჷ აპრომჷიშჟლენნოსტ აპროდუქცია 70 პროცენტ რყჷნძა იაზჰაიტ.

ბ) აპრომჷიშჟლენნოსტ აჭჟჷ აკაპიტალისტტი ელემენტქუა ჷქუნახჷიტ ანხამვა ასოციალისტტი სისტემა, იარგჲჷ აპრომჷიშჟლენნოსტ აჭჟჷ ინხამვა სისტემა ზაწიჷკნჷ იყალშჟეიტ.

გ) აქჷთ-ნხამვაჭჟჷ კლასსწას აკულაკრა ჷქუნახჷიტ ანხამვა ასოციალისტტი სისტემა, იარგჲჷ აქჷთ-ნხამვაჭჟჷ აჰრა ზმოუ მჩნჷ იყალშჟეიტ.

დ) აკოლხოზ შაქუგჷლაშა იარძიტ აქჷთან აჩჩჷიარა, ალარრა,—ჟია-მილლიონ-ვჷლა ზხჷფხჲაძარა რაციოუ ალარცია ახნჷყუგაგა რჷგჷმკუა აყჷნძა ირჷზჰაიტ.

ე) ასოციალისტტი სისტემა, აპრომჷიშჟლენნოსტ აჭჟჷ იქუნახჷიტ აუსურთადარა, აარჷხრა აუსხკქუა აკჷო რჷყნჷ 8-საათკტიი აუსურა ამშჟ შაქუნარხჟეიტ, ანაპლაკქუა ეიჰაოაძაკ რჭჟჷ 7-საათკტიი აუსურახჲ იიასიტ. აგუაბზიარა იაფჷრხაგოუ ანაპლაკქუა რჭჟჷ აუსურა მშჟჷ 6 საათკ რყნჷ იშაქუნარგჷლტ.

ვ) ჟილარ რჷნხამვა აუსხკქუა ზეგჲჷ რჭჟჷ აიააირა ასოციალიზმ იახჲაგაზ აბზოურალა, იფწიეიტ აუავჷაუავჷ ექსპლოატაცია იზურა აწჷხუტიაა.

აკტიი ახუშჟჷქუსატიი აპლან აბართ აუს დუქუა იყანაწაზ, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ უს დურას ირჷლოუ უიაუპ. ურთ აუსუციეი ანხაციეი ინაგძაძანჷ რხჷ იაქურთნატიიტ აექსპლოატაცია აულუ აყნჷტი, აბზანხარატი ბზაზარა როურაზჷ, აკულტურატი ბზაზარა როურაზჷ სსსრ აჯაჟილარქუა **ზეგჲჷ** ამვა რზაადჷრტიტ.

1934 შჟჷქუსა იანვარ მზაზჷ იაატიტ აპარტია ა-XVII-ტიი აიზარა დუ. არი აიზარა დუ აყნჷ იყან აბჟჷთარა აზინ ზმაზ ადელეგატცია 1.225-ვჷკ, ალაციაჟიარა აბჟჷ ზმაზ ადელეგატცია 736-ვჷკ; აოთ 1.874.488-ვჷკ აპარტია აჩლენციეი 935.298-ვჷკ აკანდიდატციეი იოხათანრაკციანჷ იყან.

აიზარა დუ, იჰავსჷზ აპერიოდ აზჷ აპარტია უსს იაუზ ეიხშალანჷ იახუაფშჟიტ. იაგჲგუანათეიტ ჰანხამვა აუსხკქუა ზეგი. ჰკულტურეი რჭჟჷ უსქუჭჟიარა ლულუას აოციალიზმ იამაზ, აპარტია აგენერალნტი ლინია ზეგჲჷნჯარა აიააირა შჟაგაზგჲჷ შაქუნარგჷლტ.

აპარტია ა-XVII-ტიი აიზარა დუ ათოურჷხ იანჷლტ „აიააიცაა ირეიზარა დუნჷ“.

ავჷზა სტალინ იოტჩოტტი დოკლად აჭჟჷ იააირფშჟიტ აოტჩოტტი პერიოდ აზჷ შათანკჷლა აითაკრაქუა სსსრ იყალაქუაზ.

> „სსსრ აბრი აპერიოდ ალა, აიწახარეი ასრედნევეკოვიე ყაზშა იამაზი ახჰიანჷ იკაჟნჷ. შათანკჷლა აჩჟეითანაკჷიტ. აგრარტი ტიჷლა აყნჷტი ინდუსტრიატი ტიჷლანჷ იყალშჟეიტ. აქჷთ-ნხამვა ახაზჷნხამვა სსა ტიჷლა აყნჷტი, მეხანიზაციალა ეიქუშიოუ. ქჷთ-ნხამვა თბაა ტიჷლანჷ, კოლლექტივ ნხამვა ტიჷლანჷ იყალშჟეიტ იარა. ალამცარეი, აწარადარეი აკულტურადარეი რტიჷლა აყნჷტი იყა-

ლშეიტ —ეიჰა იიაშთანჷ უაჳჷ იჰოიზარ, აყალარა იაჭშუპ —აწარა იატიჷლანჷ, აკულტურა იატიჷლანჷ. სსსრ ამილათქუა ზეგჲჷ რჷბჷზშიალა აწარა ახჲჷრწო ირეიჰაუ აშკოლქუა, აბჟარა-წარა შკოლქუა, აწარა ალაგართა შკოლქუა რჷლა იხყჲოუ ტიჷლანჷ“ (**სტალინ.** ლენინიზმ აზწაატიქუა. ადაყჲა 553).

აბრი აამთაზჷ ატიჷლა აპრომჷიშლენნოსტ ზეგჲჷ აყნჷტი ასოციალისტტი პრომჷიშლენნოსტ 99 პროცენტ ჷყან. ასოციალისტტი ქჷთ-ნხამჳა —აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი ირჷწაკნჷ ირჷმან ატიჷლა ალაწართა დჷგჲჷლქუა ზეგჲჷ რახჲტი 90 პროცენტ ეგჲააგჷმხო. ატოვარ ეითარსრა აკუზარ, აკაპიტალისტტი ელემენტქუა ზჷნძა ახუჰახუთრა იალცან.

აეკონომიკატი პოლიტიკა ჭშჷც ალაგალარაან ლენინ იჰოინ, ჰარა ჰტიჷლან აუააჟილარ რეკონომიკატი ყაზმაქუა (უკლადქუა) ხუბა რელემენტქუა ამოუპ ჰია. აფხჲატიი აუკლად აპატრიარხალტი ნხამჳა, ზეიჰარაკ ნატურალტი ნხამჳოუ, დაჩშაჟიაკ ალა უაჳჷ იჰოიზარ, ხუჰახუთრა ნჷყუზჷმგაძო ანხამჳა. აჳბატიი აუკლად -ატოვარ-სსა აარჷხრატი ნხამჳა, აქჷთ-ნხამჳატი პროდუქტქუა რჷთეირა იაჭშუ ანხაცია რჷნხამჳა აიჰარეი, ანაპყაზაციეი. აბრი ანხამჳატი უკლად აჟილარ რეიჰარაჳჷკ ამჩშხანაკშუან, ნეპ აფხჲატიი აშჷქუსქუა რაან. ახფატიი აუკლად -ახაზჷნხამჳატი კაპიტალიზმ, ნეპ ალაგამთაზჷ ზჷფსჷ თალო იალაგაზ. აფშბატიი აუკლად—აჰიჷნთქარრატი კაპიტალიზმ, ეიჰარაკ, უაჳჷ აძბახუ იჰიარატიჷ ჭშიარა ზმოუზ, აკონცესსიაქუა. ახუბატიი აუკლად—ასოციალიზმ— მაკჲანა, იკუადანჷ იყაზ ასოციალისტტი პრომჷიშლენნოსტ, ნეპ ალაგამთაზჷ ჟილარ რჷნხამჳაჭშჷ დაარაძა იმაქჷზ ასოვხოზქუეი აკოლხოზქუეი, ნეპ ალაგამთაზჷ დჷრჳეგჲჷზ იკუადაზ აჰიჷნთქარრატი ხუჰახუთრეი აკოოპერაციეი.

ლენინ იჰიალონ, აბართ აუკლადქუა ზეგჲ რაასთა ასოციალისტტი უკლად უეიზგჲჷ-უეიზგჲჷ იაზჰაუა აიააირა აგაროუპ ჰია.

აეკონომიკატი პოლიტიკა ჭშჷც ხაქუკჷრას იამაზგჲჷ, ანხამჳა ასოციალისტტი ფორმაქუა აიააირა ნაგძა დჷრგარა აკუნ.

არი აგუთაკჷ, აპარტია ა-XVII-ტიი აიზარა დუაან ინაგძან.

„ჰარა უაჟიჷ იაჰჰიარც ალშოიტ, იჰოინ აბრი აზჷ აჳჷზა სტალინ, აუააჟილარ რეკონომიკატი უკლადქუა აკტიიი, ახფატიიი აფშბატიიი შთარნახჷს იყაძამ ჰია, აუააჟილარ რეკონომიკატი აჳბატიი აუკლად რაციაკ ზლამ აპოზიციაქუა რახჲ იიააგშეიტ ჰია, ახუპატიი აუააჟილარ რეკონომიკატი უკლად ასოციალისტტი უკლად აუპ. მაკჷ ზმამკუა აჰრა ზუა, ჟილარ რჷნხამჳა ზეგჲჷ აჭშჷ კომანდა ყაზწო მჩჷ ზაწინჷ იყოუპ“ ჰია (იარა უბრაყა, ადაყჲა 555).

აჳჷზა სტალინ იდოკლად აჭშჷ დაარა დჷრზაათგჷლანჷ იჰიეიტ აიდეია-პოლიტიკატი ნაპხგარა აზწაატიქუა რტიჷ. უი აპარტია აგუჩშანიწონ, იწაბჷრგჷუპ, აპარტია ალაცია, ფშრას ირჷმაზაალაკგჲჷ აოპორტუნისტცია ზეგჲჷ, იხეიფშრაზაალაკგჲჷ ანაციონალ-უკლონისტცია ზეგჲჷ ფჷხბაა იქუწოუპ, ახა აბართ რიდეოლოგია აციჷნხაქუა დჷრჳეგჲჷზ ოჷფსჷ თოუპ აპარტია იალოუ ჯოუკჷ რჷხქუა ოჭშჷ, ურთ რჩშანაადჷრფშქუოგჲჷ მაჰძამ. აეკონომიკაჭში ეიჰარაკგჲჷ აუაა რჷხდჷრრაჭში აკაპიტალიზმ აციჷნხაქუა რჭშიაგა ბზიანჷ ირჷმოუპ იფჷხბაა იქუწოუ ანტილენინტი გუფქუა რიდეოლოგია რჷფსჷ ათალარაზჷ. აუაა რჷხდჷრრა იარა აჭშიარალა აუაა რეკონომიკატი შაქუგჷლაშა იახჲძომ, აშთახჲ ინხოიტ. უბრი აყნჷტი აუაა რჷხქუა რჭშჷ ინხოიტ აბურჟშუაზიატი ხუაფშშჷშაქუა რციჷნხაქუა, უაყა მაკჲანა იაგჲჷნხოიტ იარა აკაპიტალიზმ აეკონომიკაჭშჷ აწჷხუა შჷფწოუგჲჷ. აბრი აყნჷ იგუათატიუპ, აშიაქჲხუში ბანჷ იზზაჰწიახჷშა, იჰაკურშანჷ აკაპიტალიზმ იყოუ, უბართ აიდეოლოგია ციჷნხაქუა რჷფსჷ ახჲთანაწარა, იახჲრჷცრაარა იშაშთოუ.

აჳჷზა სტალინ აჟია ახიჰოიზ, დაათგჷლანჷ დახციაჟიეიტ აკაპიტალიზმ ციჷნხაქუა ამილათ ზწაატიჷ აუსხკ აზჷ აუაა რხქუა რყნჷ ეიჰარაკ ფსთაზაარა შრჷმოუ ატიჷ. აბოლშევიკცია რპარტია აჳ-ფრონტკგჲჷ რჭშჷ იქუფონ აველიკორუსსტი შოვინიზმ იაჭშაგჷლანჷ იშაქუფოზ ეიფშ, ახატითჷფანტიი ანაციონალიზმგჲჷ იაჭშაგჷლანჷ იაქუფონ. არესპუბლიკაქუა ჟიპაკჷ (უკრაინა, ბელორუსსია უბას ეგჲჷრთგჲჷ) რჷყნჷ

აპარტიატი ორგანიზაციაქუა ახატითჷფანტიი ანაციონალიზმ აქუფარა დჷრფსჷჩშჷნ, უბრი ანაციონალიზმ აზჰარა ილარგძეიტ ასოვეტ ჰიჷნთქარრა ალაციეი იარა ანაციონალიზმი რჩშეიმარდარატი, ინტერვენციონისტციეი იარეი რჩშეიმარდარტი, აჰიჷნთქარრაზგჲჷ იშიართანჷ იყალშეიტ. ამილათ ზწაატიჷ აჭშჷ ეიჰა იშიართანჷ აუკლონ იყოუ იარბანუ ათაკ ჰიო, ავჷზა სტალინ აბას იჰიონ:

> „ეიჰარაკ იშიართანჷ უკლონს იყოუ, ზაქუფარა იაყუწჷზ, იარა უბას ალა აჰიჷნთქარრაზჷ იშიართანჷ იყალარტი აზჰახა ილარგძაზ აუკლონ აუპ“ ჰიაა (იარა უბრაყა, ადაყჲა 587).

ავჷზა სტალინ აპარტია დაფხეიტ, აიდეია-პოლიტიკატი უსურა არლუულუარც, ალაცია რკლასსქუა რიდეოლოგიეი, რიდეოლოგია ციჷნხაქუეი, ლენინიზმ იალოუ ახაზჷრხარაქუეი ინეიფჷნკჷლანჷ იჭშაფნაჩშლარც.

ანავს, ავჷზა სტალინ იდოკლად აჭშჷ იაჰირბეიტ, აუსქუწარა ქუნაგაქუა რჷდკჷლარა უსქუჭშიარალა აუს ანაგძარა იარა დჷრვეგჲჷხ იაანაგომ ჰიაა. აუსქუჭშიარა აიოურაზჷ ანაპხგარატი უსბართაქუა აქუწარაქუა იშთჷრხქუო ზზჷნაგძაშშა **აუაა ქუნაგალა ირგჷლატიუპ**, უბართ აქუწარაქუა **რჷნაგძარა აგუათარაგჲჷ ეიჭშკაატიუპ.** აბართ აორგანიზაციატი უსყაწატიქუა ნამჷგძაკუა, აქუწარაქუა ბაშშა აქჲაად აჭშჷ იაანხარჷმა ჰიაა, აფსთაზარა იაყუგახარჷმა ჰიაა იშიართახარც ალშოიტ. აბრაყა ავჷზა სტალინ, აორგანიზაციატი უსურაჭშჷ ახუგჲჷ-აჭშგჲჷ **აუაა რალფშშაარეი ანაგძარა აგუათარეი როუპ** ჰიაა ლენინ იიჰიაზ ჰაზირფშშიტ. აბრი აყნჷ, ავჷზა სტალინ იაქურლულუანჷ იჰიეიტ, იჰადაჰკჷლაზ აქუწარაქუეი, უბართ აქუწარაქუა რჷნაგძარაზი, რჷნაგძარა აგუათარაზი ჰორგანიზაციატი უსურეი რეიყუგარა აუპ ჰარა ჰპრაკტიკატი უსურაჭშჷ ციგჲაბაათსრას იყოუ ჰიაა.

აპარტიეი აიჰაბჷრეი იშთჷრხქუო აქუწარაქუა რჷნაგძარა აგუათარა აუს აილჲტირაზჷ, ცკკ რკი, აპარტია ა-XII-ტიი აიზარა დუ აახჷს ზუალქუა ნაზჷგძაზ აცჷნხურას, აპარტია ა-XVII-ტიი აიზარა დუ იყანაწეიტ ცკ ვკპ(ბ) აჭშჷ აპარტიატი კონტროლრა აკომისსიეი, სოვნარკომ სსსრ აჭშჷ ასოვეტტი კონტროლრა აკომისსიეი.

აბრი აეტაპ ჭშჷც აან, აპარტია აორგანიზაციატი უსნაგძატიქუა ავჷზა სტალინ აბას ფორმულიროვკა რზჷყაიწეიტ:

1) აპარტია აპოლიტიკატი ლინია იშშათახჷუ აყნჷნძა იშთჷხტიუპ ჰარა ჰორგანიზაციატი უსურა;
2) აპოლიტიკატი ნაპხგარა იაყარახარტი ეიფშშ იშთჷხტიუპ აორგანიზაციატი ნაპხგარა;
3) აპარტია იშთნახქუაზ აქუწარაქუეი იაფნაწო ალოზუნგქუეი აკჷ რჷგმჷყქუა რჷნაგძარა ალშშარტი ეიფშშ იყაწატიუპ აორგანიზაციატი ნაპხგარა.

ავჷზა სტალინ იდოკლად დალგო, ჰგუაჰჩშანიწონ ასოციალიზმ აუსქუჭშიარაქუა დაარა იდუძძოუპ, ურთ იაგჲჷრხჷლწუეიტ ზაკუანლაგჲჷ იპაქუნაგო ახჷჩშხუარა, ახა უეიზგჲჷ იპალშშაზ აუსქუჭშიარაქუა ჰხარჷმგალაროუპ, „აფაგჲარეი“ აგუთჷნჩრეი ჰმჷხჲროუპ ჰიაა.

> „...აპარტია აგურთჷნჩრა აკუმ იათახჷუ,— იარა აგუჩშანჷზაარა რჭშიალატიუპ,—იარა ჷრციალატიჷმ, -- იანაკუზაალაკგჲჷ აშიაქჲ ეიფშშ ეიბაგო იხშიანჷ იჰამაზაროუპ, აბჯარ აყუნჷხლატიჷმ, აბჯარლა ივჷჩალატიუპ, დემობილიზაცია აზულატიჷმ — ესჷმშშააირა მობილიზაცია ამანჷ იყაზაროუპ ავბატიი ახუშშჷქუსატიი აპლან ანაგძარაზჷ“, -იჰიონ ავჷზა სტალინ (ლენინიზმ აზწაატიქუა, ადაყჲა 596).

ჟილარ რჷნხამვა არჭშიარა ავბატიი ახუშშჷქუსა აპლან აზჷ, ავჷზცია მოლოტოვი კუიბჷიშშევი რდოკლადქუა ირზჷძჷრვიტ ა-XVII-ტიი აიზარა დუ. ავბატიი ახუშშჷქუსატიი აპლან აუსნაგძატიქუა, აკტიი ახუშშჷქუსაზტიი აპლან აუსნაგძატიქუა რაასთა ეიჰაგჲჷ იდუძძანჷ იყან. ავბატიი ახუშშჷქუსატიი აპლან ანაგძამთაზჷ, 1937 შშჷქუსაზჷ აპრომჷიშშლენნოსტ აპროდუქცია იაზჰარ აკუნ, იაჰჰიაპ, აიბაშრა ყალაანძა აასთა 8-ნტი რჷლა. ჟილარ რჷნხამვა ზეგჲჷ აჭშჷ აკაპიტალტი უსურაქუა ავბატიი ახუშშჷქუსატიი აპლან აჭშჷ იაზგუათან 133 მილლიარდ მაათ რტიჷ, აკტიი ახუშშჷქუსატიი აპლან აჭშჷ 64 მილლიარდ მაათ ინარეიჰანჷ რტიჷ იაზგუათაზ ათჷფან.

აბასალა აკაპიტალტი უსურაქუა მბატიჷლა რეიწჷხრა იალნარშშონ ჟილარ რჷნხამვა აუსხკქუა ზეგჲჷ ტეხნიკა ბჯარლა რეითავჷჩარა, რეიბჷთარა.

ავბატიი ახუშშჷქუსატიი აპლან აან ეგჲაააგჷმხაციო ინაგძახონ აქჷთ-ნხამვა ამეხანიზაცია. 1932 შშჷქუსაზჷ

2,25 მილლიონ ჩჾჷმჩ იყაზ აყნჷტჿ 1937 შჾჷქუსაზჷ 8 მილლიონკ ირეიჰანჷ ჩჾჷმჩ რყნჷნძა იაზჰარ აკუნ ატრაკტორტჿ პარკ ამჩხარა. აგროტეხნიკალა აუსურა ასისტემა (ალაწარა ეიკურშჾა ქუნაგა, აჟილა სორტ ბზიალა ალაწარა, იცჿალუანჷ აძჷნ აშთაწარა უბას ეგჲჷრთგჲჷ) ინართბაანჷ ჟილარ რჷლარწიარა აზგუათან.

ატრანსპორტი აიბარდჷრგშეი *(связь)* ტეხნიკალა არეკონსტრუკცია რზჷყაწარაზჷ აუსურა დუძძაქუა რჷზგუათანჷ იყან.

იაზგუათანჷ იყან აუსუცჿეი ანხაცჿეი რჷბზაზაშეი რკულტურეი არინახჷს რჷშთჷხრა აპროგრამმა დუძძა.

ა-XVII-ტჿი აიზარა დუ დაარა ახუშჾჷჳ ზჷშთრა რზჷყანაწეიტ აორგანიზაციატჿ ზწაატჿქუა, აჳჷზა კაგანოვიჩ იდოკლად იაზჷძჷრჳნგჲჷ აპარტია ეიჭჾკააშეი ასოვეტ ეიჭჾკააშეი რზჷ აქუწარა ჭჷდაქუა შთჷრხჷიტ. აორგანიზაციატჿ ზწაატჿჷ იალაზ ეიჰაგჲჷ იაზჰაიტ აპარტია აგენერალნტჿ ლინია აიააირა ანაგა, აპარტია აპოლიტიკა აფსთაზარა იანჷფნაშია, მილლიონ-ჳჷლა ზხჷფხჲაძარა რაცჿოუ აუსუცჿეი ანხაცჿეი რფჷშიარალა იანეილკაახა. აჳბატჿი ახუშჾჷქუსატჿი აპლან აუსყაწატჿ ჭჾჷც დუძძაქუა ირთახჷნ უსურა ხკჷს იყოუ ზეგჲ რჭჾჷ აუსურა აილჲტჿირა.

> „აჳბატჿი ახუშჾჷქუსატჿი აპლან აუსნაგძატჿ ხადაქუა - აკაპიტალისტტჿ ელემენტქუა წჷხუაფწაალა რჷქუხძარა, აეკონომიკაჭჾი აუაა რხდჷრრა აჭჾი აკაპიტალიზმ ცჿჷნხაქუა რიააირა, ატეხნიკა ბაზა ჭჾჷცძალა ჟილარ რჷნხამჳა ზეგჲჷ არეკონსტრუკცია ანაგძარა, ატეხნიკა ჭჾჷცი, ანაპლაკ ჭჾჷცქუეი ანაპაჭჾჷ რააგარა, აქჷთ-ნხამჳა ამეხანიზაცია, იარა აბრი აალჷწ აზჷრჰარა,—აბართ ზეგჲჷ იშჾრჷლშჾო ირწარნჷ იქუდჷრგჷლოიტ, **უსზურა ხკჷს იყოუ ზეგჲჷ რჭჾჷ აუსურა აილჲტჿირა, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ, აორგანიზაცია—აპრაკტიკატჿ ნაპხგარა აილჲტჿირა,**—აჰჿონ აიზარა დუ აორგანიზაციატჿ ზწაატჿქუა რზჷ იშთნახჷზ აქუწარაქუა რჭჾჷ (ვკპ(ბ) არეზოლიუციაქუა რჭჾჷ, ა-II-ტჿი ახუთა, ადაყჲა 591).

ა-XVII-ტჿი აიზარა დუ აჭჾჷ ირჷდჷრკჷლტ აპარტია აუსტავ ჭჾჷც; არი, აპარტია ფასატჿი აუსტავ ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ იზლჾეიფშჾჷმზ უი აკუნ, ფასატჿი აუსტავ ალჷმკაა იარა ალაგალართა ხუთა ამან. აუსტავ ალაგართა ახუთაჭჾჷ იაარკჲაჭჾნჷ იაჰჿოიტ, აკომმუნისტ პარტია ზაკუუ ატჿჷ, აპროლეტარიატ რჷქუფარაჭჾჷ იარა იალოუ ატჿჷ, აპროლეტარტჿ დიკტატურა აუსბართაქუა რსისტემაჭჾჷ იარა თჷფს იამოუ ატჿჷ. აუსტავ ჭჾჷც ინაროუნჷ ეიქუფხჲაძანჷ იაჰჿოიტ აპარტია აჩლენ უალს იდქუოუ. აუსტავ ჭჾჷც ალა აპარტია ალალაშა ეიჰა ირჷდუდუოუპ, იჭჾჷცნჷ იანუპ აპარტია ზგუ აზჷყოუ აგუფქუა რზჷ აპუნკტ. აუსტავ აჭჾჷ ეიჰა ინაგძანჷ იჰჿოუპ ორგანიზაციალა აპარტია აშაქუგჷლაშა, აპარტია ფასატჿი აიაჩეიკაქუა რზჷ აპუნკტქუა ჭჾჷცლა აჶორმულიროვკა რზჷყაწოუპ, დარა აიაჩეიკაქუა, აპარტია ა-XVII-ტჿი აიზარა დუ აახჷს აიწბჷრაძატჿი აორგანიზაციაქუა ჰჿა იშჾრჷფხჲო ატჿჷ აჰჿოიტ. აუსტავ ჭჾჷც აჭჾჷ ჭჾჷცლა აჶორმულიროვკა რზჷყაწოუპ იარა უბასგჲჷ აპარტია აჳნუწყატჿი ადემოკრატიეი აპარტია დისციპლინეი რტჿჷ ზჰჿო აპუნკტქუა.

4. აბუხარინეცცჿა პოლიტიკატჿ დვურუშჾნიკცჿანჷ რჷყალარა. ატროცკისტტჿ დვურუშჾნიკცჿა იუააშვცჿანჷ, იშჾპიონცჿანჷ, იბელოგვარდიატჿ ბანდანჷ რჷყალარა. ციზლახუშადრჷლა ს. მ. კიროვ იშრა. აბოლშჾევიკცჿა რზუაჩშჾანჷზაარა აზჷრჰარაზჷ აპარტია იუთნახძუაზ აუსძუა.

ჰარა ჰტჿჷლან ასოციალიზმ იამაზ აუსქუჭჾიარაქუა იდრგურლჲონ ჰარა ჰპარტია ადაგჲჷ, აუსუცჿეი აკოლხოზააი რჷდაგჲჷ, ურთ ირეიგურლჲონ ჰარა ჰსოვეტ ინტელლიგენცია ზეგი, სსსრ აუაატჿჷჳსა ქიაქუა ზეგი.

ურთ იდჷრგურლჲაძომჷზტ, ეიჰაგჲჷ რგუახჷ ფნაჟჿონ იფჷხხაა იქუწაზ აეკსპლოატატორტჿ კლასსქუა რცჿჷნხაქუა.

ურთ ზჷნძა იდჷრააპკჾუან იფჷხხაა იქუწაზ აკლასსქუა რჷბჟთჷნხაქუა აბუხარინეცცჿეი ატროცკისტცჿეი რცჿჷნხა ცჿჷგჲცჿჷფხამშაქუა.

აუსუცჿეი ანხაცჿეი იაარჷლდჷრშჾაზ იარბანზაალაკგჲჷ აკაკალა ჟილარჷ ზეიგურლჲოზ, დარა აჟილარ რინტერესქუა ოჷყნჷტჿ აკუძამჷზტ ართ აჰცჿა შჾახუაფშჾუაზ, ურთ შჾახუაფშჾუაზ აბზაზარა იაყუგოუ, ინეილჷრსძანჷ ეილაბააზ რჶრაქციატჿ გუფ ცჿჷგჲცჿჷფხამშა ანაფშჾჷრა აყნჷტჿ აკუნ. ჰარა ჰტჿჷლან ასოცია-

ლიზმ აუსქუჭშიარაქუა ირჷწარკშუაზ აპარტია აპოლიტიკა აიააირა აგშეიტ ჰოა, დარა აბართ აჰცია რპოლიტიკა ნაძაძაზჷ იქუძააიტ ჰოა ახდაკუზ აყნჷტო, აბართ აფაკტ ლაბჭშაბაქუა შშჷყოუ ახაწარა აცჷნხურასი, აზეიფშშ უს რჩშალარხუნჷ აუსურა აცჷნხურასი, დარა აუს ხუმგა ახდრჷქუმჭშიაზ აზჷ, დარა ახდაწახაზ აზჷ აპარტიეი აჟილარი რჭშჷ აშოურა იალაგშეიტ, იაგდა ციგდა რჷზხუცჷრგდჷ, იაგდა ფხასთა რზჷყაწოზარგდჷ აუსუციეი აკოლხოზააი რუს იაწარგალო იალაგშეიტ, იალაგშეიტ აშშახტაქუა რფჟიარა, აზაუადქუა რჷბჷლრა, აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი რჭშჷ აფხასთაყაწარა, — აბართ ზეგდჷ რჷლა, აუსუციეი აკოლხოზააი რნაპაჭშჷ იაარგაზ აუსქუჭშიარაქუა რჷმპჷწჷრყდარც, ასოვეტ ჰოჷნთქარრა მჩრა აჟილარ ირციჷმლჷრტიჷრც. აბრი აჭშგდჷ, დარა რგუფ ციგდციჷფხამშა აჭშაფჩშრეი, იფჷხხაა აქუწარეი იაციჷნდჷრხარც, ურთ მასკალა რჷჩშთაჰოჰოახჷ, აპარტიაზჷ ზხჷ იამეიგძო უააუშია რჩშჷყაწანჷ, აპარტია აჭშაფხდა იაჰა-იაჰა რჩშჷრქიო, აპარტია არჩშხუარა იახამშიალო, აპარტია აფხდა იჰოაზო იალაგშეიტ, აუსურაჭშჷ, მაძალა აუსუციეი ანხაციეი ირფჷრხაგაზ ყაწო, აფხასთა ბააფსქუა რჷთო.

ა-XVII-ტოი აიზარა დუ აყნჷ იქუგჷლანჷ იციაჟიეიტ ბუხარინი, რჷიკოვი, ტომსკიი; ურთ რაჟიაჭშჷ, დარა იშშჷრხაროუი, ანაჴს აპარტია არჩშხუარეი რზჷ აკჷ იამეიგძეიტ, იარა აპარტია იალნარშშაზ აუსქუჭშიარაქუა აჟივან აყნჷნძა იხაგალო. ახა აიზარა დუ უეიზგდჷ ეილნარგონ ართ რაჟიაჭშჷ რგუ რაზჷმრა შშჷროჷფშშუაზ, რდვურუშშნიკრა შშჷრნჷფშშუაზ, იზბან აკუზარ, აპარტია იარა აჩლენცია რჷყნჷტო იათახჷუ, იარა აპარტია არჩშხუარა ახამშიალარეი, იარა აპარტია აუსქუჭშიარაქუა რჷრჩშხუარეი რაკუძამ, უი იათახჷუ ასოციალიზმ აჶრონტ აჭშჷ ქიალა აუსუოა აუპ, ქიალა აუსურა აბუხარინეცცია უაჴჷ ირჷდიმბალოიჟთეი აკრააწუან. აპარტია იაბონ, აუს აჭშჷ აბართ აჰცია რჶალშშ აჟიაქუა რჷლა, დარა რჷდგჷლაჴცია აიზარა ანთჷწ იყოუ იშშრჷქუჭშჷრთუაზ, ადვურუშშნიკრა შშჷდდჷრწოზ, რაბჯარ შთარჷმწარაზჷ იშშრჷფხდოზ.

ა-XVII-ტოი აიზარა დუ აყნჷ, იარა უბასგდჷ, იქუგჷლანჷ იციაჟიეიტ ატროცკისტციაგდჷ ზინოვიევი კამენევი; ართგდჷ იყარწახდაზ აშშიფკაქუა რზჷ მჷცხუ რხჷ-რგუ იასუა, აპარტია იალნარშშაზ აუსქუჭშიარაქუა მჷცხუ რჷრჩშხუარაზჷ აჟია იამეიგძო იციაჟიეიტ. ახა აიზარა დუ იალშშომჷზტ იამბარც, იგუხნჷრჰოჷგახა ახჷ-აგუ ასრა ეიფშშ, მჷცხუ რჩშჷრხაა აპარტია არჩშხუარაგდჷ იაანაგო, ართ აჰცია ირჰოო აკუმკუა, რჷყდაშრეი რჷციჷგდხუცრეი შშრაკუუ. ახა უეიზგდჷ, აპარტია მაკდანა იაზდჷრუამჷზტ, აგუ იაანაგაძომჷზტ აბას აიზარა დუ აჭშჷ იქუგჷლანჷ, აჟიახაალა იციაჟიო, იარა უბრი აამთაზჷ ართ აჰცია ციგდახუცრალა აჴჷზა ს. მ. კიროვ იშრა აუს შშეიწჷრხოზ.

1934 შშჷქუსა, დეკაბრ აკჷ აჩშნჷ, ლენინგრად, სმოლნი აყნჷ ტაპანჩალა იეიხსნჷ ციგდახუცრალა დჷრშიტ ს. მ. კიროვ.

იარა უაყაწიყდა აშჴჷ დანჷრკ იააფშშიტ, ლენინგრადტოი ზინოვიევ იანტისოვეტტო გუფ იეიჭშჷრკააზ, მაძა აუს ზუაზ აკონტრრევოლიუციატო გუფ აჩლენ შშიაკუზ.

აპარტია აბზიაბა, აუსუცია რკლასს აბზიაბა ს. მ. კიროვ იშრა, ჰარა ჰტოჷლაჭშტოი აჯაჟილარ ზეგდჷ უაჴჷმბაც რგუ იალსიტ, რგუ იახაფნაჟიოგდჷ იარგუააიტ.

აუსეილკაარა იშაქუნარგჷლტ, ზინოვიევ იოპოზიცია აფასა იალახუქუაზ რჷლა, ხადას „ლენინგრადტოი აცენტრ“ ჰოა იზჷშთაზ ამანჷ, მაძა აუს ზუაზ აკონტრრევოლიუციატო ატერრორისტტო გუფ შშჷყალაზ 1933 1934 შშჷქუსქუა რზჷ. აბრი აგუფ, აკომმუნისტტო პარტია ნაპხგაცია რშრა ახჷ აქუკნჷ იამან. ზეგდ ოაფხდაძაგდჷ ს. მ. კიროვ დჷრშჷრც ეიბჷჰოანჷ იყან. აბრი აკონტრრევოლიუციატო გუფ იალაქუაზ რჭშჷ რჷქუფჩშნჷ იშშჷრჰოაზ ალა იააფშშიტ, ურთ აკაპიტალისტტო ტოჷმჰოჷნთქარრაქუა რხათანრაკციეი დარეი შშეიმადაზ, უბართ რჷყნჷტო აფარა შშროუაზ.

აბრი აორგანიზაცია იალაქუანჷ იჭშაფჷრჩშქუაზ ირეიხსნჷ აშრა რჷქუნაწეიტ სსსრ ირეიჰაძოუ ასუდ არრატო კოლლეგია.

დუკ მჷრწჷკუა იააფშშიტ მაძალა აუს ზუაზ, აკონტრრევოლიუციატო „მოსკვატოი აცენტრ“ შშჷყაზ. აუს აილკაარეი ასუდი იბალგდძა იაადჷრფშშიტ, აბრი აორგანიზაცია ანაპხგაცია ზინოვიევ, კამენევ, ევდოკიმოვ უბას ეგდჷრთგდჷ, გუათახრჷლა დარა ირჴჷზციაზ ატერრორისტრა რგუ აჰოო რააძარა აუს აჭშჷ, აცენტრ

კომიტეტ აჩლენციეი ასოვეტ ჰიჷნთქარრა აიჰაბჷრა ირეიუოუი რჷშრა აზჷყაწარა აუს აჭშჷ აროლ ხუმგა ინჷყურგოზ.

აბართ აუაა რდვურუშჟნიკრეი რჷხუმგარეი უბრი აყნჷნძა ინაძეიტ, იარა ს. მ. კიროვ იშრა ეიწჷზხაზ, ეიჭშჷზკააზ, აბრი ეიფშჟ უავჷ იიმბაც აციგჲაურაზჷ აშვჷ დზჷრცცაკშუაზ რუაძიჷ — ზინოვიევ, კიროვ იფსოა აზჷჰიან კიროვ ირჩშხუარა—ნეკროლოგ ივჷიტ. აგაზეთქუა ირნჷშიწაროუპჰიაგჲჷ დჷქუგჷლშეიტ.

ასუდ აჭშჷ აკჷ აარჷწარჷმკძოზშია, რხჷ-ოგუ იალფშჟჷზშია რჩშჷყაწანჷ ზინოვიევეცცია აუს აჭშჷ იარა აბრი ამომენტ აზგჲჷ ადვურუშჟნიკრა იშჟაჭშჷც იაჭშჷნ. უოთ ირჷმჰიეიტ ტროცკიი იშჟიმადაზ ატიჷ. ურთ ირძეიტ ატროცკისტციაგჲჷ დარგჲჷ აფაშჟისტტი რაზვედკაქუა რჷჩშშჷდდჷრხუჰაზ, ირძეიტ დარა აშჟპიონრეი აფხასთაყაწარეი იშჟჷრჭშჷზ. აზინოვიევეცცია ასუდ აჭშჷ ირძეიტ აბუხარინეცციეი დარეი აიმადარა შჟრჷმაზ, აფაშჟიზმ ქჲჷრალა იკნჷ იამოუ ეიდგჷლოუ ატროცკისტტი ბუხარინტი ბანდა შჟჷყაზ.

აშთახჲ იშჟააფშჟჷზ ალა, ავჷზა კიროვ დჷზშჷზგჲჷ იარა აბრი ატროცკისტტი-ბუხარინტი ბანდა ეიდგჷლა აკუნ.

იარა უბასყანგჲჷ, 1935 შჟჷქუსაზჷ ეილკკაძა იააფშჟიტ, ზინოვიევ იგუფ მასკალა ზჩშჷხვანჷ იყოუ ბელოგვარდეეც ორგანიზაციანჷ იშჟჷყაზ, იარა აჩლენციაგჲჷ აბელოგვარდეეცცია რჷქუნაგა იზჷქუდჷრშიოზ შჟრჷქუნაგოზ.

შჟჷქუსჷკ აშთახჲ იააფშჟიტ, კიროვ იშრა ხჲჷძჰიაალა ეიწჷზხაზ, კიროვ იშრა აიჭშკაავცია ხათაქუა, აცენტრ კომიტეტ ეგჲჷრთ აჩლენცია რჷშრა აიწჷხრაზჷ იააყარწოზ ზეგჲჷ ეიჭშჷზკააუაზ, ახჷ რჷზთოზ ტროცკიი, ზინოვიევი, კამენევი, უბართ ირჷცჷზჰიოზი ირჷცჷზუაზი შჟრაკუზ. ასუდ იართეიტ ზინოვიევ, კამენევ, ბაკაევ, ევდოკიმოვ, პიკელ, სმირნოვ ი. ნ., მრაჩკოვსკიი, ტერ-ვაგანიან, რეინგოლდ უბას ეგჲჷრთგჲჷ. აციგჲაურა იაქურკჷზ აციგჲოუცია აჟილარ ზეგჲჷ იშჟჷრბოზ, იშჟრაჰაუაზ, ასუდ აჭშჷ ირჷმჰიარ ფსჷხუა რმოუიტ, ურთ კიროვ იშრა აიჭშკაარა ანავსგჲჷ, ეგჲჷრთ აპარტიეი აიჰაბჷრეი რნაპხგაცია ზეგჲჷ რშრაგჲჷ შჟეიწჷრხშუაზ. აშთახჲ აუს ეილკაარა იშაქუნარგჷლტ, აბართ აციგჲაუცია ადივერსია ყაწარა

ამვა იშჟანჷლაზ, აშჟპიონაჟშ ამვა იშჟანჷლაზ, აბართ აუაა აყაზჷშა აზჷ აკუზააიტ, აპოლიტიკა აზჷ აკუზააიტ უავჷ იჯეიშარატიჷ აწანძა იშჟნეიზ. დარა აპარტიაზჷ გუკალა იყოუშია ადვურუშჟნიკრატი არზაჰალქუა რჷლა რჩშხვო, ახუმგარა ბააფსძაქუეი აჩარჰიარაქუეი ინჷყურგოზ ააფშჟიტ, 1936 შჟჷქუსაზჷ მოსკვა იყაზ ასუდ უსძბარა აყნჷ.

აბართ აშვციეი აშჟპიონციეი რბანდა ზეგჲჷ ახჷ რჷზთოზ, ორგანიზატორ ხადას ირჷმაზ იუდა ტროცკიი იაკუნ. ტროცკიი იცხჷრაავციასი, იარა იკონტრრევოლიუცია მვა იზქუიწოზ ანაგძავციასი იყან ზინოვიევი, კამენევი, დარა რტროცკისტტი წჷმჰიჰიარქუეი. ურთ, აიმპერიალისტცია სსსრ იაქულარ, სსსრ ახჲაწადჷრხაშჟა აიჭშკაარა იაჭშჷნ, ურთ, აუსუციეი ანხაციეი რჰიჷნთქარრა აწარხავციანჷ იყალშეიტ, ურთ ზეგჲჷ ირციჷმლჷუ მაწზუციანჷ, აგენტციანჷ ანემც-იაპონიატი ფაშჟისტცია რზჷ იყალშეიტ.

ციგჲახუცრჷლა ს. მ. კიროვ იშრა აუს ასუდუსძბარაქუა იყაქუაზ, აპარტორგანიზაციაქუა იაალჷრკაარა უროკ დუნჷ იყოუ, უი, დარა რხატი პოლიტიკატი ლაშირა აქუხრა აკუნ, რპოლიტიკატი აკგურვამკრა აქუხრა აკუნ, დარა რგუაჩშანჷზაარა აზჷრჰარა, აპარტია აჩლენცია ზეგჲჷ რგუაჩშანჷზაარა აზჷრჰარა აკუნ.

ციგჲახუცრალა ს. მ. კიროვ იშრა იახჰიაანჷ, აპარტია ორგანიზაციაქუა ზეგჲ რახჲ იდიჷქუნაწაზ აშიყუ აჭშჷ, აპარტია აცენტრ კომიტეტ იაჰიონ:

ა) „ჰარა ჰამჩქუა შჟაყა ირჷზჰაუა ეიფშჟ. ალა ეიჰა დმაშცანჷ, დნაპჷშცჷლანჷ, დჰალალნჷ დყალოიტ ჰია, აბას იიაშჟამკუა აგუაანაგარა იალწუა, აოპპორტუნისტტი გურთჷნჩრა აწჷხუტია ფწიატიუპ. აბასალა აგუაანაგარა შათანკჷლა იიაშჟამ. ალაცია ფშშალა ასოციალიზმ იალაჰიაზანჷ იალალოიტ ჰია, ურთ იშჟნეი-შჟნეიუა ისოციალისტ წაბჷრგქუანჷ იყალოიტ ჰია ზეგჲჷ აგურა დჷრხაწარა იაჭშჷზ, არლჲა ხჷნაარა ახულყჲა-ჭშჷლყჲაქუა როუპ. აგუაზკარშირეი, აჭშაბჷრჰაცირეი აბოლშჟევიკცია იროუსჷმ. იახჲათახჷმ აგუ რთჷნჩრა აკუმ ჰარა იაჰთახჷუ, აგუაჩშანჷზაროუპ, აბოლშჟევიკტი არევოლიუციატი გუაჩშანჷზაარა წაბჷრგ აუპ. იაჰხამჷშთჷროუპ, ჰალაცია რუსქუა რზჷ რგულჷრთაქუა ეს-ზაყა ირციჷძუა აყარა, ეიჰა ეი-

ლაპანჷ შჵაქუუ „ზეიცია ჷყამ აუსქუა" ნაპ შჵრჷლარქჵუა, ხწჷხუტია ფწიო უოთ, ასოვეტ მჩრა აქუფარაზჷ ზდაყამქუა ხჷრხუაგანჷ ირჷმოუ შჵაქუუ ალა. აბრი ჰხამშთჷროუპ, ჰგუ ჰჩჵანჷ ჰაყახაროუპ".

ბ) „აპარტია ათოუჷრჷხ, აპარტია აჩლენცია დჷრწარა აუს იშჵაქუნაგო ეიფშჵ ეილდტიტიოუპ, იშჵაქუნაგო ეიფშჵ ეილდტიტიოუპ ჰარა ჰპარტია ათოუჷრჷხ აჭჵჷ ანტიპარტიატი გუფრაქუას იყაზ ზეგი აპარტია ამჯა იაფჷნგჷლანჷ იახდჷქუფოზ ქუფაშა ფორმას იააწჷრგალაკგდჷ ზეგი უბართ რტაქტიკჵეი რწარა,—უი ინეიპანგდჷ,—ჰარა ჰპარტია ანტიპარტიატი გუფრაქუა იახდრაქუფოზ ატაქტიკჵეი, აქუფაშაქუეი ოწარა, უბართ აგუფრაქუა ფჷხხაა რჷქუწარეი, რიააირეი ჰპარტია იალზჷრშჵაზ ატაქტიკჵეი აქუფაშეი რწარა. აკადეტციეი, აესერციეი, ამენშჵევიკციეი, ანარხისტციეი ჰარა ჰპარტია შჵრაქუფოზ, ეგდშჵჷრიააიუაზ, ჰარა ჰპარტია აჩლენცია ირდჷრუაზარც შჵათახჷუ ეიფშჵ, იარა უბასგდჷ იათახჷუპ ჰარა ჰპარტია ატროცკისტციეი, „ადემოკრატიატი ცენტრალისტციეი", „აუსუცია როპპოზიციეი", აზინოვიევეცციეი, არდა უკლონისტციეი, არდაარმა ჭჵაასთაქუეი უბას აბართ რეიფშჵქუა ეგდჷროთგდჷ იშჵრაქუფაქუოზ. ეგდშჵჷრიააიქუოზ რდჷრუაზარც. იაჰხაშთჷრც ზალშჵომ, აპარტია აჩლენცია არევოლიუციატი გუაჩჵანჷზაარა ნაგძა რჷგჷმხარც, უეიზგდჷ-უეიზგდჷ იათახჷუ უსნჷ იშჵჷყოუ ჰარა ჰპარტია ათოუჷრჷხ ადჷრრეი აილკაარეი".

აბრი აამთაზჷ მბატი აწანაქჵუა იყან, ზჩჵალარპაშანჷ აპარტია იალალაქუაზ რჷყნჷტი, იპაცტიჷმუ აელემენტქუა რჷყნჷტი 1933 შჵჷქუსაზჷ იზლაგაზ აპარტია არჷცქდარა, ეიპარაძაკგდჷ—ს. მ. კიროვ ციგდახუცრალა დანჷრშ აშთახდ გუადკჷლარა აგმჷჟქუა აპარტიატი დოკუმენტქუა რგუათარეი, აპარტია ფასატიი ადოკუმენტქუა დოკუმენტ ჭჵჷცლა რჷფსახრეი ჰპარტია იმჯაფნაგოზ.

აპარტიატი დოკუმენტქუა რგუათარა იალაგაანძა, აპარტიატი ორგანიზაციაქუა ჟიპაკჷ რჭჵჷ, აპარტიატი ბილეთქუა რნჷყუგარაზჷ იაარგუაფხოზ ყარწონ, აკჷ აგუხდაა რკჷმჷზტ. ახატითჷფანტიი აპარტია ორგანიზაციაქუა ჟიპაკჷ რჭჵჷ იაადჷრფშჵიტ. უაკჷ იზჷმჩპაძარტი ეიფშჵ, აკომმუნისტცია რუჩოტ ეილატატა იშჵჷყაზ: აშჵპიონაჟჵ აყნჷ, აფხასთაყაწარა აყნჷ, უბას უბართ რეიფშჵქუა ეგდჷროთ რჭჵგდჷ ჰალაცია რციჷგდხუცრაქუა რჷნაგძარაჭჵჷ აპარტიატი ბილეთქუა შჵირმას იყაწანჷ. აბრი აილატატარა რხჷ იადჷრხუეიტ. აპარტიახდ ადკჷლარეი, აპარტიატი ბილეთქუა რჷთარეი, ამაწურა მაჭძაქუა ზმოუ აუაა რნაპჷ იანჷრწეიტ, ბჟჵეიპან —იზაკუუააუ ეილკააძამჷზ აპარტია აჩლენცია ირჷმყუწარჷეტ აპარტია აორგანიზაციაქუა რნაპხგაცია აძიჷრკჷ. დარა რხჷ ალჷრშიშიანჷ.

აპარტიატი ბილეთქუა რუჩოტი, რჷთაშეი რჷწიახშეი რზჷ 1935 შჵჷქუსა მაი 13 აზჷ აპარტია აცენტრ კომიტეტ აორგანიზაციაქუა ზეგდჷ ჭჷდალა ირზაშთჷზ აპისმო ალა ირჷდნაწეიტ, ორგანიზაციას იყოუ ზეგდჷ რჭჵჷ აპარტია დოკუმენტქუა ცქდა იგუართარაცჷ. „ჰარა ჰხატი პარტია ჯნჷ აჭჵჷ აბოლშჵევიკტი პორიადოკ ყაწატიოუპ" ჰია.

აპარტიატი დოკუმენტქუა რგუათარა დაარა იპოლიტიკატი უს დუნჷ იყან. აპარტიატი დოკუმენტქუა რეილჷრგარა აიტოგქუა რზჷ ადოკლად იაზჷძჷრკნჷ, აპარტია აცენტრ კომიტეტ აპლენუმ 1935 შჵჷქუსა დეკაბრ 25 აზჷ იშთნახჷზ არეზოლიუციაჭჵჷ იაპიონ, ვკპ(ბ) არლულუარაზჷ მბატი ზლაზ ოოგანიზაციატიპოლიტიკატი უს დუნჷ იყალჵეიტ აპარტდოკუმენტქუა რგუათარა ჰია.

აპარტიატი დოკუმენტქუა რგუათარეი რჷფსახრეი იანრჷლგა აშთახდ, აპარტიახდ ჭჵჷც ადკჷლარა იალაგჵეიტ. იარა აბრი აჭჵგდჷ, ცკ ვკპ(ბ) აპარტიატი ორგანიზაციაქუა ირჷდნაწეიტ, ინეიუენჷ აგურქდპია აპარტიაჭჵჷ ირჷდჷრკჷლო იალამგარაცჷ. აძაძიალა ირჷხუაფშჵნჷ, „წაბჷრგჷლა აფხდაგჷლარა ზმოუ, წაბჷრგჷლა აუსუცია რკლასს აზჷ გუკალა იყოუ, ჰარა ჰტიჷლაჭჵჷ ირეილდქუოუ აუაა, ასოციალიზმ რგჷლარა ეიუეიფშჵჷმ აუჩასტკაქუა რჭჵჷ იფჷმიოუ, ზევდ რაფხდაძაგდჷ აუსუცია რყნჷტი, იარა უბასგდჷ ანხაციეი, აუს ზუა აინტელლიგენციეი რჷყნჷტი" ირჷდჷრკჷლალარც.

აპარტია აჩლენ ჭჵჷცქუა რჷდკჷლარა ეითალაგო, აცენტრ კომიტეტ აპარტიატი ორგანიზაციაქუა ირჷდნაწეიტ, ჰალაცია რელემენტქუა არინახჷსგდჷ ვკპ(ბ) იალალარც რჷჩჵშჵაზჷრკლაშჵა აპარტიატი ორგანიზაციაქუა ირხადმჷრშჵთარაცჷ. აბრი აყნჷტი:

„პარტიატჿ ორგანიზაციას იყოუ იარბანზაალაკგძჷ უსნაგძატჿჷს ირჷმოუ, უი,—აბოლშჾევიკტჿ გუჩჾანჷზაარა ესჷმშჾააირა იაჰა-იაჰა იაზჷრჰაუა, ლენინ იპარტია აზნამია ჰარაკნჷ ირკჷზაარც, იჰაცოტჿჷმუ, ჰალაცია, იაქუშიაშია იააიუა რელემენტქუა აპარტია იზალამლარტჿჷ აყაწარა აუპ ჰჿა“ (ცკ ვკპ(ბ) 1936 შჾ. 29 სენტიაბრ აზჷ იშთნახჷზ აქუწარა, „პრავდა“ № 270, 1936 შჾ.).

აბოლშჾევიკ პარტია, იარა არიადქუა რჷცქჲო, ირჷლულუო, აპარტია ალაცია ჷქუხჾუა, აპარტია ალინია ზჷროვაშო რჷცჰაშარადა ირაქუფო, აპარტია აცენტრ კომიტეტ აკუშჾა-მჷკუშჾა იაჰა-იაჰა ლულუალა აჩჾეიზნაკჾუან, ზნაპხგარალი ჰპარტიეი ჰსოვეტტჿ ტჿჷლჾეი აეტაპ ჰჾჷცახჲ იიასუაზ,—კლასს ახჲჷყამ, ასოციალისტტჿ უააჟილარ აშაქურგჷლარა ანაგძარახჲ იიასუაზ—აპარტია აცენტრ კომიტეტ აკუშჾა-მჷკუშჾა.

იააზჷრკჲაჭშნჷ იალკაატჿქუოუ.

ამჩრა ჰნაპაქჾჷ იანააგა ანავს ზეგჲ რეიჰა იუადავჷზ აუსნაგძატჿ, აპროლეტარტჿ რევოლიუცია ათოურჷხტჿ უსნაგძატჿ მილლიონლა ზხჷფხჲაძარა რაციოუ ახაზხატჿ ნხამვა სსაქუა, ანხაცია რჷნხამვაქუა, აკოლხოზ მვახჲ რჷიაგარა, ასოციალიზმ მვახჲ რჷიაგარა ნანაგძეიტ აბოლშჾევიკ პარტია 1930 1934 შჾჷქუსქუა რზჷ.

აექსპლოატატორტჿ კლასს ხჷფხჲაძარალა ზეგჲჷ იშჾრეიჰაზ ეიფშჾ, აკულაკრა აქუხრეი, ანხავჷეილარ მასსაქუა რეიჰარავძაკ აკოლხოზ მვა რანწარეი, ჰტჿჷლან აკაპიტალიზმ აწჷხუტიანტჿი აშათაქუა რჷქუხძარაჰჾჷ იკჷლჷრგჾეიტ, იკჷლჷრვჾეიტ აქჷთ-ნხამვაჰჾჷგჲჷ ასოციალიზმ აიააირა ათარაყნჷ აქჷთან ასოვეტ მჩრა წჷხუაფწიალა არლულუარაჰჾჷ.

აორგანიზაციატჿ უაქუა რჰჾჷ აუადავრაქუა ჟიპაკჷ ირიაინჷ, წჷხუაფწიალა ილულუახჾეიტ აკოლხოზქუა, იაგჲანჷლტ აბზანხარატჿ ფსთაზაარა ამვა.

რაფხჲატჿი ახუშჾჷქუსატჿი აპლან ანაგძარა აბზოურალა, ჰტჿჷლაბ იშაქუგჷლტ პგარა ზქუმ ასოციალისტტჿ ეკონომიკა აჶუნდამენტ—ირეილჲძოუ ასოციალისტტჿ ინდუსტრია ხჲამთეი, მაშჷნალა ეიქურშიანჷ კოლლექტივლა ადგჲჷლ აქუაარჷხრეი, იქუაჰხძეიტ აუსურთადარა, იქუაჰხძეიტ აუავჷ აუავჷ ეკსპლოატაცია იზურა აწჷხუტია, იაგჲჷყაჰწეიტ ჰარა ჰტჿჷლაფსადგჲჷლ იქუნხო აჯააჟილარ რმატერიალტჿ-კულტურატჿ ბზაზარა ესჷმშჾააირა იზლჾეილჲხალაშჾა აუსქუა.

აბართ აუს დუძძაქუა აუსუცია რკლასსი, აკოლხოზააი, ჰარა ჰტჿჷლა აყნჷტჿი აჯააჟილარ ზეგი იზლორჷლშჾაზ ჰარა ჰპარტიეი ჰაიჰაბჷრეი იმვაფარგო, აორევოლიუციატჿტჿი, ახშჾჷვ დუტჿ პოლიტიკა აუპ, გუალჲრა ზგჷმ აპოლიტიკა აუპ.

სსსრ ამჩხარა დუ არკუადარეი აიწაყჲარეი აჩჾრჷზკნჷ, სსსრ ავბუწყა აშვცია, აფხასჯა-ყაწავცია, აშჾპიონცია რბანდაქუა როორგანიზაციაქუა რჷყაწარაზჷ „აუსურა“ არლულუოიტ იააჰაკურშჾანჷ იყოუ აკაპიტალიზმ. ეიჰაოაკ, გერმანიეი იაპონიეი რჰოჷნთქარრა მჩრაჰჾჷ აჶაშჾისტცია ანნეი ინარკნჷ, სსსრ აკიგჲა აზურაზჷ აუსურა ხუმვა არლულუო იალაგშეიტ იარა იააჰაკურშჾანჷ იყოუ აკაპიტალიზმ. მაწუცია გურაგანჷ, აკაპიტალიზმ აითაშაქურგჷლარაზჷ, სსსრ აწარხარაზჷ აკჷ იაცოჷმააშო, აშჾპიონრა აკუზააიტ, აფხასთა ყაწარა აკუზააიტ, ატერრორ აკუზააიტ, ადივერსია აკუზააიტ, აკჷ იაცოფჷზჷმკჾუა მაწუციანჷ ატროცკისტციეი აზინოვიევეცციეი აიოუიტ აჶაშჾიზმ.

აბართ აუავჷტჿჷვსარა იალძააზ აწჷმჰოჰიარქუა, ნაპჷ ლულუალა იახჲნარხუუეიტ რჷცჰაშარაკგჲჷ აარზჷყამწაძკუა, აჟილარ რალაცია შჾრაკუუ ეიფშჾ, ჰტჿჷლაფსადგჲჷლ ალალატვცია შჾრაკუუ ეიფშჾ ირჷქუნაგო იაქუნარშიოიტ ჰსოვეტ მჩრა.

აჟჿაჳატჿი ახჷ

აბოლშევიკცია რპარტია ასოციალისტტჿ უააჟილარ რშაქურგჷლარა ანაგძარაზი აკონსტიტუცია ჭჟჷც ამჳაფგარაზი ინჷჟუნაგოზ აქუფარა.

(1935—1937 შჟჷქუსქუა).

1. 1935—1937 შჟჷქუსქუა რაან დუნეი ჟილარბჟარატჿ უსშაქუგჷლაშა. აეკონომიკატჿ კრიზის აამთალა აქუადახარა. აეკონომიკატჿ კრიზის ჭჟჷც ალაგარა. იტალია აბისსინია ამჳჷწახალარა. ისპანიაჭჟჷ ანემცტჿ-იტალიატჿ ინტერვენცია. აცენტრ აჭჟტჿი კიტაი აჭჟჷ იაპონია აჩჟალახალარა. აჳბატჿი აიმპერიალისტტჿ ეიბაშრა ალაგარა.

1929 შჟჷქუსა აჳბატჿი აზბჟჟაან აკაპიტალისტ ტჿჷლაქუა რჭჟჷ ზყალარა იალაგაზ აეკონომიკატჿ კრიზის 1933 შჟჷქუსა ანწჿამთაზჷნძა იყან. აბრი აშთახჲ აპრომჷიშლენნოსტ აკაჰარა აჩჟაანნაკჷლტ, აკრიზის ჷიასიტ აშაქუნხალარახჲჷ, უი აშთახჲ, აპრომჷიშლენნოსტ ფჷთკ აყარა აჭჟჷხარა, ფჷთკ აყარა აშთჷწრა იალაგჟეიტ. ახა იჭჟჷცუ, ეიჰა იჰარაკჷუ აბაზა ალა აპრომჷიშლენნოსტ აშთრა იანალაგო აანტჿი შთჷწრამჷზტ არი აშთჷწრა. ადუნეიტჿი აკაპიტალისტტჿ პრომჷიშლენნოსტ, უიმოუ 1929 შჟჷქუსაზჷ იზაყარაზ აყნჷნძაგჲჷ აჩჟაზჷშთჷმხჷიტ. 1937 შჟჷქუსა აჩჟეიჳშჟამთაზჷ უი აყნჷნძა აჩჟჷშთჷხრა აყნჷტჿ 95—96 პროცენტ ზაწჿჷკ აუპ იალშჟაზ. 1937 შჟჷქუსა აჳბატჿი აზბჟჟაან აეკონომიკატჿ კრიზის ჭჟჷც ალაგახტ. უი ზეგჲ რაფხჲაგჲჷ იამჩჟხანაკჷიტ ამერიკა აშტატ ეიდქუა. 1937 შჟჷქუსა ანწჿამთაზჷ ამერიკატჿი აშტატ ეიდქუა რჭჟჷ უსურთა ზმძამჷზ რხჷფხჲაძარა დჷრჳეგჲჷხ 10 მილლიონ-ჳჷკ რყჷნძა ინაძახტ. ანგლია აჭჟგჲჷ აუსურთადარაა რხჷფხჲაძარა ირლასჷნ იაზჰაუა იალაგჟეიტ.

აბასალა აკაპიტალისტტჿ ტჿჷლაქუა აიკჲჷსკჲა აეკონომიკატჿ კრიზის ირაანარხაქუაზ რახჲტჿ აჩჟეიბჷთახა ამოუცკუა იშჟჷყაზ, აეკონომიკატჿ კრიზის ჭჟჷც ინალაჰაიტ.

აბრი აშაქუგჷლაშა უბრი აჭჟჷ იკჷლნაგჟეიტ, აიმპერიალისტტჿ ტჿჷლაქუა რჷბჟარა აყნჷ ეიფშჟ, აბურჟჟუაზიეი აპროლეტარიატი რჷბჟარაგჲჷ აიფჷნგჷლარაქუა ეიჰაგჲჷ იდუდუახჟეიტ. აბრი აყნჷტჿ აგრესსორტჿ ჰჿჷნთქარრაქუა რტჿჷლა აჳნუწყა აეკონომიკატჿ კრიზის იახყჲანჷ იროუზ აფხასთაქუა, ეგჲჷრთ ეიჰა იკუადოუ ატჿჷლაქუა რხარჯ ალა იხადჷრთიაარც რჩჟაზკრაქუა ესაარირა იაჰა-იაჰა ირჷზჰაუა იალაგჟეიტ. ანაჳსგჲჷ ეიცჷრდჷროუა აგრესსივტჿ ჰჿჷნთქარრაქუა ჳბა, გერმანიეი იაპონიეი იარა აბრი აამთაზჷ აჩჟრჷდნაკჷლტ ახფატჿი აჰჿჷნთქარრა—იტალია.

1935 შჟჷქუსაზჷ აფაშისტტჿ იტალია აბისსინია ინაკულან ტჿჷს იყანაწეიტ. უი აბისსინია იაქულჟეიტ „დუნეიჟილარბჟარატჿ ზაკუანქუა“ რჷლა უახუაფშჟუაზარ იზჩჟჷწნაგაზ, იზჷხნარყჲაზ ჰჿა აკგჲჷ ჷყაძამკუა, უაჟოჷ აფაშისტცჿა რჭჟჷ მოდანჷ იშჟჷყოუ ეიფშჟ, იაქულჟეიტ იშჟაქულოზ მჰჿაძაკუა, დჲჷჩრა ჰასაბლა. არი აბისსინია აზჷ მაცარა აახამჷზტ. არი აახა იარა უბასგჲჷ ახჷ ხან ანგლია აჭჟაგჷლარახჲ, ევროპანტჿ ინდიაყა, აზიაყა ანგლია ამშჟჷნ მჳაქუა რჭჟაგჷლარახჲ. იტალია აბისსინიაჭჟჷ აშათაკრა იზლაჳაზ აფჷრხაგახარაზჷ ანგლია აჩჟზჷზნაკჟუაზ ეგჲრჷლჷმწიტ. ნას ანაპქუა ზჷნძაკ იფნარტლარც აზჷ. იტალია ლიგა ნაცრი იალწჷნ, დუდუალაწჿყჲა ბჯარლა აჩჟეიბჷთარა იალაგჟეიტ.

აბასალა ევროპანტჿ აზიაყა იგოუ ამშჟჷნ-მჳა კჲაჭჟქუა რჭჟჷ აიბაშრა აიქუჰჿალართა ქჟჷც ყალჟეიტ.

აფაშისტტჿ გერმანია, იარა ახალა მაცარა ვერსალტჿი აინჷშჿარატჿ დოგოვორ ააილანაგან, ევროპატჿი აჰჿჷნთქარრაქუა რჰჿააქუა **მჩჷლა** აითარჷხუაფშჟრაზჷ აპლან შთნახჷიტ. ანემცტჿ ფაშისტცჿა იოძაძომჷზტ რგულარატჿი აჰჿჷნთქარრაქუა დარა რნაპაწაყა იყარწარც იშჟაშთაზ, მამზარგჲჷ, იანეიწახა, უბართ აჰჿჷნთქარრაქუა რჭჟჷ ანემცცჿა ზქუნხო ატერიტორიაქუა რგარც იშჟაშთაზ. აბრი აპლან ალა რგუ ითოუპ: ზჷ ავსტრია აგარა, ნას, ჩეხოსლოვაკია ასრა, ანაჳს იყალაპ, პოლშა იაქულარ, იზბან აკუზარ, უა, პოლშაჭჟჷ იყოუპ. გერმანია აჰჿაა იადუ, ანემცცჿა ზქუნხო ატერიტორია, ნას აკუხზარ... ნას „იყარწაშა რბახპ“.

1936 შჟჷქუსა აფხჷნრაზჷ გერმანიეი იაპონიეი ისპანიატჿი არესპუბლიკაჭჟჷ აიბაშრატჿ ინტერვენცია ია-

30 ვკპ(ბ) ათოურხ

ლაგშეიტ. ისპანიატიი აჶაშისტცია აცხჷრაარა რჷთარა ინაჩშჷწგანჷ, იტალიიეი გერმანიეი ალშარა როუიტ, ფშმალა რჷრ ხუთაქუა ისპანია ატერრიტორიაჰშჷ, ფრანცია ატჷილ აჰშჷ რნაგარა, დარა რჷმშჷნტი ფლოტ აკუზარ,—უი ნაგანჷ. ალადახჲჷ ბალეარტიი ადგჲჷლბჟახაქუეი გიბრალტარი რრაიონქუა რჰშტიი, ამრათაშიარახჲ — ატლანტიკატი ოკეან არაიონქუა რჰში, აჳალა ბისკაიტიი აძბჟახალა არაიონქუა რჰში ისპანიატიი აძქუა ინჷრხჷრწეიტ. 1938 შჷქუსა ანალაგამთაზჷ, გერმანიატიი აჶაშისტცია ავსტრია რჷმპჷწარხალტ. დუნაი აძჷმჳას აგუთა აყნჷნძა რჩშნალაგალანჷ, ადრიატიკატიი ამშჷნ იაზააიგუო რჩშჷნეიწჷხნჷ.

ისპანია იაჰშაგჷლანჷ აინტერვენცია რჰშიო, გერმანიატიიი იტალიატიიი აჶაშისტცია ზეგჲჷ აგურა დხადჷრწონ, ურთ იარბანზაალაკჲ დაჩშა გუთაკჷკ ირჷშთაზაჳძამკუა ისპანიაჰშჷ იზაქუფო „აყაფშქუა“ როუპ ჰიაა. ახა არი აუაა გუზიანქუა რჷბზამჷყურა იაზკჷზ, ყუშრაკ ზწაძამჷზ მასკიროვკანჷ იყან. აიაშაზჷწიყჲა ურთ აახა ზჷრთოზ ანგლიეი ფრანციეი რაკუნ, იზბან აკუზარა, ურთ, აფრიკშეი აზიეი რჰშჷ ანგლიეი ფრანციეი ირჷმოუ აკოლონია დუქუა რახჲ იგოუ აშშჷნ მჳაქუა რჷმპჷწახალარა იაჰშჷნ.

ავსტრია აგარა აკუზარ, აფხჲატიი აიმპერიალისტტი ეიბაშრა აან იაციჷძჷზ ატერრიტორიაქუა რჷრხჷნჰიორა აჩშაზჷშიარა იაჰშუ გერმანია, „ამილათტი“ ინტერესქუა ოჷხჲჩარაგჲჷ იაწანაკშუამ, ვერსალტიი ადოგოვორ იაჰშაგჷლანჷ აქუფაოაგჲჷ ამალახაზგჲჷ იაწანაკშუამჷზტ. აიბაშრა ყალაანძაგჲჷ, აიბაშრა აშთახჲგჲჷ, ავსტრია, გერმანია აილაზაარაჰშჷ იალამჷზტ. **მჩჷლა** გერმანიახჲ ავსტრია ადწარა ზჷზჰიოუ, იმპერიალისტტილა-იაახჟიანჷ ატიჷმ ტერრიტორია აგაროუპ. უი მეიჟარადა იაანარფშშუეიტ, ამრათაშიარახჲტიი ევროპა აკონტინენტ აჰშჷ აჰრა აგარც აჶაშისტტი გერმანია შაშთოუ.

არი ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ ფრანციეი ანგლიეი რინტერესქუა ირჷზუუ აახოუპ.

აბასალა, ევროპა ალადახჲჷ ავსტრიეი ადრიატიკშეი რრაიონ აჰშჷ ეიფშშ, ევროპა ამრათაშიარა ანაძარაჰშჷ—ისპანიეი იარა იაჰშჷქუსჷლო ამშჷნქუა რჰში აიბაშრა აიქუჰიალართა ჰშჷცქუა ყალშეიტ.

1937 შჷქუსაზჷ იაპონიატიი აჶაშისტტი ვოენშჩინა პეკინ აამპჷწანახალან, აცენტრტი კიტაი იჳაგულალან, შანხაი ოკკუპაცია აზჷყანაწეიტ. იაპონია არ აცენტრტი კიტაი რალალარა ყალშეიტ, შჷქუსქუაკ რაფხჲა, ურთ მანჩჟურია რალალარა შჷყალაზ ეიფშშ, იაპონიატი ყაზმალა, დაჩშაკალა იაჰიოზარ, ღჲჷჩრა ჰასაბლა, დარა იაპონიაა რხათალა ციგჲარხუხულა იხუცნჷ იყარწაზ, ეიუეიფშჷმ „ახატითჷფანტიი აინციდენტქუა“ რჰშჷწგარა ამჳალა, იარბანზაალაკჲ „დუნეიჟილარბჟარატი ნორმალქუეი“, ადოგოვორქუეი, აიქუშაჰათრაქუეი უჰია, უბას უბართ რეიფშშქუა ზეგჲჷ არგამაწიყჲა რეილაგარა ამჳალა. ტიანცზინი შანხაიი რგარალა იაპონია ანაპაჰშჷ იაიუიტ, კიტაიი იარა არჷინოკ თბაა დუძძა აჰშჷი ახუჰახუთრა ზლანჷყუნაგალაშა აცაფხა არი იაანაგო უი აუპ. შანხაიი ტიანცზინი იაპონია ანაპაჰშჷ იაკნაწჷ, იანათახჷუ აამთაზჷ აცენტრტი კიტაი იალნაცოიტ, უა მბატიჷლა ამალ ალაგალანჷ იზმოუ ანგლიეი ამერიკშეი.

ჰიარას იათახჷუზეი, იაპონიატიი ამწარსცია ირჰშაგჷლანჷ, კიტაიტიი აჟილარი დარა რჷრი ფჷრხაწალა რჷქუფარიეი, მბატიჷლა ამილათტი შთჷწრა კიტაი იყოუი, მბატიჷლა ირაციანჷ კიტაი იყოუ აუაა რრეზერჳქუეი ატერრიტორიაქუეი, აწჷხუტიანჷ, კიტაი ახაქუითტირაზჷ აქუფარა აწჷხუტიაყჷნძა ანაგძარაზჷ, ამწარსცია ზჷნძაკ კიტაი იახჲჷნძაწანაკშუა რალცარაზჷ კიტაიტიი ამილათტი ეიჰაბჷრა ხამეიგძა აღჲარიჰია რაზგჷლარეი, აბართ ზეგჲჷ ეიჟარა აქუმკუა ირჰიოიტ. იაპონიატიი აიმპერიალისტცია კიტაი აჰშჷ რაფხჲაყა იზჷქუგულშა ეგჲშრუმამ, ეგჲშჷრმოუა.

ახა იარა ურასგჲჷ იწაბჷრგჷუპ. კიტაი აჰშჷ ახუჰახუთრაზჷ აცაფხა მაკჲანა იაპონია ანაპაჰშჷ იშაკჷუ, იარა კიტაი იაჰშაგჷლანჷ იმჳაფნაგო აიბაშრაგჲჷ, აუს აჰშჷ იაწანაკშუალა ანგლიეი ამერიკატი აშტატ ეიდქუეი რინტერესქუა რზჷ აახა ღუღუაძანჷ იშჷყოუ.

აბასალა, ოკეან დუ აჰშჷ, კიტაი არაიონ აჰშჷ დაჩშა ეიბაშრა ეიქუჰიალართაკ ყალშეიტ.

აბართ აფაქტქუა ზეგჲჷ იაჰდჷრბოიტ აჳბატიი აიმპერიალისტტი ეიბაშრა აუს აჰშჷ იშალაგახჲოუ. უი ალაგშეიტ იმჷრზაძკუა. აიბაშრა იშალაგოზ მჰიაძაკუა. აჰიჷნთქარრაქუეი აჟილარქუეი ირჷზგუამთაძაკუა აუპ აჳბატიი აიმპერიალისტტი ეიბაშრა აორბიტა იშ-

ნალანაგალაზ. აიბაშრა იალაგშეიტ ადუნეი ახჷ აწჷხუაქუა ეიუეიფშჷქუამ რჭშჷ, აგრესსივტი ჰჿჷნთქარრაქუა ხფა,—გერმანიეი, იტალიეი, იაპონიეი რჶაშისტტი ეიჰაბჷრაქუა. უამაძა ამჩჷხაკნჷ, გიბრალტარ ინარკნჷ შჷანხაინძა ამჩჷხაკნჷ იაჭშუპ აიბაშრა. აიბაშრა იარა აორბიტახჲ იალანაგალახჲეიტ მილლიარდ ბჟშაკ ინეიჰანჷ ინხო აჟჿლარ. აწჷხუტიანტიი აჰასაბ ალა უი, ანგლიეი, ჶრანციეი, ამერიკატიი აშტატ ეიდქუეი რკაპიტალისტტი ინტერესქუა ირჭშაგჷლანჷ იცოიტ, იზბან აკუზარ, დარა უბართ ადემოკრატიატი ჰჿჷნთქარრაქუა ჰჿა იზჷშთოუ ოხარჯ ალა უი გუთაკჷს იამოუპ ადუნეიი ანჷრრთატი სჶერაქუეი რეითაშჷარა.

აჳბატიი აიმპერიალისტტი ეიბაშრა მაკჲანაზჷ ყაზშა ჭჷდას იამოუ უი აუპ, უი იაჭშუპ, ეგჲდჷრჭშიოიტ აგრესსიატი ჰჿჷნთქარრაქუა, უბრი აამთაზჷ ეგჲჷრთ აჰჿჷნთქაროაქუა, იარა აიბაშრა ახჷ ზჷქუკჷუ „ადემოკრატიატი" ჰჿჷნთქარრაქუა, უი აიბაშრა დარა რუს ალაძამშია რჩშჷყარწოიტ, რნაპქუა რჷძიძიოიტ. შთახჲლო იგუაგუოიტ, ათჷნჩრა ბზია იშჷრბო დჷრჩშხუოიტ, აჶაშისტტი აგრესსორცაა რზჷ იცაჰაუეიტ ნასგჲჷ... რპოზიციაქუა ხუქჷ-ხუქლა აგრესსორცაა იოოურჷყუეიტ, აბრი აჭშგჲჷ, აჭშაგჷლარა რჩშაზჷყარწოშია აგურაოგარა ყაწო.

იშჷაბო ეიფშ, აბრი აიბაშრა უაჰჷ დაარა უამაშია იიბაშჷა იზჷმჰაკტიირახჲტოუ აყაზშა ამოუპ. ახა უი აფჷრხაგაძამ, ზხჷხჲჩარა კუადოუ აბისსინიეი, ისპანიეი, კიტაიი რჭშტიი აჟჿლარქუა ირჷმპჷწჟიანჷ ადგჲჷლქუა გუმბჷლლა იზჷმყუწაზგუო აკუნჷ აყალორაზჷ.

აბას აიბაშრა აზჷმჰატიირახჲრატი ყაზშა იამოუ ზჷხყჲაზ „ადემოკრატიატი" ჰჿჷნთქარრაქუა ეიბაშრალა, მამზარგჲჷ ეკონომიკალა რკუადარა აუპ ჰჿა აილჷთრკაარა იაშჷამ. ჰჿარას იათახჷუზეი, აჶაშისტტი ჰჿჷნთქარრაქუა რაწკჷს „ადემოკრატიატი" ჰჿჷნთქარრაქუა ღუღუოუპ. აჩშეიწჷხრა იაჭშუ დუნეიტიი აიბაშრა აზჷმჰატიირახჲრატი ყაზშა ზჷხყჲო, აჶაშისტტი ჰჿჷნთქაორაქუა რჭშაგჷლარაჭშჷ „ადემოკრატიატი" ჰჿჷნთქარრაქუა იაკშუ აჶრონტ ახჲრჷმამ აუპ. ჰჿარას იათახჷუზეი, აჶაშისტტი ჰჿჷნთქარრაქუა „აჰცაცაარაქუა" იყარწო, „ადემოკრატიატი" ჰჿჷნთქარრაქუა ჰჿა იზჷშთოუ ირთახძამ, ურთ აჶაშისტტი ჰჿჷნთქაროაქუა ღუღუახარჰჿაგჲჷ იაციშიოიტ. ახა ურთ ეიჰაგჲჷ იაციშიოიტ ევროპაჭშჷ აუსუცაა რწჷსრეი აზიაჭშჷ ამილათტი-ხაქუითრატი წჷსრეი, დარა აბართ „იშიართაქუოუ" აწჷსრაქუა ზეგჲჷ რჭშაგჷლარაზჷ „შჷჰამ ხუშიჷ ბზიას" იყოუ აჶაშიზმ აუპ ჰჿა იფხჲაძო. აბრი აყნჷტი „ადემოკრატიატი" ჰჿჷნთქარრაქუა რეიჰაბჷრაქუა ეიჰარაძაკჲჷ. ანგლიატიი აკონსერვატიზმტი ეიჰაბჷრა, ართ ზჷხზაფჷზარახა იგუარახაზ აჶაშისტტი ჩშეიუჟცაა „აუს აჰცაცაარა აყჷნძა ინარჷმგარც აზჷ", ირაცააჟიანჷ რაზააგარა აპოლიტიკა აზდჷრხოიტ, იარა უბრი აამთაზჷ ურთ იდდჷრდჷრუეიტ, აუაუცაა რწჷარეი ამილათტი ხაქუითტიოაზჷ აწჷსრეი ირჭშაგჷლანჷ, დარა აჶაშისტცაა არეაქციატი პოლიციატი პოლიტიკა იმჰაფარგო „დაარა იბზიანჷ იშჷრდჷრუა", ეიჰარაკალაგჲჷ რგუ შჷაზჷყოუ. არაყა, ანგლია აჰჿჷნთქარრა აიჰაბჷრა ზუა რპოლიტიკა, ცარიზმ აან აურჷს ლიბერალ-მონარხიატი ბურჟშუა რპოლიტიკა იაზააიგუოუპ, ურთ აჰჿჷნთქარ იპოლიტიკა „აჰცაცაარა" იყანაწაზ იაციშიო, ეიჰაგჲჷ აჟჿლარი ირციშიოხ, იარა უბრი აყნჷტიგჲჷ ურთ აჰჿჷნთქარ იაცააჟიანჷ აკაჭშჷ იააგარა აპოლიტიკახჲ იიასიტ. უბასალა, აჟჿლარ ირჭშაგჷლანჷ აჰჿჷნთქარი დარეი **რაჟია ეიმადარა** აპოლიტიკახჲ იიასიტ. იშჷაადჷრუა ეიფშ, ურჷსტიჷლან ალიბერალტი-მონარხიატი ბურჟშუაზია ღუღუალაწიყჲა იახჲხუეიტ აბას ჳ-პოლიტიკაკ ინჷყურგოზ აზჷ. იყალარც ალშჷოიტ. ანგლიატიი აჰჿჷნთქარრა აიჰაბჷრა აზჷზუეი ჶრანციეი, ურთ ამერიკატიი აშტატ ეიდქუა რჭშტიი რჳჷზციაგჲჷ უბასწიყჲა ათოურჷხტი ხჲჷროხურა როუოც.

ჰჿარას იათახჷუზეი, ადუნეი ჟჿლარბჟარატიი აუსქუა აბას ეიფშ ირჷმოუ აითასშა შჷაბოზ სსსრ იალშჷომჷზტ აბართ ახთჷსქუა შიართაქუა რგგუხჲაა მკჷკუა, ირჷვსნჷ იცარც. ეიბაშრას იარბანზაალაკგჲჷ უიმოუ ეიბაშრა ხუჭჷზარგჲჷ აგრესსორცაა ზლაგაზ აიბაშრა, ათჷნჩრა ბზია იზბო ატიჷლაქუა რზჷ იშიართოუპ, აბას „ირჷზგუამთაძაკუა" აჟჿლარქუა ირეიჰაძო ირჷზნეინჷ, მილლიარდ ბჟშაკ ინრეიჰანჷ ინხო აჟჿლარ ზჷმჩშხაზკჷზ აჳბატიი აიმპერიალისტტი ეიბაშრა აკუზარ, —უი ეიჰაგჲჷ ინეიჰანჷ აჟჿლარქუა ზეგჲჷ რზჷ, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ სსსრ აზჷ, იშიართა ღუღუაძანჷ იყამლარც ზალშჷომ. არი შჷწაბჷრგჷუ ატიჷ აჟჿა ფშჷძალა იაჰიოიტ გერმანიეი, იტალიეი, იაპონიეი რჷბჟარა „ანტიკომმუნისტტი ბლოკ" იყარწაზ. აბრი აყნჷტი, ჰარა

ჰტიჷლა ათჷნჩრატი პოლიტიკა მჳაფჳო, იარა უბრი ინავარგჷლანჷ ატიჷლა აჰიააქუა რჷხჲჩარა ალშარეი, არ ყაფში აფლოტ ყაფში აიბაშრა რაზხჭიარა აზჷყაწარეი უინახჷსგჲჷ რჷრლულუარა არჭჭიეიტ. 1934 შჷქუსა ანწიამთაზჷ, სსსრ ლიგა ნაციი იალალჭეიტ. იარა ლიგა ნაციი ამჩ შჭკუადოუგჲჷ, უეიზგჲჷ უი აგრესსორცია რჭჭაფჩჭჷრთა თჷფს იყალარც ალშჭოიტ ჰია იფხჲაძანჷ, წაბჷრგჷუპ, იკუადოუპ, ახა უეიზგჲჷ ათჷნჩრაზჷ შჭაყა ყალალაკგჲჷ იხჷრხუაგანჷ იყოუპ, აიბაშრა ალაგარა ჰიალაზჷრხო აკჷ აკუნჷ იყოუპ ჰია იფხჲაძანჷ. აბრი ეიფშ აამთაზჷ, ლიგა ნაციი ეიფშ იკუადოუ აკუზარგჲჷ, ალუნეიჟილარბჟარატი ორგანიზაცია ატიამბარა ქუნაგამ ჰია იაფხჲაძონ სსსრ. 1935 შჷქუსა მაი აზჷ სსსრ-ი ფრანციეი ალოგოვორ რჷბჟარწეიტ, აგრესსორცია ანქულო აამთაზჷ ნაყ-ააყ ეიცხჷრაარაზჷ. იარა უბრი აამთაზჷ, იარა უბრი ეიფშ ალოგოვორ რჷბჟარწეიტ ჩეხოსლოვაკიეი სსსრ-ი. 1936 შჷქუსა მარტ აზჷ სსსრ-ი მონგოლიატიი ჟილარ რრესპუბლიკჭეი ალოგოვორ რჷბჟარწეიტ ნაყ-ააყ აიცხჷრაარაზჷ. 1937 შჷქუსა ავგუსტ აზჷ სსსრ-ი კიტაიტიი არესპუბლიკჭეი ალოგოვორ რჷბჟარწეიტ ნაყ-ააყ აიქუმლარაზჷ.

2. სსსრ აპრომჷიშლეინოსტი აქჷთ-ნხამვეი უინახჷსტიი რჷშთჷწრა. აჳბატიი ახუშჷქუსატიი აპლან აჩჭჰიარა აიაანძა ანაგძარა. აქჷთ-ნხამჳა არეკონსტრუკციარეი აკოლლეკტივიზაცია ანაგძარეი. აკადრქუა ირჷწარკუა. სტახანოვრაა რწჷსრა. ჟილარ რჷგზაზარატი შაქუგჷლაშა აშთჷწრა. ჟილარ რკულტურა აშთჷწრა. ასოვეტტი რევოლიუცია ამჩ.

აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა რჭჷ აეკონომიკატი კრიზის ანჷყაზ აშთახჲ ხჷშჷქუსა ანწჷ, 1930 -1933 შჷქუსქუა რჷშთახჲ აეკონომიკატი კრიზის ჭჭჷც ანჷყალაზ აამთაზჷ, სსსრ აჭჷ იარა **უბრი აპერიოდ ზეგჲჷ აზჷ** ინხჲამჷრნააძაკუა აპრომჷიშლეინოსტ აზჰარა იაჭჷნ. ალუნეიტიი აკაპიტალისტტი პრომჷიშლეინოსტ შჭეიბაკჷუ ზეგჲჷ 1929 შჷქუსაზჷ იზაყარაზ აასთა, 1937 შჷქუსა ავბატიი აზბჟჭა აან ეითა აეკონომიკატი კრიზის ჭჭჷც ინალაგჷლარაზჷ, 1937 შჷქუსა აჩჭევშჭამთაზჷ ეირგჲაჰია 95—96 პროცენტ რყჷნძა ინაძეიტ, სსსრ აპრომჷიშლეინოსტ აკუზარ, უი—ესააირატიი აშთჷწრალა, 1929 შჷქუსაზჷ იზაყარაზ აასთა, 1937 შჷქუსა ანწიამთაზჷ 428 პროცენტ რყჷნძა ინაძეიტ, აიბაშრა ყალაანძა იზაყარაზ ინალკჷლანჷ უაჳ ლახუაფშჭჷრ, ბჟჷნტი რაწკჷს ინეიჰანჷ იაზჰაიტ.

აპარტიეი აიჰაბჷრეი რჩჭალცალაძანჷ იმკაფარგოზ არეკონსტრუკციარატი პოლიტიკა აუპ აბართ აძანშიალარაქუა ზჷბზოუროუ.

აბართ ამანშიალარაქუა რჷბზოურალა, აპრომჷიშლეინოსტ აზჷ აჳბატიი ახუშჷქუსატიი აპლან აჩჭჰიარა აიაანძაგჲჷ ინაჲძახჭეიტ. აჳბატიი ახუშჷქუსატიი აპლან ნარჷგძეიტ 1937 შჷქუსა აპრელ 1 აზჷნძა, ლაჩჭაკალა იაჰჰოზარ. 4 შჷქუსეი 3 მზი რჷლა.

არი ასოციალიზმ იაგაზ აიააიოა ლუძძანჷ იყან.

შჭამახამზარ იარა აბრი ეიფშ აშთჷწრატი სახჲა ამან აქჷთ-ნხამვაგჲჷ. 1913 შჷქუსაზჷ (აიბაშრა ყალაანძატიი აამთა) აკულტურაქუა ზეგჲჷ რლაწართა ლგჲჷლქუა 105 მილლიონ გეკტარ ირჷწარკჭუაზ აყნჷტი 1937 შჷქუსაზჷ 135 მილლიონ გეკტარ რყჷნძა ინაძეიტ. აჩაჟილაქუა რაარჷხრა 1913 შჷქუსაზჷ 4 მილლიარლკჷი 800 მილლიონი ფუთ რჭჭჷნძა ინაძოზ, 1937 შჷქუსაზჷ 6 მილლიარლკჷი 800 მილლიონი ფუთ რყჷნძა ინაძეიტ, აბამბა-აძა აარჷხრა 44 მილლიონ ფუთ რყნჷტი 154 მილლიონ ფუთ რყჷნძა, აქუნჷ აარჷხრა (იანჷრჟიჟიალაკჲ აშთახჲ) 19 მილლიონ ფუთ რყნჷტი 31 მილლიონ ფუთ რყჷნძა, ასვიოკლა აარჷხრა 654 მილლიონი ფუთ რყნჷტი—1 მილლიარლკჭი 311 მილლიონი ფუთ რყჷნძა, ახუშჭალჷწტი კულტურაქუა რაარჷხრა 129 მილლიონ ფუთ რჷყნჷტი—306 მილლიონ ფუთ რყჷნძა.

იაზგუათახარც ახუთოუპ, 1937 შჷქუსაზჷ აკოლხოზქუა რჷმაცარა (ასოვხოზქუა ალამკუა) ატიჷლა იშჭართაზ 1 მილლიარლკჭი 700 მილლიონი ფუთ ატოვარტი ჩა, ლაჩჭაკალა იაჰჰოზარ, 1913 შჷქუსაზჷ აპომეშჩიკციაგჲჷ აკულაკციაგჲჷ, ანხაციაგჲჷ ზეგჲჷ ნეილაწანჷ რაწკჷს იანეიწახაძა 400 მილლიონ ფუთ რჷლა ინეიჰანჷ.

აქჷთ-ნხამჳა ახკქუა რახჲტი აკჷ ზაწიჷკ—არახუ ააძარა—აიბაშრა ყალააინძა იზაყარაზ აწკჷს ეიწანჷ იყან, ტეშპ-მაჭლაგჲჷ აკუნ ფხჲაყა აცარა იშჭაჭჭჷზ.

აქჷთ-ნხამჳა აკოლლეკტივიზაცია აკუზარ, უი შთა ინაგძოუპჰია იუფხჲაძარტი იყან. 1937 შჷქუსაზჷ

აკოლხოზქუა რჭშჷ იყან 18 მილლიონჷი ბჟშაკჷი ანხაჳ თჷძქუა, არი ანხაჳჷ თჷძქუა ზეგჲ რახჲტი 93 პროცენტ ჷყან, ანხაცია ზეგჲჷ აჩაჟილაქუა ილაწანჷ ირჷმაზ ადგჲჷლ ზეგჲგჲჷ ახჲტი დარა აკოლხოზქუა ილაწანჷ ირჷმან 99 პროცენტ.

აქჷთ-ნხამჳა არეკონსტრუქციარეი, უი ტრაქტორლა, აქჷთ-ნხამჳატი მაშჷნაქუა რჷლა ღუღუალა აიბჷთარეი რლჷწშიაქუა უაჳჷ იბო იყოუპ.

აპრომჷიშლენნოსტი აქჷთ-ნხამჳეი რრეკონსტრუქციატირა ანაგძარა უბრი აჭშჷ იკჷლნაგშეიტ, ჟილარ რჷნხამჳა ზეილჲაყამჷზ ტეხნიკა ბეიარალა ეიბჷთანჷ იყალშეიტ. აპრომჷიშლენნოსტი, აქჷთ-ნხამჳეი, ატრანსპორტი, არმიეი მბატიჷლა ირაციაძანჷ იროუიტ ატეხნიკა ქჭშჷც, იჭშჷცუ ამაშჷნაქუეი ასტანოკქუეი, ატრაქტორქუეი აქჷთ-ნხამჳატი მაშჷნაქუეი. აპაროვოზქუეი, ალბაქუეი, არტილლერიაქუეი, ატანკქუეი, ასამოლიოტქუეი, არრა ამშჷნტი კორაბლქუეი ხჷმფადა იათახჷნ, აბრი ატეხნიკა ზეგჲჷ კუადჷრნჷ. იარა იალშარტი იყოუ ზეგჲჷ აყხჷტი ამაქსიმუმ ალზჷრშაშაზ. 10 ნჷზქჲჳჷლა, 100 ნჷზქჲჳჷლა აკადრქუა აადანჷ რუსურა. აბრი ადა, ხჷფხჲაძარალა ზაყაჳ ათახჷუ აყჷნძა ატეხნიკა ზნაპაჭშჷ იააზგახჲოუ აუაა ჷყამკუა, ატეხნიკა ხარხუაშაკ ამაძამკუა, იფსჷუ მეტალლ ჩაყუანჷ იაანხარ ჰია იშიართანჷ იყან. არი დაარა იშიართა ღუღუანჷ იყან. ატეხნიკა ზკუადჷრშაზ აკადრქუა რჷზჰარა, ატეხნიკა აზჰარა **იახჲახჲჷმძოზ, აკჷრ ხარა აშახჲ ინხანჷ იახჲჷყაზ** აყნჷტი. აუს ზჷრუადაჳუაზ უბრი აკუნ, ჰარა ჰუსზუცია რჷხუთა ღუღუაკ აბრი იალაზ აშიართა რხჷ აჭშჷ იააიუამჷზტ. ატეხნიკა, იარა აუს „იარა იყანაწოიტ“ ჰიაგჲჷ იოჷფხჲაძონ. ფასა ატეხნიკა ზჷფსაზ გუარჷმთოზთგჲჷ, იაგჲწკჲჷწკჲარშოზთგჲჷ, უაჟიჷ, იზჷფსაზ აწკჷს იხაგალანჷ ირბო იალაგშეიტ, იფეტიშნჷ იყარწეიტ. ატეხნიკა ზნაპაჭშჷ იააზგახჲოუ აუაა რჷდა ატეხნიკა შჷფსუ რზეილკააუამჷზტ. ატეხნიკა ეიჰაძოუ აარჷხრა აანაშთუა იანჷყალო, ატეხნიკა ზნაპაჭშჷ იააზგაზ აუაა ანჷყოუ მაცარა შაკუუ რზეილკააუამჷზტ.

აბასალა, ატეხნიკა ზნაპაჭშჷ იააზგახჲოუ აკადრქუა რჷზწაატიჷ, ზეგჲ რეიპა ზწაზკშუა აკუნჷ აყალარა იაჭშჷნ.

ხჷმფადა იათახჷნ, იხანაგალანჷ ატეხნიკა აშალარა აყნჷტი, აკადრქუა ირჷწარკშუა რატიამბარა აყნჷტი,

ატეხნიკა ანაპაჭშჷ ააგარახჲ, ატეხნიკა აწარახჲჷ, ატეხნიკა კუადჷრნჷ იარა იალშაშა ზეგჲჷ აყნჷტი აეფექტ მაქსიმუმ ალზჷრშაშა, ხჷფხჲაძარალა ირაციაჳძანჷ აკადრქუა რააძარაზჷ აუსურა ზეგჲ რჷლა არჷღუღუარახჲჷ ჰუსზუცია რჷხშჷჳ ზჷშრა აქურწიირა.

ფასა, არეკონსტრუქციატირა აპერიოდ იანალაგა, ატიჷლაჭშჷ ატეხნიკა აუსხკ აზჷ ამლაშრა ანჷყაზ აამთაზჷ, –„არეკონსტრუქცია აპერიოდ აან ატეხნიკა იალშოიტ ზეგჲჷ“ ჰია აპარტია ალოზუნგ ყანაწაზთგჲჷ, უაჟიჷ ატეხნიკა აზჷ იანჷბარაქჲათრახა, არეკონსტრუქცია აპერიოდ შამახამზარ ინაგძანჷ იანჷყალა აშახჲ, ატიჷლაჭშჷ ღუღუალაწიყჲა აკადრქუა რზჷმხარა ანჷფშუა იანჷყალა აამთაზჷ, –აპარტია იყანაწარ აკუნ ალოზუნგ ქშჷც, ატეხნიკა ახჲ აკუმკუა, აუაა-რახჲ, აკადრქუა რახჲ, ატეხნიკა იალოუ იაგჷმკუა იალზხშა აკადრქუა რახჲ ხშჷჳ ზჷშრა ყაზწაშაზ.

აბრი აუს აზჷ დაარაძა აკრაწანაკშუა იყან 1935 შჷქუსა მაი აზჷ არ ყაფშ აკადემიკცია რთჷჟრა აან, აჳჷზა სტალინ იიჰიაზ აჟიაა.

> „ფასა, იჰიონ აჳჷზა სტალინ, ჰარა იაჰჰიონ „ატეხნიკა იალშოიტ ზეგჲჷ“ ჰია. არი ალოზუნგ ჰარა იპახუეიტ, ატეხნიკა აუსხკჷ აზჷ ამლაშრა იპამაზ აქუხრაჭშჷ, აუსურა ახკქუა ზეგჲჷ რჭშჷ აუაა ზეილჲაყამ ტეხნიკალა ეიბჷთანჷ, ატეხნიკატი ბაზა დუ აშაქურგჷლარაზჷ. არი დაარა იბზიოუპ. ახა არი ხარაძა, ხარაძაწიყჲა იაზხო იყამ. აბრი ატეხნიკა აუს არურაზჷ, ინაგძაძანჷ აწანძა ჰხჷ იაპარხუარც იაჰთახჷუპ ატეხნიკა ზნაპაჭშჷ იააზგახჲოუ აუაა, იაჰთახჷუპ აბრი ატეხნიკა ყაზარჷლა ზნაპაჭშჷ იაგანჷ, აუს არუშა ზდჷრუა აკადრქუა. ატეხნიკა ზნაპაჭშჷ იააზგაზ აუაა რჷდა, ატეხნიკა— ფსჷუპ. ატეხნიკა ზნაპაჭშჷ იააზგაზ აუაა ხადაციას ატეხნიკა იახაგჷლანჷ იანჷყალა, უი იალშოიტ, ეგჲალშაროუპ ასსირქუა რჷრჭშიარა. ზეილჲაყამ ჰზაუადქუეი ჰფაბრიკაქუეი რჭშჷ, ჰსოვხოზქუეი, ჰკოლხოზქუეი, ჰარ ყაფში რჭშჷ აბრი ატეხნიკა აკუადჷრრა ზჷლშაშა, ხჷფხჲაძარალა ზაყაჳ ათახჷუ აყარა აკადრქუა ჷყაზარ, ჰტიჷლა უაჟიჷ იალშო აყარა ხჷნტი, ფშჷნტი ეიჰანჷ იალშონ. აა, აბრი აზჷ აუპ, უაჟიჷ ეიჰარაძაკგჲჷ ჰახშჷჳ ზზაჰ-

შთჷშა ატეხნიკა ზნაპაჭშჷ იაზგახჲოუ აუაა, აკადრქუა, აუსზუციაა შთრაკუუ. აა. აბრი აზჷ აუპ, „ატეხნიკა იალშთოიტ ზეგჲჷ“ ჰია ფასატიი ალოზუნგ, ატეხნიკა აუსხკ აზჷ ამლოაშრა ანჰამაზ აამთაზჷ, ჰაზხჷსხჲოუ აპერიოდ ზნჷფშთუაზ ალოზუნგ აცჷნხურას, უაჟიჷ ლოზუნგ ჭთჷცლა იფსახტიუპ,— **„აკადრქუა ირჷლშთოიტ ზეგჲჷ“** ჰია ალოზუნგ ალა იფსახტიუპ. აბრი აჭშჷ აუპ უაჟიჷ აუსხალა ახჲჷყოუ...

აწჷხუტიანჷ, ეილაჰკაარც ქუნაგოუპ, ადუნეი აჭშჷ აკჷრ იაფსანჷ იყოუ აკაპიტალქუა ზეგჲ რეიჰა იაფსანჷ, ზეგჲჷ ჰიააქუზწონჷ იყოუ აკაპიტალ აუაა შთრაკუუ, აკადრქუა შთრაკუუ. იაადჷრრც იჰახუთოუპ, ჰარა უაჟიჷ ჰაზთაგჷლოუ აუს შაქუგჷლაშაქუა რჭშჷ **„ზეგჲჷ ზჷლშთო აკადრქუა შთრაკუუ“.** ჰარა ჰპრომჷიშთლენნოსტ აჭშჷ, ჰქჷთნხამჳაჭშჷ ჰტრანსპორტ აჭშჷ, ჰარა ჰარმია რჭშჷ ხჷფხჲაძარალაგჲჷ ირაციავნჷ, ხათალაგჲჷ იბზიოუ აკადრქუა ჰამანჷ ჰანჷყალა,—ნას ჰარა ჰტიჷლა აძიჷ დაიააიუა იზჷყალომ. აბართ რეიფშთ აკადრქუა ჰამამკუა ჰანჷყალა ჰაჳშაპჷკ რჷლა ჰცჷრკჲუა ჰყალოიტ“.

აბასალა, უინახჷსგჲჷ აარჷხრა ამუსთა აშთჷხრა იაზკნჷ, ატეხნიკაზჷ აკადრქუა ირლასნჷ რააძარეი იარა ატეხნიკა ჭთჷც ირლასნჷ ანაპაჭშჷ აагარეი—ზეგჲჷ რეიჰა ზწაზკთუა უსნაგძატინჷ იყალთეიტ.

აბართ რეიფშთ აკადრქუა რჷზჰარაზჷ ეიჰარაკ ეილქკა იყოუ ჭთჷრფშთჷგანჷ, ჰარა ჰუაა ატეხნიკა რნაპაჭშჷ აагარაზი, უინახჷსგჲჷ ამუსთა აზჰარაზი იჭთჷრფშთჷგანჷ იყალთეიტ სტახანოვრაა რწჷსრა. უი იიტ, ეგჲჭთიეიტ დონბასს, არაცია-წხრა აპრომჷიშთლენნოსტ აჭშჷ, აპრომჷიშთლენნოსტ ეგჲჷრთ ახკქუა რახჲ იიასიტ, ატრანსპორტ აჭშჷ იახჲძეიტ, ნას აქჷთ-ნხამჳაგჲჷ ამჩთხანაკჷიტ. არი აწჷსრა სტახანოვტი წჷსრა შთახჲძჷრწაზ, იარა აფშჷზგაზ—აშთახტა „ცენტრალნაია-ირმინო“ (დონბასს) აჭთტიი აზაბოიშჩიკ ალექსეი სტახანოვ იხჲძალა აუპ. სტახანოვ იაანჷნძაგჲჷ არაცი აუს აზურაჭშჷ ზეიფშთ უაჳჷ იმბაცჷზ არეკორდქუა ააირფშთიტ ნიკიტა იზოტოვ. 1935 შთჷქუსა ავგუსტ 31 აზჷ, სმენაკ ალა 102 ტონნ არაცია გჷწხნჷ, იარა უბრი იაა-

ბაც ანორმაქუა რაწკჷს 14-ნტი ეიჰაზტიჷზ სტახანოვ იჭთჷფშთჷ,—აუსურა ანორმაქუა რზჷრჰარაზჷ, ამუსთა ჭთჷც აზჷრჰარაზჷ, აუსუციეი აკოლხოზააი მასსალა რწჷსრა ალაგარა აფშნაგთეიტ. ბუსჷიგინ -ავტოპრომჷიშთლენნოსტ აჭშჷ, სმეტანინ—აშაწა პრომჷიშთლენნოსტ აჭშჷ, კრივონოს -ატრანსპორტ აჭშჷ, მუსინსკიი—აბნა პრომჷიშთლენნოსტ აჭშჷ, ევდოკიეი მარიეი ვინოგრადოვაა აბასრა აპრომჷიშთლენნოსტ აჭშჷ, მარია დემჩენკო, მარინა გნატენკო, პ. ანგელინა, პოლაგუტინ, კოლესოვ, ბორინ, კოვარდაკ -აქჷთ-ნხამჳაჭშჷ, აბართ როუპ სტახანოვრაა რწჷსრა აფხჲაძატიი აპიონერცია.

აბართ ინარჷშთაგჷლანჷ იდიჷქულთეიტ ეგჲჷრთ აპიონერცია, ოტრიადლა რჩთეიბარკნჷ აპიონერცია, აფხჲატიი აპიონერცია რმუსთა აწკჷს ზმუსთა ეიჰაზტიქუოზ.

სტახანოვრაა რწჷსრა არჭთიარაზჷ მბატიძა რჷწარკთუა იყალთეიტ. 1935 შთჷქუსა ნოიაბრ მზა აზჷ ასოვეტ ჰიჷნთქარრა ზეგჲტიი სტახანოვრაა რაფხჲაძატიი კრემლ აჭთტიი რეილაციაჟიარეი. უი აილაციაჟიარაჭშჷ ავჷზა სტალინ იაჟიეი.

> „სტახანოვრაა რწჷსრა, იჰიეიტ ავჷზა სტალინ იაჟიაჭშჷ. სოციალისტტილა აიცლაბრა აშთჷწრა ჭთჷცანჷ, უი სოციალისტტილა აიცლაბრატი ეტაპ ჭთჷცანჷ, ეტაპ დუძძანჷ აუპ იშთჷყოუ... უაჟიჷრაანძა, უაჟიაფხჲა ხჷშთჷქუსა რაან, სოციალისტტილა აიცლაბრა აფხჲატიი აეტაპ აპერიოდ აან, ასოციალისტტი ეიცლაბრა უეიზგჲჷ-უეიზგჲჷ ატეხნიკა ჭთჷც იალჰიალამზარგჲჷ ყალონ. უსყანგჲჷ, უბასყან უი ატეხნიკა ჭთჷც ჰია ჰაზჭთჷუგჲჷ უიაყარაგჲჷ იყაციამჷზტ. ასოციალისტტი ეიცლაბრა უაჟიტიი აეტაპ - სტახანოვრაა რწჷსრა აკუზარ, უი უს აკუმკუა,- უეიზგჲჷ-უეიზგჲჷ ატეხნიკა ჭთჷც იალჰიალანჷ აუპ იშთჷყოუ. ატეხნიკა ჭთჷც, ატეხნიკა დუ ჷყამკუა სტახანოვრაა რწჷსრაგჲჷ ზჷყალომზტ. შიარა შიაფხჲა იგჷლოუპ აუაა, აკჷზციი სტახანოვ, ბუსჷიგინ, სმეტანინ, კრივონოს, ვინოგრადოვაა, უბას ირაციავნჷ ეგჲჷრთგჲჷ, უბართ ირეიფშთქუოუ აუაა ჭთჷცქუა, ზუა ატეხნიკა ნაგძაძანჷ იზწაზ, ატეხნიკა კუადჷრნჷ ფხჲაყა იდიჷქუზწაზ აუსუციეი აუსუჳ-ჰისაქუეი. აბართ რეიფშთ აუაა უაჟიჷ აფხჲა ხჷშთჷქუსა აან

ჰარა იჰამამჷზტ, მამზარგჲჷ შამახამზარ იჰამამჷზტ... სტახანოვრაა რწჷსრა იალოუგჲჷ იარა უბრი აუპ, უი — უბრი ეიფშ წჷსროუპ, უაჟორაანძატი ატეხნიკატი ნორმაქუა მაჭჷნშალანჷ, იფჷხხაა იქუხაწოიტ, აუსუტიქუა აკჷრჯარა რჭშჷ ფხჲაგჷლარა ზმოუ აკაპიტალისტტი ტიჷლაქუა რყნჷტიი აარჷხრაჭშჷ აჯაბაა ალშარა აწკჷს, აბრა ჰაარჷხრაჭშჷ აჯაბაა ალშარა ეიჰანატიიტ, იარა უბას ალაგჲჷ, ჰარა ჰტიჷლან არინახჷსგჲჷ ასოციალიზმ არღუღუარაზჷ აპრაქტიკატი ლშარა ჰაზთო, ჰტიჷლა ეიჰა იბზანხარატი ტიჷლანჷ აყაწარა ალზჷრშო აკუნჷ იყოუპ“.

სტახანოვრაა რუსურა ამეტოდქუა ირჷყაზშოუ ღალაციაჟიო, ნასგჲჷ ჰტიჷლა აფხჲაყაზჷ სტახანოვრაა რწჷსრა უამაძა შაწანაკშუა ააროფშუა, ანავს აჷზა სტალინ იჰიონ:

„შიჷნრჷხუაფშიშ, დარა აჷზცაა სტახანოვრაა. ზაკუ უააუზეი ართ? ართ ეიჰარაკ — უაა ჭშარაქუოუპ, მამზარგჲჷ ზჷუავბეშარა აყნჷნძა ინეიხჲოუ აუსუციეი აუსუვ ჰისაქუეი, როუპ, აკულტურა ზმოუ, ატეხნიკა ადჷრრა ზმოუ უააუპ, ზუსურაჭშჷ იყუბჭოუ, აკჷ აგჷმკუა იყაზწო, აუსურაჭშჷ აამთა ზჷფსოუ ზდჷრუა, მინუთლა უაყუწ, სეკუნდლაგჲჷ აამთა აშიარა ზწაზ უააუპ. აბართ რეიჰარავჷკ ატეხნიკატი მინიმუმ ჰია იზჷშთოუ იახჷსხეიტ, უაჟიჷ რტეხნიკატი წარა-დჷრრაგჲჷ აზჷრჰარა იაჭშჷუპ. ანჯნჷრცაა, ატეხნიკცაა, ანხამვა-უსზუცაა ჯოუკჷჯოუკჷ ირჷლაშიანჷ ირჷლოუ აკონსერვატიზმ ატიჷ, აშაქუნხალარა ატიჷ ურთ ეგჲრჷლამ, აჟიჷტი ტეხნიკატი ნორმაქუაგჲჷ ფჷხხაა იქუწო, ეიჰა ეიჰაუ ანორმა ჭშჷცქუა შაქურგჷლო, ალჲარაჰია ფხჲაყა იცოიტ, ურთ ჰარა ჰპრომჷიშლენნოსტ ნაპხგავცაა იყარწაზ აპროეკტტი ლშარაქუეი ანხამვატი პლანქუეი რჩშეიუა, ურთ ანჯნჷრციეი ატეხნიკციეი ირუა უაჟიჷ-უაჟიჷ იახჲაცჷრწაქუო, იახდჷრჩშეიქუო ჷყაქუოუპ, იარა უბასგჲჷ იყაქუოუპ იანდდჷრწო, ფხჲაყა ირჷხანჷ იანჷრგო, იზბან აკუზარ, ართ — ზუს, ატეხნიკა იბზიანჷ იზწაზ უააუპ, ატეხნიკა იალოუ მაქსიმუმლა ალხშა ზდჷგოუა უააუპ. იახჲა სტახანოვრაა ხჷფხჲაძარალა მაკჲანა იმაჭუპ, ახა ურთ უაწიჷ ჟიანტი რჷლა იშეიჰახო აზჷ ზგუ

ვბოუ დარბანუ? სტახანოვრაა ჰპრომჷიშლენნოსტ აჭშჷ აჭშჷც ალაგალავციანჷ იშჷყოუ, სტახანოვრაა რწჷსრა ჰაინდუსტრია ფხჲაყა იახჲკჷლსშა აკუნჷ იშჷყოუ, ჰაფხჲაყა აუსუცაა რკლასს რკულტურა-ტეხნიკატი დჷრრა აშჷწრა არჷც სტახანოვრაა რწჷსრა იშაგულოუ, ასოციალიზმ აყნჷტი აკომმუნიზმ აშყა აიასრაზი, ხშჷვლა აუსურეი მახუჭშალა აუსურეი რეიფშჷმრა აქუხრაზი ხჷმფადა იათახჷუ აარჷხრა ამუსთა ღუღუა აყაწარა ახჲალშო იზაწიჷკნჷ იყოუ ამვა სტახანოვრაა რწჷსრა იშაჰზაანარტუა — აბართ ზეგჲ ბალგჲძა იმააფშუეი ნას?“.

სტახანოვრაა რწჷსრა არჭშიარეი ავბატიი ახუშჷქუსატიი აპლან აჩშჰიარა აიაანძაგჲჷ ანაგძარეი იყარწეიტ ბზაზარატი ყაზაარალშეი კულტურალშეი აჯაჟილარ რჭშიარა ჭშჷც აშჷწრაზჷ იათხქუაზ ათაგჷლაზააშაქუა.

ავბატიი ახუშჷქუსა აან აუსუციეი ამაწურა იალოუი რრეალტი უალაჶახუ იაზჰაიტ ვჷნტი რაწკჷს ინეიჰანჷ. აუალაჶახუ აჶონდ 1933 შჷქუსაზჷ 34 მილლიარდ იყაზ რყნჷტი 1937 შჷქუსაზჷ 81 მილლიარდ რყჷნძა იაზჰაიტ. აჰიჷნთქარრატი სოციალტი სტრახრა აჶონდ 1933 შჷქუსაზჷ 4 მილლიარდკში 600 მილლიონი მაათ რყნჷტი 5 მილლიარდკში 600 მილლიონი მაათ რყჷნძა ინაძეიტ. აჰიჷნთქარრახჲატი ალა აუსუციეი ამაწურა იალოუი ასტრახ ოალაწარაზი, აბზაზარატიკულტურატიი თახხარაქუა რეილჲტირაზი, ასანატორიაქუეი, აკუროროტქუეი, აფსშართა ვჷნქუეი, აჰაქჲჷმტი ცხჷრაარეი რზი 1937 შჷქუსაზჷ მაცარა ინჷრხჷიტ 10 მილლიარდ მაათკ რაყარა.

აქჷთაჭშჷ აკოლხოზ შაქურგჷლაშა წჷხუაფწიალა ილუღუახშეიტ. აბრი ღუღუალაწიყჲა იაცხრააიტ, 1935 შჷქუსა ჶევრალ მზაზჷ აკოლხოზაა-ღევცაა ა-II-ტიი რეიზარა დუ აჭშჷ ირჷდჷრკჷლაზ **აქჷთ-ნხამვატი არტელ აუსტავი,** აკოლხოზქუა ზქუაარჷხშუა ადგჲჷლქუა **ნაძაძა რხჷ იადჷრხუალარც** დარა იახჲრჷდჷრწაზი. აკოლხოზ შაქუგჷლაშა აღუღუახარა აბზოურალა, აქჷთაჭშჷ იძიტ ალარრეი ანანამგარეი. ფასა, ხჷშჷქუსა რაფხჲა უსმშჷკ აზჷ კილოგრამმკ მა 2-კილოგრამმკ აჩა რჷრთოზთგჲჷ, უაჟიჷ აკოლხოზაა რეიჰარავჷკ, აჩა-

ჟჿლა აარჷხჷრთა რაიონქუა რჭშჷ უსმჷშჟკ აზჷ იროუა იალოგშეიტ ხუ-კილოგრამმკ იდჷრკნჷ ჟიაკა კილოგრამმ რყჷნძა, დარა უბართ რჭშჷნტი ჟიპაკჷკ უსმჷშჟკაზჷ – პაჟია კილოგრამმ რყჷნძა როუეიტ, ეგძჷრთ აპროდუქტქუეი აფარატი ხაშიალახუქუეი იროუა ალამწაქუა. აჩაჟჿლა აარჷხჷრთა რაიონქუა რჭშჷ შჟჷქუსჷკ ალა 500 იდჷრკნჷ 1500 ფუთ რყჷნძა აჩაჟჿლაქუა ზოუზ, აბამბატიჷ, ასვიოკლატიჷ, აქუნჷტიჷ, არახუ ააძარატიჷ, აჳჷ ყაწარატიჷ, აციტრუსტიჷ, აშიჷრუთრათჷხტიჷ რაიონქუა რჭშჷ ჟიანჷზქძლა აფარატი ხაშიალახუქუა ზოუზ აკოლხოზ თძაქუა რხჷფსხძაძარა მილლიონლა იყალშეიტ. აკოლხოზქუა ბზანხარაქუანჷ იყალშეიტ. აკოლხოზ თძაქუა ეიჰარაძაკ იგუცარაკნჷ იოჷმოუპ აცაქუეი, აკნაწართაქუეი რჷრგჷლარა, იზბან აკუზარ, აშჟჷქუსტი ზაპასქუა რაციაკ ილუმკუა ირჷმაზ რზჷ ფასა პროდუქტ შთაწართაქუას ირჷმას. უაჟიჷ აკოლხოზაა ჭშჷც ირთახჷუ ჟიანტი იშჟანჷ ხუთაკგძჷ იაზხომ.

ჟჿლარ რმასსაქუა რბზაზარა შაქუგჷლომა იახძაზჰაზ აყნჷტი 1936 შჟჷქუსაზჷ აიჰაბჷრა აზაკუან თრჷჟტ ზბაკზტიჷმ აჰისაქუა რფჷრგარა აფჷხრაზჷ. იარა უბრი აამთაზჷ იაზგუართეიტ ახშჟარაურთა კჷნქუეი, აიასლიქუეი, ახუჭქუა რჷჭატი ყაწართაქუეი, ახუჭ ბაჰჩაქუეი რჷრგჷლარაზჷ აპროგრამმა დუ. 1936 შჟჷქუსაზჷ აბართ აუსნაგძატიქუა რზჷ იოურჷჟიტ 2 მილლიარდკჟი 174 მილლიონი მაათ. 1935 შჟჷქუსაზჷ 875 მილლიონ მაათ იოუჟჷზ რხათჷფან. ზაკუან ჭჷდალა იშაქურგჷლან ახშჟარა რაცია ზმოუ ათააციარაქუა აცხჷრაარა რჷთარა. აბრი აზაკუან ამჩ ალა 1937 შჟჷქუსაზჷ აცხჷრაარა რჷრთეიტ მილლიარდ მაათკ ინეიპანჷ.

ხჷმფალა ზეგძჷ რზეიფშ წარა ზაკუანნჷ აფწარეი, ჭშჷც აშჟკოლქუა რჷრგჷლარეი რბზოურალა, ჟჿლარ რმასსაქუა კულტურალა რჷშთჷწრა მჩხარადულა იჭშიეიტ. ატიჷლა ზეგძჷ აჭშჷ აშჟკოლქუა რჷყაწარა მბატიჷლა იჭშიეიტ. 1914 შჟჷქუსაზჷ ალაგარატიიი აბჟარატიიი აშჟკოლქუა ირთაზ აწაკციაა რხჷფსხძაძარა 8 მილლიონ-კჷკ იყაზ რყნჷტი. 1936—1937 შჟჷქუსქუა რზჷ 28 მილლიონ-კჷკ რყჷნძა იაზჰაიტ. აწარადუტი შჟკოლქუა რჭშჷ 1914 შჟჷქუსაზჷ ითაზ 112 ნჷზქძ-კჷკ რყნჷტი, 1936—1937 შჟჷქუსქუა რზჷ 542 ნჷზქძ-კჷკ რყჷნძა იაზჰაიტ.

არი კულტურატი რეკონსტრუქციან.

ჟჿლარ რმასსაქუა რმატერიალტი ბზაზარეი. რკულტურატი ჭშიარეი რჷშთჷწრაჭშჷ იაადშჟიტ ჰსოვეტტი რევოლიუცია ამჩი, ამჩხარეი, ეიწახარა შჟაქუმი. ფასა არევოლიუცია თაზჷრხოზ უბრი აკუნ, ურთ აჟჿლარ ახაქუითრა ნარჷთანჷ, იარა უბრი ინავარგჷლანჷ რმატერიალტიი რკულტურატიი ბზაზარა ლულუალა რეილძტირა ალშჟომჷზტ. აბრი აკუნ ურთ კუადარა ხადას ირჷმაზ. ჰარა ჰრევოლიუცია ეგძჷრთ არევოლიუციაქუა ზეგძჷ იზლარეიფშჟჷმ უი აუპ, უი ცარიზმი აკაპიტალიზმი რყნჷტი აჟჿლარ ახაქუითრა რნათეიტ მაცარა აკუმკუა, რმატერიალტიი რკულტურატიი ბზაზარაგძჷ შათანჷკჷლა ეილძნატიუეიტ. აბრი აუპ უი მჩჷს იამოუ, ეიწახარა ზაქუმ.

> „ალუნეი აჭშჷ რევოლიუციას იააყალახძოუ ზეგძჷ რახძ, იჰიეიტ აკჷზა სტალინ სტახანოვრაა რაფხძატიი ზეგეილგჷლოუტი რეილაციაჟიარაჭშჷ იიჰიაზ იაჟია აყნჷ, ჰარა ჰპროლეტარტი რევოლიუცია ზაწიჷკ აუპ იარა აპოლიტიკატი ლწმიაქუა რხაკსგძჷ ამატერიალტი ბზაზარა ალწმიაქუაგძჷ ჟჿლარჷ ირჷლშჟაზ დზჷრბაზ. იააყალახძოუ აუსუცია რრევოლიუციაქუა ზეგძჷ რყნჷტი რევოლიუცია ზაწიჷკ აუპ იშჟაკუხალაკძ ამჩრა ზგაზ რევოლიუციას ჰარა იაალჷრუა. არი პარიჟშტიი აკომმუნა აუპ. ახა უი რაციაკ იყამჷზტ. უი, იწაბჷრგჷუპ, აკაპიტალიზმ ჰიაგუჟქუა ფჷხხაა იქუნაწარც აჩშჟაზნაკჷიტ, ახა ურთ რფჷხხაახა ამაძეიტ, უი ინეიჰანგძჷ, არევოლიუცია ამატერიალტი ბზაზარატი ლწმიაქუა ჟჿლარჷ ილნარბარტი იახძჷმძეიტ. აკაპიტალიზმ აჰიაგუჟქუა ფჷხხაა აქუწარეი, ჟჿლარგძჷ ახაქუითრა რჷთარეი რჷდაგძჷ, აბზანხარატი ფსთაზაარა აშაქურგჷლარაზჷ ამატერიალტი თაგჷლაზააშაქუაგძჷ რჷყაწარა იახძაზ ჰრევოლიუცია ზაწიჷკ აუპ. ჰარა ჰრევოლიუცია ამჩგძჷ, აკჷ იაწამხო აყაზაარაგძჷ ზლოუ აბრი აუპ“.

3. ასოვეტქუა VIII-ტიი რეიზარა დუ. სსრ აკონსტიტუცია ჭშჷც ადკჷლარა.

1935 შჟჷქუსა ფევრალ აზჷ ეილგჷლოუ ასოვეტ სოციალისტტი რესპუბლიკაქუა რსოვეტქუა ა-VII-ტიი რეიზარა დუ, 1924 შჟჷქუსაზჷ ირჷლჷრკჷლაზ სსრ აკონსტიტუცია აითაკრაზჷ აძბარა ალნაკჷლტ. სსრ აკონ-

სტიტუცია ეითაკჷმზარ ყამლო იყაზწაზ, 1924 შჷქუსა აახჷს, დაჩჷაკალა იაჰჰოზარ, ასოვეტ ეიდგჷლა რაფხჲაძატიი აკონსტიტუცია ანრჷდჷრკჷლა აამთა ინარკნჷ, იახჲა ჰაზნუ ამშჷქუა რჭჷნძა, სსსრ აბზაზარაჭჷჷ აჩჷეითაკრა დუძძაქუა იყალაქუაზ როუპ. იჰავსჷზ აშჷქუსქუა რჷლა სსსრ აჭჷჷ ზჷნძაკ აჩჷეითანაკჷიტ აკლასს მჩქუა რეიზჷყაზააშა: იყაწან ასოციალისტტი ინდუსტრია ჭჷჷც, იცყჲა-შიყჲა იქუწან აკულაკრა, აიააირა აგჷეიტ აკოლხოზტი შაქუგჷლაშა, ჟილარ რჷნხამჯა ზეგჲ აჭჷჷ, ასოვეტ უააჟილარ რჷშათა აკუნჷ, აარჷხგაქუა სოციალისტტი ხატიმაზარანჷ იშაქურლულუახჷეიტ. ასოციალიზმ იაგაზ აიააირა ალშჷარა იყანაწეიტ ალხრატი სისტემა უინახჷსტიი ადემოკრატიზაციარაზჷ, ზეგჲჷ ირზეიფშჷუ, ეიყაროუ, ნასგჲჷ იიაშჷოუ ალხრატი ზინ მაძალა აბჟჷთარა ზმოუ აყაწარაზჷ.

ავჷზა სტალინ ხანტიავჷს დჷზმაზ, ქჷდალა იალხჷზ აკონსტიტუციატი კომისსია იყანაწეიტ სსსრ აკონსტიტუცია ჭჷჷც აპროეკტ. აპროეკტ 5 მზი ბჟჷაკჷი აჟილარ ზეგჲჷ ალაციაჟიარა იაჭჷჷნ. აკონსტიტუცია აპროეკტ იალაციაჟიარც იქუდჷრგჷლტ ასოვეტქუა VIII-ტიი ქჷდალა რეიზარა დუ აჭჷჷ.

1936 შჷქუსა ნოიაბრ აზჷ ეიზეიტ ასოვეტქუა VIII-ტიი რეიზარა დუ. უი ააფხჲან იბზიოუპ ჰია ახნაჰიაარც, მა იადნამკჷლარც სსსრ აკონსტიტუცია ჭჷჷც აპროეკტ.

აკონსტიტუცია აპროეკტ აზჷ ასოვეტქუა VIII-ტიი რეიზარა დუ აჭჷჷ ავჷზა სტალინ იდოკლად აჭჷჷ იჰიეიტ, 1924 შჷქუსაზტიი აკონსტიტუცია ადკჷლარა აახჷს ასოვეტქუა რტიჷლაჭჷჷ შათანკჷლა ეითაკრა ხადაქუანჷ იყალაქუაზ რტიჷ.

1924 შჷქუსაზტიი აკონსტიტუცია აყაწარა იალაგჷეიტ აეკონომიკატი პოლიტიკა ჭჷჷც რაფხჲატიი აპერიოდ აზჷ. უსყან ასოვეტ მჩრა, ასოციალიზმ აჭჷიარა ადაგჲჷ აკაპიტალიზმ აჭჷიარაგჲჷ აყაზაარა ალნარშჷონ. უსყან ასოვეტ მჩრა იაქუგულჷუან 2-სისტემაკ რეიცლაბრაჭჷჷ, აკაპიტალისტტი სისტემეი ასოციალისტტი სისტემეი რეიცლაბრაჭჷჷ—აეკონომიკაჭჷჷ აკაპიტალიზმ აწკჷს ასოციალიზმ აიააირატიჷ აუს ეიჭჷნაკაარც, აიააირაგჲჷ ანარგარც. უსყან იძბამჷზტ „მა დარა მა ჰარა“ ჰია იქუგჷლაზ აზწაატიჷ. იბეიამჷზ აჟიჷტი ტეხნიკა შათას იზმაზ აპრომჷიშლენნოსტ აიბაშრა ყალაანძა იახჲჷნძაყაზ აჭჷჷნძაგჲჷ ინამძაცჷზტ. უი აწკჷსგჲჷ ეიციანჷ იყან აქჷთ-ნხამჯა. ხაზ-ხაზჷ იყაზ ანხაცია რჷნხამჯა ოკეან დუძძა აჭჷჷ იდგჲჷლ ბჟახა-ხუჭქუოუშია მაცარა აკუნ იშჷჷყაზ ასოვხოზქუეი აკოლხოზქუეი. უსყან აკულაკრა აფჷხრა აკუმჷზტ უსნჷ იქუგჷლაზ, ურთ რმჷრლჲაცარა მაცარა აკუნ. ატოვარ-ეითარსრაჭჷჷ ასოციალისტტი სეკტორ იამჩჷხაკნჷ იამაზ 50 პროცენტ ზაწიჷკ რაყარა აკუნ.

დაჩჷა სახჲაკ ამან სსსრ 1936 შჷქუსაზჷ. 1936 შჷქუსაზჷ ზჷნძაკ აჩჷაფსახჷიტ სსსრ აეკონომიკა. არი აამთაზჷ ინაგძანჷ ლიკვიდაცია რჷზუნ აკაპიტალისტტი ელემენტქუა. აჟილარ რჷნხამჯა აუსხკქუა ზეგჲჷ რჭჷჷ აიააირა აგჷეიტ ასოციალისტტი სისტემა. ზჷმჩხარა დუუ ასოციალისტტი ინდუსტრია, აიბაშრა ყალაანძა იაანაშთუაზ აპროდუქცია აასთა, ბჟჷნტი რჷლა ეიჰანჷ იაანაშთუა იალაგჷეიტ, ზჷნძაკგჲჷ იქუნახტ ახაზხატი პრომჷიშლენნოსტ. აქჷთ-ნხამჯაჭჷჷ აიააირა აგჷეიტ ადუნეი აჭჷჷ ზეგჲ რეიჰა იდუუ, მაშჷნალა ეიბჷთოუ, ტეხნიკა ჭჷცლა ეიბჷთოუ ასოციალისტტი აარჷხრა, აკოლხოზქუეი ასოვხოზქუეი რსისტემა აკუნჷ. 1936 შჷქუსაზჷ აკულაკრა კლასს ჰასაბლა აყაზაარა წჷხუაფწიალა ლიკვიდაცია აზუნ, ახაზჷნხარა სეკტორგჲჷ ატიჷლა აეკონომიკაჭჷჷ შთა იარბანზაალაკგჲჷ როლ ლულუაკ ამანჷ იყამჷზტ. ატოვარ-ეითარსრა შჷეიბაკჷუ ზეგჲჷ აჰიჷნთქარრეი აკოოპერაციეი რნაპაჭჷჷ იყალჷეიტ. აუავჷ აუავჷ აეკსპლოატაცია იზიუაზ აწჷხუტია ფწიახჷეიტ ნაძაძა. ჟილარჷ ზეგჲჷ ირზეიფშჷუ სოციალისტტი ხატიმაზარანჷ იშაქუდჷრლულუეიტ, აარჷხგატი ხჷრხუაგაქუა, ჟილარ რჷნხამჯა აუსხკქუა ზეგჲჷ რჭჷჷ, ასოციალისტტი შაქუგჷლაშა აზჷ ხჷბგარა ზქუმ იჭჷცუ შათანჷ იზლაყოუ ალა. ასოციალისტტი უააჟილარ ჭჷჷც რჭჷჷ წჷხუაფწიალა ინჷქუძაა იცეიტ აკრიზისქუა, აჩჩიახარა, აუსურთადარა, აციჰირა. ასოვეტტი უააჟილარტი ჩლენცია ზეგჲ რბზანხარატი რკულტურატი ბზაზარაზჷ იყალჷეიტ ათაგჷლაზააშაქუა.

უბრიი იშჷანაალაშჷაზ ალა, იჰიონ ავჷზა სტალინ იდოკლად აჭჷჷ, აჩჷაფსახჷიტ ასოვეტტი ეიდგჷლაჭჷჷ იქუნხო აჟილარ რკლასსტი ეილაზაარაგჲჷ. აპომეშჩიკცია რკლასსი აჟიჷტი იმპერიალისტტი ბურჟუაზია დუი აგრაჟჷდანტი ეიბაშრა აპერიოდ აანგჲჷ ლიკვი-

სსსრ აჭჾჷ ირეიჰაუ ჰჿჷნთქარრა მჩრატჿ უსბართანჷ იყოუპ სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტ.

ზინლა ეიყაროუ ვ-პალატაკნჷ იყოუ, სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტ ეიდგჷლოუ რსოვეტი ამილათქუა რსოვეტი ალჷრხჾუეიტ სსსრ აუაატჿჷვსა 4 შჾჷქუსა ჩჾჰჿარალა, ზეგჲჷ ირზეიფშჾუ, იიაშჾოუ, ეიყაროუ ალხრატჿ ზინ შათას იათანჷ მაძა ბჟჷთარალა.

ასოვეტქუა ზეგჲ რახჲ აჯაჟჿლარ რდეპუტატცია რალხრაქუა რეიფშჾ, სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტ ახჲ ალხრაქუაგჲჷ ზეგჲჷ **ირზეიფშჾუპ.** არი იაანაგო უი აუპ, სსსრ აუაატჿივსა ზეგჲჷ 18 შჾჷქუსა ზხჷწჷზ, რასასი მილათსი დზეიუოუ, დინს იმოუი, წარას იმოუი, ჯარაკ დჷნხაუოუ ჯარაკ დნჷმხაუოუ, დჷზხჷლწჷზ, იშთრა ზეიფშჾრაზაალაკგჲჷ, ფასა უსს იმვაფიგოზი, იარბანზაალაკგჲჷ აკაზჷ იფკჷმკუანჷ, ადეპუტატცია რალხრა აზინ იმოუპ, იარგჲჷ დალჷრხჷრ ყალოიტ. აბრა იაწანაკშჾუამ ზჷხშჾჷვ ეილაგოუი, ნასგჲჷ სუდლა იძბანჷ ალხრა აზინ ზმჷხნჷ იყოუი აუაა.

ადეპუტატცია რალხრაქუა ზეგჲჷ **ეიყაროუპ.** უი იაანაგო უი აუპ, უავჷტჿჷვსას იყოუ დარბანზაალაკჲ ბჟჷკ იმოუპ, აუაატჿჷვსა ზეგჲჷ ზინლა ეიყარანჷ ალხრაქუა რჭჾჷ ირჷლოუპ.

ადეპუტატცია რალხრაქუა **იიაშჾოუპ.** უი იაანაგო უი აუპ, აჯაჟჿლარ რდეპუტატცია აქჷთატჿი აქალაქჲტჿი რსოვეტ ინარკნჷ, სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტ აყნჷნძა აჯაჟჿლარ რდეპუტატცია რსოვეტქუა ზეგჲ რახჲ ალხრაქუა აუაატჿჷვსა ხათალა იმვაფჷრგოიტ იიაშჾოუ ალხრაქუა რჷლა.

სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტ ავ-პალატაკგჲჷ რეიცეილატჿარაჭჾჷ იალჷრხჾუეიტ ირეიჰაძოუ ასოვეტ აპრეზიდიუმი სსსრ ასოვნარკომი.

ეკონომიკატჿ შათას ასოვეტტჿ ეიდგჷლა იამოუ ანხამვა ასოციალისტტჿ სისტემეი აარჷხგატჿ ხჷრხუაგაქუა რზჷ ასოციალისტტჿ ხატჿმაზარეი როუპ. სსსრ აჭჾჷ ანაგძარა იაჭჾჷუპ ასოციალიზმ აპრინციპ: „დარბანზაალაკჲ იყნჷტჿ—იარა ილშჾო ალა, დარბანზაალაკჲ იზჷ—იარა იიუზ ზაყაროუ ალა“.

სსსრ აუაატჿჷვსა ზეგჲჷ აკრუურა აზინ რჷმოუპ, აფსშჾარა აზინ რჷმოუპ, აწარა აზინ რჷმოუპ, რაჟირაან ახნჷყუგაგა როურც აზინ რჷმოუპ, იარა უბასგჲჷ—იჩმაზავხაზი აუსურა ზლჷმშჾო იყალაზი.

უსურა ხკჷს იყოუ ზეგჲჷ რჭჾჷ ახაწა ზინს იმოუ აყარა ლჷმოუპ აფჰჿჷსგჲჷ.

მილათს, რასას იზეიუოუ აზფჷმკჷკუა, სსსრ აუაატჿჷვსა ზინლა რეიყარარა ხჷფარა ზქუმ ზაკუანჷ იყოუპ. აუაატჿჷვსა ზეგჲჷ ირჷმანჷ იფხჲაძოუპ ალამჷს აქუითრეი, ანტირელიგიატჿ პროპაგანდა აქუითრეი.

აკონსტიტუცია—ასოციალისტტჿ უააჟჿლარ რჷრღუღუარაზჷ—აჟჿა, აკჲჷფხჲ, აიზარაქუა, ამიტინგქუა რჷქუითრა, ზეიფშჾ ორგანიზაციალა აჩჾეიდკჷლარა აზინ, ახათარა კჲჷსრა აქუმზაარა, აუავჷ დზჷვნოუ ახჷბრა კჲჷსრა აქუმზაარა, შჿყულა აიქჾცაარა ამაძა, აჯაჟჿლარ რინტერესქუა რჷხჲჩარაზჷ, მა ანაუკატჿ უსურაზჷ, მა ამილათტჿ ხაქუითრატჿ ქუფარაზჷ იფხაწა იზჷმთოუ ატჿჷმტჿჷლატჿი აუაატჿჷვსა ათჷფ როურა აზინ, უბას აბართ ზეგჲჷ რზჷ გარანტია რნათოიტ.

აკონსტიტუცია ჭჾჷც უბრი ინაცწანჷ სსსრ აუაატჿჷვსა ზეგჲჷ აუალ ღუღუაქუა რჷდნაწოიტ: აზაკუანქუა რჷნაგძალარა, აჯა ადისციპლინა ანაგძალარა, აუააჟჿლარტჿ უალ ლამჷსლა აზნჷყუარა, ასოციალისტტჿ ზეიფშჾეიცჷყაზაარა აფყარაქუა რაჰათჷრბარა, აუააჟჿლარ რსოციალისტტჿ ხატჿრა არჷღუღუარეი ასოციალისტტჿ ჯჷნჯტჿჷლა ახჲჩარეი.

„აჯჷნჯტჿჷლა ახჲჩარა სსსრ აუაატჿჷვსა დარბანზაალაკჲ აძჿაძჿალა იუალ ფშანჷ ირჷდუპ“.

აუაატჿჷვსა ეიუეიფშჾჷმ უააჟჿლარლა რჩჾეიდკჷლარა აზინ იახჰჿაანჷ, აკონსტიტუცია ასტატიაქუა როუაკჷ იანუპ:

> „აუსუცჿა რკლასს აყნჷტჿი, ეგჲჷროთ აჯაჟჿლარ რყნჷტჿი ეიჰა ზეილკაარა ბზიოუ, იაკტივნჷ იყოუ აუაატჿჷვსა რჩჾეიდჷრკჷლოიტ ზეგეიდგჷლოუტჿ აკომმუნისტ (ბოლშჾევიკ) პარტიაჭჾჷ. აბრი აპარტია ასოციალისტტჿ შაქუგჷლაშა არღუღუარეი არჭჾიარეი რზჷ აჯაჟჿლარ რჷქუფარაჭჾჷ აფხჲა იგჷლოუ ოტრიადუპ, აჯაჟჿლარ რზეიფშჾ ორგანიზაციაქუა რეიფშჾ, რჰჿჷნთქარრატჿ ორგანიზაციაქუა ზეგჲჷ რზჷ ინაპხგავუ გუთლჷხნჷ იყოუპ“.

ასოვეტქუა VIII-ტჿი რეიზარა დუ აძჿკ იეიფშჾ ეიქუშჾაჰათნჷ იბზიოუპ ჰჿა ახნაჰჿააიტ, ეგჲშაქუნარღუღუეიტ სსსრ აკონსტიტუცია ჭჾჷც აპროექტ.

უბასალა ასოვეტ ტჵჷლა იაიოუიტ აკონსტიტუცია ჭშჷც, ასოციალიზმი. აუსუცჵეი ანხაცჵეი რდემოკრატიეი აიააირა ირგაზ აკონსტიტუცია.

იარა უბრიალია აკონსტიტუცია იშაქუნარლუღუეიტ, სსსრ აჭშიარა აამთა ჭშჷც იშანჷლაზ, ასოციალისტტჵ უააჟჵლარ რშაქურგჷლარა ანაგძარეი აუააჟჵლარ რჷფსთაზაარაჭშჷ ხაპხგარატჵ ფყარას „დარბანზაალაკძ იყნჷტჵ—იარა ილშო ზეიფშროუ ალა, დარბანზაალაკძ იზჷ—იარა იითახჷუ ზაყაროუ ალა“ ჰჵა აკომმუნისტტჵ პრინციპ ახძჷყალო, აკომმუნისტტჵ უააჟჵლარ რახძ ესააირა აიასრეი რაამთა იშანჷლაზ აზჷ დუნეიზეგძტჵი ათოურჷხტჵ ფაკტ.

4. ბუხარინტჵ-ტროცკისტტჵ შპიონცჵეი, აფხასთაჟაჩაცჵეი, აფსადგძჷლ-ფსახცჵეი რცჵჷნხაძუა ლიკვიდაცია რზურა. სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტ ახძ ალხრაძუა აჩშჷრზჷყაჩარა. ეიჩჷხჷუ აპარტია აპნუჩყატჵი ადემოკრატიახძ აპარტია აკურხ. სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტ ალხრაძუა.

ბუხარინი ტროცკიი რბანძა აყნჷტჵ აგჷგ-შჵგჷ უამაგაქუა იყარწოზ აუს ხუმგაქუა რზჷ აჭშჷცქუა აანარფშიტ 1937 შჭქუსა. პიატაკოვი, რადეკში უბას ეგძჷრ,თგძჷ რუს აზჷ აძბარატჵ პროცესს, ტუხაჩევსკიი, იაკირი უბას ეგძჷრთი რუს აზჷ აძბარატჵ პროცესს აწჷხუტჵანჷ, ბუხარინი რჷიკოვი, კრესტინსკიი, როზენგოლცი უბას ეგძჷრთი რუს აზჷ აძბარატჵ პროცესს უჰჵა აბართ აპროცესსქუა ზეგძჷ, აბუხარინეცცჵეი ატროცკისტცჵეი „არლძატჵ-ტროცკისტტჵ ბლოკ“ ჰჵა რჷხძჷძწანჷ, ჟჵლარჷ ირალაცჵოუ ბანდაკ რაკუნჷ იყაზჷიჟთეი აკჷრძა შჭწუაზ აადჷრფშიტ.

აძბარატჵ პროცესსქუა იაადჷრფშიტ აბართ აუაატჵჷპსა-ჟჵლარ რჷწმჷჰჵჰჵარქუა, აჟჵლარ რალაცჵა — ტროცკიი, ზინოვიევი, კამენევი დარეი რჩშეიდკჷლანჷ, ლენინ იჭშაგჷლანჷ, აპარტია იაჭშაგჷლანჷ, ასოვეტ ჰჵჷნთქარრა იაჭშაგჷლანჷ ახუშადჰჵარა იშალაზ ოკტიაბრტჵი ასოციალისტტჵ რევოლიუცია რაფხძატჵი აშჭქუა ინდჷრკჷნგძჷ. 1918 შჭქუსა ალაგამთაზჷ ბრესტტჵი აინჷშიარა ეიწარყძარც აპროვოკაციატჵ ჩშაზკრაქუა; 1918 შჭქუსა აფჷნრაზჷ, ლენინ ჩარჰჵარა იზურეი, ლენინი, სტალინი, სვერდლოვი ბაანდაპჷრტჵჷრცი ირშჷრცი „არმატჵ“ აესერცჵა აჟჵა რჷმადარა; 1918 შჭქუსა აფხჷნრაზჷ ცჵჷგძხუცრჷლა ლენინ იეიხსნჷ იხურა; 1918 შჭქუსა აფხჷნრაზჷ „არმატჵ“ ესერცჵა რმიატეჟშ; ლენინ ინაპხგარა პნუწყალა აილაგარეი ახჷხრეი რზჷ 1921 შჭქუსაზჷ აპარტიაჭშჷ აჰჵატეიქუმშიარა არწარრა; ლენიი დანჩმაზაპჷზი დანჷფსჷ აშთახი აპარტია ანაპხგარა ახჷხრა აჩშაზკრაქუა; აჰჵჷნთქარრატჵ მაძაქუეი აშპიონტჵ დჷრრაქუეი რჷლა ატჵჷმტჵჷლატჵ რაზვედკაქუა რეიქურშიარა; ცჵჷგძხუცრალა კიროვ იშრა; აფხასთაყაწარა, ადივერსიაქუა, არტყუაცრაქუა; ცჵჷგძხუცრალა მენჟინსკიი, კუიბიშევი, გორკიი რშრა,—აბართ ზეგი, დარა აბართ ირეიფშუ აცჵჷგძაუსნჷყუგარაქუეი, ატჵჷმტჵჷლატჵი აბურჟუაზიატჵ რაზვედკაქუა იყარწაზ ადწალა ტროცკიი, ზინოვიევი, კამენევი, ბუხარინი, რჷიკოვი, ურთ რწჷხუაკცჵეი რალახორალა, მა რნაპხგარალა 20 შჭქუსა ღმპაფჷრგოზ უსზაარჷნ.

აძბარატჵ პროცესსქუა იაადჷრფშიტ, ატროცკისტტჵ-ბუხარინტჵ იზვერგცჵა, დარა რხაზენცჵა—ატჵჷმტჵჷლატჵ ბურჟუაზია რრაზვედკაქუა რგუ იათახჷზ ნაგძო, გუთაკჷს იქურგჷლანჷ ირჷმან: აპარტიეი ასოვეტ ჰჵჷნთქარრეი რხჷრბგარა, ატჵჷლა ახჷხძჩარა აიწაყძარა, ატჵჷმ ტჵჷლატჵი აიბაშრატჵ ინტერვენცია აყალარა არმარიარა, არ ყაფშ რაწარხარა აზჷყაწარა, სსსრ ხუთა-ხუთალა აიჭშჷხრა, ასოვეტტჵ პრიმორიე იაპონიაა რჷთარა. ასოვეტტჵ ბელორუსსია აპოლიაკცჵა რჷთარა, ასოვეტტჵ უკრაინა ანემცცჵა რჷთარა, აუსუცჵეი აკოლხოზააი აიააირა ირგაზ აქუხრა, სსსრ აჭშჷ აკაპიტალისტტჵ ხუურა-ტჵრა აითაშაქურგჷლარა.

ართ, ზჷმჩ ეგძა იანეიჰახო ხუაჭაკ ამჩ იაყაროუტჵრატჵა იყაზ აგვარდია შჭკუაკუატჵ პიგმეიქუა, იშააბო ალა,—ხჷჩჩაგას—ატჵჷლა იაფშჵჷმაცჵოუშია რხჷ რჷფხძაძოზარ აკუხარჷნ, აუს აჭშგძჷ უკრაინეი ბელორუსსიეი პრიმორიეი ირშალარ, აგანახძ ირთილარ რჷლშოშია რგუ იაანაგონ.

ართ აგვარდია შჭკუაკუატჵ ხუაჭაქუა ირხაშთიტ, ასოვეტტჵ ტჵჷლა აფშჵჷმაცჵა ასოვეტტჵ ჟჵლარჷ შრაკუუ, დარა აჟჵლარ უბართგძჷ იანაართახხა უაპჷ იითახჷმ ყძამსარწას რკანცელიარიაქუა რჷყნჷტჵ იდჵჷლჰჵანჷ ნაყ ინკარჷჟშა, აამთალა მაწზუცჵა მაცარანჷ იშჭყოუ ართ აჰცჵა რჷიკოვრაა, ბუხარინრაა, ზინოვიევრაა, კამენევრაა.

ართ აფაშჭისტტჿ ლაკეი ცჿჷრშჿაგაქუა ირხაშჭთიტ, დარა რჷშთა-რჷმთაგჲჷ ნჷმხარც აზჷ ასოვეტ ჟჿლარ რნაცჿა არწჷსრადა აკგჲჷ შჭათახჷმ.

ასოვეტ სუდ იაძბეიტ აბუხარინტჿ-ტროცკისტტჿ იზვერგცჿა კჷდწანჷ რჷშრა.

ნკვდ აპრიგოვორ ნანაგძეიტ.

ბუხარინი რჷიკოვი რბანდა აცყჲა-შჿყჲარა იბზიოუპ ჰჿა ახჰჿაანჷ, იზაამთანჷ იყაწატჿჷზ აუსქუა რახჲ იიასიტ ასოვეტ ჟჿლარჷ.

იზაამთანგჲჷ უსქუას იყაზ, სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტ ალხრაქუა აჩჭჷრზჷყაწარეი, ურთ ეიჯჭკაანჷ რჷმვაფაგარეი რაკუნ.

აპარტია ალჲარაჰჿაწჿყჲა ზეგჲ რჷლა ეიწნახტ ალხრაქუა რზჷ აჩჭაზჷყაწარატჿ უსურა. სსსრ აკონსტიტუცია ჯჭჷც ალაგალარა ატჿჷლა აპოლიტიკატჿ ფსთაზაარაჯჭჷ ფჷხჲაყა ქუგეჟროუპ ჰჿა იაფჷხჲაძონ აპარტია. არი აქუგეჟრა ზაკუუ,—ალხრატჿ სისტემა ადემოკრატიზაცია ირთჿჷნაგძანჷ ამვაფაგარა, ეიწაკჷუ ალხრაქუა რყნჷტჿ ზეგჲჷ ირზეიფშჭუ ალხრაქუა რახჲ აიასრა, ზჷნძაკ ეიყარამ ალხრაქუა რყნჷტჿ—ეიყაროუ ალხრაქუა რახჲ აიასრა, ეიხარგჷლოუ ალხრაქუა რყნჷტჿ—იიაშჭოუ ალხრაქუა რახჲ აიასრა, არგამა ალხრაქუა რყნჷტჿ—მაძა-ბჟჷთარალა ალხრაქუა რახჲ აიასრა,—აბართ როუპ ჰჿა იაფჷხჲაძონ აპარტია.

აკონსტიტუცია ჯჭჷც ალარგალაანძა ადინ მაწზუცჿეი, ფჷხჲატჿი აბელოგვარდეეცცჿეი, ფჷხჲატჿი აკულაკცჿეი, ჟჿლარ ირჷხუო აჯა იაჯჭჷმზ აუააი რზჷ, ალხრატჿ ზინ აიწაკრაქუა ჷყაზთგჲჷ, აბას იყოუ აუაატჿჷვსა კატეგორიაქუა რზჷ ალხრატჿ ზინ იზაყარაზაალაკჲ ეიწაკრას იამაზ ნაყ იკანაჟუეიტ აკონსტიტუცია ჯჭჷც, ადეპუტატცჿა რალხრაქუა ზეგჲჷ ირზეიფშჭუ ლხრაქუანჷ იყაწო.

აქალაქი აქჷთეი რჯჭჷ ინხო რზჷ ალხრატჿ ნორმაქუა ახეიყარამჷზ აყნჷტჿ, ადეპუტატცჿა რალხრაქუა ფჷხჲა ეიყარამჷზთგჲჷ, უაჟჿჷ, ალხრაქუა რეიყარარა აიწაკრა ხჷმფადა იათახნჷ იყამ, აუაატჿჷვსა ზეგჲგჲჷ ზინ ეიყარალა ალხრაქუა აჩჭრჷლარხურა აზინ რჷმოუპ.

ფასა ასოვეტ მჩრა აბჟარატჿქუეი ირეიჰაქუოუი აუსბართაქუა რალხრაქუა იეიხარგჷლოუ ალხრაქუანჷ იყაზთგჲჷ, უაჟჿჷ, აკონსტიტუცია ჯჭჷც ალა, აქჷთანტჿი აქალაქჲტჿი ასოვეტქუა ინადჷრკნჷ, ირეიჰაძოუ ასოვეტ აყჷნძაგჲჷ ალხრაქუა მვაფჷრგოიტ აუაატჿჷვსა ხათალა, იიაშჭოუ ალხრაქუა ინარჷქუნჷყუანჷ.

ფასა ასოვეტქუა რახჲ ადეპუტატცჿა რალხრაქუა არგამა ბჟჷთარალჭეი სპისოკლჭეი იმვაფჷსუაზთგჲჷ, უაჟჿჷ, ადეპუტატცჿა რალხრაან ალხრაქუა ყალაროუპ მაძა ბჟჷთარალა, ნასგჲჷ სპისოკლა აკუმკუა, ალხჷრთატჿ ოკრუგქუა რჯჭჷ იქუდჷრგჷლაზ აკანდიდატურაქუა ხაზ-ხაზჷ იბჟრჷთარალა.

არი, ატჿჷლა აპოლიტიკატჿ ფსთაზარაჯჭჷ იაშჭალაწჿყჲა ქუწჿირანჷ იყან.

ალხრატჿ სისტემა ჯჭჷც, ამასსაქუა რპოლიტიკატჿ აკტივრა არლულუარახჲჷ, ასოვეტ მჩრა აუსბართაქუა რახჲ ამასსაქუა აკონტროლ იყარწო არლულუარახჲჷ, ასოვეტ მჩრა აუსბართაქუა ჟჿლარ რჯჭაფხჲა რთაკფხჷქურა არლულუარახჲჷ იკჷლნაგარ აკუნ. ეგჲკჷლნაგჭეიტ.

იარა აბრი აქუწჿიირა ჩჭეიბჷთარა ლულუალა აფჷლარაზჷ, აპარტია აბრი აქუწჿიირა ახადარაჯჭჷ იგჷლარ აკუნ, იყალარანჷ იყაზ ალხრაქუა რჯჭჷ იარა ანაპხგარა აროლ იაგჷმკუა ინანაგძარ აკუნ. ახა აბრი აზჷ ხჷმფადა იათახჷნ, დარა აპარტიატჿ ორგანიზაციაქუა რხათაგჲჷ რპრაქტიკატჿ უსურაჯჭჷ იდემოკრატია ნაგძანჷ იყალარც, ართ, რპარტია ავნუწყატჿი ბზაზარაჯჭჷ ადემოკრატიატჿ ცენტრალიზმ ფყარა-შათაქუა იაგჷმკუა იმვაფჷრგალარც, აპარტია აუსტავ არი შჭოჷდნაწო ეიფშძჭ. აპარტია აუსბართაქუა ზეგჲჷ იალხჷუ უსბართაქუანჷ იყარწარც, აპარტიაჯჭჷ აკრიტიკჭეი ახატჿკრიტიკჭეი იაგჷმკუა იჯჭიალარც, აპარტიატჿ მასსა რჯჭაფხჲა აპარტიატჿ ორგანიზაციაქუა რთაკფხჷქურა იაგჷმკუა იყაზარც, იარა აპარტიატჿ მასსაგჲჷ იაგჷმკუა იაქტივნჷ იყაზარც.

სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტახჲ ალხრაქუა, აპარტიატჿ ორგანიზაციაქუა რაზჷყაწარა აზწაატჿ აზჷ, 1937 შჭჷქუსა ფევრალ ანწჿამთაზჷ, აცენტრ კომიტეტ აპლენუმ იყაზ აჯჭჷ, ავჷზა ჟჭდანოვ იდოკლად აყნჷტჿ იააფშჭიტ, აპარტიატჿ ორგანიზაციაქუა ჟჿპაკჷ რპრაკტიკატჿ უსურაჯჭჷ ცჿგჲა-ბააფსჷლა აპარტია აუსტავი ადემოკრატიატჿ ცენტრალიზმ აშათაქუეი შჭეილარგო, ალხრა კოოპტაციალა იშჭჷრჷფსახჭუა, აკანდიდატურაქუა ხაზ-ხაზჷ აბჟრჷთარა—სპისოკლა აბჟჷთარალა იშჭჷრჷფსახჭუა, მაძა აბჟჷთარა—არგამა აბჟჷთა-

რალა იშრჷფსახჷუა, უბას აბართ რეიფშ ეგჲჷრთგჲჷ, ჰიარას იათახჷუზეი, აბართ რეიფშ აორგანიზაციაქუა, აბრი ეიფშ აუსურა პრაკტიკა ზმაზ, ირეიჰაძოუ ასოვეტ ალხრაქუა რაან როუსნაგძატი ირჷმაზ რზჷნამჷგძეიტ. უბრი აყნჷტი ხჷმფადა იათახჷნ, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ აპარტიატი ორგანიზაციაქუა აბრი ეიფშ ანტიდემოკრატიატი პრაკტიკა ირჷმაზ აფჷხნჷ, იაგჷმკუა ირჭიოუ ადემოკრატია ინჷქუნჷყუანჷ, აპარტიატი უსურა აითაკრა.

აბრი აყნჷტი, აცენტრ კომიტეტ აპლენუმ აჳჷზა ჟდანოვ იდოკლად იაზჷძჷრჳნჷ იაქუნაწეიტ:

„ა) აპარტია აუსტავ იშაჰიო ეიფშ, აპარტია აჳნუწყატიი ადემოკრატიზმ იაგჷმკუა ხჷმფადა აბზაზარაჭჷ ანაგძარა ალა, აპარტია აუსურა რჭჷცნჷ იშაქურგჷლატიუპ.

ბ) აპარტიატი კომიტეტქუა რჩლენრახჲ კოოპტაცია ყაწარა აპრაკტიკა გჷქუხტიუპ, აპარტია ორგანიზაციაქუა რნაპხგარატი უსბართაქუა რალხრა ყალაროუპ აპარტია აუსტავ იშაჰიო ეიფშ.

გ) აპარტია აუსბართაქუა რალხრა აან, სპისოკლა აბჟჷთარა აზინ აფჷცზააიტ. — აბჟჷთარა ყალააიტ აძიაძიალა აკანდიდატურაქუა რზჷ, აპარტია აჩლენცია აზინ რჷმაზააიტ იალჷრხჷრც იქურჷგლოუ აკანდიდატურაქუა რჷქუხრაზჷ აკრიტიკა რზურაზჷ იახჲჷნძართახჷუ აჟია აჰიარა.

დ) აპარტია აუსბართაქუა რალხრა აან, აკანდიდატცია რზჷ იშაქურგჷლაზააიტ მაძა აბჟჷთარა.

ე) აიწბჷრაძატიი აპარტორგანიზაციაქუა, რპარტიატი კომიტეტქუა ინადჷრკნჷ ატიჷლაჭაცტი, აობლასტტი კომიტეტქუეი ამილატტი კომპარტია ცკ-ქუეი რყჷნძაგჲჷ, აპარტია ორგანიზაციაქუა ზეგჲჷ რჭჷ აპარტიატი უსბართაქუა რალხრა მჳაფარგააიტ მაი მზა 20 იახმჷრფაკუა.

ვ) აპარტია ორგანიზაციაქუა ზეგჲჷ ირჷდზააიტ აპარტია აუსტავ იაჰიო იახმჷრფაკუა, აპარტია უსბართაქუა რალხრა აჩჰიარა იახჷდმჷრფალარაცჷ: აიწბჷრაძატიი აპარტიატი ორგანიზაციაქუა რჭჷ—შჷქუსჷკ ალა ზნჷკ, არაიონტიი აქალაქტიი აორგანიზაციაქუა რჭჷ—შჷქუსჷკ ალა ზნჷკ.

აობლასტტი, ატიჷლაჭაცტი, არესპუბლიკატი პარტია ორგანიზაციაქუა რჭჷ—შჷქუსჷკჷი ბჟჷაკჷი ალა ზნჷკ.

ზ) აიწბჷრაძატიი აპარტორგანიზაციაქუა რჭჷ აპარტკომქუა ალჷრხლაროუპ აზაუადზეგჲტიი აზეიფშტი ეიზარაქუა რჭჷ, უბრი ახათჷფან აკონფერენციაქუა რჷლა აფსახრა იაქუითჷმტიკუა.

ი) აზეიფშტი ეიზარაქუა რცჷნხურას, აცეხ ეიზარაქუეი აკონფერენციაქუეი რჷყაწარა შარდაჯარა აიწბჷრაძატიი აპარტია ორგანიზაციაქუა რჭჷ იყარწაქუო აპრაკტიკა წჷხუაფწიალა იქუხზააიტ“.

აბას, იყალარანჷ იყაზ ალხრაქუა აჩჷრზჷყაწარა ინალაგშეიტ აპარტია.

აცენტრ კომიტეტ იშთნახჷზ აბრი აქუწარა პოლიტიკალა უამძა აწანაკჷუან. უი იაწანაკჷუაზ, სსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტახჲ ალხრაქუა რზჷ, ალხრატი კამპანია ამჳაფაგარა აპარტია ახჲალაგაზ მაცარა აკუძამ. ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ უი იაწანაკჷუაზ უი აკუნ, უი აპარტიატი ორგანიზაციაქუა ირჷცხრააიტ როუსურა ჭჷცლა აითაკრაჭჷ, აპარტია აჳნუწყატიი ადემოკრატია ამჳაფაგარაჭჷ, ირეიჰაძოუ ასოვეტახჲ ალხრაქუა იაგჷმკუა ჩეიბჷთარალა რფჷლარაზჷ.

ალხრატი კამპანია რჭიო, აპარტია იაძბეიტ, ალხრაზჷ იარა იმჳაფანაგოზ აპოლიტიკა ახადარაჭჷ იარგჷლშეიტ აკომმუნისტციეი აპარტია იალამი ალხრატი რბლოკ აყაწარა აიდეია. აპარტია ალხრაქუა რახჲ ინეიტ აპარტია იალამ რყნჷ აბლოკ ყაწანჷ, აპარტია იალამი იარეი ეიდგჷლანჷ, ალხრატი ოკრუგქუა რჭჷ აპარტია იალამი იარეი ირზეიფშუ აკანდიდატურაქუა ეიცჷქუდჷრგჷლარც ძბანჷ. არი, აბურჟუაზიატი ტიჷლაქუა რჭტიი ალხრატი კამპანიაქუა რპრაკტიკაჭჷ, ზეიფშ უაჳჷ იმბაცჷზ, ზეიფშ ზალჷმშოზ აკჷ აკუნ. ახა, აკლასსქუა რეილარა უაჰა იახჲჷყამ, აჟილარ რეილაზაარა ზეგჲჷ მორალლშეი პოლიტიკალშეი რაკზაარა უაჳჷ იზამამკჷუა ფაკტნჷ იახჲჷყოუ, ჰარა ჰტიჷლაზჷ აკომმუნისტციეი აპარტია იალამი რბლოკ ზჷნძა იზზჷფსაბარამაზ აკჷ აკუნჷ იყალშეიტ.

1937 შჷქუსა დეკაბრ 7 აზჷ აცენტრ კომიტეტ

ითნაჟტ ალხცჿა ზეგჲ რახჲ აობრაშჩენიე. არი აობრაშჩენიე აყნჷ იაჰჿონ:

„1937 შჾჷქუსა დეკაბრ მზა 12 აჩჾნჷ, ჰსოციალისტტჿ კონსტიტუციალა, ჰსოვეტტჿ ჰჿჷნთქარრაჭჾტჿი აჯაჟჿლარ იალჷრხჾუეიტ ეიდგჷლოუ სსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტ ადეპუტატცჿა. ალხრაქუა რჭჾჷ აბოლშჾევიკცჿა რპარტია ჷქუგჷლოიტ აპარტია იალამ აუსუცჿეი, ანხაცჿეი, ამაწურა იალოუი, აინტელლიგენციეი დარეი **ბლოკლა ეიდგჷლანჷ...** აბოლშჾევიკცჿა რპარტია, აპარტია იალამ რჷყნჷტჿ აჩჾთახნაკააძომ, უიმოუ, ალხრაქუა რახჲ აპარტია იალამი იარეი ბლოკლოუპ, ეიდგჷლანოუპ იშჾცო, იცოიტ აუსუცჿეი ამაწურა იალოუი რზანაათ ეიდგჷლაქუა, აკომჭჾარ რეიდგჷლა, ეგჲჷრთ, აპარტია იალამ როორგანიზაციაქუეი რგუფქუეი,— აბართი იარეი ბლოკლა ალხრაქუა რახჲ. უს ანაკუხა, დეპუტატცჿას იქუგჷლოუ აკანდიდატცჿა აკომმუნისტცჿა რეიფშჾ, აპარტია იალამგჲჷ ირზეიფშჾუპ, აპარტია იალამკუა დეპუტატს იყოუ ზეგჲჷ აკომმუნისტცჿა რყნჷტჿგჲჷ იდეპუტატცჿანჷ აუპ იშჾჷყალო, იარა უბასგჲჷ, აკომმუნისტტჿ დეპუტატ დარბანზაალაკგჲჷ აპარტია იალამ რჷყნჷტჿგჲჷ დდეპუტატნჷ აუპ დშჾჷყოუ".

აცენტრ კომიტეტ აობრაშჩენიე აწჷხუტიანჷ აბასალა ალხჳცჿა ირჷფხჲო იაალგოიტ:

„ზეგეიდგჷლოუ აკომმუნისტ (ბოლშჾევიკ) პარტია აცენტრ კომიტეტ აკომმუნისტცჿეი აპარტია ზგუ აზჷყოუი ზეგჲჷ ირჷფხჲოიტ, აკომმუნისტცჿა აკანდიდატცჿა რზჷ რჷბჟჷ შჾრჷრთო ეიფშჾ, გუკფსჷკ ალა რჷბჟჷ რჷრთარც აპარტია იალამ აკანდიდატცჿაგჲჷ.

ზეგეიდგჷლოუ აკომმუნისტ (ბოლშჾევიკ) პარტია აცენტრ კომიტეტ აპარტია იალამ ალხჳცჿა ზეგჲჷ ირჷფხჲოიტ, აპარტია იალამ აკანდიდატცჿა რზჷ რჷბჟჷ შჾრჷრთო ეიფშჾ, გუკ-ფსჷკ ალა რჷბჟჷ აკომმუნისტცჿა აკანდიდატცჿაგჲჷ ირჷრთარც.

ზეგეიდგჷლოუ აკომმუნისტ (ბოლშჾევიკ) პარტია აცენტრ კომიტეტ ალხჳცჿა ზეგჲჷ ირჷფხჲოიტ, აძიკ იეიფშჾ ზეგჲჷ, 1937 შჾჷქუსა დეკაბრ მზა 12 აჩჾნჷ ალხჷრთა ურნაქუა რჭჾჷ ინეირც ეიდგჷლოუ

ასოვეტი ამილათქუა რსოვეტი რახჲ ადეპუტატცჿა რალხრაქუა რზჷ.

ასოვეტ ჰჿჷნთქარრაჭჾ ირეიჰაძოუ აუსბართახჲ ადეპუტატცჿა რალხრაზჷ ჰათჷრ ზქუუ აზინ იმოუ იხჷ იაიმჷრხუაკუა დაანჷმხაროუპ ალხჳცჿა ირეიუოუ დარბანზაალაკჲ აძიგჲჷ.

ირეიჰაძოუ ასოვეტახჲ ალხრაქუა რჭჾჷ, აძიჷ ზაწჿჷკვჲჷ დაანჷმხაკუა ალხჳცჿა ზეგჲჷ ალახუხარც აცხჷროაარა აყაწარა იზუალნჷ იზჷმფხჲაძო, დარბანზაალაკჲ აკტივრა ზლოუ უაჳჷტჿჷჳსაკ დყამლაროუპ.

1937 შჾჷქუსა დეკაბრ 12 ამშჾ, ლენინი სტალინი ეიწახარა ზჷქუძამ რზნამია აკუშჾა-მჷკუშჾა სსსრ იქუნხო აჯაჟჿლარ ზეგჲჷ რჩჾეიდკჷლარა ანჷჰჿა დუ იამშჾნჷ იყალაროუპ".

1937 შჾჷქუსა დეკაბრ 11 აზჷ ავჷზა სტალინ, იარა დახჲალჷრხჾუაზ ალხჷრთატჿ ოკრუგ აჭჾჷ დჷქუგჷლანჷ აჟჿა იჰჿეიტ, ჟჿლარ იალჷრხქუაზ. სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტ ადეპუტატცჿა ზეიფშჾრაუაახაშჾა ჰჿა იაჟჿაჭჾჷ დახცჿაჟჿანჷ. ავჷზა სტალინ იჰჿეიტ:

„ალხჷჳცჿა, აჟჿლარ, დარა იალჷრხჾუა რდეპუტატცჿა იოჷდჷრწაროუპ, ურთ ადეპუტატცჿა როუსნაგძატჿ დუქუა ახჲჷნძაჰარაკჷუ აყჷნძა დარგჲჷ ჰარაკნჷ იყაზარც; ურთ ადეპუტატცჿა როუსურაჭჾჷ აპოლიტიკატჿ ობჷივატელცჿა რყჷნძა ისამყულარც; ურთ, ლენინ იეიფშჾ იპოლიტიკატჿ უსზუცჿანჷ დოუსჷ რთჷფქუა რჭჾჷ ინხალარც; ლენინ იეიფშჾ ეილგანჷ, ეილკკანჷ. იუსზუცჿანჷ იყალარც; ურთ, აიბაშრაჭჾი, აჟჿლარ რალაცჿა ოაბაშრაჭჾი ლენინ აკჷ დშჾაცჿჷმშჿოზ ეიფშჾ, დარგჲჷ აკჷ იაცჿჷმშჿო, ლენინ ურთ რზჷ რჷცჰაშარაკ შჾჷყაიმწოზ ეიფშჾ დარგჲჷ რჷცჰაშარაკ ყარჷმწო იყალარც; ურთ აგორიზონტ აჭჾჷ იზეიფშჾრაზაალაკჲ შჿართაკ ააცჿჷრწუა იანალაგალაკჲ, აუსქუა ეილაფათახო, იცჿგჲახო იანალაგალაკჲ, იზეიფშჾრაზაალაკგჲჷ აპანიკა იაჟჿლანჷ იომოურატჿ იყალარც, ლენინ აპანიკა იაჟჿლანჷ იშჾიმამჷზ ეიფშჾ, დარგჲჷ პანიკა რჷლამკუა იყალარც; ურთ ზეგჲჷნჯარალა ახუაფშჾრა ზთახჷუ, აცჿგეი აბზიეი რშჿარარზარა, რაჰასაბ აკრა ზთახჷუ აუს იანაქუშჿალაკჲ,

ლენინ იეიფშ დარგჷ მჷცაკრჷდა, ხშჷკ დულა აუს ათჷფ იქურწალარტი იყალარც; ურთ ლენინ იეიფშ იქჷჷიანჷ, იიაშანჷ იყაზარც; ურთ ლენინ იჟილარ ბზია იშიბოზ ეიფშ დარგჷ ურთ ბზია ირბო იყალარც".

დეკაბრ მზა 12 აზჷ სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტახჲ ალხრაქუა ჷყან. ალხრაქუა მჷაფჷსიტ უაკჷ იშიმბაც გუაზჰარა დულა. ართ უს ბაშა ალხრაქუანჷ აკუმკუა, ნჷჰია დუნჷ, ასოვეტ ჟილარ რზჷ გუოლჲარანჷ, სსსრ აჟილარქუა რეიზგუაკრა დუ აზჷრფშუაზ დემონსტრაციანჷ იყალშეიტ.

94 მილლიონ-კჷკ ალხკცია რახჲტი, ალხრაქუა რჩშრჷლადჷრხუიტ 91 მილლიონ-კჷკ ინარეიჰანჷ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ,—96,8 პროცენტ. უბართ რახჲტი აკომმუნისტციეი აპარტია იალამი რბლოკ აზჷ რბჟჷ რთიიტ 89 მილლიონი 844 ნჷზქჲ-კჷკში, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ 98,6 პროცენტ. 632 ნჷზქჲ-კჷ ზაწიჷკ, დაჩშაკალა იაჰჰიოზარ—პროცენტკ აწკჷს ინეიწანჷ როუპ აკომმუნისტციეი აპარტია იალამი რბლოკ ზჷბჟჷ აზჷმთაზ. აკომმუნისტციეი აპარტია იალამი რბლოკ აკანდიდატცია აძიჷ ზაწიჷკგჲჷ დაანჷმხაკუა ზეგჲჷ ალჷრხჷიტ.

აბასალა 90 მილლიონ-კჷკ აძიკ იეიფშ, გურაზლა რჷბჟჷთირალა იდჷრწაბჷრგჷიტ სსსრ აჰშჷ ასოციალიზმ აიააირა შშაგაზ.

არი, აკომმუნისტციეი აპარტია იალამი რბლოკ ზეილჲაყამ აიააირანჷ იაგაზ აუპ.

არი, აბოლშევიკცია რპარტია ატრიუმფ აკუნ.

ოკტიაბრტიი არევოლიუცია 20 შშჷქუსა ახჷწრა აან აკჷზა მოლოტოვ იიჰიაზ ათოურჷხტი აჟიაჰშჷ, დჷზლაციაჟიაზ ასოვეტ ჟილარ მორალლშეი პოლიტიკალშეი რაძიკხარა, არაყა ზეილჲაყამ ალა იწაბჷრგხშეიტ.

იჰიოღუ აახჷრაკუშშანჷ.

იზეიფშროუზეი აბოლშევიკ პარტია ზხჷსჷზ ათოურჷხ მკა აიტოგ ხადაქუა?

იაჰნარწოზი ჰარა ვკპ(ბ) ათოურჷხ?

1) აპარტია ათოურჷხ, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ იაჰნარწოიტ, აოპპორტუნიზმ აყნჷტი ზხჷ იაქუითუ, აქუშაჰათციეი აკაპიტულიანტციეი ირნჷმშიაძო, აბურჟუაზიეი დარა რჰიჷნთქარრატი მჩრეი რზჷ ირევოლიუციატიუ, რევოლიუციატი პარტიადა აპროლეტარტი რევოლიუცია აიააირა არგარეი, აპროლეტარიატ რდიკტატურა აიააირა არგარეი შზჷყამლო.

აპარტია ათოურჷხ, იაჰნარწოიტ აპროლეტარიატ აბრი ეიფშ აპარტია რჷმამკუა რაანჷჟრა აპროლეტარიატ არევოლიუციატი ნაპხჲარა ოჷზთაშა დოჷმამკუა რაანჷჟრა შშაანაგო, ურთ არევოლიუციატი ნაპხგარა ოჷზთაშა დოჷმამკუა რაანჷჟრა აპროლეტარტი რევოლიუცია აუს აწარხარა შშაანაგო.

აპარტია ათოურჷხ იაჰნარწოიტ, აბრი ეიფშ პარტიანჷ იმშზჷყამლო აგოაჟშდანტი თჷნჩრა შაქუგჷლაშა იალააძოუ, აოპპორტუნისტცია ოწჷხუა იალაჰიუ, „ასოციალტი-რეფორმა" ზგუ აზჷჰიო, ასოციალტი რევოლიუცია იაციშიო, ამრათაშიარახჲტიი ევროპაქშტიი იააბაც ასოციალ-დემოკრატიატი პარტია ატიპ.

აპარტია ათოურჷხ იაჰნარწოიტ, ალჲარაჰია აბურჟშუაზია რაქუფაოა აპროლეტარიატ რაზჷყაწარა ზჷლშონჷ იყოუ, აპროლეტარტი რევოლიუცია აიააირა არგარა აიჰშკაარა ზჷლშონჷ იყოუ,—ამარკსისტტი ლენინტი პარტია, ასოციალტი რევოლიუცია აპარტია, აპარტია ტიპ ჰშჷც ზაწიჷკ შშაკუუ.

სსსრ აჰშჷ აბრი ეიფშ პარტიანჷ იყოუპ აბოლშევიკტი პარტია.

> „არევოლიუცია აფხჲატიი აპერიოდ აან, იჰიეიტ აკჷზა ასტალინ, ეიჰა მა ეიწა თჷნჩ აჷშაარა აპერიოდ აან, აუსუცია რწჷსრაჰშჷ ა-II-ტიი ინტერნაციონალ აპარტიაქუა მჩჷ ხალანჷ იანჷყაზ, აპარლამენტტი ქუფარა ფორმაქუა ფორმა ხადას იანჷრფიჲაძოზ აამთაზჷ, აბართ ათაგჷლაზააშაქუა რაან, აპარტია იამამჷზტ, იაიურაცგჲჷ აზჷყალომჷზტ, აშთახჲ არგამა არევოლიუციატი ეიჟიჷლარაქუა რაან იაიუზ, ილულუოუ, აუს ნაზჷგძაშა აწაკჷ ეიფშ. ა-II-ტიი ინტერნაციონალ აზჷწყჲარაქუა რყნჷტი იხჲჩო, კაუტსკიი იჰიოიტ, ა-II-ტიი ინტერნაციონალ აპარტიაქუა, აიბაშრაზჷ აკუმკუა, ათჷნჩრაზჷ ინსტრუმენტნჷ იყოუპ ჰია, ხჲჷძჰიალა იარა აბრი აყნჷტიგჲჷ აუპ, აიბაშრაანი, აპროლეტარიატ რრევოლიუციატი ქუგჷლარაქუა რპერიოდ აანი, ურთ იზეიფშრაზაალაკჲ უს ლულუაკ აყაწარა ზრჷლჷმ-

შთო იზჷყალაზ ჰია. არი იაშთაწიყჴანჷ იაგჴწაბჷრგჷუპ. ახა იაანაგოზი არი? არი იაანაგოიტ ა-II-ტიი ინტერნაციონალ აპარტიაქუა აპროლეტარიატ რრევოლიუციატი ქუფარაზჷ აკგჴჷ იშთაფსამ, აუსუციაა ამჩრანძ იკჷლჷზგო, აპროლეტარიატ რლევ პაოტიაქუანჷ იშთჷყამ, აპარლამენტტი ალხრაქუეი აპარლამენტტი ქუფარეი ირზჷმანშიალოუ ალხრატი აპპარატნჷ იშთჷყოუ. იარა აბრი აუპ, ხჴჷძჰიალა, იზჷხყჴაზ, ა-II-ტიი ინტერნაციონალ აოპპორტუნისტცია ხადარა ანჷრუაზ აპერიოდ აზჷ, აპროლეტარიატ რპოლიტიკატი ორგანიზაცია ხადას აპაოტია აკუმკუა, აპარლამენტტი ფრაქცია ახჴჷყაზ აფაკტ. იდჷრუპ, აბრი აპერიოდ აზჷ, აუს აჭთჷ აპარლამენტტი ფრაქცია იაცრაჰიანჷ, ამაწ ზუა ელემენტნჷ აპარტია შთჷყაზ. იაგჴზჷრწაბჷრგტიუზეი, აბრი ეიფშთ ათაგჷლაზააშაქუა რაან, აბრი ეიფშთ აპარტია ახადარა აუა იახჷყაზ აამთაზჷ, აპროლეტარიატ არევოლიუცია რაზჷყაწარა აზციაჟიარა ზჷნძაგჴჷ იშთზჷყამლოზ.

ახა უეიზგჴჷ, აუს შათანკჷლა აჩთეითანაკჷიტ, აპერიოდ ჭთჷც შთააყალაზ ეიფშთ. აპერიოდ ჭთჷც აკლასსქუა არგამა რეიდჷსლარა აპერიოდ აკუნ, აპროლეტარიატ რრევოლიუციატი ქუგჷლარა აპერიოდ აკუნ, აპროლეტარტი ოევოლიუცია აპერიოდ აკუნ, აიმპერიალიზმ ახჰიარაზჷ ხახა **ამჩქუა რაზჷყაწარეი,** აპროლეტარიატ ამჩრა რნაპაჭთჷ ააგარეი რპერიოდ აკუნ. არი აპერიოდ აპროლეტარიატ რჭთაფხჴა იქუნარგჷლოიტ აუსნაგძატი ჭთჷცქუა, არევოლიუცია იშთაწანაკთუაზ ალა აპარტია აუსურაქუა ზეგჴ ეილჴნჷ, ირჭთჷცნჷ რშაქურგჷლარაზჷ, ამჩრა აგარაზჷ აუსუცია არევოლიუციატი ქუფარა აწასალა რააძარაზჷ, არეზერვქუა რეიდგალარეი რაზჷყაწარეი რზჷ, აგულატი ტიჷლაქუა რჭთტიი აპროლეტარიატ რჷდჷრგჷლარაზჷ, აკოლონიაქუეი ატიჷლა ხჴფშთქუეი ახაქუთთრაზჷ რწჷსრაქუა ლულუალა რჷჭთცაარეი, უბას ეგჴჷრთგჴჷ იწაგჴ რზჷ. აპარლამენტარიზმ ათჷნჩ შაქუგჷლაშაქუა რაან იააძაზ, აჟიჷტიტიი ასოციალ-დემოკრატიატი პარტიაქუა რჷმჩ ალა ართ აუსნაგძატი ჭთჷცქუა ნაგძახარ ალშთოიტ ჰია აგუაანაგარა,—აგულჷრთა ზლაძამ აგუაციკაჰარეი, ხჷმფადა აწახარეი აჩთჷრნჷრიარა აუპ იაანაგო. აჟიჷტიტიი აპარტიაქუა ახადარაჭთჷ იგჷლანჷ, აბართ რეიფშთ აუსნაგძატიქუა ჟიკალა რნჷყუგარა—ზჷნძა აბჯარდა აანხარა აკუნ იაანაგოზ. იაგჴჷრწაბჷრგტიჷმ აპროლეტარიატ აბრი ეიფშთ აშაქუგჷლაშა აჩთანრაალარა შთრჷლჷმშთოზ.

აბრი აყნჷტი ხჷმფადა იათახჷნ აპარტია ჭთჷც, ალჴარაჰია იქუფოზ აპარტია, არევოლიუციატი პარტია, ამჩრა აგარაზჷ აპროლეტარიატ აქუფარახჴ რგარა იათახჷზ აგუალჴრა ზმაზ, არევოლიუციატი თაგჷლაზააშა უალავქუა რეილკაარაზჷ იახჴჷნძახუთოუ აფჷშია ზმაზ, აგუთაკჷ აზნეირაზჷ იზეიფშთრაზაალაკჴ იაფჷნგჷლაქუოუ ზეგჴგჴჷ ირხჷკუშთარტი იახჴჷნძახუთოუ ირაქჴთო იყაზ აპარტია.

აბრი ეიფშთ იყოუ პარტიადა, აიმპერიალიზმ ახჰიარეი აპროლეტარიატ რდიკტატურა ანაპაჭთჷ ააგარეი რჷზხუცრაგჴჷ აკგჴჷ იაფსამ.

არი აპარტია ჭთჷც ლენინიზმ აპარტია აუპ“ **(სტალინ, ლენინიზმ აზწაატიქუა, ადაყჴაქუა 62—63).**

2) ანავს, აპარტია ათოურჷხ იაჰნარწოიტ, აუსუცია რწჷსრა აფხჴაგჷლარატი ტეორია ანაპაჭთჷ იაანამგაკუა, მარკსი ლენინი რტეორია იარა ანაპაჭთჷ იაანამგაკუა, აუსუცია რკლასს აპარტია, იარა აკლასს ანაპხგარა აროლ შთაზჷნამგძო, აპროლეტარტი რევოლიუცია აიჭთკაარეი ანაპხგარეი აროლ შთაზჷნამგძო.

მარკსი ლენინი რტეორია მჩჷს იამოუ უი აუპ, აშაქუგჷლაშაჭთჷ უი აპარტია ახჷ ზჷქუნაკჷშთა ეილნაკაარტი ალშთარა ანათოიტ, აპარტია იაკურშთანჷ იყალო ახთჷსქუა ვნუწყალა ეიმადაშას ირჷმოუ აილკაარეი, ახთჷსქუა რჷმვასშეი, ჰაზთაგჷლოუ აამთაზჷ ახთჷსქუა რჭთიარა ახჷ ახჴხოუი იშთჭთიაშთეი რჷდაგჴჷ ურთ ფხჴაყაგჴჷ ჭთიაშას იროუშთეი, რჭთიარა ახჷ ახჴხოუი ზაა როლჷრრეი რეილკაარეი რზჷ ალშთარა რნათოიტ.

მარკსი ლენინი რტეორია ზნაპაჭთჷ იააზგაზ აპარტია ზაწიჷკ აუპ ზუს აგურაგარა ზმანჷ ფხჴაყა იცო, აუსუცია რკლასსგჴჷ ფხჴაყა იზგო.

უს აკუმკუა, მარკსი ლენინი რწარა ზნაპაჭთჷ იააზჷმგაზ აპარტია, ინაპჷრშთუა იდოჷქუმლარ ფსჷხუა ამამკუა იყალოიტ, იზჭთუ აუსურაქუა რგუ აციცოიტ, აუსუცია რკლასს ფხჴაყა აგარა ალჷმშთო იყალოიტ.

მარკსი, ენგელსი, ლენინი რჳცმთაქუა რჭჷ იყოუ ხაზ-ხაზჷ იალკააქუოუი აფყარაქუეი ლამჷსლა რწარა, იანაამთოუ ურთ აციტატაქუა რააგაშა აქუშიარა, უბრა იაანგჷლანჷ აგურთჷნჩრა, ისწაზ ალკააქუეი აფყარაქუეი იზეიფშჷრა შაქუგჷლაშაზაალაკგძჷ აჭჷ, აფსთაზაარაჭჷ იყალაქუო ზეგძჷ რაან ისსჷრხუარ, აბრი აუპ მარკსი ლენინი რტეორია ანაპაჭჷ ააგარა ზჷზჰოუ ჰოა უგუ იაანაგარგძჷ ყალოიტ. ახა მარკსი ლენინი რტეორია აბრი ეიფშ ალა აზნჷყუარა იწაბჷრგძამ. მარკსი ლენინი რტეორია, ადოგმა ეიზგაქუა რეიფშ, აკატეხიზის ეიფშ, ადინ სიმვოლ ეიფშ რჷხუაფშჷრა ზალშოამ, დარა ამარკსისტციაგძჷ. ნბანფაციანი ნაჩოტჩიკციანი რჷხუაფშჷრა ზჷყალომ. მარკსი ლენინი რტეორია აუააჟილარ რჭშიარა აზჷ ნაუკოუპ, აუსუცია რწჷსრაზჷ ნაუკოუპ, აპროლეტარტი რევოლიუციაზჷ ნაუკოუპ, აკომმუნისტტი უააჟილარ რშაქურგჷლარა იანაუკოუპ. იარა ნაუკანჷ იზლაყოუ ალა ჯარა მაცარა იგჷლამ. იგჷლანგძჷ ზჷყალომ. ·უი იჭშიოიტ, ეილძხოიტ. ეილკააუპ, იარა აჭშიარა აჭჷ ფჷშია ჭშჷცლა, დჷრრა ჭშჷცლა იბეიამხალარ შშზჷყამლო, აამთა ნასკძაცჷფხძაძა იარა აფყარაქუეი ალკააქუეი რჩშეითარჷმკლარ შშზჷყამლო, ათოურჷხტი შაქუგჷლაშა ჭშჷცქუა იშშჷრინაალო ეიფშ ალკაა ჭშჷცქუეი აფყარა ჭშჷცქუეი რჷლა აჩშეითანამკლარ შშზჷყამლო.

იარა აფორმულაქუეი ალკააქუეი ზეგძ წანჷ, უბართ აფორმულაქუეი ალკააქუეი რაიბანქუა რხძჷსჰალარეი რაკუეამ ზჷნძაგძჷ მარკსი ლენინი რტეორია ანაპაჭჷ ააგარა ზჷზჰოუ. მარკსი ლენინი რტეორია ანაპაჭჷ ააგარაზჷ ზეგძ რაფხძაძაგძჷ იათახჷუპ იარა ანბანი იაწანაკშუეი რეიკდჷრაარა აწარა.

მარკსი ლენინი რტეორია ანაპაჭჷ ააგარა ზჷზჰოუ, აბრი ატეორია **იაწანაკშუა** აილკაარა აუპ, აპროლეტარიატ რკლასსტი ქუფარა ეიუეიფშჷმ ათაგჷლაზაამაქუა რაანტიი არევოლიუციატი წჷსრა აპრაკტიკატი ზწაატიქუა რჷძბარაჭჷ იარა აბრი ატეორია ახარხუაშა აწარა აუპ.

მარკსი ლენინი რტეორია ანაპაჭჷ ააგარა ზჷზჰოუ, არევოლიუციატი წჷსრა აფჷშია ჭშჷც ალა არი ატეორია აფყარა, ჭშჷცქუეი ალკაა ჭშჷცქუეი რჷლა არბეიალაშა აქუშიარა აუპ, **იარა არჭშიალარეი ფხძაყა ადიჷქუწალარეი** ალშარა აუპ, იარა ატეორია იაწანაკშუალა, იაჟიხძოუ იარა აფყარაქუაკში ალკააქუაკში, ათოურჷხტი შაქუგჷლაშა ჭშჷც იშანაალო ალა. აანჭშასრა აზუმკუა, აფყარა ჭშჷცქუეი ალკაა ჭშჷცქუეი რჷლა იფსახნჷ.

მარკსი ლენინი რტეორია დოგმაძამ, აუსურაჭჷ ნაპხგაროუპ.

აჳბატიი აურჷსტი რევოლიუცია (ფევრალ 1917 შშჷქუსა) აყჷნძა. აკაპიტალიზმ აყნჷტი ასოციალიზმახძ აიასრა აპერიოდ აან, აუააჟილარ რპოლიტიკატი ორგანიზაცია ეიჰა ეილძჷუ ფორმანჷ იყოუ, აპარლამენტტი ადემოკრატიატი რესპუბლიკა აუპ ჰოა ირჷფხძაძონ ატიჷლაქუა ზეგძჷ რჭშტიი ამარკსისტცია. იიაშოუპ, აპროლეტარტი დიკტატურაზჷ ეიჰა ეილძჷუ ფორმანჷ იყოუ, აპარლამენტტი რესპუბლიკა აკუმკუა, პარიჟშტიი აკომმუნა ეიფშშუ აპოლიტიკატი ორგანიზაცია აუპ, იჰოინ მარკს 70-ტიი აშშჷქუსქუა რაან. ახა, მარკს აბრი ეიფშ ჰაზქუირფშშჷზ, იარა მარკს უინახჷსტიი ივცმთაქუა რჭჷ რჭშიარა ამოუკუა იაანხშეიტ, ირხაშშაიტ. უიადაგძჷ „აპროლეტარიატ რდიკტატურაზჷ ჭჷლა ფორმანჷ... იყოუ... ადემოკრატიატი რესპუბლიკა აუპ“ ჰოა 1891 შშჷქუსაზჷ, ერფურტტიი აპროგრამმა აპროეკტ აზჷ აკრიტიკა იყაიწაზ აჭჷ ენგელს იავტორიტეტ აჟია იიჰოაზ, ეიჟარა ალამჷხტ, აპროლეტარიატ რდიკტატურაზჷ პოლიტიკატი ფორმანჷ იყოუ ადემოკრატიატი რესპუბლიკა აუპ ჰოა ამარკსისტცია იშშჷრფხძაძაც აფხძაძარა იშაჭშჷზ. აშთახძ ლენინგძჷ უბრა დნარჷლაწანჷ, ამარკსისტცაა ზეგძგძჷ რზჷ, ენგელს აბრი აფყარა იყაიწაზ ნაპხგარატი ფყარანჷ იყალშეიტ. ახა უეიზგძჷ 1905 შშჷქუსა აანტიი აურჷს რევოლიუციეი, ეიჰარაკგძჷ ფევრალ 1917 შშჷქუსა აანტიი არევოლიუცია იქუნარჷგჷლტ აუააჟილარ რპოლიტიკატი ორგანიზაცია აფორმა ჭშჷც აუსუციეი ანხაციეი რდეპუტატცია რსოვეტქუა. ურჷსტიჷლა არევოლიუციაქუა ჳბა აფჷშიაქუა ირჷმაზ რწარა ამჩალა, მარკსიზმ ატეორია დჷქუნჷყუანჷ, ლენინ დაზააიტ. აპროლეტარტი დიკტატურაზჷ ირეილძძოუ პოლიტიკატი ფორმას იყოუ, აპარლამენტტი დემოკრატიატი რესპუბლიკა აკუმკუა, ასოვეტქუა რრესპუბლიკა აუპ ჰოა. იარა აბრი ამჩალა, აბურჟუაზიატი რევოლიუცია აყნჷტი ასოციალისტტი რევოლიუციახძ აიასრა აპერიოდ აზჷ, აპრელ 1917 შშჷ-

ქუსაან. აპროლეტარიატ რდიკტატურაზჷ ირეილძჷუ პოლიტიკატჿ ჶორმოუპ ჰჿა ასოვეტქუა რრესპუბლიკა აყაწარა ალოზუნგ ჷქუირგჷლშეიტ ლენინ. ატჿჷლაქუა ზეგძჷ რჭშტჿი აოპპორტუნისტცჿა აპარლამენტტჿ რესპუბლიკა იახძჷნჰალანჷ ირკშუა იალაგშეიტ, ლენინ მარქსიზმ დაფჷრწიტ, ადემოკრატია ხჷირბგშეიტ ჰჿა აარა იდწო. ახა იმარქსისტ იაშჷაწჿყძაზ, მარქსიზმ ატეორია ზნაპაჭშჷ იააზგაზ, ოპპორტუნისტცჿა რაკუმკუა, ჰჿარა ათახჷმ, ლენინ იაკუნ, იზბან აკუზარ, ამარქსისტტჿ ტეორია ფჷშჿა ჭშჷცლა ირბეიაუა, ფხძაყა იზგოზ ლენინ იაკუნ, აოპპორტუნისტცჿა რაკუზარ, ურთ უი შთახძლა იახო, იარა აფყარაქუა რუაკჷ დოგმას იყარწონ.

ჰპარტიეი, ჰრევოლიუციეი, მარქსიზმი იზჷქუშჿარჷზჷზ, ლენინ მარქსიზმ ანბან იაჰჿო დნახჷმფარ, ენგელს ჶორმულიროვკა ზზჷიუზ, მარქსიზმ აჟჿჷტჿ ფყარაქუა რუაკჷ ათოურჷხ შაქუგჷლაშა ჭშჷც იშჷანაალო ეიფშჷ, ასოვეტქუა რრესპუბლიკაზჷ ფყარა ჭშჷცლა იმფსახჷრ? აპარტია ახძცო აზჷმდჷრუა ალაშცარა იწახარჷნ, ასოვეტქუა ეილავჷნტნჷ იყალარჷნ, ჰჿარა იჰაურჷმჷზტ ასოვეტ მჩრა, ამარქსისტტჿ ტეორია აფხასთა დუ აიურჷნ. იაწახარჷნ აპროლეტარიატ, აიააირა რგარჷნ აპროლეტარიატ რალაცჿა.

ხაზჷ იალკნჷ ტჿჷლაკ აჭშჷ ასოციალისტტჿ რევოლიუცია ზაიააიუამ, უი ანაიააიუა, ზეგძჷნჯარა, მამზარგძჷ აცივილიზაცია ტჿჷლაქუა რეიჰარაკ რჭშჷ, აამთაკ ალა ეიცჷკშჷარ, უბასყან მაცარა აუპ ჰჿა აიმპერიალიზმ ყალაანძატჿი აკაპიტალიზმ ატჿჷ წო, უბრი აჭშჷ იკჷლსიტ ენგელსი მარქსი. უი აზეიჟტჿი აშჿჷშჷქუსა აჩშეივშჷამთა აან აკუნ. ართ ზჷზკჷლსჷზ, აშთახძ ამარქსისტცჿა ზეგძჷ რზჷ ნაპხგარატჿ ფყარანჷ იყალშეიტ. ახა უეიზგძჷ, ა-20-ტჿი აშჿჷშჷქუსა იანალაგოზ აიმპერიალიზმ ყალაანძატჿი აკაპიტალიზმ იმპერიალისტტჿ კაპიტალიზმნჷ იყალშეიტ. იზჷზჰაუა კაპიტალიზმნჷ იშჷყაზ, აფსრა იაჭშჷუ კაპიტალიზმნჷ იყალშეიტ. აიმპერიალისტტჿ კაპიტალიზმ აწარა ამჩალა, ამარქსისტტჿ ტეორია დნჷქუნჷყუანჷ, ლენინ დაზკჷლსიტ, ენგელსი მარქსი რჟჿჷტჿ ჶორმულა ათოურჷხ შაქუგჷლაშა ჭშჷც იშჷანჷმაალო, ასოციალისტტჿ რევოლიუცია ხაზჷ იალკნჷ ტჿჷლაკ აჭშჷ აიააირა აგარც ხჷმფადა იშჷალშჷო. ენგელსი მარქსი რჟჿჷტჿ ჶორმულა იახძჷნჰალო ატჿჷლაქუა ზეგძ რჭშტჿი აოპპორტუნისტცჿა, ლენინ ამარქსიზმ დაფჷრწიტ ჰჿა აარა იდწო. ახა იმარქსისტ იაშჷაწჿყძაზ, მარქსიზმ ატეორია ზნაპაჭშჷ იააზგაზ, აოპპორტუნისტცჿა რაკუმკუა, ჰჿარა ათახჷმ, ლენინ იაკუნ, იზბან აკუზარ, ამარქსისტტჿ ტეორია აფჷშჿა ჭშჷც ათო, აფხძაყა იზგოზ ლენინ იაკუნ, აოპპორტუნისტცჿა შთახძლა იახონ, მუმიას იყარწონ იარა.

ჰარა ჰპარტიეი, ჰარა ჰრევოლიუციეი, მარქსიზმი ზჷქუშჿარჷზჷზ, ლენინ მარქსიზმ ანბან იაჰჿო დნახჷმფარ, მარქსიზმ აჟჿჷტჿ ალკააქუა რუაკჷ ნკაჟნჷ, იარა აცჷნხურას, ათოურჷხ შაქუგჷლაშა ჭშჷც იშჷაქუნაგო ეიფშჷ, ხაზჷ იალკაანჷ, ტჿჷლაკ აჭშჷ ასოციალიზმ აიააირა აგარც შჷალშჷო აზჷ ალკაა ჭშჷცლა იფსახრატჿჷ ატეორიატჿ ხაწა-ღულუარა იმამკუა დყალარ? აპარტია ახძცო აზჷმდჷრუა ალაშცარა იწახარჷნ, აპროლეტარტჿ რევოლიუცია ანაპხგარა აიურჷმჷზტ, ამარქსისტტჿ ტეორია აკუადახარა იალაგარჷნ. იაწახარჷნ აპროლეტარიატ, აიააირა რგარჷნ აპროლეტარიატ რალაცჿა.

მარქსისტტჿ ტეორიალა, მა იარა აფყარახაზქუეი ალკააქუეი ესქძჷნაგძწჿყძა მაპ რცჿკრა აკუძამ იაანაგო აოპპორტუნიზმ. აოპპორტუნიზმ ზნჷ-ზჷნლა იააცჿჷრწლოიტ, მარქსიზმ აჭშჷ იაჟიხძოუ ფყარაქუაკ რხძჷნჰალარა აჩშაზკრაქუა რჭშჷ, ურთ დოგმას იყანაწარაცჷ, იარა უბრი ალაგძჷ მარქსიზმ ფხძაყა აჭშიარა აანნაკჷლარაცჷ, უს ანაკუხა, აპროლეტარიატ რრევოლიუციატჿ წჷსრა აჭშიარაგძჷ აანნაკჷლარაცჷ.

ჰარა, ინაცჷმწაძაკუა იაჰჰჿარ აუეიტ, ენგელს დანფსჷ აშთახძ ტეორეტიკ დუძძას იყაზ ლენინ იაკუნ, ლენინ იშთახძ—სტალინი უბას ეგძჷრთგძჷ ლენინ იწავცჿეი როუპ იმარქსისტცჿა ზაწჿჷკნჷ იყოუ ჰჿა, ურთ როუპ ამარქსისტტჿ ტეორია ფხძაყა იზგაზ, აპროლეტარიატ რკლასსტჿ ქუფარა აშაქუგჷლაშა ჭშჷც იყალაზ ფჷშჿა ჭშჷცლა იზჷრბეიაზ ჰჿა.

ხძჷძჰჿალაგძჷ, ლენინი ლენინეცცჿეი ამარქსისტტჿ ტეორია ფხძაყა იახძჷრგაზ აზოუპ ლენინიზმ მარქსიზმ ფხძაყა იაჭშიარანჷ იზჷყოუ, უი აპროლეტარიატ რკლასსტჿ ქუფარა აშაქუგჷლაშა ჭშჷცქუა ირმარქსიზმუპ, აიმპერიალიზმი აპროლეტარტჿ რევოლიუციაქუეი რეპოხა ირმარქსიზმუპ, ადუნეი ჶ-ჯარა იშჷანჷ

ხუთაკ აჭჷ ასოციალიზმ აიააირა ანაგაზტჿი აეპოხა იამარკსიზმუპ.

1917 შჷქუსა ოქტიაბრ აზჷ აბოლშევიკცჿა რპარტია აიააირა აზგომჷზტ, იარა აფხჲაგჷლატჿ კადრქუა რნაპაჭჷ მარკსიზმ ატეორია აარჷმგარ, აბრი ატეორია აუს ანაგძარაზჷ ინაპხგარანჷ, იშახუაფშტჿუ რჷმწარ, აპროლეტარიატ რკლასსტჿ ქუფარა ფჷმია ჭჷცლა ირბეიაუა, ამარკსისტტჿ ტეორია ფხჲაყა აგაშა რჷმწარ.

ამერიკატჿი აუსუცჿა რწჷსრა ანაპხგარა აზურა ზნაპაჭჷ იააზგაზ ამერიკა იყაზ ანემცტჿ მარკსისტცჿა აკრიტიკა რზუა, ენგელს ივუან:

> „ამერიკატჿი ამასსაქუა ზლადჷრწჷსჷშა არჷიჩაგ რზალჷმხჷიტ ანემცცჿა რტეორია. ურთ ბჟჟეიპან არი ატეორია ზაკუუგჲჷ, დარა რხათა ირზეილკააუამ, იაგჲაზნჷყუოიტ დარა დოკტრინაწას, დოგმაწას, იარა შიყუდა აჰიარა ალშო იწატჿუპ, აფსთაზაარაჭჷგჲჷ იააყალალაკჲ ზეგჲჷ რზჷ აბრი აზხოუპ ჰია იფხჲაძანჷ. ურთ რზჷ არი დოგმოუპ, აუსურაჭჷ ნაპხგარაძამკუა“ (**კ. მარკსი ჶ. ენგელსი,** ტომ XXVII, ადაყჲა 606).

ასოციალისტტჿ რევოლიუციახჲ აიასრა დწანჷ იქურგჷლო, არევოლიუციატჿ წჷსრა ფხჲალა იანცა აამთაზჷ, აპრელ მზა 1917 შჷქუსაან, აპროლეტარიატი ანხავგჷჟილარი რრევოლიუციატჿ დემოკრატიატჿ დიქტატურა აჟიჷტჿ ჶორმულა იახჲჷნჰალოზ კამენევი, აჟიჷტჿ ბოლშევიკცჿა ირეიუაზ ეგჲჷრთ შოუკჷი აკრიტიკა რზჷყაწო, ლენინ ივუან:

> „ჰარა ჰწარა დოგმამ, აუსურაზჷ ინაპხგაროუპ, აბას რჰიონ ესქჷჷნგჲჷ მარკსი ენგელსი, ათოურჷხ პროცესს **აციაჰიას** იყოუ იარბანზაალაკჲ, აეკონომიკატჿი აპოლიტიკატჿი **აკონკრეტტჿ** თაგჷლაზააშა ხჷმფადა ზჷხკრა აფსახშუა, იაგჲა იანეილჲხო **აზეიფშ** უსნაგძატჿქუა რაზგუათარა ზაწიჷკ ზჷლშო „აჶორმულაქუა“ რწარეი, ბაშა რეითაჰიარეი ირჷქუნაგონჷ ირხჷჩჩო... იაცტჿი ამშ აზტჿი ატეორია ახჲჷნჰალალარა აჭჷზაარა აკუმკუა, ზჷფსჷ თოუ აბზაზარეი, **იუაწიყჲოუ** აჶაკტქუა იშჷყაწიყჲოუ ეიფში ჰასაბ რზჷურა მაკრა აქუმკუა უს წაბჷრგნჷ ამარკსისტ იშიდუ ხჷმფადა იდჷრტჿუპ...“ (**ლენინ,** ტომ XX, ადაყჲაქუა 100—101).

3) ანავს, აპარტია ათოურჷხ იაჰნარწოიტ, აუსუცჿა რკლასს არიადქუა რჭჷ აუს ზუა, აუსუცჿა რკლასს იშთახანჷ იყოუ ასლოიქუა აბურჟუაზია რჷდგჷლარახჲ ირჷგუთასუა, უბასალაგჲჷ აუსუცჿა რკლასს აკზაარა ფჷზჩშუა აბურჟუაზია სსატჿ პარტიაქუა ფჷხხაამკუა— აპროლეტარტჿ რევოლიუცია აიააირა აგარც შზალჷმშო.

ჰარა ჰპარტია ათოურჷხ აბურჟუაზია-სსატჿ პარტიაქუა: აესერცჿა, ამენშევიკცჿა, ანარხისტცჿა, ანაციონალისტცჿა რაქუფარეი რფჷხხაარეი ათოურჷხ აუპ. აბას იყოუ აპარტიაქუა ჰრჷმიააიკუა, ურთ აუსუცჿა რკლასს აჭჷნტჿ იალჰამცაკუა, აუსუცჿა რკლასს აკზაარა ჰაზჰალჷრშომჷზტ, აუსუცჿა რკლასს აკზაარადა— აპროლეტარტჿ რევოლიუცია აიააირა არგარა ზჷყალომჷზტ.

ფასა აკაპიტალიზმ აიქურხარა იადგჷლავცჿაზ, აშთახჲ ოქტიაპრტჿი არევოლიუცია ანჷყალა აკაპიტალიზმ აითაშაქურგჷლარა იაშთაზ, აბართ აპარტიაქუა ფჷხხაამკუა, აპროლეტარიატ რდიქტატურა აიქურხარა ზჷყალომჷზტ, იალშომჷზტ ატჿჷმტჿჷლატჿ აიბაშრატჿ ინტერვენცია აიააირეი, ასოციალიზმ არგჷლაოეი.

იაქუშიაშია იყალშეიტ ჰია იუფხჲაძარტჿ იყაძამ, აჟილარ რჟარაზჷ „ჰრევოლიუციატჿ“ პარტიაქუოუპ, „ჰსოციალისტტჿ“ პარტიაქუოუპ ჰია ზხჷ იახჲძჷზტჿუაზ აბურჟუაზია სსატჿ პარტიაქუა ზეგჲჷ აესერცჿა, ამენშევიკცჿა, ანარხისტცჿა, ანაციონალისტცჿა, ოქტიაბრტჿი ასოციალისტტჿ რევოლიუცია ყალაანძა ეგჲააგჷმკუა აფხჲა კონტრრევოლიუციატჿ პარტიაქუანჷ იახჲჷყალაზ. უი აშთახჲ ატჿჷმტჿჷლატჿ ბურჟუაზიატჿ რაზვედკაქუა ირაგენტცჿანჷ, აშპიონცჿა, აფსასთაყაწაცჿა, ადივერსანტცჿა, აუავშვცჿა, აფსადგჲჷლ ფსახცჿა რბანდა აკუნჷ იახჲჷყალაზ.

> „სოციალტჿ რევოლიუცია აეპოხაან აპროლეტარიატ რაკზაარა ანაგძარა ზჷლშო მარკსიზმ არევოლიუციატჿ პარტია იაშაწიყჲა მაცარა აუპ, ეგჲჷრთ აპარტიაქუა ზეგჲჷ ირჭშაგჷლანჷ რჷცჰაშარადა რაქუფარალა მაცარა აუპ“, იჰიონ ლენინ (**ლენინ,** ტომ XXVI, ადაყჲა 50).

4) ანავს, აპარტია ათოურჷხ იაჰნარწოიტ, ჰარა ჰხატჿჷ რიადქუა რჭჷ აოპპორტუნისტცჿა ნჷშიარაკ

ყამწაძაკუა რაქუფარადა, ჰარა ჰხატიჷ რიადქუა რჭჵჷ აკაპიტულიანტცჿა ფჷხხაა იყაჰამწაკუა, აუსუცჿა რკლასს აპარტია, იარა არიადქუა რჭჵჷ აკზაარეი ადისციპლინეი შჵაზეიქუმჷრხო, აპროლეტარტი რევოლიუცია აორგანიზატორრეი, ანაპხგარეი რზჷ როლს იამოუ შჵაზჷნამგძო, ასოციალისტტი უააჟილარ ჭჵჷც რშაქურგჷლავრა აროლ შჵაზჷნამჷგძო.

ჰარა ჰპარტია ავნუწყატიი აფსთაზარა აჭჵიარა ათოურჷხ, აპარტია ავნუწყატიი აოპპორტუნისტ გუფქუა – „აეკონომისტცჿა“, ამენშჵევიკცჿა, ატროცკისტცჿა, აბუხარინეცცჿა, ანაციონალ-უკლონისტცჿა რაქუფარეი რფჷხხაარეი ათოურჷხ აუპ.

აპარტია ათოურჷხ იაჰნარწოიტ, აბართ აკაპიტულიანტტი გუფქუა ზეგჲჷ აიაშჵაზჷ ამენშჵევიზმ იაგენტცჿაანჷ, იაოა ამენშჵევიზმ იაწჷხუაკცჿაანჷ, იარა იანაგძაჳცჿაანჷ ჰპარტია ავნუწყა იშჵჷყაზ. ურთ, ამენშჵევიზმ ეიფშჵ, აუსუცჿა ოკლასს აჭჵი აპარტია აჭჵი აბურჟჵუაზიატი ნჷრრა ამჳაფგაჳცჿა რროლ ნარჷგძონ. უბრი აყნჷტი აპარტიაჭჵჷ აბართ აგუფქუა რჷქუხრაზჷ აქუფარა ამენშჵევიზმ აქუხრაზჷ აქუფარა აჭჵჷზაარა აკუნ იზჷზჰიაზ.

„აეკონომისტცჿეი“ ამენშჵევიკცჿეი ფჷმჷხხააკუა ჰარა აპარტია ჰზჷყაწომჷზტ, აუსუცჿა რკლასს აპროლეტარტი რევოლიუციახჲ იჰაზგომჷზტ.

ატროცკისტცჿეი აბუხარინეცცჿეი ფჷმჷხხააკუა, ჰარა ასოციალიზმ რგჷლარაზჷ ხჷმფადა იათახჷზ აშაქუგჷლაშაქუა რაზჷყაწარა ჰალშჵომჷზტ.

ფშჵთიჷს ირჷმაზაალაკგჲჷ ანაციონალ-უკლონისტცჿა ზეგჲჷ ფჷმჷხხააკუა, ჰარა აჟილარ ინტერნაციონალ წასლა იაჰზააძომჷზტ. სსსრ აჟილარქუა რეიზგუაკრა დუ აზნამია ჰზაანჷრხომჷზტ, იაჰზჷყაწომჷზტ ასოვეტტი სოციალისტტი რესპუბლიკაქუა რეიდგჷლა.

აპარტიაჭჵჷ აოპპორტუნისტტი ელემენტქუა რაქუფარა აბოლშჵევიკცჿა აამთა მჷცხუ აქუღჷრძუან, ურთ აოპპორტუნისტცჿა ირჷწარკჵუაზ იაძცხუნჷ იატიარბაცჿეიტ ჰია უაჳჷ იგუ იაანგარგჲჷ ალშჵოიტ. ახა უი ზჷნძაკ იწაბჷრგჷმ. აორგანიზმ ზჳჷდაჭჵჷ აშირა უაჳჷ იშჵიზჷმჷჩჰაუა ეიფშჵ, აპარტია ავნუწყა ოპპორტუნიზმგჲჷ აჩჰარა ზალშჵომ. აუსუცჿა რკლასს ანაპხგარა აზჷზუა ოტრიადნჷ, იარა აფხჲაგჷლა კრეპოსტნჷ, იარა იაშჵტაბ ლევნჷ იყოუ აუპ აპარტია.

აუსუცჿა რკლასს ანაპხგარატი შჵტაბ აყნჷ ზხაწარამაჭუ, აოპპორტუნისტცჿა აკაპიტულიანტცჿა, აჩარჰიაცჿა რტიანჷ ზჷყალომ. ჰხატი შჵტაბ აყნჷ ჰხატი კრეპოსტ აყნჷ აკაპიტულიანტცჿეი აჩარჰიაცჿეი ჷყანჷ — ხაცინმჷრხა აბურჟჵუაზია რაქუფარა ანჷყუგარა იაანაგო, უი აფრონტი ატჷილჷი რყნჷტი იზეიხსუა აუაა ზთაგჷლოუ ეიფშჵ აქუშიარა აკუნ. აილკაარა უადაჳძამ, აბრი ეიფშჵ აქუფარა აწარხარალა აწჷხუა ფწიარ შჵალშჵო. აკრეპოსტქუა ზეგჲჷ რეიჰა იმარიანჷ ჳნჷუწყალოუპ იშჵჷრგო. აიააირა აგარა ალჷრშჵარაზჷ აუსუცჿა რკლასს აპარტია იარა ანაპხგარა აზჷზუა აშჵტაბ, იაოა აფხჲაგჷლარა აზჷზუა აკრეპოსტ, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ ირჷცქჲატიუპ აკაპიტულიანტცჿა რჷყნჷტი, ადეზერტირცჿა რყნჷტი, აშჵტოეიკბრეხერცჿა რყნჷტი, აჩარჰიაცჿა რჷყნჷტი.

იალშიაშია იყალჵეიტ ჰია იუზჷფხჲაძომ, ატროცკისტცჿეი, აბუხარინეცცჿეი, ანაციონალ-უკლონისტცჿეი ლენინ იაქუფო, აპარტია იაქუფო – ამენშჵევიკცჿეი აესერცჿეი რპარტიაქუა ახჲკჷლხაგაზ აჭჵჷ იშჵკჷლნაგაზ, აფაშჵისტტი რაზვედკაქუა ირაგენტცჿაანჷ, იშჵპიონცჿაანჷ, იფხასთა-ყაწაცჿაანჷ, იუაჳშცჿაანჷ, იდივერსანტცჿაანჷ, იფსადგჲჷლ-ფსახჷჳცჿაანჷ იშჵჷყალაზ.

> „ჰრიადქუა რჭჵჷ არეფორმისტცჿეი ამენშჵევიკცჿეი ჷყანჷ, იჰიეიტ ლენინ, აპროლეტარტი რევოლიუციაჭჵჷ აიააირა-გარა **ზალშჵომ,** იაოა აიქურხარა **ზალშჵომ.** არი უაჳჷ იბარატიჷწიყჲა იპრინციპნჷ იყოუპ. ერი ლაბჭჵაბა იშაქუროლუოუპ ურჷსტიჷლაგჲჷ ვენგრიაგჲჷ რფჷშიალა... ურჷსტიჷლან **ირაცჿაქუანჷ** იყალაქუახეიტ, ამენშჵევიკცჿეი, არეფორმისტცჿეი, აბურჟჵუაზიატი დემოკრატცჿეი, ჰპარტია ავნუწყა იაანხარ, ასოვეტტი რეჟჵიმ **ხჷმფადა** იახჷრხრატიჷ ეიფშჵ იუადაჳჷზ აშაქუგჷლაშაქუა...“ (**ლენინ,** ტომ XXV, ადაყჲაქუა 462 – 463).

„ჰარა ჰპარტია, იჰიოიტ აჳჷზა სტალინ, ავნუწყა აკზაარეი, ზეიფშჵ უაჳჷ იმბაცალა იარა არიადქუა ნეილჷმშიო. რეიდკჷლარეი ალნარშჵაზარ, – ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ უი ზლალნარშჵაზ აოპპორტუნიზმ ციგჲარაქუა რყნჷტი იანაამთაზ აჩჵრჷცქჲარა ახჲალშჵაზი, ალიკვიდატორცჿეი ამენშჵევიკცჿეი აპარ-

ტია იალჰიანჷ რკაცარა ახჲალშჟაზი აუპ. აპროლეტარტი პარტიაქუა რჷრჭჟიარეი, რჷროლულუარეი მჷაფჷსუეიტ, აოპპორტუნისტცია არეფორმისტცია რჷყნჷტიი, ასოციალ-იმპერიალისტცია, ასოციალ-შჟოვინისტცია რჷყნჷტიი, ასოციალ-პატრიოტცია, ასოციალ-პაციფისტცია რჷყნჷტი დარა აპროლეტარტი პარტიაქუა რჷჩჟრჷცქჲარა ამჷალა. აპარტია აჩჟჷზლაროლულუო აოპპორტუნისტტი ელემენტქუა რჷყნჷტი აჩჟახჲარჷცქჲო აუპ" (**სტალინ,** ლენინიზმ აზწაატიქუა, ადაყჲა 72).

5) ანავს, აპარტია ათოურჷხ იაჰნარწოიტ, აპარტია ამანშიალარაქუა ირჷლანაგალაციარ, აზფაგჲახარა იალაგარ, იარა აუსურაჭჟჷ იამოუ აგხაქუა რგუათარა იაყუწჷრ, აშჟიფკაქუა იამოუ რაარფშჟრა იაციშოზარ, ურთ აშჟიფკაქუა არგამეი ქიარალჟეი იანაამთოუ რჷრჩჟეირა იაციშიო იყალარ, აუსუცია რკლასს ანაპხგავრა აროლ იარა იამოუ შჟაზჷნამგძო.

აპარტია ეიწახარა აქუძამ, აკრიტიკჟეი ახატიკრიტიკჟეი ირციჷმშიოზარ, აუსურაჭჟჷ იაიოუა აშჟიფკაქუეი აგხაქუეი მწიახჷკუა იციჷრნაგალოზარ, აპარტია აუსურაჭჟჷ იყალო აშჟიფკაქუა რჷლა აკადრქუა აკჷრ დნარწალოზარ, იააძალოზარ, იარა აშჟიფკაქუა იანაამთოუ რჷრჩჟეიშა იაქუშიალოზარ.

აპარტია თახოიტ იარა აშჟიფკაქუა აწიახჟუაზარ, ირჩჟეიტიუ აზწაატიქუა აწიახჟუაზარ, ეგჲზჷგძამ ფარშჟეიტი პარადლა აგხაქუა აწიახჟუაზარ, აკრიტიკჟეი ახატიკრიტიკჟეი აზჷმჩჰაუაზარ, გხა ზმაძამ ეიფშჟ აჩჟჷყანაწოზარ, ახბზიაბარა შთჷხნჷ, აუსქუა ზეგჲჷ ყანაწაზშია აჩჟჷრთჷნჩრა იალაგოზარ.

„აპოლიტიკატი პარტია იარა აშჟიფკაქუა რაზნჷყუაშა აპარტია ალულუარა აკჷრზწაზკძოი იიაშჟაძოუი აკრიტერიიქუა რუაკჷ აუპ, ნასგჲჷ, იარა **აკლასს** აყნჷტი, აჯაჟილარ **რმასსაქუა** რყნჷტი იარა იაუალქუოუ აუს აჭჟჷ იარალა რჷნაგძარა აუპ, იჰიონ ლენინ. აშჟიფკა შჟამოუ არგამა ადკჷლარა, უი ზჷხყჲაქუო რაარფშჟრა, უი ზხჷლწჷზ აშაქუგჷლაშა **ანალიზ** აზჷყაწარა, აშჟიფკა არჩჟეიგაქუა ხშჟჷკ ზჷშთრალა რჷძბრა,—აა, იარა აბრი აუპ აპარტია ალულუარა უზჷრბო, იარა აბრი აუპ იარა იაუალქუოუ რჷნაგძარა, იარა აბრი აუპ— **აკლასსი** ნასგჲჷ **ამასსაქუეი** რაამარეი აკჷრდჷრწარეი" (**ლენინ.** ტომ XXV, ადაყჲა 200).

ანავსგჲჷ:

„იახჲა უაჟირაანძა ითახაქუოზ არევოლიუციატი პარტიაქუა, ზეგჲჷ,—თახონ **იახჲფაგჲახოზ** აზჷ, ლშჟარას ირჷმაზ ახჲრჷზგუამთოზ აზჷ, **რკუადარაქუა რტიჷ აჰიარა იახჲაციშიოზ აზჷ**. ჰარა ჰთახომ, იზბან აკუზარ, ჰკუადარაქუა იჰამოუ რჰიარა ჰაციშომ, ჰკუადარაქუა რიაიშაგჲჷ ჰწოიტ" (**ლენინ,** ტომ XXVII, ადაყჲაქუა 260 -261).

6) აწჷხუტიანჷ, აპარტია ათოურჷხ იაჰნარწოიტ, ამასსაქუეი იარეი აჩჟეიმადარა თბაა რჷმამკუა, ურთ აიმადაოაქუა იაადჷმკძაკუა რჷროლულუარა იაჭჟჷმკუა, ამასსაქუა რბჟჷ აზჷძჷრვშა იაქუმშიო, ურთ ზჷრგუაყჟუა აზეილჷმკაადუა, ამასაა აწარა რჷთარა აზხჟიარა ანავსგჲჷ, დარა ამასსაქუა აკჷრ რჷჭჟწაარა აზხჟიარა ადაგჲჷ, აუსუცია რკლასს აპარტია მილლიონ-ვჷლა აუსუცია რკლასსი აჯაჟილარ ზეგი ზხჲჷრფშჟნჷ იაგარც ზჷლშჟო მასსატი პარტიაწიყჲანჷ იშჟზჷყამლო.

აპარტია ეიწახარა აქუმ, ლენინ იშჟიჰიაზ ეიფშჟ, „აჯაჟილარ მასსა თბაა, ზეგჲ რაფხჲაძაგჲჷ, აპროლეტარიატ, უბას იპროლეტარტიჷმ აჯაჟილარ მასსაგჲჷ, იახჲჷნძახუთოუ, აჩჟჷრზააიგუატირა, იმითახჷზარ აჩჟრჷლარწიარა აყჷნძაგჲჷ აჩჟრჷმადარა" ადჷრრა იაქუშიო იყაზაო (**ლენინ,** ტომ XXV, ადაყჲა 174).

აპარტია თახოიტ, იარა აპარტიატი-ციათშია აჩჟთანაკჟუაზარ, ამასსაქუა აჩჟრჷყუნათხოზარ, აბიუროკრატიატი ყაზშა შთნახჟუაზარ.

„ფყარას იუფხჲაძარ ყალოიტ, იჰიეიტ ავჷზა სტალინ, აჟილაო რმასსა-თბააი დარეი აიმადარა ლულუა რჷმანაწჷ, აბოლშჟევიკცია აკჷ იაწახაშჟამ ჰია. იჭჟაარჰიჷნგჲჷ, აბოლშჟევიკცია ამასსა იშჟაარყუყჲაზ ეიფშჟწიყჲა, რეიმადარა შჟაარციჷძლაკჲ ეიფშჟყჲა, ნასგჲჷ აბიუროკრატტი ჟაკცა შჟაარხაფაზ ეიფშჟწიყჲა იარბან მჩჷზაალაკგჲჷ რციჷძუეიტ. დარგჲჷ ბაშჟახანჷ იააქუხოიტ ჰია.

აჟიჷტიძატიი აბჷრზენცია რმიფოლოგიატი სისტემაჭჟჷ დალან ეიცჷრდჷრუა ფჷრხაწამკ—ანტეი ჰია, ამიფოლოგია იზლაჰიო ალხ, არი აშჟჷნქუა, რჷნცია პოსეიდონი, ადგჲჷლ ანცია—გეიეი დჷრ-

ფან. არი, დზჷხშაზ, დზააძაზ იან ეიჰა მჷცხუ დლჷდჰიჷლოან. იარა ანტეი დჷზზჷმიააიუაზ ჰია ფჷრხაწა დჷყამჷზტ. არი აწახარა ზქუმ ფჷრხაწანჷ დრჷფხჲაძონ. იარა არიაყარა მჩჷს იმაზზ? არი მჩჷს იმაზ უი აკუნ. იალაცია დანრაქუფოზ, იუსქუა ანჩშეიმხოზ იანაკუზაალაკგჲჷ, იარა ადგჲჷლ, დზჷხშაზ, დზააძაზ იან დნაკჲჷსუან, იარა უბრიალაგჲჷ, ამჩ ქშჷც იოუან. ახა არი იფსჷჩშჷრთაზგჲჷ ჷყან, — უი, მიართას იმაზ იზლაყალალაკგჲჷ ადგჲჷლ დაყუთხანჷ იყალარა აკუნ. იალაცია არი იფსჷჩშჷრთა ჰასაბ აზუნჷ ირჷმან, იკჷლფშ-კჷლძჷრჳუაგჲჷ იეიჳაძონ. უს დშჷყაზ, აბრი იფსჷჩშჷრთა ზხჷ იარხუანჷ დაწაზჷრხაზ იალაკგჲჷ დაალციჷრწიტ. არი გერკულეს იაკუნ. ახა არი უი დჷშფეიააიი? არი ადგჲჷლ დააქუფაანჷ, ხჷხჲ აჰაუახჲ დხაიგალტ, იარა არი ალა ადგჲჷლ დზაკჲჷმსუა დყაწანჷ, აბასალა აჰაუაქშჷ დააიხუაჩშიტ.

სარა სგუ იაანაგოიტ, აბოლშევიკცია, აბჷრზენტი მიფოლოგია აყნჷტიი აფჷრხაწა ანტეი დაჰგუალადჷრშიოიტ ჰია. ართგჲჷ ანტეი იეიფშ იზლალუღლუოუ — დარა რან, დარა ზხჷლწჷზ, იზააძაზ ამასსეი დარეი იახეიმადოუ ალა აუპ. ართ რანი დარეი, აჟილარი დარეი ეიმადანაწჷ, — აკჷ იშაწამხაძოგჲჷ აგურა ზლარგაშა რჷმოუპ.

აბრი ალოუპ აბოლშევიკ ნაპხგარა ეიწახარა აქუმკუა იზლაყოუ". (**სტალინ**, „აპარტია უსურა აგხაქუა რზჷ").

აბასოუპ იშჷყოუ აბოლშევიკტი პარტია ზხჷსხჲოუ ათოურჷხტი მჳა აუროკხადაქუა.

ალგართა.

Ა Წ Ა Კ Ჷ.

ადაყიაქუა
ალაგალარა 3

ᲐᲙᲢᲘᲘ ᲐᲮᲷ

ᲣᲠᲷᲡᲢᲘᲷᲚᲐᲜ ᲐᲡᲝᲪᲘᲐᲚ-ᲓᲔᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲐᲢᲘ ᲣᲡᲣᲳ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲐᲧᲐᲬᲐᲠᲐᲖᲷ ᲐᲫᲣᲤᲐᲠᲐ.

(1883—1901 შჷქუსქუა).

1. აჰრა-ტირა აზინ აფჷხრეი, ურჷსტიჷლან აპრომჷიშლენნოსტტი კაპიტალიზმ აჰჵიარეი. უაჟიტიი აამთაზტიი აპრომჷიშლენნოსტტი პროლეტარიატ რააქუგჷლარა. აუსუცია რწჷსრა რაფხჲაძატიი აშაქშაქუა 5
2. ანაროდნიკრეი მარკსიზმი ურჷსტიჷლან. პლეხანოვი „აჯა ახაქუითტირა" ჰია იარა იგუფი. პლეხანოვ ანაროდნიკრა დშაქუფოზ. მარკსიზმ ურჷსტიჷლა ახჲგძარა 13
3. ლენინ არევოლიუციატი უსურა იალაგარა. პეტერბურგტიი „აუაუცია რკლასა ახაქუითტირაზჷ აქუფარა აიდგჷლა" . . . 23
4. ანაროდნიკრეი „ალეგალტი მარკსიზმი" დჷრჰშაგჷლანჷ ლენინ იქუფარა, აუსუცია რკლასსი ახხაჳჷჟილარი რეიდგჷლა აზჷ ლენინ იიდეია. ურჷსტიჷლატიი ასოციალ-დემოკრატიატი უსუჳ პარტია I-ტიი აიზარა დუ 27
5. ლენინ „ეკონომიზმ" დშაქუფოზ. ლენინ იგაზეთ „ისკრა" ათჷჟრა 32
იააზჷრკჲაჰშნჷ იალკაატიქუოუ 35

ᲐᲳᲑᲐᲢᲘᲘ ᲐᲮᲷ

ᲣᲠᲷᲡᲢᲘᲷᲚᲐᲢᲘᲘ ᲐᲡᲝᲪᲘᲐᲚ-ᲓᲔᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲐᲢᲘ ᲣᲡᲣᲳ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲐᲧᲐᲬᲐᲠᲐ. ᲐᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲐᲳᲜᲣᲬᲧᲐ ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲔᲘ ᲐᲛᲔᲜᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲔᲘ ᲠᲤᲠᲐᲙᲪᲘᲐᲫᲣᲐ ᲠᲷᲧᲐᲚᲐᲠᲐ.

(1901—1904 შჷქუსქუა).

1. 1901—1904 შჷქუსქუა რაან ურჷსტიჷლან არევოლიუციატი წჷსრა აშთჷწრა 38
2. ამარკსისტტი პარტია აყაწარაზჷ ლენინ იპლან. „აეკონომისტცია" როპპორტუნიზმ. ლენინ იპლან ანავძარაზჷ „ისკრა" შჷქუფოზ. „იყაწატიუზეი?" ჰია ლენინ იიჳჷზ აშიყუ. ამარკსისტტი პარტია აიდეოლოგიატი შათაქუა 42
3. ურჷსტიჷლატიი ასოციალ-დემოკრატიატი უსუჳ პარტია II-ტიი აიზარა დუ. აპროგრამმეი აუსტავი რჷდკჷლარეი, იაკშუ აპარტია აშაქურგჷლარეი. აიზარა დუ აჰშჷ აჰიატეიქუმშიარაქუეი, აპარტიაქშჷ აბოლშევიკტიი ამენშევიკტიი ჰია 2-ხაზჷრხარაკ რჷყალარეი 55
4. ამენშევიკ ლიდერცია აიყუშარატი უსურაქუა იმჳაფჷრგოზი ა-II-ტიი აიზარა დუ აშთახჲ აპარტია აჳნუწყა აიქუფარა ალუ-

ლუახარეი. ამენშევიკცაა როპპორტუნიზმ. ლენინ იშიყუ – „შაჭთაკ ფხდაყა, 2-შაჭთაკ შთახდყა“. მარქსისტტი პარტია აორგანიზაციატი შათაქუა 62
იააზგრკდაჭთნგ იალკაატიქუოუ 73

ᲐᲮᲤᲐᲢᲘᲘ ᲐᲮᲒ

ᲣᲠᲒᲡᲢᲘᲒᲚᲨᲘᲘ ᲘᲐᲞᲝᲜᲘᲔᲘ ᲠᲔᲘᲑᲐᲨᲠᲔᲘ ᲐᲤᲮᲓᲐᲫᲐᲢᲘᲘ ᲐᲣᲠᲒᲡᲢᲘ ᲠᲔᲕᲝᲚᲘᲣᲪᲘᲔᲘ ᲠᲞᲔᲠᲘᲝᲓ ᲐᲥᲒ ᲐᲛᲔᲜᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲔᲘ ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲔᲘ

(1904—1907 შგქუსქუა).

1. ურგსტიგლში იაპონიეი რეიბაშრა. ურგსტიგლან უინახგსტიი არევოლიუციატი წგსოა აშთგწრა. პეტერბურგტიი ახაბალტოვქაქუა. 1905 შგქუსა იანვარ მზა 9 აზგ აძგნოატიი აჭთაგნოა აფხდა აუსუცია რდემონსტრაცია. ადემონსტრაცია აიხსოა. არევოლიუცია ალაგარა 75
2. აუსუცია რპოლიტიკატი სტაჩკაქუეი რდემონსტრაციაქუა. ანხაცია რრევოლიუციატი წგსრა აიზჰარა. აბრონენოსეც „პოტიომკინ“ აჭთგ ავოსსტანიე 81
3. აბოლშევიკციეი ამენშევიკციეი რტაკტიკატი ჰაატიეიქუმშიარაქუა. აპარტია ა-III-ტიი აიზარა დუ. ლენინ იშიყუ „ადემოკრატიატი რევოლიუცია აჭთგ ასოციალ-დემოკრატია აკ-ტაკტიკაკ“. იმარქსისტტი პარტია ატაქტიკატი შათაქუა. 86
4. არევოლიუცია უინახგსტიი აშთგწრა. 1905 შგქუსა ოკტიაბრ მზაზგ ურგსტიგლაზევგდტიი აპოლიტიკატი სტაჩკა. ცარიზმ შთახდლა ახდაწრა. აჰიგნთქარ იმანიჶესტ. აუსუპ დეპუტატცია რსოვეტქუა რგყალარა 107
5. ბჯარშთგხლა დეკაბრ აზტიი ავოსსტანიე. ავოსსტანიე აწახარა. არევოლიუცია შთახდლა ახდაწრა. აკტიი აჰიგნთქარრატი დუმა. აპარტია ა-IV-ტიი (აიდწარატიი) აიზარა დუ. . 112
6. ა-I-ტიი აჰიგნთქარრატი დუმა აქუცარა. II-ტიი აჰიგნთქარრატი დუმა აიზგარა. აპარტია ა-V-ტიი აიზარა დუ. ა-II-ტიი აჰიგნთქარრატი დუმა აქუცარა. რაფხდატიი აურგს რევოლიუცია აწახარა ზგხყდაქუაზ 123
იააზგრკდაჭთნგ იალკაატიქუოუ 131

ᲐᲤᲨᲑᲐᲢᲘᲘ ᲐᲮᲒ

ᲐᲛᲔᲜᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲘᲘ ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲘᲘ ᲡᲢᲝᲚᲒᲘᲞᲘᲜ ᲘᲠᲔᲐᲫᲪᲘᲐ ᲐᲞᲔᲠᲘᲝᲓ ᲐᲐᲜ. ᲮᲐᲥᲒ ᲘᲧᲝᲣ ᲛᲐᲠᲫᲡᲘᲡᲢᲢᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐᲜᲒ ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲐ ᲠᲨᲐᲫᲣᲒᲚᲐᲠᲐ.

(1908—1912 შგქუსქუა).

1. სტოლგიპინ ირეაქცია. აინტელლიგენცია როპპოზიციატი სლოიქუა რჭთგ აილკგრრა. აგუკაჰარა. აპარტიატი ინტელლიგენცია რგხუთაკ მარკაიზმ ალაცაა რლაგერ აშთყა რიასოეი მარქსიზმ ატეორია ოევიზია აზურა ანთაზკოაქუეი. ლენინ „მატერიალიზმი ემპირიოკრიტიციზმი“ ჰაა იიჳგზ აშიყუ აჭთგ არევიზიონისტცაა რფგხხაარეი ამარქსისტტი პარტია ატეორიატი შათაქუა რგხდჩარეი 135

2. ადიალექტიკატიი ათოურგხტიი მატერიალიზმ აზგ 147
3. აბოლშევიკციეი ამენშევიკციეი სტოლგიპინ ირეაქცია აშთგქუსქუა რაან. ალიკვიდატორციეი ოტზოვისტციეი ირჭთაგგლანგ აბოლშევიკცია რგქუფარა 187
4. ტროცკიზმ იაჭთაგგლანგ აბოლშევიკცია რგქუფარა. ავგუსტაზტიი ანტიპარტიატი ბლოკ 193
5 პრაგატიი აპარტიატი კონჶერენცია 1912 შგქუსაზგ. აბოლშევიკცია ხაზგ იმარქსისტტი პარტიანგ რგყალარა 197
იააზგრკდაჭთნგ იალკაატიქუოუ 203

ᲐᲮᲣᲑᲐᲢᲘᲘ ᲐᲮᲒ

ᲐᲤᲮᲓᲐᲢᲘᲘ ᲐᲘᲛᲞᲔᲠᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲢᲘ ᲔᲘᲑᲐᲨᲠᲐ ᲐᲚᲐᲛᲗᲐᲚᲐ ᲐᲣᲡᲣᲪᲘᲐ ᲠᲬᲒᲡᲠᲐ ᲐᲨᲗᲒᲬᲠᲐ ᲐᲨᲨᲒᲫᲣᲡᲫᲣᲐ ᲠᲐᲐᲜ ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲐ ᲠᲞᲐᲠᲢᲘᲐ.

(1912—1914 შგქუსქუა).

1. 1912—1914 შგქუსქუა რზგ არევოლიუციატი წგსრა აშთგწრა. 206
2. აბოლშევიკტი გაზეთ „პრავდა“. აფშბატიი აჰიგნთქარრატი დუმაჭთგ აბოლშევიკტი ჶრაქცია 211
3. ალეგალტი ორგანიზაციაქუა ოჭთგ აბოლშევიკცია ირგაზ აიააირა. არევოლიუციატი წგსრა უინახგსტიი აზჰარა. აიმპერიალისტტი ეიბაშრა ალამთალა 221
იააზგრკდაჭთნგ იალკაატიქუოუ 226

ᲐᲶᲑᲐᲢᲘᲘ ᲐᲮᲒ

ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲐ ᲠᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲐᲘᲛᲞᲔᲠᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲢᲘ ᲔᲘᲑᲐᲨᲠᲐ ᲐᲞᲔᲠᲘᲝᲓ ᲐᲐᲜ. ᲣᲠᲒᲡᲢᲘᲒᲚᲐᲜ ᲐᲰᲑᲐᲢᲘᲘ ᲐᲠᲔᲕᲝᲚᲘᲣᲪᲘᲐ.

(1914 შგ.—მარტ 1917 შგ.)

1. აიმპერიალისტტი ეიბაშრა აყალარეი იზგხყდაქუაზი 227
2. II-ტიი ინტერნაციონალ აპარტიაქუა დოუსგ რიმპერიალისტტი ეიბაბგრაქუა რახდ ოგიასრა. ა-II-ტიი ინტერნაციონალ ხაზ ხაზგ იყოუ სოციალ-შოვინისტტი პარტიაქუანგ აილკგრრა . . . 232
3. აიბაშრეი, ათგნჩრეი, არევოლიუციეი რგზწაატიქუა რზგ აბოლშევიკტი პარტია ატეორიეი ატაქტიკეი 237
4. აჶრონტ აჭთგ აჰიგსთქარ ირ ოაწახარა. ანხამკატი ეილაჰარა. ცარიზმ აკრიზის 246
5. ჶევრალტიი არევოლიუცია. ცარიზმ აკაჰარა. აუსუციეი ასოლდატციეი რდეპუტატცია რსოვეტქუა რშაქუგგლარა. აამთალატიი აიჰაბგრა რშაქუგგლარა. ჳგ-მჩრაკ 248
იააზგრკდაჭთნგ იალკაატიქუოუ 255

ᲐᲑᲟᲑᲐᲢᲘᲘ ᲐᲮᲒ

ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲐ ᲠᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲝᲙᲢᲘᲐᲑᲠᲢᲘᲘ ᲐᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲢᲘ ᲠᲔᲕᲝᲚᲘᲣᲪᲘᲐ ᲐᲥᲒᲥᲐᲬᲐᲠᲔᲘ ᲐᲛᲰᲐᲤᲐᲑᲐᲠᲔᲘ ᲐᲞᲔᲠᲘᲝᲓ ᲐᲐᲜ.

(აპრელ 1917 შგ.—1918 შგ.).

1. ჶევრალტიი არევოლიუცია აშთახდ ატიგლა ათაგგლაზააშა. აპარტია მაძალა აუსურა აუნგტი აოგამა აპოლიტიკატი უაურახდ აიასრა. ლენინ პეტროგრად იაარა. ლენინ აპრელტიი

იტეზისქუა. ასოციალისტტი რევოლიუციახჲ აიასრაზგ აპარტია ახაქუკრა 257
2. აამთალატიი აიჰაბგრა რკრიზის ალაგარა. აბოლშევიკტი პარტია აპრელტიი აკონფერენცია 265
3. ასტოლიცაჭუგ აბოლშევიკტი პარტია აქუჭთიარაქუა. აამთალატიი აიჰაბგრა რგრ აფრონტ აჭუგ იყარწაზ აჟიგლარა ამანჭმიალამხარა. აუსუციეი ასოლდათციეი იიულტიი რდემონსტრაცია ახუაჩთრა 271
4. ბჟარშთუხლა ავოსსტანიე აჩთაზგყაწარაზგ აბოლშევიკცაა რპარტია იზგქუნაკგზ ამკა. აპარტია ა-VI-ტიი აიზარა დუ . . 277
5. აგენერალ კორნილოვ არევოლიუცია დაჭთაგგლანგ ახუმალდჰიარა იყაიწაზ. ახუმალდჰიარა აფუგხხაარა. პეტროგრადი მოსკვეი აბოლშევიკცაა რახჲ ასოვეტქუა რგიასრა 282
6. პეტროგრად ოკტიაბრტიი ავოსსტანიეი აამთალატიი აიჰაბგრა რგრბაანდაკრეი. ასოვეტქუა ა-II-ტიი რეიზარა დუი ასოვეტ ეიჰაბგრა რშაქურგგლარეი. აინგშიარაზი ადგდგლ აზი ასოვეტქუა ა-II-ტიი რეიზარა დუ ადეკრეტქუა. ასოციალისტტი რევოლიუცია აიააირა არგარა. ასოციალისტტი რევოლიუცია აიააირა ზგხყდაქუაზ 289
7. ასოვეტ მჩრა არგლუღუარაზგ აბოლშევიკ პარტია იმკაფანაგოზ აქუფარა. ბრესტტიი აინგშიარა. აპარტია ა-VII-ტიი აიზარა დუ 302
8. ასოციალისტტი რგგლარა ალაგარაზგ ლენინ იპლან. აკომბედქუა რგყაწარეი აკულაკცაა ალურა აარჭთაკრეი. „არმა“ ესერცაა რმიატეჟთი მჩგლა უი ახუაჩთრეი. ასოვეტქუა ა-V-ტიი რეიზარა დუი რსფსრ აკონსტიტუცია ადკგლარეი 311

იააზგრკდაჭთნგ იალკაატიქუოუ 315

ᲐᲐᲑᲐᲢᲘᲘ ᲐᲮᲜ

ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲐᲐ ᲠᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲐᲢᲘᲒᲛᲢᲘᲒᲚᲐᲢᲘᲘ ᲐᲘᲑᲐᲨᲠᲐᲢᲘ ᲘᲜᲢᲔᲠᲕᲔᲜᲪᲘᲔᲘ ᲐᲒᲠᲐᲟᲗᲓᲐᲜᲢᲘ ᲔᲘᲑᲐᲨᲠᲘᲘ ᲠᲞᲔᲠᲘᲝᲓ ᲐᲐᲜ.

(1918—1920 შუქუსქუა).

1. ატიგმტიგლატიი აიბაშრატი ინტერვენცია ალაგარა. აგრაჟთდანტი ეიბაშრა აფხდატიი აამთა 318
2. აიბაშრაჭუგ გერმანია აწახარა. გერმანიატიი არევოლიუცია ა-III-ტიი ინტერნაციონალ აშაქურგგლარა. აპარტია VIII-ტიი აიზარა დუ 325
3. აინტერვენცია ალუღუახარა. ასოვეტ ტიგლა აბლოკადა აზურა. კოლჩაკ იჟიგლარეი იარა იფუგხხაარეი. დენიკინ იჟიგლარეი იარა იფუგხხაარეი. ხგმზტიი აფსეითაკრა. აპარტია IX-ტიი აიზარა დუ 333
4. პოლშთატიი აპანცაა ასოვეტ ტიგლა რაქულარა. აგენერალ ვრანგელ იქუგგლარა. პოლშთა აპლან ახგბგარა. ვრანგელ იფუგხხაარა. აინტერვენცია აწგხუაფწიარა 340
5. ანგლიეი, ფრანციეი, იაპონიეი, პოლშთეი რინტერვენციეი, ურგსტიგლატიი აბურჟთუაზიატი-პომეშჩიკტი-ბელოგვარდიატი კონტრრევოლიუციეი რგმჩ ეიდწაქუა იშთფარიააიი, ეგდგზლარიააიზეი ასოვეტ ტიგლა? 344
იააზგრკდაჭთნგ იალკაატიქუოუ 348

ᲐᲟᲘᲑᲐᲢᲘᲘ ᲐᲮᲜ

ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲐᲐ ᲠᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲐᲟᲘᲚᲐᲠ ᲠᲒᲜᲮᲐᲛᲙᲐ ᲐᲘᲗᲐᲨᲐᲥᲣᲠᲒᲒᲚᲐᲠᲐ ᲗᲒᲜᲩ ᲐᲣᲡ ᲐᲖᲣᲠᲐᲮᲓᲒ ᲐᲘᲐᲡᲠᲐ ᲐᲞᲔᲠᲘᲝᲓ ᲐᲐᲜ.

(1921—1925 შუქუსქუა).

1. აინტერვენციეი აგრაჟთდანტი ეიბაშრეი რლიკვიდაციარა აშთახჲ ასოვეტ ტიგლა. ანხამკა აითაშაქურგგლარა აპერიოდ აზტიი აუადაკრაქუა 350
2. აზანაათ ეიდგგლაქუა რზგ აპარტიაჭუგ ადისკუსსია. აპარტია ა-X-ტიი აიზარა დუ. აოპპოზიცია აწახარა. აეკონომიკატი პოლიტიკა ჭთგც (ნეპ) აშთყა აიასრა 354
3. ნეპ აფხდატიი აიტოგქუა. აპარტია ა-XI-ტიი აიზარა დუ. ეიდგგლოუ სსრ აშაქურგგლარა. ლენინ იჩგმაზარა. ლენინ იკოოპერატივტი პლან. აპარტია ა-XII-ტიი აიზარა დუ . . 364
4. ჟილარ რგნხამკა აითაშაქურგგლარა აუადაკრაქუა რაქუფარა. ლენინ იჩგმაზარა რხგ იარხუანგ ატროცკისტცაა რაკტივრა ალუღუახარა. აპარტიაჭუგ ადისკუსსია ჭთგც. ატროცკისტცაა რაწახარა. ლენინ იფსრა. ლენინტი პრიზგივ. აპარტია ა-XIII-ტიი აიზარა დუ 372
5. ასოვეტ ეიდგგლა ანხამკა აითაშაქურგგლარა ალგამთა აპერიოდ აან, ჰტიგლან ასოციალისტტი რგგლარეი, ასოციალიზმ აიააირა არგარეი რზწაატიგ. ზინოვიევი კამენევი „ოპპოზიცია ჭთგც“. აპარტია ა-XIV-ტიი აიზარა დუ. ატიგლა ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აზურა აკურს 381
იააზგრკდაჭთნგ იალკაატიქუოუ 392

ᲐᲟᲘᲐᲑᲐᲢᲘᲘ ᲐᲮᲜ

ᲐᲢᲘᲒᲚᲐ ᲐᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲢᲘ ᲘᲜᲓᲣᲡᲢᲠᲘᲐᲚᲘᲖᲐᲪᲘᲐ ᲐᲖᲣᲠᲐᲖᲒ ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲘᲜᲒᲟᲣᲜᲐᲒᲝᲖ ᲐᲥᲣᲤᲐᲠᲐ.

(1926—1929 შუქუსქუა).

1. ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აპერიოდ აანტიი აუადაკრაქუეი დარა ურთ რაქუფარეი. ტროცკისტტი-ზინოვიევტი ანტიპარტიატი ბლოკ აყალარა. აბლოკ ანტისოვეტტი აქუგგლარაქუა. აბლოკ აწარხარა 394
2. ასოციალისტტი ინდუსტრიალიზაცია აუსქუჭთიარაქუა. აქგთ-ნხამკა აიწახარა. აპარტია ა-XV-ტიი აიზარა დუ. აქგთ-ნხამკა

აკოლლექტივტირახა ახგრხარა. ატროცკისტტი-ზინოვიევტი ბლოკ აფგხხაარა. აპოლიტიკატი დვეროუშთნიკრა 402
3. აკულაკცია ირჭთაგგლანგ რგჟილარა. ბუხარინტი-რგიკოვტი ანტიპარტიატი გუფ. აკტიი ახუშთგქუსატიი აპლან ადკგლარა. ასოციალისტტი ეიცლაბრა. აკოლხოზტი წგსრა შასსალა აყალარა 410
იააზგრკდაჭთნგ იალკაატიქუოუ 420

ᲐᲟᲔᲔᲘᲖᲐᲢᲘᲘ ᲐᲮᲷ

ᲐᲥᲒᲗ-ᲜᲮᲐᲛᲯᲐ ᲐᲙᲝᲚᲚᲔᲙᲢᲘᲕᲢᲘᲠᲐᲖᲒ ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲐ ᲠᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲘᲛᲯᲐᲤᲐᲜᲐᲒᲝᲖ ᲐᲥᲣᲤᲐᲠᲐ.

(1930—1934 შთგქუსქუა).

1. 1930—1934 შთგქუსქუა რზგ ადუნეიჟილარბჟარატი-უსშაქურგგლაშა. აკაპიტალისტტი ტიგლაქუა რჭთგ აეკონომიკატი კრიზის. იაპონია მანჩჟურია ამპგწანახალარა. გერმანია ამჩრაჭთგ აფაშისტცია რნეირა. აიბაშრა წგსგროთაქუა ვბა . . . 422
2. აკულაკცია რმგროლდაცარა აპოლიტიკა იყნგტი კლასსწას აკულაკრა აქუხრა აპოლიტიკახა აიასრა. აკოლხოზ წგსრაჭთგ აპარტია აპოლიტიკა არხუახუარაქუა რაქუფარა. აჶრონტ ზეგდგნჯარალა აკაპიტალისტტი ელემენტქუა რგჟილარა. აპარტია ა-XVI-ტიი აიზარა დუ 426
3. ჟილარ რგნხამჯა აუსხქუა ზეგდგ რეკონსტრუკცია რზურა ახაქუკრა. ატეხნიკა აროლ. არინახგს აკოლხოზ წგსრა აზპარა. ამაშგნა-ტრაკტორტი სტანციაქუა რჭთგ აპოლიტოტდელქუა. ახუშთგქუსატიი აპლან ფშგშთგქუსა რგლა ანაგძარა აიხშალაქუა. აჶრონტ ზეგდ აჭთგ აიააირა ასოციალიზმ იშთაგაზ. აპარტია ა-XVII-ტიი აიზარა დუ 439
4. აბუხარინეცცია პოლიტიკატი დვეროუშთნიკციანგ რგყალარა. ატროცკისტტი დვეროუშთნიკცია იუააშვციანგ, იშთპიონციანგ იმელოგვარდიატი ბანდანგ რგყალარა. ციგდახუშადრგლა ს. მ. კიროვ იშრა. აბოლშევიკცია რგუაჩთანგზაარა აზგრპარაზგ აპარტია იშთნახქუაზ აუსქუა 455
იააზგრკდაჭთნგ იალკაატიქუოუ 462

ᲐᲟᲘᲐᲞᲐᲢᲘᲘ ᲐᲮᲷ

ᲐᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲪᲘᲐ ᲠᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲐᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲢᲘ ᲣᲐᲐᲟᲘᲚᲐᲠ ᲠᲨᲐᲥᲣᲠᲒᲒᲚᲐᲠᲐ ᲐᲜᲐᲒᲫᲐᲠᲐᲖᲘ ᲐᲙᲝᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲪᲘᲐ ᲭᲗᲒᲪ ᲐᲛᲯᲐᲤᲒᲐᲠᲐᲖᲘ ᲘᲜᲔᲣᲜᲐᲒᲝᲖ ᲐᲥᲣᲤᲐᲠᲐ.

(1935—1937 შთგქუსქუა).

1. 1935—1937 შთგქუსქუა რაან დუნეი ჟილარბჟარატი უსშაქუგგლაშა. აეკონომიკატი კრიზის აამთალა აკუადახარა. აეკონომიკატი კრიზის ჭთგც ალაგარა. იტალია აბისსინია ამპგწახალარა. ისპანიაჭთგ ანემცტი-იტალიატი ინტერვენცია. აცენტრ აჭთტიი კიტაი აჭთგ იაპონია აჩთალახალარა. ავბატიი აიმპერიალისტტი ეიბაშრა ალაგარა 464

2. სსსრ აპრომგიშთლენნოსტი აქგთ-ნხამჯეი უინახგსტიი რგშთგწრა. ავბატიი ახუშთგქუსატიი აპლან აჩთპიარა აიაანძა ანაგძარა. აქგთ-ნხამჯა არეკონსტრუკციარეი აკოლლექტივიზაცია ანაგძარეი. აკადრქუა ირგწარკთუა. სტახანოვრაა რწგსრა. ჟილარ რგბზაზარატი შაქუგგლაშა აშთგწრა. ჟილარ რკულტურა აშთგწრა. ასოვეტტი რევოლიუცია ამჩ 470
3. ასოვეტქუა VIII-ტიი რეიზარა დუ. სსსრ აკონსტიტუცია ჭთგც ადკგლარა 479
4. ბუხარინტი-ტროცკისტტი შთპიონციეი, აფხასთაყაწაციეი, აფსადგდგლ-ფსახციეი. რციგნხაქუა ლიკვიდაცია რზურა. სსსრ ირეიპაძოუ ასოვეტ ახა ალხრაქუა აჩთგრზგყაწარა. ეიწგზგუ აპარტია ავნუწყატიი ადემოკრატიახა აპარტია აკურს. სსსრ ირეიპაძოუ ასოვეტ ალხრაქუა 486
იპიოუ აახგრკუშთანგ 494

ᲐᲤᲡᲣᲨᲘᲐᲚᲐ ᲐᲘᲗᲐᲒᲐ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ ᲐᲖᲒᲠᲣᲘᲢ
ᲥᲒᲠᲗᲢᲘᲒᲚᲐᲢᲘᲘ ᲐᲙᲝᲛᲛᲣᲜᲘᲡᲢ (ᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙ)
ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲐᲤᲡᲜᲒᲢᲘᲘ ᲝᲑᲙᲝᲛ ᲐᲙᲝᲛᲘᲡᲡᲘᲐ.

ИСТОРИЯ
ВСЕСОЮЗНОЙ
КОММУНИСТИЧЕСКОЙ
ПАРТИИ
(БОЛЬШЕВИКОВ)

ГОСИЗДАТ АБХАЗСКОЙ АССР
Сухуми, 1939

თაკზჳფზჳქუუ აკორრეკტორცია:
ბ. ჰაჰასძეჲჳრ-ფჰა,
ვ. ქიუტ, ვ. ქაქალია.

აკეჳფზერაზჳ ირჳთოუპ 20/XII 1938 შთ. აკეჳფზე აარზარაზჳ ანაპჳ აწაჳუპ 27/VI 1939 შთ. აქეაად აფორმატ 60x92. ატეკსტ კეჳფზეუპ კამატიი აქეაადკომბინატ ითნაყჳზ აქეაად აყნჳ. 32¼ კეჳფზე ბლეჳც ჳყოუპ. კეჳფზე ბლეჳცკ აყნჳ იყოუპ 32.256 დჳრგა. აზაკაზ № 1713. ატირაჟ 5.000.
აფლიტ № 488.

აფჰიჳნთშიფუთჳქჳრთა ატიპოგრაფია,
აყუა, ლენინ იზეძ ზზჳუ აულიცა № 6.

ვკპ(ბ)

ისტორი